

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De orthographia dictionum e Graecis tractarum

Johannes <Tortellius>

[Venedig], 12. Nov. 1484

Iohannis Tortellii Arretini commentariorum grammaticorum de orthographia dictionum e Graecis tractatum liber primus incipit

[urn:nbn:de:bsz:31-299711](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299711)

Et Ciceronem inspiciamus primū qui linguæ nostræ abscq; alicuius dubitatione princeps fuit. Quod idem
 artis huius ut dixit Quintilianus diligentissimus fuerit: & in filio ut ex epistolis apparet recte loquendi licet
 est & scribendi asper quoq; exactor & corrector extiterit. Aut uim .C. Cæsar's editi fragerunt de analogia
 libri. Aut ideo minus Messalla nitidus: quia quosdam totos libellos non uerbis modo singulis: sed etiā lit-
 teris dedit. Quid etiam de Marco Varrone dicemus: An admirandæ suæ doctrinæ derogauit quod minu-
 tissimas quæstiones in hac arte magno uolumine contractauit: Quid de .C. Basso duce nobilissimo: & sci-
 entia præstantissimo: nisi laudes dicere possumus: & tamen plures libros de origine uocabulorum: teste
 Gellio & aliis nonnullis multa cum gloria scripsit. Non ne etiam Plinius sua ætate doctissimus in natu-
 rali historia de grammatica libros scripsisse gloriatur. Cuius dicta Priscianus nonnunq; inducit: & nos il-
 lorum fragmenta quædam preciosissima cõperimus. Quod si tot tantiq; auctores de hac materia scripse-
 runt. In qua tu illis dũtaxat cognitione es cõparandus: non dedignaberis meũ tibi de grammatica opus in-
 scribi: nec poterunt ulli tuam excellentiã uerbis maliuolis lædere: si grãmaticæ libros colueris: & de illis æsti-
 mationem non paruam feceris: atq; in tua bibliotheca locandos illos curaueris. Nam Grãmatica ipsa Quin-
 tiliano teste necessaria est pueris: iucunda senibus: dulcis secretorũ comes: & quæ uel sola plus habet operis
 q̃ ostentationis. Itaq; primũ de litterarũ inuentione: numeroq; & figura: ac nomine pertractabimus. Dein
 de cuiusq; nostræ litteræ per ordinem potestati: & in alias litteras tam in dictionibus græcis ad nos pertinẽ-
 tibus: q̃ latinis cõmutationes explicabimus. Post hæc uero de ordinatione litterarũ inuicem tam uocalium:
 q̃ consonantiũ: & tam in eadem syllaba q̃ diuersa: dicemus. Vltimo particulariũ dictionum orthographiã
 suis litteris ordinabim⁹: & q̃ breuissime dabitur ea narrabim⁹: quæ ad earũ declaratiõem facere putabim⁹
 A ccepim⁹: hæc primũ ex fragmentis decem librorũ Papyriani: quos de orthographia scripsit. Ex quattuor
 libris Plinii de arte grammatica. Ex unico libro Rhemii grãmatici de potestate litterarum. Ex unico Grylli
 de accentibus ad Virgilium: cuius parua fragmenta comperimus. Ex Capro. ex Diomede de octo partibus
 orationis. Ex Probo doctissimo grammatico. Ex Quintiliano uiro summo. Ex Varrone de lingua latina. Ex
 Aulo Gellio. Ex donato: Seruio: Prisciano: Victorino: Sergio: ex pluribus aliis latinis grãmaticis: græcisq;
 minoris auctoritatis cum antiquorum grãmaticorũ libros amiserint. Repperi tamen Herodiani fragmẽ-
 ta quædam de orthographia: & eiusdem libros integros quattuor de constructione. Ex glosulis etiã Aristar-
 chi super Homerũ & Hesiodum. Quin & ex Porphyrio super Homerum plura annotauimus. Quæ uero
 ad historiam faciunt: ex Virgilio: Ouidio: Homero: Hesiodo: Liuiio: Plinio: Iustino: Herodoto: Thucydide
 Appiano: Diodoro siculo: multisq; aliis approbatis auctoribus & græcis & latinis: quos suis locis commo-
 de inducemus.)

I OHANNIS TORTELLII ARRETINI COMMENTARIORVM GRAMMATICORVM DE
 ORTHOGRAPHIA DITIONVM E GRAECIS TRACTARVM LIBER PRIMVS INCIPIT.

De Numero & figura atq; inuentione litterarum tam græcarum q̃ latinarum.

Ræcorum litteras: quibus ipsi nunc græci utuntur. xxiiii. esse constat: uidelicet.
 α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. Sed harum uetustiores
 græci: ut ex clarissimis grammaticis accepimus: solas sexdecim habuerunt: quas
 ex phœnicia Cadmum adduxisse uolunt: uidelicet. α. β. γ. δ. ε. ι. κ. λ. μ. ν. ο. π.
 ρ. σ. τ. υ. Quibus ad nostras sic primũ a Nicosrata matre Euandri ut ferunt redã-
 tis & nos sexdecim eodem modo & eadem pene figura recapisse: cũ Priscianus
 tum antiquiores alii celebresq; grammatici attestantur. Immo easdem illas pene
 cum græcis fuisse rettulit Plinius circa finem libri. vii. naturalis historię ex testimo-
 nio delphicæ tabulæ antiqui aris: quæ i palacio dicata erat Mineruæ: quas huius-
 cemodi fuisse Rhemius grammaticus præstantissimus nobis rettulit: uidelicet.

a. b. c. d. e. g. i. l. m. n. o. p. r. s. t. u. Sed cum paulatim a græcis litteræ aliæ adinuentæ fuerint: & xxiiii. litte-
 rarum numerum adimpleuerint: nos similiter ab illis aliquas accepimus. Quibus & in nostro sermone & in
 dictionum græcarum scriptura frequentissime utimur. Nam uocales primum uetustissimi græci quinq; ut
 nostri habuerunt uidelicet. α. ε. ι. ο. υ. quas ancipites omnes uel liquidas hoc est quæ facile modo produci
 modo corripri possunt: uti nos uocales nostras dicimus: & illi similiter tunc quoq; dixerunt. Sed postea cum
 duas alias adinuerunt uidelicet. η. ω. has fecerunt semper longas: & ex prioribus duas semper breues esse
 statuerunt: uidelicet. ε. & ο. quin & hoc quoq; paruũ. ο. quod uero nouiter inuentum fuerat magnũ uo-
 cauere. Sic enim nomina litteris pro placito imponuntur. At nos latini ex his nouiter a græcis inuentis nul-
 lam penitus suscipimus: sed nostras omnes: uidelicet. a. e. i. o. u. suo numero & nomine conseruauimus: q̃s
 sane omnes ancipites & liquidas antiquo more semper habuimus. Post id autem uidentes græcorũ doctis-
 simi per ablationem aspirationis a consonantibus quibusdam nonnunq; sententiam defraudari: nouas ad-

inuenerunt figuras: quibus necessario aspiratio comprehendendi detineriq; debeat: & sic. o. litteram in se dulci fo-
no aspirationem gerentem concaperunt: quam pro. th. q̄ pulcherrime ponunt: nec non &. φ. quā similiter
pro. ph. &. χ. quā pro. ch. iidem a troiano bello citra scribere cōsueuerunt. nanq; illas Palamedem cōperisse
Seruius attestatur. Mox alios ac p̄cipuū Simonidē teste Cornelio Tacito ceteras cōperisse. Verū ex his tri-
bus sic cōpertis latini nostri nullā penitus suscipere: sed seruata antiqua scriptura ipsum. t. uel. c. uel. p. cum
aspirationis nota more antiquo scribere uoluerunt. Sed quærit Parthenius grammaticus: idemq; post illū
Priscianus: quare non ideo a græcis. rh. aspiratū in aliam formam figurāq; trāslatū fuit: cū eodem modo as-
pirationē suscipiat. Ad quod respondentēs dicunt: quia nec sic aspiratio ipsi. r. cohæret sicut & p̄fatis mu-
tis: nec si ab hac littera tollat̄ significatiōē minuit: nam quāuis subtrahā aspiratione dicat̄ retor uel Pyrrus
non minus intellectus manet integer: non aut̄ sic in aliis. Nam si Chremes cū aspiratione proferes nomē pro-
priū designabis: a quo si aspirationē subtraxeris significatū mutabis: quia tunc quoq; a uerbo cremo decli-
natum cū significatiōe eius uerbi esse uidebit̄: ut id idem in mille aliis contingit. Rursum græci alii & ut fert
Simonides ad linguā suā scripturāq; ornamentū. ψ. litterā sine aspiratione adinuenit: quā quodammodo
molliorē q̄. ps. uolubilioremq; sonum habet: ut diligentissimi cōspexere grāmatici: pro qua Claudius Cæ-
sar apud nos antistigma hac figura describi uoluit. χ. ita ut pro. ps. aliam simplicem figurā ut græci habent
& nos haberemus. Sed ut in sequentibus ostendemus nulli ausi sunt antiquā scripturā post Claudii imperi-
um cōmutare. Post has uero omnes. ζ. &. ξ. græci ipsi cōparerunt: quæ sane ad decorē & ornatū propria lin-
guā plurimū contulisse uident̄: At uero latini nostri p̄ter sexdecim antiquas litteras: quibus primitus ute-
bant̄. f. aliam ex æolico quodā digamma ut infra clare enarrabimus assumpserunt. Post quā &. q. litterā inue-
nere: quæ tametsi p̄cille eiusdē cū. c. potestatis esse dicat̄: eā tamē nostri auctores in illis dictionib; optasse
uisi sunt: in quibus pinguior quodammodo sonus exigi uidebatur: q̄; per. c. litteram p̄stari potuerit. Post
has uero nonnulli ex nostris. k. in eadē forma qua est apud græcos supuacta recaperunt. Qua sane Quintilia-
nus in nulla scriptura nostra utendū existimat: nisi ut ait: quæ significat etiā ut sola ponat̄. nam in quibusdā
uetusissimis inscriptionibus sæpe ego cōspexi. k. DECEMB. pro calendis decembris. Idemq; in Liuiio uetu-
tissimæ scripturæ frequenter annotaui. Nec illis ullo pacto assentiendū puto: qui sequente. a. cōtendūt sem-
per. k. scribendā esse in karthago kaput: cū teste Quintiliano sic. c. littera quæ ad omnes uocales uim suam
cōmode p̄ferat. p̄ter has quoq; cū græci. ξ. litterā ultimo adinuenierint p̄ nostræ dictionū magna cōmo-
ditate illā sub hac forma. x. a nostris recipi debere uisum est. hoc solum ab illis in uoce discrepantibus: q̄ ubi
illi eam proferentes in. i. uocalem desinūt: & dicūt. xi. nos ecōtrario dicimus. ix. Ultimo uero. y. &. z. assump-
simus: ut & nobis quoq; in græcis nominibus trāscribēdis deseruirent. Nā ut ait Quintilianus a græco ser-
mone magna ex parte romanus cōuersus est: & confessis quoq; græcis uerbis utimur ubi nostra defunt. Si-
cut illi nōnunq; a nobis mutuant̄. Sunt igit̄ figuræ litterarū quibus nos utimur uiginti duæ: de quibus om-
nibus singulatim dicemus. Nam. h. littera non est: sed aspirationis nota: ut in sequentibus ostendemus.

De Accidentibus litterarum.

Ed quærent nonnulli quotidie cur nos simplici uoce uocales nostras: & græci plurib; syllabis quas-
dam uocare uoluerunt: cū littera pars sit minima uocis cōposita: nā quā nos simplici uoce. a. dici-
mus: illi pluribus syllabis alpha nomināt. Item quā nos. i. simplici sono: illi iota duabus syllabis uo-
cauere. Consonantes etiā fere omnes duabus syllabis illi efferunt: ut beta: gamma: delta: quas nos in eadem
quæstione manentes una syllaba nominamus: & quasdā quidē in. e. uocalē terminātes: ut. bc. ce. de. & simi-
les: quasdā uero ab. e. incipiētes: ut. el. em. en. quā sane quæstionē facile dissoluere possumus: si accidētia lit-
teræ distinguam; quæ tria sunt. f. nomē figura & potestas. Nomen ut apud græcos alpha beta gamma delta.
Apud latinos uero. a. be. ce. de. ita ut apud illos plerāq; uocales pluribus syllabis nominent̄: apud nos uero
uocales omnes per se prolate nomen suū ostendūt. Figura uero ea est forma quā in singulis litteris græcis. f.
& latinis cōspicimus: quæ apud antiquos illoq; & nostros ut supra ostendimus pene eadē fuit. Potestas aut̄
pronuntiatio est illarū quā in litterario sermone nos & illi eodē modo utimur. Nomē igit̄ ad placitū institu-
entis rationē impositū fuit: quod nō solū unica aut duabus syllabis: sed tribus pluribus ue si placuisset con-
stitui poterat. Sed auctoribus latinis teste Prisciano in. viii. in his ut multis aliis breuitas & cōcisio nominis ma-
gis placuit. Nec id sane nomē litteræ potestātē ullaten; impedire ualet: quæ in pronūtiatione litteratæ uocis
ostendit̄: quia tunc quoq; nō litteræ nomine: sed potestate utimur: quæ indiuisibili quodam ipsi litteræ pro-
prio consistit. Nam si balneum dicimus: aut martium laborem efferimus: non tūc. b. in. e. terminatur: nec. l.
aut. m. ab ipso. e. incipit: quia non nomine: sed potestate eius litteræ utimur: ut quæadmodum in cōpacto ex
elementis corpore dicimus elementū ut quid indiuisibile inesse: hoc est quod non ut corpus in aliud elemē-
tum diuidi potest: & tamen in partes quasdā diuidi ualet: & cōposito nomine efferit̄: sic & in litterali uoce lit-
tera ipsa sua ui & potestate indiuisibilis: hoc est non in aliā litterā resolubilis proferit̄: quæ tamen in se cōposi-
to nomine cognominari cōmode potuit: Vnde & ad elementorū mūdi similitudinē uocabulo etiā elementi
nonnulli litteras uocauerunt. Et sicut illa simplicia sunt & coeuntia corpus omne perficiūt: sic etiā hæ cōiunctæ
litteralem uocem quasi corpus aliquod cōponunt: sed diuersa eloquendi ratione apud græcos & nostros

Nam cum apud eos teste Quintiliano libro. xii. de institutione oratoria: nullae litterae dulcius spiraret q̄. y. & z. altera uocalis: altera consonans: quas ut diximus mutuari solemus: quoties illorum nominibus utimur. nescio ut idem inquit auctor quomodo hilarior in earum scriptura. praeuolens renidet oratio: ut in zephyris: zophyrifque quae si nostris litteris scribantur: hoc est his quae loco ipsius. z. apponere consueuerant: & cum ipso .i. nostro surdum quiddam & barbarum efficiunt sonum. Sed uelut in loca earum succedunt apud nos aliae tristes & horridae quibus gratia caret: ut. f. quoque: quae est sexta nostrarum pene uo humana uoce: uel omnino non uoce potius inter discrimina dentium eodem teste efflatur: quae etiam cum non uocalis proximam accipit: quassa quodammodo: utique quoties aliquam consonantiam frangit: ut in hoc ipso fragit multo sit horridior. Alia est aolica littera p̄ q̄ primam ipse f. accipiam. Deinde ut late uidebimus ad aliam potestatem. f. redacta. u. consonante illi loco surrogauimus: & nouam illius postea formam a Claudio copertam: etiam si repudiuimus ut infra late uidebimus: uis tamen nos ipsa persequitur: & ineptum quid respectu soni quod apud illos ex digamma resultabat: efflare uidetur ut seruus certius & similia. Alia quae est. q. duras & illa eodem testante syllabas facit: quae ad coniungendas demum subiectas sibi uocales est utilis: alias supuacua: ut equos quare quonia: cum etiam ipsa haec uocales duae efficiat sonum: qualis apud graecos nullus est. Ideoque scribi eorum litteris non potest. Et nos primam illam uim uocalis amittere in sequentibus ostendemus. Quid quod pleraque eodem referente auctore nos. m. quasi mugiente littera cludimus: qua nullum graece uerbum cadit. At illi. n. iucundam & in fine praecipue quasi tinnientem illius loco ponunt: quae est apud nos rarissima in clausulis. Quid quod syllabam nostram. b. litteram & d. innitunt: adeo asperum ut plerique non antiquissimi morum quidem: sed tamen ueterum mollire tentauerunt: non solum auersa pro auersa dicendo: sed in praepositione. b. littera absonam & ipsam. f. subiiciendo: de quibus omnibus in sequentibus latissime disputabimus: & incipientes ab. a. uim ac potestatem cuiusque: mutationesque & alias per ordinem subnectemus.

DE Vi ac potestate. a. litterae: & commutatione in alias uocales.

Gitur apud antiquos nostros & graecos eiusdem prorsus figurae fuit: & potestatis semper remansit. Estque tam apud illos: quam apud nostros anceps quidem & liquida: hoc est quae facile modo produci: modo corripitur potest. Sed cum. e. graecis in scripturam nostram transferimus illam fere semper sua figura & nomine ac potestate conseruamus. Nonnunquam uero commutamur. i. o. ut ἀράρον marmor κάρυλος coril. Aliquando in. i. ut κάναστρον canistrum. nonnunquam in. a. diphthongum ut ἀσκλήπιος Aesculapius. In quo sequimur aoles. Illi quidem νύμφαισ pro νύμφας: φαίσι pro φαίσι scribebant. Saepem etiam auctoribus Papyriano. Proboque & Prisciano mutatur. a. per deriuationes in uocales alias: ut in. e. modo producta: modo correpta. Producta quidem: ut halit hanelit: facio feci: ago aegitacio iaci: frago frangi: capio capi: quod cum a. diphthongo scribitur. Corrupta uero: ut tango tetigi: cado cecidi: parco peperci: fallo fefelli. Similiter per compositionem. a. producta in. e. producta conuertitur: ut armatus inermis: arceo coherceo. In. i. modo consimili ut amicus inimicus. Unde etiam pleraque nomina quae cum uerbis siue participiis componuntur: mutant a. extremam syllabam nominatiui in. i. correptam: ut arma armipotens: stella stelliger: causa causidicus: tuba tubicen: tibia tibicen: cum duabus. ii. breuibus: sed apud plerisque per synaeresim in unam. i. longam commutantur: & dicitur tibicen: quod in alia huiusmodi compositione non reperitur.

DE B Littera.

Quoque littera muta est: hoc est quae non in sonum suum: sed in sonum. e. littera terminatur: hanc graeci beta nominant: Geritque uirtute & potestate media inter. p. & ph. Unde nec penitus caret aspiratione: nec plene eam possidet. Quare nos ob litterarum affinitatem dictiones graecas traducentes: nonnunquam. p. & ph. in illam conuertimus: Vt cum apud nos πύξος: scilicet cum. p. in prima scribitur: apud nos buxus cum. b. scribitur. Similiter εψυπτος: cum littera. ψ. pro qua nos. ps. ponere consueuimus: ab auctoribus nostris absyrtus cum. b. traducitur. Item quod illi cum littera aspirata αμφο: nos cum. b. hoc est ambo transcribimus. At e contrario similiter quod illi cum. b. scribunt: nos saepe cum. ph. aspirato traducimus: ut επιαμβος triumphus: de quo in propria dictione uidebimus. Quandoque uero &. p. exile pro. ph. aspirato traducimus: ut quod ab illis φοινικεος cum principali aspirata scribitur: a nobis puniceus cum exili. p. transfertur. Itē πορφυρεον purpureus. Quin & contra ubi illi. p. exile ponunt: nos sepius aspiratum traducimus: ut quod illi διπύλη nos deiphyle: quod illi λαφθαει nos laphitha: quod illi υψιπύλη nos hypsiphyle cum. ph. aspirato scribere consueuimus. Sed haec & similia etiam nonnulli ex nostris cum. p. absque aspiratione scribunt: quod indifferenter in illis posse fieri compertum est. Itaque cum maiores nostri ut infra late ostendemus. f. quod digamma aolicum erat: in dictionibus nostris primum pro eo quod nunc. u. consonantem ponimus. postea pro. ph. aspirato in latinis dumtaxat dictionibus assumpserint obseruatum a quibusdam uetustissimis referente Plinio fuit: ut pro littera. f. ob cognationem quam cum. ph. habere uidebatur. ipsum. b. ob litterarum uicinitatem transcriberent: & bruges cum. b. teste Quintiliano in primo institutionum pro eo quod est fruges scriberent & pronunciarēt Quin & Byrrhus pro Pyrrhus hoc est ruffus dicerent: Belena pro Helena: quin & ex graeco quod ε βείσκα non nostri fascino traduxerunt: Vt testis est Cloatius Verus in libris quos inscripsit uerborum e graecis tractorum: quemadmodum rettulit Gellius libro. xvi. noctium atticarum: & fascino esse quasi fascino. Sane cum aoles spiritus asperitate effugientes ubique loco aspirationis ipsum digamma aolicum. f. ponerent: contigit

etiā ut in dictionibus incipiētib⁹ ab .r. quæ semper solent aspirari: nō cū .f. digamma post .r. sed cū .b. loco digammi ante .r. scriberēt. Cuius ratio in promptu est: quia cum digāma nō nisi cū uocali & in principio syllabæ poni possit: ut simili modo nostrum .u. consonans: quod loco illius accēpimus: sequitur manifeste qd nō etiā post .r. in eadem syllaba poni poterat. Quia de re ob litterarum uicinitatem transferentes æoles tunc quoq; digamma in .b. præponebant ipsi .r. ac dicebāt ῥῥιτωρ pro rhetor: ῥῥῶδος pro rhodos: & nō ῥῥιτωρ nec ῥῥῶδος scribere poterant. At in aliis dictionibus non incipientibus ab .r. sed a uocalibus semper loco aspirationis digamma ipm apponebant. Vnde teste Quintiliano ex nostris nōnulli & fordeum & fæd⁹ cum .f. pro hordeū & hædus scribebant. Verum ut Papyrianus refert libro .ii. de orthographia. consueuerunt antiqui nostri .af. cum digamma .f. pro ab cum littera .b. describere. Sed cum postea ipsum .u. consonās loco digammi accēperint: quia in fine syllabæ stare non poterat: loco eius ipsam .b. litterā posuerunt. Idēq; postea in nōnullis obseruare placuit: ita ut etiam ubi .u. consonans stare potuisset digamma accēperent: & ubi sibilum dicimus: sifilum priores cum digamma teste Nonio Marcellio de doctorū indagine describebant. Similiter cum non possit .u. consonans ante consonantē in eadem syllaba poni mutatum fuit nōnūq; teste Prisciano etiā ipsum .u. consonans in .b. ut cælebs quasi cælestem uitam ducēs. Quid q. b. ipsum in .u. uocalem euphoniae uel differentiaē causa transire dicitur: ut aufero pro abfero: ne si cum duplicato .ff. scribatur affero: ex ad & ferō compositum credatur. Vnde & in præterito reassumit .b. & facit abstuli. Ausugio pro abfugio ut in sequentibus latius uidebimus. Verum sequente .f. solet etiam .b. in ipsum .f. trāsire: ut officio: sufficio: suffio. Item sequente .c. transit: ut occurro succurro. similiter in .g. ut suggero. in .m. ut summitto. etiam aliquando .m. non sequente: ut globus glomus. in .p. ut nubo nupsi: scribo scripsi. Nam quæuis analogia per .b. etiam in præterito cogit scribere: euphonia tamen Plinio auctore superat: quæ etiā nuptā nō nubtam & scriptum non scribunt per .p. & non per .b. dicere & scribere compellit. Vnde teste Prisciano in .ix. b. ante .s. uel ante .t. in principio syllabæ: hoc est & in eadem syllaba inueniri non potest: quæadmodū & .p. posse dicimus: ut ipse aptus. Nanq; obtineo: absonus: abstincens & similia: non in principio eiusdē syllabæ habent cōiunctas .b. & .s. uel .b. & .t. cū præpositio ab uel abs a syllaba sequentis dictionis separent. At in nubo uel scribo cum .b. sequentis sit syllabæ necessario in .p. commutari debet: & eorum participia ut nuptus scriptus atq; ex his deriuata nomina: ut scriptor & nuptia: quā sane euphoniae græci obseruātissime seruauerunt: ut λειβω: quod in præterito actiui .b. in .p. ante .s. cōmutat & λειψα facit. Similiter sequēte .t. ut in præterito passiuī λειπται. Trāsit etiam .b. in .r. ut surripio arripio: in .s. ut iubeo iussi. At subsequor cum .b. scribitur: ut compositio ipsa cōprobat: quæ est ex sub & sequor. Suspicio uero & suspicio quin & suscipio: sustuli non scribuntur cum .b. nec duplicant .s. quia teste Probo a sulum uel sursum aduersio sunt cōposita. nec potest duplicari cōsonās alia subsequēte cōsonāte: nisi sit muta ante ligdā ut supplex.

DE Littera .C.

Littera muta est: & exilis omnino seu leuis: quia nihil profus aspirationis in se continet: mutaturq; in uariationibus temporum: ut paulo post uidebimus: quin & ante .n. sequente uocali in eadem syllaba ponitur: ut Praxitelesq; cnidi rursus te marmore signet Pulchra uenus: quæ sit nobilis ipsa cnidos: ut latius in sequentibus ostendemus. profertur tamen sub uoce ipsius .g. ob cōgnationem litterarū quæadmodū uidebimus: quū de illa tractabimus. Ut & modo consimili Cneus: & Caius cum .c. scribi debent: quæ teste Seruio in uoce ipsius .g. proferre habemus: quarum prima cum .c. sequente .n. tantūmodo consueuit: uidelicet Cn. Secunda uero teste Quintiliano sola .c. littera signatur: quæ ut ait in uersa mulierem declarat: quia tam Caias esse uocatas q̄ Caios ex nuptialibus sacris apparet. Sane hanc scripturam in antiquis sepulchris nos sæpe conspeximus: ut de Caio primum scriptum comperimus. C. MARIVS. C. F. COS. VII. PR. PL. Item de Caia. SEX. ROSCIVS. CL. AEROS. SIBI. ET. LVCKERIAE. CONLIBERTAE. SVAE. FECIT. Item in alio in lo. V. ABVRIAE. C. ET. C. L. FELICVLAE. F. & reliqua. Quod aliquando non obseruatum fuisse & Caiam: ut Caium .c. littera signari comperimus: ut alio in loco. C. ENNIAE. P. RVBRIVS. CELER. VXORI. CAR. PIENISSIMAE. CVM QVA. VIX. AN. XXXXIII. MENS. VIII. SINE Q VERE LA. B. M. P. OPTO VALEAS. Q VI LEGIS. Vnde ut sapissime conspiciamus consul cum .c. sequente o. & .s. signabatur: hoc est duabus sequentibus litteris: & absq; .n. uidelicet. Cos. ita ut si .n. interpositum fuisse: consules in plurali notarentur uidelicet. CONS. sed hæc Haftenus. sane transit .c. per compositiones & deriuationes in alias consonantes. In .g. ut quadringenti pro quadrincenti: & reliqua: quæ a centum cum n. ante .c. simili modo componuntur: adeo qd ubi deest .n. ipsum .c. integrum semper maneat: ut ducenti: trecenti: secenti. i. sexcenti: licet selibra sit singula libra cum dimidia: ut in dictione talentum uidebimus. In .x. ut dico dixi duco duxi noceo noxa noxius. in .s. ut parco parsi: quin & peperci.

DE Littera .D.

Littera muta est: & media inter .t. exile & .th. aspiratum: quare nec penitus caret aspiratione: nec eā plenam possidet: quin & pro .th. aspirato quandoq; a nostris transfert: ut deos deus: quāq; alii a θεο .u. ut quod est timeo deduci uelint: ut in dictione deus uidebimus. Sane ipsum .d. mutationes ab auctoribus nostris accēpit diuersas. & aliquando quidem in .b. cōuersum fuit: & quod olim duellum: nos iam bellum di-

cimus. Iuuenalis in satyra: Galeatū sero duelli Poenitet. Vnde Varro libro. iiii. de origine linguæ latinæ per-
 duelles inquit dicuntur hostes: ut perfecit sic perduellum & duellum: Id postea bellum: & pergit: & ab ea-
 dem causa facta duellona bellona. Quintilianus etiam inquit in primo duellos quidem dicere bellos ausi
 sunt. Item si componatur ad cum dictione incipiente a. e. in aliud. e. conuertitur: ut accedo: accessus accessio
 Accuso ex ad & causo: ut in sequentibus latius apparebit. Item cum dictione incipiente a. q. mutatur. d. in. e.
 ut acquirō ex ad & quaro: fuit etiam. d. in. e. conuersum in ea dictione quicquid: cuius quarta teste Quin-
 tiliano. e. litteram exposcit: ne. s. bis interrogare uideremur: ex quo etiam quicquid: cum. c. scribendum puto:
 ne si. d. scriberetur: modo consimili quid sit quā interrogare uideamur. Item si componatur ad cum dicio
 ne incipiente ab. f. transit. d. in aliud. f. ut ex ad & factus affectus. Item in. g. ut. ex ad & gero aggero. Item
 in. l. ut allido. De quibus latius in sequentibus apparebit. Nonnunquam uero & absque compositione
 præpositionis fuit. d. mutatum in. l. Nam a sedeo olim sedda dicebatur: quæ nunc sella dicitur. In. r. simi-
 liter per compositionem præpositionis ad commutatur ipsum. d. ut arrideo. Quin & absque composi-
 tione eius præpositionis fuit aliquando teste Varrone commutatum in. r. Vnde ait libro. iiii. de origine lin-
 guæ latinæ meridies ab eo quod est medius dies. d. antiqui non. r. in hoc dicebant: ut prænesse incisum in
 solario uidi: hoc est in horologio: quod ex sole signabat. Nonnunquam etiam Papyriano teste libro tertio de
 orthographiâ consueuerunt antiqui nostri pro ad præpositione cum. d. ar cum. r. apponere. Dicebantque
 aruenas ubi nos aduenas: aruocatos p aduocatos: arfines p adfines: aruolare p aduolare: arfari p adfari: ar
 uectores pro aduectores. Vnde Prisciano teste ostendit recte arcesso dici ab arcio uerbo quod nunc actio dici
 mus: quod est ex ad & cio compositum. Quin & arger quoque pro agger dicebat. Interponitur. d. etiam fre-
 quenter in compositis hiatus prohibendi causa: ut ex re & ago dicimus redigo redarguo. Item ex pro & est
 componitur prodest. Subtrahitur etiam a modernis quæ sequens syllaba ab. s. & alia consonante incipit: ut
 ascendo: aspicio: aspiro: asto.

DE. E. Littera.

Littera uocalis est: & nonnullas etiam mutationes aliquando accipit. Nam Quintiliano teste Messalla
 in li. de. s. littera sibe & quæse. e. littera terminata descripsit. Idque etiam in multorum libris se compe-
 risse testatur. Quin & Titum Liuium ita his usum: ex Pædiano dicit se legisse: qui & ipse eum ut ait sequeba-
 tur. At constat nos illas in. i. litteram commutasse. Quid quæ here pro aduerbio. e. littera tempore Quintilia-
 ni: ut idem ipse attestatur terminabant: quæ uetustiores. i. littera terminasse dicit: ut in ueteru comicorum li-
 bris etiam tunc quoque inueniri dixit: ut here ad me uenit. Idemque in epistolis Augusti: quas sua manu scripsit
 aut emendauit deprehendi asseruit. Nos uero ueterum scriptorū: Augustique ipsius scripturam: & non Quin-
 tiliani nostro tempore obseruamus: atque. i. littera heri finimus. Iuuenalis autem qui tempore ipsius Quin-
 tiliani fuit: here secundum eius ætatis consuetudinem. e. littera finiuit: cum in tertia satyra ait. Res hodie mi-
 nor est here quæ fuit. atque eadem cras. Similiter Martialis libro primo epigrammatum: Et positum est no-
 bis nil here præter aprum. Idem in. iiii. cur here quod dederas hodie puer Hylle negasti. & alii in locis plu-
 ribus. Quid quæ a uetustioribus teste eodem Quintiliano. e. quoque in aliis quæ multis dictionibus. i. loco fuit: &
 scribebatur: ut Menerua leber magister: quæ deinde scripsimus. Nonnunquam uero & quod per. o. scribimus
 per. e. antiqui nostri teste Festo scribebant: Ut quande pro quando: die quinte pro quinto: die quarte pro
 quarto. Pomponius in atellana quæ metui ascribitur: Dies hic sextus cum nihil ægi die quarte moriar fame
 Sed id præcipue teste Gellio libro. vii. noctium atticarum in præteritis more græcorum obseruabant. Nam
 græci in quadam specie præteriti temporis: quod $\omega\pi\alpha\rho\kappa\epsilon\iota\lambda\epsilon\mu\eta\eta\eta$ appellant: secundum uerbi litteram in. e.
 plerumque uertunt: ut $\gamma\rho\alpha\phi\omega\gamma\epsilon\gamma\rho\alpha\phi\alpha$: $\tau\upsilon\pi\tau\omega\lambda\epsilon\tau\upsilon\phi\alpha$. sic nostri mordeo non memordi cum. o. sed cum
 e. memordi dicebant. Q. Ennius in satyris meum inquit non est: at si me canis memorderit. Laberius in gal-
 lis de integro patrimonio meo cētum milia nummū memordi. Idem. P. Nigidius. Idem Plautus diuersis in
 locis obseruauere. Similiter pepoco non popofci declinabant sed pepofci. Valerius Antias libro animalium
 xlv. denique Lucinius. tr. pl. per duelliōis ei diem dixit: & comitūis diem. a. M. Martio prætorē pepofcit. Sicque
 etiam teste Gellio. M. Tullius & C. Cæsar mordeo memordi: pungo pepugi: spondeo spespondi dixerunt
 Item & ubi nos. u. uetustiores: teste Papyriano sapissime. e. scriptabant. Auger pro augur: augeratus pro
 auguratus. Cato etiam Censorinus Quintiliano teste dicam & faciam dice & face scripsit: eundemque in cæ-
 teris modum quæ similiter cadunt illum obseruasse dixit: ut in ueteribus eius libris rettulit apparere. Per
 deriuationes etiam teste Prisciano transit. e. correpta in. a. correptam: ut reor ratus: sero satus: in. e. produ-
 ctam ut lego legi: in. i. similiter ut lego diligo. Fides pro genere citharæ fidicula & fidicen: nec facit fidis in
 singulari quemadmodum uoluit Priscianus: quod ab antiquis inauditum est: ut infra in dictione apes osten-
 demus. Trāsit & in. u. ut tegeo toga. In. u. ut omnia uerba secundæ coniugationis: quæ in ui diuisas syllabas
 formant præteritum: & in. xi. deficiunt in supinis ut horreo horruui: rubeo rubui: tepo tepui: serbeo serbui:
 egeo egui: frigeo frigui: rigeo rigui: & cætera.

DE. F. Littera.

Litteram semiuocalem esse antiqui grammaticæ scriptores asseruerunt: eo quod a uocali incipit: & in se ipsum terminatur: quibus Priscianus non assentiens mutam esse uoluit. Tum quia loco mutæ iam ponitur: hoc est. p. & h. Tum quia terminalis nominum minime comperitur: & semiuocalis necessario nomina terminet. Tum quia ante. l. & r. in eadem syllaba ponitur: qui locus mutarum est dumtaxat. Tum etiã quia communem ante eandem litteras positam uocalem facit. Sed hæc hæc haftenus. Verum ut ab exordio huius litteræ: hoc est per quem modum ad nos uenerit procedamus. Habebant antiqui æoles litteram hanc: quæ quæ duplicis gamma figuram detinebat: ut & nunc detinet: digamma a plerisque ex nostris cognominata fuit: a nonnullis uero sibi hoc nomen datum fuit: quod apud æoles prius habebat: uidelicet. uau. ab ipsius uoce profectum teste Varrone & Didymo: qui id ei nomen fuisse ostendunt. Hanc igitur litteram auctores nostri pro maxima nostrarum dictionum commoditate ab æolibus eo pro loco accæperunt: quo nos nunc. u. consonantem habemus. & eundem prorsus sonum cum. u. consonante: qua nunc utimur: & tunc quoque ipsum. f. nos habuisse: cum Priscianus: tum alii plures artis grammaticæ scriptores attestantur. Verum cum dictiones nostras: & quas ex græcis accæperamus: nostri ut antiquissimi græcorum primitus pro. ph. aspiratum & nullas per. f. scriberemus: uisum est postea ut inter dictiones nostras & græcas differentia notaretur loco. ph. in dictionibus nostris digamma. f. accipere. In græcis uero antiquam per. ph. scripturam obseruare. Itaque loco. f. digammi posuerunt nostri auctores. u. consonantem: quia teste Papyriano affinitatem in sono habere uidebatur: & digamma ipsum cum alio sono in dictionibus latinis loco. ph. scribi statuerunt. Post hæc autem & nostri ferunt auctores uoluit Claudius Cæsar pro. u. consonante ipsum digamma inuersum hac scilicet figura ꝓ transcribendum esse: ut propriam haberemus litteram ubi. u. consonantem facimus. Idque nos ipsi romæ quibusdam in locis scriptum aspeximus: ut serjus pro seruus: iulgus pro uulgus: iixit pro uixit: e quibus hoc unum epitaphium inseruisse sat sit. DIS. MANIBVS SACRVM. SECVN DVS. ꝓIXIT. MENS. IX. DIES. XXVI. PETRONIA. NOE. SOROR. EIVS. ꝓIXIT. ANNUM. MENS III. DIES. XII. HIC. SEPVLTI. SVNT. Sed quæuis illi recte uisum sit: Consuetudo tamen antiqua superauit. Nam neque hanc solum sed tres litteras Claudius ipse teste Cornelio Tacito prioribus nostris adiecit: quæ usui imperitante eo fuerunt: post obliteratæ. Et ut idem attestatur: aspiciabantur etiam tempore suo in are publico plebiscitisque per fora & templa fixis.

DE. G. Littera.

Muta littera est: & media inter. c. sine aspiratione ponitur: quare nec caret penitus aspiratione: nec etiam eam plenam possidet: ut simili modo de. b. & d. esse ostendimus. Nam tres sunt omnino simplices seu leues uel exiles. p. t. s. Tres aspiratæ seu flatiles & crassæ: uidelicet ph. th. ch. Tres mediæ uidelicet. b. d. g. ut de græcis simili modo late infra uidebimus. Vnde ob litterarum uicinitatem. k. seu. c. nostrorum in. g. transferimus: ut κωβερνήτης gubernator κωβίος gobijs uel gobio. Iuuenalis in satyra Atticus eximie: si cænat inquit. Nec nullum cupias cum sit tibi gobio tantum In loculis: κύκνος cygnus cum. g. media ut quidam scribunt. Quin & pro. ch. aspirato ipsum. g. nonnunquam traducimus: ut ἀράγνη aragne. Alii uero iuxta litteraturam græcam cum. ch. aspirato scribunt: ut in ea dictione uidebimus. Quin & γνῶσις gnosis. Vnde Gnosiaque ardentis: dicebat stella coronæ. Consueuerunt etiam maiores nostri Varrone teste libro primo de origine linguæ latinæ: ubi nos nunc. n. ponimus ante. g. uel. c. ipsum. g. loco. n. græcorum moræ describere. Et ubi nos angulus illi aggulus cum duplicato. g. annotare: ubi nos anguilla: illi agguilla: quin iggerunt pro ingerunt: ageps pro anceps. Agchises pro Anchises & similia: quæ omnia Accium nostrum obseruasse affirmant. Mutatur etiam. g. in uerborum præteritis: ut ostendunt Papyrianus & Priscianus: quædoque in. æ. ut agor actor: legor lectus: pingor pictus: aliquando in. s. ut spargo sparfi: mergo merfi. nonnunquam in. x. ut rego rexi: pingo pinxi.

De Aspiratione.

Vt ostendunt grammatici nostri littera non est: sed aspirationis nota: nec aliud litteræ nisi figuram: & quod in uersu inter alias litteras a nobis describitur detinere potest. Quod sane ad uim litteræ minime sufficere ualet: quia sic quoque numerorum formæ quædam potestatem litterarum detineret. Præter hoc autem nec uocalis nec consonans esse potest: quare nec littera. non quidem uocalis: quia a se uocem non habet nec uero consonans: quia nec semiuocalis est nec muta. non quidem semiuocalis: cum nulla syllaba latina uel græca per integras dictiones in eam desinat: ut in sequentibus ostendemus. non etiam muta cum in eadem syllaba cum duabus mutis bis ponatur: ut phthius: Erichthonius. At nulla syllaba plus duabus mutis iuxta se positis habere potest: nec plus tribus consonantibus cõtinuari ualet: ut latius Priscianus noster hoc ipsum disputauit. Sed ad alia tendentes comperimus Papyriano auctore libro secundo de orthographia Latinos nostros figuram plenam cuiusdam græcæ litteræ ad nos pro aspiratione traduxisse: quæ apud illos uocalis est: & sub hac forma. η. scribitur atque ita uocatur. Nã ut supra ostendimus post quicquid alias uocales hæ litteræ. η. & ω. mega a græcis cõpertæ fuerunt: ante quæ nec aspirationem græci nec latini habebant: ut etiã in quibusdam antiquissimis

inscriptionibus tã grecorũ q̃ latinorum; usq; ad hæc tempora ego ipse aspexi. Sed cũ a diligentissimis grã-
 maticis primum grãcis deinde latinis spiritus quandoq; diuersissimus in litterarũ pronuntiatione annota-
 ri posse uideretur: uisum est æolibus primũ effugientibus spiritus asperitatem. F. digamma pro aspiratione
 in quibusdam dictionibus uti. Quos antiqui romani sequentes loco aspirationis ipsum digamma quandoq;
 etiam apponebant. Vnde cum pro illo postea. u. consonantẽ surrogarent: etiam nunc ubi illi $\text{F}\epsilon\sigma\text{π}\epsilon\rho\alpha$ nos
 uespera scribimus & proferimus. Et primũ teste eodem Papyriano uespera scribebamus. Item illi $\text{F}\epsilon\sigma\text{τ}\iota\varsigma$
 nos uestis: & primum festis dicebamus. Verum attici comperta uocali. h. diuidere illam cœperunt: & partẽ
 quidam unam uidelicet pro aspiratione accipere: alteram uero pro nota exilitatis statuere. Nam omnis di-
 ctio apud illos a uocali incipiens uel nota aspirationis: uel exilitatis annotatur. Sed cum iuniores æoles teste
 Censorino facilius semicirculum describerent: uel quia forte propinquior ad formam digamma esse uide-
 batur: cœperunt aspirationem in similitudinem. c. nostri describere: quod pene eandem figuram: quã grã-
 cum. s. detinet habere uidetur: nisi quod non tanta curuitate quanta ipsum. c. nostrum uel. s. grãcum aspi-
 ratio ipsa designatur: ut scilicet apertius priorem formã referre uidetur. Sed ut in antiquis codicibus grã-
 cis: quotidie aspiciamus prior forma signata apparet: & non nouorum æolorum forma describitur. Rursus
 & per contrariam formam notam exilitatis annotare statuerunt grãci quã. f. talis est. Et ipsam aspirationis
 notam dacteam uocant: quã Gryllus in libro de accentibus ad Virgilium flatilem dixit: notam uero exilitatis
 illipfilem: Gryllus leuem nominat. Rhemius uero Palæmon exilem uocauit. At latini cum aspirationem in
 scriptura nostra recipere: totum. h. pro aspiratione sumpserunt. Nec illud diuidere curã fuit: quia exilita-
 tis notam penitus neglexerunt. Ponimus igitur aspirationis notam ante uocales omnes: sed post consonan-
 tes tantũmodo quattuor more antiquorum grãcorum: hoc est post. c. ut Chremes: post. r. ut Thrafo: post. p.
 ut Philippus: post. r. ut Pyrrhus. Verum cum Papyriano teste uetustiores grãcorum notam ipsam aspirati-
 onis in uersu ut nostri conscriberent: actum olim fuisse perpendimus: ut nõ exercitis latinis in scriptura grã-
 ca confusionem quoq; & errorem ipsa aspirationis nota nonnunq; induceret. Nam traduces nostri ab
 initio dictionis plurimas grãcas: quibus indigere uidebamur contigit: ut decepti figurarum similitudine id
 quod aspirationis nota erat pro littera. s. acciperent & traducerunt: & maxime quia ab æolibus ut plurimũ
 sumpserunt: qui aspirationem in formam. s. grãci designabant. Itaq; cum scriptum comperirent $\zeta\epsilon\rho\pi\iota\lambda$
 $\lambda\omicron\varsigma$ putantes primam non esse aspirationem: sed. f. litteram quã illi in ea figura describunt traduxerunt $\zeta\epsilon\rho$
 $\pi\iota\lambda\lambda\omicron\varsigma$. & nõ herpillũ simili mō $\sigma\epsilon\rho\tau\omega$ dixerunt serpo & nõ herpo: $\sigma\epsilon\xi$ traduxerunt sex & nõ hex: $\sigma\epsilon\pi\tau\alpha$ se-
 ptẽ & similia quã plurima comperiuntur. Quare cum non minus apud grãcos ipsos confusionẽ quãdoq;
 eiusmodi scriptura induceret: ita ut quod attici & nos musam cũ. s. proferimus: Boetes muham hoc est non
 uoce ipsius. s. sed aspirationis: teste Prisciano in primõ proferent. actum est ab illis ut non amplius in uersu
 ipsa aspiratiõis nota scribatur: sed supra uocalem annotetur. Vnde iam scribitur $\epsilon\rho\pi\iota\lambda\lambda\omicron\varsigma$ & nõ $\zeta\epsilon\rho\pi\iota\lambda$
 $\lambda\omicron\varsigma$: $\epsilon\xi$ & non sex alia similiter. Idemq; de nota exilitatis obseruatur: ut $\acute{\alpha}\omega\lambda\lambda\omega\eta\ \acute{\alpha}\nu\gamma\omicron\sigma\tau\iota\eta\omicron\varsigma$: & in
 aliis modo consimili. At uero supra cõsonantes nulla earum notarum scribitur nisi supra. p. quã sola inter
 omnes cum principalis est aspirationis nota designatur: ut $\rho\eta\tau\omega\rho\ \rho\omicron\lambda\omicron\pi\alpha\ \rho\acute{\epsilon}\phi\alpha\eta\omicron\varsigma$: & similes: quõbrem
 cum eiusmodi dictiones traducimus: semper cum. r. aspirato transcribimus: ut rhodope: rhetor: raphanus.
 Sed an in medio ipsarum dictionũ grãcarum: quas nõ in litteraturam nostram transcribimus: ipsum. r. aspi-
 rari debeat dubium esse uidetur. Quod Priscianus in primõ per hunc quoq; modum dissoluit dicẽs. r. sine
 aspiratione in latinis ponitur: in grãcis uero principalis hoc est in initio dictionis posita: uel in dictione me-
 dia geminata: & a nobis trãscripta aspiratur: ut Pyrrhus: Tyrrenus: & similia: quã ut ait ex antiqua nostra
 scriptura aspirationem in medio seruant. At uero quũ non geminat. r. absq; aspiratione scribenda sunt: ut
 Pyra lyra syria: & similes. Quod quia a doctis omnibus & approbatis latinis obseruatur: & nos itidem ob-
 seruare debemus. Verum ut omnem aspirationis obseruantiam: quã apud grãcos habetur: & ad nostros
 ex illorum dictionibus traducitur: facile comprehendamus: id prius diligenter prospiciendum est: ex con-
 sonantibus grãcis nouem mutas esse: uidelicet. β . γ . λ . κ . π . τ . θ . ϕ . χ . Quarum tres quidem apud illos exi-
 les sunt seu leues: hoc est prorsus simplicies: & quã nullam intra se aspirationem concludunt. λ . κ . ω . τ . Tres
 uero alia crassa & spissa: uel ut alii ex nostris uocãt flatiles: uidelicet. θ . ϕ . χ . Rursus & alia tres quã media
 nuncupantur uidelicet. β . γ . λ . quasi medium quẽdam inter spissas & exiles sonum sint continentes: ut. β .
 iter. ω . & ϕ . similiter. γ . inter. κ . & χ . & simili modo. λ . inter. τ . & θ . & ut similia de litteris nostris eẽ uidim⁹
 Vterius quoq; & aliud diligentius perspiciendum: ut quũ duã dictiones cõponuntur: quarũ una in uo-
 calem desinit: & alia incipit a uocali: in dictione composita non retinetur uocalis: in quã prima dictio quã
 componitur desinebat: ut si præpositionem hanc grãcam $\pi\alpha\rho\epsilon\iota$ cum hoc pronomine $\epsilon\mu\omicron\upsilon$ componamus
 abiicitur. α . in quod desinit præpositio: & scribitur: $\omega\pi\alpha\rho\epsilon\iota\mu\omicron\upsilon$ & non $\omega\pi\alpha\rho\epsilon\iota\mu\omicron\upsilon\alpha$. Quin & ut tam abiectio
 litterã: q̃ compositio designetur sapissime ponuntur supra locum: unde talis littera est abiecta duo signa
 ut supra statim annotauimus. Vnum quidem semper in modum semicycli exilitatis: hoc est primum: quo
 reiectam uocalem fuisse notatur. Secundum uero in formã eius notã: quã uocalis in initio dictionis sequẽtis
 posita ante cõpositionẽ habebat: utputa aspiratiõis uel exilitatis: quo uocalẽ illã sic ante cõpositionẽ fuisse

signatam denotatur: quoniam ut diximus omnis dictio græca a uocali initiū sumens uel signo exilitatis uel aspiratiōis signat. Si ergo sequēs dictio signo exilitatis signata fuerit signū illud secūdo loco positū remanebit: ut in exēplo φηβίτο. Sin uero signata fuerit aspiratiōis nota: & illa eadē secūdo loco posita remanebit. ut si cū hac dictiōe ολως: quæ in initio aspiratur: eadē præpositio ωρα cōponat scribetur sic quoq; ωρα ολως ubi primū quidem signū significat uocalem inde fuisse abiectam. Secundū uero uocalē alterius dictiōnis ante cōpositionem fuisse aspiratā. At uero uetustissimos nullū ex his signis apposuisse cōspeximus: ut ex antiquis inscriptionibus in marmore sculptis sæpius annotaui. Sed id ulterius prospiciendum est: quod si in eiusmodi cōpositione sequens dictio ab aspirata uocali incipiat: ut puta ολως: & prior dictio quæ cōponit in uocalē cū una illagē cōsonantiū: quas exiles diximus terminari cōtingat: ueluti si hęc præpositionē μετα quæ habet. τ. cōsonantē exilem ante ultimam uocalem uelimus cū hac dictiōne ολως cōponere per ea quæ supra diximus: uocalis ultima a præpositione præfata abiicitur. Itaq; scribenda esset cōposita dictio sic: uidelicet μετολως. Sed quia uocalis illa quæ sequentis dictiōnis est initiū aspirata erat: ex ipso. τ. consonante exili: quod erat dictiōnis præcedentis ex ea aspiratione: quæ erat sequentis litteræ: alia quædam littera in seipsa aspirata conficitur. uidelicet. ο. quæ nihil profus aliud est quā. τ. ipsum aspiratū: quare exilē tunc quoq; consonantē puta. τ. in aspiratam sibi correspondentē conuersam dicimus: puta in. ο. & scribimus ac proferim⁹ μετολως. Quā sane dictiōne si latine transcribere uolumus: cū aspiratione methodū transcribemus. Similiter. π. quæ consonans est exilis in. φ. aspiratam conuerti potest: ut si præpositionem hanc επι cū hac dictiōne ημερα: quæ in principio aspiratur cōponamus: scribemus: & proferemus εφημερα: hoc est ephemera. Item ex eadē præpositione επι & ηβη aspirata: quæ est pubertas cōponitur εφηβοσ: qui est pubes. Vnde similiter apud nos cum. ph. aspirato scribendū est. f. ephēbus: ubi nulla est diphthongus. similiter de. k. dicendum est quod in. χ. litteram aspiratā conuertitur: cum scilicet modo cōsimili cōponi illud contingit: ut sæpius in sequentibus apparebit. Verum & hæc quoq; quæ diximus sæpiissime absq; cōpositione ab antiquis obseruata fuisse uidemus: dum. f. simili modo: ut diximus dictiōnes inuicē terminant: & apud eorū poetas: primū ablatum fuit. ε. deinde. τ. exile propter aspirationem uocalis in alia dictiōne potissimū Homer⁹ circa initiū Iliados αι δεϊσσαι θεϊρηαι: ubi a τε cōiunctione græca sequentis: quæ est ιερα. conuersum fuit in. ο. aspiratū. Sane abiectio litterarū uocalium in quas terminant dictiōnes cū sequēs incipit a uocali ubiq; fere a poetis græcis obseruatur: Homerus υμιν μεν θεοι δοϊεν ολυμπια δαμωτ' εχοντες εκπερσαι πρι μοιο πολιν ενδολικα δικεσθαι. At in uersib⁹ poetarū nostrorū hoc nō in scriptura aut pñūtiatiōe uersus: s; in scanfione tantūmodo obseruamus. Græci uero nō solum id in uersu: sed etiam in soluta oratiōe obseruāt ut Demosthenes contra Aeschinē ετωϊδοπερ εστια λισονπερ υμων: ubi nō solum abiecta fuit uocalis littera: sed duobus in locis conuersum fuit. τ. exile. ο. aspiratū. Sunt tamen nonnullæ dictiōnes quæ absq; alius cuius dubitatione compositæ esse uidentur: & has obseruantias neq; a græcis: neq; a nostris habuisse cōstat ut Aristippus quæ ex αριστος: qui est optimus: & ιππος qui est equus cōponitur: & secundæ dictiōnis prima aspiratur: quæ cū. τ. exili cōiuncta aspirationem amisit. Similiter Cratippus: Leucippus: Alcippe: quæ omnia ex hippus aspirata dictiōne cōponunt: & aspirationē abiiciunt atq; exilem consonantē conseruant: quod forte ex eo fieri potuit: ut compositorum certitudo magis innotesceret.

DE. I. Littera.

Littera uocalis est: & unica sola figura a nostris scribitur. A græcis uero triplici uarietate figuræ notatur. Nam quidem una in forma ipsius. i. nostri describitur: quod ipsi græci. i. paruū uocant. Alia uero in alterius litteræ forma: quā Pythagoram adinuenisse quidā ferunt: & quā illi. y. psilon hoc est subtile uocant. Nos quia illud in solis dictiōnibus græcis transcribimus. y. græcū uocamus: quæ sane duæ litteræ apud illos ancipites sunt & liquidæ: hoc est quæ facile modo corripitur modo produci possunt. Tertiæ uero litteræ figura præter has duas adinuenta fuit: & uocatur ab illis ita: quā sane litteram ut supra diximus longam illi semper statuerunt. Quin & præter hanc triplicem simplicis litteræ formam: duas habent græci diphthongos: quæ eundem cum illis sonum continere uidentur uidelicet ει & οι: ut infra late uidebimus. Itaq; cum in dictiōnibus græcis nos primum. i. quod paruū dicunt comperimus: illud apud nos transcribentes semper fere in scriptura nostra seruamus: ut σικελια sicilia. κικησ Circes. φιλοσοφια philosophia: & alia innumera: in quibus paruū. i. ut ab illis scribitur: sic a nostris conseruatur. Nonnunq; uero transferimus in. e. ut ηρευσ Nereus: & maxime ubi diphthongus ex. ο. & i. ponitur: ut infra latius differemus: nec apud nos i. semper uocalis est: sed quandoq; in consonantem litteram transit: ut & simile de. u. uidebimus: quæ licet tam consonantes quā uocales unum nomen & unam figuram teneant: tamen quia diuersum sonum: & diuersam uim habent in metris & in pronunciatione syllabarum: non pro eisdem litteris & elementis accipi possunt: ut Censorinus & Priscianus doctissimi artis grammaticæ attestantur: nam ut aiunt tantum fere interest inter uocales & consonantes: quantum inter animas & corpora. Animæ per se mouentur: ut Platoni uidentur: & corpora mouent. corpora uero nec per se sine anima moueri possunt: nec animas mouent: Sed ab illis mouentur. Vocales similiter per se mouentur ad perficiendam syllabam: & consonantes secum mouent. Consonantes uero sine uocalibus immobiles sunt. Verum. i. nostrum quū cōsonans sit modo quidē

pro simplici consonante: modo uero pro duplici accipitur. Pro simplici quoque tunc habetur: quando ab ea incipit syllaba in principio dictionis posita subsequente uocali in eadem syllaba: ut luno iuppiter. p duplici autem quando in medio dictionis ab ea incipit syllaba post uocalē ante se positam subsequente quoque uocali in eadem syllaba: ut maius peius eius: in quo loco antiquiores nostri solebant geminare eandē. i. litterā ut maius peius eius: quæ sane orthographia usque ad Ciceronis tempora in aliquibus dictionibus perdurauit. Ita ut referat Quintilianus Ciceroni placuisse aīo maiamque geminata. i. scribere: Quæ sane non aliter pronuntiarī poterant: ut etiā Priscianus ipse attestat: quæ si cū superiore syllaba prior. i. cū sequente altera profereat: hoc est ut prior. i. cū priori syllaba: & sequens cū sequenti iungat: ut tellus uannus & similia. pferunt. nā duo. i. pro duabus consonantibus accipiebant: & eadē consonans in eadem syllaba geminata iungi nō potest. Vnde pompeii i quoque genitiuū per tria. i. scribebāt: quoque duo superiora loco consonantiū: & postremū p uocali accipiebant. Quod Cæsari artis grammaticæ doctissimo placitū a Victore cōprobat. nō enī alio modo tres. i. in una syllaba pronuntiarī potuissent. Cōperit nōnunquā. i. littera pro simplici consonante in medio dictionis posita. Sed in cōpositis: ut iniuria adiungo reiectus reiecte: quod ultimū cum geminata. i. scribitur quarū prima in initio syllabæ consonas simplex est: cum uocalis ante illā breuis a Virgilio in bucolicis ponitur: quum ait: Tityre pascens a flumine reiecte capellas. ubi proceleumatico: quod ex quattuor breuius cōstat: pro dactylo posuit: hoc insuper annotandū. i. litteram pro consonante positā aspirari nō posse: quum nulla consonans ante se aspirationē recipere ualeat. Vnde hiulcus trisyllabū nō bisyllabū teste Prisciano dici potest. Veg & ipsum. i. consonans pro. t. quādoque apud antiquos positū fuisse cōperimus: & cū apud alios: tū apud Liviū saepenumero annotauimus: ait enī de secundo bello punico libro primo: nunc postquam multo maiorem partē itineris emensam cernant: pyreneū saltū inter ferocissimas gentes superatū: rhodanū iantū amnem tot milibus gallorū prohibētibus domita etiā in fluminis traiectū in cōspectu alpes habeant: dixit iantū pro tantū. nam teste Quintiliano sic iam ut tam scribit. Quid quod ab antiquis nostris nōnullis dictionibus ipm. i. præter cōmunē nostrorū usum fuit adiectū: & a nōnullis quandoque detractū: nā plura cum. i. ante extremū. a. ab antiquis dictū fuisse ostendit Gellius circa finē libri. v. noctū atticæ ex auctoritate. M. Catonis. Q. Claudii. P. Nigidii. M. Varronis. imo refert Senniū Capitonē doctissimū uirū in epistola ad Paucium labeonē per rationes grāmaticas docuisse plura cū. i. ante. a. latinū esse: plura absque. i. barbarū: atque id quoque absolutum & simplex esse nō cōparatiuū: quin & eo quod ē cōpluria aduerbium factum cōpluribus: ut Plautus in Persa: & M. Cato in. iiii. originū posuerunt. Quid quod eodem Gellio teste in. iiii. eiusdē operis. M. Varro & P. Nigidius nō aliter locuti fuerunt & scripserunt: quæ senatus & domus & fluctus cum. i. post. u. & ante. s. in genitiuo: ab eo quod dicimus senatus & domus fluctus. Et in ueteribus libris Terentii comici scriptum dicit eius anuis opinor eam quæ est mortua. Ita ut per ablationē ipsius. s. datiuus ipse formari habeat: ut senatui domui fluctui. Quid quod nōnullis hæc datiuū terminatio in ipsum. i. nō placuit: & magis in ipso datiuo domo senatu fluctu dixerunt: quæ cū adiectiōe ipsius. i. Lucili? i eodem casu uictū & anu dicit: nō uictū & anu in hisce uersibus: Quod sumptū atque epulas uictū pponis honesto. & in alio loco: anu noceo inquit. Virgilio quoque in casu dandi aspectu dicit nō aspectu: teque aspectu: ne subtrahe nostro. & in georgicis: quod nec concubitu indulgent. C. autē Cæsar grauis auctor linguæ latinæ in anticatone: Minus inquit arrogantia superbique dominatuque. Item in Dolobella actionis illibuisse: quorū in ædibus fanisque posita & honori erant & ornata. i. libris quoque analogicis eodē Gellio teste omnia istiusmodi sine. i. littera dicenda censet. Quid quod in genitiuis nominū quintæ declinationis loco ipsius ultimi. i. in quod apud nos terminari cōsueuit: pluraque ætas uetere ponere cōsueuerat. s. & nō huius facies: sed huius facies declinabāt. Q. Claudius libro primo annaliū: nemo audebat inquit propter magnitudinē atque immanitatem facies scilicet cum gallo quodam uelle pugnare. Ciceronem quoque affirmat Gellius in oratione quā pro. P. Sextio fecit dies scripsisse pro diei. Verba hæc sunt. M. Tullius equites uero daturos illius dies poenas. Quo circa factum hercle est: ut facile his crederet Gellius. li. viii. noctium atticarum qui scripserunt idiographum librum Virgilii sese inspexisse: in quo ita scriptum erat: Libra dies somni que pares ubi fecerit horas. i. libra diei somni que. Sed sicut hoc in loco dies a Virgilio scriptum uidetur: ita in illo uersu non dubitauit Gellius quin dii scripserit pro diei: quum dixit: Munera læticiamque dii. Sic enim dies huius dii a ueteribus declinatum refert: Sicut etiam facies facii: progenies progenii: acies acii. Cn. Marius in Iliadis. xxi. Altera pars acii uitassent fluminis undas. Similiter species specii: ut idem Marius in. xiii. An maneat specii simulachrum in morte silentium. Luxuries luxurii. C. Gracchus de legibus promulgatis: Ea luxurii causa aiunt insitui. pernice pernicii. M. Tullius in oratione qua. Sex. Roscium defendit: teste Gellio præfato libro. ix. sic scripsit. Quorum nihil pernicii causa diuino cōsilio: sed ut ipsa & magnitudine rerum factum putamus. Sane. C. Cæsar in libro de analogia. ii. huius die & huius specie dicendū putat. Vnde & ipse quoque Gellius in Iugurtha Salustii summa fidei & reuerendæ uetustatis libro. Die casu patrio se inuenisse affirmat. Verba uero illa ita fuisse refert: uix decima parte die & reliqua. Sane per deriuationes transit. i. nostrum in alias uocales: In. a. sic genus generis generatim. Paulus pauli paulatim: In. e. Fortis forte: Sapiens sapientis sapienter: In. o. ut Pater patris patronus: Et patro uerbum: olli pro illi: saxum saxi saxosus. & hæc hæc tenus.

Nunc de .y. græco quod illi ypsilon .i. subtilē uocant inspiciētibus hoc primū tenendū est: si dictiones græcas transcribimus: & illius sonū in dictionibus a nobis descriptis cōseruamus: & apud græcos per eiusmodi .y. græcū scribunt. Semp nos & illas p ipsum .y. græcū scribere debemus: eo quod subtiliorē quodammodo syllabā in metro habere uisum sit: hoc est fere in diuisis syllabis: & quodammodo cōiunctis & nos græcam scripturā in suis dictionibus cōseruare debemus. Sed quia illud aliquādo in alias litteras cōmutamus: de eo latius suo loco tractādū erit. At uero aliud quod ita uocant: & sub aspirationis nostræ forma describunt: raro enī nos sonum eius in nostra scriptura seruamus. Sed aliquādo quidē in .a. nostrum cōuertimus: ut ηερ aer: ελενη Helena. ελυλη aula: φημη fama: φυγη fuga: siquidē hæc duo ultima potius a græco: q̄ græcum ab illis deriuēt. Quod sane quo ad hoc in idem tendit: de quo alias uidebimus. Aliquādo uero: immo fere semp in .c. productam transferimus: ut ηοιολοσ Hesiodus ομηροσ Homerus: ηρακλιδης Heraclides: & mille alia. Aliquando autē in .æ. diphthongū transferimus: ut σκηνη scena: quæ teste Prisciano libro primo apud nos cū .æ. diphthongo scribit: quod in antiquis marmorū inscriptionibus obseruatū comperi: ut in ea dictione latius uidebimus. Similiter æticha cara & alia nōnulla: teste Apuleio grāmatico cū .æ. diphthongo scribunt: quæ ab ipso .n. traducunt: ut in dictione æthica expressius declarabimus. Sed ut diximus nulla a Prisciano notatur nisi tantū scena. Rursus & nōnunq̄ ipsum .n. in sonū .i. nostri & litteram transcribimus potiusq̄ paraclitum cum .i. latino scribimus & proferimus: q̄ per .c. paraclitū traducamus: quod tamen a κλητος: quod uocatus interpretatur: & per .n. scribitur compositū constat. Simili modo kyrieison cū .i. nostro in penultima scribitur: & profertur: & tamē ab ελεησον componitur: quod cum .n. apud illos scribitur. Eodem modo ephimera: quod ab ημερα componitur: Sed hæc q̄rarissima habentur.

DE Littera. K.

Vt supra diximus penitus superuacue recapta fuit: quum .c. ad omnia pro quibus nōnulli utunt. k. cōmode scribi possit. Vnde cōpertum habeo ex Papyriano diligentissimo grammatico Nigidium figurum nunq̄ in cōmentariis suis usum fuisse. k. aut. q. Nam teste Prisciano quāuis in uaria figura & uario sunt nomine. k. q. & .c. tamē quia eandē uim habēt tam in metro q̄ in sono: pro una eadēq̄ littera accipi debēt.

DE Littera. L.

Semiuocalis littera & liquida dicitur: hoc est quæ incipiēs ab .e. in sonum propriū definit: & quæ post mutam in eadem syllaba posita: modo longam modo breuē præcedentē syllabā facit: longā quidē ut Virgilius in .viii. Fit Thmāi cōiunx longæua dorycli: ubi .y. ante cli pducit: quā alio loco correptā posuit: quū ait: Est dorycli coniuunx diuini signa decoris: Habetq̄ .l. ipsum teste Plinio libro primo de arte grāmatica triplicē sonū. Exilē quādo geminat secundo loco posita: ut ille Metellus. Plenū quādo finit noīa uel syllabas: & quādo habet ante se in eadem syllaba aliquā cōsonantē: ut sol silua flauius clarus. Mediū in aliis ut lectus lecta lectū. Verū cōsueuerunt antiqui complures nunq̄ in capite dictionis .l. ipsum scribere: sed semp illi unū. f. cū. t. alia cōsonante præponere uoluerūt: ut teste Quintiliano sicutum pro lotū: stlitium p litium scribebāt: quæ scriptura in aliquibus inscriptionibus etiā usq̄ ad hæc tempora cōspicit: ut epigramma indicat: quod in regione frentana apud histoniū his uerbis incisum est. Scæua. quæstor decemur stlitibus iudicandis. s. c. post quæsturā & decūratū stlitū iudicandarū tribu. pl. & reliqua. Item romæ extra portā populū ad quartū lapidē. M. Antonii Antii. Lupi. Pr. Patricii. Aug. quæstor Sodal. Titii. trib. milit. Leg. ii. Adu. Tr. ple. fidel. x. uir. Stlit. Iud. & reliqua: quid quod ipsum .l. in .d. nōnunq̄ conuersum legimus: ut Virgilius in tityro: Siluestre tenui musam meditaris auena: meditaris cū. d. p melitaris: quum .l. per antistoechō teste Seruio scripsit. nā melitaris dicere debuit: quasi dulce canis: quod a græco uerbo μελετω deductū fuit: idq̄ a μελι: quod mel denotat originē sumpsit. Solebāt etiā antiquissimi græcorū .l. pro .n. scribere. Vnde quinquaginta quoq̄ numeri signū: quod illi iam per .n. scribūt: nos per .l. more illorū antiquissimo scribimus. Transit etiā per deriuationes in alias consonantes. in .r. tabula taberna: Prisciano teste in .x. ut paulū pauillū: mala maxilla: uelū uexillū. Quin & ipm .l. declinādo p omnes casus immutabilis pmanet: ut sal salis: & in reliquis. Idē facit .n. & .r. ut flumē fluminis: Cæsar cæsar: nō autem reliquæ consonantes.

DE .M. Littera.

Semiuocalis est: & ab aliquibus nō irrationabiliter inter liquidas Prisciano teste cōnumerat: qui post mutā in eadem syllaba posita: modo longā modo breuē præcedentē uocalem efficit: ut exemplis ille græcorū ostendit. nā de hoc quoq̄ latinorū nullū ego comperire in nostris poetis ualui: nec ipse aliquid inducit. Quid q̄ sola ex semiuocalibus post .s. ponit: quod mutarū ē ppriū: ut Smyrna: smaragdus. Quid q̄ etiā ante liquidā: ut samnis samnitis: hoc ē homo de samnio: ubi est beneuentū: Ramnes ramnetis: nomē poeta ppriū. nōnunq̄ etiā ante .s. posita in finali alicuius noīs syllaba more mutæ p interpositionē. i. facit genitiuū ut hyems hyemis: sicut in opis in opis: cælebs cælebis: & nūq̄ ante se. nā longā uocalē patit in eadē syllaba esse: ut illā illū: artē: puppim: fluctū: rem: spem: diem: cū alia omnes semiuocales hoc habeāt: ut sol pean par Meccenas pax. Transit Prisciano teste per deriuationes in .n. maxime. d. uel. t. uel. c. uel. q. sequētib⁹: ut tātū tantū: idē idē: eog eorū: num nūcubi: ut Plinio placet nūquis nūq̄. Nā nāq̄ ipso auctore Prisciano: unde eo teste am præpositio. f. uel. c. uel. q. sequentibus in .n. mutat. m. ut anceps anfractus ancifus anquiro.

Verum si cum dictioe incipienti a uocali coponatur: remanet. m. & interceptur. b. ut ambitus ambefus: ambustus ambages: idemq; in coburo combustus. Sane in metro plerumq; subtrahitur. m. si a uocali sequens incipiat dictio: ut Virgilius in primo aenei. Illum expirantem transfixo pectore flammis. Vetustissimi tamen non semper eam subtrahebant. Ennius in. x. annalium: Insignita fere tum milia militum octo. & ut scribit Plinius libro primo de arte grammatica. m. in extremitate dictionum obscurum quid sonat: ut templum apertum: principio ut magnus: in mediis mediocri ut umbra.

De. N. littera.

Semiuocalis est: & ut refert Priscianus non irrationabiliter a quibusdam inter liquidas connumerata: cum in eadem syllaba post mutas: communes faciat praecedentes syllabas. Ouidius in. x. metamorphoseos: Piscofamq; cnidon grauidaq; amathunta metallis. Transitq; per deriuationes & compositiones in diuersas consonantes: ut late tractant Papyrianus & Priscianus. In. g. quoq; ut ignosco cognosco cognatus ignarus & similia. potest tamen in quibusdam eorum per concisionem adempta uideri. n. cum in simplicibus per adiectionem inueniatur. g. ut gnatus: gnarus. Transit etiam in. l. ut unus ullus: nullus: uinum uillum: cathena cathella: bonus bellus: catinum catillum. Similiter collega colligo: illido: collido. Transit in. m. & hoc sequentibus b. uel. m. uel. p. auctore Plinio: Papyriano: Probo: & Prisciano: ut imbibo imbellis: immineo immotus: improbus impello. Aliquando sola uocali sequenti ut in comedo uerbo: quod ex con & edo componitur. Transit in. r. ut corrigo: corrumpto: irritio. Quam sane mutationem naturali quadam uocis ratione fieri dixit Priscianus: propter celeriore motum linguae labrorumq; ad uicinos facilius transeuntium pulsus. Transit etiam in. s. ut scindo scissus: findo fissus. In. t. ut canis catulus catellus. In. c. ut eequid pro enquid. abiicit quadoq; n. in praeteritis uerborum: ut linquo liqui: uinco uici. Sane si sint nomina graeca neutra desinentia in. o. cum on: transferimus ipsum omicron in. u. & n. in. m. commutatur: ut παλλάδιον palladium: πηλιν pelium. Si uero sit. ω. magnam consueuimus. n. litteram abiicere: & ipsum magnam i. o. nostrum commutare: ut ἄπυλλον Apollo: λέων leo: δράκων draco: exceptis nonnullis quae terminatione graeca scribere consueuimus: ut Xenophon: Demophoos: Lycophon: Menicion: Agamenon: Ammō: & alia nonnulla. Econtrario graeci consueuerunt traducendo dictiones nostras in. o. desinentes superaddere. n. ut Cicero κικέρων: Cato κάτων: si miles eodem modo.

DE. O. Littera.

Littera uocalis quam teste Plinio libro primo de arte grammatica: aliquot Italiae ciuitates primitus non habebat: & hi maxime erant umbri & tursi: loco cuius. u. ponere consueuerant huiusmodi pro homine: frumdem pro fronde: gungrum pro gongrum qui est piscis: cunchin pro chonchin: fretu pro freto. Lucretius libro primo: Angustosq; fretu rapidum mare diuidit undis. Item libro tertio: Atq; ea nimis quae uicinis acherunte profundo: acherunte pro archeronte posuit: quae ab iunioribus tanquam dicta rustico more repudiata fuerunt. Fuit aliquando. o. in. e. conuersum. Naz teste Quintiliano: antiqui uortices & uorsus ceteraq; ad eundem modum scribebant: quam primam scripturam Scipio Africani in. e. litteram uertisse dixit. Unde certum etiam & seruum: cum. o. littera ultima etiam ex alio quodam capite scribere consueuerant: quia subiecta ipsi. u. consonanti uocalis in unum sonum coalescere & confundi nequiret. Sed de hoc latius in littera. q. pertractabimus. Rursum & in dictionibus graecis nonnunquam transferentes illarum quasdam ipsam. o. in. e. nostrum conuertimus: ut γωνη genu: πος ut scribunt aoles: uel ut alii cum diphthongo ουος: nos pes. unde copes quod antiqui more aolum copos cum. o. scribebant. Item ubi graeci ολοντες scribunt: nos primam. o. abiicimus: & secundam in. e. nostrum conuertimus: atq; dicimus dentes: quin & in dictionibus nostris. Antiqui quoque Prisciano teste amploti pro amplecti: & animaduerti pro animaduerti dicebant. Item quod nos die quinto: & die nono: antiquiores teste Gellio libro. x. noctium atticarum: die quinti & die noni pro aduerbio copulate dixerunt. M. Cato libro originum: Igitur dictatorem carthagenensium magister equitum monuit. Mitte mecum romam equitatum die quinti: in capitolio tibi cena cocta sit. Diuus Augustus in epistolis uerba solennia praetoris ponens inquit: die noni praetor dicit quiribus compitalia erunt. Die pristini quoque eodem modo dicebatur: quod significat die pristino. i. priore: quod ut ait Gellius uulgo pridie dicitur conuerso compositionis ordine: quasi pristino die. Atq; idem simili figura die crastini dicebat: id erat crastino die. Similiter M. Cato in oratione contra Furium die proximi dixit. Sed ut ait Gellius extremam istius uocis die quinti syllabam tum per. e. tum per. i. scriptam legi: ut etiam nos supra uidimus in littera. e. Nam ueteres indifferenter praeficere & praeficere: procliuē & procliu: atq; alia multa uarietate dixerunt. Nonnunquam ex dictionibus graecis. o. conuertimus in. i. cum eas latine transcribimus: ut πρως primus quo saepe usus fuit Homerus Διως Dmois. i. seruus. Quid quod ubi graeci terminant dictiones os: nos plerumque illud. o. in. u. commutamus ut निकόλαος Nicolaus: κύρος Cyrus: κύπρος cyprus: σπονδειος spondeus: πέλαγος pelagus. Excipiunt nonnullae quas non in us sed in er commutamus: ut αγρος ager: μελέγρος Meleager: καυστρος causter. nonnullae uero in us & in er: ut μένενδρος menandrus & menander: εὐανδρος euandrus & euander. Virgilius in. viii. Rex euandrus ait non haec solennia nobis. Idem in decimo: pallas euader in ipsis omnia sunt oculis τεύκρος teucrus & teucer. Virgilius in. iii. aenei. Teucrus rhoeteas primam est aduectus ad oras. Quin &

unam comperi: quæ apud græcos in os terminat: & ab antiquis nostris, o. in. i. conuersum fuit: ut *Δουος* Dmois feruus: quo nonnulli antiqui comici usi fuerunt. Nonnunquam terminationem ipsam græcam in os poetæ nostri obseruauerunt: ut Virgilius in primo georgi. Heliadum palmas epiros dixit: & tenedos more græco cum terminatione in os & non latino in us. Idem in eodem. Et neritos ardua faxis. Quid quod in genitiuo terminatione græcam idem poeta obseruauit cum ait libro sexto: In foribus letum androgeo: scilicet more attico: qui cuiusmodi genitiuos in. o. finiunt: ut & ibidem Scruuus attestatur: Immo & super primū æneidis regulam posuit: Quod omnia nomina monosyllaba græca quæ in latinū sermonem transeunt tertiæ sunt tantū declinationis: & tam latine quæ græce a nobis declinari possunt: ut tros in genitiuo trois & troos: Pan panis & panos. Virgilius in. viii. Parrhasio dictū panos de monte licæi. per deriuationem etiam teste Prisciano: trá sit. o. in. a. ut creo creati. in. e. ut tutor tutela: bonus bene. per cōpositionē similiter: ut nominū habentium o. extremam syllabam cum uerbis siue participiis transit in. i. correptam ut homo homicida.

DE Littera. P.

Littera muta est: & aspiratione munda: cui tamen aspiratio in dictionibus græcis postponitur ut Phæthon. nonnunquam uero pro aspirata traducimus: ut supra in littera. b. uideimus.

DE Littera. Q.

Littera muta est: & propter nihil aliud teste Prisciano scribenda uidetur: nisi ut ostendatur sequens. u. ante alteram uocalem in eadem syllaba positum perdere uim litteræ in metro. Quod si ideo. q. alia littera est existimanda quæ. c. debet. g. quoque quæ similiter proponitur. u. amittenti uim litteræ alia putari: & alia cum id non facit: dicimus. n. anguis sicuti quis: & augur sicuti cur: sed nos aliam adinventionis eius causam supra in initio monstrauimus: hoc est ut pinguior per eam sonus habeatur: quæ per ipsum. c. haberi possit. Quod sane terminatio ipsius. q. in. u. & necessaria consequentia alterius. u. post illud: & ante alteram uocalem indicare potest. Nam nunquam in eadem syllaba uocalem post. q. ponere possumus. Quin inter. q. & uocalem interponamus. u. ut qualis quando: queror pro conqueror: loquitur sequitur: loquor sequor: quoniam & similia ubi ipsum. u. in metro uim litteræ semper amittit: ut in sequentibus cum de. u. littera tractabimus ostendemus. Sed an eodem modo si. u. uocalis sequatur interponi possit inter eam uocalem & q. aliud. u. ita ut post ipsum. q. in eadem syllaba geminari possit. u. dubium apud antiquos fuisse uidetur. Victorinus Marius dixit geminari posse: ut in ipso quæ: quando aduerbium est temporis: & tempus significat: quod cum geminata. u. scribendum esse dixit. Papyrianus uero libro. iiii. de orthographia scribit omnino id fieri non posse. Ne scilicet duæ litteræ eiusdem in se soni & uocis tam inuicem quæ cum terminatione soni ipsius. q. collidantur. Nam quasi ipsum in. u. terminari uidetur: & sic pluriū sonos in unum confundere & coalescere cogemur. Idem Quintilianus libro. i. de institutione oratoria sentire uidetur: ubi uult: cum si tempus significat per. q. duabus solum sequentibus litteris scribendum esse: ut quæ primū: & quæ facerem. Si uero comitem: hoc est si coniunctio fuerit per. c. scribi debet: ut cum Caio cum Lutio. Qua data occasione errorē illū indoctum puto: ut quæ quando abbreviatum scribimus ex. q. cū. n. & superiori uirgula iam exaremus. Ita ut indocti tunc quoque putauerint illud. u. quod ab antiquis post. q. cum superiori uirgula scribebatur: non. u. sed ex litterarum similitudine. n. prorsus fuisse. Et cum idem pene cum quando significet ad alios in consuetudinem pro quando scribendum induxerint. Sicque ex Papyriani & Quintiliani sententia puto: si teste scribere uelimus: nunquam. u. post. q. geminandum sed ipsum quæ unico. u. scribendum esse: quin & eodem modo æquus cum diphthongo & absque diphthongo: & reliquis & obliquis & grandiloquis & altiloquis & omnia similia. Ut etiam in antiquis & emendatissimis codicibus scriptum comperi. Similiter apud antiquos arqus: & coqus scribebantur. Quin & in genitiuo assumere. i. cum quo. u. comode stare potest: ut Virgilius. iii. ænei. Quam pius arquite nēs oras & litora circū Reuinxit: similiter coqui pro coci quod sane fieri dicimus: quædo ultima syllaba habet. q. Nam alias non accipit. i. ut oculus cum. q. apud antiquos pro oculus cum. c. quod in genitiuo faciebat oculi. p. oculi. Vnde nisi eandem uim ipsum. q. haberet: quæ. c. nunquam in principiis infinitiuorum uel interrogatiuorum quorundam nominū posita per obliquos casus in illam transiret: ut quis: cuius: cui. Vnde Quintiliano teste antiqui nonnulli ad pingue sane sonum quoi cum. q. & o. post. u. & ante. i. p. cui utebantur: ut ab alio qui distingueretur. Similiter a uerbis. q. habentibus in quibusdam participiis in. c. transferuntur: ut loquor locutus: sequor secutus. At quotidie cum. q. sequente. u. ante. o. & non cotidie cum. c. idē Quintilianus nos scribere docuit: eo quod sit quot diebus: quin & in deriuationibus uerborum Prisciano teste transit. q. in. s. ut torqueo torfi: sicut & c. ut parco parfi: transit & in. x. ut coquo coxi: sicut & c. ut dico dixi: duco duxi.

DE Littera. R.

Littera semiuocalis est: & liquida: hoc est quæ post mutam in eadem syllaba posita præcedentē syllabam modo longam: modo breuem facit. Longa quidē ut Virgilius in. iii. ænei. Noctē hyememque ferens & inhorrui unda Tenebris. Breuem uero: ut idem in. viii. Defendi tenebris: & dono noctis opacæ. Similiter in latebris penultima naturaliter breuis est: & ab eodem produci in. iii. ænei. cum ait: At scyllam cæcis cohibet spelunca latebris. Et idem in multis similibus. Nam produxit Ouidius in heroidibus de Hypermetra. pa. ante

trem cū ait. Iam patrem famulosq; patris lucemq; timebam. & in eodem uersu: ante tris corripuit idē: Hæc tibi nempe patrem furta dedere louem: ubi. pa. breuis est: & similia. Sane. r. littera non solum semiuocalis: sed fere uocalis habita fuit: ex quo dubium resultauit: an huic præponi aspiratio uel subiungi debeat. Vnde ut supra diximus cum æoles ubiq; digamma pro aspiratione ponerent: & in dictionibus incipientib⁹ ab r. illud in. b. conuerterent: quod tunc quoq; ipsi. r. præponebant: uisum est multis aliquā illi cum uocalibus cognationem esse: quibus proprium uidetur aspirationē præponi posse. Sed disconuenientia insuper uidebatur: quod non aspirationem: sed. b. litteram aspirationis loco præponebant. Veruntamen Prisciano teste ipsa. r. littera apud græcos multis modis fingitur loco uocalis: ut in declinationibus in ra. & in. a. puram desinentibus: quæ similiter. a. seruant p obliquos casus: ut ὄρα ὄρασ σοφία σοφίασ: hoc est sicut nominat desinentia in. a. puram cum apud græcos declinantur ratione uocalis necessario præcedentis per omnes casus ipsam litteram. a. conseruant: ut σοφία σοφίασ: μαία μαίασ: & reliqua: nō autem si præcedat. a. alia consonans q; r. possunt. a. similiter conseruare: sed in alias uocales commutat: μοῦσα μουσῆσ: τῆρησ: τῆρησ: τῆρα τῆρασ: sed cum. r. cōseruant ut ὄρα ὄρασ: οὔρα οὔρασ & reliqua: uidetur ipsum. r. uim uocalis habere. Sane in quibusdam compositis conuertitur. r. in. l. ut intelligo pro interlego: pellicio pro perlicio: pellego pro perlego: Plautus in asinaria: agedum istum ostende quem conscripsisti syngraphū inter me & amicam & lenam: leges pellege. nam tu poeta es prorsus ad eam rem unicus. Similiter pelluceo pro perluceo. Idem in eadem: ita pellucet quasi laterna punica. At polluceo cum. o. in prima aliam cōpositi onem habet & significationē. Nam componitur ex poly dictione græca quæ multū designat: & luceo unū deuoueo: & dedico significat: quasi is qui talia facit multum luctat: Plautus in sticho: ut decimam partem Herculi polluceam. Neuius in colace: Qui decimas partes quantū alieni fuit pulluxit tibi a publicando epulo Herculi decimas. in simplicibus etiam transit. r. in. l. ut niger nigellus: umbra umbella. Transit etiam in. s. ut arbos pro arbor: odos pro odor. Plautus in captiuis quorū odos in balylica nos omnes adegit in forum Colos pro color: teste seruius in secundū georg. Nam ut ait tunc quoq; r. mutatur in. s. cum longa opus est syllaba. Verum & nōnunq; sine metri necessitate honos ponitur: ut Virg. libro anei. primo: Hic pietatis honos sic nos in scepra reponis. Quin & eodem Seruio teste Salustius pene ubiq; labos posuit: quæ nulla necessitas coegit: sed ut putat melius est seruire regulæ. Transit etiam. r. in duas. s. ut uro uissi: gero gessi: in. u. consonantem: ut tero triui: fero feui: in. n. ut aneus pro areus.

DE. S. Littera.

Littera semiuocalis est: quæ si antecedit. m. uel. p. uel. t. in simplicibus dictionibus eiusdem est syllabæ ut Cosmus: prosper: testis. At in compositis aliud est. Nam aruspex teste Quintiliano in primo: Quia pars eius posterior a spectando est. s. litteram tertiæ dabimus. Abstemius uero quia ex abstinentia themeti cōposita uox primæ relinquetur. & ut idem refert Quintilianus: putauerunt multi illa quoq; seruanda esse discrimina: ut ex præpositione si uerbum sequeretur pecto: adiecta secundæ syllabæ. s. littera si spectro remoto. s. scriberemus: hoc est a pecto expecto: & a spectro expecto. Vnde in lapillo quodam fardinico: qui erat Laurentii mei uallensis inscriptum litteris albis uidi: ex eadem materia utriq; his duobus uerbis: Pompeius ex uno latere: ex alio exoratus: cum adiectione ipsius. s. ad secundam. Quod an rationabiliter fieri possit infra cum de. x. littera tractabitur ostendemus. Quid quod Ciceronis tēporibus paululū infra eodē Quintiliano referente fere quotiens. s. littera media uocalium longarū: uel subiecta longis esset geminabatur: ut caussa cassius: diuisiones: quomodo & Ciceronez ipsum: & Virgilium quoq; scripsisse: ut ait manus eorum docent. Nam etiam nunc romæ in sepulchro Bibuli caussa cum duplicato. s. scriptum aspexi. Sed ut idem pergit Quintilianus: qui paululum superiores etiam illud: quod nos gemina. s. dicimus iussi una dixerunt Quid quod eodem teste. s. in. r. quandoq; cōmutatum fuit: ut Valefii & Fufii in ualerios Furiosq; uenerunt Ita arbos: labos: uapos: etiam & clamor atatis fuerunt. Pomponius uero iurifconsultus de origine iuris ab Appio claudio processisse existimat. r. litteram: ut pro Valefii: Valerii essent: & pro fufii furii: sed ut hæc littera. s. ab aliquibus nominibus exclusa fuit: Ita & in quibusdam ipsa alteri successit: ut in sequenti littera uidebimus. Sane Prisciano teste traduentes græca nomina terminata in as uel in. s. plerūq; s. abiicimus: cū sint primæ declinationis: ut Geta birrhia: Phedria: Charea: quæ apud græcos in as. similiter poeta: sophista citharista: & similia: quæ in os desinunt traducimus. nonnunq; s. in. x. αἶσ Ajax: τῖσ τρισ pistris: licet pistrim dixerit Virgilius: & nō pistricem. ut in ea dictione uidebimus. Nam in multis sequimur dores: qui eiuſmodi dictiones in. x. terminant: ut ὄρνιξ .i. gallina pro ὄρνισ. Nonnunq; etiam in initio. x. pro. s. ponunt ut ξύμμαχος. i. commilito cum. ξ. pro symmachos cum. s. Item ubi attici. σν. cum. σ. dores. τυ. cum τ. scribunt. Vnde nos transsumpsimus & te. pro. σε. posuimus. Rursus econtrario ubi dores αἰλασσα i. mare cum duplici. s. attici αἰλαττα cum duplicato. t. scribunt: & ubi illi ορεσσα: quæ a nobis modo cōsimili cū duplicato. s. threissa traducitur: de qua i ea dictione late uidebimus. Attici cū duplicato. t. ορεττα describunt: & ubi illi ησση. i. minor: hi ησση scribere uoluerunt. Ponitur etiam. s. nonnunquā pro aspiratione: ut supra late uidimus. Quid quod apud uetustissimos: ut etiam Priscianus rettulit. s. uim suam in metro frequēter amittit. Virgilius in. xi. anei. Ponite spes sibi quisq; idem in. xii. inter se coiisse uiros & discernere ferro

mas meas quib; uiram in no meo g intulit

cernere ferro. Quid quod tribus consonantibus sequentibus potest fieri communis syllaba quando in principio sequentis syllabae post uocalem correpta. s. & muta post mutam in eadem syllaba liquida sequitur. quippe cum. s. in metro more ueterum subtrahi solet. Horatius in primo sermone: Linqumus infani ridentes premia scribae. Tollit etiam penitus. s. a dictione quam sequitur coniunctio ipsa: ut cum apostropho interrogatio: hoc est ubi abiicitur. e. ut uidens: pro uidens ne: latin pro fatis ne: uin pro uis ne. Transit haec eadem Prisciano teste in. m. ut rursus per rursus. Dimminuo pro disminuo. Terentius in adelphis: Dimminuet tibi cerebrum. In. n. ut sanguis sanguinis. In. r. ut flos floris: & similia.

DE. T. Littera.

Littera muta est: & apud uetustissimos in aliquibus dictionibus scribebatur: in quibus iam ipsum. s. scribitur. Nam mertare atque pultare teste Quintiliano antiqui dicebant: Nos mersare & pultare dicimus. Quid quod eodem auctore quaedam est cognatio. d. litterae cum. t. ita ut in uetustis operibus ut ait urbis nostrae & celebribus templis Alexander legat & Cassandra. f. cum. t. littera loco cuius nos iam. d. utimur. Unde e contrario etiam nonnunquam. d. pro. t. ut caudex per caute dicitur. Virgi. Caudicibus duris: & caudex inde codex pro duro sedili: ut Iuuenalis secunda satyra: Horrida quale facit residens in codice pellex. Sed ut putamus maior est cognatio ipsius. t. cum. s. &. x. quam cum. d. esse dicat. Nam a uerbo uersus magis quam uerbus dicitur: & a mitto missus: & a concutior concussus. Quid quod ex dictionibus graecis. t. in. s. saepe conuertimus: nam apud illos οστρακω. t. scribitur: nos ossa traducimus. Itē cum. c. antecedente ipsum. t. in. x. commutamus: ut pecto pexui: flecto flexui.

DE. V. Littera.

Littera uocalis est: & saepissime in consonantem transit: quam sane loco. f. digammae surrogauimus. Unde a plerisque ei idem nomen datum fuit: quod bigamma ipsum apud aetates habebat: uidelicet uau: loco cuius ut supra diximus Claudius Caesar aliam figuram surrogare uoluit: sed antiqua praeualuit scriptura & u. consonans loco digammae est: cuius potestate constat poetas nostros fere omnes uos fuisse: in quibus illi digamma ipso utebantur: ut latius Priscianus ipse pertractauit: cuius dicta quaedam quia nonnullis obscuriora forte uidentur nos clarius explicabimus. Nam ut illi quaedam digamma per simplici consonante: ut at uenus haud animo nequicquam exterrita mater: & nonnunquam pro duplici accipere uoluerunt: quod in praeterito perfecto & plusquamperfecto tertiae uel quartae coniugationis maxime apparere potest: in quibus. i. ante. u. consonantem posita producit: & eadem subtracta corripit. Ut cupiui cupii cupiueram cupieram: audiui audii audiueram audieram. Sed apud doctissimos poetarum semper potestas. u. simplici consonantis praeualuit. Itē ut illi nonnunquam digamma in metro pro uocali breui sunt usi: ita & nostri quaedam ipsum. u. consonans per uocali correpta sumpserunt: ut Horatius siluae trisyllabum pulit in epodo hoc uersu: Niuēque deducit louē: nūc mare nūc syluā: quod teste Prisciano dimetrum est iambicum coniunctum pentimemeri heroicae. i. dactylicae: hoc est uersiculus ille: qui etiam archilochius ab inuentore cognominari solet: constat ex dimetro iambico: hoc est duobus pedibus iambis sequentibus spodeo & pyrrichio: quod pedes etiam ad archilochium iambicum spectare possunt: & coniunctis heroicae pentimemeri. i. dactylicis pedibus: quibus heroicae constat uersus: qui sane pedes cum in quinta syllaba diuisione patiantur: pentimemeri heroicae cognomine metro impendunt: pente. n. quinque & meris diuisio uel pars dicitur. Sed quia secundum morem archilochi uersus ille unica abundat syllaba catalecticus etiam archilochius nominatur. Nam niues iambus est: qui ex breui constat & longa: quae de simili modo iambus est. At ducuntur tertius est pes spondeus est: & ex duabus constat longis. louem pyrrichium detinet: quia duas continet breues. Restat nunc mare: nunc siluā: qui cum duo dactyli esse debeant: necessario in quinta syllaba diuisione accipiuntur. Nam nunc mare dactylus est: nunc siluā ut dactylus sit necessario syllaba fil diuisione patitur: & si absque. l. sumendum est: quare cum. l. ad. u. coniungendum sit necessario. u. uocalis efficitur & breuis ante uocalem. a. quae est in diphthongo. a. qua ipsum. a. abiicitur. Unde catalectici cognominantur: & sic duo fiunt dactyli. e. remanente: nec aliter fieri potuisset. Similiter Catullus ueronensis uersiculum illum: Et zonā soluit diu ligatā inter hendecasyllabos phaleucios posuit: hoc est inter uersiculos undecim syllabae a Phaleuco auctore cognominatos quod quinque pedibus constat: & nisi soluit trisyllabum sit: uersus stare non posset. Sed quoque id in deriuatiuis & compositis manifestius inspicitur: ut uoluo uolutus: soluo solutus: auis auiceps: auspiciū: lauo lotus: faueo fautus: caueo cautus. Sic etiam contra. a. uocali transit in consonantem: ut nauita nauita: gaudeo gauisus. Rursus & aetates in metro digamma ipsum quaedam per nihilum assumebant: sic & nostri quoque u. consonans nonnunquam pro nihilum assumere uoluerunt: & maxime uetustissimi comicorum: ut Terentius in andriae Sine inuidia laudem inuenies: & amicos pares. Est enim trimetrum iambicum: in cuius primo pede nisi. u. per nihilum habeatur: ita ut fiat tribrachus: stare uersus non potest. Nam sex pedibus constat: quoque primus est: sininui ubi. u. abiicitur: & triū breuium pes conficitur. Secundus est dia quod dicitur iambus. Tertius est laudin quod est spondeus. Insup & uenias sequitur quod est anapestus: & quartum pedem facit. Quintus est etami: quod similiter est anapestus. Deinde sequitur sextus quod est colpares: & est amphimacrus: hic pes nunquam consueuit esse huiusmodi trimetris: sed hic uersus dicitur trimetris hypercatalecticus. Verum & apud nostros ex alio capite amittit. u. uim litterae in metro scilicet quum post. q. ipsum. u. ponitur alia uocali sequente: ut in mille exemplis prospici libet. Nam tunc quoque teste Sergio super Donatum: Nec consonans est ipsum. u. quod loco digammae poni consueuit: nec uocalis esse potest. Non quidem consonans: quia ut supra uidimus post consonantem in eadem syllaba poni non potest: ideo aetates commutabant

B

digamma in. b. & præponebant dictionibus incipientibus ab. r. Non etiã uocalis quia post se in eadẽ syllaba aliã uocalẽ habet: cuius merito cõsueuit semp fieri cõsonãs: & uocalis sonũ amittere. Hoc idẽ etiã plarũq; patit̃ inter. g. & aliquã uocalẽ ut sanguis lingua. Idẽq; sape fieri cõspeximus. s. antecede te ipm. u. & sequete a. uel. e. suadeo suauis suesco suetus. Vtebant etiã ut diximus æoles ipõ digãma ubiq; loco aspiratiõis effugiẽtes spiritus asperitatẽ. Quos in multis quoq; nos sequimur: non aut̃ in omnibus. Nã ut illi $\text{F}\epsilon\sigma\tau\iota\sigma$: nos uestis dicimus: ubi $\text{F}\epsilon\sigma\tau\epsilon\pi\alpha$ nos uespera: ubi $\text{F}\iota\sigma$ nos uis. Item & hiatus causa illi quoq; interponere solebant digamma ut in tripode uetustissimo Apollinis q; stat in cerolopho bizantii sic scriptũ annotauit Priscianus $\text{A}\epsilon\mu\phi\alpha\text{F}\omega\eta\lambda\alpha\phi\omega\eta$. Et nos quoq; hiatus causa interponimus. u. loco digamma. F. ut clauus argiu⁹ pauo ouum ouis bouis. post hæc aut̃ cũ dictiones græcas trãfferimus: ponimus. u. nostrũ plarũq; p. o. u. diphthongo ut musa pro $\mu\omicron\upsilon\sigma\alpha$. Nonnunq; p. o. correpta ut $\text{C}\gamma\text{r}\text{u}\text{s}$ p. $\kappa\upsilon\text{p}\rho\sigma$: cyprus pro $\kappa\upsilon\text{p}\rho\sigma$: pelag⁹ pro $\pi\epsilon\lambda\alpha\gamma\sigma$: quẽadmodũ supra uidimus quũ de. o. littera tractuimus. Quãdoq; p. o. producto quod illi. ω . mega. i. magnũ uocãt ut fur pro $\phi\omega\text{p}$. Quin ecõtratio nonnunq; o. pro o. u. diphthongo ponimus: ut bos cum solo. o. dicimus: pro eo quod $\beta\omicron\upsilon\sigma$ cũ o. u. diphthongo ab illis scribit̃. Nonnunq; uero ponimus. u. ubi illi. y. græcũ scribũt: ut infra cũ de illo tractabimus late dicemus. Quid quod traducetes dictiones græcas inter. c. &. l. uel. e. & m. ipm. u. quandoq; iterponimus: ut $\eta\text{r}\alpha\kappa\lambda\iota\sigma$ hercules: $\alpha\sigma\kappa\lambda\eta\eta\eta\sigma$ Aesculapius: $\alpha\lambda\kappa\mu\eta\eta$ secundũ antiquorũ scripturã Prisciano teste Alcimena scribebat̃: quin & $\alpha\lambda\kappa\mu\eta\eta\eta\eta$ Alcimemon. fuit etiã u. in quibusdã alias uocales ab auctoribus nostris aliquãdo cõmutatũ: & p. deriuatiões quotidie cõmutamus in. a. ut ueredus ueridarius: in. e. ut pondus põderis: deierat p. deiurat: peierat pro peiurat. Quin & antiq; teste Papyriano augur p. augur: augeratus p. auguratus dicebat̃. Similiter in his quæ a tertia cõiugatiõis nascunt̃ quotiescũq; n. & d. ipm. e. sequerãt̃: loco. e. ipm. u. scriptitare solebat̃: ut faciendũ p. faciẽdũ: legendũ p. legẽdũ: dicẽdũ p. dicendũ: uertendũ p. uertendũ. In. i. correpta p. cõpositiõem scilicet nominũ habetiũ ul timã syllabã desinentẽ in. u. cũ uerbis siue participiis ut cornu corniger: & cornicẽ: arcus arcitenẽs: fatũ fatidicus: aurũ aurifex: luctus luctificus: fluctus fluctuag⁹: opus opifex: etiã p. diuisionẽ: ut curr⁹ uel curfus curriculus uel curriculũ. Nã a curru per diuisionẽ descẽdũt: ut Luuenalis in satyra quæ incipit Plurima sũt fuscine inquit: Nã siq; magni census præcepit amorẽ: Et leuo monitu pueros pducit auaros: Dat libertatẽ & totas effundit habebit: Curriculo quẽ si reuoces subsistere nescit. Vbi curriculũ a curru & trãslatione suã diminuit. Similiter Curtius libro octauo de gestis Alexãdri inquit: aliõz turbati equi nõ in uoragines mõ lacunasq; sed etiã in annẽ præcipitauere curricula. Est etiã curriculus curfus: ut Varro in epistola ad Iuliũ Cæsare attestat̃: & Plaut⁹ similiter cũ ait in epidico: Nã ut apud portũ te cõspexi curriculo occæpi sequi uix ad piscẽdi potestas modo fuit. Quin & signat tps ipm teste Seruio super. viii. aenei. ubi ait Virgilius: Curriculo expulerat somnũ cũ foemina primũ. Significat etiã locũ ubi currit. Quid quod. u. in. i. quibusdã in dictionibus a. C. Casare traductũ fuit. Nã ut ait Quintilian⁹ libro primo: optimus & maximus ut mediã. i. litteram quæ ueteribus. u. fuerat acciperet. C. primũ Casaris inscriptione traduci factum. scribebant etiã antiqui teste Prisciano carnisex cum. u. pro carnisex: & lubens pro libens: pessumus pro pessimus.

DE. X. Littera.

Littera semiuocalis est: quã ex græcis accipimus: & multa cõmoditate in dictionibus nostris habemus Nã duplex est: & pro qua modo. cf. modo. gf. modo duplicato. ff. ut dixit Plinius primitus utebamur ut apex cũ. es. pro apex cũ. x. quod genitiuus etiã indicat: in quo apicis dicimus. Similiter gregf. prius cum gf. dicebamus: ubi nũc grex cũ. x. dicimus: quod genitiuus indicat gregis. eodem modo Vlysses cũ duplici ff. ubi nũc ulixes cũ. x. scribimus: quã litteraturã cũ duplicato. ff. græci etiã obseruant dicentes $\delta\lambda\upsilon\sigma\tau\epsilon\upsilon\sigma$: unde quod apud doros $\delta\iota\sigma\tau\alpha$: quod est bina cũ gemino. ff. scribit̃: sape ab Homero $\delta\iota\epsilon\alpha$ cũ. x. ponit̃. Verũ græci sequete. f. nũq; x. præponũt: sed illã in. k. quæ simplex est cõuertũt: ut pro $\epsilon\chi$ & $\sigma\tau\alpha\sigma\iota\varsigma$ nõ $\epsilon\chi\sigma\tau\alpha\sigma\iota\varsigma$: sed $\epsilon\kappa\sigma\tau\alpha\sigma\iota\varsigma$ cũ. k. scribũt. Cuius hæc ratio uidet̃ quia. s. geminari aliqua cõsonãte antecede te minime potest. At. x. cũ loco. c. & s. uel. g. & s. uel. gemini. f. fungat̃. Si illã in eadẽ dictione. f. sequeret̃: cõtingeret illã post. c. uel. g. uel. s. geminari: quod fieri nõ potest. Quæ sane ratio adeo cõcludere uidet̃: ut nullo pacto s. post. x. etiã in scriptura nostra scribere debeamus. Quod teste Quintiliano libro. ix. de institutione oratoria reprehendit Iurani⁹: Messala i libro de. s. littera defendit: Ita ut nõ recta illoz dici possit scriptura: quã supra cũ de littera. s. tractaret̃ recensuimus: ubi dicebat̃ a peccõ exspecto cũ. s. post. x. scribendũ eẽ uel exfortus ut alii. Quod si liceret licebat etiã post. bs. uel. ps. quas loco. ψ . duplicis accipim⁹ addere. s. ita ut dicere mus obssus uel abss peccõ cũ duplici. s. post. b. quod minime licet. Nec etiã more græcorũ. x. in. c. sequete s. cõuertimus: sed teste Prisciano. x. solã absq; s. apponimus. Ita ut quotiescũq; ex præpositio cõposita præponit̃ dictionibus incipientibus a uocalibus uel ab his quattuor consonantibus: hoc est. c. p. t. s. ipã integra manet. Sed ex his quattuor cõsonantibus sola. s. abiicit̃: ut exaro: exeo: exigo: exoleo: exuro: exutio: explo do: extraho: exequor: expecto: exequiz: expes. Sed dubium de exsiccõ: & de exsibilo restat: quæ absq; s. nõ posse scribi uidentur: ut ait Papyrianus: quare & cætera simili modo potuisse scribi apparet. Vnde antiquorum forte cõsuetudo magis in his q̃ gramnticorũ ratio sectãda erit. Trãsit. x. teste Prisciano per deriuatiõem in. u. consonantẽ ut nix niuis. In. et. ut nox noctis. subdit etiã loco aspirationis: ut ueho uexi thraho traxi.

De .y. Littera.

Littera uocalis est anceps & liquida: hoc est quæ facile modo produci modo corripitur potest. Hanc in syllabis dictionibus græcis: & eo loco quo illi scribunt: & nos scribere debemus. Nec in ullis latinis ponere proflus debemus: quia ob id tantum suscipimus: ut propria dictionum græcarum scripturam: quas ab illis accepimus: in transcribendo seruemus. Nam cum pro latinis dictionibus. i. nostrum habeamus: græcas litteras intermiscere non debemus. Sane ueteres nostros illam transcribendo in pluribus dictionibus mutasse: ac pro illa. u. quoque nonnunquam uero. o. posuisse cōperio: ut $\lambda\upsilon\omicron$ duo: $\mu\upsilon\sigma$ mus: $\sigma\upsilon\sigma$ sus: & inde diminutiuum sicula: $\kappa\upsilon\beta\epsilon\rho\eta\eta\tau\eta\sigma$ gubernator: $\kappa\upsilon\mu\eta\eta\sigma$ cuminus uel cuminum: $\kappa\upsilon\pi\epsilon\phi\iota\sigma\sigma\omicron\varsigma$ eupressus: $\kappa\upsilon\mu\eta$ cumæ quod urbis est nomen: ut in dictionibus uidebimus: $\mu\upsilon\rho\alpha\iota\eta\alpha$ murena: quod piscis est nomen: $\mu\upsilon\lambda\lambda\omicron\varsigma$ mulus nomen est piscis: ut Iuuenalis: $\mu\upsilon\lambda\lambda\upsilon$ sex milibus emit: $\theta\upsilon\eta\eta\eta\sigma$ thunnus similiter est piscis: $\sigma\tau\upsilon\pi\tau\epsilon\iota\alpha$ sturpa: $\pi\upsilon\rho\upsilon\rho\alpha$ purpura: $\tau\upsilon\mu\beta\alpha$ tūba: $\phi\upsilon\eta\eta$ fuga: $\phi\upsilon\kappa\omicron\sigma$ phucus: $\beta\omicron\tau\upsilon\varsigma$ botrus: $\gamma\omicron\eta\upsilon$ genu: $\zeta\acute{\alpha}\mu\beta\upsilon$ $\kappa\alpha$ sambuca genus est instrumenti musici $\zeta\upsilon\gamma\omicron\varsigma$ iugum: $\zeta\upsilon\lambda\lambda\alpha\varsigma$ fulla: & plura alia quæ simili modo. y. græcum in. u. nostrum conuertunt. Nam fullam quæ iam dicimus syllam in antiquis codicibus & emendatissimis cum in. u. nostrum conuertunt. Nam fullam quæ iam dicimus syllam in antiquis codicibus & emendatissimis cū. u. scriptum: & nos ipsi sapissime aspeximus: & a doctissimis uiris nostræ ætatis & conterraneis meis Leonardo & Carolo Arretinis: sic antiquos scriptitasse cōfirmari audiui. Vnde uidemur secuti æoles qui ipsum y. græcū sono ipsius. u. soliti erant sapissime pronuntiare. Itaque si eorum poetæ nonnunquam ipsi. y. græco ascribebant. o. non id quoque faciebant: ut diphthongum facerent: quæ admodum ex diligentissimorum grammaticorum testimonio comperimus: quia illa corripiebant: sed ut per id quoque expressius declararent: apud eos ipsum. y. græcum sono ipsius. u. efferendum esse: ut in eo Callimachi uersu $\kappa\alpha\lambda\lambda\eta\chi\omicron\rho\upsilon\chi\omicron\omega\upsilon\sigma\kappa\alpha\iota\sigma\upsilon\rho\epsilon\iota\alpha\varsigma$ $\theta\upsilon\omicron\gamma\acute{\alpha}\tau\eta\rho$. Cōuertim⁹ etiā nonnunquam. y. græcū in. o. nostrum: ut $\nu\upsilon\zeta$ nox: $\acute{\alpha}\gamma\kappa\upsilon\rho\alpha$ ancora: $\mu\upsilon\lambda\omicron\varsigma$ mola: $\sigma\tau\upsilon\rho\acute{\alpha}\xi$ storax cum. t. exili & alia nonnulla similiter: quorum rationem reddere præter litterarum similitudinem & figurarū seu linguarū consuetudinem difficile esset.

De .z. littera.

Littera muta est: quæ similiter pro dictionibus græcis accepimus: pro qua primitus nonnunquam simplex. i. ut fagunthum pro $\zeta\acute{\alpha}\kappa\upsilon\eta\eta\sigma$: sethus pro zethus: quæ quoque uero duplicatū scribebamus: ut massa pro $\mu\acute{\alpha}\zeta\alpha$: Patrisso pro $\pi\alpha\tau\rho\iota\varsigma\omega$: pytylso pro $\pi\upsilon\tau\upsilon\zeta\omega$: quandoque autē pro illa. d. ipsum ponebamus: ut odor ab $\omicron\zeta\epsilon\iota\upsilon$: Medentius pro Mezentius teste Prisciano.

Hæc littera a Claudio Cæsare cōperta antisigma nominata est: quia unum sigma & alterum inuersum atque oppositū detinet: uoluitque illā locū ei⁹ litteræ detinere: quæ apud græcos. ψ . scribitur & apud nos per. ps. uel. bs. traducitur. Quæuis teste Prisciano multo molliorem uolubilioremque sonitum. ψ . habeat quæ per. ps. uel. bs. Nam sic quoque ante illius inuentionem græci pro ea litteras illas perscribebant. Quæ de re licet recte ipsi Claudio uisum fuisse dicatur nouam scilicet formam sub eadem potestate comperire. Nulli tamen ausi sunt antiquā scripturam mutare. Verum Papytiano teste: & nonnullis aliis quæto expeditior est. ψ . quæ per. ps. tanto per. ps. quæ bs. esse uidentur: ideoque dictiones græcas per. ψ . scriptas: quandoque quidem in ps. transferimus. ut psalmus psitacus pseudolus terpsichore athiops. nonnunquam uero in bs. ut $\alpha\psi\upsilon\rho\tau\omicron\varsigma$ absyrus: $\alpha\rho\alpha\psi$ arabs. Sane ps. uel. bs. nonnunquam in eadē syllaba coniungitur in fine nominatiui: nisi cuius genitiuus in pis. uel. in bis. de finit ut Pelops pelopis: athiops athiopsis: arabs arabis. Quod non solum in græcis quoque sed etiam in latinis quoque obseruamus: ut stirps stirpis: princeps principis: urbs urbis: celebs celibis.

De ordinatione litterarū inuicem tam uocalium quam consonantium. Et primo de ordine uocalium.

Vm ergo de litteris & eorum nominibus figurisque & potestate ex sententia clarissimorum uirorum differuerimus: Restat iam de earundem ordinatione in syllaba deinceps pertractare: & a uocalibus incipientibus hæc primū annotanda uidentur. Quod uocalis unica non nisi abusiue syllaba dici potest: hoc ex uir nominis syllabæ clarissime apparere potest. Nam syllaba dictio græca est a $\sigma\upsilon\mu\beta\acute{\alpha}\lambda\lambda\omicron$ uerbo quod est comprehendendo deducta. Vnde & syllaba ipsa cōprehensio dici potest: quæ non nisi ex pluribus: hoc est ad minus ex duobus recte fieri ualet. Sed quia communiter syllaba pro uoce litterali accipitur: quæ sub uno accentu & uno spiritu indistanter profertur: conuenimus etiam uocales singulas pro singulis syllabis accipere. itaque ab una littera incipiens syllaba: non ultra sex litteras progredi potest: ut a ab arx mars stans stirps.

Tres uocales in eadem syllaba locari non possunt. Vnquam etiam tres uocales in eadem syllaba recte locari possunt. Nam. u. &. i. non aliter diphthongis coniunguntur: nisi loco consonantium apponantur: uel ipsum. u. uim litteræ amittat.

Duæ uocales in diphthongis coniunctæ ponuntur in eadem syllaba.

T duæ uocales cum diphthongum conficiunt unicam: iam tunc syllabam efficere ualent ut Aeneas: Cæsar: mœnia: cenophorum: audio: gaudeo: Eugeneus: Perseus.

Quibus diphthongis utuntur latini & græci: & quas ex græcis traduximus.

Vattuor igitur in latina elegantia diphthongorū genera habemus. *æ. œ. au. eu.* De quibus in sequētibus in dictione diphthongus uidebimus. Sed duodecim in græca comperiuntur. Ex quibus cum tantūmodo octo nos in scripturam nostram traducamus: uidelicet. *αι. αυ. ευ. ει. οι. ου. υι. ωι.* de his tantūmodo & per quas litteras ad nos transferuntur uidentium erit. Nam principaliter ut promissimus de orthographia dictionū græcarum quæ latine scribuntur tractaturi sumus. At reliquas eorum diphthongos: quæ ad nos minime spectant prætermitemus.

De. *αι.* diphthongo.

Rima igitur diphthongus fit ex. *α. cum. ι.* in qua utraq; uocalis sonum suum perdit: & simplicis. *e. so-* num suscipit: in scripto uero nullo modo simplex. *e. pro. αι.* diphthongo ab illis scribi potest: Nec e contrario diphthongus pro simplici. *e. at* cum huiusmodi dictiones in quibus illa diphthongus scripta fuerit a nobis transcribuntur: semper loco illius nostram. *æ.* diphthongum apponimus: ut *αινεας* Aeneas. *μεγαρη* Megæra. Nōnunq̄ uero illā diuidimus in. *α. & ι.* & tūc quoq; ipsum. *ι.* quandoq; quidem pro duplici consonante accipitur: ut *αιας* Aias: *μαια* Maia. quandoq; uero uocalis remanet: ut *ναις* nais. Virgilius in Alexi: Tibi candida nais & Ouidius: Nais ab his tacuit. Sed hæc quoq; dictione diuersimode in plurali numero a poetis nostris obseruata legitur. Nam cum naiades scribamus: nonnunq̄ secundā produci- mus: quandoq; uero corripimus. Namq; produxit illam Virgi. in Sileno cum dixit: Aegle naidum pulcher rima. Corripuit uero Ouidius libro metamorphoseos. *iiii.* cum ait: Mercurio puerum diua cythereide natum: Naiades idæis enutriuere sub antris. Nec hæc solum nostri obseruauere poetæ: sed quādoq; diphtho- gum illam diuidentes pro uera diphthongo. *æ.* posuerunt. ut *αυλαι* pro *αυλα*. *πικται* pro *πικτα*. Virgilius li- bro aeneidos. *iii.* *Αυλαι* in medio libabant pocula bacchi. Idem libro. *viii.* Diues equū: diues *πικται* uectis & auri. Quid q̄ nonnunq̄ diphthongum ipsam totam in. *ο.* simplex traductam comperim⁹: ut *αιητης* Oeta: & siquid simile comperitur: ubi. *αι.* diphthongus in simplex. *ο. & η.* in. *e.* nostrum conuersa fuerunt. Nam nullo pacto potest ibidem esse. *œ.* diphthongus: sed diuisum tantūmodo illa proferri conuenit. ut Ouidi- us: non senis ceta regia lemnos erat. Transit quoq; hæc diphthongus per deriuationes & cōpositiones in. *i.* productam: quæro inquirō exquirō. Quamuis exquære Plautus dixit in *aulularia*: ut intro exquære sit ne ita ut ego prædico. Similiter lædo illido: cædo & occido.

De. *αυ.* diphthongo.

Ecunda diphthongus fit ex. *α. & υ.* p̄silon sic. *ευ.* quæ græci sub uno accentu & unica syllaba p̄serunt tali scilicet sono: ac si aue proferatur ablata. *e.* Quæ cum in dictionibus græcis ad nostras traducimus conuertimus in. *au.* diphthongum nostram: ut *αυγόνστινος* Augustinus: *αυλη* aula: *αυρα* aura: sed ali- quando quidem a nostris diuiditur: ut *ναυς* nauis: ubi nulla est diphthongus: sed. *υ.* p̄silon in. *υ.* consonas est conuersa. Quod nos quoq; in dictionibus nostris quandoq; obseruamus: ut gaudeo cuius prima diph- thongum habet: in gauisus diuiditur: & fit. *υ.* consonans. E contrario etiam contingit. *υ.* consonans in diph- thongum reuerti: & hoc per abiectionem uocalis sequentis ipsum. *υ.* ut *lauor* lautus: *faueo* fautor: *atius* au- tiquo in. *ο.* productam: ut *lotus* pro *lautus*: *plostrum* pro *plaustrū*: *cotex* pro *cautex*. quandoq; in. *ο.* corre- ptam ut *loretum* pro *lauretum*: *orichalcum* pro *aurichalcum*. Virgilius in. *xii.* Ipse de hinc auro squalentū alboq; orichalco. & Hora. in arte poe. *Tibia* non ut nunc orichalco iuncta tubæq;. Nam ut ait Festus in dicti- one orata: aurum rustici orum dicebant: auriculas oriculas. Vnde & orichalcum pro aurichalco: de quo in sua dictione late uidebimus: *posia* pro *pausia*. Nam a Virgi. *pausia* dicitur cum ait libro *georgi. ii.* *Orchi- tes & radii & amara pausia* baca. Plinius uero libro. *xv.* naturalis historia: *Tria* inquit sunt oleæ genera *or- chites radii & posia*. Verum e contrario antiqui quandoq; Prisciano auctore. *au.* diphthongum pro. *ο.* po- nebant: ut *austrum* pro *ostrum* *ausculum* pro *osculum*. Item teste Seruio in primū *geor.* *caudex* pro *codex* *faurex* pro *forex*: *caules* pro *coles*: *caures* pro *corus*.

De. *ευ.* diphthongo.

Tertia diphthongus apud illos fit ex. *ε. cum. υ.* p̄silon sic. *ευ.* quæ sub uno accentu & una syllaba quæ- admodum alia quæq; ab illis proferatur: ueluti si proferatur eua ablato. *a.* & hæc quoq; cum in dictio- nibus græcis ad nostros transfertur: per. *eu.* nostram diphthongum scribitur: ut *ευγενιος* Eugenius: *ευα- γελιον* euangelium. & uniter saliter ubiq; maiores nostri has duas diphthongos in dictionibus græcis compererunt. *f. αυ. & ευ.* fere semper loco. *υ.* p̄silon. *υ.* latinum posuerunt. Ex quo certum haberi potest: il- lud. *υ.* apud illos in suis diphthongis sonum suum deperdidisse: cum neq; sit. *υ.* neq; ut. *υ.* nostrum ab illis: sed uti. *ι.* p̄ferat. Quāq; antiqui æoles a quibus nostra grāmatica ut plurimū deducta fuit: sono ipsius. *υ.* sæ- pe ipsum. *υ.* p̄ferbant: ut supra uidimus. Verū & nonnunq̄ ex ipsa diphthongo. *ευ.* cū ad litteraturam no- stram traducimus: litteram unam abiicimus: & alteram retinemus: uel ut alii dicunt tota diphthongus in al- teram litterarū conuertitur: quod ad idem tendit. Et abiicimus quandoq; quidem. *υ.* & retinemus. *e.* produ- ctam: ut *αχιλλευς* Achilles: *ωλισσειος* Vlixes: *περσευς* Perles: quāq; etiam *Perseus* a nostris dicatur. Quandoq; uero abiicimus. *e.* & retinemus. *ι.* quod in. *υ.* nostram productā similiter cōuertimus: ut *φω*

fugio: φευγῆ fuga: de qua dictione cum .f. scripta in sequentibus fiet sermo.

De .ei. diphthongo.

Varta diphthōgus fit ex .e. cum .i. sic .ei. in qua .e. sonum suum perdit: & diphthōgus tota uoce ipsius .i. simplicis profertur. Nō tamē eius loco .i. simplex ab illis scribi potest. At cum apud nos transfertur: non potest in aliam diphthongum sibi correspondentem conuerti: quā non habemus. Sed aliquando quidem illam in .i. simplex transferimus: ut ηειλος nilus: ὠλεῖα δεσπλιades: ubi abiicimus .e. & retinemus .i. Virgi. libro primo aenei. Arcurum pliadescq; hyades geminosq; triones: ubi non solum abiicit .e. ut dixim? sed ipsum .i. ac si fuisset in dictionibus latinis ante uocalem corripuit. Aliquando uero diphthongū ipsam in simplex .e. semper productam conuertimus: ut χορεία chorea: σπονδαῖος spondeus: uerū & aliquādo eadem diphthongus apud nos cū transfertur diuiditur: & ambæ litteræ diuisæ a nobis profertur: ut in eadē dictione: quā diximus transulerunt: ut plurimū nostri poetæ pleiades. In qua diphthongus ipa diuiditur: & .i. simplex consonans efficitur: quāobrem in hac ipsa diphthongi diuisione semper primam producimus. Secundam uero quandoq; quidem corripimus. & tunc quoq; semper primā more græcorū accentum seruamus. ut Virgilius libro georg. primo: Pleiadesq; hyades: claramq; licaonis arcton. similiter Ouidius libro .iiii. fastorum: Pleiades incipient humeros releuare paternos. Nanq; non potest scribi pliaes cum solo .i. quia tunc quoq; prima illius breui existente carmen claudicaret: ut libro primo aenei. Virgilius ipse obseruauit primā corripens: ut proxime ostendimus. Non enī in omnibus non propriis eadem uno loco longā & alio breuem ponimus. Quandoq; uero secundam eius dictionis syllabam secundū aliquos etiam producimus: & in illam accentum transferimus: ut Propertius ad Cinthiam: Non hæc pleiades faciunt: neq; aquo fuis orion. Lucanus libro sexto: Pleiadūq; soror genitrix mea: maximus atlas Est auus. secundū alios uero fit diæresis: hoc est diuisio diphthongi græci: & remanet .i. uocalis ac breuis una cum a uocali sequēte ita ut sit ibi dactylus & accentus super prima remaneat. præter hæc autem diphthongus ipsa .ei. nonnunq; a nostris græco more describitur: ut a Virgilio in Pollione dum ait: Orphei colliopea lino formosus apollo. Et in sileno: Caucafeaq; refert uolucres: furtumq; promethei. Idem libro primo aenei. lam ualidam ilionci nauem iam fortis achata: in quibus .ei. pro unica syllaba & unica diphthongo apposuit. Ut testis est Macrobius libro saturnalium: & metrorum scansio indicat: quæ diuisis litteris fieri non posset. Immo quod plus est cōperimus uetustissimos nostros semper pro .i. longo diphthongū hanc scriptitasse. Vnde id quoq; Lucilium præcepisse rettulit Quintilianus cum ait: lam pueri uenere e postremū facito atq; .i. ut pueri plures faciant ac deinceps idem mendaci furiq; addes e cum clari sirei iusseris. Quid quod apud ariminū in triūphali arcu: qui iam pro porta urbis habetur scriptus antiquissimus litteris adhuc aspicere licet. CELEBERRIMIS ITALIAE VIEIS pro celeberrimis italiæ uis. Et non longe ab urbe roma in loco quē aureliam iam uocant scriptum aspexi: Sibi Sueis pro suis. Vnde etiam Prisciano teste libro octauo scribebant antiquissimi: uolo ueis: cū diphthongo .ei. in secunda persona pro eo quod dicimus uis: ubi diphthongum in .i. longam cōmutauimus. Quare illorum obseruantiam superuacua dixit Quintilianus in primo: quia .i. tam longæ q̄ breuis naturam habet: tum ut ait in commodum aliquando.

De .oi. diphthongo.

Vinta diphthongus fit ex .o. cum .i. sic .oi. in qua .o. sonum suū omnino apud illos perdit: & profertur solum ut .i. nostrum: pro ipso tamen scribi ab illis non potest: nec ecōtrario. Quam utiq; diphthongū cum nos ex dictionibus græcis in latinum sermonē transcribimus: in eam conuertimus diphthongū: quam per .œ. scribere consueuimus. nam .o. remanente .i. in .e. cōuertimus: & fit .œ. diphthōgus: ut φοῖβος Phœbus: δῖος ἄστρον œstrum. Virgilius libro georgi. primo: Cui nomen asilo romanū est œstrum grai uertere uocantes: δῖος ἄστρον œnophorum. Iuuenalis: Tandem illa uenit rubicundula totum œnophorum sitiens. aliquando uero remanentibus eisdem litteris illā nos diuidimus: ut Τροῖα troia: εὐβοία euboia: ubi .i. duplicis cōsonantis uim obtinet. Aliquādo autē totā diphthongū i simplex .o. cōuertim? ut ποῖνια poema: ποῖνις poeta. Nā diphthongus tota in .o. transferet: & illud .η. quod diphthongū sequit: in .e. nostrū cōmutat. Quandoq; uero & ipsam diphthongū in simplex .u. nostrū cōuertimus: ut φοῖνικος punicus.

De .ou. diphthongo.

Extā diphthongus fit ex .o. cū .u. p̄silon sic .ou. ubi utraq; uocalis sonū suū perdit: & sonū latini .u. simpliciter assumit: quando scilicet .u. nostrum uocale est. cum ergo illam traducimus in .u. latinū cōuertimus. Verum ut ostendit Seruius in .x. aenei. Consueuerunt antiqui nostri illam in .œ. diphthongū trāfferre ut & diphthongū nos haberemus ubi illi habebant. Nec græca modo sed pleraq; ex nostris: quæ nos p .u. scribimus: antiqui p .œ. diphthongū scriptitabāt: ut moeris pro muris: quod obseruasse Virgilius in præfato libro .x. testat idē Serui? cū ait: Quin intrant portas atq; ipis prælia miscent Aggeribus moerorū: p murorū: ubi primā cū .œ. diphthongo scriptam dixit. Similiter mœnia cū .œ. diphthongo pro munia scribi asseruit: pœnio pro punio: quod eodem teste a pœna uenit: hinc & pœnica regna uides: de quibus in particularibus dictionibus latinis uidebimus.

De .ui. diphthongo.

Eptima diphthondus fit ex. v. psilon & .i. paruo coniunctis inuicem hoc modo. vi. quæ unius. i. longi sonum seruat: quã apud latinos in ipsi dictionibus græcis: quas latine transcribunt sic prorsus ut iacet apud græcos obseruatam comperimus: & nos simili modo obseruare debemus: ut ἀπρὺν & harpyia. Virg. libro. iiii. ænei. sic obseruasse deprehenditur ex antiquis & emendatissimis codicibus: ac Macrobio teste ubi ait: Quas dira celeno: Harpyiaq; colunt alia. Idẽ libro georgi. iiii. Atq; getæ atq; hebrus ac attias orithyia: sic. n. græce scribitur οπίοβια: similiter cynomyia: & alia q̄plura. Nam simili modo scribunt nostri dii & .ii. per geminum. i. & p er unũ proferunt.

De diphthongo. ωι.

Ctau & ultima diphthongus ex his quas in latinũ traducimus ea est: quã illi ex. ω. magno & .i. paruo conficiunt: sed diuersimode ab antiquis & modernioribus conscriptã. Nam antiqui quidem ipm parũ. i. ad latus ipsius. ω. magni semper conscribent hoc modo uidelicet. ωι. ut in codicibus illorũ antiquis quotidie legimus. At alii. moderniores non ad latus: sed sub ipso. ω. subscribere cœperunt sic uidelicet ω. Quod ex librariorum imperitiã primitus prouenisse existimo: qui cum uoce ipsius. ω. magni tota diphthongus proferri habeat. Ita ut ipsum. i. paruum penitus sonũ suum perdat: inconsiderate solum. ω. hoc est non etiam ad latus ipsum. i. paruum applicando conscribent: ut simili modo in scripturis nostris frequẽtissime contingit: in quibus ubi scribi debuisset. æ. diphthongus ipsum solum. e. ex imperitiã descriptũ comperimus. Quod docti deinde græcorum grãmatici eiusmodi iam male scriptos codices emendantes: ipsum. i. paruum quod ad latus esse debuerat scribebant. Quod sane ex illo etiam perpenditur. quia ab insciis nostri temporis librariis in nouis illorum codicibus omisum illud. i. paruum penitus deprehendimus. Cum igitur hanc diphthongum in latinũ conuertimus in nostram. œ. diphthongum ut maiores nostri semper obseruauerunt: & nos trãsserre debem⁹: uidelicet remanete. ω. quod in. o. nostrũ cõuertim⁹: & ipm. i. paruum i. e. trãsseramus: quemadmodũ & in alia illorũ diphthongo uidelicet. οι. supra diximus obseruãdũ: ut τραγῳδία & prima quidem cum ea dictione quæ est τραγῳς. i. hircus. alia uero cum ea quæ est κῶμῳ. i. uilla coniungitur. Cum ergo eius dictionis quæ est ῳδία prima: ipsum. i. paruum conscriptum habeat: uel ut antiqui obseruabant ad latus sic scriptum ωιδία: quæ eodem modo ut alia profertur: cũ apud nos transfertur per. œ. diphthongũ scribi debet. Nam formatur ea dictio ῳδία ab hoc uerbo ἄοι δῶο quod apud nos est cano: & traducitur ἄδῶο quo antiqui poetæ utuntur. ut Homerus in primo iliados uersu. αὐτὸν ἄδῶο: quod alii in cõmuniorem linguam deducentes conuerterunt. a. & .o. paruum in. ω. magnũ remanente. i. ut Moschopulus diligens illorum grãmaticus attestatur: & dixerunt ῳδῶο: uel secundũ modernos cum. i. paruo subscripto uidelicet. ῳδῶο: quod apud nos dicitur cano. Vbi in prima est diphthongus quæ uoce ipsius. ω. tantũ modo profertur: hanc ergo cum in latinum conuertimus in. œ. ut diximus transcribimus: & uoce ipsius. e. simplicis secundum nostram consuetudinem proferimus: dicentes tragœdiam: comœdiam: citharœdum: psalmœdiam: profœdiam: & siquid aliud simile contingat: quibus ista duo ultima græca uoce cũ. o. absq; diphthongo proferre consueuerunt: ut late uidebimus in dictione profodia.

De ordine consonantiũ inter se: & q̄ uocales nõ plures q̄ tres consonantes in eadẽ syllaba uocalẽ antecedunt uel sequunt̄.

Vnc ad ordinem consonantiũ inter se & cum uocalibus progredientes: cõperimus primũ ex ipsa linguæ potestate non plures q̄ tres consonantes in eadem syllaba uocalem ipsam antecedere: nec rursus nisi tres consequi posse: sic enim per strepo uerbum afferimus: Sic mulctram pro ipsa emunctione: ut Virg. in bucolicis: Bis uenit ad mulctram. Vel mulctrale quod uas est: in quo lac emungitur. Similiter stirps cum tribus post uocalem effertur. quæ cum hominum dicitur: generis est foemini. ut Virgilius: Hei stirpem inuisam. Cum uero arborũ masculini. ut idem in duodecimo: Cũ semel in siluis uno de stirpe recisum.

Duæ solæ consonantes uocalẽ sequunt̄: si tres præcedunt. & econtrario

Anẽ si tres consonantes uocalem ipsam præcedunt: non possunt nisi consonantes duæ in eadem syllaba subsequi: ut monstrans. Et econtrario si consonantes tres uocalem sequuntur: non possunt in eadẽ syllaba nisi duæ præcedere ut stirps.

Quæ consonantes syllabam post uocalem finire possunt.

Vrsus & si aliqua dictio in duas definit consonantes: necesse ẽ priorẽ liquidã esse: & sequẽtẽ uel in. s. uel in. x. ut in iisdem litteris ostẽdemus: uel in. c. sola. n. antecedẽte finire: ut hinc hũc. Vel i. t. simili mō ipso. n. antecedẽte terminari: ut est: dicũt: amãt: & similia. Excipim⁹ græca quædam quæ in. ψ. apud illos terminant̄: & apud nos p. ps. aut. bs traducunt̄: ut Pelops: arabs: quin & ex latinis princeps & cælebs.

Quæ cõsonãtes alias in eadẽ syllaba præcedere & subsequi possunt.

Taq; cũ cõsonãtes plures in eadẽ syllaba ordinamus. Aliquas quidẽ cõperimus: quæ aliis semp in ipsa syllaba præponunt̄: ut. b. f. g. p. Alias uero quæ semp reliquas subsequunt̄: ut. l. n. q. r. x. Alias aut quæ

quādoq; quidē prapōnunt: quādoq; uero subsequunt: ut. c. d. m. s. t. Rursum & aliā quā nō cōsonāti prapōnunt: nec post aliā in eadē syllaba locari potest ut. z. de quibus omnibus sigillatim uideūdū restat.

- B** ante. d. in eadē syllaba ponit: ut abdera nomē urbis. de qua in ea dictione uidebimus. Labdarus q̄ fili⁹ fuit Polydori filii Cadmi. Abdomen ps animalis pinguis. Bedelyros abominabilis. Bdelliū arbor de qua in sua dictione uidebim⁹. Idē ante. l. ponit ut blandior: quod ē gestu & maxie tactu aliqd dulciter indicare: & p̄ abusionē ad alios sēsus trāfferet: ut Quilian⁹: Blādiar paulisp̄ iuuenes calamitatib⁹ meis. ante. r. ut brēn⁹ ūbra.
- C** ante. l. in eadē syllaba ponit: ut clarus. itē ante. m. ut Pyrachmon: Almena: drachma: de q̄bus oib⁹ in suis dictionibus uidebim⁹. Ante. n. ut Cneus cnidus nomē est urbis: de qua in propria dictione. ante. r. ut creber. ante. t. ut actus lectus: Ctesias q̄ siculus fuit orator: & pluraq; in sequētibus uidebim⁹. Quin & post. &. ip̄m r. in eadē syllaba collocamus: ut uictrix. Nō aut. l. teste Prisciano ip̄a soni natura prohibente.
- D** ante. l. in eadē syllaba ponit: ut abodlas: quod est fluuii nomē. ante. m. ut Admetus nomē uiri ppriū. Dmois i. seruus. de q̄bus in sequētibus apparebit. ante. n. ut cydnus: q̄ fluuius est ciliciæ: de quo in sua dictione uidebimus. Ariadne filiā Minois: quā a modernis quibusdam insciis Hadriana corrupte scribitur & uocatur. Item ante. r. ut draco: Drances: quod nomen est uiri proprium.
- F** ante. l. modo cōsimili in eadē syllaba collocatur: ut flauus flauius. ante. r. ut frater frango.
- G** ante. l. in eadē syllaba ponitur: ut gladius: glabrio qui delicatus dicitur: & sine pilis habetur. ante. m. ut agmen. ante. n. ut gnatus. ante. r. ut gratus.
- L** ante nullam cōsonantem in eadē syllaba ponitur: sed semper alias subsequitur.
- M** raro ante cōsonātē in eadē syllaba collocari pōt. Repit tamē ante. m. ut amnis: q̄ ab ambio dicitur secūdū Varronē. Oia. n. flumina circuerūt: ideo cornuta pingunt: ut dixit Seruius. Et ego romæ saepe uidi deos fluminū sculptos cū cornibus & urna. somnus: Agamemnon: Mnestheus: de quibus in sequentibus. Nā ut uidebimus. m. prapōnētē syllabā terminare nō pōt subsequēte. n. itē nec subsequēte. t. nisi. p. interponat.
- N** nunq; ante aliquā cōsonantē in eadē syllaba prapōni pōt: sed semper subsequitur.
- P** ante. l. in eadē syllaba ponit: ut planus. ante. n. ut therapne patria est: de q̄ Ouidius in epistolis heroidū: Rure therapneo nata puella phrygē. ante. r. ut pratū: praeda quā teste Gellio li. xiii. noctū atticag: dicitur corpa ip̄a reg: quā capta sūt: manubiaz uero appellata sūt pecuniaz a quaestore ex uēditiōe prædæ redactæ. ante. r. teste Prisciano in. viii. ut ip̄e: scripsi: nupti: similiter capsæ: tametiā a capio deduci uelint. Alii a græco tractū uolūt quod est κέ. ut τρε: & amississe. m. cum dici debuisset capsæ. ante. t. ut aptus captus ineptus: p̄thia patria Achillis: ut in sequētibus uidebimus diphthongus stultile: quod sculptū dicimus: ut sculptile simulachrū legim⁹ quod sculptū est. Nec inter. m. &. n. ip̄m. p. stare pōt nec post. r. in principio syllabæ aliter sic ut stirps.
- Q** Ante nullā consonantē in eadē syllaba poni pōt: sane sequi ut supra uidebimus.
- R** ante nullā consonantē in eadē syllaba ponitur: sed semper alias subsequitur: ut supra uidebimus.
- S** sequēte. b. in eadē syllaba ponit: ut asbestus. i. inextinguibilis: asbutes. i. insepultus. Itē sequēte. c. ut scutū. Quin & post. c. subsequēte. l. in eadē syllaba ponit. ut smaragd⁹: smyrna. Itē sequēte. q. ut squalor: sequēte p. ut spes spera. Quin & post. p. sequēte. l. ut splendidus: uel. r. ut spretus. Itē ante. t. in eadē syllaba ponitur ut status: stennus: castellū q̄ puus ē uicus muris circūdatus. Et a castro descendit quo significat loc⁹ muris munitus: ac etiā urbs teste Seruio sup. vi. aenei. At castra in plurali notū ē appellari locū in quo milites tētoria fixerūt. Vocat etiā castellū teste Vlpiano receptaculū illud: quod aquā publicā suscipit. & ut addit labolen⁹ ex quo fistulis aqua ducit. Quo significato Frontinus de aquaeductibus ad neruam sapissime usus est. Item ponit. s. in eadē syllaba ante. t. sequēte. l. ut stloppus: & ē sonus ille qui ex inflatione buccarū erumpit. Perlius in penultima satyra: Nec stloppo tumidas intendis rumpere buccas. uel. r. ut stratus: structor qui a struendo: hoc est ordinando & componendo deducitur. Vnde dici potest conuiuii compositor. Iuuenalis in. v. satyra: Structorem interea nequa indignatio desit Saltantem spectas: de quo in sequentibus cum de. r. littera finiente syllabam ante. g. pertractabimus clare uidebitur. Quin & ab eodem uerbo strues deducitur: quā præcipue est lignorum. Sane frustum non suscipit. r. post. st. in ultima. Vnde Iuuenalis in satyra Atticus eximie inquit: Nec frustum cape: & Virgilius in primo: Pars in frustra secant. Nam frustra cum. r. ad uerbium est significans incassum. non potest etiam. s. ante alteram mutarum poni. Verum i fine syllabæ omnes liquidæ ante. s. collocantur: ut plus hyems mons ars.
- T** Ante. l. in eadē syllaba ponitur: ut Tlepolemus Atlas nomina sunt propria: de quibus in sequentibus. ante. m. ut Tmolus isthmus: de quibus in sequentibus clare habebitur. ante. r. ut tractus.
- X** Ante nullam consonantem in eadē syllaba ponitur: sed ante illam omnes liquidæ excepta. m. in fine eiusdem syllabæ collocari possunt: ut falx lanx arx.
- Z** Simili modo ante consonantem poni non ualet. Nec ulla duplex in capite syllabæ consonante sequente locari potest. Vnde non recte smaragdus cum. z. in principio dictionis a nonnullis scribitur: quod Lucanus in x. non posse fieri per illud monstrauit quod ait: Et suffecta manu foribus testudinis indæ Terga sedent crebro maculis distincta smaragdo. Nam si esset. z. ante. m. subtrahi in metro minime posset. Et sic quoq; uersus ip̄e non staret: ubi iam. s. uim consonantis amittit. Non etiā post consonantem in eadē syllaba collocat.

De uocalium & consonantium ordinatione in diuersis syllabis.

Ifo de uocalium & consonantium ordine in una eademq; syllaba: restat ut de earūdem in diuersis syllabis ordinatione prosequamur. Itaq; omnis dictio uel simplex est uel cōposita. Si simplex intermediis illius syllabas aliqua a uocali incipiat: necesse est antecedentem quoq; syllabam in uocalem desinere: ut pietas: curialis: pareo: eo: ruo: munio. Non tamen si præcedens in uocalem desinit: necesse est subsequente a uocali incipere: ut in eisdem exemplis liquet. At si cōposita sit dictio & syllaba intermedia a uocali incipiat: non necessario antecedens in uocalem desinit: ut exacuo: perago: inco: aduro. Verum in cōpositis quandoq; subtrahitur consonans: & tunc antecedens semper in uocalem terminatur: ut coio cois: quod ex con & eo componitur. & hæc hætenus de uocalibus. Quæ fere omnia per cōtrarium in consonantibus obseruamus. Nam si simplex sit dictio & antecedens illius syllaba in consonantē desinat: necesse est subsequente quoq; a consonante incipere: ut artus: arduus ille. non tamen si sequens incipit a consonante: necesse est præcedentem in consonantem desinere. ut faber: Nero: filius: nomen: numen. Si autem cōposita sit dictio & eius antecedens syllaba in consonantem desinat: non necesse est subsequente a consonante incipere: ut obaudio: abeo: perago: exacuo: exanguis: subeo: inco: transeo: pereco: prætereo: abundo: aduro: exuccus. i. sine succo. Sane Herodianus de orthographia putauit rationabilius consonantem in quā antecedens syllaba terminatur: cum sequētis syllabæ uocali cōiungere: q̄ sic quoq; præcedentem finire. Quare ad ipsam uocis prolationem conuenientius esse dixit simplicium regulam q̄ cōpositorum ut diximus obseruandam. Quod Prisciano quoq; doctissimo grāmatico non placuit. tum quia aliqua dictiones primā in metris cōmunem haberent: oblitus: oblatu: obruo: obrado: & similia: ita ut possent etiam corripī. quod nunq; cōpertum fuit: cum liquida post mutam in eadem syllaba præcedente cōmunem faciat. tum quia circumco circumago & similia elisionem ipsius. m. in pronuntiatione non paterentur: quia tūc quoq; per eum in sequente syllabam pertransiret. tum etiam quia multæ uocales quæ aspirari debent: aspirationem amitterent: ut inhibeo adhuc abhinc: & similes: cū cōsonantes illæ uocalibus aspiratis coniungi nō possint. Stabit igitur quod doctissimi asseruere grammatici in cōpositis dictionibus syllabam in consonantem desinere posse subsequente a uocali incipiente.

An in cōpositis dictionibus si sequens syllaba a cōsonante incipiat: præcedēs in aliquā cōsonantē finiri possit. Ed dubium restat grande an in eiusmodi cōpositis dictionibus si sequens syllaba a consonante incipiat: præcedens quoq; in quālibet possit consonantem desinere. Quod pluribus argumētis nequaquā posse fieri monstrauimus. Et incipientes a. b. consonante: per singulasq; alias transcurrentes ostendimus: quas syllabas quæq; consonans ualeat terminare: & quas non ualeat.

De syllabis desinentibus in. b.

Taq; in. b. consonantem syllaba desinens comperitur: si subsequens etiam ab ipso. b. initium sumat: ut fabbatum: & Prisciano auctore fabburra quæ arena est immunda: qua naues onerari usq; ad certam mensuram consueuerunt. Nos uero non cum duplicato. b. sed potius cum unico scribendum putam⁹ quia breuis eius prima ab auctoribus nostris ponitur. Virgilius libro georgi. iiii. Ut cymbæ instabiles fluctu iactante faburram Tollunt. Lucanus similiter: Fluctuq; latente faburra. Gibbus cum duplicato. b. scribitur & tumor est in dorso. Vnde gibberosus qui gibbum habet atq; idem gibber. Obba similiter ipsum duplicat: & teste Nonio genus est poculi uel ligneum uel ex parte. Sed hæc hætenus de simplicibus. Nūc quoq; de cōpositis. & primo a præpositionibus subsequendum est. Ab igitur præpositio cum aliis dictionibus componitur: & cōseruat. b. litteram: si sequens utiq; dictio a uocali incipiat: quæcūq; scilicet uocalis illa existat: ut abactor: quod ex ab & actor cōpositum ex abigo deducitur. Vocantur etiam abactores pecuariorum animalium fures latrunculiue: quos ut uidebimus: abigeos etiam uocant. Aberro quod similiter ex ab & erro cōponitur. Abigere ex ab & ago cōpositum mutauit. a. in. i. & significat a loco fugare atq; expellere: ut abige mufcas a facie mea scribentis. abige canes a popina tua: abige sturnos sonitu a uinea. Quintilianus: Ibi multis miser planctibus aues abigam. Similiter oues capras asellos ab hortis a uinetis a pratis abigimus. i. expellimus. Vnde etiam abigei dicti sunt qui teste Vlpiano proprie hi habentur: qui pecora ex pascuis uel armentis subtrahunt: & quodammodo deprædantur: & abigendi studium quasi artem exercent: equos de armentis: uel oues de gregibus abducentes. Abiicio cum duplicato. i. scribitur ex ab & iacio componitur: ubi in compositione. a. conuertitur in. i. Abominor ex ab & ominor sine aspiratione componitur: quasi cum fastidio exhorresco. Abortiuus ex ab pro abs: quod est contra & deriuatio ab orior deducto cōponitur. Abundo ex ab & undō componitur: & sine aliqua aspiratione scribitur: quia non ab habeo uenit. Abusus ex ab & usus componitur: quasi contra usum: cum quo abusus prorsus idem est. Verū sequente. u. cōsonante ab præpositione abiicit. b. ut auerto quod ex ab & uerto cōponit: & inde auerso quod est cū ex ali qua re: quā detestamur uultū auertim⁹: ut dii talē terris auertite pestē. Cōstat igitur dictiones a singulis uocalibus incipientib⁹ cū ab præpositione cōponi posse: At nō aliæ a singulis cōsonantibus sumetes initium cū ea cōponūt. Nā cū dictionibus incipientibus ab ipso. b. nō cōponit ab præpositio. Vnde ad breuius etiā si cū. b. ab aliquibus scribat⁹ ex ad præpositione cōponit. Et ut testis est Priscian⁹ ad bibo cū. d. scribēda ē. Nec semp ab præpositio purū aut

integrum. b. in compositione conseruat. Nam in dictionibus incipientibus a. c. pro ab abs præpositio aucto-
 ribus Papyriano & Prisciano componitur: ut abscondo: abscedo: abscido. Sane subsequente. d. remanet in-
 tegrum. b. ut abdo: & inde abditus quod ex ab & do quod est abscondo componitur. ab dico ex ab & dico
 dicas componitur: quasi longe dico. Vnde significat expellere a bonis filium dum uiuit pater: cum ex hære
 dare sit post mortem illum ab hereditate priuare. Abduco ex ab quod aliquando extra denotat: & duco cõ-
 ponitur. aliquando superflue ponitur ab: & idem est quod duco: ut Liuius Flauius supplementum ab roma
 abduxit. Rursus & ipsa ab præpositio si cum dictione incipiente ab. f. componatur: semper integrum. b. cõ-
 seruat. Ne si in. f. transiret putaretur ex ad cõpositio facta: ideo scribitur abfore cum. b. & abfuturum quæ
 idem designant. Ne si cum duplicato. f. scriberentur: composita quis crederet ex ad præpositione: quæ op-
 positum prorsus designaret. Nam ut illa cum ab non futurum dicunt: quia tempus ab denegat: sic ista cum
 ad præpositione uenturum tempus designant. ut Virgilius: Abfore cernetis. Ouidius in primo: Esse quoq;
 in fati reminiscimur adfore tempus. Statius in libro thebaidos uidetur accipere pro significatione præsen-
 tis cum ait: Sensit manifesto numine ductos Adfore: quod nexis ambagibus augur apollo: Protendi gene-
 ros uultu fallente ferarum ediderat. Nonnunquam uero sequente dictione incipiente ab. f. ob eandem differen-
 tiam transit. b. in. u. uocalem: ut ex ab & fugio non dicimus abfugio cum. b. neq; affugio cum duplicato. f.
 sed aufugio cum. u. uocali scribimus & proferimus. Similiter ex ab & fero non dicimus abfero cum. b. nec
 affero cum duplicato. f. sed aufero. Cuius causam dixit Cicero in eo libro qui inscriptus est orator: ut fieret
 uox pronuntiatiu audituq; lenior. Et subdit hæc inquit præpositio præter hæc duo uerba nullo alio in uer-
 bo reperietur. f. conuersa in au diphthongum. Sed dubium fuit apud aliquos: uersa ne sit & mutata ab præ-
 positio in au syllabam propter lenitatem uocis: ut dixit Cicero: an potius au particula sua sit proprie origi-
 ne: & perinde ut plerumq; alia præpositiones a græcis: ita hæc quoq; inde accepta sit: quod aliis diffiniendū
 relinquo. Non etiam componitur ab cum dictione incipiente a. g. sed cum dictione aspirata: quæ & integra
 manet: quod idem est ac sic cum incipiente a uocali componeretur: ut abhorreo: quod ablatiuum exposcit
 cum dicimus abhorreo ab hac re: ac si diceremus per quæ alienus sum ab hac re. Nam semper in huiusmodi
 significatione ablatiuū requirit. At exhorreo hanc rem cum accusatiuo constructur: & idem est quod expa-
 uesco. Componitur etiam ab præpositio cū dictionibus incipientibus ab. l. & integra manet: ut abluo: quod
 ex ab & luo componitur: ab lacto: ablatiuus. At cum dictionibus incipientibus ab. m. non cõponitur ab præ-
 positio: sed cum incipientibus ab. n. compositionem facit: & integra manet. Ut abnego abnepos: qui filius
 est pronepotis: quasi seiunctus a nepote. Abnuo quod est recuso ex ab componitur & nuu: quod apud uetu-
 stissimos pro uolo habebatur. Vnde nutus & numen quod est dei nutus: hoc est imperium & potestas. Vir-
 gilius in primo aenei. Meo sine numine uenti. Et a uno nutu uerbum descendit: quod proprie ad animū spe-
 ctat: cum dubitans est & nesciens quo se potissimum conferat. Significat etiam alicuius male solidatæ molis
 ruinam minitare: ut Virg. in bucolicis: Aspice connexo nutantem pondere mundum. At cum dictione inci-
 piente a. p. nō componitur ab. cum ea uero quæ incipit ab. r. componitur & in nonnullis. b. in. r. cõmutatur
 ut arripio: quod ut innuit Priscianus in secundo libro ex ab & rapio componitur: & inde abreptiuus is dici-
 tur: qui a demone rapitur. In quibusdam autem differentiæ causa ut putat Papyrianus integrum. b. reman-
 net: ut abrogo & abrado: ne si arrogo & arrado cum duplicato. r. scribamus: dubium sit an ab uel ad præ-
 positio componatur: quæ scilicet cõsonantem suam in. r. commutauit. Simili modo & nos de ab re putam⁹
 ne si arre cum duplicato. r. dicatur: quidam genitiuum eius quod est arra uel datiuum esse existimant. Et si-
 gnificat ab re quasi præter rem: hoc est indecens & inconueniens. Liuius libro octauo: Hæc & si omnes diui-
 ni humaniq; moris memoria aboleuit: noua peregrinaq; omnia priscis ac patriis præferendo: haud ab re du-
 xi uerbis quoq; ipsis: ut tradita nuncupataq; sunt referre. Idem libro. xxxv. & quæq; prope abscissa res erat
 tamen non ab re esse Quinto uisum est sociorum aliquos legatos interesse ei concilio. Suetonius in Augu-
 sti uita. Et quædo ab hoc uentum non ab re fuerit subtexere: quæ ei prius quæ nasceretur & ipso natali die & de-
 inceps euenerint. Et plura alia quæ possent adduci exempla: in quibus omnibus ab re indecens & inconueni-
 ens: & præter rem designat. Nec temere aut sine causa ut quidam somniat. Sane cum dictione incipiente ab
 s. præpositio ab raro componitur. ut absumo: quod etiam cum unico. m. scribitur. At uero cum dictione in-
 cipiente a. t. componi non cõsueuit: nisi pro ab ponatur abs: ut abstineo abstractus: a quo & temetum quod
 est uinū fit abstemi⁹: abstergo: absterreo & similia. Non etiã componit cū incipientibus ab. x. uel. z.

O b præpositio simili modo componitur. Et nonnunquam immutabilem retinet. b. Nonnunquam uero in eas conso-
 nantes conuertit: a quibus sequens dictio cum qua componitur initium sumit. Quandoq; autem & ipsum
 b. abiicit. Retinet quidem immutabilem composita cum dictionibus incipientibus a uocalibus quibuscum-
 que præter quæ ab. o. cum qua ob dissonantiam ut puto uocis non componitur: ut obaudio: quod ex ob &
 audio componitur: hoc est auditum postergo: & in eadem compositione. au. conuertit in. e. ut dicimus obe-
 dio: quod uerbum est cõtrariæ significationis quasi dicto audiens sum siue pareo: siue obtempero: siue
 morem gero siue obsequor: inde obsequium dictum: sed frequenter inuenio illud poni pro obsequio tur-
 pi: ut apud Ciceronem. Sed sic seruitus sit: sicut est obedientia fracti animi & abiecti & arbitrio carentis suo

Et iterum. Dum autem ipse dedecori ac turpitudini obedierit: non modo imperator omnino habendus nō erit. Obeo ex ob & eo quod est uado componitur. Significatq; idem quod exequor: ut obeo legationem idest exequor munus & officium legati. Obeo prouintiam idest exequor officium prouintiale: ita Obeo mortem. i. exequor uel perago mortem uel adeo mortē. Quemadmodū dicitur quis obiisse diē pro eo qd̄ est iuisse. Item obiit diem suum: idem est quod mortuus est: & iuit ad diem fati: ut apud Quintilianū: Nuntiatum est Marcellū diem suū obiisse. pratermittimus autē nonnunq; illum accusatiū & dicimus: Marcellus obiit. Obitus ex ob & itum itū addita. s. fit obit⁹: & est ipsa executio mortis. Obiter ex ob & iter. Iuuenalis ex satyra Quamuis digressu: Atq; obiter leget aut scribet uel dormiet intus. similiter ante. i. consonans conseruat ob ipm. b. ut obiurgo obiurgas: & deponens obiurgor in eodem sensu. Obiicio ex ob & iacio cōponitur. Nam per compositionē. a. in. i. conuertitur: & ideo cū duplicato. i. scribitur. unde licet ob naturaliter breuis sit: sicut & re: attamen pleriq; hac ratione producunt: quia. i. geminant: & primum. i. consonans fit. Obumbro: ex ob & umbro umbras: quasi undiq; in umbror. Item cū. u. consonante. ut obuerfor obuior: quasi obuiam aliquid comperit. Abiicit uero in operio. i. cooperio: & eius passiuo operior idem est cooperior: quorū prima breuis ab auctoribus ponitur: & cum unico. p. scribenda sunt ad differentiā ut puto deponentis uerbi operior: quod est expecto: cuius prima longa est: & cum duplicato. p. scribitur. Conuertit autem. b. in consonantes sapissime sequentis dictionis. Verū cum dictione incipiente a. b. littera non componitur. Cū dictione uero incipiente a. c. componitur: & aliquando transfit in. c. aliquando suscipit. s. Nonnunq; uero immutabile remanet. Transfit quidē in. c. ut occido quod ex ob & cado componitur. Occūbo. quod ex ob & cubo cubas similiter componitur. Vnde ab eo cōposita tam primā q̄; tertiā coniugatiōis inueniuntur. Et idem habent prateritū ut incubo. bas. incubui. & incubo bis cū adiectiōe ipsius in similitur facit incubui. Et simili modo occumbo occumbis cū. m. facit in praterito occubui. Occupo ex ob & capio cōponitur: significat locū tenere aut capere. Nonnunq; ui capere ut apud Liviū libro. xxxiii. Nam & ipis uocātibus urbem hanc accapi non occupauī. i. non ui capi. Significat aliquando ante capere siue praeoccupare. Vnde praeoccupatio. Cicero officiorū libro primo. Sunt autē nulla priuata natura: sed aut uereri occupatio ne ut hi qui quondā in uacua uenerūt. Est etiā occupare quod in medio siue mediū atq; in cōmune positum est ante ceteros capere. ut Quintilianus: Multa nihilominus quā liberata fuerunt transeunt in ius occupantium: sicut uenatio & aucupatio. Inde occupatus is dicitur: qui ante negotio aliquo detentus non potest alterius negotio operam dare. Cicero: nemo inquit me conuenire uoluit cum essem occupatus: hoc est cū cauere me quibusdam aliis negociis ante praeuentum. Similiter occupatio ea uocatur: cum alicui necessaria rei & cui ante omnia operam dare debemus cum diligentia uacatio. Suscipit uero. s. ut obscurus: quod ex obs & carus componitur: q̄si minime esse carus dicitur. Obsoleo quod teste Prisciano in octauo: Nō ex ob & soleo sed ex obs & oleo cōponit: & est q̄si reicior. ut Cicero de iperio. Cn. Pompeii obsoleuit: ita ista rōne multo magis q̄ uerbis refutata. Idem pro Celio: Charta quoq; quā illā pristinā seueritatē obtinebat obsoleuit. Obscen⁹ similiter suscipit. f. Nā teste eodē Prisciano ex obs & a cauēdo: uel ex obs & κοινω cōponit Vnde iniquo quod sic quoq; intelligendū puto obscenum ut duo significat: Ita duplicem habet cōpositionem: & duplici orthographia signatur. Nam signat aliquando quidem abominabile augurium. ut Virgilius in primo georgicorum: Obsceniq; canes importunæq; uolucres. & tunc quoq; a canendo obs. i. contraria & mala dicitur: & sine diphthongo scribitur. Quandoq; uero dicit turpe quid & immundum: & tūc ex obs & cœnum componitur: quod a κοινω uerbo græco deducitur: hoc est apud nos iniquo ex eo scilicet: quod quā multum communia sunt: turpia & immunda ut plurimum sunt. Nam id uerbum propria significatione cōmunicare designat. Et sic quoq; cum. œ. diphthongo in penultima scribitur. At Varro libro sexto de lingua latina dixit obscenum cum. æ. diphthongo scribendum esse: & a scæna deduci: hoc est non ex obs sed ex ob & scæna componi: quā ut uidebimus in sequentibus cum. æ. diphthongo scribitur. Remanet autem immutabile in hac dictione obscæno: ut multi uolunt: quā componuntur ex ob & cæco cæcas: nec plus q̄ simplex uerbum ipsum designat. Si uero ob cum dictione incipiente a. d. componatur: integra semper manet: ut obdo quod ex ob & do uerbo componitur & pro claudio poni consuevit. ut Terentius in eunucho: pessulum hostio obdo. Obduco. i. tego ut exposuit Seruius: cum ait Virgilius in bucolicis: Limosq; palus obducat pascua iunco. i. tegat. Idem in moreto. Et cinis obductæ cælabat lumina prunæ. Si tamen Virgilius illud opusculum composuit: quod a doctis non creditur. At sequente. f. commutat ob praepositio. b. in. f. offendo ex ob & fendo uerbo: quod sic quoq; simplex in usu non est componitur. Ut simili modo nec spicio: nec fragor: nec perio: & tamen in compositione ea habemus: ut aspicio despicio: suffragor refragor: aperio & reperio. Quā Papiriano teste cum uno. p. in præsenti: & cum duplicato in praterito scribuntur: ut de illis in sequentibus apparebit. Officio similiter ex ob & facio componitur: & quasi noceo dicitur. Vnde per antiphrasim officium quidam dici uolunt: quia ut proficit agitur. Ideo nonnulli officium ab efficiendo dictū putāt. Et nonnunq; p honore ponit: ut circūstabāt senatores Cæsare sedentē i aurea sella officii gratia. i. honoris. Aliquādo uero obsequū siue beneficiū indicat ut Cicero odiosū sane genus hoīū est officia exprobatū: q̄ meminisse debet is i quē collocata sūt: nō cōmemorareq; cōtulit. Virgi. li. aenei. primo:

Non metus officio nec te certasse priorem Poeniteat. Nonnuq̄ autē & pro alicuius artis ratione accipitur ut officium grammatici tale est officium architecti: officium medici. Sane offa cum per duplex. f. scribat & prima haec longā: ut Iuuenalis in primo: patruo similes effunderet offas. tamē in deriuatiuo pdit unū. f. & fit prima breuis: scribiturq; ofella: ait idem in satyra Atticus eximie: At rudis omni tpe & exigua: furtis imbutus ofella. Si uero ob cū dictione incipiente a. g. componatur: in. g. ipsum cōmutatur: ut oggānio quod ex ob & gānio componitur. Et est gannire proprie uulpiū. Vnde apud aliquos pro stulte loqui. Apud alios uero pro inculcare. Apud nōnullos autē pro irridere ponitur. Et inde oggānio quasi contra gannientē gannio. Rursus & cū dictione incipiente ab. m. cōuertitur. d. in. m. Immo ut ostēdit Priscian⁹ magis abiicit. b. Nā ex ob & mitto dicendū esset ommitto cū duplicato. m. sed cū prima breuis ponat: abiicitur a poetis. b. & dicit omitto. Terentius in adelphis: Omitte mulierē. Horatius in secūdo sermonū: Aut spem deponas: aut partē illus omittas. Idē in epistolis: Quē sua culpa prāmit decaptus omittē tueri. Similiter omutefco ab. b. scribit. Si uero cū dictionibus incipientibus ab. n. prāpositio ob cōponat. b. ipm̄ prorsus seruat: ut obnitor: ex ob & nitor: quasi cōtra nitor & conor. Vnde obnixus p̄cipiū format: obnoxius uero ex ob & nexus cōponi quidā uolunt: quasi obstrictus & obligatus obnixus esse dicatur. Plautus in asinaria: Maximas opimitate: & gaudeo effertissimas suis heris ille una mecū pariet gnatoq; & patri: adeo ut atate ambo ambo: bus nobis sint obnoxii nostro deuincti beneficio. Cecilius in chryso: Quamq; ego mercede hic conductus tua aduenio: ne tibi me esse ob eam rē obnoxii reare: audibis male: si male dicis mihi. Si autē cōponat ob cū dictione incipiente a. p. transit. b. in. p. ut oppono oppugno: quod est quasi cōtra pugno: unde oppugnatio Non enī recte dicitur pugnauī urbem: sed bene oppugnauī: sicut expugnauī cū pugnando uici: ut in sequētib; uidebimus. Oppeto quod significat morior: & licet plarūq; sine accusatiuo ponatur: intelligi tamen consueuit hoc est mortem. Virgilius in primo aenei. Oterq; quaterq; beati Quis ante ora patrum troiaē sub moenibus altis Contigit oppetere. Aliquando uero ponitur cū ipso accusatiuo: ut Cicero de diuinatione: Aequius inquit esse censuit maturam oppetere mortem. Verū ut paulo ante tetigimus: sequente. p. nōnūq; ob abiicit. b. ut aperio: quod per unicū. p. scribitur. & ex ob & perio: cuius simplex in usu non est: secundū quosdā componitur. Alii uero ex ob & uerbo pario: quod apud antiquissimos Prisciano teste non solū teritiā: sed etiā quartā cōiugationis erat. Vnde Ennius: Oua parere solet gen⁹ p̄nis cōdecoratū. At cum dictionibus incipientibus a. q. non componitur ob: Sed cum incipientibus ab. r. componitur: & b. ipsum integrum cōseruat: ut obruo: quod ex ob & ruo componitur. Significatq; operire. siue aqua: ut obrutus undis siue terra: ut Ouidius in primo de remedio amoris: Obrue uersata crealia femina terra. Siue per trāslationem ad animū: ut Quintilianus: Tot uoluptatibus obruere possunt unū dolorem. Simili modo obrepo: obradio: quasi surrepo & surradio. Rursus & si cum dictionibus incipientibus ab. s. componatur: conseruat ipsum. b. integrum: ut obstrepo obsto. Et idem obstetrix: quia contra parturientem stat. Obsecro obstupeo: obsideo: & idem obfes: & is dicitur: qui traditur imperio alterius ea conditione: ut si dator obsidis a fide recedat: recipienti fit ius in corpus & uitam obsidis. Et quia obsidionis causa dari consueuerat: obsidis nomen assumpsit. Similiter si cum dictionibus incipientibus a. t. eadem prāpositio ob componatur: integrum. b. conseruat: ut obtempero: obturo: obtineo. Quintilianus uero in primo de institutione oratoria inquit: In uerbo obtinuit: secundā. b. litteram ratio exposcit. Aures magis audiunt. p. Ex quibus uerbis quidam concludere uolunt: ut in qualibet simili compositione: in qua. t. sequitur. b. tunc quoq; ipsum. b. nō solum sonū suū perdat: sed in. p. ipsum prorsus conuertatur: & cum. p. eiusmodi dicitio scribenda sit: ut obtineo: opturo: sup̄ter: sup̄ticeo: & reliqua. Alii uero dicunt mentem fuisse Quintiliani: ut per. b. scribi debeat: ac eodē sono litterā proferri ratio exposcat. sed. p. gratius aures audiant. Ita. f. ut per. p. proferri debeat & nō p. b. ut simili mō Caius Cneus & amurca: q̄ teste Seruio p. g. p̄ferri debēt: & p. c. litterā designatur.

De sub prāpositione.

Vb prāpositio: quā similiter in. b. terminat: significat aliquādo ip̄a primā tēporis partem. ut Virg. in. iii. georg. Sub lucem exportat calathis. i. adueniēte luce: nō autē quacūq; pte lucis. Et sub tps̄ ipm̄ quo pugnādū erat: hoc ē iam iā prāsente tpe. Aliquādo statim post: ut sub hęc uerba. Aliquādo subter: ut in innumeris fere cōpositionibus. Nā eadē uia cōponit: ut aliā quas in. b. terminari ostēdimus. Vnde cū uocabulis quibuscūq; sequētib; cōposita integrum. b. cōseruat: ut subagito: subaro: subeo: subigo: etiā cū. i. cōsonante: ut subiectus: suboleo: suburbū: quasi uia sub urbe: hoc est urbi contigua. Si uero cū dictionibus incipientibus a cōsonantibus cōponat: manet. b. integrū: nisi sit cōsonans. c. uel. f. uel. g. uel. m. uel. p. Nā tūc quoq; auctoribus Papyriano & Prisciano in eas litteras cōmutat: ut figillatim uidebimus. Vnde sequēte. b. integra manet: ut subbibo: subblandior. Sequente uero. c. trāsit in illā: ut succurro: succinericius: succresco quasi insensibiliter cresco. At sequēte. d. integra manet ut subdo: subdolos subdit⁹. Nō autē sequente. f. sed mutat in illā. ut sufficio suffero suffragiū. quod a uerbo deponēte fragor fragaris quod nō est in usu & auxiliari apud antiquos significat cōponit ut deducit. Vnde & uerbū suffragor suffragaris penultima pduca & proprie suffragia (ut sic dicam) uoces sunt quā dicebant ad comitia in tabella ue scribebant quib⁹ suā quisq; declararet uoluntatē de aliquo eligēdo in magistrū: qualis est electio hoc tempore summi pontificis

Et tamen suffragiū pro auxilio saepe ponitur. Suffoco quod ex sub & faux faucis componit: ubi diphthongus in .o. productam cōuersa fuit. Ouidius: Suffocent animā dira uenena tuā. Suffire ex sub & fire: quod infinitū est: & a fio componitur. Virg. li. georgi. iiii. At suffire tymo cerasq; recidere inanes: q̄s dubites suffire dixit. i. subministrare. Nam licet a fio habente significationē passiuā cōponat: compositū tamē Papyria no teste sit actiuū. Reperit etiā firi: a quo Prisciano teste factū est fieri: per diuisionē unius longae in duas breues: ut admittit pro admitti. Similiter sequēte. g. trāsit. b. in illā: ut suggero suggestū. At sequēte. l. integra b. littera remanet: ut sublego: quod est suffuror. Virgilius in bucolicis: Vel quae sublegi tacitus tibi carmina nuper. Subligo & inde subligar: quod est subligaculū: seu brachae: quas induebāt histriones in ludis. Iuuenalis in satyra Credo pudiciā: Personā thyrsumq; tenent: & subligat acci. Cicero de officiis libro primo Scenicorū quidē mos tantū habet ueteri de disciplina uerecundiae: ut in scanā sine obligaculo p̄deat nemo. Verē. n. ne si quo casu eueniret: ut corporis partes quaedā aperiant: aspiciant nō decorae. Subleuo: quod a leuo pro aleuo cōponit. Nam est auxiliū defensionēq; praesto. Cicero Zophirus qui se naturam cuiusq; ex forma prospicere profitebat: derisus a ceteris est: qui illa in Socrate uitia nō agnoscere ab ipso aut Socrate subleuatus: cū illa sibi signa ratiōe a se deuicta diceret. Nōnunq; uero significat alleuo: quod est sursum tollere. Suetonius in Vespasiani uita: Dūq; surgit ac nitit̄ inter manus subleuantū extinctus est. Si uero componatur sub cū dictionibus incipientibus ab .m. transit. b. in .m. ut summitto: summergo: sumministro: quāq; apud aliquos seruet̄. b. At cū dictionibus incipientibus ab .n. integra semp̄ remanet: ut subnecto: subnixus. Si autē dictiones cōpositae cū sub incipiant a .p. transit. b. in .p. ut suppono supplico: quod a sub & plico componit: eo quod genu poplitemq; plicamus: cū a potentiore aliquo magnū aliquid precamur. suppeto: hoc est subministro: a quo suppetias deriuat: quod ad auxiliū p̄tinet: & auxiliū ipsum designat. ad auxiliū quidē ut Caesar libro. xxii. commētariorū: & nuntiebant̄ auxilia magna equitatus oppidanis suppetias uenire. & in eodē libro: Suisq; rebus timēs: elephantisq; triginta relictis suis finibus oppidisq; suppetias p̄fectus est. Et itē in eodē: atq; suis fugientibus suppetias ire contēdit. Auxiliū uero ut Suetonius in uita Vespasiani: Legatū in super syriae consularē suppetias ferentē rapta aquila fugauerūt. Plautus in Oedippo: Sed memēto siquid fauiunt fenes suppetias mihi cū sorore ferre. Idē in eodē nescio uisus est. Cum ait auxilia mihi: & suppetias sunt domi. Supplodo ex sub & plodo: quod est plaudo cōponit: & est pedē terrae incutere. Cū. r. uero in quibusdā integra manet. ut subruo. In nōnullis uero transit. b. in .r. ut surripio auctore Prisciano. At cū. s. semp̄ remanet. b. littera integra: ut subsidiū substo: substātia: subsellia: quae ea ut ita dicā scannā sunt in quibus audiētes poetas recitantes uel alios magistros sedere consueuerāt: erātq; etiā tribunorū: triū uiuorū: quaeq; & huiusmodi minora iudicia exercētū: q̄ nō in sellis curulib; nec i tribunolib; s; i subsellis cōsedeāt. Iuue. i. satyra Et spes & ratio: inqt de Statio: Sed cū fragit subsellia uersu Esurit intactā paridi ni uēdat agauen. Gellius libro. xiiii. noctiū atticarū: cū a praetoribus se in iudicē lectū enarrasset: ut iudicia: quae appellant̄ priuata susciperet inquit: Sed. n. ego homines illos cū considerabā altere fidei alterū p̄bri plenum nequaq; adduci potui ad absoluendū. Iussi igit̄ diē diffundi: atq; inde a subcellis perago ire ad Phauorinū philosophū. At sustineo sine. b. scribit̄: quia nō a sub: sed a sursum componit & teneo. similiter & suspiro sine. b. scribitur: & simili modo a sursum & spiro cōponit. i. cū ex imo p̄toris sursum spiro aliquid cupio. & cōstruit̄ cū accusatiuo. Iuuenalis in satyra Atticus eximie: Suspirat longo nō uisam tpe matrē. Cōseruat etiā sub suum. b. auctore Prisciano: si cū dictionibus incipientibus a .t. componat: ut subtrahit: subtel: quod ex sub & talo compositū dicūt. Nam est τὸ κενὸν τοῦ ποδός. i. cauum pedis: quod ut cauum manus quidam etiam uolū dicunt. Sed haec & alia ut supra uidimus quidam per. p. scribi uolunt & non. b. Alii uero non scribi. p. sequente. t. sed magis. b. sono ipsius. p. proferri.

De syllabis desinentibus in .c.

Vnc ad reliquas consonantes per ordinem procedentes: dicimus auctoribus Papyriano & Prisciano nullā antecedētē syllabā in .c. litterā desinere: nisi sequēs quoq; .a. c. uel .a. q. icipiat: ut bacca quae cū duplici. c. sine aliqua aspiratione scribit̄: & continet intra nominis sui ambitū fructus diuersorū genē: lauri oliuae corni myrti lentisciq; & aliorū: ut in sequētibus ostendem;. Est etiā lapis preciosus: ut quo nitido precii cortice bacca daret. Et inde baccatus sine aliqua aspiratione quasi baccis. i. preciosis lapillis ornatus. Virgilius libro aenei. primo: Colloq; monile baccatū. At si cū aspiratione ultimū. c. scribat̄: aliud significat: ut uidebimus in dictione Bacchus. Bucca similiter absq; aliqua aspiratione cū duplicato. c. scribit̄. Et a bucco uerbo: quod est inflo deriuat: atq; idē est quod os. i. ipsa cōcauitas unde uox p̄cedit: nō ora labiorum. Vnde Iuuenalis: cū ait in tertia satyra: Bucca foculū excitat nō de extremitate oris: sed de interiori parte dixit: quae inflari solet: uentūq; concipere. Vnde idē poeta in eadē satyra de cornicibus loquēs inquit: Notaeq; per oppida buccae. Vbi nō de labris: quae latent cū tuba canit: sed de illa deformi utrinq; inflatione intellexit tubā inflantiū. Similiter cū inquit Horatius: Ut iuppiter ambas Iratus buccas inflet: nō de labris locutus ē quae inflari nō possunt: sed de ipsa oris inflatione. Nā genae quoq; aliud quiddā significāt: ut in sequentibus ostendemus. Vtimur etiam in plurali buccas: sed in singulari oratores frequentius utunt̄. Bucula uero quae per unicū. c. scribitur: diminutiū est bouis: quasi parua bos. Bacca per duplex. c. & absq; aspiratione scribit̄ generis est

generis est foemini: & herba contra fascinationes esse dicitur. Virgilius in bucolicis: Baccare frontem Cin-
gite: ne uati noceat mala lingua futuro. Succus cum duplicato. c. scribitur & descendit a fago: quod genus
est uestis aequaliter lata ex parte superiori & inferiori. Soccus cum duplici. c. similiter scribitur: & genus est
calciamenti a sacco deducti: ad cuius similitudinem factū erat. Itaq; ligatum supra pedem plicas q̄ plurimas
per totū crus effundebat. Succus similiter scribitur: & a fugo deriuat. Eccubi cū duplicato. c. scribitur: & ex
ecce & ubi componitur. Ecce similiter ex ecce & cum. Ecquis uero cū unico. c. sequente. q. scribitur: & com-
ponitur ex en pro ecce: & quis: ubi. n. ratione sequentis mutat in. c. ex quo ostenditur eandem uim habere
c. cum. q. Idem in quicq; quod cum. c. scribitur: ut supra uidimus per cōmutationē. d. in. c.

De syllabis desinentibus in. d.

T uero in. d. pariter nulla in simplicibus dictionibus potest antecedens syllaba desinere: nisi sequens
quoq; ab eadem incipiat: ut addo: reddo. Virgilius in. viii. Reddidit una bouz uocem uasloq; sub an-
tro. Redduco cum duplicato. d. a nonnullis positum fuit. Terentius in Phormione: Sectari in ludum du-
cere ac redducere. Horatius in Epodo: Cetera mitte loqui deus hac fortasse benigna redducet In sedem ui-
tae: quae sane Priscianus inducit non probans cū possit esse iambus & spondeus in locis imparibus: sed cer-
tum est eiusdē Horatii exemplū in. ii. sermonū cum ait: Dii tibi dent capta classem redducere troia: ubi red-
ducere necessario primā producit. Alii uero per unicum. d. reduco scribunt. Virg. in. iiii. aenei. Eiectam clas-
sem socios a morte reduxi. Abaddir similiter cum duplicato. d. scribitur. Et is deus esse dicitur: quem greci
Βεζιτυλον uocant. Vnde sic quoq; lapis ille uocabat quē Saturn⁹ deuorasse dicit. Sed de cōpositis ab hac
præpositione ad aliud quoq; dicendū uidetur. Nam plerumq; quidem seruat. d. nonnunq; uero in sequē-
tem litterā commutatur. Sed hoc primū prænotare libet ad præpositionem idem quod circiter significare:
ab auctori⁹ constitutū esse. Ut circiter tria milia: uel ad tria milia: idē significat. Ad igit cōposita cū dictioni-
bus incipientibus a uocalibus quibuscūq; conseruat. d. integrū: ut adamare quod ex ad & amo componit:
& est amatorie amare. Cuius rei multa ab auctoribus colligi possunt exempla. Sed hoc solum Quintiliani
ex declamantibus sufficiat. Me quide; marite si quis interroget: omnes matres liberos suos tanq; adamaue-
runt amant. Videbis oculos nunq; a facie uultuq; deflectere: comere caput: habitūq; componere: suspirare
cum recesserint: exultare cum uenerint: conferere manibus: pendere ceruicibus: nō osculis: non colloquiis
non praesentia uoluptate satiari. haec ille. Verum amare generalis est significati: & idem quod diligere de-
notat: nisi quod quiddam plus significare uolunt. ut Cicero ad Brutū: Sic igitur facies: & me aut amabis:
aut quo contentus sum diliges. Idem ad Dolobellam: ut mihi deniq; amare uidear: antea dilexisse. Ad edo
i. corrodo ex ad & edo componitur. Ademptus cū. m. ante. p. scribitur & componitur ex ad & emptus: ubi
ephoniae causa interponitur. p. quia. m. ante. t. immediate locari non potest: ut supra tetigimus: & in sequē-
tibus clarius ostendemus. Adimo ex ad & emo quasi diminuo: & aufero. Adigo ex ad & ago. Adit⁹ ex ad
& eo itus. Adorare ex ad & oro: quod est ore precor componitur. Et tamē sine ore hoc est sine uoce aliqua
fit: non tamen sine gestu corporis. Vnde elephas & phoenix & alia quadam irrationabilia solem adora-
re dicuntur. Adulor ex ad & aula componitur: quia id aulici maxime obseruant: & fit per conuersionē. au-
diphthongi in. u. longam. Aduro ex ad & uro componitur: & magis actionem: q̄ passionē significat. Simi-
li modo cū. u. consonante conseruat. d. ut aduenio. & inde aduētare: quod non est aduenire aut uenire: sed
proximū esse ueniendo: ut cuiusq; obuius fit: nuntiat hostes aduentare. Cōponitur ad similiter cum dictioni-
bus incipientibus a. b. & ipm integrum in ea cōpositione conseruat: ut adbibō: quod teste Prisciano cum
.d. ante. b. scribitur. Similiter adbreuiō. At sequente. c. eode; auctore transit. d. ipm in. e. litteram: ut accedo
quod ex ad & cedo cedis cessi componitur: & producit penultimam: accessus & accessio: ambo ex ad & ce-
do componunt. Inter se tamen significato differunt: quia accessus est aditio atq; appropinquatio: accessio
autē adiectio atq; incrementū. Et huius ratio est: quia id uerbū a quo descendūt dupliciter & regit & signi-
ficat: ut accede ad ignē huc. i. adi appropinqua. Quin & hoc calamitatibus meis pondus accessit: uel ad ca-
lamitates: hoc est adiunctū est & increuit. Quae differentia rara est in consimilibus nominibus. Nam satius &
fatio idem sūt: cultus & cultio: motus & motio: cursus & cursio: abusus & adusio: actus & actio. Nisi quod
dicim⁹ actionē causae: nō actū: & actū comcediarū nō actionē. Similiter gest⁹ & gestio non parū differūt. Nā
gest⁹ ē actio quadā: & q̄si p̄nūtiatio corporis. Gestio uero administratio quadā: & quae parū i usu ē. Accola ex
ad qd ē iuxta & colo. i. habito cōponit. Vnde pprie is dicit q̄ iuxta habitat: siue iuxta aq̄s siue iuxta mōtes.
Nec refert in suo an alieno. Ut accola uulturni: accola padi: accola rhodani. At qui in montibus domos ur-
besq; positas habent: Incola proprie dicuntur. Accuso ex ad & causo componitur. Et est accusare teste Ser-
uio & pluribus grāmaticae auctoribus maioris de minore. Incusare uero minoris de maiore. quā sane diffe-
rentiam apud neminē antiquorum comperi: itaq; ne in his insistere uidear: accusare est uel apud iudices uel
apud alium quēuis: etiam apud illum ipsum quem accuses significare: atq; ostendere aliquem peccasse. In-
cusare uero est mores alterius repræhendere: & plerumq; cum querela: quod ab illo iniuria sis affectus. Sic
apud Virgiliū Terentiū Casarē ceterosq; auctores semper annotaui. Et inde accusatorius is dicit qui accu-
sat. Nam quae in oris oria orium a uerbis uel a uerbalibus in or magis descendunt actionem significant.

Si uero ad. cum dictionibus incipientibus a. d. componitur: suum. d. integrum conseruat: ut addisco quod per duplex. d. scribitur: & ex ad & disco componitur: quasi bene disco: & in praterito corripit penultimam Vnde disco absq; ad praepositione est ut intelligas. edisco uero ut memoriter complectaris. Quintilianus de institutione oratoria libro primo. Illud ex consuetudine mutandum prorsus existimo: in his de quibus nunc differimus aetatibus: ne omnia quae scripserunt ediscant. Addico cum duplicato. d. scribitur: & ex ad & dico componitur: quod apud iuriconsultos est uendere plicitatione: hoc est in uenditione publica: ubi alius alio maius precium pollicetur: ut sibi potius quam alteri uanalia addicantur. Vnde additio cum duplicato. d. & c. ante. t. scribitur. Sicq; apud iuriconsultos titulus est: De in diem additione. Quae quidam nostri temporis iurisperiti non intelligentes emendant dicentes de in diem adiectione. Vbi non uerba modo sed sententiam ac ius ipsum corruerunt. Paulus iuriconsultus: Si uenditor simulauerit meliorem allatam conditionem: cum minoris uel etiam tantidem alii uenderet: utriusq; emptori in solidum erit obligatus. Sed si emptor alium idoneum non subiecit: eius fundus additus est. Non uideo inquit quemadmodum priori sit emptus: cum alia conditio & uera subsecuta est. Sed si neuter subiecit emptorem: maiore autem precio additum est praedium ei: qui soluendo non est abutum est a priori emptione: quia ea melior intelligitur: quam uenditor comprobauit: cui licuit non addicere. Quo uerbo Cicero pro Cecinna saepe utitur: Vt deterrerentur emptoris multum partim gratia Caennae: partim precio fundus additur. Et paulo post: Quasi uero nos aut ei negemus additum: aut tamen quisquam fuerit: qui dubitaret quin emeret. Similiter Quintilianus in agro redempto omnes facultates in precia collegi: rus seruulos penetras: & omnia utiliora properanti festinatione parentis addixi. Inde additi apud ueteres dicebantur: qui praetoris pronuntiatione ac iussu cum soluendo non essent: creditoribus uendebantur: de quibus crebra apud Liuium mentio habetur: & additus morti destinatus dicitur. Cicero libro officiorum. iii. Et is qui morti additus esset: paucos sibi dies commendatorum suorum causa postulasset: uas factus est alter. Additus sine. c. ex ad & datus componitur. Verum cum dictionibus incipientibus ab. f. si. ad. praepositio conseruare. d. ipsum habere: uel in alterum. f. commutare: dubium apud antiquos fuit. Nam asseriebant grammatici quidam conseruandum esse ipsum. d. idq; in antiquis quibusdam scripturis apparere dicebant: ubi adfatur cum. d. scriptum erat: atq; adfore similiter. Quare & in aliis sic quoq; scribendum esse existimabant: cum non sit ratio in uno maior quam in reliquo. Aliis uero uisum fuit. d. in. f. commutari: ac molliori sono proferri: quam si. d. ipsum conseruetur: quod etiam Prisciano rationabilius fuit uisum: ut affectus cum duplicato. f. & c. ante. t. Nam ex ad & factus componitur: ubi. a. in. e. commutatur. Sane affecta teste Gellio libro. iii. noctium atticarum sicuti. M. Cicero & ueterum elegantissimi locuti sunt: ea proprie dicebantur: quae non ad finem ipsum: sed proxime finem progressa deducta ue erant. Affatim quod cum duplicato. f. quandoq; scribitur facunde significat: & antepenultimam producit. Si uero cum unico. f. scribat: ex. a. compositum dicunt & fabile: quasi abunde: & non dicibiliter significet: cuius antepenultimam corripere uolunt. Affabiles cum duplicato. f. scribitur: ex ad & fabilis componi dicunt. Si autem cum dictionibus incipientibus a. g. componatur: ex simili causa. d. in. g. mutare uolunt: ut agger ex ad & gero quasi aggrego: unde agger deducitur: & simili modo scribitur. & est teste Seruio super octauo aeneidos: cuiuslibet rei coaceruatio: Vnde fossae aut ualles possunt repleri: & super decimo aeneidos ait: agger proprie terra illa dicitur: quae facta uallo propius ponitur. Sed abusiue & muros & munimenta aggerem etiam dici rettulit. ut Virgi. Quin intrant portas atq; ipsis praecelia miscet. Aggeribus moerorum & inundant sanguine fossas Nonnunquam uero eodem Seruio teste super. viii. aenei. Agger media est uia eminentia exaggeratis lapidibus strata. Vnde dixit Virgilius: Qualis saepe uia depraehensus in aggere serpens. Sane si cum dictionibus ad. praepositio incipientibus a. gn. componatur abiicit. d. ipsum: ut agnitus agnosco. Simili modo si sequatur. f. p. uel. f. c. ut uidebimus. Si uero cum dictionibus aspiratis componatur ad: conseruat. d. & idem est: ac si cum uocalibus componeretur: ut adhaereo adhibeo: quod ex ad & habeo componitur: adhortor & similes. Verum si cum dictionibus incipientibus ab. l. componatur: conseruant aliqui. d. integrum. Alii uero conuertunt in l. quod Prisciano magis placuit: & melius scribi alludo cum duplicato. l. quam adludo cum. d. ante. l. uoluit. Si militer alleuo magis quam adleuo: quod ex ad & leuo componitur: significatq; in altum tollo: uel de imo: & ubi quod iacet atq; proiectum est sursum leuo. Quintilianus libro. xi. Vidi inquit multos quorum supercilia ad singulos uocis conatus alleuarentur. Idem homini in aquam lapsa atq; ut alleuaretur oranti. Alleuio similiter scribitur: & componitur ex ad & leuio leuias: quod est pondus auferre uel diminuerre. Allubescio ex ad & lubescio: quasi lubens facio. i. obedio. Si autem ad cum dictionibus incipientibus ab. m. componatur ipsum. d. integrum conseruat: ut admitto quod ex ad & mitto cum duplicato. t. ut uidebimus componitur: & significat teste Prisciano in. viii. assume scilicet & pecco. Iuuenalis in satyra Credo pudicia: lam fas est admitte uiros. i. assume. Idem in eadem: Quid pheccas admisit: quanam hic est culpa puellae: admisit dixit pro peccauit. Simili modo admoneo admirror administro & similia. At cum dictionibus incipientibus ab. n. uoluerunt quidam modo consimili ad ipsum. d. conseruare: ut adnitor adnuo. Quod Prisciano non placuit: sed potius mutari in. n. uoluit & scribi annitor: annuo: annunero: & alia similiter. Sane sequente. p. absq; alicuius dubitatione in similem litteram conuertitur. d. ut appello ex ad & pello pellas: quod est uoco componitur. Vn-

de appellare est aliū aduocare. At appello appellis simili mō cū duplicato. p. scribitur. cui simile est impello
 Vnde appuli in præterito. i. applicii deriuatur. Terentius: Postq̄ poeta animū ad scribendum appulit. i. ap-
 plicuit. Si uero cum unico. p. scribatur: idem est quod amoueo. Nam componitur ex. a. quod priuationem
 indicat: & pello pellis ut apulsus ab ubere. i. amor⁹. Virgilius appendo ex ad & pendo pendis componitur
 & est suspendere: ut appendi unam cum ad lancem stateramq; ponderaui. Cicero in Antoniū: ut iam appen-
 datur pecunia non numeretur. Et in procemio orationū Aeschinis ac Demosthenis a se translatarum figu-
 rate ad incorporea transtulit cum ait: Ea putauī non annumerare lectori debere: sed tanq̄ appendere. Simi-
 liter apparo ex ad & paro componitur: & diuersum ab eo quod est præparo significat. Nam præparare est
 antea parare: quæ quis utilia sibi fore credit. Cicero officiorum libro secundo: Facile totius cursum uitæ ui-
 det: ad eamq; degendam præparet res necessarias: ut passum latibula: & alia generis huiusmodi. Apparere
 uero est ad dignitatem quandā ac uerius pompam se aptare. Idem de oratore libro. iiii. Illa quæ in apparatu
 fori appellantur insignia. Et licet apparatus quādoq; utrunq; significare uideatur: ut apparatus belli quasi
 præparatio. Id tamen potius est ex quadam consequentia q̄ proprietate. Nam ut dicimus: naues nō modo
 instructas: sed etiam ornatas: quia ut instructiores ad bellum eo pulchriores sunt: Ita apparatus belli uoca-
 mus: quæ ad bellum quodam decore & ornamento aptantur. Sane præpositio ad nōnunq̄ sequente. p. lit-
 tera. d. abiicit: ut aperio quod ex ad & perio: ut quibusdam placuit componitur: cuius uerbi simplex in usu
 non est. Aliis uero quibusdam & Prisciano in. viii. magis usum est ex ad componi & pario: quod apud uctu-
 tissimos: ut supra ostendimus non solū secundum tertiam: sed etiam secundum quartā coniugationem de-
 clinabatur: & habet primā breuem. Iuuenalis in satyra Credo pudiciā inquit: Protulit ut mos est: & aper-
 ta palluit agna. At reperio quod ex eodem uerbo componitur: & cum unico. p. scribitur: quasi defraudetur
 una consonante ratione præpositionis in præterito duplicat. p. & tempus recuperare uidetur:
 quod simili modo in comperio & comperi ratione præpositionis opportunum non fuit. Si autem ipsa præ-
 positio. ad. cum dictionibus incipientibus a. q. componatur ipsum. d. in. c. cōuertit: ut acquiro ex ad & quæ-
 ro: acquiesco ex ad & quiesco. Sed sequente. r. uoluerunt aliqui ipsum. d. integrum conseruari ut adrideo.
 Quod Prisciano non placuit: sed magis in. r. cōmutari uisum fuit: ut arrideo arripio: quod ex ad & rapio
 componitur. Simili modo sequente. s. uolebant nōnulli. d. integrum conseruari debere: ut adsumo adhisto
 Quod similiter eidem auctori non placuit: sed potius cōmutatione. d. in. s. scribi uoluit: ut assumo assisto
 affideo ex ad & sedeo: quasi iuxta sto. Et inde assiduius affector ex ad & sector: & est comitatū præsto: non in
 itinere: aut nauigatione: aut militia: sed fere per urbem. Cicero de oratore libro. i. Cum ædilitatem Crassus
 peteret eumq; maior natu & consularis Sergius Galba affectaretur: quod filio suo despondisset. Verum si
 sequens dictio ab. f. c. incipiat: & componatur. ad. præpositio subtrahitur. d. ut ascendo: quod ex ad & scan-
 do componitur: ascribo quod ex ad & scribo cōponitur: ascisco quod ex ad & scisco formatū scilicet a scio
 cōponitur. Et est remotum aliquid quasi scite uocātū capere. Cicero de oratore: Quod minime polite mi-
 nimeq; elegantes sunt ascuerunt aptum suis auribus opimum quiddam & quasi adipale dictionis genus.
 At conscisco fere ad mortem pertinet. Nam plerunq; sic legimus mortem sibi ipsi consciuit. Mortem tibi
 ipse cōscisus. Comperitur etiā rescisco quod proprie designat rem postq̄ gesta est scire: quā nesciebas cum
 gereretur: præsertim ad te tuos ue pertinentem. Terentius in adelphis: En tibi rescuiuit omnē rē. Id nunc cla-
 mat scilicet. Gellius uero dixit resciscere esse rē occultā inopinatā insperatamq; cognoscere. Quod mihi nō
 uidef. Nam si uideā hoīem cælo uolantē: ut fecisse Dædolos Perseusq; fertur. Aut aliquem e terra prodire:
 qualē Tagē fuisse ab hetruscis creditū est. Aut satyrū aliquē semiuirū semicaprū: quē uidisse nonnulli scri-
 psere dicar ne rescuiisce: Et ut puto nō dicā. Subtrahitur etiam ab eadem præpositione. ad. ipm. d. si cū di-
 ctione cōponitur ab. s. p. incipiente: ut aspicio: quod teste Prisciano in. viii. ex ad & spicio uerbo: quod sim-
 plex nō ē in usu cōponit: & inde aspectus. & similia. Si aut cōponat. ad. cū dictionib⁹ incipientibus a. t. mutat
 d. in. t. ut attineo ex ad & teneo: attingo ex ad & tango: attraho ex ad & traho: attamē ex ad & tamen.

De syllabis desinentibus in. f.

Quoq; nullam syllabam per se terminat: hoc est nisi loco. b. uel. d. uel. s. uel. x. in compositione obse-
 quentiam unius istarum sit posita: ut ex ob & facio officio: ex ad & factus affectus: ex dis & facilis diffi-
 cilis. Similiter ex dis & fundo diffundo: eodem modo ab ex & facio efficio.

De syllabis desinentibus in. g.

Imili modo. g. apud Latinos nullius syllabæ est terminalis: nisi cum loco. d. uel. b. ponitur: ut supra ui-
 dimus. Nam ex ad & gero fit aggero: ex sub & gero suggero.

De syllabis desinentibus in. h. & in. k.

On etiam potest. h. aspiratio integram syllabam terminare: quod si in quibusdam interiectionibus
 comperitur: ut uah. ah. & oh. putat Priscianus per apocopam fieri: cum perfecta sint uaha aha ohe.
 Similiter. k. nullius syllabæ terminalis esse potest.

De syllabis desinentibus in. l.

N. L. uero litterā quacūq; consonante sequente antecedens syllaba terminari potest: ut albus ulcus

calcearium: quod pro calceo ponitur: ut cibaria pro cibis: fulcrum qui & lectus dicitur. Nam est quo iacentes fulcimur. i. sustinemur: ut dixit Seruius in. vi. Iuuenalis in satyra Credo pudicicium ait: Antiquū & uetus est alienum posthume lectū Concutere. atq; sacri genium contemnere fulcri. Mulierum quod cum. c. absq; aspiratione scribitur: & a mulgeo deriuatur: facitq; in plurali mulcra. similiter ante. d. ante. f. ante. g. & ante alterū. l. ut ualde Alfenus nomen est uiri proprium. Algeo culleus cum duplicato. l. Nam uter ex corio ab oculiando. i. claudendo dictus. Nam in eo scelestissimi homines cum simia gallo & serpente inclusi iacebantur in mare. Vnde Iuuenalis in satyra Stremata quid faciunt ait: Quis tam perditus ut dubitet senecam præferre neroni. Cuius supplicio non debuit una parari simia. Nec serpens unus: nec culleus unus. Pugillaris similiter cum duplicato. l. scribitur: qui & pugillare in singulari: At in plurali solum pugillares dicimus & significat tabellas carceas: siue ligneas: siue alterius materie: in quibus stilo scribimus. Vnde a pugno deducitur quo cōprehendi consueuerāt. Palla similiter scribitur: & proprie uestis & muliebris: deducta usq; ad uestigia: dicente Virgilio libro. xi. de Camilla: Pro crinali auro pro lōgo tegmine palla: Tigridis exuuiæ per dorsum a uertice pendent. Tollo eodem modo scribitur: & duo significat. f. capio & educo: ut sustuli filium. idest suscepti filiū. Item sustuli filium idest educaui. Et ab utroq; fit sublatum. Terentius: Quicquid peperisset decreuerunt tollere. i. educare. Similiter Iuuenalis in satyra Credo pudicicium cū ait. Tollere dulcē Cogitat hæredem. Quod etiā de suscipiendo intelligi potest: siquis sequentia recte inspicit. In quibus ostēdere uult Vrsidium tanq; sibi placeret lex iulia de adulteris desistere uelle ab hoc crimine: & ducere uxorem procreandorum liberorū gratia. Sed alia de suscipiendo uidentur esse exempla. Nam certe Alexander magnus ex uxore liberos non educauerat. At qui ipse apud Curtiū ait: Ego ipse Orthoxartem per se filiam mecum matrimonio iunxi. Non dedignatus ex captiua liberos tollere. Papyrianus iuriconsultus de legatis & fideicommissis secundo: Mando meæ filia pro salute sollicitus ipse: ut quo ad liberos tollat: testamentum non faciat: Ita. n. poterit sine periculo uiuere. Quin & eadē significatiōe ponit sublatum: ut Suetonius de patre Neronis: decessitq; pyrgis morbo aqua: intercutis sublato filio Nerone ex Agrippina Germanico genita. Nam pater Neronis filiū uix uidit. Sane tolero non per geminatum. l. sed per unicum scribitur: cum prima sit breuis. Iuuenalis in satyra Credo pudicicium: Quædam parua tamen: sed non toleranda maritis. Similiter uolo per unicum. l. scribitur & corripitur. atq; eodem modo uelim & uolam. At uero nolo producit & nolim & nolam: licet uellem & nollem per geminatum. l. scribantur: & sic primam producant. Calleo similiter & callidus per duplex. l. scribitur: ut Iuuenalis: Callidus & tristes digitos impressit aliptes. & calleo per unicum. l. aliud significat. Pelagus similiter quod græcum est per unum exaratur. l. & primam corripit: Iuuenalis in satyra Natali coruine die: Et pelago postq; parca meliora benigna Pensa manu ducunt. Ulmus cum. l. ante. m. scribitur. similiter palma. & inde palmula quæ est extrema pars remi: eo quod est in modum palmæ protenta. Virgilius libro ænei. v. Et leuas stringat sine palmula cautes. Significat etiam palma uictoriam: quia palmarum artificio acquiritur. Quin & teste Seruio in. xi. aneidos. dicitur etiam toga: quam merebantur hi: qui deportassent de hostibus palmam. Alnus per. l. ante. n. scribitur: arbor est. culpa cum. l. ante. p. scribitur. Vlpianus similiter quod nomen est iuriconsulti. fulsit cum. l. ante. s. scribitur. similiter excelsus. Altus uero cum. l. ante. t. & eodem modo consulto uerbum: quod a consulo format: & significat deliberare: quod quidem fit cum adest qui consilium petit: & qui consilium dat. Et inde cōsultatio dicitur. Et consultor qui pro eo qui alium consulit accipi solet. Nonnunq; etiam pro eo qui alium consultat. ut Salustius in Iugurthino: Simul inquit ab eo petunt ut fautor consultorq; adsit. Consultus uero est homo prudens & sciens dignusq; a quo consiliū petas. Et aliquando quidem est participium: ut consulti medici dixerunt eundem esse langorem. Aliquando uero nomen. ut Horatius in primo carminū: Pareus deorū cultor & infrequens infantis dum sapientiæ consultus erro. Liuius libro. x. ab urbe: Callidos solertesq; iuris atq; eloquentiæ consultos. Vnde in primo dixit de Numa Pōpilio consultissimus uir: ut illa quisq; ætate esse poterat. Et inde componitur iuriconsultus si cōpositū est. Horatius: Eris tu qui modo miles mercator: tu consultus modo rusticus. Quod etiā dici solet iureconsultus. finit etiam syllabam. l. sequente. u. consonante: ut silua: de quo in sequentibus. peluis a peluendo dicta. Puluis similiter qui generis est masculini: & a pellendo nomen assumpsisse dicitur: facitq; diminutiū ex se puluisculum generis neutri: ut Hieronymo placuit. Masculine tamen posuit Apuleius de Magia cū ait: misi ut petisti munditias dentium: nitelas oris ex arabicis frugibus tenuem cādificum: nobilem puluisculum: cōplanatorē gingiuulæ: & reliqua. Vnde ait Seruius super. xii. ænei. Puluis ille quo utuntur puellæ etiam cinis dicitur. Ad cuius differentiā alius puluis cinis imundus uocatur. ut Virgi. libro georgi. primo: Et cinerem imundum latos iactare per agros. Vnde a cinere. i. puluere puellarū dicuntur cinifiones. ut Horatius: Custodes lectica cinifiones parafita. Terminat etiam. l. syllabam sequēte. x. ut mulxi. Verū ante. q. uel. r. nō inuenit. l. nec. h. aut. k. possūt ipsi. l. cōsequi.

De syllabis desinentibus in. m.

Terminare potest syllabam in media dictione: quando sequens syllaba in. b. incipit uel. p. uel altera m. hoc est ante has litteras: nō etiam. n. stare potest: quia si per compositionem interueniret: cōuerti debet in. m. Sed etiam ante. d. & l. & s. & secundum alios ante. q. potest. m. syllabā terminare ut ostendemus.

Ante. b. ut umbra: & inde umbratilis is dicitur qui umbratus siue umbra tenus est: ut uita umbratilis & res umbratiles: idem uita umbra & opaco marcescens. Cambyfes: de quo in sua dictione uidebimus. Membrā & inde membratim: quod est per mēbra. ambitio & inde ambitus: unde ambitio & inde ambitiofus is dicitur qui non suae uirtuti confidit. Vnde non recte graditur: sed per circuitū: siue quod romani: qui honores peterent singulos circuibant prāhensantes rogantesq;: ut se in suffragiis adiuuarent: ut uidebimus in dictione roma. Siue quod q pro adipiscendis honoribus solliciti sunt: cū rogant exordio quodā longiore: & uerborum circuitu utuntur. Vnde ambitus semper in actu est: & ea facit: quae ambitio: quae est in animo facere cōpellit. Nōnunq; uero ambitus pro specie quadam fauoris: & captatione misericordiae ab auctoribus ponitur. Quintilianus: Si iuuenis innocētissimus iudices uti uellet ambitu tristissimae calamitatis poterat allegare nobis amissā in oculis cogitationū oīū temeritatē. Vnde ambitiofus etiā mō cōsimili nōnunq; accipit. Vt idem libro. vii. institutionū: Nō sum ambitiofus in malis: nec lachrymarū augere causas uolo: utinā esset ratio minuendi. Ouidius libro. iiii. de ponto: Sed tamen hoc factis adiunge prioribus unū Pro nostris ut sis ambitiofa malis. Cābio quod originē habet grācam & prāteritū facit campsi. Nā a κάπτω uerbo grāco deducitur: quod in prāterito facit: κἀμψα. Vnde cāpo cāpsas solebant uetustissimi dicere. Ennius in. x. Licitem cāpsant. Recūbo recūbis similiter quod est tertiā coniugationis: atq; idem cū recubo. as. ut Virg. in bucolicis: Recubans sub tegmine fagi. Colūbus similiter & columba: quae teste Varrone a culminibus dicitur: quia alte nidulantur. Ante. p. ut imperiū & inde imperiofus: quo uno modo iperii ostentator designat: utputa in exercenda sauitia: qualis Torquatus apud Liuiū: qui filiū sauitia ob imperiū contemptū occidit. Vnde imperiofus appellatus est. Altero modo is significatur: qui iperii habitationē detinet: seu plenitudinē Impedio similiter scribitur: & inde impedimenta: quod duo significat. Vnū est difficultates: quod in cōmuni usu habetur. Salustius: Occulte per amicos & maxime per homines nominis latini & sotios italicos impedimenta parabant. Curtius: Vnā anum & duas puellas itinerū agminūq; impedimenta triginta milibus talentū auri permutes. Cicero: Cum primū impedimenta naturae diligentia industriaq; superarit. Significat etiam impedimenta: iumenta quae sarcinas: uel alia bellica instrumenta gestant. Et sarcinae res sunt: quae in uia portantur. Curtius: Magno consilio iacturā sarcinarū impedimentorūq; contempsit. Et iterum: sarcinas & impedimenta ibi eū prāsidio reliquit. Liuius similiter: quarta uigilia profecti sarcinis impedimētisq; beneuēti relictis. Idem: iumenta q; sarcinas & alia bellica instrumenta portabant. Vnde ait Frontinus ipse quoq; ob hoc exasperatus interfectis omnibus impedimentis ad pugnam descendisset. Cōparatiuū similiter cum. m. ante. p. scribitur: & conuertit. n. in. m. Nam cōponitur ex con & paro. i. diuersa: uel aliquid unum: ut diuersum. Itaq; cum. a. post. p. ut etiam cōparo uerbū semper scribit. Eius natura est superare in ea qualitate: quā optinet positiuū. Aliquando tamē teste Quintiliano utimur cōparatiuis p absolutis. Quod poetae nostri saepissime obseruant: ut Virgilius in Tityro: Candidior postq; tendēti barba cadebat: hoc est cādida. Et libro. v. aenei. Comites seniores aestae: pro senis: ut dixit Priscianus qui id addidit cōparatiuū: nōnunq; p minori ui accipi: q; ipm positiuū: ut Virg. libro aenei. i. Tristior & lachrymis oculos suffusa nitentis. Nā nō absolute sed ex parte tristis accipitur. Verū de seniore pro sene: non illi primū assentiendū uidetur: cum ab aliis pro ualde sene similiter efferatur: ut Quintilianus de socrate. Eo nanq; ait seniore octauū. n. & nonagesimū cōpleuit annū prāceptorē Aristoteles pomeridianis scholis capit. Et Ouidius de tristibus: Imperium regat hoc cū seniore senex. Nec plane tristior pro ex parte tristis: sed pro tristis: ut uoluit Quintilianus accipitur. Nec Seruius ut puto dicit Varronis & Plinii ad mentem accipit. Ait. n. super. vii. aeneidos: Seuior & iunior cōparatiui sunt per iminutionem. Et. n. senior non satis senex: iunior non satis iuuenis: intra iuuenē sicut pauperior intra pauperem. Quā rem Varronem in libris de lingua latina ad Ciceronem dixisse: & Varrone tractam confirmasse Plinium: dixit idē Seruius. Ego uero & si de iuniore ac pauperiore dixerint: alio intellectu affirmare uelim. De seniore nullatenus puto. Nā & si iunior te sū: minor natu te sū: ita minor te sum id est minoris aetatis q; tu. Et sic forte per iminutionem illi intellexerunt. Sed non propter hoc tollit: quin superem te in ea qualitate quam obtinet positiuus: hoc est: superem te iuuentute: & paruitate aetatis. Terminat etia; m. syllabam ante alte; m. ut flamma: quae est ignis. Flammeum uero genus est ueli rubicundum: quod gestabatur a mulieribus nuper nuptis: de quo Iuuenalis in Satyra Credo pudiciam inquit; Emutatq; domos & flāmea cōterit. Similiter sūmus sūma & aduerbiū sūmatim: quod est p singulas sūmas. Aliquando p unā ut dicā de hac re sūmatim. Nā a uerbo sūmo sūmas primae cōiugatiōis deducit: quod p geminū. m. scribit: licet sumo sumis tertiā cōiugatiōis p simplū scribat. Imitor etiā cū prima breuē habeat: p simplū. m. scribi debet. Iuuenalis in satyra Omnib; in terris: Sanctos licet horrida mores Tradiderit domino ac ueteres imitata fabinas. At māma cū duplex. m. scribat: in deriuatiuo unū pdit: & dicit mamilla per unū. m. & duplicatū. l. habetq; primā breuē: ut Iuuenalis in satyra Credo pudiciā. Illa loq; recta faciet strictisq; mamillis. At sumē licet primā pducatur: cū unico tamē. m. scribit: & a fugendo nomē assumpsit: & ut q; dā ferūt est suis māma. alii uero dicunt Bruti cuiusq;. Et simili modo uulua dicit eē māma suis uel uacca aut taliū. Horatius: Obefo nil melius turdo: uulua nil dulcius āpla. Iuuenalis in satyra Atticus eximie: Qui meminit calide capiat Quid uulua popinae. Est etiā uulua mulierū: qua nascendo egredimur: ut idē in primis

Cū tot obortiuis fecūda iulia uuluā. Solueret. Cōmodatarius uero p duplicatū. m. scribit: & is dicitur qui cōmodatum accipit. Cōmentum quod ex con & mento quidam esse compositum & deductū uolunt: quasi sit cōmonitio mentis: per duplicatum. m. scribitur. Alij cōminiscor deductū uolūt: quo ad idē tēdit. Est. n. fictū & enarratū & inde cōmētariū: quod teste Cicerone in Bruto non est oratio: sed capita rerū & oratiōis cōmentariū paulo plenius. Sane Seneca quod cōmētariū significet expressius libro declamationū tertio indicat dicens. Sine cōmētario nunq̄ dixit: sed cōmētario contentus erat in quo nudæ res ponunt. Dicit etiā cōmentariū in masculino ut Liuius libro. xlviii. Quæri iussit ab eo ut quē de his cōmētariū a patre accepisset. Et subdit librū poposcerunt: si plures primus & secūdus cōmentarius. Itaq; in singulari pro una eademq; significatione tam neutrum q̄ masculinū accipitur. Et eandē significationē habet: quā in plurali masculinū. Et sunt libri ubi res nō late diffuseq; explicant: sed breuius q̄ poterant tractare ut Cæsaris cōmentarii: in quibus ad exequendā historiā aliis uidetur subiecisse materiā. Qui si fuerint singuli: cōmentarium nel cōmentarius uel liber dicitur. Verū & si ex multis longiq; tractatibus breuiora coaceruent cōpendia: cōmentarii etiā dici possunt. Vti nos cōmentarios hos uigintiquattuor libros diximus & duodecim illos alios: quos de omni ratione differendi: & artis dialecticæ præceptis ex innumeris pene auctoribus & magnis latinorū & græcorū uoluminibus ad Franciscū iuriconsultissimū: & conterraneū meum nuper edidimus. Vnde & nonnunq̄ similiter libri cōmentarii deducuntur. Cicero de finibus libro. iiii. Tu ipse cū tantū librorū habeas: quos hic tādē regis cōmētarios: quosdā inq̄ aristotelicos. ponitur etiā ab auctoribus cōmētarius in singulari & masculino ac neutro i plurali i alia significatione: hoc est p expositionē & interpretationē actōis: ut A. Gelli: ē adeo inq; pbi grāmatici cōmētarius satis curiose factus. & iteq; Nonnulli grāmatici q cōmentaria in Virgi. cōposuerūt: iteq; quoq; noster Taur⁹ i primo cōmētariorū quos i Gorgia Platonis cōposuit scriptū reliq̄. Quidā etiā talia huiusmodi opa cōmētū uocauerūt: ut Nigidi⁹ Donat⁹ Priscian⁹ alijq; nonnulli. Seruius uero cōmētarios etiā pro hominibus accepisse uidetur: cū inquit. georgi. primū superflua mouent quæstionem cōmentarii: hoc est qui cōmenta ediderunt. Cōmeatus a simul eundo dicitur: & in utroq; numero pro cibariis ad alimoniam reipublicæ aut exercitus: aut alicuius multitudinis accipitur. Interdū etiā priuatum ut Cicero pro lege manilia. Iam cōmeatu & priuato & publico prohibemur. Comperitur etiā ipm. m. finiens syllabā ante. d. in omnibus scripturis & sculpturis antiquis ut iamdiu iamdudū: quod ex iam & dudum quæ duo paruū temporis designat cōponitur: & de paruo tempore unius horæ: aut semihoræ aut duarum triū ue aut quattuor etiā horarū certe breuissimi temporis dicitur: ut Virgilius in initio quarti: At regina graui iamdudū saucia cura. & alibi in eodem libro: Talia dicenti iamdudū auersa tuetur: hoc est a pauco tempore citra. Quod sane ad præteritū tempus referri potest: & futurū. Ad præteritū quidem: ut Virgili⁹ libro zneidos primo: de Aenea & achate inquit: Iamdudū erumpere nubem Ardebant. Non. n. per multū temporis id cupierant: cū nec per horam ibidem steterent: sed certe per tempus aliquod anteq̄ id dicerent: quare exposuit Seruius. i. olim. Ad futurum uero refertur: ut idem ostendit Virgilius libro. ii. de Sinone cum ait Quid ue moror: si omnis uno ordine habetis achiuos Idq; audire sat est: iamdudū fumite pœnas. i. cito: ut exponit Seruius. Et hæc sunt propriæ significationes eius dictionis. s. ut diem in præteritū uel futurum non transgrediantur. Verum improprie & raro ab aliquibus auctoribus pro eo quod proprie est iam pridem: aut iamolim positū cōperimus: ut Macrobius in saturnalibus: Iamdudū inquit hæc quæstio ab Aristotele & proposita est & soluta: cum dicere debuisset iam pridem: aut potius iamolim. Plinius etiā libro. xxiii. naturalis historiæ sic inquit: Somno uero aut securitatibus iamdudū hoc fuit: quod illa Helena ante cibum ministrauit. Sed quia in huiusmodi aduerbiis differentias temporū designantibus difficultas nonnūq̄ esse uidetur: decreui illa per ordinem explanare. Et a dudū incipiens cōperimus illud eandem prorsus cū iamdudum significationem detinere. Ita ut nec diem proprie transcendat. Vt dudū intraui: dudū te expecto. i. hora aut semihora est uel dua: uel tres: uel ut multū quattuor ex quo intraui: & ex quo te expecto. Improprie uero diem ac dies transcendere nonnunq̄ ab auctoribus ponitur Plinius libro. xviii. naturalis historiæ: iamdudū inquit ex eadem hispania. Zœliton uenit in italiam plagis utilissimū. Liuius libro. xli. in eo inquit captiuorū numero fabri: q̄ dudū fuerunt assueti apud pœnos mihi crede opus in arce lacenorū fecere nuper: quasi nō longo tempore a nunc dicit. Ita tamen ut nō ad præsentem diē: hoc est præsens tempus referamus: sed ad præteritos nō modo dies: sed aliquādo menses: & etiā annos: quos pro cōditione materiæ complectit: ut nuper inuenta ē pixis: quā fideritē appellēt. i. nō multo tpe ab hinc. Cicero de diuinatione: Neq; ante philosophiā patefactā quæ nuper inuēta. Idem de amicitia: Neq; n. assentior iis qui nuper hæc differere cœperunt cū corporibus simul animas interire: atq; omnia morte deleri. Significat etiā interdū nuper non longo tempore a tunc. ut Curtius: Qui nuper ab Alexandro missi erant. Et Liuius tunc inquit hæc ipsa indignitas augebat animos non retinendis modo publicis agris: quos ut teneres pertinacē nobilitatē habebat. Sed ne uacuū quidem agrum nuper ex hostibus captū diuidere. Pridem hoc est non longo tempore prius a nunc. & idem quod nuper significat. Plinius libro. xvii. naturalis historiæ: Ipsi uero pridem uidimus: ea ferme omnia præter pubertatem in filio Cornelii Taciti equitis romani. Similiter Paulus iuriconsultus: Et non ē mirum si peculiū quoq; defuncti pridē filii defertur patri. Vlpianus quartitur inquit eū ordinē tenere: quē pri-

dem habuit. Ponitur etiā pridem saepe cum negatione & cum q̄ & cū ita. Cum negatione quidē ut Plinius libro. xv. Medica non pridē uenere in italiam. Cū q̄ uero ut Cicero pro Roscio: Comedo q̄ pridem Fānii in aduersaria detulisti. Cū ita autē ut idem in Bruto cū ait: fuit. n. regnante iaz gracia: nostra autē ciuitate non ita pridem dominatu regio liberata: pridie. i. prius die: hoc est quasi heri: nō tamē praesentis diei: sed cuiusdam alterius: aut praeteriti aut futuri. Praeteriti quidem: ut pridie q̄ intrarē mare serena lux fulsit. futuri uero ut pridie q̄ intres patriā sacrificiū facito. i. die praecedenti quo aut mare intrasti: aut patriam intrabis. Vel cū genitiuo sic: pridie illius diei quo hęc feci: aut faciā. Vnde cū non dicamus secundo calendas: secundo nonas: secundo idus: dicimus pridie calēdas: pridie nonas: pridie idus. i. die praecedēti quo erūt uel fuerūt calēdas: nonas aut idus. uerū ex pridie fit pridianus pro quo hesternus abutimur. Suetonius plurib⁹ in locis. Vnde in uita Tiberii solemnibus ipse coenis. pridiana saepe & semefa ofonia praebuit. Idem in uita Caii: marce te inquit adhuc stomacho pridiani tibi postridie: quasi postero die dicitur: hoc est quasi cras non praesentis diei: sed cuiusdā alteri⁹ aut praeteriti aut futuri: ut postridie q̄ pater mortē obiit: epulū feci: aut postridie q̄ morietur faciam. i. postero: siue sequenti die cū morietur. Aliquando sine q̄ ponitur: ut Terentius in andria: Venit ad me Chremes postridie clamitans: supple illius diei quo hęc gesta sunt. At ex postridie non fit postridianus aut in usu non est: sed pro eo abutimur Crasinus: nudius tertius idem est quod nunc die tertio scilicet praeterito: & die superiore adhuc dicimus nudius quartus. i. nūc die quarto. Non autē dicimus nudius secundus: quia magis propriū de praeterito habemus heri & de futuro cras. At dehinc proximo perēdie dicimus. Cicero ad Atticū libro. xii. scies igitur cras: ad summū perēdie. Ut dies perēdinus dies adhuc tertius. Caesar in cōmentariis: Qui si parte liceat perēdino die cū proximis hibernis coniuncti cum reliquis castrum belli sustineant. Et cōperēdinare est differre in longum de die in diem. Indies idem quod quotidie dicitur: sed proprie cum quodam incremento. Ideoq; plerūq; cum comparatiuo ponitur: ut cum indies malum arctius premeret: & cum in urbe infinitū malum serperet. Idq; maneret indies latius. Ponitur etiā sine comparatiuo: sed cum uerbo significante incrementum: ut Lilius: Crescente indies multitudine. Indiem uero idem quod in praesentia temporis significat: ut Quintilianus: Non ut uere uolucres praesentis modocibi memores indiem uinunt. Propediem est quasi prope est dies quando hoc fiet. Vnde & propemodum est quasi prope mensuram: quod accipitur pro pene siue prope cum est aduerbium. Finit etiā secundum aliquos ipsum. m. quandoq; syllabā sequente. l. ut quemlibet quālibet. Quin & sequente. s. ut circumspicius quia a circum & aspicio componitur: & is dicitur qui circum aspicitur. Circumspectus uero est qui circumspicit: & in omnem partem spectat. Verum sequente. q. non praecedat. m. ut plerūq; dicunt grammatici: sed conuertitur in. n. ut nanq; quanq; & similia. At sequente. n. non potest. m. praecedentem syllabam terminare: sed ubicunq; m. ante. n. in eadem dictione componitur: semper in eadem syllaba manet ut amnis erumna Ramnes. quemadmodū supra uidimus. Item nec sequente. t. potest. m. praecedentem syllabam terminare nisi. p. interponatur: ut sumptus promptus cōptus contemptus: licet contemnere ubi non est. t. ipsum. p. non. c. suscipiat.

De syllabis desinentibus in. n.

N. n. uero terminari potest antecedens syllaba: si sequens incipiat a. c. uel. d. uel. f. uel. g. uel. altera. n. uel. q. uel. ut quibusdā placet. r. uel. s. uel. t. uel. i. uel. u. cōsonantib⁹: uel. x. Ante. c. igitur ut cōciliū: & uerbū cōcilior. unde dicim⁹ cōcilior regi: si illi ignot⁹ i ei⁹ gratiā uenis. Recōcilior autē regi siq; de cā is mihi irat⁹ deposita ira me rursus recipiat in gratiā. Cōcinn⁹: mane⁹: cōcors: q a cōditiōe cordis dicitur. Sancire qd̄ teste Seruio in. xii. an. idos: proprie est sanctum aliquid. i. consecratum facere sub sanguine hostiā. Vnde dictum ait sanctum: quasi sanguine consecrat⁹. At sanctio proprie est lex cum terrore pēnā: ut Vlpianus de diuisione rerum: & qualitate proprie dicimus sancta: quae neq; sacra neq; profana sunt: sed sanctione quadam confirmata: ut leges sanctae sunt. sanctione enī quadam sunt subnixae. Quod sanctione quadam subnixum est id sanctum est: & si deo non sit consecratum: & interdum sanctionibus addicuntur: ut qui ibi aliquid commisit capite puniatur. Concio cum. c. in penultima scribitur. Nam ex con & cio quartae coniugationis uerbo componitur: & deducitur: quod idem significat: quod cieo secundae: hoc est moueo: & uoco: & idem uerbū cōcio q̄si cōuoco: & nomē ip̄s concio: quae populi ē multitudo cōuocata: uel ex magistrat⁹ iussu uel publici sacerdotis: uel sua interdū auctoritate. Et pprie ad audiēdū oratorē cōcionatē in bonū publicū: cui⁹ etiā oratio concio uocatur. Incedo & inde incessus simili modo habent: & ad sublimiores quodā mō spectare uidentur: & qui pra se factum ferunt. Virgilius libro aeneidos primo: Regina ad templum magna supante caeterua Incessit. idem in eodem. Et uera incessu patuit dea. Incola similiter cum. n. ante. c. scribitur: & is est: q in alterius regione habitat: & in aliena ciuitate: & repu. Cicero de officiis: Peregrini inquit & incolae officium est nihil praeter suum negocium agere nec etiam in aliena repu. curiosum. Cunctus similiter cum. c. post n. & ante. t. scriptū in antiquissimis inscriptionibus comperi: ut in marmore quod est in ecclesia Michaelis archangeli in uaticano in epithaphio Homonocae habetur: quā Pallas cunctis artibus erudiit. Ante. d. finit etiā syllabā. n. ut cōduco: & inde cōductus. Atq; conducticius is dicitur: qui conductus est. Nondū quod p. o. in prima scribitur. Indiciū quod & per. c. scribitur sicut iudiciū. Mādo similiter: quod duplicē h̄z cōiugationē

Nam cum ad mandatum attinet mandas facit: cum uero ad dentes mandis. Cōditio per. t. absq. e. scribitur
 in penultima: & tunc proprie fortuna ac fors est. Nam a condo dis conditum conditi addita. p. formatur: ut
 ego sum positus in hac conditione. i. fortuna ac sorte. Cicero: O miseram conditionem administrandi con-
 sulatus. Nam homo bonæ conditionis non is apud antiquos dicitur: qui māsuetus est: & bonæ naturæ. Cū
 illum uocarent antiqui mansueti & boni ingenii: nos mansueti animi mansuetæq; mentis: sed potius qui in
 bona fortuna est: & sorte. Aliquando uero scribitur cum. & in penultima: & tunc ex con & dico componi-
 tur: & pactionem significat: ac electionem: ut apud Terentium: Amatores Chrysidis tulerunt mulieri con-
 ditionem: si uellet eis morem gerere: se daturos illi precium liberalemq; mercedē. Ipsa uero accēpit condi-
 tionē: hoc est pactioni promissioniq; assensit. Rubicundus teste Prisciano in. iiii. alternitatis causa cum. e.
 pro. b. in penultima syllaba scribitur: ne sit absonū: si rubicundus dicamus. Nam huiuscemodi nomina om-
 nia præter hoc in buudus desinunt. Et quāq; ille secutus Scaurū antiquum grāmaticum & Seruium in. x.
 æneidos: uoluerit ea ex similitudine etymologiam trahere. Ita ut uitabundus similis sit uitanti: prædabun-
 dus similis prædanti: moribundus similis morienti: errabundus similis erranti: furibundus similis furenti.
 Tum firmior & certior est Gellii sententia una cum ea Casellii in cōmentario lectionum antiquarū ubi scri-
 psit ridibundus idem quod ridens: ludibundus idem quod ludens: errabundus idem quod errans: rubicū-
 dus idem quod rubens. Sed nonnunq; ut Gellius ait uehementiam significant: quod idem est: ac si diceret
 idem significant: quod participia frequentatiuorum: ut risitans: lusitans: erratitans: populatitans: rubetitās
 quæ quia non reperimus in bundus eorum loco suffēcta sunt. Repetundarum etiam. n. ante. d. continet: un-
 de repetundarū accusatus: & de pecuniis repetundis non habet alios casus: ille dicitur: qui cum magistra-
 tus esset prouincialibus: aut ui aut dolo eripuit pecunias: quo nomine omnia quibus diuitiæ consistūt: conti-
 neri dicimus: ut uasa preciosa: uestem: frumentum: nauigia: nummos: & cum. a. repeto descendat dubitari
 potest: quare non cum. e. in antepenultima: sed per. u. potius scribitur & profertur. Ad quod dicimus mu-
 tatus fuisse. e. in. u. quia id tertia coniugatio præter cæteras patitur. Vel ob hoc saltē ut differret ab illo qd'
 dicitur missi sunt legati ad res repetendas: quo significatur principi uel populo erepta esse: uel pecorū uel
 homiū uel locorum ac terrarum agrorum ue corpora. Expendo similiter. n. habet ante. d. & a pendo cō-
 positum est: significatq; exacte ponderare: atq; examinare. Cicero in Verrem libro quinto: Deinde hæc ex-
 pendite atq; æstimate. Idem officiorum libro primo: Quæ contemplantes expendere oportebit quid qsq;
 habeat sua eademq; moderari: nec uelle experiri: q̄ se aliena deceant. Iuuenalis in satyra. Omnibus in ter-
 ris inquit: Expende hannibalem: quot libras in duce summo Inuenies. Perpendo eodem modo componit
 & idem significat: & est exacte pondero: atq; examino. Non autem ut aliqui uolunt intelligo: & animadu-
 to. Cicero: Quid in amicitia fieri oportet: quæ tota uirtute perpenditur. At a pando quod similiter scribi-
 tur: ueteres passum cum duplicato. s. & non passum cū. n. ante unicum. s. deduxerunt. Vnde capillo quoq;
 mulier passio dicitur: quasi porrecto & sparso: & passis manibus & uelis passis dicimus: quod significat di-
 ductis atq; dissentis. Quin & cum præpositione expassum non expansum ut aliqui dixere. Cecilius ut refert
 Gellius libro. xv. noctium atticarum inquit: Heri uero prospexisse cum se ex tegulis hæc nuntiaffet: flamme
 um expassum domi protulerunt. etiam nonnunq; .a. littera ante. s. in. e. mutata per compositi uocabuli mo-
 rem: ac pro eo quod est dispassis dixerunt dispessis. Plautus in milite glorioso: Credo ego istoc exemplo
 tibi esse eundem extra portam dispessis manibus patibulum cum habebis. Indoles similiter scribitur: & p-
 prie in pueris & adolescentibus significatio est futura uirtutis. Quintilianus: In primis annis laudatur indo-
 les. Cicero ut. n. adolescentibus bona indole præditis sapientes senes delectantur. Nonnunq; uero pro præ-
 stantia uirtutis accipitur. Vt Liuius de Lauinia iam matre: & post mortem Aenæ res administrante inquit:
 Tanta in ea uirtutis indoles fuit. Lucan⁹: Indole si dignū latia si sanguine prisco Rubur inest animis. Indole
 dixit quasi generositate quadā uirtutis atq; animi. Vex Liuius & ad malam quoq; partē & ad muta atq; in-
 animata indolē transfert. Nā loquens de Hannibale sic ait: Cū hac indole uirtutū ac uitioꝝ triēnio sub Ha-
 strubale iperatore meruit. Et alibi: Sicut in frugibus pecidibusq; nō tātū semina ad seruādū indolē ualent:
 quātū terræ pprietas celiq; sub quo alunt. Indico ex in & dico cōponit: & pprie ē denūtio: ut indictū ē bel-
 lū: Indixit Romulus spectaculū. Liui⁹ in primo: Indici deinde finitimis spectaculū iubet. Itē: indixit i poste-
 rū diē ut adessent. Idē & iudiciū indictū. Pōt etiā. n. syllabā ante. f. terminare: ut cōfero. i. collatūq; eē: quid
 quod & pfore apud comicos ē in usu. Similiter cōfio. cū. n. ante. f. scribit: & dicimus cōflauit as alienū qn fa-
 ctus sū debitor alienæ pecuniæ. Idē cōtraxi as alienū qbus correspondet: dissolui as alienū. Quintilian⁹: Non
 ego as alienū luxuria cōtraxi. Cicero: Patri psuasi ut as alienū filii dissolueret. Infula similiter. n. habet ante
 f. & ē teste Seruio sup. x. ænei. fascia in modū diadematis: a qua uitta ab utraq; pte dependet: quæ ut ait plæ-
 runq; tortilis ē: & de albo & croceo. Ante. g. similiter pōt. n. syllabā terminare ut fūgor: qd' cū ablatiuo: nō-
 nunq; cū accusatiuo cōstruit: & idē est quod officiū munusq; ago: & fungor magistratu: fūgor prætura: fun-
 gor legatiōe: fūgor officio delegati: fūgor munere iudicis. Similiter fūgor uita: qd' fūgor officio uita. Inde
 defūct⁹ qd' finiuit officiū uita. cōstruit nōnūq; cū accusatiuo ut Terētī⁹ in adelphis: Aeschin⁹ tuus neq; boni
 neq; liberalis functus est officiū uiri. Similiter defunctus periculis: quia finita sunt picula. Virgi. in. iiii. ænei.

O tandem magnis pelagi defuncte periculis. Liuius defuncta morbis corpora salubriora esse inceperat: hoc est finiti sunt morbi corporum. Ingredior similiter scribitur: & ex in & gradior cōponitur: sed diuersa ratione. Nam uno modo ad locū ingredi dicimur: ut ingredior forum: uel in forum. Alio modo pro eo quod est ambulo: & incedo. Virgi. libro georgi. iii. Continuo pecoris generosi pullus in aruis Altius ingreditur: & mollia crura reponit. Cicero libro quinto ad Atticū: Si dormis expergiscere: si stas ingredere: si ingredereis curre: si curris aduola. Vbi idē est ingredere quod gradi & ambulare. mango eodē modo. n. ante. g. detinet & est uenalius uenaliū hominū: ut Martialis: Milia pro puero centū me mango poposcit. Contingo uero & si in præsenti. n. habet ante. g. in præteritis tamē perfectis & plusq̄ perfectis & inde formatis illud p̄dit: ut contigi contigero contigisse contigisse. Potest similiter. n. finire syllabam ante alterā. n. ut annus: & inde annulus: de quibus in dictione annus late uidebimus. Similiter pannus & inde pannosus: qui scilicet crasso panno ac uili opertus est. Nec hoc nisi de paupere dicitur: cui⁹ exempla sunt plurima. bipennis cū. i. & n. ante aliud. n. similiter scribitur: & teste Quintiliano in primo: significat acutū. Vnde securis utrinq; habēs aciem bipennis dicitur: & illos errare dixit: qui quia a pinnis duabus hoc esse nomen existimāt pennas auiū esse uolunt: hoc est nō etiam pinnas. Nā ut ego in. L. Columella uiro elegantissimo annotaui: pinnas semp̄ pro pennis quæ plumæ nō sunt accipit. Vnde puto pennas generale ad pinnas & plumas esse. Verū cū hoc tempore plariq; penna scribāt a penna pennariū: hoc est pennarū thecā deducere possumus. At pennariū cū unico. n. scriptum: locus est teste Varrone de lingua latina ubi reponitur penus: hoc est edulia ad uictū pertinentia. Vnde ait Cicero in libris de natura deorum: penus est omne quo uestiuntur homines. Et omnia hæc absq; diphthongo scribunt. Similiter penis cū unico. n. scribitur & est mentula: dictus a pendendo uel penetrando: licet penis habeat primā longā. Ante. q. potest. n. etiā syllabā finire ut inquirō conquirō inquilinus: qui ab in & colo cōponitur & deriuatur. Et is accipitur qui in alieno priuato. pprie tamē cōducto habitat: siue in urbe siue ruri. Cicero in philippicis: At uero te inquilino nō domino psonabāt oīa uocibus ebriorū. plarunq; similiter cū. n. ante. q. ut auctores grāmaticæ uolūt scribi debet: Immo sequēte. q. ut diximus ubi ante cōpositionē in præcedenti syllaba fuisse. m. conuertūt illud in. n. ut nāq; quāq; & similia. Et descēdit plarūq; a plariq; Sane plariq; dupliciter apud auctores accipitur. Vno modo pro maxima pars: ut Salustius in diuisione inquit orbis terræ plariq; in parte tertia aphricā posuere: pauci tantūmodo asiam & europam. & paulo post: plarofq; senectus dissoluit: nisi qui ferro aut bestiis interiere. Nā morbus haud sæpe quēq; superat. Alio uero modo pro eo quod est nōnulli ponitur. ut Quintilian⁹: uideas inquit plarofq; ira percitos. i. nōnullos. Simili modo plarūq; uno modo ponitur pro eo quod fere est semp̄. Alio uero modo sed rarissime pro eo quod est nōnunq;: ut Quintilianus in amatore: Excussa sunt plarūq; uitia uerberibus. i. nōnunq;. & ut quidā uolūt est aduerbiū: ut uero alii est nomē. Ante. r. uero. n. ipm̄ posse syllabā terminare quidā uolūt: ut inrūpo inruo. Aliis magis uidet. n. in. r. cōuerti ac dici irrūpo irruo: & inde irritō quod uno modo hoc est cū penultima producit: idem est quod prouoco. Alio modo uidelicet cū illā corripit idem est quod nō ratū esse ostendo: uel uolo: corrigo: corruo. Quē modū græci ipi obseruant. ut συρραπτω id est confuso. Nam ex συρ quod est cō: & πρω: quod est suo cōponitur. συρπιγνυμαι id est cōfundo. quod simili modo cōponitur: & in mille aliis. Ante. s. autē absq; aliqua cōtradictione ipsuz. n. præcedentē syllabā terminare ualet ut consul a consulendo. de quo late Pomponius de origine iuris. Et inde consularis is dicitur: qui consulatū gessit. Et proconsul: qui cum potestate consulari extra ordinē ad aliquā prouinciā administrandā mittitur: præterq; quod nō. xii. faeces eum præcedunt: qui præcedunt consulē: sed tantū sex: ut etiā prætorem & præsidem. Nā non is est ut quidam inscii dicunt: qui pro alio consule præest prouinciæ. Simili modo proprætor: non qui pro alio præturam: sed qui ordinariam gerit. Idem proquæstor & similes. Consilium uero sine. c. post. s. scribitur. Nam componitur ex con & fileo. confessus eodem modo. n. ante. s. syllabam finit. Neq; est confessio: sed homines uno in loco sedentes: sicut conuentus non est conuentio: sed homines qui in unū locum conuenerunt. Instar simili modo se habet. Et ut ait Seruius similitudinem indicationem uel ad mensurā significare uidetur. ut idem libro tertio: Argolici clypei aut phœbeæ lampadis instar. Cicero hexametrorum instar uersum. Institutum similiter se habet: & ab in & statuo componitur motremque designat ut faciam meo instituto: licet nonnunq; significet inceptum propositum ab instituo quod est incipio. At institutiones præceptiones sunt: quibus instituuntur & docentur homines: ut libri a Quintiliano a Lactantio aliisque auctoribus de institutione inscripti sunt. Similiter conspiro a spiro componitur. Nec actiuum est: sed neutrum: unde neque conspiror: deponens comperitur. Quare nec conspiratus aliquis dici debet: sed conspirans. Simili modo a monstro monstrans: quod semper cum. n. ante. s. scribitur. Monstrum & Monstrosus similiter cū. n. ante. s. & o. absq; u. in penultima scribitur: quod Lucanus in primo ex ipsa natura uersus sic scribendum esse comprobatur cum ait: Monstrosique hominum partus. Verum plarique interponunt. u. & scribunt monstruosus: quod latinum non est. Sicut e diuerso plarique scribunt foetofus. ut illud in psalmis: Oues eorum foetofæ: pro foetuofæ. Nam sic quoque legendum est. Quoniam dictiones quæ quartæ sunt declinationis: retinent. u. ante ofus: ut actuosus fructuosus:

luctuosus: quaestuosus: sumptuosus. In secunda uero minime: ut ramosus: dolosus: lacertosus: petrosus. Atque
 ut in masculinis ita in neutris. ut lutosus: coenosus: damnosus: lucrosus: uitiosus: portentosus. Plinius de na-
 turali historia: Vniuersa autem quae de Hercule ac Pyrene uel saturno traduntur: fabulosa in primis arbi-
 tror & portentosa graeciae mendacia. Cicero pro domo sua: Hunc tu etiam portentosa pestis exulem dicere
 ausus es: Verum ante arius simili modo si nomina sunt quartae declinationis semper. u. recipiunt: ut saltus sal-
 tuarius: fructus fructuarius: actus actuarius. At si sint secundae declinationis carent. u. ut asinarius canipari
 & reliqua. Si autem de nominibus loqui uelimus desinentibus in osus uariae fiunt deriuationes: ut meticulo-
 sus a meticulo nomine diminuti uo magis quam a metu deducitur: & is dicitur qui timidus est. Similiter mu-
 lierosus qui affectus est: & nimis appetit mulieres. Morosus uero a mores uenit: & non ut multi putat a mo-
 ra. Nam prima habet longam ut mos moris. Significatque illum: qui minus exacte minusque ad unguem omnia
 fieri exposcit: ut aliquando ob id indignetur: atque irascatur. Suetonius de Caesare circa corporis inquit cu-
 ram morosior: ut non solum tonderetur diligenter: sed etiam uelleretur. Idem de Tiberio ait: Sed affectati-
 one & morositate obscurabat stilum. Cicero de oratore: Usque adeo morosi sumus ut nobis non satisfaciat
 ipse Demosthenes. Addit & ad haec Cicero aliquando impatientiam & iracundiam: ut cum in libro de senectu-
 te inquit: Et sunt morosi anxii & iracundi & difficiles senes. Idem secundo de oratore ait: Me quidem her-
 cule illa ualde mouent stomachosa: & quasi summosa ridicula: non cum a moroso dicuntur: tamen. n. non
 sal sed natura ridetur. Dicit ergo morosus a nimia diligentia & seueritate quotiens plus diligentiae quam opor-
 teat impendimus rebus uel nostris uel alienis. Nostris quidem cum minutissima quaeque disquirimus & nullius
 frugis. Alienis cum de rebus caeterorum occultioribus non satis cum pudore perscrutamur: aut interroga-
 mus. Transrum similiter scribitur: & construo: uidelicet cum. n. ante. s. Ante. t. similiter finit. n. praecedente
 syllabam: ut planta: & inde plantarium: quae Seruius super georg. sic separat: Plantae sunt inquit raptae de
 arboribus: Plantaria uero quae ex seminibus nata cum radicibus: & terra propria transferuntur. ut Virgilius
 eo loco: Et uiua sua plantaria terra. Alii uero generalius plantas siue euulsas siue non coisitas significare uo-
 luerunt. Non autem pro loco aliquando positum fuit. Promontorium etiam cum. o. in secunda scribitur: & pro-
 prie mons est in mari prominens. Plinius libro. xxxvi. naturalis historiae: Promontoria inquit aperiuntur in
 mari: & rerum natura agitur in planum. Liuius libro. xxxiii. Aut aperiuntibus classem promontorii. id est libro
 xlv. Adiunctique insula euboia & excurrentem in altum uelut promontoria attica terra sita. Munimenta qui-
 dem etiam cum. u. in prima: & i. in secunda scriptum a munio descendit: & sunt munitiones castrorum cae-
 terarumque rerum: quae contra aduentum hostium muniunt: siue uallo & fossa: siue alio quouis modo: quo sunt
 milites ab hostium aduentu muniti. Monumenta uero cum. o. in prima & u. in secunda scriptum a moneo de-
 scendit: Et sunt sepulchra statuae tituli libri caeteraque: quae nos alicuius rei praeterite moneant. Nam in ho-
 norem mortui illa fiunt: non in publicam praecceptionem: ut quidam somniant: quod nos nostrae ipsorum mor-
 tis admoneant. Vnde & si desint litterae: aut alii tituli magis sepulchrum: quam monumentum erit. Liuius libro
 xlvii. Vtrobique inquit monumenta ostenduntur. Nam & linterni monumentum monumentoque statua super-
 imposta: quae tempestate disiectam nuper uidimus ipsi & roma: extra portam capenam. In Scipionum monu-
 mento tres statuae sunt. Quarum duae Publii & Lucii Scipionum dicuntur esse. Tertia poetae Quinti ennii. Sci-
 enter eodem modo scribitur: & idem est quod ex scientia: & non ex ignorantia. At scite idem est: quod do-
 cte & perite: artificiosaque. Idem cum. n. ante. t. scribitur: & significat idem quod frequenter eodem mo-
 do. At itidem idem est quod similiter. parentare similiter cum. n. finiente syllabam ante. t. scribitur: & a pa-
 rentibus deductum est. Nam teste Hieronymo in hieremia libro. iiii. Mos est. n. gentibus ferre cibos & praeparare
 conuiuium quod graeci uocant: & a nostris uulgo appellatur parentalia: eo quod pa-
 rentibus iam defunctis ista celebrantur. Hec ille. Similiter Cornelia mater ad Gracchum filium apud Corne-
 lium nepotem. Vbi mortua ero parentabis mihi: & inuocabis deum parentem. Vnde Seruilianus pontifex
 teste Macrobio libro saturnalium primo: negabat oportere atro die parentare: quia tunc quoque Ianum lo-
 uemque praefari necesse est: quos nominare atro die non oportet. Varro autem libro sexto de lingua latina
 serialia inquit ab inferis & ferendo: quod ferunt tum epulas ad sepulchrum: quibus ius sibi parentare. In-
 tercludo non solum. n. ante. t. sed. r. ante. c. detinet. Et ut quidam ferunt. n. ipsum euphoniae causa interie-
 ctum fuit: ita ut sit iter claudo: ut Virgilius: Intercludit hyems: & terruit auster euntes. Cicero: qui iter pec-
 norum cadaueribus corporum suorum intercludendum putauerunt. Nam introcludo cum. o. ante. c. est in
 interioribus cludo. Tendo tentas similiter cum solo. n. ante. t. scribitur: & non per. m. & p. litteras: ut inscii
 quidam putant. Nam non a temno sed a tendo: uel a teneo deriuatur: & secundum utranque deriuationem
 cum solo. n. scribendum erit. Nam tendo certe facit tentum. Vnde tentigo & tentorium & eius composita.
 Intendo intentum. Vnde intenti nerui uel cithararum uel arcuum. Extendo extentum: ut Virgilius: Et si que
 extenta plagarum: Quattuor in medio dirimit plaga solis iniqui. Contendo contentum. Vnde apud
 Cicerone: contenta uoce dicendum. Nonnunquam & pro eo qui statui suo acquiescit: ut id paucis enim mi-
 nimisque natura contenta est. Et Horatius in primo sermonum: Qui sit mactenas ut nemo quam sibi for-
 tem: Seu ratio dederit: seu fors obiecerit ulla Contentus uiuat. Facit etiam pratendo pratentum.

ut Virgi. Præsentatq; littora uelis. Ostendo ostentum: unde ostentū ostenti: portendo portentum: unde portentum portenti. Et sic secundum istos qui tentat quasi manum tēdit: ut aliam corporis partem in id quod experiri uult & exquirere. Alii uero a teneo deriuari uolunt: quod ut aiunt ipsa uerbi significatio monstrare uidentur. Nam tentare experiri est uel inquirere: & uerbo uel re quasi manu tenere. Cicero in paradoxis Tentare uolui an ita dici possent ut probarentur. Virgi. in. ii. aenei. Vix primi proelia tentant. Vnde a teneo uel tendo supinū fit tentum per solum. n. Vnde tento frequentatiuū: & participium tentatus tentata tentatum. Cicero in officiis: Tentata est res ab omni genere hominū. Quin & tentaturus ut Virgili⁹ in. iiii. aenei. Tentaturū aditus & quæ mollissima fandi Tempora. Ante. i. consonans etiam potest. n. præcedentem syllabam terminare: ut coniungo coniugiū. similiter ante. u. consonans: ut conuerto: conuictum: quod teste La-beone iurifconsulto dicitur uel a concitatione uel a conuentu: hoc est a collatione uocum. Cum. n. in unum cōplures uoces conferunt: conuictū appellatur: quasi conuictum. & subdit quod autē nec in cœtu: nec uoci feratione dicitur conuictū non proprie dicit. Ante. x. similiter potest. n. syllabā terminare: ut anxius: anxur de quo in sequentibus uidebimus. Verum si dictio terminata in. n. componatur cū alia dictione incipiente a. b. uel a. p. uel ab. l. uel ab. m. mutat. n. in. m. ut cōbibo: imbuo: qd̄ pprie ē teste Seruio in bucolicis incho initio: sed ut ait reperit etiā apud antiquiores p̄ eo quod est perfundo & madefacio. Impius compitū: quod teste Seruio in secundū georgi. quadriuiū est ab eo quod multæ uia in unū confluant. Virgilius: Præmiaq; ingentes pagos & compita circū Thefidæ posuere. Illido collido & collidium immunis cōmunis.

De syllabis desinentibus in. p.

N. p. nulla syllaba terminatur: nisi sequens quoq; ab illa incipiat: ut supplicium supplicio appeto appello apparet Hippocrates Hippocoon. de quibus in suis dictionibus uidebimus. Lippus is dicitur qui habet lachrymantes oculos: plenosq; macore & putore: & ut quidam ferunt quasi λιπυ. i. abundanter pus. i. putor: ita ut. a. in compositione abiiciatur & n. in. p. conuersum dicatur: quod an uerum sit ipsi uiderint. At uero supellex cum unico. p. & duplicato. l. scribitur: habetq; primam breuem. Iuuenalis in satyra Atticus eximie: Tales ergo cibi qualis domus atq; supellex. Non potest. p. etiam inter. m. & n. aliquo pacto in eadem dictione scribi: quia nec in eadem syllaba cum illis nec præcedentem. m. syllabam cum. n. incipere potest. Non etiam potest. p. in eadem syllaba post. r. collocari: ut supra uidimus.

De syllabis desinentibus in. q.

N. q. nulla syllaba cuiuscūq; dictionis terminari potest.

De syllabis desinentibus in. r.

Verò littera quacūq; consonante sequente potest priorem syllabam terminare: ut orbus. Et is dicitur quicūq; aliqua re chara priuatus est: proprie autem oculorum luce. ut Iuuenalis in tertia satyra: Dudum uigilantibus orbis. i. luce priuatis: qui iuxta triuia & compita pontes dormire solebant: ut a transeuntibus etiam ante diem elemosynam acciperent. Deinde parens amissis liberis: quasi amissa luce oculorum: ut idem in eadem satyra: Percus orborum lautissimus. Et inde orbitas quæ est illa qualitas patrum post amissos liberos. Et uxoris uiduitas post amissum maritum. Dicitur etiam orbus quasi orphanus: & orbitas quasi orphanitas. Ante. c. ut sarcio: & inde fartus & refertus. cum. t. absq; c. saturatus. Similiter exercitus: qui Vlpiano teste de militari testamento ab exercitatione nomen traxit. Vnde exercitorius is dicitur qui se exercet. Percitus qui iracundia furoreque est incitatus. At parcus non ab arca ut Caius Bassus in libris de origine uocabulorum uoluit: quasi par arca diceretur: quando sicut in arca omnia recunduntur: cuiusq; custodia seruantur & continentur. Ita homo tenax paruoque contentus omnia custodia & recondita habeat sicut arca. Neq; ab arcendo quod pecuniam consumi atq; impendi arceat & prohibeat: quasi pecuniarcus. Sed teste Gellio in fine libri. iiii. noctium atticarum: ab eo quod est paruum & parum denominatus est. Vel ut aliis magis placet a parco parcis. Similiter circuo scribitur: a quo cilium ducitur. Et inde supercilium cōponitur. Nam teste Plinio libro. x. naturalis historia: Extremæ ambitum genæ superioris antiqui cilium uocauerunt: unde & quæ pilis obteguntur supercilia. Nam & gena dicitur: quæ uulgo palpebra uocatur. hoc est ea membrana qua quasi ueste ocul⁹ integitur. i. quæ aperitur & clauditur. hoc plurimi auctores obseruauerunt. Plinius in eodem loco inquit: Quibus fragilia operimenta his oculi duri. Omnia talia & pisces insectas non habent genas: nec integunt oculos: omnibus membrana uetri modo translucida obtenditur. Seneca in Oedipo. Et perirati sibi genas parentis. i. oculos. Continens exprimens p̄ contento. Ut simili modo draconis genæ p̄ oculis positæ sūt. Quintilian⁹ i declamationib⁹ de cæco loquēs inquit: Illa p̄petua nocte clausæ genæ nō custodierūt. Vege & nōnūq; p̄ eo loco ubi nascūt pili acceptū cōperi. Horati⁹ in ultimo carminū. Vel cur his animis incolumes nō redēt genæ. Nā mala generis scēminini a similitudine mali: hoc ē eius generis pomi nomē assumpsit. Nā. i. quod præminet inter nasū oculos & buccā qd̄ rotūdū ē: & i sp̄z mali. Vnde tā mala q̄ malū pomū primā p̄ducit: s; mal⁹ la. lū. primā corripit. Plini⁹ lib. xi. naturalis histo. Infra oculos inquit malæ hoīs sūt. Et subdit: Ibi maxie ostēdit pudor: at ea iterior ps̄ q̄ oris hiatū efficit: ubi molares affixi sūt maxilla dicit qd̄ nomē ē diminutiū nō re: s; uoce. Ante. d. finit. r. syllabā: & pdit⁹ q̄ i oē scel⁹ ē tradit⁹. Cardo q̄ teste Seruio sup primū aenei. dicit q̄ cor ianuarū quo. f. illa mouet. Ardeo & inde ichoatiū ardesco.

Vnde teste Prisciano, Omnia in se desinentia uerba inchoationem significant & inchoatiua uocantur. Inducitq; uersum Virgilio in primū aenei. ubi de Diomede ait: Expleri mentem nequit ardescitq; uidendo. Idē grammatici omnes quos legimus affirmare uidentur. Excepto Laurentio meo Vallenfi: qui in libris de elegantia ad me scriptis nullo pacto inchoatiua huiusmodi uerba esse uoluit: ut ibidem longo processu disputat. Nec apud Virgiliū & alios auctores inchoationem significare uidentur: sed magis possessionem quam seu operationem cum illo hoc in passu designare putamus. ut apud Quintilianū: Tenuit inquit consuetudo quæ quotidie magis inualefcit. Et Cicero: Quanto plura ille miscebat tanto hic magis indies conualefcebat. Quin & illud ecclesiasticū: qui sordet sordescit adhuc. Non. n. potest quid quotidie incipere ualidum fieri: & quidem magis cū inchoationē nihil præcedat. Nec quod sordet potest incipere adhuc sordere. i. magis: quia sic quoq; antea inceperat. Nam græce per passiuū uerbum explicatum est: quod nihil aliud significat q̄ sordi detur. Vnde Plautus in captiuis: Ego inquit qui tuo maore maceror: macesco: confesco: & tabesco miser: pro eodem pene accepit maceror: & macesco. Nisi quod maceror ad animū magis pertinet quasi affligor: Macesco magis ad corpus: sed nullam prorsus inchoationē designat aliter in uanum dixisset Virgilius incipiunt cum ait: maria incipiunt agitata tumescere. Et idem: fluctus uti primo cœpit cū albescere ponto. Et iterū in. iii. georgi. Sin in processu cœpit crudescere morbus. Nam magis propriū fuisse dicere quod tumescabant: albescabant: crudescabant. i. incipiebant siue inchoabant tumere: albere: crudere. Non ergo eiusmodi uerba quæ inchoatiua uocamus: aliud signant q̄ uerba composita per fio: ut ardesio: calefio: frigesio: inualefio: tepesio: sordesio: agrefio. Nisi quod hæc in usu non sunt: illa quoq; usum acceperunt. Et ut alii quidem dicunt: quæ in se desinunt passionē in se habent: quæ uero in fio extrinsecus assumunt. ut Suetonius in ægypto inquit: Cæsar cum hostes fugeret elata leua natabat he libelli quos tenebat madefierent: melius q̄ madescerent. Et cum fores aperiunt: melius patefiunt dicitur q̄ patefcunt. At cū quis in balneo sudore irrigatur: magis ille madescit. Idem si fores sua sponte aperiuntur: magis patefcunt q̄ patefiunt. Ante. f. similiter finit. r. syllabam præcedentem ut perfidus hoc est qui fidem uiolat: perfuga qui ad hostes transit. Perferre ubi per usq; ad finem aliquid conduci denotat: hoc est usq; ad constitutū finē ferre. Virgilius in. xii. aenei. Nec spacium euasit nec totum pertulit istum. Vnde multi ferunt litteras: sed eas negligentia uel odio uel casu non perferunt. Cicero: Sed nuntius ille qui littetas accepit nō pertulit. Seneca in tragædiis: leue ē miseras ferre perferre est graue. i. ad spacium temporis in miseriis esse leue est: ad finem uero usq; uitæ graue. Nonnunq; uero. per. quali per mediū indicat: ut perfluere hoc est per medium alicuius fluere: ut si lagena male materiata maleq; compacta sit perfluit: id est per eius medium humor qui intus est fluit. Terentius hæc atq; illac perfluo. i. in modū non fidelis lagenæ quæ mihi cōmittuntur effundo. idem est transfluo: quo Plinius sæpe utitur. Ante. g. similiter præcedentem syllabam terminare potest. r. ut margo pergraue. i. ualde graue. Argutus hoc est qui acuta quadam & accurata solertia est præditus: quasi acute arguens & inuestigans. pergula quæ a pergendo dicitur: ordo est ac cœtus ministrorū obedientiū structorū. In uenalis in satyra: Atticus eximie: Sed nec structor erit cui cedere debeat omnis Pergula. i. pergentiū ordo. Ante. l. finit etiam. r. præcedentem syllabā: ut perlego quod est usq; ad finem lego. Quintilianus libro. xi. de institutione oratoria: Ideoq; opus est intueri omne litis instrumentū: quod uidere non est satis sed perlegendum erit. Ouidius in epistolis: Perlegis an coniuux prohibet noua: perlege non est. Sane antiqui sequente lipsum. r. in. l. quandoq; conuertebant: & perlego cum duplicato. l. scribebant: similiter perluceo. unde & pellego & peluceo signabant: ut supra uidimus in littera. l. & est perlucidū id: per cuius mediū fulgor emanat. Idem translucens & translucidus. At perspicuū id dicimus: per cuius medium licet sit opertum oculos dimittimus: atq; per illos uidem⁹. ut aqua: glacies: laterna: uestica: uitrū chrysalus. Vnde ea plerunq; ad mentem & hominū uirtutes transferimus. Super latinum simili modo habet. r. finientem syllabam ante. l. & id dicitur: quod super alia latum est. Nam secundum obseruantiam Ciceronis aliorumq; principum linguæ latinæ: summū gradum detinet inter plura: quæ inter se distinctionem habent comparationis. Ut Achilles est fortissimus græcorū: quia inter græcos unus alio fortior est: & ille est fortissimus. Nam si pares omnes græci præter Achillem fuissent: quia non per comparationē alia distinguerentur: & duæ tantūmodo partes essent: utendum esset comparatiuo: quoniam comparatiuū inter duo esse debet: superlatiuū inter plura. Si modo tria sunt: & inter se imparitatem importent: Veluti si in duas partes ciuitas diuisa est: ut bello ciuili Pompeii & Cæsaris: recte dicimus: Maior pars quiritiū sequebatur Pompeium: minor Cæsarem: non autē maxima aut minima recte dici potest. Sin in tres partes: ut in tempore triumuirali: quū inter se dispares essent dicendum est: Maxima pars quiritiū sequebatur Octauianū: maxima pars legionum erat cum Lepido: maxima pars nauium erat cum. M. Antonio. Nec dicendum est: maior pars: quū inter hæc tria sit cōparatio & unum supremum: quod sane superlatiuū exigit. Sicut digitorum longissimus est & non longior: medi⁹. Hoc Cicero apertissime ostendit. Tum late in pluribus locis. Tum breuissime quū ait in Pisonem: Me quū quæstorem in primis: ædilem priorem: prætorem primū cunctis suffragiis populus romanus faciebat. Aedilem priorem dixit: quia duo tantum erant ædiles: sicut duo censores: & duo consules. Cæteri autē fere oēs magistratus multi. ut quæstor prætor. Huius rei si quis fidem desideret: semper binos ædiles apud Terentiū

leget: uti nos etiam in dictione diphthongus offendemus. Quoniam & Cicero pro Milone inquit: Septem
prætores: octo tribuni plæbis illius aduersarii defensores mei. Nam quæstores pene singuli singulis provin
ciis præfiebantur. Quas res non satis considerasse Laetantius deprehensus est: cum libro institutionum
vii. ait: Ut ea ipsa quæ dicerem non nostris sed aliorum potissimum litteris confirmarem. potissimum dixit
pro potius: duæ. n. partes erant nõ multæ. & libro primo eiusdem uoluminis cum ait: Omnes sibyllæ unum
deum prædicant: maxime tamen Erythrea: quæ celebrior inter cæteras & nobilior habetur. Nam secundũ
antiquorum obseruantiam celeberrima & nobilissima dicendum erat. Sane id etiam prospiciendũ est: nos
uti debere comparatiuo ad unũ sui generis: ad plures superlatiuo: ut romanus alio romano non romanis:
fortior dici potest: sed romanorum tantummodo fortissimus. Similiter Achilles troianis fortior fuit: & troia
norum Hector fortissimus: At ille græcorũ. Quia ut diximus cõparatiuũ inter duo esse debet. Et diuersum
genus: ut unũ tantummodo ad id quod comparatur se habet. Quæ cum nonnulli discernere uoluerit: in di
uersas ambages prolapsi sunt. Ante. m. similiter. r. præcedentem syllabam ualet terminare: ut arma: quæ te
ste Seruio in. xii. aneidis: sunt uniuersũ rei possibilitas. Vnde est Quære conscius arma. i. dolos. Et in
eodem. xii. Tum demũ mouet arma leo. habet etiam alia significata: quæ Priscianus in libello. xii. carminũ
Virgiliũ late explicat. Et inde armiger: qui quasi arma gerens dicitur. Nam is est qui in prælio gerit tela do
mini sui ut arcum: ut lanceam: & cætera huiusmodi. Et certe apud Homerum armigeri magnorũ principũ
semper: & ipsi magni uiri fuerunt: ut Autumedon & Patroclus armigeri fuerunt Achilles: & Helenus Ca
panei regis filius auriga Diomedis. Et Meriones inter primos duces cretensium auriga Idomenei. Hectori
aliquis fratrum saepe aurigabatur currum. Sic Acetes altor & nutricius Pallantis auriga fuit Euandri dicen
te Virgilio aneidis. xi. Corpus ubi exanimi positum pallantis acetes Seruabat senior: qui parrhasio euan
dro Armiger ante fuit: sed non foelicibus æque Tum comes auspiciis caro datus ibat alumno. i. domino te
ste Nonio Marcello: qui dure nimium ne inerudite dicam exponit. Ita ut ignorasse uideatur nutricios & alto
res magnorum nobiliũ magnos & ipsos semper fuisse. Et ab ipso altore & nutricio Acete mortem Pallantis
quæ aluerat & loco filii habebat multo tristius deplorari: quæ si uel Euander ipse fuisset occisus. Sic apud Ho
merum Phoenix Achillem habuit: quem cum educasset filium semper appellabat pro alumno. Permanere
similiter cum. r. finiente syllabam ante. m. scribitur: ubi. per. ut in aliis diximus ad finem usque perducit. Plini
us nepos: Tunc demũ lente cunctanterque ueniunt: nec tamen permanent: sed ante finem recedunt. Aliquan
do uero. per. ipsum pro ualde ponitur: ut permagnum id est ualde magnũ. Tormentum similiter habet. r.
ante. m. & a torqueo deducitur. Est generale uocabulum omniũ machinarũ bellicarum ingentia saxa tor
quentium. Ante. n. similiter potest. r. præcedentem syllabam terminare: ut taberna: quæ ea dicitur ubi ope
ra ipsa cæteraque merces uendicantur. Et quædam uocatur lanaria: quædam uinaria: quædam olearia: & mil
le huiusmodi: unde opifices & tabernarii uocantur. Cicero. L. Flacco: Opifices & tabernarios atque illa om
nem facem ciuitatum quod est negotii concitare. Et differt ab officina: quia officina est statuarii: fusoris: fla
toris: cellatoris: excusoris: uitrearii: pictoris: sutoris: fabri: qui multiplex est ut lignarius: & hic non unius ge
neris: ferrarius: nec hic simplex: lapidarius qui in multas & ipse diuiditur species. Nonnunquam uero & pro uno
eodemque loco officinam & tabernam positam comperi: ut sutrina in qua calcei & fiunt & uenduntur: ut in
dictione ergastula uidebimus: quædam etiam suum nomen secũ habent: ut hæc ipsa sutrina sutoris: aurif
cina aurificis: cauponis caupona: Tamen & eam quæ uinum uendicat: cauponam uocamus. Quidam
malunt dicere coponam cum. o. in prima pro loco. argentariam uero quidam pro artificio: & argentari
um pro artifice assumpserunt. At Cicero Liuius & etiam alii quamplures antiqui pro eo accipiunt: qui uul
go campfor dicitur. Vnde plautus in curgullione trapezitam & argentarium pro eodem accepit. At qui mi
nutiores sunt numularii a nobis & mensarii dicuntur: a græcis uero collyuistæ. fabrica uero proprie est li
gnarii. Carnium similiter scribitur: & non est locus ubi caro salsa suspenditur: sed caro ipsa: nisi contentum
pro continente sumatur: ut similiter calcearium pro calcei ponitur: cibaria pro cibis. Ante. p. consimili mo
do potest. r. præcedentem syllabam terminare: ut corpus: quod non solum pro massa & artibus & mēbris
compacta: sed etiam pro sola carne auctores posuerunt. Cicero ad Gallum: Ego hic cogito comorari quo
ad me reficiam. Nam & uires & corpus amisi: sed si morbum depulero: facile: ut spero illa reuocabo. Quint
ilianus in quinto: Hæret astricta undatis ossibus cutis: & in fame sua homine consumpto. Iam membra sine
corpore id est sine carne. Quod etiam significauit Martialis cum ait: Viuebant laceri membris stillantibus
artus: Inque omni nusquam corpore corpus erat: hoc est in corpore illius non erat caro. Puerpera quæ a puero &
pario componitur. Nam mulieres illas dicimus: quæ proximis diebus matres sunt factæ. Perpeffus qui labo
riose est passus. perpluere hoc est per medium alicuius pluere. Nam ex his est in quibus. per. quasi medium
indicat. Quintilianus in quinto de institutione oratoria: Cum coenaculum inquit eius perplueret. Usurpa
re uero ab usu descendit. Vnde est quasi præter usum capere: & tunc quoque est cum quadam auctoritate di
cto aut facto præter consuetudinem utimur siue usitamus. Cicero in oratore: Post inuenta cõclusio est: quã
credo usurpaturos illos fuisse: si iam nota atque usitata res esset: quam inuentam usurpare magnos oratores
uidemus. Ante. q. similiter finire potest syllabam. r. ut arquiteuens quasi arcitēuens: hoc est arcum tenens.

D

Virgilius in tertio *Æneidos*: Quam pius arquiteuens oras & littora circum. Ante alteram potest simili modo. r. syllabam terminare. ut *currus*: *scurra*. hoc est ut quidam fingunt: quasi sequens curiam. Nam proprie is est: qui risum ab audientibus captat. Exhorreo idest expauesco: & semper accusatiuum exposcit. ut exhorreo hanc rem: at exhorreo ab hac re: aliud significat: ut supra uidimus. Torreo uero in una eadēque uoce: diuersas habet significationes: & tam uro q̄ uoluo seu uerto significat. Virgilius in tertio *georgicorū*: Iaz rapidus torrens sitientes firiis indos: idest urens. Lucanus in septimo: Ingentes fato torrente ruinas. idest uertente uel uolente. At fero feras primæ coniugationis: quod est claudio claudis per unicum. r. scribitur. Vnde fero qua claudimus: similiter per unum. r. scribi debet. Iuuenalis in satyra Credo pudiciam inquit: Pons feram. cohibe: sed quis custodiet ipsos Custodes. At uero ferra per duplex. r. ea dicitur: quam uulgo fecam nominamus. Ante. s. potest etiam. r. syllabam terminare: ut morsus: uersatilis: de quo in dictione scæna uidebimus. Persequor quod in malam partem & in bonam accipi potest. Nam in malam idem est quod insequor: & infector. In bonam uero cum sequor idest perseuero exequi quod agere cœperam. Et differt secundum aliquos a prosequor quod actionem quandam significat: quæ alterius affectum in alterum denotat: & nunq̄ fere ablatiui comitatu caret: ut prosequor te oculis charitate honore uersibus cantu conuitiis odio. Verum nonnunq̄ idem quod sequor: & in malam ac in bonam partem designare uidetur. In malam quidem: ut Virgilius libro tertio *Æneidos*: Prosequitur surgens a puppi uentus euntes: idest insequitur. In bonam uero: hoc est cum perseuero exequi quod agere cœperam est idem. Virgilius libro secundo *Æneidos*: cum ait de Sinone: Prosequitur pauitans & ficto pectore fatur. Idem in. vi. Prosequitur lachrymans longe & miseratus euntem. Versus quod aduerbium est: ut tenus: & semper postponitur: ut italiam uersus siciliam uersus: quin & ad castra uersus: ut in forum uersus. Cicero in *Lælio*. Qui primus in foruz uersus instituit agerere cū populo. Liuius libro primo: Ex superiori parte adium in nouam uiam uersus. habitabat enim rex ad Iouis statoris ædem populum Tanaquil alloquitur. Vnde ait Priscianus: Sunt quædam unam loci significationem habentia: quæ est ad locum: ut horsum seorsum deorsum sursum sinistrorsum dextrorsum. Similiter aduerbia ostenduntur composita: italiam uersus: siciliam uersus: quæ ipse accentus ostendit esse composita. Nisi dicamus quod uersus inclinat sibi supraposita nomina. Per scribo usq̄ ad finem aliquid scribo designat. Liuius in initio suæ historiæ: Facturus ne operæ precium sim: si res gestas populi romani ab initio perscripserim. Persuadeo similiter quod est cum effectu suadendo prorsus induco. Cicero in *philippicis*: Duo tantum tempora inciderunt: quibus aliquid contra Cæsarem Pompeio suaferim: ea uelim reprehendas si potes. Vnum ne quinquennium Cæsari imperium prorogaretur. Alterum ne pateretur fieri: ut absentis eius ratio haberetur. Quorum si utrumuis persuasissim: in has miseria nunq̄ incidissimus. Suasit ergo & non persuasit Cicero Pompeio. Vnde persuadere est in effectu: Suadere uero in actu: itemq̄ dissuadere. Nam suafor & dissuafor nisi persuadeant: nihil effecerunt. Ideo ait Quintilianus: partem deliberatiuam officiis constare duobus suadendi & dissuadendi: non dixit persuadendi. Quoniam oratoris officium in euentu non ponitur: qualis est persuasio. Neque eius ars est persuadendi: sed suadendi & dissuadendi in deliberatiuo genere. In uniuersum autem benedicendi: quod est in actu non in euentu. Versipellis similiter habet. r. finientem syllabam ante. s. Et is dicitur qui facile uertit pellem: hoc est uultum & apparentiam. Versutus uero teste Cicerone libro tertio de natura deorum a uersando dicitur. Vnde ait uersutos appello: quorum tanq̄ celer rota mens uersatur. At persona teste. C. Fasso in libris de origine uocabulorum a persuadendo deducitur. Nam caput inquit: & os cooperimento personæ testum undiq̄: unaque tantum uocis emittendæ uia paruim: quoniam non uaga neq̄ diffusa est in unum tantummodo exitum collectam: coactamq̄: uocē is magis claros canorosq̄ sonitus facit. Quoniam igitur indumentum illud oris clarescere: & resonare uocem facit: ob eam causam persona dicta est. o. littera propter uocabuli formam productiore. Ante. t. similiter potest. r. syllabam terminare: ut pertinax: qui nimis est tenax: uertex qui a uertor deducitur. Nam teste Quintiliano est contorta in se aqua: uel quicquid aliud similiter uertitur. Virgilius in primo: Ingens a uertice pontus. inde propter flexum capillorum pars summa capitis sic dicitur. Ex quo & in montibus eminentissimum recte dixeris. hæc omnia uertices. Vbertim aduerbium est ab ubertate deductum: & significat copiose. Apertile similiter scribitur: & significat quod apertum est. ut Ouidius de tristibus: Aspicias a dextera latus hoc ad apertile tauri. Libertinus & libertus a libertate dicuntur: & in hoc differunt teste Laurentio meo Vallenfi: q̄ libertinus relatiuum est ingenui: Libertus relatiuum est patroni. Nam licet unus idemq̄ sit libertinus & libertus: per libertinum tamen significamus conditionem hominis: sicut per ingenuum: per libertum uero significamus priuatum quædam respectum sicut per patronum: ideo libertinus adiectiuum est sicut ingenuus. Libertin⁹ substantiuum sicut patronus: ut libertinus homo: Libertina mulier: libertinæ conditionis. At non libertin⁹ Cæsaris: sed libertus dicitur. ut Messalinæ liberta: Claudi libertus: Agrippinæ libertus. Impertior etiam cum. e. ante. r. teste Prisciano licet a partior componatur. Ante. i. consonans potest etiam. r. syllabam claudere: ut periurus: idest qui iusiurandum uiolat. Periucundū idest ualde iucundum. Ante. u. consonans similiter: ut coruus: proteruus: hoc est qui uerbis aut factis est contumeliosus. Cicero pro *Cælio*: Si uidua libere pterua petulanter diues effuse libidinosa uiueret: & reliqua.

Nam proteruita leuior est contumelia: Procacitas maior: Petulantia maxima. Vnde procaces quoque me-
retrices legimus: quæ mordaciter & iniuriose loquuntur: qualis Bacchis terentiana. ideo ait Cicero in Sa-
lustum: ne in idem incidam uitiū procacitatis: quod huic obiicio. Et iterum enim non procacitate linguæ ui-
tæ sordes eluuntur. Sane petulantia lasciuia est. Ouidius: Quin etiam ut possem uerbis petulantius uti. Nō
semel ebrietas est simulata mihi: id est licentius & lasciuus. Cicero in Salustum: Nam quod ista inusitata ra-
bie petulanter in uxorem filiamque meam inuasisti. Idem in eundem: Desine bonos petulantissima insectari
lingua. & inde petulus. Virgilius in. iiii. georgicorum: Hædiq; petulci. Nam solent hædi iniuriam facere p
animositatem quandam transcendendo sepem: & in alio loco penetrando: quæ nimia petulantia est. Perui-
cacia uero uix ab obstinatione differt. Interuertere autem est rem aut comodam aut depositam aut credi-
tam callide doloque domino restitatur efficere. Cicero in Verrem: Candelabrum quod rex ægypti Ioui
Capitolino dono tulerat a Verre: qui illud comodato a rege accaperat: interuersum esse cōqueritur. Mar-
cellus iuriconsultus: Si duo inquit hæredes rem apud defunctū depositam dolo interuertent & reliqua
At inuertere est quasi in contrarium uertere: ut uestem aut pellem: seu etiam uerba præpostere pronuntiare
Peruigilare similiter scribitur: & ex his est: in quibus. per. usq; ad finem conducere denotat. Nanq; est totā
noctem in somnem ducere. Martialis in epigramatibus: Nam uigilare leue est: peruigilare graue. Sane per-
noctare: unde pernox dicitur a peruigilando differt: quod hoc interdiu quoque fieri potest: illud uero tantū mo-
do noctu. Nam peruigil draco dictus est. Non quod pernox esset: sed quod nunquam dormiret semper uigi-
lans. Ante. x. potest. r. syllabam finire: ut Xerxes.

De syllabis desinentibus in. s.

In dictionibus simplicibus nullius mediæ syllabæ est terminalis: nisi altera. s. sequente. Nam Pascua: lu-
scus: cosmos: prospera: testis: que omnes simplices sunt: cum sequente consonante detinet. s. At in cō-
positis ante. c. potest syllabam terminare: ut abscondo obscurosculum: quod & basium est: & paruum os
designat Basium. ut Virgilius in primo æneidos: Oscula libauit nate id est leniter tetigit: ut probe interpre-
tatur Seruius. sed pace eius dixerim errauit Priscianus credens non etiam significatum primitiui detinere:
contra quod est Horatii auctoritas in odis ad Lydiam: Oscula quæ uenus quinta parte sui nectaris imbuit.
Ouidius in primo metamorphoseon de Daphne: Videt igne micantes sideribus similes oculos. Videt oscu-
la quæ non est uidisse satis. oscula pro ore posuit in forma diminutiua. Ante. m. ut transmigro: quod est
in longioris loci domicilii habitationem uel muto. Ante. p. ut displicet: asporto pro absporto. Ante. t. ut di-
sternat: distuli: absterreo. Verum ante alterum. s. in simplicibus & compositis reperitur. In simplicibus
quidem ut casto cassas uerbum: & inde castus: lasso lassas: & inde lassus ac lassatus. Iuuenalis in satyra Cre-
do pudiciam: & lassata iuris nondum satiata recessit. & in eadem satyra: Cum lassata graui ceciderunt bra-
chia massa. At laxo laxas per. x. aliud significat. Nam dicimus laxas habenas. Virgilius: Laxas sciret dare ius-
sus habenas. Laxam licentiam: laxas ianuas: laxamus claustra. Virgilius: Laxat claustra sinon. A sedeo sessum
& inde sessiles laetæ dicuntur quasi sedentes. A pateo passus. ut Virgilius in tertio æneidos. Et pater An-
chises passis de littore palmis. Idem in secundo: Passis priameia uirgo Criminibus. descendit etiam a patior
sed aliam habet significationem. A iubeo iussus huius iussus & huic iussui quartæ declinationis & generis
masculini. Nam non tuo iusso: sed tuo iussu dicimus. In plurali uero secundæ est declinationis & generis neu-
tri. Virgilius in bucolicis: Accipe iussus Carmina cœpta tuis. & in quarto æneidos: Ille patris iussa exequitur
Cassis etiam per duplex. s. & duplicis est generis ac declinationis. Nam hæc cassis huius cassidis galea quæ-
dam est. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Lorica & fracta de casside buccula pendens. At hic cassis hu-
ius cassis est laqueus uel rate. Virgilius libro georgicorum quinto: Aut inuisa Mineruæ Laxos in foribus
suspendet aranea casset. Ouidius: Incidet in casset præda petita meos. Passim similiter quod exponit Serui-
us id est ubiq;. Ego magis a passu deductum puto: quasi passu distante uel sparsim. Nam grex passim pascit
id est sparsim potius quæ ubiq;: hoc ideo quia aliquid interualli est: inter pecudem & pecudem. Non tamē di-
cimus herbam esse passim in prato: sed magis ubiq;. Poma tamen strata sub arbore magis passim quæ ubique
Virgilius in bucolicis: Strata iacent passim sua quæque sub arbore poma. Ponitur etiam a Lactantio pro un-
diq; quando ait: Cumque is numerus condendæ urbi parum idoneus esse uideretur: constituit asylum: quo
passim confugerunt ex finitimis locis. In compositis uero dictionibus reperitur. s. ante alterum. s. syllabam
terminare: quando alia littera in. s. commutata fuit. ut assilio: quod est inuado uel aggredior: & ex ad & fa-
lio quod est salto componitur. assumo: & in multis aliis. ut supra uidimus cum de. d. ante. s. tractarem. An-
te. i. consonans potest etiam. s. syllabam terminare. ut disiectus & alia nonnulla.

De syllabis desinentibus in. t.

Prisciano auctore si superiorem finit syllabam: necesse est sequentem quoque ab ea incipere: ut mitto
Cotta attinet Atticus. De quo sane miror: cum eodem teste in libello de. xii. carminibus Virgilio: Hæc
dictio postquam ex post & quæ componatur. Similiter atque atqui etenim in. t. præcedentē syllabam finiunt: nō sub-
sequente. t. in alia. Nec cum de solis simplicibus intellexisse dicere possumus: cum attinet quod ille pro ex-
emplo induxit: ex ad & teneo ut idem supra ostenderat componitur. Quare præter ea: quæ dixit hoc quoque

considerandum puto: Ipsum uerum dixisse tantummodo in simplicibus dictionibus: quæ si habeant mediâ syllabam terminatam in .t. necesse sit sequentem quoque a .t. incipere. In cõpositis uero id fiat dummodo .t. proueniat ex cõmutatione alterius litteræ. Nam tunc quoque ea fit cõmutatio cū sequens a .t. incipit: quæ admodum supra ostendimus in cõpositione .ad. præpositionis cū dictionibus incipientibus a .t. ut attingo ex ad & tango: attraho ex ad & traho: attracto ex ad & tracto & similia. At in simplicibus id certum cõperitur: ut reliqua eius exempla ostenderunt. Sane legitime per unum .t. scribitur: cū antepenultima breuietur. Iuuenalis in satyra Natali coruine die: Legitime fixis uestitur tota libellis Porticus. Sed dubium uidetur de hac dictione littera: an per unicū .t. uel duplicatū .uel. &. scribi debeat. Quod cum ex deriuatione cõpositioneque cõprehendi posse existant. Dicunt quidam non magnæ auctoritatis uiri: ut Vguitio: & alii nonnulli litterâ a lego: & iterum cõpositam esse. Hocque ex testimonio Prisciani in initio de octo partibus orationis asserere uidentur qui ait. Dicitur autem littera uel quasi legitera: eo quod legendi iter præbeat: uel a lituris ut quibusdã placet: quod plerumque in caratis tabulis antiqui scribere solebant. Namque litura cõplanatio quædã est: & a lino lino descendit: quod est cõplano. Cicero in .iiii. uerrinarum: Tabulæ sunt in medio: quæ se corruptas atque interlitas esse clamant. Paulus iuriconsultus ad legem acquiliam corrupisse tabulas recte dici: & qui eas interluerit. Et teste Prisciano libro .x. facit in supino litum. Qui ergo uolunt a lego litterâ deduci: cum unico .t. scribendam esse dicunt: eo quod lego primam corripit: & per consequens littera primam corrumpere debet. Sed quia oppositum nostri poetæ obseruant: qui ut uidebimus illius primam semper producant: dixerunt alii non a præsentis eius uerbi: quod est lego quia primam corripit: sed a supino quod est lectum lectu litteram deduci: & ob id quoque cū .&. scribendum uolunt: quasi eas duas litteras a supino assumat. Qui uero a lino hoc est ab eodem supino: quod est litum litteram deduci putant: cū tam in præsentis quàm in supino primam lino corripit. ut Virgilius in .iiii. georgi. Et paribus lita corpora guttis. Lucanus in .viii. Illita tela dolis nec Martem cominus usquã. Sitque uisum nostris primam eius: quod est littera producere dicunt aliud .t. addendum esse: & cum duplicato .t. scribi debere. ut notetur primam in ea dictione producendam: & non corripendam esse. Itaque nos semper cū duplicato .t. & nunquam alio modo in antiquis marmorum inscriptionibus scriptam aspeximus. Et sic quoque a doctissimis nostræ ætatis scribi uidemus. Littera igitur cū duplici .t. scribitur: & significat principaliter litteras illas indiuiduas. ut .a. b. c. Aliquando uero per litteram ipsam scribentis manum intelligimus. ut Cicero ad Atticum. Nam Alexidis manum amabam: quod iam prope accedat ad similitudinem tuæ litteræ. Nonnunquam uero & uerbum aliquod seu minus quàm uerbum denotat. ut Cicero ad Cælium: Scribit ad se nullam litteram Bibulum misisse. Nam ut uehementer rem extenuaret: non dixit uerbum aut syllabam: sed litteram. At in plurali epistolam designat: præterquam apud poetas: qui littera pro epistola uersus gratia in singulari semper utuntur. ut Ouidius in heroidum epistolis inquit: Quam legis a rapta briseide littera uenit. Itaque dicimus unam epistolam: unam litteram: duas epistolas: binas litteras. Nam Cicero per epistolam filiorum culpauit dicens: Male autem dixisse direxi tibi litteras duas. Cum litteræ quotiens epistolam significant: numeri tantum pluralis sint: & duo ad singularia referatur. Quod tale est ac si dicam: Duas litteras scripsi: unam ad fratrem: alteram ad uxorem. Illud unam & illud alteram ad litteram in singulari pro epistola: quod non reperitur referri habet. Dicendum est ergo litteras binas: cū non dicantur bini nisi de his quæ sunt numeri tantum pluralis. Ut creabantur olim bini cõsules .i. p. singulos annos duo: hi bini incedunt .i. suo ordine duo & duo incedunt. Cicero in .ii. uerrinæ: inter binos ait ludos. quia ludi teste Prisciano de ponderibus quando spectacula signant: semper pluraliter dicuntur. Liuius in .xxv. li. ab urbe ait: Et bina equestria arma. Simili modo dicendum est: scripsi binas litteras. .i. unam ad fratrem: alteram ad uxorem. Sed non dicimus scripsi bina testamenta: cū singulare habeat: & in plurali pluralitatem semper testamentorum designet. Sed dicimus duo testamenta: unum fratri: alterum uxori. At uero poetæ licentia poetica hæc aliquando non obseruant. ut Virgilius .li. ænei. Vni ait frænæque bina meus quæ nunc habet aurea palas. Dicere .n. debuit more oratorum: fræna duo. Sed de ternis & quaternis dubium uidetur: An ternas litteras seu quaternas dicere possimus. Quod non posse dici Seruius super eundem .viii. confirmauit: ubi ait Virgilius Horrendum dictu dederat terna arma mouenda. Quin & Virgilius usum fuisse figura poetica: & trina arma dicere debuisse: quia arma tantum numeri sunt pluralis. Ita ut ex illis sit trina: quæ apta sunt nominibus tantum pluralis & non terna. Quod quæ sit efficax ipse uiderit. Nam trina sæpius cõiunctum inuenimus cum nominibus numerum singulare habentibus. ut Liuius libro .iii. ab urbe: Antea inquit trina loca cum cõtentione summa patricios explere solitos. Et Hieronymus cum alibi tum ad Marcellam inquit: Et trinam negationem trina postea cõfessione deleuit. Præterea quid Seruius dixisset si apud Virgilium foret quaterna arma: nunquid exponendum esset quaterna. Verum uni & unam & una pluribus adiunguntur nominibus: quæ & pro singularibus accipi possunt. ut Salustius in catilinario: Hi postquam in una cõtentione conuenere: pro in unam urbem. Aliquando etiã cum nominibus habentibus singulare. ut Virgilius in .ii. ænei. Satis una superque uidimus excidia: pro unum excidium. & Lucanus in .iiii. Totumque in partibus in partibus unis Bellorum fecere nequias: pro in una parte. Sed cum non habentibus singulare in ea significatione pro qua accipitur: semper ponuntur in plurali. Dicimus ergo recte & oratoria obseruatione. accipi abs te unam litteram: binas litteras: ternasque: & quaternas: ac quinque: senas: septenas: nouenas: decenas. Nec subiungendum est. Quare alteri respondi per proximum tabellarium. Alteri nunc respondeo

sed alteris. At de epistola apertum est. ut accipi duas epistolas: quarū alteri iam respondi: alteri nunc respon-
deo. Et utitur Cicero fere uerbo accipi. ut accipi epistolam: accipi litteras. Plinius uero nepos frequentius
accipi nisi codices mendosos dicere uolumus. Quid quod do tibi litteras dicimus tanq̄ tabellario. Do ad
ad te litteras scilicet ad te perferendas: aliquando hæc duo coniunguntur. ut Cicero: Dedi illi ad te litteras
& Salustius: Vulturio litteras ad Catilinam dat.

De syllabis desinentibus in .x.

N. x. auctore Prisciano nulla simplex syllaba in medio dictionis terminatur. Sed ut puto excipitur se-
xtus dexter direxti in quibus .x. cum sequente consonante coniungi non potest. Nam ut idem prius di-
xerat: nunq̄ in capite syllabæ duplex posita potest cum alia iungi consonante: quare antecedentem syllabā
finit. Et sic eius regula uniuersalis esse non potest. Verū in compositis a præpositione ex: remanet quidem
præpositio nōnunq̄ integra: nonnunq̄ uero abiicit. x. Aliquando autē comutat in aliam litteram. Remanet
integra sequente. c. ut excurro excretus. i. ualde crescens. ut excretos hædos apud Virgilium legimus: exco-
gito: hoc est per cogitationē inuenio: quod ad res tantū incorporeas pertinet. ut excogitauit argumenta ra-
tiones figuras causas. Excubiæ similiter ab ex quod est extra indicat: & cubo deducitur atq; cōponitur: quæ
diurnæ sūt: ac nocturnæ. uigiliæ uero tantū nocturnæ. Ante. l. uero seruat integra. ex. præpositio. ut in hac so-
la dictione exlex. i. qui absq; lege uiuit. Ante. p. similiter remanet integra. ex. ut expello: expugno: quod est
pugnando uinco: sed de oppidis: de castris: de nauibus: ceterisq; huiusmodi dicitur. Nam si tecū conferam
manus ac uincam: nō te expugnasse dicar. explodo quod a plodo. i. plaudo cōponitur: & non tantū signat
eiicio: sed manibus cū sono pulsantibus eiicio qualiter quēpiam e domo e theatro ex aliquo consilio pulsa-
tione manuū eiicimus. ut Cicero: Istrio si paululū se moueat extra numerum: aut si uersus pronuntiatu est
una syllaba breuior aut longior: exsibilatur exploditur. Vnde & explosa sententia dicitur eo modo eiccta
ut idem Cicero: Quoniam Pyrrhonis Aristonis Herilli iam pridem explosa sententia est. Ante. q. similiter ma-
net integra. ex. præpositio. ut exquiro exquæstor. i. ualde quæstor: hoc est in magno honore habitus. Ante
s. uero modo consimili. ex. præpositio teste Lurano antiquissimo auctore & Papyriano grammatico libro
quarto de orthographia integra conseruatur: ut exsicco: exsibilo: exequor: & alia similia. Quibus gram-
maticorū ratio obflare uidetur. ut supra uidimus: quū de .x. littera tractaremus. Ego autē puto antiquorū
consuetudinē magis obseruandā. Ante. t. uero absq; dubitatione cōseruatur. ex. ut extendo extorris: quasi
extra suam terram: extempore dicere: hoc est ex improviso: & impræmeditatū dicere: nec domi compositā
orationem afferre. Hinc uocatur extemporalis oratio. Persius etiā ait extempore uiuere. Aliquando uero
ex tempore aliquid agere: est ex temporis conditione id conficere. Cicero libro officiorum. ii. Quos credi-
mus expedire rem & consiliū ex tempore capere posse. Idem libro. iii. eiusdem operis: Huius inquit generis
quæstiones sunt hæc omnes: in quibus ex tempore officiū quæritur: ex tempore inquit: quasi ex temporis cō-
ditione. Extemplo cum. e. in penultima scribitur: & significat statim uel subito: quasi extra tempus: hoc est
temporis comoditatē: ut quidam ferunt. Virgi. in primo: Extemplo æneæ soluunt frigore membra. Abiicit
uero. x. nōnunq̄ in cōpositione. ex. præpositio: atq; .e. sola remanet: & non. ex. ut ante. b. quidē ebibo ebeo
ebeas primæ coniugationis uerbū quasi extra beatitudinē uado. Vnde ebeati teste Apulegio grāmatico illi
dicuntur: qui fœlicitate aliqua ceciderunt. Ante. d. uero ut edico: quod proprie est litteris aliquid iubeo uel
impero. Vnde edictū consulum sunt litteræ consulum: quibus aliquid iubent atq; imperant. Indicere uero
uidetur potius per præconem aliquid denuntiare. ut Dido apud Virgiliū in. ii. ænei. Templis indicit hono-
rem. Edisco similiter cōponitur: & est memoriter cōplector: de quo supra uidimus. Educo similiter ex. e. &
duco cōponitur. Ante. g. similiter ut egero: quod ex. e. & gero cōponitur: & est quasi extra gero & euacuo
egregius eodem modo: & quasi extra gregē interpretatur. Ante. l. ut elabor ex. e. & labor laboris cōponit.
Et denotat eo modo periculum effugere: quo anguis lubricus: murena ue aut anguilla manupræhensa la-
psu fugit: quasi extra manū labitur. Virgilius libro ænei. secundo: Ecce autē elapsus pyrrhide cæde polites.
Eleuo similiter ex. e. quod est extra & leuo componitur: quasi imminuo & extenuo. Quintilianus: Nam qs
ignorat quin id longe sit honestissimū ac liberalibus disciplinis & illo: quo eximus animo dignissimū non
uendere operam: nec cleuare tanti beneficii auctoritatem. Ideo dixit Hieronymus super id Isaiæ: Eleuatum
est super luminare templi: debuit transferri sublatum est: sed ad tollendā ambiguitatem ne quis putaret sen-
sum esse talem: qualis est sublatum est mihi palliū ad aliud uerbum recursum fuit. Ante. m. ut emineo: quasi
extra alios: hoc est præ aliis maneo. emergo similiter extra uulgarē modū mergo. i. pcedo. Iuuenalis in. iii.
satyra: Haud facile emergunt: quorū uirtutibus obstat Res angusta domi. Ante. n. ut enitor codez modo ex
e. & nitor id est conor componit: hoc est ut extra conor. Vnde enixa & cōnixa quæ peperit. Virgi. in bucolis.
Ah silice in nuda cōnixa reliquit. Enodes. i. sine nodis. ut Virgi. li. georgi. ii. Enodes trunci. Ante. r. ut eruo:
quod similiter cōponit eodem modo sequēte. i. consonante & .u. ut eiulo: quod est sublata uoce fleo: quod
mulierum magis est proprium. Euentus similiter componitur: & in singulari quartæ est declinationis &
generis masculini. In plurali uero sæpissime a Cicerone in neutro genere & declinatione secūda exprimitur
ut libro de oratore: Et alioq; inquit factis aut dictis aut euentis. Idē de diuinatione: Si euēta quærimus: quæ

exquiruntur a uibus. & ad Atticum: Semper enim causæ euentorum magis mouent quæ ipsa euenta. Euidens similiter. & negociū euidens id dicitur: quod uidet aperte & intelligit: non quod uidet & intelligit. Commutat autem. ex. præpositio cum alia dictione composita. x. litteram in aliam consonantem: & maxime quum sequitur. f. ut officio effingo: hoc est ad alterius formam fingo: & quodammodo fingendo represento. Ci- cero libro secundo de oratore: Tum recedat exhortatio qua illum quem delegerit: imitando effingat atque exprimat. Quintilianus: Nam mihi uidetur. M. Tullius quum se totum ad imitationem græcorum contulisset: effinxisse uim Demosthenis: copiam Platonis: iucunditatem Isocratis. Effigies similiter ab ex & fingo deducitur & componitur. Nam est figura ad uiam alterius similitudinē: uel ad ueritatis imaginem facta tā in picturis quæ in sculpturis. Præter hæc autem quæ diximus nonnunquam. ex. absque compositione præponit dictionibus etiam incipientibus a. d. & ab aliis litteris ut ex dignitate ex utilitate ex usu pro eo quod est pro dignitate pro utilitate pro usu: uel ad dignitatem ad utilitatem ad usum. Sed cum præponitur dictionibus incipientibus ab. r. semper fere ab ipsa præpositione. ex. tollitur. x. ut e. republi. idest pro republi. Quintilianus: Sicut posse conceditur: eos saluos esse magis e. publi. sic quæ puniri. E regione e. re mea e. re tua e. re nostra. Liuius libro. xxxii. Perinde ac nos postulauerunt: quæ e. re sua essent: sed sua serint: quæ nobis senserint utilia esse. similiter Cicero inquit: E renibus laborabat: hoc est morborum in renibus patiebatur. Quid cum dictionibus incipientibus a quibusdam uocabulis etiam componitur: ut exaro idest scribo: quod ab ex & aro componitur: eo quod qui scribit in modum aratoris conficere uideatur. Exedo idest corrodo ab ex & edo. existimo ab ex & existimo componitur: ubi. æ. diphthongus in. i. longam conuertitur: & idem est quod puto uel iudico: de quo in dictione existimo in sequentibus habebimus. Et ab existimo existimatio descendit: quæ opinio est atque sententia. Et accipitur aliquando quidem actiue. ut existimatio mea est. i. ita existimo. Aliquando uero passiuē. ut homo magnæ existimationis. i. famæ & nominis: quod eum omnes magni existimant exoletus quod dum est substantiuum significat scortum masculinum: & præcipue iam adultum. Dum uero est adiectiuum adultum simpliciter designat: sed raro reperitur: ut apud Plautum: Reliqui domi exoletam uirginem. Exurio ab ex & uro: per interpositionem. i. ut nonnulli dicunt componitur: hoc est famem patior. Alii uero ab haurio per abiectionem aspirationis & primæ partis diphthongi. Et ut Priscianus pluresque alii grammatici attestantur: Omnia quæ in rio desinunt. ut exurio: cœnatorio: scaturio: parturio: & similia meditationem significat. Ideoque meditatiua uerba appellantur. Quibus Laurentius Vallensis in elegantis ad me missis nullo modo assentit: sed desideratiua magis atque optatiua uocari uoluit. Ita ut exurio idem sit: quod cupio edere. Unde Quintilianus: pater inquit filios exurit. Et Martialis libro. viii. epigrammatum: In omnibus uaccerra quod conclauibus Consumit horas: & die toto sedet. Cœnaturit. Vaccerra: non cacaturit. i. cœnare cupit: non ut reliquum. similiter Cicero: Ut aliquando dolor populi. ro. pariat: quod iam diu parturit. Idem Liuius: Et quod diu parturit animus uester aliquando parit. Vbi affectum significat non cogitationem. Nonnunquam & pro suis primitiuis ponuntur. ut scaturio magis pro suo primitiuo scaturio ponitur: quod est non solum aquarum: sed herbarum & cæterorum sua sponte uertim nascentium.

Ce syllabis desinentibus in. z.

N. z. nulla syllaba desinit: nec in dictionibus latinis scribitur: sed in peregrinis tantummodo ac in initio dictionis: uel in initio mediæ syllabæ præcedente a uocali aut. n. aut. r. ut zacynthus zephyrus. post uocalem in media syllaba. ut gaza. post. n. ut zinziber: Melazophos nomen proprium. post. r. ut Ariobatzanes nomen uiri proprium.

Documenta generalia orthographiæ dictionū græcarum quæ latine scribuntur.

Nulla dicitio græca apud latinos per. f. scribitur.

Est iam documenta quædam subnectere: quæ specialius ad orthographiam de qua intendimus conuenire uidentur. Ut illud primum: Quod omnis dicitio græca quæ latine transcribitur nunquam per. f. ubi opportune cadere posset: sed semper per. ph. aspiratum est scribenda. cuius rationem iam supra ostendimus quia antiquam nostram scripturam in dictionibus græcis: quæ per. ph. secundum illorum consuetudinem antequam. phi. litteram adinuenirent etiam postquam accepimus. f. in ea positione quæ habemus obseruare tenemur: ut cum de ea littera tractarem ostendimus. Excipiuntur aliqua: quæ (& si absque dubitatione græca sunt) ex inueterata tamen consuetudine potius per ipsum. f. quam. phi. scribi consueuerunt. ut fama: fugo: forum: fucus: fero: fur: furtum. Nam de fure & furto sic Paulus iurisconsultus in titulo de furtis rettulit: furtum inquit a furuo idest a nigro dictum Labeo ait: quod clam & obscure fiat: & plarunquam in nocte. uel a fraude ut Sabinus ait: Vel a ferendo idest auferendo: uel a græco sermone: quod φωρ appellant. Immo ut ait & græci a ferendo φωρ dixerunt. Verum teste Prisciano in octauo: sum: fero: uolo: & edo uerba anomala sine dubio a græcis assumptimus. fragus etiam teste Seruio a φράγαι quod est comedere deducitur: & tamen cum. f. scribitur. Quid quod a fero traxisse uidetur: Ouidius uocabulum forda pro boue prægnante. Cum ait libro quarto fastorum: Forda ferens bos est focundaque dicta ferendo. At famam & fucum nonnulli antiquissimi etiam cum. phi. scripserunt.

In nulla dictione latina scribitur .y. græcum: &
semper in initio dictionis illud .y. aspiratur.

Utrum & in nulla dictione latina .y. græcum scribendum est. Nam ut grammatici omnes attestantur: illud .y. græcū nos tantūmodo ob hoc suscepimus: ut propriam dictionum græcarum scripturarum quas ab illis recipimus in transcribendo seruariemus. Cum ergo pro latinis dictionibus id est nostrorum habeamus: græcas litteras intermiscere non debemus. Et cum eiusmodi littera in initio dictionum a græcis semper aspiretur: & nos simili modo cum eas dictiones transcribimus aspirare debemus. ut græmatici antiqui & celebres auctores attestantur. Vnde Papiam & alios nonnullos moderniores errasse constat: qui dictiones latinas per illud .y. græcum etiam sine aspiratione principii scripturarunt: quod absq; ulla ratione: uel approbatorum grammaticorum auctoritate ab illis factum fuit.

T. & c. quæ in nominatiuo dictionū non sunt: sed in aliis casibus accipiunt: nonnunq; aspirant.

De etiam ulterius prospiciendum est. Si qua sit græca dicitio uel latina: quæ in nominatiuo .t. careat & illud in aliis casibus quoquomodo suscipiat: nunq; eiusmodi .t. apud nos aspiratur: sed absq; ulla aspiratione a nobis transcribi debet. ut Adamas Adamantis: Xenophon Xenophontis: Gigas Gigantis: & inde giganteus. Mars martis: euan euantis cognomen Bacchi a uoce bacchantium. Ouidius in quinto metamorphoseon: Et Iacchus & euan. Virgilius in sexto aeneidos: Euanthis orgia circum. Licet quidem accusatiuum pluralem participii cuiusdam sine uerbi origine esse uelint id est Bacchates: & alia similia omnia. Quin & simili modo de .c. dicendum est: quod si dicitio non habeat illud in nominatiuo: & in aliis casibus suscipiat: semper exile & nunq; aspiratum scribendum erit. ut pharnax pharnacis lynx lynceis & similia: quæ semper apud nos .c. non aspiratum suscipiunt.

Aspirationes quæ sunt apud græcos seruantur in suis dictionibus apud latinos.

Mplius & hoc quoq; diligenter obseruare debemus: in omni dictione græca quæ latine scribitur: ubi apud illos scripium est .o. & nos quoq; per .th. aspiratum scribere debemus: ubi .φ. & nos per .ph. ubi .χ. & nos per .ch. simili modo aspirata scribere habemus. Quando uero in illis .τ. exile & sine aspiratione: aut .ω. aut .κ. scriptum fuerit: & nos simili modo .t. & .p. & .c. sine aliqua aspiratione transferre habemus.

Nos gamma in .n. nostrum conuertimus.

Ec illud sane prætermittendū est: quod ubicūq; in dictionibus græcis apud nos scribit .y. ante aliud .y. uel ante .κ. uel ante .x. quia nunq; ab illis eo loco scribit .n. sed semp ipm gamma. ut in ea littera supra diximus: & nostris huiusmodi dictiones transcribunt: sp illud .y. i. n. comutari dz. ut ἀγγελος angelus: ἀγκυρα ancora ἀγχισιον Anchises & similes: q; græcorū more atq;issimi romanorū etiā cū nostro .g. scripsisse refert Varro ut supra uidimus.

De præpositionibus græcis quādo apud nostros transcribunt.

Rater hæc aut cū plures sint græcorū præpositiones: q; cū aliis dictionib; cōponūt: & a nobis sapissime transcribūt. In quibus nō minima orthographia ps consistere uideat: & de illis sigillatim tractandū restat.

Syn præpositio.

Yn præpositio græca ē: & cū .y. græco scribit. Nec ea tantūmodo: s; quæq; ab illa cōponūt .y. græcū similiter designat ut syllaba: q; ex syn & λαμβάνω: qd ē accipio cōponit. Syllogism; ex syn & λογισμα: qd est raciocinor. Synod; ex syn & hodos q; ē uia q;si cōuenit sit uel cœtus cōponit: & innumerabilia alia.

Cata præpositio.

Ata similiter præpositio græca ē: & cū .c. & .t. absq; aspiratione scribit. Itaq; dictiones oēs ab illa cōpositæ p. t. exile scribūt: & cōseruat. a. nisi fiat impedimētū in ante habitis expressum: cū de aspiratione loq;remur: hoc ē cū dicitio sequēs: cū q; cōponit a uocali aspirata initium sumit. Nā tunc quoq; (ut ostendim;) abiicit .a. & .t. exile in .th. aspiratū cōuertit. Exemplū primi sit catalogus: catarrus: crateracta: cuius ultima cū .t. scribit: catorthoma: ubi abiicit .a. propter sequētis dictionis uocalē: cū qua cōponit: & .t. ipm exile cōseruat: quæ uocalis illa minime est aspirata: & in penultima cū .th. aspirato scribit: quæ ab ὀρθος: quod est rectus deriuat quo uocabulo utit Cicero. li. i. de officiis dicēs: Rectū opinor uocem: quod catorthoma græci uocāt. At si uocalis cū qua cōponit aspiret: nō solū ab ea præpositione abiicit .a. sed ut præfato loco ostēdimus. t. exile in .th. aspiratū cōuertit. ut catholicus: quæ p. th. aspiratū scribit: quæ ea præpositio cata cōponit cū holon aspirato quod apud nos dicit totū aut uniuersale. Similiter cathedra cū .th. aspirato scribit: & ex cata præpositione & hedra: quæ est sella cōponit: quare secūdū ea quæ supra diximus cū .th. aspirato & similia designat.

Meta præpositio.

Eta similiter præpositio græca ē: & cū .t. exili etiā i cōpositione aliarū dictionū scribit. In quibus & .a. quoq; cōseruat: nisi præfata sint impedimēta ut metauola: q; cōmutationē apd nos dicit. Metamorphosis q; transfigurationē. metaphora q; translationē & similia. At cū .th. aspirato scribit method;: q; ex hodos aspirato cōponit. Et cōuenientissimo uocabulo a clarissimis auctorib; traducit uia: dū p. rōe accipit. Sic Cornelius Celsus libro primo de arte medicina: methodum apud nos significare dixit. Vnde Virg. li. i. georgi. Ignarosq; uia: mecum miseratus agrestes. i. rationes. Et in .xi. aeneidos: Et si qua uia dederat fortuna latino. i. rationē.

Epi præpositio.

Pi præpositio etiam græca est: & cum .p. non aspirato & .i. latino scribitur. Vnde omnes dictiones ab illa compositæ simili modo scribuntur: nisi (ut supra diximus) impediuntur. ut epitaphium: quæ cum .t. exili scribitur: epilogus: quæ apud nos peroratio dicitur: epigramma quæ inscriptio. Episcopus etiam cū .e. non aspirato: qui inspector dicitur. Epitheton quæ in penultima cum .th. aspirato: & in ultima cum .t. exili scribitur: apud nos Quintiliano teste dicitur appositum: alii adiectiuū. Epitagma: quod tributū significat quo uocabulo comici quidem antiquissimi (ut refert Panthenius) utebantur. At uero quandoq; perdit. i. & remanet. p. exile: quum scilicet a uocali dicitio cum qua cōponitur: initiū sumit: & non aspiratur: ut epodos que ex epi præpositione: & ὄλη qui est cantus componitur. nam genus est carminis quod ad lyram cantabatur. Martialis in .xii. Scribebamus epo: cœpisti scribere cessi: Aemula ne starent carmina nostra tuis. Quædoq; autem aspiratur ipsum. p. & abiicitur. i. quando scilicet cum dictione a uocali aspirata initium habente componitur: ut ephēbus qui a nostris pubes (ut supra uidimus) dicitur. ephorus qui componitur ex epi & horo quod est inspector: quasi superinspector. Quo uocabulo sapissime Cicero utitur pro quodam magistratu lacedæmoniorum.

Peri præpositio.

Eri præpositio græca est: & cum .i. latino scribitur: quod etiam in compositione conseruat. Nec per cōsequentiam aspiratæ uocalis ipz. i. quoquomodo perdit. ut periodus. i. circuitus uel anfractus. Nāq; cōponitur ex peri quod est circū: & hodos aspiratio quod est lūa. Pericles nomen fuit clarissimi atheniensis: de quo in sua dictione uidebimus. & componitur ex peri: & cleos: quæ est gloria: & alia similes.

Apo præpositio.

Po græca similiter præpositio dicitur: & cum .p. sine aspiratione scribitur. Vnde omnes dictiones cōpositæ ab apo per .p. non aspiratum scribuntur: & .o. uocalem conseruant: nisi impedimentum superius expressum interueniat. ut apodixis: quæ demonstratio a nostris dicitur. Apocalypsis quæ cum .c. exili & .y. græco in penultima atq; .i. latino in ultima scribitur: apud nostros reuelatio interpretatur. Apocopa similiter cum .c. non aspirato: & latine abscisso dicitur. Apocryphus cum .c. exili similiter & .y. græco scribitur apud nos absconditus dicitur. Apologia responsio seu satisfactio. Et similia in quibus apo præpositio integra remanet & .p. ipsum absq; aspiratione seruat. Sed aspiratur nōnunq; per modum supra expositum: & p. dit. o. ut aphoria: ex apo & horia componitur: Antiqui quidam nostri pro sterilitate accæperunt.

Hyper præpositio.

Yper græca similiter præpositio habetur: & cum .y. græco atq; aspirato scribitur. Vnde dictiones omnes cum illa compositæ per .y. græcum & aspiratum scribuntur: quin & .p. exile semper conseruant ut Hiperbole supereminens siue excessiuum. Hiperborei: hoc est ultra boream degentes: & similes.

Hypo præpositio.

Ypo eodem modo græca est præpositio: & cum .y. græco aspirato atq; .p. exili scribitur. Vnde omnes dictiones cum illa compositæ etiam per ipsum .y. græcum & aspiratū scribuntur: quin & .p. exile atq; .o. litteram conseruant: nisi suprapositum fiat impedimentū. ut hypothesis cuius penultima .th. aspirato scribitur: & est argumentum siue materia. Hypocrisis cum .c. sine aspiratione: & in ultima ac penultima cum .i. latino scribitur: dici potest a nostris dissimulatio. ut suo loco uidebim?. Hypotheca cuius penultima cū .th. aspirato scribitur: & est obligatio quædam. Abiicit etiā aliquādo. o. & .p. aspirat. ut hyphen. i. subunio. qua sane dictione latini quidam usi sunt. Nāq; componitur ex hypo præpositione: & hen quod est unū.

Anti præpositio.

Nti præpositio alia ex græcis cum .t. exili & .i. latino scribitur: & in cōpositione litteraturā seruat: nisi prænominatum fiat impedimentum: ut antidotum antithesis cuius penultima per .th. aspiratum scribitur: & dici potest a nostris obiectus: uel contrapositio. Antipodes: qui aduersus pedibus nobis opponi dicuntur. Quin & aliquando abiicit. i. & aspirat. t. per modum supradictū. ut anthypatus. i. consul quo uocabulo nōnulli ex nostris usi fuerunt: & post. th. aspiratum. y. græcum detinet.

Dia præpositio.

Ia similiter græca præpositio est: & per .i. latinū scribitur: quod & .a. semper in compositione conseruat ut dialogus apud nos disputatio: de quo in sua dictione cum cæteris uidebimus. Dialogus criminator Nāq; in sua dictione uidebimus: descendit a diaballo quod est criminor.

Documenta quædā particularia orthographiæ ex quibusdā particularibus dictionibus cōcepta.

Vbsequentē & alia quædam subnectemus documenta: quæ ex cōpositione dictionū quarundam particulariū cōcipi possūt: quibus nō parua orthographiæ ratio designari poterit. Ut è illud de cōpositis.

De compositis ab archos.

Mnia composita uel deriuata ab hac dictione archos: quæ per .ch. aspiratum scribitur: & apud nos principem principiumque & principale designat: per .ch. aspiratum scribuntur: ad quod si sequitur .i. semper cum .i. latino scribi debet. ut Architectus: Archiepiscopus: Archangelus: Hecatontarchus:

idest centurio. Archidamus: Archidamas. nomina uirorum propria: de quibus meminit Plutarchus.

De compositis ab hippos.

Vrsus omnia deriuata aut composita ab hac dictione hippos: qui apud nos equus dicitur: & cum. i. latino aspirato & duplici. p. scribitur: eodem modo cum. i. latino aspirato & duplicato. p. scribunt. ut Hippodamia: quæ filia fuit Oenomai Helidis & Pifa regis: & uxor Pelopis. ut in sua dictione uidebim⁹ Hippomanes: de quo similiter in sua dictione habebitur. Hippocentaurus Hippocrates Hippolyt⁹: & alia quæplura: de quibus in propriis dictionib⁹ apparebit.

De compositis a poly.

Mplius & omnia composita & deriuata ab hac dictione poly: quæ cū. y. græco scribitur: & apud nos multum designat: per. y. græcum similiter describuntur. ut polydamas nomen proprium troiani: quod ex poly & damazo: quod est domito componitur. Polyerates similiter a cratos: quod est robur componitur. Nomen est uiri proprium. Polydorus: de quibus in suis dictionibus uidebimus.

De compositis ab hac dictione physis

Imili modo & omnia composita uel deriuata ab hac dictione physis: cuius prima per. y. græcum scribitur: & apud nos naturā designat: similiter & illa per. y. græcū i prima scribi debet: & i sequenti. i. latinū cōseruat. ut physica. i. naturalis: physiolog⁹ de naturis differens: physionomia naturaliū norma: & similia.

De compositis ab dictione philos.

Terum & omnia composita uel deriuata ab hac dictione philos & phila: quæ apud nos amorem indicat: & per. i. latinum atq. ph. aspiratum scribitur: similiter & illa scribi debent. ut Philosophus: Phila delphia nomen est mulieris proprium: philargyria: cuius antepenultima cum. y. græco scribitur. Nā ex argyriō: quod apud nos est argentum componitur: & auiditas argenti seu auaritia transfertur. Philippus & similia: de quibus in propriis dictionibus ostendemus.

DE CHIR.

Mplius & omnia composita uel deriuata ab hac dictione chir: quæ cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: & apud nos manum significat: eandem prorsus litteraturam cōseruant: hoc est cum. ch. & i. latino scribuntur. ut chirurgia idest manuū operatio. chirotheca idest manuū uagina: cuius etiam penultima cum. th. aspirato scribitur. Vnde & omnia deriuata ab hac dictione theca cum. th. aspirato scribuntur: ut bibliotheca hypotheca. & similia.

De compositis ab hac dictione theos.

Ossumus & in his complura modo cōsimili referre. Vt omnia composita uel deriuata ab hac dictione theos: quæ cum. th. aspirato scribitur: & deum significat: simili modo scribuntur. ut theologia theolus Theopopus Theodorus Dorotheus: quæ ex eisdem componunt: quasi dei donū: uel donū dei dicunt.

DE THEORO.

Item & deriuata quæq. a theoro: quod est speculor: similiter per. th. aspiratum scribuntur. ut theoria idest prospectus. Theorica idest speculatio: & similia.

DE PYR.

Imiliter omnia deriuata a pyr: qui est ignis per. y. græcum scribuntur. ut pyra: quæ apud nos dicitur rogos. Pyramis: Pyrrhus idest ruffus: & similia.

DE CHRYSOS.

Mplius & omnia composita uel deriuata ab hac dictione chrysos: quæ apud nos dicitur aurum per. ch. aspiratum similiter & y. græcum scribuntur. ut Chryses sacerdos quidam Apollinis. Chryseis illius filia. Chrysothomus os aureum. Nam compositum est cum stomos: quod cum. t. exili scribitur: & latine dicitur os. & similia quæ in sequentibus uidebimus.

DE ARGYROS.

Vrsus & omnia composita uel deriuata ab hac dictione argyros: quæ per. y. græcū scribitur: & apud nos argentum denotat: cum. y. græco similiter cōscribuntur: ut philargyros. i. auidus argenti. lithargyrium. i. lapis argenteus. & alia quæ in sequentibus apparebunt.

STHENOS

Imili modo omnia composita uel deriuata a sthenos: quod apud nos dicitur Valentiam siue robur: cum. th. aspirato scribuntur. ut Demosthenes: idest populi robur. Antisthenes contra ualentia. Callisthenes idest pulchritudinis potentia. & similia.

CLEOS.

Vin & omnia composita & deriuata a cleos: quod apud nos dicitur gloriam: cum. c. non aspirato scribitur: ut Cleomides: Aristocles: Pericles & alia quæplura: quæ in sequentibus apparebunt.

CRATOS.

Item composita omnia uel deriuata ab hac dictione cratos: quæ apud nos robur dicitur: uel imperium cum. t. & c. exilibus scribuntur. ut Hippocrates medicus fuit summus. Menecrates medicus similiter.

fuit: de quo meminit Plutarchus in dictis laconicis. Melicratum: & similia: quæ plurima in sequentibus uidebuntur

ARISTOS.

Mplius & quæque composita uel deriuata ab hac dictione aristos. i. optimus: cum. i. latino & .t. exili scribuntur: ut Aristoxenes: Aristocrates: Aristomeus: Aristides: Aristoteles: & alia fere innumera.

MACHE.

Vrsus & omnia composita seu deriuata a mache: quæ est pugna: per. ch. aspiratum scribuntur. ut antimachus: ammachus: Andromache: & similia: quæ in sequentibus designabimus.

NICI.

Tem & composita uel deriuata a nici: quæ est uictoria: cum. i. latino: & .c. non aspirato scribuntur. ut Nicanor: Nicander: Niciteria: Nicofrata: Nicolaus: olympionices idest olympici uictor: & alia pene innumerabilia.

LYCOS.

Imiliter omnia composita uel deriuata ab hac dictione lycos: quæ apud nos significat lupum: per. y. græcum & .c. exile scribuntur: ut Lycophron: Lycomedes: Lycaon: & similia quæ plurima.

AGATHOS.

Mplius & omnia composita uel deriuata ab agathos: quod apud nos dicit bonum: per. th. aspiratum scribitur: ut Agathocles: Agathostenes: & similia.

PLISTOS.

Tem & omnia composita uel deriuata ab hac dictione plistos: quæ apud nos dicit multum: & cum. i. latino & .t. exili scribuntur: ut Plistonax: qui filius fuit Pausaniæ. Plistarchus filius Leonidis. Plistonicus: & similia.

PROTOS.

Tem & omnia composita uel deriuata ab hac dictione protos: quæ apud nos dicit primum: cum. t. similiter non aspirato scribuntur: ut Protosilaus: Protomartyr: Proteus: & similia. Et hæc hæc tenentur quo ad huiusmodi nostræ orthographiæ præcepta dicta sufficiant.

Quæ deinceps & quo ordine tractabuntur.

Einceps dictiones quasdam secundum alphabeti nostri ordinem per rectam orthographiâ prosequemur. In quibus multa declarare intendimus: quæ alias difficillima uideri potuissent. Et incipientes ab a. littera: per reliqua suo ordine gradiemur.

Bacus cum nico. b. & .c. absq; aspiratione scribitur: dicitur est græca apud illos dicitur ἄβαξ: quam litteraturâ antiquiores nostri saepe seruabant: & hic abax huius abacis teste prisciano in. viii. declinabat: cuius penultima in genitiuo correpta erat. Sed frequentius abactus abaci ab auctoribus ponitur. Significatq; apud aliquos mensam: super qua comedere cõsueuimus: uel ut aliis magis placet super qua potoria uasa locantur. Ut Iuuenalis de poeta pauperulo in satyra Vmbritii ait: Lectus erat codro procula minor urecoli lex Ornamentum abaci. Plinius libro. xxxvii. Vasa inquit ex auro & gemis abacorum nouem. i. sufficientia ad ornamentum abacorum nouem. Vnde Varro libro. ix. de origine linguæ latinæ ait: Itaq; sicut abacum argento ornari: & alia disparia: sic orationem: & ut puto quadratus erat abacus. Ad cuius similitudinem hæ quadræ: in quibus concisæ carnes disponuntur: abaci etiã uocabantur. Ut Plinius in eodem libro: Pompeius uictoria mithridatica primû in urbem myrhina inuexit: primusq; lapides & pocula ex eo triumpho capitolio adiudicauit: quæ protinus ad hominû usum transire: abacis etiam escariisq; uasis expetitis. Et in eodem libro: Amplitudine nunq; paruos excedunt abacos. Ex qua similitudine: ut existimo tabella: super qua decuplationes fiunt: abacus dicta fuit: quin & ipsa decuplatio. Persius in secunda. satyra inquit: Nec qui abaci numeros & secto in puluere matas. s. spernit. Nam inde etiã cum calculi quidam fierent abaculi uocabantur. Plinius in eodem libro ait: Veluti cum calculi fiunt: quos quidam abaculos appellant. Sed cum de mensa qd significet apud quosdam dubiû fiat: An ipa; coenâ: uel super qua comeditur designet. Ego tanq; arbiter honorarius diiudico mensam primitus id super quo comedimus: siue ligneum siue lapideum fuerit designasse. ut Virg. li. iiii. geor. de Corytio loquês: Qui seraq; reuertens nocte domû dapib; mēsas onerabat inemptis. & in eodẽ libro: Pars epulis onerat mēsas. de acere facti. Idem ostendit Varro de lingua latina cû ait: Mensam ascariâ cillibâ appellabat. & subdit: ea erat quadrata: ut etiam nunc in castris est: postea rotunda facta. Ex quibus tractum puto mensam etiam pro prandio & eduliis. ut Iuuenalis in prima satyra: Cum de tot orbibus & tam antiquis una comedunt patrimoniam mē-

sa: hoc est uno prandio uel cena.

- A** bantes cum unico. b. & t. non aspirato scribitur: populi sunt ionum inter achiuos: ut dixit herodotus libro historiarum primo. alios dixit Orpheus in argonautica esse iuxta pontum. Rursus & alios dixit Aristarchus in secundum Homeri esse in insula cuboia.
- A** batos cum unico. b. & t. exili scribitur: apud nos iaccessibile interpretatur: & ab a: quod est sine: & βαταζω uerbo: quod est accedo compouitur. Vnde in insula quaedam circa extrema aegypti in memphitica palude posita: eo nomine a graecis dicta fuit: quia ad illam ob limi & papyrorum copiam difficillimus sit accessus: ut in dictione Osiris latius explicabimus. Simili cognomine locus ultra aegyptum & aethyopas ab antiquis uocabatur: ubi primū nilus magno fragore descendit: dicente Lucano libro. x. Hinc abaton: quam nostra uocat ueneranda uetusta Terra potens: primos sentit percussam tumultus: & reliqua.
- A** bdera cum. b. ante. d. in eadem syllaba teste Pristiano scribitur: urbs fuit in thracia: quam testibus Solino & Pomponio Diomedis soror condidit: & a se cognominauit. Nec inde procul tyrida oppidum fuerat: equorum Diomedis stabulum: quod Pomponio teste cessit aeo. & eius tempore solum turris uestigium perdurabat: quae Diomedis turris etiam tunc quoque uocabatur. Sed abdera tandem senio collapsa: a clazomeniis ex asia uenientibus ad maiores faciem restituta deposito priori nomine Glazomene ab illis nomen accepit. Iuxta abderam uero bistonium stagnum nominatissimum fuisse dixit Herodotus. Et primam fuisse Democriti physici in sua dictione dicemus. Et ab abdera abderites nomen patriū deducitur: quod cum. i. latino & t. exili scribitur.
- A** bydus cum. y. graeco scribitur: ciuitas est helleponti ex latere asiatico. De qua Virgilius libro georgicorum primo Ostriferi fauces tetantur abydi. & directe ex opposito ad festum deposita iacet: ut Musaeus poeta antiquissimus amorem pertractans Laandri: & Hero. hoc uersu ostendit: σπαστός ἐστι καὶ ἀβυδος ἐαυτίον ἐγγύθι τῶντων. Quem sane amorem tetigit Virgilius libro georgicorum tertio & Ouidius in epistolis heroidum lepide pertractauit. Ab abydo abydenus deriuatur. Vnde Seruius in tertio georgicorum inquit: Laander abydenus & herofestias fuit.
- A** byssus per. y. graecum & duplex. f. scribitur: est aquarum immensa profunditas.
- A** brotontium cum. t. non aspirato & i. latino scribitur: nomen proprium foeminae: ut Glycerium: Philorciū Dorcium: Sopronium: quae in hanc terminationem teste Prisciano in. v. diminutionis aetatis: siue adulationis amatoriae causa proferuntur. Vnde abrotontium ab ἀβρόν: quod est glabrū siue delicatum deducitur. & reliqua similiter: ut in suis dictionibus uidebimus.
- A** bsinthium cum. b. ante. f. licet apud graecos sit. ψ. quod magis proprie per. ps. traduci debuit: sed uicinitate litterarum placuit. p. in. b. conuertere: quod sepius fieri ostendimus: & sequentibus clarius per exempla ostendemus. Quoniam & cum. i. latino utrobique atque. th. aspirato scribitur. Herba est amara: a qua populi cognominati sunt quidam: qui iuxta pontum teste Herodoto libro historiarum sexto: cappadociamque inhabitant. Vbi mons eiusdem nominis haberi dixit. Vnde Ouidius libro quinto de tristibus ait: Cana prius gelido desinit absinthia ponto. Teste Plinio libro. xxvii. naturalis historiae: eo in loco pecora pinguescunt: ob quod sine felle reperiri illas dixit: quaeque ut ait longe italico sit amarius.
- A** bsyrus cum. y. graeco & t. non aspirato scribitur: quaeque apud graecos non per. bs. sed per. ps. hoc est. ψ. scribatur. quod ut diximus ex litterarum affinitate nostri. p. in. b. conuerterunt. fuit Oetae colchorum regis filius: quem Medea soror Iasonem sequens in loco non longe a phasi: dicto abinde tomos idest incisio crudeliter lacerauit: iuxta fluuium scilicet absyrtum: in quem conuersum dicunt poetae. Vnde putant quidam puerum illum Aegialeum primitus uocitatum: & ab flumine absyrto cognomen assumpsisse. Cum dicat Cicero libro tertio de natura deorum: Quid de absyrto fratre Medae: qui apud Pacuuium Aegialeus scribitur. Sed ut subdit prius nomen ueterum litteris usitatius est. Iustinus uero Aegialeum illum uocauit libro quadragesimo secundo.
- A** bsis huius absidos cum. i. latino scribitur: ubi similiter. b. loco. p. nostri posuerunt. Apud nos indicat arcus testudineū: seu fornicem testudineam: quin & forcipes. & descendit ab ἀπτομαι: quod est contingo: cum latera necessario contingat.
- A** cademia cum. e. sine aspiratione: & i. latino scribitur: corripitque penultimam. fuit locus numerosus ab athenis mille passibus distans ab Academo heroe teste Eupoli sic cognominatus. In quo uilla fuit deinde Platonis natiuitate nobilis: ut idem testatur Eupolis. Et cum in eodem loco Plato philosopharetur studendi usque & discipulorum frequentia: atque morum celebritate insignis fuit. In eadem Faurino teste Mithridates Persarum rex Platonis statuam cum his scriptis locauit: Mithridates Rhodobati filius per se musis imaginem Platonis dicauit Sillamonis opus. huius uilla exemplo teste Plinio libro. xxxi. naturalis historiae: Cicero uillam aliam in italia eo cognomine nominauit: quae est ab auerno lacu puteolos tendentibus imposita littori & celebratur porticu ac nemore: ibi compositis uoluminibus eiusdem nominis: in qua monumentum ille sibi instituerat. huius in parte ut pergit idem auctor eruperunt fontes calidi per quos salubres oculis celebrati carmine Laurei Tullii: qui fuit e libertis eius.

- A** cbatana absq; aliqua aspiratione: & cum. b. post. e. scribitur: fuit syriæ ciuitas ubi Cambyfes diem ultimum obiit: ut ostendit Herodotus libro historiarum. iiii.
- A** chaia cum. ch. aspirato. & i. latino scribitur: regio est græciæ: quæ teste Herodoto libro historiarum. vii. primo peloponnesus: postea danaa: deinde achaia dicta fuit. Vnde græci achæi atq; achiui & danai dicti sunt. Cuius maxime clarum oppidum corinthum fuisse dicunt: cum usq; ad id protendatur ut latius uidebimus in dictione peloponnesus.
- A** chæi cum. ch. aspirato & æ. diphthongo atq; i. latino scribitur: græci omnes ab Homero nonnunq; dicuntur: & puto ab achaia: uel ut alii dicunt ab Acheo antiquo rege.
- A** chæmenides cum. ch. aspirato sequente. æ. diphthongo & i. latino scribitur: fuit comes infœlicis Vlyxi: Vt ostendit Virgilius libro æneidos. iiii.
- A** chæmenes prima cum. ch. aspirato: & æ. diphthongo scribitur. Aliæ prorsus sine diphthongo scribuntur fuit teste Herodoto libro historiarum. iiii. primus perfaru rex: a quo postea reges persiæ usq; ad Darium descenderunt. Alius eodem nomine fuit Xerxis frater: ut idem ostendit.
- A** chæmenidæ prima cum. ch. aspirato & æ. diphthongo: penultima cum. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum primo: tribus ex qua perfaru reges originem contraxerunt.
- A** charis cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: dici potest la uerbum sine gratia. nam ex. a. quod est sine: & charis gratia componitur.
- A** camas cum. c. exili: hoc est sine aspiratione scribitur: fuit unus teste Homero libro. ii. & v. iliados: thracum princeps ex his: qui in auxilium troianorum uenere. Alius eodem teste libro undecimo eiusdē nominis fuit fili? Antenoris: qui tempore belli troiani cælebs erat: & diis similis habebatur.
- A** canthus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: puerum fuisse dicunt conuertum in florem sui nominis. Vnde de flore locutus uidetur Virgilius libro æneidos primo cum ait: Et circum textum croceo uelamen acantho Seruius uero dixit esse nomen herbæ: quæ in assyria nascitur. Idem in Pollionem: arborem eē dixit in agypto semper frondentem. quod Virgilius affirmasse uidetur libro georgicorum secundo cum ait: Et baccas semper frondētis acanthi. Significatq; proprie apud nostros spinam uel dumū quare spinis asperam eā arborem dicunt. Est & eo nomine littoralis quædam urbis hæmathiæ: de qua in dictione artachæas habebit.
- A** canthylis prima cum. c. exili: penultima cum. th. aspirato & y. græco: ultima cum. i. latino scribitur: auicula quædā est: quæ & a nobis carduelis uocatur. Nam sic græce dicta est: quia inter spinas pascatur.
- A** carnania cum. c. exili & i. latino scribitur: pars est epiro: in qua teste Plinio libro. iiii. naturalis historia: maxime clarum est oppidum leucas. hanc achelous fluiuius ab ætolia diuidit. Siue ut ait Solinus pindus: qui achelou parit. uocatur & eodē noie regiuncula quædam alia in agypto: ut dixit Seruius super quintū æneidos.
- A** casta cum. c. & t. exilibus scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nymppha Oceani & Tethyos filia.
- A** castus absq; aspiratione scribitur: fuit peliæ thessalorū regis filius: ut etiam ostendit Seneca in Medea.
- A** catalectos absq; aliqua aspiratione scribitur: uersus dicitur: qui absq; alicuius syllabæ defectu in fine legitime terminatur.
- A** chates cum. ch. aspirato & t. exili scribitur: uir a Virgilio fuisse dicitur perpetuus Aeneæ comes. Deducitq; ab ἀχχοσ: quod est cura seu molestia: eo quod molesta cura semper reges comitetur: dicente Virgilio libro æneidos sexto:
- Aeneas mæsto defixus lumina uultu
 Ingreditur linquens antrum: cæcoq; uolutat.
 Euentus animo secum. cuius fidus achates
 It comes: & paribus curis uestigia figit.
 Estq; etiam primæ declinationis: & facit in genitiuo Achatæ. Verum teste Solino & Plinio libro. xxxvii. historiae naturalis: Achates preciosi lapidis est nomen. Quem sicilia in ripis achatis fluminis primū dedit: deinde in aliis locis compertus. Quoniam & Pyrrhum: qui cum romanis bella gessit: hunc lapidem in annulo habuisse dicunt: detinentem non artificiosas: sed naturales nouem mularum effigies: & Apollinem ipsum cum lyra ita discurrentibus teste Plinio maculis: ut musis quoq; singulis sua redderentur insignia.
- A** cestes absq; aliqua aspiratione scribitur: fuit Crimnisi siculi fluiui filius ex Segesta troiana: quod Virgilius libro quinto æneidos: tetigit cum ait: Troia crimnisis conceptum flumine mater Quem genuit. de quo latius Ouidius libro metamorphoseos. xi. Alius teste eodem Ouidio libro. iiii. Fuit nauta pauper: qui Pachus puerum dormientem in littore maris furatus est.
- A** chelous cum. ch. aspirato & unico. l. scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia: Oceani & Tethyos fili? hic pro Deianira filia Oenei regis calydoniæ sorore Meliagri acri duello cum Hercule decertauit: eo quod illorum quisq; pro excellentiori uirtute uxorem illam petebat. Sed uidens se inferiorem Hercule: magicas decurrit ad artes. Et conuersus primo in serpentem: ab Hercule pene stragulatus est. Rursus & cum in truceem taurum se comutaret: illuz Hercules fracto cornu ad terram collisit: qui deinde pudibundus in calidone fluiuo: qui iuxta sui nominis oppidum defluit: se abscondit. a quo postea fluiuius achelo? est appellatus.
- Et oris

Et oritur a pindo thessalia monte: atq; ætoliam ab acarnania regiõe diuidit. Quare & acarnanus nõnunq; cognominatus est: ut Ouidius: Amnis acarnanus lætissimus hospite tanto. Tandem in malliacum mare descendit. Verum ut Macrobius & Seruius ferunt: acheolus generaliter aqua dicebatur: dicente Virgilio libro georgicorum primo: Poculaq; inuentis acheloia miscuit uuis.

- A** cheron cum. ch. aspirato: & .e. absq; diphthongo a græcis & nostris scribitur: quãq; deriuatio. æ. diphthongum requirere uidetur. Nam ab a quod est sine: & χαίροσ cum. æ. diphthongo: quod apud nos dicit gaudium: componitur: & deriuatur. Sed quia breuem penultimã græci & latini esse uoluerunt: sine diphthongo scripsere. Diciturq; a poetis ipsis fluuius infernalis. Sed ut testatur Seruius in sexto ænei. locus est in cãpania non longe a baiis undiq; septus montibus: adeo q; neq; orientem aspiciat Solem: nec occidentem: sed diem tantũmodo medium. Nec quicq; ibi nisi per necromãtiam: siue hominis occisionem fieri poterit. Vnde Aeneam dicunt occiso ibidem Miseno sua sacra cõplessse: & Vlyxem similiter occiso Helpenore.
- A** cherusia simili modo a græcis scribitur: palus est inter capuam & auersam: per aperta plana usq; prope curmas diffusa: quã græci quidem quia ab archeronte deriuari dicunt: cum. ch. aspirato conscribunt. Nõnulli uero quia ex inundatione fluminis accerrarum prouenire uolunt: absq; aspiratione scribendam dicunt quãsi acerusia: sed apud plures aspirationem comperi.
- A** cidia cũ unico. c. non aspirato & .i. latino utrobq; scribitur: significat apud nos mediũ molestias curas.
- A** cidalia cum unico. c. non aspirato & .i. latino utrobq; scribitur: Venus dicitur. & ut quidam ferunt ab acidia uerbo græco deducitur: eo q; lasciuus amor uariis curis & molestiis amantes impleat. Alii uero ab acidalia fonte in orchomeno boetia ciuitate Veneri ipsi & gratiis sacro.
- A** cylius prima cum. c. exili & .y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: nomen est uiri proprium.
- A** cyrologia prima cum. c. non aspirato & .y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: dici potest a nostris impropria locutio. Nam componitur ex ἀκυροσ quod est impropria: & λόγος locutio. ut Virgilius li. ix. Turne quod optanti diuũ promittere nemo auderet. Vbi teste Seruio dici proprie non potest nemo diuum cũ nemo proprie sit ne homo. Idem libro. iiii. ænei. Hunc ego si potui tantũ sperare dolorem. i. timere. simili Iuuenalis in satyra Crispini: iam quartanam sperantibus ægris. i. timentibus.
- A** chilles cum. ch. aspirato & .i. latino atq; duplici. l. scribitur: fuit filius Pelei regis thessalia ex Thetide Chironis filia græcorum fortissimus: ab omnibus poetis & Homero maxime cãtatisimus. qui (ut ait Iuuenalis in prima satyra) Nulli grauis erit si reprehendatur. s. tanq; aũarus q; corpus Hectoris Priamo uendiderit uel græcos ipsos suo adiutorio desitutos reliquerit: uel eius naturam quis infectetur. de qua Patroclus ad Heclorem libro. xi. iliados ait: Probe enim o Hektor cognouisti qualis ille sit: qua morositate: q; subito erumpat inculpatione: etiã culpa uacantiũ. finitq; teste Homero a Paride apud troiam sagittis interfectus in templo Thymbraei Apollinis: dum cõnubium Polyxenæ curabat: quas sane sagittas poetæ dicunt a Phœbo directas. ut Virgilius libro æneidos sexto:
Phœbe grauis troiaẽ semper miserate labores.
Dardana qui paridis diresti tela manusq;
Corpus in æcidia. At ouidius libro metamorphoseos. xii. dixit Paridem a phœbo monitũ non clam & in templo: sed furenti praelio Achillẽ sagittis confecisse. Vnde apollo ad Paridem: Quid spicula perdis.
Sanguine Phœbus ait. si qua est tibi cura tuorum
Vertere in æcidem cæsosq; ulciscere fratres.
Dixit. & ostendens sternentem troica ferro
Corpora peliden: arcus obuertit in illum:
Certaq; latifera dixerit spicula dextra.
Mortuusq; in sigæo promontorio sepultus fuit. ad cuius tumulum cum teste Cicerone in oratione pro Archia peruenisset Alexander magnus: O fortunate inquit iuuenis: qui tuæ uirtutis Homerum habuisti præconem. Et declinatur in genitiuo Achillis & achilli: uel cum. i. longa: uel cum ei diphthongo: ut nõnulli scriptum fuisse contendunt. Virgilius libro primo æneidos:
Troas relliquias danaum atq; immitis
Achilli. uel (ut alii scribunt) Achillei cum ei diphthongo similiter Vlyxis & Vlyxi. Virgi. li. iiii. æneidos.
Et terram altricem sæui execramur Vlyxi.
Eodem modo Horontis & Horonti Virgilius in primo: Nunc arcis horonti: Nunc amici casum genuit. similiter Terentius: Archonidi filiam dixit: pro Archonidis. Cicero: in Timarchidi potestate: pro Timarchidis simili modo dixit. & facit in uocatiuo. o. Achilles & .o. achille cum. e. longo. Ouidius li. xiii. metamor.
Tuq; tuis armis nos te poteremur achille.
Nõnunq; uero dixerunt poetæ Achilleus more græco: qui dicunt ἀχιλλεύς in nominatiuo: & formauerunt accusatiuũ in ea. ut Lucanus libro. x. Famulumq; tyranni Terribilem iusso trãfagit Achillea ferro.
- A** chillus cum. ch. aspirato & .i. latino atq; unico. l. scribitur: is a nostris dicitur: qui sine labiis degit. Nam componitur ex a quod est sine: & χεῖλος labrum.

- A** cis cum .c. non aspirato & .i. latino scribitur: fluuius est siciliae $\delta\upsilon\iota\epsilon\pi\omicron\nu\lambda\omicron\sigma$: ut dixit Theocritus ab aetna monte fluit. Cuius ex ripis Polyphemus in Vlyxem aegisse saxa dicitur: quod Vibius attestatur. In hunc dixit Ouidius libro .xiii. etiam conuersum fuisse Acim filium Fauni ex nymphea Simethide cretum: tunc quoque cum ilium ex zelo Galatae Poliphemus occidit. Huius ripas herbiferas dixit Ouidius libro fastorum .iiii. cum ait: Et ripas herbiferas aci tuas.
- A** colythus cum .c. exili & .y. graeco atq; .th. aspirato scribitur: & deriuatur ab $\acute{\alpha}\kappa\omicron\lambda\omicron\upsilon\epsilon\omega$: quod est sequor: quasi obsequens & ministrans.
- A** cragas cum .c. non aspirato scribitur: quod nonnulli moderniores in .g. conuertunt: oppidum est siciliae: qd teste Plinio libro tertio naturalis historiae: nostri deinde acrigentum dixerunt: situm quidem teste Pomponio inter palchynum & lylibaem. Et ut refert Seruius in .iii. aeneidos: mons est muro cinctus: cuius summa parte oppidum est. unde ego nomē $\acute{\alpha}\kappa\rho\nu$ id est summitatis assumpsisse puto. Et inde acrigentinus nomen patrum deriuatur.
- A** crisus cum .c. exili & .i. latino utrobique scribitur: fuit teste Eusebio libro temporum: Abantis argiuorum regis filius: & pater Danaes amasiae Iouis. Hic a Prato fratre regno pulsus: a Perseo nepote: hoc est filio Danaes filiae suae & Iouis ad regnum restitutus est: a quo postea in saxum conuersus fuit. ut ostendit Ouidius libro metamorphoseos .iiii. & inde possessiuum acrisionaeus deducitur. ut Virgilius libro aeneidos .vii. de urbe ardea loquens inquit: Quam dicitur urbem Acrisionaeis danae fundasse colonis. De quo in dictione pilumnus uidebimus. Alius eiusdem nominis fuit Laertae patris Vlyxis pater: & Iouis filius: dicente Vlyxe apud Ouidium libro metamorphoseos .xiii. Nam mihi laertes pater est: acrisius illi: Iuppiter huic. Et ut ait Homerus li. xvi. odyssae: $\mu\omicron\upsilon\nu\sigma\ \lambda\alpha\epsilon\rho\tau\eta\nu\ \acute{\alpha}\kappa\rho\iota\sigma\iota\sigma\ \nu\omicron\nu\ \epsilon\tau\iota\kappa\tau\epsilon\ \mu\alpha\upsilon\pi\omicron\nu\ \delta\acute{\alpha}\nu\tau\omicron\lambda\upsilon\sigma\eta\alpha\ \psi\alpha\tau\eta\rho\ \tau\epsilon\kappa\epsilon\nu$: hoc est solum Laertem filium Acrisius genuit. Et ipse pater solum Vlyxem procreauit.
- A** eros cum .c. non aspirato scribitur: & latine summitas dicitur atq; cacumen.
- A** crotirium absq; aliqua aspiratione: & .i. latino scribitur: apud nos dici potest arx.
- A** crothum cum .c. exili & .th. aspirato scribitur: oppidum fuit super atho monte locatum: quasi acros id est summum montis athonos.
- A** croceraunia absq; aliqua aspiratione scribitur: montes sunt excelsi in diuersis locis. Nam quidam inter armeniam & iberiam maximi putantur: qui a portis caspiis initium deducentes: usq; ad fontem tigridis protenduntur. Alii sunt in epiro diuidentes mare ionium ab hadriatico. De quibus Horatius libro primo odarum: & oda tertia inquit: Infames scopulos acroceraunia: qui a nonnullis ceraunii etiam uocantur. Nam $\kappa\epsilon\rho\alpha\nu\eta\sigma$ fulmen: & $\acute{\alpha}\kappa\rho\sigma$ summitas dicitur. & hoc quidem quia eorum summitas fulminibus infestat. Vnde Virgilius libro georgicorum primo de Ioue locutus ait: aut athon aut rhodopen aut alta ceraunia telo Deicit. de quibus in dictione ceraunia dicemus.
- A** cron cum .c. exili scribitur: fuit ceninensium rex ab Romulo uictus: & infesto telo traiectus. Cuius spolia in urbem reuerfus Romulus cum triumpho: Ioui feretro dedicauit. Quem ob illata in hostem uulnera teste Plutarcho in uita Romuli sic appellauit. Nam ut ait ferire apud Latinos uulnerare sagittis. Et spolia opima dixit: uel ab ope ut dicit Varro: uel ab opere ut alii ferunt: cum sit opus egregium ac clarissimum belli duceem parem sibi ductorem superare: quod teste Plutarcho nemini romanorum contigit: nisi duobus post Romulum: Cornelio scilicet Cossio cum Tolumnu Tyrrenu: obruncasset: & Claudio Marcello qui Viridomatum gallorum regem superauit.
- A** crenus cum .a. non aspiratis & .a. diphthongo scribitur: dici potest a nostris litoralis. Mam ab $\acute{\alpha}\kappa\rho\tau\eta$ qd est litus deriuationem ducit. uerum litus a nostris a laedendo nomen assumpsisse uidetur dicente Cicerone in topicis: Solebat Aquilius collega meus & familiaris cum de litoribus ageretur: quod esset litus ita diffinire quod fluctu eliditur: quod per etymologiam ita intellexit. ut per deriuationem dicatur a laedo. quare unico .t. scribitur sat est: cum primam una cum laedo producat. At Donatus non a laedendo sed litando tam p litore maris qm pro loco: ubi apud altare hostiae litabantur dictum uoluit. Eo qd (ut quidam ferunt illius sententiam secuti) nauigantes eundo & redeundo in litore litabant: quod si sic esset: opus esset duplici .t. eo qd litus primam longat: & lito breuiat. Itaq; non unicam sed duplicem deriuationem nos ipsi litus habere putamus. Vnam a laedo: qua litora maris designat: & tunc quoq; unico .t. scribendum esse. Alteram uero qua a lito descendit: & tunc locum iuxta altare: atq; etiam cum ipso altari designat: & duplici .t. scribendum esse dicimus. ut Virgilius libro aeneidos secundo: laet ingens litore truncus. de Priamo enim interfecto loquebatur: quem Pyrrhus Altaria ad ipsa trementem Traxit: & in multo lapsantem sanguine nati iuxta ipsa altaria interfecit. Vnde certum est illud de litore maris non intellexisse. Cum ergo litus semper primam longat cum pro litore maris accipitur: quia a uerbo habente primam longam descendit: cum unica sequente consonante (ut uerbum a quo descendit) scribendum est. quando uero a lito (quod primam breuiat) deducitur: ut illam nomen ipsum producat: cum duplici .t. scribendum puto.
- A** crenon cum .a. exilibus & .a. diphthongo scribitur: filius Arifcei ex Autonoe filia Cadmi: qui tandem a Diana in ceruum conuersus a suis canibus dilaceratus fuit. ut late ostendit Ouidius libro metamorphoseos .iii.

- A** *Acium* cum. e. & t. exilibus & i. latino scribitur: oppidum fuit in sinu ambraciz: atq; eiusdem nominis promontoriū: iuxta quod ab Augusto deuietus fuit Antonius & Cleopatra: & ut eius uictoria: teste Suetonio memoria celebrior semper in posterum esset: urbem nicopolim apud actium cōdidit: ludosq; illic quinque- nales constituit: & ampliato uetere Apollinis templo: locum castrorum (quibus fuerat usus) exornatum nau- ualibus spoliis Neptuno ac Marti consecrauit.
- A** *Actor* cum. & nō aspiratis scribitur: fuit ex boetia Eridæ filius: & pater astyoches. ut ostendit Homerus libro iliados secundo. alium fuisse auruncum ostendit Virgilius libro æneidos nono cum ait: actoris aurunci spo- lium scilicet ad differentiam boetii.
- A** *Acus* cum. c. non aspirato scribitur: idem instrumentum: quo sarcinatrix & ornatrix utitur. Nam illa apud græcos ἀκείριον: quæ apud nos sarcinatrix. Et reperitur hæc acus & hic acus. Vnde teste Probo: aculeus sit diminutiū: sed in frequentiori usu habetur scemineum. ut Lucanus in decimo: Quod nilotis acus compres- sum pectine serum. Iuuenalis in tertia satyra: Ille supercilium madida fuligine tinctum Obliqua producit acu. Idem: Emeritaq; cessat acu. Inuenitur etiam hoc acus huius acris: quod græci σκῦβαλον dicunt. i. purgamentum frumenti. Varro rerum rusticarum libro tertio: acus substernendum gallinis parturientibus Idem acus in area excutitur. Idem in primo: argillam mixtam acere. Ex quo etiam paleæ frumenti apud Fe- stum acus dicuntur. Similiter & ea militum pars: quæ ad hostem uulnerandum acumine telorū utitur: acus ab aliquibus auctoribus cognominata est. acicula uero teste Seruio super Donatum est qua mulieres utun- tur ad ornatum capitis.
- A** *Damas* cum unico. d. & unico. m. scribitur: lapis est preciosus duritia inenarrabili: unde nomen accepit. Nā componitur ex. a. quod est sine: & ἀμαζω quod est domo. quia similiter domitari nō potest. Rumpiturq; hircino sanguine calido & recenti. ut testis est Plinius libro trigesimo septimo naturalis historiz.
- A** *Delphos* cum. ph. aspirato scribitur: & habet accentum apud græcos in ultima: dicitur a nostris frater. Vn- de Terentius comædiam inscripsit adelphi. Et ut puto litteris græcis annotauit. uidelicet ἀδελφοί idest fratres. Nam de duobus fratribus in ea tractat Demia scilicet & Mitioe: & inde Terentium inducim⁹ ἀδελ- φοί: hoc est in adelphis idest fratribus.
- A** *Dimantus* cum. i. latino & t. non aspirato scribitur: nomen fuit proprium uiri atheniensis.
- A** *Dytum* cum. y. græco & t. non aspirato scribitur: locus est secretior templi: ad quem non nisi sacerdoti da- batur accessus. Virgilius libro secundo æneidos: Ilq; adytis hæc tristia dicta reportat: at uero aditus pro in- gressu est generis masculini: & cum. i. latino scribitur.
- A** *Dmetes* cum. t. non aspirato scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia: nymphea Oceani & Tethyos filia.
- A** *Dmetus* cum. t. non aspirato scribitur: fuit thessalix rex adeo gloriosus. ut scribant poetæ Apollinem diui- nitate priuatum ob pulsos cyclopas: ad ipsum confugisse: & illius armenta nouem annis teste Seruio super septimo æneidos: apud fluuiū amphrysum pauisse. Quare ait Virgilius libro tertio georgicorum: Pastor ab amphryso. & Lucanus libro. vi. Irrigat amphryfos famulantis pascua phœbi.
- A** *Donis* cum. i. latino scribitur. fuit formosus pastor filius Cynaræ cypriorum regis ex Myrrha eius filia. de quo Virgilius in gallo: Et formosus oues ad flumina pauit adonis. Hunc etiam ardentissime amauit Venus Sed tandem ab apro uulneratus interiit. de quo late. Ouidius libro metamorphoseos. x. Fuit etiam tali no- mine cognominatus phœnicum quidam fluuius. ut dixit Plinius libro historiarum quinto.
- A** *Drastus* cum. d. non aspirato scribitur: fuit argiuorum rex a poetis cantatissimus: & Statio teste: filius Tala- onis ex Euronomia natus: sic quoq; Platone teste in libro qui cratylus inscribitur cognominatus: quia rem non confecit thebanā Nā. a. ut sæpe ostendimus: priuationem indicat: & ἀράω idest facio. Vnde Adraști no- men est tractum. Fuit alius Adraštus teste Homero libro iliados secundo: Percosii filius: & frater Amphii. ut in dictione Percosius uidebimus. Nam hi duo fratres ad troianorum auxilia duces eorum fuerunt: qui ha- bitant adraštiam: & urbem apaesi: & pithyiam: & excelsum teries montem.
- A** *Dræmon* cum. æ. diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro iliados secundo: Thonantis pater.
- A** *Adria* cum. i. latino & absq; aliqua aspiratione. ut uetustissima indicant monumenta. fuit teste Iustino libro uigesimo græca urbs illyrico mari proxima: quæ ut ait adriatico mari nomen indidit. Liuius uero in quinto ab urbe tuscorum illam fuisse coloniam dixit: quorum utrunq; pro temporum uarietate fieri potuit. Et ab adria Adrianus nomen gentile & non proprium: quod cum aspiratione scribitur. quin & adriensis & adri- aticus: atq; adriacus deducuntur. Sane adriam pro mari ipso adriatico poni nonnunq; annotauimus: & tūc quoq; generis est masculini. ut Lucanus in quinto: Sonat ionio uagus adria ponto.
- A** *Dulari* cum unico. l. scribitur: & a græco deductum uolunt: quod est δουλος idest seruus. Nam inferuire est & captare ut fauorem emereatur quoquo modo uel uoce uel gestu: quod sane seruire est: & non libera- le ingenium.
- A** *Eas* cum. æ. diphthongo scribitur: fluuius est epiri: ab epidanni: hoc est dyrrhachii mœnibus ex macedonia prius defluens: in mare ionium cadit. de quo Lucanus libro quinto fluuios thessalicos describens ait: Purus in occasus parui sed gurgitis æas: Ionio fluit inde mari.

Aeschylus cum .æ. diphthongo & .ch. aspirato atq; .y. græco & unico .l. scribitur: fuit poeta tragicus: & qui plurimum tragediam exornauit: ut ostendit Horatius in poetria. At uero Quintilianus ait: Aeschylus tragedias primus in lucem protulit: sublimis & grauis & grandiloquus saepe usq; ad uitium. Sed rudis in plerisque: & incompotus: floruitq; anno ducentesimo sexagesimo post urbem conditam: ut testatur Gellius libro decimo septimo noctium atticarum. Eius uero mortem non uulgarem: cum alii tum Valerius scripsit: quod cum in loco aprico soporatus esset: testudo demissa ab aquila quæ illius caluicie delusa lapidè caput eius esse putauerat illum interemit.

Aesculapius cum .æ. diphthongo & .c. non aspirato atq; .i. latino a nostris scribitur. græci uero non diphthongū in initio: sed solum a longam habent: ut supra uidimus. fuit (ut poetæ omnes afferunt) Apollinis & Coronidis nymphæ filius. hic a patre Apolline Chironi centauro traditus didicit medicinam: & adeo peritus euasit: ut Hippolytum Thesei filium ab equis dilaceratum sua arte ad uitam reduxerit. ob quod a Ioue ex indignatione fulminatus occubuit. dicuntq; cum epidauri moratum: & ut ait Cicero cynosuris sepultum.

Aesymus cum .æ. diphthongo & unico .s. sequente .y. græco scribitur: fuit teste Homero libro .viii. iliados: urbs thracia: unde Primus Craestianam duxit uxorem: ex qua genuit Gorgitianam. ut in ea dictione uidebim?

Aesymnus cum .æ. diphthongo & .y. græco sequente .m. n. scribitur: fuit teste Homero libro undecimo iliados: unus ex principibus græcis qui ab Hectore in bello interfectus fuit.

Aeson cum .æ. diphthongo scribitur: fuit Criti filius ex Tiro coniuge pater Iasonis & frater Pelia thessaliae regis. hic cum in antiquam uenisset ætatem agente Medea ad iuuentam rediit. ut late omnia descripsit Ouidius libro septimo metamorphoseon.

Aesopus cum .æ. diphthongo scribitur: fuit teste Gellio libro secundo e phrygia fabulator. Scripsitq; festiuos & delectabiles apologos mira grauitate. Quorum quosdam Romulus quidam uersu elego ad eruditionem Tibertini filii transtulit in latinum. Nam prosa phryx ille ediderat. Alius fuit Aesopus istrionis famosissimus Ciceroni amicitia deuictus: quem una cum Roscio amerino istrione ad audiendum uisendumq; Hortensium eloquio clarum & corporis motu conspicuum mutandi studio curiam frequentasse scripsit Cicero: qui eorum res rationesq; magnis conatibus quandoq; est tutatus. Nam periit illa Ciceronis oratio in qua populum romanum obiurgasse dicitur: quod Roscio gestum agente tumultuauit. Contendebatq; saepius cum istrione Cicero: Vtrum ille frequentius eandem sententiam uariis gestibus efficeret: an ipsum per eloquentia copiam uario sermone diuerse pronuntiaret. Idem Roscius librum scripsit: quo eloquentiam cum istrionica comparuit. Illiq; mille denarii (præter gregalem stipem: quæ recitantibus eueniebat) sunt de publico constituti. Reliquitq; filius Aesopus ex istrionico quæstu ducentes sextertium. Vnde de istrionibus his ait Horatius. xxii. epistola: Clament periisse pudorem Cuncti pene patres: ea cū repræhendere coner. Quæ grauis aesopus: quæ doctus roscius agit.

Aethalia cū .æ. diphthongo & .th. aspirato atq; uno .l. scribitur: insula eī ligustico pelago: ut mōstrat Ptholema?

Aether cum .æ. diphthongo & .th. aspirato scribitur: & teste Lactantio libro primo institutionum: fuit creditus a Cleante & Marimone laudatis physicis summus deus. Quod Virgilius ipse tetigit cum dixit libro secundo georgicorum: Tum pater omnipotens fecundus imbris aether Coniugis in gremium lætae descendit. Pronapides uero poeta græcus dixit: illum Demogorgonis filium fuisse: quem Chaos eius uxor tūc genuit cum ignita exhalauit suspiria. Quare Anaxagoras & poetæ nostri illum secuti pro elemēto ignis aethera ipsum posuerunt. ut Ouidius libro primo metamorphoseon: Hæc super imposuit liquidam & grauitate carentem Aethera: nec quicq; terrænæ facis habentem. At Aristoteles in libris: quos de celo composuit dixit: aethera pro celo ponendum esse: ita ut dicat uocabulum ipsum ex ætæ: quod est semper: & αἰὲρ: quod est uoluo & curro componi: quasi perpetuam uolubilitatem indicet. Iuxta quod etiam Ouidius libro quinto de ponto ait ad Cæsarem: Sic habites terras: & te desideret aether: hoc est cælum. Cicero secundo de natura deorum dixit: Aethera genuisse Iouem primum & cælum: a quibus omnis deorum numerosa profapia descendit. Vnde aetherus cum .æ. diphthongo in prima & .e. in penultima deducitur: & æthra: quod apud nos fulgorem ætheris: hoc est cæli indicat. Virgilius libro aeneidos tertio: Nec lucidus æthra siderea polus: Et lunam in nimbo nox intempesta tenebat.

Aethera cum .æ. diphthongo & .th. aspirato scribitur: fuit Aegæi athenarum regis prima coniunx & mater Thesei. ut in dictione Aegæus uidim?. Alia fuit teste Homero libro tertio iliados: Pitthei filia: conyges & consilium Helenæ. Vnde etiam Ouidius in eius epistola Ad Paridem: Cetera per sotias clymenem æthraiq; loquamur. Quæ mihi sunt comites consiliumq; duæ.

Aetiologia cum .æ. diphthongo & .t. exili: hoc est nō aspirato: & .i. latino utrobicq; scribitur: dicitur a quibusdam causæ redditio. Nam ex αἰτία id est causa: & λογία: quæ est loquela uel ratiocinatio componitur.

Nam in eo nemore (ut subsequenter idem poeta profequitur) nymp̄ha ipsa habitabat: quod sane nemus usq; ad aritiam (quæ iuxta uelletras ab roma uiginti milibus passuum distat) fere protendebatur. Nam ut ait Liuius libro primo ab urbe: cum Numa religionem & dei metum romanis incutere statueret: nec descendere ad animos sine aliquo cōmento miraculi posset: simulat sibi cum dea Aegeria cōgressus nocturnos esse: ei⁹ se monitu: quæ acceptissima diis essent sacra institueret. Namq; in nemus aricinū (ut solii hoc idem profequitur) intempestæ noctis silentio se cum quibusdam sociis conferebat: Illic cauo quodam & umbroso specu solus summotis arbitris morabatur ad fontem uiuæ aquæ: rediens comitibus ueneratione perfusus cum dea Aegeria se mansisse dicebat: cuius monitu profitebatur sacra diis acceptissima ordinare: Quare & illum lo cum camenis consecrauit: dicente Ouidio præfato pastorum libro:

Aegeria est: quæ præbet aquas dea grata camenis.

Illa numæ coniunx consiliumq; fuit.

- A** egeria cum .æ. diphthongo & .i. latino scribitur: Vrbs fuit argiuorum. ut dixit Herodotus libro historiarum primo. Plinius uero non contradicens dicit litoralem esse urbem in achaia.
- A** egyptus cum .æ. diphthongo & .y. græco atq; .t. non aspirato scribitur: regio est in aphrica: quæ (ut nonnulli asserunt) ab Aegypto fratre Danai nomen accepit. hæc teste Plinio libro quinto naturalis historia: ab oriente rubro mari allyriaq; coniungitur: ab occasu cirrenem & aphricæ residuum habet: a meridie uero usq; in æthiopiam protenditur: a septentrione autem mare habet ægyptium. in hac teste Platone nunq; pluere uisum est: sed nili inundatione fecundatur.
- A** egis cum .æ. diphthongo & .i. latino scribitur: proprie teste Seruio super octauum æneidos: est munimentū pectoris æreum: habens in medio Gorgonis caput: quod munimentum si in pectore numinis fuerit ægis uocatur: si uero in pectore hominis sicut in antiquis imperatorum statuīs conspicimus lorica dicitur. hæc ille. Quod sane Virgilius ipse sensisse uidetur: cum ait: Aegidaq; horrifera turbata palladis arma Certatim squamis serpentum auroq; polibant Connexos angues: ipsamq; in pectore diuæ Gorgona defæcto uertentem lumina collo. Idem libro secundo de eadem Pallade inquit: Nimbo effulgens & gorgone sæua. Nam teste eodem Seruio: hoc caput gorgonis ideo Minerua fingitur habere in pectore: & illic & omnis prudentia: quæ confundit alios: & imperitos ac faxeos reprobat. Verum (ut nonnulli ferunt) cum hæc ipsa arma corio capræ decocto olim conficerentur: ab æga quod est capra ægidis nomen accepit.
- A** egiressa prima cum .æ. diphthongo: sequens cum .i. iatino: & penultima cum .æ. diphthongo: sequente diphthongo .f. scribitur: urbs fuit teste Herodoto libro historiarum primo in æolia asia.
- A** egiſthus cum .æ. diphthongo & .i. latino: atq; .th. aspirato scribitur: fuit Thyestis filius ex Pelopeia eiusdem Thyestis filia: dicente ipso Thyeste apud Senecam in tragœdia: cuius titulus est Thyestes: Coacta satis nata fert uterum grauem Me patre dignum: uersa natura est retro. & reliqua. Nam cum Thyestes adulterasset Meropen Atrei fratris sui uxorem: & ex ea filios suscepisset: pellereturq; ob id regno: Atreis simulata pace illum in regni consortium reuocari simulauit. Cui redeunti tres filios comedendos apposuit: & illorum sanguinem uino mixtum dedit in potum: ostenditq; illi post conuiuium manus & capita: cuius residuum comedisse dicebat: sed tanti facinoris ultionem querens Thyestes ab oraculo edoctus est: ex se & filia Pelopeia: filium nasciturū: qui plene receptas iniurias uindicaret. Qua de re dicebat ad Clytæmnestrā Aegisth⁹ apud Senecam in præfata tragœdia: Et cur atrida uideor inferior tibi natus Thyeste: Ad quem Clytæmnestra illius natales exprobat: ait: Si parum est: Adde & nepos cui Aegisthus auctore phœbo gignor. Haud generis pudet. Quod euacuans Clytæmnestra subdit: Quid deos probro aduocas. & reliqua. Nam ut Lactantius grammaticus ait super quarto thebaidos: mox natus a matre ob pudorem proiectus est: & quia capris nutritus est: Aegisthi nomen assumpsit. Nam ἄγριος græce: latine est fugo ἄγριος autem capram significat. Tandem ad regiam ductus in patris sui uindictam Atreum Agamemnonis & Menelai patrem interfecit: & agamemnonē deinde a bello troiano redeuntem cum Clytæmnestra occidit. Ipse uero tandem & Clytæmnestra ab Oreste interfecti sunt.
- A** egloga cum .æ. diphthongo scribitur: & dici potest quasi ἀγῶν id est caprarum seu rerum pastoralium logos id est sermo. Nam de caprariis loquitur.
- A** egle prima cum .æ. diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro duodecimo odisseæ: nymp̄ha Solis filia ex Neera. ut in ea dictione uidebimus: quæ sane duæ dictiones sic quoq; ut scripsimus apud bucolicon Virgilii: scribendæ sunt.
- A** egon cum .æ. diphthongo scribitur: nomen fuit pastoris teste Theocrito.
- A** egos cum .æ. diphthongo scribitur: fluuius est thraciz: in quem saxum de Sole cecidit: secundum quod literarum scientia diem designans Anaxagoras ipse futurum prædixerat: quod (ut testatur Plinius) tempore suo monstrabatur magnitudine uehibilis: & colore adusto. Ad huius fluuii hostia capta fuit a Lisandro atheniensium classis: ex quo secuta est illorum seruitus. ut in dictione Lisander uidebimus.
- A** egoceros sola prima cum .æ. diphthongo penultima cum .c. exili scribitur: dicitur a nostris capricornus. Nam componitur ex ægos id est capra: & ἐρκεος cornu. Quod sane animal inter astra locatum dicunt. ut Lucanus

Homerus) respondens ait: Vulneravit me ferox Tytides conatam surripere e praelio Aeneam meum: quem Anchisæ genui: dum boues pasceret: inter omnes filios mihi longe charissimum. Omniño græcis iam nõ cū troianis certamen est: sed cum diis. & hæc hætenus. Verum ex Aenea patronymicum fœmininum in eadem litteratura: hoc est Aeneas secundum analogiam deducendum esset: cū patronymica fœminina fiant in masculinis subtracta de: & terminent in is uel in as. ut dardanides dardanis: peliades pelias. Ita aeneades Aeneas facere debuisset. Sed hæc (ut puto) cum confusione generassent contra regulam formauit: primo patronymicum masculinum Virgilius in ides & dixit Aenides. ut libro nono. Sit satis aenidæ telis impune numanum Oppetiisse tuis. ubi secundum regulam dicere debuisset Aeneadæ: sed. e. & a. correptas in. i. productâ conuertit. Sic & patronymico fœminino eadem auctoritate dixit in tituli inscriptione Aeneis: & non Aeneas: quem Statius secutus in fine thebaidos ait: Viue precor nec tu diuinam aeneida tenta. Vnde formauerunt patronymicum hoc fœmininū in masculino in hunc modum. cum enim masculinum patronymicum habeat. i. longam per synaresim: hoc est per conuersionē duarū breuiū uocaliū in. i. longam. ut cū ex peleides dicamus pelides: &. e. atq; .i. breues in. i. longam conuertamus. similiter pro Theseidos dicamus Theseides. nõ absolute obseruamus regulam in patronymico fœminino ut tantūmodo formetur per ablationem ipsius de: sed præcedens illud. i. longum quod erat in masculino in. e. & .i. priores uocales resoluimus: & dicimus peleis & non pelis: theseis & non thesis: similiter aeneis & non aenis. Quæ ob inscriptionem tanti operis declarare uolui. Quin & progressum Virgilio in excellentissimo poemate superaddere libet: quod ex libris Homeri uelut a quodâ speculo formauit. Et errorem quidem Aeneæ ex odyssæa: pugna uero ex iliadæ excerptis: unde cum uellet Homerus libro primo iliados: infestum græcis Apollinem facere causam struxit de Iunone iniquâ faceret: causarum cogerem sibi comparauit. Et cum primo uersu promississet producturū se de troiæ littoribus. Aeneam cum ait: Troiæ qui primus ab oris Italiam fato profugus: laui naq; uenit Littora. Vbi deinde ad initium narrationis suæ deuenit: Aeneæ classem non de troia: sed de sicilia produxit: cū ait: Vix e conspectu siculæ telluris in altum Vela dabant lati. Quod totum ex Homeri textura conceptum est. Nam uitans Homerus in poemate historicorum similitudinem: quibus lex est ab exordio rerum incipere: & continuam narrationem ad finem usq; perducere. Ipse poetica disciplina a rerum medio coepit: & ad id initium postmodum reuersus est. Ita q; Vlyxis errorem non incepit a troiano litore describere. Sed cum primum nauigantem eum ex insula calypsonis faceret ex sui persona: poeta ipse ad phæacas perduxit. Et illic in Alcinoi regis conuiuio narrauit Vlyxes quemadmodum de troia ad calypsonem usq; peruenit. Abinde uero usq; ad ithacam ex persona propria nauigationem Vlyxis poeta ipse profecutus est. Sic in omnibus illud Maro secutus ex persona sua nauigationem Aeneæ describens illum de sicilia primū ad libyam usq; perducit. Illic uero Aeneas ipse in conuiuio Didonis errores suos de troia usq; ad ea loca enarrauit. Ita ut tandem diceret: Hinc me digressum uestris deus appulit oris. A quibus locis usq; ad italiam poeta ex persona sua iter classis descripsit. Quid quod mira imitatione Homerum secutus est. Tempestas eiusdem fere uerbis Vlyxis & Aeneæ describitur. Et ut Nausicaa filia Alcinoi Vlyxem comperit: eumq; humanitate fouet: & ad urbem dirigit: Sic Venus in eius locum apud Virgilium surrogatur. Scylla quoq; & charybdis & Circe decenter attinguntur. Vt Vlyxes ad inferos ex arte Circes descendit: Sic comitatu sibyllæ Aeneas ipse ad eosdem inferos conducitur. Elpenori Palinurus surrogatur. Et ut Aiæis umbra apud inferos colloquia Vlyxis aufugit: qui sibi causa mortis fuerat: Sic Didonis umbra Aeneam sequentem reliquit. Et ut apud Homerum Tiresiæ consilia: Sic apud Virgilium Anchisæ monita correspondent. prælia deinde ex libris iliados artificio pulcherrimo sunt concepta. Et ut apud Homerum græcorum & troianorum auxilia connumerantur: Sic apud Maronem Aeneæ auxilia & turni describuntur. fabricatio amorū Achillis & Aeneæ consimilis. Vt ille in funere Patrocli: Sic hic in anniuersariis Anchisæ uaria ludicrum certamina contexuit. Et ut apud illum rumpitur foedus inter Priamum & græcorum reges post duellum Paridis & Menelai: Sic apud nostrum inter Aeneam & Latinum rupta foedera enarrantur. Et ut apud illum speculatio fit nocturna per Diomedē & Vlyxē in qua Dolon occidit: Sic apud nostrū Euryali & Nisi: in q̄ ipsi interficiuntur. Alteratio etiam Achillis & Agamemnonis in Drancis & Turni alterationem ab nostro poeta commutatur. Vtrobique enim alter suum alter publicum commodum cogitabat. Quid quod legatio a Turno missa repulsam a Diomede reportans legationem repræsentat ad Achillem missam. ut in dictione Chryseis tangeremus. Et ut Homerus lamentationem Achillis super patroclo: Sic Virgilius illam Aeneæ super Pallante contexit. Et ut pugna ab illo singularis iter Achillem & Hectorem: Sic ab isto inter Aeneam & Turnum describitur. Vtrobique captiuus i ferias destinatis. Illic Patrocli Sulmone quattuor natis Hic Pallatis totidē iuuēb⁹ quos educat Vphe⁹. Quid quod Lycano homeric⁹ inter fugiētes ab Achille dephēsus ad pces cōfugit. Et nec illi Achilles propter occisi Patrocli dolorem pepercit: Sic Aeneas Mago procul infestam contenderat hastam. & cum ille genua amplectens uitam supplex petiisset: respondit: Belli commercia Turnus sustulit ista prior

iam tum pallante perempto. & mille alia quibus se inuicem correspondent. Ita ut Virgilius: hoc uno Homero per omnem suam poesim usus sit archetypo.

- A** enea cum. æ. diphthongo & absq. s. in fine scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum septimo: urbs in regione cretæ contermina mydoniæ. Hanc dicit Lilius libro quadragesimo ab urbe propinquam esse thessalonica: & ab Aenea troiano olim conditam. Et subdit proficiscuntur a thessalonica aneam ad statutu sacrificium: quod Aeneæ conditori cum magna carimonia quotannis faciunt.
- A** enigma cum. æ. diphthongo & i. latino scribitur: dicitur ab aliquibus uelata quæstio. Quintilianus uero libro octauo de institutione oratoria: dixit ænigma allegoriam esse obscuram. Nam per occultam similitudinem rerum obscuram inter se sententiam gerit. ut mater me genuit: eadem mox gignitur ex me. Significat enim aquam in glaciem concrefcere: & in eandem rursus effluere. & similia. Vnde & Iuuenalis in satyra Stæmata quid faciunt: Veniet de plæbe togata: Qui iuris nodos & legum ænigmata soluat.
- A** enobarbos cum. æ. diphthongo scribitur: Nomen est uiri proprium.
- A** enus cum. æ. diphthongo scribitur. Apud nos indicat laudem: & est nomen loci: quin & ab illa deriuata & composita. ut epænos: quæ similiter est laus: & parænesis: quæ est ammonitio.
- A** ello absq. diphthongo: hoc est diuisis syllabis: atque duplicato. l. scribitur: fuit una ex Harpyiis. ut in dictione harpyia uidebimus.
- A** emonia cum. æ. diphthongo & i. latino scribitur. Regio est: quæ postea thessalia ab alio rege dicta fuit. Vnde Achilles æmonius dicitur. ut Ouidius libro quinto fastorum: Et gemit alcides: æmoniusq. puer. Nam ex phthia & larissa fuisse dicitur. ut in illis dictionibus uidebimus.
- A** emus cum. æ. diphthongo: & absq. aliqua aspiratione a græcis scribitur. mons est thraciæ: qui a rege cognomen accipisse dicitur. & ut testis est Plinius libro quarto historiae naturalis: sex milibus passuum est arduus. Idem Herodotus prius dixerat. Sed iuga humiliora demittens usq. in pharfaliam porrigere illa dicitur: dicente Lucano libro sexto.
- Conspexere procul prærupta in caute sedentem:
Qua iuga deuexus pharfalica porrigit æmus.
Iuxta cuius radices in pharfalia lati conspiciuntur campi: dicente Virgilio libro primo georgicorum.
Nec fuit indignum superis bis sanguine nostro:
Emathiam & latos æmi pinguescere campos.
Ex huius summitatibus teste Herodoto libro historiarum tertio: tres magni fluiui uersus septentrionem pfluunt: & in istrum cadunt: uidelicet atlas: auras: & tibifus. ut in eorum dictionibus uidebimus. Quin & niuibibus illum abundare ostendit Ouidius libro fastorum primo cū dicit: Et quicunq. tuas accolit æme niues.
- A** emilius cum. æ. diphthongo & i. latino utrobq. scribitur. Verū a græcis aspiratur. nam (ut puto) ab atlas: quod sanguinem indicat: & cum aspiratione scribitur deducunt. Sed apud nostros: ut in marmoreis inscriptionibus & emendatissimis asperi: semper sine aspiratione scriptum comperi: quod obseruare debemus.
- A** epytus cum. æ. diphthongo & y. græco: atq. t. exili scribitur: fuit arcas genere: & nobilis heros inter græcos aduertes troiam: de quo meminit Homerus libro secundo iliados.
- A** efapus cum. æ. diphthongo & a. ante. p. scribitur: fuit teste Homero libro sexto iliados: fili⁹ Bucolionis maximi filiorum Laomedontis. fuit etiam troiani fluiui nomen. ut libro duodecimo iliados: ostendit idem Homerus: & libro secundo monstrat illū ad radices idæ fuisse. De quo etiā Hesiodus in theogonia meminit.
- A** efageus cum. æ. diphthongo in prima scribitur: mons ponitur ab Homero in hymnis.
- A** efarius cum. æ. diphthongo & i. latino scribitur: fluiuius ponitur a Theocrito: quem in sicilia quidam illius expositores esse affirmant. Alii uero in calabrya apud crotonem: Cuius meminit Ouidi⁹ li. xv. metamor.
- A** eschines cum. æ. diphthongo & ch. aspirato atq. i. latino in penultima scribitur: fuit unus philosophus Laſamii atheniensis filius. Seu (ut quidam uolunt) Carmi Lucanicas uendētis: & Socratis discipulus: a puero miræ indolis: laborumq. patientissim⁹: quo circa nuuq. a Socrate discessit. de quo dicere cōsueuerat Socrates: sol⁹ nos honorare nouit Aeschines. suscipitq. munera a Dionysio: & athenas reuersus auditores quosdā sibi mercede quæsiuit. Nec solus hic philosoph⁹ Aeschines uocatus ē: sed octo hoc noie a Laertio & diuersis annotant. Ita ut hic primus fuerit. Secundus g. artē oratoriā scripsit. Terti⁹ orator Demosthenis æmulus. Nā aduersus Demosthenē teste Gellio li. xviii. accensus liuoris aculeis capitali crimine accusauit. Et alia quædā q. de illo p. seq. de quo etiā Plini⁹ li. vii. naturalis historiae: & Quintilian⁹ li. ix. institutionū plura dixerunt. Quart⁹ fuit arcas Isoeratis discipul⁹. Quint⁹ mitylenæus: quē teste Laertio oratoris flagellū uocabāt. Sextus neapolitanus academicus philosophus Melādii rhodii discipulus. Septimus milesius ciuilis scriptor. Octauus statuarius.

- A** eacis cum. æ. diphthongo & c. exili atq; i. latino scribitur: fuit teste Seruio super sexto aeneidos: Iouis ex Europa filius: de quo equidem miror cum dicat Seneca in Hercule furente: & Ouidius libro metamorphoseos septimo: illum Iouis fuisse filium ex Aegina. unde patriæ suæ nomen describens Aeacus apud Ouidium ait: Enopiam ueteres appellauere: sed ipse Aeacus æginam genitricis nomine dixit. Hunc dixere poetæ iudicem cum Minoe & Rhadamantho constitutum esse: & peccantium delicta discutere.
- A** eacides cum. æ. diphthongo & c. exili atq; i. latino scribitur. Ponitur plarunq; pro Achille: ueluti patronymicum tractuz ab auo paterno: qui dictus fuit Aeac⁹. Alius fuit Aeacides rex epiri: & Pyrrhi bellacissimi pater. ut ostendit Iustinus libro sui epitomatis. vii.
- A** edonus cum. æ. diphthongo apud Herodoti codicem emendatissimum libro historiarum octauo pro monte thraciæ scriptum legi: uidelicet αἰδωνος. Quam scripturam accuratissime Virgilius libro duodecimo obseruasse uidetur cum ait: Ac uelut ædoni boreæ cum spiritus alto Insonat ægæo: sequiturq; ad litora fluitus. & eum secutus Staius ait: Tristius ædoni hyemem hebrumq; niualem. ubi non fit remotio. At uero Lucanus ædon ædonis declinasse uidetur: eo q; penultimam breuem posuit cum ait: Aedonis egyptio decurrit plena lyæo. Sed (ut alii dicunt) systolem fecit: aut legunt ædoni.
- A** egæ cum. æ. diphthongo tam in prima q; in secunda scribitur: fuit teste Herodoto urbs macedonia: quam Caranum quendam a capris sic cognominasse accepimus. Ignoro tamen an de hac uel insula in mari ægæo loquatur Homerus circa initium libro tredecimo iliados: Cum de Neptuno locutus in hac sententiam ait Ter conatus est ægas petere ubi in mediis aquis phanum habet: & in phano armaturam auream imortalēq; sed de hoc in dictione ægæum mare statim uidebimus;
- A** egeus cum. æ. diphthongo in prima: in secunda cum. eu. diphthongo scribitur: fuit athenarum rex & pater Thesei. quem ex Aethra filia Pictei regis troezeni prima sua uxore suscepit. post cuius mortē iam senex Medeam ab Iasone abdicatam accepit uxorem: ex qua Medum progeniuit. ut in dictione Medea uidebimus. Tandem cum credidisset Theseum deuoratū a Minotauro se in mare præcipitem dedit: & nomen ægeo (ut multi ferunt) mari contulit: a quo ægides pro Theseo ipsius Aegæi filio patronymicum deducitur. ut Ouidius libro secundo de ponto: Non hæc ægidæ: perithoiq; fides. Et in quarta epistolarum heroidum: Perfidus ægides ducentia filia secutus Curua quoq; effugit tecta sororis ope.
- A** egæum mare simili modo cum. æ. diphthongo in prima & in secunda scribitur. quidam uolūt a scopulo inter tenedum & chium insulas confurgente: atq; capræ effigiem detinente: quam græci αἶγρον idest capram uocant: nomen assumpsisse. Alii uero ab Aegæo athenarum rege in illo præcipitato (ut supra uidimus) cognominatum. Et ex orientali parte incipit ab initio helleponti: & usq; in peloponnesum uersus occidentem terminatur.
- A** egæon cum. æ. diphthongo in prima & in secunda scribitur: nomen fuit proprium gigantis interpretaturq; terrigena: quem calicola Briarea uocant.
- A** egialus cum. æ. diphthongo & i. latino scribitur: dici potest latine litus: quo nomine teste Plinio libro tertio naturalis historia: dicta est prius achaia propter urbes (ut dixit) in litore per ordinem dispositas.
- A** egialea prima tantūmodo cum. æ. diphthongo: & sequens cum. i. latino scribitur: fuit teste Homero libro quinto iliados: filia Adraſti & uxor diomedis. Quam uenus in uindictam uulneris suscepti a Diomede fecit necessarios in maritalis desiderii solatium conuocare.
- A** egides cum. i. latino scribitur: pro Theseo ponitur. ut uidimus in dictione ægeus.
- A** egina cum. æ. diphthongo: & i. latino scribitur: filia fuit Asopi regis boetiæ a Ioue in specie ignia grauidata: dicente Ouidio libro sexto metamorphoseos: Aureus ut danaen asopida luserit ignis. ut in dictione Asopus uidebimus: ex quo Aeacū & Rhadamanthum peperit: a qua & insula & urbs: quæ prius dicebatur enopia ægina cognominata fuit. Vnde Ouidius libro septimo metamorphoseos inquit: Enopiam ueteres appellauere. sed ipse Aeacus æginam genitricis nomine dixit. Vnde ait Homerus id hymno Apollinis ἠντιοῦ ὑτᾶν ἰνᾶ. Et Plinius libro trigesimoquarto naturalis historia: inquit: Insula ex ipsa est Aegina nec ingens: sed officinarum temperatura nobilitata. bos æreus inde captus in foro boario est: de quo uidebimus in dictione roma.
- A** egeria cum. æ. diphthongo & i. latino in penultima scribitur: fuit nymp̄ha nemoris Aricini: & uxor Numæ Pompilii secundi regis romanorum: quæ teste Ouidio libro decimoquinto metamorphoseos: mortuo Numæ ob dolorem flendo in fontem sui nominis uersa fuit. Vnde etiam libro fastorum tertio de illa inquit: Nymp̄ha mone nemori stagnosq; operata dianæ Nymp̄ha numæ coniunx ad tua facta ueni. Vallis arricine silua præinctus opaca Est locus antiqua religione sacer. Hic latet hippolytus furis distractus equorum Vnde nemus nullus illud aditur equis.

- A** ethiops cum .æ. diphthongo & .th. aspirato atq; .i. latino scribitur: fuit teste Plinio libro sexto naturalis historiae: Vulcani filius: a se aethiopiā omnem cui praefuit denominans. Nam deriuat' ab αἴθω: quod est cremo. & teste Seruio super aeneidos septimū dicebatur apud antiquos aethiopus.
- A** etna cum .æ. diphthongo & .t. non aspirato: sequente .n. scribitur: mons est siciliae ab omnibus poetis ob igneos globos: quos euomit decantatus. Vnde aetnaeus cum .æ. diphthongo in prima & penultima deducitur. Virgilius libro aeneidos tertio: Aetnaos fratres caelo capita alta ferentes.
- A** etolia cum .æ. diphthongo & .t. non aspirato atq; .i. latino scribitur: regio est contigua acarnaniae phocidiq; & loeris. Quin & corinthiaco sinu a peloponneso diuiditur ab Aetolo rege Martis filio nomen habens. In hac teste Homero libro iliados secundo: tres erant urbes: calydon: olenos: & pleuron. Ouidius etiam libro tertio de sine titulo inquit: Nec tanti calydon: nec tota aetolia tanti. & ab aetolia patrium nomen aetolus cum accentu in penultima deducitur. Virgilius libro undecimo aeneidos: Non erit auxilia nobis aetolus & arpi:
- A** ethon cum .æ. diphthongo & .th. aspirato scribitur: fuit nomen cuiusdam equi Hectoris. ut ostendit Homerus libro octauo iliados. & deduci potest uel ex αἴθ quod est semper: & ἔω curro: quasi semper currens: uel ab αἴθω: quod est ardeo quasi ardēs cognominatus fuerit. Quo nomine etiam pro equo Pallantis usus est Virgilius libro undecimo cum in funerali pompa Pallantis inquit: Post bellator equus positus insignibus aethon.
- A** epia cum .æ. diphthongo & .i. latino scribitur: apud graecos tamen in penultima est in ei diphthongus: quae apud nos in .i. longam conuersa fuit: urbs fuit in argo propinqua pylo: & ex his quae suberant Agamemnoni: ut ostendit Homerus libro nono iliados.
- A** epy cum .æ. diphthongo & .y. graeco scribitur: fuit urbs sub ditione Nestoris: quam bene munitam dixit Homerus libro iliados secundo: Et in montibus sitam esse ostēdit Statius libro quarto thebaidos cū ait: Quos trion in summis in gestum montibus aepy.
- A** epolus cum .æ. diphthongo scribitur: apud nos dici potest caprarius: quasi αἴγων id est caprarum ποιμνίος pastor. ut quidam uolunt. Et inde apolium caprarum grex. ut in dictione bucolicus uidebimus.
- A** estimo cum .æ. diphthongo sequente .s. & non .x. consonante scribitur. Et componitur ab αἴσθω: & τιμω uerbo graeco: quod latine est apprecio. Vnde proprie taxare significat: quod quia sine spiritali consideratione fieri non potest tractum est. ut aestimare pro considerare ponamus. Cicero de legibus: Sifenna eius amicus omnes adhuc scriptores: nisi qui forte nondum ediderunt de quibus aestimare non possumus facile superauit. Ouidius de tristibus libro tertio: Haec quicumq; leget si quis leget aestimet ante Compositum quo sit tempore quoq; loco. At uero existimare absq; diphthongo & cum .x. consonante post .e. iudicare est: siue etiam putare. Ita prius rem aestimamus: deinde qualis sit existimamus: sicut prius cogitare est q̄ excogitare.
- A** ethica cum .æ. diphthongo ut nonnulli uolunt: & .th. aspirato atq; .i. latino scribitur. Verum secundū propriam orthographiam quia a graeco trahitur: per simplex .e. scribenda ea dictio esset: cū apud graecos ηθική scribatur. Cuius prima est .η. quod ut supra uidimus in .e. nostrum regulariter traduci debet. Sed ut ait Apuleius grammaticus egregius: quia illud .η. apud graecos semper est productum: & apud nos non est ipsius .e. producti .a. correpto in figura discretio: placuit maioribus nostris in aliquibus dictionibus quas ex graecis transcribimus per diphthongum hoc ipsum discernere: & maxime in hac dictione: cuius manifesta uidebitur ratio in dictione aethos: cuius prima secundum unam quidem significationem absq; diphthongo a graecis & nostris scribitur: atq; apud utrosq; corripitur. Secundum aliam uero producit. Et licet apud graecos sit .η. ut eadem longa apud nostros cognoscatur: per .æ. diphthongum scribi a plerisq; consueuit. ut etiā uidebimus in dictione cæra: & dictione scæna. traducitur autem aethica a nostris moralis.
- A** euum cum .æ. diphthongo scribitur: & ab αἴων teste Apuleio grammatico latini traxerunt: ipsum uidebimus .u. interiectantes hiatus causa uitandi.
- A** gamemnon ultima cum .m. ante .n. scribitur: fuit Atrei filius ex uxore Merope: & rex mycenarum: fraterq; natus maior Menelai. ut poetae omnes attestantur.
- A** ganippe cum .i. latino: & duplicato .p. scribitur: fons est in aonia mūsas facer. ut Virgilius in Gallo: Neq; aoniae ganippe. Et Iuuenalis cum desertis ganippes: Vallibus esuriens migraret in atria clivo. Et componitur ex γαν: quod est ualde: & hippos equus: quasi proprie fit equi: hoc est ab equo formatus. Dicitur etiam ganippis & in genituo ganippidos. ut Ouidius circa initium libri quinti fastorum. Dicite quae fontes ganippidos hippocrenes. Grata medusei signa tenetis equi.

- A** galmata cum. t. nō aspirato scribitur: & apud nos indicat simulachra & laruas: cuius singulare est agalma.
- A** gapenor cum. e. abscq; diphthongo scribitur: fuit Ancæi fili⁹. & teste Homero libro secundo iliados: præfatus classis Agamemnonis accedentis ad troiam
- A** gafides cum. i. latino & e. non aspirato scribitur: fuit lacedæmoniorum rex ut ostendit Plutarchus in diædis laconicis.
- A** gastheneus cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Homero libro secundo iliados: filius Augei ex Emea helidis patria: & pater formosi Polyxeni: qui ex nauibus suæ gentis præfuit in expeditione troiana.
- A** gastrophus cū. t. non aspirato: & ph. cum aspiratione scribitur: habetq; apud græcos accentum in antepenultima: fuit teste Homero libro undecimo iliados: Pæonis filius: & heros inter primos troianorum bellator. Sed ab Diomede apud coxam lancea in bello percussus mortem obiit.
- A** gatharchides cum. th. & ch. aspiratis atq; i. latino scribitur: fuit historicus samius. de quo Plutarchus meminit in historia persica.
- A** gathyrsi cum. th. aspirato & y. græco scribitur: sunt thracum populi: quos scythas uocat Herodotus ab Agathyrsio Herculis filio (ut libro historiarum tertio refert) cognominati. Hi ut ait Pomponius libro secundo: cæruleo sunt colore depicti. Quare dixit Virgilius libro quarto æneidos: Cretesq; dryopesq; fremunt pictiq; agathyrsi. Nec hoc sine differentia fieri dixit Pomponius. Sed quanto quis anteit: tanto propensiori nota tingitur: ut minus tingi appareat humilitatis indicium.
- A** gathocles cum. th. aspirato & c. exili scribitur: fuit testibus Plutarcho & Iustino libro uigesimo secundo sui epitomatis: siciliæ tyrannus ex humili genere natus: uidelicet patre figulo. Alius fuit teste Varrone libro. i. rerum rusticarum: philosophus qui de agricultura scripsit.
- A** gauni cum. au. diphthongo in penultima scribitur: populi sunt septentrionales: quos Homerus circa initium xiii. libri iliados: dixit gentem innocentissimam ut quæ sine ullis diuitiis equino uicitabat lacte.
- A** gellina cū duplicato. l. & i. latino scribitur: fuit teste Seruio super octauū æneidos: urbs in tuscia: sic quoq; dicta a nomine conditoris: quem Virgilius in eodem libro ex lydia aduenisse ostendit: ubi ait: Haud procul hinc saxo incolitur fundata uetusto Urbis agellinæ sedes: ubi lydia quondā Gens bello præclara iugis infedit hetruscis. Hanc postea dictam cærete cum. e. exili & æ. diphthongo. ut in ea dictione uidebimus.]
- A** genor cum. e. abscq; diphthongo scribitur: fuit rex phœnicum: & filius Beli phœnicum regis. Eodem nomine teste Homero libro undecimo iliados: uocatus fuit Antenoris filius.
- A** gerochus cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Homero libro undecimo: odifæ: filius Nelei ex Chlori uxor: & frater Nestoris.
- A** glaophon cum. o. ante. ph. aspiratum scribitur: fuit teste Quintiliano libro duodecimo de institutione oratoria: antiquissimus & clarus pictor. Cuius ex alterius Polygnoti simplex color tam sui studiosos (ut idem Quintilianus refert) etiam tunc habebat: ut illa prope rudia: ac uelut futuræ mox artis primordia maximis qui post eos extiterunt pictoribus præferant: proprio quodam intelligendi ambitu: ut sua fert opinio.
- A** glyphos cum. y. græco scribitur: dici potest a nostris non sculptus. Nam componitur ex a quod negationē dicit: & glyphos qui est sculptus. Id enim a γλύφω uerbo græco: quod est sculpo descendit.
- A** gis cum. i. latino scribitur: & a nonnullis ex nostris Agides dicitur: fuit teste Herodoto libro historiarum primo: lacedæmoniorum rex qui cum atheniensibus cruentissima bella gessit. Alius fuit lycius: de quo Virgilius libro æneidos decimo: Et lycius processerat agis.
- A** gyllæi cum. y. græco & duplicato. l. atq; æ. diphthongo scribitur: populi sunt scythici.
- A** gnus cum. g. ante. n. scribitur: dici potest a nostris castus & mundus. Ideoq; ex illo castam & puram hostiam offerri dixit Festus. Eratq; eodem teste apud maiores nostros cōmunis generis sicut & lupus.
- A** glaia cum. i. latino scribitur. non enim apud græcos diphthongus habetur: sed. i. uocalis est: & diuisa a primo. a. scribitur. fuit una gratiarum. ut uidebimus in dictione charites: quæ apud nos claritudinem indicat.
- A** gonia cum. i. latino scribitur: a nostris ludi dicuntur: quos ut ait Ouidius libro fastorum primo: Et prius antiquus dicebat agonia sermo. Nam accentum habet in antepenultima. & composita dictio est ex a quod est sine: & gonia anguli: quia ut ait Festus locus in quo huiusmodi ludi facti sunt: fuit sine angulo. Et inde agonia deducitur quod idem designat. Et locus agon ut etiam circus flamineus romæ hodierna die uocatur.
- A** goræus cum. æ. diphthongo in penultima scribitur: dici potest a nostris nundinarius uel forensis. Vnde & ad plæbeium transfertur. Horatius: Dauniæ defende decus camenæ leuis agorææ.
- A** gonotheta penultima cum. th. aspirato: & ultima cum. t. exili scribitur: dicitur latine numerarius. Nam componitur ex ἀγωνος idest certaminis: & ὀρθος dispositio.
- A** glauros cum. au. diphthongo scribitur: fuit filia Erithei athenarum regis. de qua Ouidius libro secundo metamorphoseon scripsit.

Agricola cum. i. latino & c. absq; aspiratione scribitur: græcum uocabulum totum est: ut nonnulli contendunt: & ab ἀγρικός translatum: qui rusticus interpretatur: hoc est ἐν τῷ ἀγρῷ. i. in agro. ut dicunt: οἰκῶν habitans uel degens. Vnde cum apud illos penultima diphthongum habet. οἰ. Nos abiecto. ο. solum. i. retinemus: quāq; in rectissima scriptura agræcolam cum. ce. etiam apud nostros illi iidem scribendum uelint. Quos paruo argumento confundere libet: cum antepenultimam breuem habeat. Virgi. li. georgicorū. i. Agricola in curuo terram molitus aratro.

Quare compositum illud uocabulum dicimus ex græco & latino. ex græco quidem quod est ἀγρός. ex latino uero quod est colo: quasi proprie dicatur agriculor siue rucicola. Quamobrem Columella approbatissimus auctor libro primo de agricultura conquerens sui temporis molliciem ait: At mehercule uere illa proles Romuli assiduis uenationibus: nec minus agrestibus operibus exercitata firmissimis prauauit corporibus: ac militiam belli cum res postulauit: facile sustinuit: duratam pacis laboribus semperq; rusticā plābem urbanæ præposuit. Et paulo post subiunxit: Illis temporibus proceres ciuitatis morabantur in agris. Et cum consilium publicum aliqua deposcebat: a uillis in senatum arcessabantur. Ex quo qui eos euocabāt uiatores appellabantur. Hæc ille. Ideoq; contra Criticum indumentem multitia inuehens Iuuenalis in secunda satyra ait:

En habitum quo te leges ac iura ferentem

Vulneribus crudis populus modo uictor: & illud

Montanum positis audiret uulgus aratris.

Nam (ut ait Cato) fortissimi uiri & milites strenuissimi ex agricolis gignuntur minimeq; male cogitantes.

Quid quod teste Plinio circa initium libri. xviii. naturalis historiae: Agrum male colere censorium probrū iudicabatur. Vnde teste Catone cum uirum bonumq; colonum dixissent: amplissime laudasse existimabant

Hinc & eodem Plinio teste locupletes dicebant loci: hoc est agri plenos. Pecunia etiā ipsa a pecore appellabatur. Quid aliud. Non ne & Camillus Curii & Cincinnatus agriculturam propriis manibus exercebant: dicente Lucano:

Paupertas fugitur totoq; arcessitur orbe.

Quo gens quæq; perit: tunc longus iungere fines

Agrorum: & quondam duro sulcata camilli

Vomere: & antiquos curionum passa ligones

Longa sub ignotis extendere rura colonis.

Nam ut etiam Ouidius libro fastorum rettulit:

Aut pecus: aut latam diues habebat humum.

Hinc etiam locuples: hinc ipsa pecunia dicta est.

Sed iam de uctito quisq; parabat opes.

Vnde teste Plinio libro. xviii. Multatio quoq; non nisi ouium boumq; impendio dicebatur. Et cautū quippe erat ne bouem priusq; ouem nominaret: qui indiceret multam ludos boum causa celebrantes: bubetios uocabant. Pascua dicuntur omnia ex quibus populus redditus habet: quia diu hoc solum uetigal fuerat. Et infra subdit idem Plinius. M. quidem Curii post triumphos immesumq; terrarum adiectum imperio nota sancitum est perniciosum intelligi ciuem cui septem iugera non essent satis. Hæc autē mensura plābi post exactos reges assignata est. Et non longe supra in eodem libro iugeri uocabulum explanans ait: Iugerū uocabatur: quod uno iugo boum in die exarari posset. Hoc etiam secundum aliorum designationem significat mensuram quadraginta pedum: quia tantum solet uno die par boum arare. Vnde pergit idem Plinius Actus dicitur in quo boues agerentur cum aratro uno impetu iusto. Hic erat centum uiginti pedum: & duplicatus in longitudinem iugerum faciebat. Et sequitur idem auctor: Dona imperatorum ac fortium ciuiū uno quantū die plurimū arauisset. Hæc ille. Verum iugerum in singulari secundæ est declinationis. Nec iuger apud approbatos auctores comperitur. In plurali uero tertiæ declinationis est & iugeribus facit. Itaq; hoc loco auctoritati Prisciani non assentio: qui absq; auctorū testimonio iuger cōperiri dixit. Sed lōge post in eodem libro quarit Plinius: quæ nam ergo tantæ ubertatis quæ tunc habebatur causa erat. Cui quæstioni per hæc uerba respondet: quia ipsorum tunc manibus imperatorū colebantur agri: ut fas est credere gaudete terra uomere laureato & triumphali aratore. Siue illi eadem cura semina tractabant qua bella: eadēq; diligentia arua disponebāt q̄ castra. Siue honestis manib; omnia lætius pueniūt: quoniā & curiosi fiūt. Seruē tē inueniūt dati honores Seranū dati honores Seranū. Vnde cognomē aranti quattuor sua iugera in uaticana: quæ prata quinta appellantur: Cincinnato uiator attulit dictaturā. Et post hæc nō longe subdit: De cultura agri præcipere principale. Fuit etiam apud æteros. Siquidem & reges fecere: Hieron: Philometor: At talus: Archelaus. Et duces Xenophon: & pœnus etiam Mago. Cui quidem tantum honorem senatus noster attribuit carthagine capta: ut cum regulis aphricæ bibliothecas donaret: unius eius duodetriginta uolumina censeret in latinam linguam transferenda. Cum iam præcepta. M. Cato condidisset peritisq; linguæ pœnicæ datū fuit negociū. Similiter. M. Varro septuagesimū primū uitæ annū gerēs de ea re p̄dendū putauit.

Agrilola'cū

Sed iam ad agriculturæ uocabula quædam explananda transeundum duxi. Ager dicitur a. M. Varrone de lingua latina: quod in eo aliquid agatur. Id Quintilianus libro institutionū primo derisit græcum esse uocabulū dixit. Nam græce αγος dicitur qui teste Vlpiano locus est sine uilla: quem latine nonnulli fundū interpretati sunt. Vnde ait idem Vlpianus plerunq; fundum sine uilla accipimus: quasi id esse quod ager intelligere uoluerit. Cui florentinus iuriconsultus de uerbis significatione contradicere uidet. Ait enī fundi appellatione omne ædificium & omnis ager continetur. Sed in usu urbana ædificia ædes: rustica uillæ dicuntur. Locus uero sine ædificio in urbe area: rure autem ager appellat. Idemq; ager cum ædificio fundus dicitur. Hæc ille. Et sic diuersæ prorsus uidentur iuriconsultorū sententiæ. Nam quod Vlpianus ait plerunq; fundum sine uilla hoc est sine ædificio accipi. Florentinus ait ager sine ædificio fundus dicitur. Sed ut puto hic latius fundi uocabulum: ille strictius accipit. Nam secundum Vlpiani sententiam locutus uidetur Varro libro quinto de lingua latina cum ait: fundus dicitur quod uidebat: pecudum: aut pecuniæ fundamentū aut quod fundit quotquot annis multa: Ita ut hunc propriū fundi significatū existimem. Secundū uero latior Florentini accceptione locutus uidetur Seruius sup secundum georgicorum cū ait: fundus ab eo dicitur quod sit rerum omnium fundamentū. Vex quia iuriconsultorū continuata uerba nō legimus: sed de illorū operibus quædam excerpta tenemus: nemo de rebus aut uerbis ut puto plenam semper sententiā habere potest. Nam quærit Modestinus de uerbis significatione fundus a possessione uel agro uel prædio quid distet & respondet dicens: fundus est omne quicquid solo continet: ager est species fundi: quæ ad usum hominis paratur. Possessio ab agro iuris proprietate distat. Quid enī apprehendimus cuius proprietas ad nos non pertinet: aut nec potest pertinere: hoc possessione appellamus. Possessio ergo usus: ager proprietatis loci est prædium utriusq; superscriptæ generale nomen est. Nam ager & possessio huius appellationis species sunt hæc ille. Et certe nisi ad aliud intentionē suam referre hic uoluerit quod scriptum nos habemus: ridicule potius ne dicam imperite locutus uidetur. Et perinde ac si quis de uirtutibus & uitiis quærat: in quo prauū & malū differant: ac respondeat: prauū id est quod non est rectum. ut lignū prauū: malum uero genus pomi est. Nam quid hoc foret dictū ineptius: ubi de qualitatibus agit digredi ad substantiā: quæ ad rem non pertinet. Ita hic cum de fundo: cum de agro: de prædio: de possessione disputat: nō de ea significatione possessionis loquitur qua rei proprietatis & substantia intelligit: sed ad qualitatem ipsam possidendi digreditur. Quod si ita est quid affinius habet possessio ad fundū agrum prædium: q̄ ad uestem: mulum: aut equū. Nam hæc rerum ita possessio est ut illarū. Sed nō de huiusmodi possessione loquendū erat: quæ præsertim non est ut ipse ait species prædii: uel fundi. Nam prædium fundus uel proprietatis est: quorū utrūlibet si generale nomen est ad possessionē profecto non usus: sed proprietatis dicenda Modestino possessio fuit. Namq; possessionem proprietatem esse ostendit Cicero in paradoxis ita scribens. Etenim isti callidi æstimatores prata & areas magni æstimat: quod ei generi possessionū minime noceri pot. Idē Quintilian⁹ libro. vi. de oratoria institutione ostendit dicens: Patris eius dialogos dedit legendos: quorum cum in priuernati unus: alter in albano: tertius in tyburte sermonem habitū cōplecteretur: requirebant ubi essent hæc possessiones. Omnes autē illas Brutus uendiderat. De proprietate certe locutus est: & non usu. Nec simpliciter agrū esse fundū sine uilla placet. ut dixit Vlpianus: cum sæpe legamus erant in agris senatores. Et uixerūt multi nobilissimi philosophi in agris. Vnde ait superius Columella illis temporibus proceres ciuitatis morabantur in agris. Nec existimandū est sine uilla: aut habitatione. Itaq; puto agrum græce: latine rus dici: & continere fundum: non contineri ab illo. Vnde proprie ager est circumiectū urbi territorium. ut ager campanus: ager leontinus: ager phaliscus: & similes. At singula prata: singula uinea: singuli horti: singula oliueta: pomaria: salicta: arbuta: pascua: nemo ra: loca aucupatoria: uenatoria: piscatoria: siue uillam atq; ædificium siue piscinam: atq; aluearia: siue uaria: habeant siue non habeant: singuli fundi sunt. Et quidem in agro: In urbe autē siue oppido: siue uico siue castello tantūmodo possessio est quicquid tale est: qualia hæc quæ enumerari. Sicq; fund⁹ species est agri siue ruris. possessio autē generalis omnibus est: quia rustica & urbana. Nam tabernæ hospitia: horrea in urbe: possessiones urbanae sunt. Cicero in philippicis possessiones inquit notabat & urbanas & rusticas. At uero prædium dictū legimus: quod ex agro: præda antiquitus militibus distribui consueuerat. Quare min⁹ agro & maius fundo dici posse uidetur. Verum & ipse ager nō semper in ea quā diximus significatione accipitur: Sed aliquādo is locus dicitur in rure: quem colimus: siue arando siue conferendo. In qua significatione ne habet pluralem numerū. ut omnes agros ciuium depopulatus est. Nam in priore nō habet: hoc est dū loquimur de singulariū urbium territoriis. Nō enim dicas recte sic Antonius dedit militibus suis agros campanos: & leontinos. Nam hoc pacto nō cōplector nemora: saltus pascua: desertos mōtes: Sed sic potius dedit militibus suis agros campanū & leontinum. i. agrū campanum & leontinū. Qui quidē modo cōplector omnia quæ in territorio illo sunt. Nam in ea sua propria ac lata significatione: ager etiā flumina lacus: cæte raq; omnia includit. Campus dicitur quasi amplus: nam planicies est terræ grandis: & ampla. unde ait Varro: Quod primū ex agro plano fructus capiebant campus dicitur. postea q̄ proxima superiora loca colere cœperunt: a colendo colles appellati. aruum ab arando nomen assumpsit: & is ager est qui semēti dat Salustius in catilinario: Numidæ pabulo pecoris magis q̄ aruo student. Noualia in neutro genere: & noua

les in feminino dicuntur. Et proprie sunt teste Serulo arua primum proficiffa. Vnde ait Varro ager qui inter-
mittit a nouando noualis dicitur: iuxta quod Virgilius in tityro. Tam culta noualia miles habebit. Nonnunquam
uero & agri messi nouales dicuntur. ut Virgilius libro georgi. i. In tonsasque nouales. At ager restibilis teste Var-
rone uocatur: qui restituit ac referitur quotquot annis. Idem quod in agris quotquot annis rursus facienda
eadem: ut rursus capias fructus rura sunt appellata. Prata uero dicta ab eo quod sine opere sunt parata. Se-
ges ut multi putant proprie fruges eorum seminum: ex quibus conficitur panis: nodum demessa. Quod nonnunquam poe-
tae ut contentum per continentem usurpant: & ipsam humum ad accipienda semina subactam segetem uocant. Vnde
ait Varro: Seges a fatu. i. semine dicitur. Iuxta quod Virgilius libro georgicorum primo: Illa seges demum uo-
tis respondet auari Agricola: bis quae solem: bis frigora sentit. Vnde transumptiue ait Horatius: Haec seges
ingratos tulit: & fert omnibus annis. Sementis est ratio siue ut ita dicatur seminatio. Liuius campani inquit se-
mentem facere possent. Apud Hieronymum uero cum pluribus in locis tum in geneleos principio sementis pro-
femine positum est. fructus a fruendo: messis a metendo dicitur: & est ipsa messio: hoc est cum seges iam matu-
ra est. Virgilius: Quae tempora messis. Cicero de oratore: qualem sementem feceris: ita metes. Nonnunquam uero
& pro fructu ponitur. ut Iuuenalis Deprehenderunt messem. fruges a fructu nomen assumpsisse puto. Nam
teste Varrone. i. quod segetes ferunt. Vnde quicquid ex fructu terrae in alimoniam uertimus: id recte fruges ap-
pellari posse existimo. Liuius eam inquit gentem traditur fama dulcedine frugum: maxime uini noua tamen
uoluptate captam. Idem non arbore frugifera non satis in specie relictis. Plinius etiam indicem dedit de arboribus
frugiferis. frumentum a frumendo. i. uescendo: hoc est a suprema parte gulae quae dicitur frumen: nomen di-
ci assumpsisse. frumenti uero genera: & si non iisdem nominibus apud omnes dicuntur: haec teste Plinio uul-
gatissima sunt. Far quod odoreum ueteres uocauerunt: siligo: triticum: hordeum: quae pluribus sunt terris con-
munia. Aruica galliae propria. In aegypto autem ac syriae ciliciaeque & asiae ac graeciae partibus peculiales sunt zea
oriza: typhes. aethiopia uero frumenta sunt sizima panicum milium. Sizima ab india uenit. aegyptus simlaginem
conficit e tritico suo. e siligine uero teste eodem Plinio lautissimum panis fit. Quare dixit Iuuenalis in quinta
satyra: Sed tener & niueus molliorque siligine factus Seruat domino. quam quidam a seligendo dictam putant
quia inter omnia frumentum id uelut preciosius seligitur. Ego uero uocabulum id graecum esse conperi ui-
delicet σιλιγνον: quod latine maguderim traductum ostendit Priscianus in. vii. inducens Plautum dicentem
in rudente: seu tibi confidis fore multam maguderim: ubi dixit Priscianus: significat frugis genus. i. caulis:
qui nascitur ex ea parte cuius radix syrps euellitur: uel potius ut alii dicunt siliginem. haec ille. hordeum autem
dictum quidam uolunt quod ante omnia frumenta sit aridum: sed meliorem derivationem in ea dictione de aspi-
ratis latinis uidebimus. triticum a triturando dicitur: quo teste Plinio nihil est fertilius ex quo ut ait maxime
alitur homo. far ut nonnulli asserunt a frangendo similiter dicitur. Nam cum apud antiquos molarum usus non
esset: frumentum in pila missum frangebant: quod genus erat molendi uocabantque adorem ab adolendo hoc
est sacrificando: unde & adorea sacrificia dicebantur. farinam a farre dictam Plinius dixit nomine ipso apparere
Idem ait panicum a paniculis suis nominatum. Aristam ab ariditate appellatum uolunt: & sunt ea spicula: quae
emittit spica: a quibus & ipsa nomen assumpsit. Varro uero spica a spe dictam uoluit. Quin & hic spicus & hoc
spicum conperitur. Cicero in arato: spicum illustre ferens insigni corpore uirgo. Sed teste Seruio super primum
georgi. masculinum usum in utroque numero habemus: Neutri uero in solo singulari & raro: Nam pluralis
nunquam lectus est. Calmus quasi calamus dicitur: stipula est culmi uagina dicta ut nonnulli putant: quasi iusta:
dicente etiam Virgilio libro georgi. i. Atque leuem stipulam crepitantibus utere flammis. Palea a pabulo dicitur
Nam ea sola primum in pascendis animalibus praebatur: quo sane uocabulo non proprie culmi: sed follicu-
la ipsa granulorum comprehendum. Virgilius in primo georgicorum: Surgente ad zephyrum paleae iactantur
inanes. legumina a legendo dicta sunt: eo quod manu legantur: & nec sectionem patiantur. Pilunos uocauit
Plinius qui pilum pistrinis inuenerunt. Pistores a pinfendo. Sane eodem teste pistores romae non fuerunt ad per-
ficum usque bellum annis ab urbe condita super quingentos octoginta. Ipsi panes faciebant quiritibus: muliere
id opus erat sicut etiam nunc in plurimis gentibus. Et paulo post subdit: Pistoresque tantum eos qui far pinfiebant
nominatos: nec cocos habebant in seruitiis: eosque ex macello conducebant. Et ut idem in eodem libro. xix.
dixerat cribrorum genera galliae setis equorum inuenere: hispaniae litio excussoria: aegyptus papyro atque iun-
co. arbor uero a frutice ita differt ut frutex ab herba. Nam frutex is est qui ad iustam magnitudinem arboris non
assurgit: & statura similis est multis herbis. sane & inter frutices soboles illa arbor ex plantula computatur: a
qua fruticari uerbum quasi frutice renasci ex arbore. Cicero ad Atticum expressit cum ait: excisa est enim arbor non
euulsa. Itaque quae frutices uidet: nam id quod saepe legimus fruticari pilum translatum est. frondes aliqui a ferro:
alii a fluo dictas uolunt: & tantum sunt arborum: folia uero & arborum & herbarum & florum. Vineta & uinea te-
ste Varrone a uite multa dicuntur. uitis a uino: ad a ui: hinc uindemia: quod est uini demia aut uiti demia Mal-
leolus ut placet Columellae est in modum mallei rostra habens aptus plantationi: & a sarmento sic distat: ut
pars a toto. uerum quando arefacta sarmenta sunt: cum malleolis igni reseruata indifferenter uocantur. Nam
& Hannibalem legimus sarmenta cornibus bouum alligasse: eaque incendisse: ut hostes falleret. Et nonnullis ci-
uibus romanis quod domus haberent plenas malleorum ad capitolium uel urbis incendia fraudi fuit. Sane

fructuum arborum & fructuum: quidam minutissimi & densius nascunt: & hi acini uocantur. quidam uero dispersius & rarius: & hi bacca dicunt. Nam inter acinos enumerant una grana hederæ: grana sambuci: grana ebuli: grana malipunici: addam & grana morog: & quicquid his est simile. Inter baccas uero fructus lauri: fructus oliuæ: corniloti quæ sabâ syriacam uocant: myrti lentisci: similiūmq;. Nonnunq; uero acini & bacca a poetis indifferenter ponunt. ut Virgilius in sileno: Sanguineis ebuli baccis minioq; rubentē. Supra hæc autem poma sunt: & dicunt dūtaxat quibus uescimur: inter quæ cōnumerat cerasia: & mēspila: hoc ē quæ nec acini nec bacca nominant. Nuces uero dicunt sicut corylus: siue a loco auellana: amigdalus: & glans: & siq; sunt his similia. Nam castaneā in nuces referri quibusdam uisum est. ut Virgilius in Alexi: Castaneasq; nuces mea quas amaryllis amabat. glandem uero quidā in numeg: pomog: qdam nucum: nonnulli uero quia siluestris pastio est & porcorum in sua ppria deminatione eē uoluerunt. At Caius iuriscōsultus: & Ulpian⁹ glaudis noie oēs fructus eē dixerunt. ut labolenus ait exemplo græci fermōnis: apud quos omnes arborū species ακρόδρυα appellant. siluam a græco quod est ξύλον. i. lignum dici quidam putant: & generale nomē est propterea solet eē cedua. saltus uero silua in uia est: nec transeuntibus puia: in quo passi atq; æstiuare pecudes solent: aut si locus aerq; patiat hyemare: & a salio dictū uolunt. Nemora autē ut quidā putant uoluptatis causa comparata & plena amoenitatis sunt: ut quasi numina esse & dici uelint. Lucus religiosus est & nequaq; cæduus: uel potius manu confitus: & alicui deo uel alicuius hominis funeribus cōsecratus: ideoq; aut circa delubra numinū: aut circa sepulchra uirorum positus erat.

- A** griophagi cum. i. latino & ph. aspirato scribitur: populi erant athiopium uersus occidentes: q teste Solino solum pantherarū & leonū carnibus uiuebant: unde αγγίον. i. ferarum: φάγοι hoc est comedores dicunt.
- A** grippa cum. i. latino & duplicato. p. scribitur: ubi e superabundanti unum. p. superadditur: nomē est cōpositum ex αγγία dolorē indicat: & πόνος. i. pes quasi dolens pedes: unde omnes qui pedes dolent agrippæ dici possunt. Quin & teste Nonio omnes q anteductis pedibus oriunt agrippæ uocantur.
- A** gron cum. r. post. g. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ primo: primus qui inter heraclidas fardis regnauit: & ut idem ostendit ultimus Candaules.
- A** iax cuz. i. latino atq; absq; aspiratione scribitur. Vnde miror de Gasparino uiro alias diferto & in multis probato: q omnē prorsus scripturā græcā ignorauit: & de orthographia græcæ dictionū scribere tentauit. Nā Aiaccem cū aspiratione scribendū eē dixit. Azimū cum. i. latino quod cum græco scribitur. Cosmographiā cuz ch. aspirato: quod nequaq; aspirari pōt. Antomon cum. th. quod nullam aspirationē habet. Et mille alia in quibus litteraturā omnē græcā peruertit. præter in pauculis quæ uel a Guarrino ueronensi doctissimo uiro: uel ab alio litterarū græcæ erudito audire ualuit. sed hæc hæcenus. Fuit igitur Aiax Telamonis regis filius ex Hefiona Laumedontis nata: ut uidet uelle Homerus. Sophocles uero & alii fere oēs poeta græci: ex alia uxore natū anteq; Telamoni Hefionē Hercules ipse donauerit: ex qua solum Teucrum natū dixerūt. hic uidens arma Achillis nō sibi: sed Vlyxi iniquitatis singulare præmiū potius fuisse cōcessa in infantiā conuersus ē: & cū ad Vlyxis pascua deuenisset ratus illius cōmilitones occidere: oues & quædā pecora trucidauit: atq; alia nonnulla in caprum quandam quæ Vlyxum eē putabat: crudeliter attentauit. Quæ postq; se per infantiā fecisse rescituit: arrepto proprio gladio seipsum interfecit: ut late & eloquentissime narrauit Sophocles in ea tragœdia: cuius titulus est αιῶσ μαστρυγόφορος Et partem tetigit Iuuenalis in satyra Plurima sūt fustilicū ait: Hic boue percusso mugire agamemnone eredit. Quog; cōcertationē Ouidius elegātissime trāstulit in li. xiii. metamorph. ubi cōcludens ait: Quid facundia possit: tūc patuit fortisq; uiri tulit arma difertus: fuitq; sepultus in rhoeteo promōtorio iuxta troiā. Alius fuit Aiax Oilei filius in currendo pñix. ut dixit Homerus libro. ii. Iliados: & ut pgit cognomine minor: qā nō tantus quantus Aiax Telamonis filius erat: s; multo minor & membris & uiribus: Veg; peritia uibrandæ utendæq; lanceæ inter omnes græcos facile princeps. Ob cuius noxam ut dixit Virgili⁹ libro aeneidos primo: quia concubuerat in templo Palladis cū Calpandra regis Priami filia: Pallas ne exurere classē Argiuum atq; ipos potuit submergere ponto: & reliqua ubi mortem illius describit.
- A** labastrū cū unico. l. & t. sine aspiratione scribitur: genus est marmoris plucidi & colorū uarietate distincti. ut testis est Plini⁹ libro. xxxi. & xxxvi naturalis historiæ.
- A** lalia cū. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarū primo: urbs in insula cyrne.
- A** lastor cum unico. l. & t. nō aspirato scribitur: fuit ex sociis Aiaccis Telamonis in bello troiano.
- A** lazones cum unico. l. & z. consonante scribitur: sunt teste Herodoto libro historiæ. iiii. populi scythici hypanim fluuiū accolētes: quos in adiutoriū troianog; uenisse ostendit Homerus libro Iliados. ii.
- A** lbum cum. b. scribitur: quod sabini teste Festo cum. p. scribebant & dicebant alpum: & ab dictione græca quæ ἀλφί dicitur: & candorē denotat tractū asserit. Vnde credi potest alpium nomen deduci: & sic quoq; a candore nominari. Nanq; alpes græcā esse dictionem constat.
- A** Icamenes cum. c. simplici scribitur: fuit uir statuarius. de quo Quintilianus libro duodecimo de institutione oratoria meminit.
- A** Icanor cū. c. non aspirato scribitur: nomen est uiri propriū: de quo Homerus & Virgilius mentionē fecere:

Virgilius libro. ix. aenei. Pandarus & bitias idæo alcanore creti. & in. x. ait: Huic frater subit alcanor.

- A** Icathus cum. c. non aspirato & th. aspirato scribitur: habetq; accentum in secunda: fuit ex principibus troi-
anis. ut ostendit Homerus libro duodecimo iliados.
- A** Icathæ cū. c. sine aspiratione & th. aspirato scribitur: urbs fuit ut quidam putant eadem cum megara: de qua
dixit Ouidius libro metamorphoseos. viii. Alcathæ quam nisus habet: & reliqua.
- A** Icaus cū. c. nō aspirato & æ. diphthongo scribitur: fuit poeta lyricus: & patria mytilenæus dicēte Sappo: Nec
plus alcaus cōfors patriæq; lyræq; laudis Habet: quāuis grandius ille sonet. Et Horatius in secundo carminū
Et te sonante plenius aureo alcaæ plectro: de quo etiā meminit Herodotus libro historiarum quinto. Alius fuit
Gorgophonis thebani filius & Amphitryonis pater. ut ostendit Euripides a quo Alcides Hercules ipse ut
quidam uolunt cognominatur.
- A** Icenor cum. c. exili & e. absq; diphthongo scribitur: fuit teste Herodoto uir argiuus.
- A** Icedo absq; aliq; aspiratiōe atq; e. absq; diphthōgo scribitur. nō ē dictio græca ut qdā putāt: s; latina ut testat
Priscianus in. vi. declinat q; huius alcedinis: & eā auiculā eē existimo quā græci halcyonē uocant. unde ait Plau-
tus in penulo: Quā mire dulce est cum ibi alcedo pullos educit suos: & forte philomenam intellexit.
- A** Icesta: alii Alcestes: nōnulli Alcestis: absq; aliqua aspiratiōe uel diphthōgo & cū. i. latino scribitur: fuit teste Ho-
mero li. ii. iliados: Admeti cōiunx & filia: Perelei regis thessaliæ formosissima: ex qua & uiro Admeto nat⁹
est Euemelus: q; ad troiā cū aliis græcorū ducib⁹ ueniens undecim præfuit nauib⁹. hæc adeo uirū suū amauit
ut cū ad mortē ille ægrotaret: & ab oraculo respōsus eēt ipm̄ p̄xime moriturus: ni aliquis ex p̄pinqs locis eius
uoluntaria morte moreret. Ipsa auidē mori uoluit: quod ceteri p̄pinqi penitus spreuerūt. Quare dixit Se-
neca in Medea cōiugis fatū redimēs Pheræi uxor impendit animā marito. & Ouidius tertio de pōto ad uxo-
rem dixit: Si mea mors redimenda tua quod abominor eēt: Admeti coniunx quā sequeris erat. Ideoq; in
obprobriū scēminæ sui temporis dixit Iuuenalis in satyra Credo pudiciam: Spectat subeuntē fata mariti
Alcestem: & similis si permutatio detur: Morte uiri cupiant animam seruare catellæ.
- A** Icibiades cū. c. nō aspirato & i. latino utrobiq; scribitur: fuit atheniensis Clinia filius: qui teste Plutarcho ge-
nus ab Euryface filio Aiæis telamonii ducebat. In hoc teste Aemilio Probo quid natura efficere possit uide-
tur experta. Et nihil eo fuisse excellentius uel in uitiis uel in uirtutibus. Natus est enī in amplissima ciuitate:
summo genere: & omniū ætatis suæ multo formosissim⁹: ad omnes res aptus: cōsiliisq; plenus. Nāq; impera-
tor fuit summus & mari & terra: disertus: ut in primis dicendo ualeret: cuius tanta erat cōmēdatio oris atq;
orationis: ut nemo ei dicendo posset resistere. diues cū t̄ps̄ posceret laboriosus: patiens: liberalis: splendid⁹:
nō minus in uita q̄ uictu. Affabilis: blandus: tēporib⁹ callidissime seruiēs. Idem simul ac se remittebat: neq;
causa suberat quare animi laborē perferret. Ita luxuriosus dissolutus libidinofus intemperās reperiebat: ut
omnes admirarent in uno hoīe tantā eē dissimilitudinē: tanq; diuersam naturā. Idem educatus fuit i domo
Periclis patris sui. ut dixit Iustinus. Aemilius uero dixit illum Periclis fuisse priuignū: fuitq; eruditus a Socra-
te. Ipse quoq; ineunte adolescētia amatus est a multis: atq; etiā a Socrate: de quo mentionē facit Plato i sym-
posio. Nā eū induxit cōmēmoratē se pernoctasse cū Socrate: neq; aliter ab eo surrexisse ac filius a parēte de-
buerit. Posteaq; robustior ē factus nō minus multos amauit. In quoq; amore quoad licitū ē odiōsa multa
delicate iocoseq; fecit. Socerū habuit Hipponicū omniū græcæ linguæ eloquētissimū. Bella uero q̄bus ipse
imperator præfuit: narrat apud græcos late Thueydides de bello pelopōnesiaco: & Plutarchus in descripti-
one uitæ illius. apud nostros uero cōpēdiōse Iustinus in libro sui epitomatis quinto: & ut cōcludūt Theo-
pompus & Timæus græci historici: hic cū athenis splendidissima ciuitate natus eēt: omnes splendore ac di-
gnitate uitæ superasset certū est. Postq; inde expulsus thebas uenit: adeo studiis eog; inseruisse dicūt: ut ne-
mo animo eū corporisq; uiribus posset æquiparare. oēs enī boetii magis firmitati corpis q̄ ingenii acumini
deseruiūt. eundem apud lacedæmonios: quoq; morib⁹ summa uirtus in patientia ponebat: ut etiā nosler Ci-
cero secundo tusculanarū libro ostendit: sic duritiæ se dedisse serunt: ut parsimonia uictus atq; cultus oēs la-
cedæmonios uinceret. fuisse apud thracas hoīes uiuolentos rebusq; ueneris deditos: hos quoq; cū apud il-
los eēt in his rebus antecessisse affirmāt. Venisse deinde ad persas: apud quos summa laus eēt fortiter uenari
luxuriose uiuere: hoc sic imitatū cōsuetudinē dicunt: ut illi ipsi in his maxime admirarent: quibus effecisse:
ut apud quoscūq; eēt princeps poneret: habereturq; charissimus. Veg; corū qui tyrannidē apud athenas ex-
ercebat cōsilio: & Lyfandri lacedæmonii artificio in phrygia interfectus est: cū iam incendiū domus effu-
gisset: quod ad illum interficiendū fuerat paratū: & eius caput ad Pharnabazū rettulerūt: & cuius bustū mu-
lier quæ cū eo uiuere consueuerat: teste Aemilio Probo muliebri sua ueste contactū ædificii incendio mor-
tuū cremauit: quod ad uiuum interimendum erat comparatum.
- A** Icidamus cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Cicerone in primo tusculanarum: rhetor antiquus: qui
mortis laudationem scripsit.
- A** Icides cū. c. nō aspirato & i. latino scribitur: dicitur a poetis Hercules: sic quoq; uel ab A cæo auo: hoc est amphi-
tryonis patre: uel ab α λ κ η quod est robur: & fortitudo cognominatus.
- A** Icimus cū. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Plutarcho epirota: & uir bellicosus.

- A lcinous cū .c. nō aspirato & .i. latino scribitur: fuit Naufthoi filius. ut testis est Homerus libro .vii. odyssæ: rex phæacū iustissim⁹: dicente Orpheo in argonautica ἀλκίνοσ κραίνεσκέ δικάτοτατοσ βασιλιών fuitq; diligens hortorū cultor: quare dicit Virgilius libro georgicorū .ii. Pomaq; & alcinoi siluæ .i. arbores pomiferæ: quas ille in pulcherrimā formā ordinauerat. unde Ouidius in .xiii. metamor. libro: Proxima phæacū scelicius obsita pomis Rura petunt. ad hunc teste Homero in odyssæa naufragus uenit Vlyxes: q; honorifice & regio conuiuio susceptus errores suos enarrauit: cui rex si secū remanere consensisset: Nauficæ filia coniugium offerebat: quod ille renuens multis ab eo muneribus donatus: & naue cum sociis discessit. Sane per synæresim Alcinoi absq; .o. nonnunq; ab auctoribus ponitur.
- A lciippe cū .c. exili & .i. latino atq; duplici .p. scribitur: nomē ē ppriū sceminæ de qua sapiissime Theocritus loquitur: & quia ab ἀλκί: quod ē robur & fortitudo deriuat: & hippos equus: ne forte aliunde deriuari credat cū .c. absq; aspiratione scribitur: ut similiter Aristippus & Leucippus.
- A lcinæon cum .c. exili: hoc est sine aspiratione: & cū .æ. diphthongo scribitur: fuit philosophus Crotoniates Pyrihi filius: & Pythagoræ auditor. hic teste Laertio primus de naturæ ratione scripsit: & animam dixit immortalem atq; instar solis moueri.
- A lcnæus cum .c. non aspirato & .a. ante .u. scribitur: fuit filius Amphiarai: qui matrem Eriphylē in patris ultionem occidit: ut uidebimus in dictione Calliroe.
- A lcnæa cum .c. exili ante .m. & .e. absq; diphthongo scribitur: fuit Electrionis ex Lyfidice uxore filia: Vxorq; Amphitryonis: & Iouis amafia.
- A leon cū .c. nō aspirato scribitur: fuit teste Seruio sup Daphnim cretensis sagittari⁹: cui⁹ cū filiū draco inuasisset tāta arte dixerit sagittā: ut ea currēs in serpentis desciret uulnere: nec transfret in filiū. ali⁹ faber fuit argētarius: de quo Ouidi⁹ li. meta. xiii. Craterē aeneæ sibi quē fabricauerat alcō: Nile⁹ & lōgo celauerat argumēto
- A lecto cū unico .l. & .æ. nō aspirato scribitur: una est ex furiis infernalibus: quā Virgilius dixit li. aenei. vii. luctificam alecto. nā in accusatiuo quē admodū in nominatiuo terminat: ut idē in eodē libro: Reginā alecto stimulus agit undiq; bacchi. nec est alius casus nisi genitiuus: q; teste Seruio Alectus facit. & tres a poetis describunt: Tisiphone: Alecto: & Megæra: quas Acherontis & noctis filias Hesiodus dixit. unde Orpheus in argonautica: eog; noia unico uerū cōprehēdit dicens τισιφονη τε καί αληκτοκαι διαμεγαίρα.
- A lethes cū unico .l. & .th. aspirato scribitur: nomē fuit ppriū uiri troiani: quasi ἀληθησ .i. uerax fuerit: de quo Virgili⁹ libro aenei. i. Et qua grandeuus alethes. Idē libro .ix. Hic annis grauis atq; animi maturus alethes.
- A lgeo cum .e. absq; diphthongo scribitur: & ex uerbo græco deducitur: quod est ἀλγέω ἀλγω .i. doleo uel rigeo: ita ut sit frigus dolor quidam membrorum rigore coniectus.
- A lexandria cū unico .l. & .x. cōsonante atq; .i. latino scribitur: nomē fuit triū urbū cōstruētæ ab Alexandro magno: quæ una fuit in ægypto p Dimocratē architectū: ut scripsit Vitruuius in proœmio libri primi de architectura locū sortitus haud longe ab hostio nili: ut dicit Solinus: quod plurimi canopicū dicūt: eamq; teste Iustino libro .xi. totius ægypti caput esse iussit. Aliā struxit idē Alexander in asia. aliā in scythia super tanaim: ut testes sunt Curtius & Iustinus. Sane poetæ nostri nonnunq; loco .i. quod est in penultima .e. surrogauerunt. ut Horatius libro .iiii. carminū: Nā tibi a quo die alexandrea supplex: & uacua patefecit aulam. & in de alexandræ cum .æ. diphthongo deducitur.
- A lia cū unico .l. & .i. latino teste Seruio in .vii. aenei. scribitur. Idq; ostēdit Lucan⁹ cū dixit: Quas aliæ clades. estq; teste Liuiο libro .v. ab urbe fluuius .xi. lapide uia tyburtina ab urbe distans e montibus crustumeris in tyberim defluens. apud hunc .xv. kl. Aug. Galli duce Brenno romanos strauere: & postriduo urbē etiā deleuerunt: excepto capitolio. Virgilius uero libro .vii. aenei. metri causa cū duplici .l. scripsit dū ait: Quosq; secās infausū interluit Allia nomē p quē modū reliquias nō solū cum duplicato .l. scribimus.
- A lyattes cum unico .l. & .y. græco atq; duplicato .t. scribitur: fuit filius Sadiattis regis lydiæ: & pater Croesi: ut scribit Herodotus libro historiarum primo.
- A lyba cum unico .l. & .y. græco scribitur: regio est teste Homero libro secundo iliados: nō longe a mysia: ubi argentifodinas esse dixit.
- A litos cum unico .l. & .i. latino atq; .t. nō aspirato scribitur: fuit teste Homero libro .ii. iliados: una ex urbib⁹ boeotiis: quā herbosam aliarton uocat.
- A licarnasus cū unico .l. sequente .i. latino & .c. exili: atq; unico .s. scribitur: a nōnullis ex nostris absq; aspiratione principii scribitur: s; qa a græcis sp aspirat: ut etiā ex ei⁹ deriuatiōe mōstrabit: inter aspirata locabimus.
- A liptes cū unico .l. & .i. latino atq; .t. nō aspirato scribitur: apud nos dici pprie potest unctor. nam ab ἀλείφο uerbo græco quod est ungo deriuat: quo uocabulo usus est Iuuenalis in quarta satyra dū ait de græculo: Grammaticus rhetor geometer pictor aliptes.
- A lysonii cum unico .l. sequente .y. græco scribitur: populi sunt scythiæ asiaticæ. ut ostendit Herodotus libro historiarum quarto.
- A litta cum unico .l. & .i. latino atq; duplicato .t. scribitur: dicitur teste Herodoto libro historiarum primo: lingua arabica Venus.

Allegoria cum duplici. l. & i. latino scribitur: potest secundum uocabuli litteraturam dici alieniloquiū. Elegantes uero in uersionem interpretantur: ut aliud uerbis: aliud sensu ostendat. Virgilius in palæmone: Claudite iam riuos pueri fat prata bibere: hoc est definite iam plura canere: quia fat superq; audiuius. Et in fine libri secundi georgicorum: Sed nos immensum spaciis confecimus æquor: Et iam tempus equum fumantia soluere colla: hoc est quæ tractanda fuerant explicuimus: Iam congruum est carmē finire. huius septem sunt species Ironia: Antiphrasis: Aenigma: Carientismos: Parœmia: Sarcasmos: & Astismos. de quibus in dictionibus & uidebimus: & uidebimus.

Allophylos cum duplicato. l. in principio & y. græco in penultima atque sequente unico. l. scribitur: dici potest a nostris alienigena. Nam componitur ex αλω: quod est aliud: & phylos quod cum. y. græco scriptum gentem designat.

Allotheta cum duplici. l. & in penultima cum. th. aspirato: in ultima uero cum. t. simplici scribitur: dici potest latine aliter posita. Nam componitur ex αλωσ: quod est aliter: & θετα posita.

Aloeus cum unico. l. sequente. o. & eu. diphthongo in fine scribitur: fuit Titani filius ex terra. hic teste Homero libro undecimo odyssæ Iphimediam uxorem habuit: quam omnes alii poetæ & scriptores græci Iphimediā uocant. eodem modo Seruius noster in nouo Virgilio libro: hæc itaq; adulterari consueuerat cum Enipeco quodam: In cuius speciem uersus Neptunus: illa grauidasse dicitur. Nam ut ait Homerus φασκε ωσσειλαωνι διγνησι hoc est dicitur illam Neptuno fuisse commixtam: quæ illi uel marito: ut alii uolunt gemellos peperit Oetum & Ephialtem: qui aloides a putatiuo patre cognominati sunt: dicente Ouidio libro metamorphoseos sexto: cum ad Neptunum loqueretur: Tu uisus enipeus gignis aloidas. Sed cum hi teste Seruio singulis hebdomadibus nouem digitis in corporis proceritatem extenderentur: nouem uulnibus excreuerunt. ut dixit Homerus libro undecimo odyssæ cum ait: εηνεα τηκεεσ ησαν. Verum parantibus titanis bellum aduersum Iouem: nec ad illud decrepitis Aloeus accedere posset: hos misit geminos contra deos: quod Lucanus ipse tetigit: quando libro sexto dixit.

Impius hic prolem superis immisit aloeus Inseruit celsis prope se cū pelion astris. sed cōfixi sagittis ab Apolline & Diana in infernum detrufi sunt. dicente Virgilio libro æneidos sexto:

Hic & aloidas geminos immania uidi.

Corpora: qui manibus magnum rescindere cælum

Aggressi: superisq; Iouem detrudere regnis. Sed ut scribit Homerus libro quinto Iliados: bellū prius cum Marte gesserunt: quem uictum catenis: tredecim mensibus trufum in carcere tenuerunt: in quo sane perpetuo perdurasset: nisi admonitu & precibus Eriboæ noueræ idest Iunonis: furtim a Mercurio liberatus fuisset. Quod etiam Claudianus noster de laudibus Stiliconis agens tetigit: quando ait: Cum gemini fratres genuit: quos asper aloeus Martem subdiderint uinclis. Et inde Carolus Arretinus conterraneus meus in elegia ad Pogium inquit ad Mercurium loquens: Tu macias argum: marti tu uincula soluis: Vincula quæ scæuo carcere nexa deo.

Alope cum unico. l. scribitur: & in fine accentum detinet apud græcos: fuit Cercyonis filia: a cuius nomine cognominata est alope ciuitas thessaliæ: de qua meminit Homerus libro. ii. iliados: Et alopertes ciuis dicitur.

Alphabetum cum. ph. aspirato & t. non aspirato scribitur: Nomen est compositum ex nominibus duarum primarum litterarum græcarum: uidelicet ex alpha & beta: quarum secundum cum. t. exili scribitur: ut in ea dictione uidebimus. Quare ait Iuuenalis in satyra Plurima sunt fuscine:

Hoc discunt omnes ante alpha & beta puella:

Et inde alphabetum quod apud græcos ordine litterarum numerum designat. Et prima littera unum denotat: secunda duo: & reliquæ modo consimili apud antiquos indicabant. Quod & si aliquando apud nostros itidem antiquos obseruatum fuerit: ut affirmare uidetur Priscianus libello de numeris: nunc uero præter paucas reliquæ numerum non designant. Verum. c. pro centum ponimus. d. pro quingētis. i. pro uno. l. pro quinquaginta. m. pro mille. u. pro quinq;. & x. pro decem scribere consueuimus.

Alpheus cum. e. absq; diphthongo scribitur. Nam licet apud græcos sit. ei. diphthongus. nā scribitur αλφειος: nos tamen diphthongū in. e. longum cōuertimus fluuius est helidis ciuitatis arcadiæ iuxta pisam decurrens: ut auctores quicq; asserunt: qui longo tandem cursu in achaia demergitur: & ibi a terra absorptus atq; subter mare defluens: ex græcia in fontem arethusam apud syracusam in sicilia se attollit: & inde in mare siculum cadit. Vnde Virgilius libro tertio æneidos ait: Alpheum fama est huc helidis arimen Occultas ægisse uias subter mare qui nunc Ore arethusa tuo siculis confunditur undis.

Alpes græcuz esse dixit Festus: ab αλφειος: quod est candidum deductum: quia perpetuis fere niuibus albescunt unde ait Priscianus in septimo αλφειος: cum. ei. diphthongo in fine apud græcos scribitur: quā quidam ex nostris in. i. conuertunt: & dicunt alpis cum. i. finali ut fardis: & syrtis. Sed plæriq; diphthongum in. e. conuertunt: & dicunt alpes. hæc omnem italiam inaccessibili muro cludentes a tota gallia: & germania securam reddebant: sed cum illas peruias igne & aceto Hannihal pœnus effecerit: ab illo teste Seruio non solum ei⁹ loci mons apœninus dicitur: sed omnis eius montis tractus qui per totam discurrit italia: & usq; in sicilia

protenfus est apœninus est cognominatus: quasi alpes pœni. unde Virgilius libro duodecimo æneidos: Quantus gaudetq; niuali Vertice se attollens pater apœninus ad auras. Et Lucanus de illo inquit: Nulloq; a uertice tellus Altius intumuit propriusq; accessit olympo. Et ut ait Plinius libro uigefimo sexto naturalis historia: in portento prope habuere maiores alpes Hannibale exuperatas: & postea a cimbris: nunc ipse cæduntur in mille genera marmorum.

A lthæa cum. th. aspirato: & a. diphthongo scribitur: habetq; accentum in penultima: nomen fuit proprium uxoris Oenei regis ætolia: cuius regia ciuitas erat calydon: fuitq; Testii filia: & mater Meleagri: quem fatali stipite consumpsisse scribitur a poetis: dicente Ouidio libro primo de tristibus: Utq; cremasse suum fertur sub stipite natum Testias: & melior matre fuisse soror.

A lucinari per unicum. l. scribitur: & ex græco factum quod est α λυειν dixit Cloatius uerus in libris: quos teste Gellio libro sedecimo noctium atticarum inscripsit: uerborum e græcis tractorum: unde lucium quoq; dictum esse putat tarditatem quandam animi & stuporem: qui alucinantibus plærung; uenit.

A maracus cum. c. non aspirato scribitur: fuit teste Seruio super primum æneidos: puer regius: qui cum præciosa deferret unguenta casu lapsus: & fracto uase ingenti concepto odore in odiferam herbam conuersus est. de qua Virgilius Vbi mollis amaracus illum floribus & dulci spirans complectitur umbra: hanc Dioscorides dixit a romanis per sam dici.

A maranthus cum. th. aspirato scribitur: flos est purpureus gratissimi coloris: qui apud nos immarcescibilem indicat: de quo Plinius libro uigefimo primo naturalis historia: inquit: amaranthus est spica purpurea uerius q; flos aliquis: & ipse sine odore prouenit augusto mense durat in autumnum: summa natura eius in nomine appellatiuo: quoniam non marcescit: sed postq; defecerunt cuncti flores madefactus aqua reuiuiscit: & hybernas coronas facit. de hoc Ouidius libro quarto fastorum.

Has hiacynthe tenes: illas amarante moraris.

A maryllis cum. y. græco in penultima sequente duplicato. l. & i. latino in ultima scribitur: nomen fuit rustice proprium: de qua & Theocritus: & Virgilius sæpe meminere.

A malthea cum. th. aspirato: & absq; diphthongo scribitur: fuit Iouis nutrix: quam Lactantius libro instituti onum primo una cum sorore Melissa: quæ scilicet patris nomen detinebat: Iouem puerum caprino lacte ac melle pauisse asserit. at Parmenius poeta græcus capram illam fuisse dixit: quæ geminos hædos parere solebat: & tunc illo tempore enixa fuerat quo Iuppiter ad regem cretæ Melissum nutriendus missus fuerat: & filiabus eius in custodiam datus: quæ cum tunc forte lacte carerent: illum ad capram amaltheam exposuerunt.

A mathus cum. th. aspirato scribitur: Insula est in mari ægæo quæ Veneri sacra fuit. Ipsa dicente apud Virgili um libro æneidos decimo: est celsa mihi paphos atq; cythera. Ipsa eadem est metallorum foccū diffima: dicente Ouidio libro metamorphoseos decimo: At si forte roges foccundam amathunta metallis. Et inde amathunteus. ut Ouidius in eodem libro.

Lactantes uitulos amathunteasq; bidentes.

A mathuta penultima cum. th. aspirato: & ultima cum. t. simplici scribitur: fuit uxoris Athamantis regis thebarum nomen: quæ ante deificationem uocata fuit Ino.

A mafenus cum unico. s. & e. absq; diphthongo scribitur: fluiuius est uolscorum priuernatum: ultra quæ Metabus uolscorum rex & Camillæ pater: subditorum iram fugiens: telo alligatam ipsam filiã Camillam proiecit. ut ostendit Virgilius libro æneidos undecimo. Quoniam ex eo nomine esse aliũ in sicilia fluiuiũ ostendit Ouidius libro metamorphoseos quindecimo dicens: Nec non sicamias uoluens amafenus arenas: Nunc fluxit: interdum suppressis fontibus aret.

A masis cum unico. s. post. a. & ante. i. latinum scribitur: habetq; accentum in penultima: fuit teste Herodoto libro historiarum secundo ægypti rex: cuius tumulus fuit una pyramidum: dicente etiam Lucano libro .ix. Non mihi pyramidum tumulus euulsus amasis. hunc Plato dixit in timæo athenas apud græcos ædificasse ante quem teste Pomponio trecenti & triginta reges in ægypto fuere: quare uetustissimos prædicant ægyptios. alius eodem nomine uir fuit maraphius patria: & peditum Darii dux contra cyrenenses missus. ut Herodotus ipse monstrauit.

A mazones cum unico. z. scribitur. Nam uocabulum est compositum ex a quod est sine: & mazon mamma: & tam primam q; penultimam corripit. ut Virgilius libro undecimo æneidos: Pulsant & pictis bellantur amazones armis. fuerunt scythicæ foemina: iuxta tanaim fluiuium primum inhabitantes. deinde ad loca iuxta fluiuium thermodoonta deuenerunt. Et ulterius inde procedentes magnam asia: partem occupauere: ut de his omnia libro secundo sui epitomatis narrauit Iustinus. Nec uiris hæ foemina: miscebantur: nisi in uere cum quibus uulgo delectari consueuerant: quousq; grauidas se perferent: quæ Seneca in hippolyto tetigit cū ait: Et profus iste gentis armigeræ furor

Odiffe ueneris foedera & castum diu

Vulgare populis corpus. & reliqua. E quibus si mares nascebantur: interficiebãt illos: foeminas uero earum

- dexterioribus māmīs inuētis ad consueta ſua officia exercebant. Vnde Amazones dictæ ſunt.
- A**mbidexter cum. i. latino & x. ante. t. exili ſcribitur: cōponitur ex α.υ.φ.ω.: quæ latine ut ſupra uidimus tranſfertur ambo: & Δεξιός dexter.
- A**mbracia cū. c. exili hoc eſt ſine aſpiratiōe & i. latino ſcribitur: ubi. p. in. b. cōuertimus. Nam apud græcos ambracia ſcribitur: urbs eſt in epiro teſte Liuii libro. vii. de bello macedonico: aſpero ſubiccta tumulo: Arcēq; habet in tumulo poſita: Eſtq; iuxta aretonē nauigabile fluiū: dudū fuit Pyrrhi regia: de qua Ouidi⁹ li. ix. metamorphoſeos: Præter erant uecti certatā lite deorum.
- Ambraciam: uerſiq; uident ſub imagine ſaxum
- Indiciis actiaco quæ nūc ab apolline dicta eſt. Nam ibi actiū eſt oppidū & p̄mōtoriū: ubi Auguſtus uictis Antonio & Cleopatra: nō modo reſecit: ſed ampliavit templū actienſis Apollinis. ut dixit Suetonius: & actienſes ludos inſtituit: ut uidimus in dictiōe actiū. Sinus etiā huic urbi adiacens: ambracia ſimiliter dicitur: cui⁹ circuitū deſcribēs Ptholema⁹ primo ponit acarnanū oppidū: deinde ſubſequēter aratii fluii hoſtia: deinde ambraciā urbem: poſt illā actiū oppidū & leucas p̄mōtoriū: deinde aziliā urbem: deinde acheloi fluii hoſtia q̄ terminus eſt epiro hoc eſt eius partis: quæ acarnania dicitur: ut in illis dictiōibus uidimus.
- A**mbrosia cū. i. latino ſcribitur: herba fertur dulciſſimi ſaporis: adeo ut ex illa dei depaſci ſint crediti: dicēte Ouidio libro primo de ponto: Nectar & ambroſiam laticeſ epulaſq; deoꝝ: Det mihi formoſa grata iuuenta manu. Diaſcorides uero dixit ambrosia quā multi artemiſiā dicūt: plurimas in frutice detinet uirgas lōgas palmis tribus: habetq; folia in initio minuta ſimilia rutæ: uirgæ uero ſunt plenæ ſemine: quaſi acinis odorē uini habētēs: Nec unq; herba floret: habetq; radicē duob⁹ palmis lōgā. Plini⁹ artemiſiā credit. Sane ab ambrosia adiectiū ambrosius ambrosia ambroſiū deriuat: quaſi diuinus diuina diuinū: aut immortalis & immortale: unde Homerus α.υ.β.ρ.ο.σ.τ.α.ι. κ.α.ι. χ.α.ι.σ.α.ι. i. ut traduxit Virg. in. i. aenei. Ambrosiaq; comæ: hoc ē diuina.
- A**methiſtus penultima cū. th. aſpirato & i. latino: ultima cū. t. exili ſcribitur lapis eſt precioſus coloris purpurei cōtra ebrietatem ualens: unde nomen aſſumpſit. Nam a negationē indicat: & α.ε.θ.ι. ebrietatē: inde amethiſtinus. ut Luuenalis in ſatyra Et ſpes & ratio inquit: Vendunt amethiſtina. at uero Horatius nō amethiſtina in neutro: ſed amiſtidem amoto. th. aſpirato. ptulit in ſceminino cū ait i libro carminū primo: Baſſum threicia uincat amiſtide: quod acron annotauit aſſerens ſic apud antiquoꝝ platū: ſed ſuo tpe amethiſtis dicitur.
- A**myclæ cū. y. græco & c. nō aſpirato ſcribitur: fuit laconia ciuitas Apollini ſacra. ut Homerus libro. ii. iliados: fuitq; Caſtoris: & Pollucis patria: quod libro. iii. georgi. Virgilius tetigit cū ait: Talis amyclæi domitus pollicis habenis: Cyllarus: & quoꝝ graii meminere poetæ. Similiter Statius libro primo achilleidos: Soluerat oebalio claſſem de litore paſtor Dardanus incautas blande populatus amyclas: & inde amyclæus cū. æ. diphthongo deducit. ut Virgili⁹ præfato libro: Armaq; amyclæūq; canē: creſſamq; pharetram: quaſi bonos canes producat. & Ouidius octaua epiſtolæ heroidū inquit: Caſtori amyclæo & amyclæo polluci. alia hoc noīe uocitata fuit in italia urbs inter caietam & tarrhacinā cōſtituta: quæ teſte Seruio ſup. x. Virgiliū librum a laconibus: qui Caſtoris & Pollucis comites fuerant conſtructa fuit: quæ deinde tacendo periit: ut dixit Lucilius & Virgilius tetigit in præfato libro: cū ait: Tacitis regnauit amyclis. Quod ſane p̄ hūc modū fuiſſe fertur: Ciues eius urbis cū pythagoræa ſectam a cæde omniū animalū abſtinentes obſeruarēt: & ex uicinis paludibus natos ſerpentes occidere nephas putarent: ab iisdē interempti ſunt: quā ſententiā Plinius his uerbis libro quinto naturalis hiftoriæ cōfirmare uidet dicēs: iuxta tarrhacinā fuerē amyclæ a ſerpentibus deleta. hæc ille: ſed tacitas dixit amyclas. Virgi. hoc eſt pythagoræas: quia taciturnitatē Pythagoras primū diſcipulis p̄ quinquenniū indicebat. alii uero exponūt cū frequenter falſo nuntiaſſent hoſtes: & inani terrore ciuitas quaſi aret: lata lege cautū eſt nequis unq; hoſtis nuntiaret aduentū. poſtea uero cū hoſtis nullo nūciantē ueniret: ex improuiſo ciuitas capta eſt: unde tacite dictæ ſunt: quia periire ſilentio. hinc eſt quod ait Lucilius: mihi neceſſe eſt loqui. nam ſcio amyclas tacendo periſſe.
- A**myclas etiā in ſingulari ſimiliter cum. y. græco: & c. exili ſcribitur: fuit nauta pauperrimus in epiro: de quo Lucanus libro quinto plura proſequitur.
- A**myclon cum. y. græco ſcribitur: ciuitas fuit peonia: ſeu mauiſ macedonia: nō longe ab axio fluiuo troianis auxilia mittens. ut oſtendit Homerus libro iliados ſecundo.
- A**mygdala cum. y. græco ſcribitur: dicitur a noſtris nux longa. Virgilius libro georgicorū primo: Cū ſe nux plurima ſiluis induct in florem. exponit Seruius ideſt nux longa.
- A**myne cum. y. græco ſcribitur: fuerūt teſte Macrobio libro tertio ſaturnaliū: loca ubi poſtea phalernum dictum fuit. Et inde amynæus cum. æ. diphthongo in penultima ſcribitur. Virgilius libro georgicorū ſecundo: Sunt & amynæ uites firmiſſima uina.
- A**myntas cū. y. græco & t. non aſpirato ſcribitur: ponitur a Theocrito & Virgilio paſtor: quo etiā nomine Alexandri auus: hoc eſt pater. Philippi cognominatus fuit: quin & alii plures.
- A**myntor cū. y. græco & t. exili ſcribitur: fuit teſte Homero libro. ii. iliados: Phœnicis pater. Vnde dixit Ouidius in tertia heroidum epiſtolarum: Venerunt ad te telamone & amyntore nati.
- A**mythaon cū. y. græco & th. aſpirato ſcribitur: fuit uir argiu⁹ pater Melāpi medici. ut oſtēdit Homer⁹ diuerſis

i locis odiffæ a quo Melap⁹ ipse dictus ē amythaoni⁹ Virgi. li. geor. iii. Amythaoni⁹sq; melampus.

Ammon cum duplicato. m. & absq; aspiratione principii scribitur. a nostris arena dicitur. Nam cū Liber pater de uicta iam India per extrema libyæ cum toto exercitu gradiēs maxima siti laboraret: Ioui humiliter supplicauit: ut in hoc arduo casu se patrē illi ostenderet: Cui cū repente occurrisset aries illo duce ad limpidiſsimū fontē deductus est. Moxq; sub oculis ammirantis euauit. Quare crediderūt cuncti arietem illū Iouem fuisse ad huius ergo tantæ rei memoriā sumptuosissimū templū cōstrui fecit: quod Iouis ammonis hoc est arenarii cognominauit. In quo scilicet simulacrū arietis forma præſtabat. de quo Lucanus libro nono Catonis iter per libyam describens ait.

Ventum est ad templum libycis quod gentibus unum

Inculi garamantes habent: stat corniger illic

Iuppiter ut memorant: sed non aut fulmina uibrans:

Aut similis nostro: sed tortis cornibus ammon. Et inde ammoniacus gummi quoddā seu lachryma dicitur: quæ ut late Plinius libro. xii. naturalis historiæ rettulit ex arbore gignit: quā metropon uocat: iuxta oraculū Ammonis. Idem libro secundo eiusdem operis prius dixerat ibidē esse fontem qui die friget: noctibus feruet. Quod Ouidius libro. xv. metamorphoseos tetigit cum ait.

Media tua corniger ammon.

Vnde die gelida est: ortuq; obituq; caleſcit.

Amomū absq; aspiratione principii uel duplicatione ipsi⁹. m. scribitur: herba ē suauissimi odoris: quā Plini⁹ li. xii. naturalis historiæ nasci dixit in armenia: arabia: & ponto: armenicā uero p̄ omnib⁹ Dioscorides laudat.

Amorges cum. r. post. o. & ante. g. scribitur: fuit ex Darii ducibus unus: qui in caria ceciderunt. ut ostēdit Herodotus circa finem libri quinti.

Amœbaus antepenultima cū. ce. & penultima cū. æ. diphthongis scribitur: genus est carminis æquali numero alternatim prolata. ut Virgilius in bucolicis: Alternis dicentis: amant alterna camanæ: unde dicitur quasi αμοιβαιδων: quod est alterne & mutue. Nam ab αμοιβω: quod est commuto deriuatur.

Amnis quidam græcum esse uolunt: & componi ex αμφω: quod est circum: & nare fluere. Varro uero ostēdit esse latinum: & ab ambio quod est descendendo deriuatum.

Amphiareus cū. i. latino & eu. diphthongo in fine scribitur: fuit Oiclei filii Antiphatis filii Melampi filius: unde Statius libro thebaidos tertio inquit. Ac prior oiclides solita prece numen amicat. fuit Apollinis uates: & inter augures clarus: Ita ut cū primū pubesceret: ab argonantis uocatus accessit. ut eodē libro Stati⁹ ipse mōstrauit. deinde cū tēporis successu Adrastus argiuog rex expeditionē in thebanos acturus eēt una cū Melampo uate montē amphifanta ascendit: uifurus quid ex bello argiuis euenturū eēt: & cū inter alia præuidisset se ex eo bello nō reuersurū latebras petiit: quæ oia Eriphylæ uxori tanq̄ fidissimæ indicauit. Sed iam cū ceterorum principiu⁹ exercitu parato: cum solus ipse peteretur a cunctis: & longior mora tedium pareret uniuersis: uxor illius pacta cū Argia filia Adraſti cingulū seu monile preciosum: quod Vulcanus Hermione priuignæ: & uxore Cadmi prius dederat: maritū detexit: qui cū thebas cum aliis principibus nō reditur⁹ peteret & die qua curru & armis nobilis uenisset in præliū: facto repente maximo terræmotu telluris uoragine absorptus obiit. quare dixit Statius libro. vi. uiuū illum & armatum ad inferos descendisse. Cetera uero quæ inde secuta sunt: uidebimus in dictione Eriphyle: & dictione Calliroe.

Amphibolum cum. i. latino & unico. l. scribitur: a nostris dicitur ambiguū. Nam cōponitur ex αμφι quod est undiq; & βολυ consiliū: unde amphibole uel amphibolia. i. ambiguitas.

Amphibologia eodē modo scribitur: & ex αμφι cōponitur atq; logia: quæ est fermocinatio: quasi sermo ille sententiā dubiā indicet: ut dico lacedæmonas athenienses superasse. Simili modo respōdit Apollo ad Pyrrhū dicens: Aio te æacida romanos uincere posse. sit etiā per incertam distinctionē. ut Virgilius libro æneidos. i. Bellam ingens geret italia: ubi quis intelligere posset de ingenti italia: sicut de ingenti bello. & eodem libro Aurea subnectens exertæ cingula māmæ: ubi teste Seruio dubiū est an ipsam auream: uel aurea cingula dicere uelit. Sed similia quandoq; metri ratione amphibologiā abiiciunt: & certitudinē ex metro assumunt. ut Virgilius in bucolicis: Mollia lucheola pingit uaccinia caltha: ubi nō possum⁹ mollia ad caltha referre: nec uaccinia ad lucheola: quia nisi lucheola sext⁹ sit casus: nō staret uersus. Idē li. ænei. ix. ait: Crislaq; tegit galea aurea rubra: ubi duo ablatiui sūt & duo noiatiui: quos metrica rōe discernim⁹. Nā rubra: & crista lōgas habēt ultimas: quia ablatiui sūt casus. sit etiā amphibologia p̄ cōe uerbū ut deprecatur Cato: Calūniat Cicero: Præstolat Brutus: dedignatur Antoni⁹: in quibus nō ostenditur actionē denotēt uel passionē. Simili mō fit in æqui loquat: cū cogit qsq; mordere dicatur. Similiter acies acuta ē: ambigit an de acie oculoꝝ uel gladii uel militū.

Amphibrachus cum. i. latino & r. post. b. & ante. a. atq; ch. aspirato scribitur: pes est tribus syllabis constans: breuem ex utraq; extremitate: atq; longam in metro detinens: quod nomen ipsum indicat. Nam ex αμφι quod est undiq; & βραχυ breuis dicitur.

Amphilocheus cum. i. latino & ch. aspirato scribitur: fuit atheniensis philosophus: & agriculturæ scriptor:

ut testis est Varro libro rerum rusticarum primo.

- A** mphylitos cum unico. l. sequēte. y. græco & t. nō aspirato scribit: potest interpretari undiq; dissolutus. Nā a $\lambda\upsilon\omega$ componitur quod est dissoluo: fuit teste Herodoto libro historiæ primo: uir acarnanus cuius oraculo fretus Pythistratus deuictus apud marathona atheniensibus urbem tertio occupauit.
- A** mphimacrus cum. c. nō aspirato scribit: pes est tribus syllabis constans: quæ prima & ultima longa est: & media breuis: ut nomē eius indicat: quod est $\alpha\mu\phi\iota$. i. undiq; $\alpha\alpha\kappa\rho\sigma$ longus.
- A** mphimachus cum. i. latino & ch. aspirato scribit: fuit amphiarei uatis ex uxore Eripyle filius: quē Homerus cum aliis græcorum ducibus ad troiam uenisse scribit.
- A** mphion cum. i. latino scribit: habetq; accentum in penultima: fuit teste Seruio i Alexim Iouis & Anthiopes filius. alii dicunt Mercurii a quo suscepta lyra adeo dulciter canebat: ut saxa ad struendos muros thebanos traxisse dicat: dicente Horatio in poetria: Dicitur & amphion thebanæ conditor urbis
Saxa mouere sono testidinis & prece blanda.
Ducere quo uellet. & Statius libro thebaidos primo:
Penitusq; sequar quo carmine muris
Iusserit amphion tyrios accedere mōtes. & Seneca in Hercule furente: Cuiusq; muros natus amphion Ioue.
Struxit canoro saxa modulatu trahens. ob quod dicebat Virgilius in Alexi.
Canto quæ solitus si quando armenta uocabat
Amphion dircaus in acæto aracyntho. Nam teste plinio libro septimo naturalis historiæ: primus rationem musicam adinuenit.
- A** mphiro cum. i. latino scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha Oceani & Thetys filia.
- A** mphirytes antepenultima cū. i. latino: penultima cum. y. græco: & ultima cum. t. non aspirato scribit: infula ponunt ab Homero in hymno Apollinis: nec ubi sint explicat.
- A** mphisa cum. i. latino scribitur: fluuius est in phocaica regione. ut ostendit Lucanus in tertio.
- A** mphitryon cum. t. non aspirato & y. græco in penultima scribit: fuit Alcæi thebani filius: qui Alcmenā Electryonis filiam ex Lyfidice formosissimā habuit uxore a Ioue amatā: ex qua Herculem genuit: qui nōnunq; a marito matris āphitryoniades a poetis dicit. Sicut Helena a Tyndaro tyndaris: q̄ similiter Iouis filia dicit.
- A** mphitrite cum. i. latino utrobique: & similiter. t. absq; aspiratione alia scribit: fuit Neptuni uxor. quā cū Neptunus primo uxore ducere uellet: teste Eratosthene poeta græco: & illa uirginitatē seruare cuperet: fugereturq; ad Alanta quæ situm illam Neptunus delphinē misit: qui cū diuersa per loca uagret: ad uirginem tandem peruenit Cui adeo efficaciter persuasit: ut eorum nuptias summa pace conficeret: quapropter ad cælū delphine tractū: & stellificatū dicit. & ponit a poetis amphitrite cōiter p̄ aqua quæ uniuersū circūplectū orbē: dicente Ouidio libro metamor. i. Nec brachia longo Margine terræ porregerat amphitrite.
- A** mphitheatrum cum. i. latino sequente. th. aspirato: & in fine cum. t. exili scribit: & dici potest ad litteram undiq; spectaculū. Nam cum theatrum ut in ea dictione uidebimus: formam habeat hemicycli: duo theatra in unum coniuncta amphitheatrum constituunt: ut ostendit Plinius libro naturalis historiæ: cum de. C. Curionibus pensilibus theatri pertractat. Nam teste Cornelio tacito in gestis Neronis: Ipso & L. Pifone Consulibus. C. Iulius Cæsar in campo marito primum amphitheatri mollem posuit: quā Suetonius ab illo destinata: postea ab Augusto maufeolum ædificaturo destructam dicit. Suetonius etiā in. C. Cæsaris operibus scripsit Statiliū Taurum amphitheatrum ædificasse. Et de Vespasiano primum: postea de Tito eius filio scribens amphitheatri opus utriq; attribuit. Sed de eo amphitheatro quod colosseū dicunt: dubium uidet: quēnā illud ædificasse dicamus. Nam quidā Vespasianū illud inchoasse: & perfecisse: dicente Suetonio in illi⁹ uita Item fecit amphitheatrum urbe media ut destinasse cōpererat Augustum: quidā Titum eius filium id opus confecisse: quidā Vespasianum inchoasse: & Titum perfecisse putant. Sed amphitheatrum dedicasse stratifque iuxta celebriter extructus dixit Suetonius in illius uita. unde Martialis in epigrammate ad Titum uel ut alii uolunt ad Damitianum.
Barbara pyramidum silcant miracula memphis
Assiduus iacet nec babylona labor:
Nec triuix templo molles laudentur honores:
Dissimuletq; deum cornibus ara frequens.
Aere nec in uacuo pendentia maufeolca
Laudibus in modicis cares in astra ferant
Omnis cæsareo cedit labor amphitheatro:
Vnum pro cunctis fama loquatur opus. Fuitq; hoc amphitheatrum in parte domus aureæ Neronis: quæ a Vespasiano & Tito penitus deleta fuit: ut uidebimus in dictione colossus: & latius i dictione roma. Nec solū amphitheatrū dicebat: sed a multis arena sæpissime uocitata est. Nā sic quoq; similis molles: quæ nūc uero nā: & altera quæ polæ conspicitur: arena nominat. Quod nomē assumpsisse puto ab arena: q̄ in medio illi⁹ plateæ ne gladiatores: & alii diffuerēt sternebat cum lapidibus stratā fuisse uerisimile sit. Ideo ait Iuuenalis

Latum media sulcum deducit arena. Nam certabant quandoq; inter se homines in amphitheatro. Nonūq; cum ursis leonibus: & aliis feris bestiis: quod certamen munus gladiatorium dicebatur: & certantes ipsi gladiatores a gladio: gladius autem est mucro seu ensis nō cultellus: ut male utuntur nonnulli. Dicuntur etiā bestiarii percussores: & lanistae a laniando. Iuuenalis in satyra Stēmata quid faciunt: Inuenies aliquo cū percussore iacentē. idem in satyra Credo pudiciā: Testandi cū sit lenonibus atq; lanistis Libertas. Similiter ab arena arenarii: & a rāte quod artificiose ferebant: ut insequentē aduersariū operirent: & implicitum uiribus superarent ratiarii dicti sunt: quod rāte a iaciendo iaculum appellabāt. Et ob similitudinem causam dicti sunt laquearii: cum fugientē iniecto laqueo impediret pugnabātq; sapissime fuscina seu tridente: ut Neptuno honorē impenderent. Vnde Iuuenalis in satyra Stēmata quid faciunt inquit: Mouet ecce tridentē: Postq; uibrata pendencia rātia dextra: ne quicq; effudit. Nāq; multi primū capite damnati: mox alii in bellis capti illic cū feris pugnando mortē oppetere cogebantur: Ita ut teste Seneca duo qui ad id certamē portabāt: mortē sibi prius cōstituerint: unde etiam Claudius Cæsar paccatis ægyptiis: & in potestate redactis militibus: quoq; non parua manus ob affluentiam opum rebellauerat partē occidit: & partem pugnaturus cū bestiis misit. Idem Iosephus de captiuitate iudaica: Titum diuersis in locis de captiuis iudæis fecisse ostendit. Sed deinde mali auari hoīes cū bestiis pugnaturi publice accipiebant. Verum hanc sanguinariā uoluptatē pugnandi cum bestiis primū athenienses comperisse dicunt: & ad ciuitatē in honorem scythicæ Dianæ conduxisse. Sed teste Iulio capitolino in uita Pupieni: & Balbini multi uetere dixerūt deuotionē hanc a romanis factā contra hostes: ut sanguine litato romani ipsi specie pugna: feruiores fierent. Ita ut pugnas uidentes: & uulnera ferrumq; & undas inter se cohortes cum in bello cōtra armatos hostes essent: uulnera: & sanguinē nō horrerēt. Scribit etiam Suetonius Domitianū edidisse ludos: & spectacula ratibus in amphitheatro aquis quantū oportuit in undato.

A mphora cum. ph. aspirato scribitur: græcū est: & apud illos generis masculini diciturq; ο αμφορευσ. S; hæc dictio ut multæ aliæ cōmutatiōe terminatiōis: etiā genera ipsa cōmutat: ut ο κρατηρ hæc cratera: ο χάρτης hæc charta: ο κηροσ hæc cera: ο πάντηρ hæc panthera. Horati⁹ in secunda epistolarum.

Si foret in terris rideret democritus: seu

Diuersum confusa genus panthera camelo:

Siue elephas albus uulgi conuerteret ora.

A mphrysus cum. y. græco post. r. sequente. s. cōsonante scribitur: fluuius est thessalia: iuxta quē armēta regis Admeti Apollo diuinitate priuatus: ob pulsatos cyclopas pauisse traditur: unde ait Virgi. li. georgi. iii. Pastor ab amphryso. Lucanus libro. vi. Et flumine puro Irrigat amphrysus famulantis pascua phœbi.

A mphistos cum. i. latino post. s. & t. simplici scribitur: fuit proprium puellæ nomen.

A mulius cum unico. l. & i. latino scribitur: fuit albanorū rex: & Numitoris frater.

A nacreon cum. c. non aspirato scribitur: fuit poeta lyricus: & patria teius. hic Bathyllum adulescētulū famiū ardentem amauit: dicente Horatio libro. iiii. odag in ea oda: cuius initium est Mollis inertia.

Non aliter famio dicunt aruisse bathyllo

Anacreonta teiū: qui per sepe caua

Testudine fleuit amorem. & Ouidius de eodem libro. ii. trifium,

Quid nisi cum multo uenerem contemnerc uiuo:

Præcepit lyrici teia musa senis. hic teste Plinio li. vii. naturalis historia: acino uua passæ strāgulat⁹ occubuit.

A nacharhis cum. ch. aspirato scribitur: & i. latino: fuit philosophus ex scytharū genere sapientiæ admiranda: ut dixit Cicero libro. v. de quæstionibus tusculanis: Immo affirmat Herodotus libro historia: iii. neminē ex scythis sapientē audiuisse nisi hunc: quē sapientissimū fuisse testatur: fuitq; Gnuri filius: & Cadnidi scythæ regis frater. & tandē teste Iosepho libro. iii. ad grāmaticū: cū ad suos reueteretur: & conaretur græcorū leges suis inducere: in uenatione a fratre sagitta occisus interiit: dicens se gratia eloquiū: & disciplinæ in græcia conseruatum: ob quæ in patria peribat.

A nadiplosis cum. i. latino utrobique scribitur: dici potest a nostris reduplicatio. Nā cōponit⁹ ex ἀνα: quod plerunq; in compositione dicitur: & ἀπλωσις duplicatio. fitq; tunc quoq; cuius uersus aliquis ab ea dictione incipit: in quam præcedens uersus desinit. ut Virgilius in Damone Certent & cygnis ululæ sit tityrus orpheus Orpheus in filiis inter delphinas arion.

A naglyphon cum. y. græco scribitur: significat apud nostros desuper sculptum. Nam ex ἀνα cōponitur: quæ nōnunq; desuper indicat: & γλυπτω quod est sculpto.

A nagrus cum. r. post. g. scribitur: fluuius est thessaliæ: cuius aqua centauri ab Hercule uulnerati: quia in illo se lauerant impotabilem reddiderunt.

A nalogia cū. a. i. secūda syllaba: & unico. n. & unico. l. atq; i. latio scribitur quā ut dixit Quintilian⁹ pxiē e græco trāsferetes pportionē uocauerūt. ei⁹ ut ait hæc uis ē: ut id qd dubiū ē: ad aliqd simile de quo nō qrit referat: ut incerta certis pbet: ut si græcū funis masculinū sit an foemininū: simile illi sit panis. Id etiā ex diminutiōe dicitur: ut qa funicul⁹ masculinū: ergo & funis: de qbus qd tenendū sit: sufficiētissime Quintilian⁹ expressit.

- A** napastus penultima cum.æ. diphthongo & ultima cum.t. non aspirato scribitur: pes est qui ex tribus constat syllabis: duabus primis breuibus: & ultima longa. componit ex ana præpositione & pegma quod est ludus eo q̄ ad ludos & exercitia fuerit q̄maxime cōueniēs: dicente Cicerone libro tusculanar. ii. Nō adhibet partis ulla sine anapastis pedib⁹ exhortatio: & hæc illi⁹ est compositio: quāq̄ in scii aliud quid dicant.
- A** napis cū. i. latino scribit⁹: fluuius est siciliæ leuiter defluens: dicente Ouidio libro fastor. iiii. Præterit & cyane & fontes leuis anapi: de quo Cyane Proserpinæ comes loquēdo Plutoni apud Ouidium libro metamorphoseon quinto. Et me dixerit anapis: Exorata tamen non ut hæc exterrita nupsi.
- A** naphora cū. ph. aspirato scribit⁹: dicit⁹ a Cicerone in dignitatibus repetitio. Estq; dictio cōposita ex ana præpositioe: q̄ plerūq; in cōpositione dicit re: φορα latio: & fieri dicit⁹: cū aliqua dictio pluris in uersu aut sequētibus uersibus repit⁹. ut Virgi. li. aenei. i. Nate meæ uires mea magna potentia solus. Nate patris sumi. & reliqua. Idē li. ii. Nos te dardania incensa tuaq; arma secuti: Nos tumidū sub te p̄messi classibus æquor.
- A** nastrophe cum.t. sine aspiratiōe: & ph. aspirato scribitur: dicit⁹ teste Quintiliano a nostris in uersio: quæ ut ait si in speciem solæcismi cadat: hyperbaton quoq; appellari eodem modo potest.
- A** naxagoras cū. x. cōsonate scribit⁹: fuit clazomenius Hegefibulo siue Eubolo patre natus: Anaximenis auditor: & philosoph⁹ suo tpe inclt⁹. Nā gloria opibus & animo clarissim⁹: patrimoniū omne suis spōte cōcessit: & se ad rerū naturā speculādā cōferēs: rē omnē priuatā & publicā neglexit. Eratq; uiginti annorū in Zerxis transitu: & septuaginta duobus uixit hic cuidā dicenti: nonne patriæ cura tibi est ulla: respondit mihi patriæ cura est: & summa quidem: atq; digitum in cælum extendit.
- A** naxaretas cum. x. cōsonante in antepenultima: & t. nō aspirato in ultima scribit⁹: fuit ex cypria salamina puella miræ pulchritudinis: & regali ex stirpe nata: quā Iphis popularis amabat insane. Sed ab illa semper spre tus: ad eius fores se suspendit. ut rettulit Ouidius libro metamorphoseos. iiii.
- A** naxarchus cū. x. cōsonante & ch. aspirato scribit⁹: fuit Abderites philosoph⁹ Diomedis smyrnæi auditor. Alii Metrodorichii auditorē tradūt. hic ut Laertes scripsit Inimicū habuit Nicocreontē cypri tyrannū: eo quod cū illū Alexander magnus aliquādo in cōuiuio rogasset qd nā de cœna illa sentiret: dixisse ferūt cūcta permagnifice: O rex ueḡ oportet iā caput Satrapæ cuiusdā apponi Nicocreontē intueēs: quo ille indignat⁹ post Alexandri mortē cū nauī ferret⁹ Anaxarch⁹ inuitusq; applicuisset cypro: ab illo captus crudelibus pœnis affectus est. & ut refert Laertius iubente tyranno illius præcidi linguam fama est præcisam: mordicus in tyranni faciem conspuisse.
- A** naxilas cum. x. cōsonate & i. latino scribit⁹. nomē est uiri p̄priū: de quo Plutarchus nōnunq; meminit.
- A** naximander cū. x. cōsonate & i. latino scribit⁹: fuit philosophus patria milesius: Praxiadis fili⁹: & thalestis auditor: cui in schola successit. hūc Plini⁹ li. ii. naturalis historiæ dixit periūssimū fuisse astrologū: & primū cælestia signa docuisse. unde teste Fauorino: ut cōuersiōes Solis & æquinoctia adnotaret: horostopia prim⁹ fabricauit: primusq; maris ac terræ circuitū descripsit. Idem materialē sp̄rā cōstruxit: & paulo post. lxxiii. annū obiit: floruitq; sub Polycrate famioꝝ tyrāno. ali⁹ teste Laertio similiter milesius fuit historicus nō ignobilis.
- A** naximenes cum. x. consonante & i. latino scribitur: fuit Euristrati filius Anaximandri discipulus: atque eius successor: qui eo die obiit: quo fardis capta fuit.
- A** nauros cum. au. diphthongo scribit⁹: fluuius est thessaliæ quasi absq; aura dictus: dicente Lucano libro .vi. Quiq; nec humentes nebulas nec rore madentem Aera: nec tenues uentos respirat anauros.
- A** nchemolus cum. ch. aspirato scribitur: nomen est uiri proprium.
- A** ncytle cū. c. nō aspirato & y. græco atq; unico. l. scribit⁹. Nāq; regnate romæ Numa Pompilia scutū breue ac rotundū de cælo lapsū ē: dicēte Ouidio in loco præfato: Ecce leui scutū uersatū leuiter aura Decidit a populo clamor ad astra uenit. Et cū aruspices respondissent illic fore orbis imperiū ubi ancytle illud cōsisteret diligētia Numæ ne ab hostibus unq; auferri posset: adhibito Mamurio fabro multa similia facta sūt: & in tēplo Martis posita. Et cū duodecim sacerdotes adulescētes nobiles. ut ostendit Lucanus li. ix. Numa ip̄e marti gradiuo delegisset: illisq; dedisset insigne p̄ctas tunicas: & sup̄ tunicā æneū p̄ctori tegmē: Iussit ip̄a cælestia arma: quæ ut diximus ancyilia nominauit suspensa collo ab illis portari: & cū saltu atq; tripudiis carmina decantari: quos sane sacerdotes a saltu salios nominauit dicente Ouidio libro primo.
- Iam dederat salis a saltu noīa dicta Armaq; & ad certos uerba canenda modos. Vnde ut in sacroꝝ libris haberi dicūt: hæc saltandi ratio fuit: ne. f. ulla ps a religione uacaret: Ita ut cautus ad animū: & saltatiō ad totius corporis mobilitatē spectaret: ueḡ cū Mamurius reliqua ancyilia illi cælestia similia ut iussus fuerat conficisset: eiq; præmia Numa obtulisset. ut refert Ouidius dixit tūc sic Mamuri⁹: Merces mihi gloria dixit: No mina extremo carmine nostra sonēt. Inde sacerdotes opi p̄missa uetusto Præmia perfoluūt: mamuriūq; uocāt. Fuitq; tantæ reuerentiæ salioꝝ collegiū: ut nō erubuerit Aphrican⁹ unū de salis fieri. ut ostendit Lilius li. vi. de bello macedonico. Nec. L. Furius Bibaculus a patre suo tūc magistro collegiū salioꝝ erubuit ancyilia arma deferre eum præcedentibus sex littoribus: officio enim prætoris fungebatur.
- A** nchifes cū. ch. aspirato & i. latino atq; unico. s. scribit⁹: fuit Capis filius & Aeneæ pater: de cuius genealogia uidebimus in dictione Priamus. Et dicit⁹ etiā anchisa: quia teste Seruio super. iii. aenei. huiusmōi noīa græca terminata

- terminata in es mittunt etiam nominatiui terminationem in a & declinationem recipiunt latinam: ut atrides atrida huius atridae: Laertes & laerta huius laertae. similiter Anchises & Anchisa huius anchisae. Sed a terminatione in es facit patronymicū Anchisiades. ut Virgilius libro. viii. Aeneas anchisiades: & fidus achates.
- A** ncona cū. c. nō aspirato scribitur: & ab aliquibus more græco ancon scribitur: quod apud nos cubitū indicat. Nā urbs est in piceno sup hadriaticū mare posita: de qua dicit Plini⁹ libro. iiii. naturalis historia: a ficulis ancon colonia promōtorio chimærico apposita est in ipso flectētis se oræ cubito. Idem Solinus anconea inquit q̄ ignorat a ficulis conditam: & cum apud siciliam plures fuerint doriensū colonia: a quibus ædificari potuit dixisse uidetur Iuuenalis in satyra Crispini: Ante domum Veneris qua dorica suslinez ancon.
- A** ncora cū. c. nō aspirato apud græcos scribitur: latini uero teste Seruio sup primū ænei. cū aspiratiōe scribere cōsueuerūt: quod mixtū uideri dixit: cū aspiratio magis sit græcog: q̄ nostra: itaq; sine aspiratiōe scribēda est.
- A** ncus cum. c. non aspirato scribitur: fuit Numæ Pompilii nepos ex filia: & quartus romanorū rex. sic quoq; cognominatus teste Seruio super sexto æneidos ab αγκυνοσ. id est a cubito quem in curuum habebat.
- A** ndrogynos cū. r. post. d. & ante. o. atq; i. græco scribitur. Is dicitur qui uir est & fœmina. Nam componitur ex ανδρσ id est hominis: & γυνησ fœminæ: quasi ex homine & fœmina.
- A** ndrogeus cū. r. post. d. & ante. o. atq; e. absq; diphthongo scribitur: fuit Minois cretæ regis filius indolis admirandæ: qui cum athenis cæteros palestra superaret: ab atheniensibus: & megarensibus dolo occisus fuit: contra quos insurgens Minos capta megarensium urbe: & occiso Niso illius rege athenienses duro tributo coegit. Ali⁹ fuit nobilis græc⁹: quē Virgi. altis carminib⁹ occisū narrat ab Aenea: q̄ noxæ Iliō captū fuit pugna: quasi hoīs pugna fuit Hectoris dilectissima cōiunx filia Ectiōis thebæ in cilicia regis. ut ostēdit Homerus libro iliados. vi. Nā inducēs illā cū Hectore loquētē lamētariq; miserabiliter rettulit de Achille: q̄ patriā suā thebas in qua orta fuerat euerterat: & patrē regē septēq; suos fratres occiderat: traxeratq; captiuam matrē quam deinde immensa summa redemptam: Diana apud ædes paternas cōmorantē sagittis interfecit.
- A** ndria cum. i. latio scribitur. dicta sic quoq; fuit fœmina quædam teretiana: quia ex andro insula maris ægæi athenas uenerat.
- A** ndron cum. r. post. d. scribitur: locus est domicilii angustior longitudine: in quo uiri plurimū morabantur: ut gynæcium in quo mulieres quemadmodum in sua dictione uidebimus.
- A** ndrulare cū. r. post. d. & ante. u. scribitur: apud nos dicitur recurrere: & a uerbo græco dicitur qd' est ανδραμειν.
- A** nthem cum. th. aspirato scribitur: herba est boni odoris.
- A** nger cum. e. absq; diphthongo scribitur: fluuius est ex illyricis uersus boream fluens: & primo teste Herodoto libro historiæ. iiii. in capū triballīcū: deinde in fluuiū brongū & brongus ultimo in istrum defluit.
- A** nyfis penultima cū. y. græco: & ultima cū. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto l. historiæ. ii. ægypti rex qui post Atychin in ægypto regnauit. & cū cæc⁹ eēt fugatus fuit a Sabaco æthiopū rege. ut idem auctor ostēdit.
- A** nytus cū. y. græco & nō aspirato scribitur: fuit atheniēsis uir locuples: & factiosus. hic cū ob suas ineptias nō nunq; a Socrate rideret: nō potuit id modeste ferre. sed ita exandescens primū in Socratis maledicta cum nōnullos puocauit: tū Aristophanē poetā comicū doctū qdem: sed hominem parū probū q̄ accepta ab illo grandi pecunia cōtra Socratē comœdiā scripsit. cuius titulus est νεφελα. i. nebulæ quin & agendā illā i scæna spectandāq; curauit in qua cū plura in Socratē tum illud cōfingit eū nebulas colere. & atheniensū religiōnibus detractare: & præter hæc iuuenū mētes sic imbuiere: ut parentib⁹ manus inferre pie & officiosè possent. Quæ res cū uniuersum populū in ea ipsa recitatiōe a Socratis charitate: & reuerentia auerteret: Anytus ipse cū duobus aliis postridie adhuc calentibus auribus populi ab ipsa recitatione Socratē in iudiciū traxit. Nā ut dixit Plato in apologia tres illū accusauerūt Anytus: Lycon: & Melitus: quæ sane coniuratio hoc modo gesta est: Melitus cui⁹ noie accusatio scripta fuit: Meliti filius Socratē Sophronisci filiū de his criminib⁹ impetit: iura uiolat Socrates: quæ ex maiore instituto suscipit ciuitas deos eē nō æstimās. alia noua dæmonia inducit contra ius itē & fas. Iuuenes corrūpit: pœna illi mors. Ab cui⁹ defensione cū discipul⁹ Plato surrexisset: orationē illā exorsus eēt: cuius initiū est οτι υμεις ω ανδρες αθηναϊοι tantus a iudicibus clamor obiectus est ut discederet: & cunctis aliis dicēdi ac deferēdi facultas præcepta fuerit. Quare furore quodā & ira paucos dies ductus pœnitentia populū quous sero interfectū luget Socratē. prædicant omnes illū sanctitate ac clarissimæ omnī uirtutū uenerabilē extitisse. indicit publicus mœror: claudunt officinæ: & gymnasia: fit impetus in accusatores: qui omnes & supplicio affecti & fugati fuerunt. Socrati uero ab atheniensibus ærea statua Lysippi opus in celeberrimo loco sita fuit.
- A** nius cum. i. latino scribitur: rex fuit in delo: dicente Virgilio libro æneidos. ii. Rex anius rex idem hominū phœbiq; sacerdos: de quo Ouidius metamorpho. xiiii. plura scripsit. hic filiū habuit Andrū: a quo andros insula in qua regnauit denominata fuit. ut ostendit Ouidius præfato loco.
- A** nnus cū duplici. n. scribitur: & idē est teste Festo quod græce ειννοβ dicitur. unde quod nos trieniū illi τριεννον uocauerit. aliqui uero nō græcū sed latinū eē dixerūt: ut Atteius Capito teste Macrobio libro. i. saturnaliū q

annū ipsum a circuitu temporis dictū putat: eo q̄ ueteres an pro circum ponere solebant. ut Cato in origi-
nibus oratorū inquit. anterinū p̄ circum terminū: & ambire q̄si circū ire dicūt: sic annus q̄si circū nūc dicūt:
Verg. ip̄ius anni diuersa apud antiquos cōputatiōes fuere: q̄s Macrobius p̄fato libro recensuit: sed post oēs
Iulius Cæsar imitatus ægyptios solos. ut dixit Macrobius diuinag. rerū oīū cōscios ad nostrū solis: qui tre-
centis sexagintaquinq; & quadrante cursum cōficit annū redegit: de quo Ouidius li. fastorum. iii. ait.
Is decies senos tercentum: & quinq; diebus
lunxit: & e pleno tempore iuncta die.

Quare Cæsar in cōuiuio Cleopatraz apud Lucanū libro. x. dicebat ad Chorbū: Nō meus eudoxi uincat fa-
stibus annus. Nā sicut lunaris annus mēsis ē: q̄ a Luna paulo minus q̄ mēsem i zodiaci circuitiōe cōsumit: ita
solis annus eoz diez numero colligēdus fuit: quo zodiacū ip̄m sua circuitiōe cōficit: hoc ē dū ad id signū se
denuo uertat: ex quo digressus est: unde annus uertēs ab antiq; uocabat: & dicebat magnus cū lunæ annus
breuis uideret: dicēte Virgilio li. ænei. iii. Interea magnū sol circū uoluit annū. & ab anno nonna deducit
q̄ anni ē alimonia. & cum duplici. n. similiter scribit: habetq; accētū in penultima: nec tantū ē frumētaria: s; q̄
etiā aliag. rez: ut Cicero li. ii. de diuinatiōe: si Epicuri de uoluptate liber rosus eēt: putarē annonā in macello
cariore fore: licet forte macellū nō tantū p̄ loco ubi caro uēdi cōsueuit accipit: sed ubi & frumēta. Annales
similiter ab anno deducunt: in q̄bus res gestæ p̄ annū scribebant: quæ etiā penultimā p̄ducit secundū eā grā
maticæ regulā: q̄ dicūt oīa denominatiua q̄ in singulari noiatiuo terminant in alis ut aīalis liberalis: & simi-
lia penultimā p̄duci cōperiunt: atq; p̄ unicū. i. scribi cōsueuerūt. similiter & ab anno anniculus puer: & ami-
cula puella: & amiculum iumētūz deducit: hoc ē unius anni sicut bimus bima bimum duoz annoz: trimus
trima trimū trium annoz: q̄drimus q̄drima q̄drimum quattuor annoz: & nō ampli⁹ cōperit: q̄ sane diminu-
tiua nō sunt. Nec de animabus mō sed de inanimatis idē dicere possumus: ut anniculum uinū: bimum oleūz
de pueris tamē magis loqm̄r p̄ diminutiuum bimulus trimul⁹ quadrimul⁹: q̄a inter hos annos adhuc p̄ui
sunt. Reperimus etiā apud iuriscōsultos bima trima q̄drima die p̄ tpe biennii: triennii: q̄driennii. Nā diē in
fœminino p̄ tpe accipit: ut ip̄a dies fecit hoiez prudētē: & multa dies dat magnā hominib⁹ expiētā. unde Pæ-
dianus dieculā p̄ puo tpe uult fieri: quod nostri tēporis iurispiti nō intelligunt. dicim⁹ tamē in masculino ex-
terno die crastino die: nō hesternā die & crastina. ad diē nō uenit: ad diē nō affluit. i. die p̄stituto.

A nonymus cum. y. græco scribitur: dici potest a nostris absq; nomine.

A ntæus cum. t. nō aspirato & .æ. diphthongo in emēdatissimis græcoz codicib⁹ scriptum cōperi. at eoz nō
nulli cum. th. aspirato & .e. simplici scribēdū uolunt: dicētes cōpositum uocabulum eē ex anti p̄positione
græca quæ in cōpositione plerunq; apud nos contra designat: & heos dictione aspirata: & sine diphthon-
go quæ solē indicat: quasi cōtra solē fuisse dicatur. Nam fuit gigas libycus ex mauritania ab Hercule uictus
quemadmodum plura de eo scripsit Lucanus libro quarto.

A ntagoras cum. t. exili scribitur: nomen fuit uiri proprium: de quo sape Plutarchus.

A ntalcides absq; aliq; aspiratiōe & .i. latino scribit: nomē fuit p̄prium uiri spartani. ut ostendit Plutarchus.

A ntandrum cum. t. exili scribit: saxum ē magis q̄ insula. ut Plinius li. iiii. naturalis historiæ: & Solinus itidē fe-
runt: dicētes iter teneoz: & chium: q̄ ægeus sinus p̄ditur a dextera nauigantib⁹ saxum est: quod antandrum
dicimus: hoc enī ueri⁹ q̄ insula nomē meruit. Et quoniā uiscentibus p̄cul capraz similitudinē resp̄sentat: quā
græci ægā nuncupāt: ab eo ægæm sinum dictum nōnulli putauerunt: ut supra uidim⁹. ē etiā eiusdē nois ciui-
tas in phrygia dicta antandros: teste Seruio sup. iii. ænei. uel q̄ de antandro insula eā cōdiderunt coloni. uel
q̄ græci ueniētes p̄ thraciā capere Polydog: p̄ cui⁹ p̄cio hāc habuere ciuitatē: quæ ex factō nomen accepit:
hoc ē ὄντι ἀνδροσ. i. p̄ hoie quē post acceptum precium occidisse lapidibus ferunt. Euripides uero aliter
dixit: quē Virgilius ip̄e nō sequitur. Sub ciuitate igitur phrygiæ magis q̄ sub insula se ad discessum p̄para-
rassē Aeneam ex Seruii expositione ostendere uidetur Virgilius cum ait: Classēmq; sub ipsa Antandro &
phrygiæ molimur montibus idæ.

A ntapodosis cum. t. nō aspirato scribitur dici pōt a nostris retributio. Nā cōponit ex anti- & apo p̄positioni-
bus: q̄ re indicāt: & dosis datio: ponitur figura cum media primis & ultimis cōueniunt: ut uestrum iā hoc fa-
ctum reprahendo. p. c. nō meum ac pulcherrimum qdē factum: uerum ut dixi nō meum sed uestrum.

A nteas cum. t. nō aspirato & .e. sine diphthongo scribitur: fuit teste Plutarcho scytharum rex.

A ntemunta cum. t. nō aspirato utrobiz scribitur: urbs fuit in asia ad litora ponti: nunc teste Plinio li. vi. natu-
ralis historiæ deserta: quōdā adeo gloriosa. ut Timosthenes i eā trecetas natiōes: q̄ dissimilib⁹ linguis uterēt
descēdere p̄diderit: & p̄git: sunt q̄ cōditā eā ab Amphitho: & Telchio Castoris ac Pollucis aurigis putant.

A ntenor cum. t. exili & .t. absq; diphthongo scribit: fuit troianus nobilis: q̄ teste Homero li. iii. iliados tpe bel-
li troiani a re militari ob senium olim desueuerat. S; in curia senatuq;: & dicēda snia erat utilissim⁹. hunc cū
Aenea patriā græcis p̄didisse credituz: sed ad ptes uenetiæ inde deueniēs: patatiuum urbē ædificasse dicūt.

A nthedon cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Homero libro. ii. iliados boetiorum urbs.

A nthemion cum. th. aspirato scribitur & .i. latino: fuit troianus pater Simœsi ut in ea dictione uidebimus.

A nti cum. t. exili ut supra uidimus: & .i. latino scribitur: p̄positio græca est quæ in compositione apud nos

plurimq; contra dicitur extra compositionem uero apud illos constituitur cum genitiuo: & tunc apud nos designat id quod pro nonnunquam etiam in compositione idem efficit.

Antias cum t. non aspirato & i. latino scribitur: fuit uxor Proeti: ex qua proetides genuit: ut uidebimus in dictione Proetis.

Antibacchius cum i. latino utrobique: & geminato. c. ac secundo aspirato scribitur: pes est contrarius bacchio. nam constat ex duabus longis: & una breui: temporum quinque: ut natura Pompeius.

Anticyra absque aliqua aspiratione & i. latino in antepenultima: in penultima uero cum y. graeco scribitur: Insula est ad regionem phocaeicam pertinens in corinthum uersa. & portum habet amplum multarumque nauium capacem: habetque oppidum eiusdem nominis ut monstrat Liuus li. ii. de bello macedonico in hac elleborum nasci ab auctoribus omnibus profertur: unde ait Ouidius li. iii. de ponto: I bibe dixisset purgantes pectora succos. Quicquid & in tota nascitur anticyra.

Anticlea absque aliqua aspiratione & i. latino scribitur: fuit Vlyxis mater: quae cum duceretur ad Laertae nuptias ab Sisypho latrone Aeoli filio capta: & adulterata. Alii dicunt cum Laertae iam nupsisset: & ad oraculum pergeret consultura: captam a Sisypho latrone: & ut multi putant ex eo Vlyxem concepisse. Quod Ajax apud Ouidium. xiii. metamorphose. improperauit Vlyxi cum dixit: Et sanguine cretus Sisyphio. alii putant Vlyxis matrem Autoliam cognominatam fuisse.

Antidotum absque aliqua aspiratione & cum i. latino scribitur: apud nos dici potest ex contrario datum: cum contrariis contraria curari dicantur.

Antigonus cum t. exili & i. latino scribitur: quo nomine uiri plures dari uocitati sunt. Vnus fuit Thesei & Phedrae filius maior natu Demophoete: qui post fugatum ab atheniensibus patrem: rex creatus: & mutato nomine Mnestheus dictus est. Alius fuit macedoniae rex: & unus ex principibus Alexandri: post cuius mortem plurima bella gessit. Alius rex fuit iudaeorum: & ab Herode ascalonita in carcere obruncatus. Alius philosophus fuit cynicus de agricultura scribens. ut dixit Varro libro primo de agricultura.

Antigone simili modo scribitur: quo nomine plures etiam fuerunt illustres feminae. Vna Laomedontis filia & Priami soror: quae cum Iunoni in pulchritudine se praeferebat auulsa illi lingua conuertitur in ciconiam. Alia fuit Oedipi regis thebae filia: quae patri caeco & a Creonte in exilium missa ducatum praestabat. ut Seneca in Oedipo: & Statius in thebaide attestant. Et cum inde ad exhibendas ultimas lachrymas fratribus aduersus Creontis imperia nocturno tempore in caput martium uenisset: & foror Argiae Polynicis coniugem ad simile officium conuerteret: cremarereturque ambae pemptorum fratrum cadauera: iussu Creontis capta: & occisa fuit: de qua Iuuenalis in satyra Stenmata quid faciunt meminit: cum contra Neronem quo tragedias canendo per peregrina pulpita pergebat inquit: Ante pedes domiti longum tu pone thyeste Syrma uel antigones.

Antilogia cum i. latino utrobique scribitur: dici potest contradictio seu refragatio.

Anthylla cum th. aspirato & y. graeco scribitur: atque duplicato. l. fuit teste Herodoto urbs in aegypto.

Anthia cum th. aspirato & i. latino scribitur: fuit ciuitas in argo propinqua pylo: & sub dominio Agamemnonis. ut ostendit Homerus libro iliados nono.

Antimachus cum t. non aspirato & i. latino scribitur: fuit teste Homero li. iii. iliados: Priami regis filius: & bello strenuus.

Antimachus cum t. exili & i. latino atque ch. aspirato scribitur: fuit graecus poeta: qui cum dolore suum quem e morte clarissimae uxoris Lysidices conceperat lenire uellet: elegiam scripsit: in qua calamitates omnium herouum altius repetens enumerauit. Alius fuit troianus quo teste Homero li. xi. iliados: donis Alexandri auroque corruptus: impedimentum fuit quo secius Helena Menelaus redderet: imo per concionem troianos hortatur: Ne Menelaum dum ad eos cum dio Vlyxe legatus iret redire sineret: sed intra urbem atque illic statim trucidarent.

Antiopa cum t. non aspirato & i. latino scribitur: fuit teste Homero li. xi. odysseae Afopi filia. ait enim sic ἀντιόπην ἰδὼν ἄσώπιδιο ἐν γάτρῃ: hoc est Antiope uidi Afopi filiam. nonnulli uero ex nostris Nyctei regis in lesbos filiam fuisse dicunt. haec Lyco thebae regi nupsit: quam ut dixit Ouidius li. metamor. vi. Satyri caelatus imagine pulchra Iuppiter impleuit gemino nycteiadae foetu. Nam teste Homero eodeque li. xi. odysseae peperit illi duos filios Amphionem. s. & Zetum οἱ πρωτογενῆσιν εἰς ἄσπετον: hoc est qui primi sacrarium thebae edificauerunt: hoc est ante cadmum. Sed de hac antiopa reliqua plene uidebimus in dictione Dirce. Alia fuit amazonum regina.

Antiochia cum t. sine aspirato & ch. aspirato atque i. latino scribitur: fuit teste Plinio li. vi. naturalis historiae. urbs in syria epiphane olim cognoscata: quam Seleucus Nicanor Antiochi filius ob suae originis memoriam condidit hanc fluius horotes diuidit. Alia est iuxta phoenicium sinum: quam Antiochus rex olim condidit.

Antonomastia cum t. non aspiro & i. latino scribitur: dici potest latine per nomine. i. uice nominis positio: ut Maia genitrix pro Mercurio: magnanimus anchisades pro Aenea. Virg. iii. aeneidos. Infelix puer atque impar congressus Achilli. Quin & haec figura melius dicendo poetam intelligimus Virgilium & graeci Homerum Saturniam pro Iunone: ut dixit Seruius & consimilia: & hoc melius est exemplum quam superiora: ubi proprie est perifrasis id est circuitio.

Anthores cum th. aspirato scribitur: nomen est uiri proprium: de quo Virgilius li. aenei. x. Egregium anthorem latus inter & ilia fugit Hereulis anthorem comitem. estque compositum nomen ex ανθρον: quod est flores & uirens atque πεω uerbo quod est fluo: quia tunc quoque flores in morte defluxit: unde more homerico Virgilius noster ut plurimum nomina composita. Nec potest dici in nominatiuo Anthor: cum penultima in accusatiuo longa sit: & nomina terminata in or in obliquis casibus penultimam corripiant. ut Hector hectoris. Nestor nestoris. Castor castoris.

- A** ntho cum .th. aspirato scribitur: fuit Amulii albanorum regis filia.
- A** ntiphates cum .t. non aspirato utrobique & .i. latino scribitur: fuit Melampi medici filius: ex Iphianassa filia Preeti: & fuit pater Oiclei.
- A** ntiphona cum .t. exili & .i. latino scribitur: potest latine interpretari uox reciproca.
- A** ntiphrasis cum .t. non aspirato & .i. latino utrobique scribitur: sermo dicitur per contrarium intelligendus: ut lucus quia luce caret: Manes quia immites: Eumenides quia furiae: parca quia nemini parcat. Qua figura nonnumquam quos nanos conspiciuntur Atlantes uocantur: athiopes argenteos: & similia. Nam componitur ex anti quod est contra: & φρασις locutio.
- A** ntiphus cum .t. non aspirato & .i. latino scribitur: fuit teste Homero li. ii. Iliados: Thessali filius & nepos Hercules qui cum fratre Phidippo dux triginta nauium cum aliis graecis ad troiam commigravit.
- A** ntiposis cum .t. exili utrobique & .i. latino scribitur dici potest latine per casum: figura est quando casus per altero casu ponitur. Virgilius li. aenei. i. Urbem quam statuo uestra est. Terentius in plogo: fabulas quas fecisset populo placeret per fabulam. Virgilius in. x. Haret pede pes: Denfusque uiro uir: hoc est pedi pes: Denfusque uiro uir: hoc est pedi pes. Et componitur antiposis ex anti quod est pro: & πτωσις casus.
- A** ntisigma cum .t. non aspirato & .i. latino utrobique atque unico .m. scribitur: ante quod in euphonia causa: hoc est plenioris soni a nostris interponitur. g. Nam ea littera cognominatur: quae inuersa ad ipsum sigma graecum describitur uidelicet. γ. Ex qua & sigma formauit Claudius Caesar alterius litterae figuram: quam per ψ. graeco scribendam statuit uidelicet & a parte totam litteram antisigma cognominauit: ut supra uidimus cum de ea tractauimus.
- A** ntimos cum .t. non aspirato & .i. latino scribitur: figura est qua aliquid simplicitate rustica expolitur: & ad urbanitatem quandam reducitur. ut Virgilius in Palamone.
Qui bauium non odit amet tua carmina meui:
Atque idem iungat uulpes: & mulgeat hircos.
- A** ntisithenes antepenultima cum .t. exili & .i. latino: penultima cum .th. aspirato scribitur. fuit philosophus Antisithenis atheniensis filius. hic in initio Gorgia audiuit oratoris: deinde Socrati sese addixit. Et cum habitaret in pyraeo: quotidie quadraginta stadiis emensus audiebat Socratem: a quo tolerantiam addiscens: tranquillitatisque illius imitator effectus: cynicam prior sectam inchoauit: princepsque in ea fuit: Platonem insimulabat fastu turgidum Et cum audisset aliquando Platonem sibi maledicere. Regium inquit est male audire cum benefeceris. libros multos: & diuersarum rerum scripsit. fuerunt & alii Antisithenes tres. unus de schola Heracliti. alius ephesius. Tertius rhodius historicus.
- A** ntistoechon antepenultima cum .t. non aspirato & .i. latino: penultima cum .t. simplici: & .ce. diphthongo: ultima cum .ch. aspirato scribitur: dici potest per litteram. Nam anti dicitur pro & ἀντιχον littera. unde tropus est cum littera ponitur per litteram. Virgilius li. aenei. i. Miratur molem aeneas magalia quondam: ubi magalia per magaria dixit: ponens l. p. r. Nam megaron poenorum lingua uillam designat. Itē sella pro sella: mediator pro melior.
- A** ntistoeche eadem figura est cum superiori: & eandem habet compositionem: sed quasdam litteras amouimus: ut patet ex superiori.
- A** ntithesis penultima cum .th. aspirato scribitur. potest dici per altero positio. Nam componitur ab anti quod est pro: & ἀντιθεσις positio. Alii uero anti pro contra accipientes obiectum traxerunt: ut Olli furridens pro illi.
- A** ntitheus secunda cum .t. non aspirato & .i. latino sequens cum .th. aspirato scribitur: fuit teste Homero li. i. Iliados: in oratione Nestoris uir fortissimus: qui nonnumquam cum centauris belligerans: aliquando uictus: aliquando uictor fuit.
- A** ntitheta sola penultima cum .th. aspirato scribitur: dici possunt a nostris contrapositione. Nam figura est: cum contraria contrariis opponuntur: & sententiae pulchritudinem reddunt. ut apud Ouidium li. i. metamorpho. Frigida pugnat calidis: humentia siccis: Mollia cum duris: sine pondere habentia pondus.
- A** nthropophagi cum .th. aspirato scribitur: dicuntur latine illi qui humana carne uescunt. Nam ἀνθρωποφάγος a nostris homo dicitur: & φάγω comedo. Similiter paphagi omnia mandentes: ὠνάν enim omnia designat.
- A** ntrum cum .t. sine aspiratione scribitur.
- A** nubis cum .i. latino scribitur: uocabulum est aegyptium: quod apud nos canem indicat. In cuius forma Mercurius ipse colebatur. unde Virgilius li. viii. aenei. Omnigenumque deum monstra ac latrator anubis. & facit in genituo anubidis. ut Ouidius li. i. de sine titulo: Per tua sacra precor per anubidis ora uerendi.
- A** nus cum unico .n. scribi iam consueuit: & non cum duplicato: ut antiqui consueuerunt: quod teste Festo ab annorum multitudine dictam putabant. At moderniores ex a quod est sine & νόσος intellectus compositam putant: ideo cum unico .n. scribunt.
- A** nxyrus cum .y. graeco scribitur: uocatur est Iuppiter a caenis: componitur ab ἀνευ quod est sine: & ξυρῶ rado: quasi absque rasura sit: & imberbis. nam sic quoque apud illos colebatur. unde ait Virgilius li. vii. aenei. Circumque iugumque iuppiter anxyrus aruis Praesidet & uiridi gaudens feronia luco. Et inde tractum anxur puto conuersione. y. graeci in. u. nostrum. Nam olim teste Liuius li. iiii. ab urbe dicebatur anxur: quod tunc tarrhacina dicitur.
- A** nxur cum .x. consonante scribitur oppidum fuit uulscae getis: quod nunc tarrhacina dicitur. ut Ennius: Vulsculus perdidit anxur. & facit in genituo anxuris. ut Lucanus li. iii. Iamque & praecipites superauerat anxuris arces.
- A** onia cum .i. latino scribitur: Est boetiae pars motana ab Aone rege dicta. Virgilius in sileno: Aonias in motes

ut duxerit una fororum. Nā & alio nomine phocis dicta fuit: in qua sub mōte parnaſo ciuitas delphis Apol
linis oraculo clariffima fuit.

A onides cū. i. latino ſcribitur: dicta ſunt muſa: a fonte Aone in aonia regione boetia: illis cōſecratos. unde Iu-
uenalis: Cupidus ſiluarum aptuſq; bibendis Fontibus aonidum.

A pamia cum. i. latino ſcribitur: urbs eſt minoris aſia: quae prius dicta fuit celene: ut in ea dictione uidebimus.
hanc Seleucus Nicanor conſtruxit: quam marſias fluuius circumfluit. Quin & ex eius arce meander fluuius
caput attollere ſcribit. in eade; Marſias natus & ſepultus eſt: ut ſuis dictionibus haec omnia uidebimus.

A pamea cum unico. p. & unico. m. atq; e. abſq; diphthongo ſcribitur: inſula eſt teſte Plinio a tigridis fluuio
circūſula: cui Antiochus id nomen a ſuae matris nomine impoſuit.

A parytae cū. y. græco ſcribitur: populi ſunt aſia ſcythica. ut oſtendit Herodotus libro hiftoriarum. iiii.

A phareſis cum. ph. aſpirato & æ. diphthongo in antepenultima ſcribitur: dici poteſt abſciſio. Nā ab εφάρω
uerbo: quod eſt abſcindo deſcendit. unde figura dicitur quae a principio dictionis litteram uel ſyllabam au-
fert: ut pone metum cytherea: pro depone: temno pro contemno: capiere pro decipere. Virgilius li. geor-
gicorū. i. Neq; inſidiis noctis capiere ſerenae.

A pelles cum unico. p. & geminato. l. ſcribitur: fuit pictor eximius patria cons. & teſte Quintiliano libro. xii.
de inſtitutione oratoria ingenio & gratia quam in ſe maxime iactabat præſtantiffimus. Nam ut ait plinius li-
bro. xxxv. naturalis hiftoriae omnes prius genitos futurosq; poſtea ſuperauit. & picturae plura ſolus prope
q̄ ceteri omnes contulit. Voluminibus etiam ad Perſeum diſcipulum ſuū editis quae doctrinam eam cōtine-
rent. fuitq; Olympiade centefima duodecima. Huius quae ſunt nobiliſſimae picturae dixit Plinius nō eſſe faci-
le dici: ſed ſumme laudauit Venerem ab eo pictam exeuntē e mari: quā poſtea romam adductam Diuus Au-
guſtus dicauit in delubro patris Caſaris: quae ἀνελευμένη uocatur uerſibus græcis. cuius inferiorem par-
tem corruptam: qui reſiceret non potuit reperiri. cōſenuit haec tabula carie & aliam pro ea ſubſtituit. Nero
principatu ſuo de Rhotae manu: de qua puto locutus eſt Ouidius libro tertio de arte cum dixit: Si Venerē
cous nunq; pinxiſſet apelles: Merſa ſub æquoreis illa lateret aquis. Verum & aliam Venerem eodem Plinio
inchoauerat cui ſuperaturo etiam illam ſuam priorem inuidit mors peracta parte: nec qui ſuccederet operi
ad præſcripta liniamenta inuentus eſt. Pinxit & Alexandrum magnum fulmen tenentem in templo epheſiae
Dianae: & fulmen extra tabulam uideri ſcribentes meminerint. & infra ſubdit idē auctor: pinxit quae pingi
non poſſunt: tonitrua fulgetra fulgura & ſimilia. Quare ut nonnulli ſerunt Alexander magn⁹ a nullo alio
poſſe pingi edicto poſito capitali edixit. fuit illi æqualis Ariſtides thebanus: ut in ea dictione uidebimus.

A pes cum unico. p. ſcribitur: uolatile notum eſt. ſed componitur dictio ex a quod eſt ſine & pes: quia ſine pe-
dibus naſcitur: dicēte Virgilio libro georgi. iiii. Trunca pedum primo: mox & ſtridentia pennis Miſcentur
tenuēq; magis magis aera carpunt. Reperit & apis in nominatiuo cum. i. latino. ut apud Ouidium libro me-
tamorpho. xiiii. Non apis inde tulit collectos ſedula flores. Et libro de ponto: Melle quod in caris attica po-
nit apis. ſed hoc perſarum eſt. Quare in genitiuo plurali facit apium uel apum. & ab apis ut dixit Prifei-
anus in. vi. ſit diminutiū apicula. alii non ab apis: ſed ab apes deduci magis uolunt: ut ædicula ab ædes: ſe-
dicula a ſedes: cædicula a cædes: non apecula aedecula ſedecula cædecula. ſimiliter a fides teſte Seruio & Fe-
ſto non ſit fidecula ſed fiducula. Quare non uerum eſſe uidetur: quod contra Seruiū dixit Prifeanus in. iiii.
fiducula a fidis deriuatur: quod in nominatiuo ab antiquis inauditum eſt. unde ſic ſcribit Feſtus Pompeius
Fides genus citharæ dicta q̄ tantum inter ſe chorda eius: quantum inter homines fides concordet. Non ergo
fidis ſed fides dicendum eſt: & ab eo fiducula: quae parua eſt cithara uel chordula: ubi pars totum designat.
Quin & componitur cum cado & dicitur fidicen: ſicut cornicen ex cornu & cano: tibicen ex tibia & cano: tu-
bicen ex tuba ſimiliter & cano. Quae omnia habent penultimam correptam excepto tibicen. In quo ſolo p
ſynæreſim duo. ii. breuia in unum. i. longum ſunt conuerſa. Nanq; debuerat geminari. i. & dici tibiicen: cu;
tibia habeat i ante a & ipſum a ſemper in huiusmodi compositionibus conuertatur in i ut cado incido: fa-
cio inſicio: tuba tubicen: iacio in iicio abiicio: quia remanſit primum i: & a quod ſequetur in ſecundum. i.
fuit conuerſum: ſic tibia tibiicen cum geminato. i. facere debuerat: ſed per ſynæreſim duarum. ii. breuium
in unā longam fecit tibicen. At de fiducula id rursus aduertendum eſt: q̄ in plurali non eandem ſignificatio-
nem detinet: ſed fiduculae in plurali tortorium quoddam instrumentum eſt: ex duobus: ut reor & obliquatis
lignis compactum: uel ab extorquenda fide ac ueritate: uel a nerueis funibus uinculisq; quibus ad illum
modum homines torquendi alligabantur. Et huiusmodi diminutiouorū formae tam penultimam q̄ ante-
penultimam corripiunt: excepta cuticula: quae antepenultimam producit. ut Iuuenalis Combibet æſtiuū
contracta cuticula ſolem: quod eum facere metri neceſſitas compulit. Nam quattuor breues habens dictio
in heroico poni aliter non poterat. Quamuis Virgilius in hiſce nominibus quattuor breues habentibus ſo-
leat proceleumaticon ponere.

A pia cum. i. latino ſcribitur dicitur teſte Herodoto li. hiftoriarū. iiii. a ſcythis terra.

A pidanus cum. i. latino & unico. n. ſcribitur fluuius eſt unus ex quinque principalibus theſſaliae: ut refert He-
rodotus libro hiftoriarū. vii. & tarde fluere dicitur quouſq; illi commiſcetur enipheus: dicēte Lucano libro

- primo: *λέγυργιτε* raptō *Ἀπιδανὺς* nunquāq; celer nisi mixtus enipheos.
- A** pion cum .i. latino scribitur: fuit unus græcus historicus: qui teste Gellio Alexandri gesta descripsit. alter teste Plinio in proœmio naturalis historiæ: fuit grammaticus: quem Tyberius Cæsar cymbalum mundi uocabat. quoniam publicæ famæ tympanum potius uideri posset: q̄ immortalitate donari. hunc eundem dixit idem Plinius libro trigesimo eiusdem uoluminis umbras euocasse ad percunctandum Homerū: qua in patria quibusq; parentibus genitus esset. Non tamen ausum profiteri quid sibi responsi ediceret.
- A** pificion cum .i. latino scribitur: & habet accentum in penultima: nomen est uiri proprium troiani.
- A** plustre cum unico .p. & .t. non aspirato scribitur: uocabulum est græcum: compositum ex *α* quod est sine: & *ωλέω* nauigo: ac si navigationi necessaria non sint. Nam ornamenta sunt nauium: quæ ultra indigentiam nauigationis nauī adhibebantur: unde a quibusdam deriuatione latina amplustre cum .m. ante .p. uocantur: quasi teste Festo: amplius essent q̄ necessario usui euenirent: & sic primam longam necessario habet ut Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Victaq; triremis Amplustre. Cicero uero absq; .m. scripsit: & primaz posuit breuem cum ait: Nauibus assumptis fluitantia querere aplustra. Germanicus uero Cæsar similiter in aratro aplustria cum prima longa & .i. in penultima scripsit cum ait: Fulgenti argoæ stellis aplustria puppis. Nam licet faciat ablatiuum singularem in hoc amplustri: nominatiuū tamen pluralem non solum in .a. sed etiam in .ia. terminat.
- A** pocalypsis cum unico .l. sequente .y. græco: & in fine cum .i. latino scribitur: dicitur a nostris reuelatio. Nam componit̄ ex *ἀπό* præpositione: quæ in cōpositione dicit re: & *καλύπτω* uerbo: qd' uel operio uel tego.
- A** pophæsis cum .ph. aspirato & .i. latino scribitur: dici potest latine abnuentia. Nam ex *ἀπό* præpositione .i. re: & *φάσις* quod est locutio: quasi responsio componitur.
- A** pocope cum .c. non aspirato scribitur: dici potest latine abscisio. Nam componitur ex *ἀπό* præpositione: quæ in compositione dicit ab uel re: & *κόπτω* scindo. & tunc quoq; fit cum littera uel syllaba de sine dictionis aufertur: ut Virgilius libro georgicorum primo: Libra die somnique pares ubi fecerit horas. dixit die pro diei. Et libro æneidos primo: Troas reliquias danaum atq; immitis achilli pro Achilles. Ouidius similiter: Affuit: & fertis tempora uinctus hymen pro hymenæus. similiter sat pro fatis: & multa alia.
- A** poeryphus penultima cum .c. simplici & .y. græco scribitur: dici potest latine absconditus abditus. Nam ex *ἀπο* præpositione: quæ rem exaggerat: & *κρύφω*: qui est absconditus componitur.
- A** pocrifarius cum .c. non aspirato & .i. latino utrobq; scribitur: dici potest a nostris responsalis. nam proficiscitur ab *ἀποκρίνωμαι* quod est respondeo: & *ἀπόκρισις* responsum.
- A** pœninus cum .ce. diphthongo & .i. latino scribitur: mons est qui ab alpinis proficiscens uniuersam italiā usq; in siciliā diuidit: dictus ab Hannibale pœno ut supra uidimus in dictione alpes.
- A** podoxis cum .i. latino utrobq; & .x. consonante scribitur: traducitur a Quintiliano euidens probatio. Alii demonstrationem transferunt: & descendit a *λεῖκω*: quod est demonstro.
- A** pologia cum unico .l. & .i. latino scribitur: dici potest a nostris responsio uel excusatio. & inde apologeticō quod idem designat.
- A** pollonia cum duplici .l. & .i. latino scribitur: fuit nomen plurium urbium. quarum una fuit in epiro quatuor milibus passuum a mari distans: ut testis est Plinius libro quarto naturalis historiæ. Alia eodē teste fuit in creta. alia in syria: ut idem libro .v. monstrauit. alia teste Herodoto li. historiarum. iiii. fuit in thracia.
- A** pollo cum duplicato .l. scribitur: fuit Iouis filius ex Latona eodem partu cum Diana natus: qui mox ut infula delos exiit: & ad phocenses adiit: Phytōnem serpentem qui matrem Latonam persecutus fuerat: sagittis confecit. Diuinationis & sapientiæ deus. a poetis appellatur: medicinæque artis & herbarū uirium compertor: ab Ouidio asseritur: quanquā Plinius libro septimo naturalis historiæ: Chironem eius artis compertorem dixit: ut late in dictione Hippocrates uidebimus. Citharam pulsans qua a Mercurio donatus fuerat: uuis canentibus præerat. Quare citharam tenens mitis dicebat. ut Horatius: Condito mitis placidoq; telo supplices audi pueros apollo. Nanque sagittis armatus nocuus putabatur. ut ostendit Homerus libro primo iliados: amauit primo Daphnem: post illam Hiacynthum puerum: quem cum secum disco luderet agente ex inuidia Borea interfecit. Vitiauit etiam Cyrenem Peneli filiam: ex qua Aristeum suscepit: & plura quæ de illo loquuntur poetæ. Hunc pro Sole acceptum ab antiquis ostendit Macrobius in primo saturnaliū ex plurium auctorum testimonio: ut secundum Platonem dicatur ab *ἀπείλειν* τὰς ακτῖνας id est a iactu radiorum. Secundum Chrysippum uero ὅτι μόνος ἔστι καὶ οὐκὶ πολλοί: hoc est quia solus est: & non multi. Nam πολλοί apud græcos multos indicat: & .a. quæ est prima Apollinis littera negatōem facit a multis. Vnde & Solem latini dicunt ut dixit Macrobius: quia tantā claritudinē sol⁹ obtinuit. Si qui alias interpretationes uidere cupiunt: in Macrobio legant.
- A** pollodorus cū duplicato .l. scribitur: habetq; accentū in penultima. fuit pictor sua ætate maximus: hoc est noagesimatertia olympiade. hic teste Plinio libro .xxxv. naturalis historiæ: primus species exprimere instituit primusq; gloriā pēnicillo iure contulit.
- A** poplexia cū .x. consonante & .i. latino scribitur: dicitur subita percussio ex qua sequitur mors. Ναζα πλῆκτω de

ducitur quod est percussio.

- A** poplēticus absque aliqua aspiratione & cum .c. ante .t. scribitur: traductum comperi enecatium ob ea quæ supra diximus.
- A** poria cū unico .r. & .i. latino scribitur: dicitur apud Latinos inopiā seu penuriā.
- A** postasia cū .t. nō aspirato & .i. latino scribitur: dicitur a nostris refugium uel rebellio. & inde apostata rebellis.
- A** postema cū .t. non aspirato scribitur: dicitur a nostris uomica siue pannicula: habetque accentum in antepenultima apud Græcos ἀποσμημα .i. recollectio.
- A** postolus cū .t. non aspirato & unico .l. scribitur: dicitur a nostris missus. Namque descendit a secundo aoristo uerbi ἀποσέλω quod est mitto: ubi uerbum perdit unum .l. ut uidebimus in dictione epistola.
- A** potheosis cum .th. aspirato scribitur: traductum ab antiquis quibusdam comperi est obsecratio: ita ut componi uelint ex ἀπό προpositione quæ aliquando ab indicat: & θεοσις diuinitas: quasi a diuinitate procedens. Unde dixit Seruius in Daphnim: Apotheosim idem esse quod relationem in deos: quum scilicet hominem iter deos connumeramus.
- A** postrophe cum .t. exili & .ph. aspirato scribitur: dici potest latine conuersio. Nam figura locutionis est quæ ad aliquem per secundam personam fit conuersio. ut te non alloquor Africane: cuius mortui nomen splendidi ac decori est ciuitati. tui clarissimi nepotes suo sanguine abluerunt inimicorum crudelitatem. ut ostendit Cicero in dignitatibus.
- A** postropis cum .i. latino ubique scribitur. & componitur ex apo propositione & σιπρω quod est sileo. Nam est quasi interceptum silentium. ut Neptunus ad uentos apud Virgilium libro .i. ænei. Quos ego sed motos præstat componere fluat. Nam subsilet punia uel quid simile. Similiter Terentius in eunucho: Ego ne illam quæ illum quæ me quæ non. Hoc est: Ego ne illam digner aduentu meo: quæ illum præposuit mihi: quæ me spreuit: quæ me non suscepit heri.
- A** potheca cum .th. aspirato & .c. simplici scribitur: dici potest repositorium uel reconditorium. unde apud iurisperitos obligatio genitum quoddam exprimit.
- A** pollydes cum duplicato .l. & .y. græco scribitur: latine deperditi dici possunt. Nam ab ἀπολλύω quod est deperdo descendit. Quo uocabulo usus est Ulpianus de legatis tertio quum ait: Deperditi quibus aqua et igni interdictum est fideicommissum relinquere non possunt. Quia nec testamentum faciendi ius habent: quum sint apollydes.
- A** pulia cum unico .p. & unico .l. atque .i. latino scribitur: habetque primam breuem: licet appulus appula appulum primam producat: & ob id per duplex .p. scribatur. quod ostendit Horatius in duobus uersiculis in libro tertio carminum quum ait:
Me fabulose uultur in appulo.
Nutricis extra limen apulie.
Sicque fere semper obseruatum annotaui. Namque Iuuenalis metri necessitate produxisse uidetur quum ait: Prouincia tanti uendit agros: sed maiores apulia uendit. Et Horatius in primo sermonum: Incipit ex illo montes apulia notos ostentare mihi. Et est apulia prouincia italiæ: mari adriatico contermina: inter dauniam scilicet & calabryam sequentibus deinde ex eo latere salentinis. Quamquam nonnulli & dauniam cum apulia esse uolunt: a Dauno scilicet Pylum filio cognominata: dicente Plinio libro tertio naturalis historiæ Apulia dauniorum cognomine a Dauno Diomedis focero dicta est. Quod de apulie parte intellexisse existimo quæ uersus forentanos extenditur: habetque loca ut dicunt aquarum indiga: quod Persius sensisse uidetur cum ait in secunda satyra: Nec linguæ tantum sitiat: canis appula quantum: ubi penultima breuis est.
- A** pricus cum .i. latino & .c. exili scribitur: dici potest latine solanus. Nam dicitio græca est composita ex a quod est sine & φρικος quod est frigus seu horror. Nam apud poetas & locus dicitur gaudens Sole. unde & homines aprici dicuntur. Virgilius libro georgicorum tertio:
Mitis in apricis coquitur uindemia saxis.
Persius: Aprici meminisse lenes. & inde aphricam dictam uoluit Festus.
- A** phrica cum .ph. aspirato & .i. latino atque .c. exili scribitur: interpretari potest sine frigore. Nam teste Festo descendit ab a quod est sine & φρικος frigus: ut in præcedenti dictione uidimus.
- A** pries cum .i. latino scribitur: fuit Pisanis regis ægypti filius: cui in regno successit. hic conspirantibus cum Amasi ægyptus. ut scripsit Herodotus libro historiæ secundo & regno & uita priuatus est. post quem Amasis regnauit: ille uidelicet contra quem Cambyfes Ciri filius pugnauit. Nam Amasis alius: de quo supra diximus longe ante regnauerat.
- A** phros cum .ph. aspirato sequente .t. scribitur: dicitur a nostris spuma. Et inde aphrodita Venus uocatur: quia de maris spuma a poetis concepta fertur. Similiter aphronitrum spuma nitri uocatur. Martialis in ultimo: Spuma uocornitri: dicitur & aphronitrum.
- A** ptotus absque aspiratione scribitur: dicitur a nostris sine casu: ab a quod est sine: & πτώσις casus.
- A** ra sine aspiratione & unico .r. scribitur: habetque apud Græcos accentum in ultima: & significat obsecrationem. uel secundum

Seruium præces. unde κατ'ἄρα imprecatio dicitur.

- A** rabus cum unico. r. scribitur: fuit teste Plinio li. vii. naturalis historiae: Apollinis ex Babylone filius: quæ quidam ut ait medicinam adinuenisse uolunt.
- A** rabia cum unico. r. & i. latino scribitur: regio est in asia iudæam ab ægypto determinans: sic quoque cognominata ut aliqui uolunt ab Arabo Babylonis: & Apollinis filio. At uero Solinus arabia: id est sacram interpretari dixit. hanc apud Ptolemæum in geographia triplicem esse comperio: scilicet quæ ea esse uideatur: quam Plinius libro. vii. naturalis historiae planam esse dixit inter Tigrim & Euphratē. Aliam uero dixit Ptolemæus petream. aliam desertam: ab arabia arabs & arab⁹ gentilia nomina deducunt. ut Virgilius libro vii. aeneidos: Siue geris inferre manu lachrymabile bellum Hyrcanis uel arabis uel parat. Quod ab eo quod est arabus: & ab eo quod est arabs: & ab hoc arabe facit arabus.
- A** rabarches cum. ch. aspirato scribitur & dicitur quasi arabum arches id est princeps: hoc est ex primis arabia Iuuenalis i prima satyra: Atque triumphales iter quæ ausus habere nescio quis titulos ægyptius atque arabarches.
- A** rathyreæ cum. æ. diphthongo & th. aspirato: sequente. y. græco scribitur: urbs fuit in peloponneso: quam amœnam esse dixit Homerus libro iliados secundo.
- A** rachne cum unico. r. & ch. aspirato ante. n. scribitur. Nam sic quoque a græcis & ab antiquis nostris scriptum comperi. At uero moderni illud. ch. in. g. ob lræ affinitatem conuerterunt: & aragne iam scribunt cum. g. ut supra uimus medium sit inter. c. exile & ch. aspiratum: & est uermis quidam qui telam intexere: & super eam ascendere descendereque consuevit. unde ab ἀράχων quod est ascendo: ut græci dicunt deducitur. Et ut dicitur poetæ fuerat uirgo e clydia lanificii peritissima: quæ cum Mincruæ in artificio se præponeret: ab illa in eiusmodi bestiolam conuersa fuit: de qua Ouidius libro metamorpho. vi. plene omnia pertractauit. Est etiam arachne urbs thessalia: quam teste Liuius libro. ii. de bello macedonico peneus fluminis alluit.
- A** ragne cum. g. ante. n. consuevit iam a nostris scribi: sed a græcis cum. ch. aspirato scribitur: & sic ab antiquis latinis scriptum semper comperimus: ut a græcis ἀράχνη: a latinis arachne: ut in præcedenti dictione uimus: & dicitur latine aranea. Virgili. libro quarto georgicorum: In foribus suspēdit aranea casset. & ut dicit Seruius: araneus etiam ab antiquis in masculino dicebatur.
- A** raris cum unico. r. in prima & altero in ultima atque. i. latino a græcis scribitur: fluuius est galliæ narbonensis qui cum a monte uogeso effluat: & per ediorum ac sequanorum fines transeat: tanta segnicie defluit: ut quoniam pergat uix dignosci possit. Itaque stagno similis per lugdunensem coloniam burgundiæ ciuitatem egreffus: ante urbis muros commiscetur rhodano: quo teste Lucano: Raptus uelocibus undis In mare fert ararim.
- A** rar idem est cum superiori fluuius: sed per apocopam teste Pristiano in. vii. sic dicitur. ut Lucanus libro sexto Rhodanumque morantem Præcipit arar.
- A** rarus cum. u. uocali in fine: scytharum est fluuius. ut ostendit Herodotus li. historiæ. iiii.
- A** racynthus cum. c. exili sequente. y. græco: & th. aspirato scribitur: mons est Mineruæ sacer: quem quidem in attica regione esse dicunt: quod Virgilium tetigisse asserunt cum ait: Amphion diræus in actæo aracyntho. Alii uero non in attica: sed in boetia esse dicunt: & more pastorali Virgilius fuisse locutum qui locus unum pro altero saepe ponunt: ut similiter apud Theocritum saepe conspicitur. Nonnulli uero in arcadia esse dixerunt. Solinus uero & Plinius libro. iiii. naturalis historiae acarnaniæ montem dicunt. Quare puto & in attica & in boetia: & in arcadia: & in acarnania eiusdem nominis montes fuisse. & Virgilium in actæo dixisse ut alios excluderet. Vel ut alii uolunt legendum est in actæo cum. c. ante. t. atque. æ. diphthongo: & non cum duplicato. t. quod sic quoque litoralem significat ab ἀκτῆ: quod est litus: quasi dicere uelit Virgilius in litorali aracyntho.
- A** ratrum cum. t. non aspirato scribitur. at ubi nos in secunda habemus a græci o ponunt dicentes ἀροτρον.
- A** ratus cum. t. exili scribitur: fuit ex asia Cilix poeta clarissimus: filius Athenodori ex Litophyle uxore: ut Carylus scripsit. didicitque a Zenone philosopho stoico odysseam Homeri. & apud Antigonum regem macedonum post Alexandrum moram traxit. Et cum astrologia ignarus esset: de astrologia librum elegantissimum scripsit: dicente Cicerone libro primo de oratore: constat inter doctos homines ignarum astrologia ornatis simis atque optimis uersibus Aratum de celo stellisque dixisse: & conscripsisse: cuius librum Cicero ipse & Germanicus Cæsar atque T. Claudius Cæsar sic enim inscriptum comperi hexametris uersibus in latinum traduxerunt. Ideo dicebat Ouidius: Cum sole & luna semper aratus erit. Putoque illum in tempore Theocriti extitisse. Cum Aratum in quadam sua ægloga inducat Philinum adolescentem ardentem amare & aliqua pro reditu Philini e chio deos precari: quæ ad astrologiam spectare uidentur.
- A** raxes cum. x. consonante scribitur: Est armenia fluuius: dicente Lucano libro septimo: Armeniumque bibit romanus araxem. super quo teste Seruio Alexander magnus pontem fecit: quem fluminis incrementa non multo post ruperunt. At Augustus firmioris pontem eum ligauit: quapropter in ipsius Augusti laudem dixit Virgilius li. aenei. viii. Et pontem indignat⁹ araxes est ου θερμωλον φαστο Ταναισ τε πειστυ: ut dicit Orpheus in argonautica: hoc est ex quo thermoo phasis tanaisque fluunt. quod sane ab aliis que loca postea diligenter perscrutati sunt: non esse ueque compertum fuit. Nam ut ostendit Ptolemæus araxes ex monte periardes armenia profluit:

& in mare caspium uersus orientem decurrit. At flumina quæ numerauit Orpheus ex aliis locis etiam non paruo spatio distantibus oriuntur.

Vrcadia cum.c.exili & .i. latino scribitur: regio est in peloponneso: & pars achaia inter mare Ioniũ & agæum disposita ab Arcade Iouis ex calistone filio cognominata. dicta prius teste Seruio parrhasia. ut tetigit Virg. li. aenei. viii. cũ ait: Parrhasio dictũ panos de morte licæi. i. more arcadico quod cognomẽ a ciuitate parrhasia assumpsisse puto: de qua meminit Homerus libro iliados. ii. in hac comperta fistula disparibus cicutis: & foraminib⁹ credit⁹. In eadẽ sunt asini alii maiores & præstantiores. Ideo ait Iuuenalis in satyra: Et spes & ratio: Quod leua in parte mamillæ nil salit arcadico iuueni. i. asinino: & pauci sensus. In eadẽ palus ẽ lernæa ubi ab Hercule fuit hydra macata: ut in dictione hydra uidebim⁹. Fuit etiã in eadẽ regio ac silua nemea: ut uidebim⁹ in dictione Cleone. Itẽ & Plinio teste li. iiii. naturalis historia: Sunt i'ea montes plurimi. ut Pholoe cũ oppido. Item Cyllenæ lycæus: in quo lycæi Iouis delubrũ. Mænal⁹ Artemisius Parthenius Nonacris Erymanthus: & alii nõ ignobiles.

Archander cũ. ch. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto libro historia: ii. Danaï focer.

Arcesilaus cũ. c. nõ aspirato & unico. s. atq; .i. latino & sine aliquo diphthongo scribit⁹: fuit unus ex quinque duobus boetio: q; ad troiã cũ quinquaginta nauibus aduenerũt. ut ostendit Homerus li. iliados. ii. Alius fuit philosophus patria pitana⁹ Scythi filius. audiuit primo Autolicũ mathematicũ ciuẽ suũ: cum quo Sardis perrexit. deinde Xanthũ atheniensem musicũ. Post quẽ Theophrasti auditor fuit. Tum demũ in academia se ad Crantorẽ contulit. Et cũ in dicendo grauissimus eẽt: & in scribẽdo satis exercitat⁹: poetica quoq; operam dedit. Amplectebaturq; Homerũ maxime ex omnib⁹: cuius adeo studiosus erat: ut semp ante somnum eius aliqd legeret. Pindarq; quoq; dicebat eẽ in primis idoneũ implere uocẽ. Verborq; quoq; ac nominũ copiã præbere. Et multa de illo locutus est Laertius. Obiit tandẽ teste Hermippo cũ merũ imodice hauisset: ac p id offendisset ætatis suæ anno septuagesimo quinto. Fuerunt & alii Arcesilai. Vnus poeta prisca comædia. alius elegiæ itidem poeta. alius sculptor.

Arcesius cũ. c. exili & unico. s. atq; .i. latino scribit⁹: nomẽ est uiri ppiũ: cum quo Vlyxes nõnulla tractauit. ut ostendit Homerus libro. xi. odyssæ.

Archemolus. cũ. ch. aspirato & unico. l. scribit⁹ fuit Rhæti fili⁹ Marubio: regis in italia: q; cũ teste Seruio sup x. aenei. filio nouerca Casperiã sup iduxisset: stuprauit illã priuign⁹. Quo cognito cũ cum pater psequerẽt: & ad pœnã uexaret: fugiens ille se ad Turnum contulit. ut eodẽ libro ostendit Virgilius.

Archemorus cum. ch. aspirato scribit⁹: fuit lycurgi Nemeæ regis filius: hic Hypsipylem nutricẽ habuit: quæ cũ sitientibus græcis ad expeditionẽ thebanã euntibus: fontẽ langiam mōstraret: & sup uiridanti herba puerum Archemorq; reliquisset: a serpente morsu affectus occubuit. unde fons ille archemorus dictus fuit: & annu⁹ agon iuxta illũ in ei⁹ honorẽ exercebat: de quo Iuuenalis in fine satyræ. Et spes & rō meminit cũ ait: Di eat patriã nomẽq; nouerca Archemori: hoc est Hypsipyles: quæ nouercali ritu pueq; sine custodia derelicta.

Archela⁹ cum. ch. aspirato scribitur: fuit unus Antenoris troiani filius: quem Homerus libro iliados secũdo: rei militaris peritissimum dixit. Alius fuit Atheniensis philosophus: seu ut alii dicunt milesius. habuitq; patrem Apollodorum. Et fuit auditor atq; successor Anaxagoræ. hic primus lex Ionica physica: philosophiam athenas inuexit: & appellatus est physicus: Socrate Aethicẽ introducẽte: quãq; hic Aethices rudis non fuit. Nãq; de legibus philosophatus est: & de Honesto & æquo. porro Socrates quod sumpta ab eo propagaue rit: inuenisse putatus est. Alius fuit geographus: q; omnẽ ab Alexandro peragratã terrã descripsit. Alius teste Laertio naturæ ppria uersu tradidit. Alius etiam qui oratoriam artẽ scripsit.

Archeptolemus cum. ch. aspirato & .t. simplici: hoc ẽ sine aspiratione scribit⁹ fuit filius Iphiti: & auriga Hectoris suffectus Enipeo interfecto a Diomede: ut in ea dictione uidebimus.

Archetypus cum. ch. aspirato & .t. simplici atq; .y. græco scribitur: apud nos dici potest exemplaris. ut Iuuenalis in secunda satyra: Et iubet archetypos pluteum seruare cleantes. Nam cõponitur ex arche: quæ est principalis: & typos figura: quasi ex principali & naturali figura trahantur. Iut Virgilius libro sexto: Viuos ducent de marmore uultus. Martialis in duodecimo: sic tanq; tabulas scyphosq; paulẽ: Omnes archetypos habens amicos.

Archia cum. ch. aspirato & .i. latino scribitur: dicitur apud nos principatus: & inde archos princeps. Quin & nomen proprium ut pro Archia poeta.

Archigenes cum. ch. aspirato & .i. latino scribitur: interpretari potest princeps generationis: & licet nomen proprium sit medici contra quem Galienus sæpissime in libris suis inuexit: communiter pro græculis: aut similibus accipere consueuimus: qui se præ omnibus sui generis sciolos ostendebant. ut in dictione protogenes quæ idez fere designat apparebit: Sed de eo medico: aut simili intellexit Iuuenalis cũ in satyra Credo pudiciã de mulieribus romanis locutus ait: Tunc corpore sano aduocat archigenem.

Archilochus cum. ch. aspirato tam in antepenultima q; in ultima scribitur: fuit unus Nestoris & Eurydices filius. ut ostendit Homerus in odyssæa: hic patrẽ in expeditione troiana secutus: & uiriliter pugnã a Memnone: ut qdaz uolunt: interfect⁹ fuit. Alii asserunt eum cum Achille in tẽplo Thymbraei Apollinis a Paride ob-

truncatum. de quo Iuuenalis in satyra Omnibus in terris de Nestore cum loqret ait: de legibus ipse q̄ratur Fatorum: & nimio de stamine: cum uidet acris Archilochi barbā ardentē. & reliqua. Alius fuit siculus: q̄ arciā urbē cōdidit. ut testat Solinus. Alius fuit poeta lacedæmonius romæ regnante Tullo Hostilio. ut dixit Cornelius nepos: i quo teste Quintiliano li. x. de institutiōe oratoria: summa uis elocutiōis fuit: tum breues uibrantesq; sententiæ plurimū sanguinis ac neruog. Huic Lycāber despōsare Neobolē natā pmiserat. Quā cū alteri nuptū daret: adeo moleste poeta tulit: ut metrū adinuenerit iambicum: quo Lycambri obprobria oibus decantaret: dicēte Horatio in poetria: Archilochū pprio rabies armauit iambo: Hunc focci cōepere pedē grandefq; cothurni. Quibus uulgatissime decantatis: Lycamber & filia atq; uxor se laqueo suspēderunt. Quos sane libros teste Valerio de feueritate ob impudicā lectiōne iusserunt lacedæmones ex urbe tolli: & ipse in exilium missus est: dicente Ouidio in Ibin.

Vtq; repertori nocuit pugnantis iambi:

Sic fit in exilium lingua pterua tuum. Et ut ostendere uidef Plinius li. vii. naturalis historiae: fuit deinde interfectus. eius uerba sunt Archilochi poetæ interfectores Apollo arguit delphis.

Archimedes cum. ch. aspirato & i. latino scribit: fuit Syracusanus in omni geometria ante alios mira subtilitate laudatus: ut testat Apulegius li. i. de Magia: Cuius mortē late descripsit Plinius li. ii. naturalis historiae. Nā captis Syracusis p̄ditionē: quā cōtra uim Marcelli romani diu defenarat: cū oīa euerterent hostes: ipse diametros suos in puluere obliqnās: a praterente milite incognitus occisus ē. hic teste Cicerone libro tusculanarum. i. fuit primus speræ fabricator. Quod Laertius Anaximandro attribuit: hic de cylindro opus eximium scripsit: quod nup cōpertum Nicolaus quintus summus pōtifex in stilum latinum traduci fecit.

Archytas cum. ch. aspirato & y. græco atq; t. simplici scribit: fuit Mnesagoræ siue ut Aristoxenus ait Estici filius tarētinus patria & philosophus pythagoric nobilissimus. hic Platonē cū a Dionysio necandus eēt: per epistolā eripuit. Admirationi summæ apud plurimos habitus ē in omni uirtutis genere. Præter hūc teste Lærtio alii tres fuere unus mitylæus musicus. Alius qui de agricultura scripsit. Tertius epigrammatum poeta. quartum plæriq; addunt architectum: cuius proferunt librum de machina.

Architriclinus secunda cū tantūmodo aspirat: & cū i. latino utrobiq; scribit: dicit is q̄ in aula discūbentium principalis habet: & cōponit ex dictionibus tribus: prima archi quæ principalē indicat: secunda ē tris: quæ indicat tres: tertia est κλίη: quæ lectos significat: seu toros. Nā in aula tres toros in tribus aulae dimētionibus collocabant: ubi cōuiuantes discūbere cōsueuerunt. unde ait Iuuenalis in satyra Si te ppositi: Tertia ne uacuo cessaret culcitra lecto: Vna simus ait. & reliqua. Et in prima satyra idē poeta ait: Optima siluagæ interrea pelagiq; uorabit Rex horū: uacuisq; toris tantum ipse iacebit: sed quonam pacto triclinium ab antiq; traductum sit: in ipsa dictione uidebimus.

Archimagirus cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: dici potest a nostris principalis cocus. Nam cōponit ex archi quod est principale: & μαγειρος cocus.

Architectus sola antepenultima cum aspiratione atq; i. latino scribitur: dicitur qui præest structuris ædificiorum: quasi principalis Τέκτων idest faber.

Arcos cū. & exilibus scribit: dicit a nostris urfa. & inde arctos borealis Statius Nec arctos ausim sperare triūphos. Arcticus polis similiter borealis dicit: de quo locut Cicero li. ii. de natura deog ait: Hūc circū actōe duæ ferunt nunq; occidēt. Ex his altera apud graios cynosura uocat: altera elice: ut in illis nos dictionib; ostēdemus. Nā elice maior ē urfa: quæ & Calisto uocata fuit: ut in dictione Calisto uidebimus. hāc teste Iginio pelopōnesii ueluti suā nauigādo obseruant. Cynosurā uero Aglastones unā de Iouis nutricib;: ex idæis nymphis fuisse dixit: q̄ minor arctos a quodā phœnice primitus appellata fuit: ut testis ē Iginus. Quāobrē phœnices nauigando magis illam q̄ alteram obseruare rettulit: quia a suo inuentore comperta fuit. unde Leander apud Ouidium decimosextimo epistolarum heroidum ait: Non sequar aut elicen: aut qua tyrus utitur arcton. Bublica non curat sidera noster amor. Et libro. iiii. de fastis ait.

Esse duas arctos quarum cynosura petatur

Sidonii: elicen gratia carina notet. Et ut ait Parmeniscus tēporib; Homeri elice arcti nomē accepit: cū prius plaustrū diceret: quā utroq; noie & arcton: & plaustrū noiauit Homerus: quod græce ἀμαξία dicit. Cuius sane cā hāc pdita ē. Nā cū septē cōspiciāt stellæ duæ q̄ pariles: & maxie in uno loco uidef: p̄ bolus habitæ sūt. Reliquæ uero qnq; plaustrū ipm simulare dicūt. Ita & qd̄ pximū huic ē signū bootē noiare uoluerūt. ut. T. Claudi? Caesar i phœnomia Arati: Tardus in occasu seq̄ sua plaustra bootes. i. boū agitator. Alii arctophylata uocauerunt: quasi ursam sit obseruans: & custodiens. hunc filium ipsius ursæ Calistonis: poetæ nostri dixerunt: & ad cælum cum illa tractum: ut uidebimus in dictione Calisto.

Arcophylax cū. & exilibus & y. græco scribit: dicit arctōe siue ursæ phylax. i. custos: ut li. ii. de natura deog uersus referens arateos ait: Arcophylax uulgo qui dicitur esse bootes ut in dictione bootes uidebimus.

Arcurus cum. & non aspiratis scribitur: Stella est quā ursæ caudā interpretari libet: eo quod in cauda ipsi ursæ locata dicatur. De qua Cicero libro secundo de natura deog uersus referens arateos inquit. Stella micans radius arcturus nomine claro.

- A rdiscos cum .i. latino & .c. exili scribitur: fuit teste Aristarcho in theogoniam Hesiodi fluuius in scythia: quem Herodotus libro historiarum .iiii. per odyros populos scythia: profluere dixit.
- A rdis cum .y. graeco scribitur: fuit Gygis lydorum regis filius: post quem teste Herodoto li. historiag. i. & ipse regnavit.
- A reopagus cum unico .r. scribitur: dictio est composita ab $\alpha\rho\epsilon\omicron\sigma$ quod est Martis: & $\omega\alpha\gamma\omicron\sigma$ uicus. Nam uicus erat athenis: a templo Martis sic cognominatus. primum iudicium capitis actum fuisse dixit Plinius circa finem libri .vii. naturalis historiae. Et inde areopagita: illi dicebantur: qui athenis in templo Martis: quod erat in areopago iudicabant: quod iudicium exquisitissimum habebatur.
- A rete huius Aretes: uel Areta huius Aretae utriusque comperit: & recte dicitur: ac cum unico .r. & .t. non aspirato scribitur: fuit uxor Alcinoi regis phaeacum: ut plurimum in locis ostendit Homerus in odyssaea. Quare cum esset Vlyxes apud corcyra in conuiuio Alcinoi: & cum aliis aliisque phaeacum populis enarraret Polyphemum quosdam ex focis eius deuorasse: ac si derisoria locutus fuisset uerba & mendacia ipsi Aretae uideri poterant: dicente Iuuenale in satyra Quis nescit uolusi attonito cum. Tale super coenam facinus narraret ulyxes. Alcinoos: bile aut risu fortasse quibusdam mouerat: ut mendax aretae logus. i. uelut mendax esset: logus. i. sermo qui Aretae uxori Alcinoi dirigebatur. fuit & eodem nomine altera filia superioris Dionysii & ex Aristomache sorore Dionis & interpretatur $\alpha\rho\epsilon\tau\iota$ id est uirtus.
- A rethusa cum .th. aspirato & unico .s. scribitur: fuit uirgo uenatrix Dianae comes. ut dixit Ouidius li. metamor. v. Quod Virgilius tetigisse uidetur li. georg. .iiii. cum ait. Et tandem positus uelox arethusa sagittis. Quae cum forte in alpheo flumio se lauaret: a deo fluminis Alpheo conspecta adamat: quam ille detinere conatur: sed diffugientem illam deus sui fluminis circuitu insequitur. Sed ipsa implorato Dianae subsidio: in fonte sui nominis conuersa est. Cuius undis cum alpheus commiscere se uellet: illa uero per subterraneos meatus diffugeret usque in siciliam persequitur. Quod fide fabulae experientia praestasse uidetur. Qua dephensum est expurgameta hostiag: quae apud helidem in ludis olympiacis mactabatur: cum in alpheum delapsa esset in siciliam usque ad fontem arethusam scaturire conspiciebant. Sane in glossulis Aristarchi super .xiii. odyssaeae Homeri librum comperit: quattuor in diuersis mundi partibus fuisse arethusos fontes. Vnum apud syracusas. Alterum apud smyrnam. Tertium in chalcidia. Et quartum in ithaca. Et ab Aretusa arethusis patronymicum femininum deductum est. ut Ouidius libro factorum quarto: Vtque syracusas arethusidas abstulit armis Claudius.
- A retho cum .th. aspirato scribitur: fuit rex in arna ciuitate boetiae: & pater Menesthii: ut in ea dictione uidebimus.
- A rgethoni cum .th. aspirato scribitur & .i. latino: fuit teste Herodoto li. historiarum .i. tartessorum tyrannus.
- A rgetia cum .i. latino scribitur: fuit Adraasti regis argiuorum filia: & Polynicis thebani uxor: de qua Statius li. i. & .iiii. thebaidos plura locutus est. Altera eiusdem nominis fuit Argiuis ueneranda sacerdos: ut uidebimus in dictione Bito.
- A rgetius cum .i. latino & unico .l. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum .vii. urbs emathiae: non longe ab hostiis strymonis uersus occidentem.
- A rgetippe cum .i. latino & geminato .p. scribitur: populi sunt ultra sauromatas & budinos & hiros. ut ostendit Herodotus libro historiarum secundo.
- A rgyrondes cum .y. graeco scribitur: fuit teste Aristarcho super Hesiodum fluuius in atolia: quasi sit argyros id est argentum $\alpha\rho\epsilon\gamma\omicron\sigma$ id est periculosum.
- A rgos cum .o. apud nostros seruata litteratura graeca scribitur: & in singulari generis est neutri. ut Horatius: Aptum dicit equis argos dicitque mycenae. In plurali uero numero masculini ut hi argi: nomen est urbis unum quod est in attica non longe ab athenis: de qua in dictione attis uidebimus. Alteri uero in thessalia siue pelagica: quod argos pelagicum Homerus uocat: compositum teste Plinio li. vii. naturalis historiae a Phoroneo. de quo Lucanus in .vi. Vbi nobile quodam Nunc super argos arant. Aliud est teste eodem libro .viii. in achaia hippium cognominatum: supra locum lerna: a mari octo milibus passuum distans: & nouem addit a mycenis a quo regnum argos: & graeci ipsi argiui cognominati sunt. Nam ab argos argiuus deducitur: quod cum .i. latino scribitur: quaeque apud graecos sit. et diphthongum & scribat $\alpha\rho\gamma\epsilon\iota\omicron\sigma$: sed nos diphthongum ipsam in .i. longam commutamus. Adde res in super .u. consonas loco aelici digammae: quod antiqui aoles iterponebant iter diphthongum & sequente uocali ut supra uidimus: cum de .u. littera tractarem. Nonnulli uero ex latinis diphthongum ipsam in .e. conuerterunt: nec .u. consonas addere uoluerunt: sed dixerunt argeus. ut Horatius li. carminum .iiii. Tybur argeo positum colono. Proferunt etiam per aduerbio in plurali ut Plinius circa finem libri .xvi. naturalis historiae: argis inquit olea etiam nunc durare dicitur: ad quam lo in uacca mutata Argus alligauerat. haec ille. ob quod puto dixisse Virgilium libro georg. .ii. Viuacis oliuae.
- A rgonautae cum .t. exili scribitur: dicti sunt heroes illi qui cum Iasone ad expeditionem in cholchos sunt profecti: sic quoque cognominati ab naue: quam in nauigauerunt: quae argo dicta fuit. Naui uero teste Diodoro siculo li. historiag. v. argo dicta erat: ut quidam asserunt scriptores ab argo eius architecto: qui etiam inter nauigandum eius refarcienda curam caperat. Alii ab eius uelocitate: quam antiqui argon appellabant. fuitque eodem Diodoro teste iuxta pelion aedificata magnitudine atque apparatu longe maiori: quam quae ad eam diem fieri consueuerant. Erat enim antea paruag: nauiculae usus. At huius eximia magnitudine stupentibus omnibus diffusa per graeciam eius rei fama multos egregios adolecentes ultro ad certamen: & eius belli communionem allexit Iason in aquam deductam nauem cum necessariis ad nauigandum rebus: optios cogitque secum iret elegit numero quattuor & quadraginta. Ex eis uero clarissimi erant castor: & Pollux: Hercules: Telamones: Orpheus: Atlantes: Schineus: praeterea Thespei filius: & ipse nauigii auctor

- Iason Sane argonautarū hystoriā quā plures describere: & poetæ maxime ex græcis quæ quos legi: Orpheus ipse quæ inter fuit: quæquæ nō illi⁹ opus dicat Aristoteles. Itē Appollonius late materiā ipſam pſecutus est. Ex latinis uero Ouidius in li. metamor. Et clarissimus ille poeta Valerius Flacc⁹: quæ diuino carmine rē omnē ipſe argonautæ explicuit. Ex historicis Diodorus sicul⁹ & Trogus Pompeius: quæ imitatus est Iustinus.
- A**rgiripa cū. i. latino utrobique & unico. p. scribitur. Nec ab ἀργυροσ: quod ē argentū deducit. Sed ab Argoripo oppido apuliz a Diomede cōdito hoc ē argos πῖτον. i. iactū siue fundatū. Sed postea teste Seruio sup x. ænei. nomē uetustate corruptū ē: & factū ut ciuitas argiripa diceret. Et sic illā uocauit Virgili⁹ cū ait: Ille urbē argiripā patriæ cognouit gentis Victor gargani condebat iapygis aruis. Sed rursus corrupto uerbo arpos dicta fuit. Virg. li. x. Quæ causa attraxerit arpos. Dicit etiā a Virgilio arpi in plurali. ut eodē li. x. Atque iterū in teucros ætolis surgit ab arpis Tydides. & libro. xi. Non erit auxilio nobis ætolus & arpi.
- A**rpos & arpi sine aspiratiōe principii scribitur: nā nō ab harpazo uerbo græco & aspirato: quod ē apud nos rapio descendunt. Sed ab hargos & argiripa: ut in præcedenti dictione uidimus: deducta sunt.
- A**rgissa cū. i. latino & duplicato. f. scribitur: fuit teste Homero libro. ii. iliados urbs in theſalia.
- A**riæus cū. i. latino & æ. diphthongo in penultima scribitur: nomen fuit excellentis uiri proprium.
- A**riannes cum. i. latino & duplicato. n. scribitur: fuit nobilissima armeniz ciuitas.
- A**riathis cum. i. latino utrobique. & th. aspirato scribitur. nomen est proprium hominis.
- A**riabignes cum. i. latino utrobique: fuit Darii filius ex filia Gobryæ: qui una cum Praxaspe & Megazabo præpositus fuit dasti Xerxis.
- A**riapithes cum. i. latino utrobique & th. aspirato scribitur: fuit scytharū rex: cui fili⁹ Scylla in regno successit.
- A**riadne cū. i. latino & d. ante. n. in eadē syllaba scribitur: & a nostris & græcis auctorib⁹ dicitur: quā inficiū quidā moderni Adrianā uocāt: quod uocabulū apud nullos auctores cōpertū est. Sed Ariadne a Prisciano ponit. Et a Seruio nōnullis i locis declinari docet. fuit Minois cretæ regis filia ex Pasiphæ cōiuge: dicēte Homero li. xi. odyſſæ καλὴν τῆριαν ἀδνηω κόυρηω μίρωσσι: hoc est formosamque Ariadnen filiā Minois. hæc Theſeū Aegæi athenæ regis filiū cretā missuz deuorādū a Minotauro amauit p̄dite. Et cū iuuate Dædalo eius cōtubernio fungeret: suscepta fide quod ab illo reciperet in cōiugē: & una Phædrā sororem p̄ Hippolyto filio trāsportaret: suo cōsilio ducto filio i labyrinthū itrauit: ubi mactato Ninotauro noctū clā Ariadnen & Phædrā sup nauis ipſis uictor aufugit. Ariadnen deinde a se corruptā (asportata Phædra) dormientē reliquit in chio insula maris ægæi. ut Ouidio li. viii. metamor. placuit. Vel in naxo eiusdē maris insula. ut scripsit Seneca in Oedipo. experrecta tādē Ariadne cū se cognosceret derelictā: ululatu maximo litora cūcta replebat. Sed cum tunc Bacchus fecus insulā nauigaret: uisam iuueculā recepit: & uxorem sibi coniunxit: dicēte Seneca in Oedipo: Naxos ægæo redimita ponto. Tradidit thalamis uirginem relictam. Meliore p̄ſans damna marito. Ex hac Bacchus Thoantē insulæ lemni regē genuit. Donauitque illā Venus corona a Vulcano fabricata: quā Bacchus nouem stellis ornatam in cælo locauit. De qua plura alia Ouidius in præfato libro. viii. & plura in libro fastorum scripsit.
- A**riandes cum. y. græco scribitur: fuit ægypti pro Cambyse præfectus: qui teste Herodoto libro hystoriarum tertio: a Dario postea interfectus fuit.
- A**ricia cū. i. latino utrobique & c. absque aspiratione scribitur: fuit ex attica regione puella: quæ primū ab Hippolyto dilecta: cum postmodū ab Diana in italiam translatus ille fuisset: eius uxor facta fuit: qui ea loca inhabitauerunt: quæ ab urbe roma ad eius usque nominis urbem ab Archilo postea siculo conditam memoribus: ut plurimū intercepta erat: dicente Ouidio libro. iii. fastorum. Vallis aricinæ silua præcinctus opaca. Est locus: antiqua religione sacer. Hic iacet hippolytus furiis distractus equorum Vnde nemus nullis illud aditur equis. At in ea ciuitate quæ decem tantūmodo milibus passuum distat ab excelsa nemoralis aricia roma. ut dixit Lucanus in quinto. Orestes oraculo monitus: simulachrū scythicæ Dianæ: quod de taurica regione extulerat: priusque argos peteret consecrauit. Ab aricia autem aricinus deriuat: ut Iuuenalis: Dignus aricinos qui mendicaret ad axes.
- A**rii cum. i. latino scribitur: sunt asiæ scythicæ populi. ut ostendit Herodotus libro hystoriarum quarto.
- A**rimaspi cū. i. latino scribitur: populi sunt teste Herodoto libro hystoriæ. iiii. in scythia asiæ uersus septentriōnē unicū tantūmodo oculū in media fronte tenētes. Et ut idē auctor p̄sequit. Arimaspi dicuntur ab arimo: quod scythæ lingua unū dicit & spu oculū quasi unū oculū habētes. Et ut p̄git hi cū gryphib⁹ alitibus ferocissimis cōtinua bella gerūt. Nā erunt gryphes ex cuniculis smaragdos & auge quæ ui capiūt arimaspi: dicēte etiā Lucano li. iiii. Auroque ligatas Substringens arimaspe comas.
- A**riomardus cum. i. latino scribitur. fuit teste Herodoto Darii filius.
- A**riion cū. i. latino & unica. r. scribitur: fuit citharædus optimus ex insula lesbos: & artis suæ gratia Periandri corinthiorū tyrāni amicus. de quo Herodotus li. hystoriæ. i. Plinius li. ix. suæ naturalis hystoriæ. Gellius li. xvi. noctium

noctium atticarum historiam late rettulere: quae breuiter comprehensa talis est. Hic ob diuitias quas in Sicilia & Italia sua arte conquisiuerat: a nautis eum corinthum reportantibus: se praecipitare in mare coactus est & a delphine exceptus in laconiam ante nautas ipsos deportatus corinthum adiit: ubi re cognita & illis ad supplicium traditis: bona sua quaeque recuperauit. Quare dixit Virgilius in Damone: Orpheus in siluis inter delphinas arion: cuius prima semper breuis est. At in Orione quaedam longa est: & quaedam breuis. ut Virgilius libro aeneidos. iii. Armatusque auro circūspicit oriona. ubi spondeus quantum detinet locum. Breuis uero ab eodem ponitur. l. i. cum ait: Cum subito assurgens fluctu nimbofus orion. In uada caeca tulit. Et Lucanus libro. i. Eniferi nimum fulget latus orionis.

- A** riobarzanes cum. i. latino & z. consonante scribitur: fuit cappadocum rex qui Pópeio magno in pharsalico bello sauit.
- A** risbe cum unico. r. & i. latino scribitur: fuit teste Homero in iliados. ii. urbs phrygiae iuxta pontum. Et alibi dicitur illam ab Achille funditus euersam fuisse: quia troianis auxilia miserat. de qua Virgilius in aeneidos. viii. Pócula deuicta genitor quae caput arisbe. fuit etiam eodem nocte concubina quaedam Priami.
- A** ristaeus cum. i. latino & t. exili sequente. & diphthongo scribitur: fuit Apollinis ex Cyrene filia Penei regis arcadiae filius: hic deinde in arcadia regnauit: & primus apium ac mellis usum lactisque coagulū demonstrauit. Vltimū olei & alia quae plura adinuenisse rettulit Iulianus libro. xiii. sui epitomatis.
- A** ristagoras cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum quinto praefectus exercitus Darii contra graecos.
- A** ristomynus penultima cum. y. graeco scribitur: nomen est uiri proprium.
- A** ristippus cum. i. latino utrobique scribitur: & t. non aspirato atque duplicato. p. Vege secundum communes graecorum regulas cum. th. aspirato scribi deberet: sed ne aliunde quam ab aristos compositum credatur: praualuit consuetudo: ut cum. t. exili scriberetur. fuit philosophus cyrenaeus & Socratis discipulus. Is teste Crescio Phanio pipatetico primusocraticorum philosophiam deduxit in quaestum: habuitque ingenium ad omnia facile & paratum: ob quam maxime a Dionysio probabatur. Cuius plurima dicta: & promptissima & uaria rettulit Laertius Contra quem Plato librum in uoluptate scripsit. Cuius ille assertor erat. Quare Timon illum ut nimum delicatum arguit: a Diogene uero regius canis dicebatur. Quorum disceptationem Horatius posuit in epistola decimo octaua. Alius fuit Aristippus teste Laertio qui arcadiae historiam scripsit. Tertius qui eo quod a matre doctus fuerat: Matrodidactus dictus fuit. Quartus ex noua academia profectus.
- A** ristides cum. i. latino utrobique & t. exili scribitur: fuit atheniensis Lysimachi filius: aequalis fere Themistocli. Quare cum eo de principatu contendit: obtrectaruntque inter se: in quibus duobus cognitum est quanto antestaret eloquentia innocentiae. Nam cum teste Aemilio Probo Aristides abstinentia & uirtutibus: unus post hominum memoriam: quae quidem audierunt cognomine iustus sit appellatur a Themistocli tamē eloquentia adeo collabefactus est ut exilio decem annos multaretur. Vege postquam Xerxes in graeciam descēdit: sexto uero anno qui erat expulsus: plebis cito in patriam restitutus est. Hic quae fuerit abstinentia nullum est certius iudicium: quam cum maximis rebus praesensisset in tanta paupertate decessit: ut quo effertur uix reliquerit. Fuit & alter Aristides thebanus pictor insignis: & quae aequalis Appelli dixit Plinius libro. xxxv. naturalis historiae. Is ut inquit omnium primus animam pinxit: & sensus hominis expressit. quos graeci πρῶτον: hoc est perturbationes uocant. Durior paulo in coloribus. Cuius unam tabulam Attalus rex centum talentis emisse traditur.
- A** risto cum. i. latino & t. non aspirato scribitur: pater fuit Platonis a codro Melanthis filio: qui a Neptuno itidem sanguinem trahere Trasilo teste memoratur ducens originem.
- A** ristomache cum. i. latino & t. exili & ch. aspirato scribitur: fuit uxor Dionysii.
- A** ristonicus cum. i. latino utrobique & t. ac. e. exilibus scribitur: fuit enenis ex ephesia pellice filius.
- A** ristophorum cum. i. latino & t. non aspirato scribitur. Vas est in quo prandium defertur. Nam componitur ex ἐπίστον quod prandium indicat: & πορῶ ποτό: diciturque latine discus ut quidam uolunt: quod esse etiam graecum ostendit Iulius Pollux: ut in ea dictione uidebimus.
- A** ristoteles cum. i. latino & t. exili utrobique sequente. e. in penultima scribitur: fuit philosophus summus ex oppido stragya: obscuro quidem per se nisi quod huius uiri claritate refulsit. patrem habuit Nicomachum medicinae artis professorem. Referebaturque genus paternum in Machaonem Aesculapii filium continuata atque certissima successione. Quin & ipse Nicomachus apud Amyntam macedoniae regem Philippi patrem magno loco positus est. Matrem habuit Phestiada non obscuri generis. hic prima aetate in macedonia enutritus est. Sed cum adoleuit anno (ut phibent aetatis suae) xvii. athenas se contulit. Platonem uiginti annis audiuit. Nullam scientiam reliquit: quam non perfecte attingeret. Quare non solum poeta & orator summus: sed philosophus maximus euasit. Mortuo Platone ad Hermiam Atarnei tyrannum profectus: triennio fere apud illum desedit. Inde in macedoniam a Philippo euocatus: decem ferme annos circa disciplinam Alexandri fuisse traditur. Sed Alexandro in asia cum exercitu profecto: ipse athenas rediit: & tredecim annis in lycio florētissime docuit. Tandem communi illa philosophorum inuidia accusatus quod non recte de diis sentiret. Metuens ne ut quondam Socrati: sic etiam sibi in iudicio pereundum foret: deferta sui defensione chalcidē abiit: ubique de caetero fuit quoad uita discessit: ut omnia copiose & eloquentissime rettulit cōterraneus meus Leonardus Arretinus in uita qua de illo edidit. hic idem ut ait Hieronymus presbyter

- scribes ad Eustochiū de uita monachage: absq; dubitatione pdigiū fuit grādeq; miraculū in tota natura. Cui ut pgit pene uidet infusum qe qd naturaliter capax ē gen^o hoīm. Sane teste Laertio: octo fuerūt Aristoteles. Prim^o hicipe: quē teste Gellio in .iii. noctiū atticage: traditum est libros pauculos Speusippi philosophi post mortē ei^o emisse talētis atticis trib^o. Ea summa inqt Gelli^o: sit nūmi nostri sextertia duo & septuagita milia. Secūd^o q athenis rēpublicā āministrat. Hui^o ut ait adhuc extāt oratōes elegātissime. Terti^o q in iliadē Homeri scripsit. Quart^o orator siculus: q ad panegyricū Socratis rescripsit. Quint^o q dictus ē Mythus Aeschini socratici necessarius. Sextus cyrenaicus q poetica scripsit. Septimus pædotriba: cuius meminit Aristoxenus in uita Platonis. Octau^o grāmatic^o obscurus & ignobilis: cuius de pleonasmō ars legitur.
- A**ristoxenus cum .i. latino & .t. sine aspiratiōe atq; .x. cōsonāte scribitur: fuit musicus. & teste Gellio in quarto noctium atticarum: uir litterarum ueterum diligentissimus Aristotelis philosophi auditor. idem teste Cicerone animam nil aliud atq; hermoniam esse dixit.
- A**rtachas cum .t. exili & .ch. aspirato sequente. æ. diphthongo scribitur: fuit teste Herodoto li. historiā. vii. dux magnus in exercitu Xerxis: quin & summe ab illo dilect^o: sed apud acanthū urbē emathie moriēs maxima cū pompa & honore tumulatus fuit. Cui deinde acanthii: ut heroi sacrificauerunt.
- A**rtanes cum .t. exili & unico .n. scribitur: fluuius est teste Herodoto libro historiā. quarto: scythicæ thraciæ in istrum defluens.
- A**rithmetica cum .i. latino utrobique: & aspiratiōe in primo. t. reliqua sine aspiratiōe scribūt: dici pōt numerālis. Nā ea sciētia ē quæ de numeris tractat: deriuaturq; ab ἀριθμός quod ē numerus. Et a numero sapemūmero dicitur: quod est rationabiliter. Virgi. li. xi. Hetruscique dices: equitūq; exercit^o omnis Cōpositi numero in turmas. i. rationabiliter. hinc ē quod in Sileo ait idē Virgili^o: Tū uero in numere faunos siluafq; uideres. i. in rationē: & rithmū. Quin & metra numeros dicim^o: ut idē in Mæri: Numeros memini si uerba tenerē.
- A**romata cum .t. exili hoc est sine aspiratione scribitur.
- A**rsaces cū .c. nō aspirato scribitur: fuit persarū rex: a quo oēs perfidis reges postea Arsacidae dicti sunt. Nam ut ait Serui^o in sextū aenei. Reges oēs albanī ab Siluio filio Aeneæ: & Lauinia: Siluii dicti sunt: sicut romani imperatores Augusti uocantur: aegyptii Ptolemæi: p̄sæ Arsacidae: latini Murani: ut Muranū: hic atauos & auorū: antiqua sonantē Nomina: pes regesq; actum genus omne latinum.
- A**rsinoe cū .i. latino & .o. atq; .c. diuisis syllabis scribitur: fuit filia Ptolemæi Lagi filii: q aegyptū post Alexandrū tenuit: & fuit uxor Lyfimachi regis macedoniæ forma præstantissima. quæ ex uiro duos peperit filios Lyfimachū. f. & Philippū forma & præstantia similes: sed tandē inter omnis miseris ipsa miserrima fuit. huius noie Ptolemæus philadelphus eius frater teste Plinio li. v. naturalis historia: urbē cōdidit in cyrenaica regione: q & similiter Arsinoe dicta est. Et fluuiū qui eam præterfluit ptolemæū uocauit.
- A**rmenia cū .i. latino scribitur: nec aspirat in primo ut inscii qdā uoluerūt: puincia ē asiæ inter taurū & caucasū mōtes sita: & a cappadocia ad caspium usq; mare p̄tensa. ut descripsit Iustin^o li. xlii. sic qdē ut asserit cognominati ab armenio Iasonis comite. diuiditurq; in maiore armeniā & minore: quod Lucanus tetigit in oratione Pompeii cū ait li. iii. Nec tu populos utraq; uagātes Armenia. unde teste Plinio li. xv. naturalis historia: deducta fuerunt pruna quæ sola odore cōmendat peculiari. habetq; deriuatiū patriū armenius: quod æq; syllabum est primitiuo. luuenalis in satyra Credo pudiciā: Instantē regi armenio parthoq; cometem.
- A**rne absq; aspiratione scribitur: fuit teste Homero libro. ii. Boetiorum urbs.
- A**rsis cum .i. latino scribitur: dici potest eleuatio sicut ἄριστος positio: quæ in uoce obseruantur.
- A**rtabanus cū .t. nō aspirato scribitur: fuit Hystaspis filius & frater Darii persarū regis. hic teste herodoto li. historiā. vii. graui oratiōe dissuasit Xerxi nepoti suo bellū cōtra græcos arripere. tādē Xerxē in regia obrūcauit: de quo Iustin^o li. iii. tractauit. Alter fuit Tigranis armeniæ regis filius: quē. M. Antoni^o dolo cepit.
- A**rtaphrenes cū .t. exili & .ph. aspirato sequēte. r. scribitur: fuit teste Herodoto li. historiā. vii. un^o ex ducib^o Darii: & prim^o sardiū p̄fēd^o. idē cū Date ap̄d cāpū marathona debellat^o fuit: ut lati^o uidebim^o i dictiōe marathūrum. vi. persarum rex filius Xerxis: filii Darii filii Hystaspis.
- A**rteata cum .t. exili utrobique scribitur: fuerūt teste Herodoto li. historiā. i. gētes persicæ: ut similiter parlagada maramphii maspii: & alii qui eo nomine dicuntur persæ.
- A**rtembares cū .t. exili scribitur: fuit uir clarus apud medos ut dixit Herodotus.
- A**rtemisia cum .t. exili & .i. latino utrobique scribitur: fuit teste Herodoto libro historiā. vii. filia Ligdamii alicarnassēi ex matre Cretica & cōiunx Mausoli regis caria: q uirū suū ultra humanæ affectiōis fidē amasse scribit a Gellio li. x. q etiā multa de illa rettulit: quæ siq; legere cupit ibidē legat. Quin & in li. ii. de architectura Vitruuius iucūda quædā & gratissima nobis rettulit. & ultio addit de memoratissimo sepulchro: qd in memoriā uiri sui apud alicarnassum struxit: adeo ut iter septē mūdi spectacula numeret: ut in dictiōe mausoli uidebim^o. Nāq; post mortē mariti teste Herodoto: regnū caria: & coi tenuit & rhodū mirabili arte cepit: ut præfato loco ostendit Vitruuius. de eadē mirāda narrat Herodotus & qualiter secuta ptes Xerxis contra græcos suo cōsilio & iuicō animo talia suadebat regi: quæ si p̄suasisset firmū græcorū regnū obtinuisset

Sed inuidia aliorum principum adeo eius consilium neglectum fuit: ut cogere rex turpiter aufugere: & exercitum omnem perdere.

- A** rtemisius cū. t. sine aspiratiōe & .i. latino utrobiq; scribit: mons ē Arcadiæ teste Plinio li. iiii. naturalis historiarū. & ut græci putāt ab artemisia herba ibidē abundante: & ab Chirone cōperta denominatus.
- A** rtemis cum. t. exili & .i. latino scribit: dicitur apud nos Diana.
- A** rtaxata cū. t. exili utrobiq; & .x. cōsonāte in penultima scribit: declinat q; tantū in plurali ut cythera solema & similia: urbs est teste Plinio li. vi. naturalis historiarū maioris armeniarū in cāpis sita iuxta araxē. hāc ferunt Artaxan Tigrani patrē Hannibalis pœni cōsilio q; ad eū deuictō Antiocho cōcesserat omnibus rebus belliq; pacis opportunā cōdidisse: suoq; eā noīe appellasse. Eratq; Luculli tpe Tigranis regia.
- A** rteria cum. t. exili & .i. latino scribitur: dicitur a nostris uena uitalis.
- A** rtocrea cum. t. & .c. exilibus scribitur: ut puto epulū erat quod populo ex pane & carne dabat. Persius i ultima satyra: Oleū artocreasq; popello Largior: hoc ē oleum ad ungendū se dū lauabāt: & epulū ex pane & carne ad comedēdum. Nam cōponitur ab ἀρτος: quod est panis: & κρέας quod est caro.
- A** rtocopus cum. c. & .t. nō aspiratis scribit: dicitur a nostris pistor. Nā cōponitur ex ἀρτος: quod est panis: & κόπος labor: quasi is eē dicatur q; circa cōficiendū panē laborat. Sed nōnunq; etiā pro illo q; quouis mō in seruando uel distribuēdo pane occupat: accipi posse uidetur. ut Iuuenalis in satyra Si te ppositi: seruatore panis inducit ad improbulū dicentem: Salua sit artocopi reuerentia: quæ tunc quoq; salua esse uidebatur: quando a nullo alio panis pro domino factus tangitur q; ab ipso.
- A** rtoptasia absq; aliqua aspiratiōe & cū. i. latino scribit: teste Plinio li. xviii. naturalis historiarū tostum panem designat. Nam cōponitur ex ἀρτος: quod est panis: & ὀπτασία: quod est tostatio.
- A** rtochmes cum. t. exili & .ch. aspirato sequente. m. scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarum. vii. unus ex Xerxis ducibus: qui Darii filiam in uxorem duxit.
- A** ruisiū cū. i. latino utrobiq; scribit: p̄mōtorū ē insulæ chii: a quo teste Plinio li. xiiii. naturalis historiarū: optia deducebāt uina: unde aruisi⁹ aruisia aruisiū deriuat. Virg. i Daphni: Vina nouū fūdā calathis aruisia nectar
- A** sæus cum. æ. diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro undecimo iliados: unus ex principibus græcorum interfectus ab Hectore.
- A** farus cum unico. s. scribitur: fluuius est teste Liuiio libro. v. de bello macedonico: alluens heracleā ciuitatem positam ad radices montis cætæ.
- A** lbeston cum. t. exili scribitur: sed ab infcisi corrupte albeston dicitur: a nostris inextinguibile. Vnde lapis ille qui igni facile accenditur: & extingui non potest: albeston similiter uocatur.
- A** lbyta cum. y. græco & .t. exili scribitur: populi erant teste Herodoto libro historiarū. iiii. circa cyrenem & ti ligammas remotiores a mari.
- A** lcalon cum. c. exili scribitur: urbs fuit syriæ: unde ascolonita quis dicitur.
- A** lcanius cū. c. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Virgilio non solū Aeneæ filius: ex Creusa regis Priami filia sed & fugæ laborūq; in quæredo regno ppetu⁹ solutus. Liuius uero li. i. ab urbe dubitat an Creusæ uel Lauiniæ filius fuerit. Sed poetæ cæteri oēs & historici cū Virgilio Creusæ filiū fuisse affirmāt. Et plurib⁹ noībus cognominatum asserūt. Nā Ascaniū primo ab ascanio phrygiæ fluuiio dictū putāt. de quo fluuiio meminit Virg. li. georg. iiii. cū ait: Illas ducit amor trans gargara trās q; sonātē Ascaniū. fuit etiā dictus Ilus ab Ilo filio Troi & fratre Asfarici aui Anchisæ. Deinde Iulum a prima barbæ lanugine: quo tpe Mezentii singulari certamine deuicisse rettulit Cato in libro originū: & ob hoc dictū Iulū: ut testis ē Serui⁹ sup primū ænei. Nā τὸν λος græce: latine lanugo dicit. Quē ut ait Liui⁹ Iulū eundē iulia gens auctore noīs sui p̄cipuat. Quāq; & ante id tps uocauit eū Iulum Virgili⁹: cū dixit in oratione Iouis ad Venerē: At puer ascanius cui nunc cognomē iulo Addit. ilus erat dum res stetit ilia regno. Quin & teste eodē Seruio sup. iiii. Virgili ænei. libru⁹ Dardanius etiā & Leondamas ad extingōe fratru⁹ solatiū dictus fuit: p̄ quod ostendere uidet Aeneā plures ex Creusa filios suscepisse. Ideo dicebat Virgili⁹ in eo libro: Dardaniusq; nepos ueneris. & subdit de Ascanio Liuius post mortē Aeneæ abundante Lauinii multitudine florentē iam ut tum res erant: atq; opulentaz urbem matri seu noueræ reliquit. Nouam ipse aliam sub albano monte condidit: quæ ab situ porrectæ in dorso urbis longa alba appellata est. Et subdit inter lauiniū & albam longam deductam coloniam triginta ferme interfuere anni. De reliquis Virgilius libro. viii. ænei. profecutus est.
- A** lcalaphus cū. c. absq; aspiratiōe scribit: fuit teste Homero li. ii. iliados: Martis ex Astioche filius: quē & fratrem Ialmenū regnasse dixit apud aspledonā orchomenūq;: & mimones ciuitates: uenisseq; ad troiā cū triginta nauibus. Alter dicit Alcalaphus ab Ouidio li. v. metamor. Acherontis & Ornæ filia natus. Seruins uero super primum georgicorum dixit Stygis filium: qui Proserpinam prodidit grana punici mali edidisse: ob quod ad superos redire nequiuit.
- A** lscra cum. c. nō aspirato scribit: fuit uicus in boetia ad radices montis Helicōis: patria Hesiodi poetæ clarissimi: dicēte Ouidio li. iiii. de ponto: Intumuit uati: nec tamē asera suo. a quo deriuat ascræus cū. æ. diphthōgo in penultima. Nā ea quæ a uocalibus in. a. aut in. e. p̄ductā exeūt noīa in æus ut plurimū p. æ. diphthōgū

scribuntur: ut athenæ athenæus: thebæ thebæus: circæ circæus: ascræ ascræus. Virgilius libro georgicor. i. Ascræumq; cano romana per oppida carmen. Ouidius libro primo de sine titulo: Viuet & ascræus dum mustis uua tumebit.

- A** sculum cum. a. absq; diphthongo uel aspiratione aliqua scribitur: ubi post. c. & ante. l. nos. u. interponim⁹: cum apud græcos dicatur ασκλος: ut similiter ἀλκυμήνη Alcumena: Ἡρακλῆς Hercules: ut supra uidim⁹ Oppidum est apuliz memorandum clade illata Pyrrho a Curio & Fabritio romanis consulibus: ut late ostēdit Plutarchus in uita Pyrrhi.
- A** sia cum. i. latino scribit^r: regio duplex dicitur: maior. f. & minor. Minor mediterraneo mari nostro cingitur & phrygia ac lycia conclusus terminat^r: sic quoq; ab Asia nympa filia Oceani & Tethyos: ut testis est Hesiodus in theogonia & Iapethi cōiuge cognominata: quæ iperium circa ea loca tenuit: ut dixit Varro de origine linguæ latinæ. Herodotus uero li. historiæ. iii. dixit eam Promethei uxore fuisse: & subdit: At uero lydi dicunt asiam ab Asio Cotyi filio denominatâ fuisse. Maior uero asia a palæstina incipit & syria: ac in indiam terminatur: quæ a minori nomen ad se traxit.
- A** sychis penultima cum. y. græco & ultima cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ. ii. rex ægypti: qui post Mycerinum regnauit.
- A** silas cum. i. latino & unico. l. scribitur: latinum dicunt: & ab effectu eius uolatilis: qui ut uidebim⁹ asilus dicitur deductum uolunt. Nam ardentis in arma puellæ nomen proprium fuit Camillæ comitis: ut Virgilius libro. xi. æneidos: Princeps turmas inducit asilas.
- A** sylum cum. y. græco & unico. l. scribit^r: apud nos indicat intemperatū. Nā cōponit^r ex. a. quod ē sine: & ὑπὸ traho: eo quod locus fuit a quo neminē p uim trahere licebat: ubi græcū. r. in. l. nostrū conuersum fuit. & ut mōstrat Staius li. xii. thebaidos: apud athenienses primo a descēdentibus Herculis constructum fuit: ut ait Fama est defessos acie post busta paterni Numinis: herculeos sedem fundasse nepotes. Sic sacrasse loco cōmune animantibus ægris. Confugiū. & reliqua. Post hæc longo deinde tpe Romulus cōditurus urbem pastores inter quos adoleuit cōuocauit. Cūq; is numerus ad tutandâ urbem parum idoneus uideret^r: cōstituit teste Liuius primo ab urbe asylum: quo quisq; p̄ficisceret^r: ab omni noxa liberatus esset: dicente Ouidio libro fastor. iii. Romulus ut saxo lucum circumdedit alto: Quilibet huc inquit confuge tutus eris. Vnde Virgilius libro æneidos octauo inquit: Hinc lucum ingentem quem romulus acer asylum Rettulit. ubi exponit Seruius idest fecit ad imitationem atheniensis asyli. Per hunc ergo modum ciuiū numerum adauxit Romulus. ueg. & nōnunq̄ pro ipso mere templo poni asylum legimus: ut Virgi. li. ii. ænei. Et iam porticibus uacuis iunonis asylo Prædam obseruabant.
- A** silus cū. i. latino & unico. l. scribit^r: quidam cū duplicato. l. & nō recte ut puto. Nā uolatile quoddâ paruum est armētis & maxime bobus infestum: quod a uocis sono nomen traxisse uidef^r: quod magis sine. l. q̄ quod duplicet. l. audiit. & est latinum teste Virgilio libro georgicor. iii. qui ait: Est lucos silari circa ilicibusq; uirentem Plurimus alburnum uolitans: cui nomen asilo Romanū est. œstrum graii uertere uocantes. & subdit: Asper acerba sonans. & reliqua quæ sequuntur.
- A** sine cū. i. latino scribit^r: oppidum est teste Plinio li. iiii. naturalis historiæ in achaia: a quo asinæus sinus cūm æ. diphthongo cognominatus est. de quo Lucanus libro. viii. Quas asines cautes: & quas chios asseras undas. unde hanc urbē dixit Homerus in reducto admodū sinu positam esse.
- A** syntheton antepenultima cū. y. græco: penultima cū. th. aspirato: ultima cū. t. simplici scribit^r: dici potest latine incōpositū. Nā cōponit^r ab a quod est sine: & σύνθετον cōpositū. Et tunc quoq; figura dicit^r: cū aliqua absq; cōiunctionibus absolute & simpliciter proferunt^r: ut uenimus: uidimus: placuit. hæc eadem alio noie dialyton dicitur: ut in ea dictione uidebimus.
- A** symphonia cū. y. græco & ph. aspirato scribit^r: dici pot̄ icōsonātia: ab a quod ē sine: συνήφωνία cōsonātia.
- A** sius cum. i. latino scribitur: fuit Hecubæ Priami regis uxoris frater: occisus ab Aiace telamonio in prælio: ut ostendit Homerus.
- A** sparagus cū unico. r. scribit^r: græcū ponit^r a Iulio Polluce: a Festo secūdo latinū dicit^r: herba ē sic quoq; cognominata: q̄a aspero uirgulto nascit^r. unde ait Martialis i ultimo epigramatū: Mollis in æquorea quæ creuit spina rauenna: Nō erit incultis gratior asparagis. & Plini⁹ i. xxi. naturalis historiæ inquit: In totū spina ē asparagus: ea cōmode cum piscib⁹ & carnibus lixa comedit^r: ideo ait Iuuenalis in satyra Si te p̄positi: Quæ fertur domino squilla: & quibus undiq; septa Asparagis. & reliqua.
- A** sphaltus cū. ph. aspirato & t. exili scribit^r: dici pot̄ latine tutamē: a uerbo ἀσφαλίζομαι: quod ē tueor deductū: lacus est syriæ in p̄uintia quæ hætenus pentapolis dicta fuit: ideo sic cognominatū ut puto: q̄a nihil uiuū in eo submergit^r. unde mortuū mare ab historicis nominat^r: dicēte Solino cū de iudæa tractaret. mare

mortuū nihil præter bitumē gignit: aial nullū habet: nec in eo aliqd' uiuū mergi pōt. Quare tauri & cameli impune illud transeūt. unde Ioseph^o li. v. captiuitatis iudaicæ: Vespasian^o inq̄ quz iudæos uicisset: quosdaz iussit natādi in scios manib^o post terga ligatis in eū piici: qui & si iacti merisq; sint: tanq̄ a uehementi spiritu ad superiora uenientes: statim repulsi euaserunt. Nec teste Iustino libro. xxxvi. nauigari pōt: quz in eo p̄tin^o cuncta uita carentia submergantur.

A spithines cum. i. latino utrobicq; & th. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ quarto: ex p̄tis unus qui in Magum & Smerdim una cum Dario coniurarunt.

A sphodelos cū. ph. aspirato & unico. l. scribit: herba est de qua mentionē fecit Homerus: cuius caulē Theophrastus & princeps Pythagoras cubitalē: & sæpe duos cubitos: ut refert Plinius li. xxi. naturalis historiæ dixerē: foliaq; habet porri siluestris: quā nostrū ut ait hastulā regiā uocauerē.

A sopus cū unico. f. & p. quādoq; simplici quādoq; aspirato scribit. Simplici qdē ut Stati^o lib. thebaidos. vii. Asopus genuisse dat dignus qui uideri tūc pater: abruptis quz torretissimus exit pōtib^o. Aspirato uero ut Ouidi^o li. iiii. de sine titulo: Quid referā Asophō? quē capit martia Thebe Natog; Thebe quicq; futura p̄tū fluuius ē achaia: ut ostēdit Ptolemæ^o in geographia q̄ Aeginæ pater a poetis dict^o ē: & in sinū corinthiū cadit: de quo plura Stati^o rettulit. Sane teste Hesiodo in theogonia ex Oceano ac Tethy ortū sūt filii plures: a quibus flumina cognominata fuerūt: inter q̄ Peneus & Asop^o fuere. Nā Pene^o in thessalia sedē eligēs fluuius non in didit. Asopus cū philūtē ad habitādū elegisset. sumpta uxore Métope Ladonis filia: duos teste Diodoro siculo li. historiæ. v. ex ea filios suscepit: Pelasgū. f. & Ismenū: qui & filias duodecim Ismenus in boeotia habitauit iuxta fluuiū: quē a suo noie Ismenū cognominauerūt. Ex filiab^o uero Synope ab Apolline raptā: in eū locū delata eurybi nūc ē urbs ab ea synopes dicta. horū filius Syr^o his iperauit: q̄ ab eo syri sūt appellati. Alia uero filia Corcyra a Neptuno in eā insulā delata ē: quā ab ea dixerē corcyrā. & his natus ē Phæac^o a quo phæacū gen^o in corcyra nomē accepit. Phæaco fili^o extitit Alcinous: ut hic noster Diodor^o ait: Homerus uero aliter sentit: ut uidebimus ī dictiōe Naufithous: & ut seq̄ Diodorus Salamis a Neptuno similiter raptā in insulā aduecta fuit: q̄ ab ea salamina uocata fuit. ex quibus genit^o ē Cenchreus uir clarus: q̄ insulā imperauit: & serpentē in ea miræ magnitudinis: q̄ incolas uexabat occidit. Iuppiter similiter ex phiūtē Aeginā rapuit. inq; insulā aduexit: q̄ ab ea ægina dicta fuit: ex q̄ Aeacū genuit: q̄ in ea insula regnauit. ab Aeaco geniti sunt Peleus Telamō & Phocus. Horū Pele^o disco iacto (licet inuitus) Phocū fratrem interemit: ob quā eadē a patre pulsus: inq; phthiā thessaliae fugiēs: ab Actoro rege purificatus ī regnū accitus ē: cū rex ille liberis careret. Ex Peleo uero & Thetide ortus ē achilles. At uero Telamon ex ægina abiēs salaminā adiit: ubi supra uxore Glauca Cēchrei salaminog; regis filia insulā iperauit. S; Glauca defūcta Tribiā Alcati atheniēsis despondit: ex qua ortus est Ajax: qui bello troiano interfuit. Et hæc ut reliqua quæ in diuersis dictiōibus enarrabimus intelligi possint placuit explicare.

A sarracus cū duplici. f. & c. exili scribit: fuit Aeneæ proauus. de quo in dictiōe Priamus uidebimus.

A assyria cum duplicato. f. sequente. y. græco: & in penultima cum. i. latino scribit: regio est maioris asiæ: habēs ab ortu indiā: & ab occasu tigrim fluuium: a meridie uero mediā: & a septentrione montē caucasum. Sed ut ait Iustinus libro primo assyrii postea syrii dicti sunt.

A stages cū. t. exili scribit: fluuius ē teste Plinio naturalis historiæ. ii. qui in pontum defluit.

A ster cum. t. exili scribitur: latine stella dicitur uel iubar.

A stericus sine aliqua aspiratione & i. latino scribitur: dici potest a nostris parua stella. Nam ἄστῆρ græce latine stella. unde diminutiū astericus deductum est.

A sterion cū. t. exili & i. latino scribit: fluui^o ē achaia in nemea silua placide fluēs: & fructuū iuxta ripas abundā tissimus: ut testis ē Lactātius grāmaticus. fuit etiā urbs: ut ostendit Homerus li. iliados. ii.

A steria cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit Titani Cæi filia & Latonæ soror: quā Iuppiter ardentē amauit: & in cæa insula uitauit.

A styages cum. t. exili & y. græco scribit: fuit Cyaxaris medog; regis filius: & Mandanæ pater: quā in somniis tātū minxisse uidit: ut omnē eius ciuitatē impleret: quē admodum in ea dictiōe uidebimus. fuitq; ultim^o assyriog; & medog; rex. De quo apud græcos Herodotus li. historiæ. i. & apud nostros Iustinus similiter li. i. q̄ plura scripsere: & ἄστῆρ quod est urbs: & ago componitur.

A styal^o cū. t. exili & y. græco scribit: fuit uir troian^o q̄ teste Home. li. vi. ilia. i. bello a Neoptolemo iterēptus ē.

A styanax cū. t. exili & y. græco scribit: fuit Hæctoris ex Andromache filius: cui teste Homero li. vi. iliados pater Scamandrio iposuerat nomē. Sed eum cæteri Astanactē uocare maluerunt: quod solus illius pater urbē tutaret. Nā ἄστῆρ græce latine urbs dicit: ἀναξ uero tutor uel defensor.

A stycraria secunda cum. y. græco: penultima cū. i. latino & sine aliqua aspiratione scribit: fuit teste Homero in. x. odysseæ: filia Aeoli ex Læpatra uxore: quasi urbana potestas. Nā κρατὸς potentiā designat.

A stymones cum. t. exili & y. græco scribit. fuit Hippotis cōiunx: & mater bellacissimi Capanei.

A stynous cum. t. exili & y. græco scribitur: fuit princeps quidā troianus: quem teste Homero libro. v. iliados Diomedes in bello interemit.

- A** styochia cum. t. exili sequente. y. græco: & in penultima cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit Actoris Ezi-
dæ filia. hæc teste Homero li. ii. iliados: cum adhuc uirgo in cœnaculum paternæ domus ascēdisset: clā ibi a
Marte cōpressa ē: cui peperit Aſcalaphum & Ialmenum. Eandē Hercules expugnatis cōpluribus oppidis
ab ephyra & fluuio ſeleente abduxit. Cui peperisse Tlipoletum dixit Homerus.
- A** stypale cum. t. exili & y. græco scribitur: urbs fuit in insula astypalæ: quasi αστυος: idest urbis: & αηλυ-
στατιο. ea teste Plinio libera fuit a romanis.
- A** stypalæa cum. t. exili & y. græco: penultima cū. æ. diphthōgo scribitur: ē insula in mari ægæo una ex cycladi-
bus ab Astypale urbe cognominata. de qua Ouidius li. ii. de arte ait:
Cinctaq; piscoſis astypalæa uadis.
- A** strea cū. t. exili scribitur: fuit teste Arato in phenomia Astrei filii Titani ex Aurora filia. quā ob diligētissimam
ægratē iusticiā appellatā dixit. Nā tūc quoq; cū terras habitabat: Nōdū uesanos rabies undauerat enſet: Nec
cōſanguineis fuerat discordia nota. Et alia plura p multa carmia ſecūdū eā quā habeo traductiōē. T. Clau-
dii Cæsaris. Nā germanici Cæsaris traductiōē: quā olim uidi iā nō tenco. Eā uero q̄ fuit Ciceronis nūq; ui-
di. Sed græcū ipſius Arati codicē habeo. & ſubdit Arat⁹ illā deinde ob hominū ſclera ad cælū euolaſſe. Et
cæli fortitā locū qua p̄ximis illi tardus in occaſu ſequit ſua plauſtra bootēs. At uero Heſiodus in theogonia
dixit illā Iouis: & Themidos fuiſſe filiam. Alii nōnulli Erigonem Icarī filiam dixerē.
- A** streus cū. t. exili & eu. diphthōgo in fine ſcribitur: fuit teste Seruio ſup primū æneidos: unus de Titanibus: q̄
cōtra deos arma ſumpſere. hic teste Heſiodo in theogonia cum Aurora cōcumbens uentos genuit.
- A** stron cum. t. exili ſcribitur: & græcum eſt: quod teste Macrobio ſuper ſomniū Scipionis ſidus apud nos di-
citur. Quod pprie ex pluribus ſtellis cōſtari dixit: ita ut ſtella unica ſit. Quæ ſane differentiā ab auctōribus
quandoq; confunditur: ut late uidebimus in dictiōe ſidus.
- A** stromia cū. t. exili & i. latino ſcribitur: dici pōt astroge regula. Nā νόμος græce latine lex & norma dicitur.
- A** strolgia cum. t. exili & i. latino ſcribitur: dici poteſt aſtrorum ſermo uel ratio.
- A** stu cum. t. exili ſcribitur: apud poetas aſtutiā designat. Cuius origo ut ait Feſtus ex græco uocabulo αστυ de-
ducitur: quod oppidum ſeu urbem indicat: in qua qui cōuerſati aſſidue ſunt: cauti atq; acuti eē uidebantur.
- A** talanta cū. t. exili utrobicq; & a. poſt utrūq; t. atq; cum unico. l. ſcribitur: fuit uenatrix ex arcadia filia Iasii filii
Abātis argiuoge regis: ut græci oēs & latini pariter atteſtāt. hāc ardēter amauit Meleager. ut Ouidi⁹ in. iiii.
epiſtolæ heroidū: Arſit & œnides in menalia atalāta. Et Muſe⁹ amorē tractās Læādrī & Heros de illa inq̄
πάρρητος οὐ σέ λέ ληθεν ἀπ' ἀρκαδίας ἀταλάντη. Nā cū uirgo eēt ſpeciōſiſſima & una ex Dianæ co-
mitibus ad Arge calydoniæ perimēdū una cū cætera nobilitate achaïæ a Meleagro uocata uenit. Sed tamen
q̄a prima Arge ſagitta pſtrinxit: tū etiā rōe ſuæ formæ a Meleagro amata capite mōſtri in teſtimoniū magnæ
uirtutis fuit donata. Ex quo in eius amplexus deuenit: quæ ſibi deinde Parthonopeū pepit. Alia fuit Cenei
regis in ſcyro inſula filia curſu nobilis: & a poetis cantatiſſima. Cui⁹ omnē fabulā Ouidi⁹ iſe rettulit li. me-
tamor. x. ubi dicit talia dicētē molli ceneia uultu. Et i eadē ſubula: Gaudeat an uirgo magis his ceneia dictis
- A** talātis cum. t. exili utrobicq; ſequente. a. uocali in ſecūda & i. latino in fine ſcribitur: luſcinia a nobis dicitur &
carduelis: de qua Virgi. li. georgicor. iii. Littoraq; halcyonem reſonant atalantida dumi.
- A** thamas cū. th. aspirato ſcribitur: fuit ſcæli filius & cadmi gener ac thebag rex paterq; Phryxi & Helles: cāta-
tiſſimus quidē carminibus poëta. de quo Ouidius li. metamor. iiii. & faſtor. vi. plura dixit: a quo patrony-
micū athamātis p Helle filia ponitur. ut Ouidi⁹. xvii. heroidū: Fluētibus imodiciſ athamātidos æquora canēt.
- A** thanaſius cum. th. aspirato & i. latino ſcribitur: fuit epiſcopus alexandrinus uir admirandus in omni ætate.
Cuius nobilē uitā e græco in latinū tranſtulit ad Eugeniū pontificem maximū.
- A** thanatos ſecunda cum. th. aspirato: & ultima cum. t. ſimplici ſcribitur: dicitur a noſtris immortalis.
- A** tarnes cum. t. exili ſcribitur: fuit teste Herodoto libro hitoriarum. vii. Darii perſag regis frater: a quo loc⁹
quidam myſiæ contra Ielbum atarnes dictus fuit.
- A** thax cū. th. aspirato ſcribitur: fluuius ē epyreneo mōte ſcaturiens: q̄ curſu lenis narbonā uſq; p̄greditur. Vbi na-
uigabilis effectus adeo imbrib⁹ turgescit: q̄ intra ripas ſe cōtinere nō poſſit: de cide in rubreſuz lacu deſluit.
unde tenuis exiēs i tyrrhenū mare demergit. de quo Luca. li. i. ait. Mitis athax latias gaudes nō ferre carinas
- A** tella cum. t. exili & duplicato. l. ſcribitur: fuit campaniæ oppidum: a quo ludi atellani dicuntur. fuitq; in illo
amphitheatrum egregium.
- A** thene cū. th. aspirato ſcribitur: ciuitas fuit p̄clariffima in attica regiōe: cui⁹ adhuc ueſtigia q̄dā manēt. hāc pri-
mo ab Alabādo cōditā dixit Cicero li. iii. de natura deorū. Plato uero in timeo dixit Amāſim regē ægyptiuz
eius urbis cōditore fuiſſe: eāq; uocabulo ægyptio cognomināſſe: quod lingua græca athenā ſonat. Alii Ce-
cropē illā cōdidiffe dicūt: & eā ſubita apparitiōe arboris oliuæ Mineruā cognomināſſe: quā ea arbor deſi-
gnat: & lingua græca athena dicitur. Alii nō a Cecrope cōditā: ſed inſtauratā putāt. quo tpe athena apud illos
p̄ dea colebat. Poëtæ uero dicūt Neptunū & Mineruā athenas cōdidiffe. ſed cū de noīs ipōſitiōe inter eos
fieret diſſenſio: diis reliq; p̄ſentib⁹ fit iter eos cōuētiō. Ut q̄ p̄cuſſa terra laudabiliore p̄duceret effectū: urbi
nomē ipōneret. Neptunus cū tridēte p̄cuſſa terra equū p̄duxit belli omē: Minerua aut̄ haſta p̄icta oliuā p̄

duxit pacis arborē. Quæ quoniã utilior deoꝝ iudicio uisa fuit: ex suo noie athenas dixit. Nã minerua athenæ græce dicitur: de quo Lucan⁹ li. vi. ait: Primus ab æquorea percussis cuspide saxi Theſſalie⁹ ſonipes belis ferribus omen Exilit. & Virgilius georgicorum primo: Tuq; o cui prima frementē Fudit equum magno telus percuffa tridente Neptune.

A thenodorus cum. th. aspirato ſcribitur: fuit teſte Plinio libro. xxxvi. naturalis hiftoriæ: marmorarius ſculptor eximius: diciturq; quaſi εὐνοῦς hoc eſt Mineruæ: Δῶρον: donum.

A thenion cum. th. aspirato & i. latino ſcribitur: fuit teſte Plinio li. xxxv. naturalis hiftoriæ: pictor Maronites Glautionis corinthii diſcipulus: auſterior colore: & in auſteritate iucundior: ut in ipſa pictura eruditio eluceſcit: cui ut ſcribit idē auctor niſi in iuuenta obiſſet nemo compararetur.

A theos cum. th. aspirato ſcribitur: niſi in iuuenta obiſſet nemo compararetur. Nam cōponit ex a quod negationem importat: & theos deus.

A theſis cū. th. aspirato & i. latino ſcribitur: fluuius eſt galliæ ciſalpinæ: q in montibus tridētis oritur: & curſu rapidus tridentum radit. Inde ueronã cōtingēs urbē in duas ptes diuidit. Et deinde p̄ latas padi paludes gradiens non longe a brundulo in adriaticū mare fluit. de quo Virgilius meminit libro znci. ix. cū ait: Siue padi ripis atheſum ſeu propter amœnum Conſurgunt geminæ quercus.

A timetus ſecunda cum. t. exili & i. latino: penultima cū. e. abſq; diphthōgo: & ultima ſcribitur abſq; aſpiratione: fuit libertus Cæſaris Pamphili: ut ipſemet teſtaſ in marmore ab eo dicato cineribus uxoris Homonœæ cū epitaphio pulcherrimo: quod romæ legi in ſacello Michaelis archangeli.

A tys cum. t. exili & y. græco ſcribitur: fuit puer phrygius. ut ſcripſit Ouidius libro faſtorum quarto: quē ſpectabilem facie ut idem ait Cybele deorum mater caſto ſibi amore deuinxit: Iuſſitq; ut purus perſeueraret: & ſua templa tueretur. Et ſubdit Ouidius: Ille ſidem iuſſis dedit: & ſi mentiar inquit Vltima qua fallam ſit uenus illa mihi. Sed deinde uel præceptorum oblitus: uel libidine aut amore deuictus fallit: & in nympha Sagarathide deſinit eſſe quod fuit. Quare cum ea nympha pœnas dediſſet ac periſſet: puer in furias cōuerſus putans domos ruere teſtum omne diffugit. Et per ſumma dindymi montis phrygiæ: q̄ deæ ſacer eſt fuſi oſe diſcurrrens: arrepto lapideo cultro ſeipſum excaſtrauit: dicente Ouidio:

Ille etiam ſaxo corpus laniauit acuto:

Longaq; non modo puluere tracta coma eſt.

Voxq; fuit merui meritas do ſanguine pœnas.

Ah pereant partes quæ nocuere mihi:

Ah pereant dicebat adhuc onus inguinis aufert.

Nullaq; ſunt ſubito ſigna relictã uiri. Verum catulus aliter hiftoriam retexens dixit illum per mare phrygiã contendiſſe: Et cum ad phrygiã fluuium qui gallus dicebatur adueniſſet: bibiſſetq; ex illius aqua in furorẽ ex aquæ natura cōpulſus ſilice ſe caſtrauit. ait enim:

Super alta uectus atys celere rate maria.

Phrygium ut nemus citato cupidine pede tetigit:

Adiitq; opaca ſiluis redimita loca deæ

Stimulatus ubi furenti rabie uagus amnis

Deuoluit: exectus acuto ſibi ponderẽ ſilicis.

Itaq; ut relictã ſenſit ſibi membra ſine uiro

Niueis citata cepit manibus leue tympanũ. & reliq;. Nã de eo flumine teſtaſ Plini⁹ li. v. naturalis hiftoriæ diceſ: Gallus phrygiæ flumen eſt. de cuius aq̄ potãtes reddunt infani. Et Martianus li. vi. dixit ab eo miniſtros matris deũ gallos dictos eſſe. Quod Ouidius ipſe eodem quo retulimus libro pri⁹ teſtatus eſt cum ait:

Cur igitur gallos qui ſe excidere uocamus:

Cum tantum a phrygia gallica diſſet humus:

Inter ait uiridem cybelen altaſq; celenas

Amnis it infana nomine gallus aqua:

Qui bibit inde furit procul hinc diſcedite quis eſt

Cura bonæ mentis: qui bibit inde furit.

Cum ergo Atys per eum modum ſe execuiffet: uenit id in exemplum ut omnes qui matri deum miniſtrare cupiūt: ſeipſos excaſtrare debeãt. dicte Ouidio i præfato libro: Venit in exẽplũ furor hic molleſq; miniſtris Cædunt iactatis uilia membra comis Nec ſe ferro excidere ſed lapideo cultro demonſtrant. Quod etiam Iu

uenalis confirmare uidetur: cum ait in ſatyra Credo pudiciã: Ecce furentis Bellonæ matrisque deum chorus intrat. & ingens Semiuir obſceno facies reuerenda minori: Mollia qui rapta: ſecuit genitalia teſta.

& reliqua. In quibus oſtendere forte uidetur: non omnes ſibi teſta genitalia execuiffet: ſed ille ſolum qui inter illos eſt maior. Verum hic cum matri deum ſacra litabant: proprio ſibi ſanguine crines inungebant: &

caput inde rotantes futura præſagire credebantur. unde ait Lucanus libro primo: Crinemq; rotantes Sanguineum populis ululabant triſtia galli.

- A** tys alius Crcesi lydogz regis maior natu filius fuit: q nulla arte custodiri potuit: quin ferro necaret. Nā teste Herodoto li. historiag. i. ab Adraastro uenādo fortuitu interfectus fuit. Alius eodē noīe eius frater fuit: q cū natus diuq; elinguis educatus esset: uī timoris paternæ necis uocalis euasit. Cui⁹ hæc fuerūt uerba: teste Herodoto li. historiag. i. *ὄνομα τῆς κτείνε τὸν κροισόν*: hoc ē o homo ne interfice Crcesum.
- A** tina cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Seruio super. vii. *aneidos*: urbs iuxta pontinas paludes campāniæ: quæ ciuitati erūnas inferebant. unde sic quoq; cognominata fuit. Nam *ἀττι*: græce latine erumna dicitur Virgilius tamen dixit: Atina potens: tyburq; superbum.
- A** tlas cū. t. exili imediate sequēte. l. scribitur: mons est mauritaniæ sic quoq; nominatus ab Atlante rege filio Libyæ a quo teste Plinio li. vii. naturalis historiæ: astrologia primū cōperta fuit. Sed duo mōtes eiisdē noīs in mauritania ab Herodoto & aliis nōnullis historicis describuntur. Vnus quidē p̄p̄inquier colūnis Herculis. Alter uero in interiora libyæ remotior: quē rotundū eē dicit: & altissimū. Cuius sūmitas nunq; uideri pōt: quia nubes ab illo nec æstate: nec hyeme diuellunt. Quē incolæ (ut ille refert) unā cæli colūnā eē asserūt. Et ut ferunt poetæ fuit in illū Atlas mauritaniæ rex conuersus. Quare in formā uiri Virgilius cum descripsit: euz ait libro *aneidos* quarto:
 Atlantis cinctum assidue cui nubibus atris:
 Piniferūq; caput uento pulsatur & imbri.
 Nix humeros infusa tegit: tum flumina mento
 Præcipitat senis: & glacie riget horrida barba. Similiter & eadē scriptura hoc est cū. t. simplici imediate subsequente. l. ponit ab Herodoto præfato li. historiag. iiii. atlas fluuius quidā magnus a sūmo mōtis æmi uersus septentrionē in istrū defluēs: quē sic quoq; cognominatū ab Atlante arcadiæ rege existimo. Nā teste Seruio super. viii. *aneis*. tres fuerūt Atlātes. Vnus rex italiæ: & pater Electræ uxoris Coriti. Alter arcadiæ & pater Maiæ: ex qua Mercurius natus est. Et tertius maurus q maximus est dicitur. Et cui pene reliqua omnia attribūunt ab Atlante Atlantiades patronymicum licentia poetica deducit: ut Ouidius li. *metamor.* i. Sedit atlātiades pro adlantides. a quo etiā atlantides populi: & atlanticum mare.
- A** thleta penultima cum. th. aspirato imediate subsequente. l. & ultima cum. t. simplici scribitur: dicitur a nostris pugil & luctator.
- A** tomus cum. t. exili scribitur: dicitur apud nos indiuisibilis: & indiuidua. Nam ex a cōponit: & *τομή*: quod est incisio. Lucretius uero atomos minutiones uocauit.
- A** thochari cum. th. & ch. aspiratis scribitur: sunt teste Herodoto populi scythici in asia. hi teste Plinio li. vi. naturalis historiæ: apricis ab omni noxio afflatu seclusi collibus eadē qua hyperborei deungunt tēperie. Et subdit de his priuatim condidit uolumina Homerus sicut Echathus de hyperboreis.
- A** thos cū. th. aspirato scribitur: mons est inter macedoniā & thraciā. Quare nōnūq; mons thraciæ dicitur: ut Homerus in hymno Apollinis *ἠθικὸς τῆς θοσ*. Nōnunq; macedoniæ: & aliquando æmoniz mons dicitur: quæ sub noīe macedoniæ: ut in ea dictione uidebimus nōnunq; uenit: unde Seneca in *Medea*: *Æmoni*⁹ illas cōtulit pestes athos. Seruius uero super. xii. *aneis*. Nō athos cū. s. cōsonāte i fine: sed athon cū. n. ut apollon scribēdū dixit. Quod auctoritate Virgilio cōprobauit q ibidē dixit. Quātus athon aut quāt⁹ aryx. Nā ut ait si athos cū. s. legeret: cū. os breuis sit: minime staret uersus. Quī & ex alio cōprobat. quia athona i accusatino facit. Quod ut sane ipse fateat ab Herodoto & Homero obseruatū nō fuit. Nec etiā ut puto a nostris cōperit. Nā Virg. li. *georg.* i. ait: Aut athō aut rhodopē aut alta ceraunia telo Deiicit. Nisi qd dicat eclipsim fieri uel athona rhodopen scribēdū eē. Estq; altitudinis admirādā: ut historici attestāt: ita ut usq; ad lemnū insulam umbrā p̄tere affirmēt: q̄ octoginta sex milib⁹ passuū a macedonia separat. de quo Stati⁹ li. v. thebaidos ait: Ingētī tellurē pximus umbra Vestit athon nemorūq; obscurat imagine pontū. Et cū sic ardu⁹ fuerit: teste tamē Herodoto li. historiag. v. nauigatus fuit classib⁹ p̄ficis: & a cōtinēti iussu Xerxis mille quingētis passibus abscissus est: quin & pontē sub slymone fluuiio derelictū: hoc ē adeo subcauatū dixit: ut flumē ip̄z cursum supra pontē cōficeret: & sub ponte mare inundaret: de quo in dictione Xerxes uidebimus.
- A** tossa cū. t. exili hoc ē sine aspiratiōe & duplicato. l. scribitur: fuit teste Herodoto li. historia. iiii. filia Cyri: quā & Artylonē sororē Darius postq; ad regnū p̄fage sublimat⁹ ē uxores accepit. & ex Atossa ut idē auctor circa initiū libri septimi dixit Darius ipse Xerxem p̄geniuit: deinde post illum regnauit.
- A** trax cum. t. exili scribitur: fluuius est ætoliz: a quo teste Plinio libro quarto naturalis historiæ atraces quidā populi cognominati sunt.
- A** treus cū. t. exili & eu. diphthōgo i fine scribitur: fuit filius Pelopis: & Hippodamiæ: nepos Tantali mycenaz regis: & frater Thyestis: de qb⁹ multa narrat a poetis: ut a Seneca in *Thyeste*: & statio i diuersis locis suæ thebaidos. Qui sane ostēdūt eos fuisse inter se sauos: adeo ut Thyestes cū Europe fratris uxore cōcūberet: qd dolēs Atreus liberos ei epulādos apposuit. Cui⁹ facinoris cū Thyestes exgreret ultionē a diis: respondit illi Apollo posse alio scelere ei⁹ facinoris uindicē nasci. s. si cū Pelopia filia sua cōcūberet. Quo facto nat⁹ ē Aegisth⁹: q Atreū iter fecit: & Agamēnonē similiter a bello troiano redeūtē iteremit. Serui⁹ super. i. *aneis*. dixit Atreū apud mycenaz primū solis eclipsiz iuenisse: cui iuidēs frater ex urbe discessit tpe quo ei⁹ pbata sūt dicta: & ab

Atreo atrides deducitur: unde atridae Agamemnon & Menelaus a poetis dicti sunt: quod usurpatum fuisse dixit Seruius super primū æneidos: quia Plistonis fuerunt filii.

A thrus cum. th. aspirato & y. græco scribitur: fuit reſte Herodoto libro hiftoriarum tertio: thraciæ fluius in iſtrum defluens.

A tropos cum. t. exili ſcribitur: Vna dicitur ex parciſ quæ filū frangit. unde cōponitur ab. a. quod eſt ſine: & Τροπὴ cōuerſio: quaſi ad nullius preces cōuertat. Nam ut uoluit Homerus tres ſunt ſorores. quæ una dicitur Clotho quæ. ſ. baiulat. Alia lachæſis quæ ſilat. Et tertia Atropos quæ ſilum frangit: Ita ut cū alicui ſila diruperit morte moriatur: dicente Martiale in primo: Lanificas nulli tres exorare puellas.

Contingit: obſeruant quæ ſtatuerè diè. Haec Martianus dixit ſuperū librarias: & ſcriptrices: quæ. ſ. ſnias Iouis ſtudio ueritatis excipiunt. Vnde & nōnunquam ab auctoribus noſtris ꝑ diſpoſitione ſuperū capiunt: iuxta quod ait Iuuenalis in ſatyra Neuule: Haec exēpla para ſœlicibus: at mea clotho. Et lachæſis gaudet ſi paſciſ in guine uenter. Vnde illas quoque dixit Heſiodus in theogonia naſcētibus hominibus bonū & malū cōferre. Quare latine ꝑtæ teſte Gellio li. iiii. noſtū atticæ ex auctoritate Varronis imutata littera una a ꝑtu noiant.

A tralus cū duplicato. t. exili & unico. l. ſcribitur: fuit pergamenorū rex: q̄ in minori aſia cōtra Philippū romanū ſauit: de quo Liuius diuerſis in locis: & Iuſtin⁹ li. xxxvi. plura ſcripſere. Alter eodē noīe fuerat Neoptolemi filius frater Olympiæ cōiugis Philippi fratris Alexandri magni: q̄ deinde cauſa fuit mortis Philippi.

A ttagen cū duplicato. t. exili ſcribitur: auiſ eſt teſte Plinio li. x. naturalis hiftoriæ celebris & uocalis alias: ſed capta obmutefcēs. hæc ut ait primū in ionia cōperta fuit: poſtmodū in gallia & in hispania capta.

A ttis cū duplici. t. nō aspirato & i. latino ſcribitur. Sane teſte Seruio ſup primū georgicorū nō ſolū attis cum. s. cōſonante in fine: ſed etiā attin cum. n. ſcribi pot̄: ut delphis & delphin: eleuſis & eleuſin. Et ut ꝑgit uerius in n. deſinunt (qa illud in obliquis habet) q̄ in. s. ut attinos delphinos eleuſinos: & eſt attin regio inter achaiæ & macedoniæ: quæ maxime græciæ nomē retinet. Nā ab Iſthion corinthio ſiue ſtrictura: i quā deſinit achaiæ incipiens: & ꝑ mare ægæum porrecta uſq; in macedoniā & theſſaliā (quā ut multi uolunt cū omni boetiā intra ſuū nomē includit) extendit: dicta primū attis ab Atti filia Græci ſucceſſoris Cecropis: a quo & græci ſic quoque cognominati fuerunt. Deinde ab Hellene Pyrræ & Deucalionis filio dicta fuit hellas: q̄ teſte Solino i theſſalia natus eſt: quo rege ipſi græci hellenes dicti fuerunt. Nā teſte Ariſtotele in ſecūdo meteororū: hellenes nunc ſunt: qui prius græci a græco rege dicti fuerunt. In hac regione fuit indlyta atthenæ ciuitas: campus maratho cū oppido eiufdem nominis athenis ſatis ꝑꝑinquo: memorandus quoque cruentiſſimis ꝑliis ut in ea dictione uidebim⁹. montes teſte Plinio bryleſus ægialeus icarius hymettus. Quin & ſuniū ꝑꝑonto rium: durifcos: polypoſter: ebraurion: Saxa ſcyronia athenis ꝑꝑinqua: & ut multi ferūt mons aracynth⁹ ut in ea dictione uidimus. Nec longe ab athenis argos oppidū quod Bacchus ipſe cōdidit: & plura alia quæ longū eſſet enumerare. At uero ab atti regio ipſa attica dicta eſt: & atticus incola quin & attius. quæ omnia cū duplicato. t. ſcribenda ſunt. Virgilius libro georgicorū. iiii. Attias orithya. & ſimiliter oīa deſcēdentia cū geminato. t. ſcribi debent: & nō. c. ante. t. ut attæus. Virgilius in Alexi: Amphion dirca⁹ in attæo aracyntho Similiter Leander ad Boreā: qui rapuit Orithyam dixit apud Ouidiū. xvii. heroidum: Tam gelidus cū ſis nō te tamē improbe quondā ignibus attæis incaluiſſe negas. Nā ſi cū. c. aut. t. ſcribat: denotat montē leucadiū: qui actius dicitur: ut Sappho: Actæus populū leucadiūque uocant. & in eadē epiſtola: Cur nō actiacas mi ſerā me mittis ad oras: quod cum. c. ante. t. ſcribitur. Similiter Virgilius li. ænei. iiii. Actiæque iliæ celebramus littora palmis. Et circa finē li. viii. Actus hæc cernens arcū intendeat apollo. At uerbum atticifſo: qa ab atti deſcendit: cū duplici. t. ſcribitur: ut Plautus: Non atticifſat: ſed ſiciliſſat. & inde atticifſmus: ut Quintilianus in primo de oratoria inſtitutione: In primis inquit copiam uerborum: quorum in tragœdiis grauitas: in comœdiis elegantia: & quidam uelut atticifſmus: inueniri poteſt. Et ut quidā putant etiam attilius inde deducitur: quod ſi ſic eſſet: cum duplici. t. ſcribendum erit:

A uctor cum. au. diphthongo & t. exhibetur ſcribitur ab uerbo græco: quod eſt ποιῶ originem ꝑ ſignificationem ducere uoluerunt: ita ut poeta: ſeu ut dicam factor ſit. Nam factor in uſu non eſt: niſi in quibuſdam e. græco translatis: ut factorem cæli & terræ: ubi habetur ποιητῶν: hoc eſt poetam. At nos poetas cæterorūq; operum conditores auctores uocamus. Et ille qui fecit aliquod opus qui agit bellum aut pacem auctorem operis: & auctorem belli: aut pacis dicimus. Item & hominem in quo eſt ius: poteſtas: & dignitas. Vnde auctoritas dicta eſt. Liuius: Decreuerunt enim ut cum populus regem iuſſiſſet: Id ſic ratum eſſet ſi patres auctores fierent: hoc eſt auctoritatem: ut aiunt ſuam & decretum interponerent: ratum haberent: atq; ratificarent ſiue comprobarent. Et alibi: maiores noſtri nullam ne priuatam quidem rem agere ſceminas ſine auctore uoluerunt. Vocanturq; etiam auctores pupillorum: in quorum adminiſtratione infirma ætas reſq; eius ſunt. Ideoq; filios regum pupillos ſub auctoribus fuiſſe legimus. Paulus iuriſconſultus: Etiam ſi non interrogatus tutor auctor ſiat: ualeat auctoritas eius: cum ſe probare dicit id quod agitur: hoc eſt enim auctorem fieri. Quare auctores ſententiæ alicuiuſque conſilii uocantur hi: quorum ſententiam conſiliumque ſecuti ſumus. Et duces militum auctores uocabantur. Vnde auctore obligare eſt & ſubiectum facere. Sed quærit Seruius ſuper Donati artem auctor utrum ꝑ ſe an de uerbo oriatur? Et reſpondit in hæc uerba dicēs:

- Sed est sciendum qd a se nascitur. Nam illud quod e augeo ne nos deducat quod inde ueniat. Aliud eni e au-
gere: aliud auctore ee. hac ille. Quid quod auctore nullo pacto dicere possum? auctore. Na auctor sine. u. lit-
tera ab ago descendit. Et dicit orator q agit causas quiq gestuz uult? & corpis agit: unde oratio ab ipa pnun-
ciatioe dicta e. Quin & oratio scripta: actio e appellata. Itē comed? & tragœd? .i. histrio: q agit gest? i scena
& qd huic generi simillimū e: q agit attelanas: & mim? cis actor uocari pot. Et ptes comediae actus dicunt.
- A** uctoratum cum. au. diphthogo &. et. exilibus scribit: ab auctore descendit: significatq obligatū & subie-
ctum. Liuius li. xlyi. ab urbe: Signo inquit suo ipressas tabellas misit: & uero pignore uelut auctoratum sibi
pditorē rat? e. i. obligatum & subiectuz. Valerius maximus li. ix. Auctore inquit sociis officio. Suetonius
li. iiii. de legendo uel auctore milite: ac legionum: & auxiliorum descriptione.
- A** uctoramētum similiter scribit: & ab auctore milite deducit. Na qsi obligationē nexumq: uel qsi stipēdi-
um quoddā: & pccium cuiusdā militie ac pugnae actionisq: designare uidetur. Quintilianus: Nec difficilem
sane sub illo praefertim auctore habuisset missionē: s; noluit gladiator uiuere. Cicero: Quoq ipa mer-
ces auctore seruutis e. Seneca li. vii. epistolae: Nullum sine auctore maluz e. Auaritia pccuniaz
pmitte: luxuria uarias uoluptates. Ambitio purpuram & plaufum: & ex hoc potentiam: & quicqd poten-
tia potest: mercede te uitia sollicitant.
- A** uctio cum. et. exilibus &. i. latino scribit: & latinā habere deriuationē: ac magis ab augeo: q ab auctore
deduci existimo. Na ueditio quaedā e i publico ac loco celebri: q p incrementū pccii: hoc e plus offerētis fieri ui-
debat. Et hinc auctore uedere dicebat: qd publice & sub hasta p augmentū pccii uedebat. Nec hoc mō ea-
uendi dicebatur: q ad eum spectare uidebat: sed quae ad alios usus. Nec fere nisi q penes aliū in usu fuerūt.
- A** uglas cum. i. latino scribitur: in quod ei diphthongus cōuerfa fuit: & fuit teste Homero li. xi. iliados: epiog
rex siue elidensum: qui bellum gessit cum Neleo pyliorum rege.
- A** ula cū. au. diphthogo scribit: trāfertur a nostris atrium. at aulā p olla Plauto uetustissimisq: relinquimus.
- A** ula cum. et. diphthogo in penultima scribitur: uelamina sunt picturis intexta: quae primum in aula Attali
regis asiae q populū romanū haredez scripsit inuenta sunt. Virgi. li. georgicog. iiii. Purpurea intexti tol-
lant aulae britanni. Vnde ab av λη: quod est aula nomen assumpserē.
- A** ulis cum. au. diphthogo &. i. latino scribit: nō est insula ut ignari quidā putāt. Sed teste Strabone: approba-
tissimo historico inter graecos regiuncula est boetiae petrosa: & ciuitas eiusdē nominis: iuxta quā portus est
quingentae nauium capax: Euripo Chalcidico pximus. Idē innuere uidetur Homerus libro iliados. ii. Pli-
nius etiā libro. iiii. naturalis historiae: ubi de insulis maris aegaei atq ipa euboia pertractat inquit: ex aduerso
in cōtinenti aulis est: & agēdo de boetia: In ipsis inquit faucibus Euripi: quē facit euboica obiecta insula: Au-
lis nobilis est portus: quē boetii antiquitus dixere hyamas. Idem Pōponius confirmauit dicēs: Aulis agamē-
noniae graiorumq: classis in troiā coniuantium statio. Vnde boetiae portus dicitur: in quibus detentae fue-
runt graiorum naues: dicente Ouidio libro metamorpho. xii.
Nec dilata foret uindicta nisi aquora saui
Inuia fecissent uenti: boetaq: tellus.
Aulide piscosa puppes tenuisset ituras. In eo loco coniuauerunt graeci: non ante reuersuri: q ilion capere-
tur. ut Dido ad Aeneam apud Virgilium libro aeneidos quarto: Non ego cum danais troianam excindere
gentem Aulide iurau.
- A** uras cum. au. diphthongo sequente. r. scribitur: fluuius est: teste Herodoto li. historiae. iiii. grādis ab aemo
descendens: & in Istrum defluens.
- A** urū cum. au. diphthogo scribit: graecū eē qdā putāt. Na teste Festo Hippocrates medicus ab iuētore cogno-
minatū illud putauit: quē uocitatum dixit αὔριον: & inde thesaurus. Qui uero latinū uolūt a similitudine
coloris Aurorae nomē traxisse existimāt. Alii uero ab aura. i. splendore teste Seruio sup sextum aeneidos dictū
putant: dicēte Virgilio: Discolor unde auri p ramos aura refulsit. i. splendor. Et Horatius: tua ne retardet au-
ra maritos: hoc est splendor. Nōnulli uero quia mentem hominum auertat.
- A** uschisae cum. ch. aspirato &. i. latino scribit: populi sunt in libya ultra barcaeos: iuxta quos uersus mare sunt
bacaes. ut ostendit Herodotus libro historiarum quarto.
- A** utocanes absq: aliqua aspiratione scribitur: mons ponitur ab Homero in hymnis.
- A** utonoe cum. t. exili &. oe. diuisis litteris in fine scribitur: fuit Cadmi thebarum regis filia ex Hermione con-
iuge: ut scribit Hesiodus in theogonia: & Ouidius li. metamorpho. iiii.
- A** utomedō cū. au. diphthogo in prima: &. t. exili sequēte. o. scribit: nōnulli uero ex nostris loco ipius. o. po-
nūt. u. & dicūt Automedō. fuit Achillis Armiger seu auriga. ut Virgi. li. aenei. ii. Et equog agitator Achillis
Armiger automedō. Idē Ouidius li. i. de arte: nunqd achilleos inter fera praelia fida Deseruit leuitas: auto-
medontis equos. a quo id quoq: tractū e: ut cū aliquē aurigā assignare cupimus: atq: insigni arte adnotare
ob illius excellentiā Automedontis noie uocitemus. Quare Iuuenalis in prima satyra cū de illo loqueretur:
Qui bona donauit praefepibus: & caret omni Maiorū censu ait: dū puolat axe citato: Flaminia: puer auto-
medon: nam lora tenebat: hoc est aequalem automedonti ostendebat se habere aurigam.

A fitolyeus absq; aliqua aspiratione & unico. l. atq; y. græco scribitur: fuit uir græcus ex eleone urbe boetia de quo Homerus libro. x. iliados meminit.

A xylus cum. y. græco & unico. l. scribitur habetq; apud græcos accētū in prima: fuit phryx ex ciuitate arisbe filius Teuthramidis. hic teste Homero li. vi. iliados: fuit homo: perq; beatus omnibus: quæ ad uictū mortaliū ptinet: & in insigni arisbe agēs oēs: q; illac iter ingrediebāt: q̄ erat beniuolētia humanitate clamētia excipiebat hospitio: q; cū a Diomede i bello troiano iterficere: nemo succurrēs q; ab atroci eū morte potuit eripe.

A xiochus cum. i. latino & ch. aspirato scribitur: nomē fuit philosophi: cui Plato librum de morte inscripsit.

A xis cum. i. latino a nobis scribitur: a græcis uero ἄξων dicitur: & pprie ea linea q; ab uno mundi polo in altēz tēdit. Ad cuius similitudinē stipes ille teres circa quē tota curru uertit axis dicitur. Virg. li. georgi. iii. Post ualido nitens sub pōdere faginus axis. Nōnunq; uero: & p; tota rheda uel curru positū cōperit. ut luuenalis in satyra Crispini: Dignus aricinos q; medicaret ad axes. i. ad curru aritiā uel aricina nemora adeuntes. Aliquādo autē & p; septētrionali polo positū fuit: uel ut ait Festus p; septētrionali pte caeli. Virg. li. georgi. ii. Quæ terga obuertit axi. i. septētrioni. Quin & p; ipso cælo absolute idē poeta nōnunq; posuit: ut li. iii. aenei. cū ait: Vltimus æthiopum locus est ubi maximus atlas Axem humero torquet. i. cælum sustinet. quin & teste Festo tabula fecūlis axis appellatur.

A xius cum. i. latino scribitur dicitur ab Homero li. iliados. ii. fluuius δυνάλαιστόν ὕδων: hoc est cui pulcherrima est aqua. Nam ut ait licet spaciosus sit: tamen usq; ad imum est lucidissimus: ut nullus in toto orbe terrarū sit speciosior: hic teste Herodoto li. historiarum. vii. p; regionē mygdoniam: quæ pars ē macedoniae profluens: iuxta chalestram urbem in mare ægæum cadit.

A zimus cum. z. consonante & y. græco scribitur: id apud nos dicitur: quod est sine fermento. Nam cōponit ex. a. quod est sine: & ζύμη fermentum.

A ziris cum. i. latino utrobiq; scribitur: palus est in libya.

A zotus cum. t. exli scribitur: urbs fuit lyria.

Abylon cum. y. græco & unico. l. scribitur: nomē est urbis in chaldaea. de qua Lucanus: Cūq; superba foret babilō spoliāda trophæis. hæc adeo nobilis fuit ut chaldaea totā: & mesopotaniā a se balyloniā dixerit: quæ simili mō & in penultima cum. i. latino scribitur. hanc oēs græci & latini historici pariter & poeta a Semiramide regina cōditam referunt: dicente Ouidio li. met. amorph. iii. Vbi dicitur altā Coctilibus muris cingisse semiramis urbē: de quo in dictiōe Semiramis plene uidebim⁹. huius muri igit̄ teste philostrato i uita Apollonii tyanei trecentoz; & octoginta stadioz; circuitū detinebant. Plini⁹ uero libro historiae naturalis sexto: murorum dixit amplitudinem fuisse sexagintaquatuor miliū passuum: cōstitudinem quinquaginta cubitorum. Altitudinem uero quater tantum. Itaq; fuit moenibus ac hortis pensilibus: temploq; & arce maxime admirabilis.

B acchus prima definit in. c. exile & ultima in. ch. aspirato scribitur: fuit Iouis fili⁹ ex Semele Cadmi filia: ut poeta oēs attestat. de quo Ouidi⁹ li. metamor. iii. plene oia p; tractauit. & ut græci qdā grāmatici dicūt derivat a βερεχέω: quod ē furo uel infanio. hic prim⁹ indiā subiecit: & prim⁹ apud græcos docuit uini usum: ut testis ē Capella libro de nuptiis Mercurii. Quāobrē teste Festo illi a poetis cornua dant̄ eo quod homines nimio uino truces fiant. Vnde Sappho ad Phaonē ait: Accedāt capiti cornua bacchus eris. Quin & pro hasta thyrsū ferratum tecta cuspide pāpino illum ferre dicebant: ut Seneca in Hercule furentē:

Adsit lycurgi domitor: & rubri maris

Tectam uirenti cuspide thyrsū gerens. de quib⁹ latius in dictiōe Dionysius uidebimus. Quin & illius currum trahi a tigris dicunt: dicēte Statio Promouet effrenā dextra leuaq; sequuntur.

Lynce: & uida mero lambunt retinacula tigris. Nōnunq; uero & muliebri habitu ornasse se illi ferunt: dicente Seneca.

Non erubescit bacchus effusus tener

Spernisse crines: nec manu molli leuem

Vibrare thyrsū cum parum forti gradu

Auro decorum syrma barbaricum trahit.

Post multa uirt⁹ opa laxari solet. Et ut testis ē Plini⁹ li. vii. naturalis histo. Emere ac uēdere instituit Liber pater. Oia igit̄ descēdētia a baccho similiter cū duplici. c. & secūdo aspirato scribūt: ut bacchie⁹. Ouidi⁹ li. i. tristitiū: Deme meis hederas bacchica ferta comis. Eodē mō bacchides & bacchilides scribūt: a baccho. at bacca iusdē opis: & me bacchides iudice falsus erat. Simili mō bacchides & bacchilides scribūt: a baccho. at bacca p; granulo: ut supra uidim⁹ latinū ē: & cū duplici. c. absq; aliq; aspiratiōe scribitur: & inde baccatū sine aspiratiōe: qd̄ diuersas h; baccas. Virg. li. aenei. i. Colloq; monile baccatū. Quod si a Baccho trahat: cū. ch. aspira

to scribēdū ē: ut ē id Virgili li. aenei. iii. Bacchatāq; iugis naxon uiridēq; donysam. & uerbū bacchor ut idē li. iii. eiisdē poematis: Sauij inops animi totāq; incensa per urbem Bacchatur.

li. iii. eiisdē poematis: Sauij inops animi totāq; incensa per urbem Bacchatur.

li. iii. eiisdē poematis: Sauij inops animi totāq; incensa per urbem Bacchatur.

- B** aechanalia eum duplici. c. & secundo aspirato scribitur: & a Baccho deducitur. Nam sacra quaedam Bacchi dicta fuerunt: quae teste Lilio li. viii. de bello macedonico huiusmodi fuerunt: Graecus ignobilis in hetruria primus uenit sacrificulus & uates. Sed occultorum sacrorum initia primo paucis fuerunt tradita uiris & mulieribus: & fuerunt additae uoluptates meri & epulae: ut multorum animi allicerentur. Cumque uinum animos: nox: & mixtae uiribus & foeminae aetatis tenerae omnem pudorem extinxisset: corruptelae omnis generis fiebat: Sicque supra ingenuebus pestifer romam ab hetruria penetrauit: cuius facinora fuerunt aliquandiu tacita. Tandem noticia eius facinoris ad Postumum consulem per P. Ebutium adolescentem: & Ebutiam foeminam hispanam deuenit per modum qui late a Lilio in praefato libro narrat. Unde dixit Iuuenalis: Qui curiosi simulant: & bacchanalia uiuunt. fuerunt namque sacra Bacchi orgia & trieterica: de quibus in suis dictionibus uidebimus. Sacrificabatur Baccho caper: quia maxime uitis capra nocet: ut late monstrauit Virgilius libro georgicorum. ii. Erat etiam illi uannus consecrata ut Virgilius li. georgi. i. Et mistica uannus Iaccho. Eo quod illius sacra teste Seruio ad animae purgationem pertinebant: quod per uannum designabatur: quo fruges purgantur.
- B** acchiadae cum duplicato. c. & secundo aspirato: atque. i. latino scribitur: dicti fuerunt qui e corintho effecti exules in siciliam deueniunt: & urbem inter epichynnum & pelos aedificantes seculi facti sunt: de quibus dixit Ouidius libro metamorphose. v. cum Plutonis iter describeret Proserpinam deferentis. Et qua bacchiadae bimari gens orta corintho Inter inaequales posuerunt moenia portus.
- B** acchius eodem modo scribitur: genus est pedis: quo in carminibus sacrorum Bacchi utebantur. Constatque ex prima breui & duabus sequentibus longis. ut Horatius in primo carminum: Lydia dicit per omnes: quae uersiculus constat ex choriampo & bacchio.
- B** aetrios cum. c. exilibus &. i. latino scribitur: fluius est scythiae a quo populi quidam circa illum inhabitantes teste Herodoto libro historiarum septimo: bactriani dicuntur. Et inde bactra in plurali numero prouincia dicitur.
- B** aetra cum. c. simplicibus scribitur: prouincia est scythiae ultra assyriam a flumine bactro cognominata. estque generis neutri & numeri pluralis. ut Virgilius li. georgi. ii. Neque bactra neque indi Laudibus italiae certent.
- B** aetrianus cum. c. exilibus scribitur: populi sunt teste Herodoto li. historiae. iiii. asiae scythiae propinqui. Quos Curtius dixit bellicosos plurimum: & assuetos uiuere rapto: quare per seque lusum abominantes semper uersabantur in armis.
- B** acales eum unico. c. exili & unico. l. scribitur: populi sunt teste Herodoto li. historiae. iiii. parui in libya a uersiculis contermini: iuxta mare habitantes.
- B** anacus eum. a. diphthongo &. c. exili a graecis scribitur: lacus est galliae cisalpiniae in agro ueronensi inter aristas montium fauces positus: adeo ut inter illos impetu coacti uenti lacum more maris exagitent: dicente Virgilius li. georgi. ii. Fluctibus & fremitu assurgens banace marino. Cuius maior longitudo in trigintaduomiliaria extenditur: latitudo ad plus in sexdecim: & ad sex minus pertensa est. Ex hoc mantuanus lacus exoritur: ex quo mincius fluius uirgilianus decurrit in padum.
- B** agaeus eum. a. diphthongo in penultima scribitur: nomen fuit uiri cuius astu Oroetes sardiis praefectus trucidatus fuit: ut in ea dictione uidebimus.
- B** aia cum. i. latino scribitur: ciuitas fuit capaniae inter puteolos: & montem miseni secus capanum mare sita. Sic quoque cognominata teste Seruio sup. iiii. &. vi. aenei. a Baio Vlyxis socio illic sepulto. fuitque olim haec urbs teperie aeris: & romanorum frequentia atque ornamentis aedificiorum celeberrima: dicente Martiale ad Flaccum. Ut mille laudem flaccе uersibus baias Laudabo digne: non tamen satis baias.
- B** alena eum unico. l. & e. absque diphthongo a nobis scribitur: a graecis uero loco. b. ponitur. ph. aspiratum: ac dicitur phalena: quasi conspicua. Nam ut uidimus saepe. p. in. b. ob uicinam litterae comutam: & aspirationem nonnunquam a. p. abicitimus: balua est marina quae ad magnitudinem immensam excrescit.
- B** alista a quibusdam ex nostris cum unico. l. scribitur: sed quia prima etiam apud nostros longa est: & a graecis semper cum duplici. l. signatur: uidetur apud nos etiam cum duplicato. l. scribi debere. Nam a βαλλω uerbo graeco: quod latine est iacio deducitur. Et a graecis per tormeto concutiente muros accipitur. Quod & poetae nostri obseruauerunt. Quidam li. i. de tristibus: Quae graue ballistae moenia pulsant onus. & li. xi. metamorphoseos: Nec leuius pulsata sonat: quae ferreus olim Cum laceras aries: ballistaeque concutit arces. Lucanus uero pro instrumento hastam quandam iacientem accipisse uidetur cum ait: Neque enim solis excussa lacertis Lanca: sed tenso balistae turbine rapta. Haud unum contenta latus transire quiescit. Sane graeci in ultima. r. unum addunt & dicunt ballistrā: quod nostri forte ob dulciorem apud nos sonum abiecerunt.
- B** alcares insulae cum unico. l. scribitur: eo quod apud poetas nostros prima ea dictio corripitur. Virgilius libro. i. georgi. Stuppea torquentem balcaris uerbera funda. Unde putant nonnulli Virgilium eius derivationem traxisse magis a

magis a Baleo Herculis comite: quæ dictio cū unico. l. scribitur: & qui teste Liuiio libro. xl. ibidē ab Hercule derelictus fuit: cū ad geryonē nauigasset: q̄ a βαλλω: quod est iacio: quod primā p̄ducit. a quo etiā ut alii uolunt p̄ ablationē unius. l. deduci potuit. Nā sunt insulæ in hispanico mari sitæ: quæ incolas primitus fundarū usum cōperisse dixit Vegetius libro. i. de re militari: & ita perite exercuisse: ut matres puos filios nullū cibū cōtingere sinerent: nisi quē ex funda desinato lapide percussissent. Quo solo telo: ut dixit Liuius libro octauo de secundo bello punico semper usi sunt usq; ad id bellum.

Balsamum cū unico. m. scribitur: arbuscula est sola inter arbores neutri generis: uiti similior q̄ myrto: ut dixit Plinius li. xii. naturalis historiae. Nam ut ait malleolis serit: & implet colles uineæ modo incidit uitreo lapide oſseis ue cultellis: ferro lædunt uitalia. Idē prius dixerat: Omnib; odorib; præferē balsamū uni terræ iudææ cōcessum: quondā in duob; tamē hortis utroq; regio. Altero iugerū uiginti nō amplius. Altero pauciorē ostēdente arbuscū. Et subdit: Nunc hæc arbor tributa pendit cū sua gente. Sane huius succus opobalsamū dicit miri odoris: & uirtutis: quasi ὄππος. i. succus balsami. Cuius teste Plinio summa est p̄batio: ut lac coagulet: & in ueste maculas nō faciat. Xilobalsamū uero dicit ei; arboris lignū. Nā ξύλον græce latine lignū dicit. At carpobalsamū eius dicit arboris fructus. Nā καρπός græce latine fructus dicitur.

Bambacium apud antiquos quosdam græcos comperi: quin & bambiciū cum. c. exili & i. utrobic; quod est ex fonu eius instrumenti quo conficitur: deducit nomen puto.

Baptismus & baptisma utrunq; apud nostros cōperit: cum. p. & t. exilibus: atq; i. latino scribitur: dici pot a nostris immersio uel intinctio. Nam deriuatur a uerbo βαπτίζω: quod est mergo:

Barce cū. c. exili scribitur: fuit nutrix Sichæi: dicte Virgilio ænei. iiii. Tum breuiter barcæ nutrice affata sichæi. fuit etiā eodē nomine regina quædā libyæ: a qua ciuitas quædā pentapoleos nomen fortita fuit.

Barcei cū. c. exili & x. diphthongo scribitur in penultima: populi sunt teste Seruio sup quarto æneidos propinqui carthagini. Vibius uero dixit illos maurorum esse populos in aphrica. de quibus Virgilius: Lateq; furentes Barcæ. & ut puto a Barcæ uel nutrice Sichæi: uel alia quæ regina fuit cognominati. Vnde hamilcar carthaginensis Barca cum. c. simplici cognominatur.

Barathrū cum. th. aspirato scribitur: ponitur pro loco præcipiti: & inferno: unde emergi nō possit. Nam deducitur ab eo quod est βάθρ. i. profundū. Vnde Iuppiter apud Homerum circa initium libri. viii. iliados: cum cōminaret illi deorum q̄ sibi inobediens fuerit inquit illum in atrum: & tam procul hinc positū deiciā tartarum: ubi subter ima terræ cum ferreis portis atq; æreis foribus altissimum barathrum: est tanta in infernum profunditate demersum: quanta est a cælo in terram.

Barbarus cum. b. tam in secūda q̄ in prima scribitur: ls dicitur qui inepte loquit. Vnde Sophocles in Electra τὴν Βάρβαρον σὴν γλώσσαν οὐκ ἐπαίω. Et inde barbaricus cum. c. simplici: ut Virg. li. ii. ænei. Barbarico postes auro spoliisq; superbi. Deducitur etiam inde barbarismus.

Barbarismus cum. i. latino scribitur: & a barbaro deducit. Nam uitiū est quod in singulis uerbis cōmittit scribēdo. s. aut loquēdo. Nam quod male scribit male etiā dici necesse est. Non autem contra quæ uitiose dixeris & scripto peccant. Peccamus enim scribendo & loquendo adiectione: detractione: transmutatione litterarū uel syllabarū: completionē: diuisione: aspiratione: sono: & similibus.

Barbiton cum. i. latino & c. exili scribitur: genus est quoddam instrumenti musicis & præcipue lyricis q̄ partissimum: ut scripsit Iulius Pollux ad Commodum Cæsarem in libro de uocabulis rerum: quod solū ex nominibus desinentibus in. on. habemus fœminini generis. Sappho ad Phaonem: Non facit ad lachrymas barbiton ulla meas.

Barrhus cum duplicato. r. & secundo aspirato scribitur: comperi apud græcos positum pro elephanto: a cuius ossis similitudine: dentes barrhos nonnulli dixere. Horatius: Quid tibi uis mulier nigris dignissima barrhis. Et inde barrhire: & ebur tractum quidam uolunt.

Basis cum unico. s. scribitur & i. latino: dici potest a nostris sustentamentum.

Basileus cum. i. latino & unico. l. scribitur: atq; eu. diphthongo: dicitur a nostris quasi basis λαός: id est sustentamentum populi.

Basiliscus cum. i. latino utrobic; & unico. l. atq; c. exili scribitur: dicitur a nostris regulus. Nam diminutiuus est eius quod diximus basiliscus. Quo sane nomine serpentis genus quoddam pessimum cognominatur: qui teste Plinio libro viii. naturalis historiae habitat in solitudinibus aphricæ cum candida in capite macula: uelut quodam diademate adornatus: acutissimum habet caput: rubeos oculos: & colorem ad nigredinē uergentem. Est malum singulare in terris: de quo multa Lucanus in nono ubi hæc etiam ait:

Sibilaq; effundens cunctas terrentia pestes:

Ante uenena nocens. late sibi summo uet omne

Vulgus. & in uacua regnat basiliscus arena.

Bassarides cum duplicato. s. & i. latino scribitur: ut apud antiquissimum quendam comperi: dictæ sunt bacchar mulsariz: quæ sane expositio præ cæteris: quas audiuerim placuit. Et conformis uidetur ei quod dixit Persius: Et raptū uitulo caput ablatura superbo Bassaris. Nam finxisse uidetur poeta ille Agauē ablaturā

- caput Pentheo: tanq̄ uitulo superbo & fastidienti sacra Bacchi: licet alii etiā aliter finxerint.
- B** astarnæ cum. t. exili scribitur: populi erant ultra danubiū: quia Perse Philippi macedoniæ regis filio sollicitati transire flumen glacie constrictum inextimabili equorū agmine hominūq; multitudine una improvide pcederent: enormitate ponderis & cōcussione pedū dissoluta fluminis superficie omnes pene sūmersi sunt paucis in utraq; ripa testantibus. his cōtermini sunt rhoxolani. unde in triūphalibus Ti. Plautii apud tybur scriptū habet: Regibus bastarnæ & rhoxolanorum filios hostibus ereptos remisit.
- B** athani cū. th. aspirato scribitur: & deriuat a βαθύ: quod apud nos altum seu profundū dicitur. populi sūt germanorum: de quibus Lucanus: Bathaniq; truces: quos ære recuruo Stridentes acueret tubæ.
- B** atrachus cum. ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris rana: & fuit nomen sculptoris propriū: ut ostendit Plinius libro trigefimosexto.
- B** atrachomyomachia cum. t. simplici & ch. aspirato utrobique: & cum. y. græco nisi in penultima: quæ cum. i. latino scribitur: dicitur apud nos ranarum murūq; pugna. Nam cōponit̄ ex βατραχόν idest ranarū: & μάχην idest murum: & μάχην bellum.
- B** athyllus cū. th. aspirato & y. græco atq; duplicato. l. scribitur. Nam diminutiū est a βαθύ: quod est altū seu profundū. fuit nomē adolescentis famii: quē Anacreon poeta teius ardentem amauit: ut in dictione Anacreon uidimus. fuit alter ioculator & saltator. ut Iuuenalis: Mollis saltante bathyllo.
- B** atus cum unico. t. exili scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ. iiii. filius Cyni regis insulæ theramni Aristeus suo nomine dictus. sed Batus teste Iustino circa finem libri xiii. propter linguæ obligationē cognominatus. hic postea Cyrenem urbem ædificauit in libya: ut in dictione Cyrene uidebimus. Herodotus uero putat Batum dictum hoc est regem: quia sic ut ait lingua libyca rex cognominatur.
- B** attus cum duplici. t. exili scribitur: fuit hoc nomine uocatus pastor quidam: qui ut fingit Theocritus cum iuuenicos oleas corrodentes fugare uoluisset: & paulo incōsideratius per quendā excurrisset collē: parua spinna in eius talum defixa fuit. Quare dolore percitus sociū: cui Corydon nomē erat acclamauit: ut sibi spinā euelleret: quā cum intentis oculis uix ille prospiceret: ac summis unguibus eliciuisset: his uerbis cū admiratiōne Batto monstrauit ὅς σίχον ἔστι τὸ τῦμα καὶ ἀλικον αἰδρα λαμῶσαι: hoc est q̄ parua quidē spinna tam robustū uirum domat: melius id græce: sed fat sit sententiā explicasse. Nā per id pulchre nos admirabilis poeta ammonuit: Robusta corpora ualidasq; uires habentia: q̄ paruo leuiq; ictu frangerent. Quare sapientissime Homerus: Nihil homine imbecillius nutrire terrā asseuerauit. Alter Battus fuit similiter pastor. Et ab Ouidio li. metamor. ii. trāformat̄ in indicē. i. lapidē quo discernuntur gradus auri & argenti.
- B** dellium cū. d. post. b. & duplici. l. scribitur atq; i. latino: est teste Plinio li. xii. naturalis historiæ: arbor nigra magnitudine oleæ folio uero & robore similis fructui caprifici. hæc ut ait in bactrianis nominatissima nascitur.
- B** ebrycia antepenultima cum. y. græco: & penultima cum. c. exili & i. latino scribitur: regio est quæ postea dicta fuit bithynia a Bithynio rege: ut testis est Solinus. Et est proxima troadi in introitu ad pontū. Et inde bebrycius. Virgilius libro æneidos quinto locutus de Bute ait: Qui se bebrycia ueniens de gente ferebat. Et Lucanus libro. vi. Pinguis bebrycio disseffit uomere sulcus.
- B** ebryacus cum. y. græco & c. exili scribitur: fuit teste Cornelio Tacito uicus situs inter ueronam & cremonā duabus romanis cladibus notus infaustusq; de quo meminit Iuuenalis: ut uidebimus in dictione pathicus. hodie uero dicitur labina.
- B** eliar cum unico. l. & i. latino scribitur: nomen est dæmonis.
- B** elides cum unico. l. ab aliquibus. A nonnullis uero græcorum & latinorum cū duplicato. l. & i. latino scribitur fuerunt quinquaginta ex diuersis uxoribus filiæ Danaï filii Beli: unde dicte sunt belides. Quas pater Aegisthus cum parez filioꝝ numerū haberet: filiis suis in matrimoniū collocare uolebat. Sed Danaus oraculi responsō exterritus: his prorsus assentire uolebat. Nam respōderat Apollo Danaū ipsum manibus unius ex filiis Aegisthi: quē generum haberet occidendū esse: sed pene ad hæc matrimonia cōficienda coactus: filias in hunc modum subornauit: ut cū ad uihorum thalamos accederent: absconfos gladios secum deportarent: & uiros suos ea prima nocte interficerent. Quos utiq; oēs excepta minore natu Hypermetra interfecerūt: quæ Lino uiro suo miserta pepercit. A quo tractū tēporis Danaus ipse detruat̄ fuit. de quib; Iuuenalis i satyra Credo pudiciā meminit: quādo dixit: Occurrēt multæ tibi belides. & sic ipaz penultimā corripit
- B** ellona cum duplicato. l. scribitur: dicebatur dea belli: & martis soror: quā quidam Palladem fuisse asserunt Cui ex proprio sanguine sacerdotes sacrificabant: ut dixit Lactantius libro primo institutionū. Quod Lucanus similiter libro primo tetigit cum ait: Tum quos scētis bellona lacertis Sæua mouet cecinere deos. Et Iuuenalis in satyra Crispini: Sed ut phanaticus cestro Percussus bellona tuo diuinat. Ante huius templum ut dixit Festus romæ columella erat: quæ bellica dicebatur: super quā hastam iaciebant: cum bellum indicebatur. Nam ab illa uocabulum bellum deductum quidam putant. Et dicitur belluz teste Seruio super octauo æneidos: tempus omne: quo uel præparatur aliquid pugnæ necessarium: uel quo pugna geritur. prælium autem dicitur conflictus ipse bellorum.
- B** ellerophontes cum duplicato. l. immediate subsequente. c. absq; diphthongo: atq; t. exili in fine scribitur.

hic teste Homero libro iliados sexto: fuit Glauci regis ephyrae filius in clyto decore conspicuus & uirtutis maxima. Sed adolescens Proeto filio Abantis regno ephyrae priuatus. In uictoris regia iussu regis degebat. Cuius inclita forma capta Sthenoboea Proeti regis uxor: (qua Homerus solus Anteam uocat) illum de libidine requisit: pro cuius mercede regnum coniugis promittebat. Quod cum illa inpetrare ab eo non posset: uerita ne regi eam ille criminetur: praueiciens Bellerophontem marito accusauit: asserens eum sibi uim inferre uoluisse. At rex cum Bellerophontem diligeret: nec de illo supplicium ipse sumere uellet: ad Heuriam lyciorum regem & Sthenoboeae patrem illum transmisit cum litteris indicantibus uoluisse eum filiae pudicitiam auferre. Qui cum se de illo occulte uindicare uellet: diuersis eum periculis: ut chimerae: & aliis uariis bellis obiecit. E quibus semper uictor & triumphator euadens. ultimo aduersum amazones eius regnum infestans illuz misit. Quas ille supatas in suos terminos redire coegit. Quamobrem Heuries tantam Bellerophontis uirtutem conspiciens: non solum ipsum miseratus est: sed Achymene alteram filiam: & Sthenoboeae sororem cum parte regni illi uxorem dedit. Quod postquam Sthenoboea cognouit seipsam interemit. Quae omnia Iuuenalis tetigit in ea satyra: quae incipit Omnibus in terris: cum ait: Sed casto quid forma nocet: quid profuit imo Hippolyto graue propositum: quid Bellerophonti Erubuit nempe ceu fastidita repulsa. Nec Sthenoboea minusquam crassa excanduit. Et se concussere ambae. Similiter Horatius in odis: ut proetum mulier perfida credulum falsis impulerit Criminibus nimis casto Bellerophonti.

Berecynthus absque aliqua aspiratione & y. graeco secundum Seruium in nono aenei. scribitur: mons est & oppidum phrygiae iuxta sangarim fluium. ubi magno cultu uenerabatur deorum mater: a quo frequenter berecynthia ipsa uocata fuit. Et ut ait Seruius annotauerunt antiqui differentiam inter hunc & montem deli per detractionem aspirationis ab ultima.

Berecynthia cum. c. exili sequente. y. graeco: & t. similiter non aspirato sequente. i. latino in penultima scribitur cuius causam in praecedenti dictione uidimus: fuit deorum mater sic a monte phrygiae cognominata. Ouidius li. fastorum. iiii. Quod bene mutarit sedem berecynthia dixit. de qua late uidebimus in dictione Cybele. At Cynthia cum. th. aspirato scribitur: quia a monte deli sic quoque cognominata: ut in ea dictione uidebimus.

Bergomum cum. o. in penultima scribitur: dictione est nec graeca nec latina: sed barbara: oppidum est in gallia cisalpinae a gallis senonibus militibus Brenni teste Polycrato condita: quoque lingua per id uocabulum motana urbs designata: unde bergomenses ciues nuncupantur. Verum pergamum cum. p. in initio & a. in penultima scriptum oppidum fuit nobilissimum in minori asia regia Attali: & patria Galieni. Unde pergameni & non pergamenses dicti sunt ab hac ciuitate ob penuriam chartae ab Attalo rege missa est membranarum copia: quae ab oppido pergamena dicta sunt.

Berillus cum. i. latino & duplicato. l. scribitur: genus est lapidis coloris pallidi & transparentis. de quo pocula fieri apud nobiles romanos ostendit Iuuenalis cum ait in satyra Si te propositi: Heliadum crustas: & inaequales berillos: uel ob caelaturam uel ob impositos lapides preciosos. Nam byrrho ut multi gemmas ad pocula transfert: ut idem poeta dixit.

Beronice cum. i. latino & c. exili scribitur: fuit una Ptolomaei Philadelphi mater: cui a Philemone praefecto regis teste Plinio in ultimo naturalis historiae topathium importatum fuit: quod illi mire placuit. Ex quo facta deinde fuit statua Arsinoe Philadelphi uxori quattuor cubitorum: & sacra in delubro quod aureum cognominatae. Altera fuit eius Philadelphi filia: & soror erat Ptolomaei Euergetis: uxore quoque Antiochi filii Seleuci primi. Alia scribit memoranda Iosephus filiam Herodis alterius Herodis regis iudaeorum filii: & soror Agrippae similiter iudaeorum regis: quam Titus Vespasiani filius teste Suetonio iucunde amauit. de qua Iuuenalis in satyra Credo pudicitiam tetigit cum ait:

Grandia tolluntur crystallina maxima rursus

Myrrhina: deinde adamas notissimus: & beronices

In digito factus preciosior. hunc dedit olim

Barbarus incestae. i. Ptolemeus Dionysius Cleopatrae uxori suae: qui deinde ad Agrippam iudaeorum regem de uoluitus: Beronicae sorori datus fuit. unde pergit poeta: Dedit hunc Agrippa sorori.

Obseruant ubi festa mero pede sabbata reges:

Et uetus indulget senibus clementia porcis. At eius rei historiam omnem late explicuit Iosephus de captiuitate iudaica libro

Alia ponitur a Valerio de uoltione.

Bessi cum duplici. f. scribitur: populi sunt thracum teste Solino dextero latere strymone incolentes usque ad mestum amnem: qui pangaei radices circumfluit. de quibus Ouidius libro. iiii. de tristibus ait:

Viueret quae miserum est inter bestiosque getasque

Illum qui populi semper in ore fuit.

Hos in quibusdam graecis codicibus bossos cum. o. & non cum. e. scriptos comperi.

Beta cum. t. exili scribitur: nomen est secundae litterae alphabeti graecorum. unde Iuuenalis in satyra Plurima sunt fuscinae ait: Hoc discunt omnes ante alpha & beta puellae. Verum & si haec littera apud graecos uoce ipsius. u. nostri dum consonans est praefertur: tamen cum apud nos transferretur: semper fere in. b. nostrum commutamus. Nonumque

- etiam & in. u. consonans: ut Βικιόν uitia: & alia pauca. Quin & omnia nomina litterarum terminata in. a. cū .t. præcedenti habent ipm. t. exile: hoc est sine aspiratione significatum: ut beta ita theta iota zita.
- B** ethys cum. e. absq; diphthongo & .th. aspirato atq; .y. græco scribitur: regio est hispaniæ quæ a fluuio per illâ decurrente nomen assumpsit: dicente Seneca in Medea:
Nomenq; terris qui dedit bethys suis.
Hesperia pulsans maria languenti uado. Et fluuius ipse a Βηθὺν: quod est pfundū nomē assumpsit. in hoc flumine lanas pulchro colore tingi ostendit Martialis cum dixit:
Bethys oliuifera crimen redimite corona
Aurea: qui nitidis uellera tingis aquis.
Quod Iuuenalis etiam tetigit cum ait in satyra Natali coruine dies
Præcipitare uolens etiam pulcherrima uestem
Atq; alias: quarum generosi graminis ipsum
Infecit natura pecus: sed & egregius fons
Viribus occultis: & bethycus adiuiat aer.
- B** ethsaida cum. th. aspirato sequenti. f. & .i. latino scribitur: ciuitas fuit in syria.
- B** etulus cum. t. exili & unico. l. scribitur: hispaniæ ē fluuius: cuius aqua ad ferri tēperamēta dicitur q̄saptissima.
- B** ianor cū. i. latino scribitur: fuit teste Homero li. xi. iliados unus ex troianis principibus q̄ cū Oileo auriga ab Agamemnone in bello interemptus fuit. Alius fuit Tyberini regis tusci: & Mantonis fatidicæ: quæ mantuâ cōstruxit. de quo Virgilius in Meeri: Nāq; sepulchrū incipit apparere bianoris. Et dicitur Bianor q̄si Βία. i. uiolentia: & p̄p̄ uir: hic idem dictus fuerat prius Oenus: ut uidehimus in dictione Manto.
- B** ias cum. i. latino scribitur: fuit priennensis philosophus ex asia patre Teutamo natus. hūc Satyrus septē reliq; sapientibus prætulit. Idem teste Laertio uir fuit totus regius: & ciuiū suoz princeps: quos diu aduersus periculis tutatus est. Sed tandem capta semel patria: cū fugientibus cunctis onustis sarcinulis preciosæ rerum suaz: & ipse interrogaretur cur ex bonis suis solus nihil secū ferret: respondit omnia bona mea mecum porto. Post hæc usq; ad interitū suum defendendo amicos aduocauit. Et cum iam decrepitis pro clientulo aduocasset: fessusq; caput in nepotis filiaz gremium declinasset expirauit.
- B** yblesta prima cum. y. græco: & penultima cum. i. latino scribitur: urbs fuit in asia.
- B** ibliotheca cū. i. latino utrobicq; & .th. aspirato scribitur: atq; .c. exili dici potest a nostris librorū repositariū id est Βιβλιωv: quod est librorū: βιβλιον repositoriū. Et ut scribit Gellius libro noctiū atticæ. vi. libros athenis disciplinarum liberaliū publice ad legendū præbendos primus posuisse dicitur Pisistratus tyrannus. Deinceps studiosius accuratiusq; ipsi athenienses auxerunt. Sed omnem illâ postea librorū copiâ Xerxes athenaz portitus urbe ipsa præter arcem incensa abstulit: asportauitq; in persas. Hos porro libros uniuersos multis post temporibus Seleucus rex: q̄ Nicanor appellatus est: referendos athenas curauit. Ingens post numerus librorū in ægypto a Ptolemæis regibus uel cōquisitus uel cōfessus est. Ad milia ferme uolumina septingenta: sed ea omnia bello priore alexandrino dū diripitur ea ciuitas nō sponte neq; opera consulta: sed a militib; forte auxiliariis incensa sunt. Nec id prætereūdū uidetur: quod Plinius circa initiū. xxxv. libri naturalis. historiae nouitiū dixit inuentū. Siquidē non ea auro argentoue: aut certe ex ære in bibliothecis imagines dicatae fuerunt illis. f. quoz immortales animæ in locis iisdem loquuntur. Quin imo etiā & quæ nō sunt finguntur: sicut in Homero euenit. Quo maius ut equidē arbitror: nullū est sceleritatis specimen: q̄s semp omnes scire & cupere qualis fuerit aliquis. Et subdit Asinius Pollionis romæ inuentum qui primus bibliothecam dicādo ingenia hominū rei publicæ fecit. An priores cœperint alexandriæ & pergami: q̄ bibliothecas magno certamine instituire nō facile dixerim. Imaginū amore flagrasse quosdā testes sunt: & Atticus Ciceronis edito de ea re in sua senectute uolumine. Et. M. Varro benignissimo inuento inferens in uoluminibus nō tantū septingentoz illustrium noia: sed & aliquoz imagines nō passus interire figuras.
- B** ibhopola cū. i. latino utrobicq; scribitur: dicitur a nostris librariis. Nā cōponit ex Βιβλιοσ: q̄ est liber: & πωλω uendo: cum ille sit qui libros uendit. Martialis in ultimo: Et faciet bibliopola triphon. Verū ut ex antiquorū dictis annotare ualimus: liber duo significat: ipm opus totum: & certā operis partem. unde ait Vlpianus. Sicui centū libri sint ligati: centū uolumina ei dabimus: nō centum quæ quis ingenio suo metit; sit: quæ ad libri scripturā sufficerēt: utputa cū haberet Homerū totū i uno uolumine nō q̄d: aginta octo libros cōputam; sed hoc unū Homerū uolumen pro libro accipiendum est. Sic nostro iudicio cōluere: Cicero: sic Gellius: & alii fere omnes. Nōnulli uero putant melius dici totū opus codicē: & certam operis partem librum: ita ut Virgilius aeneis nō liber sit: sed duodecim libri. georgica nō sit item liber: sed libri quattuor. bucolica unus liber dicatur: sitq; idem unū uolumen. Georgica quattuor uolumina: aeneis. xii. Ouidius: Sūt mihi mutatae ter quinque uolumina formæ. Alii uero totū opus librum uocant: & operis partē uolumen: ut Plinius de libris sui auunculi loquens ait libros tres in sex uolumina propter amplitudinē diuisit. Volumē uero uel a uolo dictū est: eo quod in libris uoluntas apparet: uel quod magis sequeretur a uoluo: eo quod uolui apud antiquos cōsueuerit: ut duo Casaris anticones. Simili modo hebraei legē suā uoluerunt: & græci missam hoc tpe

confueuerunt. Sic antiqui romani qui in libris arborum. i. corticibus scribebant: ut eos libros comodius ferrent conuoluebant. unde forte uolumina appellauerunt. Namq; adhuc durat uerbum euoluere libros: pro eo quod est aperire libros lectitandi gratia: quasi rem conuolutam explicare. Quoadmodum euolare est reuelatam detegere. Nisi dicimus euolui libros propter numerum paginarum. Accipitur autem nunc euoluere libros siue auctores: pro eo quod est lectitare.

- B**io uel ut alii more graeco scribunt Bion cu. i. latino sequente. o. scribitur: fuit genere borystenites. Quibus autem fuerit parentibus: & quibus ex rebus ad philosophiam se traxerit: ipsemet enarrauit in epistola ad Antigonum sic dicens: Pater meus liberatus fuit cubito se tergens. Significabat autem illum succidiam: & laridum uendere: borystenites genere habens non facie: sed in facie scripturam indicium acerbissimi domini. Mater autem quam huiusmodi ducere potuit. Deinde pater nescio quid in rem publicanorum committens: cum tota domo uenundatus est: me adolescentulum haud ignauum uel ingratum: orator quidam emit: Is moriens mihi omnia reliquit. Ego tabulas ipsius exuens cunctasq; discindens athenas concessi: ibiq; philosophatus sum. Fuit hic Bio ingenio uerfatili: ut dixit Laertius: & sophista callidus. Fuit auditor Cratis & Theodori athei: quin & Theophrasti. & ut dixit Eratosthenes primus Bio philosophiam uario orationis flore uestiuit. hic alibi ad culpans dicebat illum dum esset adolescens uiros ab uxoribus: dum esset iuuenis uxores a uiris abduxisse. Fuere teste Laertio Biones decem: Primus Pherecydi Syro contemporaneus fuit. Secundus rhetor syracusanus: qui in arte rhetorica scripsit. Tertius hicipse. Quartus qui attice multa conscripsit & ionice: qui primus ostendit regiones quasdam esse: ubi sex mensium esset nox: & totidem dies. Quintus solensis qui scripsit aethiopia. Sextus rhetoricus: cuius feruntur nouem libri musae inscripti. Septimus lyricus poeta. Octauus milesius sculptor. Nonus poeta tragicus. Decimus sculptor clazomenius siue chijs.
- B**io thanatus prima cum. i. latino: antepenultima cu. th. aspirato: & ultima cu. t. simplici scribitur: dicitur ille quod per uolentiam mortuus est: hoc est Bion. i. uolentia: & mors. Nam ut antiqui gentiliu theologi asserunt: Bio thanatorum animae in originem suam non recipiebantur: nisi uagantes legitimum tempus sati compleuerint: quod poetae ad sepulturam transferunt: ut centum errant annos. unde occisura se ipsam ante tempus Dido dicebat ad Aeneam: Omnibus umbra locis adero: dabis improbe poenas. Scilicet mihi uaganti.
- B**uria prima cum. y. graeco: & penultima cum. i. latino scribitur: apud graecos uero addit. s. in fine: & dicitur Βυρία. Sane ex nostris nonnulli duplicant. r. quod sine ratione factum est.
- B**yrho cum. y. graeco & duplicato. r. atq; secundo aspirato scribitur: & dicitur quasi pyrrus hoc est ruffus. Quia & pro nomine proprio a luuenale ponitur.
- B**yrsa cum. y. graeco scribitur: uocabulum est tyrium: quod apud nos corium uel tergus indicat: a quo carthago eo nomine prius cognominata fuit: quia pro illa aedificanda tantum loci Dido emerat a rege Hiarba: quantum corio tauri tegi posset: dicente Virgilio libro aeneidos primo: Mercatq; solum facti de nomine byrsam Taurino quantum possent circumdare tergo.
- B**isaltæ cum. i. latino & t. exili scribitur: populi sunt scythici. de quibus Virgilius libro georgicorum. iii. meminit cum ait: Bisaltæ quo more solent acerq; gelonus Cum fugit in rhodopen: aut in deserta getarum.
- B**issus cum. y. graeco & duplicato. f. scribitur: genus est lini subtilissimi. Est & aliud pretiosius linum: quod durat in igne: & teste Plinio libro. xiiii. pondere auri olim permutabatur.
- B**istonium cum. i. latino utrobique: & t. exili scribitur: stagnum est in thracia abderæ urbi propinquum: in quo teste Herodoto libro historiæ. vii. duo flumina cadunt: stranus & compfantus: a quo & ipsa thracia (ut quidam uolunt) dicta est bistoniam: & nonnunquam bistonis cum. i. latino etiam in ultima: ut Ouidius epistolarum heroidum. Et tuta a bello bistonis ora fuit. i. thracia & thraces Solino teste bistonis. At uero Lactantius grammaticus super secundum thebaidos: & stagnum & prouinciam a Bistone rege cognominata uoluit.
- B**itias cum. i. latino utrobique: & t. exili scribitur: nomen est uiri: quod teste Seruio Liuius dixit fuisse praefectum classis punicae: quia. f. Dido carthaginem usque perduxit. de quo Virgilius in primo: Tum bitias dedit increpitatis. At in. ix. de alio locutus est cum ait: Pandarus & bitias idæo alcanore creti.
- B**ithynia prima cum. i. latino: sequens cum. th. aspirato: & y. graeco penultima cum. i. latino scribitur: licet Parmenides latinus quidam grammaticus: & qui nunquam codicem graecum uidit: aliter somniat: puintia est minoris aetate aduersa thraciae & proxima troadi ad introitum ponti: prius bebrytia dicta fuit: postea mygdonia: & ultimo a Bithyno rege bithynia cognominata. haec teste Solino diues est urbium: & opulenta rerum a fontibus sangari fluminis proprios primosque fines habet. eadez teste Seruio phrygia magna fuit: in cuius agro ut idem Solinus refert libyssa locus est: nicomediae proximus sepulchro Hannibalis insignitus. Est etiam in eadem hylas fluius: & prusa urbs.
- B**iton cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit frater Cleobis: qui duo matrem Argiam in Iunonis templum curru traxerunt: ut late ostendit Herodotus libro historiarum. i. & ex nostris Cicero: Serulus: Valerius de pietate erga parentes: & alii nonnulli.
- B**ituri cum. i. latino & t. exili scribitur a graecis: populi sunt galliae.

- B**yzantium prima cum .y. græco sequente .z. consonante: penultima cum .t. exili & .i. latino scribitur: urbs est thraciæ maritima a Pausania spartanorum rege prius condita: ut testatur Iustinus libro suo epitomatis .ix. Nunc uero constantinopolis a Constantino imperatore: qui eam adauxit & exornauit uocatur.
- B**laſterare cum .ct. exilibus scribitur. uocabulū est a græca dictioe deductū: quæ dicitur βλαξ̄ hui⁹ βλακός: a nostris uero iactans seu iactator dici potest: ideo blaſterare est stulte & præcipide loqui. Nam huiusmodi homines in uerba proiectos nostri ueteres teste Gellio locutuleios & blaſterones & linguaces dixerunt: qui etiam a græcis καταγλώσοι appellantur. unde Homerus unum ex omnibus Therſitē αμετροεπί & ακριτοῦνοον appellabat. Verba illius multa: ἀκοσμεσθρεπντων σινε modo gracchulorum similia esse dixit Sane in libello de philomena: qui Ouidii a nonnullis inscribitur: habetur arietem blaſterare cum ait: blaſte rat hinc aries: & pia balat ouis. Festus uero dixit camelos blaſterare cum uoces edunt.
- B**oechus cum duplicato .c. & secundo aspirato a græcis scribitur: fuit mauritaniz & getuliz rex. hic generū suum Iugurtham catenis ligatū. L. Syllæ Marii quaestori tradidit: ut plene ostēdit Salustius in Iugurthino.
- B**œbeis prima cum .œ. diphthongo: penultima absq; diphthongo: & ultima cum .i. latino scribitur: fuit teste Porphyrio in secundum iliados: Homeri palus theſſaliz.
- B**œtia cum .œ. diuisis syllabis & .t. exili: atq; .i. latino scribitur. regio est europæ in confinio atheniensi a boe: quam indomitam Cadmus Agenoris filius ibi comperiens immolauit: sic quoq; cognominata fuit. Hæc sub attica regione compræhendi nonnulli uolunt. Quin & olim sub macedonia nomine nonnulli deuenis se referunt. hæc eadem ut ex quibusdam Homeri glossulis accæpi: aonia prius ab aoniis ibidem habitantibus uocata fuit. Nouiter uero quoniam ab uuandalis ex aphrica pulsus occupata fuit: uuandalia dicta fuit.
- B**ootes cum .oo. diuisis syllabis: & duplici .o. & .t. exili scribitur: hic est qui & arctophylax a plurimis cognominatur: quem Arcadem Calistonis filium fuisse dicunt. sed Aratus ideo bootem illum dixit: quia arcton q̄ plaustrum dicta fuit: agitare uidetur.
- B**œotix cum .œ. diphthongo & .i. latino sequente .x. consonante scribitur: fuit quidē cimbrorum rex a Mario debellatus.
- B**ombyx cum .y. græco scribitur: uermis est: quo apud æthiopes: indos: & seres nascitur sericum: quod etiam bombyx uocatur: Intra quod ut serunt conclusus uermis emoritur: ex quo in terra sato: iterū produci bombycem dicunt: a quo panniculus rubedine infectus: & aptus mulierum genas inficere bombycinus uocatur: penultima scilicet correpta. Iuuenalis in satyra Credo pudiciam inquit: Et panniculus bombycinus urit: id est sericeus. Ponitur etiam bombyx a Theocrito proprium nomen scæminæ.
- B**omilchar cum .i. latino: & .ch. aspirato scribitur: fuit Hamilcharis filius: & in medio carthaginis foro patibulo suspensus.
- B**olis cum unico .l. & .i. latino scribitur: dici potest latine a similitudine magis q̄ a iaciendo iaculum: ad cuius similitudinem faces quædam igneæ bolides uocabantur. Vnde Plinius libro secundo duo genera earum lampades uocant: plane faces alterum bolidas: quale mutinensibus malum uisum est: distat q̄ faces uestigia longa faciunt priore ardente parte: bolides uero perpetua ardens in longiora trahit limitem.
- B**oreas cum unico .r. a nostris & .e. absq; diphthongo scribitur: eo quod prima a latinis poetis semper breuius ponitur. Ouidius libro metamorphoseos primo: Horriſer inuaſit boreas: contraria tellus. Virgilius libro georgicorum primo: At boreæ de parte trucidis. Apud græcos uero cõmuniter cū duplici .r. scribitur: ut Βορρᾱς: quod illorum poetæ non semper obseruauerunt: sed more nostro cum unico .r. scribentes breuiter protulerunt. Orpheus in argonautica: πόντου ὑπερβορέην μέροτες. Aliquando uero & Βορείας huius Βορείας declinant: ut idem ἠέρονε ἀντιπρόσκοισι Βορείας ἀντίον ἀρκτου. Et dicit a nostris aquilo. hunc quidam illum esse putant: qui Homero ἀἰθήρης γένετης: hoc est æthere genitus appellatur. Nā ab æthereo axe descendere etiam a nostris poetis dicitur. ut Ouidius libro primo de tristibus: Quantus ab æthereo personat axe fragor. Qua de re a quibusdam etiam ἀπάρκτιος: hoc est septentrionarius appellatur. Nec nisi quattuor principales uentos nominauit Homerus: quos Seneca in Agamemnone tempeſtate describens: quam passus fuerat Agamemnon: pulcherrime unico uerſu conclusit dicens: Rapiuntq; pelagus infimo euerſum solo. Aduersus euro zephyrus: & boreæ notus. Ouidius uero libro .i. de tristibus quattuor uerſibus hos eodẽ uentos cum locis suis: unde perſiant recolligens ait:
- Nunc modo purpureo uires caput curus ab ortu.
Nunc zephyrus sero uespere missus adest.
Nunc gelidus sicca boreas bacchatur ab arcto.
Nunc notus aduersa prælia fronte gerit.
- B**orysthenes cum .y. græco & .t. absq; aspiratione scribitur: sed ut apud antiquiores nostros diligentissime annotauit: illud .y. græcum in .u. nostrum conuerti cõsueuerat. Vnde etiam in triumphalibus. Ti. Plautii apud tybur scriptum comperi **VLTRA BORYSTENEN** cum .u. nostro & non .y. græco: ut pulcherrime litteræ indicant. Et est teste Herodoto libro historiarum quarto: fluuius scytharum magnus: & ab isto quartus memoria dignus: ita ut secundus sit tyres: tertius hypanis: & hic quartus. Et ut idem auctor subdit: si in se cõ-

fideretur: quia in illum nulli alii defluunt fluuuii principalissimus omnium fluuuiorum excepto nilo uidetur cum purus & simplex absq; aliorum admixtione descendat. Nec illius eodem Herodoto teste: ut neque nili initium designatur. hic cum gentes sui nominis: & latissima pabula nauigabilis semper alluerit: in euinum descendit pontum.

Bos cum simplici. o. hoc est absq; diphthongo scriptum: etiam graecum uocabulum est. Nam ut comperi ab Aristarcho grammatico antiquissimo in quibusdam glosulis in Homer: descendit a uerbo βω. quod apud illos significat alo seu uescor: cuius futurum facit βόσω: a quo bos formari per ablationem. ω. magni dixit Addit & aliud cum in sceminino profertur: boum congregationem designare. Sane apud nostros in nominatio ac uocatio singulari: datiuoq; & ablatiuo plurali primam producit: in reliquis uero casibus corripit: & a boue reboo uerbum deducitur: quod graecum esse dixit Seruius super tertio georgicorum. Nam apud Latinos ut ait nullum uerbum est: quod ante. o. finalem. o. habeat excepto inchoo: quod tamen maiores aliter scribebant: scilicet auferentes aspirationem a. c. & duabus uocalibus interponentes dicentesq; inchoo: Ita ut tria tantummodo haberent nomina: in quibus. c. litteram sequebatur aspiratio: sepulchrum: Orchus: & pulcher. ex quibus ut ait pulcher tantum hodie aspirationem recipit.

Bosphorus cum. ph. aspirato scribi debet: ut Oenophorus: Christophorus: & similes: quae cum graecae dictiones sint: & a uerbo βοφω: quod nos cum. f. fero dicimus compositae: cum. ph. scribi debent. Et dicitur a transitu bouis uel angustis meatibus boum peruiis: ut uidebimus in dictione oceanus. Et sunt bosphori duo nominatissimi. Vnus qui thracicus dicitur prope byzantium: siue iam constantinopolim: quem teste Herodoto facta ex nauibus ponte Darius ad scythas proficiscens: cum exercitu pertransiuit. Cuius rei erectam columnam litteris annotatam monumentum reliquit. Alter uero bosphorus in introitu paludis mazotidos habetur: qui cimmericus dicitur: & de quo Ouidius libro tristium tertio: locutus est cum ait:

Bosphorus & tanais superant scythiaq; paludes
Vixq; satis noui nomina pauca loci.

Botrus cum. t. exili scribitur: sed ubi nos. u. illi. y. graecum habent: dici potest a nostris racem⁹. Virgilius libro georgicorum secundo:

Et turpes auibus praedam fert uua racemos.

Brabasthenes cum. th. aspirato scribitur: ponitur ab omnibus mons: quem Liuius libro quarto de bello macedonico: decem milibus passuum a lacedaemonia longinquum dixit.

Brachae cum. ch. aspirato scribitur: & a βραχύ: quod est breue deducitur: quasi breuia quaedam sint pudendorum subligacula: ut Iuuenalis: Mittentur brachae. Quidam uero putant geminandum. c. ac scribendum brachae: euz prima ultra naturam sui primitiui apud nos longa sit. Nam βραχύ apud nostros primam breuem obtinuit: ut patet in tribracho: cuius penultima breuis ponitur. Sed cum apud graecos duplex illa sequatur: necessario longa est. Ego uero magis puto absq; geminatione scribendum. Nec penultimam primitiui apud approbatos auctores nostros breuem poni.

Brachycatalecton sola secunda aspiratur: & cum. y. graeco scribitur: dici potest a nobis breuis terminatio: uel breuiter terminatum. Nam ex βραχύ: quod est breue componitur: & καταληγω: quod est termino: unde catalectum terminatum. Vnde uersus ille cui defunt in fine syllabae: brachycatalectos cognominatur.

Brachium cum. ch. aspirato & i. latino ab omnibus graecis scribitur: quod si a βραχύ: quod est breue: ut dixit Festus deduceretur: eo quod ab humeris breue trahatur: cum. y. graeco scribendum uideretur: nisi dicamus. y. graecum in. u. nostrum conuersum esse: & ante se. i. latinum suscepisse.

Brachyologia cum. ch. aspirato sequente. y. graeco scribitur: dicitur a nostris breuiloquium. Nam ex βραχύ quod est breue componitur: & λογία locutione: uel λόγος locutio.

Brachtea cum. ch. aspirato & t. exili scribitur tenuis est lamina: & sua sponte plicabilis. Nam a βραχύ deditur: quod non minus tenue q̄ breue designat. At uero lamina quid crassius est: & ex qua armatura conficitur: qua incensa olim homines torquebantur: nec compressa aut agitata crepitat: ut brachtea praetenuitate. Virgilius libro aeneidos sexto.

Talis erat species auri frondentis opaca:

Illice sic leni crepitabat brachtea uento.

Nam laminam tam ferream aream plumbeam stanneam: q̄ auream argenteam electream orichalceam dicimus. Brachtea uero potius ex his posterioribus: & inde brachteola diminutium deducitur: ut Iuuenalis in satyra Exemplo quodcumq; malo inquit:

Brachteolam de castore ducas.

Brachteola cum. ch. aspirato & t. exili scribitur: diminutium est deductum a brachtea: ut in praecedenti dictione uidebimus.

Brachmanae cum. ch. aspirato scribitur: populi sunt indorum.

Brasidas cum. i. latino scribitur: fuit uiri atheniensis proprium nomen.

Brepium cum. i. latino scribitur: promontorium est aethiae teste Plinio libro quarto naturalis historiae.

- B**riareus cū. i. latino scribitur: fuit Titani & Terræ filius deorū cōtemptor: & maxime Iouis: ut nostri poeta describūt: quāq; aliter in iliade dicat homerus. Hesiodus uero in theogonia ipm Cæli & terræ filium dixit: fratresq; Cotti & Gygis. Quorū singulū centū manus habere dixit: & capita quinquaginta: iuxta quod dixit Horatius in odis: Nec si resurgat centimanus gyges. Homerus uero dixit solē ipsum centimanū esse.
- B**ryax cū. y. græco scribitur: dici pōt latine fulcus: & fuit nomē optimi sculptoris. de quo uidebimus in dictiōe maufol^o. Et cū aliquādo apud nostros legerim ī genitiuo declinatū Brysiadis: puto etiā Bryasis dici posse.
- B**rifeis prima cum. i. latino ab omnibus græcis scribitur: & ultima similiter. Sed de prima an cū. y. græco: uel. i. latino scribi debeat: dubiū facit Ouidii auctoritas: q; libro secūdo de remediis Atridē introducit cōsolantē se de Brifeide: quā postq; ex respōso Calchantis & ope achillis Chryseida patri restituit: in solatiū rapti amoris ab achille auferri iussit. unde apud Ouidiū Atrides ait: Et si prima sinat littera nomē idē: q; si dicere uelit quod ubi est. b. si ponat. c. idem cum Chryseide nomen erit. Sed cū Chryseis omnino cū. y. græco scribat. sequi uidetur quod Brifeis simili modo scribenda sit: sed nō intellexit Ouidius nisi in litterarū numero: & sono uocis. Nam alias cū in Chryseide sit aspiratio: & in Brifeide esset: quod fieri nō pōt. Et fuit Brifeis puella phrygia ex lyncēssō ciuitate: ut in ea dictiōe uidebimus.
- B**rysea cum. y. græco & e. absq; diphthongo scribitur: licet apud græcos ante ultimā ei diphthōgus habeat. Ciuitas fuit laconia: ut dixit Porphyrius in secūdo iliados Homeri librū. cuius ut ait gentile est bryseates in hac eodē teste Bacchus præcipue colebat: unde Bryseum dictum illum puto.
- B**ryseus cum. y. græco & e. absq; diphthongo scribitur: unum est ex cognominibus Bacchi: dictū uel a brysea urbe: in qua præcipue colebatur: ut uidebimus in dictiōe præcedenti. uel ut quidam uolūt a uoce baccantium: unde & βρυυός stridorem apud nostros designat.
- B**ritannia cū. i. utrobiq; & t. exili atq; duplicato. n. scribitur: græci uero loco. i. ponētes. e. ac duplicātes. t. britannia dicūt: quod in geminatione ipsius. t. nōnulli ex antiquis nostris in p̄sa obseruauere: unde in triūphalib^o. Ti. Plautii apud tybur scriptū habet. Et comiti Claudii Cæsaris in britannia cū duplici. t. & duplicato n. Sed cū prima breuis a poetis nostris ponat: cū unico. t. iam scribenda uideat. insula est teste Plinio li. iiii. naturalis historia: inter septentrionē & occidentē sita: hoc est ab omni continēte diuisa. Nā a germania: q; sub septentrione est incipiens: iuxta galliā & hispaniā uersus occidentē p̄tendit: Ideo ait Solinus: finis erat orbis ora gallici litoris: nisi britannia insula nomē pene orbis alterius mereret: unde ait Virgilius: Et penitus toto diuisos urbe britannos. hæc quoq; albina dicta prius fuit a quibusdā albis montibus: q; ad eam nauigantib^o primo apparent. Et ut nōnulli ferunt a Britone quodā rege britannia postea appellata fuit. Porrigiturq; in longū teste Solino octingentis: & amplius milibus passuum. Metiturq; usq; ad calydonicū angulū: ad quē appulsum Vlyxem ara: & græcis litteris inscriptū uotum manifestat. In hac tēpore solstitii æstiu: hoc est cū sol intrat cancrū fiunt dies longiores q; in italia & noctes breuiores: & hoc tanto magis: q̄to ad septentrionē ipsa plurimū porrigit. Nam teste Plinio libro historiae naturalis secundo: in italia dies longissimus continet horas. xv. in britannia uero decē & septē: ita ut breuissima nox nostra nouē resultat horarū: & illoq; septem quare ait Iuualis in secunda satyra: Et minima contentos nocte britannos.
- B**rixia cū. i. latino utrobiq; & x. consonante scribitur: urbs est galliæ cisalpinæ a germanis transeuntib^o ad italiā duce Ciconio condita: ut testat Liuius li. v. ab urbe: quorū lingua apud nos speculā designat.
- B**romius cū. i. latino scribitur: unum est ex nominibus Bacchi: dictū a βρωμω: quod est cōsumo: eo quod ut aiunt uinum tēperate sumptū omnes superfuitates cōsumit: & digestionē adiuuat. Intēperate uero humiditātē bonā desecat: & neruorū hebetat uires: sicq; tremulētos & effætos ingurgitatores reddit. Alii a βρωμη: quod est tonitruū dictū uolunt: quia cum tonitru adueniente Ioue: mater est illum abortiua.
- B**ronchus cum. ch. aspirato scribitur: a nostris dicitur guttur: & nonnunquam gutturis passio: quæ ex reumate descendit.
- B**rongus cum. g. in finali scribitur: fluuius est de quo uidimus in dictiōe anger.
- B**rontes cum. t. exili scribitur: fuit unus ex cyclopibus ministris Vulcani: qui apud nostros interpretari potest tonitrus. Nam βρωντη græce idē est quod latine tonitru dicim^o. Alter uero dictus fuit Steropes: qui apud nostros interpretatur fulgur. Nam græce ἀστραπη latine fulgur dicitur. Alius autem Pyraemon uocatur: quasi ignita incus. Nam pyr quoq; ignis est: & ἀκων incus. unde Virgilius libro æneidos octauo. Brontesq; steropesq;: & nudis membra pyraemon.
- B**ruchus cum. ch. aspirato scribitur: & a βρωσω: quod est rodo deducitur.
- B**ruma cum unico. m. scribitur: dicitur quasi βραχύ. i. breuis: u. u. ap dies.
- B**rusa cum unico. s. scribitur: sed ubi nos cum. b. græci cum. p. scribunt: est urbs in bithynia ab Hannibale teste Plinio libro quinto naturalis historiae sub monte olympo condita.
- B**ulchar cum. ch. aspirato scribitur: fuit Siphacis numidiæ regis præfectus: qui Masanissam hostiliter persecutus est.
- B**ucentaurus cum. e. & t. simplicibus scribitur: dictio est composita: ex uoce bu: quæ magnū quiddam enuntiat: & centaurus: ut late uidebimus in dictiōe bulima.

- B**ubuleus cum. c. simplici scribitur & dicitur quasi bubus cultor. Nam is teste Paulo iurisco nullo de fundo instructo dicitur: siue qui bobus arat: siue qui boues fundi aratorias pascit.
- B**ucolicus absq; aliqua aspiratione & unico. l. sequete. i. latino scribitur: dicitur a nostris armentarius: ut Virgilius li. georgi. iii. Armentarius a fer Agit. unde teste Donato sup Virgiliū: q; expositores Theocriti secutus est: tria sūt pastoz generā: quā dignitatē aliquā i bucolicis habēt. Minimi sūt ἀπόλοι: q; a nostris caprarii dicūt. Paulo honoratiōres sūt βοιωνοί: q; apud nos ouiliones dicūt. Honestissimi autē & maximi βοκολικοί dicūt: q; a nostris armentarii appellāt. A quib; tanq; ab excellētissimo pastorū gradu: primū suū carnē Virgili; bucolicū appellauit. & teste Macrobio ex affectu: quē ad linguā grēcā habebat Virgilius græco magis uocabulo q; latino opa inscripsit. Quod sane carmen qualiter cōpertū fuerit uidebim; in dictione Daphnis.
- B**ucolion cū unico. c. exili & i. latino scribitur: fuit maxim; filioz Laomedōtis dicēte Homero li. vi. ilia. βοκολιον Διὸς υἱὸς ἄγλαῶν λαομέδοντος πατρὸς. Hic teste eodē Homero cum oues pasceret: ex nymp̄ha noīe Abarbarca furti; filios p̄creauit Aefapū & P̄dasum: quos Euryalus in bello troiano occidit.
- B**uccina cum duplicato. c. & i. latino scribitur: a græco uocabulo deducitur βουκ κενισήριον: quod instrumētum est: sic quoq; a soni similitudine uocatur: quod sane signū dat in hostes ad sollicitudinē & pugnā. Virgilius libro. vii. aeneidos: Qua buccina signū dira dedit. Et libro. xi. Bello dat signum rauca cruentum Buccina. Tuba uero ad praelium cōcitabantur: ut At tuba terribilē sonitū p̄cul are canoro Increpuit. huius sonitus clangor: ut Clangor ue tubarum. buccine uero buccinum.
- B**ucephalus cum. c. exili & e. absq; diphthongo scribitur: fuit equi Alexandri magni nomen: sic quoq; cognominat; ob similitudinē: quā in capite bubali detinebat. Vnde cōponit; ex κεφαλή: quod est caput: & βοῦσ bos. In cuius honorē Alexander bucephalam cōstruxit in india: ubi equus mortuus est.
- B**udini cum. i. latino scribitur: populi sunt teste Herodoto li. historiæ. iiii. ultra sauromatas: pinguem sane: & omni siluarum genere opimā terram incolentes. At uero budii populi sunt medorum.
- B**ulima cum. i. latino scribitur: dici pōt quasi magna fames. Nā cōponit; ex bu uoce: quā cū admiratione apud antiquos nostros magnū quid indicabat: & λέιμη fames. unde Varro in libris: quos de re rustica scripsit: A magnitudine inquit boum: qui in italia erāt cōsuetudinē factā fuisse: ut prap̄posita hac uoce bu magnū quid dam semper denuntiat: inde dici bulimam magnā famē: & bupedes grandes pueros. s. cum. x. diphthongo in penultima. Nā cum. e. sine diphthongo significat magnos pedes: & similiter unā bumaminā: quā græci βοῦμασθη uocant. Virgilius libro georgicorum. ii. Et tumidis bumasthe racemis. Et talia his similia: quæ semper ad magnitudinis rationē p̄tinēt: p̄ quē modū: & bucentaur; dictā putamus nauem quandā magnā: quæ cetauri signo annotabat. Quod Virgi. elegātissime illo uersu expressit cū ait: Cetauro inuehit magna.
- B**umasthos cum. th. aspirato scribitur: dicitur a nostris bumamma. Nam cōponitur ex uoce bu: quæ magnū quid enuntiat: & μασθος: quod est mamma. Nā uua magna est quæ puellaz mamma uidet. & a Virgilio bumasthe græce enuntiat; cum ait li. georgicor. ii. Et tumidis bumasthe racemis.
- B**ura cum unico. r. scribitur: oppidum est achiuorum.
- B**uris cum unico. r. & i. latino scribitur: dicitur curuamennum aratri: dictum quasi bouis ura. i. cauda: cū sit in similitudinē caudæ bouis. fuit etiam lacedæmonii cuiusdam nomen.
- B**urrhum cum duplici. r. & secundo aspirato scribitur: sed græce cum. p. & y. græco in prima scribitur: hoc ē pyr̄hon quod iam ruffum dicimus.
- B**usiris cum unico. f. & i. latino utrobique scribitur: fuit Neptuni filius ex Libya susceptus: & ægypti tyrannus: qui cum suis diis hospites immolaret: & ad eum Hercules diuertisset: & simili perfidia qua ceteri tentaretur: regem ipsum aris suis impositum interfecit. Cuius itaque perfidi ritus causam posuit Ouidius libro primo de arte dicens:
Dicitur ægyptus caruisse iuuantibus arua
Imbribus: atq; annos sicca fuisse nouem:
Cum thrasius busirin adit: monstratq; piari
Hospitis effuso sanguine posse iouem:
Illi Busiris fies iouis hostia primus
Inquit: & ægypto tu dabis hospes aquas. Sane teste Seruio huius laudes Isocrates orator eximius elegantissime scripsit. Ob quod Virgiliū dixisse putant: Quis aut eurystea durum: Aut illaudati nescit busiridis aras. exponentes illaudati pro ualde laudati. Alii uero dicunt participium pro nomine positum: ac idē quod illaudabilis designare: ita ut si ab Isocrate laudatus fuerit: non fuerit dignus laudari. Virgilius li. aenci. ii.
Dives inaccessos ubi solis filia lucos.
Assiduo resonat cantu id est inaccessibiles lucos: quia periculosos accessu: cum iam ad eos accessissent Vlyxis focii: & alii q; plures pro uarietate temporum. Fuit etiam in ægypto hoc eodē Busiridis nomine & literatura urbs cognominata: in qua teste Herodoto libro historiarum primo: templum fuit Isidis magnum a hanc & ab eodē busiride conditam scribit Diodorus siculus libro historiarum secundo. & ab ægyptiis solis urbem a græcis thebas appellatam: ut uidebimus in dictione thebæ.

- B** ussi cum geminato. s. scribitur: populi sunt medorum.
- B** utes cum. t. exili scribitur: fuit filius amici regis bebyrciorum: & pater Erycis. Est etiam eodē noīe scytharū fluius: cui propinqui sunt agathyrsi & farmatae.
- B** utyrum cum. t. exili & y. græco scribitur: dicitur proprie bouis caseus. Nam componitur ex Βούσ: quod bouem dicit: & Τύρον caseum.
- B** utrotum cum. t. exili utrobique scribitur: ubi in prima. y. græcum in. u. nostrum cōuersum fuit. Nam apud illos bytrotū dicitur: urbs fuit chaonæ: quæ pars est alpestris epiro excelsa in loco sita: dicente Virgilio libro æneidos tertio: Et celsam butroti ascendim⁹ urbē. licet nōnulli more græco bytroti legere uelint. In qua ut idem poeta ostendit troianus Helenus post troiæ excidiū regnauit: dicente etiam Ouidio li. metamor. xiii. Rura petunt epiros ab his regnataq; uati
Bytrotos phrygio simulataq; troia teneret.
- B** uxor cum. x. consonante apud græcos scribitur: nostri uero plærung; x. in duplicatum. s. commutare con-
fueuerunt: ac dicere bussus. Quin & ubi primam græci cum. p. & y. græco scribunt: Nos cōmutantes. p. in
b. & y. græcum in. u. nostrum dicimus bussus. Et est arbor ac lignum: ex quo bussola fiunt. quandoq; uero
ex more græco bussolum a nostris pyxis huius pyxidid dicitur. ut Iuuenalis in secunda satyra: Et condita in
pyxide lyde. Sane Seruio teste super octauo æneidos: dicitur hæc buxor & hoc buxū: unde ut ait superfluo
quidam arborem generis fœminini esse uolunt: lignum uero incisum neutri cum eo loco etiā de ligno gene-
ris fœminini a Virgilio habeatur exemplum cum ait: Tympana nos buxorūq; uocat berecynthia matris Idææ.

Abalii cum. c. exili hoc est absq; aspiratiōe & unico. l. scribitur: sunt teste Hero-
doto libro historiarum tertio: populi asiatici.

Cabrion cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro octauo ilia-
dos: frater Archeptolemi aurigæ Hectoris: In cuius mortui locum suffectus fu-
it. Apud nonnullos uero græcos dicitur cabriones.

Chabrias cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit atheniensis: & in summis
ducibus habitus: resq; multas memoria dignas gessit: ut Plutarchus & Aemili-
us de illo rettulerunt. Nanq; illum inter cætera castrametari: & bellicas artes
summe nouisse ostendunt.

Cacabus absq; aliqua aspiratione scribitur: uocabulum græcum est: quod a so-
no nomen assumpsit: quem supra ignem positus facit: a nostris dicitur olla in qua pulmentarium coquitur.
paulus iurifconsultus de fundo instructo: cacabos inquit inter & æneum quod supra focum pendet nō mul-
tum interest. hoc aqua ad potandum calefit: in illis pulmentarium coquitur.

C acethos cum. c. exili utrobique & e. absq; diphthongo atq; th. aspirato scribitur: dici potest a nostris malus
mos seu mala consuetudo. ut Iuuenalis in satyra quæ incipit Et spes & ratio inquit: Scribēdi cacethos ægro
quæ in corde fenescit. Nam componitur ex κακός: quod est malus: & εἶος cum prima breui: quod est com-
munis mos seu consuetudo: ut in dictione ethos uidebimus.

C acephaton cum. c. utrobique & t. exilibus atq; ph. aspirato scribitur: dici potest a nobis mala locutio: uel cō-
sonantia. Nam componitur ex κακη: quod est mala: & φάτρον locutio: quam figurat tunc esse dixit Seruius
super primum æneidos: quando præpositionem cum littera. n. consequitur. ut Virgilius: Numerum cum
nauib; æquat. Alii uero etiam addunt cum sequens dicitio duas habet syllabas præcedentibus duabus cō-
similes. ut Cicero in epistolis: O fortunatam natam me consule romam: quod sane inconcinne fieri depræ-
hensum est. Sed ut ait Iuuenalis Si sic omnia dixisset Antoni gladios potuit contemnere.

C eecaria absq; aliqua aspiratione aut diphthongo scribitur: insula est in ponto: quam quidam græciariam
dicunt: ut testis est Plinius libro sexto naturalis historiae. Estq; Marti sacra. In qua uolucres cum aduenis pē-
narum ictu pugnare uidentur.

C achinnus prima absq; aspiratione: sequens per. ch. aspiratum scribitur: & a uerbo græco quod est κακῶ-
ροῦαι: id est solute rideo deducitur: itaq; cachinnus solutus est risus. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris
Sed facilis cui uis rigidi censura cachinni.

C aconsyntheton cum. c. exili utrobique & antepenultima cum. y. græco: penultima uero cum. th. aspirato: &
ultima cum. c. exili scribitur: dici potest mala compositio. Nam componitur ex κακόν: quod est malum: &
syntheton compositum.

C acus cum. c. exili utrobique scribitur: dici potest a nostris malus: id enim κακός apud græcos designat: sed
apud illos habet accentum in fine: quem teste Seruio apud nostros mutat in penultimam cum pro proprio
uiri nomine assumitur. Virgilius libro æneidos octauo eum dixit fuisse Vulcani filium: & ab Hercule inter-
fectum. Seruius uero dixit illum fuisse Euandri seruum ac furem: qui ideo ignem euomere dictus fuit: quia
agros populabatur: quem ut ait foror sua eiusdem nominis prodidit: ex quo sacellum promeruit: in quo ei
per uirgines Vestæ sacrificabatur.

- C**adytis penultima cum .y. græco: & ultima cum .t. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Herodoto libro histori-
arum secundo urbs palæstinorum non multo minor q̄ Sardis.
- C**adus cum .c. exili & unico .d. a nostris scribitur: cum eius prima brevis ponatur. ut Virgilius libro æneidos
primo Vina bonus: quæ deinde cadis onerarat acestes. quod nonnulli poetæ græci obseruant: sed cōmuni-
ter cum duplicato .d. ab illis scribitur. Alii uero magis latinum putant: & a cadendo deriuari arbitrantur:
ac esse uas acuti fundi: ita ut sine adiutorio stare non possit.
- C**æa cum .c. exili & .æ. diphthongo scribitur: insula est in ægæo mari sita: a Cæo Titani filio eius primi incolæ
cognominata: qui pater fuit Latonæ & Asteriæ. Seruius nero super primum æneidos aliud sentire uidetur
uidelicet Aristeu filiu Cyrenes matris istinctu thebas reliquisse: & hæc insulâ primit^o habitasse: quæ relicta cū
Dædalo ad sardiniam postea pertransiuit. Ex hac teste Plinio libro secundo naturalis historiz: amplius tre-
centorum milium passuum subito abrupto hiatu cum pluribus mortalibus mare rapuit.
- C**æcias cum .c. exili utrobicq; & .æ. diphthongo in prima: atq; .i. latino in penultima scribitur: uentus est: quez
teste Gellio Aristoteles ita flare dicit: ut nubes non procul propellat: sed ut ad se uocet.
- C**hære cum .ch. aspirato & .æ. diphthongo scribitur: dicitur apud nos salue. Vnde Persius: Quis expediuit
psitæco suū chære id est ei consuetum & usitatum disci. ut Virgilius in Palæmone: Sua semper apud me Mu-
nera sunt lauri. uel suum dixit: hoc est ita expressum ut naturale illi uideatur. Quemadmodum Virgilius li-
bro georgicorum secundo: Quæq; suo uiridi semper se gramine uestit.
- C**hærippus cum .ch. aspirato & .æ. diphthongo atq; .i. latino & duplicato .p. scribitur: nomen est proprium
sed compositum ex chære: quod est salue: & hippos equus. Iuuenalis in satyra Stemmata quid faciunt: Præ-
conem chærippe tuis circumspice pannis.
- C**ærete prima cum .c. exili & .æ. diphthongo ultima scribitur sine aspiratione. Ciuitas fuit in tuscia: quæ pri-
us agilla dicebatur. Sed sic quoq; a romanis teste Seruio super octauo æneidos uocata: quia cū romani eun-
tes per tusciam interrogarent agillinos quæ diceretur ciuitas. Illi utpote græci quid audirent ignorantes: &
optimum ducentes si prius eos salutarent: dixerunt chærete: quod cum .ch. aspirato & .æ. diphthongo scri-
bitur: uidelicet chærete: hoc est saluete. Quam salutationem romani nomen ciuitatis esse putauerūt: & de-
tracta aspiratione eam cærete nominauerunt: ut testis est Iginus in urbibus italicis. Et declinatur secundum
aliquos hoc cærete huius cæretis. Liuius tamen libro primo ab urbe hoc cære huius cæretis. & nomen patri-
um hic & hæc cæres huius cæretis. Virgilius libro octauo æneidos: Est ingens gelidum lucus prope cæretis
amnem: qui teste Seruio minio dicit: ut idem libro .x. Qui cærete domo: qui sunt minionis in aruis. de quo
etiam Priscianus in quarto nonnulla dixit.
- C**hærea cum .ch. aspirato & .æ. diphthongo in prima scribitur: nomen est propriū: quod apud græcos habet in fi-
ne .s. litteram: quam nostri abiiciunt. Nam scribitur apud illos χαίρεα: idq; in multis fieri consuevit.
- C**ærephon cum .ph. aspirato & .æ. diphthongo in prima scribitur: fuit Socratis discipulus: & ab eo libidinosè
amat^o: ut illi ipinxit Aristophanes in comœdia: quam contra Socratem scripsit: cuius titulus est νεφέλαι.
- C**æculus cum .æ. diphthongo & .c. exili scribitur: nō descendit a græco: sed latino: fuitq; Vulcani filius: de quo
late uidebimus in dictione prænestæ.
- C**æcuba cum .c. exili utrobicq; & .æ. diphthongo in prima scribitur. Quidam latinum putant: & ab eo quod
est cæcum deriuari contendunt. Ita ut uina sint antiquissima: quæ cæco in loco diu cōdita fuerint. Ego uero
& si uini genus esse dicam: nomen tamen assumpsisse a loco græco cæcubum uinum comperi. Nam ait Pli-
nius libro naturalis historiz. iiii. cum de campania tractat: Hinc setini & cæcubi obtenduntur agri. his iun-
guntur phalerni calœni: deinde iunguntur massici gaurani surrhentiniq; montes: de quibus in dictione sur-
rhentum late uidebimus. Ideo dixit Horatius libro secundo sermonū: Cæcuba uina ferens alchon chiū ma-
ris expers. Et Martialis in epigramatibus: Cæcuba fundanis generosa coquūf amicis: Vitis & in media nata
palude uiret. Et alibi: Dormiat & tecū q cum mō cæcuba miscet: Cōuiuas roseo torserat ore puer.
- C**æyx cū .c. exili & .æ. diphthongo atq; .y. græco scribitur: fuit rex trachynæ Luciferi fili^o: & frater Dædaliōis: ha-
buitq; uxore formosissimā Halcyonē Neptuni filiā mutuo sibi amore deuictissimā: hinc cū ad Apollinē cla-
riū cōsultur^o de statu regni prexisset: tēpestare absorpt^o ē: cui^o cadauer cū a mari ad lit^o deiectū fuisset: & ill^o
uxor cōspiceret: dolore correpta in pelag^o se precipitē dedit. Sed Neptuni miseratiōe & Thetidis: ambo i hal-
cyones marinas aues cōuersi sūt: ut ostendit Ouidi^o li. xi. metamor. de quibus in dictione halcyones uidebim^o.
- C**æra cum .æ. diphthongo teste Apuleio grāmatico a nostris scribi cōsuevit. Nam licet a græco: quod ē κινός
traducatur: & secundū regulā illud .n. in nostrum .e. pductum absq; diphthongo transferri cōsueuerit: tamē
ga apud nos nō est ipsius .e. pducti a correpto in figura discretio: placuit ipso Apuleio teste in aliquib^o dicti-
onibus p diphthō. hoc ipm deereuisse: ut similiter uidimus in dictione athica: & uidebim^o in dictione scæna.
Alii uero cæram latinum putauerunt: ut in dictione diphthon. uidebimus.
- C**æroma cū .æ. diphthongo similiter posse scribi uidetur: quia a cæra descendit: illudq; pro unguento accipi-
mus. ut Iuuenalis in secunda satyra: Et cæromatico fert niciteria collo.
- C**æfæna cum .æ. diphthongo in prima & secunda a græcis scribitur: urbs est in gallia cisalpina.

- C**æstus cum .c. exili & .æ. diphthongo atq; .t. simplici scribitur: non est dictio græca: ut quidam putauerunt: sed latina a cædendo deducta: arma sunt pugilum. Et huius cæstus in genitiuo declinatur: sed nōnunq̄ sine diphthongo cæstus secundæ declinationis comperitur: & græcum a nonnullis creditur. significatq; Veneris cingulum quo uxor cum maritalis illi fides dabatur: a marito cingi cōsueuerat: dicente Phyllide apud Ouidium in .ii. heroidum epistolarum ad Demophoonta.
Cui mea uirginitas auib; libata sinistris:
Castaq; fallaci zona recincta manu.
Quod sane cingulum teste Seruio super .v. æneidos balteus dicitur. Quod uocabulum ut ait nō tantū quo cingimur: sed etiam a quo arma dependent indicat: & numero tantū singulari est generis masculini. Iuuenalis in ultima satyra: Ast illi quos arma tegunt: & balteus ambit. In numero uero plurali neutri tantum generis. ut idem Iuuenalis: Quotiens rumoribus ulciscuntur baltea.
- C**aicus cum .c. exili utrobicq; & .i. latino scribitur: fluuius est phrygiæ teste Liuius in .vi. de bello macedonico ueniens a mysia: ut Plinius ipse rettulit libro sexto naturalis historiae. unde ait Virgilius in quarto georgico rum: Myfusq; caicus. Quin & provinciam teutraniam irrigat: & antiquū creditur mutasse cursum dicente Ouidio libro .xv. metamorphose. Emissum capitiscq; sui ripaq; prioris Pœnituisse ferunt: alios nunc ire caicum. fuit etiam nomen uiri troiani focii Aeneæ.
- C**ayster absq; aliqua aspiratione & .y. græco scribitur: Fluuius est asiæ in cilbianis iugis ortus. ut dixit Plinius libro quinto naturalis historiae: qui multos amnes deferens: & stagnum persagæum: quod pyrrhites amnis expellit. Et præter asiam paludem labens: sub pionio monte ephesum alluit. Vnde Virgilius libro georgicorum primo ait: Iam uarias pelagi uolucres: & quæ asia circum Dulcibus in stagnis rimant præta caystri. Homerus similiter libro iliados .ii. *σάραρυϊ δὲ τὸ λειμῶν ἄστω ἐν λειμῶνι καὶ Ἰστῖου ἀμφὶ ῥέεθρα.*
- C**alais cum .c. exili & unico .l. sequēte .a. atq; .i. latino in ultima scribit: fuit Zeti frater: & filius Boreæ ex Orithyia: ut uidebimus in dictione Zetus.
- C**alamus cum .c. exili & unico .l. scribitur: est harundo magis minuta habes internodia longa & recta. Ex qua sagittæ apud diuerfas gentes fiebant: quod Virgilius tetigit in Dancæta cum ait: Cum daphnidis arcū Fragili: & calamos .i. sagittas. Nam teste Plinio libro .xvi. naturalis historiae: calamis populi orientis bella conficiunt: & spicula illis addunt irreuocabili hamo. Et cum fere totum orientem & septentrionem calamis superatos ostenderit subdit: præcipuus hic usus hic in creta bellatores suos præcipitauit. Sed in hoc quoq; (ut in cæteris rebus) uicit italia: quando nullus sagittis aptior calamus quem in rheno bononiensi amne: cui plurima inest medulla pondusq; uolucere. Et contra flatus quoq; peruicax. Et subdit libris quoq; non eadeq; gratia. Nam ut supra paululum dixerat chartis seruiunt calami maxime ægyptii. iuxta cuius sententiā Martialis ait in epigrammatibus: Dat chartis calamos habiles mēphitica tellus: Texantur reliqua tecta palude tibi. Sed contra hunc pergere uidetur Plinius cum ait: Probatores tamen cnidi: & qui in asia circa auenticum lacum nascuntur: nostratibus fungosior subest natura: cartilagine bibula fissilis: & præacuta semper acie geniculata. Cæterum gracilitas nodisq; distincta leui fastigio tenuatur in acumina crassiora. Et infra subdit: calamus uero alius totus concavus est: quæ syringā uocant utilissimus fistulis. quoniam nihil est ei cartilaginis atq; carnis: & continuo foramine peruiū. hæc ille. de quo Virgilius in bucolico locutus uidetur cū ait: Nec calamis solum æquiparas: sed uoce magistrum. Similiter idem Plinius libro .xii. eiusdem uoluminis prius dixerat calamos & iuncos odoratos in arabia nasci indiaq; & syria: quibus in unguētis usus fuisse ipse idem in sequenti libro ostendit. & a calamo calamarium pficiscitur: quod quidam usurpāt pro theca. Calamaria in qua calami recōdunt: sed quia hoc tempore pleriq; penna scribunt: potest etiam dici pennarium.
- C**alendæ cum .c. exili & unico .l. scribit: nec illorū admittenda est cōsuetudo uel ratio: quæ per .κ. græcam litteram dictionē illā uel aliam quæuis scribendam contendunt: ut supra ostendimus. Et dicunt calendæ a *βρῦω* quod apud nos est uoco: quia solebat romæ minor pontifex noua conspecta luna plæbem uocare: ut audiret quot dies a calendis ad nonas superessent. hinc teste Macrobio libro saturnaliū .i. Et ipsi curiæ. ad quam uocabant: calabre nomen datū est: & classi q̄ omnis in eā populus uocaret. Qua de re teste Gellio li. vii. noctiū atticæ: classici dicebant primæ tantū classis hoies: qui centū & uiginti quinq; milia æris ampliusue censebant. Infra classem aut appellabant secundæ classis cæterarūq; omniū classiu: qui minore summa æris: quæ supra dixi censebant. unde & classicū deductū dicitur: quod teste Seruio super .vii. ænei. & tuba ipam & sonum indicat. Virgi. classica iamq; sonant quæ sane flexibilis tuba est: ut uidebimus in dictione classica. Alii uero dictā uolunt classem a cale: hoc est a fuste: quia naus quæ aliquādo classis dicebatur: de fustibus fiebat. Nam de cala inquit Lucilius: Scinde calam: ut caleas. i. o puer frange fustē: & fac focum. De classe inquit Horatius: Me uel extremos numidarū in agros Classe releget: cū de una loqueret naui. Et Virgilius li. ænei. vi. Lyciæ ductorē classis Horontē: ubi ait Seruius apertū exemplū classem etiā dici unā nauē: & hoc quia unius solius nauis Horontes ductor fuit. Erantq; calendæ lunoni sacre: dicente Ouidio libro fastorū primo: Venedicat ausonias iunonis cura calendas. & inde calatores cū unico .l. & .t. nō aspirato dicti sunt serui: q̄ semper uocari possent: ob necessitatē seruitutis: ut testis est Festus. Quin & conciliū a concalando. i. cōuocādo dictū quidā

quidam putant. Procalare similiter prouocare dicitur ipso Festo teste. Et eodem modo calumniā: & calones ex illo dicta uoluit. Sane teste Paulo iuriscōsulco de uerborum significatione ante diem decimū calendarū: & post diem decimū calendæ atq; utroq; sermone undecimus dies significatur. Similiter Petronio grāmatico teste intra calendæ id fieri dicit: quod nō ante calendæ. i. eo ipso die: quo calendæ sunt agebat. At Gellius circa finē li. xii. noctiū atticarū post longā rei huius disputationem tandem concludit: & ante calendæ & in ipsis calendis iure fieri posse.

Calathus cum. c. exili & unico. l. atq; th. aspirato scribitur: dicitur a quibusdā ex nostris qualus & diminutiū quafillus. Ab aliquibus fscella. iuxta quas significationes ait Virgilius in Alexi: Tibi lilia plenis Ecce ferunt nymphæ calathis. Aliquando uero & pro calicibus ad sacrificium aptis posuit idem cum ait in Daphnide Vina nouū fundam calathis aruisia nectar.

Calabrya cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: pars est italiæ post lucaniam a græcis sic cognominata: quia bonis omnibus scætet. Nam componitur ex καλά: quod dicit bona: & βρύω: quod est scaturio. Et idem hic calaber & hæc calabra & hoc calabrum deriuatur. Ouidius li. iii. de arte: Ennius emeruit calabrys in montibus hortos Contiguos pene scipio magne tibi.

Calchas prima cum. c. exili sequēs cū. ch. aspirato scribitur: fuit Testoris troiani fili⁹: ut testis est Ditis augur maximus: qui cū circa initia belli a troianis ad Apollinem delphicū cum muneribus mitteretur: & responsus habuerit: ut dimissis troianis græcog; sequeretur foelicitatē ab illis gratissime receptus est: cuius sane interitū in dictione gryneum nemus uidebimus.

Calydnæ cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: insulæ sunt quædam paruæ ex cycladibus: de quibus Homerus libro secundo iliados meminit.

Calisto cum. c. & t. exilibus & unico. l. atq; i. latino scribitur: fuit Lycaonis arcadiæ regis filia: ut dixit Hesiodus quæ post pulsum patrem a regno: Dianā secuta ē. Sed ut narrat Ouidius libro metamor. ii. cū Iuppiter illā cōspiceret: & amaret: accepta Dianæ forma: ad illā perrexit: quā cōpressit: & grauidauit. Ex qua ortus ē Arcas: a quo arcadia prouincia cognominata est. Sed a Iunone crinibus cōprehensa: & in diuersum distracta: in ursam cōuertitur: quā cū filius Arcas deinde uenator effectus: sese cōspicientē matrē ursam ac fixe intuentem forte cōperisset: rei inscius sagitta illā impetere satagebat. Quibus Iuppiter miseratus: ambos in cælum traxit: & iuxta borealē polū locauit. Quod Iuno ægre ferens: Tethym Oceani uxore suamq; nutricē adiens ab illa impetrauit: ne Calistone in Oceano leuare permitteret. Quare cū cætera signa occidant: & in Oceano se leuare dicatur: solum ursæ signum nunq; occidit: dicente Virgilio li. georgicorum. i. Arctos oceani metuentes æquore tingi. Sed cum in terris urfa esset: & mænalum erymanthum arcadiæ montes incoleret: Mænalis ipsa & Erymanthis a poetis dicitur. Ouidi⁹ libro quinto de tristibus.

Quæ nunc suppositum stellis erymanthidos ursæ Iuncta tenet crudis sarmatis ora getis. Et prius libro quarto dixerat: Cunct; suo borea mænalis urfa uidet. Verum hæc ipsa ex græcis nōnulli in nonacri arcadiæ monte gesta narrarunt.

Calipolis cū. c. exili nō geminato. l. atq; i. latino utrobicq; scribitur: urbs est thraciæ in extremo hellespōti a. C. Calicula ædificata: a quo nomē assumpsit: hoc est Caliculæ polis. i. ciuitas. Calicula uero a caligis: quas margaritis refertas primus portauit: nomen assumpsisse dicitur.

Calinus cū. c. exili & unico. l. atq; i. latino scribitur: fuit statuarius. de quo Quintilianus meminit.

Calon cum. c. exili & unico. l. scribitur: fuit teste Quintiliano uir statuarius.

Calidonia cū. c. exili & unico. l. atq; y. græco in secunda scribitur: ciuitas fuit ætolia: & regia Oenci patris Meleagri: a quo locus circūstans eodem nomine cognominatus fuit: & penultimā corripit.

Calypso cū. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: fuit teste Hesiodo i theogonia nympha Oceani: & Tethyos filia. Homerus uero siue eandē: siue aliam dixit libro. vii. odisseæ fuisse Atlantis filiā cui ait: ἔνοα μὲν ἀτλαντος θυγατὴρ Δολόεσσα καλὺψω. hæc insulā de suo noīe cognominatam tenuit in ionico mari sitā p̄pinquā lacinio p̄montorio: ut sentire uidetur Plinius libro. iii. naturalis historiæ. Alii uero dicunt in mari aphrico fere ex opposito ad maiores fyrtes: quā prius dictam ogyam a rege: q in illa regnauit ferunt. Et in hoc cū Plinio forte conueniunt: quia mare aphricū ionio est conterminū. Ad hanc ut dixit Homerus Vlyxes cū discessisset a Circe naufragus peruenit. Et quia alter fuit alterius amore detentus: septem annos cum illa morā traxit. A qua magna cū difficultate discedere ualuit: dicente Ouidio li. ii. de arte: Non formosus erat: sed erat facundus ulyxes: Et tamē æquoreas torfit amore deas.

Calix cū. c. exili & unico. l. atq; i. latino scribitur: græce uero dicitur κύλιξ genus est poculi: de quo ait Macrobius libro saturnaliū una littera cōmutata: uidelicet. v. græcum in. a. dicitur apud nostros calix.

Calyx cū. y. græco in ultima: folliculū ē quo fructus arborog; cooperit: deductū a καλύπτω quod ē cooperio

Callicratidas absq; ulla aspiratione & duplicato. l. atq; i. latino scribitur: nomē est uiri proprium.

Callimach⁹ prima cū. c. exili sequēte duplicato. l. & i. latino atq; ch. aspirato in ultia scribitur: fuit nomē pluriū sed p̄cipu⁹ fuit teste Solino poeta cyrenensis. Alter fuit historic⁹ ægypti⁹: de quo uidebim⁹ in dictione Osiris.

Calliope cū. c. exili & duplicato. l. atq; i. latino scribitur: fuit una nouē musarum: & aliis excellentior: ut dixit

Hesiodus, Cuius causam ac illius interpretationem uidebimus in dictione misæ. Et dicitur nonnunquam Calliopea: ut Ouidius libro fastorum. v. Prima sui cepit calliopea chori. cuius ratio est: quia apud illos καλλιόπη cum. η. in fine: & καλλιόπηα: cū ei diphthongo in penultima: hoc est subsequente. a. scribitur: quā diphth. semper (ut supra uidimus) in. e. uel in. i. productas transferimus.

- C** allistratus absq; aliqua aspiratione & duplici. l. atq; i. latino scribitur: nomen fuit uiri proprium.
- C** allisthenes cum. c. exili & duplicato. l. atq; i. latino & th. aspirato scribitur: fuit Aristotelis discipulus & necessitudine quadam ex materna stirpe cōiunctus excellentissima disciplina iuuenis. hic ad Alexandrū magnū ab Aristotele missus: Cum in asiā illum sequeretur: quasi Hermolai cōiurationis auctor: ab Alexandro interfectus est. Atqui constat falso obiectum illi coniurationis crimen: de quo late habetur in Iustino libro decimoquinto sui epitomatis.
- C** allisphyrus cum. c. exili & duplici. l. sequente. i. latino: & cum. y. græco in penultima scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia pater Alcini.
- C** allipidæ cum duplicato. l. atq; duplicato. p. & i. latino utrobiq; scribitur: populi sunt scythiæ hypanum fluium incolentes: ut testatur Herodotus.
- C** alliroe cū. c. exili & duplicato. l. atq; i. latino scribitur: fuit Achiloi filia & uxor Alcmai filii Amphiarei ex Eriphyle coniuge: qui sane Alemaus in uindictam patris matrem occidit: ut uidebimus in dictione Eriphyle. Quo scelere uti Orestes furore correptus: ab Amphilocho fratre in ultionē matris obruncat⁹ est. Sed Calliroe Alcmai uxor Iouē toto corde precata est: ut filios suos impuberes: q̄ primū crescere sineret: & infantibus adderet annos: ne necem sinant sui genitoris inultam. Iuppiter his annuit. Nam cū primū iuuenes effecti sunt: Amphilochū patrū interfecere. de quo Ouidius in. viii. metamorpho. pertractauit.
- C** alcenum cum. c. exili & unico. l. atq; ce. diphthongo scribitur: urbs fuit campaniæ. xiiii. miliū passuum distans a capua: in cuius agro uinū optimū nascitur: a quo ciuitas ipsa nomen assumpsit. Nam cōponit^r ex καλός quod est bonum: & οἶνον uinū. unde ait Iuuenalis in prima satyra: Occurrit matrona potens quæ molle calcenum. i. dulce uinū: porrectura uiro miscet sitiente rubetam. De qua matrona si quis plene edoceri cupit: legat Liuium in. viii. ab urbe: & uidebit quēadmodū Instituitq; rudes melior locusta propinquas Per famā & populum nigros efferre maritos. i. mortuos. uel ut alii dicunt nigros. i. malos: quos ipsa interficiebant. sicut per oppositum candidus dicitur pulcher: & mitis. Virgilius in Daphni: Candidus insuetū mirat^r limē olympi. f. Daphnis: quē pulchrū bonū: & mitē eē demōstrat. Idem in corydone Tibi candida nais. i. pulchra Rubetam uero dixit Plinius li. viii. naturalis historia: ranā esse: quæ in terra & in humore uiuit: & plurimis referre medicaminibus. Et subdit illā deponere assidue ac resumere passu uenena ut sibi tantū referuet.
- C** halcis prima cum. ch. aspirato & ultima cum. z. c. exili atq; i. latino scribitur: urbs est metropolitana in euboia insula: ut testatur Liuius libro octauo de. ii. bello punico. Et est iuxta euripum: ut dixit Ptolemæ⁹ in geographia: unde chalcidius dicitur.
- C** halcidius prima cum. ch. aspirato sequens cum. c. exili & i. latino utrobiq; scribitur: nomē est gentile: & philosophi propriū: qui innumerabiles libros scripsit. atq; eodem modo scribitur chalcis.
- C** halcedonia prima cum. ch. aspirato: secunda cū. c. exili & penultima cum. i. latino scribitur: urbs fuit in asia iuxta bosphorum thraciam ex opposito ad byzantium.
- C** halazias cum. ch. aspirato & unico. l. atq; z. consonante sequēte. i. latino scribitur: lapis est teste Plinio libro ultimo naturalis historia: grano grandinis similis: dictus a χαλαζω uerbo: quod est grandino.
- C** haldæa prima cum. ch. aspirato: & penultima cum. æ. diphthongo scribitur: regio est asia: arabia: contermina longe plana: & fontium indiga: in qua babylon ciuitas magna fuit.
- C** halestra cum. ch. aspirato & unico. l. atq; t. exili scribitur: urbs fuit litoralis thessalia: iuxta quā axius flui⁹ in mare ægæum descendit: ut dixit Herodotus libro historiarum. vii.
- C** halybs cū. ch. aspirato & unico. l. sequente. y. græco ante. bs. scribitur: fluius est hispania: iuxta quē populi inhabitant dicti chalybes: ut dixit Iustinus li. xliiii. apud quos sunt minere ferri optimi: quas nudi illi laborantes effodiunt. quod Virgilius libro georgicorū. i. tetigisse uide^r cū ait: India mittit ebur: molles sua turra fabæ. At chalybes nudi ferrum. similiter & alii eodē noie cognominati sunt populi iuxta paphlagoniam in pōto: & amazonibus cōtermini: ut ostendit Orpheus in argonautica. Et capit^r plerūq; chalybs p ipsa ferri massa: ut Ouidius libro fastorū. iiii. Aes erat in precio chalybis iam massa placebat: Heu heu ppetuo debuit illa tegi. Nonnunq; uero & p instrumento capit^r ex chalybe confectio. ut Virgilius: Vulnificusq; chalybs Et Lucanus libro. vi. Primū chalybem: frænosq; momordit.
- C** ambyfes cū. y. græco scribitur: fuit ex persia: quem teste Iustino li. i. neq; paterna neq; materna claritas potuit magnū facere. Cui Astyages rex medog: non sine diuino mysterio filiā Mandanē matrimonio copulauit: ex quibus natus est Cyrus: qui rex persarum effectus Cambysē filiū hæredē in regno habuit.
- C** amaleon prima cū. c. exili secunda cū. æ. diphthongo & penultima cū unico. l. & e. absq; diphthongo scribitur: est quadrupes a camalea herba: cui assimilari dicit^r cognominatus. Quod Plinius libro octauo naturalis historia: describens & Solinus similiter: dicit^r esse facie quasi lacerta: habens crura recta: & longa: caudā

in uertigine tortam. Armatos ūngues: incessus tardos uelut testudinis: corpus asperum cū squamosa cute: color est uarius: & in momēto mutabilis: adeo quod cuiuscūq; rei hæserit colorem tribuat: præter rubrum & candidū. de quo Ouidius libro metamorphoseo undecimo: Id quoq; quod uentis animal nutritur & aura Protinus assimilat tetigit quoscūq; colores.

- C** hamæcyffos prima cū. ch. aspirato: sequens cum. æ. diphthongo: penultima uero cū. c. exili: & y. græco cōsequēte duplicato. l. scribitur: genus est hederæ teste Plinio libro sedecimo naturalis historia: quæ nūq; nisi humi repit. Nam dictio est composita ex χαμαί: quod infimū uel humum: & κυσσόσ hederæ.
- C** amelus cum. c. simplici & e. sine diphthongo atq; unico. l. scribitur: est animal quadrupes turpe aspectu: habens caudā asininam: pedes carnosos & molles: atq; in geminas partes fissos: licet posteriores sint parū scissi Caretq; dentibus in superiori mandibula: ut descripsit Aristoteles libro de animalib⁹. ii. Et ut refert Solin⁹ bætriani camelos fortissimos mittunt: licet arabia plures gignat. Sed hoc ut ait differunt q̄ arabici bina tubera in dorso habent: Singula hætriani. Verū binis tuberibus camelū: cum a longis temporibus italia non uidisset: anno ab dominica incarnatione millesimoquadringentesimoquadregesimoquarto mēse octobris uidit: qui a Iuliano Cæsarino cardinali sancti Angeli uiro in toto orbe clarissimo ad Eugeniū quartū pontificē maximū ex turcog; spoliis missus in domū meam: hic bononiæ declinauit: ubi ab ipso cardinali p̄ theologię studiis relictus fuerā. Et ut deinde noui cum pontifex dono dedit Lodouico patauino cardinali Aquileiensi: & ipsius pontificis quæstori: siue (ut iam dicimus) camerario. Cui etiā ob singulare ingeniū summam pontificatus credidisse fert. Sane a camelo camelasia deducitur. de quo Martianus iuriscōsultus de muneribus & honoribus camelasia inquit personale munus est. Nā ratione habita & alimētog; & camelorū certa pecunia camelariis dari debet: ut solo corporis ministerio obligentur.
- C** amera cum. c. exili & unico. m. scribitur: dicitur a nostris testudo seu fornix. Et inde camurus curuatus. Virgilius libro georgicorum. iii. Camurus hircæ sub cornibus aures.
- C** amilla cum. c. exili & i. latino atq; duplici. l. scribitur: fuit filia Metabi regis priuerni ciuitatis uolsog; dicēte Virgilio libro ænei. vii. Volca de gente camilla. fuitq; tantæ p̄bitatis: ut in laudes eius Virgilius longa descriptioe septimū æneidos librū terminauerit. Verū cū teste Statio Tulliano de uocabulis reg; libro. i. Tusci uocabulo Camilli præministrum deog; significēt: unde Mercurium Camillū dicunt: factum est teste Macrobio: ut Virgilius Metabum induxisset: appellasse filiā Camillā: quasi Dianæ præministrā. Idem Pacui⁹ cū de Medea loqueretur: Cælitum inquit Camilla expectata uenis salue hospita. Idem Seruius super. xi. ænei. late dixit: ubi rettulit Virgiliū poetice dixisse Camillā uolscam a matre fuisse nominatā. Romani etiam teste eodē Macrobio pueros puellafq; nobiles & inuestes Camillos & Camillas appellant.
- C** aminus cū. c. exili & i. latino scribitur: græcum est & latine dicitur fornax. Virgilius libro æneidos. iii. Ruptis flāmam expirare caminis. & Horatius Oleum adde camino. Apud nōnullos uero est structura: quæ fumū excipit: & cū apud græcos sit generis fœminini: apud nostros mutauit genus: & est masculini.
- C** amiros cum. c. exili & i. latino scribitur: urbs fuit in regione dorica: ut ostendit Herodotus libro historiæ. i. Alia fuit in rhodo: ut dixit Homerus libro iliados secundo.
- C** anchafmos prima cū. c. exili: & sequens cum. ch. aspirato scribitur: dicitur risus solutus: & καυχᾶζομαι: quæ est diffuse rideo deriuatur. unde cachinnus ut in ea dictione uidimus.
- C** andaulus cum. c. exili & au. diphthongo ante unicū. l. scribitur: fuit Myrsi filius: & sardium tyrannus: quæ teste Herodoto græci Myrsilium uocant.
- C** anistrum absq; aliqua aspiratione & cum. i. latino scribitur: apud græcos uero loco. i. ponitur. a. & dicitur canastrum: quod nos in. i. conuertimus.
- C** antharus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: uas erat aptum ad Bacchi sacra: quod habuisse ansam ostendit Virgilius in Sileno cum ait: Et grauis attrita pendebat cantharus ansa. Sunt etiā canthari teste Vlpiano de legatis primo per quos aquæ saliant.
- C** antharida cū. c. exili & th. aspirato scribitur: græce tamen dicitur cantharis genus ē uermis terre: q̄ (ut quidam ferunt) humano corpore statim ut fuerit applicitus sui adustione uificas efficit plenas humore.
- C** anobus cū. c. exili & unico. n. atq; b. cōsonāte scribitur: fuit gubernator nauis Menelai: quo tempore menelaus ipse ad ægyptū prexit: ubi ille mortuus: & in quadā nili insula sepultus: loco nomē dedit: in qua eiusdem nois Alexander urbē cōdidit. Sed ut ait Serui⁹ sup. xi. ænei. canobus cū. b. scribebat: nūc mutata littera canopus cum. p. scribitur: quod prius notauerat Quintilianus in. i. institutionū a Cicerone dictum canopicarum exercitum cum. p. & non cum. b. scriptum.
- C** anopus cū. c. exili & p. cōsonante scribitur: est nili insula: ut in præcedenti dictione uidimus: & ciuitas in eadē insula: quæ teste Seruio sup. iiii. georgi. Alexander instar ciuitatis suæ macedonicæ: quæ pella dicebat cōdidit. Vnde eodē libro dixit Virgi. Nā qua pellæi gens fortunata canopi Accolit effuso stagnatē flumine nilū Et Iuuenalis in prima satyra: Cum pars niliacæ plæbis: cum uerna canopi Crispinus;
- C** anon cum. c. exili scribitur: dicitur a nostris regula. & inde canonicus. i. regularis.
- C** haonia cum. ch. aspirato & i. latino scribitur. proprie pars est alpestris epiro. quandoq; uero & p̄ tota epiro

sumitur ut in ea dictione uidebimus.

- C**haos cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia confusa quaedam ab initio unitas: qui principium esse dixit productionis omnium rerum. unde Ouidius: Vnus erat toto naturae uultus in orbe: Quam dixere chaos. Ex quo inchoare deductum putauit Festus.
- C**apaneus cum. c. exili & eu. diphthongo in fine scribitur: fuit Statio teste libro tertio thebaidos: unus ex septem regibus: qui thebas obsederunt: superbus quoque & decorum contemptor: qui non contentus uicisse homines mediis capaneus auditur in astris. de quo Vegetius libro quarto de re militari dixit: Qui scalis in obsidione urbium utuntur: frequenter periculum sustinent exemplo Capanei: a quo primum scalarum oppugnatione perhibetur inuenta: qui tanta mole lapidum fuit obrutus a thebanis: quod fulminibus dicatur extinctus. Inde ait Ouidius libro de tristibus:
Cum cecidit capaneus subito temerarius ictu.
- C**aphareus cum. c. exili & ph. aspirato atque eu. diphthongo in fine scribitur: mons est altissimus euboicae insulae ad hellepontum prospectans: dicente Seneca in Herc. oetho: Euboica tellus uertice imenso tumens: Pulsatur omni parte phryxum mare Scindit caphareus. Et subdit paulo post: Hic rupe celsa nulla quae nubes ferit Annosa fulgent templa cenei iouis. Ad cuius radices: uel ira Mineruae: ut poetae fingunt: uel fraude Naupli regnantis in euboica: & cupientis ulcisci mortem Palamedis filii: argiuorum classis post troianum excidium duris casibus agitata fuit. Nam nocte laborantibus tempestate graecis: facem super caphareo monte succendit: qua illi portum proximum existimantes: in asperrimos scopulos delati: naufragium multi dedere: dicente Seneca in Medea: Igne fallaci nocturnus argis Nauplius: & reliqua. unde Virgilius libro aeneidos. xi. ait: Scit triste mineruae Sidus & euboicae cautes: uitorque caphareus: quasi Nauplium nomine montis cognominet. similiter Ouidius libro. ii. de ponto: Non tibi calandrus pater est durusue caphareus.
- C**appadocia cum. c. exili utrobique & duplicato. p. atque i. latino scribitur: regio est cotermina maiori armeniae quam ab ea euphrates disingit: ut testis est Solinus. Et ab ea eiusdem nominis fluuii cognominata est: ut testatur Plinius libro sexto naturalis historiae. Ego enim in Ptolemaei geographia prospexi minorem illam esse armeniam. Et in appiano clarissimo historico graeco legi eam partem esse minoris armeniae.
- C**apys cum. c. exili & y. graeco scribitur: & in genitiuo huius capyis declinatur: fuit troiani nomen. de quo saepe Virgilius meminit. At capis cum. i. latino lingua tusca teste Seruio in. x. aenei. falconem indicabat.
- C**apua cum. c. exili & unico. p. scribitur: urbs est campaniae a Capye troiano cognominata: conuersione. y. graeci in. u. nostrum: & additione. a. litterae in fine: dicente Virgilio libro. x. aeneidos: Et capys hinc nomen campanae dicitur urbi. Quare colonos dardanos illam habere dixit Lucanus in secundo cum ait: Interea trepido discedens agmine magnus: Moenia dardanii tenuit capuana coloni. Liuius uero libro. iiii. ab urbe uult eam a locis campestribus dictam: in quibus sita est. & in eodem libro ait uulturnum hetruscorum urbe: quae nunc capua est capere samnites. unde teste Seruio constat eam a tuscis conditam uiso falconis augurio: qui tusca lingua capis dicitur. & subdit: Tuscos autem omnem pene italiam subiugasse manifestum est.
- C**arambi cum. c. exili & i. latino in fine scribitur: mons est paphlagoniae in asia: qui teste Plinio libro quarto naturalis historiae per medium euxinum percurrit: centum septuaginta milium passuum interuallo: quae maxime ratio scythici arcus formam efficit.
- C**haracter prima cum. ch. aspirato: & ultima cum. et. exilibus scribitur: dici potest a nobis notamen: uel lineamentum: aut littera. Vnde litterae characteres sapissime cognominantur.
- C**haracteris nos prima cum. ch. aspirato alia sine aspiratione & cum. i. latino scribitur: dici potest latine designatio. ut Iuuenalis in satyra Crispini: Et caluo seruiret roma neroni. i. Domitiano. Nam per caluicem & mores similes Neroni Domitianus ipse describitur: ut uidebimus in dictione prologus.
- C**harandae prima cum. ch. aspirato & penultima cum. ae. diphthongo scribitur: populi sunt iuxta pontum: ut dixit Orpheus in argonautica.
- C**haraxes cum. ch. aspirato & x. consonante in penultima scribitur: fuit teste Herodoto libro historiae. ii. mitylenaeus patria: & frater Sapphus: qui captus amore Rhodopis foeminae ex thracia mira pulchritudinis: & meretricis famosa: maxima pecunia illam redemit: quae cum Aesopo captiua fuerat: ut late idem auctor enarrauit. Quare de illo dicebat Sappho soror in epistola ad Phaonem: Arsit inops frater uicem meretricis amore: Multaque cum multo damna pudore tulit. & subdit: Gaudet & e nostro surgit maeore charaxes Frater & ante oculos itaque reditque meos.
- C**ardamum cum. c. exili scribitur: herba est suaui odoris: quae a nonnullis graecis scardamus uocatur.
- C**ardamyla cum. c. exili & y. graeco atque unico. l. scribitur: fuit urbs in agro propinqua pylo: & sub dominio Agamemnonis: ut testatur Homerus libro nono iliados. Hanc non multum a Lacedaemonia distare ostendit Ptolemaeus in geographia.
- C**areus cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero circa initium libri. xii. iliados: troianus fluuius.
- C**aria cum. c. exili & i. latino scribitur: regio est in minori asia inter lyciam & ioniam: a Cara rege cognominata qui auguria ex auibus primus conperit: ut dixit Plinius libro. vii. naturalis historiae. Vnde populi cares dicuntur.

Charybdis patria cum.ch. aspirato penultima cum.y. græco ante.b.ultima.cum.i. latino scribitur: locus est periculosus ualde inter calabriam & siciliam. Nam a septentrione in astrum & e contrario fit fluctuum concursus: & interceptorum quorumcumq; collisio: atq; absorbitio. Namq; teste Ouidio libro secundo de remediis: Ut uomit epotas sæua charybdis aquas. Et Seneca in Thyeste: Quod rapax hausit reuomit charybdis Similia Virgilius libro tertio æneidos: prius dixerat. Et ut græci quidam ferunt: fuit Charybdis uetula uoracissima: quæ quia boues Herculis furata fuerat: ab illo in id mare proiecta loco nomē dedit: quæ sane nūc etiam antiquas exercet rapinas. Et deberet declinari huius charybdis: quod nos minime seruiamus: sed in genitiuo huius charybdis: ut in nominatiuo declinamus ne alterna. d. in utraq; syllaba cōtinua (ut dixit Priscianus in quarto) male sonet: quod etiam græci euitare solent. Nā dicunt χερύβδαιος: & non χερύβδαιος: ut exigeret regula.

Caryca cum.c. exili utrobique & .y. græco scribitur: gen⁹ est ficuum teste Iulio Polluce loco sic dictarū. Apud nos uero cōmuniter pro sicca ficu accipitur. At carex caricis genus est fruticis acuti. Virgilius in georgicorum tertio: frondibus hirsutis & carice pastus acuta.

Carcinitus absq; aliqua aspiratione & cum.i. latino utrobique scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum quarto urbs egregia scithyæ.

Carcinos cum.c. exili utrobique & .i. latino scribitur: apud nos dicitur cancer: quo tamen uocabulo Lucanus utitur in nono cum ait: Par geminis chiron: & idem quod carcinos ardens. ubi penultima corripitur.

Cardiacus cum.c. exili utrobique & .i. latino scribitur: dicitur ille qui molestiam patitur cordis. Nam a καρδιά deducitur: quod apud nostros cor dicitur. Ideo ait Iuuenalis: Cardiaci nunq; cyathum missurus amico. Et a cardia dictum cardinem quidam putant: super quo ualuar hostii deuoluuntur.

Carystos absq; aliqua aspiratione & cum.y. græco scribitur: Insula est una ex cycladibus in euboico mari sita immo (ut quidam ferunt) cum euboia coniuncta: quam uarii marmoris feracem dicunt. ut Seneca in troade An ferax uarii lapidis carystos. & Lucanus in quinto loquens de euboia insula inquit: Qua maris angustat fauces saxosa carystos. In hac teste Solino titani regnauerunt. Et inde carysteus. ut Ouidius libro fastorum quarto: Quaque carysteis frangitur unda uadis. & (ut quidam ferunt) est etiam urbs in euboia.

Charitas si pro amore & dilectione sumitur: semper prima cum.ch. aspirato secundum rectam orthographiam scribi uidetur: penultima uero cum.i. latino: & ultima cum.t. simplici scribitur. Nam a χάρις: quod est gratia & amor prorsus descendit. Vnde charitas amoris est species. & cum amor ad omnia spectet: charitas ad homines solum: & quidem pro dignitate & qualitate personarum. Nam maxima charitas debetur parentibus: proxima filiis: & deinceps reliquis. At uero caritas absq; aspiratione latinum est: & a careo uerbo descendit. significatq; inopiam: ut Liuius libro secundo ab urbe: Obsidio inquit erat nihilominus: & frumenti cum summa caritate. & libro secundo ait: Caritas primum erat annonæ ex incultis per secessionem plæbis agris. unde & carus in ea significatione absq; aspiratione scribitur. Quod & si gratum & amore deuinctum iudicet: cum aspiratione rationabiliter scribendum puto. Nec sum ignarus prædictorū: quodq; ab antiquis nostris absq; aliqua aspiratione scribi consueuisse: ut in inscriptionibus marmoreis quotidie aspiciamus. Sed ut puto magis ex dictionum similitudine: q̄ ex aliqua ratione factum fuit. Cum unum a reliquo prorsus deduci non possit: immo & in contraria penitus significatione eius uidentur. Nam caritas pro inopia priuationem & indigentiam indicat. pro amore uero cum ponitur: habitum & adeptionem qualitatis comprehendit. quare rationabilis ea (ut diximus) differenter scribi posse putamus: ne unum pro reliquo ut ab Aemilio quod apud illos aspiratur: nos aspirationem abiecerimus: & sine aspiratione in antiquis marmoribus semper scriptum aspiciamus. hoc tamen nullam confusionem inducere potuit: cum tam aspiratum q̄ non aspiratum: pro eodem ab omnibus comprehendendi necesse sit. At ea quæ diximus disconuenientissimā significationem habere uidentur: & nisi differentia aliqua efferant: confusionem significati magis q̄ significatum exprimunt. Vnde & similiter nos carere (ut in ea dictione uidebimus) sine aspiratione scribimus: quia sic quoq; ciuitatis nomen esse romani putauerūt. & ut deinde ab aspirata dictione differret: quæ salutationem indicat: priorem scripturam seruauerunt: ex quo sane non confusio: sed necessaria quodammodo distinctio inter ciuitatem & salutationem exprimitur: & conseruatur.

Charites cum.ch. aspirato & .i. latino atq; .t. simplici absq; dubitatione a nobis etiam scribitur: & dici possunt gratiæ. Quas Orpheus in hymnis: & Pindarus in odis tres esse dixerūt. Aglæam. Thaliā: & Euphrosynā: unde ait Orpheus: ἀγλαῖα τε θαλαῖα καὶ εὐφροσύνη τὸ λυόλαβε: quas iouis filias ex Eunomia ille idem esse dixit. Pindarus uero matrem subticens: solum dixit: θεῶν κρατίστου παῖδες: hoc est maximi dei filias. eas insuper dixit in celo iuxta Apollinis thronum degere patremq; totius olympi id est Iouem perpetuo collaudare. Et subdunt poetæ alii illas se in Acidalio fonte lauare: qui est in orchomeno boetiæ ciuitate A quo nudas quia sine fuce esse debent: & simul connexas incedere uolunt: quia insolubiles esse gratias decet. Sed unam auersam incedere. Aliæ duæ nos respicere dicuntur: quia profecta a nobis gratia duplex reuertitur solet. Vnde ferunt alii illam duabus aureum porrigere pomum: & illas recta facie beneficam conspi-

elentes munera reddere duplicata: dicente Virgilio libro æneidos primo:
Nec metus officio: nec te certasse priorem.

Pœniteat. & insuper addunt illas hominibus largiri decorem. Quod Atimetus in clarissimo epitaphio suæ coniugis Homonoææ tetigit cum ait: Cui formam paphiæ charites tribuere decorem. Nanq̃ illas pedissacas Veneris esse uolunt quasi uenus & pulchritudo gratiam porrigant. Quod Virgilius tetigisse uidetur: cum ait libro æneidos quinto:

Grator & pulchro ueniens in corpore uirtus.

Nanq̃ illas dixit Homerus libro iliados quinto elaborasse Veneri ambrosium peplum.

- C**hariestimos cum. ch. aspirato & i. latino utrobq; atque. t. exili scribitur: dici potest a nostris gratificatio. Nam a χαρίεν: quod est gratiosum deriuatur. Et est figura cum dura dictu gratius siue mitius proferunt.
- C**hariophilon cum. ch. & ph. aspiratis & i. latino atq; unico. l. scribitur: & interpretatur χαρίεν: id est gratiosum: & φίλον amicum. Nascitur teste Plinio libro duodecimo naturalis historie in india grandius: & fragilius granis piperis. Cuius arbor fert in spinis piperis similitudinem foliis paruis densisq; ramis trium cubitorum: cortice pallido: radice lata lignosaq;.
- C**arithos cum. c. exili & i. latino atq; th. aspirato scribitur: insula est una ex Cycladibus.
- C**harilaus cum. ch. aspirato & i. latino atq; unico. l. scribitur: fuit frater Mæandri: ut in ea dictione uidebim⁹.
- C**arceades cum. c. exili scribitur: fuit philosophus cyrenæus Epiconii: ut quidam ferunt: siue Alexandri teste Philoconio filius stoicorum & Chrysippi discipulus modice relucabatur: & uerecūde: ita ut sæpe diceret Nisi Chrysippus esset: ego non essem. Aethicæ se magis deuouit: q̃ physicæ. Quo circa caesariem: & unguis nutriebat præcipua intentione studiorum: ad eum quoque audiendum oratores pergebant. mortuus est finitis annis octogintaquinq;.
- C**armenta absq; aliqua aspiratione scribitur: & non est græcum: ut quidam male putant: sed latinum. Nam teste Plutarcho in uita Romuli: Nonnulli arcadis Euandri matrem fuisse arbitrantur rerum futurarum admonitricem: quæ Phœbo dedicata carminibus oracula significabat. Vnde dicta est Carmenta. Nam Nicostrata ei græce nomen fuit. Quidam uero Carmentæ nomen alio pacto interpretantur: quod quasi careat mente Carmenta dicta fuerit: ut solebat his euenire: quæ Apollinis numine debacchabantur. Vnde carpentum quidam dictum uolunt: ut in ea dictione uidebimus.
- C**haropes cum. ch. aspirato scribitur: fuit troianus Hippasi filius: qui teste Homero libro undecimo iliados ab Vlyxe in bello interemptus fuit. habetq; accentum in prima.
- C**haropus cum. ch. aspirato scribitur: nomen fuit græci euntis ad troiam: & alterius epirotarum principis: qui Quinto Flammineo romano consuli uictoriam præbuisse dicitur de Philippo.
- C**haron cum. ch. aspirato scribitur: hunc poetæ dicunt obseruare tria inferni flumina seu paludes: hoc è acherontem stygem & coeytum: quin & defunctorum animas ad aliam ripam uehere: quem squaloris esse terribilem fingunt: oculos habere igneos: amictum sordidum: magnam caniciem: remo & uelis ad animas transportandas uti.
- C**arpathus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: insula est teste Pompeio libro secundo inter ægyptum & rhodum posita: regnum uatis Protei. quæ teste Plinio libro naturalis historie quarto & quinto mari charpathio nomen dedit.
- C**arpophorus prima cum. c. exili penultima cum. ph. aspirato scribitur: dici potest latine fructifer. Nam componitur ex καρπός quod est fructus: & φέρω porto. Ponitur etiam a luuenale nomen uiri proprium in satyra Credo pudiciciam: Quanc̃q; & carpophoro.
- C**arpis cum. c. exili & i. latino scribitur: fluuius est scytharum ut ostendit Herodotus libro historiarum. iiii.
- C**arta cum. c. & t. exilibus nomen est uiri qui ex Darii ducibus unus fuit: quin & illius filia; Artozostata duxit uxorem ut ostendit Herodotus libro historiarū quarto. At cū. ch. aspirato aliud significat ut uidebim⁹.
- C**artha cum. c. exili & th. aspirato scribitur: urbs fuit teste Herodoto libro historiarum septimo inter tyron & biriton. unde teste Seruio Dido carthaginensis dicta fuit.
- C**arthago cū. c. exili & th. aspirato posse scribi uidetur: tum quia teste Seruio a cartha oppido nomen assumpsit: tum quia apud græcos καρχιλων: cum. c. exili in prima & ch. aspirato in penultima scribitur: ita ut illud. ch. in. th. nostrum conuersum fuerit. Vnde teste Liuiuo uocabulum punicum est: quod apud nos nouam ciuitatem designat. Cicero uero de natura deorum libro secundo postq̃ tres Hercules declarauit: Quart⁹ inquit fuit Iouis filius: & Asteris sororis Latonæ qui Carthaginem filiam genuit: a qua byrsa quam Dido condidit carthago dicta est. Sed undecunq; carthaginis nomen originem habuerit: urbs tamen fuit celeberrima in aphyrica constructa primum a Didone Beli regis tyriorum filia annis septuaginta tribus anteq; roma ipsa construeretur: ut dixit Iustinus libro. xviii. quæ prius a bouis corio byrsa dicta fuit: ut in ea dictione uidimus. hæc eadem teste Plinio libro. xv. naturalis historie centum uiginti annis romanis æmula fuit.
- C**harta cum. ch. aspirato & t. exili scribitur: ponitur apud græcos pro eo quod nos librum dicimus. Quod Ouidius obseruasse uidetur libro tertio de tristibus cum ait: Nullus in hac charta uersus amare docet. Sed

communiter pro omni folio super quo scribitur: accipi consuevit: ut pro papyro membrana seu pergamenno. Alii uero chartam pro solo papyro accipiunt: & a membrana distinguunt: ut eos liberos non in membranis: sed in chartis transcriptos regi tradidit. Verum ut rettulit Plinius libro decimotertio naturalis historiae: chartam Alexandri magni uictoria repertam auctor est. M. Varro condita in aegypto alexandria antea non fuisse chartarum usum. Palmarum foliis primo scriptitatum. deinde quarundam arborum libris. Postea publica monumenta plumbeis uoluminibus. Mox & priuata linteis confici coepta: aut scædis. Et subdit: Pugilium enim usum fuisse etiam ante troiana tempora inuenimus apud Homerum. Et post longum progressum contra Varronis sententiam manifestissima de chartis inducit exempla: quæ longe anteq̃ dixerit Varro fuisse comperta demonstrant: ut libri Numa in arca comperti: quæ reperta fuerat in agro. M. Terentii scribæ: quin & libri sibyllæ: quos illa ad Tarquiniū Superbum detulit: & duos combussit: quorum tertius usq; ad Syllæ tempora perdurauit. Prætereā Mutianus ter consul prodidit nuper se legisse: cū præsideret lyciæ Sarpedonis a troia scriptam in quodam templo epistolæ chartam. quod eo magis miror inquit Plinius: si etiam tunc Homero condente aegypcia non erat papyrus. hæc ex Plinio. Ex aliis comperi membranas infici consueuisse diuersis coloribus: ut purpureo uiridi: quod græci eucharistum uocant: luteo quo unica tantum in parte crocari solebat: ut etiam Persius tetigit cum ait: lam liber: & positis bicolor membrana capillis. Et Iuuenalis: Crocæe membrana tabellæ. Sane charta cum apud nos generis sit fœmini: apud græcos uero est generis masculini: ut ὀχάρτης: sicut & apud illos dicitur ὀκοχλίας: apud nostros dicitur hæc cochlea: & utrunq; apud nos abiicit. s.

Carpentum absq; aliqua aspiratione scribitur: nec græcum est: ut quidam putant: sed latinum: & genus uehiculari a Carmenta matre Euandri dictum: quo & illa & aufoniæ fœminæ uehibantur: dicente Ouidio libro factorum primo:

Nam prius aufonias matres carpenta uehebant:

Hæc quoq; ab euandri dicta parente reor.

Carra cum. c. exili & duplicato. r. scribitur: fuerunt teste Thucydide libro tertio de bello peloponnesiaco populi insulani piratica famosi: uicti a Minoe. de quibus meminit Virgilius circa finem libri octaui cum ait: Hinc lelegas carrafq;.

Casia cum. c. exili & unico. f. atq; i. latino scribitur: frutex est: qui teste Plinio libro duodecimo naturalis historiae iuxta cynnami campos nascitur: sed in omnibus grossiori sarmento tenui cute uerius q̃ cortice: amplitudo fruticis trium cubitorum. Colus cum primum emicat candidus: pedali mensura. deinde rubescit addito semipede: ultra nigrans. Et infra subdit: Alia est balsamo de saba odore simili appellata: sed amara Ideoq; utilior medicis unguentis præcia nullis diuersoria.

Casiterides absq; aliqua aspiratione & cum unico. f. atque. i. latino scribitur: insulæ sunt complures: quas Plinius circa finem libri quarti dixit esse ex aduerso celtiberiæ: sic quoq; a græcis a fertilitate stamni dictas. Νάκασιτερος ab istis stannum dicitur. Has (ut idem refert) aliqui fortunatas uocauerunt.

Caspium mare cum. c. exili & i. latino scribitur: mare illud appellatur: quod inter caspios montes (a quibus nomen accepit) & hircanos imensum occupat spacium. Nec ullum prorsus detinet exitum: sed ex maximis in eum confluentibus fluminibus confectum dicitur: ut uidebimus in dictione oceanus.

Caspii montes eodem modo scribuntur: & sunt in asia boreales: a quibus mare caspium cognominatum est. suntq; maiori armeniae contermini: ubi portæ sunt caspiæ: hoc est uia quædam eosdem interfecans montes. Quæ teste Solino panduntur: itinere manufacto longo octo milibus passuum. Cuius latitudo uix est plastro permeabilis. In quibus angustiis etiam illud asperum rettulit Solinus: quod preciosorum laterum saxa liquentibus inter se salis uenis exudant humorem affluentissimum: qui constrictus ui caloris uelut in aestiuam glaciem comparatur: nec nisi hyeme accessum præbet. Etiam loca deserta sunt præsidiiis: & serpentibus conferta.

Casius cum. c. exili & unico. f. atq; i. latino scribitur: mons est in syria antiochiæ seleuciæ supereminens. Cuius teste Plinio libro quinto naturalis historiae excelsa altitudo quarta uigilia orientem per tenebras Solem aspicit: breui circumactu temporis diem noctemq; pariter ostendit. Ambitus ad cacumen octo & decem milium passuum est. Altitudo per directum quattuor. Alter ab Herodoto libro historiarum secundo ponitur in finibus aegypti iuxta selbonidam paludem: quem Plinius ob propinquitatem dixit esse in arabia: non longe a pelusio nili hostio: ubi delubrum Iouis Casii: & tumulus magni Pompeii habentur: de illo Lucanus libro decimo:

Lucifer a casia prospexit rupe: diemq;

Misit in aegyptum primo iam sole calentem.

Cassandane cum. c. exili & duplicato. f. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum primo filia Pharnaspis: & mater Cambyse generi Astyagis.

Cassandra cum. c. exili & duplicato. f. scribitur: fuit Priami regis filia: quam post euersam troiam ab Agamemnone mycenæ ductam κτεινε κλυταίμηνησιν Δολοπιτῆσιν: hoc est dolosa Clytemnestra interemit.

ut dixit Homerus in odyſſea.

- C**affiopeia abſq; aſpiratione principii: & duplici. ſ. ſcribitur: fuit Cephei regis aethiopum uxor: quæ cum nereidibus de pulchritudine decertauit: ut late poſuit Sophocles in tragœdia: Cuius titulus eſt ἀδρομίδης.
- C**aſtanea abſq; aliqua aſpiratione ſcribitur: græcum uocabulum eſt: ſed caſtanum ab illis neutro genere dicitur: quod lopinium ab aliquibus traductum comperi.
- C**aſtalia abſq; aſpiratione aliqua: & unico. l. atq; i. latino ſcribitur: ſons eſt in radicibus montis parnaſi: muſis ſacer. Et a uirgine caſtalia nomen aſſumpſit: cui cum per môtē uaganti Apollo uim inferre pararet: Ipſaq; fugiens a monte caderet: in ſui nominis fontem conuerſa fuit.
- C**aſtiamira abſq; aliqua aſpiratione & i. latino utrobicq; ſcribitur. apud græcos uero in penultima eſt ei diphthongus: quam nos in. i. noſtrum cōmutamus, fuit teſte Homero libro octauo iliados uxor Priami: quæ ex ælymo urbe thraciæ duxit ad troiam deabus ipſis formæ uenustate comparanda.
- C**aſtor cum. e. & t. exilibus hoc eſt ſine aſpiratione tam pro bruto q̄ pro homine ſcribitur. Vnde ſi pro homine accipimus: fuit gemellus frater Pollucis: qui filii fuerunt Tyndari & Ledæ: ac Helenæ fratres: quos lædæmonia ſepultos dixit Homerus. Et fuit caſtor equorum domitor: Pollux uero pugil: dicente Homero libro tertio iliados: κάστωρα δὲ πτόλαμον καὶ τῷ ξέγγαθόν τῳ λυλένκεα. Idem Ouidius libro faſtorū quinto Tyndaridæ fratres hic eques: ille pugil. At Virgilius libro georgicorum tertio unum pro reliquo more poetico poſuit: cum ait: Talis amyclæi domitus pollucis habenis Cyllarus: & quorum graii memineret poeta. Si uero pro bruto caſtor accipitur: eſt etiam dictio græca: quanq̄ nonnulli latinam contendunt: & a caſtrando deriuatam uelint: quod prorsus fieri non poteſt: cum faciat accuſatiuum in a quod lingua latina in maſculinis aut ſcemininis penitus abhorret. Vnde Iuuenalis in ſatyra Natali coruine die ait: Imitat⁹ caſtora qui ſe Eunuchum ipſe facit cupiens euadere damno Teſticulari: adeo medicatum intelligit inguem.
- C**atabathynon prima & ſecunda abſq; aſpiratione: penultima cum. th. aſpirato & y. græco ſcribitur: dici poteſt demerſum aut decliue. Saluſtius: Ea fines habet ab occidente fretum noſtri maris & oceani: ab ortu ſolis decliue latitudinem: quem locus catabathynon incolæ appellant. Nam ex κατὰ & βυθόν: quod eſt profundum componitur.
- C**atacriſis quod ſine aliqua aſpiratione & i. latino ſcribitur: dici poteſt a noſtris condemnatio uel diiudicatio Nam componitur a κατὰ & κριſις: quod ſic quoq; ſcriptum iudicium dicit.
- C**atachreſis prima & ſecunda abſq; aſpiratione: penultima cum. ch. aſpirato & e. abſq; diphthongo ſcribitur: dici poteſt a nobis abuſio: uel uſurpatio. Nam componitur ex κατὰ: quod aliquando dicit contra: & χριſις uſus: quaſi ſit contra uſum: & dicitur figura cum uſurpatur aliud nomen: quando proprium de eſt: ut patricida ille dicitur qui patrem occidit. Virgilius libro georgicorum ſecundo: Facimq; ſimillima lauro: dixit de arbore: cum ſoli homini facies competat. Piſcina etiam per hanc figuram dicitur: quæ piſces nō habet. Vnde opportune ait Quintilianus: Multa ſunt græce & latine nō denominata. Nam & qui iaculū emit tit iaculari dicitur: qui pilam aut ſudem appellatiōe priuatim ſibi aſſignata caret. Et ut lapidare quid ſit maſteſtum eſt: ita glebarum teſtarumq; iactus non habet nomen. unde abuſio: quæ κατὰ βριſις dicitur neceſſaria eſt. Et ſic ad hanc Quintiliani formulam non aliter nauem uelociter euntem: & auem uelociter uolantem currere dicimus: q̄ iaculari ſudem. Vnde inepte iudicio meo expoſuiſſe Virgilium uidetur Nonius quando ait: Curſuſq; per auras Dirigite in lucum: id eſt uolatus. Nam tot ſignificata eidem dat nomini Nonius: ut ſi ad illum modum exponere uelimus infinita pene exempla erunt. Vnde non eſt credendum auctores uni dictioni tot ſignificata: & quidem pro ſe quenq; noua dicere uoluiſſe: tanquā linguam ipſam confundere cuperent.
- C**atachreſicos ſola antepenultima cū. ch. aſpirato ſcribitur: dici poteſt latine abuſiue. Virgili⁹. libro ænei. x. An ſeſe mucrone ob tantum dedecus amens
Induat: pro ſeriat abuſiue dixit.
- C**ataclyſmos abſq; aliqua aſpiratione & cum. y. græco ſcribitur: dici poteſt apud nos diluuiū uel inundatio.
- C**atarytus abſque aliqua aſpiratione & unico. r. atque. y. græco ſcribitur: dici poteſt latine irriguus. Nam ut ait Plinius libro quinto naturalis hiftoria: Hipponem oppidum aphyriæ catarytum a græcis dictum propter aquarum irrigua. Nam componitur ex κατὰ: quod eſt ſecundum: & πύξ riuus: quaſi ſecundum uel iuxta riuos eſſe dicatur.
- C**ataracta abſq; aliqua aſpiratione & cum. c. ante. t. ſcribitur: quidam cæli feneftras: aliqui nubes: & alii ſubterraneas ſpecus uocant. Nonnunq; uero ſecundum uim uocabuli: quod a descendendo deducitur pro pedulis portis ponuntur. Liviū: pendulas & recedentes portas cataraclas.
- C**atarrus abſq; aliqua aſpiratione & cum duplicato. r. ſcribitur: dici poteſt a noſtris diſtillatio. Nam deſcendit a uerbo κατὰ πέω: quod eſt diſtillo: quod ſane cōponitur ex κατὰ præpoſitione: & πέω: quod eſt deſſuo. Itaq; dum humores a capite indigeſti ad inferiora deſcendūt: ſi ad nares per ueniunt: uocari conſueſunt reuma: ſi ad fauces bronchon: ad thoraçem uero uel pulmonem ptyſis dicitur.
- C**atalogus abſq; aliqua aſpiratione & unico. l. ſcribitur: dicitur a noſtris ſermo ille aut ſcriptura: quæ ordinē

& numerum monstrat.

- C**athartica sola antepenultima cum .th. aspirato scribitur: nec ante penultimam .c. ponitur: dicuntur nostris purgatoria deducta scilicet a καθαρω: quod est purgo.
- C**ataphrattus sola penultima cum aspiratione ipsius .ph. scribitur: atq; in fine ipsum .t. duplicat: Interpretari potest undiq; munitus. Nam κατὰ praepositio: quum augmentum indicat pro undiq; sumi potest: & phrattus munitus dicitur. Vnde a φραττω uerbo graeco: quod est munio descendit. Ideo dixit Seruius in undecimo aeneidos: Cataphratti equites dicuntur: qui & ferro muniti sunt: & equos similiter munitos habent. Salustius: Et sequebantur inquit equites cataphratti.
- C**atyposis absq; aliqua aspiratione: & in antepenultima cum .y. graeco scribitur: dici potest secundum figuram. Et dicitur tropus cum aliquid iuxta alterius formam describitur: ut Virgilius libro quarto aeneidos: Omnia mercurio similis uocemq; coloremq; Et crines flauos: & membra decora iuuentam.
- C**ata scopium absq; aliqua aspiratione scribitur: genus est nauiculæ.
- C**athedra cum .c. exili & .th. aspirato scribitur: dicitur latine sedile: cuius sane compositionem omnē in praecipis quibusdam explicauimus.
- C**ategoria cum .c. exili & .th. aspirato scribitur: dicitur a nostris praedicamentum: & deriuat a κατηγορω quod est praedico.
- C**atexochen prima & secunda sine aspiratione: ultima cum .th. aspirato scribitur: dici potest latine per excellentiam: ut Virgilius libro georgicorum primo: boues per excellentiam nominauit: cum dixit: Quæ cura bouum: quis cultus habendo Sit pecori. Et in eodem libro: Victum dodona negaret: ut in dictione dodona uidebimus.
- C**atholicus cum .th. aspirato scribitur: interpretari ualet uniuersalis: cuius compositionem supra in quibusdam praecipis ostendimus.
- C**aucasus absq; aliqua aspiratione scribitur: mons est indiae: ex eo latere quo ad septentrionem est contermina scythiae: ut testis est Plinius libro .vi. naturalis historiae. Ob quod dixit Seruius montem esse scytharum: quia scythis est ex latere septentrionali conterminus. hunc dixit Herodotus libro historiarum primo: esse omnium montium altissimum.
- C**aula cum .c. exili ac unico .l. scribitur: dicitur latine stabulum. Sane apud graecos absq; .c. scribitur: uidelicet κλη quod non solum atrium uel aulam: sed etiam stabulum: & ouium septa designat. & in numero singulari & plurali pro eodem ponitur.
- C**aulon cum .c. exili & unico .l. scribitur: mons est teste Seruio super tertio aeneidos calabryæ. unde dixit Virgilius: Caulonifq; arces. In quo teste Iginio de situ urbium italicarum: olim oppidum fuit. Et idem esse putant: quod ab Horatio in odis ratione metri aulon dicitur: cum dixit: Et amicus aulon fertili Baccho minimum phaleris Inuidet uuis. nam non staret uersus caulon. est enim sapphicus.
- C**aunii cum .c. exili & .i. latino scribitur: populi fuerunt ex creta.
- C**eadus cum .c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro secundo iliados uir thrax: & Troezeni pater: ex his scilicet: qui auxilia troianis miserunt.
- C**ebe cum .c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: fuit Thebanus philosophus: & Socratis discipulus: & (ut refert Laertius) dialogos tres scripsit. quorum unus pulcherrimus: & eloquentissimus apud me est. In quo per modum tabulae: & cuiusdam picturae uniuersam hominum uitam depinxit.
- C**ebriones cum .c. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Homero libro iliados .xi. Priami filius.
- C**ecrops cum .c. exili utrobique scribitur: hic teste Eusebio de temporibus: primus atheniensium rex regnauit in attica: a quo usq; ad troiae captiuitatem fluxisse dixit annos trecentos septuagintaquinque. Et inde cecropius: quasi atticus dicitur. Virgilius libro georgicorum quarto: Cecropias innatas apes amor urget habedi idest atticas. ut Ouidius libro de ponto: O mihi dulcior illo Melle: quod in caris attica ponit apis. Inde etiam Cecropis patronymicum foemininum. Vt Iuuenalis in satyra Credo pudiciam: De fulmonensi mera cecropis. Inde etiam cecropidae athenienses dicti sunt. Virgilius in sexto: Tum pendere pœnas Cecropidae iussi. Sic thesidae iidem a Theseo dicuntur. ut idem tertio georgicorum: Et compita circum Thesidae posuere. ut simili modo romani aeneadae: & romulidae ab Aenea & Romulo sunt uocitati. Virgilius libro aeneidos primo: Defessi aeneadae: quæ proxima litora cursu Contendunt petere. Et libro octauo: Subitoq; nouum confurgere bellum Romulidis.
- C**edrus cum .c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: lignum est quod Homerus non eo nomine: sed thyon appellat. Quod sane in delitiis Circes odoratum esse demonstrat. Ob quod Neuius de bello punico ait teste Macrobio: cedrosam uestem. Vnde & ex cedro teste Vitruuio libro secundo de architectura oleum nascitur quod cedreum dicitur: quo reliquæ res cum sint unctæ: uti etiam libri a tineis & carie non læduntur. iuxta quæ sensu dixisse uidet Persi: Et cedro digna locut⁹ Linquere. Et alibi i eadē satyra: Quicquid deniq; leuibus Scribit⁹ i cedris. Sane nonnulli p id capsulā cedrinā intelligere uoluerūt: i q̄ preciosiores li. cōsueuissē recōdi

fabulaf. Alii cooperula cedrina: inducuntq; Martialem dicentē in quito: Nunq; grādia nec molesta pofcit
Quæ cedro decorata purpuraq; Nigris pagina ereuit umbelicis. Nōnulli uero cedrinās tabellās in morem
membranarū intelligi uolunt. ex quibus (ut aiunt) nobiliores cōficiēbant libri. iuxta quod forte locutus ui-
det Iuuenalis dū ait: Atq; ideo croceæ membrana tabellæ Impletur. Nam ut ait Plinius li. xiii. naturalis hi-
storiæ: materiæ ipsius cedri est æternitas. Itaq; & simulachra deoz ex ea factitauerūt. Cedrin^o est romæ in de-
lubro Apollo Sofianus seleucia aduectus. Macrobius aut in li. saturnaliū dixit Virgiliū de cedro intellexisse
cū ait: Media fert tristes succos tardūq; sapore Fœlicis mali: quo nō præstantius ullū. & reliqua.

Chela cū. ch. aspirato & unico. l. scribit: idem etiam a græcis dicitur quod brachium: sed pprie cancroz aut
scorpionū. Virgilius in georgicis: Qua locus erigonem inter chelafq; sequentes.

Celenæ absq; aliqua aspiratione: uel diphthongo in prima aut secunda: & cū unico. l. scribit: ac in plurali nu-
mero effertur: urbs fuit teste Liuiō li. vii. de bello macedonico: hætenus phrygiæ caput: quæ (quia lydiæ cō-
termina est) dixerunt aliqui oppidū eē lydiæ. in hac Marsya ortus: & sepultus fuit. Vnde iuxta illaz fluiuius
marsya cognominatus orit: ubi a Phœbo uictus marsya & decorat^o extitit. dicente Lucano li. iii. Quæ tua
muncra pallas Lugent damnatæ phœbo uictore celenæ. huic urbi ppinquus est fluiuius gallus: de quo qui
bibit insanit: dicente Ouidio libro fastorum quarto:

Inter ait uiridem cybelen altafq; celenas:

Amnis it insana nomine gallus aqua:

Qui bibit inde furit. & reliqua: ut uidimus in dictione Atys.

Celeno cum. c. exili & unico. l. ac sine diphthongo scribit: una fuit ex harpyis: ut Virgilius: quas dira celeno.
Significatq; apud nos atrum & tenebrosū.

Celtæ absq; aliqua aspiratione uel diphthongo primæ scribitur: fuerunt teste Liuiō libro. v. ab urbe tertia p̄
galliæ: qui uenientes ad iberum fluiuū hispaniarū: ibiq; cōfidentes retēta primi nominis parte: & assumpta
parte fluminis (iuxta quod considerant) celtiberi dicti sunt. quod Lucanus libro tertio tetigit cū ait: Profu-
gi: a gente uetusta Gallog; celtæ miscētes nomē ibris.

Chelidonia cum. ch. aspirato & unico. l. atq; i. latino scribit: herba est: quā teste Plinio libro. xxv. naturalis hi-
storiæ uisui saluberrimā hirundines monstrauerunt: dum uexatis pullorum oculis illa medentur. Vnde quod
a græcis χε λιδων a nostris hirundo dicitur.

Chelonophogi cum. ch. aspirato: & unico. l. scribitur: dicuntur latine testudinū comestores. Nam χε λων a
nostris testudo dicitur: φε γοι comestores. hos esse dixit Plinius libro sexto naturalis historiæ populos in si-
nu Persico iuxta litus carnariæ.

Celtiberi absq; aliqua aspiratione scribitur: quod indicat (secundū ea quæ supra diximus) iberum fluiuū neu-
tiq; aspirari debere: ut in ea dictione uidebimus.

Chemmis cum. ch. & duplicato. m. scribit atq; i. latino: fuit ægypti rex: qui pyramidē admirabilē struxit: lon-
ge a memphi uersus libyam stadiis centū uiginti: a nilo aut quinq; & quadraginta: quæ teste Diodoro sicu-
lo libro historiæ. ii. & artificio & operis magnitudine mirabilē stuporē præbet aspicientibus: ad quā ædifi-
candā (ut idē auctor refert) trecenta & sexaginta hominū milia deputata fuerūt: quā uiginti ferme annis ab-
soluerunt. Pecunia uero omnis ad opus impensa in olera tantū herbasq; (is enim cibus opificum fuit) ad mil-
le & sexcenta talenta excessisse scribit.

Cenchris prima cū. c. exili & ultima cū. ch. aspirato: atq; i. latino scribit: genus est serpentis inflexuosi: & sem-
per in rectum iter facientis: quē latine traductū titiuunculum cōperi. sed græco uocabulo usus fuit Lucan^o
libro. ix. cum ait: Et semper recto lapsurus limite cenchris.

Cenodoxia cum. c. exili semp scribit: sed ratione sequentis litteræ significatū mutat. Nam si per. e. absq; diph-
thongo scribit: inanē gloriā designat. & tūc quoq; cōponitur ex κενόν: quod est uanum: & δόξα gloria. si
mili modo cenotaphium uacuum dicitur sepulchrum. At si cū. æ. diphthongo scribantur: nouam gloriā
unum: & alterum nouum sepulchrum dicit. Nam κεινον græce: nouū latine dicitur. Si uero cum. æ. com-
munem gloriā unum: & alterum commune sepulchrum indicat: cum κοινον cum quo tunc componunt
commune apud nos significet.

Cenotaphium cum. c. & t. exilibus & e. absq; diphthongo scribitur: significat uacuum sepulchrum: ut in p̄-
cedenti dictione uidimus.

Cæneus cum. c. exili & æ. diphthongo ultimā cum. eu. diphthongo scribitur: fuit uir quandoq; & scēmina.
Immo ut dicit Virgilius libro æneidos. vi. Et iuuenis quondam nunc scēmina cæneus. Rursus & in ueterem
fato reuoluta figuram. Vltimo teste Ouidio libro duodecimo metamorphoseon in phœnicem auem con-
uersus est. Vnde concludens ait: Maxime uir quondam: sed auis nunc unica cæneus. Similia dicūt poetæ de
Iphi: & Tiresia: quod scilicet quandoq; uiri: quandoq; scēminæ uisi fuerint.

Centaurus absq; aliqua aspiratione scribitur. Et fuerunt centauri thessaliæ populi secus montem peliū habi-
tantes: qui media parte uiri & media equi dicti sūt. hos a laphithis siue lapithis originē traxisse dicūt poetæ
hoc est ex Ixion: filio Phlegyæ regis pelectronii: & nube q̄dā detinēte formaz Iunonis progenitos. Nam cū

Ixion Iouis & Iunonis secretarius esset: elatus officio ausus est Iunonē de concubitu attentare. Cui Iuno ex consilio Iouis nubem in forma sua obiecit: cum qua cōcumbens Ixion centauros p̄genuit. Sed cum ob id a Ioue e caelo pulsus in terras iaceret: lactaretq; se cōcubuisse cū Iunone a Ioue itidē fulminat & ad inferos trahitur. Vbi super rota serpentibus circūfusa ligatus: perpetua uolutione deuoluit: dicente Tibullo:

Illic Iunonem tentare Ixionis ausi

Versant celeri noxia membra rota. Sane ut testis est Plinius li. vii. naturalis historia: centauri primi cū equis pugnare docuerunt. Et frana ac strata Pelectronius cōperit. Quod Virgilius libro georgicorū. iiii. prius tetigisse uidet cū ait: Frana pelectronii laphitæ gyrosq; dedere. ubi ait Seruius pelectroniū oppidū est thessalia: ubi primo domandorū equorū usus cōpertus ē. Idem sup. xii. anei. dixit cū Pirithous rex laphitarū uxorem duceret: centauros sibi uicinos populos: & deos omnes excepto Marte uocauit ad nuptias. Quare nūmen iratū imisso in illos furore passum est laphitæ gentē fugari: cædi atq; deleri. Vnde dixit Virgili⁹ Mars perdere gentē Immanē laphitū ualuit. Et nisi exponamus laphitū. i. centauro: q; originē duxerūt a laphitis discordaret Ouidi⁹ li. xii. metamor. q; dixit cētauros ip̄os die nuptiæ Pirithoi a Theseo fuisse deuictos.

Centrū absq; aliqua aspiratione scribit̄: id proprie est: quod nos stimulū: uel aculeum dicimus. sed cōmuniter pro puncto alicuius corporis medio: & maxime circulari sumitur.

Cheops cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum secundo ægyptii rex post Rampsinum: qui pyramidem egregiam struxit.

Cephalus cū. c. exili & e. absq; diphthongo: atq; unico. l. scribit̄ a κεφαλή: quod est caput deducitur. Et q; in caput excrescit cephalus græce uocatur: latine uero mugil seu mugilis dicitur. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Necat hic ferro. fecat ille cruentis Verberibus quosdā mœchos & mugilis intrat. i. capiosa mētula in formā mugilis ignominiose podicē mœchi formosi penetrat. fuit etiam hoc nomine uir atheniensis uenator maximus: qui Procrim Erithei athenarum regis filiam uxorem duxit: ut omnia plene monstrauit Ouidius libro metamorphose. sexto.

Cephalonia cū. c. exili & e. absq; diphthongo scribit̄: insula est ionio in mari: quæ teste Plinio li. iiii. naturalis historia: menela quondā dicebat̄: fuitq; sub Vlyxis imperio: ut per totā odyssēā ostendit Homerus. & Seneca in troade de Vlyxe locutus inquit: Gressus nephandos dux cephalonū admonet.

Cepheus prima cum. c. exili & e. absq; diphthongo: ultima cū. eu. diphthongo scribitur: fuit teste Euripide rex æthiopū Phœnicis filius: & pater Andromedæ ex Cassiopeia: socerq; Persei. ut etiam omnia monstrauit Ouidius libro quarto metamorphoseos.

Cephisus prima cū. c. exili & e. absq; diphthongo: penultima cū. i. latino scribit̄. fluuius est boetiæ dicēte Luciano libro. iiii. Boeti coiere duces: quos impiger ambit Fatidica cephisus aqua. hunc iuxta lileā urbē nasci dixit Homerus libro. ii. iliados. & Plinius libro naturalis historia. iiii. Quin & delphos præterfluere dicit̄. In cuius ripis fuit templū fatidicæ deæ Themidos: a qua Deucalion respōsa suscepit de reparādo humano genere. Vnde & teste Homero phœnciū fluuius ponit̄. Ita ut utrūq; ueg; esse habeatur.

Cephren cū. ch. aspirato scribit̄: fuit teste Herodoto li. histo. ii. Cheopis frater: q; post illū i ægypto regnauit

Ceramīū cum. c. exili & e. absq; diphthongo atq; i. latino scribit̄: dici potest latine tegulariū uel fuguariū: Nā deriuat̄ a κεραμῖς: quod est tegula: erat locus athenis: de quo Plinius libro. xxxvi. naturalis historia: sic inquit: Opera Praxitelis sunt athenis in ceramico: de quo etiam uidebimus in dictione plastice.

Cerastes sine aspiratione aliqua & e. absq; diphthongo scribitur: genus est serpentis: quod teste Plinio libro octauo naturalis historia: quadrigemina cornicula præfert simillima arietum. Nam κεράς græce: dicitur latine cornu. de quo Statius libro undecimo thebaidos inquit: Crinalem attollit longo stridore cerastem. Et a κεράς simili modo ceruus deducitur.

Cerastus cum. c. exili & unico. l. scribitur: fuit teste Seruio super secundo georgicorum urbs ponti: quam cū delessit Lucullus: genus pomi inde aduexit: quod a ciuitate cerasium appellauit. Nam arbor quidem cerasus: pomum uero cerasium appellatur. Ego uero uocabula esse græca magis q̄ ex institutione Luculli comperi: ut ex Aeschilo: qui longe ante Lucullum fuit in sequenti dictione monstrabimus. Quare & pomum cum suo nomine deductum a Lucullo putamus. ut & Plinius innuere uidetur.

Cerasium cum. c. exili & i. latino scribitur uocabulum est græcum: ut ostendit Aeschylus tragicus: cum ait: Τάχα δ'ἀντὶς καὶ κεράσια φᾶν̄ fructus est arboris: quæ teste Plinio libro decimoquinto naturalis historia: ante uictoriam mithridaticam. L. Luculli non fuit in italia: sed urbis anno sexcentesimo octogesimo is primum uexit e ponto.

Ceraunus cū. c. exili & au. diphthongo scribitur: dicit̄ apud nos fulmē: & Ptolemæi cuiusdā cognomē extitit.

Ceraunia cum. c. exili & au. diphthongo atq; i. latino scribitur: sunt altissimi montes epiro. sic quoq; a crebris fulminib⁹ dicti. Nam κεραυνός græce: a nostris fulmen nuncupatur. diuiduntq; mare ionium ab adriatico: a quibus ex epiro sumitur nauigatio uersus italia. ut Virgilius libro æneidos tertio: Prouehitur pelago uicina ceraunia iuxta: Vnde iter italia cursumq; breuissimus undis. de quibus Lucanus libro quarto Scopulosa ceraunia nauat̄ Summa timent.

- C**erberus absq; aspiratione scribitur: hunc canem esse tricipitem inaudita feritatis cum cuncta uorantem: & regni Plutonis custodem poetae omnes asseruerunt. Quae maxime Seneca in Hercule furente descripsit. Et dicitur esse cerberus: quasi creoborus: hoc est carnem uorans. Nam κρεας caro est: & βόρος uorans. Alterum epiroticum canem fuisse Alexandri: quae leonibus congredebatur attestatur Iulius Pollux de uocabulis rege ad Commodum imperatorem.
- C**recaforus absq; aliqua aspiratione: & unico. s. scribitur: urbs est teste Herodoto: iuxta quam diuiditur Nilus in pelusium fluens & canobum.
- C**erceis cum. c. exili utrobique: & absq; diphthongo atque. i. latino in fine scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha Oceani & Tethyos filia.
- C**ercyra cum. c. exili utrobique: & y. graeco scribitur: fuit olim corinthi nomen: quo saepe utitur Homerus.
- C**ercyon cum. c. exili utrobique: & y. graeco scribitur: fuit rex in parte thessaliae: qui filiam habuit Alope a qua ciuitatem cognominauit.
- C**ercopythecus cum. c. exili utrobique: & prima cum. e. absq; diphthongo secundum orthographiam: licet nonnulli ex nostris. i. latinum apponant antepenultima cum. y. graeco & penultima cum. th. & e. absq; diphthongo scribitur nomen est compositum ex κερκός: quae apud poetas graecos dicitur cauda: πίνικος simia: quasi simia caudata. & id esse puto: quod maimonem uulgo dicimus. Vnde Plinius li. viii. historiae naturalis de simiis loquens cercopythecos inquit nigris capitibus pilo asmino: & dissimiles ceteris uoce sunt. Martialis in epigramate ad Simium ait: Callidus enixas elidere simiis hastas. Si mihi cauda foret cercopythecus eram. Idem in alio epigramate: Publius eximia si flagrat amore catellae: Sicromius simile cercopythecum amat. Hunc aegyptii: ut alia portenta complura inter deos posuerunt: dicente Iuuenale in satyra Quis nescit uolusi: quae ultima esse debet: Effigies sacri inter aurea cercopytheci.
- C**erinthus cum. c. exili & i. latino atque. th. aspirato scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados oppidum in euboia.
- C**erintho cum. c. exili & i. latino atque. th. aspirato scribitur: herba est: quam Plinius li. xxi. naturalis historiae cerintheam uocauit. Virgilius uero ait libro georgicorum. iiii. Cerinthae ignobile gramen. Et est teste Plinio herba cubitalis: folio candido incuruo: capite concauo: mellis succum habens.
- C**errus cum. c. exili & duplicato. r. scribitur: genus est arboris.
- C**herronesus cum. ch. aspirato & e. absq; diphthongo atque duplicato. r. & unico. s. scribitur: terra est fere undique mari circumdata: quae nisi paruo contineret: insula dici potuisset. Nam componitur ex χερρόσ: quod apud antiquos terra dicitur: & νήσος insulam: & ob excellentiam nonnunquam pro peloponneso ponitur.
- C**herfonesus cum. ch. aspirato & unico. r. sequente. s. quod nullibi duplicat etiam scribitur: & idem significat: quod in praecedenti dictione uidimus: sed componitur ex χερσός: quod similiter terram dicitur: & νήσος insulam.
- C**herfidamas cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro iliados. xi. uir troianus: quem Ulyx in bello interemit.
- C**hersydros cum. ch. aspirato: & y. graeco scribitur: genus est serpentis terram & aquam incolentis. & componitur ex χερσός: quod apud nos terra dicitur: & hydros aquam. quibus sane serpentibus teste Solino calabrya abundat. de quibus intellexisse uidetur Virgilius libro georgicorum. iiii. Est etiam ille malus calabrys in saltibus anguis: Squamea conuolvens sublato pectore terga. Et hoc quia paulum supra dixerat ad pastorem: Galbanoque agitare graues nidore chelydros: ubi exposuit Seruius quasi chersydros.
- C**hersius cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: nomen fuit uiri proprium.
- C**etus absq; aliqua aspiratione: uel diphthongo scribitur: uidelicet cum pro pisce ponitur. at si pro conuetu ponatur cum. ce. diphthongo scribi debet: hoc est coetus.
- C**ethegus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: uir fuit romanus: de quo late per Salustium habetur.
- C**yamos cum. c. exili & y. graeco scribitur: dicitur a nostris faba: sed sic quoque graece a nonnullis latinis prolatum fuit. Et a faba fabata deductum fuit. Plinius libro. xviii. naturalis historiae: Fabata suae religionis diis in sacro est praualens pulmentari cibo: & hebetare sensus existimata: insomniam quoque facere: ob hoc pythagorica sententia damnata. Vel (ut alii tradidere) quoniam mortuorum animae sunt in ea: qua de causa parentado utique absunt. Varro & ob hoc flamine ea non ueloci tradidit. & quoniam in flore eius litterae lugubres reperiuntur.
- C**yane cum. c. exili & y. graeco scribitur: fuit nympha sicula Proserpinae socia: quae cum rapinae Plutonis de Proserpina factae obsistere non posset: flens in fontem sui nominis mutata fuit: ut rettulit Ouidius libro metamorphoseon quinto: qui deinde fons anapo fluuium non longe a Syraculis commixto: iuxta ortygiam insulam in mare concidit: dicente Ouidio libro secundo de ponto: Quamque suis cyanem miscet anapus aquis. Et subdit: Nec procul hinc nymphae: quae dum fugit helidis amnem: Tecta sub aequorea nunc quoque currit aqua. Altera eiusdem nominis fuit maendri fluuii filia: quae Caunum & Biblidem Mileto filio Solis peperit.
- C**yaneae cum. c. exili & y. graeco atque. e. sine diphthongo in penultima scribitur: insulae sunt in ponto: seu magis scopuli contra Thracium Bosphorum: mille quingentis passibus ab Europa distantes: Vt testis est Pomponius. de quibus Lucanus circa finem libri secundi ait: Vt pagaea ratis peteret cum phafidos undas: Cyaneus tellus emisit in aequora cautes. Similiter Orpheus in argonautica ἀρχὸν κυάνεας πετρὰς: quas olim fuisse instabiles dicunt. quod Ouidius libro primo trisium tetigit cum ait:

Transeat

Tráseat instabiles strenua cyaneas. hæc a nōnullis auctoribus græcis & nostris symplegades: hoc est concurrētes etiā noīant: ut in ea dictione uidebim⁹. Et declinat etiā in substantiuo p oib⁹ his cauitibus hæc cyane hui⁹ cyanes. ut Iuue. in satyra Quis nescit uolusi ostendit cum ait: Nam citi⁹ Scyllam: uel cōcurrentia saxa Cyanes plenos: & tēpestatib⁹ utres crediderim: hoc ē potius credere hæc oīa quæ Vlyxes in cōuiuio Alcinoi de cyaneis insulis: quæ inuicē cōcurrēbāt enarrabat. deq; Scylla mōstro marino & Elpenore Vlyxis socio aliisq; remigibus: uerbere Cyrees cōuersos in porcos: q; Polyphenū hoīem: alium hoīem comedisse. Quod autē dixit plenos tēpestatibus utres: rettulit aliud miraculū quod narrabat Vlyxes se ab Aeolo utrem plenū uentis accēpisse quoq; beneficio pspere nauigaret: sed cū iam ppinquus patriæ eēt: casuq; dormiret: socii thesaurum eē credentes utrem dissoluerūt. Vnde efflantes uenti nauē cum oibus usq; in zoliam reducerūt: ut late narrauit Homerus li. xii. odyssæ: & Ouidius tetigit li. xiiii. metamor.

C yaxes cū. c. exili & y. græco atq; x. cōsonante in ultima scribit: fuit Phraortis regis medog & persæ filii⁹ cui successit i regno: & habuit filiū Astyagē: q post illum regnauit: ut late monstraui Herodot⁹ li. histo. i.

C yathus prima cū. c. exili & y. græco ultima cū. th. aspirato scribit: est puum poculus: ut Iuue. in satyra Si te ppositi inquit: Cardiacō nunq; cyathum missurus amico. Martialis in ultimo: Nō habilis cyathis: & uilis uua lyæo. Horatius in. iii. car. q musas amat ipares ternos tibi cyathos attonit⁹ biber uates: ubi notat recte dici cyathum uini bibi sicut modium salis comedi.

C ybele cum. c. exili & y. græco atq; e. in penultima sequente unico. l. ab oibus græcis scribit: q penultimam illius corripunt. Quod nostri fere oēs poetæ obseruauerūt. ut Virgilius li. ænei. iii. Hinc mater cultrix Cybele corybantiq; æra. Ouidius li. fastog. iiii. Da dea quā scite doctas Cybeleia neptes. Iuue. i. satyra. ii. Hic turbis Cybele. Sane Propertius & Lucanus quū illam pduxerunt necessario p duplex. l. scribere habuerūt Vnde ait Propertius li. ultimo: Vel tu quæ tardo mouisti fune Cybelen. Lucanus similiter ipse quum dixit Et lotam paruo reuocant Almone Cybelen. Hæc Serui⁹ super. iii. ænei. dixit Saturni fuisse uxore: & pri⁹ dictā opem Sed a Cybele monte phrygiæ Cybelen cognominatā. Nam in eo monte illius sacra primitus fuerunt instituta: & successiue plurimū honorata. De quo meminit Ouidius li. fastog. iiii. quum ait:

Inter ait uiridem Cybelen altaq; celas.

Annis it insana nomine Gallus aqua.

Et i eodem li. Dyndimon & Cybelen & amœnam fontib⁹ Iden Semper & iliacas mater amauit opes. Alii dicunt Cybelen sacerdotē primū ei⁹scemodi sacrorū inuētorem fuisse: a quo Cybelen ipam cognominatam Alii a κν λω quod est roto dictā uolunt: qā sacerdotum ei⁹ pprium est caput rotare. Vnde Iuue. Crinemq; rotat ululāte priapo: & a Cybele dictā ē Cybeleia: ut Ouidi⁹ præallegato li. fastog. iiii. Da dea quā scite doctas cybeleia neptes. Fuit & teste eode; Seruio plurib⁹ aliis nominib⁹ cognominata ut Berecynthia: Rhea: bona dea. huius simulacrū quēadmodū & pessimumte Ciuitate phrygiæ Romā delatū fuerit: ostendit plane Lilius de. ii. bello punico. Ouidi⁹ uero li. iiii. fastog. Quādo uero illi romæ ædes cōstructa fuit. Idem Lili⁹ de bello macedonico libro. v. monstraui.

C icones cū. c. exili utrobicq; & i. latino scribit: populi sunt Thracū iuxta Ebrum fluiū inhabitantes: ut testes sunt Solinus & Pomponi⁹. A quoq; spretis sceminis Orpheus uates citatissimus mēbratim cæsus atque laniatus ē: & (ut rettulit Ouidius li. xv. metamorpho.) Flumē habent Cicones quod potum saxea reddit ut fecra: quod tactis inducit marmora rebus.

C ichesus prima cum. c. exili & i. latino: secunda cum. ch. aspirato scribitur: ponitur fluius ab Homero in hymno Apollinis.

Cyclades cū. c. utrobicq; & y. græco scribunt: insulæ sunt in mari ægæo sic quoq; dictæ qā in morē cycli hoc ē rotundi disponunt ut dixit Solinus. Seruius uero sup. iii. æneidos: cōtradidere uidet cū dixit: cyclades non iō dicunt qā in rotunditate sunt: sed q longo ordine circuii eas necesse est: uel ppter p montoria: uel qā naturale ē ut cōcitatiōra sint maria uicinitate terræ. Quod si uerū diceret nō cū. y. græco sed cū. i. latino scriberetur. Cuius oppositū græci oēs obseruant. Inter has sunt breuiore quædā: ut mycone: gyar⁹: & alia nō nullæ ad q; scelesti hoies relegari cōsueuerāt. Iuue. i. i. satyra Aude aliqd breuib⁹ gyaris & carcere dignum Si uis esse aliquid. Et in satyra Credo pudiciā: Sed q pene perit: cui uix in cyclada mitti Contigit.

Cyclas cū. c. exili utrobicq; & y. græco scribit. Et si idem cū superiori significet: ē etiā genus uestis a rotunditate dictæ: de qua meminit Iuue. in satyra Credo pudiciā cum ait: Hæc sunt quæ tenui sudāt in cyclade.

Cyceon cū. c. exili utrobicq; & y. græco atq; e. sine diphthongo scribit: habetq; apud illos accentū in ultima genus fuit potionis: quo in bello troiano heroes illi utebant: ut ostendit Homerus li. xi. iliados.

Cyclius prima cū. c. exili & y. græco: secūda similiter sine aspiratiōe & i. latino scribit: fuit pictor eximius tpe Euphranoris hoc ē. li. Olympiade huius tabulā in qua picti erant argonautæ talētis. cxliii. Hortensius orator teste Plinio li. xxxv. naturalis histo. mercatus ē: ei⁹ ædem fecit in tusculano suo.

Cyclops cū. c. exili utrobicq; & y. græco scribit: pōt interpretari circularis oculus. Nā componit ex κύκλος quod latine circulum & rotūdum dicit: & ὄψ quod oculus denotat. Et dicti sunt cyclopes uiri gigantes q in sicilia iuxta ætnam degentes: unicū tānūmodo oculū in medio frontis habebant. Vnde ait Hesiodus in

L

theogonia μούνηος ἀόφθα λαοσ μέσ ωέ πέ κεί το με τωπω. hoc est unicus autem oculus mediæ iniectus est fronti. Et inde cyclopes: ut Virgilius in. i. ænei. Vos & cyclopeia faxa: habetq; cyclops i genitiuo plurali accētū in penultima more græco: ut Virgilius li. iii. ænei. Ignariq; uia cyclopū allabimur oris. In accusatiuo uero plurali si terminatio sit latina uidelicet in es ut cyclopes: habet accentū in prima. Si uero more græco terminet in as seruat græcū accentum in penultima ut cyclopas. Virgilius li. xi. ænei. Exulat ætnecos uidit cyclopas ulyxes. Nam aliter uersus minime stare posset.

Cycnus prima cū. c. exili & y. græco: sequēs cū. c. similiter exili sequente. n. in eadem syllaba scribitur: quam litteraturam in antiquis codicibus semper a nostris obseruari cōspeximus: licet iam cygnus cum. g. scribant ut in ea dictione uidebimus.

Cydarum cum. y. græco & sine aspiratione scribitur: genus est nauiculæ.

Cydus cū. c. exili & y. græco scribitur fluius ē ciliciæ: q̄ teste Solino originē certā nō habet. Alii uero dicūt ipm oriri a monte tauro. Alii ex alueo coaspidis q̄a dulcedie ac suauitate saporis illi sit oīo similis. Et ut refert Iustinus li. xi. tarsuz insignē urbē ciliciæ cursu diuidit: ubi amœnitate captus Alexander magnus morbū letalez traxit. Cuius fluminis aquā dixit Plinius li. xxxi. naturalis histo. cōtra podagras conferre.

Cydippe prima cū. c. exili & y. græco: sequēs cum. i. latino & duplicato. p. scribitur: fuit nympharū una dicēte Virgilio li. georg. iiii. Cydippe & flaua licorias altera uirgo. Altera tum primū lucinæ experta labores. De alia uero & cū eadem scriptura loquitur Ouidius li. de arte cum ait: Littera cydippē pomo plata sefellit: Insciaq; est uerbis capta puella suis.

Chidnæi cum. ch. aspirato & i. latino: penultima cū. æ. diphthongo scribitur: populi sunt iuxta pontuz: ut scripsit Orpheus in argonautica.

Cydonia cum. c. exili & y. græco scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. iii. & Plinio li. iiii. naturalis histo. ciuitas i creta famosissima quā a famis ædificatam dixit Herodotus. In cuius agro arūdineta spicula crescebant: dicente Virgilio in ultima ægloga: Libet partho torquere cydonia cornu spicula. Et etiam nomen pprium uiri ut Virgilius li. ænei. x. Dum sequeris clytiū infœlix noua gaudia cydon. Sed cum pprium ē uel hōis uel ciuitatis: habet primā longam: cū uero appellatiuū hz eam breuē: ut dixit Seruius. Sane Statius licentia abutens p noie pprio aliquādo corripuit: ut hz regi pmissa cydon: & ab urbe cydonia mala dixerūt græci teste Plinio li. xv. naturalis histo. quæ nos ut ait cothonia uocamus.

Cydonia mala litteraturā præcedentis dictionis: & denominationē ab urbe habere ostendimus: quæ teste Plinio a nostris cothonia dicuntur.

Chidorus cū. ch. aspirato & i. latino scribitur: fluius ē q̄ teste Herodoto li. histo. vii. a crettonza regione macedoniæ incipiens: & p mygdoniā fluens in axium mygdoniæ fluiū intrat.

Cycnus cū. c. exili & y. græco sequēs. g. a nostris iam scribitur: licet antiqui more græco non. g. sed loco eius. e. ponerent ac scriberent cycnus. Quod ob litterarū affinitatem iā fieri existimo: ut similiter κωβιος græce latine gobius dicitur: sed in antiquis inscriptionibus & codicibus cycnus cū. c. sequente. n. i eadez syllaba scriptum aspexi: quod etiā nostri tēporis accuratissimi obseruant: & dicitur latine holor. Nam ē auis undiq; plumis albis cōferta: & dulce canēs: de qua gratissima quædam Cicero li. i. de quæstiōibus tusculanis scripsit. Virgi. i. bucolicis: Inter strepere anser holores. Ouidius i heroidibus: Ad uada meandri cōcinit albus holor. In hāc auē Cicnus qdem Phaethōtis amator siue pic ut putat Seruius: siue libidinosē ut alii uolūt: post illius interitum ex longo ploratu cōuersus fuit ut ostendit Virgi. li. x. æneidos.

Cilicia cū. c. exili & i. latino utrobiz scribitur: regio ē teste Plinio li. v. naturalis histo. i minori asia syriæ pxima plurima iacens cāpo: tauro monti subiecta: quæ a Cilice Agenoris filio nomen sortita est.

Chiliarchus cū. ch. aspirato utrobiz: & i. latino scribitur: dicitur ille q̄ mille hominibus i exercitu præest. Nam χείλια græce a nostris mille dicitur: & ἀρχος princeps.

Cylicranes prima cū. c. exili & y. græco: sequens cū. i. latino: & penultima similiter sine aspiratione scribitur: fuerūt teste Macrobio li. saturnaliōz. ii. populi ppe heracleā ab Hercule cōstituti: cōposito. i. nomine a κύλικος: quod est poculi genus: nos eodem teste una littera cōmutata calicem dicimus: argumentis Hercule dictum fuisse multibolum heroa.

Cylidrus cū. c. exili & y. græco tam i priā q̄ in secūda scribitur: serpentem esse in codicibus græcis legim⁹. Vnde cōpositionē habere uidet ex κυλιω: quod est uoluo: & ὄφις serpens: quali uolubilis sit serpens & ambulādo sapissime se cōuoluat. Quod tetigisse uidet Virgi. li. georgi. iii. cū ait: Squamea cōuoluens sublato pectore terga. Et hoc q̄a pagē supra dixerat ad pastorem galbanoq; agitare graues nidore cylydros: qd Seruius legit chelydros cū. ch. aspirato: & e. uocali i priā & i secūda cū. y. græco: & exponit q̄si cherydros: ut i ea dictione uidimus. Sed nos putamus differentes spēs eē: quod Lucanus li. ix. monstrare uidet cum ait:

Natus & ambigua coleret q̄ syrtidos arua
Cherydros: tractuq; uia fumante cylydri.

Cylindrus priā cū. c. exili & y. græco: secūda cū. i. latino sequēte. n. ante. d. scribitur: lapis ē p̄ciosus teresque & oblongus atq; coloris uarii: de quo meminit Iuue. in. ii. satyra cū ait: Donant arcana cylindros: & a κυλιω

quod est uoluo nomen assumpsit. Vnde & modo consimili eā columna quæ ad coæquādam aream ab agri
colis assumitur cylindrus uocat: sed differentiaz anotaui Virgilius cum dixit li. georgi. i. Area tum primū
est ingenti æquāda cylindro: quasi preciosus ille paruus sit: hic ingens.

- C**illa cum. c. exili & i. latino atq; duplicato. l. scribit: fuit urbs in ætolia.
- C**yllarus cum. c. exili & y. græco atq; duplicato. l. scribit: nomē ē equi quē fuisse Pollucis: hoc ē Castoris fra-
tris eius: qui equoq; fuit domitor ostendit Virgilius li. georgi. iii. Et nos supra in dictōe castor mōstrauimus
- C**yllene cum. y. græco & duplicato. l. scribit: mons ē i arcadia: ut mōstrauit Homerus li. iliados. ii.
- C**yllenius cum. c. exili & y. græco sequēte duplicato. l. atq; i. latino in penultima scribit: nomen ē Mercurii a
cyllene monte arcadiæ cognominati: in quo Maiam peperisse illum dicunt poætæ: ut Virgilius li. ænei. viii.
Vobis mercurius pater ē quē candida maia Cyllene gelido cōceptuz uertice fudit. Et Ouidius li. fastoz. v.
loquēs de Maia ait: Hæc enixa iugo cupressiferæ cyllenes Aethereum uolucris q; pede carpit iter. Et ide cyl-
lenis patronymicum græcum: & in genitiuo cyllenidos: atq; in accusatiuo cyllenida. Lucanus in. viii.
Et subitus præpes cyllenida sustulit harpen.
- C**ymba cum. c. exili & y. scribit. Apud antiquos nostros scribebat cum. u. & dicebatur cumba: ut de Sylla dī
ximus: & est nauiculæ genus.
- C**ymbala cū. c. exili & y. græco scribit: instrumēta sunt quæ in sacris matris deū cum tympanis haberi cōsue-
uerant: q̄a cum sonitu clypeoz & inanium galeaz fuisset Iuppiter i creta tutatus. Quare loco illoꝝ in illius
sacris cymbalis & tympanis postea utebant: ut ostendit Ouidius li. fastoz. iiii. cum ait: Cymbala p̄ galeis: p̄
seutis tympana pulfant: & a cymbalo cymbalistria dicit quæ cymbalum pulsat.
- C**ymbium priā cū. c. exili & y. græco: penultima cum. i. latino scribit: ē poculi genus ad similitudinē cymbæ: a
qua sic quoq; denominat: de quo Virgilius li. ænei. iii. Inferimus tepido spumātia cymbia lacte.
- C**imbri cū. c. exili & i. latino scribit: populi sunt germanoz q; lingua gallica teste Festo latrones dicunt. Ho-
die flāmingos dicimus: hos olim iundans oceanus fugauit: & cum romanoz fines iuaderēt: ac magna clade
primum romanos affecissent: tandē incredibili cade a Mario i Italia cāpo i raudio deleti sunt: ut Florus lib.
suarum histo. iii. & Plinius de uiris illustribus mōstrauerunt.
- C**himæra prima cū. ch. aspirato & i. latino: penultima cū. æ. diphthongo scribit: mons est i lycia q; fumum &
flāmam ad modū ætæ in sicilia: & uesuii i cāpania eructare uidet: quod utiq; cām dedit fabulæ: quæ illuz
dixit monstrum eē chimæra: quā Hesiodus i theogonia designās tria habere capita dixit: unuz leonis: aliud
ipsi^o chimæra: & aliud draconis: qn̄ & anterior qdem leonē: posterius uero draconē: medio aut capram effe
idem Homerus: atq; eundē uersum li. vi. iliados: & p eadem uerba expressit cuz ait τρωσθε λέων ὀπίσθε
ἀράκων μέσο δέ χιμάρια. Et Ouidius li. metamorpho. x. inquit: Quoq; chimæra iugo mediis in ptibus
hircum: Pectus & ora leæ caudā serpentis habebat. Addit ulterio^o Hesiodus illā p singula capita ignē efflare.
quod Virgilius li. vi. ænei. tetigit cū ait: Flāmisq; armata chimæra. Immo dixit Homerus terribiles illā flam-
marum globos cum spiritu eructare.
- C**himerinos priā cum. ch. aspirato & i. latino: in quod. ei. diphthongus cōuerfa fuit: & e. absq; diphthongo
scribit: dici pōt latine hyemalis. Nam circulus unus est celi q; capricornum contingit: i quo cum sol est: bre-
uissimos dies habemus.
- C**yminū priā cū. c. exili & y. græco: sequens cū. i. latino scribit: & corripit primā atq; pducit penultimā: ut
Persius: Et pallētis grana cymini. a nōnullis uerō cū. u. scribit cuminum.
- C**yminū prima cū. c. exili & y. græco: sequēs cum. i. latino scribit: lacus ē hetruriæ cymino monti supposit^o:
ut Appianus clarissimus historic^o græc^o ostendit: quē qdam esse putant: q nunc uici lacus dicit: de quo teste
Seruio sup. vii. ænei. talis habet fabula. Aliquādo Hercules ad circūiacentes populos uenit: q cuz a singulis
p̄baretur: ad ostendēdam uirtutem deicisse dicit uetem ferreū: quo illi exercebant: q cū terræ eēt affixus
& a nullo potuissz auferri: eum rogat ille sustulit. Vnde imensa uis aquæ secuta est: quæ cyminū lacum fecit
unde a κυμῖνο μαι: qd est fluctuo & exastuo dictum puto: & corripit tam primā q̄ penultimā: Virgilius
li. vii. Hi socratis habēt arces flāminiaq; arua: Et cymini cum monte lacum.
- C**immerii cum. c. exili & i. latino atq; duplicato. m. scribit: populi sunt teste Herodoto li. histo. iiii. i asia ama-
zonibus pximi: quos ex ultimo occidentali oceano aduenisse dixit Homerus circa initium libri. x. odyssæ
& alia q̄plura de illis loquitur.
- C**ymolia cū. c. exili & y. græco & unico. m. atq; unico. l. & i. latio post. l. scribit: genus ē cretæ: quæ & uestib^o
& medicamētis ē apta: ut uidebimus i dictione creta: & a κύμη. i. cumæ nomē assumpsit.
- C**ymodoce cū. c. exili utrobiq; & y. græco scribit: fuit teste Hesiodo nymphez una filia Oceani & Tethyos:
de qua etiā Virgilius libro georgicorum. iiii. meminit.
- C**imon cū. c. exili & i. latino scribit: fuit atheniensis filius Miltiadis: de quo Herodotus li. histo. vi. & Iustinus
li. ii. plura scripserunt: habuitq; duos filios Stefagoram & Miltiadem.
- C**ymothoe prima cū. c. exili & y. græco: penultima cū. th. aspirato scribit: pōt interpretari cursus fluctuum:
Nam componit ex κύμα: quod ē fluctus: & ὄωω curro: dicitur a poetis filia Nerei & uxor Neptuni. Vnde

- Virgilius li. aenei. i. Cymothoe simul & triton adnixis acuto Detrudunt naves scopulo.
- C**inabari apud graecos: apud nostros uero cinabaris & cinaber: ut simili modo quo illi pipari nos piper dicimus licet non graeca ea sed barbara uocabula putem: cum. c. exili & i. latino utrobique scribitur: dicitur ab aliquibus minium tantum in singulari. Quod teste Plinio li. xxxiii. naturalis histo. reperit in argenteis metallis. Vnde ait minium quoque & nunc inter pigmenta magna auctoritatis & quodam apud romanos fuit: & ut facri aures tradunt: quibus ut ait idem auctor uerius credi necesse est Iouis ipsius simulachri faciem diebus festis minio illiniri solitam: triumphantiumque corpora: & sic Camillum triumphasse: Cuius rei causa magis admiranda Plinius quae reddat. Iuxta quod ait Virgi. in aegloga quae inscribitur gallus: Pan deus arcadiae uenit: quem uidimus ipsi sanguineis ebulli baccis minioque rubentem. Quod propter aetheris similitudinem qui Iuppiter est: fieri dixit Seruius. Vnde ut ait triumphantes qui omnia Iouis ferebant insignia minio tingebantur. Plinius etiam ad ea quae diximus subdit consistere aethiopum proceres totos illo tingi: & hunc ibi deorum simulachris colorem esse. Sed aliud uult esse cinabaris: aliud minium. Namque ut ait li. xxxv. sunt autem colores austeri aut floridi. Vtrumque natura aut mixtura euenit. Floridi sunt quos dominus fingendi praestat: ut minium: armenium: cinabaris: chrysocolla: indyctum purpurissum. Caeteri austeri: & ex omnibus his aliis: de quibus uidebimus in dictione sinopis.
- C**inædus cum. c. exili & i. latino atque. a. diphthongo scribitur: puer est qui & aetate & forma ad patendum est aptus. Nam componitur ex κινεω uerbo: quod mouere indicat atque experiri: & κιναι uerenda: ut Martialis in. xii. Addixit labiane tres agellos: emistit labiane tres cinædos: praedicas sabiane tres agellos. Iuue. i. satyra Neuoli Dat eisdem ferre cinædis. Et in. ii. satyra: Inter socraticos notissima fossa cinædos. Quod ideo dixit quia cum apud Socratem elegantis formae adolecentes bonis moribus litterisque & philosophia instituerentur. Eo modo praedicones & scelestos uiros uitare instructi erant: quo uiatores intercidentes fossas uitare precurent: & quanto notius est praecipitum: tanto magis illud deuitant: quare inuchens Iuue. contra praediconem illum qui tristibus abundabat obsequis: & merito notus a modestis adolecentibus: ut illum euitarent ait: Castigas turpia cum sis inter socraticos notissima fossa cinædos.
- C**ynægirus prima cum. c. exili & y. graeco: secunda cum. a. diphthongo: penultima cum. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. vi. uir atheniensis Euphorionis filius.
- C**ymætha prima cum. c. exili & y. graeco: penultima cum. a. diphthongo: & ultima cum. th. aspirato scribitur. Ponitur a Theocrito nomen caprae & aliquando buulae.
- C**inyras prima cum. c. exili & i. latino: sequens cum. y. graeco scribitur: fuit Paphi filius & rex cyprum: ut ostendit Ouidius: habuitque filiam Myrrham ex qua Adonem genuit: ut uidimus in dictione adonis: de quo Clemens in stromatis. Nuncquid enim cyprum ille Cinyras mihi persuadere potuerit ausus luxuriosas caerimonias Veneris ex nocte diei tradere: cuius suae meretrici diuinum honorem de ferre contendens. Alter fuit assyriorum rex in lapidem uersus ob filiorum infortunia.
- C**yncas cum. c. exili & i. latino atque unico. n. scribitur: licet a nonnullis graecis etiam cum duplicato. n. scriptum compererim: fuit teste Plutarcho in uita Pyrrhi uir thessalus: & Pyrrhi amicissimus. Quae admiranda memoriae fuisse ostendit Solinus.
- C**inyps prima cum. c. exili & i. latino: ultima cum. y. graeco sequente. ps. scribitur: fluius est garmatum: ut testis est Herodotus li. histo. iiii. Nam ut ait a Charitone colle psuuit: & in libycum mare iter duas syrtes cadit: palcatque ut scribit hircos maximos: quae ab illo cinyphae dicitur: dicente etiam Virgilio li. georgi. iiii. Nec minus interea barbas incanaeque menta. Cinyphae tondent hirci setaeque comantes Vsum in castrorum & miseris uelamina nautis. Quin & iuxta illius largas insurgere segetes monstrare uidet Ouidius libro. ii. de ponto cum ait: Cinyphae segetis citius numerabis aristas: Quam tibi nostrorum statuatur summa laborum.
- C**inyphae prima cum. c. exili & i. latino: sequens cum. y. graeco scribitur: cognomen est hircorum in aethiopia: ut in superiori dictione uidimus.
- C**innamomum cum. c. exili & i. latino atque duplicato. n. scribitur: frutetum est in aethiopia. Quod teste Solino situ breui nascitur: ramo humili & depresso cum nunquam ultra duas ulnas ascendat. Et quod gracilius peruenit ex inium magis dicitur. Eius radicem ait Plinius li. xii. naturalis histo. magni ponderis uidimus in palatii templo: quod fecerat Diuo Augusto coniunx Augusta aureae paterae impositam anis oibus in grana durabatur donec id delubrum incendio consumptum est. Nec eodem teste cinamomum & casia sunt arabum: sed cinnamomum idemque cinamum nascitur in aethiopia trogodytis conubio permixta.
- C**innamum cum. c. exili & i. latino atque duplicato. n. scribitur: similis est arbuscula cum cinnamomo: de qua Ouidius li. fastor. iiii. dum Baccho loqueretur meminit cum ait: Cinnama tu primus captiuamque tura dedisti.
- C**ynomyia prima cum. c. exili & y. graeco: penultima cum diphthongo copacta ex. y. graeco & i. latino scribitur: ut supra cum de ea diphthongo loqueremur ostendimus. Et interpretari potest canina musca. Nam componitur ex κυνωσ quod est canis & μυια musca.

Cynocephali cum. c. exili utrobiq; & y. græco in prima scribitur: bestia quædam sunt ex simiarum genere in omnibus præterq; in capite quod caninum habent: humanam speciem deferentes. Nãq; dictio est compositio ex κυνος quod ut diximus canem indicat & κεφαλη caput: quasi caninum caput habentes. Suntque teste Solino in partibus æthiopiæ frequentissimi: violenti ad saltum feri morfu: nunq; ita mâfueti ut nõ sint magis rabidi: & de his sensisse Ouidium in prima metamor. arbitror potius q; de simiis: cū dicit ex sanguine fulminatorum gigantum nata esse animalia his uersibus: Perfusam multo natorum sanguine terrã. Immaduisse ferunt calidumq; animasse cruorem: Et ne nulla suæ stirpis monumeta manerent: In facie uertisse hominum scæuæq; auidissima cædis.

Cynocephalea cū. c. exili utrobiq; & y. græco in prima: atq; æ. diphthongo in penultima scribitur: herba est caput canis representans: hæc dixit Apion grāmaticus teste Plinio li. xxx. naturalis histo. ab ægyptiis Osiritē uocari: diuinamq; esse cõtra oia ueneficia: sed tota erueret: statim cum q; cruisset mori.

Cynoglossa cum. c. exili & y. græco scribitur: herba est similitudinem habens linguæ canis: uidelicet cynos. i. canis γλωσσα lingua.

Cynorhodos prima cum. c. exili & y. græco: penultima cū. rh. aspirato scribitur: dicitur a nostris teste Plinio lib. xxy. naturalis histo. rosa siluestris: sed ppria dictionis litteratura interpretatur canis rosa. Nam cynos quod est canis cõponitur cum ρωσ: quod est rosa: quæ sane sic quoq; uocata est: q; ut ait Plinius li. viii. naturalis histo. eius radix ad morsum canis rabidi unicū remedium oraculo quodam cõpertum fuit. Idem toti herbarum succum cum lacte exhibitum afficere dixit.

Cynofura cum. c. exili & y. græco: atq; unico. s. scribitur: dici potest canis ura. i. cauda. Nam teste Aglosthene qui naxica scripsit: fuit una ex louis nutricibus de nymphis idæis: a cuius nomine urbs in arcadia: & portus qui ibidem est: & agri maior pars cynofura appellata fuit quã Iuppiter ob suscepta beneficia in cælum locauit. Et ob similitudinem cū arcto Calistonis: & ipsa arctos licet minor dicta fuit: ut in ea dictione uidimus. Est ergo cynofura minor urbs: de qua Lucanus libro. ix. ait:

Te segnis cynofura subit: tu sicca profundo Mergi plaustra putas.

Cynicus cū. c. exili utrobiq; & y. græco in prima: atq; i. latino in penultima scribitur: fuit philosophorū quorūdam agnomen: cuius sectæ princeps Antisthenes atheniësis fuit: qui teste Laertio cū dissereret in gymnasio quod κυνόσαυρος appellabatur: non longe a ianuis cynicum cognomē suæ sectæ dedit. Alii uero ex nostris quidam cognomen id canibus acceptum fuisse dicunt. Quia sicut canes natura mordaces sunt: sic philosophi illi in sectãdis uitis mordaces esse dicerent. Nam ut refert Laertius i uita Diogenis cynici: interrogat Diogenes quare canis diceretur: respondit q; in eos qui dant blãdior: in eos q; non dant oblatro: malos autem mordeo. Quin & cū sepultus esset apud corinthū iuxta portã: quæ in Aeschinum fert: super illi tumulo erecta fuit colūna super qua canem ex pario lapide exculpsere. Alii uero cynicos ex eo dictos fuisse arbitrantur: quia eorū nonnulli uelut canes absq; uerecundia pudenda exercere uisi fuerint: ut Crates thebanus cū uxore Hipparchia: & alii nonnulli. Ego uero gymnasi cognomen illis primitus cynicorum nomen dedisse existimo: & causas alias ex cõsequentibus etiã illis successisse: hi Diocle teste philosophiam naturalem & rationalem tollebat: foliq; morali initebantur. Repudiabant liberales artes maxime geometriã & musicã: placebat eis finem esse secundū uirtutē uiuere. Stoici hoc idem dixerunt. plerūq; herbis & aqua tantūmodo utebantur. Cynici nobilitatē & diuitias abiiciebant: quæ sane sectam plures putauere non esse uitæ cõsentaneam.

Cynthos cū. c. exili & y. græco atq; th. aspirato scribitur: mons est in delo insula decoratiuitate Apollinis & Dianæ: tantæq; celsitudinis teste Seruio: quod umbra sua totius insulæ ambitū tegat: a quo & Apollo cynthi & Diana cynthia nominantur.

Cynthius prima cū. c. exili & y. græco: penultima cū. th. aspirato scribitur & i. latino: cognomen est Apollinis a cynthio monte acceptum: unde ait Ouidius li. i. de arte: Cynthius admoti uaccas pauisse phareas Fertur: & in puã delituisse casa. Quin & figurate a Virgilio p Octauiano ponitur i sileno cū ait: Cum canerem reges & prælia cynthius aurem Vellit. i. Octauianus.

Cynthia prima cū. c. exili & y. græco penultima cū. th. aspirato & i. latino scribitur: & pro Diana a poetis potni consueuit: ut Horatius in. iii. carminum: Tu curua recines lyra latonã & celeris spicula cynthia. Ad cuius similitudinem & Propertius amatam suam cynthiam uocauit: quæ Hostilia proprio nomine dicebatur: cū in primo sui operis carmine ait:

Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis:

Contactum nullis ante cupidinibus. Cuius meminit Iuuenalis in satyra Credo pudiciam cum ait: Haud similis tibi cynthia: nec tibi cuius Turbauit nitidos extictus passer ocellos: hoc est tunc credo pudiciã moratam in terris: cum montana uxor sternebat torum frondibus: & culmo idest paleis: uicinarumq; ferarum pellib;: quæ sane tibi o cynthia Propertii amica haudquaq; similis erat. Nec tibi o Lesbica amica Catulli: q; ita delicata fuisti: ut cum passerem haberes quo delectabar: & is moreret tantum fleuisti: quod tumore tibi oculi deturbati fuerint. Ipso dicente Catullo in libro primo:

Lugete o ueneres cupidine sq;

Et quantum est hominum uenustiorum
 Passer mortuus est meæ puellæ:
 Quem plus illa oculis suis amabat.
 Nam mellitus erat suamq; norat: Ipsam tam bene q̄ puella matrem:
 Nec sese a gremio illius mouebat: Sed circum filiens modo huc modo illuc
 Ad solam dominam usq; pipillabat. Et in fine subdit:
 Tua nunc opera meæ puellæ:
 Flendo turgiduli tument ocelli.

- C**yparissus prima cum. c. exili & .y. græco: reliqua uero cum. i. latino & duplicato. s. scribitur. Sed quandoq; sic: quâdoq; uero. y. græcum in. u. nostrum cōuertimus: ac dicitur cupressus. Nam Cyparissus primū: ut Virgilius libro æneidos. iiii. Aeriæ quercus: aut coniferi cyparissi: Ouidius libro metamorph. x. Sed tamē ante alios cæ pulcherrime gentis: Gratus erat cyparisse tibi. Cupressus uero etiam scribitur: ut Virgilius li. georgicorum primo: Et teneram a radice ferens siluane cupressum. Namq; fuit Cupressus siue Cyparissus puer formosus a Siluano amatus: de quo Ouidius in. x. omnem fabulam explicauit. Et quia lachrymis dissolutus puer ob dolorem interfectæ ceruicæ in eam arborem cōuersus fuit: dicunt illam inferis consecratam: hoc ē lachrymis & luctibus. Seruius uero dixit illam inferis consecratam: quia cæsa nunq̄ reuirescit: unde moris eē romani rettulit: ramum cupressi ante domum funestam poni funere: hoc est cadauere pollutam: Ne quisq; per ignorantiam ingrediens pollueretur. Quare ab Horatio inuisa cupressus est: & a Virgilio atra: hoc est funesta nuncupatur. Verum de qualitate ligni locutus Plinius libro. xvi. naturalis historiæ inquit: Caricē uetusstatemq; non sentiunt cupressus: cedrus: hebenus: lotus: buxus: taxus: iuniperus: oleaster & olea tardissime larix: robur: suber: castanea: iuglans rimā fixuramq; non capit spōte cedrus cupressus olea & buxus: maxime æternam putant hebenum & cupressum cedrumq; claro de omnibus indicio. Nam ī templo ephesiano Dianæ utpote tota asia extruēte cum quadringentis annis peractum sit: conuenit tēdum eius esse cedris trabibus: de ipso simulachro dæ ambigit. Cæteri ex hebeno esse tradunt. Mutianus ter consul ex his q̄ proxime uiso eo scripsere uitigineum & nunq̄ mutatum septies restituto templo: ualuas esse e cupresso: & iam quadringentis prope annis durare. Materiem omnem nouæ similem. Et subdit nōne simulachrum Iouis in arce e cupresso durat conditum: sexcentesimo sexagesimo primo anno dicatum. Memorabile etiam uiticæ tēplum Apollinis ubi cedrorū trabes durant: Ita ut posita fuere prima urbis ei⁹ origine ānis sexcentis septuaginta octo. Et in hispaniis aiunt tēplum Dianæ a Zacyntho aduectæ cū cōditoribus āno ducētesimo ante excidiū troiæ ut auctor est Bochus. Fuit etiam cyparissus teste eodē Plinio li. iiii. naturalis histo. urbs in achaia: & sinus circuitus qnq; & septuaginta miliarū. Idem ostendit Homerus li. ii. iliados.
- C**ypus cū. c. exili & .y. græco scribitur: insula ē in carpathio mari sita: porrectaq; inter ciliā & syriā: inter alias orbis insulas famosissima: ueterū diuitiis abūdans: luxui plurimū dedita. Ob quod Veneri sacrā dixit Florus li. iii. Est cypus teste Plinio circa finē libri. xii. naturalis histo. arbor odorata ī ægypto foliis & semine similis coriandro. Quā ut ait qdam eē dicitur arborem quæ in Italia ligustrum uocatur.
- C**yprianus priā cū. c. exili & .y. græco: sequēs cū. i. latino scribitur: nomen ē patrium: ac etiā uiri p̄prium.
- C**yphus cū. c. exili & .y. græco scribitur. Genus erat poculi: quo ut plurimū utebantur antiqui ī sacris: ut Virg. li. ænei. vii. Hoc pater anchises cypho libabat ad aras. & dicitur etiā scyphus cū. s. ante. c. ut ī ea dictiōe uidebim⁹
- C**ypselus cum. c. exili & .y. græco atq; unico. l. scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. i. pater Periādri corinthiorum tyranni.
- C**iranus cum. c. exili & .i. latino atq; unico. n. scribitur: fuit lycius & Sarpedonis comes: quē teste Homero libro iliados. v. Vlyxes in bello troiano interfecit.
- C**irces cum. c. exili utrobicq; & .i. latino scribitur: fuit Solis & Persæ nymphæ filia: ut poetæ attestant: quā habitaſse haud longe a caieta urbe eāpaniæ ferūt: ī monte quodam oli insula: q̄ ab eo usq; ī hūc diē circæus ē appellatus: ut testis ē Homerus ī odyſſea: & Virg. circa initiū libri. vii. ænei. Nec mōs ille teste Seruio fretō maris: sed paludib⁹ a cōtinenti separat⁹ erat. Quas limus ex albanis mōtib⁹ defluens tandē cōpleuit: & terræ cōtinuū fecit: sup quo grande oli: ut asserit oppidū fuit: ut circæi ut gabii uulſinii: & alia q̄ plures urbes ī plurali dicebant. Quod Iuue. ipse in satyra Crispini ostendere uidet quā ait de Nerone: q̄ circæis nata forent an lucrinū ad faxū rutupinoue edita fundo ostrea callebat: & Horatius. Ostrea circæis: miseno oriūtur echini. Nec de mōte sane itelligere potuerūt: q̄ circæus ī singulari dict⁹ erat: s; de oppido magis quod sic quoq; uocabatur: & ī singulari circæum: ut utrūq; ostendit Lilius & Horatius in epodo. Non ut superni uilla candens tusculi Circaia tangat moenia.
- C**ircus cū. c. absq; aspiratione utrobicq; & .i. latino scribitur. Quidā uero cū. y. græco scribendū & græcum uocabulum putauerūt: eo quod κικλοσ apud græcos p. y. græcū scribitur: a quo cyrcum simili mō cū. y. græco deduci existimarūt. Quod nobis minime uideri pōt. Nā cyclus qdē si apud nos scriberet: fatemur græcū esse. Non aut circus: q̄ aliam litteraturam & uocē sequit. Nam dictiō ē latina: & a circūo nomen traxit. Vnde si cū. y. græco scriberet: & ab eo quoq; deſcēdētia oīa p. y. græcū scribēda eēt: ut ei⁹ diminutiū cyrci

culus: qñ & cyrcuit⁹: & uerbū ipsum cyrcumeo. Item & præpositio circū & similia quod nemo unq̄ uidit. Itaq; licet recte cyclus cum .y. græco scribatur: quod apud nos non nisi in compositione aut deriuatiōe cōperitur: ut hemicyclus: cyclades: cyclops: non tamen circus cum .y. græco scribi potest: aut ex illis cōposita ut semicircus: aut semicirculus: cū dictiones sint latinæ: & a uerbo circumeo deducitur teste Seruio: a quo circenses eodem teste super. iiii. georgi. quasi circum enses dicti sunt ludi: p̄pterea quod apud antiquitatez rudem: quæ nondum spectacula in fabricarum ornatum deduxerat: inter enses & gladios locis uirentibus agebantur. Et medio in loco munera collocabant: ut Virgilius libro ænei. v. Munera principio ante oculos circoq; locantur. In medio: Erat ludricū ut equi uictis curribus a circi carceribus descendentes ex uno latere circi decurrerent: & cum ad summum aduentassent: se inde diuerterent: & ex alio latere recurrentes ad primam usq; circi mætam reducerentur: ut late & pulcherrime descripsit Sophocles ἡ λέκτρα. Quare a græcis ἡμικροῦσσι: hoc est equoz; cursus circus ipse ἡμικροῦσσι circenses ludi uocitati sunt: dicēte Iuue. i satyra Stēmata quid faciunt: Sic laudam⁹ equuz;: facili cuz; plurima palma Feruet: & exultat rauo uictoria circo: ob clamorē. f. & applausum circū spectatiū. Nam disponebatur circus in formam spatii oblongi: ita ut in summitate spatii: hoc est i loco ubi equi reuoluebantur species hemicycli constituta uidebatur. In circū uero gradus insurgēbāt: in quibus spectantes sedere consueuerant. Vnde naturalem circū describēs Virgilius libro æneidos. v. inquit:

Hoc pius æneas misso certamine tendit

Gramineum in cāpum: quē collibus undiq; curuis

Cingebāt siluæ: mediaq; in ualle theatri.

Circus erat. Habebant ergo prius curuos colles pro sessilibus gradibus: qui quidem populi confessus teste Seruio in eūdem librum cauea uocabatur: dicente Virgilio in eodem libro: Hic totum caueæ cōfessum ingentis. Et ora prima patrum magnis clamoribus implet. Et libro. viii. Cōfessu caueæ magnis circensib⁹ actis Quin & id esse dixit Seruius quod Iuuenalis ait: Omnibus ad podium spectantibus: quasi podium cū cauea: idē esse uelit. Mihi uero uidetur ex iisdem auctoritatibus podium & caueam magis totum circum: q̄ tantūmodo concessum designare: ita ut recte posse dicere uideamur gradus sessiles in podio & cauea: hoc est in circo degere. Quin & in ipso circi medio ut apud constantinopolim: & romæ conspeximus: atq; ex auctoritate auctoritatibus accēpimus: locabantur obelisci: ut in ea dictione uidebimus: sepulchra nobilium uiuorum: & res alia spectatione dignæ: circū quas hoc est inter eas res sic per ordinem i medio dispositas equi decurrebant. Dicebatur etiam circus stadium: & locus ubi cursus erat equorum: curriculum stadii ut ex multis auctoribus constare potest: & Gelli præcipue circa initium noctium atticarum. At locus ille unde equi ipsi primo mittebantur: oppidum teste Varrone de lingua latina: Neui⁹ appellauit. Postea ut ait dictū sunt carceres: eo quod coerceantur equi: ne inde exeant: anteq̄ magistratus signum misit: iuxta quem sensum Virgilius in fine primi georgicorum ait:

Vt cum carceribus sese effudere quadrigæ

Addunt in spatia: & frustra retinacula tendens

Fertur equis auriga: nec audit currus habenas. Et libro. iiii.

Ruuntq; effusi carcere currus. Sane Octauianus teste Suetonio in illius uita: in circo aurigas cursoresq; & confectores belluarum ex nobilissima iuuentute produxit. Sed & troiæ ludum edidit frequentissimum. Maiorum minorumq; puerorum præci decorisq; moris existimans claræ stirpis indolez; sic notescere. Similiter C. Calicula: ut idem in eius uita rettulit: edidit circenses plurimos a mane usq; ad uesperam iteriecta modo africanorum uenatione: modo troiæ decursione. Nec ullis nisi ex senatorio ordine aurigantibus. Ludus uero troiæ qualis erat: & unde originem habuit: late & eloquentissime monstrauit Virgili⁹ libro ænei. v. Verum circos in urbe fuisse tres: & non plures diuersis in locis legimus. Et primum circum maximum cognominatum fuisse. Secundum flamineum: qui & apollinaris est dictus. Tertium Neronis circum in uaticano. De maximo loquitur Liuius libro primo ab urbe: cuius locum a Tarquinio designatum ostendit cum ait: Primum circo qui nunc maximus dicitur: designatus est locus: diuisa loca patribus: equitibusq; urbis: spectacula sibi ut quisq; facerent fori appellati. Nam eos foros uocauerunt: quod opus erat maximum. Vnde ro manus populus spectabat quæ in circo munera edebantur. hæc ille. Seruius uero super. iiii. æneidos: in euz; Virgilio locum Implesemq; foros flammis inquit foros esse tabulata nauium: ab eo quod incessus ferat: & est generis masculini numero tantum plurali. Nec aliud q̄ tabulata intelligere uoluit Liuius: nam ut profertur spectare furcis duodenas ab terra spectacula alta sustentibus pedes. Ludricum fuit equi pugilesq; ex hetruria maxime acciti solennes. Sed ut ostēdit: Plinius libro trigésimo sexto naturalis historia: fuit postea circus maximus a Cæsare dictatore extructus: longitudine stadiorum trium: latitudine unius: sed cū ædificiis iugerum quattuor. Cornelius uero Tacitus incendium id describēs quo Neronis tēpore romana urbs pene conflagrauit. Initium inquit in ea pte circi ortū: quæ palatino calioq; montib⁹ cōtigua est. hæc ille ostendens eum circū fuisse: cuius uestigia inter palatinum & auētīnū: etiā nunc cōspiciunt: habuit circus maximus præclarissima quædā circa se ædificia. In primis ædē Veneris: quam teste Liuij lib. ab urbe. x. Fabius

Gurges consulis filius: aliquot matronis stupro damnatis ex eo mulctatio aere construxit. Fuit etiam teste Plinio li. xxxv. apud circum maximū aedes Cereris. Liuius item de bello macedonico dixit. Cn. Licinius dum uirum aedem Iuuentutis in circo maximo dedicasse. Ouidius etiā li. fastorū scribit tēplum Mercurii circum maximū spectasse: ubi ad illum dixit: Templum tibi posuere patres spectantia circum Idibus ex illis est tibi festa dies. Idem li. vi. ostendit colūnam breuem marmoreā post summā circum fuisse: ad quā romani pfecturi ad bella hastā eam ptem uersus in quā ituri erant: picere cōsueuerāt. ait enim:

Prospicit a tergo summum breuis area circum

Est ibi non puæ parua colūna rotæ:

Hinc solet hasta manu belli prænuncia mirti

In regem & gentē cum placet arma capi. Erat etiā in pte circii Hercules quoddam tēplum: quod Sylla iussu Sibyllæ construxit. Vnde ait Ouidius:

Altera pars circi custode sub hercule tuta est:

Quod deus euboico carmine munus habet. & subdit: Si titulos quæris sylla probauit opus. Nam aliud erat Hercules tēplū in foro boario: in quod teste Plinio li. x. naturalis histo. nec canes nec muscæ intrare poterant: eo quod post primas tēpli ualuas Hercules claua locata fuit: cum qua eo in templi loco Cacus occiderat: cuius odore & non immerito absterrerentur canes. Circus flamineus ideo dictus est: quod in pratis flamineis constructus fuit. Vnde Liuius itaq; inde cōsules: ne criminationi locus esset: in prata flaminea ubi nunc aedes Apollinis est: iam tum apollināre appellabant: aduocauere senatum. Et in eodem li. ea iquit oīa in pratis flamineis concilio plæbis acta: quæ nunc circum flamineum appellat: ex quibus nonnulli certissime affirmare uolunt eū flamineum circum fuisse: qui nunc quoq; agon uocatur: iuxta quem teste Pandulpho lateranensis ecclesiæ historiario Hadrianus primus romanus pontifex. in aede Apollinis ecclesiā cōsecrauit Apollinaris martyris & præsulis Rauēnatis: ut nominis similitudine memoriam idolorū cōfunderet. Nāq; in eo circo apollinaria in honorem Apollinis celebrari cōsueuerant: dicente Macrobio de saturnaliis: bello punico apollinaris ludi ex sibyllinis libris primū sunt instituti suadente Cornelio Ruffo decemuiro: & infra subdit. Inq; eaz rem duodecim milia aëris prætori: & duas hostias maiores dari decemuiris præceptum: ut græco ritu hæc hostias sacræ facerent Apollini boue aurato: & capris duabus albis auratis. Latine boue scemina aurata: ludos in circo populis coronatus spectare iussus. Cornelius etiā nepos teste Prisciano in. ix. dixit aedes Martis ē in circo flamineo architectata ab Hermodoro salaminio. Circū autē Neronis in uaticano fuisse ostendit Plinius li. xxxvi. naturalis histo. de quo in dictione obeliscus uidebimus.

Chiragra cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: dici potest manuū dolor. Nam componitur ex χηρ quod est manus & ἄγρη dolor atrocitas uel aspera infirmitas: & simili modo componitur podagra: uidelicet a podos. i. pedis & agra dolor: quā incurabilem dixit Ouidius li. i. de ponto cum ait:

Soluere nodosam nescit medicina podagram:

Nec formidatis auxiliatur aquis. Id est rabidis hominibus quod more rabidorum canum licet acriter sitiant aquā abhorrent & timent: unde Lucanus li. vi. Non spuma canum quibus unda timori est.

Cyrēne absque aliqua aspiratione uel diphthongo: & cum. y. græco scribitur: fuit uirgo miræ pulchritudinis filia Penei regis arcadiæ: siue ut poetæ dicunt Penei fluminis. Virgilius li. georgicorum. iiii. ad Cyrenem locutus ait Tristis aristeus penei genitoris ad undam Stat lachrymans. hanc Apollo e monte pelio thessaliæ rapuit: Et illam in sinibus libyæ ad iuga montium ægypto adiacentium deduxit: quæ teste Iustino li. xiii. quattuor illi filios peperit Aristeum Nomium Antæum & Argeum: quo in loco Batus Cyreni filius ex solutis linguæ nominis Apollinis responso ciuitatem cyrenem construxit: regnante romæ Anco Martio: a qua tractu temporis libyā ipsa cyrenæa uocata fuit: & scribitur cyrenæus eū diphthongo in penultima.

Cyrnus cum. c. exili & y. græco scribitur: fuit rex therapnes. i. corsicæ: a quo insula cognomē cyrne antequam corsica uocaretur accepit: & fuit pater Bati quod cyrenem urbem libyæ construxit: ut in ea dictione uideamus.

Cyrne cum. c. exili & y. græco scribitur: insula est in ligustico mari: quā hodie corsicā uocamus: dicta primū therapne Deinde a Cyreno rege cyrne cognominata. Vnde cyrenæus cum. æ. diphthongo. Virgilius in Mæcri: Sic tua cyrenæas fugiant examina taxos.

Cyrinus prima cum. c. exili & y. græco: sequens cum. i. latino scribitur: nomen est uiri proprium.

Chirographum prima cum. ch. aspirato & i. latino: quod apud græcos sit. ei. diphthongus: & ultima cum. ph. aspirato scribitur: dici potest manus inscriptio.

Chiromantia prima cum. ch. aspirato & i. latino: ultima cum. t. simplici & i. latino scribitur: dici potest manibus diuinationis. Nam componitur ex χηρ quod est manus: & ἀντία diuinationis.

Chironomos per. ch. aspiratum & i. latino scribitur: est communis generis: & dicitur ille uel illa: qui quædam manibus gesticulatur & ludit. Nam componitur ex χηρ quod est manus: & νόμος lex. Vnde Iuuenas in satyra Credo pudiciam: Chironomon lædam molli saltate bacillo: & inde chironomantis. Vt idem in satyra Si te propositi inquit:

Structorem interea ne qua indignatio desit

- Saltantem spectas: & chironomanta uolanti Custello.
- C**hironomia modo consimili scribitur & componitur: quæ ut ait Quintilianus in nomine ipso declaratur lex gestus: quæ ab temporibus heroicis orta fuit. Ea summis græciæ uiris: & ab ipso etiã Socrate, probata. A Platone quoque in parte ciuilium posita uirtutum: & Chryippo in præceptis de liberorum educatione compositis non omiffa. Nam ut subdit Quintilianus lacedæmonios quidem etiã saltatione quædam tanquã ad bella quoque utilem habuisse inter exercitationes accepimus. Neque ut ait id ueteribus romanis dedecori fuit.
- C**hiroditæ eodem modo scribitur: tunica est teste Gellio li. vii. noctium atticarum: plicata ultra brachia: manibus toras ac prope digitos operiens: unde nomen assumpsit: quam ferre romæ atque in omni latio indecorum fuit. Vnde P. Africanus uerba hæc in P. Sulpitium Gallum hominem delicatum obiecit. Nam quod quotidie unguentatus aduersus speculum ornatur: cuius supercilia raduntur: quod barba uulsa sceminibusque subuulsis ambulet qui in conuiuio adolescentulus cum amatore cum chirodita tunica inferior accubuerit: quod non modo uinosus: sed uirorofus quoque sit: eum ne quisquam dubitet quod idem fecerit: quod cinædi facere solent. Simile Virgilius: Et tunicæ inquit manicæ: & habet redimicula mitra.
- C**hiron cum. ch. aspirato & i. latino licet apud græcos sit ei diphthongus scribitur: fuit Saturni filius ex Philyra Oceani filia: cum qua Saturnus cum concubere: & Ops eius uxor adueniret: in equum conuersus Chironem centaurum genuit: pro dimidio homini: & reliquo dimidio equum. Vnde ait Virgilius li. georgi. iii. Talis & ipse iubam ceruice effudit equina: coniugis aduentu pernix saturnus: & altum Pelion hinnitu fugiens impleuit acuto. Aratus uero nil de aduentu uxoris commemorans dixit Saturnum querentem per thraciam filium Iouem in equum conuersum cum Philyre concubuisse: & Chironem ut diximus progenuisse: quod ab ipsa Philyre Philyrides cognominatus est. Vt Virgilius li. georgi. iii. Philyrides Chiron amithæoniusque melampus. At ipse Chiron non modo centauros: sed cunctos homines sui temporis bonitate & iusticia superauit: dicente Germanico in arato: Hic erit ille pius Chiron iustissimus: omnes inter nubigenas & magni doctor Achillis. Nauigauitque teste Orpheo cum argonautis: dicente ἐνώταδε χείρον δικάϊ οτατοσ κενταυρων. Quem & iudicem illorum & medicum fuisse dixit. Nam ut uidebimus in dictione Hippocrates: medicinam & herbarum bonitates etiam adinuenit: quam postea docuit Aesculapium & Achille. Idem cum argonautis teste Orpheo ἀλλότε δ' ἀνθρώποισιν ἰατρικὴν μετὰ χερσὶν ἐπέσσω: hoc est nonnunquam Phœbo citharam manibus personabat: quam Achille similitur pullare docuit. Ad hunc in pelio monte cum semel diuerteret Hercules: & sagittas ipsius Herculis in sanguine hydræ intinctas Chiron manibus conrectaret: admirareturque: quemadmodum imania centaurorum corpora illis interfecisset: una e manibus dilapsa pede feruit: & illum in maximas angustias coegit. Sed deo: miferatione post. ix. dies ad astra sublimatus est: dicente Ouidio li. fastor. v. Nona dies aderat cum tu iustissime Chiron Bis septem stellis corpore cinctus eris.
- C**hirurgia cum. ch. aspirato & i. latino utrobique scribitur: sed apud græcos in prima est. ei. diphthongus: quæ ut supra uidimus in. i. nostrum commutata fuit. Nam componitur ex χείρ: quod est manus: & ἐργία operatio: sed in compositione mutatur. r. antepenultima in. ov. diph. & dicitur χείρουργία. Sane ex. ei. diphth. quæ est in prima quidam abiiciunt. e. & detinent. i. ac dicunt chirurgia. Quidam uero e contrario abiiciunt. i. & detinent. e. ac dicunt cherurgia. Item nonnulli similiter ex diphth. antepenultima abiiciunt. o. ac retinent. r. & in. u. nostrum conuertunt: & dicitur chirurgia. Alii uero e contrario abiiciunt. r. & retinent. o. ac dicunt chirogia: quæ in omnibus manuum operationem indicat.
- C**irticus abscis: aliqua aspirato & i. latine utrobique scribitur: fluius est teste Herodoto memorandus in scythia.
- C**yrus cum. c. exili & y. græco atque unico. r. scribitur: fuit rex persarum potētissimus: & primo ab Astyage auo materno expositus: quod a pastore regii pecoris conpertus & nutritus: cum puer effectus inter pastores imperio uteretur Cyri: hoc est domini nomen accepit: ut dixit Iustinus li. sui epitomatis. i. Nam κύριος græce latine dominus dicitur: ipse deinde apud massagetarum in prælio occidit.
- C**irrhæ cum. i. latino & duplicato. r. atque secundo aspirato scribitur: mons seu collis pna si alio nomine helicon uocatus. Fuitque Apollini sacer: unde Martialis: Quid tibi cum cirrhæ: quid cum pmetridos unda. Et idem cirrhæ: ut Iuue. in satyra Exemplo quodcumque malo inquit: Et cirrhæi spicula uatis.
- C**yrillus prius cum. c. exili & y. græco: sequens cum. i. latino & duplicato. l. scribitur: nomen est uiri proprium.
- C**hilo cum. ch. aspirato & i. latino atque unico. l. scribitur: fuit philosophus lacedæmonius: patre Demageto uno ex septem sapientibus græciæ. hunc Plinius li. vii. naturalis histo. eius sententiæ auctorem fuisse dixit: quæ in templo Apollinis litteris aureis scripta fuit γινώσι σε αὐτόν. i. cognosce teipsum. Idem teste Laertio elegiam scripsit aduersus ferme ducentos in qua dicebat futurorum prudentiam ratione posse comprehendere uirtute uiri. Hunc eundem Herodo. li. histo. i. cum Hippocrate in olympia conuenisse ostendit. Fuit idem in loquendo breuis: ob quod Aristagoras melesius eum breuiter loquendi modum chilonium appellauit. Senuit circa primam & quinquagesimam Olympiadem: quo tempore uiguit Aescopos. obiit pisa amplexus & osculatus filium quod fuerat in olympia coronatus. Defunctum aiunt ex imodico lætitia & imbecilli senio.
- C**ius cum. c. exili & i. latino scribitur: fluius est thraciæ: quod teste Herodoto li. histo. iiii. ex pæoniis & rhodope

- monte pfluens: medium scindit æmum: & in istrum defluit.
- C**hius cum. ch. aspiraco & i. latino scribitur: insula est in mari ægæo: habens aruisum promontorium: a quo aruisia uina deducebantur. Virgi. in daphni. Vina nouū fundaz calathis aruisia nectar. Et habet chijs i primitiuo penultima breuē: ut Lucanus in. viii. Quas asine cautes. & quas chijs asperat undas. At i deriuatiuo pducit ut Horati^o li. ii. sermonum: Cæcuba uina ferens alchon chium maris experts.
- C**isseus cū. c. exili & i. latino atq; duplicato. s. & eu. diphth. scribit: fuit teste Virgi. li. ænei. v. rex thraciz: dicente Aenea: cratera ipressum signis: quē thracius olim Anchisæ genitori in magno murmure cisseus Ferre sui dederat monumētū & pignus amoris. Fuit & pater Hecubæ uxoris Priami: ut ostēdit Euripides ἐκείνου αἰὲς ὡς ἀλόχοιο ἐκείνου ἄϊο γέγονος τῆς κισσεως. Ex quo patronymicū fœmininū pficiatur cisseis. Vt Virgi. li. ænei. vii. Cisseis pregnans ignes enixa iugales.
- C**yssus cum. c. exili & y. græco atq; duplicato. s. scribit: genus est hederæ: quæ teste Pli. li. xvi. naturalis hislo: sola omnium genere sine adminiculo stat.
- C**ithara cum. c. exili & i. latino atq; th. aspirato sequente. a. uocali scribit: instrumentum est musicum: quod etiam lyra dicitur.
- C**itharædus priā cū. c. exili & i. latino sequēs cum. th. aspirato: & penultima cū. æ. diphthongo scribit. Naz componit ex cithara: & ὠιδόσ cantor: ubi diphthongus ex. ω. mega & i. puo cōuertit i. æ. diphthongum nostrum quæ admodū supra uidimus: eum de illa tractauimus. Mulier uero dicitur apud Terentium citharistria: sicut a cymbalo cymbalistria: at cantrix seu cantatrix dicitur apud eundem psaltria a psallo uerbo græco: quod apud nos est canto.
- C**ythera prima cū. c. exili & y. græco: penultima cum. th. aspirato sequēte. e. absq; diphthongo scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia ciuitas cyprii: a qua Venus ipsa cognominat. Eadem litteratura scribit insula quæ ultima ex cycladibus ponit. Laerti^o uero laconiz insulā dixit: quæ pri^o porphyris dicta fuit: ut in ea dictione uidebimus: sed ob celebratū Cythereæ tēplum: quod in illa erat cythera neutri generis & tantūmodo i plurali cognominata fuit. Virgi. in. i. ænei. Hūc ego sopitū somno sup alta cythera Recodā: & li. x. Est paphos idaliumq; tibi sunt alta cythera: sicut hæc solēnia & hæc artaxata i plurali simili mō tātummodo declinant: ut Iuue. Sic pretextatos referūt artaxata mores. de qb^o in suis dictionib^o uidimus uidebimusq;.
- C**ytherea priā cū. c. exili & y. græco sequēs cū. th. aspirato & e. uocali tā i penultima q; ātepenultima absq; diph. scribit: sane apud græcos in penultima ē. ei. diphthong^o: ob quod dixit Serui^o sup. vi. ænei. dici cytheream p cytheriā: hoc est uoce græca ubi illa diphthongus sic sonat. Et ē cytherea Veneris cognomē a cythera urbe cypri: ut in precedenti dictiōe uidimus. Vnde uocabulum cythereia & cytherei^o p diuisionē. ei. diphthongi deducit: ut Oui. li. metamorpho. xiii. Fert humeris uenerabile onus cythereius heros.
- C**ythereis ut superior dictio & cū. i. latino in fine scribit: nomē fuit libertæ Volūmii. Quā Gallus amauit: & Licorim in ultima æglōga: quæ gallus inscribit Virgi. nominauit.
- C**ithæron prima cū. c. exili & i. latino: sequēs cum. th. aspirato & æ. diphthongo scribit. Vnus ē ex iugis pnaſi montis boetiz: nō longe a thebis: quē Lactanti^o dixit li. i. diuinarū institutionū: sic quoq; dicit: qā frequenter sup ipō cantu cytharæ Orpheus psonaret. Quod Oui. li. metamorpho. iii. prius cōfirmasse uidet cum ait: Vadit ubi electus facienda ad sacra cithæron: Cantib^o & clara bacchantū uoce sonabat. Nam i eo persancte colebat Bacchus. Quin & in illo Pentheus atq; Orpheus dilaniati fuerunt.
- C**ytorus priā cū. c. exili & y. græco: penultima cū. t. exili & o. uocali scribit: mons ē teste Solino minoris asiz in paphlagonia porre^o i spatū trium & sexaginta miliū buxo fertilis: quæ ut ait uento mota æstus imitatur undaz: dicente etiā Virgi. li. georgi. ii. Et iuuat undantē buxo spectare cytoron.
- C**ythisus priā cū. c. exili & y. græco: secūda cū. t. simplici & i. latino: qn & unico. s. scribit: frutex ē teste Plinio circa finē li. xiii. naturalis hislo. ab Antilomacho atheniensi miris laudib^o predicat^o pabulo ouium: quo modo dico pinguefcūt & quadrupedia aut iumēta hordecum spernūt. hæc ille. Quare dixit Theocritus.
α αἴξτων κῦτισον ὁ λυχοσ τὰν αἶγα δλωκεῖ
α γέρανος τωροτρον ἔγω λέπτί τιν μελάνημαί.
- Ex qb^o ea trāslulit Virg. quādo dixit i corydone: Torua lezua lupū seqt: lupus ipse capellā: Florentē cythisus seqt lasciuia capella. Et subdit Pli. ad ea quæ supra dixit. Nō ex alio pabulo lactis maior copia aut melior. Et infra subseqt iuent^o hic frutex in cythiso isula: ide trāslat^o in oēs cyclades: mox in urbes græcas casci puētū. hæc ille. iō dixit Serui^o sup. ii. georgi. ab ea isula: i qua abūdat nomen assumpsisse. Et pgit Pli. ppterea qd maxie miror rarū eē i Italia nō æstūū: nō frigore: nō grandinū: aut niuis iniuriā expauescit. Adicit Iginus: ne hostiū qdem ppter nullā gratiā ligni: nec formam eius fruticis faciēue declarat: ut reliquoz fecit.
- C**hytrapos priā cū. ch. aspirato & y. græco: sequēs cū. t. exili scribit: dicitur ille tripos q chytram. i. ollā supra ignem detinet. Et seqtur ultime dictiōis declinationē quæ est pos podis ut Oedipos: & similia.
- C**yzicus prima cum. c. exili & y. græco: secūda cum. z. consonante & i. latino: ultima cum. c. exili scribitur: ciuitas fuit asia nobilissima sita in cherroneso maris propontidis mœnibus arce & turribus marmoreis: qsi altera roma: ut scripsit Florus libro. iii. Vnde ait Ouidius li. i. de tristibus:

Hincq; propontiacis harentem cyzicon oris:

Cyzicon æmonia nobile gentis opus.

- C** larius cum. c. exili & i. latino scribit: fluuius est cãpania ppe neapolim fluens: & acerras dicitur a κλαρῶν: quod est uiola qua illius ripa abundare dicuntur.
- C** larium cū. c. exili & i. latio scribit: oppidū ē teste Seruio sup. iiii. ænei. i. cōfinio colophoniog. Vnde Apollo Clari⁹ dicitur ē: quod nō lōge ab epheso qdā eē referūt. Vbi Iuppiter Neptun⁹ & Pluto mūdi ipia sibi iuicē sunt sortiti. Vnde Pli. li. v. naturalis histo. cum de epheso loqrētiq; inde Apollinis clarii phanū lebetos fuit
- C** laros cum. c. exili scribit: insula ē una ex cycladibus: a qua ut nōnulli putant Apollo clarius dicitur ē: quod Homerus in hymno Apollinis asserere uidetur.
- C** larius cū. c. exili & i. latio scribit: cognomē est Apollinis: uel ab oppido in cōfinio colophoniog. Vel ab insula claros: in qua ut dicūt clara ē urbs: i qua religiosissime colebat clarius deus dicitur ē. Ouidius lib. ii. de arte: Et clario delos amata deo: Idem circa initium libri fastog: Et clario missa legenda deo.
- C** lassica cum. c. exili & duplicato. s. scribit: sunt teste Petronio grāmatico cornua tuba quaz cōuocandi cã facta erant. & ut ait a calando classica dicta sunt: de quo i dictione calēda uidimus.
- C** lazomene cum. c. exili in pria & z. cōsonante in secunda scribit: urbs ē in cōfinio æolia & ionia: quam sub lydia nōnulli historici quādoq; posuere.
- C** learchus prima cum. c. exili & ultima cum. ch. aspirato scribit: quasi cleos. i. gloria: & archos princeps: fuit philosophus solensis
- C** leantes cū. c. & t. exilibus scribit: fuit Afius philosophus & Phaniū filius: & teste Antisthene pugil primum deide pfect⁹ athenas cū q̄ttuor drachmis discipulis factus ē Zenōis. Fama ē ipm laboriosissimū fuisse: adeo ut iopia cogente se mercenariū faceret: ac noctu qdē i hortis hauriret aquas. Interdiu operā studii liberalibus daret. Pisebat etiā sape farinas. Ingeniū obtusum diligētia uicit. Cōposuit libros pulcherrimos de tpe: de sensu: de arte: de appetitiōe: de antiquitate: de diis: de hymenæo: de gigantibus: de arte amatoria: de politicis: de legibus: & alios q̄plures. Tumuit illi giguia ac putruit. medicorū sentētia biduo se a cibo abstinuit: cōualecente ipso & medicis sibi cōsuetā pmittētib; iteg sponte sua fecit abstinetiā q̄ cōsumpt⁹ ē: & extit⁹ Alii dicūt amore alterius uitæ manū sibi iniactisse: audito a se Zenonis ānis. xix. Cuius ānos: hoc ē nonagesimū æquasse dicit. Et ille idem ē q̄ Cloates cum. o. post. l. a Iuue. dicit cum ait in. ii. satyra: Et iubet archetypos pluteum seruare cloantas. At Cloanthus cū. th. aspirato: alius fuit ut i ea dictione uidebimus.
- C** leobolus cū. c. exili & unico. l. i. ultima scribit: fuit lindius Euagore fili⁹ unus ex septē sapiētib⁹ græcie. Cui⁹ genus pleriq; ad Hercule referūt: dicitq; illum petiisse ægyptum p̄cipiēda philosophia gratia. Natamq; illi filiulam Cleobolinā: quam ex ametrogē anigmatum uatem aiūt. Fuit hic tpe Solonis ad quem epistolam direxit: obiit annorū. lxx.
- C** leombrotus cū. c. & t. exilibus scribit: fuit teste Plutarcho uir lacedæmonius: & Pausania filius.
- C** leostratus absq; aliqua aspiratiōe scribit: fuit nomen cuiusdam uiri atheniensis.
- C** leomenes cū. c. exili & absq; aliq̄ diphthōgo scribit: fuit teste Herodo. li. histo. ii. uir sua atate iustissimus.
- C** leone cum. c. exili scribit: urbs est arcadia in nemæa regiuncula.
- C** leonymus cum. c. exili & y. græco scribit: nomen fuit uiri pprium.
- C** lericus absq; aliq̄ aspiratiōe & cū. i. latio scribit: dici pōt q̄si sortitus. Nā a κληροσ: quod ē fors deducitur.
- C** lepsydris pria cū. c. exili secunda cū. y. græco & penultima cū. i. latio scribit. Vas ē quoddam i fundo crebris & minutis foraminibus pforatū: qn & e latere superiori quodā foramine aptū: quod sanē uas cū aqua implet: & ide supius foramen digito claudis: ne uacuū des: cōtinet aq̄ iterius nec effundi pōt. S; cū apit q̄a acruices eius qd̄ euacuat sup̄plere pōt p̄ rimas ipsi⁹ fundi sparsiz diffundit. Sane nōnūq; simili uase designabāt ap̄d̄ antiquos horæ. Et a κλεπτω quod est furor: & uλαρι: quod ē uas aqueū cōponit q̄si aquā furetur.
- C** limax cū. c. exili & i. latio scribit: dicit latine scala: qd̄ tā i plurali q̄ i singulari idē significat: & in utroq; numero cōperit. Est etiā climax figura cū de uerbo ad uerbū sit gradatio: ut Virgi. i. Alexi: Torua leana lupuz seq̄ lupus ipse capellam: Florentē cyntifum sequit lascua capella. Et illud Mars uidet hāc: uisamq; cupit: potiturq; cupita. Vnde Aphricanus mō cōsimili aiebat: ex inocētia nascit dignitas: ex dignitate honor: ex honore imperium: ex imperio libertas.
- C** lymene cū. c. exili & y. græco & absq; aliq̄ diph. scribit: fuit teste Hesiodo i theogonia nymphæ una oceanii & Tethyos filia: de qua Virgi. li. georgi. iiii. Inter q̄s curā clymene narrabat inanē. Fuitq; mater Phaethōtis: de qua Ouidius li. metamorph. i. Et tulit ad clymenen epaphi cōiucia mater. Altera fuit ministra Helenæ decoris oculis redimita: ut dixit Homerus li. iliados. iiii. quam unam & Aethram alterā comites in patria habuerat. Vnde ait Ouidius in epistola Helenæ ad Paridem:
Cætera p̄ sotias clymenen æthramq; loquamur.
Quæ mihi sunt comites consiliumq; duæ.
- C** lio cum. c. exili & i. latino scribit: fuit musag; una a cleos quod est gloria cognominata: ut uidebimus in dictione musæ: de qua Ouidius li. fastog. v. Clioq; & curua: scita thalia liræ.

- C** Iyæmnestra prima cum. c. exili & y. græco: secūda cum. t. exili & z. diphth. penultima cum. m. ante. n. in eadem syllaba & c. absq; diphth. ultima cum. t. exili scribit. Quia q̄ insci q̄dam moderniores scripturam eius dictionis prorsus corruerūt: fuit Tyndari filia ex Leda uorq; Agamēnonis: & mater Horestis: quæ cū adulterasset cum Aegypho Thyestis filio: Agamēnonem a bello troiano redeuntem teste Iuuenale media inter pocula interfecit.
- C** litomachus priā cū. c. exili & i. latino: sequēs cū. t. similiter exili: ultima cū. ch. aspirato scribit: fuit philosophus carthaginēsis: & lingua patria Hastrubal uocabat: in q̄ etiā philosophari coepat. Venit athenas quadraginta ānos nat⁹: adiuitq; Carneadē: q̄ hominis industriā admirat⁹: eū curauit studiose doceri: euasitque ita clarus ut Carneadi successerit. uersat⁹ ē in tribus sectis academica: peripatetica: & stoica.
- C** linias cū. c. exili & i. latino utrobicq; scribit: & nōnunq; sine. s. finali: apud græcos uero in priā ē. ei. diphthōgus: fuit teste Plutarcho pater Alcibiadis. Alius fuit cretēsis: de quo Plato i legibus meminit.
- C** lypeus cū. c. exili & y. græco scribēdū ē ostendit Plini. li. xxxv. naturalis histo. ostendens a γλυφω: quod ē sculpo deriuari: quasi γλυπτοσ: hoc est sculptus. Ita ut. y. mutet in. c. nostrum sicut cōtra ob uicinitatem litterarū: ut in antehabitis ostendimus. Vnde ait sic Plinius: scutis enī qualibū apud troiā pugnatum ē: continebant imagines. Vnde & nomē habuerūt clypeorū. Non ut puerfa grāmaticorū subtilitas uoluit a diendo deduci. hæc ille. cluere enī atiq; pugnare dicebāt. Et subdit pœni ex auro factitauerē clypeos scultis imaginibus: & secū in castris tulere. Quare nomē clypeorū a γλυφω quod ē sculpo habere uoluit.
- C** lystrū priā cū. c. exili & y. græco scribit. Instrumētum ē ad expurgandū uentrem.
- C** lytius priā cū. c. exili & y. græco: penultima cum. t. simpliciter non aspirato: & i. latino scribit: fuit teste Homero filius Laomedontis: & frater Priami. Alterum posuit Virgilius libro. ix. æneidos cum ait: Et clytium & Iydem & amicū cretea musis.
- C** litor absq; aliqua aspiratione & cū. i. latino scribit: dici pōt inuitator: & inde clitorius.
- C** litori⁹ cū. c. & t. exilib⁹ atq; i. latino scribit: ē arcacliz fons q̄ semel pot⁹ odiū facit uini: ut uidebim⁹ i dictione Proetus. De eodē Ouidius metamorpho. xv. Clitorio q̄cūq; sitim de fonte leuauit Vina fugit: & reliqua.
- C** litumnus priā cū. c. exili & i. latino: penultima cū. t. exili: & ultima cum. m. ante. n. scribit. Et ut græci quādam ferūt dicit quasi clitor: hoc est inuitator amnis. Sic enī in historiis Dionis de. ii. bello punico p̄ fonte umbriæ positum cōperi. Nostri uero dicūt eē in ualle spoletana apud radices montis: cui treuiū oppidum iminet: & fluuium ex se effundere apud ueuanā & spoletum: q̄ tādē topino fluuijo iunctus in thyrī cadit. Ex hui⁹ aqua si bos biberit: & cōcaperit: nō solum grādes tauros: sed penitus albos p̄ducit. Quod Virgilius libro georgicorū. ii. tetigit cum ait:
Hinc albi clitumne greges: & maxima tauri
Victima: sæpe tuo perfusi flumine sacro:
Romanos ad templā deū duxere triumphos:
- C** loanth⁹ priā cum. c. exili: ultima cum. th. aspirato scribitur: nomen fuit troiani cuiusdam Aeneæ comitis: compositum ex cleos quod est gloria: & ανθος flos: quasi gloria sit floris: & propter altiore sonum magis. o. q̄. e. in prima retinuit.
- C** lonus cū. c. exili scribit: nomen fuit uiri p̄priū aurifabri: deductū a κλω quod est frango: & inde κλωνος ramus: de quo Virgilius li. ænei. x. Quæ clonus eurydes multo cælauerat auro.
- C** lonius cū. c. exili scribit & i. latino: fuit unus ex q̄nq; ducibus boetiorū: q̄ cū q̄nquaginta nauibus ad troiam nauigarūt: ut ostendit Homerus li. iliados. ii.
- C** lotho cū. c. exili & th. aspirato scribit: habetq; apud græcos accentū i fine: una ē ex parcis: ut uidimus i dictione atropos. Alter eodē nomie fuit nymp̄ha marina: una ex filiis Nerei: de q̄ Virgi. li. ænei. ix. ait:
Magniq; iubebo Aequoris esse deas: quales nereia clotho
Et galatea fecant spumantem pectore pontum.
- C** loaca absq; aliqua aspiratione a nostris scribit: atq; græcā dictionē eē nōnulli affirmant. Ita ut a cochlea cōmutatis q̄busdam litteris deriuet: q̄a eos subtextus cōmeatusq; habere uideat: quos habet cochlea. Alii latinam dicūt & a colando deductā eē uolunt: dicente Vlpiano de cloacis: cloaca est locus cau⁹: p̄ quē colluuiēs quædā fluit. Festus uero dixit cloacā a cloacare: quod ē ignare deduci. Sed subdit Vlpianus cloacæ autē appellatione & tubus & fistulæ cōtinent. Et inde seq̄tur ad salubritatē ciuitatum & ad tutelā ptinet: ut cloacæ purgent & reficiant. Nam & cælū pestilēs & ruinam minant imūdiaciā cloacarū. Sane Liuius teste li. ii. ab urbe: Tarquinius foros i circo faciendos & cloacā quæ maxima receptaculuz oīm purgamentorū sub terra agēdam: q̄bus ut subdit opibus uix noua hæc magnificētia q̄cūq; adæquare potuit. Et Plin. li. xxxvi. natu. histo. cū romana quædam ædificia cōnumerasset. subdit preterea cloacas opum oīum dictū maximū suffossis montibus atq; urbe pensili subtrusq; nauigata. Et subsequit id. M. Agrippa fecit in ædilitate post cōsulatum: connicatis septē annibus cursu præcipiti torrentū mō rapere: atq; auferre oīa coactis. Et plura admiranda quæ de huiusmodi rebus idem auctor p̄sequitur.
- C** lhamys priā cum. ch. aspirato: & ultima cum. y. græco scribitur: indumentum est militare & comicum: ut dixit Iulius

dixit Iulius Pollux:

- C**hlæna prima cum.ch.aspirato sequente.l.&.æ.diphthongo scribitur.Genus est uestimenti quod desuper alia portabatur:ut Lucilius libro.xx.a Parthenio inducitur qui ait chlænam desuper indutam scædauit.Sic Homerus li.iliados.ii.Vlyxem inducit dicentem cõtra Therfitem: si offendero te iterũ talia facientẽ præhẽdam:& denudatum oibus uestibus non modo tibi auferã χλαίνας τῆδε χιθωνας:hoc est chlæna & tunica sed ut subdit etiã ea quæ pudenda tegũt.Idez li.x.δμφί λαρα χλαίνας τερονήσατο.At Virgilius libro ænei.iiii.sine.ch.tantũmodo lænã dixit cũ ait:Ardebat murice læna:ut i ea dictione uidebimus.
- C**hloris cũ.ch.aspirato &.i.latino scribitur:fuit una Amphionis Orchomeni regis filia:uxorq; Nelei & mater Nestoris atq; aliorum.xi.filiogz.Altera ab Ouidio dea florum ponit:quæ cũ nymp̃ha eẽt non ignobilis:& Zephyro nuberet:quasi dotis loco id muneris a marito accepit:ut florum oim potestãtẽ haberet: unde inquit ip̃a ad Oui.libro pastorũ.v.Chloris erã quæ flora uocor corrupta latino:Nominis ẽ nostri littera græca sono.Huius sacra floralia dicebant instituta:teste Pli.libro.xviii.naturalis histo.urbis año qngentesimo sextodecimo ex oraculis sibyllæ:ut omnia bene deflorescerent.Nam ut idem auctor rettulit: tria tempora fructus metuebãt: ppter quos instituerũt ferias diesq; festos rubiginalia:floralia:uinalia. Rubiginalia Numa constituit año regni sui.xi.quæ nũc agunt ad.vii.calendas maii:quoniam tũc fere segetes rubigo occupat.Diem uero floralium Varro determinat.Sole tauri ptem.xiii.obtinẽte.Ita ut si in eo quadriduo iciderit plenilunium fruges & oia quæ florebut lædi necesse erit.Vinalia nono calẽdas martii degustãdis uinis instituta:quæ nihil ad fructus attinent.
- C**hloelia cũ.ch.aspirato &.o.atq;.e.sepatis apud græcos atq; unico.l.sequente:&.i.latino scribitur.Virgilius tamen.o.&.e.cõiunxit in uerfu ut infra uidebimus:fuit uirgo romana:de qua late Liuius li.ii.ab urbe scriptis:hæc Porfenæ hetruscoruz regi cum pluribus aliis romanis utruq; sexus obses data fuit:ut si Porfena hostes a ianiculo remoueret:romani agros dudum ueniẽtibus ablatos restituerent.Sed illa cũ liberatuz ab hostibus ianiculum cõspexisset:dux cateruæ uirginũ effecta inter hostium tela cum illis aufugiens natando thybrim ptransiuit:Et uirgines oẽs ppinquis suis restituit.De quo Virgi.li.ænei.viii.Et fluuiuz uinclis inatet chloelia ruptis.Quam solam cuz Porfena restitui sibi omnino exposceret:admiratũ uirginis uirtutẽ partem aliam obsidum quos impuberes illi elegit ei largitũ est:& honoratã remisit.Vnde Iuue.Quod mirareẽ cum coclite mutius.Et quæ imperii fines thyberinum uirgo natauit.
- C**nidios cum.e.exili sequente.n.in eadem syllaba &.i.latino scribitur:una est ex quib; ciuitatib; dorica græcia:ut ostendit Herodotus libro histo.i.in hac teste Plinio li.naturalis histo.vii.templum fuit Veneris & simulachrum sculptum a Praxitele neutiq; a libidinoso complexu tutum.Vnde cõterraneus meus Carolus aretinus in elegia ad Poggium.
Praxitelesq; cnidi rursus te marmore signet
Pulchra uenus:quo sit nobilis ipsa cnidos:
Deniq; lysippus fingat spirantia signa:
Omnia mercurio cedere uisa meo.De qua Venere late uidebim; i dictione Praxiteles.S; ut ait Pli.li.xxxvi.naturalis histo.sunt in cnido & alia signa marmorea illustrium artificuz Liber pater Bryafidis:& alter Scopæ & Minerua.
- C**nosus cum.c.exili sequẽte.n.i eadem syllaba scribitur:urbs fuit i creta Minois regia:unde cnosius cnosia cnosium deriuat:quæ ob uicinitatẽ litterarum moderniores cum.g.scribunt.Virgi.lib.geor.primo:Gnosiaq; ardentis decedat stella coronæ:quam a Vulcano fabricatam Ariadne filia Minois a Venere dono accepit: ut in dictione Ariadne uidimus.
- C**noaspis cũ.c.exili &.i.latino scribitur:fluuius est medoz:q; apud p̃sas i tigris decurrit.hui; aq; teste Solino adeo dulcis ẽ:q; q̃diu reges p̃saz i regno erãt:ex eo sibi pocula semp uolebãt:& si pegre graderẽt secũ deferebãt
- C**noctus absq; aliqua aspiratione & cũ.y.græco scribitur:habetq; apud nostros accetum i penultima:fluui; dicitur isernalis:q; ex styge palude nascit:& a poetis sapius decantatur.
- C**ochlea prima cum.c.exili & sequẽs cuz.ch.aspirato scribitur:testa est limacæ:quæ & nõnunq; pro ip̃a limacæ ponitur:ut Plinius libro.xviii.limacæ inquit nascunt in uitia:& aliquando e terra cochleæ minutæ murum in modum erodentes eam.
- C**ochliarium prima cũ.c.exili:sequens cum.ch.aspirato scribitur:sequẽte.l.&.i.latio utrobicq; scribitur:& a cochlea ob eius similitudinem deriuatum est.
- C**ocche ut i antiquissimis & emẽdatissimis codicib; nostris cõperi:pr̃ia cũ.c.exili utrobicq; & ultima cum.ch.aspirato scribitur.Nam apud græcos nusq; dictionẽ hãc legi:quã tamen qdam græcam eẽ cõtendũt: nec illi; deriuatõnẽ exquirere ualuit:& ut qdam putãt unum corruptũ designat:quod indicare uidef Iuue.cũ ait i satyra Vmbritii:Cuius aceto:Cui; cocche tumes.nec stare põt cõcha ut qdam syllabarũ ignari male legunt Sed stare tamen põt cõche p pisce quod inueniri nõnulli affirmant in Martiale.
- C**ocles cũ.c.exili utrobicq; scribitur:fuit teste Herodiano grãmatico tractatu de noie ap; antiquissimos cognomen habetium unũ oculũ:unde oculũ a latinis primo tractũ qdã uolũt.fuit itaq; apud romanos cognomen

M

- Horatii cuiusdam inelyti & fortissimi cuius dicente Plinio de uiris illustribus cum Porfena primo impetu cepisset ianiculum. Horatius cocles illo cognomine quod in alio praelio oculos amiserat: pro pōte sublicio stetit: quem fuisse ligneum dixit Seruius super. viii. aenei. Et tādū hostium impetū solus ille sustinuit: quādiū pontem post se cōfractū fuisse a suis p̄sensit. Et inde p̄t erat armatus in thyberim se cōiacit: atque ad suos enatans magna cum gloria euasit: dicente Virgi. libro. viii. aenei. Illum indignanti similem simileq; minanti Aspiceret pontem: q̄a auderet uellere cocles.
- C**odrū cum. c. exili scribitur: fuit teste Seruio in Dalphnim dux atheniesiū: qui orto bello iter laconas & atheniensēs. Cum respondisset oraculum illos posse uincere: quorū dux perisset: habitu humili profectus ē ad hostium uicina tentoria: & illic iurgio eos in eadem suā instigauit. Quare a nullo cognitis & interfecit fecit locū oraculo. Vnde teste Iustio li. ii. hostes cognito Codri corpe p̄ anulū quē gestabat: sine plio discesserūt.
- C**emiterium absq; aliqua aspiratione & cū. c. diphth. i. prima atq; i. latino utrobq; scribitur. Et a graeco uerbo deducitur: quod ē κοιμωμαι. i. dormio: cum mortui eo in loco dormire dicantur.
- C**enobium prima cū. c. exili & c. diphth. penultima cum. i. latino scribitur: locus dicitur in quo communis uita ducitur. Nam cōponit: a κοινοσ quod est cōmunis: & Βιοσ uita.
- C**ena cum. c. exili & c. diphthongo scribitur. Nam a κοινή quo est cōmunis transfertur: q̄a plures semper in cōmune cenare cōsueuerant. Vnde reprehendit eos Iuue. in. i. satyra qui cōtra maiorum cōsuetudinē secreto cenabāt: & ut ita dicam cōtra uocabuli institutionem agerent. Quū dixit: Quis fercula septē Secreto cenauit auis. Et in eadem satyra: Optima siluarum interea pelagiq; uorabit Rex horum: tuacuisq; toris tantum ipse iacebit. Nam ut ait Festus id olim erat cena quod dicitur prandium: ab ea hoīm cōitate cena dicitur potuerit: & sic quoq; a poetis nostris p̄ utroq; obseruatum uidet.
- C**enaculum cum. c. exili utrobq; & c. diphth. scribitur. Et a cenando nomen assumpsit: locus est superior domus ad cenandū aptus: hoc ē sine inferiore taberna & officina. Vnde non tam pro loco cenandi q̄ p̄ parte domus superiore dicitur: accipitur dicente Varrone Vbi cenabant cenaculum uocitabant: postq; in superiori pte cenare cōeperunt: Superior domus uniuersa cenaculum dicta. accipit etia; a poetis nostris nōnunq; significatione diminutiua pro loco ubi pauperes & iopes cenare cōsueuerūt. Iuue. i. satyra Oibus in terris iquit Temporib; diris igit iussuq; neronis Longinū & magnos senecae praediuitis hortos Clausit: & egregias lateranorum obsidet aedes Tota cohors: rarus uenit in cenacula miles.
- C**enatio cū. c. diphth. similiter scribitur: & a cenado deducit. Pōnif a nostris poetis pro loco ad cenandum: s; in imo domus. Iuue. in satyra Et spes & ratio inqt: Et argentem rapiat cenatio solem.
- C**aelum ut qdam uolūt cū. c. diphth. scribitur. Et deducit a caelo uerbo quod ē sculpo: uerbu uero a κολαον quod ē cōcauū: q̄a i scultura id necessario exigi dicitur. Et inde cœlebs: oia cū. c. diphth. scribunt. Aliis uero magis placet cū. z. diphth. scribēda hęc esse: secundū quod latius uidebim; i dictione diphthongus.
- C**elestria prima cum. c. exili & c. diphth. antepenultima cum. y. graeco & penultima cum. i. latino scribitur uocabulum est quo qdam ex nostris antiquis usi sunt: indicantes per illud cauam syria; . Nam ex κοιλια qd est caua: & σϋρια componitur.
- C**œus cum. c. exili & c. diphth. scribitur: fuit gigas filius Titani & Terræ: qui in cœa ifula superbissime regnū tenuit: a quo insula traxisse nomen dicitur: de quo meminit Virgilius libro georgico. primo cū ait: Cœūq; iapetumq; creat: scænūq; typhœa.
- C**olaphizo cū. c. exili & unico. l. atq; i. latino & z. consonāte scribitur: idem ē quod apud nos alapā incutio.
- C**olaphus cum. c. exili & unico. l. scribitur: a nostris quibusdam alapā dicitur: & descendit a κολαφιζω: quod est alapam incutio. Iuue. in satyra: Scire uelim ait: Nos colaphum incutimus lambenti crustula seruo. Tertius plus quingentos colaphos in fragit mihi.
- C**olyma cū. c. exili & unico. l. atq; y. graeco scribitur: dici pōt a nostris uetatio: quo uocabulo usum Afraniū dicunt in menachinis cū ait: colyma a lenone sancitum ē. Naz deriuat a κολυω quod ē ucto: quod in p̄terito facit uetui & supino uetitum: inde uetatio & non uetatio. Nam nomina quæ ueniunt a uerbis primæ cōiugationis positionē supini habētib; in itum uel in ōum: praeter ceterorum uerborū legem exeūt in atio nō in itio nec in ōtio: ut praesto praestiti praestitum: praestatio nō praestitio: cubo cubi cubitum: cubatio non cubitio: domitum domatio: nō domitio: sonitum sonatio non sonitio: crepitum crepatio: nō crepitio: tonitū tonatio nō tonitio: licet dicamus sonitus crepitus tonitus: non sonatus crepatus tonatus. Fricūz fricatio nō fricatio: & ita in ceteris. Sectio tamen crebrius reperit q̄ secatio. Lauo & potio non habent supina neq; i atū neq; in itum neq; in ōum: sed in otum. Idem formant nomina sua lotio & potio. Vnde sunt lotor & potor nomina uerbalia: & lotium pro urina: prima tamen breui non longa. Aliquando reperitur lauatum & potatum: unde sunt lauatio & potatio: lauatorq; & potator. Iuuo uero alio modo format deriuatiuū uidelicet iutum. Ceterum ex alio supino iuuatum facit iuuatio: ab illo fit iutor: seu poti; adiutor. Ex ceteris aut pauca sunt nomina uerbalia in or. ut domitor & nō domator. Et sector q significat uenditorē bonor; exilis: & ut aliqui uolunt emptorem. Et sectio ipa hęc actio.
- C**olyphium prima cū. c. exili: sequēs cum. y. graeco: & penultima cum. ph. aspirato & i. latino scribitur. Et apud

quosdam poetas græcos: uti apud nostros p cibo: quō luctatores utebant. ut Iuue. in satyra Ultra sauro-
tas: Luſtantur pauca comedūt colyphia pauca.

Colica cū. c. exili utrobique: & unico. l. atq; i. latino scribitur: passio ē intestini: quod græce colon dicitur: Vnde
nomen assumpsit.

Coboliū cū. c. exili & unico. l. atq; i. latino scribitur: Vestis erat sine manicis: & descēdit a κολίβω qd' ē breuior.

Colocasia cū. c. exili utrobique & unico. l. atq; unico. s. & i. latino scribitur. Est teste Pli. li. xxi. natu. histo. nobilif-
sima herba in ægypto: quam cyamon aliqui uocant: spectabilis foliis & latissimis etiam si ad arbores com-
parentur: quæ cū aqua in uasis sæpe impleta gratissimam potationem reddūt. pducitq; fabā in arenoso so-
lo decoctam: quæ gratum etiam ad nos traducta saporem reddit. hæc ille. Vnde eam esse putō: quam fabaz
ægyptiam uulgo uocamus.

Colocyntha absq; aspiratione: & cū. y. græco scribitur: quam nostri transcribere in penultima cum. q. consonāte
consueuerunt: ac conuertētes. y. græcum in. u. & superaddentes. i. latinum dicūt coloquinta: & ē teste Dia-
scoride agrestis cucurbita.

Colchos prima cum. c. exili: & ultima cum. ch. aspirato scribitur: regio est iuxta pōtum ex parte asiz: quæ re-
gnum fuit Oetæ regis.

Colla cū. c. exili & duplicato. l. scribitur: a nostris dicitur gluten.

Collyriū pria cū. c. exili: sequē cū. y. græco: & penultima cū. i. latino scribitur: medicamē ē oculoꝝ. Vnde Iuue.
in satyra Credo pudiciā ait: Et prurit frict' ocelli angulus inspecta genesi collyria poscit.

Colophon cū. c. exili & unico. l. scribitur: urbs in lydia: quā quidā nobile ferūt ex oraculo clari Apollinis.

Colon cum. c. exili & unico. l. scribitur: dici potest a nobis artus membrum & internodium. Estq; etiam no-
men intestini.

Colossus cum. c. exili & unico. l. atq; duplicato. s. scribitur: græcum uocabulum est: & κολων: quod est mem-
brum deducit. Itaq; p membra & alta statua ponit. Vnde ait Pli. li. xxxiii. natu. histo. moles quippe exco-
gitatas uidemus statuarum: quas colossos uocāt turrib' pares: talis est in capitolio Apollo translatus a Lu-
cullō ex apollonia ponti urbe. xxx. cubitorū qngentis de talētis fact'. Talis in cāpo martio Iuppiter a Clau-
dio Cæsare dicitur: qui decorat pompeiani theatri uicinitate: talis & Tarenti fact' a Lysippo. xl. cubitorum
Refert etiam Apion græcus historicus q Plistonices cognominat: & paulo ante Plinium fuit adhuc tunc in
labyrintho ægypti colossus eē Serapis: smaragdo cubitorū. ix. Sed ante oēs teste Pli. in admiratione fuit
Solis colossus rhodi: quem fecerat Clares lyndius Lysippi supradicti discipulus: qui. lxx. cubitorum altitu-
dinis fuit. Qui post qnquagesimum sextū ānum terræmotu pstratus: iacens quoq; miraculo ē. Pauci pollicē
ei' amplectunt'. Maiores sunt digiti q; plærq; statuæ: uasti specus hiant defractis mēbris. Spectant int' ma-
gnæ molis saxa: quorū pondere stabiliuerat illud cōstituens. xii. ānis tradunt effectum trecētis talentis: quæ
cōtulerant ex apparatu regis Demetrii relicto. Sunt alii cētum minores i eadē urbe ubicūq; singuli fuisse
nobilitati locum. Fuit & in galliæ ciuitate aluernis Mercurius oēm amplitudinem ei' generis statuarū ea-
tate uincens: quæ Xenodorus fecit. Is postq; satis artem ibi approbauerat: romaꝝ accitus est a Nerone: ubi
desiantum illius principis colossus fecit cētum. xx. pedū. De quo uidebimus in dictiōe Roma. Nam ab eo
amphitheatrū ppinquū colosseum uocatum ē. De quo Martialis li. i. epigramatum inquit: Hic ubi fidere
ppius uidet astra colossus: Et crescunt media pægmata celsa uia: hoc ē amphitheatrū ubi pægmata. i. ludī
exercebantur. Et pergit: Inuidiosa feri radiabant atria regis idest Neronis. Nam ibi domus ei' aurea fuerat
Vnaq; iam tota stabat in urbe domus.

Colliuista cū. c. exili & duplicato. l. sequēte. y. græco: & cū. i. latino i penultima scribitur: dicit a nostris nūmula-
rius: & minut' mēfarius: q & idem forte ab illis trapezita uocat: cū & colliuista trapezas habeat.

Colpus cū. c. exili & p. nōnunq; qdem exili: nōnunq; uero aspirato scribitur: dicit a nostris sinus.

Coma cum. c. exili & unico. m. scribitur. Et si habeat primā breuem capillorum ornatum indicat. Nam tunc
quoq; a græcis cum. o. puo scribitur. Si uero habeat illā longam uillā designat: & cuz. o. magno apud græcos
describitur. Et differt secūdum aliquos coma a cæsarie. Quia a cædendo cæsaries dicta fert. Et coma capillos
non cætos indicat ἀπό τῶν κόπτω κατὰ τὴν ἀντιφρασίν.

Comma generis neutri cū duplicato. m. scribitur: & dicit apud nos ptem: nam deriuat ἀπὸ τοῦ κόπτω.

Comarum cum. c. exili & unico. m. scribitur: dicitur teste Plinio libro. xv. naturalis historie: a nostris arbutus
est etiam genus mori.

Comata absq; aliqua aspiratione: & cū unico. m. scribitur: nomē ē pastoris: de quo saepe Theocritus: qn & gal-
lorum regionis cognomē: ubi grandem illi deferūt comam.

Cometes absq; aliqua aspiratione scribitur: & deriuatur a coma quam habere uidetur: ob quod teste Plinio li.
ii. naturalis histo. crinita latine dicitur: & infra subdit cometes in uno totius orbis loco colitur. In templo ro-
mæ admodum faustus diuo Augusto indicatus ab ipso qui inspiciente eo apparuit i ludis quos faciebat Ve-
neri genitrici: non multo post obitum patris Cæsaris in collegio ab eo istituto. De quo Virgilius intellexisse
puto cum ait: Ecce dionci præcessit cæsaris astrum. Maxime cū nō multo post dicat Pli. eo sidere significari
M z

uulgo creditur *Cæsaris* aiam inter deorsu immortalium numina recepta. Quo nomine id insigni simulachro capiti eius: quod mox in foro consecrauimus adiectum est.

Comœdia cum. e. exili & .œ. diphth. in antepenultima atq; .i. latino in penultima scribitur: componiturq; p modum quo supra in generalibus præceptis late ostendimus. Sane fuit comœdia apud græcos duplicis generis: antiqua. f. & noua. Antiqua qdem teste Quintiliano cum sinceram illam sermonis attici gratiam prope sola retinet: tum facidissime libertatis in uitiis insectandis è præcipua. Qua quidè & pro nostra satyra græcos usos fuisse demonstrat. Fuerūtq; in ea præcipui Aristophanes Eupolis & Cratinus: ut in dictōne Prologus late demonstrabimus. Noua uero comœdia eadez uia qua & nostra incedit: i qua nos claudicasse Quintilianus dicit: & ut ait uix leuem umbram græcorū seqmur: adeo ut sermo ipse romanus nō recipere uideat illam solam concessam atticis Venerem: in quo genere eodem teste præcipuus & admirandus fuit Menander ut in ea dictione uidebimus: apud nos uero plures fuerūt: sed soli iam restant Terentius & Plautus. De quo Varro Epistilonis sentētia musas plautino dixit sermone locuturas fuisse: si latine loqui uellēt. S; habuim⁹ olim Cæciliū: Neuium: Licinium: Attiliū: Turpiliū: Trabeā: Lucetium: Ennium. De qbus Iulianus sedic⁹ teste Aulo Gellio hos uersus edidit:

Multos incertos certare hanc rem uidemus:

Palmam poetæ comico cui deferant.

Cum meo iudicio errorem dissoluam tibi:

Vt contra si quis sentiat: nil sentiat:

Cæcilio palmam statuo de comico.

Plautus secūdus facile exuperat ceteros.

Deinde neuius: qui seruet pretio in tertio:

Si erit quod quarto detur dabitur licino.

Post insequi licinium facio attilium.

In sexto sequitur hos terentius.

Turpilius septimum: trabea octauū obtinet.

In nono loco esse facile facio lucetium.

Decimum addo antiq̄tatis cā ennium. Quam sane sentētiam cōfirmare uidet⁹ Gellius: sed non plane Cicero & Quintilianus. Vnde ait ille ad Atticū li. viii. epistola. iiii. secutusq; sum non dico Cæciliū inane ut ex portu in pyræo malus eni auctor latinitatis est. Sed Terentium: cui⁹ fabellæ ppter elegātiā sermonis putabant a C. Lelio scribi. heri aliquot adoleſcētuli coimus in pyræū. Quintilianus in .x. in comœdia maxime claudicauimus: sic Cæciliū ueteres laudib⁹ ferant: licet Terentii scripta ad Scipionē aſfricanum referantur. Quæ tamen sunt in hoc genere elegantissima: & plus adhuc habitura gratiæ si intra uersus trimetros stetitissent. Sane a comœdia comic⁹ deducit. Et is dicit q comœdiam cōposuit. ut Cæcilius Plautus & reliqui. Comœdi uero sunt repræsentatores actoresq; comœdiarū: sicut tragicus q tragœdiam cōficit: & tragœdus repræsentator actorq; tragœdiarum.

Concha prima cū. e. exili: & altera cū. ch. aspirato scribit⁹: genus è piscis ex cancroz genere carentis oculis: ut dixit Pli. li. ix. natu. histo. quæ teste Solino potissime sunt i mari indico: in qbus ut ait repit margarita genus lapidis p̄ciosi. Quin & i eadem orthographia uolūt p uasi capi & tuba. Alii uero p his latinā dictionem uolunt: & sine aspiratione ultimæ scribēdam dicūt: ita ut dicatur quasi cōcaua.

Conchylia prima cū. e. exili: sequens cū. ch. aspirato & .y. græco penultima cū unico. l. & .i. latino scribit⁹: genus est piscium in mari assyrico & indico. ex quoq; incisis conchis lachrymæ emanant: qb⁹ purpura tingit. Idem murices dicunt & sarræ: ut Virgi. i. iiii. aenei. Ardebat murice læna: & li. georgi. ii. Vt gēma bibat & sarrano dormiat ostro. Quare Iuue. i. iiii. satyra de adulatorib⁹ græcis loquens iquit: Horū ego nō fugiā cōchylia. i. purpuras adulationes uel uenena: ut Virgi. li. georgi. ii. Alba neq; assyrio fucat læna ueneno.

Conon cū. e. exili hoc è sine aspiratione scribit⁹: fuit uir atheniensis q tpe pelopōnesiaci belli ad rempublicaz se contulit: in qua magna qdem perægit. Nam teste Aemilio p̄bo p̄tor pedestribus exercitibus p̄fuit. Et p̄fectus deinde classis creatus res magnas mari gessit: in qua potestate phæras cepit lacedæmoniorū coloniam Idem in extremo pelopōnesiaco bello p̄tor erat: cū apud ægos flumē copiæ atheniensium a Lyfandro sunt deuictæ: sed tūc quoq; affuisse Cononē constat: ex quo peius res administratæ in eam calamitatē deuenerūt Verum cū rebus afflictis patriam obsideri audisset: non quasiuit ubi tuto uiueret: sed unde ciuib⁹ suis p̄sidio esse possit: quod tantis laboribus & periculis consecit: ut ultio a Tyriabazo qui sardis præerat: sub amiciciæ specie conuocatus in uincula cōiectus eēt: in quibus aliquādiu fuit sed ut nōnulli scribunt inde ad plaurum regem deduc⁹ apud eum perit. At Dion historicus q fideliter p̄fca scripsisse dicit: effugisse eū scribit & dubitat an Tyriabazo id sciente uel imprudente factum fuerit.

Conopeum cum. e. exili & .e. absq; diphthongo scribit⁹: genus est tentorii ex filo contexti: quod ad euitados culices supra lectum explicari consueuit. Nam κωνόψ græce latine culex dicitur. De quo Iuue. i. satyra. vi. Vt testudineo tibi lentule conopeo.

- C**ontus absq; aliqua aspiratione scribitur: & dicitur apud nos ptica siue sudes.
- C**holera cum.ch. aspirato scribit: dicitur a nostris bilis. luue. in satyra Credo pudicia; ait: Natuseat atq; oculis bilem substringit opertis.
- C**oetona prima cū.c.exili: sequēs cum.&. similiter non aspiratis scribit. Et ē neutri generis ac pluralis numeri apud græcos ficorū genus eē comperi: quæ quidem ab urbe syriæ: quæ cocton dicebatur nomen assumpserunt. Idem Pli. li. xiii. natu. histo. confirmasse uidetur: dicens ficorū caritas minor ē ei⁹ generis: quæ coetona uocant. Et imediate subdit item pruna in damasco syriæ nata: & missa: utraq; iam familiaria. Idem luue. sensisse uidet in satyra Vmbritii: cū dixit de adulatore græculo: Aduectus romā quo pruna & coetona uento. hoc ē eodem modo uenalis. Quin & puas esse ficus ostendere uidetur Martialis in. vii. Paruaq; cū canis uenerunt coetona prunis. Et circa ultimum operis inquit: Hæc tibi quæ cocta uenerunt coetona mensa. Si maiora forent coetona ficus erat.
- C**oons cum.c.exili & duplicato.o. scribitur: fuit teste Homero li. xi. iliados: primogenitus filiorū Antenoris q'cum Iphidamantis fratris mortem ab Agamēnone illatam uindicare uellet: & Agamēnonem solus uulnerasset: ab eodem & ipse interfectus est.
- C**ophinus cū.c.exili & .i. latino scribit: dicitur latine corbis.
- C**orax cū.c.exili scribit: fuit unus frater Tyburti: ut uidebim⁹ i dictioe tybur: & oppidū uulscorum ab eo cognominatū. Alter fuit orator siculus: q' & Tifias primi artificiose dicēdi præcepta litteris mandasse dicunt.
- C**orybates absq; aliqua aspiratione & cum.y. græco scribit: populi fuisse dicunt in creta: qui una & curetes Iouem infantē aluerunt. Nam ut dixit Ouidius li. iiii. fastorum: Pars dypeos manibus: galeas ps tundit inanes: Hoc curetes agunt: hoc corybantes opus.
- C**orydalis cū.c.exili & .y. græco atq; unico. l. scribit: genus ē auiculæ.
- C**orycus cū.c.exili utrobq; & .y. græco scribit: fuit ciliciæ urbs: & eiusdem nominis portus: ac similiter mons optimum crocū deferens: in quo antrum illud eodem nomine famosum a poetis & historicis esse celebrat. Nam ut ait Solinus ē ibidē specus: q' montē impositum mari a summo cauat uertice: patulus hiatus amplissimus: ut etiam Pomponius confirmat q' de huiuscemodi specu plura & admiranda cōscribūt: imo & tribus specubus distinctū illū eē exponunt. Quorū ultimū typhoneum uocant. de quo Lucan⁹: Antraq; latiferi rabiem typhonis anhelat. Simili mō & oia a coryco descendencia scribūt: ut corycius: ut Virgi. li. georgi. iiii. Namq; sub cæbalia memini me turrib⁹ altis Coryciū uidisse senē. Est etiā corycus collis ali⁹ apud delphos cū simili specu: ut Homerus in hymnis Herodotusq; & alii q; plures ostendūt.
- C**ortina absq; aliqua aspiratione & cū. i. latino scribit: ab aliquib⁹ græcū dicit uocabulum. Ego uero illud latinum potius puto: & a coriis tractum ex qb⁹ prio cōficiēbant: qb⁹ & nōnunq; loca magis abdita ab aliis in tēplis separi cōsueuerant. Quare & p eiusmodi loco positum cōperit. Virgi. li. ænei. iii. Et mugire adytis cortina reclusis. ubi ait Seruius: cortina locus est unde oraculi pceptū datur. Pli. uero li. xxxiiii. na. histo. sentire uidet cortinam etiā tripodē eē Apollinis cum ait: ex ære factitauerē & cortinas tripodūz nomie delphicas: quoniā ludis maxime Apollinis delphici dicabatur. hæc ille. iuxta quod Virgi. li. vi. ænei. dixisse uidetur: Neq; te phœbi cortina fefellit. Verū ut inqt Seruius i. iii. ænei. dicit cortia: uel quod Apollinis tripos corio phytonis tect⁹ ē: uel quia certa illic responsa tradūtur: quasi certina. Vel quod est uerius q' cor illic uatis tēditur. Nam cauerna quædam in tēplo Apollinis fuit: ad quam phœbas rapta uaticinabatur: ut ostēdit Lucanus in. v. hæc Seruius.
- C**ortyna uero cū.y. græco & .c. i. initio p urbe cretæ a modernis qb⁹sdā scribit: sed q' apud græcos cū. g. littera habet: & id ab antiq; nostris obseruatum legim⁹: de ea uidebimus in dictioe gortyna.
- C**orydon cū.c.exili & .y. græco scribit: nomen ē pastoris. De quo sæpe Theocritus & Virgilius.
- C**orcyra cū.c.exili utrobq; & .y. græco scribit: insula ē i mari ionio olim phæacū patria & Alcinoi regnū: & a corcyra corcyretus corcyreta corcyretum deducit. Martialis in ultio: Aut corcyreti sunt hæc de frondib⁹ horti: Aut hæc massyli poma draconis erant. De hac etiā Pli. li. iiii. natu. histo.
- C**orylus cū.c.exili & .y. græco atq; unico. l. scribit: ut etiā testis est Priscianus li. i. ubi tractat de mutis circa finem capituli: ubi ex huiusmōi scriptura cū.y. græco arguit: corylūz & nymphā a græcis eē accepta: habetq; accentū in prima: & est arbor ac fructus: quæ a nostris dicit auellana a loco. s. ubi primū compta fuit: de qb⁹ Virgi. in bucoli. Phyllis amat corylos. Et li. georgi. ii. Neue inter uites corylum sere.
- C**orymb⁹ cū.c.exili & .y. græco scribit: pprie fruct⁹ ē hederæ: unde Virgi. in Palæmone: Diffusos hedera uestit pallētem corymbos: & inde corymbiferus. ut Oui. li. fasto. i. Festa corymbiferi celebrabat græcia bacchi
- C**orinthus cum.c.exili & .i. latino: atq; th. aspirato scribit: urbs fuit achaia: quæ primū teste Eusebio lib. de tēporib⁹ a Sisypho latrone Aeoli filio super isthmon in medio maris ionii & ægai cōstructa fuit: & ut i quibusdam Homeri glosulis comperi: Cercyra cognominata fuit. Deinde aucta Ephyra uocata: sed post hæc euerfa: & ab Corintho Orestis filio instaurata: corinthus teste Eusebio de temporibus cognominata fuit.

- Vltimo a romanis fuit inuenta: ut offendit Florus de bello achaico: & Iustin^o li. xxxiii. Fuitq; teste Apulegio li. x. de magia regionis caput: & a corintho corinthiacus. i. corinthius deducit. Oui. li. i. trislinum: Illa corinthiacis primum mihi cognita cenchris.
- C**oritus absq; aliqua aspiratione & i. latino scribit: oppidum e hetruriae sup puo colle eiusdem nominis positum: & tyrrheno mari ad tria milia passuum ppinquū cōditamq; a Corito rege: dicite Virgilio li. aenei. vii. His ortus in agris Dardanus idaeas phrygiae penetravit ad urbes. Et subdit: Huic illū coriti tyrrhena a fede p̄fectū. Vnde ipi^o Coriti filius putat Dardanus: q̄q; a poetis ex eis uxore & Ioue p̄creatus dicatur.
- C**orobius cum. c. exili & i. latino scribit: nomen est uiri p̄prium.
- C**orone cum. c. exili scribitur: urbs est achaiae: teste Pli. libro. iiii. naturalis histo. a qua coronaeus sinus cu3. ae. diphthongo cognominatus est.
- C**horus cū. ch. aspirato scribit. Et fuit in diuersis tēporib^o diuersus ac i diuersis actibus uarius. Et teste Festo deriuatur a corona quae sine aspiratione scribit: sed ut ait in deriuatio aspiratione assumit. Sane teste Quintiliano a nonnullis uetustioribus corona aspirabat: quōd ex quibusdam inscriptionib^o ei^o tēporis apparere dixit: eodē modo chenturiones & praehones cū. ch. aspirato scribebāt. Quod si ueram Festus deriuationem a corona posuit: latinum esset chorus & non graecum. Cuius contrarium apud graecos habetur. Ideo Platoni magis credendū ē: q̄ ait: nō longe ab initio secūdi libri de legib^o chorus a χερα: quae ē laticia nūcupat.
- C**horaules cum. ch. aspirato scribit: nomen ē tam musici instrumēti quo pulsabat ad chorum: q̄ uiri cognomen pulsantis. Iuue. in satyra Credo pudiciā ait: Ambrosiusq; choraules.
- C**horafmi cū. ch. aspirato & i. latino scribit: populi sunt asiatici teste Hero. li. histo. ii.
- C**horda cū. ch. aspirato scribitur: & dictio graeca ponit a Iulio Polluce.
- C**horea pria cū. ch. aspirato: & penultima cū. e. absq; diphth. scribit: licet apud graecos sit. ei. diphthongusa quae in. e. longam cōuerfa ē: ut iuuat indulgere choreis. Sane a Virgilio metri cā corripit i. vii. aenei. cū ait: Pars pedibus plaudūt choreas: & carmina dicunt.
- C**horebus cum. ch. aspirato scribit: nomen est uiri p̄prium.
- C**horineus cū. ch. aspirato & i. latino scribit: nomen ē uiri p̄prium.
- C**horiambus cū. ch. aspirato & i. latino scribit: pes est choris q̄ aptissimū carmen reddens. Cōstat ex syllabis quattuor: pria longa: duab^o sequentib^o breuib^o: & ultia longa. Horatius in primo carminū: Lydia dic per oēs. qui uersiculus cōstat ex choriābo & bacchio: ubi lydia ip̄m. a. correptum habet.
- C**os cū. c. exili scribit: urbs ē dōrica: & ut puto a cote q̄ apud nos lapis dicit nomen assumpsit. Horatius i carminibus: Ardentes acuens sagittas cote cruenta.
- C**osmus cū. c. exili scribit: dici pōt latine ornatus uel ornamentum. Nam deriuatur a κοσμος: quod est orno & decoro. Nōnunq; uero & p̄ ip̄o unguento quod ornat positum legit^o. ut Iuue. in satyra Stēmata quid faciunt ait: Et cosmi toto merlat ahenō. Martialis in. xi. Quod cosmi redolent alabastra fociq; decorum. Et inde cosmianus: ut idem Martialis: Qui uino madaat: nec erubescat: Pingui sordib^o eē cosmiano: Ludet cū pueris amet puellas. Nōnulli uero putāt nomen illud Cosmi hoīs cuiusdam unguentarii p̄prium magis a poetis fuisse positum: q̄ p̄ unguento ip̄o: ita ut dicatur ahenum Cosmi. i. optimi illius unguentarii: alabastrum cosmi: quod. f. ille cum unguento uenditare solebat: ut similiter balnea Crispini: balnea Stephani. Martialis eodem li. Scis q̄ sint stephani balnea iuncta mihi. Ita ut q̄ huiusmodi delicias: quae ad ornatū faciebāt uenditabant cosmus dicere. ut idem poeta circa finem operis: Delicias cosmi uos redolente nurus. Et ab eo unguentum q̄ ille composuerat: cosmianus uocaret. idem Martialis i. xii. clare mōstrat cū ait: Aut librā petit illa cosmiani: ubi uenalis rei pondus expressit: itaq; cū diuersis ornamentis decoratus sit mūdus cosmus a graecis dicitur. Vnde cosmographia deducitur.
- C**osmographia cū. c. exili & i. latino scribit: est descriptio mundi: eiusq; positione scriptura & pictura. Nam componit ex κοσμος quod est mundus: & γραφει quod cum scripturam: tum etiam picturam designat. Vnde fuit etiam apud romanos consuetudo pingendi mundum: dicente Propertio: Cogor & in tabula pictos edificere mundos.
- C**osmeta cū. c. & t. exilibus scribit: dici pōt a nostris ornator uel ornatrix. Vnde serui q̄ nobiles mulieres exornare cōsueuerāt: cosmetae uocati sunt: dicente Iuue. i satyra Credo pudiciā: Ponūt cosmetae tunicas. Nā a κοσμος: quod est orno deducitur.
- C**ostus cum. c. & t. exilibus scribit: arbuscula est aromatica.
- C**otys cū. c. & t. exilibus atq; y. graeco scribit: nomen ē uiri p̄prium. De quo saepe Plutarchus meminit.
- C**otula absq; aliqua aspiratione scribit: genus est puae mensurae: quae graece κοτύλη dicit: ubi illud. y. graecū in. u. nostrum cōuersum fuit.
- C**othurnus cum. c. exili & th. aspirato sequente a graecis: sed a nostris sequēte. u. scribit: genus est calciamēti teste Seruio utriq; pedi aptum. Virgi. in buco. Suras euincta cothurno: & primo aenei. Purpureoq; alte suras uincire cothurno. Verum nōnunq; p̄ calciamento subleuato subere: quo mulieres ip̄sae grādiōres apparerent: Iuue. positum uidetur in satyra Credo pudiciā ubi ait: Si breue parui fortita ē lateris spatium

breuiorq; uidetur Virgine pygmæa nullis adiuta cothurnis. Ponitur etiam aliquando cothurn⁹ p alto di-
cendi genere apud poetas. Virgi. in buco. Sola sophocleo tua carmina digna cothurno. Et a cothurno co-
thurnatus deducit. Martialis i. v. epigramatum: Grande cothurnati pone maronis opus.

Cous cū. c. exili scribit: in insula ē in mari ægeo sic quodq; teste Igiuo a Coo filia Meropis cuiusdā fœminæ: quæ
in ea regnavit cognominata. Ex hac teste Varrone li. ii. de agricultura uindemias romam deportabāt. Naz
duob⁹ fertilissimis optio uino montib⁹ referta erat: fuitq; Hippocratis & Apellis patria. Vnde eā adiectiuū
cous coa coum simili scriptura deducit. Iuue. in satyra Stēmata quid faciunt inqt: Sptana chlamys cōchy-
lia coa. Nam teste Varrone prima in arte lanificii fœminarum ornāmētis claruit: dicēte Oui. li. ii. de arte lo-
quens de puella quā amas: Siue erit in tyriis: tyrios laudabis amict⁹: Siue erit i cois coa decere puta. In eadē
dixit Solinus Homeri sepulchrum eē quod in Naxo uoluit Martialis.

Crator cū. c. & t. exilib⁹ scribit: fuit solēsis philosophus: q athenas cōcedens auditor fuit Xenocratis: soti⁹ Pa-
læmonis: reliquit cōmētaria ad. xxx. milia uersuū Arcefilao petenti ubi naz uellet sepeliri: respondit teste La-
ertio in uiscerib⁹ terræ. obiit ante Cratem & Palemonē morbo intercutis.

Crater absq; aliqua aspiratione scribit: ē cuppa grandis: dicente Virgi. circa finē li. i. aenei. Crateres magnos
statuūt & uina coronāt: & li. iii. Tū pater anchises magnū cratera corona Induit: pleuitq; mero diuosq; uo-
cauit. Et dicit etiam hic cratera: ut Staius li. thebaidos. x. Et bacchus in altos crateras paterasq; redit. Et sic
ab oibus poetis uas magnum ad bibendū aptū designat: dicente Iuue. in satyra quæ incipit Natali coruine
die. Vnæ cratera capacem: & dignū sitiente pholo uel coniuge fufci Bibit.

Crates absq; aliqua aspiratione scribit: fuit atheniensis philosophus: fili⁹ Antigenis: & pago triasius fuit aca-
demicus Polemonis auditor: illiusq; successor scholæ: q adeo se uiuentes iuicem amarūt: ut teste Laertio ea-
dem semper studia sint cōsecuti: & mortui eodem sepulchro dispositi: quos Antagoras in hanc sententiam
uerfibus exornauit. Hoc tumulo Cratē ac Polemonem cōditos fatere q transis o hospes: uiros cōsensu ani-
morum præcipuos: quorum diuino ex ore doctrina manauit sacra: uitæq; mūdiciēs sapientiæ adiuncta. Ha-
buit Crates discipulos memorabiles: Inter quos fuit Arcefila⁹ Bion Theodor⁹. Alter fuit Crates patria the-
banus & seclā cynicus Diogenisq; discipulus: quē Hieronymus noster scripsit iacisse in mare magnum auri
pondus dicens: abi a me uenenum. Nam uos potius mergam: q̄ ipse a uobis mergar. Nam teste Laertio fuit
uir diues atq; fieret cynicus. Quosdam ex suis conantes illum a pposito auertere: baculo psequēbatur.
habuit uxorem Hipparchiam Metrodis sororem: ut in ea dictione uidebimus. Demetrius uero magnesi-
us refert eum deposuisse pecuniam apud trapezitam hac cōditione: ut si filii sui Idiota cēt: eam illis traderet
Sin autem philosophi eam plebi distribueret. Irritans semel Nicodromum cæsus est ab eo in faciem: quare
chartulam supraponēs uulneri scripsit: Necodromus fecit. Obiit senex & incuruatus. Alius fuit Crates ora-
tor de Isocratis familia. Alius uallorum effosor: q cum Alexandro militauit. Alius philosophus peripate-
ticus. Ali⁹ geometra. Alius poeta epigramatum. Alius etiā academicus.

Cratinus absq; aliqua aspiratione & i. latino scribit: fuit atheniensis poeta comicus clarus apud græcos in ea
antiqua comœdia: quæ quasi satyræ nostræ assimilabat. In qua præcipu⁹ ipse fuit Aristophæsq; & Eupolis
dicēte Persio: Audaci quicq; afflante cratino Iratum eupolidē præ grādi cū fenes palles. Similiter Horatius
Eupolis atq; cratin⁹ aristophanesq; poetæ. Atq; alii quoz comœdia prisca uiroz ē: & reliqua: ut uidebim⁹ i
dictione Prologus. Hic idem teste Pli. li. xxxv. natu. histo. Pompeium athenis pinxit.

Crathis cum. c. exili & th. aspirato atq; i. latino scribit: fluuius ē achiuorum teste Herodoto li. histo. i. a quo
ut ait q in Italia fluuius sic cognominat⁹ ē nomen accepit. Estq; fluuius calabryæ: de quo Oui. li. metamor.
xv. ait: Crathis & hinc sybaris nostris cōterminus oris Helestro similes faciūt auroq; capillos. & Theocritus
i ægloga quæ incipit ἀγροσ εὐαεί de illo ait καὶ τὸ Δε κρέθρι οἱ ποταμὸν φύροισ: & reliqua. hūc dixit Oui.
li. pastorum. iii. lapidosum eē cum ait:

Est ppe piscofos lapidosi crathidis amnes Paruus ager.
Crafis cū. c. exili & i. latino scribit: dici pōt a nobis temperamentum. & inde dyscrasia cum. y. græco in pria
distinguentum interpretari ualet.

Crapula cum. c. exili scribit: græce dicitur κρηπταλη.
Cratylus absq; aliqua aspiratione & y. græco atq; unico. i. scribit. Nomen fuit philosophi: cui Plato librum
illum de significatione nominū inscripsit.

Cratippus absq; aliqua aspiratione & i. latino atq; duplicato. p. scribit: fuit teste Plutarcho i uita Ciceronis
philosophus pipateticus. De quo Cicero li. iii. de officiis: plura locutus est.

Creontes absq; aliqua aspiratione scribit: fuit unus corinthiorum rex: & latrōis Sisyphi fili⁹: q Creusam filiā
Iasoni desponsauit: & Medeā abdicare coegit. De quo Seneca in Medea. Alter fuit theban⁹ pater Iocastæ
uxoris Oedipi regis thebæ: q post cæfos simul Polynicē & Eteocelē thebanos regnū assumpsit: ut monstrat
Stati⁹ li. xi. & xii. suæ thebæ. Ali⁹ fuit hui⁹ fili⁹. Ali⁹ etiā fuit rex thebanus: & ultima Cadmi pgenies: q filiam
suam Megaram matrimonio cōiunxit Herculi. & tandē a Lyco cum duobus filiis regno & uita priuat⁹ fuit

Crepida cum. c. exili & i. latino scribitur: fuerunt teste Seruio tusca calciamenta: quæ corigiis ad pedes liga-

bantur. Virgi. li. aenei. viii. Et tyrrhena pedū circūdat uincula plantis. Et ut exponit Seruius crepidas dixit quas primo habuere senatores: post equites romani. nunc milites. Vnde ait Horatius in sermonib⁹: Chrysippus dicat sapiens crepidas sibi nunq̄: Nec soleas fecit. Simiter Iuue. in satyra Persius uero uidet uelle calciamenta fuisse græcorum: cum ait in. ii. satyra: Non hic qui in crepidas graiorum ludere gessit. Sed ut ait Gellius li. xiii. noctium atticarum: Crepidas & crepidulas prima syllaba correpta: Id genus calciamenti appellarunt: quod græci κρηπίδα uocant: & paulum supra: omnia enim. inquit ferme id genus quib⁹ plantarum calces tantum in fine tegunt: cætera prope nuda: & teretibus habenis iuncta sunt Soleas dixerūt nō nunq̄ græca uoce crepidulas. At crepido teste Seruio est abrupti saxi altitudo. Virgilius lib. x. aenei. Forte ratis cæsi coniuncta crepidine saxi.

- C**risis cū. e. exili & .f. nō duplicato atq; .i. latino scribit^r: dicitur apud nos iudicium. Vnde criticus deriuatur.
- C**riticus absq; aspiratione & .i. latino scribitur: dicitur quasi iudicans & arguens. Vnde Serui⁹ super. xi. aenei. ubi ait Virgilius: Pylumno quos ipsa decus dedit orithyia inquit: Critici: culpant hoc loco Virgilium. Et Iuuenalis Critice pelluces:
- C**ressa cum. e. exili & .e. absq; diphthon. atq; duplicato. .f. scribitur: & a κρησ quod est cretensis deriuatur. Iuue. in satyra: Omnibus in terris: Nec sthenoboea minus: Quam cressa excāduit. i. cretensis Phœdra. Vnde nec creissam quæadmodū threissam dicere possum⁹. Nam cressa ut diximus a κρησ descendit: ubi apud græcos est. η. absq; diphthon. quod est. e. purum traducitur. At threissa cum. ei. diphth. apud græcos scribitur uidelicet θρηισσα: quæ ut supra ostendimus nō nunq̄ a poetis nostris dissoluitur. Virgi. libro aeneidos primo: Vel qualis equos threissa fatigat Harpalice.
- C**reta absq; aliqua aspiratione: & .e. absq; diphth. scribit^r. Et teste Virgi. li. iii. aenei. Creta iouis magni medio iacet insula ponto. hęc dixit Pli. libro. iiii. natu. histo. Dosiades a Cretæ nymphe hesperidis filia cognominata uoluit. Anaximander uero a Cretæ rege curetum. Nōnulli autem alii a temperie cæli: aeream primū dictam existimauere. deinde macaroneson. i. beatam insulam. postea cretam a rege cognominata dixere. De qua Aristoteles li. politicorum. ii. sic ait: Videtur hęc insula ad principatū græciæ eē nata. ac p̄clare sita cū æto namq; iminet mari. Cum fere græci omnes circum mare sint positi. Abest eni hinc modicum a peloponneso: Illic uero ab asia circa triopium: & rhodum. Quare imperium maris obtinuit Minos: ac insulaz alias subægit. Alias uero dudū icultas habitare fecit. Tandē siciliam aggressus: circa camerinam defunctus est. Et a creta cretæus cum. æ. diphthongo in penultima deriuatur. Virgilius libro aeneidos. iii. Tertia lux classem cretæis sisset in oris.
- C**reta p̄ terra quadam tenaci græcum uocabulum est: & ab creta insula in qua melior cōperit: nomen assumptum. & eodem modo scribit^r: nōnulli uero latinum putant: & a cresco uerbo deduci dicunt: quasi concreta. Sane ut in Pli. & in diuersis a notauit: uniuersaliter ois terra tenax creta nominat^r. Vnde diuersa illi⁹ genera Pli. ipse circa finem. xxxv. li. enumerauit: Ut cymoliam quæ cācida est: & quam alii a κύμη urbe Italia: quæ litteris nostris cumæ dicitur uocitata: ferunt. Cuius usum & medicamentis & uestibus posuit Pli. est etiam sarda cymolia: quam ex sardinia afferri dixit: sed non nisi candidis uestibus commoda: uersicoloribus non inutilis. Est similiter & umbrica: quam non nisi poliendis uestibus aptam dixit. Et hinc non longe ad uerbum subdit. Alia creta argentaria appellatur: nitorem argenteum reddens. Estque uilissima: & qua pedes uenialium seruorum trans mare aduectorum denotare insituuerūt maiores. hęc ille. Iuxta cuius sententiam ait Tibullus libro secundo:
- Nota loquor regnum ipse tenet: quē saepe coegit.
Barbara gypsatos ferre catasta pedes. Et Iuue. in prima satyra: Sacro nec cedat honori Nuper in hęc urbes pedibus qui uenerat albis. i. argentea creta illo creatis. Nam libertinus postea effectus opibus patricios omnes superabat: quem Lucinium nomine fuisse: & primo tonforez quidam ferunt. Vnde potentissimos in urbe romana nōnullos fuisse libertos: idem rettulit Iuue. ut Crispinum: quem nominanter exprimens mōstruz eē dixit nulla uirtute redemptum. Qui ps fuit niliacæ plæbis: & uerna canopi: hoc est seruus in domo domini ex ancilla natus: q̄ a græcis δικογενής. i. domi natus dicitur. Et inde uernaculus uernacula uernaculum: quod est domi nostræ uel in nostra patria natum. Vnde lingua uernacula: quod uulgo dicit^r lingua materna. Fuerat ergo Crispinus apud canopum in domo sui domini ex quadam ancilla natus: & romam uenalis aduect⁹ qui uenditus: & libertinus deinde effectus: principatu Domitiani tātum excreuerat: ut Tyrias humero reuocante lacernas Ventilet æliuum digitis sudantib⁹ aurum. Eratq; lacerna genus uestimenti nodo supra humerum alligati. Vnde tali ueste indutus lacernatus dicit^r: ut idem auctor Ipse lacernatæ cum se iactaret amica. Alium rettulit idem poeta libertum Claudii principis nomine Narcissum. Quē in fine satyræ Plurima sunt fuscine: ditissimum fuisse ostendit: ut in dictiōe Narcissus uidebimus. Et apud eūdem principem potentissimum: ut in dictiōe Messallina monstrabimus. Quare subdit Plinius ad ea quæ supra rettulimus. Iam non est enumerare libertos e sanguine quiritem: & proscriptionum licentia ditatos: hoc est insigni uenialitatis gregibus opprobriumque insolentis fortunæ: quos adeo potiri rerum uidimus: ut prætoriam quoque ornamenta decerni senatu iubente Agrippinæ: & Claudii Cæsaris libertis uiderimus.

- dixisset ut uinū asino daret: nimioq; dehinc risu expirasse. Neminē regū laudauit. Sola anicula contēt⁹ fuit.
- Ali⁹ fuit Chrysippus cniidius medic⁹: a quo Heraclitrat⁹ testat multa didicisse. Alius fuit hui⁹ fili⁹ Ptholemai medicus: q calūniam passus supplicio ē affectus. Alius Heraclitrat⁹ discipulus. Alius poeta georgi. scriptor.
- C** hryseis prima cū. ch. aspirato & y. græco: ultima cū. i. latino scribit: fuit Chryse sacerdotis Apollinis filia. Nam cū ante captam troiam diuersæ ex uariis troianorū locis raptarent puellæ: duæ iter alias formosissimæ captæ sunt Chryseis. f. & Bryseis. Quarum Bryseis in prædæ distributione contigit Achilli: Chryseis uero Agamēnoni: & quisq; suam ardentè amabat. Sed cū Chryses Chryseidos pater p filia redimēda: ut scribit Homerus in initio iliados: ueniret ad græcos: non solū multa deferens munera: sed ornat⁹ infulus & aliis sacerdotibus ornāmētis orabat eos: ut Apollinis reuerentia: cuius sacerdos in chrysa insula erat: filiam sibi restituerent: & p̄ciosa acciperent munera. Cui cū ceteri græci assentirent: solus Agamēnon q illam amabat: cum iniuriōsis & minacib⁹ uerbis reppulit. Quare Apollini cōquestus sacerdos. hæc ille referebat uerba:
 Quid coluisse mihi tua delphice numina prodest?
 Aut castam uitam multos duxisse per annos?
 Quidue iuuat sacros posuisse altaribus ignes?
 Si tuus externo iam pellor ab hoste sacerdos.
 Quibus sane cōmotus Apollo pestiferam luem in danaorum misit exercitum: & consultus Calchas respondit nō cessaturam donec Chryse patri restitueret Chryseis: qua demū restituta Agamēnon in amoris amissi solatium Bryseida ab Achille iussit auferri. Ex quo ira inflāmat⁹ Achilles: ab exercitu cum suis discedens in idam montem ut qdam dicūt secessit: & cū pugnare nollet græci interim a troianis præliis qbusdam supati intra castrorum munimēta cōpellunt atq; obsident. Qui mittentes ad Achillez tris legatos maximam illi munera obtulerūt si arma caperet: & præcipue Bryseida: quā se nunq; tetigisse Agamēnon p̄sancte iurabat. Fuerāt aut legati Vlyxes: Aiax: & Phoenix: q ab Achille benignissime suscepti: re deinde infecta discesserūt. Vnde Ouidius libro. ii. tristium ait:
 Quid prius ē illic flāma chryseidos: aut quæ Fecerit iratos rapta puella duces?
- C** hrysothemis prima cū. ch. aspirato & y. græco: penultima cū. ch. aspirato scribit: habetq; accentum in antepenultima: fuit teste Homero li. ix. iliados: filia Agamēnonis ex Clytemnestra: & uocabulum est compositum ex χρυσός: quod est aurum: & θεμισ nomen deæ: ut in dictione Themis uidebitur q̄si aurea Themis & ὄμα os apud nostros designat.
- C** hrysolithus prima cum. ch. aspirato & y. græco penultima unico. l. & i. latino: ultima cum. th. aspirato scribitur: lapis est p̄ciosus coloris aurei: unde componit dicitio ex chrysos quo ē aurum: & λίθος lapis quasi aureus si r lapis: ob quod nōnunq; & p succino q̄a similis coloris est: cū ab antiquis poetis tum a nostri tēporis poeta elegātissimo Maffeo Vegio in quodā epigramate ponitur cum ait:
 Aurea quæ quōdam defleuit musa maronis:
 Nunc hoc chrysolithi claudor in orbe culex.
 Aurea musa fuit: tumulus simul aureus ipse est.
 Quem miserans etiam struxit apollo mihi.
- C** hryso passus pria cū. ch. aspirato & y. græco scribit: qn & iuxta finē. s. duplicat: & cōponit id uocabulū ex chrysos qd ē aurū: & πῶσσω uerbo græco: quod apud nos dicit sp̄go: quasi lapis sit auro aspersus.
- C** hryso colla pria cū. ch. aspirato & y. græco: penultima cū. c. exili: qn & cū gemino. l. scribit: & ē teste Pli. libro xxxiii. natu. histo. humor q i aurifodinis p uenas auri defluit: & crassescēte humore rigoris⁹ hybernis usq; i duriciā puniceis indurat: q̄ subtilissime cōtusa (ut ille refert) auri pictura præbet: & isra subdit chryso collā aurifices sibi uendicāt ad glutinandū aurum: unde & ipa appellata ē. i. auri colla & glutem. De hac locutus Pli. præfato libro: uisum est inqt Neroni principi spectaculis arenam circi chryso colla sterni cū ipse aurigaturus esset inducta opificum turba.
- C** hryso gonus cū. ch. aspirato & y. græco scribit. Nomen ē uiri p̄prium: & componit a chrysos quod ē aurū & γόνυ genu uel angulus: quasi sit aureū genu uel aureus angulus. Iuue. i. satyra Credo pudiciam iquit: Sunt quæ chryso gonum cantare uetant.
- C** rito cū. c. & t. exilib⁹: hoc ē absq; aspiratiōe scribit: fuit athēnsis philosophus: un⁹ oim (ut dixit Laertius) maxio & eximio quodā amori Socrati affect⁹. Cui⁹ ita diligentē curā agit ut nūq; aliqd ex his q̄ sunt ad uitā necessaria sibi deesse pateret. hui⁹ Socratis filii auditores fuere: hoc ē Critobolus: Hermogenes cū aspiratiōe principii: Ctesipus cū. & exilib⁹ in eadē syllaba: Epigenes cū. i. latino: qui oēs fuere Socratis filii.
- C** ritobolus absq; aliqua aspiratiōe & unico. l. scribit: fuit medicus. De quo Pli. li. vii. natu. histo. iquit: magna & Critobolo fama ē extracta Philippi regis oculo sagitta: & citra deformitatē oris curata orbitate luminis hunc ego Socratis filium fuisse puto.
- C** ritheis prima cū. c. exili & i. latino: ultima cū. th. aspirato & i. latio similiter scribit: fuit matris Homeri nomen: ut scripserunt Herodo. & Plutarchus aliiq; nōnulli.

Crocylus cum. c. exili & y. græco atque duplicato. l. scribitur: fuit uiri atheniensis nomen. De quo nonnunquam Plutarchus meminit.

Croesus cum. c. exili & ce. diphthongo atque simpli. s. scribitur: fuit Alyattis filius ultimus Lydorum rex: prius quidem felicissimus: sed postremo in infelicitate tractus: & a Cyro superatus: cum miserabiliter regnum perdidisset ad miserabiliorem uitam coactus fuit. De quo Herodotus li. histo. i. Et similiter Iustinus li. i. persecuti sunt omnia. unde ait Ouidius li. iiii. de ponto: Diuitis audita est: cui non opulentia croesi. Nempe tamen uitam captus ab hoste tulit.

Crocus absque aliqua aspiratione scribitur: fuit teste Plinio li. xvi. naturalis histo. adolescens: ob cuius amorem Similax uirgo in eius nominis fruticem conuersa est: ut in ea dictione uidebimus. Et ipse similiter in florem sui nominis ab Ouidio conuersus ponitur li. xiiii. metamorpho. Alii uero crocum dictum putant a coryco ciliæ oppido: quod a Solino summe laudatur: & melior cæteris in usu medicinae teste Dioscoride copitur. Quare ut de excellentiori ait Martialis in epigramatibus: Quod de corycio quæ uenit aura croco. & ide croce: ut Virgilius li. georgi. i. Nonne uides croceos ut tmolus odores: India mittit ebur. De quo in dictione tmolus habebitur.

Crocodylus cum. c. exili utrobique & i. latino atque unico. l. scribitur: animal est quadrupes: quod nilis gignitur: sic dictus quia crocei est coloris: cuius forma fere per omnia draconea uidetur. Et noctem totam agit in aquis: diei uero maiorem partem quiescit in humo. oua quasi anserina edit: quæ uicissim mas & foemina in terra fouent. Et ut ait Herodotus li. histo. ii. hic omnium quas nouimus bestiarum ex minimo maximus fit. Nam pullus iuxta ouis quantitatem nascitur: qui cum ad cremetum peruenerit: fit septem & decem cubitorum: & adhuc maior: imo ut scribunt Plinius & Solinus reperitur frequenter. xx. cubitorum. Et aliquos refert Plinius ratos esse: quæ diu uixerint suscipere sermenta: cum longo tempore uiuat. Estque armatus dentibus & unguibus. Tantaque superioris partis cutis duricie: ut quæuis tergo percussus ictu fortium tormetorum non lædatur: Inferioris uero ut dixit Seneca li. iiii. de quaestibus naturalibus mollis est: habet oculos suos. Et obtuse in aqua sed in terra acutissime uidet. Derinetque dentes magnos ad corporis proportionem: quos ut ait Apulegius li. i. de Magia innoxio hiatu ad purgandum prebet. Et ut etiam testatur Herodotus. menses. iiii. quod magis hyemales sunt: nihil comedit. & sola bestiarum linguam non habet.

Crocyla absque aspiratione & y. græco scribitur: insula nonnunquam ab Homero ponitur: quæ ab aliis communiter coryra dicitur: ut in ea dictione uidebimus.

Crocylus cum. c. exili utrobique & y. græco: atque unico. l. scribitur: nomen ponitur pastoris a Theocrito.

Crotalum absque alia aspiratione: & unico. l. scribitur: instrumentum est musicum: quo utebantur ægyptii in celebritatibus deorum: ut ostendit Herodotus li. histo. ii. de quo Virgilius in copia inquit:

Copia syrica caput graia redimita mitella:
Crispum sub crotalo docta mouere latus. i. ad sonum eius instrumenti docta quæ moliter saltare: & ut puto a κρότων quod est pulso deducitur: & cum etiam apud græcos quosdam pro plastro positum coopererim: ab ea soni uoce cognomen accepisse existimo.

Crotone absque aliqua aspiratione scribitur: ciuitas est calabryæ: de qua Ouidius li. xv. metamorpho. scripsit: ubi ait: Nec in hospita tellus Crotonis. Et inde crotonita ille dicitur: quod ex ea originem traxit.

Chromaticus prima cum. ch. aspirato: & reliquæ sine aspiratione scribuntur: ille sane dici consuevit: qui nulla uerecundia colorem mutat. Nam χρωμα apud nos colorem indicat: & magis ad uerbum coloratus dici potest.

Chromius cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: uir fuit argiuus: ut ostendit Herodotus li. histo. i. similis scribitur ab Homero li. iliados. ii. & xi. odysseæ: filius Nelci & frater Nestoris. Alius fuit Priami filius: quæ teste Homero li. v. iliados: Diomedes interemit in bello.

Cromna cum. c. exili & m. ante. n. scribitur: est urbis nomen.

Chronus cum. ch. aspirato scribitur: & tempus atque Saturnum apud antiquos græcos indicat. Moderniores uero quidam illorum grammatici: ut differentiam inter illos designent: cum denotare tempus uolunt cum ch. aspirato scribunt: eum uero Saturnum per. c. exile: hoc est sine aspiratione describunt. Sed antiquos ex his quæ dicimus imitandos censemus. Saturnus igitur ut testis est sacra Eumeri historia: quam ille ex titulis & sacris inscriptionibus contexit: Cæli fuit filius ex Vesta & frater Titani: Opemque sororem duxit uxorem. Titan uero qui maior natu erat: postulat ut ipse regnaret. Quod ubi Vesta eorum mater: & sorores Ceres atque Ops persenserunt: suadent Saturno uti de regno ne concedat fratri: eo quod Titan facie deterior esset quam Saturnus. Quod ubi Titan perpendit: concessit ei ut regnaret. Sed hoc cum Saturno firmato foedere: ut si quis liberorum uirilis sexus ei natus esset necaretur. Id eius rei causa fecit: ut ad suos natos regnum rediret. Itaque qui primo Saturno natus est filius necatus est. Deinde posterius nati sunt gemini Iuppiter atque Iuno. Sed Iunonem solum Saturno in conspectum dedere. Iouem uero clam abscondentes: Saturno in scio educandum dederunt. Item Neptunum clam Saturno Ops parit: eumque claculum abscondit. & cum deinde pareret Plutonem & Glaucam: illa patri ostensa claculum Pluto seruat. Glauca deinde puam emoritur.

Quod cum Titan postea rescuiss; nouissetq; Saturno iā uirilis sexus filios supesse ductis secū filiis q; Titan
ni uocabant: Saturnū & Opem cōprehendit: & muro illos circū agit: custodiāq; apposuit. Hoc cum eorū
filius Iuppiter cognouisset: ueniens cū magna cretēsiū copia Titanū atq; filios expugnauit: parentes uin
culis exemit: & patri regnum restituit: ipseq; in cretam remeauit. Sed cū deide Saturnus forte admonit⁹ eēt
ut a Ioue caueret ne eū regno expelleret: effugiendi periculi gratia: Ioui filio insidias tendebat. Quod cum
Iuppiter p̄sensisset: patrem fugauit & regnum sibi uindicauit: misitq; armatos q; illum p̄ oēs terras p̄sequē
tes aut cōprehenderent aut necarēt. Saturnus uero cū diu errasset: uix i Italia locū quo lateret iuenit. hæc
ex sacra historia dicta sunt: quam teste Lactantio interpretat⁹: & secutus est Ennius noster. Sed exceptus Sa

turnus a Iano: ut dixit Virgilius li. aenei. viii:

Is genus indocile & dispersum montibus altis

Composuit: legesq; dedit latiūq; uocari

Maluit: his quoniam latuisset tutus in oris.

Et ut dixit Ouidius libro fastorum primo:

At bona posteritas puppem formauit in are:

Hospitis aduentum testificata dei. Verū q̄ Italia ipsa inferior est q̄ gr̄acia: in qua mōs est olympus finxerūt

poetæ illum ab æthereo olympo ad Italiam deuenisse: dicente Virgilio præfato loco:

Primus ab æthereo uenit saturnus olympo:

Arma iouis fugiens: & regnis exul adeptis.

Sed ut in eodem libro dixit Oui. Ante perrato falcifer orbe deus. Nam falcifer dicebat q̄ italis prim⁹ uitē

putare ostendit: dicente Virgi. li. aenei. vii. Vitifator curuam seruās sub imagine falcē. Et cū ea loca ubi re

gnabat Ianus: & susceptus fuerat Saturnus iuxta mare: quod dicit inferū sint disposita: dixerūt poetæ illuz

apud inferos relegatū fuisse: dicente Oui. libro metamorpho. primo:

Postq; saturno tenebrosa in tartara misso

Sub ioue mūdus erat: subiit argentea ples.

Nam ut in eodē loco ait. Aureaq; ut phibēt illo sub rege fuere Sæcula. Verum si subtilius rem ipsam cōtem

plemur: Saturnus ut gr̄aco uocabulo significat. tempus ē quod p̄fecto a cælo ortum ducit: eūz nihil aliud

tēpus ipm q̄ cælestis motus mēsurā a philosophis diffiniri solet. Itaq; cū oia tpe intereant: quæ aliquando

orta sunt: satis prudenter finxerūt poetæ illum etiam natos suos oēs deuorare solitū: cū oia tpe cōsumerentur: ut uidebimus in dictione deus. Quāobrem dicebat Balbus apud Ciceronē li. ii. de natura deorum Sa

turnum ideo dici: q̄ saturatur annis.

Chronica priā cū. ch. aspirato: penultima cū. i. latino: & ultima cū. c. exili scribit: p̄prie a nostris dici possunt

tpalia: cū deriueta χροῖος: quod est tps. Quare ānales latine traduci cōsueuit: & ide chronismos: quod ē

tēporalitas siue mōra: ut dixit Hieronymus i Osee: q; etiā utitur uocabulo synchroii. i. cōtēporanei.

Crumena absq; aspiratiōe scribit: significatq; loculum. Nam deducit a κρεμῶ uerbo gr̄aco: qd ē suspēdo

q̄ plerūq; suspensa gestatur. Alii uero p. ch. aspiratum scribūt: & trahi uolūt ἀπό του χρηματος: quæ ē

pecunia. Iuue. in satyra Atticus eximie: Quis enim te deficiēte crumena. Et crescēte gula manet exitus? Cru

menam posuit p̄ pecunia: hoc est cōtinens p̄ cōtento: metonymia est.

Cteatus cū. c. sequente. t. i. eadē syllaba: & absq; aliqua aspiratiōe scribit: fuit teste Homero li. iliados. ii. uir

peloponēsius: pater Amphimachi: unus ex gr̄acorū ducibus: q; uenerūt ad troiam.

Ctesias cū. c. sequēte. t. in eadē syllaba: & absq; aspiratiōe atq; i. latino scribit: fuit orator siculus q; & Co

rax sæpe referunt a Cicerone: & putant primi q; præcepta dicendi scripsere.

Ctesippus cū. &. exilibus i eadē syllaba atq; i. latino & duplicato. p. scribit: fuit Socratis fili⁹: de quo supra

uidimus in dictione Crito.

Cthesiphon cum. &. exilibus: & unico. s. atque. i. latino scribitur: fuit atheniensis pro quo Demosthenes ora

tionem scripsit.

Cteticon absq; aliqua aspiratiōe & i. latino scribit: dicitur a nostris possessiuum.

Cuma cū. c. exili & unico. m. scribit: ubi. y. gr̄acum quod apud gr̄acos erat: in. u. nostrū cōuersum fuit: urbs

est cāpaniæ p̄pe baias ad tyrrhenum mare humili colle sita: quā teste Liuiō li. viii. ab urbe: ueniētes a chalci

de urbe euboia ad nouas quarendas sedes primit⁹ cōdiderunt: dicente Virgi. li. aenei. vi. ubi de Dædalo lo

quitur: Chalcidicaq; leuis tādē supastitit arce. Iuxta quā p̄pinquus ē subterraneus thalamus Sibyllæ: ua

ticinatricis: quæ cū Erythrea eēt ut Aristoteles dixit: ab italis cumana dicta fuit.

Curetes absq; aliqua aspiratione scribit: populi fuerūt cretæ: q; una & corybātes infantem Iouē aluere. Sed

cū tēporis successu religionē p̄phanarent: ab ipō ioue ibr̄⁹ deleti sunt. Quoz tēpla cū deide Iuppiter ua

cua & sine honore cōspiceret: ex fungis pluuiā natis illos restituit: dicente Oui. li. metamor. iiii. Largoque

fatos curetas ab imbri. Sunt & alii eiusdē nominis populi ætolis cōuicini: q; teste Homero lib. ix. iliados: in

oratiōe Phœnicis cū ipsis ætolis bellū gessere. Alios dixit Lucanus li. iii. feroces populos in dalmatia. Quos

alut adriaco tellus circūflua pōto. Apud quos. M. Antoni⁹ fuit a pōpeianis clauus cū magno ipsi⁹ discrimie.

Acia cum

Acia cū. c. exili & nō. t. apud græcos & latinos antiquos: atq; i. latino scribit̃. Vnde & i. triūphalib⁹. T. Plautii apud Tybur scriptū est filios dacoz remisit. Regio est scythia & portio thracia: ut quidā asserūt. Alii uero illi cōterminā esse uolūt. Dactylus cū. &. exilibus & .y. græco atq; unico. l. scribit̃. pprie a nostris digit⁹ traducit̃: ad cuius similitudinē metri pes dicitur: qui ex prima longa & duabus breuibus constat: ut Tityre. Sed digitoz apud latinos grossior dicitur pollex: alius index: sequens medius: alius annullarius: alius minimus. Quod ideo diximus: ut id declarem: quod si medio digito quasi per indicem quisq; olim monstratus fuisset: infania in demōstrato arguebat. Quare Diogenes teste Laertio plurimos aiebat insanire per digitum: qui etiam peregrinis aliquando Demosthenē uidere

cupientibus: mediū intendens digitū: hic ait: hic est atheniensiu orator. Quod Persius & Iuuenalis certissimē expresserūt digitū illuz infamem uocitantes: hoc est infamiā irrogantez. Qua de re non aliud ipse Iuuenalis intellexit: dum de Democrito loqueretur in satyra: Omnibus in terris. Cum fortunæ ipse minaci mā daret laqueū: mediūq; ostenderet unguem: hoc est mediū & infamem digitū accipiens: quod saepe fit: partē loco totius: ut similiter Plinius circa finez libri. ix. historię naturalis. Concharū inquit e genere sunt dactyli ob humanorū unguū similitudinē appellati: Vnguū dixit. i. digitorū. Alii uero diuersam ab ea quā diximus infamiam esse somniant: & de medio ungue aliud genus esse contumeliæ publica uulgi iactat opinio: quæ sane nullo alio in loco legimus. Et a dactylo dactylothea cōponitur: quo sane uocabulo Vlpian⁹ non nunq; usus est: & Martialis in. xi. inquit: Nec cū laua causa quæ sit quæritis. Dactylothea nō habet.

D adica cū. i. latino & .c. exili scribit̃: populi sūt scyrharū ex parte asia: ut dixit Herodot⁹ libro historię. iiii. D æmon cum æ diphthongo scribitur: dici potest apud nos sciens. Inde eudem. i. bonus uel foelix demon: & cacodæmon malus uel infocelix dicitur.

D ædalus cum. æ. diphthongo & unico. l. scribitur: fuit atheniensis Eupalami filius artis fabricæ peritissimus teste Plinio libro. vii. naturalis historię: lignariā fabricā primus adinuenit: ut ferram: asciam: perpendiculū terebellū: & nauibus primus malum & antennam imposuit: qui cuz accusaretur peremisse Perdica magnæ indolis iuuenem: & sororis filium: metuens futurum iudicium: fugit ad Chretam. Reliqua uero eius omnia tractauit Ouidius libro metamorphoseos. viii.

D ætor cum. æ. diphthongo & .t. exili scribitur: fuit uir troianus.

D ai cum. i. latino scribitur: sunt perfarum populi: qui teste Herodoto libro historiarum primo: omnes sunt pastores: & similiter mardi dropici & faratii.

D almatia cum. t. exili & .i. latino scribitur: regio est.

D amyndas cum. y. græco sequente. n. scribitur: fuit teste Plutarcho uir macedonius.

D ama per unicū. m. scribitur. nam apud græcos ἀμα dicitur: uel ἀρκασ: genus est capræ siluestris. Et pot tam masculini esse q̃ sceminini. Virgilius in bucolicis: Cum canibus timidi uenient ad pocula damæ. Horatius in primo carminum: Et superiecto pauida natarunt æquore damæ.

D amafcus cum. c. exili scribitur: fuit teste Curtio libro. ii. de gestis Alexandri: urbs nobilissima caput Syriae. Vnde teste Plinio libro. xv. damascena pruna dicta creduntur.

D amasithynus antepenultima cum. i. latino: penultima cuz. th. aspirato: & .y. græco scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum. vii. Candaulis filius: & unus ex ducibus Xerxis perfarum regis.

D amætas cum. æ. diphthongo & .t. exili scribitur: nomē fuit pastoris. de quo saepe Theocritus & Virgilius.

D amon cum unico. m. scribitur: hic & phitias fuere pythagorici: & arcissimo amicitiarum uinculo constricti ut ostendit Cicero libro. ii. de officiis: & libro. v. de quaestionibus tusculanis.

D amocles cum. c. exili scribitur: nomen fuit uiri unius ex assentatoribus Dionisii.

D ana cum unico. n. & .æ. diphthongo in fine scribitur: quæ sane diphthongus nonnunq; a poetis diuiditur. ut Horatius in. iii. carminum: Inclusam danæ turris ænea robustæq; fores. Et uigilum canum. Ouidius de tristibus libro. ii. Quid danaen danæsq; nurus matremq; lyæi. fuit Acrisii filia: ut uidim⁹ in dictioe Acrisii.

D anaides cum. i. latino post. a. scribitur. patronymicū est scemininū a Danao ægisthi fratre deductum. Cuius filia fuerunt: ut uidimus: in dictioe belides: hæ uiros suos: ut in ea dictioe ostendimus: una nocte interfe cerunt: pro quo facinore dixere poetæ illas apud inferos hoc supplicio detorqueri: ut uasis fundo carenti bus haurire aquam cogantur: dicente Seneca in Medea.

Vosq; urnis: quas foratis irritus ludit labor.

Danaides coite: uestras hic dies quærit man⁹. Et in Hercule furēte: Vnasq; frustra danaides plenas ferunt.

D aphis cū. ph. aspirato & .i. latino scribit̃: & latine laur⁹ nuncupat̃. Sed fuit teste Seruio filius Mercurii formosissimus: per cuius cognitiōez scribit Diodorus siculus libro historię. vi. sunt mōtes in sicilia quos ærios uocant: hos loci natura tanq; cōtinua æstate amcenos atq; uberes reddit: fontes sunt in eis densis undiq; arboribus: aquæ præter cæteras dulcis: frequētes quoq; in eis quercus crossiorē q̃ quæ apud alios nascuntur fructū reddunt. domestica etiā arbores: & uinea permulte: adeoq; fructiferi montes existunt: ut aliquādo

carthaginensium exercitum permagnum fame superueniente abunde nutriuerint. In huius regionis sylua admodum amena: in qua diuertebantur nymphe: ex nymphe Daphnide natum tradunt: qui a laurorum quoque multitudine quae in ea frequentes sunt appellatus est Daphnis: fuitque educatus a nymphe: ac bouum permulta possedit armenta: a quorum cura bucolicus dictus est. Et ut pergit idem auctor cum esset ingenio acri studiumque plurimum gubernandis bobus impenderet: carmen bucolicum quod etiam nunc usque a siculis in precio habetur adinuenit: quo & Dianam nonnunquam oblectasse idem auctor rettulit. Nunc scribit Theocritus in suo carmine bucolico amore deperisse: quin ad eum deos fere omnes confluisse: quemadmodum ad Gallum descripsit deinde Virgilius in bucolicis.

Dardanus cum unico. n. scribitur: fuit teste Virgilio in .viii. aeneidos Iouis filius ex electra: quae deinde uxor fuit Corinthis regis in Italia: a quo Corinthum oppidum construitur & cognominatur: huic Electra Iasius peperit. dicente Virgilio in .iiii. aeneidos: Hinc Dardanus ortus Iasiusque pater. Hunc deinde Dardanus post mortem Corinthis cum illo de regno dissentiens interemit. Sed uidens contra se iratum populorum naues quae forte in portu paratae aderant: ascendit: ac inde fugiens samothraciam aduentauit. dicente Virgilio in .vii. aeneidos: Fama est obscurior annis.

Aruncos ita ferresenes: his ortus in agris.

Dardanus: idaeas phrygiae penetrauit ad urbes.

Threiciaque samon: quae nunc samothracia fertur: & reliqua quae ibidem habentur. & ab ipso Dardano dardania uocitata fuit regio in phrygia: quae postea troia cognominata est: ut uidebimus in dictione phrygia & in dictione Priamus: ac dictione Troia.

Dardanus cum .i. latino & .a. diphthongo scribitur: rex erat persarum tempore Appollonii Tyanaei: hoc est tempore Tiberii Caii & Claudii imperatorum: ut ostendit Philostratus in eius uita.

Darius cum .i. latino scribitur: fuit primo nobilis persa filius Hystaspis. hic teste Herodoto libro historiarum .iiii. cum cognouisset Smerdim fratrem Patizitis magi regnum persarum dolo occupasse: ut in dictione Smerdis & in dictione Praxaspes late uidebimus: facta coniuratione cum sex aliis nobilibus Smerdim iam regem & fratrem eius Patizitem magum trucidarunt: atque ita inter eos de persarum regno contenerunt: ut cuius eorum equus sequenti die prius in ortu solis hinnitum ante regiam emitteret: ille persarum rex esset: quod dario Oebaris stabularii sui solertia contigit. Nam dimissam manum in genitium partem equae: cum ad determinatum locum uentum esset: naribus equi admouit: quo odore ad uoluptatem irritatus: ante omnes hinnitum dedit: atque ita Darius persarum rex creatus est. Nomina uero eorum qui cum Dario in magum coniuauerunt: & quae solum in Herodoto libro .iiii. historiarum legi: haec sunt: Oaues: Intaphernes: Gobrya: Megabizus: Aspiteries: Hydarnes: quorum orthographiam in suis locis conperies. Et regnauit Darius triginta sex annos: ut idem ostendit Herodotus circa initium li. vii. cui Xerxes filius ex Atosa filia Ciri successit in regno.

Dastylus cum .t. exili & .y. graeco atque unico. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiae primo Gygis pater. **D**ates cum .t. exili scribitur: fuit unus ex ducibus Darii: qui teste Herodoto libro historiarum .vi. duro bello apud marathona deuincitur.

Daurises cum .i. latino scribitur: fuit teste Herodoto circa finem li. vi. unus ex ducibus Darii qui in cariis ceciderunt.

Deiphobus per .i. latinum: & per .o. purum ante .b. & non deiphobus per .ae. diphthongum uel cum .e. ante .b. scribitur. Nam sic quoque a graecis Διφωβος: cum prima longa & penultima breui annotatur: quod Virgilius obseruauit cum ait in .vi. Filius ex Hecuba uxore. hic post obitum Paridis Helenam duxit uxorem: de quo Virgilius praefato libro scripsit.

Deiphobe eodem modo cum .o. puro ante .b. scribitur: sic enim apud graecos: uidelicet Διφωβη notat: fuit nymphe quaedam filia Glauci. Virgilius: Deiphobe glauci.

Demetrius cum .t. exili & .i. scribitur: fuit unus filius Seleuci filii Antiochi magni: de quo uidebimus in dictione Seleucus. Alius fuit Phalerius cum unico. l. cognominatus. Et teste Laertio fuit Phanostri filius genere non factis illustris. Hoc teste Cicero circa initium libri primi de officiis: disputator fuit subtilis: orator parum uehemens: dulcis tamen: ut Thephraasti discipulum possis agnoscere. Favorinus uero dixit illum fuisse ex Zenonis familia: & Lamiae amicae cognosci. Idem ob uirtutes eximias apud athenienses praefuit annis decem: aetateque statim trecentis sexaginta honoratus est: quarum plures erant equestres: & in curribus seu bigis stabant. Summoque studio intra quadringentos dies fuerunt consumate. Ciuitate auxit redditibus & edificiis: deinde absens sententiam de morte a quibusdam inuidis passus est: quin & illius imagines dirutae: partim uenditae sunt: partim submersae: & partim in frustra fractae. Vna tantummodo in arce seruata est. Et in ea accusatioe parum absuit: quin Alexander comicus capitis sententiam exciperet: non ob aliud nisi quod erat illius amicus. Quem Thelesphorus eius generis purgauit. Demetrius uero ubi compertum habuit athenienses suas imagines euertere. ait: uirtute non euerterunt: cuius gratia illas exererant: nec ulli plures unquam statuae teste Plinio li. xxxiiii. naturalis historiae dicatae fuerunt quam ipsi Demetrio phalereo. Dicebatque tantum in republica ualere eloquentiam: quantum in bello ferrum. Circa huius tempora teste Quintiliano libro .ii. de institutione oratoria: institutum fere constat fictas ad imitationem fori consiliorumque materias apud graecos dicere. An uero ab ipso ipse generis exerci-

tationis sit inuentum parum compertū esse dixit. Sed ne hi quidem: ut ait qui hoc fortissime affirmant illo satis idoneo auctore nitunt. Latinos uero dicendi præceptores extremis. L. Crassi temporibus recepisse Cicero auctor est. Quorum insignis maxime Plocius fuit idem Gieronimus de uiris illustribus ait Plocius. Gallus primus romæ latinam rhetoricam docuit: de quo Cicero memoria teneo pueris nobis primū latinā docere cœpisse Plocium quendam. Sed ut ex diuersis collegi atq; Laertio plures fuere Demetrii. Vnus fuit ex Alexandri magni ducibus: qui occiso Alexandro filio Cassandri: qui omnem magni Alexandri stirpē de leuerat: & græciam ac macedoniaz occupauerat: fuit Macedo rex creatus. Alius fuit eius Philippi macedoniae regis filius: qui cum romanis plurima bella gessit. de quo Liuius libro. x. de bello macedonico: & Iustinus libro. xxxii. scripserunt. Alius fuit Selenci filius: & frater Antiochi Epiphani. Alius chalcedonius fuit orator. Alius bizantius philosophus peripateticus. Alius statuarius: qui teste Quintiliano libro. xii. de institutione oratoria: tanq̄ nimis in ueritate seu proprietate reprehendit. Nam ut pergit fuit similitudinis q̄ pulchritudinis amantior. Alius fuit Aspendius Appollonii discipulus. Alius calantianus: qui de asia & europa libros scripsit uiginti. Alius bizantius: qui gallorum aduentum ex europa in asiam scripsit. Alius sophista moratus alexandria: qui artes oratorias scripsit. Alius atramitenus grammaticus appellatus Ixion: quia lunonez iuriis aliquo affectisse uidef. Alius cyrenæ grammaticus uir magni precii. Alius sepsius uir diues & studiosus. Alius erithræus grammaticus. Alius bithynius fili⁹ Panætii rhodii. Alius orator smyrnæus: & hi omnes profam scripserunt. Alii etiam poetica scriptauerunt. Vnus ueterem comœdiam scripsit. Alius fuit epicurus: qui contra inuidios scripsit. Alius ex tarsa satyricus. Quartus iambicus amarus uir. Quintus erithræus uarius scriptor. Vnde etiam historicos & oratorios conscripsit libros.

D emaratus cum unico. t. & illo exili scribitur: fuit teste Liuiio libro primo ab urbe condita corinthius negotiator diues: & pater Tarquini prisci romanorū regis. hic cū ob seditionē corintho profugus esset: & forte Tarquiniis confedisset uxore ibi ducta duos genuit filios: Luconem scilicet: qui deinde fuit romanorū rex & dictus Tarquinius: & Arunta. Aliter uero Demaratus fuit rex spartanus: qui ob indignationem a patria discedens: ad regem perfarum diffugit: de quo Iustinus nonnulla & Herodotus plura scripsere.

D eiphyle antepenultima cum. i. latino: & penultima cum. y. græco scribitur: fuit Adraasti regis filia: & Tidei uxor: cui Diomedem peperit.

D eiphylus eodē modo uti superior scribitur: fuit teste Homero libro iliados. v. Stheneli filii Capanei in bello troiano amicus obsequentissimus.

D eipites cū. i. latino utrobique: & t. exili scribitur: fuit teste Homero uir troianus quē Vlixes in bello interemit.

D eiopeia cum. i. latino in antepenultima. Verum penultima apud græcos habet ei diphthongum: quaz nos in. e. aliquando longam commutamus: quandoq; uero diuidimus: & secundam uocalem in consonantē cōmutamus: ac dicimus Diopcia Virgilius libro primo aeneidos: Quarum quæ forma pulcherrima Deiopeia: Connubio iungam stabili. Nam græce Διοπεία scribitur.

D eipyrae cum. y. græco in penultima sequente. r. in ultima scribitur: fuit teste Homero libro. viii. iliados: unus ex principibus iuuentutis græcorum.

D eioeces cum. i. latino & c. exili scribitur: fuit teste Herodoto Phraoræ filius: & medorum rex.

D elphinus cum. ph. aspirato & i. latino scribitur: piscis est: de quo Plinius & Solinus plurima retulerunt. Quin & delphinis. dici potest: ut Titan titanis uel titanos: & Titanus titani: Elephas elephatis uel elephatos: & elephantus elephantum. arabs arabis uel arabos: & arabus arabi.

D elphi cum. ph. aspirato & i. latino in fine scribitur: quo sane uocabulo non solum oppidani sed etiam oppidum sic in plurali designatur. Idq; non solum græci: sed etiaz nostri obseruauerunt: ut apud Thucydide & Liuium sæpe comperimus similiter leontini pariter pro oppido & oppidanis accipitur.

D elos cum. e. absq; diphthongo & unico. l. scribitur: insula est in mari agæo cantatissima a poetis ob Apollinis & Dianæ natiuitatem: & ἀδελῶς quod est manifesto nomen assumpsit. Nam teste Plinio libro. iiii. naturalis historiae Aristoteles ita appellatam tradidit: quoniam repente apparuit enata. Macrobius uero libro saturnalium primo dixit eam sic uocitatam: quia ortus & quasi partus luminum omnia facit ἀδελῶς. idest aperta clarescere. eandem Aglostenes teste eodem Plinio: cynthiam prius dictam fuisse rettulit. Alii orthigiam de qua in dictione ortygia uidebimus.

D emocedes cum. c. exili & absq; aliquo diphthongo scribitur: fuit teste Herodoto li. historiæ. iiii. crotoniata medicus illustris: qui cū inter Darii captiuos esset: & Darius ipse ob inuersum pedē grauius agrotaret: ita ut iam septē dies in somnis egisset: nec a medicis suis uel pag iuuaret: duct⁹ in mediū Democedes: uinctus compedibus Dariū penit⁹ liberauit. Et deinde maximo in honore apud regē habit⁹ est & omnes perlas.

D emocritus absq; aliqua aspiratiōe & cum. i. latino scribitur: fuit abderites philosophus Aegistrati fili⁹: seu secunduz alios Athenocriti: uel secundum alios Damassippi. hic teste Herodoto libro historiæ. vi. magos quosdā & chaldaeos primo audiuit Xerxe rege patriæ illius quando apud illū hospitat⁹ est: præceptores relinquēte: a quib⁹ theologiā & astrologiā didicit: cum adhuc puer esset. Is deinde Demetrio & Antisthene testibus in ægyptū iuit: ut geometriā perciperet: & in persidem ad rubrūq; mare & chaldaeos diuinarum rerū

cognitione atidus perrexit. Diuisitq; duobus fratribus suis substantiã minorẽq; partem pro se tenuit: quæ scilicet illi peregrinanti sufficeret. Venit Athenas & in despectũ gloriæ noluit agnosci. Et cuz cognouisset ipse Socratem ignoratus est ab ipso. Tandem in patriam a peregrinatione reuersus: a fratre summa inopia nutritus est. Nam relicto omni patrimonio in hortulis quibusdã iuxta suæ urbis muros se ad solas rerũ naturas contemplandas contraxit. Et ut ex epistolis Hippocratis habetur: quocunq; fortunæ casu & mutabiliũ rerum audito in risum soluebatur dicente etiam Iuuenale in satyra: Omnibus in terris perpetuo risu pulmonem agitare solebat Democritus. Et subdit: Tum quoq; naturam risus inuenit ad omnes Oecurfus hominum. Et subdit: Ridebat curas: nec non & gaudia uulgi. Interdũ & lachrymas. Quare creditus in infania uersus: ab abderitis conciuibus suis conuocatus fuit Hippocrates pro illius cura. Qui cum hominis altissimam sapientiã cognouisset: eruditionem se ab illo recessisse fassus est: ut in Hippocratis epistolis scriptum comperi. tandem teste Cicerone libro quinto tuschularũ quæstionũ: & Gellio libro. x. noctiũ actiuarum: quod nullibi apud græcos legi seipsum occæcauit: quod ideo fecisse dicunt ut naturæ secreta subtilius rimaretur: ratus uarias imagines per corporeos oculos in animam irruentes: frequenter acumen cogitationũ obtundere. Eius mors uarie ab auctoribus fertur. Agebatq; centum & nouem annos cuz mortuus est teste Hipparcho: dixit omnia ex atomis fieri: & plures esse mũdos ac corruptibiles. Multa uolumina reliquit: utputa de medicina: de naturalib⁹: de carmine: de uersibus Homeri: de poesi: de uenustate carminis de agricultura: de moralibus: & alia complura. Vnde Timon prætulit eum cæteris & monuit legendum. Fuere Democriti sex. Primus hic. Secundus chiuis qui fuit musicus & illi contemporeus. Tertius sculpsor. Quartus qui de templo ephesiæ Dianæ scripsit. Quintus epigrammatũ poeta clarus. Sextus pergameus orator clarus.

- D**ercyllus cum. e. exili & .y. græco atq; duplici. l. scribitur. fuit teste Plutarcho unus ex præfectis Pirrhi: & inde dercillidas deducitur.
- D**ersai cum. æ. diphthongo in penultima scribitur: populi sunt græcorum in littoribus thraciæ: ut ostendit Herodotus libro historiarum septimo.
- D**erufiæ cū. i. latino in antepenultima: & .æ. diphthongo in penultima scribitur: fiterũt teste Herodoto libro historiarũ primo: oratores perfici. similiter apud eosdeꝝ germanii & panthialei cū. th. aspirato & .i. latino.
- D**eucalion cū eu diphthongo & .e. exili atq; unico. l. & .i. latino scribitur: fuit Promethei filius ex matre Clymene: ut græcorũ plurimi attestantur. Hesiodus uero dixit Perynoe cum. y. græco. Nonnulli autẽ alii Hesione. cui adulto Epimeus patruus Pyrrham filiam dedit uxorem. Quorum tempore sæuum diluuium in thessalia factum est: ita ut neminem præter illos duos poetæ euasisse canant: ut uidebimus in dictione pyrrha: Fuitq; teste Iustino octingentesimo decimo anno ante urbem conditam: quo tempore regnabat Amphion apud thebas: apud athenas uero Granao: uel ut alii putant Cecrops. Ante hoc itaq; diluuium aliud fuisse scribunt historici sub Ogygio in achaia & boecia uastatione pene totius prouinciæ: sed cum particulares hæ fuerint inundationes aquarũ: illa uniuersalis fuit sub Noe: quam sacræ litteræ attestantur.
- D**emosthenes cum. th. aspirato scribitur: cuius uocabuli compositione in ante habitis explicauimus. Naꝝ ex ex δῆμος qui est populus: & δῆμος robor componitur quasi robor populi. fuit omnium græciæ oratorũ princeps: cuius uitam Leonardus Aretinus cõterraneus meus ex græcis ad latinos transtulit. Et auctoritate Hermippi ostendit patrẽ in officina gladiorũ fuisse. Vnde teste Iuuenale in satyra Omnibus in terris: Pater Demosthenen ardentis massæ fuligine lippus A carbone & forcipibus gladiosq; parante Incude: & Luteo Vulcano ad rethora misit: quid ultimũ non plene cum his quæ Leonardus noster scripsit concordare uide tur: cum longe post mortem patris hoc sibi assumpsisse officiu referat. Sed qd id sit teste Iuuenale Sæuus & illum exitus eripuit. Naꝝ fractis patriæ rebus: ne ueniret in manus stulti populi sæuentis: se ueneno affecit inter satellites. Nequibat enim patriæ ferre salutem ut solebat.
- D**emodocus cū. c. exili scribitur: fuit citharœd⁹: quẽ Homerus libro odissæ. viii. inducit in conuiuio Alcinoi regis phæacum: in quo Vlixem excepit citharam pulsare & una canere. Vt similiter apud Virgiliũ in conuiuio Didonis: Cithara crinitus iopas perfonat aurata. Vnde inquit Alcinoi in eo conuiuio apud Homerũ καλέσασθε Δεσφῆιον ἄοιδον Δημοδοκον: hoc est uocate diuinum cantorem Demodocum. Cecinitq; ut late prosequitur idem Homerus Veneris Martisq; dolos: & dulcia furta. Et componit Demodocus ex δῆμος qui est populus & δοκίσις æstimatio: quasi populi æstimatio diceret.
- D**emocoon cum. c. exili sequẽte duplicato. o. in pleno nomine: hoc est absq; synæresi scribitur: fuit teste Homero libro quarto iliados: nothus Priami filius: qui uelocissimos patris equos apud abydum custodiebat hunc Vlixes in bello interemit.
- D**emophon sequẽte. o. duplicato in pleno: hoc est absq; synæresi nomine scribitur: habetq; accentũ acutũ in penultima: quia naturã græcã in declinatione græca etiã apud nostros conseruat: ut late uidebim⁹ in dictione profedia. Sane per synæresim illa duo. o. quorũ primũ est breue ultimũ uero longũ in unũ. o. longum: tam apud græcos q̃ nostros conuertunt ut dicunt Demophon: ubi habet accentũ circũflexum. In ultima fuit teste Iustino libro. ii. Thesei ex Phædra cõiuge filius: qui cuz Antigono fratre auxilia græcis cõtra troianos

tulit. Tandem ilio deruto dum ad patriam rediret: tempestate furente in thraciam delatus est: ubi a Phylli de Lycargi regis filia: non tantū regno: sed hospitio & lecto receptus est. Et cum aliquādiu cum ea stetit: audito de fratre Menestheo athenarum rege q̄ agitatus procellis ad melos insulam deuenisset: ibiq; diem clausisset extremū: impetrata ad breue tempus licentia a Phyllide: & ab eadez instauratis nauibus athenas rediit. Vbi rex effectus: cum teste Ouidio ultra promissum tempus tardaret: Phyllis amoris furentis impatiens laqueo se suspendit: & in siccam amigdalū conuersa fuit: quæ cum post Demophontis reditū ab illo amplexaret folia emisit: quæ deinde ab illa cognominata sunt Phylla: cū teste Seruio petalia prius diceret.

Deus cum .e. absq; diphthongo scribitur: ut omnes asserunt a uerbo græco descendit. Sed quidam dicunt a *εὖ* quod est uideo & *speculor* deriuari. Alii uero a *θεομαι* quod est timeo: & inde *θεοσ* timor: eo q̄ omnibus sit timendus. Vnde ait Statius: Primus in orbe deos fecit timor. Itaq; Saturnus cum potentissim⁹ rex esset: ad retinendam parentum suorum memoriam: eorum nomina celo terræq; indidit. Quare patrē dixit *ὀυραν*: quod cælum latine indicat: Matrem uero *γᾶν*: quæ terram dicit: & *Vesta* interpretatur eo q̄ rebus omnibus uestiatur ut quibusdam placet: seu quia ui sua stat ut dixit Ouidius libro fastorum. vi. ubi ait: Stat ui terra sua: ui stando *Vesta* uocatur. Fuit etiam alia *Vesta* uirgo perpetua: cui uestales uirgines sacrificabant: & *Vestæ* præfata neptis: hoc est Saturni filia ex *Ope*: ut late ostendit Ouidius eodem libro fastorum. vi. ubi tandem de hac ipsa concludens dixit:

Nectū aliud uestam: q̄ uiuam intellige flammam.

Nataq; de flamma corpora nulla uides.

Iure ergo uirgo est quæ semina nulla remittit.

Nec capit: & comites uirginitatis habet.

Saturnus uero a nobis est appellatus: quia satures annis. ut refert Balbus apud Ciceronem li. ii. de natura deorū. A græcis uero *cronus* dicitur quod apud nos tempus designat: ut supra in ea dictione uidimus. Nā cum Celi fili⁹ dictus fuerit: fingebant poetæ natos suos omnes deuorasse solitum qua fictōne ostendere uoluerunt omnia ipso tempore consumi: & annis infaturabiliter expleri. Omnia ergo uertūtur: ut dixit Propertius: Et thebæ steterant altaq; troia fuit: Nec semper barbara memphys pyramidum miraculis gloria bat. Sed aliquando annorū serie peribunt: Quam sententiam Ouidius elegantissime expressit cum ait.

Tempus edax rerum: tuq; inuidiosa uetustas.

Omnia destruitis uitiataq; dentibus xui.

Paulatim nigra consumitis omnia morte.

Saturni uxor dicta fuit a græcis *Rhea* a *ρεω*: quod est fluo. cum deorum multitudo ab ipsa fluxerit. A latinis uero dicitur *Ops*: ut in ea dictione uidimus. Ex hac filius natus Iuppiter a nobis dicitur: quasi iuuas pater: a græcis uero *zeus*: a uerbo *ζωω*: quod est deductum: quia ut aiebant uitæ dator erat: & inde Zenobius quasi *ζωωσθισ*. i. Iouis uita: uel etiam beatitudo: nam utrunq; *θισ* designat. sed teste Balbo i præfato libro conuersis casibus Iouem a iuuando appellamus. A poetis uero pater diuū atq; hominū dicitur: a maioribus autem nostris optimus maximusq; hunc etiā antiqui græci nonunq; *æthera* dixerunt: ut Euripides cuius. i. latine ad poetæ sententiā traduci uersiculi possunt.

Vides sublime imoderatum æthera.

Qui terram teneto circūuentu amplectitur.

Hunc summum habeo diuum: hunc perhibeto Iouem.

Eius soror & coniunx fuit: quæ ut refert Cicero etiam a iuuando noiata creditur. Nam græce *Ἥρα* dicitur.

Vnde nos heram dicimus: hoc est dominam. hanc stoici p̄ aere sumunt: eo q̄ similitudinem habeat cū æthere: & coniunctōem magnā cum eo quod Virgilius georgicorū li. ii. cum ait.

Tum pater omnipotens fecundis imbribus æther.

Coniugis in gremium lætæ descendit: & omnes.

Magnus ait magno cōmixto corpore foetus.

Ex Iouis uero fratribus unus fuit Neptunus. quē idem Balbus apud Ciceronem præfato li. a nādo paululū primis litteris imutatis dictum asserit: is græce *ποσειδων* noiatur: quē a *ποσις*: quod est potus cognominatum dicunt: eo q̄ oibus potum exhibeat. Alter fuit Iouis frater dictus ab illis *Pluto*: a nobis uero hic *dis*: & hic *Ditis*: quia ut ait Balbus terræna quæq; uis aut natura diti patri dedicata ē: eo q̄ diuitie omnes e terris oriunt: & in terras recidunt. Nam *πλοουτος* græce latine diuitia dicitur. Quintilianus uero in primo de institutione oratoria a contrario interpretat: quæ minime diues ē. At plutoni p̄serpinā poete coniungūt: quod uocabulū ex græco *περσεφονη* trāslatū ē: quā ut ait Balbus: frugū semē esse uolūt absconditāq; queri a matre fingunt. quæ latine dicta ē *ceres*: quasi gerēs hoc ē a gerēdis frugib⁹ appellata: prima. i. littera imutata: ut idē rettulit Balb⁹. Vnde a græcis dicit *δημητρα*: quasi *γημητρα*: hoc ē terræ mater. At uero Serui⁹ sup̄ primo georgicorū. Ceresē a creādo dictā uoluit. Vnde alma *Ceres* dicit: quæ nos alit. hæc fuit Iouis soror. quæ cū illi placeret p̄serpinā ex eo pepit. Ex Ioue uero & Iunone: ut qdā uolunt natus est Mars. Alii uero ex sola Iunone: ut Ouidi⁹ li. fastorū. v. At Mars p̄ ep̄thefiz Mauors dicit: sic quoq; teste Balbo

tine dictus: quia magna sit uertens. nam is græce ἀριστὸς noīat ab ἀίρω: quod ē occido deductū. Ex Iouis uero capite Minerva nascit: quæ sic quoq; latine appellat: q̄si uim minet: uel a minuendo: ut in ea dictiōe late uidebim⁹. Nā græce αἰθήρα uocat. Sane Iouis & Latona filii fuerunt Apollo & Diana. Apollo quidem græcū est uocabulū: quē illi etiā φῶς βῶν: hoc est solē appellant. Et Diana similiter: q̄si Iouis filia nuncupat: quæ etiā alio noīe ab illis ἀρτεμις dicit: quā & luuā putant: eo q̄ noctu luceat. Nā ut ait Balbus Sol dicit⁹ ē q̄ solus ex oībus syderibus ē tant⁹. Vel quia cū est ortus obscuritatis oībus aliis solus appeat diciturq; græce ἰαίος. Lunam uero a lucēdo dictā uoluit: quæ græce σεληνή nūcupat. Eadem esse Lucinā dicūt. Itaq; ut quæ apud græcos Diana a nobis lucifera: & Iuno Lucina dicat: quā sane in pariēdo inuocant. Vnde Virgilius in Pollione: Casta faue lucina: tuus iā regnat apollo: & Cicero Timæū quendā refert q̄: cum in historia dixisset: quā nocte natus Alexander esset: eadem Ephesæ Dianæ tēplum deflagrauisse: adiunxit id mirabile esse mirandū quod Diana cū in partu Olympiadis adesse uoluisset abfuisset domo. Nāq; ob hoc teste Seruio sup. iii. æneidos tunc quoq; a parturiētib⁹ inuocabat: q̄a primū nata parturienti matri appollonē obstetricis officiū exercuisse dicebat. Alia fuit dea Iouis filia latine Venus teste Balbo appellata: q̄a ad res oēs ueniret. At ex ea potius uenustas q̄ uenus ex uenustate dici uoluit. Et cum deus deaq; & deabus ab auctorib⁹ nostris dicat: diuus diua diuab⁹ non dicit. Quod in quibusdā aliis contingit. Nā dicit filius filia filiabus: & nō priuignus priuigna priuignab⁹: natus nata natab⁹: & non genit⁹ genita genitab⁹: put Valla dixit: licet Priscianus dubitet utrū natabus a bonis auctorib⁹ comperiat: equus equa equabus: mulus mula mulabus: & nō asinus asina asinab⁹: nec inuēcus inuēca inuēcabus: nō ceruabus nec lupabus: nō libertabus: nō patronabus: nō cōcubinabus: nō pedissequab⁹: non seruabus: nō famulabus: nō dominabus: nō etiā aiabus: Tam & si ex posterioribus quidā his duob⁹ ultimis utuntur. Cicero tamē ad uxore & filiaz scribens: duabus ais suis dixit non aiabus. Et Curtius de matre & uxore Alexandri dominia & nō dominabus dixit. Quare dominabus & aiabus magis p̄ licentiā q̄ recto modo loquendi quosdā ufos fuisse Laurenti⁹ meus Vallengis putat in elegantis ad me missis: quēadmodū & nonnulli ueteres dextrabus dixerunt pro dextris: & eabus p̄ eis. Sed de recte loquendi usu magis q̄ ab usu tetigimus.

D exitheia cum. i. latino & th. aspirato scribit: fuit teste Plutarcho in uita Romuli Phorbantis filia.

D iabolus cum. i. latino & unico. l. scribit: q̄ q̄ a uerbo cū duplici. l. scripto deriuatur: uidelicet a διαβαλλω quod est criminor: unde diabolus græce criminor dicitur: & componitur διαβαλλω ex δια p̄positione quæ pro dicit. & βαλλω iacio.

D iadema cum. i. latino scribitur: habetq; apud nostros accentum in penultima. apud græcos uero in antepenultima: ut in diuersis aliis contingit.

D iæresis prima cum. i. latino: & sequens cum. æ. diphthongo scribitur: dici potest a nostris diuisio: unde figura tunc quadam dicitur: cum una syllaba in duas diuiditur. Ouidius libro metamorphoseos primo. Tertia post illam successit ænea proles: ubi & a. & e. diphthongus diuiditur: Horatius: Diuesq; deducunt Iouem nunc mare: nunc siluæ: ubi siluæ teste Prisciano trisyllabum est in scansione. Virgilius similiter li. æneidos. iii. Aulæ in medio libabant pocula bacchi: ubi. a. & i. diphthongus græca diuiditur.

D iæta cum. i. latino & æ. diphthongo atq; t. exili scribitur.

D iagoras cum. i. latino scribitur: fuit philosophus cognominatus atheos. i. negans deos: ut in ea dictione uidimus. Nam teste Cicerone libro. iii. de natura deorū cum samothraciam uenisset atq; ei quidam amic⁹ dixisset: tu qui deos putas humana negligere: nōne aduertis ex tot tabulis pictis q̄ multi uotis uim tēpestatis effugerint: in portūq; salui peruenerint: ita fit inquit. illi enim nunq; picti sunt: qui naufragia fecerunt: in mariq; perierunt.

D ialectica cum. e. ante. t. absq; aliqua aspiratione atq; i. latino scribitur: dici potest a nobis disputatrix. Nam a διαλέγομαι deriuatur: quod est disputo: unde etiam dialogus. dialegome uero a δια p̄positione: quæ dicit p̄: & λέγομαι: quod est fermocinor: quia per fermocinatōem disputatio ipsa p̄sequitur.

D ialogus cum. i. latino: & unico. l. scribitur: dici potest a nobis disputatio: unde a δια quod est p̄: & λογος fermocinatio: quæ & sermonem & rationem comprehendit: cum per fermocinatōem disputatio conficiat. Sane differt oratio cū p̄prie accipit a sermone quod hic sedatior remissior pressior ac tenuior: qualis philosophorum. oratio uero in qua ornamenta affectusq; insunt popularibus accomodata auribus. Ideoq; oratores uocantur: quod hoc genere utuntur: philosophi uero magis fermocinotores.

D ialyton prima cum. i. latino: penultima cum. y. græco: ultima cum. t. exili scribit: dici potest latine dissolutū nam descendit a uerbo διαλυω. quod est dissoluo. Et est figura cum sine coniunctionibus punctatim dictiones p̄feruntur. Ut Ite ferte citi ferrum. date uella: impellite remos. Similiter iusticia prudentia fortitudo me superasti. Et est eadem figura cum illa: quam asyntheton diximus.

D iana cum. i. latino & unico. n. scribit: dictio est ab δια. i. Ioue deducta quasi Iouiniana. Vnde licet plures fuisse Dianæ. Cicero de natura deorum referat. illa tamē noīatissima est: & cui omnia attribuunt quæ Iouis filia ex Latona eodem partu cum Appolline nata dicitur: hæc ob uirginitatis amorem hominū fertur confortium a suffugisse: & ut a se libidinis pruritum abdecaret uenando incolebat siluas ac montium salt⁹

- Quare cur arcu & pharetra illa incessisse ferunt: quā uirgines plures simili ppositō sequebantur: dicente Virgilio libro aeneidos primo.
- Qualis in eurota ripis: aut per iugā cynthi.
- Exercet diana choros: quam mille secuta.
- Hinc atq; hinc glomerantur oreades: illa pharetram.
- Fert humero: gradientēq; deas supereminet omnes.
- Idem longo & insigni uersu Claudianus poeta cum de laudibus Stilichonis agere explicauit: cuius primā Virgilius produxit cum ait: Exercet diana choros: Quā reliqui poetæ corripere consueuerunt. Ouidius libro. iii. metamorphoseos: nomine gargaphyæ succincte sacra diana: & alio libro. Vidi sine ueste diana: Iuuenalis in. iii. satyra. Me quoq; ad eluinam cererem: uestramq; diana. Item in satyra: Omnibus in terris Pulchra gaudet latona diana: hanc acteonem in ceruicem mutasse ferūt poetæ: quā ipsam lauante se nudā uiderat. Eandem Orionem occidisse scribitur: quia uim sibi inferre uoluit. Eidem in taurica regione ex humana hostia sacra fiebant: ut in dictione ephigenia uidebimus. Illa eadem templum habuit apud ephesū admirandū: & magna cum religione a sagestanis in sicilia colebatur: a cretensibus similiter quam Britomartem eorum lingua cognominatam dixit Solinus: quod uocabulum ut ait sermone nostro uirginē dulcem sonat: ab eisdem græce Dictynna dicta fuit: ut in ea dictione monstrabimus: hanc eadem refert Homerus in iliade iratam fuisse: quod sibi thalesia pro frugibus Oeneus Rex Calidoniae non fecisset: cum ceteri omnes dii sacrificii suscepissent honorem: & illa sola inhonorata remansisset: uel quia oblitus fuerat: uel quia illi non putarat agendum: quare terribilem fetis ac dentibus immisit aprum: qui regionem Oenei totam uastaret: ut uidebimus in dictione Meleager: sed cur diana a parturientibus inuocaretur: uidimus in dictione deus.
- D**iancea cum. i. latino in prima: & in penultima cum. æ. diphthongo scribitur: dicitur a nostris mens intellectus: unde etiam ab oratore pro quadam figura ponitur: quæ sensum magis quæ uerba designat: dicente Quintiliano in primo de institutione oratoria figuras quæq; lexeos quæq; dianceas uocantur.
- D**iafyrmos penultima cum. y. græco scribitur: dici potest distractio: nam a διασφρα: quod est distraho deducitur. Vnde & figura ponitur quando una dictio ad duo diuersa significata distrahitur. Virgilius in bucolicis: Interstrepere anser oleres. i. malus poeta inter bonos. Ob quod eam etiam tunc figuræ esse dicunt quando quis magna uerbis cominuit: & minima extollit.
- D**iastrafis cum. i. latino utrobiq; & t. exili scribitur: dici potest latine distantia. Nam ex δια componitur: quod nonnunquam ob & longe designat: & stasis quod est distantia.
- D**iastrale cum. i. latino & t. exili atq; unico. l. scribitur: dici potest a nobis distinctio uel dilatio. Quod quidem fit cum una dictio uel sententia ab alia distinguitur: uel cum breuis syllaba producitur: ut Virgilius aeneidos libro primo. Et uersa puluis inscribitur hasta. Idem lib. ii. Lucus ubiq; pauor & plurima mortis imago.
- D**icaarchus prima cum. i. latino: sequens cum. c. exili: & æ. diphthongo: ultima cum. ch. aspirato scribitur: quasi iustus iudex. Nam δικαιοσ iustus dicitur: & archus princeps: est uiri nomen proprium.
- D**ictamus & dictamum utrunq; comperitur: & utrunq; cum. i. latino: & æ. exilibus scribitur herba est medicinalis: de qua Virgilius libro. xii. meminit: quum hæc herba ab Venere in medelam uulneris in Aeneam illati deportatur: ait enim Dictamum genitrix cretæa carpit ab ida Puberibus caulem foliis & flore comantem Purpureo.
- D**ictynna prima cum. i. latino: sequens cum. æ. exilibus: & y. græco: quin & cum duplicato. n. scribitur: dicta fuit a cretensibus lingua græca Diana: quia cum uirgo quædam cretensis quæ britonem Lactantius gramaicus uocauit. Solinus Britomartem uirginitatem suam Dianæ dicasset: & a Minoe tunc rege opprimi ad uirginitatem perdendam cogere: semelq; uideretur astringi: cum non alia illi fuga dari posset: in mare se præcipitem dedit: cuius cadauer cum retibus a piscatoribus forte comperatū esset: dictynna deinde ab ipsis retibus cognominata fuit. nam δικτυον græce latine rete dicitur: sed cum grandis pestis ob id in creta sequeretur habito responso ut ædem Dianæ construerent: Dianam ipsam a cognomine uirginis Dictynna nam uocauere: dicente Tibullo in elegia ad Priapum: Perq; suas impune finit dictynna sagittas. Quare & mons ubi fuit ædes dictynnae modo consimili dictus fuit. Quæ sane ædes teste Solino manus Dædali ostendit: & quæ nemo nudus ingredi licite poterat.
- D**ictæus prima cum. i. latino: sequens cum. æ. & æ. diphthongo scribitur: cognomen est montis cuiusdam in creta: & a Dictæ nymphe: quæ teste Seruio super. iii. aeneidos illic colebatur cognominatus. Virgilius libro georgicorum. Dictæo cæli regem pauere sub antro.
- D**idyme prima cum. i. latino: & penultima cum. y. græco scribitur insula est una ex æolis in freto siculo.
- D**idymus prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco scribitur: dici potest a nobis gemellus. Estq; uiri nomen proprium.

- D**idymaon prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco scribitur: fuit armorum artifex eximius: de quo Virgii libro. v. æneidos meminit cum ait. Et clipeum efferru iussit didymaonis artes.
- D**idrachma cum. i. latino & ch. aspirato scribitur: diciq; potest apud nos hisdrachma. nam ex Δις apud nos est bis: & Δραχμῶν componitur.
- D**ies cum. i. latino scribitur: & a Διός hoc est Ioue græca dictione deducitur. Nam eodem modo ut nostri Iouem adiutorem ita græci Διάβοιον & nos diem adiutorem accipimus. Et inde Diespiter quasi iuuas pater: qui lingua osca teste Seruio lucreti? dicitur. Virgilius libro. viii. æneidos. Aliqui uero diē proprie significare deum contendunt: quod si sic esset a Δέος: quod est timor: ut supra uidimus deduceretur. Et teste Prisciano in. v. tam masculini q̄; foemini generis in singulari numero inuenitur: ex quo diminutium sic diccula. Terentius in andria: Eo impudens non satis est: quod tibi dicculam addo pro dilatōne aliqua temporis. In plurali uero semper masculinum inuenitur: & dicitur dies serialium teste Varrone a ferendis in sepulchra epulis.
- D**iespiter cum. i. latino utrobique & t. exili scribitur: de quo uidimus in præcedenti dictione: quo sane uocabulo cum alii plures sint usi: tum Horatius in primo carminum: Namq; diespiter igni corusco Nubila diuidens: plerūq; per purum tonantes egit equos uolucresq; currum.
- D**igamma cum. i. latino & duplicato. m. scribitur: & significat bis aut duplex gamma: quæ tertia est alphabeti græcorum littera: unde. f. nostrum digamma uocabatur: quia figuram duplicis gamme detinebat.
- D**ynasta cum. y. græco & t. exili scribitur: dici potest latine potentes: quo uocabulo utitur nonnunq; Cicero & a Δυναμί quæ est potentia deducitur.
- D**indyma cum. i. latino sequente. n. penultima cum. y. græco: & ultima cum. m. littera scribitur: mons est phrygiæ matri deum sacer: declinaturque tantummodo in plurali. Virgii libro æneidos. ix. Ite per alta dindyma.
- D**inocrates cum. i. latino: & absq; aliqua aspiratione scribitur: fuit Alexandri magni architectus: de cuius forma corpore & ingenio Vitruuius in proemio libri secundi de architectura plura scribit: hic teste eodem Vitrubio Alexandro in ægypto alexandriam metatus est: & instaurationi templi ephesiæ Dianæ præfuit: idem teste Plinio libro. vii. naturalis historiæ imperatori Alexandro dixit. Nequis ipsum alius q̄; appelles pingere: q̄; Pyrgoteles sculperet: q̄; Lyfippus ex ære duceret: quæ artes pluribus inclaruere exemplis.
- D**iocles cum. i. latino & c. exili: hoc est absq; aspiratione scribitur: nomen est uiri proprium: quod interpretari ualet Iouis gloria: hoc est Διός quod est Iouis: & κλέος gloria: hic teste Plutarcho in uita Romuli Pæparethius cognominatur & laudatur historicus.
- D**ioceus cum. i. latino & c. exili scribitur: habetq; accentum in penultima: hoc est super. e. & fuit Orsilochi filius: ut in ea dictione uidebimus: hic teste Homero libro. v. iliados habitabat in phæra loco sane insigni: uir rebus omnibus ad uitam idoneis circūfluus: & genus ducens ab alpheo fluuio: quod libro. xv. odysseæ idem poeta confirmauit Διοκλήος ποτὶ Δώμῳ ὄρσι λοχίοιο Τὸν ἀλφείοσ Τέκε παίδα. Et interpretari ualet: Διοσκέος: hoc est Iouis gloria.
- D**ion cum. i. latino scribitur: fuit syracusanus nobilis Hippatini filius: & utraq; dionysiorum tyrannide complicatus: Namq; superior ille Dionysius Aristomachem dionis sororem in matrimonio habuit. Ex qua duos filios Hipparium & Nisæum procreauit: Totidemque filias: unam nomine Sophrosynem: alteram Artem. Quarum priorem teste Aemilio probo Dionysio filio eidem cui regnum reliquit nuptum dedit: Alteram ipsi dioni. Hic præter nobilem propinquitatem & generosam maiorum famam multa alia ab natura bona recepit: ut ingenium docile come: & ad optimas artes aptum: magnam corporis dignitatem: magnas item diuitias a patre relictas: quas ipsi tyranni muneribus auerat. Ideo adeo Platonem amauit: ut se eidem totum traderet. Nec minus eo Plato delectaretur. Is deinde a dionysio filio syracusis eiectus: corinthum confugiens: fretus non tam suis copiis: q̄; odio tyranni maximo animo duabus onerariis nauibus quin quaginta annorum imperium munitum quingentis longis nauibus decem equitum centumq; peditum milibus profectus: post diem tertium q̄; siciliam attigerit: syracusas introiuit: & demum fraude Callicratis cuiusdam atheniensis: qui cum eo ex peloponneso uenerat interfectus est. Alter fuit dion Pruseus orator eximius: cui ob eloquentiam Chrysofotomo cognomen fuit.
- D**iogenes cum. i. latino scribitur: & dicitur quasi Διός: hoc est Iouis genus: fuit teste diocle sinopæus Icesii mensarii filius: quem fugisse aiunt: cum pater eius publice mensam haberet: ac falso pecuniam signaret. Eubolides uero in libro de diogene dicit ipsum hoc fecisse. f. monetæ falsam signationem. Alii putant eum sponte patriam reliquisse. hic ueniens athenas: ibi Antisthenem comperit: a quo cum non reciperetur in disciplina. nam statuerat neminem recipere: perseverantia illum uicit. Pallium primus duplex habuit secū dum aliquos: & peram in qua cibos ferebat. Omniq; utebatur ad omnia loco: & prandens: & dormiens & loquens. Cum scripsisset cuidam ut sibi cellam pararet: faciente id illo tardius: dolium pro domo habuit. Aestate in seruida harena se uolutabat. hyeme coopertas niue statuas amplectabatur: parans se his modis ad laborum tolerantiam. Idem cum uidisset puerum concaua manu bibentem abiecit uile uas: quod ha

bebat: dicens puer me uilitate superauit. Idem cum alium uidisset puerum perfracto uase pane concato lenticulam suscipientem: abiect catinum. Dicebat omnia esse deorum: & sapientes deorum amicos: huius disceptationes cum Aristippo descripsit Horatius epistola decima septima. Inerat illi teste Laertio suauissimus sermo: acerq; in despiciendis aliis. Nam scholam Euclidis dicebat esse bilem Platonis auditorum consumptionem dionysia certamina magna miracula stultorum: Oratores etia; urbe ministros grammaticos admirari se dicebat: qui cum Vlyxis mala requirerent: sua ignorarent: musicos mordebat: quod cum lyrae chordas aptarent: animi inconcinnos motus haberent. Mathematicos carpebat: q; solem: lunam: & sydera intuerentur: quae uero erant ante pedes non curarent oratorem itidem: q; studerent iuste dicere: non autem facere. Et alia complura: quae longum esset referre: huic ad solem sedenti: cum diceret Alexander: pete quid uis: ait noli mihi umbram facere. Et fama fuit referente Laertio Alexandrum dixisse se uelle esse Diogenem nisi esset Alexander. hic deinde cum in aegnam nauigaret: a piratis comprehensus fuit: quoru; princeps fuit Cerpalus: & cretam deductus est: ut uenderetur. Cum autem interrogaretur quid sciret agere: dixit se scire uiris imperare. Atq; ad praecone[m] inquit praedica quisnam dominum sibi uult emere. Sedere prohibitus: inquit nil refert. nam pisces quomodocunq; iaceant emuntur. Et cum uideret corinthium quendam praecleara effigie: & habitu ingenuo Xenidem nomine: inquit huic me uende: hic domino indiget: eum digito denotans. Quem Xenides audito & inspecto uiro libentissime emit. Et cum corinthum secum adducens: filiis suis praecceptorem dedit: & omni praefecit domui: ille autem Xenidi eum sibi parere oportere: q; uis esset seruus. Cum & medico & gubernatori quauis seruis sapius pareatur: cuius clarissima praeccepta ita comprobauit Xenides ut saepe diceret bonus daemom domum meam intrauit. At ipsius Xenides filios teste Eubolo in libro qui inscribitur Diogenis uenditio: post reliquas disciplinas: docuit equitare: arcus intendere: fundas rotare: atq; iaculari in palaestra: tum eos exercebat: gratia tantum roboris comparandi: & bonae ualitudinis. Tenebant pueri multa ex poetis & aliis. Tum ex ipso memoriter omnem illis Diogenes rationem doctrinae: ut facile memoria teneret breuiter collectam insimulabat: domi eos ministrare docebat: leui contentos cibo: ac uili pane & aqua: ad cutem illos tondere faciebat: deducebatq; in compositos: ad uenationes aliquando exercebat. Et cum teste Cleomene in libro de pedagogis necessarij illum redimere uoluisset fatuos appellauit dicens leones nutrientiu non esse seruos: s; illos magis leonum. Senuit apud Xenidem: ut Eubolus rettulit: obiitq; annoru; nonaginta: & a filiis Xenide sepultus fuit: cum multi alij eius corpus postulassent. Sed de illius morte uariae fuerunt sententiae: illa tamen magis approbatur: q; desiderio migrandi uita continendo spiritum animam exhalarit. De illius sepulchro in dictione cynicus uidim;. Illius ciues aereis eum statuis honorauerunt: ita subscribentes: senescet tempore quidem hoc aas: sed tua sane Diogenes gloria obsolecet saeculis. Nam uitae gloria mortales illustrati per te sunt facileq; uiuendi gloria praetulisti. ferunt quidam dialogos illum fecisse nonnullos: Tragedias septem: & alia pauca. At satyrus quidem affirmat non esse eas Diogenis. Fuerunt diogenes quinq;. Primus apolloniates phisic; eloquens sapiens & Anaximenis auditor: fuitq; temporibus Anaxagorae. Secundus sicyonius: qui peloponesica scripsit. Tertius hic. Quartus stoicus ex seleutia: qui babylonius ob uicinitatem dictus fuit. Quintus tarsensis quae stionum poeticarum scriptor: sed de quo intellexit Iuuenalis in satyra quae incipit. Omnibus in terris quuz dixit diogenem hominum errores semper deslere consueuisse: cum Democritus contra soleret semper ridere: id dubium facere potest: quod apud auctores graecos de cynico nusq; comperi: & forte stoicus fuit.

Diomedes cum. i. latino scribitur fuit rex aetoliae: Tidei & deiphiles filius: a quo cum apud troiam uictus fuisset Aeneas: uocauit illum apud Virgilium libro aeneidos primo fortissimum danaum. Nam ut dicunt poetae. Aeneam peremisset: ni Venus mater se illius ictibus opposuisset: quae ab illo uulnerata dicitur: ut late rettulit Homerus libro. v. iliados: quod apud Virgilium libro. xi. aeneidos: Diomedes ipse fassus est: cu; ait. Hac adeo ex illo mihi iam speranda fuerunt.

Tempore: cum ferro caelestia corpora demens.

Appetii: & Veneris uiolau i uulnere dextram.

Vex; cu; post captam troiam ad ppria rediret: compissetq; Aegiale uxorem hortatu Naupli patris Palamedis Cylleboro filio Stheneli hefisse: uel uerecudia cocitus: ut quida; ferunt. Vel qa ab ea recept; no; fuerit: ut alij asserunt nauigio duct; secessit in apulia: ubi teste Festo cu; dauno regni parte sortit; est: dicente etia; Oui. li. fa stoz. iiii. Et gen; ceneidu; appule daune tuu;. Na; oene; Tidei pater fuit. Tandem excedens Italia diomedes in insula ppinq; quae ab illo diomedea dicta fuit sepultus e;. Alter fuit diomedes truculent; rex thracu; q; equos suos aduenage carne i tyrida oppido depascebat. S; tandem ab Hercule maetatis iumens suis in pabulu; dat; est: dicente haec Seneca in Hercule furete: Suisq; regem pabulu; armentis datum. Ouidius uero libro. ix. metamorphoseon dixit Herculem diomedem maetasse & equos. Vnde apud eum dicebat Hercules.

Quid q; Thraces equos humano sanguine pingues:

Plenaq; corporib; laceris praesepia uidi: Vifaq; deieci: dominuq; ipsoq; peremi.

Sane id quoq; ultra rerum historia; aduertendum est: omnia nomina graeca in es terminata: quae genitiuum

per plenam elocationem . hoc est absq; synaresi in eos mittunt: cum in illo sit synaresis: In us genitiuum terminant: ut Diomedes huius diomedeos: & per synaresim huius Diomedus: similiter huius Demosthenes: & per synaresim demosthenus faciunt: datiuum deinde in ei diuisas syllabas: & per synaresim in diphthongum coniunctas: ut diomedei: & per synaresim diomedæi cum diphthongo similiter demosthenæi diuisis syllabis: & per synaresim demosthenæi cum diphthongo. Accusatiuum plena elocatione in ea mittunt: ut diomedea demosthenea: quæ duæ uocales per synaresim in unam .e. conuertuntur. Naz apud græcos transferuntur in .h. sane litteram nos in .e. transferimus: ut demosthenea: & per synaresim apud græcos Διωμοδενη. Nos demosthene dicimus. similiter diomedea: nos per synaresim diomede dicimus: quod Virgilius teste Seruio obseruauit: cum ait libro .xi. Vidimus o ciues diomede argiuq; castra. Nam si diomedem cum terminatione in .n. dixisset: nec latinum protulisset: nec græcum: nec uersus stare: cum nunq; est hiphis per .n. litteram fiat. Sin uero cum .m. dicat diomedem: latinus accusatiuus est: & stat uersus: quia fit est hiphis: ut multum ille & terris. Sed obstant teste Seruio antiqui textus: qui diomede cum solo .e. habet: quod rectissime stare potest seruata declinatione græca: cuius Virgilius sapissime obseruantissimus fuit.

Diomeda cū .i. latino: & absq; aliquo diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro .ix. iliados Phorbatis filia: quæ lesbo Achilles dum esset in bello troiano abduxerat. hæc eodem teste post ablatam ab Agamemnone Briseida cum illo dormire consueuerat.

Dymeropus cum .y. græco & .o. ante .p. scribitur: fuit teste Homero libro .ii. iliados: Adrafi pater & Amphii.

Dione cum .i. latino scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia una ex nymphis filia Oceani & Thethyos: quæ teste Seruio cum puella esset formosissima a Ioue dilecta & compressa fuit. Illiq; Venerem peperit. Idem Homerus libro .v. iliados confirmare uidetur. cum illo referente Venus eam matrem semper appellet: atq; itidem illam Venerem filiam. Sed id confundentes poetæ pro Venere sæpe cani posuerunt dicente Ouidio libro factorum .v.

Hyppollite infœlix uelles coluisse dionem.

Cum consternatis diripereris equis.

Et a Dione dionæus cum .æ. diphthongo deducitur. Virgilius in bucolicis . Ecce dionæi processerit Cælaris astrum: & l. iii. æneidos. Sacra dionææ matri .i. Veneri.

Dionysius prima & ultima cum .i. latino: a ntepenultima uero cum .y. græco scribitur fuit bacchi proprius nomen: & compositum ex dios & nysa urbe inter arabiam & ægyptum: quasi Iouis nysius. Nam ut ait Diodorus siculus libro historiarum quinto: Barbari quidem huius sibi dei genus uendicauerunt: ut ægyptii: qui illum Osiridem deum suum fuisse asserunt: quem & omnem circuisse orbem: & docuisse plantare uites: & uini repertorem fuisse dicunt: atq; deinde a græcis dionysium uocitatum. Indi similiter apud senatum fuisse contendunt. Sed græci ex Semele filia Cadminatuz dicunt: quæ cum ex Ioue pregnans esse: rogauit illuz ut secum per Iunone assueuerat coiret: Iuppiter maiestate dei assumpta euz tonitribus ac fulgure ad eam descendit illa uero pregnans: Cum neq; tonitruus neq; fulguris uim ferre posset filiuq; aborsa igne exspirauit. Infantem Iuppiter Mercurio dedit ad antrum nyse urbis ut dixit Homerus in hymnis quod inter arabiam & nilumq; est deferendum: a nymphisq; omni studio curaq; educandū: unde a Ioue nysaq; dionysium dixerunt. Itaq; nutritum a nymphis aiunt: uini uineaq; extitisse auctorem. Orbem quoq; ferme perambulantez: multas regiones addidisse domesticas: ac præterea maximis apud omnes honoribus celebratum. nam quorum regio uites ferre non posset potum ex ordeo docuisse conficere non multum a sapore uini distantem. Addunt & teste præfato Diodoro illum peragrando orbem exercitum secum duxisse: non tantum uirorum sed etiam mulierum. Vnde & multis græcis urbibus triennio bacchides mulieres conueniunt: apud quas de more uirgines thyrsum ferunt in honorem dei bacchantes: eiq; per coetus sacrificantes: postremo memoriam menadum quæ feruntur: Illi deo astitisse hymnis & cantu renouant. Sustulit eodem auctore diodoro & omnes impios qui in orbe erant: sed maxime Pentheum atq; Lycurgum: dicitur etiam primus boues ad iugum iunxisse: quorum opera uberiorem & nitidiorem frugem femina produxisse: q̄ ex re illum cum cornibus poetæ finxerunt: ferunt & illum deliciis deditum molli corpore ac præ cæteris decoro. tradunt & musas uirgines cum eo profectas doctas psallere. & bonis artibus eruditas: quibus deus ipse oblectabatur: secutusq; est illū Silenus pedagogus illius ac nutritor: optimorumq; institutor studiorum. Plurimum dionysio ad uirtutem & gloriam resq; bellicas pfuit: armicis bellicis .i. pugna utebat: & pardalorum pellibus pacis tempore & diebus solennibus: uestes gerebat floridas delicatas atque molles: & multa de illo Diodor⁹ diuersis in libris prosequitur. Sed hæc tantum tetigit: quæ a poetis nostris tãgi non consueuerunt. Alius fuit dionysius siciliæ tyrannus: qui syracusanus cognominatus est: cuius quidem origo ab historicis: quos legi subicitur: hic teste Cornelio nepote manu fortis & bello peritus fuit: & id quod in tyranno non facile repperitur minime libidinosus: non luxuriosus: non auarus: nullius rei denique cupidus: nisi singularis perpetuique imperii: ob eamque rem crudelis.

Cuius filius similiter Dionysius in tyrānide successit: uir omni turpitudine repletus: qui tandē teste Cicero
ne li. iiii. quæstionū tusculanagē syraculis pulsus: corinthi pueros docuit: sicq; imperio carere nō potuit: de
quo Ouidius libro. iiii. de ponto ait.

Ille syracusia modo formidatus in urbe.

Vix humi duram reppulit arte famem.

De quo Iustinus li. xix. sui epitomatis tractauit.

Dipelus cum. i. latino & unico. l. scribitur: fuit Sycli frater: & ambo teste Pli. in creta insula geniti medis impe-
rātib; hoc ē prius q̄ Cyrus in persas regnare inciperet Olympiade circiter quinquagesima. ii. eodem Pli.
teste primi omnium marmore sculpendo clauere.

Diphas cum. i. latino sequente. pl. scribitur apud nos dicitur sitis: & ponitur a græcis & latinis p serpente e genere
aspiduz: cuius morfu incredibilis inducit sitis. Vnde Lucan⁹ li. ix. In mediis sitiebāt dipsades undis: de quo
plura habentur in eodem libro.

Diphthongus prima cū. i. latino: sequēs cū. ph. & th. aspiratis scribitur: & ē diphthongus duarū uocalium uim
suā seruantiū in eadē syllaba cōplexio: ut æs: præ: & similes. Nā si iudex aut uolo dicim⁹: cū nec. i. in prima
nec. u. in secunda sonū suū conseruet: diphthongū nō fecim⁹: & cōponit diphthongus ex dis quod nos bis
dicit: & φθoγγος qui uocalis est sonus: Sunt igitur latinæ eloquētia diphthongi quattuor: quib⁹ nostri au-
ctores in scriptura nostra usi sunt: uidelicet au. æ. eu. œ. præter nōnullas græcas: quas quinq; scripserūt: ut
in præceptis ostendim⁹: ex barbaris uero acceperūt: nōnulli poetizantes ai: ut Rainaldus raimūdu Aimo.
Itē uo: ut Volderie⁹. Itē ui: ut Vilielm⁹ Vido: quib⁹ moderniores. g. præponere consuerūt: ac dicere Guili-
elm⁹ Guido: s; his ommissis solū ad eas: qbus antiq; poetæ linguæ nostræ patroni utuntur: redeūdū duxim⁹. Ex
illis igitur quattuor hæc duæ. au. eu. nullā in scribendo ābiguitatem ingerunt: s; litteris suis: ut pferunt: sic
quoq; & scribunt. Sed id sane dubiū nōnunq; efficit: quod diphthong⁹ in illis litteris aliquādo esse uidet⁹
cū diuisæ sint & sepatæ syllabæ: nec ulla mihi ē diphthong⁹: ad quod utiq; disceruendū hæc subiici regula
ualet: Vbiq; a. uel. e. in omnibus ante us finalē reperiunt: fere ubiq; a. & u. uel. e. & u. ab inuicē sūt diui-
sæ: ut Nicola⁹: Archelaus: alucus: cære. excipiunt in latinis dictōib⁹ laus: fraus: heus. in quib⁹ diphthongus
est. In græcis uero dictōnib⁹ nōnunq; mutatōe illoq; in similibus dictōib⁹ diphthongos in fine habemus:
ut Orphe⁹. Virgilius in buccolicis: Orpheus in siluis: inter delphinas orion: Simili modo Tydeus. Et hæc
de au & eu diphthongis dicta sufficiant. Porro de æ. & œ. diligentius differendū est. Nā cū hæc diphthon-
gi platione discerni nequeāt: scribuntur enī & nō nisi sono ipsi⁹: e. pferunt: difficultatē nō paruam quādoq;
cum in scriptura hoc ē quādo scribi diphthong⁹: uel nō scribi debeat: tū etiā in tempore ingerūt: hoc ē an
longæ sint uel breues esse possint. Sed de scriptura primitus psequentes de tēpore in fine tractatu li huius
differem⁹. Omnis igitur æ. diphthongus aut picipalis est dictōnis syllaba: ut æquor: aut finalis ut musæ: aut
media ut cœuus. De principali uero & media hoc ē diphthongo signari habent: generalis regula dari nō
pōt. At de finali quoq; regula dat. Omnis genitiuus singularis nois in prima declinatiōe: datiuus singula-
ris & noiatiuus: ac uocatiuus pluralis. æ. diphthongo terminant. Quæ sane regula nunq; fallit. & hæc de æ.
diphthongo at de. œ. hoc quoq; generaliter an notari pōt. Nullaz sane dictōem. œ. diphthongo scriptura
recta aut pbatōne terminari posse. s; supra in medio: aut principio dictōis cōperiri. De qbus ut diximus
cū generalis regula dari nō possit: latinas quasdā dictōes p alphabetū annotabimus: quæ in initio uel medio
suo ordine diphthogant. Nā græcæ quoq; dictōnū orthographiā in toto nostro uolumine explicabimus
Nec ex græcis hoc in loco nisi pauucas illas tātūmodo cōtingemus: quæ in frequētiori latinog; usu habent.

Ae diphthongus ante. a. in latinis dictōibus cōperiri nō pōt. In græcis uero reperit⁹: ut æs: quod nomē est p-
priuū fluuii: ut supra uidimus: similiter ante. b. & c. eadē diphthongo non utimur. Nec ante. f. reperitur.
Non etiā ante. h. i. k. & p. nec etiā ante. o. in latinis dictōibus illaz habemus. In græcis uero utimus Aeolus:
& ab eo descēdentia. At ante alias litteras comperi ualeat: ut per ordinem ostendemus.

Aedes cum. æ. diphthongo scribitur: & ab edo uerbo. quod sine diphthongo est teste Varrone. & Seruio tra-
hitur: eo q̄ in illa sacrificantes edere consueuerint. Nam teste Seruio super secundum georgicorum quæ-
dam sunt nomina quæ in initio diphthongantur: & a uerbo non diphthongato descēdunt: ut ædes & æs-
culus: quæ cum. æ. diphthongo scribuntur: & ab edo uerbo: cuius prima breuis est: & sine diphthongo
scribitur: descēdunt. Similiter cælatum quod est absconditum cum. æ. diphthongo scribi dicit: & a celo
celas sine diphthongo asserit deriuari. Significat autem ædes in singulari templum: ut Cicero philippica-
rum libro primo: ex eo inquit die quo in ædem Telluris conuocati sumus: in quo templo quantum in me
fuit ieci fundamenta pacis. In quo templo dixit id est in qua æde Telluris: & fere semper cum adiectione p-
fertur: ut in æde Iouis: Mercurii: Mineruæ: in æde Concordiæ: Telluris: Honoris: Virtutis in æde sacra. At
in plurali secundum adiectionem. & priuatam domum significat: & templum: ut ædes meas: ædes Mar-
celli non aliter quam pro domo mea: & domo Marcelli accipere possumus: etiam si egregias aut pul-
chras ædes. aut absolutæ ædes nos dicimus domum tantummodo designare solemus: Vt Virgilius li-
bro georgicorum primo: Mane salutatum totis uocet ædibus undam. Si uero addimus aliquid

- ad religionem spectans: ut si in plurali etiam dicimus: sacras aedes: aut deorum aedes: aut nymphaeum aedes: templa plura annotamus. Lucretius de Ioue loquens sic ait: Ipse suas aedes disturbat: quod perinde est ac si dixisset: Iouis diuersas aedes. Horatius uero in tertio carminum: pulchre significauit dicens: Delicta maiorum immeritus lues Romanae donec refeceris aedesque labentes deorum & foeda uirgo simulacra fumo. Quare dixit Paulus iuriconsultus titulo de ruina incendio & naufragio aedium appellatioe omnes species aedificii continentur. Sane edo uerbum a quo deducta aedem diximus: sine diphthongo scribi notauimus: siue graecum illud sit: & tunc idem quod comedo significat: siue latinum esse dicatur: & tunc ex e. propositioe & do coponit: nec comedere sed extra dare siue praebere designat. Vnde libros edere dicimus cum illos publicamus.
- A** editui simili modo scribitur: & ab aedibus sacris quas tuentur appellati sunt: non a priuatis.
- A** editimus cum .a. diphthongo scribitur: & cum .m. ante us scribitur: uerbum quoque latinum est teste Gellio libro .xii. noctium aedificiarum: & uidetur ea forma dictum qua finitum & legitimum. Et is dicitur qui aedibus praest: sicut claustritimus a Prothesilao dictus est qui claustris ianuam praest. Vnde in exemplaribus fidelissimis. M. Tullii in Verrem scriptum se inuenisse dixit Gellius aeditimi: custodeque mature sentiunt: licet in uulgaribus libris aeditui comperiri dicat. Et inde uerbum aeditimor Pomponius in atelliana: Qui postquam tibi appareo atque aeditimor in templo tuo.
- A** editucentes: Lucretius teste Gellio libro .xii. in carmine suo per aeditui appellat. quibus curas praepositi erant quae a priuatis. Vnde Pomponius iuriconsultus de origine iuris inquit: Aediles duo ex plebe constituti sunt quibus praesent: in quibus omnia sita sua plebs deferebat: & ab eo deriuata eodem modo scribuntur: ut aedituitas: aedituitus: & similia.
- A** edifico & aedificium simili modo scribuntur.
- A** eger cum .a. diphthongo scribitur: & ab ago uerbo cata antiphrasim deduci perhibetur: eo quod agros sit actione uacare. Vel potius ab eo quod acius agit ex infirmitate. Quin & ab eo descendencia simili modo scribuntur: ut agrotus agrotus agritudo.
- A** edepol cum .a. diphthongo scribitur: & aduerbiu est iurandi: quasi per aedem Pollucis.
- A** egi cum .a. diphthongo scribitur: & est praeteritum ab ago formatum.
- A** emulor cum .a. diphthongo scribitur: & ab amo oriri: ac ab eo prima uocalem diphthongi trahere perhibetur: quod sane iure factum uidetur. quum pro amare ponitur: Sed cum pro inuideo uel sequor poni dicitur: cata antiphrasim ab amo deriuatur.
- A** ene cum .a. diphthongo in prima scribitur: & ab .are trahitur: de quo in sua dictione uidebitur.
- A** enum diphthongum similiter exigere posse uidetur: quia ab .are modo consimili deriuatur. Sed diuisis litteris semper a nostris poetis & tota praesertim: Horatius. Sub nocte gelida lignis calefactat aenum. Nam uas est aereum in quo aqua calefieri seu bulire dicitur. Virgilius libro georgicorum secundum: Aut foliis undam tepidi despumant aeni. Quod Gellius per interpositam aspirationem uidelicet aeni a Virgilio emendatum fuisse refert: ut in sequentibus uidebimus: cum de media aspiratione uidebimus.
- A** equus. i. iustus & planus cum .a. diphthongo scribitur: & ut quidem perhibetur ab aquae similitudine tractum fuit: eo quod elementum illud supra caetera aequa habere superficiem uideatur. Vnde aequitas aequalitas & aequo aequas uerbum atque ab eo composita cum diphthongo scribuntur: ut aequiparo: aequiualeo: & similia. At equus quod animal est absque dubio sine diphthongo prorsus scribitur.
- A** equor cum .a. diphthongo scribitur: & modo consimili ab aqua origine ducit: sed teste Varrone propterea per aediphthongum notatur: quod equa habet superficiem. Vnde dicimus aequora capi: & aequora ponti.
- A** equinoctium cum diphthongo .a. scribitur: quia ex aequalitate noctium dicitur.
- A** ero aeras uerbum cum .a. diphthongo scribitur. & ab obliquis eius nominis: quod est aes aeris descendit. Vnde etiam aliud uerbum subaro subaras: quod simili modo cum .a. diphthongo scribitur. Persius in satyra Vatribus hic mos est inquit. Nequa subarato mendosum tinneat aurum.
- A** erarium cum .a. diphthongo scribitur: & est aeris repositorium: hoc est nummorum simulque rerum preciosarum atque opum. de quo late in dictione roma uidebimus. Et inde erarii tribuni quoque teste Festo a tribuendo aeri sunt appellati.
- A** eripies licet ab eo quod est aer & pes componatur: a Virgilio tamen illud .a. & illud .e. in diphthongum coniunguntur: cum ait libro aeneidos. Fixerit eripidem ceruam: licet aut erymanthi.
- A** es aeris cum .a. diphthongo scribitur: quod. M. Varro ab esse: alii ab auri similitudine dictum putant. Nonnulli a graeco esse: quod est terra. Sed a quouis horum oritur: liquet quod ab eo prima uocalem diphthongi contraxit.
- A** estas & aestus: aestiuusque: & uerbum aestuo cum .a. diphthongo scribuntur: & ab areo ueniunt: a quo prima diphthongi uocalem assument. Accipit tamen aliquando aestas pro uere: ut Virgilius georgicorum .iii. Incipiens stabulis edico in mollibus herbas carpere oues. dum mox frondosa reducit aestas. Sane aestus: quia commotionem quandam inducit factum fuit: ut etiam commotionem quandam aquarum designaret.
- A** esculus cum .a. diphthongo scribitur: arbor est gladiifera cuius fructu cum in prima aetate homines uescerent: ab edo quod est comedo: licet sine diphthongo prima habeat & breuiter deducatur: ut supra uidimus in dictione aedes.
- A** etas aeternus & aeternitas cum .a. diphthongo scribuntur: & oriri ab aetiu Apulegius grammaticus attestat:

vii. naturalis historia: Qui primus in ea familia sic dictus est ex caelo utero sic tractus fuit. Itaq; caelus caesura caesarianus caesareus caelones & similia: cum .æ. diphthongo scribuntur. Sane teste eodē Plini. & in eodē li. animi uigore praestantissimus. C. Caesar dictator fuit. Et ut pergit nec uirtutē constantiaq; nunc cōmemoro: nec sublimitatē omniū capacē: quae caelo continent: sed propriū uigorē: celeritatēq; quodam igne uolucrē: scribere & legere simul dictare: audire solitū accepimus. Epistolas uero tantarū rerum quaternas librarus dictare: aut si nihil aliud ageret septenas dictare. Idem signis collatis quinquages dimicauit. Nam praeter ciuiles uictorias undecies centū & nonaginta milia hominū occisa procelus ab eo non equidem in gloria posueri tanta etiā coacta humani generis iniuriā quod ita esse cōfessus ipse est bellog; ciuiliū stragē nō p̄dēdo.

Cater caetera ceterū cū .æ. diphthongo scribi cōsueuerūt: & ab alter altera alterū deduci quidā putāt. Alii uero sine diphthongo scribi uolūt: & a graeco trahi asserūt: quod est ἕτερον ἕτερα ἕτερον: in quib⁹ cū apud antiquos graecos aspiratio in uersu scriberet quae similitudinē nostri cōtinet: putauerūt quidā. c. nostrū esse & ceter caetera ceterum traduxerūt: uel ut alii dicunt secundum litteraturā grācam in masculino ceterus: quod in usu non est.

Cameus cū .æ. diphthōgo a multis scribit: & claritate mētis dictū phibēt: ab aliis uero q̄si cali mēs iterptat.

Cenum cum .æ. diphthongo ex deriuatione Prisciani scribitur: quia a uerbo κοινῶ quod est inuino trahitur: ut supra uidimus cum de syllabis in .b. tractarem.

Cœpi uerbum defectiuū: uel ut alii dicunt praeteritū huius uerbi cœpio: quod iam non nisi in praeterito est in usu: & p̄ principio & i cœpi capis: cū .œ. diphthōgo scribit. Sane futurū tēpus teste Festo ptulit Cato cū inquit: Cœpiam seditiosa uerba loqui. Et p̄git Festus inuenit quoq; apud maiores & infinitiui modi cœpere.

Facundus cum .æ. diphthongo scribendum dicunt: & a facio originem duci uolunt eo q̄ faciat fructū. Alii tunc tantum diphthongum scribendam asserunt: cum de sensibilibus dicitur. Cum uero ad insensibilia fertur: differentiae causa carere diphthongo.

Fax cum .æ. diphthongo auctore Prisciano scribitur: quod ideo fit teste Apulegio grammatico: ut in datiuo dissideat a praeterito uerbi facio: quod sine diphthongo scribi feci.

Fraegi praeteritum deductum a frango: cum .æ. diphthongo scribitur.

Fraetis pro sustentatus cum .æ. diphthongo scribi dixit Apulegius ut in obliquis differat a freto: quod mare designat.

Fraetum cum .æ. diphthongo scribitur: & a frangendo equorū ut aliorū animalū ora deducitur.

Fraesus cum .æ. diphthongo sequente unico .f. scribitur: a frangendo similiter dictum uolunt quasi fract⁹ sit: unde faba fraesa. i. fracta.

Fraelix cum .œ. diphthongo scribitur: & ut quidam putant a foenus deducitur: conuersione .n. in .l. quasi beatus: hoc est diues & foenore plenus qui foelix esse dicatur. Vt uero in antiquis inscriptionibus p̄speximus semper sine diphthongo scribitur.

Fraedo cū .œ. diphthongo scribitur. & ut quidā putant ex foras & edo: quod est manifesto compositum & in diphthongū redactū fuit eo q̄ omnia foeda siue animi siue corporis foras edāt. unde apte Virgilius in .vii. aeneidos: Impulerat ferro argolicas foedare latebras. quous Serui placere exponat: ego foras dare. i. aperire interpretaret & manifestare. Rursus & foedū Serui ipse aliquādo crudele dixit apud Virgiliū & Salustiuū significare. Non turpe sanguine foedantē quos ipse sacrauerat ignes. & Salusti⁹ foedi oculi: quod ego ex secundaria quādā significatōe posse fieri: ut in multis aliis non cōtenderi. ea enim quae crudelia & nefaria sunt ipsa crudelitate foeda & maculosa dici possunt: ut miro epitheto in quarto carminum expressit Horatius: Mos & lex maculosum edomuit nefas: ubi aerō exponit: quia ex nefariis rebus macula nascit. i. foedatōes.

Fraedus cum .œ. diphthongo etiam in alio significato a superiori scribitur: sed quia longam primam habet: & a uerbo ferio quod habet primam breuem deducit: scripserunt auctores nostri foed⁹ cū .œ. diphthongo. Idq; ex primo foedere factum est. quo teste Liuiio libro .i. ab urbe: Vetusior foederis memoria non est. Nam tuncq; porcū cum hoc carmine: ut idem rettulit scrierunt. Iuppiter audi Sine dolo malo: utiq; ea hic hodie rectissima intellecta sunt: illis legibus si prior populus romanus defecerit publico consilio dolo malo tu illo die Iuppiter populum romanum sic ferito. Vt ego hunc porcū hic hodie feriam tantomagis ferito: quantomagis potes pollesq;. Id ubi dixit porcū saxo silice percussit. Vnde Virgilius in octauo aeneidos: Stabant & caesa firmabant foedera porca. Et magis cum diphthongo .œ. q̄ .æ. scribi placuit: ne a facio deductum putaretur.

Fraemina cum .œ. diphthongo ab antiquis nostris semper scriptum comperi: deduciturq; a uerbo foeto foetas. i. pario paris uel genero generas: quod sim iliter cum .œ. diphthongo: ut infra uidebimus scribitur. Reperitur etiam in plurali foemina generis neutri: cuius nominatiuus singularis foemen in usu nō est: & significat partē illam inferiorē coxae molliorēq; quae retro habet cum anteriorē femera absq; diphthongo dicit. Liuius li. xxii. Quosdā lingt & iacētes uiuos, succifos foeminib⁹ poplitibusq; inuenerūt: a quo cōficiē nomē foeminalia. i. femoralia. Nam utrūq; p̄ braechis scriptū cōperi. At coxa pars supra femora dicit uertebrūq; ipsum. quod quotiens uiciatū est: aut os illud quod in uerebro uoluit fractū: coxa uiciata fractaue dicit.

& per sincopam dicitur ætas quasi æuitas.

Aeuum cum. æ. scribi in dictionibus græcis ostendimus: atq; teste Apulegio ab *ἄωω* latini traxerunt. u. quoq; interiectantes hiatus causa.

Amœnus cum. æ. diphthongo in penultima scribitur: & teste festo ab amando deducitur. Vnde amœna inquit loca sunt quæ ad se amanda alliciant. Seruius uero ab a quod est sine: & mœnio quod est munio: & fructu; capio: qui locus est iucundus: & sine fructus captione.

Arcæra cum. æ. diphthongo scribitur: & ab arca deduci uidetur. Nam lex erat. xii. tabularū in hæc uerba: Si in ius uocat: si morbus æuitasue uitium extitit qui in ius uocabit iumentum dato: si uolet arcæram sternito Et subdit Gellius libro. xx. noctium actiarum: lumentum quoq; non id solum significat quod nunc dicitur: sed uestibulum etiam quod adiunctis pecoribus trahebatur ueteres nostri iumentu; a iungendo dixerunt: arcæra autem uocabatur plostrum tectum undiq; & munitum: quasi arca quædam magna uestimentis instrata: qua nimis ægri aut senes portari cubantes solebant.

Bælua cum. æ. diphthongo scribitur: & ut quidam ferunt a uasitate: alii a ualentia: alii a balatu deriuatū existimant: itaq; a quocunq; sit a principali primam uocalem traxit.

Bæsus cum. æ. diphthongo scribitur: & a blætero natū ferūt: de quo supra in dictione blæterare diximus.

Cæuis cum. æ. diphthongo in prima scribitur: dicitur quasi captus oculis: uel ut alii uolunt quasi carens luce: atq; ideo per. æ. diphthongum notatur.

Cædo p. incido quod in præterito facit cecidi p. æ. diphthongū in præsentī scribitur ut a cædo alio uerbo differat: quod est locum do. & in præterito facit cessi: & licet teste Prisciano lib. i. diphthongus in præsentī uerbo posita: nunq; in præterito cōmutet. ut hæreo hæsi: audio audiui: mœnio mœniui. excipit cædo quod in præterito absq; diphthongo facit cecidi: & ipsa. e. corripit atq; penultimā pducit: ut in sequētib; uidebim;. Sane cædo quod ponit p. dic quod absq; diphthongo scribitur & primā habz breuē Iuena. i. satyra: Credo pudiciā: post minor ē credas aliā: cædo si breuī parui Sortita ē lateris spaciū breuiorq; uidet Virgic pigmea.

Cælo pro sculpo quidam latinum esse uolunt & cum. æ. diphthongo scribi ut differat a celo quod est abscondo: & sine diphthongo scribitur. Alii uero a græco quod est κοίλον: & significat contaum deriuari uolunt: quia scilicet id necessario in sculptura exigitur: & ob id cum. æ. diphthongo scribi uolunt: ut supra uide dimus in dictione celum cum. æ. diphthongo.

Cælum similiter cum. æ. diphthongo plures scribunt: & dictū autē eo qd sit cælātū. i. syderib; sculptum. Varro autem de lingua latina scribit cælū dictū a cauo: quod si a græco quod est κοίλον intelligere uoluit: cū. æ. diphthongo scribi debet. Sinuero a latino uerbo cū. æ. diphthongo scribendū est.

Cælus cum. æ. diphthongo scribitur: & a cælo dictū asserūt. i. altus & sublimis.

Cælebs cum. æ. diphthongo scribitur: & is est teste Prisciano qui cælestē uitam ducit: ubi. b. p. u. cōsonante in ultima apponi dicit: quia. u. cōsonās ante aliā cōsonantē locari nō pōt. Simili modo Fest; cælibē inqt dictū existimant: quod cælo dignā uitā agat: in quo sane hi nō significationē exp̄ssisse uident: sed etymologiā eo mō quo apud Quiltianū. li. i. de institutōe oratoria ingeniose inqt uisus ē Caninius cælibes dicere ueluti cælibes qd onere grauissimo uacat: idq; græco argumēto innuit in *θεοῦς* enī eandē cām dici affirmat. Nec cedit modest; inuētōe. Nā qa cælo Saturn; gēitalia abscederit hoc noīe appellatos q uxore careāt ait. Itaq; ut ex auctorib; cōcapim; cælebs tam ē q caruit semp uxore: q; qui tūc caret. Vnde cælibat; Plaut; in cassina: Sed uirū nūc te cælebē esse magis liberū an maritū seruū atate degere. Idē in mercatore: Si quē inqt scribimus seu maritū seu herele adeo cælibē scortarier. Horati; epistola. i. Nil ait esse pri; meli; nil cælibe uita. Si nō ē iurat bene solis esse maritis. Suetoni; in Galbæ uita: Verū amissa uxore Lepida duobusq; ex ea liberis mansit in cælibatu: neq; sollicitari ulla cōditōe ampli; potuit: ne Agrippinæ qdē uiduitate morte Domitii: quæ maritū quoq; adhuc needū cælibē Galbā adeo oib; sollicitauerit modis. Itē in Claudii uita: Confirmauitq; p cōcione apud prætorianos quoniā sibi matrimonia male cederēt: pmāsurū se in cælibatu: ex qb; oibus & q; plurimis exēplis cōstat cælibē & maritū relatiua esse: ut apud Quiltianū: nam clarus an obscurus magistratus an priuatus: ciuis an peregrinus: liber an seruus: maritus an cælebs: parēs liberorū an orbis sit.

Cæpe cum. æ. diphthongo scribitur: & a capitis magnitudine ductum dicitur. Vnde primā uocalē diphthongi teste Apulegio assumpsit.

Cæpi præteritum eius uerbi quod est capio cum. æ. diphthongo scribitur: quin & alia ab eodē præterito descendētia uel cōposita: ut captus: inceptus: deceptus: præceptor: & similia: quæ a præsentī eius uerbi primam diphthongi assumunt. At cœpi cum. æ. diphthongo a cæpio uerbo formant: quod apud antiquos erat in usu: & incipio designabat.

Cæra cum. æ. diphthongo a nostris scribi consueuit qd; græcum sit: & secundū græcam orthographiā absq; diphthongo scribi debeat: ut supra in dictione æthica late uideimus. Alii uero latinū putant: & a careo deduci uolunt: eo qd melli careat p̄fusione: & ob hoc cū diphthongo scriptitari asserūt.

Cæfaries cum. æ. diphthongo scribitur: & a creba cæfione deducitur.

Cæsar cum. æ. diphthongo scribitur: & a cædo uerbo deducitur: hoc est cæsa matris aluo. Nam teste Plini. li.

Fœtus cum œ. diphthongo scribitur: & a fundo quod euz. o. fundo apud antiquos dicebatur: nomē assum-
psisse perhibent. Nam proprie proventus est ex naturali terræ fructu. Postea uero ad usurā traslatū: quasi
pecunia per se fructū pducatur: sicut terra. ut lucanus: Hinc usura uorax auidūq; in tpe fœnus. At. M. Varro
teste Gellio li. xvi. Noctū atticage a foetu ductū putauit: & quasi a foetura quadā pecuniæ parturientis atq;
increscētis. Et inde fœenerator atq; fœnero uerbū: quæ eodē modo scribunt & sub eisdem significatiōibus.
Horatius in epodo: Hec ubi locutus fœenerator alius Omnem redegit idibus pecuniam: Querit calendis
ponere. Et dicim⁹ fœnero tibi: sicut mutuo tibi. unde qui fœnerat: pecuniam dat ad usuram: Qui uero fœ-
neratur: pecuniam ad usuram accipit: sicut qui mutuatur: pecuniam mutuo accipit.

Fœnum cum œ. diphthongo scribitur: a fœnus deducitur: cū nil aliud sine aliqua cura tantū fœn⁹ præbeat.

Fœtus cum œ. diphthongo scribitur: dicitur id uiuum quod ex mulieribus uel pecoribus nascit: & a foueo
uerbo descendit. Inde etiam foetura. i. genitura: quæ p toto animalū puentu poni consueuit. Virgilius in
bucolicis: Si foetura gregem suppleuerit aureus esto. Vnde foeto foetas uerbum pro eo quod est gigno &
pario deductum est. Et inde foeta uocatur: tam quæ pregnantis est q̄ quæ peperit. Virgilius in Tytiro: Non
insueta graues tentabunt pabula foetas. Idem in. viii. aeneidos: Fecerat & uiridi foetā mauortis in antro, pe-
buisse lupā. Iuuenalis in satyra: Plurima sunt fuscine. Patrem ipsuz turbamq; casæ: qua foeta iacebat Vxor:
& infantes ludebant quattuor unus Vernula tres domini.

Gæsa per. æ. diphthongum & unicum. f. scribitur: genus est iaculi.

Græcus cum. æ. diphthongo & omnia ab eo descendencia scribuntur. De qua dictione cū suis deriuatis: quia
græca est: in sequentibus late uidebimus.

Hæc cum. æ. diphthongo a nostris scribitur: & ut quidam existimant a græco huiusmodi dictio ortū habuit.
Nam ubi nos hac dictione utimur: illi. ð. aspiratum scribunt: quare per adiectionē. c. & conuersionem ipsi⁹
ð. græce litteræ: quæ apud illos semper produciuntur. e. nostrum quod ut cognoscat semper produciunt diph-
thongum appoſuere: ut in nonnullis aliis dictionibus quandoq; fieri diximus. Alii uero non ab. ð. græco:
sed ab hic masculino formari existimant per conuersionē scilicet. i. breuis in. e. breuem. Vnde nec diphthon-
gari illam uolunt: cui sententiæ Priscianus assentiri uidetur dicens absq; omni exceptōe pnomina in. c. defi-
nientia breuiari. Quod uero apud auctores interdū reperiunt pducta: hanc asserit esse causā q̄ cū gemina
to. c. scribebant. Sed quia nescio quo pacto id fieri potuisset: ideo nō placet: cū semp hac longa inueniat.

Hæ nominatiuus pluralis cum. æ. diphthongo scribitur: & a græco transfertur apud quos æi euz aspiratione &
diphthongo similiter scribitur: quā nos in æ nostrā semp cōuertere cōsueuimus: ut supra ostendimus.

Hædus teste Varrone de origine linguæ latinæ quibusdam placuit per æ diphthonguz scribi: ut a uerbo edo
in quibusdam suis casibus discreparet. Aliis uero uisum esse ait: ut aspiratiōis nota hanc differentiā faceret.
Et ob id maxime q̄ sabini a quibus romani hoc nomen habuerunt fedus absq; diphthongo dicebant. Cer-
tumq; esse ait romanos ipsum. f. sabinorum in aspirationem solitos fuisse conuertere. Nam ubi sabini fire⁹
romani hircus: ubi illi uesere romani uehere protulere. de quo late supra uidimus: cum de aspiratione & f.
littera atq; u. tractauimus. Varroni uero ad uberiorem differentiam magis placet per aspirationis notam:
& per. æ. diphthongum hædum annotare.

Hæreo cum aspiratiōe principii & æ diphthongo in prima scribitur: & ppter ea aspirari placuit & diphthon-
gari: quoniam in secūda persona singulari præsentis imperatiui modi uidelicet hære neq; sola diphthogus
neq; sola aspiratio sufficere poterat ad differentiā: tum propter ablatiuum eius nominis æs æris: quod facit
ab hoc ære cum diphthongo & sine aspiratione: tum ppter uocatiuum alterius nominis herus heri quod
facit o here cum aspiratiōe scilicet & absq; diphthongo. Significat enim hære nonnunq; dubitare & hæsitā-
re. Iuuenalis in satyra: Credo pudicitia: Dic Quintiliane colorem hæremus. i. dubitamus.

Hæres cū æ diphthongo scribitur: & ab hæreo ut omnes phibent deriuat eo q̄ alteri bona hære dicant.

Hærito cum æ diphthongo scribitur: & ab hæreo descendit.

Iaci cum æ diphthongo scribitur: & est præteritū deductū a iacio: unde primā diphthongi accepit.

Lætus cū æ diphthongo scribitur: & dicitur teste Varrone a latitudine mētis: quā scz ex suo aspectu efficit. Nam
pprie aiata dicunt læta quādo sensibus dilatant. Sed quia sic natura comparatū est: ut quæ bona corporis
habitudine sunt alacriora: quæ uero debili tristiora sint: factum est ut lætas uocemus oues: lætos greges: &
læta armenta: quæ piguedine & meliori corporis habitudine conspiciunt. Homines uero quia rōnales ex
meliori mētis habitudine ex qua alioge sensuū dilatio cōsequit: lætos dicim⁹: & nō meliori corpis dispo-
sitōe. Inanimata uero læta dicim⁹ quæ aspectu hoies ipsos lætificāt: unde lætas segetes: lætas uites: lætas ar-
bores: & læta oliueta sapissime poetæ dicunt: quia ex eorum aspectu nos lætos faciunt: uel q̄ ipsa læta uidē-
tur: & est metaphora rei animatæ ad inanimatam: qua frequenter utitur poetæ.

Lætamen cum æ diphthongo scribitur: & a lætus descendit: quia facit lætas segetes: nonnulli dicunt uulgo
sic quōq; dici: sed latine limus.

Lædo cum æ diphthongo scribitur: quam teste Prisciano in. viii. etiam in præterito conseruat: & utputo in
supino & descendentibus.

Mareo cū .æ. diphthongo scribitur: & primam diphthongi uocalem a mareo unde deducitur assumere dixit Apuleius. Nam teste Varrone: mareo dicitur eo quod corpus etiā macescere facit. Alii uero diphthogari dixerūt ut a mereo uerbo differat: quod facit prateritū merui. Virgilius: Equidē merui neque deprecor: & a mercede descendit: unde & dignus esse designat. ut Iuuenalis: Pone crucē seruo: meruit quo crimine seruus Supplicium. Significat etiā idem quod milito. Lucanus: Aere merent paruo. Et sic dicimus Sertoriū diu meruisse. & Statius in. iiii. thebaidos: Non hi tibi solū ampliare merent. cuius passiuū apud antiquos erat mercor si militer absque diphthongo: quod sane a posteris in frequentiori usu deponēs habet. Sane a mareo quod cuius diphthongo scribitur: & facit in praterito mæstus sum uel fui: fit impersonale mæret cū significato. s. sui uerbi. A mereo uero sine diphthongo fit similiter aliud impersonale meret. quod teste Seruio super quartum æneidos: simili modo militiam significat.

Mæror cum .æ. diphthongo scribitur: & a mareo uerbo deducitur: significatque tristitiam.

Mœnia cū .œ. diphthongo scribitur: & dicuntur quasi munia. cuius orthographiæ causam dixit Seruius in decimū æneidos: quia ubi nos .u. habemus: græci .ou. diphthogū habet. quare putauerūt antiqui nos etiā pro eadē littera .u. diphthogū aliquā posse apponere. Et licet nō eadē posuerint: hanc tamē quæ est. œ. ponere cogitauerūt: inde mœnia pro munia dixerunt: pœnio pro punio. quod uerbū ut ait Seruius a pœna uenit: hinc & pœnica regna uides cū .œ. scribendū dixit. Similiter mœrus cū .œ. diphthongo apud antiquos fuisse dicit: quod apud nostros murus dicitur. Idque Virgiliū in .x. æneidos obseruasse uoluit cū ait: Quin intra portas atque ipsis prælia miscet Aggeribus mœrorū. uidelicet cum .œ. diphthongo antiquorū more pro eo quod dicimus murorū. Sane mœnia ipsa: & pro muris accipi solent: & pro ædificiis ipsius urbis. Nam murus quidē urbis est lapideus ambitus: qui græce in neutro το τεῖχος dicitur. Nec urbis solū sed munitionū castrorūque & similitū. At uero domorum paries magis dicitur: qui græce in masculino ὀ τοῖχος nuncupatur.

Næ pro utique & certe cum .æ. diphthongo scribitur: sed quia græca dictio est & specialem exigit difficultatē: de ea plene inter græcas dictiones tractabimus.

Nania cū .æ. diphthongo scribitur: & a nanus ut quidā putant deducitur. Nanos enim ueteres paruos dicebant. Unde nania friuola & inania alique dicuntur qualia. s. parui ac titare solent. quidā autē nania ab inani per dēptionē primæ uocalis asserunt deriuatum. Quintilianus uero in septimo de institutione oratoria: Tertiū inquit est diuersus translationis modus: cum res communis pluribus in uno aliquo habet nomen eximium: ut carne funebre proprie nania dicitur: de hoc in dictione epodium clare uidebimus.

Obscœnū ut supra uidimus cū de syllabis desinentibus in .b. tractauimus: cum .œ. diphthongo scribitur. Idque sentit Priscianus: quod compositū dixit ex obs & cœnū. Varro autē libro sexto de lingua latina cū .æ. diphthongo scribendū dixit: & ex ob & scœna componi uoluit: quasi ob scœnā talia quæ obscœna dicuntur perpetrentur.

Pægi cum .æ. diphthongo scribitur: prateritum est Quintiliano teste in primo a pago antiquissimo uerbo deductum. unde ipsum a diphthongi assumpsit.

Plæbs cū .æ. diphthongo scribitur: sic enim in antiquissimis inscriptioibus comperi: & id iure fieri ab aliquibus probatur. quia a plasion quod pluralitatē significat deducitur: ac ob id primam diphthongi litteram ab illo assumere uolunt: quæ tamē dictio non nisi in compositōe apud græcos est in usu: ut polyplasion diplasion & similia. Nec solū declinatur plæbs plæbis: sed etiā teste Prisciano in libello de nomine plæbes plæbei quæ declinatōis.

Plærus cū .æ. diphthongo scribi dixit Apuleius: & a πῆρος per conuersionem .e. producta in .æ. diphthongum deductum dixit. Nec tamen est in usu.

Præ cum .æ. diphthongo scribitur: & a πρῆti græco traduci nonnulli affirmant. Unde omnia quæ ab ea præpositione deriuantur uel componuntur: cum .æ. diphthongo scribuntur. Deriuantur quidem ut prater: componuntur uero ut præses: prælatus: præfectus: præsum: & similia. & similiter omnia quæ præ longa in principio scribuntur: si diligenter inuestigetur a præ cū .æ. diphthongo ducuntur. excipiuntur præcor: præces: & præciū: quæ & si cum præ præpositione præposita uideantur: absque compositione tamē sunt: & absque diphthongo: quin & primam breuiem habent. Virgilius libro. iii. æneidos: Hortatur pater ire mari ueniamque præcari. Idem in eodem libro: Sed uotis precibusque iubent exposcere pacem. Sane præpositio præ cum uerbo iuncta nonnunquam eandem pene significationem cum suo simplici detinet: ut præcludo: præcido: præmorior præcingo: idem sunt quod cludo: cædo siue incido: morior: cingo.

Præbeo quod significat trado: ex præ & habeo compositum est. Nam is qui aliquid præbet: id præhabere ratione dicitur. Nisi enim id quoquo modo præhaberet: alteri præbere nequiret.

Præcox cum .æ. diphthongo scribitur: fructus dicitur sapissime præter morem cæterorum coctus: siue ante cæteros. unde ficus & uua præcoces dicuntur. Quidam uero non præcox: sed præcoquus præcoqua præcoquū declinant: ut Martialis: Vilia maternis fueram præcoqua ramis. Nunc in adoptiuis pfica cara sum.

Præco cum .æ. diphthongo scribitur: & quasi præcino intelligitur. nam componitur ex præ & cano.

Præcipio cum .æ. diphthongo scribitur: componitur ex præ & capio: & significat præcepta tradere: quod est tum magistrorū tum magistratū: eodem modo descendētia scribuntur.

Præda cū .æ. diphthongo scribitur. Nam componitur ex præ quod est ante & datū quasi ante datū sit: hoc est quod

ante dationem possidentis ui rapimus: Varro uero scribit prædam a pariendo dictam: quasi paridam.

P rædium cum æ diphthongo scribitur: ut uidimus in dictione agricola: & a præda deducitur. eo q̄ capti ab hostibus agri militibus antiquitus distribui consueuerant.

P rædo cum æ diphthongo scribitur: & eodem modo componitur.

P rælum cum æ diphthongo scribitur. Nā cōponitur ex præ & luo: eo q̄ humore fluenti præluat. i. madefiat.

P rælum cum æ diphthongo scribitur: & ut quidam ferunt a prælo deduci phibet: quia sicut in prælo humor uuarū uel oliuarum: ita in prælio sanguis hominum funditur.

P ræparo cum æ diphthongo scribitur: & componit a præ quod est ante & paro quasi ante paro: quæ utilia mihi fore credo. Cicero officiorū libro. ii. facile totius cursum uitæ uidet: ad eaq̄ degendam præparat res necessarias: ut pastum ut latibula & alia generis huiusmodi.

P ræripio cum æ diphthongo scribitur: & licet componat ex præ & rapio: illa tamen præpositio præ antecessorem temporis pprie non declarat. Nam is qui alteri præripit in suos usus capit. Cicero pro Galba: Demosthenes tibi præripuit: ne esses primus orator: tu illi ne solus. Vnde ob hoc ab eripio differt q̄ qui alteri aliquid eripit. potest uel non in suos usus capere. Ut eripuit illi uitam. Nonnunq̄ etia; præripio ablatiuū cum præpositione a uel ab postulat cum qua uerbum eripuit aliquando cōiungitur. Verum in uoce passiuua nonnunq̄ ante capere designat: ut Plinius nepos de uiris illustribus. Immatura inquit morte præreptus non potuit præstare quales promiserat regez: hoc est imatura morte præuentus.

P ras cum æ diphthongo scribitur: & teste Varrone a præstando fidem dicitur: id est fideiussor: & facit in genitiuo huius prædis.

P raputiū cū æ diphthongo scribitur. Et dicitur inde quod mēbris pudendis siue putentibus præemineat.

P ræsideo cum æ diphthongo scribitur: cōponiturq̄ a præ & sedeo: ut Suetonius de Tiberio: præsedet actiācis ludis: hoc est etia; præfuit. Sane præsidere proprie ē ad opem præstandā præesse. Cicero p̄ Silla. Vos dii & patrii penates qui huic urbi atq̄ imperio præsidetis. Quintilianus li. x. de institutiōe oratoria de Homero loquens ait: Nam & beniuolū auditorē in uocatione dearu; quas præsidere uatibus creditur est: & intētuz pposita rerum magnitudine & docilem summa celeriter comprehensa facit.

P ræsles cum æ diphthongo scribitur: & a præside dicitur: ut a desideo deses a resideo refes: is dicitur Vulpiano teste: qui maius in puincia imperium habet omnibus post principem. Dicit etia; præses auxiliator: ut Liuius libro. vi. ab urbe: Diū deaq̄ qui capitoliu; incolitis sicine uestrum militem ac præsidem finitis uexari ab inimicis: præsidem dixit p̄ auxiliatore ac defensore.

P ræsidiū cum æ diphthongo scribitur: a præsidere cum opem præstare denotet deduciturq̄: estq̄ auxiliū principale. Nam subsidiū id dicitur quod in auxilium successit: unde & milites qui ad tutelam oppidi castelli si miliūq̄ collocati sunt: præsidium uocant: ut impositum est præsidium Caietæ.

P ræsful cum æ diphthongo scribitur: & a præfaliendo deriuatur. Sane is antiquitus dicebat: qui primus erat inter salios. i. Martis sacerdotes romæ dūtaxat a saliendo dictos in portandis. f. ancylibus: ut supra in dictione ancyle uidimus: & ita a præfilio: hoc est ante alios salto dictum putant.

P ræssto cum æ diphthongo scribitur: & componit ex præ & sto: & idē est quod adsum. Nec alteri uero uerbo cohereret: nisi uerbo substantiuo: & huic simplici: ut præsto sum uel fui. Nam præsto adsum magis poeticuz est: significat autē tria præcise ut uerbum adsum. primū quidē est præsens sum Cicero in Bruto. Quibusdā quidem causis tu etia; Brute præsto fuisti. secundum uero significatum est præsidio esse. Cicero p̄ Murena Ius ciuile didicisti: multum uigilauit: laborauit: præsto multis fuit. Et p̄ eodem: Tu interea romæ scilicet pro amicis præsto fuisti. tertium autem significatum est aduenire siue comparere. Cicero ad Hieronymum: Hirundines astiuo tempore præsto sunt: hyeme pulsæ recedunt.

P rætor cū æ diphthongo scribitur: a præuindo nomen accepit: & dicitur prætor quasi præitor.

P cæna cum æ diphthongo scribitur: sed ut in sequentibus ostendem⁹ græcum est: a quo teste Seruio in. x. aneidōs pœnicus pœnica pœnicum descendit cum æ diphthongo scribitur: at penitus aduerbiuz prorsus absq̄ diphthongo scribitur: cum eius prima breuis sit.

P cœnitet cum æ diphthongo scribitur: & a pœnio teste Seruio in. x. aneidōs descendit: quod ut ait apud antiquos cum æ diphthongo scribitur.

P omœriū euz æ diphthongo in antepenultima scribitur: Cuius uim uerbi teste Liuiō li. i. Solam intuentes post mœniū interpretantur esse: & pergit idem Liuius: Est autē circa murum locus: quē in condendis urbibus quōdam hetrusci: qua murum ducturi erant certis circa terminis in augurato consecrabant. Et hoc spaciū quod neq̄ habitari neq̄ arari fas erat: non magis q̄ post murum esset q̄ q̄ murus post id pomerium romani appellarunt: hæc ille. Vnde idē sentiens Lucanus ait: Longa per extremos pomeria iungere fines: eius uero orthographiæ rationē uidimus supra in dictione mœnia. At pomariuz non cū æ diphthongo sed cum. a. absq̄ diphthongo in antepenultima scribitur: & a pomis nomen accepit. Et est aut locus consitus pomis: Ut Ouidius in. iiii. metamorphoseos. Id metuens solidis pomaria clauserat atlas Mœnibus. Aut est fructuum pomi repositoriū: aut copia ipsa arborū pomiferarū. Pomeridianum similiter absq̄ diphthongo scribitur

& a post & meridiē componit: hoc est post meridianum. Vnde ait Quintilianus in.iii.de institutione oratoria: Isocrateq; iā seniore. octauū enī & nonagesimū ipleuit annū pomeridianis scholis Aristoteles preciper artem oratoriam cepit.

Quæ cum æ diphthongo scribitur: & ut alij dicunt differentie causa: ut a que differat cōiunctiōe. Alii uero putant ipsum quæ ab ablatiuo qui & qua per deriuationem trahi: a quo ipsum a diphthongi accepit: s; ut puto nunq; nominatiuus ab ablatiuo descendit. Quin & ab eo omnia composita diphthongan: ut quæna quædam quæpiam: & si qua sunt alia.

Quæro cum æ diphthongo scribitur: & teste. M. Varrone: ex quæ & res cōponit proprie enī quærere ē quæ sit res aliq; inuestigare. Quod sicui hæc nō placeat cōpositio audiat quæro ppter ea diphthongandum esse: ut passiuū eius quæror a deponenti quæror. i. conquæror: qd sine diphthongo scribitur: per diphthongū differat.

Quæso cum æ diphthongo scribitur: & a quæro deriuat: ac diphthongum accipit.

Ræte cum æ diphthongo scribitur: & a rapio descendit: a quo primam diphthongum accipit.

Ræda cum æ diphthongo a multis scribi consueuit.

Sæculū cum æ diphthongo scribitur: quod sane absq; diphthongo posse scribi uidebat: quia a sequor habere breue deducit: uel ut Varroni placuit a sene habente similiter primam breuē deriuatū est. Sed q; re; pduētissimā designabat. placuit atq; nostris significatiōis cā primā syllabā pducere: & p diphthongū id signare.

Sædo sædas primæ cōiugatiōis p æ diphthongū scribitur: & q; si sanuz do designare ex sua cōpositione uolunt.

Sæpe aduerbiū cū æ diphthongo scribitur: ut a sepe ablatiuo differat: qd sine diphthongo hæc sepes pis scribitur.

Sæuola teste Varrone cum æ diphthongo scribitur: & a scæua. i. sinistra deduci uoluit: eo q; quæ sinistra sunt bona auspicia existimantur. et inde scæuum omen apud antiquos dictum rettulit.

Sæuus cum æ diphthongo scribitur.

Tæda cum æ diphthongo ab antiquis nostris scribitur: & a græco Τατα quod luminare significat deducitur. unde a primam diphthongi assumpsit.

Væ interiectio cum æ diphthongo scribitur: ut differat a cōiunctiōe ue. quæ absq; diphthongo scribitur. Sūt etiam qui dicant eam ab dictione græca ουαι exortam esse.

Væneo cuz æ diphthongo teste Apuleio scribitur: ut. s. in secunda persona a uenio discrepet: quin & a datiuo & ablatiuo eius nominis: quod est uena quod sine diphthongo scribitur.

Vænundo a uando eodem teste cum æ diphthongo scribuntur. Quæ a uenum supino & do composita uoluit: unde a principali diphthongum suscipiunt.

Ræfert. M. Varro quosdā putasse eas oēs dictiones diphthongari debere: quæ cuz principalib; syllabis pducant ab illis dictionibus deriuant: quæ in principalib; e. correpta habet: ut uidelicet ipsa diphthogus inditio esset correptione primitiōe in deriuatis nō obseruari: ut senuus a sen: danus uel denari; a decez: sæculū a sequor uel sene: sædes a sede: licet sedile naturā primitiui seruauerit. Virgi. li. aeneidos. i. Viuoq; sedilia saxo Quod & si iā in aliis non obseruet: in sæculo obtinuit rō ut diphthogetur. Sunt etiā qui demū ob eandem cām diphthogari uelint: quod a decez prouenire faciūt: eo q; significat ad finem & in decem naturalis sit numeri finis. Similiter secundū eos deniq; quod eodem modo ad finem significat: & ob eandem causam a dænus deriuari uolunt. alii a denuo: nos uero præter sæculum omnia alia absq; diphthongo scribimus.

Sed restat iam grandē illā nobis quæstionez euoluere: quæ de haruz diphthogoz æ & æ tēporibus diligentius intimiusq; disquirat. Nam ab aliis oibus intacta relictaq; uideet: præter q; a Prisciano: qui illam pauculis hisce uerbis uoluit dissoluere. Itaq; postq; in primo libro dixerat huiusmodi diphthogoz breuiari posse Immediate subdit. Vnde quidem non sine ratione unū & semis singulas eas tēpus habere dicunt. Ideoq; si sequatur consonans: quæ dimidiū tēpus habet omnino pducunt. hæc ille. Qui paululū supra ostendit cōsequente uocali breuiari posse. Tū in eadē dictione: ut Virgi. in. vii. Stipitib; duris agit: subdibitue præstis

Quod Homerus similiter nōnunq; obseruauit. Tum etiā sequēte uocali in dictione diuersa: ut idem lib. iii. In fule Ionio in magno. Sed illud rarissime. Similiter æ id quoq; & codez modo posse pati prosequit: ut apud Aeschiluz οἰσπος αυτας παροενοσ λοχοίε ταίσε. Cuius sane rei rōez hanc nos ipsi reddere explicareq; possumus. Quoniā longitudo ipsa syllabæ: aut quæ tēporis breuitas dicit: ex metro ac eius scāsiōne dependit: quæ uirtute syllabæ quantitate conficit. Sed cōstat au & eu eiusmodi esse diphthongos: ut ita in metro: quæ admodū etiā extra metruz scribant & pferant: unde maiorem in sono uocis pncipiacionem necessario exigunt q; æ & æ. quæ tā& si scribunt: non tamē proferunt. Nāq; in au & eu sonus duarū uocaliuz integer in unica tantūmodo syllaba cōseruat: & p consequens utriusq; illaz uocaliū temp; in metro remanere debet. Et cum singula uocalis sonum suuz conferuās: unū necessario temp; habeat: utraq; illaz diphthogoz. s. au & eu: duo tēpora quacunq; subsequente littera: siue uocali siue consonate obtinebit. At uero æ & æ diphthongi: cum tantūmodo scribant: neq; secūdū q; q; litterā in metro pncipiānt: non necessario earū quælibet duo tēpora cōtinebit. Sed tantūmodo consonate sequēte: quæ cum teste Diomede & Prisciano dimidiū tēpus habeat: cōuenientissime cōplebit diphthongi sonū: quæ unū tempus: & semis primitus continebat. Nā neq; unicū tantūmodo tēpus: cū duæ sint uocales. Nec duo simpliciter habere poterit:

eum sono unius dūtaxat litteræ pferatur: habebit ergo unū & semis: cui cuꝝ consonabit altera littera: quæ mediū tēpus fortitur: duo sane tēpora complere habebit: & longā merito diphthongū reddet. Verū si altera uocalis sequatur eum alterā syllabā & alterū sonū: necessario conficiat: priori diphthongo & syllabæ consonare nō poterit. Remanebit ergo diphthogus cū unico tēpore & semis: & per consequēs breuis erit. Nec danū tunc quoq; in uersu pati poterit tēpus: cū uoce unī litteræ diphthongus ipsa pferat. Nāq; i metro ꝑnunciatio magis q̄ scriptura attēditur. Concludimus igitur has duas diphthongos æ & œ in dictionibus dūtaxat latinis naturaliter breues esse: cū naturaliter illæ quæq; unicū & semis tēpus contineat: quod longā syllabā reddere nō potest. Sed longas illas fieri posse discimus: uel ex loco quē in dictione fortūtur: q̄ naturaliter longā syllabā & duos tēporum illā requirit: ut finalis syllaba genitiui & datui numeri singularis: noiatiuiq; & uocatiui numeri pluralis nominū primæ declinationis: uel ex terminatiōe monosyllabæ naturaliter longæ ut præ: uel ex consonātis sequela: quæ defectū soni in medio tēpore cōsonando supplet: uel si in dictionibꝰ græcis etiā non sequēte cōsonante ponatur. Nāq; tunc quoq; longæ reddūtur. alio uero modo: hoc ē in dictionibꝰ latinis sequente uocali minime longari possunt: sed naturā sui tēporis conseruat & breues illas esse constat: ut supra ex intentōe clarissimoz auctoz una cum Prisciano ostendimꝰ. Sed dubia circa hæc quoq; nōnulla esse uidentur. Quia nō minorē uim duæ uocales: q̄ unica tantū habere uidentur. Sed unica uocalis in unica syllaba duo tēpora sæpe continet: ergo multo magis duæ in unica similiter syllaba omni tēpore cōtinebunt. Amplius & si quælibet consonās dimidiū tempus habet: quæ per se syllabā facere nequit multo magis & uocalis quæq; ipsiꝰ unicū habebit quæ syllabā per seipsaz reddere ualet. Si ergo in diphthongo duæ uocales erunt: duo tēpora necessario diphthongus habebit: & sic quoq; nunquā breuis esse poterit. Præterea non minoris uocales potestatis erūt in rōne tēporis q̄ consonātes: immo longæ amplioris: s; duabus consonantibꝰ: aut unā duplici ad uocalē sequentibus fit syllaba lōga: ergo multo magis uocales duæ in unā syllabā coeuntes necessario illā producent. Porro nō alia rōne diphthongus a cecidi præterito abiici dicitur: nisi q̄ eius prima syllaba correpta est: quæ in præsentī longa erat diphthongo: cum diphthongus ipsa breuis esse non possit. Ergo nec ullo pacto breuiari posse uidetur. Quid q̄ Diomedes: Seruius: Donatus: & alii grāmatici omnes uocalē longā diphthogō esse cōmemorant: quomō illam ergo breuiari posse dicemus. Sed hæc quoq; facillime dissoluunt: si ea quæ supra diximus diligenter cōsiderare uelimus. Nā cum tēpus ratione ꝑnunciatiōis in metro magis q̄ in scriptura attendat: si ex duabus uocalibus in eadē syllaba uno tantū sono suo ꝑnuncietur: nihil ipedit syllabā ipsaz alia sequente uocali corripisse: cum nō tantū tunc tēporis habere possit: q̄ tū ad ꝑductōem prorsus requirit: unde & in syllabis naturaliter longis ꝑ alterius uocalis sequentiā idem sæpissime contingit: ut hæc monosyllaba de cum natūraliter longa sit: si cum dictione incipiente a uocali cōponatur: sane ipsa quoq; corripit: ut deinde dehinc dehisco & similes. Virgi. li. æneidos. v. Insidunt pariter sulcos torūq; dehiscit. Cōuulsum remis rostris stridentibus æquor. Cum ergo dicit nō minore uim duæ uocales habere uidentur q̄ una. Verū id sane est: si sonum suum ambe cōferuent: & si multo magis uocales duæ in unica syllaba sonū suum seruantes: duo tēpora continebunt: q̄ uocalis unica tantū: ut in au & eu manifestum uidebimꝰ. Nāq; syllaba quo ad ꝑductiōnē & correptionē: non ex multiplicatione litteræ attenditur: sed ex sono ꝑ morā & quantitātē facit i metro. Vnde si in eadē syllaba tres consonantes uni uocali antepōnant: non minus illa breuis esse poterit: q̄ si unica tantū aut nulla posita esset: ut strophades. Ad id ergo quod subsequēter dicebatur: si quælibet consonans: quæ per se syllabā facere nequit: dimidiū tempus habet: multo magis quæq; uocalis tempus unū habebit: quæ syllabaz ex se facit. Dicimus id quoq; uerū esse: quando uocalis ipsa ex se syllabā facit: uel sonum suū in syllaba conseruat. Quod q̄ in diphthongis æ & œ minime fieri uidemus: nō obstat illas uocali subsequente breues fieri posse. Nec id quod tertio loco propōsitū fuit obstat: cum dicebat non minoris potestatis uocales esse q̄ cōsonantes. Cum diuersa sit ratio quare duæ consonātes: aut una duplex ad uocalē sequētes illam ꝑducunt: & duæ uocales in eadem syllaba coeuntes sequente uocali corripiantur: cum in primo ratio sit nimia soni asperitas: quæ ex cōsonantibꝰ post uocalē in metro exoritur. Alterius uero rō sit temporis breuitas: quæ in pronuntiatiōe eiusmodi diphthongi sequente uocali cōprehenditur. Non etiā id obstat quod subsequēter dicebatur: non alia rōne diphthongū a præterito cecidi abiici nisi q̄ eius prima correpta est: in qua diphthogus stare non pōt. Nam ob id quoq; diphthongus abiicitur: q̄ illa remanēte nullo pacto breuis ipsa diphthongus eo in loco ob consequentiā consonātis haberi potuisset. In quo sane loco breuis syllaba ab auctoribus nostris requisita fuit: unde & si uocalis sequi potuisset remāisset utiq; diphthongus: & breuis fuisset: quare magna cū ratione absq; diphthongo scripta fuit: & non illa qua dicebatur: q̄ diphthongus æ breuis esse non potest: quod falsum esse ostendimus. Nec Diomedes aliiq; grāmatici his quæ diximus contradicūt: cum uerū dicant uocalem longā esse diphthongo. s. sequente cōsonante: ut nos de illorum mente expressimꝰ. Sed iā ad alias græcas dictiones: quæ latine scribuntur redeundū ē. Dico cum. i. latino & c. exili: hoc est absq; aspiratione scribit: fuit foemina babilonia adeo sua forma tumēs q̄ Palladi cōiuciarī non formidauerit. Quare cum se in palæstinog stagno lauaret: in pisceꝝ cōuerfa est qd̄ tentiens filia laqueo se suspendere uoluit: sed miseratōe deoz in colūmbā cōuerfa fuit: ut latius descripsit

Ouidius li. metamor. iiii. ubi ait. Dirce quā uersam squamis uelantibus artus & reliq̄. Fuit & altera Dirce uxor Lyci thebæ regis: qui cū prius Antiopā uxore haberet: quæ a Ioue cōuersa in formā satyri grauidata fuerat: ut in ea dictione uidim⁹: illā uelut adulterā Lycus dereliquit: & Dirce superinduxit: hæc semel in suspicionē adducta: ne cū antiopæ Lycus cōcubisset Antiopā ipsāz carcerari fecit: quæ instāte part⁹ tēpore & agente Ioue uincula rupit. Ac in monte citharone paries natos exposuit: quos pastor inueniēs p̄ suis educant. Sed tractu tēporis a matre recogniti: & in ultionē iniuriarū inducti Lycū interfecerunt: & thebanorū regno occupato Dirce nouercā indomitorū taurorū caudis distrahēdā alligarunt: q̄ cū usq; ad locū limpidissimi fontis illā traxissent: fingunt poetæ in sui nois fontem cōuersam fuisse. Quare dixit Ouidi. in Ibm. Perq; feros montes tauro rapiente traharis.

Vt tracta est coniunx imperiosa Lyci.

Dircæus cū. i. latino & c. exili atq; æ diphthongo in penultima scribit̄ dicit̄ aonijs siue theban⁹. nā pars boetia in qua fons est dircæus a Dirce dircea cognominata fuit: Lucanus in. iiii. Cadmeaq; dirce. Quare Virgilius in Alexi ait. Amphion dircæus in aetæo aracyntho. i. Amphion thebanus. Similiter Statius in primo achilleidos cum narraret se thebana facta scripsisse inquit: scit dircæus ager. i. thebanus.

Dyrhachium cū. y. græco & duplicato. r. a græcis scribit̄: quare a nostris secundū. r. aspirari debet secundū Prisciani doctrinā: & in penultima cuz. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit ciuitas in epiro: de qua Lucan⁹ in principio li. vi. inquit: Dyrhachii rapiendas tendit ad arces: Et uocata prius fuit epidanos: ut in ea dictōne uidebimus: de qua Lucanus eodem libro.

Vndiq; præcipiti scopulis reuomentibus equor.

Exiguo debet: quod non est insula colli.

Discus cum. i. latino & c. exili scribitur. genus est uasis lati: & ob id portandis carnibus ad mensam q̄ aptissimū: ut ostendit Iulius Pollux ad cōmodum iperatore de uocabulis rerū: hoc nōnulli ex nostris lancez putauerunt. dicente Iuuenale in satyra: Si te p̄positi: Aspice q̄ longo distendat pectore lancē. s. piscis qui super illo portabatur: ad cui⁹ similitudinē genus illud lapidis quo corpora exercebant ueteres: discus uocabatur. Vnde Hora. in primo carminū. Neq; iā liuida gestat armis brachia: saepe disco: saepe trans finē iaculo nobilis expedito.

Dysenteria cum. y. græco & unico. s. atq; t. exili: & in penultima cum. i. latino scribitur: est intestinorum exulceratio. Nam dys cum componitur semper quid malum exprimit: & εὐτέρα intestina dicunt̄.

Dysphilus prima cū. y. græco: penultima cū. ph. aspirato & i. latino atq; unico. l. scribit̄ nomen est fictitiū: quasi malum amicum designat. nā cōponitur ex dys: quod ut dixim⁹ in compositione semp̄ aliquid mali denotat: & φιλος quod est amicus: iuxta quod ait Iuuenalis in. iii. satyra: ubi de græculis loquitur. Non est romano cuiq; locus hic ubi regnat Prothogenes aliquis uel dysphilus.

Dyscholos cum. y. græco & ch. aspirato scribit̄ græcū uocabulū est significās malū ac p̄ciosum: seu toleratū difficilem. Nam componit̄ a dys: & χολη: quæ est cholera: q̄si mala cholera: seu χολος iracundia.

Dispodeus cū. i. latino & absq; aliq̄ diphthongo scribit̄: & cōponit̄ ex dis: qd̄ est bis: & spode. de quo i sua dictōne uidebim⁹. Nā pes est ex duab⁹ spodeis cōstās: hoc est ex quattuor lōgis tēporē. viii. ut oratores: cōdimētis.

Diābus cū duob⁹. i. latinis scribit̄: atq; p̄fertur cōponiturq; ex dis qd̄ ipm. s. saepe in compositione abiicit̄: & iambus. Nam pes est constans ex duabus iambis: hoc est ex breui & longa: & iterum ex breui & longa: temporum sex: ut amœnitas olympii.

Ditroche cū. i. latino & t. exili atq; ch. aspirato & absq; diphthongo scribit̄: & simili mō pes est bitroche: ut in dictōne troche⁹ uidebim⁹: Nā cōstat ex lōga & breui: & iteq; lōga & breui: tēporē sex: ut cātilena: iperator

Distichus cuz. i. latino utrobiq; & t. exili atq; ch. aspirato scribitur: dici potest a nostris geminus uersus. Nam ex dis quod est bis & στιχος uersus componitur.

Dithyrabus prima cum. i. latino: sequens cuz. th. aspirato & y. græco scribit̄: fuit teste Herodoto uir thespiacus: a quo credimus genus illud uersuum cognominatū fuisse: de quibus Hora. in. iiii. carminū inquit. Laurea donandus apollinari: Seu per audaces noua dithyrambos: Verba deuoluit numerisq; ferē lege solutis

Dius cū. i. latino scribitur: dici potest a nostris generosus: quasi a Ioue uel deo ortus: sic & apud græcos obseruasse uidetur Homerus: cum ait Δίος ἄχι λειψ. i. generosus Achilles. Eodez modo Virg. li. xi. aneidos Quas ipsa decus sibi dia camilla.

Dmois cum. m. post. d. in eadem syllaba: & cum. i. latino in fine scribitur: significat apud nos seruum: qua sane dictione quidam comici ex nostris ad græcorum imitationem usi fuerunt. Sane apud illos Δμῶος scribitur: ubi hæc dictio conuertit. o. in. i. latinum: ut supra diximus.

Doc cū. c. exili scribit̄: dici pot̄ latine tignū uel trabes: q̄ sane dictōne utit̄ Pli. li. ii. naturalis historiae cū ait. Emicant & trabes igneæ: simili modo quas doc⁹ uocat̄: quales cū lacedæmonii classe uicti iperū grætiæ amiserunt

Dodona cū duplici. d. & duplici o scribit̄: fuit epiro oppidū habens propinquū nemus Ioui sacratū quernuz totū atq; ideo glandibus superabundans: eratq; adeo nobilis quercus: q̄ ex ea ornatissima fierent uasa: ut Helenus apud Virg. li. aneidos. iii. Stipatq; carnis Ingens argentum dodonæsq; lebetas. Vnde ab excel-

- lentia nemoris: ait Virgi. li. georgicorum. i.
 Prima ceres ferro mortales uertere terram.
 Instituit: cum iam glandes atque arbuta sacra.
 Deficerent silua: & uictum dodona negaret.
- D**olon cum unico. l. scribitur: fuit teste Homero li. x. iliados troianus eumenidis clarissimi; praëonis filius. Vnicus
 tunc cum explorator ad graecos missus est: sed ex quinque fratribus superstes. Vir auri arisq; ualde locuples: illibera
 li ad modum facie: sed egregia pedum pernicitate praeditus.
- D**onyfa cum y. graeco & unico. l. scribitur: insula est in mari aëgeo.
- D**olopes cum unico. l. scribitur: populi sunt thessaliae: ut ostendit Lucanus in. vi. Homerus uero li. ix. iliados in ora
 tione phœnicis ad Achille dixit illos in extrema phthia ora: quae pars est thessaliae habitare. Solus Plinius in
 ter omnes: quos legi li. iiii. naturalis historiae dixit eos esse populos aetoliae.
- D**orycum. y. graeco in sine: nomen est oppidi pontici: quod apud nos lanceam significat.
- D**oryphor cum y. graeco scribitur: dici potest latine stipator uel satelles. nam componitur ex Δορυ quod est lancea & φορος
 portans: fuit etiam nomen uiri proprii: de quo Quintili. in. v. An uero statuag; artifices pictoresq; clarissimi cum
 corpora quae speciosissima fingendo pingendo effecere cuperent: unquam in hunc incidit error: ut Bogoam aut
 megabyzum aliquem in exemplum operis sumerent sibi: sed Doryphorum illum aptum uel militiae uel palestra: aliorum
 quoque iuuenum bellicosorum & athletag; corpora decora uere existimarunt. Nos quoque oratore studem effinge
 re non arma: sed tympana eloquentiae demus. De eodem Thucydides de bello peloponnesiaco doryphorum inquit
 Polydectus effinxit: quam statuam sibi magistrum ait fuisse Lysippus.
- D**oryclus cum y. graeco & c. exili scribitur: fuit teste Homero li. xi. iliados filius nothus Priami: quem Ajax bello
 iterem: potest interpretari lanceae gloria. Nam Δορυ ut diximus lancea seu hasta est & κλέος gloria.
- D**oriscum cum i. latino & c. exili scribitur: urbs est littoralis thraeciae fere ex opposito ad samothraciam & a Dory nym
 pha hoc est mari cognominata: iuxta hanc teste Herodoto li. historiae. vii. campus est magnus eiusdem nominis
 quem hebrus amnis defluit: in hoc campo struxit arcem Darius rex persag; Quo in loco post Darii ueniens Xer
 xes filius contra graecos uoluit exercitum suum connumerare & ordinare. Quin & naues ad portum urbis reduci
 fecit: ac numerum omnium recenseri. Sane doriscum dixit Plinius li. iiii. naturalis historiae decies centies mi
 lium hominum capax: atque ita Xerxes sibi dinumerasse.
- D**oris cum i. latino scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha quaedam Oceani filia ex Thety uxore: quae
 Nereo fratri uxorem dedit: ex qua magnus nymphae numerus percreatus est: haec a nonnullis interpretatur amaritudo
 do quae Nereum hoc est mare a νερός quod est aqua dictum: semper consequitur. Quae obrem nonnunquam a poe
 tis doris ipsa pro mari ponitur: ut Virgi. in Gallo.
 Doris amara suam non intermiscerat undam.
- D**oria & dorica cum i. latino scribuntur: ac c. exili in secunda noia sunt eiusdem partis achaiae: quae propinqua
 est athenis dicente Platone li. legum. iiii. dori per archium mutato nomine appellari propter doricum: a quo exules re
 stituti fuerunt. Seruius uero sup. ii. aeneidos: Dorica inquit a doro Neptuni filio ducitur. Ex dorica autem ducta fu
 it colonia in asia iuxta aetoliam: in qua urbes erant teste Herodo. li. historiae. i. Libos ielydos camiros coos & coidos
- D**ories cum i. latino & unico. e. scribitur: populi sunt doricæ iuxta aetoliam.
- D**oriees cum i. latino & geminato. e. scribitur: populi sunt ionum: ut ostendit Herodotus li. historiae. i.
- D**orodoche cum ch. aspirato scribitur: fuit teste Homero li. xvi. odyssae filia Orsilochi: & uxor Icarii
- D**orcoon cum c. exili sequente geminato. o. scribitur: fuit teste Homero li. v. iliados uir troianus pergasi filius
 & Aeneae socius: quem Agamemnon in bello interemit.
- D**ortium aliqui cum t. nonnulli cum d. absque aspiratione: & i. latino scribunt nomen fuit foeminae diminutivum siue adu
 lationis amatoriae causa sic platum: & a Δορον sic deductum quasi dulce & amabile donum.
- D**raeco cum c. exili scribitur: & ut scribit Plinius li. viii. naturalis historiae: & Solinus similiter ueris draconibus ora par
 ua sunt: & ad modum non dehiscunt: sed arctae fistulae: per quas trahunt spiritum & linguas exerunt: quippe non in den
 tibus uim: sed in caudis habeant: et uerbere potius quam rictu nocent: de quo late Lucanus li. ix. scripsit: & teste
 Plinius in praefato libro dracones uiginti cubitorum apud indos & ethiopas sunt: in quorum maritimis dicit quater
 nos quosque inter se cratum more contextos: erectis capitibus uelificantes ad meliora pabula arabiae fluctibus uehi
 de quo forte Lucanus libro. vi. intellexit cum ait: Non arabum uolucres serpentes innataeque rubris Aequoribus custos
 preciose uiperae conchae. Vocamus etiam draconem teste Plinius li. xvii. naturalis historiae palmitem: ut ait emeritum
 pluribus induratibusque annis quod ex tortuositate similitudine acceptum puto.
- D**racena cum c. exili & a diphthongo scribitur: est draconis foemina.
- D**rachma cum ch. aspirato scribitur: quod nonnulli moderniores in g ob litterarum affinitate euertunt. Et ex decem
 & octo filiis hoc est tribus scripulis constare dicebat: ut uidebimus in dictioe talentum. Fuit etiam drachma teste
 Julio Polluce de uocabulis rege ad Commodum Caesarem atheniensium nomisma: quod ut ait bos etiam uocabatur
 quia cuiusmodi aialis figura designatus erat. de quo i legibus draconis se scriptum comperisse asserit: & forsitan
 de illo intellexit Homerus li. vi. iliados quem taxat Diomedes & Glauci arma quae iuicem permutarunt. Ita ut

- Diomedis arma nouem bobus & Glauci centum taxata dixerit. Quod sane Plini⁹ de animalibus exposuit.
- D**repanum cum. e. absq; diphthongo & p. absq; aspiratione scribitur: urbs est Siciliae: haud longe a monte eryce trans promontorium lilybei: dicta teste Seruio super. iiii. aeneidos uel a curuitate littoris: in quo sita e uel a falce: quam Saturnus post amputata uirilia. Caelio patri illuc proiecit: Vbi ex cruore. Caели & spuma maris Venerem natam quidam poetae fabulantur. Alii id Ioui imponunt: qui id idem Saturno effecerit. de drepano uero inquit Ouidius libro fastorum: Quiq; locus curuae nomina falcis habet. Ναζ Δρεπτανι graece latine falx dicitur.
- D**refus cum. y. graeco absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro. vi. iliados: uir troianus ab Eurialo in bello interfectus.
- D**ryades cum. y. graeco scribitur: sunt nymphe a quercubus denominatae: quia filuas habitare dicebatur. Na quod graece Δρυος apud nos quercus dicitur.
- D**ryas cum. y. graeco scribitur: fuit teste Homero uir thesallus & amicus naestoris.
- D**rylon cum. y. graeco & unico. l. scribitur: fluius est dalmatae: qui teste Ptolemaeo a scardo monte profluens: & per mediam superiorem mysiam pergens in danubium influit.
- D**ryme cum. y. graeco scribitur: fuit teste Herodoto achiuorum colonia.
- D**ryopis prima cum. y. graeco: & ultima cum. i. latino scribitur: prouincia est a rege cognominata: quae primo attica: postea helles dicta fuit.
- D**ryopes cum. y. graeco scribitur: populi sunt iuxta parnasum montem insidentes: & teste Seruio Apollinem maxime uenerantes. hos phocenses Vibius esse dixit. de quibus Virgilius libro aeneidos. iiii. meminit cum ait: Cretesq; dryopesq; fremunt pictiq; agatyrfi.
- D**ryida cum. y. graeco sequente. i. scribitur: fuerunt gallorum religiosi quidam & sapientes a quercubus denominati: quia in siluis habitare consueuerant. Vnde Lucanus libro primo ad illos locutus inquit: Nemo ra alta remotis In colitis lucis: Et Plinius in fine libri. xvi. naturalis historiae: Nihil inquit habent dryide. Ita enim galli suos appellant magos. Hos Aristoteles in libro de magia & Socion in libro successuum diuini humaniq; iuris peritissimos dixere: ac praeterea religioni deditos & semnotheos appellatos. i. castos & uenerabiles: Quorum ritum & mores Lucanus late profecutus est: & quaedam Plinius tetigit: sed ut ait Suetonius in uita Claudii dryidarum religionem apud gallos dyrae immanitatis tantum ciuibus sub Augusto interdictam: Claudius imperator quintus penitus oboleuit.
- D**romos cum. r. ante. o. scribitur: dicitur latine cursus: & accipitur non solum pro actu sed pro loco ubi curritur. Suetonius in uita Neronis: Elephanto super sedens peragratum dromorum decucurrit.
- D**ulichium cum. i. latino utrobique & unico. l. atque. ch. aspirato scribitur: insula est in malliaco mari una echinadum: hoc est teste Plinio libro. iiii. naturalis historiae corintho proxima ante leucada: & aethiam posita: ab ortu uidens strophades: & ab occasu ithacam: in qua quidem regnauit Vlyxes. unde dulichius dictus e.
- E**bur sine aspiratione uel diphthongo cum primam breuem habeat: scribitur: & graeca habere originem atque a barchiando nomen assumere quidem uolunt. Vnde eborea magis q̄ eburnea in prosa dicere debemus: ut apud Quintilianum in. vi. de institutione oratoria: ut Chrysippus inquit cum in triumpho Caesaris eborea oppida essent translata. Et post dies paucos Fabii Maximi lignea stechas esse oppidorum Caesaris dixit. Vlpianus de legatis. iiii. Quod si inquit in codicibus sint membraneis: uel charthaceis uel etiam eboreis: uel alterius materiae: uel ceratis codicillis: & paulo post subdit eboream bibliothecam emit. Inuenitur etiam eburna.
- E**cameda cum. c. exili scribitur: fuit teste Homero li. xi. iliados magnanimi Arfinoi filia forma deabus aequanda: quam a caeteris graecis electam Nestor quod consilio reliquos antecelleret: sibi donatam e tenendo ad graecorum castra deportauit: cui illa decore & iucunde ministrabat.
- E**chenes cum. ch. aspirato & absq; diphthongo scribitur: & fuit teste Homero libro. vii. odyssae omniu phaeacum generosior.
- E**chidna cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: dicitur latine uipera: sed illaz maxime accipimus: quae ab Hercule interfecta fuit: dicente Ouidio. li. fastorum. v. Sanguine centauri lerneae sanguis echidnae. Mixtus ad auxilium tempora nulla dabat.
- E**chinæis cum. ch. aspirato & i. latino atq; unica. n. scribitur: ac penultima per æ diphthogum: Genus est paruorum piscium: ut scripsit Plinius li. ix. naturalis historiae: &. xxxi. eiusdem uoluminis dixit idem auctor semipedales & admiranda uirtutis esse. Ita ut nauis cui adheret echinae: licet plenis uelis per mare decurrat & cunctae maris procellae deficiant: quasi radicata & immobilem firmet: de quo Lucanus libro. vi. Non puppim retinens euro tendente rudentes.

Immediis echinæ aquis. dicitur aut echinæ ab ἐκω. i. teneo & ναυσ hoc est a cōtinendis nauibus: Sed echinus alius est piscis optimi saporis: cuius cibum plures conferre bonitates ostendit diascorides. Quin & iurcūdi saporis ex eo fuisse uidetur: quod delicatissimi homines illo delectabantur adeo: ut dicat Iuuenalis in satyra Crispini tunc quoque de Domitiano locutus: Et semel aspecti littus dicebat echini. Vnde eos præcipue ad littus messenū oriri ostendere uidetur: Horatius cum ait: Ostrea circæis messeno oriuntur echini. A quibus ob similitudinem spolia castanearum dicuntur echini: eo quod pungunt: ut illi Martialis in ultimo. Iste licet digitos testudine pungat acuta.

Cortice deposita mollis echinus erat.

E chinades cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: insule sunt teste Herodoto libro historiarum. ii. in maleaco mari ex opposito ad hostium acheloi. Homerus uero libro. ii. iliados addidit ex opposito ad helidez: & declinatur secundum omnes poetas: & Homeruz lib. ix. odyssæ echinas echinadis. S; li. iliados. ii. declinauit echina echinæ cum ait: Δουλιχοιο ἐχινάων. Nec dixit ἐχινάων ut ipse alibi: & alii poetæ consueuerūt ut nonnulli eius expositores annotauere: quod ideo dixi: quia certo apud quendam auctorez ex nostris sic quoque declinatum comperi: nec iam recordari ualeo cuius & apud Senecam est in troade: ubi dicit: Quolibet uento faciles echinæ.

E cyra cum. c. exili & y. græco scribitur: dicitur a nostris: sed eo uocabulo utitur Terentius cum ait. Ecyra est huic nomen fabulæ. Vnde Modestinus de gradibus & affinitatibus ait: Viri pater uxorisque: focer. mater aut focrus appellatur: cum apud græcos pprie uiri pater ἐκυρσ mater uera ἐκυρα uocatur.

E chemon absq; aliqua diphthongo & cum. ch. aspirato atque geminato. m. scribitur: fuit teste Homero. li. v. iliados Priami filius: quem Diomedis in bello occidit.

E chasis cum. c. exili subsequente. b. & i. latino scribitur: dici potest a nobis excursus. naz componitur ex εκ & βασις quod est gressus: ut Virgilius libro georgicor. i. describens tēpestatē præcauendā a rusticis.

E ctasis cum. c. & t. exilibus atq; i. latino scribitur: dici potest a nobis productio: nam ab ἐκτινο quod est produco deriuatur: & est quando breuis syllaba in longam producitur: Virgilius: Italiam fato profugus: & Exeret diana choros. Item teste Seruio super. iii. georgicorum fecit ectasim Virgilius in hoc uerbo reiicio: cū ait. Reiice me maculis infusceret uellera pullis: & li. x. aeneidos sic ait: Atq; oculos rutiloruz reiicit aruis. Nā cum re naturaliter breuis sit: a Virgilio utrobique producitur: licet aliqui excusent: quod aliquando in declinatione positione producitur: ut cum primum. i. in consonantez conuertit: ut reiici reieceram: s; ut ait argumētum hoc magis est q̄ ratio. Nam ut supra uidimus. i. p. simplici consonante ponitur.

E thlipis cum. c. exili & th. aspirato atq; i. latino utrobique scribitur: dici potest expressio quando. f. sequēte uocali littera uel syllaba precedentis dictionis exprimitur: ut Multum ille & terris iactatus & alto: ubi. u. cum m. exprimitur: & mille aliis in locis & eadem figura est: quæ alio nomine uocatur ellipsis.

E do cum. e. absq; diphthongo scribitur: & græcum ac latinum est: sed in diuerso significato: nam cum græcum est: idem significat quod comedo. Homerus libro. vii. odyssæ de phæacibus locutus iquit τῆν οὐτεσκετ ἐδοντες hoc est bibentes & edentes: & primam detinet breuem. Dum uero latinum ex. e. præpositioe cōponitur & do quasi extra do: siue præbeo: & primam habet longam. Nam tunc quoque libros edere dicimur cum illos publicamus. unde apud iuriconsultos titulus ē de edendo. Et apud poetas nonnunquam pro producendo & pariendo ponitur. Virgilius in bucolicis: Nec generis nostri puerum nec sanguinis edunt.

E dya cum. y. græco & i. latino in diphthongum coniunctis scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha Oceani & Tethyos filia.

E ythales cum. y. græco & th. aspirato scribitur: urbs fuit in ponto.

E ction cum geminato. e. & t. exili atq; i. latino scribitur: habetque accentum in antepenultima: fuit teste Homero lib. vi. iliados pater Andromaches dilectissimæ uxoris Hectoris: qui apud opulentas ciliciæ thebas agēs cilicensibus iperabat. Et ut ibidem ostendit: ab Achille cū septem filiis interfectus fuit atq; eius urbs thebarū euerfa. Alius fuit hoc nomine: qui teste Cleomene in Stromateis samothracū cerinidias ritusque cōstituit.

E gestha absq; aliqua diphthongo & cum. th. aspirato scribitur: fuit filia Hippotis troiani: quæ ne marinæ bellæ ob periuria Laomedontis secunduz Appollinis responsa tradere: pater impositā nauiculā misit quo fors tulisset: quæ tandem ad siciliam delata: a criminis fluuiio in canem conuerso compressa Acessem edidit: ut in ea dictione uidimus: & ab ἐγείποναι quod est surgo & τειθη posita: quasi exposita surgens.

E ioneus cum. i. latino & absq; diphthongo scribitur: habetque accentum in antepenultima: fuit teste Homero li. iliados. vii. unus ex græcorum principibus qui ad troiam uenerunt ab Hectore interfectus. Alter eodez nomine fuit thrax generis: & pater Rhesi illius regis: qui teste Homero lib. x. iliados noctu a Diomede & Vlyxe interfectus fuit.

E lectra absq; aliqua diphthongo & t. exilibus scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha Oceani & Tethyos filia: uxorque Atlantis: quæ illi Hyam uirilis sexus genuit: & filias quinque scemellas. Quarum una ut nonnulli uolunt etiam: electra dicta fuit: quæ Ioui Dardanum peperit: dicente Virgilio li. aeneidos. viii. Dardanus iliace primus pater urbis & auctor.

Electra ut graii perhibent atlantide cretus: & subdit:

Electram maximus atlas edidit: aethereos humero: qui sustinet orbem. Similiter Ouidius libro fastorum. iiii. Dardanone electra quis nescit atlantide natum. At uero Seruius Atlantem hunc Electre patrem non illum: quem dixit Virgilius: sed regem quendam fuisse Italiae memorat. Altera fuit Electra Orestis soror: quae illi e manibus Clythamnestrae matris: & Aegisti uictrici liberauit: de qua late Sophocles in tragodia: quae ηλεκτρα inscribitur.

Electryō cū. &. exilibus &. y. graeco scribitur: fuit Amphitryōis frater: & filius Alcæi: ut testis est Hesiodus in aspidē.

Electra cum. e. absque diphthongo &. i. latino scribitur: dici potest latine miserabilis siue miseria. Nam prouenit ab ελεος: quod est misericordia: & apud nostros habet accentum in antepenultima: ut Ouidius libro. iiii. de sine titulo: Venit odoratos elegia nexa capillos: hinc uersus illos elegos diximus: qui cum impares sint: miserabiles hominum erunas: amorūque labores decantant. Vnde bene Horatius in praecipis poetice inquit: Versibus impariter iunctis querimonia primum. Post etiam uoti inclusa est sententia cōpos. Quibus ut ait Quintilianus graecos prouocamus. Et omnium ille elegantissimum & tersum putat Tibullū. Scripserunt & alii ut Propertius Ouidius & Gallus. Apud graecos uero princeps habitus est Callimachus: secundus Philetas.

Electra cum unico. l. &. e. absque diphthongo scribitur: fuit ciuitas boetiae: de qua meminit Homerus libro. x. Iliados.

Electra absque aspiratione principii: & cum unico. l. atque. i. latino scribitur: urbs fuit ardia: iuxta quae alpheus fluius oritur: hoc est iuxta eius oppidi circum: ubi cursu exercebantur equi: unde adiectiuum eleus elea eleū deriuatur. Horatius in. iiii. carminum. Siue quos elea domus reducit palma caelestis Pugilēue equūue. Virgilius in. iiii. georgicorum: Hic uel ad elei metas: & maxima campi sudabit spacia.

Electra absque aliquo diphthongo: & cum. y. graeco scribitur: deduciturque ab ελεω quod est misereor.

Electra cum unico. l. &. ch. aspirato scribitur: dici potest a nostris redargutiuis. Ideo dicuntur syllogismi elenchi: hoc est redargutiui & sophistici elenchi: hoc est apparentes redargutiui. Sumitur & nonnunquam pro lapide precioso: ut Iuuenalis in satyra: Credo pudiciam: Auribus extensis magnos comisit elenchos.

Electra & elephantus: utrunque apud nos comperitur: & cum. e. absque aliquo diphthongo &. ph. aspirato scribitur: & ut testatur Solinus duo sunt genera elephantum: nobiliores indicat magnitudo: minores nothos dicunt: candore dentium intelligitur iuuenta: nobiliores sunt indici quae mauritani: biennio ut diffiniuit Aristoteles utero grauescunt. Nec amplius quam semel gignunt: nec plures quam singulos. Viuunt annos trecentos: odorem muris uel maxime fugiunt. Similiter grunitum suis: elephantem eodem Solino teste anno urbis condita trecentesimo septuagesimo secundo Italia in lucanis primo bello epirotico uidit. Sane elephas habet accentum in le. modo graeco non latino.

Electra cum. t. exili &. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum. ii. urbs clarissima distans a thebis aegyptiis uiginti & octingentis stadiis.

Electra uel eleusina cum unico. l. &. i. latino scribitur: & teste Seruio in primum georgicorum uerius in. n. definit quod in obliquis habet quae in. s. ut eleusinos: sicut delphinos & attinos: fuit urbs in thera insula sub euboia iuxta atticam: ut ostendit Ptolomeus in geographia. Quare dixit Seruius ciuitatem esse atticae prouinciae: haud longe ab athenis: in hac Triptolomus natus est: ut in ea dictio uidebimus ab hac tota insula eleusina dicta fuit.

Electra cum unico. l. &. i. latino atque. e. exili scribitur: fuit primo nomen oppidi cuiusdam achiuorum in peloponneso: ut dixit Iginus: in quo Calistone natae ferunt: & a quo elicen denominari uolunt: In hoc teste Herodoto libro historiarum. i. Iones fugati sunt ab achiuis: Cum ergo Calistone in maiorem urbem uersa dicamus: consueuimus elicen pro maiori urbe intelligere: ut Cicero li. ii. de natura deorum referens uersus arateos ostendere uidentur: cum ait: Auersum caput huic elice truculenta tuetur.

Electra cum unico. l. &. i. latino atque unico. f. scribitur: fuit nomen proprium Didonis: nam Dido lingua phoenicia uirago latine exprimitur.

Electra sine aliqua aspiratione in emendatissimis codicibus graecis semper comperi: secunda cum. y. graeco & penultima cum. i. latino scribitur: nec unquam cum duplicato. l. scribi uidi: ut nonnulli inficii uolunt: & ut dicunt poetae elysium in medio inferorum est suis felicitatibus plenum. Virgilius in. vi. Solēque suū sua sidera norūt. Philosophi uero quidam dixerunt elysium esse insulas fortunatas: de quibus late Horatius in epodo dixit incipiens his uersibus.

Manet oceanus circūuagus arua beata.

Petamus arua diuites & insulas.

Reddit ubi cererem tellus inarata quot annis.

Et iputata floret usque uinea: quas Salustius in historiis inclitas esse dixit Homeri carminibus: secundum theologos uero teste Seruio in. v. aeneidos est elysium circa lunarem circum: ubi iam aer purior est dicente Virgilio: Aeris in campis: & Lucanus: Quodque patet terras inter lunaeque meatus: Non illic auro positi: nec ture sepulti Perueniunt: tunc genus omne tuum & quae dentur moenia disces.

- E**logiū ab aliquib⁹ græcis cū duplicato. l. scribitur: a nobis uero cū unico tātū: & ē apud nos testificatio de ali quo siue honoris siue uituperatōis cā. Vituperationis quidē ut Quintili. Non ē iudices qd' putetis: iō nullū adiectū ad exheredationē iuuenis elogiū: quia de scelere cōstaret. Modestinus iuriscōsult⁹ Defertorez inqt auditū suū iudicē cum elogiū. i. cū uituperatōe mutat. Honoris uero cā ut Cicero: In qd' elogiū plurimā cōsentit gentes: & iteq; quid elogia sepulchrorū: quæ qualia sint Suetoni⁹ in Claudii uita ostendit dicens: Nec content⁹ elogiū tumulo eius uersib⁹ a se cōpositis isculpsisse: etiā uitæ memoriā p̄sa oratione cōposu it. Cicero Solonis qd' sapiētis elogiū est: quo se negat uelle suā mortē dolore amicorū & lachrymis uacare.
- E**lpenor absq; aliq; diphthongo scribit⁹: fuit comes Vlyxis: q; teste Homero i odyssæ a Circe cū aliis sociis cō uersus fuit i porcū: dicere etiā Iuena. i. satyra: Quis nescit uolusi: Et cū remigib⁹ grunisse elpenora porcis.
- E**llipsis cū duplicato. l. & i. latino scribit⁹: trāsfert a Quintili. detractio: nā componit⁹ ex ek & λειπo: quod ē defero. Vnde aliqui penultima quæ est diphthongus ei in. i. longā conuertūt: nōnulli in. e. & dicūt elleptis cum. e. in antepenultima: & est figura cum in scanstione abiicit⁹ consonans in fine dictionis cum præcedenti uocali: quando. f. sequens incipit a uocali: quod frequenter de. m. consonante obseruat. Virgili⁹ in primo æneidos. Multum ille & terris iactatus. Horatius libro sermonum: Omnibus hoc uitium est cantoribus in ter amicos: & est eadem figura cum ea: quam supra ec̄thlipsum diximus.
- E**mbryo iam a latinis omnibus dicit⁹: & masculini ponitur: ac cum. y. græco scribit⁹: sed apud græcos neutru⁹ est: & εμβρυον dicit⁹ quod denotat intus germinans: ac scaturiens. Nā componit⁹ ex εν quod intus hic de signat: & βρυω germino id quoq; ē quod in utero matris uiuit: anteq; linementa suæ speciei accipiat.
- E**mathia absq; diphthongo & cum. th. aspirato atq; i. latino scribit⁹: regio est quæ teste Gellio li. xiiii. noctiu⁹ atticarū postea macedonia dicta fuit: ut in ea dictione uidebimus. nam alibi a rege nomen assumpsisse com peri.
- E**mpedocles cum. c. exili scribitur: fuit teste Hippobato Metonis filius: & eius auus Empedocles agrigent⁹ uir insignis. Theanges uero dixit illum filium fuisse Archiomi: habuitq; fratrem teste Fauorino in cōmen tarius Gallicradem nomine: fuitq; Empedocles Pythagoræ auditor: ut Timæus attestatur: & primus orato ria inuentor: quæadmodum Zeno dialecticæ: ut scripsit Aristoteles libro de sophistis: Refert Satyrus eum medicum fuisse & oratorem optimum: eiusq; discipulum Gorgiam leoncinū: qui de arte rhetorica scripsit quem Appollodorus in chronicis tradidit centum & nouem ætatis annos implese. hunc ait Satyrus dicere solitum se adfuisse Empedocli magicā exercenti. Ipsūq; in poematibus id p̄fiteri: & complura alia: ut phar ma: quibus morbi & senectus arceantur: noxii uentorum flatus pellantur: salubres inducantur: mortui re uiuiscant. Ideo cum multis modis admiratione dignum dixit Thyrenus in. xix. historiarum li. Eidem teste Zanto cum regnum offerretur: constanter renuit: carius. f. amplectens uitæ simplicitatem q̄ regum delicias Scripsit uersu transitum Xerxis: & alia nonnulla: quæ postea foror eius: uel ut alii dicunt filia cōbussit. Scri psit tragœdias quas tamē Heraclides Serapionis filius alterius fuisse dixit. Hieronymus uero historicus di xit se illius quadragintatria opuscula legisse. Aristoteles etiam sapissime illius opiniones rettulit cum olym pia adisset omnium in se uertebat ora. Nullius magisq; eius mentio apud omnes fiebat. Idem teste Timæo carmine se deum dixit. Floruitq; teste Gellio libro. xvi. noctium atticarū eo tempore quo Fabii apud Cre meram interfecti sunt. Mortem uero eius diuersi diuersimode rettulerunt. Nam dicunt aliqui q̄ cum agri gentum conderetur: & illius insituto inimicorum nepotes obsisterent: ille merore in peloponnesum dece dens diem obiit. Heraclides uero ait: quod cum interesset sacrificio ad Pyliaactis agruz una cum multis & peracto sacro alii in diuersis locis uillæ huc & illuc euntes: sub arboribus se componentes quiescebant: ipse solus Empedocles in suo loco mansit: ubi accubuerat ad sacrum: sed mane cæteris surgentibus ipse non in uentus. Aliis de eo nihil scientibus: dixit unus ex seruis se media nocte uocem audiuisse magnam uocan tem Empedoclem: Cunque surrexisset nihil præter lucem uidisse: & tædarum splendorem. At uero Hippo batus dixit illum cum surrexit ætatem petiisse seque in ignes iacisse: ita ut cum fidem cuperet facere se deuz effectum esse: flammis consumptus fuit: postea rem agnitam & exploratam fuisse: euz una ex illius crepidis ui flamme ad exteriora reiecta atq; comperta fuerit. Quam opinionem secutus Horatius circa finem suæ poetriæ inquit: Siculique poetæ.
Narrabo interitum deus immortalis haberi.
Dum cupit empedocles: ardentem frigidus ætatem.
Insiliit: Sunt & alii qui aliud ferunt: sed hæc sufficiant.
- E**mphasis cum unico. f. post. a. & i. latino scribitur: figura est cum maius dicitur: sub quo etiam minus intelli gere uolumus. Virgilius libro georgicorum primo. Cum iam sacra deficerent siluæ: & uictum dodona ne garet: hoc est non solum alia: sed etiam sacra. Nam teste Seruio harum sterilitas aliarum denotat infœcun ditatem.
- E**mpiricus euz. i. latino sequente. c. exili scribitur: dici potest a nostris experimentator: & deducitur ab εμπίρι quod est experimentum.
- E**mpyreum cum. y. græco scribitur: dici potest igneum: nā a πυρ quod ē ignis descendit: sed ut dicunt theo

- logi magis ab ipsius ignis splendore: q̄ ab igne denoiationem assumpsit.
- E**mplastrum cum. f. immediate post. a. & t. exili scribitur: dici potest a nostris fictum seu informatum. Nam ex *εὐ* præpositione quæ significat in & *πλαττω* quod est fingo seu formo componitur. Vnde ex diuersis rebus confingi & formari consuevit.
- E**mporium cum. i. latino scribitur: locus est mercatus uel nundinatio: & *αγορα* quod est mercor uel agro deducitur: quali emporium.
- E**natio cum. t. simplici & i. latino utrobiq; scribitur dici potest latine refragatio.
- E**ncenia cum. c. exili & æ diphthongo in antepenultima: & i. latino i penultima scribitur: dici potest a nostris inuocatio. Nam componitur ex *εὐ* præpositione quod est in & *καινω* nouo.
- E**necladus cum. c. exili & e. absq; diphthongo scribitur: fuit Titani & Terræ filius: quem fulmine a Ioue iccū & ætne monti suppositum dixit Virgilius libro aeneidos. iii.
- E**nchiridion cum. ch. aspirato & i. latino utrobique scribitur: dici potest a nostris manuale. Nam componitur ex *εὐ* præpositione & *χειριδιον* quod est diminutiuum a manu deductum.
- E**dromys cum. y. græco scribitur: genus est uestimenti uillofi & hyemalis: de quo Iuuenalis in satyra tertia inquit. Igniculum brunæ si tempore poscas. Accipit endromyda & tyrium uestimentum esse ostendit cum ait in satyra Credo pudiciam Endromydas tyrias & fœmineum ceroma: Quis nescit.
- E**ndiadis cum. i. latino utrobique scribitur: & est figura cum duo diuersa nomina in unam conuenientia; cōiunguntur: ut Virgilius libro georgicorum. ii. Pateris libanus & auro. i. pateris aureis: & libro. i. aeneidos. Molēq; & montes insuper aleos. i. molem montium. Idem libro. iii. In partem & prædam. i. in partē prædæ
- E**ndymion cum. y. græco in antepenultima & i. latino in penultima scribitur: fuit pastor qui Lunam a poetis dicitur amasse: a qua primum repulsus postq̄ albos eius greges aliquandiu pauit: in eius gratiam susceptus est: & ut dixit Cicero li. ii. tusculanarum: Cum super lamio monte ionia; obdormisset: a luna deosculatus ē. Iuxta quod dixit Ouidius libro. iii. de arte amandi: Lamius endymion non est tibi luna pudori. Idem Virgilius libro. iii. georgicorum tetigit cum ait: Munere sic niueo lunæ si credere dignum est: & reliqua quæ Macrobius libro saturnalium egregie exposuit: & Pli. libro. ii. naturalis historia; figmētuz omne enodauit
- E**nergia cum. i. latino scribitur: quiq; apud græcos sit ei diphthongus: dici potest latine efficacia. Vnde Hicronymus: habet nescio quid latentis energie uia; uocis actus: & componitur ex *εν* præpositōne & *εργειν* quod est operari: & inde energumenos actiuus. Est etiam energia figura quædam: qua rerum gestaruz: aut quasi gestarum sub oculis fit inductio.
- E**nipeus cum. i. latino & p. absq; aspiratione scribitur: fuit teste Homero li. viii. iliados generosi Lebei troia; ni filius & Hectoris auriga dilectissimus: quem Diomedes lancea: quam in hecōra contorsit interfecit.
- E**nipheus cum. i. latino & ph. aspirato atq; eu diphthongo scribitur: fluuius est thessalia; ab othry mōte defluens: qui in apidanum seceleri cursu præcipitat: iuxta quod fuit horrendum illud prælium inter Cæsare & Pompeium: quod totum concussit orbem: dicente ipso Pompeio apud Lucanum li. vi. Sanguine roma; no q̄ turbidus ibit Enipheus. Et subiunxit cum ordinaret acies bellaturas. Et iuxta fluuios & flagna undantis eniphei. Cappadocum montana cohors: & largus habenis. Ponticus ibat eques.
- E**nnosigæus cum duplici. n. & unico. f. sequente. i. latino & æ diphthongo in penultima scribitur: nomen est Neptuni cōposituz ex *εννω* quod est concutio & *γαια* terram: eo q̄ mare fluctibus terram concutere dicitur: ex quo pro Neptuno græci poetæ posuerunt: ut Homerus li. vi. odyssæa *οτε μερραι ε καυτοσ εννω σιγαι οσ*: quæ imitat⁹ Iuuenalis in satyra Omnibus in terris ait de Xerxe. Ipsum compedibus qui uinerat ennosigæum. Itaq; Gellius libro. ii. noctium atticarum causas terræ motus sub dubio explicans inquit. Ventorum ne ui accidat specus hiatusq; terræ sub:untium: an aquarum subter in terrarum cauis undantiuz; Luctibus pulsibusue: ita ut uidentur existimasse antiquissimi græcorum: qui Neptunum *εννωσιγαι ον* appellauerunt: an cuius aliæ rei causa nondum etiam pro certo creditum.
- E**nope cum. e. absq; diphthongo & unico. n. scribitur: urbs fuit in agro non longe a pylo sub regno Agamænonis.
- E**nthymema cum. th. aspirato & y. græco scribitur: genus est argumenti ex uno assumpto concludens: ut homo est substantia: ergo & animal est substantia. Quare festinus et imperfectus syllogism⁹ dicitur: ad quod perficiendum assumpti pars defuit: quæ est omnis homo est animal. Ideo Iuuenalis in satyra: Credo pudiciam ait: Aut curuum sermone rotato Torqueat enthyemema.
- E**panalepsis cum unico. l. sequente. e. atq; ultima. sp. & i. latino scribitur: dici potest latine replicatio uel repetitio. Componitur enim ab *επι* & *ανα*: quæ duo simul & re: & iterum denotant: atq; *ανπισ* quod ē acceptio. Nam tunc quoq; sit: cum una dictio in principio uersus assumpta iterum in fine eiusdem uersus resumitur: ut Virgilius libro. i. aeneidos: Multa super Priamo rogatis super Hectorē multa: & Iuuen. Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit.

- E** panodorus cum unico. n. scribitur: dicitur a nostris regressio. Nam componitur ex ἐπι & ἀνα quæ duo simul etiam retro indicant: & ὁ δὲ οὐδὲν uia quasi retro post uiam hoc est regressione; indicet: ut principatus bonus: est non autem bonus: qui in tyrannidem commutatur.
- E** paminudas cum. i. latino scribitur: fuit clarissimus uir thebanus Polymini filius inter primos græciæ duces habitus: fuitque philosophus summus: & adeo rebus omnibus præfulgens: quod teste Iustino libro. vi cum eo thebanorum gloria orta simul & extincta uisa fuerit. Namque teste Aemilio Probo: erat modestus prudens grauis: temporibus sapienter utens: peritissimus belli: fortis manu: animo maximo: adeo ueritatis amicus: ut ne ioco quidem mentiretur. Idem continens: clemens: patiensque admirandum in modum. Non solum populi sed etiam amicorum ferens iniurias. In primis commissa celans: studiosus audiendi. Ex hoc enim facillime disci arbitrabatur. Paupertatem adeo facile pessus est: ut de republica nihil præter gloriam cæperit: & alia pene innumera quæ de illo leguntur.
- E** pauxesis cum au diphthongo sequente. x. consonante: & ultima cum. f. littera & i. latino scribitur: dici potest latine incrementum.
- E** picharmus cum. i. latino & ch. aspirato scribitur: fuit teste Plutarcho poeta græcorum comicus. Alter fuit philosophus patriæ cōs: ut quidem uolunt. Nonnulli uero trimeniensem dicunt Elothalis filium: fuitque Pythagoræ auditor: cuius statua apud Syracusas inscriptum erat ipsum tanto excellere doctis omnibus & claris uiris: quanto uel Syderibus cæteris sol: uel mare annibus cunctis. Reliquit commentaria de natura rerum: de sententiis: de medicina. Obiit nonagenarius.
- E** picharida cum. i. latino & ch. aspirato scribitur: genus est nauicula.
- E** pectasis cum. c. & t. exilibus atque. i. latino scribitur: dici potest a nobis porrectio. Componitur enim ex ἐπι quod in compositione dicitur super: & ἐκτείνω extendo: ut induperator pro imperator: & est similis huic epenthesi.
- E** penthesis cum. th. aspirato scribitur: dici potest interpositio. Componitur enim ex ἐπι & ἐν quæ dicunt inter & ὅστις positio: ut Virgilius Maneant in religione nepotes: dicens religioni cum duplici. l. ubi unum interposuit.
- E** piodium cum. i. latino utrobique scribitur: aliqui uero magis proprie cum æ diphthongo epicedium dicunt. Nam ex ἐπι quod est super & ὄϊον canticum componitur: ubi ὠ mega cum. i. in diphthongum coniunctis in æ diphthongum nostram: ut supra uidimus: commutatur: & traductum a quibusdam antiquis comperit nania: & id est teste Seruio in Daphni epiodium: quod dicitur cadaveri nondum sepulto: hoc est in eius laudem: & in hoc differre dixit ab epithaphio: quod post completam sepulturam dicitur.
- E** pidannos cum. i. latino & gemino. n. scribitur: urbs fuit in epiro condita tempore Anci Marci quarti romanorum regis: quæ deinde dyrrhachium uocata fuit. Nam ut scribit Pomponius libro. ii. cum portus esset ad omnem græciam: & prius id nomen uelud in dannum ituris protendere uideretur: priori nomine abierat dyrrhachium dicta fuit.
- E** pidaurus cum. i. latino & au diphthongo scribitur: urbs fuit quam quidam in epiro fuisse putauerunt: & postea dyrrhachium dictam: sed hi nominum similitudine decepti epidaurum pro epidauro intellexerunt. Et est epidaurus teste Plinio li. iii. naturalis historiae ciuitas in achaia saronico querno nemore redimita: Aesculapii de lubro percelebris. Vnde teste Solino romani pestilentia uexati continuis tribus annis: inspectis libris sibyllinis: sub forma serpentis Aesculapium ueluti fatale remedium duxerunt ad urbem: a quo Aesculapius ipse Epidaurus cum. i. latino in penultima nonnunquam uocatus est dicente Ouidio li. i. de ponto. Afferat ipse licet sacras epidaurus herbas. Sanabit nulla uulnera cordis ope. Fuit etiam epidaurus insula quædam iuxta dalmatiam in illyrico mari sita: quod Lucanus ostendit libro. ii. cum ait: Illyris ionia: uergens epidaurus in undas. Sed ut ait Plinius libro. ii. naturalis historiae: insula esse desuit.
- E** piccenum cum. i. latino. c. exili & æ diphthongo scribitur: dicitur latine promiscuum. Nam componitur ex ἐπι præpositione & κοινον quod est commune.
- E** pichereia cum. i. latino & th. aspirato scribitur: genus est argumenti quod quidam ex nostris rationem appellauerunt. Cicero melius rationatium.
- E** picurus cum. i. latino & c. exili scribitur: fuit teste Metrodoro patriæ atheniensis pago carchætius: Neocles & Carestratæ filius: ex philadrum familia. Heraclitus uero dixit eum fami nutritum: cum eam athenienses fortiti essent: ac decem & octo annos agentem athenas redisse. Quo tempore Xenocrates in achademia. Aristoteles chalcide scholam habebant. Defuncto autem Alexandro macedoniæ & atheniensium sub perdicæ afflictis rebus: colophonem ad patrem iuisse: ubi congregatis discipulis athenas rediit sub Anaxicrate: ibique aliquatenus cum cæteris philosophatus est. Postea a se dictam sectam instituit. Et ut de seipso testatur. xiiii. ætatis anno cœpit dare operam philosophiæ: eo quod Apollodorus dicit: quod percotanti illi grammaticum quendam: quid esset apud Hesiodum chaos: nesciuit exponere: adiecti sunt ad philosophandum tres eius fratres Neocles:

Charedem⁹: Aristobolus: seruius itē Mus noie: ut testat Myronan⁹: At Dionysius alicarnaseus aliter de eo rettulit dicens eū cū matre adiculas circūisse purgamēta legentē: litterasq; cū patre docuisse exigua supe. Vnū ex fratribus ei⁹ lenocinatū esse: ipm autē Leōcia meretrici cōgressuz: attribuisse sibi libros Democriti de atomis: & Aristippi de uoluptate. Nec fuisse ciuē legitimū teste Herodoto in li. de pubertate epicuri. Si mili modo isēctatur eū Possidonius stoicus Nicolaus & Socyon qd' sibi attribueret uiginti quattuor argu-
 menta Dioclis: Quin & scribēs ad Themistā leonis uxore inqt: Quotus enī ego suz: nisi uos ad me p̄ficar-
 mini: prōptus ipse quocūq; uos Themista accerfatis irruere ad Philoclē formosuz adolēcentem: ita scripsit
 cōsumor ac deficio: amabile tuū ac diuinū ingressuz sustinens. In libro de finibus sic ait. Nihil habeo quod
 bonū intelligā: si sapogē uoluptates: & quæ ex Venere constant: & quæ aurib⁹ percipiunt: & quæ ex formæ
 uenustate blandiunt: oculis his auferā. Epictetus hūc lacerat lasciue tanq; nimiū loquētē: & alia q̄ plura: ut
 etiā Cicero de finibus meminit. Vege ecōtra alii magnā hui⁹ uiri in oēs philosophos gratitudinē fuisse fe-
 runt: nec eos uitupasse dicunt: ut multū putāt. Patria eū statuis areis honorauit: multi cum eo philosophati
 sunt: ex qbus Mus feru⁹ clarus & human⁹ euasit Diocles ait illū uilissimis cibus uitā duxisse. Illi cū suis pot⁹
 erat aqua: testat ipē in epistola se aq; & pane tātū esse cōtētū: & mitte mihi inqt parūp casei: ut cum uoluerō
 cœnare præciosi⁹ possiz. huiusmōi uita fuit illi⁹: q uoluptatē finē posuit. Vt in reb⁹ suis uocabulis ppriis
 quæ quoniā simplicissima sunt: Aristophanes grāmatic⁹ dānat: Natus est annis septē post Platonis obitum.
 Obiit athenis sub Pytharato anno. lxxii. calculo urinae exitū ipediente teste Hermacho. Scripsit de natu-
 ra de atomis: de uacuo: de diis: de sanctitate: de finib⁹ & alia cōplura. Dicebat uoluptatē esse finē: nō ut La-
 ertius ait luxuriosogē uoluptatē. Nec eā quæ in gustu est: ut quidā male intellexere: s; eā quæ est non dolere:
 aīoq; tranquillū eē: & pturbatōe uacare. Nō enī cōiuiua: nō mulierū puerorūq; cōgressus. et ceterorum quæ
 affert p̄ciosior mēsa luxuū: uitā uerā suauēq; gignere. Sed rōnez sobriā cās; p̄scrutatē: quæq; uel eligenda
 sint & opiniones expellentem: aīorūque pturbatōes: hōz oīum iniciū maximū bonū esse prudentiam.

E pilepsia cū. i. latino utrobique & unico. l. atq; p̄. immedjate post. e. scribit: nōnulli uero iperite magis q̄ ex
 sensu interponūt. m. & dicūt epilēpsia. Significatq; apud nos app̄hensionē: eo q̄ sensus oēs cōprehēdat. Di-
 cit' ab aliqb⁹ ex nostris comitalis morbus: eo q̄ si cuiq; i comitis contigisse dep̄hensuz fuerit dimittebātur
 comitia.

E pilogus cum. i. latino & unico. l. scribitur: dicitur latine peroratio. nam componitur ab epi quod hic dimi-
 nutionem indicat & logos qui est sermo.

E pimeheus cū. i. latino: & th. aspirato atque eu diphthongo in fine scribitur: fuit teste Hesiodo Iapethi fili-
 us ex asia coniuge: & frater Promethei.

E pimenides epi. i. latino utrobique: & unico. n. scribit: fuit philosophus cretēsis cōtēporaneus Pythagoræ:
 ut scripsit Apuleius li. ii. floridori. habuitque patrē ephēsiuz: ut Theopōpus uoluit. Alii dicūt Dosiadem.
 Alii Hagesarchū. Oriūdufque fuit ex enoso uico. Hic ut refert Laertius aliquādo a patre missus: ut ouē ru-
 re deferret: meridiāo tēpore diuertit ex itinere atque in spelūca qn̄ginta & septē annis p̄petuo sopore qe-
 nit: Excitū q̄ fuit ouē. Putabat enī se parū obdormiisse: quā cū nō inueniret in agrū reuersus ē. Cuz uero
 agge in alterius p̄tēz uenisse uideret: cuncta mutata esse perpēderet: rediit in oppidū: ubi a iuniore fratre
 suo iam uetulo cognitus fuit: oēm ex illo didicit rei ueritatē. Qui deīde philosophatus scripsit curetū & co-
 ribantū generationē: & theogoniā ad qnq; millia uersuū: Scripsit argos ædificationē: & Iasonis in colchon
 nauigationē ad sex millia & quadringēta uersuū. Primus fert agros & domos expiisse. Dixit etiā in episto-
 la quā misit ad Solonē esse perdifficile hoibus liberis præclarisq; institutis & legibus sub seruitute durare.
 Obiit anno ætatis suæ cētēsimō quiquagesimoseptimo teste Phasgone in libro de longauis. Ut autem cre-
 tentes tradunt teste Laertio: ducentis nonagintanouem annis.

E pimone cū. i. latino & unico. n. scribit: dicit' latine p̄seuerātia. Et est figura quādo ad maiorē certitudinez in
 eadē dictōe p̄seueratur: ut Virgi. Sic sic iuuat ire sub umbras. Eadem figura a nonnullis epizeuxis uoca-
 tur: ut in ea dictione uidebimus.

E pi cum. i. latino scribitur: populi sunt: qui & helidenses dicti fuerunt.

E piphanes cū. i. latino scribit: trāsfer' ab aliqb; illustris: ut Antiochus epiphānes. i. illustris. Naz componit
 ex epi quod est super & φειης clarus.

E piphania cū. i. latino utrobique scribit: dici potest a nobis apparitio seu manifestatio. Nam componit' ex epi
 præpositione & φειης manifesto. Sed aliqui illustrationem transferunt.

E py cum. y. græco in fine scribitur: fuit urbis nomen: De qua Statius. Et summis ingestum montibus epy.

E pifynalphā prima cū. i. latino: sequēs cū. y. græco: & penultia cū. i. latino scribit: est cōglutinatio diuagē syl-
 labagē in unā: quod in diphthongo & synarepsi sæpissime fieri contingit. Nā συναλιφι cōiunctio dicitur.

E pirus cum. e. absq; diphthōgo & i. latino scribit. Vnde in penultima apud græcos ei diphthongus habet:
 quæ a nostris in. i. longam conuersa fuit: & proprie ē tēi ποσ' apud nos firmam terram designat. Est itaque
 regio in europa: & aliquando molossia dicta fuit: ut Iustinus li. xvii. affirmare uidet'. At Serui⁹ super. in. æv-
 neidos non totā epirum se partem: quā Helenus tenuit molossia dictaz uoluit: quā deīde a fratre Chaone

quem per ignorantia occidisse uenenata sagitta perhibet chaonia cognominauit dicente Virgilio.

Morte neoptolemi regnorum reddita cessit.

Pars heleno qui chaonios cognomine campos.

Chaoniaq; omnem troiano a chaone dixit.

Et uidet pars illa fuisse alpestris: dicente Pli. iiii. naturalis historiae Chaonas sunt primi motes eperi: a quibus chaonia dicta est. s. epirus est & in chaoma mons dodone: in quo silua fuit dodona carminibus poetarum graecorumq; & latinorum pecebris. Na in ea templum fuisse dicit Ioui dodoneo sacrum in quod duas e caelo colubas descendisse ferunt: & inde ueteribus solitas insidere quercibus: e quibus postulantibus responsa ab illis dabatur: dicente Virg. li. georgicorum. ii. Aesculus atq; habitae grais oracula quercus: & Lueanus in. iiii.

Theoproti dryopesq; ruunt: quercusq; silentes.

Chaonio ueteres liquerunt uertice sellae.

Et dixit filites: qa longe ante Lucanum ex illis colubis ut aiunt una delphos boetiae ciuitate uolauit: & ibi Apollinis delphici clarius fecit oraculum: Altera in aethiopia ad amonis Iouis templum transmeasse scribitur: q; de re in chaonia Iouis oraculum terminatum fuit: id dicit Virg. Habitae grais oracula quercus.

Ephyrā cū. ph. aspirato: & nonnunquam ab aliquibus sine aspirato: & y. graeco scribitur urbs fuit aethiopia: quae postea corinthus dicta est in qua pulcherrima & artificiosa ex aere fiebant uasa: dixit Virg. li. georgicorum. i. Illus a quo auro uestes ephyrarum: ara: ubi in penultima unum. i. causa metri interpositum fuit. na alias ephyrā cū a diphthongo in penultima: hoc est non sequente. i. ante ultimum. a. scribitur: ut Lucanus circa initium li. vi. cū ait. infedit castris ephyrarum: moenia seruat.

Ephiretū cū. i. latino utrobique: & e. absque diphthongo uel aspirato scribitur uocabulum est teste Quinti. ex duobus peregrinis compositum: na ut idem patet cū sit praepositio epi graeca: redacta gallicum: nec graeco tamen nec gallicis utitur composito. romani suum ex utroque alieno fecerunt. Iuuenalis illo utitur in satyra Stemmata quid faciunt cum ait Toruocum trahunt ephredia collo Segnipedes.

Ephyrā cū. ph. aspirato & y. graeco scribitur: fuit nymphea Oceani & Tethyos filia: de qua Virg. libro georgicorum. iiii. meminit.

Ephyras penultima cū ph. aspirato: & y. graeco: & ultia cū. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto urbs in laconia.

Ephemerides cū. ph. aspirato & i. latino utrobique scribitur: dici possunt latine diurnales: uel ut interpretatus est Sæpronius Acellia diaria & ephemeris in singulari diarium: nam ab epi & ἡμερήσιος deriuatum ab ἡμερα qui est dies componitur: unde & pro libro in quo diurnales erant diuinatōes accepit Iuue. in satyra Credo pudicitiam: cū ait in cuius manibus ceu pinguis succina tritas Cernis ephemeridas: & Ouidi. li. i. de sine titulo.

Inter ephemeridas melius tabulasque iacerent.

In quibus assumptas fieret auarus opes.

Ephebus cū. e. absque aliqua diphthongo scribitur: dicitur apud nos pubes: de quo in ante habitis late uidimus habetque primam breuem.

Ephialtes cū. i. latino: & t. exili scribitur: hic & Oetius fuerunt gigantes: & filii Aloei: ut in dictione Aloei uidimus: & teste Seruio sup. iii. aeneidos interpretatur ephialtes latine incubus. i. fatuus & facundus: haec ille ad uerbum.

Ephippia prima cū. ph. aspirato & i. latino sequente duplicato. p. atque itez. i. latino in penultima scribitur: sunt ornamenta equorum: Hora. per antiphrasim inquit. Optat ephippia bos piger optat arare caballus: & componitur ex epi praepositione & hyppos qui est equus: secundum modum supra expositum.

Eppiphonema absque aliquo diphthongo & i. latino scribitur: & est teste Quintili. li. viii. de institutioe oratoria rei narratae uel probatae summa acclamatio: Virg. in. i. aeneidos: Tanta molis erat romana condere gentem: Cicero pro Milone: facere enim probus adulescens periculose quam perpeti turpiter maluit. et componitur ex epi praepositione & φωνη quod est clamor.

Epistola cū. i. latino & t. exili sequente o ante. l. scribitur: & descendit a medio paracimeno huius uerbi ἐπιστολα quod est mitto: na amittit unum. l. in futuro: & dicitur ἐπιστολα: deinde cū. e. in penultima futuri mutat in. o. uocabulum in penultima paracimeno: & dicitur ἐπιστολα: unde nos epistolam dicimus: quam illi ἐπιστολη uocant. et in de apostolus missus.

Epistropus cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit phocidis rex: unus ex graecorum ducibus: qui uenerunt ad troiam: ut ostendit Homerus li. ii. illiados.

Episcopus p. i. latinum: & e. absque aspirato scribitur: & ut supra uidimus in praepositis ex epi praeposito: & scopos quod est speculatio componitur: itaque inspector dici potest: unde & episcopatus dicitur: quae ipsa est dignitas: & episcopium locus ubi episcopus ipse commoratur.

Epistylon cū. t. exili sequente. y. graeco: & penultima cū unico. l. & i. latino scribitur: traducitur ab aliquo colunella: ita ut sit diminutiuum styli: quae est columna. Alii etiam capitellum: quod supra stylo ponitur intelligi uoluerunt.

Epitaphium cum. i. latino & t. exili scribitur: dicitur secundum eius compositionem & uerba supra sepulchrum Nam componitur ex epi praepositione: quae est supra: & ταφος sepulchrum: hoc est supra tumulum. Sz ab autoribus pro laude sumitur: quae post completam sepulturam alicuius dicitur: ut uidimus in dictione epitaphium.

- E** pithalamion cum. i. latino & th. aspirato scribitur: dicebatur facer hymnus: qui in sponsalitiis uiri & uxoris canebatur. unde etiam Hieronymus ad Paulinum ait: Sanctarū nuptiarū dulce canit epithalamium.
- E** pitheton penultima cum. th. aspirato: & ultima cū. t. simplici. i. sine aspiratione scribitur: dicitur a nobis adiectiuum. pōt dici impositū uel appositū. nā ex epi quod hic dicit in: & ἔτρον positū cōponitur: ut Alma ceres: uenusta uenus cælūq; profundum Obscenūq; canes: iportunæq; uolucres: Et differt ab antonomasia quæ uice nominis ponitur: epithetū quod nunq; sine nomine. Vnde id quoq; fieri a poetis consueuit: ut & præsentia ponant epitheta ad ea. s. quæ futura sunt: ut Virgi. Præcipua infœlix Dido pesti deuota futuræ. Et parum infra: infœcia dido Infideat quātus miseræ deus. Similiter li. xi. de Camilla puella quæ artificio patris saluata fuerat: Infœlix fugit in iaculo stridente camilla. Non. s. eo tēpore infœlix quo euasit: sed postea cum in bello perit. fiunt etiā epithea nōnunq; præsentia ex peractis rebus: ut idem Virgi. li. ii. aneidos. Infœlix qua se dum regna manebant: Sapius andromache ferre in comitata solebat.
- E** pithima cum. i. latino utrobiq; & th. aspirato scribitur: interpretari ad uerbum potest sup impositum. nā ex epi quod est super: & ἔνωτα positum componitur.
- E** pitoma cum. i. latino & t. exili scribitur: dici potest breuiarium: nam cōponitur ex epi præpositiōe: & Τε μὴ quæ est incisio quasi interfectum.
- E** pigrāma cum. i. latino & duplicato. m. scribitur: dici potest ad uerbum superscriptio: nam epi dicitur super & ὑρα μμ α littera uel scriptio.
- E** pitritus absq; aliqua aspiratione & i. latino utrobiq; scribitur: pes ē ex quattuor syllabis cōstans: quare una semper ab aliis tribus discrepat. unde epitritus primus est pes cōstans ex iambo & spondeo: hoc ē ex prima breui & tribus sequentibus longis: temporum septem: & sic contrarius primo pæoni: ut sacerdos salutari. Epitritus secundus constat ex trocheo & spondeo: hoc est ex longa & breui: & postremis longis: & sic temporum septē: ac secundo pæoni contrarius: ut conditores imperatores. Epitritus tertius constat ex spōdeo & iambo. i. ex duabus longis & breui & longa: tēporū septem & contrarius tertio pæoni: ut hereditas Demio sthenes. Epitritus quartus ex spondeo constat & trocheo: hoc est ex tribus longis: & quarta breui. tempore septem: & contrarius quarto pæoni oportunitus: Cælestinus.
- E** pizeuxis cum. i. latino utrobiq; & z. consonāte atq; eu diphthongo in penultima: & in ultima cum. x. cōsonante scribitur: dici potest latine cōbinatio. Id enī ζε υσις importat: & tunc figura est cuz dictō in uersu absq; medio aliarū dictionū combinat: ut Virgili. Me me adsum q feci: & alibi: Sic sic uiuat ire sub umbras.
- E** pos cum unico. p. exili scribitur: dicitur a nostris carmē. estq; apud græcos generis neutri: s; compositum cum α λη qui est cantus: dicitur apud nos epodus q̄si carminis cantus. Et inde epodion diminutiuum in recto. i. paruū carmen quod a lyricis clausula breuis dicitur: quasi præcisos uersus integris subiiciat: ut apd Horatium: Beatus ille qui pcul negociis deinde sequitur præcisus. Vt prisca gens mortalium. & sic deinceps alterni quibus aliqua pars deest: & sunt ipsis præcedentibus similes.
- E** rasystratus absq; aliqua aspiratione & cum. i. latino scribitur: fuit medicus eximius ex Aristotelis familia natus: & descendit ab ἔρωσ quod est amor & στρατον exercitum.
- E** rasin? cum. i. latino & simplo. s. scribitur: est teste Herodoto li. historiæ. vi. achæia fluius ex symphalide palude pfluens: & adeo p nemæa; siluā turgide labēs: q; ripis minime cōtineri possit: s; arborū sit populator. Et ut subdit Herodot? post certū sui cursus spaciū absorbet a terra: & in argolicis exuberātissimus exit: qd sane Ouidi. tetigit li. xv. metamorpho. cum ait. Sic modo combibitur recto quoq; gurgite lapsus. Redditur argolicis ingen s erasinus in aruis.
- E** rate cum. t. exili scribitur: fuit teste Hesiodo. in theogonia nympa Oceani & Thethyos filia: & ab ἔρωσ quod est amor descendit.
- E** rato cū. t. exili scribitur: fuit musag; una dicta similiter ab eros hui? eratos. i. amor amoris: de q Virg. li. vii. aneidos meminit cū ait: Nūc age q reges erato quæ tēpora regū. Quis latio antiquo fuerit status
- E** rebus absq; aliq; aspiratione aut diphthongo a græcis scribitur: & ponit p parte inferni: in q teste Seruio sup vi. aneidos Virgi. Illi morabant qui bene uixerant. Cum ad clytios cāpos nō nisi purgati p̄ficiscerent.
- E** richthe? cū. ch. & th. aspiratis scribitur: fuit teste Home. li. vii. odyssæ uir phæax. Altez dixit idē Home. li. ii. Iliad. regē fuisse magnanimū athenag; quē Minerua e rurā ubi nat? erat suscepit educauit: & atheniēsi populo p rege tradidit: iōq; ānuā mineruæ. solēnia atheniēses i ea isigni urbe agūt: tauroq; agnoq; sacrificiis
- E** rem? absq; aliq; aspiratōe aut diphthōgo a græcis scribitur: quog; cū magis ppria sit aspiratio: de cōsuetudie nostra miror q̄ semp illā aspiram? dici pōt a nobis desertū: & ide eremita ē sine aspiratōe scribi d; q̄si colēs
- E** retria cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Ptolomæo oppidum in euboia (deserta.
- E** reuthalion cum eu diphthongo & th. aspirato atq; i. latino scribitur: fuit teste Homero libro iliados. iiii. uir dius: quem Nestor cuz olim interemit: & li. vii. dixit illum cuz miraculo corporis: tu; excellentia armorū præcipuum in bello pyliorum & acadum fuisse.
- E** rgastuluz cū. t. exili scribitur: dici potest latine taberna: uel officia: & descendit ab ἔργα ζουα; quod est opor

quo uocabulo nostri poetae saepe utuntur. Iuue. in satyra: Credo pudiciam: Poscitq; maritum Pastores pueros omnes ergastula tota: sed euz in diuersis locis noxii homines & serui durius operari cogent: dixit Luuenalis in alia satyra: quae incipit Stemmata quid faciunt. Nempe in lucanos: ut tusca ergastula mutas. i. tuscas tabernas ubi plurimum operari cogebant. At in masculino ergastulus pro operario sumitur dicente Plinio li. xviii. naturalis historiae: ubi de ipsis agricolis loquitur: Sed nos miramur ergastularum non eadez emolumenta esse: quae imperator ergastulorum dixit: hoc est eorum: qui agriculturam exercebant.

Ergastulus penultima cum. y. graeco scribitur: fuit nomen uiri proprium.

Eriboea prima cum. i. latino: & penultima cum et diphthongo scribitur: dicitur ab Homero lib. v. iliados non uerba Mercurii. i. Iuno cuius monitu & precibus ipse Mercurius Martem ex arctis uinculis liberauit: ut uidemus in dictione albeus: & interpretari ualeat lis bucula: seu iuuenca: naz epistolis dicitur: & βοιον bucula seu iuuenca: quia Isidem multa indignatione profecuta fuit.

Ericates cum. i. latino & absque aspiratione scribitur: nomen fuit uiri proprium de quo Virgili. li. x. meminit: & interpretari ualeat quasi ira contractus. nam componitur ex epistole quod est ira & καταστω infringo.

Erichthonius cum. i. latino utrobique: & ch. atq; th. aspiratis in eandem syllabam concurrentibus: ut supra uidimus scribitur: & significat terrae litē. Nam componitur ex epistole quae est lis: χθονος. i. terrae quasi ex lite & terra natus erichthonius ipse fuerit: per hunc. s. modum: ut Euripides apud graecos: & Ouidius li. metamorpho. ii. apud nostros scripsere: Cum Vulcanus in gigantomachia fulmina Ioui & aliis diis arma fecisset: ei Iuppiter pro premio obtulit: ut quicquid uellet ab eo peteret: nec se quicquam negaturum: per stygem paludem iurauit. at claudius faber Mineruae nuptias postulauit. Cuius ardenti amore tenebatur: annuit Iuppiter ne perierus fieret: Mineruam tamen amonuit. ut si posset uirginitatem uiribus: quia erat dea belli tueretur. Dum ergo Vulcanus blanditiis quibusdam consumptis eam allicere non posset: uim mollebat: contra quez euz uiriliter dea belli resisteret: contigit: ut ex hac colluctatione Vulcanus affectum libidinis in terram iaceret super quem Minerua pudore comota puluerem pede coniecit: ex quo temporis successu natus dicitur Erichthonium anguinos pedes habentem: ita ut aetate deinde puerctus: ad pedum foeditatem tegendam iunctis equis currum primo excogitauerit: dicente Virgilio li. iii. georgicorum.

Primus Erichthonius currus & quattuor ausus.

Iungere equos rapidisq; rotis insistere uictor.

Sed quemadmodum a Minerua infantulus fuerat in cista positus: & in custodia filiabus Erichthoi athenarum regis datus Euripides & Ouidius late prosequuntur. Hunc inuenisse argentum dixit Plinius circa finem libri septimi naturalis historiae.

Erichtheus eandem orthographiam atq; deriuationem habet: quin & eundem apud nonnullos graecorum poetarum designat.

Erycina antepenultima cum. y. graeco: penultima cum. c. exili & i. latino scribitur: ponitur pro Venere: ut clare uidebimus in dictione eryx. unde Ouidius. Quid geminas erycina meos sine fine dolores.

Eridanus cum. i. latino & absque aspiratione principii scribitur: fluuius est galliae cisalpiniae: sic quoque dicitur a graecis: sed a nostris padus uocatur: dicente Virgilio. li. ii. georgicorum: Necnon & torrente unda leuis innatatus Missa pado. hunc dixit Plinius li. iii. naturalis historiae a phaetonte cognominari: qui alii nomine dicebat Eridanus. Sed cum ab irato Ioue fulminatus cecidisset in padum: illi fluuiio nomen dedit. Seruius uero super. vi. aeneidos addidit tunc quoque illum a luce ardoris sui phaetontis nomen assumpsisse. Id. n. id uocabulum indicat: ut uidebimus in ea dictione. Unde Martialis lib. epigrammatum. x. Et phaetontei qui petis arua padi. Eundem poetae graeci dixerunt nonnumquam fluuium esse inferos: & ad superos scaturire: iuxta quod dixisse uidetur Virgilius li. vi. dum ait.

Inter odoratum lauri nemus: unde superne.

Plurimus eridanus per siluam uoluitur amnis.

Et forsitan nil aliud intelligere uoluerunt: quod e uesulo monte prope mare tyrrheno quod inferos dicimus proueniat: & in mare hadriaticum: quod superos uocare solemus: cadat. de quo fluuiio pulcherrime meminit Virgilius. li. georgicorum. iii. & Ouidius. ii. de sine titulo cum ait: Frigidus eurotas populiferq; padus.

Erigone cum. i. latino scribitur: fuit filia Icarum: ut in ea dictione uidebimus.

Erillus euz. i. latino & duplicato. l. scribitur: hic & Pyrrho fuerunt philosophi: de quibus Cicero in libris de finibus & de officiis saepe meminit.

Erymanthus cum. y. graeco & th. aspirato scribitur: mons est in archadiae finibus: quin & silua & fluuium in alpheum defluens: ut ostendit Plinius. li. iii. naturalis historiae Staius & Vibius: hunc ostendere uidetur. Virgilio libro. iii. aeneidos pinis consitum esse cum ait.

Ut quondam caua decidit aut erymantho.

Aut ida in magna radicibus erudita pinus.

De hoc sapientissime in tragoediis meminit Seneca: ubi ostendit Hercule aprum menalium cuncta uastantem coepisse: atq; interfecisse: ut quidam uelle uidentur uel ut alii uolunt uiuum Eurysteo detulisse.

- E**rimantus euz. i. latino & t. exili scribitur: poniturq; p eo qui lites disseminando diuinat: quasi ἐπιδοσ. i. litis. ἄνητις: siue diuinus quo uocabulo Iuuenalis. iii. in satyra græcos uocauit: qui nobilium romanorum domos penetrantes omnia scire uolebant: ut inde timerent. unde ait: Aut dysphilus aut erimantus. i. q. suis mantiis & diuinationibus lites disseminat.
- E**rinnys penultima cum. i. latino: & ultima cum. y. græco ac cum duplici. n. scribit: facitq; i plurali erinnyes. unde nonnulli ex poetis nostris amouentes ultimum. n. cū. y. græco dicunt erines: furia sunt infernales.
- E**riphyle secunda cū. i. latino penultima euz. y. græco scribit: quidā cum. ph. aspirato: & nonnulli absq; aspi ratione scribunt: habetq; accentum in penultima: potestq; interpretari porta litis. Nam τὸν λι porta est: & ἐρις lis: fuit Talaonis argiuorum regis filia: uel ut alii scribunt Telestoris: uxorq; Amphiarea auguris argi ui: quæ cum ex uiro Amphilocum & Alcmaeu pepisset amore monilis olim elaborati a Vulcano capta: ut il lud ab argia Polynicis coniuge susciperet uiri sui latebraz. pdidit: qui utiq; latebas ne ad thebas obsiden das adiret: cum se in bello illo nosceret periturū: ut in dictione Amphiareus uidimus. Quare deinde in ulti onem patris ab Alcmaeo filio occisa fuit: dicente Virg. li. aeneidos. vi. His phædrā p criminiq; locis mœlāq; eriphylem crudelis nati monstrantē uulnera cernit: & Ouidius libro de sine titulo ait.
Ex quibus exierat traiecit uiscera ferro.
Filius: & pœnæ causa monile fuit.
Quare duxit illam Seruius super quarto aeneidos apud inferos inter amantes cōmorari: quia monile cōcu pierat: de eadem meminit Iuue. in satyra: Credo pudiciam: cum ait: Occurrunt multæ tibi belides atque eriphyle: quæ. s. uirorum suorum sint causa mortis: ut hæ fuerunt.
- E**riphysa antepenultima cum. i. latino: penultima cum. y. græco & cum simpli. f. scribit: insula una est ex zo lis: quasi ἐρις. i. item φυσσα. i. sufflans.
- E**riscos cum. i. latino utrobq; & t. exili scribit: nomen fuit uiri: qui Cererem profus aspernebatur: ut osten dit Ouidius li. viii. metamorphoseos: & componit ex ἐρισ quod est lis: & ἱρος frumentuz quasi lis cum frumento.
- E**rythron euz. y. græco & th. aspirato sequente. r. scribitur: dicit a nostris rubruz: quo sane nomine Persei fi lius: & Andromade uocatus fuit: a quo teste Solino & non soluz ab arenaruz colore: mare id uocatum fuit quod rubrum dicimus.
- E**rythrea syllaba simili modo scribit: quia ex his locis: quæ iuxta rubrum mare sunt originem traxisse dicit.
- E**rythra etiā insula ponitur a Plinio circa sinez li. iiii. historiæ naturalis in mari gaditano: quā ideo sic cogno minataz dicit: quoniaz tyrii ab origine earum orti ab erythreo mari ferebant: & subdit in hanc Geryones habitasse a quibusdam existimat: cuius armenta Hercules abduxerit: & subdit. Sūt qui aliaz esse eam: & cō tra lusitanam arbitrentur: quā eodem nomine appellant.
- E**rythinus antepenultima euz. y. græco: penultima cum. th. aspirato: & i. latino scribitur: fuit hominis ac ur bis nomen.
- E**ryx cum. y. græco scribitur: fuit Butæ filii amici bebrycioruz regis ex Venere filius ut celebres græcoz au ctiores attestant. Seruius uero Neptuni filiū dixit. hic in sicilia regnans: & corporis uirib; prestans lege; hos pinibus dedit: ut euz eo castibus decertarent: q; tandez ab Hercule redeunte ex hispania uictus occubuit: & in summo montis ppinqui drepano: sub quo in honore; matris templum construi fecerat: & uocari iusse rat erycinæ Veneris templū sepultus fuit ex quo monti nomen erycis datum est. de quo Ouidi. li. ii. de arte Sed dea non patitur sic ad sua gaudia cogi.
Colle sub umbroso quā tenet altus eryx.
Sane de ipso eodem eryce: dixit Seneca in Hercule furente.
Ipsius opus est caelestibus fractus suis.
Eryx: & eryci uinctus antæus libis.
- E**rodus cū. e. absq; diphthōgo: & i. latino scribit: auis est: in quā libro. x. iliados conuersam dixit Homerus Palladam: cum faueret Vlyxi exploratori.
- E**rotima cum. t. exili: & i. latino scribit: dicit a nostris interrogatio: quā figurā ornatus poeta; obseruant: ut Terentius in andria: Vbi illic est scelus: qui me hodie perdidit. Virg. li. ii. aeneidos.
Quo res summa loco panthu: quā prahendimus arcem.
- E**rrare per duplex. r. scribitur: & dictū uersūq; ἐρρεῖ uerbo græco dixit Cloatius uerus in libris quos inscri psit uerbog; e græcis tractorum: ut rettulit Gellius li. xvi. noctiū atticaruz: quo uerbo usus est Homer⁹ euz ait: ἐρρε κακῆ γλῆυη: & alibi comperi ἐρρε ἐκ υησου Τασσου ελέγχιζε ζωουτου.
- E**rsedones euz duplicato. f. scribitur: sunt asiaticoz schytaz populi: quibus teste Herodoto li. historiæ. iiii. Mos est parentum funera cantu psequi & congregatis pximis cadauera ipsa pecudum amixtis carnib; cō medunt. Quin & ossa capitum incincta auro tenent ad seruitia poculorum: quæ teste Plinio li. iiii. natura lis historiæ ultima sunt pietatis officia.
- E**tearchus cum. t. exili: & ch. aspirato scribit: rex fuit oaxis urbis cretæ: ut in ea dictione uidebimus.

- E** teocles antepenultima cum t. exili & e. absq; diphthongo: ultima cum e. simplici scribitur: & habet accentum in antepenultima: fuit filius Oedipodis thebanorum regis: qui cū fratre Polynice dissenfit: ut late mōstrauit Statius in sua thebaide.
- E** themon cum th. aspirato & e. absq; diphthongo scribitur: nomen fuit uiri proprium de quo Virgi. lib. x. aeneidos meminit cum ait: Et clarus ethemon lytia comitatur ab alta.
- E** tymologia prima cum e. absq; diphthongo sequens cum t. exili & y. græco: penultima cum i. latino scribitur: hæc uerborū originem inquirat: & a Cicerone dicta est notatio: quia nomen eius ut dixit Quintilianus apud Aristotelem inuenit στυλον quod est nota: nam uerbum ex uerbo ductum. i. ueriloquū: ipse Cicero qui finxit teste Quintiliano reformidat. Sunt qui uim potius intuiti originationem uocent.
- E** thnicus cum th. aspirato: sequente n. & i. latino in eadem syllaba: atq; c. exili in ultima scribitur: dici pot a nobis gentilis: nam deriuatur ab εθνος quod gentem significat.
- E** thos cum th. aspirato scribitur: sed prima apud græcos dupliciter habet. Nam uno modo cum e. scribitur absq; aliqua diphthongo: quæ sane littera apud illos semper breuis est: & tunc quoq; morem dicit: hoc est consuetudinem & ritum: & Iuena. in satyra: quæ incipit. Et spes & ratio obseruauit cum ait: Scribendi caethos agroq; in corde senescit: ubi penultima eius quod est caethos breuis habet: & malum morez accōsuetudinem indicat: ut in ea dictione uidimus. alio uero modo apud illos: non cum e. breui: sed cum u. scribitur: quæ semper apud eos longa est: & tunc quoq; uirtutem hoc ē morem: qui est habitus animi designat ut uoluit Aristoteles libro aethicorum primo: nonnunq; etiā indolem traductum cōperi: sed cum nos diuersas eiusmodi litteras non habeamus: & ipm. n. in e. longam apud nos transferatur: ut ea pductio cognosceretur: atq; ob id uocabuli diuersum significatum comprehendi posset: consueuerunt antiqui nostri non e. simplicem: sed æ. diphthongum scribere: ut uidimus in dictione aethica: quæ ab æthos secundum hanc significationem deriuatur.
- E** uan cum eu diphthongo & n. littera in fine scribitur: interiectio quædam est laudantium Bacchum: quam quidem interpretantur bone puer.
- E** uanne cum eu diphthongo & duplicato n. scribitur: fuit ut quidā ferunt Martis filia ex Thebe uxore Asopi: uxorq; Capanei: quæ illum incredibili amore dilexit: ita ut cum audiret eū apud thebas cecidisse fere in mortis stuporem dirigit: & cum deinde illius celebraretur funus se in rogum proiecerit: ipsa dicente apud Ouidi. libro. iii. de arte amandi.
Accipe me capaneu: cineres miscebimus inquit.
- E** uanetus secunda cum æ & ultima cum t. exili scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarum. vii. Carnei filius & dux lacedæmoniorum: qui ad custodiendum introitum thessaliæ contra Xerxem una cum Themistocle duce atheniensium a græcis constitutus fuit.
- E** uamon penultima cum æ diphthongo scribitur: fuit rex hormenii: & pater Eurypyli: ut ostendit Homerus libro iliados secundo.
- E** uander & Euandrus: utrunq; ut supra ostendimus comperitur: & interpretari ualet bonus uir: nam eu bonum indicat: & εὐανδρῶσ uirum dicit: fuit teste Seruio super. viii. aeneidos: Pallantis arcadum regis nepos: qui cum patre casu occidisset: uel ut aliis placet seditione: suadete matre Nicostrata quæ uaticinatrix erat: & per uaticinium fugiente filio maxima pmittebat: dimissa arcadia cum eo ad italiam uenit: & hostia thybridis intrans: atq; pulsus ab originibus in pallatino monte confedit: ubi modicum fundauit oppidum dictum nomine pallanteum: dicente ipso Euandro ad Aeneam apud Virgilium in. viii.
Tum rex euandrus romane conditor arcis.
Me patria pulsum pelagiq; extrema sequentem.
Fortuna omnipotens & ineluctabile fatum.
His posuere locis: matrisq; agere tremenda.
Carmentis nymphæ monita & deus auctor apollo.
Idem Ouidius libro. i. fastorum longo pcessu expressit. Iustinus uero li. xliiii. inquit. Euander rex arcadiæ a pallante urbe discedens in italiam cum mediocri turba populorū uenit: cui Faunus & agros & montes quæ ille postea pallatium appellauit benigne concessit: de quo in dictione roma uidebimus.
- E** uboia prima cum eu diphthongo penultima cum i. latino diuiso ab o. scribitur: naz apud græcos diphthogus est oi: quæ a nostris diuidit: ut supra uidimus. Insula ē percelebris atticæ adiacens in mari: quod ab illa euboicū dicit: & tam modico spacio a continenti boetiæ diuidit: q; dubiuz fuerit teste Solino an debuerit inter insulas numerari: fuit etiam eodem nomine ciuitas in eadem insula.
- E** uclides cum e. exili & i. latino scribitur: fuit teste Laertio geometra insignis ab oppido megaris: q; isthmo adiacet: siue ut tradet Alexander gelonus: fuitq; teste Plutarcho Soerati contēporaneus.
- E** ucharistia cum ch. aspirato & i. latino utrobique atq; t. simplici scribitur: dici potest a nobis bona gratia. Nā componitur ex eu quod est bonum & χερισ gratia.
- E** uchion cum eu diphthongo & ch. aspirato: atq; i. latino scribitur: nomen est Bacchi deductū ab ευχῆ: q; c

- uotum & precem indicat: quasi dignus sit uoto & prece ut $\omega\pi\epsilon\kappa\tau\epsilon\omicron\nu$ quod a $\omega\pi\alpha\varsigma\iota\varsigma$ deducitur: indicat opere dignum: unde eiusmodi terminationes similiter indicant.
- E**udamidas cū diphthongo similiter & .i. latino scribitur: fuit teste Plutarcho Archidami filius & frater Algidis
- E**udæmonidas cū prima similiter: sequens cū æ diphthongo: & penultia cuz. i. latino scribitur: nomē fuit uiri propriū originem habens ab $\epsilon\nu$ quod est bonum & $\lambda\epsilon\iota\ \mu\omicron\upsilon\iota\ \alpha\eta\sigma$ quod originem habet a dæmon quod est intelligens quasi bene discernens.
- E**udora cum eu diphthongo similiter scribitur: & interpretari ualet bonū donum: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha Oceani & Tethyos filia.
- E**udoxus cū eu diphthongo & .x. consonante scribitur: & potest interpretari bene gloriosus. $\alpha\omicron\varsigma\alpha$ enī gloria ē: fuit enim patria Aeschini filius: fuit geometres & astrologus summus: didicitq; geometriā ab archita: fuitq; medicus & legifer: in medicina Philistione siculo præceptore usus est teste Callimacho: fuit athenas: & fuit Socratis auditor Socyone teste: nonnulli etiā Platonis asserunt. Deinde in ægyptū perrexit: ubi uno anno mensibus quattuor sacerdotes audiuit: mento attōso atq; supercilio octo annorū historiā cōdidit. inde maufolea uidere uoluit: & apud cyricū in propōide philosophatus ē. dixitq; teste Laertio in pœmio de uitis philosophorum homines magog sententia reuicturos esse. Reliquit cōmentaria: pulcherrima & eruditio nis plena. nā scripsit leges: & de geometria atq; astrologia fecit libros eximios. unde Cæsar in cōiunio Cleopatraz apud Lucanum li. x. dicebat ad Chorebum. Non meus eudoxi uincebat fastidus annus. Nā teste Seruio super. v. æneidos ipse primus annū deprehendit: post quem Hipparchus & ultimo cæsar. Meminit etiā isidorus Aristoteles li. metamorpho. xii. & similiter in æthiis: tres fuerunt Eudoxi: primus hic: secundus rhodius hi florius: tertius siculus Agathochis filius & poeta comicus.
- E**udoxia cum .x. consonante & .i. latino scribitur: dicitur a nostris bona gloria: ut in præcedenti uidimus.
- E**uenos cum eu diphthongo secunda cuz. e. absq; diphthongo & unico. n. scribitur: sic quoq; græce $\epsilon\nu\eta\nu\omicron\omicron\varsigma$: fluuius est descendens a thracia & calydoniā fecans. de quo Ouidius meminit libro metamorp. ix. cum ait. Nāque noua repetens patrios cum coniuge muros, Venerat eueni rapidas Ioue natus ad undas. Et Lucanus libro. vi. thessaliam describens ait. Et meleagreā maculatus sanguine nesci. Euenos calydonā fecat: caditq; teste Plin. iiii. naturalis historiæ i corinthiacū sinū ex opposito ad urbē patras.
- E**ueltho cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto rex salaminæ.
- E**umelus cū unico. l. præcedente. e. absq; diphthongo scribitur: fuit Admeti regis thessaliæ filius ex Alcesti uxore: ut uidimus in dictione Alcestis.
- E**uemenes uel ut aliis magis placuit euemenius prima cū eu diphthongo: & reliqua absq; diphthongo scribitur: fuit uir cardianus: qui teste Aemilio si uirtuti par data esset fortuna: non ille quidem maior sed multo illustrior atq; etiā honoratior fuisset: nā cum atas eius incidisset in ea tēpora: quibus macedones florere: multū ei detraxit inter eos uiuenti quod aliena erat ciuitatis: neq; aliud huic defuit q̄ generosa stirps & si illo domesticū sūmo genere erat tamen macedones eū sibi aliquando anteponi indigne ferebant: uincebat. n. oēs cura: uigilantia: patientia: calliditate: & celebritate ingenii: adolescentulus ad amicitia accessit Philippi patris Alexandri & breui tempore in intimam deuenit familiaritatem: quem cum Alexandro filio cōseruauit de quo magna deinde ab græcorū historicis describuntur.
- E**umaus cum æ diphthongo in penultima scribitur: fuit teste Homero subulcus: qui Vlyxem post longos errores in domum patris conduxit.
- E**umenides cum eu diphthongo & .i. latino scribitur: indicat secundum uerbum mites: sed per contrariū furiaz designantur infernales: quia longe sunt immites.
- E**umilus cum .i. latino & unico. l. scribitur: fuit teste Homero unus ex græcis ducibus q̄ ad troianū bellū uenere.
- E**umonides cū. o. post. m. & ante. n. atq; .i. latino scribitur: fuit teste Plutarcho uir thebanus.
- E**uneus sola prima cum eu diphthongo scribitur. Nam trisyllabū est: & apud græcos habet accentuz in prima: fuit teste Homero in. vii. aliados laonis filius ex Hypsiphyly filia Thoantis regis.
- E**unuchus cum. ch. aspirato scribitur: ille dicitur qui uirilibus est excæsus.
- E**uonymus cum. y. græco scribitur insula est una ex æolis in freto siculo.
- E**uphonia cū. ph. aspirato & .i. latino scribitur: transfertur a Prisciano bona sonoritas. Quintilia. uero in primo elegatius & significatius uno uerbo trāstulit: uidelicet uocalitas: unde licet græce $\epsilon\nu\phi\omega\nu\epsilon\iota\epsilon$ ex duobus cōpositum sit: tamen aliud est cōpositum: aut dissipatum: & laus linguæ latinæ est græcos in suis ipsorum uocabulis transferendis proprietate superare si possumus uel æquare.
- E**uphranor cū. ph. aspirato scribitur: fuit Isthmius statuarius suo tēpore laudatissimus: hoc ē olympiade li. huius teste Plin. li. xxxiiii. naturalis historiæ Alexander Paris ē: in quo laudat quod oia simul intelligatur: iudex deap: amator Helenæ: & tamē Achillis interfector: eiusdē dicit esse Mineruā Romæ: quæ catulliana appellat: hoc ē in fra capitolium a. Qu. Lucatio catullo dicata: & simulachre boni euētus dextera paterā & sinistra spiccam: ac

paup tenens: eūdē li. xxxv. dixit idem Pli. fecisse colossos: & pinxisse ac cōposuisse uolumina de simetria & coloribus: qn & eū docile ac laboriosum: & in quocunq; genere excellentē fuisse asserit. unde ait Quintili. li. xii. de institutiōe oratoria: Euphranorē admirandū facit q̄ & ceteris optimis studiis inter præcipuos pingendi fingendiq; idem mirus artifex fuit.

Euphrates cū. ph. aspirato & .t. exili scribitur: fluuius est grādis & memorādus quē haud lōge a fonte trigidis ori ri in mōte periardes maioris armeniaē diligētiore asserūt. de quo Lucan⁹ li. iii. & Pli. li. v. plura dixerūt. hic cum longā uia āgerit & babylonē in duas partes diuiserit: in mare rubrum tandem descendit.

Ephrosyna cum. ph. aspirato: & .y. græco scribitur: fuit una ex gratiis: ut uidimus in dictione charites: & descendit ab ευφροσυνη quod est lætor.

Euprepia cum eu diphthongo sequens cū. e. absq; diphthongo & penultima cum. i. latino scribitur: dici potest decor. Nam componitur ex ευ quod est bonum & πρετρον decens.

Euryale cum eu diphthongo & .y. græco scribitur: fuit regis Minois filia: quæ Neptuno Orienem peperit. Alia fuit filia Proeti argiuorū regis: ut in dictione Proetus uidebim⁹. Alia ex tribus gorgonibus una.

Euryalus simili mō cū. y. græco scribitur: fuit teste Home. li. ii. iliados un⁹ ex ducib⁹ pelopōnesiacis: q argos & ppinqs urbes incolebāt: & ad troiā cū octoginta nauib⁹ uenerūt: quē dixit Homer⁹ diuina pulchritudine: aliū troianum effinxit li. v. & ix. aeneidos Virgi. fuit etiam istrionis cuiusdam nomen: ut Iuuenalis in satyra: Credo pudiciam. Nobilis euryalum: aut mirmidonum exprimat infans.

Eurybates cum. y. græco & .t. exili scribitur: fuit teste Home. li. iliados. ii. Vir ithacus: quē Vlyxes præconē semphabebat ad manū idem & Talhybius missi fuerunt ab Agamennone ad Achillis tentoria pro briseide capiēda: de quibus ipsa apud Ouidium in. iii. epistolarum heroidum ait. Nam simul eurybates me talhybiusq; uocant.

Eurybia antepenultima cū. y. græco: & penultima cū. i. latino scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha: quæ stellas & lucifera genuit: hanc dixit Orpheus in argonautica filiā fuisse Alienis.

Erybiades secūda cū. y. græco: antepenultima cū. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto un⁹ ex ducib⁹ Xerxis.

Eurycion antepenultima cū. y. græco: & penultima cum. c. exili: & .i. latino scribitur: nomen fuit fabri argentarii: de quo Virgi. li. aeneidos. x. Quæ bonus eurycion multo celauerat auro.

Eurycratidas absq; aliqua aspiratiōe: & cū. y. græco in secūda: atq; .i. latino in penultima scribitur: uir fuit laacedæmonius: de quo nonnunq; Plutarchus meminit.

Euryclea cum. y. græco & .c. exili scribitur fuit teste Homero li. ii. odyssæ nutrix Vlyxis.

Eurydamas cū. y. græco scribitur: fuit teste Herodoto li. v. iliados uir troianus somniorum interpret.

Eurydame cū. y. græco scribitur: fuit teste Herodoto li. historiæ. vi. uxor Leutichidis regis spartanorum.

Eurydice antepenultima cū. y. græco: penultima cū. i. latino & ultia cum. c. exili scribitur: fuit una Orphei uxor amātiſſima: & ab Aristeo filio Apollinis amata: quē cū semel ipsa fugeret e serpēte in calcaneo læsa occubuit: pro qua recuperanda usq; ad inferos descendit Orpheus: ut late & pulcherrime descripsit Virgi. lib. georgico. iiii. Altera fuit teste Homero Clymenii filia & uxor Nestoris: ex qua septem filios & filiā unicam suscepisse dixit.

Euryloch⁹ cū. y. græco & unico. l. scribitur: atq; .ch. aspirato: fuit phlegyōrū rex: q teste Pherecyde destruxit thebas anteq; ueniret Cadmus: qui eas postea reedificauit.

Eurymedon cū. y. græco scribitur: fuit teste Homero li. iiii. iliados. Prædæ cuiusdā filius: & auriga Ptolemæi cuiusdā græcorū principis. Idē teste eodez Home. circa initū libri. vi. odyssæ fuerat pater Periboia: ex qua Neptunus genuit Nausithoū regē phæachū & patrem Alcynoni. Alter fuit atheniēsiū dux cum Demosthene: de quo apud nostros Iustinus li. iiii. tractauit.

Eurymone cū. y. græco scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia uympha filia Oceani & Tethyos: uxorque Orcami: & mater Leucothoes. Altera fuit Apollinis filia: quæ Talaoni marito Adrastum argiuorū regē: & Eriphylē amphiarei coniugem peperit.

Euryon cum. y. græco scribitur: fuit Amyntæ macedonum regis filia: quæ patrem a maris insidiis liberauit.

Eurypides cū. i. latino utrobq; scribitur: fuit poeta tragicus: & inter oēs eius generis meo iudicio clarissimus qd' nomē ideo illi fuisse ipositū dixit Priscian⁹ li. ii. de octo partib⁹ orationis: q̄ natus ea die fuit: q̄ atheniēses cū persis in euripo bellū gessere. Cui⁹ progeniē & alia multa: qn & nō uulgarē eius morte: q̄ a canib⁹ laceratus fuit late scripsit Gellius li. xv. noctium atticarum: & li. xvii. floruisse dicit circa annū fere post conditam urbem tricentesimum uigesimalimum tertium.

Euripus cū. i. latino & unico. p. scribitur: ē maris ps quædā inter boeciā seu phocidē boeciæ partē & euboiaꝝ insulā sita: qd' alterno cursu teste Pōponio li. iiii. hoc ē cursib⁹ septies in die totidēq; nocte refert: & adeo imoderate cōuertit: ut uentos ac etiā plena uētis nauigia secū portet: dicente Seneca in Hercule cætheo. Euripus undas flectit instabiles uagas: Septēq; cursus flectit & totidē refert. Dū lassuz titan mergat oceano iubar. Cuius cām utputo nemo nouit. Nam cum adoleſcens supiori anno e constantinopoli a Iuliano Cæsari no cardinali sancti Angeli ad Italiam reuocatus: cū impatore græcorū uenire: rem hanc tanta admiratione

- conspexi: quæta aut unquæ aliquid uiderim: aut uidere posse existimez: nec ratione Liuii: quæ lib. viii. de sectando bello punico uentis quibusdã ascripsit ueram putauit cum nulla flante aura id idem fieri conspexerim.
- E** utrypylus cū .y. græco utrobiq; scribitur: fuit Hercules & Gasciopes filius: regnauit in eoa insula: & cūctorū græcorū augur pitissimus est habitus: non tamẽ similis Calchãti troiano. Hic cū aliis græcorū ducibus uenit ad troiã: ut ostendit Homerus li. ii. iliados. de quo Virgi. Similiter li. ii. aeneidos meminit cū ait. Suspensi Euryppulum scytarum oracula phœbi mittimus. Alter eodem nomine ex ormenio fuit Euemonis filius: qui teste eodem Homero cum quadraginta nauibus suarum gentium uenit ad troiam.
- E** urysthe⁹ cum .y. græco & .th. aspirato scribitur: fuit Stheneli mycenarū regis filius: qui astu Iunonis Herculi imperabat uaria quottidie aggredi monstra: quibus illum perire contigerit.
- E** urytus cum .y. græco & .t. exili scribitur: fuit cæthaliæ rex: & pater Ioles: de quo uidebimus in dictiõe cæthalia: & ab Euryto patronymicū scemininum eurytis cū .i. latino in ultima deducit. Ouidius nona heroidum epistolarū. Eurytidos ioles & infani alcidæ. Alter fuit Eurytus centaurus: de quo Ouidius li. xii. metamorphoseos inquit. Nam tibi seruorum sc̄uissime centaurorum Euryte.
- E** uropa cum eu diphthongo scribitur: fuit una Oceani & Tethyos filia: ut ostendit Hesiodus in theogonia. Altera fuit agenoris phœnicū regis filia: quæ a Ioue in forma uituli rapitur: & in crætam transfertur: ut late Ouidius li. iii. metamorphoseos explicauit.
- E** urotas cū eu diphthongo & .t. exili scribitur: fluuius ẽ teste Pli. li. iiii. naturalis historiæ in laconia: qui teste Liuiio li. iiii. de bello macedonico urbem lacedæmona præterfluit: & quæ ripæ eius abundant lauro: dicunt poetæ sacratum illum fuisse Apollini: dicente Virgilio in Sileno. Omnia quæ phœbo quondã meditante beatus Audit euiotas iussitq; ediscere lauros.
- E** usathius antepenultima cum .t. exili & penultima cum .th. aspirato & .i. latino scribitur. Nonnulli uero conuertentes .t. in .c. scribunt Eustachius sed cum .th. scribi debet.
- E** ustratus absq; aliqua aspiratione scribitur. nam a σπαστος qui est exercitus deriuat nomen fuit philosophi: qui in athicam Aristotelis scripsit.
- E** uterpe cum .t. exili scribitur: una fuit ex musis: ut in dictiõe musa uidebimus: & componitur ex eu quod ẽ bene & τέρπειω delectator: quali bona sit delectatio.
- E** utices absq; aliqua aspiratione & .y. græco scribitur: nomen fuit hæresiarchæ.
- E** utychides antepenultima cum .t. exili & .y. græco penultima cum .ch. aspirato: & .i. latino scribitur: nomen fuit iuri proprium: de quo nõnunquæ Plutarchus meminit.
- E** uthymedon cum .th. aspirato & .y. græco scribitur: nomen fuit philosophi cuiusdam.
- E** uxinus prima cū eu diphthongo sequens cū .x. consonate & .i. latino scribitur: mare illud ẽ: quod potũ dicim: ut in ea dictiõe uidebim: & componit ex eu quod bonũ apud nos indicat: & ξενιστος hospicius uel amicus: quæsi bonũ sit hospitium: quod p contrariũ dictũ est. Nam circa illud loca sunt asperrima & fera: unde ait Ouidius li. iii. de tristibus. Euxinus falso noie dictus h: & li. eodẽ inquit. Quæ tenet euxini mendax cognomine pontus. Sed teste Pli. li. vi. naturalis historiæ. Pontus euxinus antea ab inhospitali feritate axenus appellatus ẽ peculiari inuidia naturæ sine ullo sine indulgentis auuditati maris.
- E** uzonos cū eu diphthongo & .z. consonate scribitur: componiturq; ex eu quod ẽ bonũ & ζωνη cingulum: nec tamẽ ob hoc teste Seruio circa finẽ. viii. aeneidos per id ille appellat: qui bonã zonã h: i: q est strenuus. Nã ut ait oēs qui militat cinctos dicim: & ob hoc præcinctos strenuos: ut Horati⁹ altius ac nos præcincti sunt: quæ admodũ disinctos: inhábiles dicim: & inefficaces. Virgi. in. viii. Hic nomaduz gen: & disinctos mulcifer aphros. Quãquæ secũdũ habitum quidam exponant: qui usq; in talos fluebat quod Plautus ridet in penulo dicens: Quæ est illa auis cum aphrum uidisset uestem dimissam trahentem.
- E** xodium cū .o. breui apud græcos & nostros: atq; .i. latino scribitur: nã non ab ωλη q est catus componit: quæ tũc quoq; cū ce diphthongo apud nos scriberet: uel saltẽ cū .o. longa: & sic eius dictiõis secũda longa esset: quæ semp breuis a nostris poetis ponit. Quare potius descẽdit a uerbo εξοδιστος quod ẽ erogo uel expedo: & inde exodiũ erogatio quædã dicat: quod intellexisse uidet Iuuenalis in. iii. satyra ait: Tandẽq; redit ad pulpita notum Exodiũ. i. cõsueta ac manifesta cõtributio & erogatio: quæ quidẽ ex ludis dabat: dicente etiã Suetonio in uita Tyberii: unde uox attellanico exodio proximis ludis assensu maximo excepta percrebuit hircuz uetulum capreis naturã ligurire.
- E** xoche cum .ch. aspirato scribitur: dici potest latine eminentia siue excellentia: quare catexoche. i. per excellentiam interpretatur. unde in quibusdam inscriptionibus comperi.
- E** xochus cum .ch. aspirato scribitur: potest interpretari eminens.
- E** xorcismus cum .c. exili & .i. latino scribitur: dici potest adiuratio: nã descẽdit a uerbo εξορκιστος quod ẽ adiuro

Abii qui fuerunt lege historias longas & præsertim Plutarchi. Fumus latine: græce καπνιστος dicitur. At fimus dicitur lætamen: Sed iam ad .g. litteram transcamus. Nam .f. nullã habet difficultatem: nisi quã in principio libri diximus.

- Abii cum. i. latino scribitur: urbs fuit uolscoꝝ septuaginta milib⁹ passuꝝ ab urbe distas: Seruius uero cāpania urbē dixit: eo q̄ uolsci in parte cāpania ponunt. hāc Solinus dixit a Galactō & Bio fratribus siculis conditā fuisse: de cui⁹ euentu late scripsit Liui⁹ li. i. ab urbe: & a gabiis gabinus deducit. Virgi. li. aeneidos. vii. Ipse grinali trabea cinctuq; gabino: q; gabinus cinctus teste Seruio est tota sic in integꝝ reiecta: ut una eius lacinia a tergo reuocata hominē cingat. Quo genere uestimēti ut ait: cōsul utebaf bella indicturus: quia cū ea ciuitas sacris operaret: bellum subito uenit: tunc ciues cincti togis suis ad bella p̄fecti sunt: & adepti uictoriam: unde hic ortus est mos.
- G**ades cum unico. d. a nostris scribitur: nōnulli uero grāci duplicant. Insula est in sine beticā prouincia: & in extremo nostri orbis uersus occidentē: ubi europa ab aphyrica dirimit. Nec deriuationē habz grācam: s; uocabulū p̄cēnū est: qd̄ ut aiunt septū indicat: eo q̄ magis in morē sepi circūdet: hanc teste Solino Tyrii rubro mari p̄fecti erythreā uocauerunt: dicente Lucano li. vii. Tyriis qui gradib⁹ hospes: de quo in ea distiōe supra uidimus: in eadē dixit Pōponius li. iii. duo esse p̄montoria ea parte qua Oceanuꝝ prospicit super quorum uno eiusdem nominis opulentam urbem esse dixit. super reliquo uero Herculis aegyptii opulentum tēplū & religiosum in quo eius ossa sita dicebantur.
- G**addir cū duplicato. d. etiā a nostris & i. latino scribitur: urbē eam puto: quā in gadib⁹ opulentaz Pōponius dixit: de qua Salūstius li. ii. historiarū referētē Prisciano in. v. sic ait: ut alii tradiderunt tartessum hispania ciuitatē quam nunc tyrii mutato nomine Gaddir habent. Et ostendit esse generis neutri: quia accusatiuum similem nominatiūo posuit. Nec est scēminini: ut multi putauerunt: quia tunc quoq; dixisset gaddirē.
- G**æon cum æ diphthongo scribitur: fluuius ille ab aliquibus dicitur: qui ab aliis nilus uocatur.
- G**alatea cum. t. exili scribitur: estq; in penultia diphthog⁹ ei apud grācos: quā in. e. longā a nostris cōuerfa fuit: fuit nymphæ una filia Nerei ac Doridis: ipsa dicente apud Ouidiū lib. xiii. metamorpho. At mihi cui patre Nereus & dedala Doris Enixa est. & reliqua de illa p̄sequuntur.
- G**alatia cū. t. exili & i. latino scribitur: puincia est hispania & lusitania cōtermina quā a meridie hz. ab occidentē uero & septētriōe oceanū. ab oriente autē fluuiū sequana: & prouincias germania: & a γαλα quod ē lac nomē assumpsit: q̄ lacteos hoc ē albos homies producit. Vnde etiā gallia licz alteꝝ. l. superassumpserit: & gallogrācia similiter: quā regio ē minoris asia: quasi grācia a gallis capta. ut monstrat Iustinus li. xv.
- G**elaxaura cū unico. l. & x. cōsonāte scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nymp̄ha Oceani & Tethyos filia
- G**albana cū unico. n. scribitur: gen⁹ est uestimēti: ut dicitur mulierib⁹ aptū: nā grāce dicit γαλαβανη.
- G**albanū cū unico. n. scribitur: est teste Dioscoride lachryma herbæ cuiuspiā similis ferula: quā ab ipso frutice i aestate prorūpit: & inde galbaneus absq; diphthongo deducit. Virgi. li. georgicorum. iii. Galbanoq; agitare graues nidote cylydros.
- G**alerus cū unico. l. & e. absq; diphthongo scribitur: nec grācū uocabulū puto: q̄uis nōnulli a γαλα quod est lac deduci uelint. & teste Seruio sup. vii. aeneidos genus ē clypei: quod illi albū existimāt. Quib⁹ Virgi. con tradicere uidef cū ait. Fuluofue lupi de pelle galeros. Dicit etiā teste Frōtone in neutro hoc galerum.
- G**alesus cū unico. l. & unico. l. scribitur: & est teste Vibio fluuius tarentinorū: de quo Hora. li. carminū. Vnde si parca phibent iniqua Dulce pellitis. Ouidi. galesi flumen & regnata petā laconi rura phalato: & Virgi. Qua niger humectat flauentia culta galesus. Martia. in. xii. Albi qui superas oues galesi.
- G**alilæa cū. i. latino & æ diphthongo scribitur: pars ē iudææ: quā teste Pli. syria arabia atq; aegypto cōiungit
- G**ammamus cum geminato. m. scribitur: genus est cancri: de quo Iuuenalis in satyra: Si te p̄positi inquit. Sed tibi dimidio constrictus gammamus ouo Ponitur.
- G**andarii cum. n. ante. d. scribitur: populi fuerunt asia scythica: ut ostendit Herodot⁹ li. historiæ. iiii.
- G**angarida cū. i. latino scribitur: populi sunt teste Curtio de gestu Alexandri li. ix. inde assyrios & indos iuxta gāgē fluuium. Vnde sic quoq; cognominari putant: de quib⁹ meminit Virgi. li. georgicorū. iii. cū ait. In forib⁹ pugnam ex auro solidorū elephantū Gangaridūz faciam uictorisq; arma quirini: Sane ganges fluuius teste Seneca de situ indiae fuit per india nouem alueis: Melo. i. nilus septem: quod Virgi. li. ix. aeneidos tetigit cum ait. Ceu septem surgens sedatis amnibus altus Per tacitum ganges: s; ut idem Seneca cōmemorat: nōnulli dixere q̄ tribus alueis fluat.
- G**anymedes cum. y. grāco & unico. n. scribitur: quia a poetis nostris primā breuis ponit. Sed quoniam apud grācos plerunq; producit: per duplex. n. ab illis scribi consueuit. Fuit filius Trois regis dardanorū: fraterq; Affari & Ili: qui ob admirandam pulchritudinem a Ioue in forma aquilæ raptus: & in cæluz tractus fingitur ab Homero. Quē Virgilius libro aeneidos. v. & alii nostri poetæ secuti sunt. Vnde ait Ouidius li. metamorpho. x. Nunc quoq; pocula miscet: Inuitaq; Ioui nectar Iunone ministrat.
- G**anytor cum. y. grāco & absq; aspiratione aliqua scribitur: nomen est uiri proprium.
- G**aramantes cum. t. exili scribitur: populi sunt libyæ p̄sillis contermini: sed in austri plagam magis conuersi: a garamante Apollinis filio: ut quidam putant: sic cognominati. Hi teste Herodoto libro historiarum. iiii. omnem hominis aspectum & loquelam diffugiunt suntq; imbelles & inermes: nec priuata matrimonia nō

- seunt: sed uulgo omnibus in Venerem licet. Sunt etiam eodem Herodoto teste alii garamantes in extrema uersus austrum libyæ dispositi: magnus ut ait populus & fortis: e quibus uersus mare propinquior est uia usque ad lothofagos itinere dierum triginta. De quibus forte intellexit Virgilius in Damone: Extremi garamantes: & Lucanus li. iiii. Non super arantem merone cancrique sub axe. Qua nudi garamantes arant.
- G**aramantis cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit filia garamanti garamantum regis: quæ Iuppiter Ammodo apud fluuium bagradam compressit: & ex ea hiarbam genuit.
- G**argittius cum. i. latino utrobique: & duplicato. t. scribitur: fuit teste Iulio Polluce li. v. de uocabulis rerum ad Commodum Casarem canis cuiusdam generosi nomen: qui geryonis boues custodiebat: & leonibus insulabat: quem tunc Hercules interfecit: cum illius armenta abstulit: fuitque Cerberi epirotici frater.
- G**argara quæcumque cum. g. a nobis scribat: secundum tamen etymologiam per. c. scribi deberet. Nam teste Seruio super. viii. aeneidos dicuntur: quasi κάρκα κάρπος. i. caput capitis: hoc est altitudinis altitudo. Nam cacumina sunt motus idæ: quæ de illis locutus dixit Virg. Lucus in arce fuit summa: de quibus late in dictione mysiæ uidebimus.
- G**aulus cum. au diphthongo & unico. l. scribitur: genus est nauis.
- G**aurus cum. au diphthongo & unico. r. scribitur: mons est campaniæ teste Vibio haud longe ab auerno lacu positus. de quo Iuuenalis in satyra Neuele ait. Suspectusque iugum cumis & gaurus inanis: hoc est intus uacuum ut nonnulli exponunt: ego magis puto. i. pauca producens.
- G**aza cum. z. consonante scribitur: uocabulum est persicum: quod apud nos opes indicat: & est generis femini: ut in sequente dictione uidebimus.
- G**azophylacium secunda cum. z. consonante: sequens cum. y. græco: penultima cum. c. exili & i. latino scribitur: nomen est compositum ex dictione persica & græca: quidem ut gaza quæ opes nobis indicat: ut Virg. li. aeneidos. i. Et troia gaza per undas. Idem: Et gaza lætus agrestis: Ex dictione uero græca: ut phylacium quæ αφύλακτον quod est custodio deducit: quasi locus ille esse dicatur: in quo opes reconduntur.
- G**elon cum. e. absque diphthongo & unico. l. scribitur: fuit tyrannus siculus: cui Hiero teste Plutarcho successit.
- G**elonus cum. e. absque diphthongo & unico. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ. iiii. Herculis filius: a quo scythici quidam populi geloni cognominati sunt: hi propinqui sunt agathyrsis: qui ut illi coloribus se pingi consueuerunt dicente etiam Virg. li. georgico. ii. Eoasque domos Arabum pictosque gelonos. hi cum per desertam scythicam discurrunt: sitientes equorum suorum uenas pertundunt: ac sanguine potant dicente Virg. libro georgico. iii. Profuit intensos æstus auertere: & inter ima ferire pedis salientem sanguine uenam.
- B**isaltæ quo more solent: acerque gelonus.
- C**um fugit in rhodopen: aut in deserta getarum.
- E**t lac concretum cum sanguine potat equino. Hi teste Solino ex hostium cutibus indumenta sibi conficiunt & equis tegmina superponunt.
- G**ela cum. e. absque diphthongo & unico. l. scribitur: fluuius est siciliæ: de quo Ouidius li. fastorum. iiii. Et te uorticibus non adeunde gela. A quo urbs illi adhaerens: gela similiter cognominata fuit: ut Virg. li. iii. aeneidos: Immanisque gela fluuii cognomine dicta: & inde gelous: ut idem in eodem li. Campique geloi.
- G**enealogia absque diphthongo & unico. l. atque. i. latino scribitur: dici potest generationis series. Nam componitur ex γενεα generationis & λογία sermo.
- G**enethlios cum. th. aspirato & i. latino scribitur: dici potest a nobis natalis: & inde genethliac. i. natalitius.
- G**eographia cum. e. absque diphthongo & i. latino scribitur: Et componitur ab γῆ quod est terra: & γραφία de scriptio. nam γῆ terra: & per synaresim γη.
- G**ometria absque diphthongo: & cum. t. exili atque. i. latino scribitur: Et componitur ab γῆ quod est terra: & μετροο mensura.
- G**eorgica cum. i. latino & c. exili scribitur: componitur a γῆ quod est terra: & εργον opus.
- G**eryones cum. y. græco scribitur: fuit ut dicunt poetae: hispanus: tergeminus: quem Hercules uictum nobilissimum priuauit armentis dicente Seneca.
- I**nter remotos gentis hesperiae greges
- P**astor triformis littoris charchefii
- P**arempus: acta est præda ab occasu ultimo.
- N**otum chitaron pauit oceano pecus.
- E**t Virg. li. viii. aeneidos. Nam maximus ultor Tergemini nec Geryone spoliisque superbus Alcides. Nam de dinatur hic geryones huius geryonæ: ut Anchises anchisæ. Hesiodus uero in theogonia trium capitum hominum dixit: quæ fulguris filium asseruit dicens: χρυσά ορδετερε Τρικεφαλον γηρυονηα.
- G**errus cum duplicato. r. scribitur: fluuius est scythiæ: & teste Hero. li. histo. iiii. septimum ab istro memoria dignus.
- G**eta cum. t. exili scribitur: populi sunt thraciæ: ut dixit Pli. li. iiii. naturalis historiae: de quibus Oui. xviii. epistola libri secundi de ponto ait. Nulla getis toto gens est truculentior orbe: & li. v. tristium multa de illis persecutus est. At uero Appianus insignis historicus græcus dixit: Getæ sunt quos dacos uocant. nonnulli uero alii illos

esse affirmat: quos iam gothos uocamus. Salustius uero referente Seruio super. vii. aeneidos dixit illos esse
myrios a Lucullo superatos.

Getulia cum. t. exili & i. latino scribitur: regio ē in aethiopia: quā Pli. li. v. naturalis historiae dixit haecenus fuisse
se aetolorū partē: sed pulli incolae propria fecere gentes uersus aethiopes: quae ab oriente motuosa est: & ele
phantes gignit: ut Iuuenalis in satyra quae incipit: Omnibus in terris ait: Cum getula ducē portaret baena
luscum. nam a getulia getulus deriuatur cū accentu in penultima: ut in scāione praefati uersus ostendit: &
in eo Virgilio li. iiii. aeneidos cum ait: Aut captam ducat getulus hiarbas: ubi tam prima q̄ secūda longatur:
Quod ab omnib⁹ poetis obseruari comperimus: excepto Martiale: q̄ li. epigramatum primo taz primaz q̄
secundam breuiavit cum ait. Traducta est getulis nec capit arena nocentes.

Gyas cum. y. graeco scribitur: nomen fuit uiri troiani proprium.
Gyarus cum. y. graeco scribitur: insula ē parua: & una ex cycladibus ad quā noxii romani dābant: dicēte Iu
uenali in prima satyra: Aude aliquid breuib⁹ gyaris & carcere dignū si uis esse aliquid. Dixitq; in plurali
ut hanc & similem designaret hac & mycone: altera. f. & cydadum insula Deloi oras & littora circum Errā
tem: ut dixit Virg. li. iiii. aeneidos: Pius arcitenens imotiq; coli dedit: & contēnere uentos.

Gigantes cum. i. latino & t. exili scribitur: dicunt a poetis terrae filii sine patre: quos q̄nta luna natos dixit Vir
gilius li. georgico. i. & Ouidius li. v. fastorum addidit cum pedibus serpentinis. Qui cum deos caelo pellerē
conarentur: a Ioue fulminati fuerunt.

Gigantomachia cum. i. latino utrobiquē: & t. exili atq; ch. aspirato scribitur: dici pōt gigātū ααχτα. i. belluz
illus cū. i. latino & duplicato. l. scribitur: fuit uir tarētū⁹: de quo Hero. li. histo. iiii. nonnulla explicauit.

Gymnosophista prima cuz. y. graeco sequente. m. & penultima cū. i. latino scribitur: dicitur est cōposita ex γυ
μνος qd̄ est nudus: & σοφιστης sapiens. Nam teste Pli. vi. naturalis historiae fuerunt indoe philosophi
Alii dixerunt chaldaeos: quos & dryuidas Laertius li. i. de uitis philosophoz obscure & p sentētiis philoso
phari dixit. dicebantq; colendos esse deos: nil mali agendum: & morte contēni oportere. De his meminit
Lucanus li. iiii. & Hieronymus in prologo bibliae.

Gymnasiū cum. y. graeco sequente. m. scribitur: locus est palestra: ubi nudi exercebant: quod nōnunquā p oi
exercitio: ac exercitii cuiusq; loco ab auctoribus capitur.

Gymnasiarches pria cū. y. graeco antepenul. cū. i. latino: ultia cū. ch. aspirato scribitur: dici pōt princeps gymnasi
theogonia caeli & terrae fuisse filium: Briareiq; fratre. De quo Ouid. in li. de tristib⁹ ait: Centimanūq; gygē
ut in dictione Briareus uidimus. Aliū lydiū quem Plato pastorem regis lydiae fuisse refert: qui cum die q̄
dam uenisset in nemus: coactus magnis imbribus in quendam terrae hiatus descendit: ubi equum aeneū
uidit: in cuius lateribus fores esse cum animaduertisset: illis apertis corp⁹ hominis comperit magnitudinis
inuitatae: qui in dexterae digito aureum anulum detinebat. Illū ergo cuz detraxisset: & digito suo idue
ret: ad alios pastores reuersus est: & cum forte anulum ad palmas reduxisset perpendit a nemine se uideri
Ipse autē cuncta uidebat. Atq; deide annulo reuoluto cōspiciebat omnino: qua sane oportunitate usus re
ginae stuprū intulit. Qua postmodū adiuuante regē interfecit: & illos sustulit: quos ad regnū sibi ob stare ar
bitrabat: unde beneficio annuli & reginae rex lydiae effectus est. Tertius fuit puer quidā Cnidius: qui ab Ho
ratio in secundo carminum formosissimus memoratur his uersibus.

Ut pura nocturno renidet

Luna mari cnidiusue gyges:

Quem si puellarum infereres choro:

Mire sagaces falleret hospites

Discrimen obscurum solutus

Crinibus ambiguq; uultu.

Gynacium cū. y. graeco: sequens cū a diphthōgo & penultima cū. e. exili & i. latino scribitur: locus est in aedi
bus solis mulieribus ad habitandum datus Terentius in phormione: Vbi in gynaciu ire occipio: puer ad
me occurrit: & a γυναικων hoc est a mulieribus deducitur.

Gynaconitus eodē modo scribitur: & idē quod gynacium designare uidet Aemilius Probus ostendere in pce
mio de excellentibus ducibus cum ait: Mater familias apud romanos primum locuz tenet aedium: atq; in ce
lebritate uersatur: quod multo fit aliter in graecia. Nam neque in conuiuium adhibetur: nisi propinquorū
nec sedet nisi in interiore parte aedium: quae gynaconitis appellatur.

Gynacia eodem modo scribitur: & ponitur a nostris nonnunquam pro bona dea: ut uidebimus in dictione
Maia.

Gyndes cuz. y. graeco scribitur: fluiuius est qui nascitur in montibus mantianis & fluens p dardaneos ingredit
tigris: ut scripsit Hero. li. histo. i. De quo Seneca li. iiii. de ira inquit: Cum gyndes fluiui⁹ secūde post euphratē
magnitudinis cyri ipetū ueniētis cōtra babilōios itercepit: & qdā ex militib⁹ sūme dilect⁹ regi ei⁹ molis trā
sūit: apacitate fluiui absorpt⁹ esset: rex irat⁹ amicu ulcisci statuit: iurās ut q̄ nūc praclax equitē uorauisset

- mox uix tingeret genua mulicris. Nec peragendo segnior bellum indictum hosti cum flumine gessit: anno integro cum totis copiis gyndem fluuium p magnas deductuz fossas: in quadragintafex alueos dispartiuu eo opere prædoctis fossoribus etiã euphratem longe ualidissimũ per loca uaria deriuauit: nomenq; tunc il li perdere fecit: quare & babylonem hostiliter cepit.
- G** ypsum cum. y. græco scribitur: genus est calcis albæ: quæ facile conglutinatur: & indurescit. unde si labore ex illa signa formatur. Iuuenalis in secunda satyra. Plena omnia gypso Chryssippi inuenies.
- G** yrtone cum. y. græco & t. exili scribitur: nomen fuit urbis pelagice siue thessalice.
- G** yrus cum. y. græco scribitur: & circuitum apud nostros designat.
- G** isco cum. i. latino & c. exili secundum græcam litteraturam scribitur: fuit eo nomine Hamilcaris filius longe prius q̄ punica bella fierent. Alter fuit pater eius Hasdrubalis: qui cum Scipione plurima bella gessit.
- G** ytheus cum. y. græco & th. aspirato scribitur: nomen fuit uiri proprium.
- G** laphyrus cum. y. græco scribitur: dici potest latine festiuus.
- G** lauco cum. c. exili scribitur: fuit atheniensis philosophus.
- G** laucus cum. c. exili scribitur: Quo nomine diuersi cognominati fuerunt. Nam unus de potnia ciuitate fuit q̄ cum sacra Veneris phiberet: illa irata immisso furore libidinis equabus: quibus ipse ferebat: ab illis moribus est dilaceratus: ut dixit Seruius super. iiii. georgicor: ubi dixit Virgi. Et mentez uenus ipsa dedit quo tẽpore glauci Potniades malis mēbra assumpere quadrigæ. Alter fuit piscator: qui conuersus deinde in deuz marinum: ardentem amauit Scyllam. De quo plene Ouidi. li. metamorphoseos. xiii. Alium dixit Herodotus li. historiarum. i. chium fuisse: qui primus ferri consolidaturam adinuenit. Et alium in eodem li. rettulit Hippolochi filium: a quo reges apud iones nati sunt.
- G** lycerium prima cum. y. græco sequens cum. c. exili & penultima cum. i. latino scribitur: nomen fuit puellæ: quod apud nos significat dulcem amorem. Nam componitur ex γλυκυσ: quod est dulcis & ερος amor. Et sic quoq; per diminutionem adulatione amatoria a græcis platum. q̄q̄ & glycera reperitur. Martia. in. xi. Formosam glyceram amat Iupercus
- G** losa cum unico. f. a nostris scribitur: sed a dictione græca traducitur: quæ per geminuz. f. scribitur: hoc est a γλωσσα quæ est lingua: eo q̄ uicem doctoris glosa detineat. Et inde glossema cum duplicato. f. scribitur Quod Quintilianus in primo interpretatur: quasi uoces minus usitatas.
- G** nomon cum unico. m. scribitur: dici potest teste Pli. li. ii. naturalis historie umbilicus.
- G** natho cum. th. aspirato scribitur: nomen est uiri proprium: sed deductum a γναθος quod est bucca uel maxilla: quã ille maxie explere cupiebat. Nam ob id sic quoq; parasit⁹ ille apud Terentiũ noiatus fuit.
- G** nosus cum. g. ante. n. a pluribus ex nostris scribitur: s; quia apud græcos habet. κ. quod in. c. nostruz transferri consueuit: scribunt aliqui cum. c. uidelicet enosus & non cum. g. Alii uero ob affinitatẽ litterarum. κ. in. g. conuerti dicunt: ut in sequenti dictione uidebimus: fuit cretæ ciuitas in qua Minos ut plurimum habitare cõsueuit: unde gnosis deducitur.
- G** obius cum. g. littera teste Prisciano: & i. latino a nostris scribitur: q̄q̄ apud græcos. κ. scribat: quod i. c. a nobis conuerti consueuit: sed ob affinitatẽ litterarũ in. g. conuersuz fuit: piscis est uilis. de quo Iuuenalis in satyra. Atticus eximie si cenat inquit: Nec nullum cupias cum sit tibi gobio tantũ in loculis: & Martia. in ultimo: Principium cenæ gobius esse solet.
- G** obryas cum. y. græco scribitur: fuit teste Herodoto li. historiæ. iiii. uir persa nobilis: unus ex his q̄ cum Dario cõiurarunt in magũ. Nam erat Darii Socer anteq̄ regnum Darius ipse adipisceret: ut idem Hero. ostendit circa initium lib. vii. historiarum.
- G** onnus cum duplicato. n. scribitur: fuit teste Herodoto li. historiaruz. vii. urbs in superiori pte thessaliæ: unde ad thessaliã quispiã introitus cõperitur. alius scilicet ab eo qui iuxta peneum fluuium habetur.
- G** orgias penultima cũ. i. latino scribitur: fuit teste Quintiliano lib. iii. de institutione oratoria scilicet natõne & Empedoclis discipulus: quin & Isocratis atq; aliorum plurium philosophorum & oratorũ præceptor. Idẽ teste Plinio li. xxxiii. naturalis historie: hominũ primus & auria statuam & solidã delphis in templo sibi posuit. lxx. circiter Olympiade: tantus erat tradendæ oratoriæ artis quæstus.
- G** orogytion antepenultima cũ. y. græco & penultima cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit troian⁹ Priami & Castaniræ filius formaq; & uiribus præstans: ut dixit Homerus li. viii. iliados.
- G** orgones cum unico. n. scribitur: fuerunt insulæ in oceano aethiopico: in quibus Medusa cum sororibus regnabat: ut uidebimus in dictione pegasus.
- G** ortyna cum. t. exili & y. græco scribitur: fuit teste Home. li. ii. iliados urbs cretæ pulchris cincta muris: quã teste Solino lenæus præterfluit amnis: p quẽ Europã tauri dorso usq; ad eã portatã ferit: a q̄ terra ps urbis cognominata fuit: dicente Ouidio libro fasto. v. de illa loquẽte. Parsq; tuũ terræ tertia nomẽ hz. Iuxta gortynã nascunt calami p sagittis aptissimi dicente Virgi. li. xi. aeneidos: Spicula torquebat lytio gortynia cornu Nam ab gortyna gortynius & gortynia deducunt: ut idem Virg. in bucolico ait: Aut armenta secutuz Perducent aliquæ stabula ad gortynia uaccæ. Nãq; ibidẽ aliquãdo fuisse armenta Solis testat Seruius. Verum

moderniores mutates. g. in. c. non gorthynā s; cortynā iā dicūt: ac scribunt: ut in ea dictōe uidim⁹. Sed nos seruato. g. in antiquis & emendatissimis codicibus scriptum comperimus: sane cortina absq; aliqua aspira- tōne & .i. latino aliud significat ut supra uidimus.

Gracchus cū duplicato. c. & secundo aspirato scribitur: nomen est auis a uoce deductum teste Quintiliano in. i. de institutione oratoria: fuit etiā cognomen clarissimorum quorundam romanorū qui non mō rebus gestis: s; eloquentia præcipue claruerunt: dicente Hieronymo sup Amos pphetam: Oratores Lysias & Hyperidem: Periclē & Demosthenē: Gracchos Catones Tullios & Hortensios in cælū laudib⁹ serunt poeta: si epici sunt Homē atq; Virgi. si lyrici Pindarū & Flaccum crebro sermone concelebrant.

Gradius cū. i. latino scribitur: non ē uocabulum græcū neq; latinū s; trax quod bellicosum designat & fortē diciturq; latine Mars: eo q; maribus in bello præsit: ut dixit Varro de lingua latina: cū per uiros fiant prælia. Et dicit filius Iouis ex Iunone. Ouidius uero dixit in. v. metamorpho. illuz fuisse Iunonis filiū absq; patre: ita ut cū uideret Iuno maritū Iouē absq; mulieris seruitio percussio capite emisisse Mineruam armatam ibat ipsa ad Oceanū quæsitura quoniam pacto & ipsa absq; uiro parere posset: sed itinere fessa cū forte ad hostiū deæ Floræ uxoris Zephyri refedisset a Flora interrogat quorsuz & qua de causa pgeret. Quod cum didicisset Flora obtulit suffragari: si Ioui forent tacita noia suffragantis. pmisit id Iuno ac iuramēto firma uit. Mox docuit illā Flora in campis oleniis florem eē: quo tacto repēte sine uiro cōciperet. Quod Iuno ex- perta Martē concepit: & deinde pepit ferocissimū & bellicosuz: qui belloꝝ deus est habitus: unde Flora ad Nasonem loquens in. v. fastorum inquit.

Mars quoq; si nescis per nostras editus artes.

Iuppiter hoc & adhuc nesciat usq; præcor. & reliqua ubi eandē fabulā psequit. Hunc Statius in li. thebaï- dos dixit in thracia tenere sedē domūq; illius descripsit & familiā: cuius & Bellonā fororē aurigā esse uolu- it. huic romani teste Seruio super primū æneidos duo constituere tēpla: unū in urbe tanq; urbis custodi: al- terū extra urbē in uia appia portæ pximuz: quasi p republica pugnatori. Idē mutuo amore dilexit Venerē uulcani cōiugem: de quo Ouidi. in. iiii. metamorpho. li. & circa finē li. ii. de arte: & in primo de sine titulo late prætauit eundē dixit Homerus in li. iliados semel uulneratū fuisse in extremo lateris a Diomede: & tā- to uocis sonitu exclamasse: q̄to aliorū. x. millia potuissent: Quod lepidissime in latinum Caro noster Arre- ti. in ipsum Martem inuehens traduxit: cum dixit.

Nec tibi iam semper profunt crudelia bello.

Vulnera: nam repeto saepe tulisse uices.

Cum latus extremum cuspis diomedeæ fixit.

Proh pudor atq; homini uulnera facta deo.

Tum quantum exclamant hominum bis milia quinq;.

Cum repetunt acri bella nefanda manu.

Tam magna terras complesti ac æthera uoce:

Vt tremere danai dardaniq; simul.

Dicitur & xantus mediis exterritus undis:

Concussa est ide: territus est simois.

Vifaq; tum uolucris tremulis petere æra pennis.

Rhoetei & pisces concava saxa petunt.

Turbine dehinc celo tendit sic oblitus ille.

Sanguine diuino constitit ante deos.

Non hominum puduit regi diuumq; parenti.

Dicere mortali uulnera facta manu.

Dicere nec puduit pedibus sperasse salutem.

Hei mihi q̄ melius tardus inersq; fores.

Iuppiter ipse pater rabiem sauosq; furores

Increpat: & matri quod nimis ipse places:

Quodq; tibi cordi bellum & discordia pugnae

Inuisumq; sibi non minus esse docet:

Heu quod tytide uulnus non altius actuz

Corq; feroc medium ruperit hasta tuum.

Quare & Iunenalis in satyra Exemplo quodcunq; malo ad Caluinū qui deposito fraudatus fuerat inquit.

Tu miser exclamas: ut stentora uincere possis. Vel potius q̄tuz graduius homerie⁹ audis Iuppiter hæc.

Græcus cū æ diphthongo & .c. exili scribitur: fuit rex atticæ regiōis: a quo græci dicti sunt: ut dixit Aristo. i me- theoris: unde græcia græcane⁹ & græciēsis deducit. Sane apd græcos uarie locuti sunt auctores: qd̄ ex lin- guarū copia q̄ se plurimū iactāt. puenire necesse fuit. nā qnq; apd illos liguarū habēt: quæ declinatōib⁹ noiarū & uerborū ac litterarū quarūda; uarietate dephēd unē: ut atticæ æolica ionica dorica & κοινή. i. cōmuni.

Grammatica cū duplici. m. & t. ae. e. & i. latino scribitur: dici pot a nobis litteraria. Nā descendit a γραμματῆς qd apud nos ē littera: & teste Quintilia. in emendate loquēdo atq; scribēdo grammatica cōsistit: ita ut litteræ suas custodiunt uoces: & uelut depositū reddāt legentibus. Quod uero ad significatē & ornate dicendum aut scribendum spectat: maiori competit artifici: q̄q; & a grammaticis auferri non debeat.

Granicus cum unico. n. & i. latino atq; c. exili scribitur: fluvius est phrygiæ in p̄p̄ontidem iuxta cyricum cadens: de quo meminit Homerus circa initium li. xii. iliados.

Graphia cū. ph. aspirato & i. latino scribitur: dici pot a nostris scriptura: quæ nō solū exarationē litterarū: s; cū hoc etiā picturā quē admodū apud græcos ea dictio graphia significat: unde scribo apud nostros p̄ eo qd est pingo ab auctoribus nostris sæpe positū fuit. Pli. li. xxxv. naturalis historiae de Nicomacho pictore locutus inq; scripsit & Apollinē & Dianā deū Matrē in leone sedentē. i. pinxit. similiter Iuena. i. satyra. Credo pudiciā inq; Dacius & scripto radiat germanic⁹ auro hoc ē picto. Quare & picturas legere dicimur: quē admodū & scripturas. Virgi. li. aeneidos. vi. Quin protinus nomē p̄legerēt oculis: & reliq;. & a graphia graphiū cū. ph. aspirato stilus dicitur: quo in cæris antiq; plurimū scribere cōsueuerant: & idem zographia quasi ζωων. i. animalū pictura: unde Pli. eodē li. Dionysius inq; nihil aliud q̄ hoies pinxit: ob quod anthropographos cognominat⁹: quod cū. th. aspirato scribitur: & significat ανθρωπων. i. hominū γραφειῶν pictores: uerū ægypti ex annalib⁹ eorū teste eodē Pli. apud ipsos inuentā picturā prius q̄ in gratiā transfret affirmat græci uero alii apud sicyonē: alii apud corinthios reptam omnes ab umbra hois linteis circūducta. Itaq; tale primā scripturā singulis colorib⁹ confectā monochromatō dixerunt: qd cū. ch. aspirato & t. exili scribitur & significat μονοχρον. i. unicū χρωματων. i. colorū: quia unico tantūmō uidelicet umbratili colore pingebatur: in quo pingendi genere teste Quintili. li. xii. de institutōe oratoria claruerūt Polygnotus atq; Aglaophon quoq; ut ait simplex color tam sui studiosos adhuc h; ut illa prope rudia ac uelut future mox artis primordia maximis q̄ post eos extiterūt pictorib⁹ praeferant: p̄prio quodā intelligēdi: ut mea opinio fert ambitu: Aut apud romanos teste eodē Pli. honos huic arti mature cōtigit. siquidē cognomiā ex ea traxerunt sabiæ clarissime gentis princepsq; cognominis. Fabius aedē salutis pinxit: anno urbis cōditæ quadragesimo quinq;gesimo quæ pictura ut idē Pli. pergit: durauit ad nostrā memoriā in aedea Claudii principatu exusta p̄xime celebratas ē in foro arei Hercules pacuuii poetæ pictura Ennii sorore geniti: hæc ille ostendēs: dei tē hanc artē ab honestissimis manib⁹ non ampli⁹ fuisse spectatā: sed inter liberales semp̄ habitā: & nunq; a feruis exercitā: sed dignatio inquit præcipua romæ increuit Valerio Maxio cōsule: cū Messalla princeps tabulā pictā prælii: quo carthaginēses Hieronē in sicilia uicerant: p̄posuit in latere curiæ Hostiliæ anno ab urbe condita. cccc. xc. fecit hoc idē & L. Scipio tabulā quā uictoriæ suæ asiaticæ in capitolio posuit: post quos idē & nōnulli alii fecerunt. At in tabulis externis auctoritatē romæ publice primus oīū fecit. L. Mūnius cui cognomē achaica uictoria dedit. Nā cū in præda uendēda rex Attalus sexdecim libris Aristidis tabulam emere uellet: in qua liber pater pictus erat: p̄cium miratus suspicatusq; in ea aliqd uirtutis quod ipse nesciret reuocauit tabulā: & deinde in Cereris delubro posuit. Quā primam picturam externā Plinius ipse putauit romæ publicatā: iuxta quæ Iuuenalis poeta locut⁹ uidetur in satyra Atticus eximie cum ait.

Tum rudis & graui mirari nescius artes.

Urbibus euerlis prædarum in parte reperta.

Magnos artificū frāgebat pocula miles. unde li. xxxvi. inq; idē Pli. uictoria Pōpeii: de Mithridate primū ad margaritas gemasq; romanos mores inclinauit: sicut. L. Scipionis: & Cn. Manlii calatum argentum: & uestes attalicas & triclinia arata: sicut. L. Mūnii ad corinthia & tabulas pictas.

Gryllus cū. y. græco & duplicato. l. scribitur: quo noīe uocatus ē Xenophontis filius: qui gloriose pro patria occubuit: cuius laudes & epitaphia ut dixit Aristote. innumerū scripsere. Socrates etiam si Hermippo credimus illius laudes scripsit.

Grynia prima cū. y. græco: & penultima cū. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarū primo urbs in æolia: & in finibus ionia: a gryneum nemus dici in sequenti dictione ostendemus.

Gryneum nemus cum. y. græco scribitur: sic quoque dictū a grynia ciuitate asiæ in cōfinibus æoliae & ioniae quam puto aliquando clazomenam dictam. Nam de grynia loquitur Herodotus: de Clazomene uero ait Seruius super quartum aeneidos librum: cum apud Virgilium dixisset ad Aeneam: Dido: Sed nunc Italiae magnam gryneus Apollo: Italiam licet iussere capessere sortes: ubi dicit Seruius Clazomene: ciuitas est in asia: iuxta quam nemus est gryneum: ubi Apollo cum reuerentia magna colitur: & super æglogam quæ inscribitur Silenus ait idem Seruius gryneum nemus est in finibus ionis Apolloni consecratum. At constat gryneam in cōfinibus ioniae esse: ut supra uidimus. Vnde ait ibidem Virgilius ad Gallum loquens de calamis quos illi dabant musæ.

His tibi grynei nemoris dicatur origo.

Neq; sit luc⁹ quo plus se iactat apollo. Nāq; in eo dabant manifesta Apollinis respōsa cui præfuit Mopsus ipsius Apollinis filius ex Mantone filia Tyresia uatis thebani natus: ut dixit Pomponi⁹ libro. i. de quo Statius sapius in dubiis auditus lasone mopsus: & ut Seruius ipse sup eandem æglogam attestatur in hoc Cal

chas & mopfus inter se contendentunt de peritia diuinandi: sed a mopfo superatus Calchas dolore interiit: ut in carminibus Euphorionis scribi dixit.

Gryps huius gryphis declinatione græca: & in plurali gryphes facit. at nonnulli ex nostris hoc tempore grypho gryphonis declinat. Quorum omnium prima cum .y. græco scribitur: est animal quadrupes & pennatum: quod in hyperboreis montibus nascitur: & in omni parte corporis leo est præter alas & faciem: quibus aquilas representat: estq; hominibus & equis maxime infestus: ut etiam tetigit Virgilius in buccolicis: Iungentur iam gryphes equis.

Grypus cum .y. græco & unico .p. scribitur: dicitur nasus gibbus seu aquilinus: & gryphis similitudine deductus.

h Adrianus cum aspiratione principii: & .i. latino in antiquis inscriptionibus semper scriptum comperi. Nam apud athenas ad fauces aquæ ductus extra ciuitatis moenia ad unum miliare litteris latinis sic scriptum comperi. Imp. cæsar ælius Hadrianus: Antonius. Augustus. coll. iii. trib. pot. ii. p. p. aquæ ductum in nouis athenis ceptum a diuo Hadriano pater suo consumauit: dedicauitq;. At uero adrianus sine aspiratione nomen est gentile ab adria urbe deductum: sane dictio hadriana p filia Minois regis cræta: ut insci quidam moderni somniauerunt: nunq; cõperta apud antiquos & doctos fuit: ut late uidimus in dictõe aradne

Hæma cum æ diphthongo scribitur. dicitur apud nos sanguis: unde dictio hæmilius forte deducitur: & simili modo aspiratur. Sed nos aspirationem abieciimus: ut in antiquis inscriptionibus aspeximus: de quo supra in dictione æmilius late uidimus.

Hæmatites cum æ diphthongo & duob; .t. exilib; atq; .i. latino scribitur: lapis est ruboris sanguinei: a quo nomen assumpsit. Nam et .u. græce latine sanguis dicitur.

Hæmorrois cum æ diphthongo & duplicato .r. atq; .i. latino scribitur: dici potest a nostris sanguinaria. Nam ab et .u. quod est sanguis deducitur.

Hæresis sola prima cum æ diphthongo & ultima cum .i. latino scribitur: dici potest a nobis optio seu electio. Nam deducit ab αἰροῦμαι quod est opto seu eligo: unde phæresis quæ apud nostros ablatio dicitur: & diæresis quæ est diuisio atq; synæresis quæ est diuisorum coniunctio: a nonnullis uero secta hæresis ipsa traducitur. Cicero autem uocabulo græco utitur in paradoxis cum ait: estq; in ea hæresi quæ nullum sequit florem orationis.

Hæresius cum aspiratione & æ diphthongo scribitur: nomen est uiri proprium.

Hægesilaus cum aspiratione principii & .i. latino atq; unico .l. scribitur. fuit rex lacedæmonius non potestate sed nomine: quæ admodum cæteri spartani reges creari consueuerant: nam mos erat apud illos teste Plutarcho & Aemilio a maioribus lacedæmoniis traditus: ut duos semper haberet reges noie magis q; imperio: ex duabus familiis Prodi & Eristhenis: qui princeps ex pgenie herculis sparte reges fuerant: hor; ex altera in alterius familiæ locum fieri nõ licebat. Ita utraq; suu retinebat ordinem: & primu quidẽ ratio habebat: qui maximus natus esset ex liberis eius qui regnas decessisset: sin is uirilem sexu non reliquisset: tunc deligebat qui proximus esset p pinq;uitate: p quem modu mortuo hagi rege frater Hægesilaus substitutus est. hic cu a cæteris scriptoribus græcis tũ eximie a Xenophonte socratico collaudat; est: eo eni usus est familiarissime: gessitq; strenue plurima bella & religiosus in deos: piusq; i patriã fuit: qn & magistratib; obedientissimus.

Hægesipolis cum aspiratione principii & .i. latino utrob; scribitur: uir fuit atheniensis de quo nunq; Plutarchus meminit.

Halcyones cum aspiratione principii & .c. exili atq; .y. græco scribitur: unde necessario dictione hanc aspirari indicant poetæ: qui exilem consonantẽ ante illam positam in aspiratam conuertunt. Theocritus in buccolicis χαλκῶνες στερευνῆτι τα κῶματα τῆνδε λαλατᾶν ubi dixit χαλκῶνες cũ .x. & nõ καλκῶνες cum .k. quod factum esset si halcyones non aspiraret. Nam ibi και esse debuit: sed per subsequentẽ uocalem diphthongus ipsa αι abiecta fuit: & .k. littera exilis & simplex in .x. litteram aspiratã ob aspiratione sequentis uocalis conuersa fuit: quæ admodu supra ostendim;. Quare si nõ fuisset eius dictionis prima aspirata exilis & simplex .k. remansisset. Et sunt autes teste Plinio li. v. naturalis historiae paulo minores passerib;: habet q; maiori ex pte penas purpureas cãdidis admixtas: collo gracili ac pæro: quas uideri cõtingit raro: qn nõ q; nisi circa solsticia & in bruma in q; oua deponunt apparẽt. Nã tunc quoq; medio fere hyemis in mari ipõ nidificant: quo tẽpore si pontus undosus fuerit: ipis ouis mafeat. Caduntq; pcellã oẽs donec halcyones posita oua foueant. Et cum septem dies sint quibus educunt pullos: septem alios adiungunt quibus partẽ enutrient. de quibus Ouidius li. xi. metamorpho. dixit.

Perq; dies placidos hiberno tempore septem.

Incubat halcyone pedentibus æquore nidis.

Tum uia tuta maris: uentos custodit & arcet.

Aeolus egressu: præstatq; nepotibus æquor.

- H**alicarnasus cum unico. l. sequente. i. latino & c. exili atq; unico. f. scribitur: deriuaturq; ab αλιος quod mari num indicat: & simili modo aspiratur: ciuitas est maritima in caria regione minoris asiae argiuoruz colonia: ut Pomponius li. i. scripsit: in qua Mausolei nobilis extat opus: ut in ea dictione uidebimus.
- H**aliacmon cum unico. l. & i. latino atq; c. exili sequente. m. scribitur. fluius est macedoniae: ut testatur Heciodus in theogonia.
- H**alys cum unico. l. & y. graeco scribitur: fluius est qui teste Plinio li. vi. naturalis historiae oritur ex radicibus tauri montis & defluens per cappadociam disunxit olim regna lidiae a persis: idem teste Herodoto inter paphlagonas uersus boream exiens: in euxinum pontum definit. de hoc locutus Apollo ait: Cræsus transgressus halym plurima regna perdet.
- H**alizes cum unico. l. & i. latino sequente. z. consonante scribitur: populi sunt paphlagonuz: sic quoq; dicti teste Aristracho super. v. iliados librum: quia undiq; a mari circumdatur: hoc est ab ὑπὸ τῶν ὄρων quod est circumdari αλι mari.
- H**amadryades cum aspiratione principii: & y. graeco scribitur. Nam componitur ex αμα quod apud illos aspiratur: & cum sit aduerbium ordinis significat simul & ἄρυσ huius ἄρυσ quod est quercus: hoc est nymphae quae una cum aboribus & nascuntur & pereunt: & ponitur species arboris pro genere.
- H**amaxæpeus cum aspiratione principii & x. consonante in penultima scribitur: pars est fluminis hypanis: qui cum fonte xampeo amaro comixtus est: nam componitur ex αμα quod est uua & ξαμπευσ quod nomen est fontis callipodum amara scaturigine infamis.
- H**amilchar cum. i. & ch. aspirato a graecis & emendatis latinis scribitur: licet barbarum cum quibusdam sequentibus esse dicatur: hic cognomento Barca dictus est: & fuit hannibalis filius: & pater alterius magni Hannibalis: fuitq; carthaginensis in extremis primi punici belli: & admodum adolescentulus in sicilia praesse cepit exercitui: cum ante eius aduentum & mari & terra male res gerentur carthaginensiu: ipse ubi affuit nulli hosti cessit: neq; locum nocendi dedit: saepeq; e contrario occasione data lacessiuit: semperq; superior discessit: ut Polybius historicus amplissime ostendit.
- H**amilcho simili modo scribitur: atq; omnia huiusmodi barbara cum aspiratione scribuntur.
- H**annibal cum duplicato. n. & i. latino scribitur: fuit carthaginensis Hamilcharis filius qui tanto ceteris duobus prudentia prestare uisus est: quanto populus romanus cunctas gentes fortitudine antebat: nam quae docuinq; cum eo populo congressus est in italia semper discessit superior: & nisi suorum ciuium inuidia debilitatus esset: romanos uideretur superare potuisse. Sed multorum obretractio teste Cornelio nepote deiecit unius uirtutem. hic minor quinque & uiginti annos natus imperator factus: proximo triennio omnes gentes hispaniae bello subegit: saltum pyreneum transiit: & ad alpes posteaq; uenit: quae italiae a gallia seiuungunt quas nemo unquam cum exercitu praeter Herculem transierat: ita itinera & loca lapidosa strues comburendo: & acetum iniiciendo patefecit ut ea elephantus oneratus ire posset: quae antea unus homo inermis uix poterat reperire: & cum iam romanos tribus praesulis perfigisset: pergens inde p ligures: & apoeninum transfiliens petebat hetruciam: quo itinere apud ea loca ubi nunc est florentia: adeo graui oculorum morbo afficit: ut dextrum perdidit: uel ut alii dicunt nunquam eo bene usus sit. Qua ualitudine cum etiam praemeretur. Et gætula ducem portaret belua luscum. C. Flammineum consulem apud thrasumenum cum exercitu insidiis circumuentum occidit: inde in appuliam pergens maxima clade romanos apud canas effecit: sed tandem semper inuidus cogitur a ciuibus suis italiae relinquere: & opere patriae afferre: quae a p. Scipione premebatur: a quo in africa apud rhamam deiecit: dum pro reparatione acerrime esset occupatus: carthaginenses bellum cum romanis coposuerunt. deinde cogentibus romanis cum in exilium mitteretur: ad Antiochum regem syriae confugit: qui cum contra romanos bella pararet: & Hannibalis consilia sperneret quem suspectum sermones cum Villo romanorum legato apud ephesum reddiderant: a romanis uictus Antiochus & ad pacem coactus: Hannibali significauit illum peti a romanis: qui cum aufugisset ad Prusiam regem bithiniae: & eodem modo eius regis cum romanis res praecederent: non illi similiter romanorum postulationem rex perfidus indicauit: sed eum in romanorum manibus hoc est Titi Quinti: qui ob eam causam uenerat: ut Hannibalem romam captiuum diceret: ita tradidit ut uix tempus sumendi uenenuz: quod in annulo regio more gerebat: ei superasse posset qui quidem aumulus: ut dixit luena. fuit cannae uindex: ac tanti sanguinis ultor & sequitur: Idemens & se uas curre per alpes. Ut pueris placeas: & declamatio fias: hoc est illis pueris: qui in rhetorum scholis Hannibalis gesta pro declamationis suae materia assumere consueuerant: decessitq; teste Aemilio Probo anno septuagesimo uita suae.
- H**armonia cum aspiratione principii & i. latino scribitur: dici potest a nostris concentus seu magis proportio lita. Nam descendit ab αρμοζω quod est coapto: fuit etiam feminae nomen quae filia fuit Gelonis syracusarum regis: & uxor Themistii syracusani: quae deinde ut omnis stirps regia tolleret occisa fuit.
- H**armodius similiter scribitur: & nomen fuit uiri proprium.
- H**armodotus cum. t. exili scribitur: nomen fuit poetae de quo nonnunquam Plutarchus meminit.
- H**armonides cum. i. latino scribitur: fuit troianus: quem teste Homero libro. v. iliados praecipuo quodam amore

re Muerua

re Minerva dilexerat: ideoque nihil eum fugit: quod fabili arte effici possit: is inter alia quae fabrefecerat naues il-
las Alexandro adificauit: quae fuerunt malogae omnium: quae troianis contigerunt caput: perniciosas quidem
ac mortiferas: ut ceteris troianis: ita ipsi adificatori: quia deorum monita non intellexerunt.

Harpalice cum unico. l. & i. latino atque. c. exili scribitur: fuit filia Harpali regis thraciae & amazonum regina:
ut dixit Seruius super primum aeneidos: hac cum senem patrem captum audiuisset a getis: congregata mul-
titudine subito impetu perrexit & patrem liberauit: quod tetigisse uidetur Virgili. li. aeneidos. i. cum ait. Vel
qualis equos threissa fatigat Harpalice uolucres: fuga praerertitur hebrum.

Harpasa cum unico. f. scribitur: oppidum est in asia iuxta quod teste Pli. li. ii. naturalis historiae cautes stathor-
renda uno digito mobilis: ea si toto corpore impellatur resistens.

Harpe similiter aspiratur: fuit ensis falcatus: quo usus est Perseus: unde Lucanus: Harpem alterius monstri iam
cede rubentem: & ab ἄρπυγιος quod est rapio nomen accepit.

Harpia cum diphthongo & y. graeco & i. latino compacta scribitur: sed aspirandam esse ostendit Hesiodus
in theogonia cum dixit Ἡρπυιῶν ἄρπυιαι: ita ut cum debuerit esse. r. simplex siue exile propter aspi-
rationem sequentis dictionis conuersum fuit in. o. quod est aspiratum per modum quem in praecipis expli-
cauimus: unde & uerbum a quo deriuatur similiter aspiratur: ut ἄρπυγιος. i. rapio: & ponunt a poetis lati-
nis tres. f. Aello Ocyrete: & Celeno. ab Homero uero additur quarta. f. Thyella.

Harpalus cum aspiratione & per unicum. l. scribitur: nomen est proprium ad ἄρπυγιος deductum: fuit regis Cyri
praefectus: a quo teste Iginio deducti fuerunt: qui ex terra phocide fugati sunt: & quidam alii ueliam in agro Lu-
cano resederunt: unde uelinus dictus est portus: pars massilia condiderunt: post annum amplius sexcentisimum
postquam Aeneas in Italiam uenit: ex quo reprehendit Virgilium Iginius: qui in. vi. Palinurus inducit portum
hunc Aeneae denominare & similiter nonnullis aliis in locis quae correcturum Virgi. existimat: ut diffuse Gel-
lius li. x. noctium atticarum pertractauit.

Hastrubal cum. t. exili a graecis & non cum. d. ut nonnulli ex nostris consueuerunt scribit: frater Hannibalis fuit.

Hautotimorumenon prima aspiratur: & reliquae omnes sine aspiratione scribunt: & sunt octo syllabae: eam
graecam dictionem apud nos describentes: quod Terentii unica comedia inscribitur: significatque seipsum cru-
ciantem: de quo sane in ea comedia pertractat: nam componit ex hac dictione εαυτον: quae apud illos aspi-
ratur in initio & si ipsum designat: atque τιμωρομενον: quod significat cruciantem: quia participium est
huius uerbi τιμωρομεν: quod est uindictor & crucior. Sane repperi sapius ab antiquis: quibusdam grama-
ticis inductam eiusmodi inscriptionem cum participio in datiuo: pro quo nos quandoque ablatiuo utimur:
uidelicet τιμωρομεν hoc est in seipso uindicante seu cruciante hocque plerumque.

Hebdomada cum aspiratione principii & unico. m. scribitur: dicitur a nostris septimana: nam deriuatur ab εβ-
δομοιο: quod apud illos aspiratur: & apud nos septimum significat.

Hebenum similiter aspiratur: & cum unico. n. scribitur: idque herodianus de orthographia attestatur: arbor est
quae in india nascitur. Virgi. libro georgico. i. Sola india nigrum fert hebenum: nam eius lignum teste Plinio li-
bro. xii. naturalis historiae nigri splendoris ac iucundi est: accendi Fabianus negat: uritur tamen odore iucun-
do: ac Herodotus etiam in aethiopia comperiri dixit: cuius tributi uice regibus perfidis centenas phalagas
tertio quoque anno pensitasse aethiops cum auro & ebore prodidit: estque generis neutri & foemini: neutri que
dem ut Virgilius: Sola india nigrum fert habenum: foemini uero ut Lucanus: Qui hebenus inquit mareotica

Hebe absque diphthongo scribitur: dicitur a poetis Iunonis filia sine patre. Nam cum graece conuiuium Apollo
in domo patris Iunoni nouercae parasset & ipsa uide lactucas comedisset agrestes: factum est: ut ex il-
lis grauida fieret cum usque in id tempus sterilis perstitisset: peperitque deinde heben: quae quia formosa erat
ab ipso Ioue pincerna constituta est: & dea iuuentutis dicata: quae deinde cum semel in deorum conuiuio po-
eula ministraret: & casu in terra caderet: uestesque subleuarent: ita ut obscena diis monstraret: indignatus Iup-
iter eam ab officio amouit: & eius loco Ganymedem rapiens substituit: postremo Herculi in numero deo-
rum iam assumpto coniunx datur: de quo Seneca in octauia inquit deus Alcides possidet heben: nec Iunonis
iam timet iras: cuius gener est qui fuit hostis. & Iuuenalis in satyra Exemplo quodcumque malo ait. Nec puer
iliados formosa nec herculis uxor Ad cyathos.

Hebraeus cum a diphthongo in penultima scribitur:

Hebrus tam a nostris quam a graecis aspiratur fluuius est thracum celeberrimus: qui Aristotelis testimonio lib. ii.
meteororum ex monte pindo nascitur. Seruius uero ex Oeagrio fluuiio patre Orphei: qui etiam ex eodem
monte pindo nascitur profluere dixit: quod Virgilius tetigisse uidetur libro georgico. iiii. cum ait: Oeagrius he-
brus: & quia odryssi montis niues eum plurimum augent: frigidissimum etiam reddunt: quare dixit Vir-
gilius in Gallo: Si amore aestuantes frigoribus mediis hebrum: bibam: nos tunc quoque refrigerari non pos-
se. fuitque in illo praecipuum Orphei caput & lyra.

Hecate cum unico. c. exili atque. t. absque aspiratione scribitur: ponitur pro Diana: siue Luna seu Proserpina. Nam
hecaton apud graecos centum significat: quem numerum finitum per infinito ei antiqui ob mirabilem potentiam
tribuebant: quod tetigisse uidetur Virgi. li. aeneidos. vi. cum ait. Voce uocans hecate: caeloque crebroque potentem

ubi dicit Seruius Hecate proserpina dicta est: aut quod centum uictimis placetur: prout Menelaus constituit: aut quod centum annos errare faciat insepultos.

Hecatobe similiter per unicum. c. exile atq; .t. sine aspiratione scribitur: sacrificium erat centum bouum: ut in precedenti uidimus dictione Iuuenalis in satyra: Natali coruine die: Existunt qui promittunt hecatoben: q; si hecaton. i. centum ΒΟΥΣ: quo uocabulo utitur & Homerus.

Hecatopylon cum. c. & .t. exilibus atq; .y. graeco scribitur: dici potest latine centum portarum ἑκατόπυλον eniz portarum designat.

Hector cum. & .x. exilibus scribitur: fuit filius regis Priami ex Hecuba a poetis omnibus cantatissimus.

Hecuba cum unico. c. & illo exili scribitur: fuit regis Priami uxor: qua Homerus Dimantis filiam dixit: idq; te tigisse uidetur Ouidius libro. xiii. metamorphoseos cum ait. Ergo alius latrasse dimantida flebile uisum e. Euripides uero non Dimantis sed Cissei regis thracum fuisse dixit: que secutus Virgilius libro. ix. zneidos dixit Cisseis pragnans ignes enixa iugales: uidelicet cum pepererat Paridem: quia pragnans somniauerat se accensam facem parere: qua patriam totam inflammaret. fuitq; statura grandi: & uirili animo pia & benigna: sed amisso uiro patria & nobilissimi filii: in canem conuersa ponitur ab Ouidio libro. xiii. metamorphoseos.

Hedera cum aspiratione & absq; aliqua diphthongo scribi debet arboris est genus aliis arboribus uel muris infidens: & ab ἑδρα quod est colloco uel infide deducitur: & non ab haereo uerbo latino: ut quidam putauerunt: cuius primo diphthongum habet: & naturaliter producitur: & hedera primam corripit. hanc teste Plinio libro. xvi. naturalis historia negauerat Theophrastus nasci in asia: nec in india: nisi in monte mero. quare Alexandrum ob raritatem ita coronato exercitu ob uictoriam ex India rediisse exemplo liberi patris cuius dei ut ille inquit: Et tunc adornant thyrsos galeas: quinetiam hac scuta thraciae populi in solennibus sacris teste festo in tutela liberi patris esse putabatur: quia ut ille iuuenis semper: ita haec uires: uel quia ita illa omnia sicut ille mentes hominum illigat: sed pergit Plinius inimica arbor fati omnibus: sepulchraque ac muros rumpens: serpentium frigori gratissima: ut mirum sit illam in honore ullo habitari. huius ut in sequentibus ille idem ostendit: species sunt tres. est enim candida & nigra hedera: tertia uocatur hellix & innum: rursus & haec species diuiduntur in alias: quoniam est aliquid fructu tum candida. alia & folia simili modo & nigra: alicui semen nigrum: alii crocatum cuius coronis poetae utuntur foliis minus nigris: qua quidam mysiam: alii bacchiam uocant: hellix uero fructum non gignit: est & alia rigens hedera: qua sine adminiculo stat: sola omnium generum: & ob id uocata cysos: de qua in ea dictione uidimus: & alia e diuerso nunquam nisi humo repens dicta chamecysos: ut etiam in simili dictione uidimus. at uero Seruius in bucolicis dixit nigra autem uel alba hedera non ex foliis sed in ligno cognoscitur: & infra subdit Plinius hedera mira proditur natura ad experienda uina: si uas fiat e ligno eius uina transfluere: ac remanere aqua: si qua mixta fuerit: eadem teste eodem Plinio in eodem libro si teratur lauro uel laurum conterat: ignem admodum filicis & ferri concipit: sane coronabantur hederae poetae: cum in certaminibus ex iudicij sententia approbati fuissent: ut inuentum epigramma apud histonium frentanorum oppidum saxo insculptum his uerbis indicat L. Valerio pudenti. L. F. hic cum esset annorum. xiii. Romae certamine sacro Iouis capitolini Iustro. vii. claritate ingenii coronatus est inter poetas latinos omnibus sententiis iudicij. huic praes uniuersa municipij histoniensium statuam aere collato decreuit: ideo & de seipso dixit Ouidi. in. viii. de ponto.

Tempora sacra mea sunt uelata corona.

Publicus inuito qua fouor imposuit: sed q; ex hedera coronarentur ostendit Virgilius in bucolicis cuius ait: Pastores hedera crescentem ornate poetam. Iuuenalis in satyra. Et spes & ratio inquit. Qui facis in parua sublimia carmina cella. Ut dignus uenias hederis & imagine macra. & Persius similiter. Quorum imagines lambunt hedere sequaces: & hoc siue a similitudine perpetui uiroris: siue quia libero patri hoc est baccho sacra sit: & poetae ut bachantes insanire dicantur: siue ut alii dicunt: quia ex una parte foliorum hedera uiridior est: quo fama aeternitas indicatur: ex altera pallor quia poetas ipsos ex studiorum labore consequi uidebatur: ut Persius in prima satyra: En pallor seniumq;. Iuuenalis similiter de poetis qui tempore Mece-natis florebat locutus inquit: Tunc utile multis pallere & uinum toto nescire decembri: itaq; cum triumphantes duces lauro coronarentur: & Augustus non solum dux inclutus: sed poeta clarissimus fuerit: inquit ad illum Virgilius. Atq; hanc sine tempore circum. Inter uictices hederam tibi serpere lauro: sunt & q; uolunt nonnunquam poetas etiam myrto fuisse coronatos: ut ingenij acumen: & scriptorum odor denotari posset.

Hegesippus absq; aliqua diphthongo & .i. latino atq; duplicato. p. scribitur: nomen est uiri proprium.

Hegesias absq; diphthongo & .i. latino scribitur: fuit unus philosophus cyreniacus: qui copiose disputauit de bono mortis: alter fuit statuarius qui teste Quintiliano in. xii. duriora: & tuscanis proxima effingebat.

Hegesipyle antepenultima cum. i. latino: & penultima cum. y. graeco scribitur: fuit teste Herodoto lib. vi. historiarum Holori regis thraciae filia: quam Milciades atheniensium dux uxorem accepit.

Helectrum cum unico. l. & .x. exilibus scribitur: graecum uocabulum est ab ἠλεκτρον quod est sol deductum: ut

uidebimus in dictione heliades: & est succus ex arbore pinci generis profluens: & ob id a latinis succinum appellatum: a cuius coloris similitudine puto eam mixturam helectrum dici: quæ ex parte quadam auri & argenti conficitur: dicente Plinio libro. xxxiii. naturalis historie: aurum in quo quinta argenti portio est helectrum uocatur: & si quintam portionem excefferis incudibus non resistit: & ut pergit: est etiam helectro auctoritas Homero teste: qui Menelai regiam auro helectro argæto ebore fulgere tradit: Mineruæ templū habet lyndos infula rhodiorum: in quo helena sacrauit calicem ex helectro.

Helicon absq; diphthongo & cum unico. l. atq; .i. latino & .c. exili scribitur: unus est ex iugis parnasi: qui & alio nomine cyrrha dictus est: fuitq; Apollini sacer: ut in dictione parnasia uidebimus.

Helios cum .e. absq; diphthongo & unico. l. atq; .i. latino scribitur: dicitur a nostris Sol: & inde heliades heliogabalus & plura alia deducuntur.

Heliogabalus cum simpli. l. atq; .i. latino scribitur: fuit naturalis filius Antonii Cara callæ: illiq; eo tempore ex Semiamira formosissima fœmina apud phœnices genitus: quo pater eius Seuerus cum parthis bellū habuit: hic cum adolescentulus esset: factus est sacerdos Solis apud phœnices: unde Heliogabali cognomen adeptus est. Nam helios ut diximus: sol est: & gabalus teste Seruio super septimum aeneidos illius propriū nomen fuit: uel ut alii dicunt lingua phœnicia sacerdos. deinde artificio matris ad imperium apud antiochiam assumptus est interfecto. l. Macrino: qui firmata iam pace cum parthis libidinose cum illa uiuebat. Quare ad urbem ueniens Heliogabalus a senatu impetrauit: ut mater in ordine senatorio locaretur: quæ prima fœmina in eo ordine fuit: ut hæc & reliquam Heliogabali spurcissimam uitam Helius lampridius pertractauit.

Heliopolis cum simpli. l. & .i. latino utrobq; scribitur: ciuitas est ægypti: quæ a græcis teste Diodoro siculo thebæ dicitur: huius ciues teste Herodoto libro historiarum secundo apud ægyptios omnium sapientissimi habentur: altera est in cilia patria Crysippi stoici: ut ostendit Solinus cum de cilia tractat.

Heliades cum unico. l. & .i. latino scribitur: patronymicum est fœmininum ductum ab helios qui est Sol. Nam sorores dicuntur phæthontis: quæ fraterna funera iuxta eridanum deplorantes conuersæ dicuntur in alnos dicente de illis Virgilio in sileno. Atq; solo pœras erigit alnos: uel in populos: ut dixit Ouidi⁹ quæ sane arbores ut aiunt cum sol torrens Iunio Iulioq; mensibus cancrum atq; leonem attingit æstu ualido fissis cordicibus succum sui liquoris in eridanum fluuium iaciunt: qui cum in lapidem obduretur helectrum dicitur: quia Sol helios appellatur: & illud ex ui solis originem ducere dicunt. unde Ouidius libro metamorphoseos. ii. Stillatq; sole rigescunt De ramis electra nouis: quæ lucidus annis Excipit: & nuribus mittit gestanda latinis: hocq; prius græci poetæ fere omnes dixere ut Aeschilus: Polyxenus: Euripedes: Satyrus & Nicæder: quod sane dictum: ut ait Plinius libro. xxxvii. naturalis historie falsum esse italiae testimonio patet: ubi helectrum nasci nunquam compertum est: quare infra subdit certum esse gigni in insulis septentrionalis oceanii: & a germanis appellari glessum: ob quod a nostris unam earum insularum glessaria est appellata: Germanico Cæsare ibi clasibus rem gerente: & subdit. nascitur autem defluente medulla ex arboribus pinci generis: ut gummi i cerasis: resina in pyris erupti humoris abundantia. Densatur rigore uel tēpore aut mari cum intumescens æstus rapuit ex insulis: & infra subdit arboris succus etiam esse prisca nostri credidere: ob id succinum appellant: sed famam rei prisca poetis teste eodem Plinio fecere proxima pannoniæ id accipientes circa mare hadriaticum: & pado annexa fabula fuit: quia transpadanorū agrestes fœminæ succina decoris gratia maxime gestare consueuerant: ac etiam hodie obseruant: uerum cum ex illis preciosa pocula succaueretur: dixit Iuuenalis in satyra: Si te propositi: Ipse capaces heliadum crustas & inæquales berillos: uidelicet ob sculpturæ artificium: uel ob aliarum gemmarū ornamenta. nam ut subdit Birrho ut multi gemmas ad pocula transfert a digitis: quas in uagine fronte solbat Ponere zelotypo iuuenis prælatus hiarbæ regi. l. mauritania: cui iuuenis Aeneas prælatus fuit: de quo Virgilius libro aeneidos. iiii. Ast illi stellat⁹ iaspide fulua ensis erat: & reliqua quæ hunc Iuuenalis locum explanant.

Heliotropia cum .i. latino utrobq; & .t. exili scribitur: herba est quæ ad motum Solis conuertitur: & componitur ab helios: quod est sol: & τροπή conuersio: ab aliquibus heliotropium scribitur.

Helichrysos cum .ch. aspirato sequente. y. græco in eadem syllaba scribitur: secundum nonnullos: flos est: quæ teste Pli. lib. xxi. naturalis historie habet folia auro similia: & tenue cauliculum grandeq; sed durum: & componitur dicitur ex ἥλιον qui est Sol: & chrysos aurum quasi aureus flos esse uideatur: & propterea rectius scribitur sine aspiratione in principio.

Heleus cum unico. l. scribitur: nomen fuit Bacchi a ciuitate helidis: ubi plurimum honoratus fuit tractum.

Helicopis cum unico. l. & .i. latino utrobq; atq; .c. exili scribitur: nomē fuit nympha.

Helena cum aspiratione principii & unico. l. scribitur: habetq; apud græcos accentum in penultima: quem teste Seruio super. viii. aeneidos commutauit in primam: de quo in dictione profodia causam uidebimus: fuit filia Tyndari ex leda: quæ teste Gorgia ex sua admiranda pulchritudine uisa est filia Iouis: quam primo uirginem Theseus rapuit sed intacta fratribus restituta fuit: nupsit deinde Menelao: & uiro absente a Paride iterum rapitur: post cuius mortem nupsit Deiphobo fratri Paridis: tandem post Troiæ excidiū redditur

Menelaos: qui nauem cum illa ascendit patriam petiturus: sed acti tempestatibus in aegyptum ad Regem: quem Homerus Polybum uocat deuenere: inde descendentes: atq; octo annis errantes: ut testis Eusebius in patriam tandem reducti sunt: longe ante mortuo Agamennone: & illis forte diebus Aegistho sane ex antiquis graecis scripsere nonnulli illam nequaquam a Paride raptam fuisse: sed aliam causam troiani belli extitisse: quod. s. Herculem quaerentem illam olim raptam a Theseo & Protheo Regi aegypti comendataz suscepere noluerunt: ad quam petendam Menelaum ad aegyptum post bella troiana profectuz ferunt. hocq; ex relatu Porphyrii in quibusdam glosulis super Homerum accipi: Sed quae supra diximus poetae omnes graeci quos legimus latinique confirmant eandem fuisse immortalem ex longa aetate computare uoluit Seruius super secundum aeneidos dicens constare fratres eius cum argonautis fuisse: argonautaruz uero filios cum thebanis dimicasse: quorum iterum filios contra troiam bella gessisse. s; utrunq; res fuerit: rettulit Ifo crates illam senio iam confectam: & in rugas faciem contractam: per speculum inspicientem uiros illos fortes: seu heroas & semideos: ut uerbis Homeri loquar: longo risu ridere consueuisse: qui pro tam conductaque fallaci re tanto ardore ac pertinacia depugnassent: non enim ob aliud pugnasse ab Homero dicitur: quia restituta helena se recessuros promittebant. Ouidius uero illam fleuisse dixit: cum ait libro quintodecimo metamorphoseos.

Flet quoq; ut in speculum rugas aspexit aniles.

Tyndaris: & secum cur sit bis rapta requirit.

Helenuus cum unico. l. & i. latino scribitur: flos dicitur teste Plinio libro. xxi. naturalis historiae ex lachrymis Helenae natus: & ideo in Helena insula ut ait laudatissimus. est autem frutex humi se spargens drodantalibus ramulis folio simili serpillo.

Helcus cum. c. exili scribitur: id est quod a nonnullis ex nostris huleus scribitur.

Helorus cum unico. l. scribitur: fluuius est scythiae teste Plinio libro. iii. naturalis historiae: qui campis ut nilus superfunditur: dicente etiam Virgilio li. iii. aeneidos. Exupero praepingue solum stagnantis helori.

Helops cum unico. l. scribitur: piscis est: quem teste Quintiliano libro. v. de institutione oratoria ait scaru nostro mari non ducas. unde columella li. ix. ait pamphylio profundo & nec alio pasci.

Helisabet cum unico. l. & i. latino atq; t. exili in fine scribitur: nomen hebraeae foeminae pprum.

Hellin cum duplicato. l. & i. latino scribitur: fuit Aristarcho teste super decimum odyssae Deucalionis filius a quo graeci hellines uocitati fuerunt: ut uidebimus in dictione Pyrrha.

Hellas cum duplicato. l. scribitur: regio est: de qua in dictione attis plene uidimus: & teste Plinio. lib. iiii. naturalis historiae ab isthmi angustiis incipit: a nostris appellata graecia: sic quoq; a graeco Rege: qui prin^o in illa regnauit: a cuius filia uocata est Attis: deinde ab Helline Deucalionis & Pyrrhae filio dicta fuit hellas: sed nos antiquius nomen seruamus: ac graeciam dicimus.

Helle huius helles cum duplicato. l. scribitur: fuit Athamantis argiuorum Regis filia: & Phryxi foror: ut uidebimus in dictione Phryxus.

Hellespontus cum duplicato. l. & t. exili scribitur: mare est illud strictum: quod a tenedo usq; ad ppondidem uergit ab Helle denominatum: ut uidebimus in dictione Phryxus: & inde helleponticus & hellepontiat⁹ ut Virgi. libro georgi. iii. Hellepontiaci seruet tutela priapi.

Helleborum cum duplicato. l. scribitur: herba est medicinalis: quae plurima nascitur in anticyra insula: ut in ea dictione uidimus: & uocatur teste Plinio libro. xxv. naturalis historiae apud italos ueratrum: suntq; teste Aulo Gellio li. xvii. duae eius species coloris insignes candidi & nigri: qui non in sente neq; in uirgultis: sed in radice dignoscunt: de quibus plura scribuntur.

Hellix cum duplicato. l. & i. latino scribitur: genus est hederae: ut in ea dictione uidimus: quae apud nos lubri cum indicat.

Hemis cum aspiratione principii & i. latino scribitur: apud nos traducitur: ut plurimum semis. naz graece scribitur $\mu\alpha\iota\sigma$ cuius aspiratio in. s. nostrum conuerfa fuit & ultima littera abiecta.

Hemicyclus componitur ex hemi quod est semis & cyclus absq; aspiratione & y. graeco: quod est circulus: q; si dimidius sit circulus.

Hemina cum aspiratione principii & i. latino scribitur: genus est uasis: quo uinum uel frumentum uendebat & ab hemis descendit quod est semis: quasi media sit sextarii: quod Gellius libro. iii. noctium atticaruz ostendisse uidetur: quum de dimidio & dimidiato loquens inquit si sextario hemina fusa est: non dimidiatum sextarium fufum dicendum est sed dimidium. Perlius in secunda satyra: Fregerit heminas arreti aedilis iniquas unde accentum detinet in penultima & inde heminaria quasi mediocris dici potest. Quintilianus libro. vi. de institutione oratoria Fabius maximus inculans Augustae congiariorum: quae amicis dabantur: exiguitatem heminarium esse dixit: sane congiarium id uini est: quod a principe aliquo doni gratia in populum datur: est etiam mensura quaedam: ut Paulus iurisconsultus de fundo instructo: & instrumento legato ostendit cum ait: item urnae: arae & congiaria sextaria.

Hemisparium cum duplicato. i. latino utrobique scribitur: dicitur a nostris media spara.

Hemistichos cum. i. latino utrobique & t. exili atque. ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris medius uersus: nam ἡμιστίχον græce latine uersus dicitur: sed in neutro posuit Seruius super primum georgicorum cum ait: & est Virgilius hoc hemistichon unum de multis: unde etiam a multis hemistichium nuncupatur.

Henochus cum. i. latino & ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris auriga.

Heracleus cum. c. exili & e. in penultima scribitur: nomen fuit nonnullorum imperatorum romanorum compositumque est ex ἥρα quod luno: & κλέος gloria: quasi lunonis sit gloria.

Hera cum. e. absque diphthongo & unico. r. scribitur: dicitur latine luno: quo uocabulo etiam antiquiores nostri usi sunt: ut Ennius in oratione Pyrrhi cum captiuos romanis reddidit: Ferro non auro tandem certem? utrinque: Vos ne uelit an me regnare hera: quidue ferat fors uirtute experiamur.

Heraclea cum. c. exili scribitur: & componitur ex hera quæ est luno & cleos gloria quo nomine plures urbes cognominatae fuerunt: nam una est in radicibus montis oetæ in plano posita: quæ a faris flumine alluit: ut ostendit Lilius libro. v. de bello macedonico: alia fuit in propontico: quæ prius perinthus uocabatur: & ut quidam ferunt ab heracleo constantinopolitano imperatore heraclea cognominata fuit: in hac fuit amphitheatrum unum ex septem spectaculis orbis: alia fuit in ponto boeticorum colonia: alia in Italia in finibus campaniæ.

Heraclides cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit heracleotes philosophus ex ponto & filius Euthyphonis: fuit uir diues: qui athenas proficiscens Speusippum primo audiuit: & licet etiam pythagoreorum fuerit auditor: Platonem tamen imitari studebat: molliori ueste utebatur. fuitque adeo tumens: ut attici non ponticum sed pompicum uocarent: fecit dialogos plures & tragœdias. Sunt qui asserant illum patriam a tyranno liberasse: eo. scilicet. necato: ut testatur Demetrius Magnesianus: qui insuper addit draconem illum nutruisse: & cum iam moriturus esset iussisse cuidam ex necessariis: ut corpus occideret: draconem lectulo supponeret: ut putaret ad deos migrasse: quo facto efferentibus heraclidem ciuibus cumque laudibus persequentibus: draco clamore audito ex uestibus prociens multos perturbauit: postea manifesta sunt omnia. Ideo de illo Hippotus retulit. Fuere heraclides quattuordecim: primus hic ipse. Secundus conciuus huius: qui pyrrhicas nugas conscripsit. Tertius cumanus: qui persica quinque libris absoluit. Quartus cumanus orator qui artes rhetoricas scripsit. Quintus alexandrinus. Sextus itidem alexandrinus persicarum proprietatum scriptor. Septimus dialecticus Bazileites: qui contra Epicurum scripsit. Octauus medicus iecus. Nonus medicus carentius empericus. Decimus poeta qui præcepta conscripsit. Undecimus sculptor phocensis. Duodecimus argutus epigrammatum scriptor. Decimustertius magnesianus qui mithridatica scripsit. Quartusdecimus qui de astrologia libros composuit.

Heraclitus cum. c. & t. exilibus atque. i. latino scribitur: fuit Ephesus philosophus Blisonis: siue ut alii dicunt heratonis filius. hic teste Laertio inter ceteros elato animo fuit: & omnes contemnens dicebat: Homerum dignum ut de certaminibus eiceret: colaphisque caderent: nec aliquem audisse ferunt: sed per se omnia didicisse de rebus publicis & de theologia disceruit: & librum illum in templo Dianæ reposuit obscure scriptum: ut soli docti intelligerent: ne si nullo tractaret fieret contemnibilis. noluit ad Darium Hystaspis filium & regem persarum accedere: qui eum benignissime per epistolam conuocabat: secessit deinde in montes & ibi olera comedens: decidit in morbum intercutis: quare in urbem rediens sciscitabat medicos per anigmata: an posset ex imbre siccitate saluare: illis non intelligentibus introiens in stabulum bouinum: & se fimo bubalino obruens: credens illo calore posse humorem exsiccare interiit: sexagesimum annum agens: fuitque teste hermippo sepultus in foro. Quinque fuerunt heracliti: primus hic: secundus poeta lyricus: tertius halicarnaseus uir elegans quartus lesbicus qui macedonum scripsit historiam: quintus ridiculus uir.

Hercules cum. c. exili & unico. l. scribitur: & interpretatur ἥρας. i. lunonis κλέος gloria: quasi illa persequente magnam gloriam sit consecutus: & dicitur a poetis omnibus Iouis ex Alcmena filius apud thyrinthiam urbem natus & educatus: & ut dixit Macrobius libro saturnalium: non existimes Alcmenæ apud thebas boeotias natum solum uel primum Herculem nuncupatum: imo post multos atque postremos ille hæc appellatio ne dignatus est: honoratusque hoc nomine: quod multa fortitudine nomen dei premeruit. Varro etiam cum nominasset quadraginta tres Hercules adiecit postea quod omnes qui aliquid fortiter fecissent Hercules uelut appellatio nomine dicti fuerunt. Sed huic qui Iouis filius dictus fuit: cuncta poetarum absque aliorum differentia tribuunt. itaque eius laudes & duos mille labores diuinæ Virgilio. li. æneidos. viii. profertur: Vt prima nouerca Monstra manu geminosque premens eliserit angues.

Vt bello egregias idem disiecerit urbes.

Troiaque oechaliaque: & subdit: Tu nubigenas inuicte bimembres.

Neleum pholeuque manu: tu cresia mactas:

Prodigia: & uastum nemeæ sub rupe leonem: & reliqua: quibus Martialis libro. iiii. epigrammatum alia superaddidit dicens.

Si cupis alcidæ cognoscere facta prioris.

Disce: lybin domuit: aurea poma tulit.

Peltam scythico discussit amafona dono.

- Aeripedem filius ceruam: stymphalidas undis .
 Abstulit: a stygia cum cane uenit aqua .
 Fœcundam uetuit reparari mortibus hydram .
 Hesperias tusco lauit in amne boues .
- Hercynii** cum .c. exili sequente .y. græco atq; .i. latino in penultima scribitur: populi sunt teste Herodoto uetus pelagorum colonia .
- Hercynia** eodem modo scribi existimo: silua est teste Pomponio mella in Alemania maxima: quæ dierum .lx. iter occupans: ut maior aliis siluis quæ in germania sunt ita notior .
- Hermagoras** in initio aspiratur: Sane maiores nostri non in as sed in .a. finiebant: ut Cicero in rhetoricis & in Bruto Hermagora semp scripsit: quia teste Quintili. nõ temere masculina græca in .a. atq; in .s. littera exire recto casu patiebant: unde ab antiquoꝝ plerisq; Aenea & Anchisa scriptũ fuisse dixit: & Pelia, p pelias apd Celiũ legebat: & apud Messalã bene fecit Euthia. fuit itaq; hermagoras rhetor græcus: & teste Quintilião circa finem tertii libri de institutione oratoria: uir quidã subtilis: & in omnibus admirandus .
- Hermes** cum aspiratõe principii scribitur: dicit a nostris Mercurius: quia mercibꝝ præesse asserit: sed pprie interpretres tradidit. Virgi. li. æneidos. iiii. Nunc etiã interpretres diuuz Ioue missus: & ut Cotta p̄t̄ifex apud Ciceronẽ de natura deoz ostendit: quinq; fuerunt Mercurii: quoz quattuor p̄ ordinẽ enumeratis: quintũ cũ fuisse dixit: a quo sit Argus occisus: ob eãq; cãm in ægyptũ pfugisse tradidit: a quo apud eos primꝝ anni m̄sis: hoc ẽ septēber nomẽ accepit. idem oppidũ condidit: quod etiã nunc græce hermopolis: hoc ẽ Mercurii ciuitas nuncupat: qui tam & si homo fuit antiquissimus: tamẽ & instructissimꝝ in oĩ genere doctrinã: adeo ut ei multaz rez & artũ scientia Trimegisto: hoc est ter maxio cognomen imponeret: scripsitq; libros multos ad cognitionẽ diuinaz rez pertinentes: qui adhuc apud græcos extãt & quorũ magnã partẽ ego perlegi .
- Hermaphroditꝝ** cum .ph. aspirato .i. latino & .t. exili scribitur: fuit Mercurii filius ac Veneris: ex quoz nom̄ibus compositũ ipse nomẽ habuit. nã hermes ut uidimꝝ est Mercu. & aphros spuma .i. Venꝝ: quæ ex marina spuma nata dicit: de quo Ouidius li. metamorpho. iiii. ait. Et pater & genitrix amboꝝ nomen habenti: quin omnem illius explicat fabulam: & iam pro eo qui utrunq; sexum habet accipi consuevit .
- Hermentia** cum .i. latino in penultima scribit: dicitur a nostris interpretatio: & inde perihermenias: hoc est de interpretatione liber quidã Aristotelis inscribitur .
- Hermione** cum aspiratione principii: & .i. latino scribitur: fuit Menelai filia ex Helena coniuge: quæ puellula adolefcentulo Horesti Agamẽnonis filio desponsata fuit: s; cum Aegisthus regiã Agamẽnomis occupasset & Electrã industria eius manus euasisset Horestes ut rettulit Sophocles in Electra concessit illam . Aegistꝝ Pyrrho filio Achillis: q; deinde ab Horestẽ iter fecit: ut ostẽdit Virgi. in .iii. æneidos illã ad se reduxit .
- Hermus** cum aspiratione principii scribit: fluuius ẽ lydiã teste Seruio: qui arenulas aureas ducit: dicente Virgilio libro georgicoz. ii. Atq; auro turbidus hermꝝ: & teste Herodoto li. i. apud sardis fluit: quæ ciuitas fuit in lydia: & Cræsi regia: ut in ea dictione uidebimus .
- Herne** cum aspiratione principii ab antiquis scriptũ cõperi: nec græcũ est: s; teste Seruio super septimũ æneidos fabinum uocabuluz: qui a græcis originẽ habuerũt: & indicat saxa: unde hernici montes .i. saxosi dicuntur. Virgi. uero ad maiorem expressionẽ inquit: hernica saxa colunt: quos diues anagnia pascit .
- Heros** cũ aspiratõe principii scribitur: & intelligit apud nos uir fortis & semideus: hoc est plus homine detinens: ut ait Hesiodus: ex quo herois patronymicum uoce & declinatione fœmininum deducitur. Ouidius li. ii. de sine titulo. Tu quia tam longa es ueteres heroidas æquas .
- Herodotus** cum aspiratione principii & .t. exili scribitur: fuit historicus græcus oibus præferendus: cuius historiã magna cum uoluptate semp legi. nã teste etiã Quintiliano est dulcis cãdidus: & fuisus: scripsitq; historiã suã teste Plinio li. xii. naturalis historia: anno urbis romæ trecentesimo .x. .
- Herosstratus** cũ aspiratione & reliq; sine aspiratione scribitur: & ualet interpretari heros exercitus: fuit uir sceleratus & ignauꝝ: qui ut nomẽ memoria sceleris ppagaret: incẽdiũ nobilissimã fabricã tẽpli ephesiã Dianã manu ppria struxit: sicut ipse cõfessus ẽ uoto adipiscẽdã famã latioris: quo die Alexander magnꝝ natus est: post romã cõditam anno trecentesimo octogesimo qnto: ut annotauit Solinꝝ: qd postmodum ut idem refert ephesii ad cultũ augustiorẽ reformauerunt Democrate architecto: qui alexandriã in ægypto iussu Alexandri metatus fuerat: ut late de illo Vitruuius in p̄mio libri secundi de architectura scripsit .
- Hersilla** cum .i. latino utrobisq; scribitur: fuit Sabina Romuli uxor .
- Heptameris** uel heptimeris mutatione .a. in .i. latinũ cũ aspiratõe p̄cipii: & .t. exili scribit: cæsura quãdã est cũ syllaba naturaliter correpta in uersu pducit: qd fieri solet in principio q̄rti pedis uel septimã syllabã: si tres spõdei præcedãt: quasi septima dicit diuisa pars: naz ab ε̄π̄τ̄α quod ẽ septẽ: & ᾱε̄π̄ῑ ξ̄ω quod est diuido componitur .
- Heptaporus** cum aspiratione principii: & .t. exili scribitur: fluuius fuit troiã: ut ostendit Homerus circa initũ libri .xii. iliados. nam componit ab ε̄π̄τ̄α quod est septem & πο̄ος meatus .
- Hesiodus** cum aspiratione principii: & .i. latino scribitur: fuit poeta antiquissimus diũ filius ex Pycimide uxo

re: qui cum zoles cumæi essent: & paupertate nimia eo in loco grauarent: relicta patria ad ascræz uicû boe-
ricorum cofugerunt: ut græci omnes Hesiodi expositores attestant: & subdit cû oues patris in pnafo monte
depasceret: raptus a musis ex lauro heliconis coronatus: & poeta ab illis constitutus est: qd' Oui. li. fastog. vi.
tetigit cû ait: Ecce deas uidi: non quas præceptor arandi. Viderat: ascræas cum sequeretur oues. & Virgili⁹
in bucolicis ad Gallum: Dixerit.

Hos tibi dant calamos: en accipe musæ

Ascræa quos ante seni: quibus ille solebat.

Cantâdo rigidas deducere môtib⁹ ornos: & ut dixit Plini⁹ lib. xiiii. naturalis historiæ prim⁹ ipse fuit: qui de
agricultura metricè scripsit: què secutus Virgi. ait li. georgicog. i. Ascræûq; cano romana p oppida carmè:
scripsitq; etiâ ex his: quæ habemus theogoniâ: & aspida. hunc fuisse tēporibus Homeri ostendit Gellius. ex
epigramate: quod apud heliconē in tripode musis Hesiodus ipse dicat: cui ut dixit Quintilia. datur pal-
ma in illo mediocri genere dicendi: quod intelligo apud græcos. nam iudicio meo supereminet Virgi.

Hesperus cum aspiratōe principii scribitur: stella est særotina: ut Virgil. in ultio bucolicog. & tetigit cum ait:
Venit hesperus ite capellæ: & illa eadē est dici⁹ uesper: idem libro. i. georgico. Quid uesper ferus uehat: qn
& uesperugo ab aliquibus noiatur: ut Plautus: nec uesperugo nec uirgilæ occidunt: a quo deductum ē uo-
cabuluz uespera & uespillo p his: qui funeradis corpibus officiū gerunt: nam ut ait Festus: nō sic ab eo puo
uolatili dicunt: s; quia uespertino tēpore eos efferunt: qui funebri pōpa duci ppter inopiam nequeunt: ut
Martia. Qui fuerat medicus: nūc ē uespillo diaulus. simili mō & uespillio: qa uespere uolet. Rursus & illa
eadem excogitata stella a Pythagora primū fuit: quæ ante solem oriri conspicit: & quæ tunc quoq; Lucifer
noiatur: ut Virgi. in Damone. Nascere præq; diem ueniens age lucifer almū: qui græce φωσ φωσος dici⁹:
a nobis etiâ nonnūquā iubar transfert: eo q; eius splendor in modū iubar leonis diffundat. fuit etiâ cogno-
minatus Hesper⁹ Atlantis frater: a quo quæ nunc hispania: tunc quoq; hesperia dicta fuit: qn & ab eodem
italiam hesperiam fuisse antiquitus nominatam graii auctores attestantur.

Hesperides cū aspiratione principii: & i. latino scribitur: fuerunt teste Seruio super. iiii. æneidos Virgilii Atlā-
tis filia. Laetantius uero grāmaticus sup. ii. thebaidos dixit illas filias fuisse hesperi fratris Atlantis: qd' etiâ
ipm nomē indicare uidet: hæc a poetis amoenissimū uiridariū custodire: cui in somni dracone dicebantur: in
quo aureæ erant arbores aurea mala tenentes: quæ teste Ouidio lib. metamorpho. iiii. quia Themis prædi-
xerat a quodam nato Iouis diripienda esse. Atlas pomariuz montib⁹ circūspit. Sed tandē Hercules ad illa
rapiēda ab Eurystheo missus: occiso dracone aurea mala tulit: dicente Lucano li. ix. ubi de hoc horto plura
locutus est.

Abstulit arboribus precium memoriq; laborem.

Alcides: passusq; inopes sine pondere ramos.

Rettulit argolico fulgētia poma tyranno. Sane de horto & dracone quid fidei ratio attulerit: teste Solino
hoc est flexuoso inquit meatu æstuariū ferte mari: adeo sinuosis laterib⁹ tortuosum: ut uiscentib⁹ procul la-
psum anguineos fracta uertigine mentiatur: & quod hortos appellauere circumdat: unde pomog; custodem
interpretantes struxerunt iter ad mendacium fabulandi: cum ut pergit insula sit: quæ præter arbores olea-
stris similes: & aram sacram Herculi nihil aliud præferat: quo ppaget uetustatis memoriaz. idem Plinius li.
naturalis historiæ. v. & Martianus libro. vi. rettulerunt. Alii uero putant ouium greges ibidem fuisse: quæ
purpuream lanam pducentes: ab Hercule raptæ fuerunt: & cu; μηλον græce latine ouis dicat: occasionez
fabulæ de malis aureis dedisse perhibent: dicente Ouidio in prænominato li. iiii. de Atlante.

Mille greges illi totidemq; armenta per herbas.

Errabant: & humum uicinia nulla premebat.

Arbores frondes auro radiante micantes.

Ex auro ramos ex auro poma tegebant.

Heteron cu; aspiratōe principii & e. absq; diphthōgo atq; t. exili scribitur: dici⁹ a nostris altez: atq; reliquū
& ut quidā putant deductū ē: cæterū ita ut aspiratio in. c. nostrū iuxta: similitudinē scripturæ conuersa sit: &
ob id cæterū ac cætera absq; diphthongo scribenda esse: cui⁹ contrariū consuetudo longa obseruauit.

Heteroclitū cum. c. & t. exilibus atq; i. latino scribitur: dici potest a nostris quasi alterne declinatum. nam ex
ἑτεροσ & κρολιτ declinatum componitur.

Heterogenus uel heterogeneus eodem modo scribitur: & componitur: dici potest alterius generis

Hetruria cū aspiratione principii & e. absq; diphthongo atq; t. exili & i. latino scribit: puncia ē italiæ: quæ
& si aliqb⁹ terminis apd antiquissimos designabat: ab hetruscis tamē & latinis altero termino designata fuit
dicente Liuiio libro primo ab urbe: pax inter hetruscos & latinos ita cōuenit: ut hetruscis latinisq; albula
quæ nunc tyberim uocant finis esset. hæc Liuius: unde Seruius super undecio æneidos id Virgilii exponens
Hetrusciq; duces equitumq; exercitus omnis ait: hetruria dicta q; eius fines ptenfi sunt usq; ad primam ri-
pam tyberis: & subdit: nam heteron est alterum: & oros finis uocatur: hæc ille. at constat heteron cum aspi-
ratione scribendum esse: sed ut ait Seruius: roma antea unam tm tyberis ripā tenebat: ut Iuuenalis. Imperii

fines tyberinum uirgo natauit: ut uidimus in dictione chloelia.

Hexameron cum aspiratione principii & i. latino scribitur: ut. f. more græco dictio ipsa resonat: licet ubi nos i. latino: græci. η. habeant quod in. e. nostrum conuerti consueuit: significatq; apud nos sex dierum: nam componitur ex ἑξ quod apud nos dicitur sex: & ἡμερών dierum: inter quas compositas dictiones a causa euphoniae interponitur.

Hexametrum similiter cum aspiratione & t. exili scribitur: nam componitur ab ἑξ quod est sex: & metron μέτρα: quasi sex pedum.

Hexagonium simili modo aspiratur & cum. i. latino scribitur: dicitur quasi sex angulorum.

Hyas cum. y. græco scribitur: fuit filius Atlantis ex Aethra: de quo in sequenti dictione uidebimus.

Hyades euz. y. græco scribitur: fuerunt quinque Atlantis filiae quas ex Aethra suscepit: fuit Oceani & Tethyos filia: & ante illas Hyam filium uirilis sexus: dicente Ouidio lib. fastorum quinto.

Nondum stabat atlas humeros oneratus olympo:

Cum satus est forma conspiciendus hyas:

Hunc stirps oceani maturis mensibus aethra.

Edidit & nymphas: sed prius ortus hyas.

Hic cum semel uenaretur a leana interfectus est: quem sorores adeo fleuerunt: ut omnes quinque occubuerit: a quo hyades cognominati sunt: ut testis Musæus poeta græcus: quæ deinde miseratione deorum in caelum translatae in ore tauri collocatae fuerunt: dicente Ouidio li. fastorum. vi.

Postea lux hyades taurinae cornua frontis.

Euocat: & multa terra madescit aqua. Quare ab ὕω uerbo græco: quod latine est pluo: Cicero lib. ii. de natura deorum uersus referens arateos illas dictas putauit. has fuculas latine appellari dixit Seruius super primum aeneidos: unde Tullius Tyro. M. Ciceronis libertus in his libris: quos de usu & ratione linguae latinae scripsit: adeo inquit ueteres romani litteras græcas nesciuerunt: & rudes græcae linguae fuerunt: ut stellas in capite tauri sunt: propterea fuculas appellarint: quod eas græci ὕαδες uocant: tanquam id uerbum latinum græci uerbi interpretamentum sit: quia græci ὕεσ fuerunt latine dicantur: sed ὕαδες iquit οὐκ ἀπο τῶν ὕω. i. non a uerbis ita ut nostri opici putauerunt: sed ab eo quod est ὕειν appellantur. nam cum oriuntur & occidunt: tempestates pluuia largosque imbroscient. Pluere autem græca lingua ὕειν dicitur. hæc ille. nonnulli uero eas corrupte hædos uocant. at septem aliae sorores dictae fuerunt pleiades: ut in ea dictione uidebimus.

Hiacynthus ab aliquibus & accuratissimis græcis sic scriptum comperi: uidelicet cum aspiratione principii & i. latino penultima cum. e. exili & y. græco: ultima cum. th. aspirato. Et qui huiusmodi scripturam confirmant: compositionem trahunt ex hia dictione dolentis: & cynthus qui est Apollo a cyntho monte dictus: hoc est Apollinis quærela: quia de amato puero: quem ille disco agente borea interfecit: & in florem sic dictum conuersus fuit: in quem simili modo Ajax cum seipsum interfecit conuersus scribitur a poetis: quod tetigisse uidebitur Oui. libro metamorphoseos. xiii. euz ait. Littera communis mediis pueroque uiroque. f. Hiacyntho & aiaci inscripta est foliis: hæc nois illa querela: hoc est nois Aiacis & quærela Apollinis: sed cum in eiusmodi foliis non pendat aspiratio ipsius. i. latini: sed solum sit. a. post. i. & i. post. a. sic uidelicet ἱεῖν uoluerunt quidam scribendum esse ut diximus: sed sine aspiratione principii quæ utique scripturam nonnulli ex accuratis græcis obseruantes compositione esse dicunt: exion quod est uiola: & cynthos Apolline quasi uiola sit Apollinis: in qua amat puer conuersus est. at alii plures comperiunt: qui eius dictionis primam cum. y. græco aspirato signantes: penultima euz. e. exili & i. latino describunt. uidelicet hyacynthus: cuius sane compositione aut deriuatodez secundum eam scripturam non noui: & hæc hæc de illius orthographia. Sane ex illo hiacynthino deriuat: quod accentu datinet in penultima dicente regula quod omnia desinentia in tinus: ita ut deriuata a primitiuis. t. litteram contrahant: producant penultimam ut uesperta uespertæ uespertinus. Costans constantis constantino. clemens clemetis clemētinus & reliquæ: quod si. t. primitia ipsa non detinent: corripunt penultimam deriuatiua: ut cras crastinus: diu diutinus: sero ferotinus: clam clāstinus mutatione. m. in. n. ob ipsius. d. litteræ consequentiam.

Hyana prima cum. y. græco: penultima cum. æ. diphthongo scribitur: ai est quadrupes: quod crescit in africa: ut ostendit Herodo. li. historiæ. iiii. de quo Plinius multa li. viii. naturalis historiae rettulit: inter quæ scribit alteris annis masculinum esse & foeminam: quod Ouidius li. metamorpho. xv. prius tetigerat: cum ait.

Si tamen est aliquid miræ nouitatis in istis.

Alternare uices: & quæ modo foemina tergo.

Passa mare: nunc esse mare miremur hyanæ. Addidit Plinius illud sermonem humanum inter pastorum stabula assimilare: nomenque alicuius ediscere: quem euocatum foris lacerat: & alia de illa complura.

Hyalus cum. y. græco & unico. l. scribitur: dicitur a nostris uirum: quo uocabulo usus Virgili. li. georgicorum iiii. ait. Milesia uellera nymphae Carpebant: hyali saturo fucata colore.

Hiarbas cum. i. latino scribitur. & a græcis semper aspiratum comperi. Nonnulli pœnicum uocabulum putant: fuit Iouis filius ex Garamantide nympha & getulorum rex: dicente Virgilio libro aeneidos. iiii. Hic ammono ne satus rapta garamantide nympha: & reliqua.

- H ybla** cum. y. græco scribitur: pars est atticæ regionis apibus & melle abundans: dicente Ouidio libro de pōto. O mihi dulcior illo melle: quod in caris attica ponit apis. nam dixerat prius Virgilius: Hiblæis apibus florem de pasta salicti. unde teste Plinio libro. xxi. naturalis historiae mellis attici i toto orbe summa laus existimat: est etiam hybla teste Seruio oppidum siciliæ: quod nunc dicitur mergara.
- H ybernus** cum. y. græco scribitur: & ab hyems certo deducitur: nec ab imber oriri potest: quia nec aspiraduz esset: nec cum. y. græco scribi posset: cuius oppositum semper comperimus.
- H ibex** cum. i. latino scribitur: dicitur a nostris capreolus proprie.
- H ibiscus** cum. i. latino utrobique & c. exili scribitur: herba est hibicibus grata ad edendum.
- H ybrida** prima cum. y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: dicitur a nostris ignobiliter & contumeliose natus. unde ab ὑβρις quod est contumelia deriuatur: quo uocabulo utitur Valerius libro. viii. cū ait. Qu. autem Varrus propter obscurum ius ciuitatis hybrida cognominatus est. Horatius quoque eodem uocabulo usus est in primo sermonum: Hybrida quo pacto sit Perius ultus opinor.
- H icetaon** prima cum. i. latino aspirato: reliqua absque aspiratione atque diphthongo scribunt: fuit teste Homero li. iii. æneidos nobilis & egregius uir troianus.
- H ydaspes** cum. y. græco scribitur: fuit antiquissimus rex medorum: a quo fluuius mediæ nominatissimus cognominatus fuit: quin & alius indiæ.
- H idymeles** prima cum. i. latino sequens cum. y. græco scribitur: nomen est hominis proprium.
- H idragyron** prima cum. i. latino penultima cum. y. græco scribitur: dici potest a nostris sudor argenteus: nam componitur ex ἰδρωσ: quod est sudor: & ἀργύριον argentum. unde teste Plin. lib. xxxiii. naturalis historiae iniuicem argenti uiui dilatum fuit: de quo plura loquitur.
- H ydria** cum. y. græco & penultima cum. i. latino scribitur: dicitur a nostris urna: & ab ὑδωρ quod est aqua deducitur.
- H ydra** & **hydrus** cum. y. græco scribitur: serpentes sunt aquatiles: unde Hercules hydram occidisse dicitur: quæ lernæam arcadiæ paludem incolebat: & ut dixit Virgilius libro æneidos. vi. Quinquaginta atris immanibus hiatibus hydra Scæuior intus habet sedem: de qua Ouidius. lib. metamorphoseos. ix. plura profequitur illam primo claua inuasit Hercules: sed pestifero læsus afflatu: eandem sagittis aggressus est: quibus ut hydra læsa solitis latuisset cauernis lignorum congesta strue consumpta est.
- H ydropis** prima cum. y. græco: ultima uero & penultima cum. i. latino scribitur: & deriuatur ab ὑδωρ quæ est aqua. Nam infirmitas quædam est: quæ latine aqua intercus dicitur. Plautus in fibolaria: is mihi erat bilis aqua intercus tussis febris: & inde hydrops & hydropicus: qui eam infirmitatem patitur. Horatius in. ii. carminum: Crescit indulgens sibi dirus hydrops.
- H ydarnes** cum. y. græco scribitur: fuit nobilis persa: qui teste Herodoto cum Dario in maguz coniuuauit: ut i dictione Darius uidimus.
- H yems** cum. y. græco & m. ante. s. scribitur: & ab ὑω certe quod est pluo deductum fuit: unde aspirationem: & y. græcum suscipit. Priscianus uero ab imber: quod græce οὐβροσ dicitur deriuatus posse uideri asserit. Varro etiam ut omnia linguæ latinæ tribueret ab hiatu dixit.
- H yella** cum. y. græco & duplicato. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiae primo cenotriæ urbs a phoenicibus condita.
- H ieros** cū. i. latino scribitur: & dicitur a nostris sacer: a quo omnia deriuata & cōposita simili modo scribuntur: ut Hierotheus: quod cum. th. in penultima scribitur: nomen est uiri proprium: quasi sacer de? Hieropolis nomen ciuitatis: quasi sacra ciuitas: & similia eodem modo.
- H ierarchia** cum. i. latino utrobique & ch. aspirato scribitur: dici potest latine sacer principatus. Nam componitur ex ἱερα quod est sacer: & ἀρχία principatus.
- H ierapicra** cum. i. latino utrobique & c. exili scribitur: dicitur ad uerbum sacra amara: nam πικρά amara dicitur: quasi ea amara compositio sacra esse dicatur: medicina quædam est.
- H iera** cū. i. latino scribitur: & sacra interpretatur: nam insula est inter siciliam & liparē Vulcano sacra: quæ dixit Plinius libro. ii. naturalis historiae tempore socialis belli cum ipso mari pluribus diebus arfisse: donec legatio senatus romani hoc ipsum piauerit: de qua habebimus in dictione prologus: ubi antrum Vulcani a Iuuenale positum explanabimus.
- H iero** cum. i. latino scribitur: fuit syracusarum tyrannus: in quo pulchritudine corporis & uires fuerunt admirabiles: fuitque in alloquio blandus: in negotio iustus: in imperio moderatus: adeo ut nihil nisi regnum ei deesse uideretur: quibus dotibus ut scripsit Iustinus li. xxiiii. creatur dux aduersus carthaginienses: mox creatur rex siciliæ consentiente fauore omnium ciuitatum: de quo plura ibidem leguntur.
- H ier** cum. i. latino scribitur: & interpretari ualet sacri populi: sunt teste Herodoto lib. historiarum. iiii. ultra sauromatas: budinosque & thyssagetas calui & simi a natuitate omnes: hoc est masculi uel feminae: & pariter barba habentes: qui iō hieri. i. sacri dicunt: quia nihil iniuste agunt: nec bella norunt: ultra hos ut idem autor refert sunt argippeii monoculi: ut in ea dictione uidimus.
- H ierofolyma** prima cum. i. latino & penultima cum. y. græco scribitur: nomen est urbis in palæstina: de qua la-

- te in sacra scriptura habetur: sed alia nonnulla nos in dictione solymi uidebimus.
- H**ieronymus prima cum. i. latino & penultima cum. y. græco scribitur: nomen est uiri proprium.
- H**ilarus hilaris & hilario uerbum cum. i. latino & unico. l. scribuntur: & iucundum designant.
- H**ilarion uel hilarius cum. i. latino utrobique scribuntur: & nomen est uiri proprium.
- H**ylas cum. y. græco & unico. l. scribitur: fuit Thyodomantis filius pulchritudinis admirandæ: quem Hercules argonautis comes secum ad libidinem duxisse scribitur: idem cum mysia argonautæ uenissent: & aquatum ad lacum quendam pergeret: raptus a nymphis fuisse dicitur: alii uero putant cum ad hauriendas aquas cum urna inclinaretur: illum in lacum decidisse: quod Iuuenalis confirmasse uidetur: cum dixit: Et multum quæsitus hylas: urnamque secutus: & adeo ab Hercule quæsitus quod teste Virgilio in Sileno: Littus hyla hyla omne sonaret.
- H**ylæa prima cum. y. græco penultima cum æ diphthongo scribitur: ciuitas est scythiæ: ut scripsit Herodotus.
- H**ylacus cum. y. græco & c. exili scribitur: fuit pater cuiusdam Castoris dicente Homero libro. xiiii. *οδυσσεα καστορ ὑλαγιανος.*
- H**yle cum. y. græco & unico. l. scribitur: dicitur a nostris materia.
- H**yllus cum. y. græco & duplicato. l. scribitur: fuit Hercules ex Deianira filius: de quo Seneca in Hercule cætheo plura scripsit. Ouidius uero libro metamorphoseos. ix. ostendit quemadmodum post patris mortem Iolen patris amasiæ iubente patre sibi matrimonio copulauit. nam ut ait illam imperiis thalamoque animoque receperat Hyllus impleatque uterum generoso femine: & reliqua.
- H**ymnus cum. y. græco & m. ante. n. scribitur: dici potest a nostris canticum uel laus.
- H**imeridion cum. i. latino ubique scribitur: dicitur ab aliquibus diurnale: ab aliis uero quod paruum diem durat. nam diminutiuum est *ὑμερῶν*. i. diei.
- H**ymen cum. y. græco scribitur: dicitur latine membranum: sed ut græci nonnulli ferunt proprie. i. quo infans in utero circumuoluitur: unde nonnulli hymenæum dictum uolunt.
- H**ymenæus prima cum. y. græco & penultima cum æ diphthongo scribitur: fuit teste Martiano Capella Venus & Bacchi filius: dictusque nuptiarum deus cuius officium esse dixit psallere in nuptiis: cantare ad thalamus & coronare limina fertis. unde Ouidius heroicarum epistolarum sexta de illo inquit. Affuit & fertis tempora iunctus hymen: ubi per apocopen reliquum ablatum fuit: uerum & pro ipsis nuptiis seu connubiis posuisse uidetur Virgilius libro æneidos. iiii. cum ait. *Ledaam hermionem lacedæmoni osque hymenæos secutus: & li. vii. Turnique hymenæis.*
- H**ymæus cum. y. græco & duplici. e. scribitur: fuit uir persa ex ducibus Darii de quo plura loquitur Herodotus circa finem libri quinti suæ historiæ.
- H**ymelle uel hymella cum. y. græco & duplicato. l. scribitur: fluuii nomen est: de quo Herodotus libro. vi. & Virgilius libro. vii. meminerunt.
- H**ymetus cum. y. græco & t. exili scribitur: mons est teste Plinio libro. iiii. naturalis historiæ in attica regione: qui teste Solino omnium græcorum montium obtinet principatum & floribus semper uestitur: dicente Ouidio libro metamorphoseos. vii. Vertice de summo semper florentis hymeti: ob quod dixit luuena. in satyra: Exemplo quodcumque malo: Ducique senex uicinus hymeto de sen. f. Socrate locutus: ex hoc eodem monte marmorum crustæ & trabes marmoreæ succubabantur: dicente Horatio contra meccenatem in odis: qui in ædificando sumptuosus nimium esse uidebatur.
- Non ebur neque aureum.
Mea renidet in domo lacunar.
Non trabes hymetia.
Premunt columnas ultima recifas.
Aphrica: & in eadem oda.
Tu secunda marmora.
Locas sub ipsum funus & sepulchri.
Immemor struis domos: & in alia oda.
Fastidiosam defere copiam: &
Molem propinquam nubibus arduis
Omitte mirari beatæ.
Fumum & opes strepitusque romæ.
Sane teste Plinio. xxxvi. naturalis historiæ. L. Crassus orator primus peregrini marmoris columnas habuit hymetias.
- H**yperbole cum. y. græco & unico. l. scribitur: dici potest eminentia: uel ut ait Cicero ad Herenium superlatio: nam ex *ὑπερ* quod est super & *βολη* quod est iactus componitur: unde figura tuncque dicitur quando dictio excedens fidem ponitur augendi minuendique gratia: augendi quidem ut niue candidior: leonibus fortior minuendi uero ut folii uolantis sonitus terret uel ille tardior est testudine: uel etiam quocumque alio modo excederet: ut

J. Hyperbole

Virgilius teste Seruio in Daphnide: Nec ratio certius ulla dolum meditantur: & inde hyperbolicus id est su-
perexcessiuus.

Hyperbaton cum .y. græco & .t. exili scribitur: dici potest transgressio. nam ab ὑπερβαίω descendit: quod est
transcendo: & est figura cum uerbum aut sententia ordine commutatur: cuius quinque ponuntur species ana-
strophe: parenthesis: temesis: synthesis: & hysteron proteron: ut in suis dictionibus uidebimus.

Hypallage cum .y. græco & duplicato. l. scribitur: dici potest a nobis submutatio: nam componitur ex ὑπὸ
quod est sub: & ἀλλὰ γὰρ mutatio: dicitur figura cum uerba per aduersum intelliguntur: ut Date classibus
æquor: Et sceleratam intorserat hastam. i. ipse sceleratus: & libro .x. Stigii per flumina fratris: pro stygia: & in
bucolico: Aduersa tuentibus hircis. i. oculis in hircos. i. oculorum angulos retortis: ut dixit Seruius.

Hypans prima cum .y. græco: ultima cum .i. latino scribitur: nec nisi unico .p. designatur: fluuius est teste Solino
scythicorum annuum princeps: quem tertium post istrum esse Herodotus libro historiarum .iii. rettulit: ut in
dictione tyres uidebimus: & ut idem Herodotus pergit: est purus & haustu saluberrimus: donec calliopis
terminis inferatur: ubi cum fons sit hamaxæpeus amara scaturigine infamis & illi ibidem commisceatur: ipse
simili amaritudine inficit: dicente Ouidio li. metamorpho. xv.

Quid non & scythicis hypans de montibus ortus.

Qui fuerat dulcis: salibus uitatur amaris.

Et teste Solino fuit Alexandri magni terminus: quem non excessit. sicut illius aræ in eius ripis positæ attestat
tur. De illo ait Propertius. Quantum hypans ueneto dissidet heridano. ut Virgilius libro georgico .iiii.
Saxosusq; sonans hypans: idem teste Plinio libro .xi. naturalis historie circa solstitium defert acinorum effi-
gie tenues membranas: quibus erumpitur uolucris quadrupes nec ultra unum diem uiuit: ob quod hime-
ridion appellatur.

Hypacaris prima cum .y. græco: penultima cum .c. exili: & ultima cum .i. latino scribitur: fluuius est scythia: q
teste Herodoto li. histo. .iiii. sextus ab istro memoria dignus habetur.

Hyperborei cum .y. græco scribitur: sunt scytharum montes: & populi supra ipsam stellarum cardinem ptenfi
quasi ultra boream constituti: ac Festus ex eo sic dictos putat. quia ibidem habitantes humanæ uitæ modum
excedunt: uiuendo .f. ultra centesimum annum: hoc est ὑπερβόρευον .f. humani sæculi: de quibus
Herodotus plura dixit li. historiarum .iiii. & Plinius Solinusq; & Pomponius.

Hypermetra cum .y. græco & .t. exili scribitur: fuit filia Danaï: filii Beli. de qua uidimus in dictione belides.

Hypermeter cum .y. græco & .t. exili scribitur: qui & hypermetrus a nonnullis scribitur: est metrum una syl-
la superabundans: ut Virgilius libro aeneidos primo: lacemur doceas ignari hominumq; locorumq;. & libro
.iiii. Omnia mercurio similis uocemq; coloremq;. idem libro .vii. Profuit aptato conduntur tybridis alueo: &
ut ait Seruius super primum aeneidos quotiens fit hæc figura: debet sequens uersus a uocali incipere: ut in
omnibus illis fit: nisi forte synæresis fiat in fine: nam tunc quoque necesse non est: ut sequens uersus a uocali
incipiat: ut Virg. hæc cura peculi: nam sequitur alius. Quamuis multa meis exiret uictima sepiis.

Hypenor cum .y. græco scribitur: fuit princeps quidam troianus: quem teste Homero lib. v. iliados Diomedes
in bello occidit.

Hyperiochus prima cum .y. græco: antepenultima cum .i. latino: & ultima cum .ch. aspirato scribitur: fuit uir
troianus ab Ulyxe interfectus: ut ostendit Homerus li. xi. iliados.

Hyperion prima cum .y. græco & penultima cum .i. latino scribitur: hunc græci teste Lactantio sup. iii. thebai-
dos dixerunt Titani & terræ fuisse filium. Solisq; & Lunæ ac Auroræ patrem. de eodem meminit Cicero in
pronosticis cum ait.

Ut cum luna means hyperionis officit orbi
Stringuntur radii cæca caligine tecti.

Hypotheca prima cum .y. græco: penultima cum .ch. aspirato: & ultima cum .c. exili scribitur: cuius compositio
uidimus in ante habitis: & teste Vlpiano differt hypotheca a pignore: quia proprie pignus dicimus: quod ad
creditorem transit: hypothecam autem eum non transit possessio ad creditorem.

Hypocrisis cum .y. græco: penultima cum .c. exili & .i. latino: & ultima similiter cum .i. scribitur latino: dici po-
test a nostris dissimulatio. nam componitur ab ὑπὸ quod est sub & κρισις iudicium quasi sit iudicii sub-
tectio: cum aliud in re sit: aliud in iudicio hominum se ostendat: qui hypocrisis utitur.

Hypocrita prima cum .y. græco: penultima cum .c. exili & .i. latino: ultima cum .t. etiam exili scribitur: dici po-
test a nostris simulator. Et is proprie est qui in spectaculo personam subdit alienam: ut seruus plerumq; do-
mini & priuatus regis: Quo pacto & in hac uita sicut in orchestra complures sese uiuendo spectandos ex-
hibent: aliaq; in corde gestantes.

Hypopygium prima & antepenultima cum .y. græco scribitur: componiturq; ex hyppo quod est sub & pyr-
gos turris: quasi locus sub turri.

Hypostasis cum .y. græco & penultima cum .t. exili scribitur: dicitur a nostris subsistitia: ab hypo quod est sub:
& ὑστῆσι statio: quin & a theologis quibusdam persona traducitur.

*Hypallage
Saxosusq; sonans
hypans*

- H**ypozeus cum .y. græco: penultima cum .z. consonante & eu diphthongo: ultima cum .i. latino scribitur: dici potest latine subconiunctio. Nam componitur ab hypo quod est sub & zeus coniunctio: & dicitur figura cum singulis sensibus propria assignatur clausula: ut Virgilius libro aeneidos. v. Regem adit: & regi memorat nomen genusque. Terentius in andria: eu astuta quod si quiescet nihil emali. Sed eccum ipsum Pamphilum uideo: occidi. utinam mihi esset aliquid hic quo nunc me praecipitem darem.
- H**yphen cum .y. græco & .ph. aspirato scribitur: dici potest a nobis subunio: nam componitur ex ὑπο quod est sub & ἐν cum aspiratione quod est unum: & tunc quoque adesse dicitur cum plures dictiones sub uno accentu leguntur: ut quando quidem simulac pro postquam.
- H**yperiphania prima cum .y. græco & reliquæ cum .i. latino scribuntur: dicitur a nostris superbia: & componitur ex hyper quod est super: & φαῖα apparentia uel splendor.
- H**ypperides cum .y. græco: penultima cum .i. latino scribitur: fuit teste Quintiliano in .x. orator dulcis & acutus temporibus Demosthenis.
- H**yphenor cum .y. græco sequente .pf. scribitur: fuit teste Homero li. v. iliados filius magnanimi Dolopionis: quod erat sacerdos Scamandri in tanto honore habitus ac si deus quidem esset: illius Eurypylus in bello troiano interemit.
- H**ippagines cum .i. latino utrobique & duplicato .p. scribitur: sunt teste Festo naues quibus equi uehuntur: eas græci ἵππο ῥοπέσς uocant: aliqui ex nostris & maxime Caesar actuarias nominauit: alii gerarias. ut Plautus in mercatore edificat nauem gerariam: & merces emit. Nonius uero Marcellus actuarias diffiniens inquit actuariæ nauiculæ celeres dicuntur: quod cito agi possint. Salustius primo historiarum: ad hæc pauca piratica actuariæ nauigia. Sisenna quibus occisis actuarias ad uiginti milia. i. cum plures onerarias incendunt.
- H**ipparchus cum .i. latino & duplicato .p. atque .ch. aspirato scribitur: fuit uir mathematicus in ea arte insignis.
- H**ippasus cum .i. latino & duplici .p. atque simplo .f. scribitur: fuit philosophus methapontinus & ipse pythagoreus: nec teste Demetrio opus aliquod scriptum reliquit: fuit & alter: qui laconum reipublicæ: & ipse laconum libris comprehendit.
- H**ipparchia cum .i. latino utrobique duplicato .p. & .ch. aspirato scribitur: potest latine exponi equorum principatus. Quo nomine uocata fuit soror Metrodis: quæ teste Laertio Cratem thebanum philosophum cynicum & illius uitam ac uerba summe amauit: nec potuit pro eorum opibus aut nobilitate uel alicuius forma auelli a Crati amore: ita ut diceret parentibus suffocaturam sese nisi Crati traderetur: quod obrem rogatur Crates a parentibus puellæ: ut illam ab hoc proposito remoueret: post multa quæ non profuerunt: exurgens Crates omnis sua suppellectile ante illius oculos exposita: hic ait sponsus: hæc eius possessio est: ad hæc delibera: nec poteris esse nostri confors: nisi eadem attigeris studia: puella statim assumpto Cratis habitu secum philosophari uoluit: cum qua ille circumibat: & in aperto congredebatur: atque ad cœnas proficisciebatur. Et cum semel iuissent ad Lyfimacham in conuiuio: & Theodorus dixisset: hæc illa est quæ textrinam & radios reliquit: respondit ad hæc puella: sum equidem Theodori: sed non tibi male de me ipsa statuisse uideo: si tepus quod in textrina consumptura eram: disciplinæ potius & philosophiæ impendi.
- H**ippo cum .i. latino & duplicato .p. scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tethyos filia.
- H**ippodamus simili modo scribitur: & est nomen uiri proprium.
- H**ippodamia eodem modo scribitur: fuit Oenomai Helidis & pifæ regis filia formosissima: quæ cum a diuersis in coniugium peteretur: legem hanc pro se illius pater indixit: ut qui illam matrimonio obtinere cuperet: cum ea certamen iniret: uictor capite truncaretur: uictor potiret illa: cuius legis cæm posuit Diodorus siculus lib. historia. ii. dicens eum de filia oraculum sciscitasse quod sibi illa conueniret: ac responsum esse: tunc in fata illum concessurum cum filia hippodamia nupsisset: igitur filia nuptias ueritus decreuit: ut in perpetua asserua retur uirginitate: hoc pacto existimans uitæ periculum se uitaturum: itaque equorum cursum instituit: a pisa ad Neptuni aram quæ est apud Isthmum corinthi: cursus erat eiusmodi. Oenomaus arietem Ioui sacrificabat: qui uirginem postulabat quattuor equorum ferebatur curru. Oenomaus cursu sequebatur precedente: au rigante Myrtillo: affecutum hasta quæ gestabat manu interficiebat: hoc pacto cum plures equorum uelocitate peremisset. Pelops Tantali filius: qui pifam accesserat: uiso hippodamia id concupiens conubiis corrupto Myrtillo regis auriga obtinere ualuit. nam illi promiserat si se uictorem faceret: primus hippodamiæ concubitum praestitutum: quare meditullum plumbeum Myrtillo curru hippodamiæ edificans cursu dissolutus Pelopem uictorem reddidit: dicente Seneca in Thyeste: Victique falsis axibus pendent rotæ. & Virgi. lib. iii. georgi. de Pelope locutus ait: Victor equus: quæ ex re dolore actus Oenomaus existimans aduenisse responsum si tempus: mortem sibi conscium. Pelops uero sumpta uxore hippodamia illius regnum tenuit: sed cum ab illo Myrtillo pacta reposceret: in mare proiectus est & submersus: qui mari perpetuum nomen dedit: unde Sophocles in Electra εὐτε γὰρ ὄπου τισθεῖς ἀύρι λος ἐκοιμάθη Sanc non solum Hippodamia: sed hippodame a nostris auctoribus dicitur. Virgi. in praefato lib. inquit: hippomeque: nam teste Seruio nomina græca quæ in .e. exeunt plerumque ipsum in ia soluiunt: ut Hippodame: Hippodamia: Penelopia.
- H**ippodes eodem modo scribitur: & sunt populi scythici humana usque ad uestigium forma: sed in equinos pedes desinunt.

desinunt: quos *ἵπποβατα* Herodotus li. historiæ. iiii. uocauit: sed nostri hippodes dicunt.

Hippodromus eodem modo scribit: dici potest equorum cursus. nam ex *ἵππων* quod est equorum & *ἄροσ* cursus componitur: hoc est locus ubi currere spectante populo consueuerant: qui a nostris dicitur circus: ut in ea dictione uidimus.

Hippocrinus cum. i. latino utrobiq; & duplicato. p. atq; .c. exili scribitur: fons est in boetia iuxta quã est aganippe. Dum Cadmus equestri exploratione inquirat: quã nam loca insedisset cam dedit poetis: ut diuulgarent hippocrinem ungula uolantis equi natum fuisse. nam hippi equi: crine. i. fons dicitur: & inde equus pegasus a fonte: qui græce *πῆγῆ* dicitur est cognominatus: ut in dictione pegasus uidebimus: & similiter Aganippe modo consimili penitus nomen accepit. nam agan ualde indicat: & *ἵππος* equus: quasi ualde equus uel equita ut ambo poti fontes facundiam præstare poetis dicti fuerint: unde Ouidius circa initium lib. v. fastorum inquit. Dicite quã fontes aganippidos hippocrines Grata medusei signa tenetis equi.

Hippocoon cum. i. latino & duplicato. p. atq; .c. exili: & duplicato. o. scribitur: fuit teste Homero li. x. iliados patruelis Rhesi trachum regis: a Diomede & Vlyxe interfecti fuerunt.

Hippocrates cum. i. latino & duplicato. p. atq; .c. & .t. exilibus scribitur: habetq; accentum in antepenultima: ut uidebimus in dictione profodia: fuit Aesclepii filius in insula coo genitus: ut ex epistolis Democriti ad illum: & illius ad Democritum habetur. fuit Pythagoræ discipulus: & omnium medicorum princeps: & componitur ea dictione ex *ἵππων* quod est equi: & *κρᾶτος* robur: quasi equorum robur. hic medicina: longo tempore perditam reuocauit in lucem. nam ut scribit Plinius li. xix. naturalis historiæ nulla artium inconstantior fuit: & nunc etiã sæpe comitatur: cum sit fructuosior nulla. hæc primū inuentores suos celo dicauit: & hodie multifariam ab oraculis petitur. hæc ille. Nãq; Apollo primus medicina: inuentor dicitur: Illo dicente ad uirginem Daphnem apud Ouidium libro metamorphoseos. i.

Inuentum medicina meum est: opiferq; per orbem.

Dicor & herbarum subiecta potentia nobis.

Sane Apollo ipse eodem Ouidio teste li. ii. eiusdem operis ex Coronide nymphe filia Phlegiæ regis thessaliæ Aesculapium genuit: & nutriendum Chironi piissimo centaurorum tradidit: a quo medicinã didicit: & ipse plurimum ampliuit. Qua de re dixerunt nonnulli Chironem herbariam medicina: primitus comperisse. Sed ut ait Plinius libro. xxv. naturalis historiæ centaureã herbam comperit: qua ut idem auctor ait: curatus dicitur a uulnere pedis contracto ex lapsu improviso sagittæ herculis e suis manibus illitæ ueneno hydrae. nam cum Chiron herculem excipisset hospitio: & eius arma contractaret: sagitta cadens e manibus illius leuum uulnerauit pedem: dicente Ouidio libro. v. fastorum.

Dũq; senex tractat squalentia tela uenenis.

Excidit: & leuo fixa sagitta pede: sed ut dixit ulterius Ouidius illum nunq; tali uulnere liberatũ: & post nonnum diem miseratione deorum: ne amplius dolore cruciaretur ad caelos tractus: unde ait: Ipse etiam lectas pegaseis collibus herbas.

Temperat & uana uulnera mulcet ope: & infra subdit.

Nona dies aderat cum tu iustissime chiron.

Bis septem stellis corpore cinctus eras. nãq; herculem etiam heracleon ab eo nomine cognominata: herbã comperisse. idem Plinius rettulit: & achillem & achilleam: sed Aesculapius cum alias plures: tum etiã panacem: quã teste Plinio ipso nomine omnium morborum remedia pmittit: a qua filiam nuncupauit. nã *πᾶν* omne: & *ἀκαίριον* importunitatem & molestiam dicit: quasi omnibus doloribus & molestiis subueniret. ueq; cum herbarum uiribus Aesculapius ipse hypolytus occisum in uita pristina reuocasset. iratus Iuppiter eũ fulmine stygiis demersit in undas. sed ut ait Plinius libro. xxix. opera eius clara troianis temporibus uulnerum dũtaxat remediis fuere. Quod equidez dixisse: puto ob Machaonem & Polydarium filios: qui teste Homero libro. ii. iliados ob solertiam medicina: cum aliis græcorum ducibus ex creta ad expeditionem troianã conuocati fuere: ut in suis dictionibus ostendemus. Sed ut ait Plinius lib. xxv. primus omnium quos memoria nouit. Orpheus de herbis curiosius aliqua prodidit. post eum Musæus & Theiodorus polyion herbam admirati sunt. Homerus etiam alias nominatim herbas celebrat: ut moly: cuius inuentione Mercurio assignat. Laudat etiam hos tres flores lotum: crochum & hiacynthum: ab Homero uero ut idem Plinius retulit Pythagoras clarus sapientia primus uolumen de effectu herbarum composuit: & in totum Apollini & Aesculapio diis immortalibus inuentionem & originem assignauit: composuit & Democritus per agratis iam perfidis arabia: athiopia: ægyptiq; magis: in quibus incredibilia dictu affirmavit: nã inter alia dixit Democritus: ut ait Plinius credidit Theophrastus esse herbom: cuius contactu illata a Pico exiliret cuneus a pastoribus arbori adactus. Zanthus etiam libro historiarum. i. tradidit occisum draconis catulum reuocatum ad uitam a parente herba quã balyon nominat: eadẽq; tilonem: quem draco occiderat: restitutum saluti. Iuba etiam in arabia reuocatum quadam herba ad uitam hominem tradidit: quã ut dixit Plinius etia: si fide earent: admirationem tamen implent & cogunt confiteri multũ esse quod uero super sit: & refert plaroseq; existimasse: nihil non herbarum ui effici posse: sed plurimarum uires esse incognitas. Sane Pythagoras &

e

Democritus tēpore Hippocratis fuisse: sed ut Plinius libro. xxix. mirum dictū sequentia a troianis temporib⁹
in nocte densissima latere usq; ad pelopónesiacū bellum: Tunc medicinā reuocauit in lucem Hippocrates
genitus in insula coo: quod bellum ut idem ostendit libro. xxx. eiusdem uoluminis: gestū est a tricentesimo
urbis nostrae anno: & cum romana urbs teste Solino in initio de memorabilibus mundi fuerit post troianum
bellum anno quadringētesimo trigēsimotertio: constat medicinā artem delituisse anelis septingentis trigē
tatribus. At Hippocrates ut idem Plinius proficit: eūz fuisse mos liberatos morbis scribere in templo eius
dei qui auxiliatus esset: ut postea similitudo proficeret: ex his scripturis excerptisse eam tradit: quaz sane ar
tem ut in epistolis ad Democritum ipse idem ostendit in nullo. prorsus quāstū fuisse certum est. Quare eūz ue
nientem ab illyricis pestilentia teste Pli. li. vii. prādidisset ipse Hippocrates: & discipulos ad auxiliandum p
urbes dimississet: ob id meritum honores illi: quos Herculi decreuit gracia. Post Hippocratem uero auxit
artem protideus sylvibriae natus & eius discipulus qui eam ad uectigal redigere cōcepit: horum placita: ut
Pli. xxix. lib. profequitur Chrysippus ingenti garrulitate mutauit: plurimūq; & ex Chrysippo discipulus
eius Herasistratus accepit Aristotelis filia genitus. Hic Antiocho rege sanato centum talentis donatus est: a
rege Ptolomao filio eius. idem Pli. prāfato li. vii. rettulit magnam Critobolo famam aduenisse: qui parum
ante Herasistratum fuit: extracta Philippi Regis oculo sagitta: & circa deformitatem oris curata orbita
te luminis. Sed alia interim factio ab experimentis se cognominans: empericum cepit in scilia a Cronte
agrigeno Empedoclis & Chrysippi auctoritatem condēnante. de quibus in suis dictionibus uidebimus
post hos Herophilus oia hāc condēnans ad muscos uenarum pedes pulsu discreto per etatū gradus me
dicinā reduxit: scrutabaturq; morboz causas & uini rationez instituerat: s; ut ait Pli. in prāfato. xxx. li. de
serta deinde & hāc secta est: quoniā necesse erat in ea litteraturam scire. Interz ut auctor est Cassius Emina
ex antiq; historicis prim⁹ qui romā e medicis uenit: fuit a pelopóneso Archagat⁹ Lysanie filius. L. Aemilio
. M. Licinio consulibus anno urbis qngentesimo trigēsimocinto: eiq; ius quirinum datur & tabernā in cō
pito acilio emptā. hic primo uulnerari⁹ mox obsecandi urēdiq; scēuitiā carnifex appellat⁹ fuit: & cū alii ad
currerēt grāculi idēq; efficerēt: in tediū eū arte medicinā oēs deuenerūt. Quare a. M. Catone censorio me
dici cū sua medicina reprobati urbe & italia pulsi sunt: anno urbis sexcētesimoqnto: colq; nō artifices sani
ratis: s; hominū carnifices censuit: ut ex eius epistola ad. M. filiu; intelligi pōt: cui⁹ uerba sunt: Dicaz de istis
grācis sub loco. M. fili qd athenis habeā exquisitū: & qd bonū sit eorum: litteras inspicerē nō pdiscere uni
eā nequissimū & indocile genus eorū: & hoc pūtabā interdixisse. Quādoq; ista gēs suas litteras dabit: oia
corrūpet. Tū etiā magis si medicos suos huc mittet: iurauerūt iter se barbaros necare oēs medicina: sed hoc
ipm mercede faciunt: ut fides his sit & facile dispdant: nosq; didicit barbaros & spurcius nos q; alios apifi
cos appellatione sadabāt. hāc ipse Cato: ideoq; tradunt tēpluz Aesculapii etiā cū reciperet is deus extra ut
beni fecisse iterūq; in insula. Nāq; ut late narrauit Lūius circa finē libri. x. ab urbe. cū romana urbs triennio
peste laboraret: inspectis libris sybillinis decē fuerunt a senatu missi legati: qui ex epidauro deū Aesculapiū
in specie serpentis romam adduxerunt: cuius aduentu urbs statim a peste liberata est. unde ut latissime nar
rauit Ouidius li. metamorpho. xv. de Aesculapio locutus. *Et hanc in uentura mactat opem*
Sedesq; sibi circūspicit aptas.
Scinditur in geminas partes circūfluus annis.
Insula nomen habet: laterumq; a patre duorum.
Porrigit aequales media tellure laertos:
Huc se delata pinu phabeus anguis
Contulit & finem specie caeleste resumpta.
Lūctibus iposuit: uenitq; salutaris urbi. Pulsi ergo ex Italia medici diu post Catonem excepti sunt. nā ut ait
Pli. prāfato. xxx. li. solam hāc artū grācae mūdū exercet romana grauitas: & in tāto fructū paucissimi q
ritum attigere: & ipi statim ad grācos transfūgere: imo uero auctoritas aliter q; grāce eam tractantibus: &
apud impitos expertesq; linguā nō ē: ac minus credunt quā ad salutem suā pertinent si intelligunt. Qua de
re in hac solā artū euenit: ut cuiūq; medicū se proficenti statiz credat: cū sit periculū in nullo mēdatio ma
ius: non tamē illud ituemur: adeo blāda est sperandi p se cuiq; dulcedo. Nulla prāterea lex quā puniat in
scitiā capitalez: nullū exemplum uindictā: discunt periculis nostris: & experimēta p mores agunt: medicōq;
tantū hominē occidisse summa ipunitas est. hāc ille: & li. xxv. ait: Minus hāc artē q; par erat nostri celebraue
re oīuz utilitatū & uirtutū rapacissimi. Primusq; & diu solus idem ille. M. Cato oīum bonarum artū magi
ster: paucis dūtaxat attigit boum etiā medicamina non omīssa. post eū unus illustriū tentauit. C. Eualgi⁹ eru
ditione spectatus iperfecto uolumine ad diuū Augustū inchoato prāfatione religiosa: ut oībus malis hūa
nis illi⁹ potissimū principis semp medicet maiestas: ante hunc cōdiderat solus apud nōs: quod equidē inue
ni Pompeius Leoneus magni Pōpei libertus: quo primū tempore hāc scientiā ad nostros puenisse aiaduer
to. Nāq; Mithridates maximus sua etate regum: quē debellauit Pōpeius ante oīuz ante se genitorū diligen
tissimus uita fuisse argumentis potius q; fama itelligit. Vni ei excogitatū libere quottidie uenenū prāsum
ptis remedijs: ut cōsuetudine ipsa innoxū fieret: primo inuēto genere antitoti: ex quib⁹ unū etiā nomē eius

retinet. Illum solum mortalium Mithridatē uigintiduabus linguis locutū certū est: nec subiectis gentib⁹ illum hominē per interpretē appellatū ab eo annis sex & quinquaginta: quibus regnauit. Is ergo in reliqua ingenii magnitudine medicinā peculiariter curiosus & ab oib⁹ subiectis qui fuere pars magna terrarū lingua exquirens: scriniū cōmentationū hāc & exēplaria effectusq; in arcanis suis reliquit. Pompeius autē oī regia praeda potius transferre ea sermone nostro libertū suū Lenoēū grāmaticā artis doctū iussit. uitzq; ita profuit nō minus q̄ reipublicā uictoria illa ad Mithridatē etiam teste eodem Pli. in prafato libro Asclepiadis medendi arte clari uolumina cōposita extant: cu; sollicitatus ex urbe roma praecepta pro se mitteret: hunc dixerat Pli. li. vii. eiusdem uoluminis fuisse prufiensē. & li. xxvi. dixit primum fuisse magistrū rhetoricā: & nec satis in ea arte quaestuosum: & ad alia sagacis ingenii: & ad medicinā artē se repente conuertisse atq; ut necesse erat homini: qui nec id agisset: nec remedia nosset: meditata quotidie oratōe blandiens oīa abdicauit: & totā aliōz medicinā reuocando ad qnq; res redegit: uidelic; ad abstinentiam cibi: potus & ueneris: fricationē corporis & ambulatōez modestā. Quā quisq; sibi met prestare posset. Quare uniuersū ppe humanū genus circūagit in se non alio mō: q̄ si cālo emissus aduenisset. reparata etiam rōne qua unum aegris mederet dando etiam frigidam aquam: & ut auctor est. M. Varro alia quoq; blandimenta excogitauit iam suspendendo lectulos: quoq; iactura aut morbos extenuaret: aut somnos allicere. Concedebat etiā balnea auidissima hominū cupidine: qn alia multa dictū grata atq; iucunda magna auctoritate constituit. Nāq; & uomitiones supra modum arguebat: & medicamētorū potus stomacho inimicos dixit. Is teste Apulegio li. iiii. floridori cū sese forte a rure suo reciperet. In pomeriis ciuitatis uidit circūspectū funus ab ingenti numero: moxq; illud addiit ptractauitq; corpus hominis: & per quaedā signa inuenit in illo uitā: cūq; clamaret: ut reportaret a rogo domū pars medico annuebant: & reliqui obsistebāt. tandem uelut ab inferis domum relatus est: moxq; recreauit spiritus: & animā in latibus corporis delitescētes suis medicamentis uniuerso corpori restituit: q̄ obrez uelut deus fuit ab hominib⁹ honoratus: quod tetigit Pli. lib. vii. cum ait relatu e funere hominē conseruauit: & subdit Pli. sed maxime sponfione facta cu; fortuna me medicus crederet. si unq; inualidus ullo mō fuisset. Sicq; uictor suprema in senecta lapsu scalarū exanimatus est. Veniunt his tēporibus romam medici q̄ plures & uiri celebres: ut Cassius Calpitanus Aruncius Rubrius: inter quos Antonius musa fuit: qui contraria medicina a sectatoribus Themistōis qui discipulus fuerat Herophili diuum Augustū graui periculo exemerat: ob quod illi Augustus statuā ex aere iuxta signum Aesculapii locari mandauit cōlūitq; eū semper amicitissime: ut testis est Suetonius in uita Augusti. Post hunc exort⁹ est Vecti⁹ ualens: qui teste Pli. li. xxix. adulterio Massalinā uxoris Claudii Caesaris nobilitat⁹: pariterq; eloquētia assentator: potentia nactus nouā instituit sectam. At Neronis principatu eadem uis ad Thessalum transfiliuit delentē cuncta placita: & rabie quadā in oēs quimedicos perorantē. Idem teste Galieno li. i. de regimine sanitatis: & similiter li. i. de ingenio: librū ad Neronem scripsit: in quo cunctis medicis philosophis tā ueteribus q̄ modernis seipm effremata quadā temeritate praeponuit: Hippocratēq; oīūz medicorū principem maxime supplantauit hunc Galienus ipse ignorantissimū fuisse ostendit: nec inter medicos: sed inter textrices sordide creuisse: cū eius pater lanā pectinator: & mater textrix fuerit. Interim ut eodem li. profecquit Pli. su peruenit massiliensis Critias: qui ad motus sydes ex Ephemeride mathematica cibos phibens: horas obseruans: auctoritate Thessalum praecessit: diuitiasq; reliquit innumeras. post quē repente ex eadem massilia urbem Charmis inuasit: & damnatis non solūz prioribus medicis ueg & balneis aqua frigida etiā hybernis algoribus lauari suasit quasi cōtraria necessario contrariis curarent: & ut ait Pli. meruit aegros in lac⁹ & uidebamus senes consulares usq; in ostentationē rigentes. Quā de re extat etiā Annei Senecae astipulatio: nec dubium est omnes istos famā nouitate aliqua aucupantes aias statim nostras negociari. hinc ille circa aegros miserē sententiā concertatōes nullo idē cēfente ne uideat assertio alteri⁹. hinc illa infelicitis monumēti ascriptio turba se medicorū perisse. Interim pdiere ex nostris & exteris auctores nōnulli celebriores: q̄ & herbarum naturas & pluriū rez qualitates suis libris annotauere. Ut ex nostris Macer ueronensis qui tēpore Augusti uolucrū qualitates: & herbarū naturas uersu expressit: de quo Ouidi. li. iiii. tristium inquit. Sape suas uolucres legit mihi gradior aeo. Quaeq; necet serpens: quae iuuat herba macer. Quaeq; similiter rex arabum non solū herbarū: sed lapidū etiam species nomina colores: & quib⁹ in regionib⁹ ualeat cōperiri: magno uolumine ad Neronē principem scripsit. Eiusdem meminit Plini. lib. xxv. dicens Euax Dionysius & Metrodorus herbarū effigies pinxere: atq; subscribere effectus. Verū ut subdit pictura fallax est ex coloribus tā numerosis praesertim in emulatione naturā multū degenerare transcribentiū forte uaria. Praeterea non pagē est singulas earū aetates pingi cū quadripartitis uarietatib⁹ anai faciem mutent. hāc ille. Post hos fuit Dioscorides uir militaris: & i herbaria arte mirabilis: q̄ qnq; uoluminib⁹ uirtutes herbarū arborum lapidū aromātū aialiu; accuratissima doctrina descripsit: imo ut de seipso testat. Quaeq; inquit in his libris posui: non ex opinione aut fama cognoui: s; ex electione & expimēto didici. Vidi ego apud constantinopolim pulcherrimum eius auctoris codicē antiquissimis grācis litteris exaratum. In quo nō solum herbarum effigies: s; uolatiliūz quadrupedūz & reptiliū tanto artificio & ppietate depictae erāt: q̄to

natura ipsa: utputo producere potuit. At Plinius de seipso loquitur nobis inquit certe exceptis ad modum paucis contigit reliquas: de quibus. s. tractat herbas contemplari scientia Antonii Castoris: cui summa auctoritas erat in ea arte nostro aeuo uisendo hortulo eius: in quo plurimas alebat centesimum aetatis annum excedens: nullum corporis malum expertus: ac ne aetate quidem memoria aut uigore concussis: Sane temporibus Domiciani Traiani Hadrianiq; & Antonini pii nonnulli medici ex graecia ipsa urbes inuasunt: & Progenes primum uir astutus & callidus: qui astutia & arte graeca magis q; scientia medicinae famam & quae sibi queritabat: cui Archigenes alter graecus tempore & ipsius Domiciani successit: qui euz assentator esset & mulieribus q; facillimus: grande romae sibi comparuit quastum. contra cuius mores & inscitias Galienus in libris suis saepe inuexit. Galienus uero doctissimus: & ea aetate in medicina singularis romam principatu traiani deuenit: eratq; oriundus ex pergamo oppido asiae celeberrimo: sed romae temporibus Antonini pii floruit: ut idem de seipso diuersis in locis testatur. hic in ea arte omnes praeter Hippocratez supasse creditur: composuitq; libros multos & Hippocratis omnia scripta miro ingenio explanauit: & ut graecus quidam medicus mihi rettulit centum & quinquaginta uolumina in ea facultate edidit. Post illum uero Rasis quidam poenus fuit: qui lingua arabica ex omnibus ante se medicinae auctoribus uolumen collegit. Sed distinctius & scientius: post eum in eadem lingua Auicenna hispalensis effecit: qui cum reliquorum scripta uiderit: tum maxime Galienum secutus est: quem suo li. i. de infrigidandis medicor; principem appellauit. Post hos coeperunt Itali in ea facultate plurimum pollere: ut petrus de apono patavinus uir in omni aetate admirandus: tum in philosophia: tum in his quae ad medicinae theoricam spectant: diuersis conciliando opiniones sua doctrina clarissimus est habitus: unde & conciliatoris cognome adeptus est. Quin & ad problemata Aristotelis multa addidit: & illa ipsa subtili expositione declarauit. Hunc non longe post Thaddaeus florentinus secutus est: qui adeo obscura omnia Hippocratis & aliorum principum in medicina detexuit & explanauit ut alter Hippocrates suo tempore habitus fuerit: diuitiasq; cumulauit innumeras: nam a principibus Italiae conuocatus. laureos in mercedem diurnam pacisci consueuerat. ab Honorio uero summo pontifice semel uocatus: non prius accedere uoluit: q; centum aurei illi in diem statuerent: unde liberatus pontifex decem milia illi aurorum condonauit. Tandem octogenarius moritur bononiae circa annos domini mille ducentos septuaginta: Qua aetate etiam Accursi. florentinus legum glosator floruit. Thaddaeo uero successit similitur Trufianus florentinus: qui plusq; comentum super rethorice Galieni mira doctrina conscripsit. hic cum in practica artis medicinae ut multi serunt infortunatum se conspiceret religioni se totum dicauit: & chartu sinus effectus est monachus. Post hunc floruit Dinus de garbo florentinus similitur & Thaddaei discipulus qui patrem habuit Brimuz nomine & arte chirurgiae clarissimus: ut Thomas eius Dini filius in summa qua de arte medicinae scripsit attestat. Dinus uero adeo utilia in Auicennam scripsit comentaria: ut sine illis Auicennae doctrinam stare non posse a nonnullis creditum sit. Scripsit etiam in Galienum de malicia uariae complexionis: & in Hippocratem de natura foet;. Quin & in philosophia uarias & pulcherrimas disputauit: ac teteminauit quaestiones: hunc non inferiori ingenio nec fama secutus est eius filius Thomas: post quem floruit Christoforus de honestis patria bononiensis: fuit & Marsilius similitur patavinus: qui multarum rerum cognitione: & scriptorum subtilitate sua aetate praecelluit: quem Iacobus de foro liuia secutus & fama & ingenio superasse creditur. hunc Vgo senensis nostris temporibus secutus est. Qui diuinitate quadam ingenii: & peritia medendi omnes qui ante illum apud nostros floruerunt: excelluisse creditur. Cuius uita inelyta filius eius Sozinus philosophus similitur & medicus. eleganti stilo scripsit. Sed ut putamus ad Vgonem summum subtilitatis facultatis medicinae peruenit: quae iam declinare uideat. Et haec de Hippocrate: ac de successoribus eius quae nouimus breuiter dicta sufficiant.

Hippolytus cum. i. latino sequente duplicato. p. & penultima cum. y. graeco: ultima cum. t. exili scribitur: fuit filius Thesei atheniensium ducis ex Hippolyta Amazonum regina secundum Iustinum: uel antiopa secundum Senecam in Hippolyto natus: & componitur ab hippos: quod est equus & λύω qd est discerpo: seu dissoluo: eo qd ab equis discerptus fuit: ut uidebimus in dictioe phaedra. Nam ut ostendit Plato in eo libro qui de nomine Cratylus inscribitur: hoc ut alia q; plurima non uera fuerunt nomina: sed a poetis coeacta. Unde ab euentu fabulae nomen hoc inditum assumpsit.

Hippolyta eodem modo cum superiori scribitur: & fuit mater Hippolyti: quam Antiopam uero nomine dictam quidam uolunt: & ab euentu filii sic postea cognominata asserrunt: de qua Virgilius libro. xi. aeneidos meminit cum ait: Bellantur Amazones armis: Seu circum Hippolytem: seu se cum martia curru. Pantelesia refert. Namq; ambae fuerunt Amazonum reginae: sed ab Hippolyta deuidta Hercules balteus abstulit.

Hippolochus in caeteris eodem modo: & in ultima cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Homero libro iliados vi. filius Bellerophontis: & Glauci pater. Alter teste eodem lib. xi. fuit Antimachi troiani filius: qui una cum Pisandro fratre ab Agamemone in troiano bello interfectus est.

Hippomanes eodem modo scribitur: est teste Seruio super. iii. georgicorum uirus defluens: ex equarum in equinibus: quo tempore feruntur in amoris furorem. Hesiodus uero dixit herbam esse: quam si comederet equi furorem paterentur: & dicitur ab ἵππων id est equorum uania furia: unde etiam a poetis ponitur p

ea caruncula in fronte equi pulli nata: quam si quis matri praeberet nunquam deinceps pullum amaret. Et in quocumque significato neutrum est terminatum in es: nisi cum pro uiri nomine ponitur.

H ipocrateia prima cum .i. latino & unico .p. sequens cum .pf. & .i. latino: antepenultima cum .c. exili & penultima cum .t. similiter absque aspiratione scribitur: fuit uxor Mithridatis: quae summe uigilum suum dilexit.

H ypsipyle prima & penultima cum .y. graeco: antepenultima cum .pf. & .i. latino scribitur: fuit Thoantis Lemniadum regis filia: dicente Statio libro .v. thebaidos: ubi induxit narrare genus suum Adraсто argiuorum regi: Claro generata Thoante: Seruitium hypsipyle uestri fero capta Lycurgi. Et ut ipse Statio scripsit: cum Venus Vulcani coniunx: indicante sole .a. marito in Lemno insula cum Marte adulterari palatium comprehensa fuisset. Lemniades aliis cum sacra diis peragerent: Venerem ipsam adulterari sine honore liquerunt: quae illis irata hircinum fetorem omnibus immisit: ob quod a uiris suis spretae cum ad bella contra uicinos thraces illi exissent: consilio statuerunt publico occidere omnes cum redirent. Quod cum fieret sola Hypsipyle patri Thoanti peperit: quem nauis expositum Bacchus pater ad eam insulam prospera navigatione perduxit. At Hypsipyle constructo rogo in propria regia: alterius suppositi funera pro patre: quem occidisse aiebat celebrauit. Inde uero paulo post transeuntibus cum argonautis Iasonem: ab his foeminis hospitio ac lecto suscepti sunt. Et ab Hypsipyle Iasonem: qui cum ea iam duobus annis demorantes orantibus sociis pro discessu: & promisso reditu: ut testis est Ouidius in sexta epistolarum Heroidum grauidam illam reliquit: quae gemellos deinde peperit: Thoantem .s. & Euneum: quos alio alendos dimisit: ne secundum suas ipsarum leges in insula masculi nutrentur: hos nisi casu postea reuicere non ualuit. nam paulo post fama subit portum uentum translata thoantem Fraternali regnare coo. Ex quo Hypsipyle tamquam perfida a lenitatibus poscitur ad supplicium: quae cum fugeret a piratis in littore capta Lycurgo regi nemae dona data fuit. In cuius seruitio dum filium ipsius regis Opheltem ipsa nutrix aleret: & redeuntibus ab obsidione thebarum regibus argiuis: ac in nemae silua siti pene pereuntibus: interrogata de aqua illos ad langiam fontem perduxit: & quoniam esset interrogaretur: & suos illa enarrasset casus filii qui cum Adraсто erant matrem esse dignoscere in ipsius profuerunt amplexus. Sed dum inter haec moratur infans: quem inter flores & herbas ludentem liquerat a serpente necatus est. Quod Lycurgus pueri pater sentiens: ira inflammatus eam inferias nato mittere accurrebat: sed a regibus & filiis auxilia implorans saluata est. Quae uero deinde illi contigerint: nec apud graecos nec apud latinos memini me legisse.

H ira cum .i. latino & unico .r. scribitur: fuit maritima urbs in agro propinqua pylo: sub Agamemnonis dominio ut ostendit Homerus libro .ix. iliados.

H yrcania prima cum .y. graeco sequens cum .c. exili: penultima cum .i. latino scribitur: Est in asia scytharum regio: ut. Qu. Curtius de gestis Alexandri: & Plinius libro .xvi. attestantur. Quod Seneca in thyeste confirmauit dicens: Quoniam ista regio est: an sub aeterna niue hyrcana tellus. Et Lucanus similiter libro .iiii. Tinxere sagittas: Errantes scythiae populi quos gurgite batros. Includit gelido uastisque hyrcania siluis: quae teste eodem Curtio pantheris & pardis abundat pluribus: sed maxime tigribus: Quod Lucanus etiam tetigit libro .i. in oratione Caesaris ad socios cum dixit.

Vtque ferae tigres nunquam posuere furorem.

Quas nemore hyrcano matrum dum lustra sequuntur.

Altus caeforum pauit cruor armentorum.

H yrgis prima cum .y. graeco: & ultima cum .i. latino scribitur: fluuius est scythiae: quia teste Herodoto libro .hi. storiarum .iiii. intrat in tanaim.

H yria prima cum .y. graeco: penultima cum .i. latino scribitur: fluuius est boetiae: de quo Homerus li. ii. iliados meminit: & facit gentile hyriates.

H yrmos cum .y. graeco scribitur: & dicitur quasi syrmos quod est tractus. Nam series est orationis uel constructio tenorem suum in multis uersus protendens: ut apud Virgilio .li. aeneidos .i. Est in secessu longo locus insula portum Efficit: & reliqua: ubi sit tractus usque in id Horrentisque atrum nemus imminet umbra. & libro .vi. Principio caelum ac terras camposque liquentes: Lucentemque globum lunae: titaniaque astra: Spiritus inter alit. Vnde teste Seruio hyrmos longissimum est hyperbatum.

H yrcades prima cum .y. graeco: antepenultima cum .ae. diphthongo scribitur: fuit teste Herodoto libro .hi. storiarum .i. uir mardus: qui primus ex Cyri exercitu muros sardiium ascendit.

H irpi cum .i. latino scribitur: uocabulum est fabinum: & ut puto a graeco corruptum. Cum a graecis etiam fabini originem duxerunt: significatque teste Seruio apud nos lupos: quare ab ἄρπαι quod est rapax forsitan deductum fuit. Nam ut idem Seruius super .xi. Virgilii refert: fuerunt populi habitates in monte Soracte: qui cum Diti patri aliquando sacrificarent: cum mons ipse manibus consecratus esset: & uenientes lupi exta rapuissent illos diu secuti sunt: quosque tandem ad quandam pestiferam speluncam aduenerunt: unde pestem contrahentes habuerunt responsum posse eam sedari si lupos imitarentur .i. rapto uiuerent. Quod postquam factum est dicti sunt populi hirpisorani .i. lupi Ditis: cum Pluto eorum lingua Soranus uocatus

esset: cuius rei memor Virgi. Aruncē ex eo loco ducentem originez lupo cōparauit li. xi. At uero Plinius lib. naturalis historię non populos fuisse hirpos dixit: sed per paucas phaliscorum familias: quę sacrificiuz annuum ad Soractis monte; Apollini celebrabant: id operantes: ut ait Solinus gestulationibus religiosis: & impune ardentibus lignorum struibus in honorem diuinę rei insultabant: flammis parentibus illis. Quibus ob deuotionis ministerium senatus perpetuo consulto omnium numerum uocationem dedit. Vnde Aruns apud Virgilium li. xi. Superos sic uoce precatur.

Sanguine deum sancti custos soractis Apollo:

Quem primi colimus: cui pineus ardor aceruo.

Pascitur: & medium fratri pietate per ignem.

Cultores multa premimus uestigia pruna.

Dat pater. & reliqua. Varro autem ubique teste Seruio religionis expugnator cum quoddam medicamentum describeret: ait ut solent hirpini. qui ambulaturi per ignes medicamento plantas tingunt: hæc ille. de his forte intellexit Virgi. li. aeneidos. vii. cum ait.

At mēsapus æquum domitor neptunia proles.

Quem neq; fas igni cuiq; nec sternere ferro: & subdit.

Hi fesceninas acies equoq; phaliscos

Hi soractis habent arces. & reliqua.

Hyrtaeus cum. y. græco & t. ac. c. exilibus scribitur: fuit uir troianus ex ida monte: qui filium habuit Nisum Aeneę comitem: a quo Virgilius patrōnymicum ducens ait: Cyrtacides comitum Aeneę quę miserat ida. habuitq; teste Homero li. xii. iliados alterum filium nomine Asium.

Hyrus cum. y. græco scribitur: nomen est uiri proprium: de quo Ouidius in remediis amoris: Cur nemo ē hęc catem: nulla est quę ceperit hyrum. Nempe q̄ alter egens altera pauper erat.

Hispon cum. i. latino scribitur: & est nomen uiri proprium.

Hispania cum. i. latino utrobique scribitur: regio est Eruropę quę a montibus pyrenicis incipiens: ut dixit Apianus clarissimus historicus: & per columnas Herculis circuiens usq; in borealem oceanum protenditur: ita ut omnia in eo circuitu ad hispaniā spectent: cuius magnitudo ut ait multa est: & incredibilis in unica regione. Nam decem milibus stadiis latitudo commensuratur. longitudo uero prorsus eadem esse uidetur. Quam gentes quoq; diuersę & uariis nominibus cognominatę inhabitant: quin & fluuios plures nauigabiles continet: minoresq; alios diuersos & quāplurimos in illos defluentes. Terra quoque est scēlix: & optimarum rerum fertilis. hæc ille. ut ad uerbum ex illo traduximus: Nam sita est hæc regio inter aphricam & galliam a septentrione pyrenis montibus clausa: reliquis partibus undique mari conclusa. Interfluunt eam flumina magna bethys mineus iberus & tagus aurum trahens: ut in asia pactolus & hermus. habet prouincias sex taraconensem: carthaginensem: lusitaniam: gæletiam: & bethicam. hæc eadem prius iberia ab iberis ante cognominata fuit. Postea ab Hespero fratre Atlantis hesperia. Vlma ab hispali urbe hispania nuncupatur: cuius urbis acculas Cæsar grauiter increpuit. Quod Cneo: & sex filiis Pompeii magni fauerant. Sane eam dictionem aspirari antiquę inscriptiones ostendunt: sed duæ ab historicis cognominatę hispaniæ ceterior: quę est in septentrionali plaga: & a Pyreneo usq; ad carthaginem porrigitur. Vterior quę in meridie a celtiberis usq; ad gaditanum fretum extenditur.

Hyspeus cum. y. græco scribitur: fuit arcadię rex: quę nonnulli Cyrenes fuisse patres credunt. Virgi. uero eā fuisse Penē fluiui filiam in libro georgico. iiii. ostendit.

Hystaspes cum. y. græco & t. exili scribitur: fuit pater Darii persarum regis.

Hysteron cum. y. græco & t. exili scribitur: dicitur a nostris ultimū: & inde hysteron proteron figura nominatur: cum sententia ordine cōmutatur: ut postq̄ altos tetigit fluu. & ad æquora uenit. Nā prius ad æquora uenit q̄ tangeret fluu. Virgi. li. georgi. i. Area tum primuz ingenti est æquanda cylindro. Et uertenda manu. Nam primus manu uertitur: q̄ æquetur cylindro.

Hysterologia prima cū. y. græco. & sequēs cum. t. exili scribitur: dici potest a nostris sermo præposterus.

Histiaus cū. i. latino utrobique: & a. diphthōgo i penultima scribitur: fuit teste Hero. li. histo. vi. mylesioge tyrannus.

Histia cōdē mō scribitur: ciuitas fuit in euboia: de q̄ meminit Home. li. iliados. ii. τὸ λυγρόν οὐκ ἔστιν αἶμα.

Historia p. i. latinū & t. exile scribitur: & ab ἱστορίαν: quę est spectare & cognoscere significat. unde & ἱστορία scēntē uocat: & ἱστορία est sciendū: s; primū a græcis aspirat. unde nos historiā cū aspiratione deduximus: reliq̄ non aspirant. Sane teste Gellio li. v. noctium atticę historiā ab annalib; quidā differre eo putant: q̄ cui; sit utrunq; rege gestę narratio: eage tamen pprie rerum sit historia: quib; reb; gerendis interfuerit is qui narrat. Annales uero esse cū res gestę pluriuz annoz obseruato cuiusq; anni ordine deinceps cōponunt. Quas sane differentiā acceptasse Seruū in. i. aeneidos certum est. S; clarius ea differentiā cōcipitur ex libro Sempronii Afellionis primo ostendentis: q̄ inter annales & res gestas interfuit. Verum inter eos inquit qui annales relinquere uoluissent: & eos qui res gestas a romanis pscribere conati essent: omnium reg; hoc interfuit.

Annales libri tantummodo quod factum quoquo anno gestum sit demonstrabant. i. quasi qui per Darium scribunt
 quia graeci ἐπισημῶν Δα uocant. Nobis non satis esse uideo quid factum esset id pronunciaré: sed etiam quod con-
 silio quaque ratione gesta essent demonstrare: & paulo post idem Asellio in eodem libro. Nam neque alacriores ad re-
 pu. defendendam: neque segniores ad rem perperam faciendam annales libri commouere quicquam possunt.

Histopus cum. i. latino & t. absque aspiratione scribitur: genus est nauis: quam teste Gellio actuariam dicimus.

Hystrix prima cum. y. graeco: & ultima absque aspiratione: & i. latino scribitur: est aialis genus: quod teste Herodo-
 & Plinio libro. ix. naturalis historiae maxime in india aethiopia: & aethiopia crescit: ericio simile: spinis tergis hirsu-
 dum habens: quas tenfa cute plerumque laxatas uoluntaria iaculatione iacit: & assiduis aculeorum nimbis ca-
 nes uulnerat insequentes. Et sex hybernis mensibus latet.

Histrio cum. i. latino utrobique scribitur: & licet a graeca dictione descendat: quae minime aspiratur: aspirationem
 tamen apud nostros suscepit. Nam teste Festo huiusmodi scaenici a nobis histriones uocati sunt: quia primus
 qui hanc artem romae exercuit ab istria profectus est: sed certissimum est istriam nullo modo aspirari. At uero
 Livius & Valerius maximus non ab istria: sed ab etruscia illum uenisse dicunt: a quo eiusmodi nomen tra-
 ditum fuit: quare non graecum sed etruscum uocabulum est. Similiter Cornelius Tacitus ab etruscis histo-
 riones accitos dixit: & a tyriis equorum certamina. Quos laudatissimo primum usum fuisse habitos uidemus
 in dictione Aescopis. Nam hi quoque personati in scaena tragedias agebant: comediaeque uoce & corporis ge-
 stura. Unde ait Cicero: histro si paululum extra numerum: aut si uersus pronuntiatus est una syllaba breuior
 aut longior exibat exploditur. i. pulsatione manuum eiicitur.

Hysquianus prima cum. y. graeco sequente. u. scribitur: herba est medicinalis: quae a nostris dens caballinus uocatur.

Hodius cum. i. latino scribitur: fuit teste Homero libro. ix. iliados unus ex graecorum preconibus in bello troiano.

Hoethym cum. ce. diphthongo & th. aspirato sequente. y. graeco scribitur: populi sunt.

Hoetichius prima cum. ce. diphthongo sequens cum. t. exili & y. graeco: penultima cum. ch. aspirato & i. latino
 scribitur: fuit teste Homero. li. vii. iliados uir Achius longe optimus artis statuariae opifex: qui apud helen habitabat.

Holos cum unico. l. scribitur: & dicitur latine totus. Oulus uero sine aspiratione latinum est: & uenit ab oleo uel
 olo quod sine aspiratione scribitur.

Hololaps similiter cum aspiratione & simplo. l. scribitur: dicitur a nobis totus flammis.

Holor cum aspiratione similiter & unico. l. scribitur: auis albae nomen est: quam quidam cynuz putant: & dicitur quae
 si holos. i. totus oreos albus: de quo Ouis in heroidibus: Sic ubi fata uocant udis abiectus in herbis. Ad uer-
 da maendri concinit albus holor: & Virgi. in bucolico: Argutos interstrepere anser holores.

Holocausta similiter cum unico. l. & c. & t. exilibus scribitur: ea sacrificia dicebantur: in quibus tota hostia com-
 burebatur. Unde componitur ex holon quod est totum & caustum combustum.

Holographum simili modo cum unico. l. scribitur: dici potest a nostris totum scriptum & capi consuevit pro-
 testamento testatoris manu penitus scripto.

Holosathron cum unico. l. & th. aspirato scribitur: dici potest undique quassatum. Nam componitur ex holon
 quod est totum: & σάτρον quassatum: quo nomine Plinius libro. xx. naturalis historiae dixit genus quoddam
 petroselini cognominari.

Homerus cum aspiratione principii: & unico. m. scribitur: fuit omnium poetarum clarissimus: cuius matrem teste
 Herodo. in eius uita Erithis uocata fuit: pater uero quos fuerit ignorat. Aristo. lib. iii. de arte poetica: ut rettu-
 lit Plutarchus Daemonem quendam illi patrem fuisse dixit. Alii uero aliter senserunt: ut de genere patria & uita il-
 lius uariae sint sententiae: ut fati sit de eo tacere: quam aliquid affirmare. Nam si ab ephoro ut Plutarchus refert pa-
 triam queras cum aeuus dices. Si a Pyndaro omnium lyricorum principe: uidelicet tu smyrneum tuum chiium asseuerabit: si ab
 Antimacho & Nicandro colophoniu celebrat: Sin autem & ab Aristarcho & Dionysio thracio haud dubitabit
 atheniense dicere. Demum cum Simonides chiium Aristo. leceus fuisse scribat non desunt qui eum ex cypro salami-
 niu aut argiuum esse contendunt. Quae ita tempestate fuerit: tam uariae sententiae sunt: ut nesciamus quid efferre. Nam
 aliqui teste Plutarcho eum asserunt temporibus belli troiani natum fuisse. Alii uero post troianum bellum annis centum
 Nonnulli autem centum quinquaginta. Scripsit autem poeta hic clarissimus ut subdit Plutarchus poemata duo: ilia
 den. l. & odyssea. Quorum alterum bellum troianum: alterum Vlyxis uarios errores cecinit: Batracho myomachi
 am uero non sibi uideri Homero esse attribuendam. dixit idem Plutarchus quoniam & margitez Homeri itideus esse
 negauit: de huius uero nullam prorsus fecit mentionem. Alii uero & haec omnia Homero ascripserunt. hic ut
 Quintilianus quemadmodum ex Oceano ipse idem dixit Homerus animum fontium cursus initium cape-
 re omnibus eloquentiae partibus exemplum: & ortum dedit: hunc nemo in magnis rebus sublimitate: si par-
 uis proprietate superauit: idem laetus ac praesus iucundus & grauis tum copia cum breuitate mirabilis. Nec
 poetico modo sed oratoria uirtute eminentissimus. haec ille: & plura alia in laudes eiusdem poetae admiran-
 das persequitur libro. ix. de institutione oratoria: & ut egomet quod de illo sentio fatear. Nihil iucundius aut
 dulcius aut gratius legere possis. De quo dixit Ouis. in li. ii. de sine titulo.

Aspice meonidem a quo ceu fonte perenni.

- Vatum pieris ora rigantur aquis.
- H**omelia cum aspiratione principii: & unico. l. atq. i. latino secundum ueraz orthographiā scribitur: indicatq. apud nos sermonem: & descendit ab ομι λω q̄ sermocinor.
- H**omœsis cum. ce. diphthongo in antepenultima scribitur: dicitur a nostris similitudo. Nam tropus est cuius ex similitudine alicuius cogniti in similitudinem deuenimus incogniti. Cuius species sunt tres: icon: parabola & paradigma: de quibus in suis dictionibus uidebimus.
- H**omographia cum aspiratione principii & i. latino scribitur: dici potest æqualis scriptura uel pictura. naz cō ponitur ex ομοιον quod dicit pariter & γραφια scriptura uel pictura.
- H**omolus cum unico. l. scribitur. mons est thessaliae.
- H**omonymus penultima cum. y. græco scribitur: dicitur a nostris eiusdem nominis: quo etiam proprio nomi ne pater Apolloni Tyanci dictus fuit.
- H**omonyma cum. y. græco in penultima scribitur: dicuntur a nobis æqui uoca hoc est æque uocata quasi intelli gi uelit non eadem in re existentia.
- H**omonœa cum aspiratione principii & ce. diphthongo in penultima scribitur: fuit liberta Casaris phāphili ti & coniunx dulcissima Arimeti: ut in ea dictione uidebimus.
- H**omoptoton cum aspiratione principii & cætera sine aspiratione scribuntur: dici potest latine similia ca suum: uel ut ait Cicero in dignitatibus similiter cadens. Naz componitur ex ομοιωσ q̄ est similiter & πτωσ σι σ casus: & dicitur figura cū quis diuersas dictiones in similes casus eximit: ut apud Enniū merentes flentes la chrymantes: & miserantes. item neq. currentem neq. noscit euntem. Tollentemq. manus saxumq. in mane mouentem.
- H**omoteleuton cum. t. exili utrobique: & eu diphthongo in penultima scribitur: dicitur a Cicerone in dignita tibus similiter desinens. Nam componitur ex ομοιωσ quod est similiter & Τελεωτον finituz: & est figura cū plura uerba in eandem uocem terminatur: ut abiit abiecit euasit erupit. similiter malui eos reduci q̄ relin qui: teneri q̄ deferri. Et differt a superiori quoniam illa est solum nominum hæc aliarum dictionum. Hanc figuram uitans Virgilius in bucolico dixit: Cuius pecus: & non cuius pecus: ut testis est Seruius.
- H**anapis cum unico. p. & i. latino scribitur: fluuius est scythiæ: ut scripsit Herodotus li. historiā. iiii. de quo in dictione tiantus uidebimus.
- H**ora cum aspiratione a græcis tam pro tempore q̄ pro termino seu loco scribitur: nos uero ut differentiaz an nothemus: cum pro loco & termino accipitur: absq. aspiratione scribimus: ut Qui primus ab oris: & ut puto hinc deducitur ora quæ similiter sine aspiratione scribitur: & significat funem: quo nauis ad terram ligat: ut apud Liuium in libro. xiiii. in ipis quoq. trepidatum nauibus: duz ne hostes cum suis simul irrumperent trahunt scalas: orasq. & anchoras: ne in moliendo mora esset præcidunt. Quintilianus i epistola ad tripho nem similiter ait: Permittamus uela uentis: & oram soluētibus bene precemur. Sane horæ ab Homero sin guitur libro. v. iliados non minus physica q̄ poetica: cæli portas cōseruare: quin & ab hora omnia deriua ta aspirationem habent.
- H**oroscopos cum aspiratione principii: & c. exili: hoc est sine aspiratione scribitur: dicitur latine solariū. Naz uas quoddam seu instrumentum fuit: quo numerus horarum diei conspici ad solem consueuit: & compo nitur ex hora & σκοπος quod est consideratio siue prospectio. de quo Plinius libro. ii. naturalis historiæ inquit: uasa horoscopa non ubiq. eadem usui sunt: cum in trecentis stadiis: aut quingentis longissime mu tentur umbræ solis.
- H**orologium cum aspiratione principii similiter & i. latino scribitur: dicebatur similiter latine solariū: ut de heroscopo exposuimus: sed iam relicto latino nomine multū significantius eo nostro instrumēto concipit: in quo non tm ratio horarum ex solaribus radiis: sed etiā occultato sole sermo: ut ita dicam: horarum agno scitur. utrunq. enim logos significat rationem scilicet & sermonem. Nam non solum horaz oculis ostendit ac præscribit: sed etiam auribus procul & domi manentium nunciat campana: quæ super imposita est nu merum distinguente. Vnde quodammodo uitam habere uidetur: cum sponte sua cietur: & dies ac noctes pro homine opus facit: quo nihil neq. utilius neq. iucundius dici potest: nouum tamen inuentum est. simili ter & campana: sed non admirabile: utilitatis tamen tantæ ac iucunditatis: ut cum in rebus ciuilibus: tuz ue ro in sacris mirum proferat atq. oblectet. Campanam dixi more usitato nonnulli nolam uocant: sed altez meo iudicio admirabilius inuentū habem⁹: & apud nauas quoq. pariter usitatū: pyxidē dico illam: quā prope dixerim uiuā ad lapidē fideritez qui magnes dicit: nauigationē ita iā moderant: ut eōmodius ne an acutius excogitatū sit dubitē. nā tabulam illam quæ socia hui⁹ est: ubi spacia maris atq. terraz describunt. neq. ita multū miror. ē enī longi laboris ac sedulæ diligentiz potius q̄ ingenii diuini: nec oīo ueterib⁹ nauis defu isse existimo: qd. si nouū genus uelificandi: quod latinum uocant ab amalphanis ut fertur excogitatur: nu per perpetuam gloriam illis imunitatez apud nos omnes oras peperit. Quid tandē laudis præmiq. debeat inuentoribus pyxidibus. Quāquā haud scio tantū ne tribuamus gloriæ nauigantibus: an credamus eos aliū

de accepisse: hoc est ab eodem ingentissimo hominum genere: qui horologia ista præclara excogitarunt. Siquidem horologiū illud ad eandem penè formam pyxidis: quæ magnete temperatur: eandem quoque ppe modum rationem continet: & ubi quattuor & uiginti in orbem radii: totidem uentos demōstrat: ita hie pari numero diei noctisq; horas sua in circulo puncta: hoc nonnulli quadrantem uocant: Quæ tria siue ab eodem siue a diuersis adiuncta sunt. Profecto nec Dædali qui ferram: asciaz: perpēdiculū: & alia quæ in dictione Dædali uidimus. Nec Theodori famis qui normam: libella: tornum: clauem: nec ciclopum: qui fabri: cam ferream: nec Panos qui fistulam: nec Mercurii qui monaulion adinuenit: inuenta cum his de quibus diximus comparanda sunt: sicut econtrario. Non maioris ingenii fuit inuenisse arcum & sagittaz: cuius auctorem ferunt scytherem Iouis filium: ut testis est Plinius li. vii. naturalis historiae: nec alia plura ad hominū pncipem: quorū singula ad suos referuntur auctores q̄ excogitasse: ad quod proxime accedit ad superiorū miraculum: & bombardam uocamus: cuius auctorem execremur: licet tamē si ignoremus dignū qui in mōrem Salmonei fulmine deflagrasse: quoniam nihil tam simile fulmini est luce: sonitu: odore. huius nomen a bombo quod est græcum: a nonnullis quoque latinorum usurpatū: & ab ardeo compositum est. Aliqui tormenta aenea magis dicere uolunt: habent & eius species sua nomina: nec quem scriptorem sequamur habemus: nec etiā scriptum habemus: quo nomine uocaret id in quo utriq; pes utriq; quiescit eius qui infidet equo. Nam ut marmoreis signis romæ conspeximus: non utebantur illis antiqui. Quid ferrū quo uelut soleis calciantur pedes equorum iumentorūq;: quid illud ex corio extrema in parte lanca: quod ferreum cornu ubi ad pectus lanca ipsa infesta reponitur. Quid magna pars armaturæ: sed hæc non repono inter acutæ inuenta: acutius est inuenisse ac multo utilius q̄ ratione frumentum quasi in pistrino ad decurrētis aquæ impetum moleretur: quod & si non admodum recens est: tamen nomine suo apud litteratos caret. Quidaz ueteres uocant pistrinum: uulgus uero molendinum: sicut ea quæ uento aguntur: sane molendinarium: & molendinariam comperimus: ut Paulus iuriconsultus de fundo instructo. Asinam inquit molendinariam: & molam negat Neratius instrumento fundi contineri. idem consultus de mæta molendinaria respōdit. Si rusticus eius fundi operariis moleretur eam quoque debere. Et subdit: est autem mæta inferior pars mola: cathyllus superior. hæc ille: rursus & illud quoque utilius qui acutius excogitatus est ex eo frutice: cuius nomē non legi. alii cottonem. alii bombycem ad similitudinem bombycis: qui sericū gignit appellant: conficere tria præcipue quæ non deerant quidem nobis: sed accessionem hanc adiectaz gauisi sumus: uestes: chartas: uela. Adeo nec uestibus: nec chartis: nec uelis ullis melioribus utimur. Multa sunt inuenta ad sensuū oblectationem. Partim eius generis cuius olim iam alia fuerant ut in musica q̄ equidem & admiratōe & laude dignū est: adhuc carēs apto noie organa uocant. Quædā itē minora aptiorib; appellata noib; monachordium cum. ch. aspiratione: & clauicymbalum cu. c. exili. & y. græco in antepenultima: & nonnulla alia his addamus. zuccara sic enim omnes uocant & plurima ex eis confecta: & pilam lusoriaz. Non dico qua prius etiā utebamur: cuius Pithi inuentum. Plinius li. vii. dixit: sed uento ut uulgus loquitur plenam: & si ueteres pueros lusisse folle accepimus: tamen & aliud fuisse illud: & hoc multo artificiosius esse non dubium est. Cuius inuentum ad marchionem ferariensem: qui proxime defunctus est referunt: in eadem quoque urbe rez sordidam sed utilem primum inuentam uolunt: e seuo candelam partim eiusmodi apud præcos nullum exemplū fuit domuisse aues ad uenandum. Nam de canibus qui coturnices attagenes falianos perdices anates: ceteraq; huiusmodi aues uenat minus affirmare auliz: q̄ de altilibus: quæ suapte natura sibi uenant nunc etiā nobis quæ diligentia aut exercitatio adeo increuit: ut in artem & quidem non paruam euaserit: scripti sunt multi & magni de struzeria: ita enim hanc artem nominant libri studium nobilium hominum ac diuitum: si cut pauperum ac tenuiorum. illud quod nec ipsum affirmem: olim in usu non fuisse: noctua ascione ulula aliisq; quibusdam uolucris captare alias uolucres: quod proprie aucupari dicitur. Nam alterum magis uenari est hoc insidiosum: illud uiolentum: hoc ex occulto: illud ex aperto: hoc blanda specie decipiēs: illud etiam anteq̄ noceat minans: ut sciamus uerum esse quod Aristoteles & alii quidam scripserunt pauperum proprium esse cum mali sunt dolo uti diuitum uī. ideoque alterum uulpeculæ: alterum leoni comperatur. Sunt etiam minora dictū alia nonnulla: ut pelles: bractea: argentea indutas fuco: tingere in aureum colorem: quas auripelles uocant: messanensium ut aiunt inuentum: qualia in singulis artibus sua fortasse recentia inuenta sunt: ut in aurificina Niellum: illud in artem nullam cadit fecisse duos orbes e tenui uitro chrystalloue aut berillo: p quæ infirmior uisus melius si credibile ē uideat: quæ ocularia nominat. Nec id prætermittam quod ab ingenii arguitia non abest hastam in modum tubæ æqualiter perforatam: p quam impulso spiritu cretaceas pilulas emittimus: quibus certissimo ictu auiculas occidimus: cuius nomen antiquum non est: quia nec res antiqua erat: purpuræ antiquis in usu fuerunt: Nobis ut mille sint facit: quæ rarissima: eis fuit copia serici: & alia sunt quæ his inserere possemus: nisi in longum traheretur oratio: quibus constat nos rebus nouis noua nomina accomodare posse: ut ueteres a quibus præcepta habemus & exempla sumimus factitarunt: Vnde ait Priscianus in. viii. Si enī auctoribus timidus obstitisset: ut nullis nouis uterentur dictionibus ipsa natura & significationem rerum exigente perpetuis latinis angustis damata mansisset.

Horatus cum aspiratione principii & t. exili atq; i. latino ab emendatissimis græcis scribitur: & secundum illos ab ὄρατορ quod est pulcher deriuatur. nonnulli uero ex nostris latinum esse: & latinam deriuationem habere uolunt: & ab oro oras oratus deduci asserunt: quod si uere esset absq; aspiratione scribi deberet: s; prior scriptura magis a doctissimis obseruata: fuit ergo poeta laudatissimus patria uenustus: dicente Iuuenale in prima satyra: Hæc ego non credam uenusta digna lucerna: fuitq; natus patre libertino: ut ipse idem. xxiii. epistola attestatur dicens.

Me libertino natum patre: & in tenui re.

Maiores pennas nidos extendisse loqueris.

Vt quantum generi demas: uirtutibus addas: fuit statura breuis: ut in eadē epistola ipse idem subdit.

Corporis exigui præcanum solibus aptum.

Irasci celerem tamen ut placabilis essem. & xxvi. ostendit quemadmodum romæ litteris liberalibus eruditus fuerat: & deinde uberioris scientiæ gratia nasciscendæ thenas concesserit: & cum doctissimus euasisset familiaritatem. M. Bruti occisoris Cæsaris adeptus: factusq; ab illo tribunus militum contra. M. Antonium & Augustum sed uictus Bruto ex clade au fugit ipso dicente in odis. Tecum philippus & celerem fugam sensi recte non bene parmula. & ibidem: Sed me per hostes Mercurius celer denso pauentē sustulit æere. cui deinde Augustus me cœnatis gratia indulgit: itaq; liberatus ad poetica se conuertit: & præcipuus apud latinos uersus lyricos expressit: imitatur Archilochum alcaicum Sapphon & Pindarum poetas græcos: unde in. xxiii. epistola ait: Paruos ego primus iambos.

Ostendi latio numeros animosq; secutus.

Archilochi: non res & agentia uerba lycambrem.

Temperat alcaeus: & reliqua: scripsit igitur odo: libros sermonum duos: institutiones poeticas: quæ poetria dicitur: & epistolas: & cum diuitias optimis studiis cumulasset: tandem romæ moriens Augustum rerum omnium futige hæredem instituit: obiitq; lxxiii. anno suæ ætatis. imperii uero Augusti anno. xxxv. fuitq; maxima pompa sepultus in exquilis apud Meccenam.

Hormenus cum. e. absq; diphthongo scribitur: fuit uir troianus interfectus a Polypete filio Perithoi: ut ostendit Homerus li. xii. iliados: & descendit ab ὄρμη quod est impetus.

Horotes cum aspiratione principii & t. exili scribitur: fuit ex lycia troianorum amicus: qui occiso apud troiam Pandaro lyciæ rege: qui troianis auxilia tulerat: ipsi Pandaro in militia successit. Sed capta troia discedens cum Aenea in siculo mari periit: ut ostendit Virgili. li. aeneidos. i. eadem litteratura fluius quidam syriæ describit: qui teste Pli. li. v. naturalis historiæ inter libanum & antilibanum montes iuxta heliopolim urbs exoritur. Et deinde anthiochia nominata epiphane diuidit. De quo meminit Iuuenal. in. iii. satyra cum ait. Iapridez syrus i tyberim defluxit horontes. Quo etiam nomine gener Artaxerxis persarum regis cognominatus fuit.

Horizon cum. i. latino sequente. z. consonante scribitur: dici potest latine finitio uel terminatio: & descendit ab ὄρῆ quod est finitio uel terminatio.

Horthes cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados thessaliæ urbs.

Hortensius cum aspiratione principii & t. exili scribitur: latinum puto & ab hortor deriuari. Nonnulli græcum existimant: & cum. th. aspirato scribunt: atq; ab horthes urbe thessaliæ deductum putant: sed prior scriptura etiam apud doctissimos communior fuit. Hortensius teste Quintiliano libro. vi. de institutione oratoria: quæ doctus oratorum princeps romæ habitus: inde æmulus Ciceronis & nouissime quoad uixit secundus. De eodē dixit Varro lib. iii. rerum rusticarum. Et post eum Gellius li. nocturni atticarum primo. Qu. Hortensius fuit orator clarus: sed delicatior quam uirum deceat: & formæ non minus quam eloquentiæ studiosus. Nunquam speculo inconsulto processit in publicum in illo se comere: in illo se mirari: in illo uultum togamq; componere consueuit. De quo plura idem persequuntur. Et Valerius maximus ac illi plures.

De aspiratione dictionum latinarum tam in medio dictionis quam in initio & in fine.

Is itaq; de dictionibus græcis: quæ latine scribuntur: & initio dictionis aspirantur per ordinem habitus: decreui latinas quasdam: quæ maxime difficultate habere uidentur: hoc loco non præterire. Immo per ordinem eas annotare: quæ aliquo modo aspirationis nota in initio dictionum uel mediis syllabis ac etiam in fine designantur. Nam omnis aspirationis nota aut principalis est syllabarum: aut terminalis: aut media. Quæ quidem principalis est solis uocalibus præponitur: & duos retinet in dictionibus locos capitalem. scilicet & medium. Capitalem ut habeo: medium ut perhibeo: Quæ uero media est ut plurimum in dictionibus græcis scribitur: ut rhetor: rhaphanus Theophrastus & similes. in latinis etiam ut quidam uoluerunt omnia terminata in cher uel in ehra uel in chrum: & ante. c. habetia. L. ut pulcher pulchra chrus: sepulchrum fulchrum. Nonnulli uero solum pulcher chra chrus: & ab eo declinata aspirari uolunt. cetera sine aspiratione scribenda esse dicunt. Quæ autem terminalis aspiratio est in paucis iteriectis latinis inuenitur: ut uach ah oh: de quibus loco suo dicetur. Nunc de ea primam aspirationem tractabimus: quæ capitalem in dictionibus locum obtinet: & ab. a. incipientes hoc quoque annotandum duximus.

- ipsum. a. ante. f. g. k. l. o. p. q. & t. in latinis dictionibus recte aspirari non posse.
- H**a interiectio cum aspiratione scribitur: ut ab. a. differat cum prepositio est: uel litteræ nomē. Nā tūc quoq; aspiratōe caret: uelut aliis magis placet: quia cum interiectio est: affectū significat: & cum aspiratione profertur. Inuenitur nonnunquā interiectio ah post se aspirari: de qua postea pertractabimus.
- H**abeo habes cum aspiratione scribitur: ut ab abeo is differat quādo cū ab prepositōe cōponit: & dicit sine aspiratōe abeo is it: & dicim⁹ habui oratōez magis q̄ feci orōnez: s; feci orōnez frequētius q̄ habui dicimus.
- H**abito cum aspiratione scribitur: & ab habeo uenit: similiter habilis & habena. Nā cū aliquā dictionē aspira-ri dicim⁹ oēs ab ea descendentes aspirandas uolum⁹: Et cōstruūit habito melius cū accusatiuo q̄ ablati-uo: ut Virgi. in Alexi: Atq; humiles habitare casus: Sane abūdo qd̄ in nōnullis locis aspiratū comperit: librario ruz uito tribuendū est. Nā ex ab prepositione cōponit: & undō undas: qd̄ deriuat ab eo q̄ est unda.
- H**ac p̄nomen siue aduerbiū aspirat: ut differat ab ac cōiundōe: quæ sine aspiratōe scribitur. Vege in articula-ribus p̄noibus & aduerbiis monosyllabis inde deriuatis: non solū. a. sed cæteræ uocales aspirant: ut hic hac hoc huc. Quoniam hic p̄nomen a quo cætera huiusmodi oriunt̄ teste Prisciano ab græco articulo hoc deriuatum est: quod apud illos aspirari minime dubitari p̄t̄: de quo in dictione eius uidebimus.
- H**actenus cū aspiratōe scribitur: & ex hoc aduerbio & tenus cōponit: s; in cōpositōe penultima ipsa corripit. Virgi. Hacten⁹ aruoz cultus & sydera cæli: & teste Festo hac sine designat. ait enī quaten⁹ significat q̄ sine: sicut hactenus hac sine: sed antiqui quatenos dicebant: & quando pro quando. quatinus uero quoniam: hæc ille: Sane pro horum uerborum declaratione: quia multi quatinus p̄ quatenus: & eōuerso scriptitare consueuerunt: exempla adducemus: inquit enim Iuuenalis in satyra Natali: Existunt qui promittunt hecatomben Quatinus hic non sunt: nec uanales elephantū: quatin⁹ scripsit per. i. hoc est sunt nulli qui promittunt diis sacrificiū centum bouum pro salute diuinitis. Et subdit per antipophoraz: nec enī mactare & sacrificare de elephantis possent: non enim sunt in latio: & si sunt non ueduntur: & sic quatinus posuit pro quia: ut dixit Festus: At uero quatenus cum. e. pro qua sine ponitur: hoc est ad quantum siue ut exempluz sit: cupio scire q̄te-ntis amor in amicitia debeat intendi ac p̄gredi. i. ad quantum: ut scripsit Cicero in Lælio: quasi ut uelim di- cere utrum habeat finem seu mætam uel limitem amor & amicitia. Similiter dicimus uerberaui filium meū quatenus sit bonus. i. ad hunc finem ut sit bonus. i. ad hoc q̄ sit bonus. Itaq; male dicitur. Iniunxit mihi do- minus meus quatenus legam.
- H**æ quod est plurale huius pronois hæc aspiratur: & diphthonga: dum uero est prepositio minime: s; quod ab ea descendit sine aspiratione & cum duplicato. e. secūdo. f. diphthongato scribitur.
- H**ædus cum aspiratione & æ diphthongo scribitur: ut plene uidimus in dictione diphthongus ab illo tamen Isidorus aspirationem abstulit: sed præualet antiquorum usus: & M. Varronis sententia.
- H**æreo uerbum cum aspiratione & æ diphthongo: ut uidimus in dictione diphthongus scribitur.
- H**æres similiter aspiratur: & cum diphthongo scribitur. ut in dictione diphthongus uidimus a quo exhære- do penultima producta deducitur.
- H**alo uerbum primæ coniugationis cum aspiratione scribitur: ut ab alo differat coniugationis tertiæ: quod sine aspiratioue scribitur: & nutrire designat. At cum aspiratione halare spirare est: unde halitum spiritum dicimus. Iungiturq; cum ablatiuo: ut Sertisq; recentibus halant. At exhalo cum accusatiuo: ut Virgili. vii. æneidos: Sæuāq; exhalat opaca mephitim. Iuuenalis in satyra: Omnibus in terris Bellorum pompa animeq; exhalasset opimam.
- H**alitus cum aspiratione scribitur: & ab halo halas primæ coniugationis uerbo descendit.
- H**amus cum aspiratione scribitur: ut in datiuo uel ablatiuo quod est hamo ab amo uerbo differat.
- H**ara cum stabulum significat porcorum cum aspiratione scribitur: ut ab ara deorum: quæ aspirationem nō habet differat. Significat etiam interdum hara aspiratum teste Seruio: in Donatum auem quandam augu- ralem: a quo nomine haruspex & hariolus asserit deriuata: eosq; falsitatis arguit: qui ab ara deorū hæc ipsa astruunt deriuari: cum in ara deorum principalis syllaba producta sit: in haruspex uero & hariolus sit bre- uis. Sane Donatus in phormione inquit. Hariolus quasi fariolus dicitur: aspiratione posita pro. f. littera.
- H**aruspex cum aspiratione scribitur: ut uidimus in præcedenti dictione.
- H**ariolus cum aspiratione similiter scribitur: ut in dictione hara notauimus.
- H**arena a uerbo hæreo teste Seruio deriuari uidetur: eo q̄ mixta calce parietibus hæreat: & ob hoc aspiratū est. Alii uero conuenientius ab areo uerbo deriuataz putantes sine aspiratione scribunt arena: similiter arū do cum ab ariditate dicatur: nunquā recte aspiratur. Sunt qui uelint cum hastam arundo ipsa designat: ut per aspirationem ab arundine quæ cannam significat: discrepare faciant. Sane arundo mihi ubiq; nomē ui- detur: quod cannam ex sua proprietate significat: hastam uero per quandam inter se similitudinem. Vnde nullo modo aspirandum puto.
- H**asta cum aspiratione principii scribitur: unde licet ab asto uerbo: quod sine aspiratione scribitur deriuari di- catur: tamen ad differentiam secundæ personæ eiusdez uerbi in imperatiuo aspirationē assumpsisse uidet̄.
- H**aurio cum aspiratione scribitur: ut in secunda persona ab auris nomine discrepet quod non aspirat.

- H** aut uerbum salutatum antiqui nonnulli cum aspiratione scribebant: ut ab aue ablatiuo nominis auis dif-
ferret: & ab imperatio uerbi aueo: unde audus & auarus. Sed iam tenet consuetudo: ut sine aspiratione
scribatur.
- H** ebeo secundæ coniugationis uerbum aspiratur: ut ab ebeo ebeas coniugationis primæ differat. Unde ebiti
dicuntur qui felicitate aliqua ceciderunt.
- H** ei interiectio cum aspiratione scribitur: ut ab ei pronomine diflet: & quoniam affectum significat: cum au-
ctiore spiritu promendum est.
- H** eiulor aspiratur: quoniam ab hei interiectione descendit.
- H** em interiectio ob maiorem spiritum aspiratur.
- H** elluor aris teste Gellio li. ii. noctium atticarum cum aspiratione scribitur: nulla sane ratione nisi ut firmitas
& uigor uocis: quasi quibusdam nervis additis intenderet: & inde helluones gulosi dicti sunt.
- H** erus cum aspiratione scribitur: ut in datiuo & ablatiuo a uerbo futuri temporis ero differat.
- H** erba cum aspiratione & sine diphthongo scribitur: licet ut quidam uolunt a uerbo hæreo: quod cū diphthō
go scribitur: deriuari dicatur: quia non naturaliter diphthongum hæreo: sed ex quadam differentia accu-
pisse dicatur.
- H** eruga & herugo similiter aspirari: & a uerbo hæreo deducta dicuntur: quia tenaciter rebus quas occupat
hærent: licet sine diphthongo ob eandem causam quā in præcedenti dictione diximus scribantur.
- H** eri similiter aspirari: & ab eodem uerbo hæreo deduci dicuntur: quia hesternus dies hodierno sine alterius. s.
diei interpellatione coheret: & sine diphthongo scribitur.
- H** eritius siue herinatius cum aspiratione scribuntur: & ab eo quod fetis horreat dictum est.
- H** ernia cum aspiratione & absque diphthongo scribitur: dicitur teste Seruio lingua sabinorum saxum: sed magis
placet illorum expositio: qui dicunt herniam asperum una & durum indicare. Nam si saxum tantummodo
indicaret non dixisset Virgi. Hernica saxa colunt: sed tantummodo hernia uel hernica. Nam cum descendit
intestina ad pygam testiculorum efficiunt illam duram & asperam: ob quod postea hernia dicitur: luuenalis in
satyra Credo pudiciam. Quibus incendi iam frigidus æuo Laomedontiades & næstoris hernia possit. un-
de & populi illi qui in campania aspera saxa incolunt hernici sunt cognominati: ut anagnini cum. g. ante. n
in penultima Prisciano teste: ferentines: uerulani: alatrini: frusinonii: & his finitimi. Virgi. in. vii. aneidos
Hernica saxa colunt quos diues magna pascit. i. aspera: uel ut alii uolunt a quodam sabino: illic habitante
ac regnante hernici dicti sunt. Macrobius uero dixit pelagum quendam nomine hernicū cōdidisse anagnia.
- H** erenius proprium uiri nomen cum aspiratione & absque diphthongo scribitur: licet ab hæreo deductum cre-
dat: quasi hæreat annis. sic enim ueteres quandoque filiis annos præfagientes nomina imponebant.
- H** esternus cum aspiratione scribitur: & ab heri descendit.
- H** eus aduerbium uocandi aspiratur: quia huiusmodi uocationes cum augmento spiritus efferrī cōsueuerūt.
- H** eu interiectio dolentis uel aduerbium respondendi: quia ex dolore uel turbida responsione effertur cū as-
piratione: hoc est cum augmento spiritus profertur.
- H** ic siue pronome sit siue aduerbiū semper aspiratur: ad quorum differentiā signandā quidā ueterū ut in mar-
moribus compluribus legi solebat aduerbiū scribere diphthongo græca: uidelicet heic: idque ratione. Nam ad
uerbium semper producit: pronome nonnunquam corripit: ut apud Virgiliū libro. iiii. Vnus hic inflexit sen-
sus quin & pronome illud idem differentiam simile detinet: quia cum masculinū est primam producit: ut lu-
uenalis in satyra: Omnibus in terris Exitus ergo quis est o gloria uincit idem. Nam de Hānibale loquit. cū
uero neutrum semper illam corripit. datiuus autē siue ablatiuus pluralis facit eisdem & iisdem euz duplicato
i. uel iisdem cum unico utrunque bene scribitur: sed in scansione unico semper. i. utimur: sicut in Virgilio & An-
tonii dii & diis ii & iis: luena. in satyra: Omnibus in terris: Et quicquid græcia mendax Audet in historia
constratū cladibus iisdem Suppositūque rotis solidum mare credimus. Non tamen hic ponitur uersus eisdem:
quod tamen alibi posuit: ut in satyra: Credo pudiciam: Dat eisdem ferre cinædis.
- H** innio hinnis uerbum aspiratur: & cum duplicato. n. scribitur: quia cum augmento spiritus hinnitus ab egs
profertur.
- H** io hias uerbum & quæ ab eo tracta sunt: ut hiatus hiatio aspirant: eo quod hiando maior sit spiritus. Nam ab
oris sono cum aperitur os tractura uidetur. oratores tamen hiare pro eo sumunt: quod est aliquid sua spon-
te & extrema aliqua ui diffindi: ut tellus æstu: & lingua ariditate: aut nimio labore hiant.
- H** ir cum aspiratione scribitur: quoniam ab hæreo uerbo deriuatur & uolaz significat. nam ut aiunt physici in uo-
la porri magis sibi coherent quā in cæteris corporis partibus: unde hæ partes solidiores esse dicitur. Alii ue-
ro ideo ab hærendo hir dici putant quoniam palma ipsa rebus quibuslibet hæere soleant.
- H** irfutus aspirari: & ab horreo deriuari uolunt: ut quasi horrens fetis dicatur.
- H** irtus simili modo: & per syncopam idem est: quod complete hirsutus dicitur.
- H** ircus cum aspiratione principii scribitur: & ab hirsuto deducitur: unde teste Festo hircipuli dicuntur homi-
nes duorum pilorum. Quidam existimant hircos dictos ab oculorum angulis: quos antiqui hircos uoca-
bant: ad quos

- bant: ad quos frequenter libidiosa illa aialia luminum aciem in actu lasciuia contorquere consueuerunt unde teste Festo hircuitali pueri primum ad uirilitatem accedentes: a libidine, s. hircorum dicunt: At Terentius: Varro ut in dictione diphthongus comemorauim⁹ dicit hircum a sabinis acceptum per comutatione .f. in. h. aspirationem.
- H**irquis cum aspiratione principii & q. sequente unico. u. scribitur: oculorum dicitur angulus & oculis nonum qua capis: ut Virgi. in bucoli. Transuersa tuentibus hircis.
- H**irudo cum aspiratione scribitur: & ab harendo carni dicta uidetur. nam sanguifuga dicitur. Horatius in istitutis poeticis. Non missura cutem nisi plena cruoris hirudo.
- H**irudo cu. n. ante. d. similiter i principio aspirat: auis est: quae ex terra pulchro artificio nidu tignis suspedit: & graece $\chi\epsilon\lambda\iota\alpha\omega\mu$ dicitur: de qua bene Oui. Sub trabibus cunas tecta q. parua facit.
- H**ispidus cum aspiratione scribitur: & ab horreo quidam deriuari putant: quasi horrens setis.
- H**i pluralis nominatiuus ab eo q. est hic aspirationis notam traxit: per qua sane differt ab. i. uerbo: & per unicum. i. scribitur: sicut & uerbum. si uero sine aspiratione scribitur. ipsuz quoq. i. duplicatur: & dicitur ii: uenitq. ab illo pronomine is ea id.
- H**inlus aspiratur: & ab hio uerbo deducitur.
- H**isco similiter aspiratur: quia frequentatiuu est ab hio tractum. Sane facere deberet hiasco: sed hiatus causa abiicitur. a. Et ut ostendunt oratores hifcere est quidem oris: & tm humani: accipiturq. p. eo q. est loqui aut os aperire ad loquendum: sed fere per negationem: ut coram illo non auderes hifcere: uel quid nunc habes quod hifcere audeas. Ouidius tamen poetice dixit: Hifcere nempe tibi terra neganda foret: cum id quoq. oratores soleant poti⁹ dicere dehifcere. i. deorsum pessumq. aperiri. Quin & Virgi. in. i. His unda dehifces
- H**odie & hodiernus aspiratur: eo q. ab hoc & die composita dicuntur.
- H**omo aspiratur: & ut omnes ferunt ab humo descendit: quod Quintilianus deridere uidetur: cum ait libro primo de institutione oratoria: Etiam ne hominem appellari quia sit humo natus: quasi uero non omnibus animalibus eadem origo: aut illi primi mortales ante nomen imposuerunt terrae q. sibi.
- H**onor & alter eius nominatiuus honos cum aspiratione scribuntur: & ut multi putant differentiae causa: ut ab onos qui est asinus differat. cur uero duplex sit terminatio nominatiui Seruius dixit: qui tuc honos dici cum scilicet affirmat: cuius opus est ultimam longam habere in uersu: cum. r. uero quando breuem.
- H**ortor aspiratur: ne ab orior frequentatiuum esse credatur.
- H**orreor aspiratur: ut aspirationis horror cum eiusdem uerbi significatione concordet.
- H**ordeum cum aspiratione scribendum perhibet: eo q. horrere trahi uolunt. alii uero no aspirat: & ab oriendi celeritate deduci putant. sed magis ex testimonio Quintiliani aspirari placet: qui ait in primo de institutione oratoria: sordium apud uetustiores cosueuisse per. f. loco aspirationis scribi: ut similiter sardus pro hards: & alia nonnulla de quibus supra uidimus.
- H**orreum cum aspiratione scribitur: & teste Varrone ab hordeo deriuatur. hoc teste Festo antiqui farreum a farre dicebant.
- H**ortus horti: quauis ab orior ueniat pleriq. aspiranduz putant: ut ab huius ortus huic ortui: & ab ortus orta ortum participio differat. is dicitur in quo olera & arbores oriuntur. unde olus unaquaq. herba satiuu dicitur: qua uelcitur: & cuius foliis & caule in edulium utimur. Verum horti in plurali tantum non oleru sunt: sed arboribus confiti uoluptatis amoenitatisq. causa parati: ut horti Salustiani: Pompeiani: Luculliani Claudiani: de quibus Plinius in. xviii. naturalis historiae inquit: In. xii. tabulis legum nostraruz nulq. nominatur uilla: sed semper in ea significatione hortus. Et pergit: Primus hoc instituit athenis Epicurus hortorum magister. Fueruntq. (ut idem auctor ait) teste Plauto sub Veneris tutela. At Virgilius Priapo hortorum curam dedisse uidetur: cum ad illum in bucolicis ait: Custos es pauperis horti. & in quarto georgicorum: ubi de hortis loquitur: inquit. Et custos furum atq. auium cum falce saligna Hellepontiaci seruet tutela priapi. de quo pulchre Horatius meminit in primo sermonu ipsum Priapu sic loquentem introducens.
- Olim trunus eram scilunus inutile lignum.
- Cum faber incertus scamnum faceret ne priapum.
- Maluit esse deum. deus inde ego furum auiumq.
- Maxima formido. nam fures dextra coereet:
- Obscenoq. ruber porrectus ab inguine palus:
- Ast importunas uolucres in uertice arundo
- Terret fixa: uetatq. nouis confidere in hortis.
- H**ostio is hostit quarta coniugatois uerbum: qd. a quo aequas significat aspirat: ut p. id a datiuo & ablatio eius nominis qd. est ostium differat: quod testimonio plurium gramaticorum aspirari non debet: eo q. ab ostio obstas non aspirato deriuetur. Item nec ospes: quia a nomine quod est ostium deducitur. Sed ut puto tenet consuetudo: quae & hostium & hospes aspirant. Sed hostio uerbum ideo sumptu est: quia in hostiu consuetu

- quædam fieri consuevit ordinum adequatio.
- H**ostis licet ab obſto obſtas non aspirato deduci uelint: cum aspiratione tamen ſcribendum differentie cauſa dicunt: ne in genitiuo plurali cum nomine prædicto. ſ. oſtium conueniret: & teſte Feſto apud antiquos peregrinus dicebatur: qui nunc hoſtis perduellio.
- H**oſtia declinationis primæ ab nomine hoſtis deduci perhibent: quia teſte Feſto laribus imolabant: quod ab illis hoſtes arceri putabant. Sed alio loco ait Feſtus hoſtia dicta ab eo quod eſt hoſtire. i. ferire.
- H**oſtimentum ſimiliter aſpiratur: & teſte Feſto eſt beneficii compensatio.
- H**oſticapax. i. hoſtium captor: & aſpiratur eodem modo.
- H**uc aſpiratur: quia ab hoc deriuatur.
- H**umus cum aspiratione ſcribitur.
- H**umare ſimiliter aſpiratur: & dicitur quaſi humo tegere.
- H**umor aſpiratur (& ut ferunt) ab humo dicitur.
- H**umero eodem modo ſcribitur: & ſignificat humorem teneo: unde humefco.
- H**umilis aſpiratur: quia ab humo dicitur: hoc eſt humi decliuis.
- H**umerus aſpiratur: quia (ut perhibent) ab humo descendit: eo quod humeri inſtar humi ſufferendis oneribus ſint apti.
- H**udus aſpirari quidam uolunt: & per ſyncopam ab humido deduci. alii uero ſine aspiratione ſcribendum uolunt: & per abiectionem primæ litteræ a ſudore deducunt: unde & uuidus & uliginofus.
- H**ululo cum aspiratione & ſimplo. i. utrobiq; nonnulli ſcribi uolunt: & hoc ob ſpiritus uehementiam: uel quia ab hui interiectione deriuari putant.
- H**umanus cum aspiratione ſcribitur: & iuxta litteram ab humo: ſecundum ſenſum uero ab homo deriuari uidentur. Vnde etiam humanitas quæ teſte Petronio grammatico proprie eſt eruditio inſtitutioq;: quæ in bonas artes didicimus: quas qui ſinceriter (ut ait) cupiunt appetuntq;: hi ſunt maxime humaniſſimi. Et quoniaſ diſciplina hæc ex uniuerſis animantibus ſoli homini eſt conceſſa: humanitas maxime appellatur.
- De aſpiratis in medio dictionis.
- Idem ut putamus ſufficienter de his dictionibus: quæ apud latinos in initio aſpirantur: Reſtat iam ut iam de his: quæ in medio aſpirationem retinent pertractemus.
- Aha interiectione eſt: & in medio duarum uocalium aſpiratione detinet. Nam ut aiunt grammatici ipſe affectus quo interiectiones promunt: cogit eas interdum præaſpirari: ut cum dicimus: Ha uirgo inſelix. Interdum poſtaſpirari: ut Ah te ne frigora lædant. Naſ maior i fine dictionis huius ſpiritus exigi uidetur: & maior alteri in principio. Interdum iter aſpirari ut Plautus: aha: ohe. Iuuenalis in ſeptima ſatyra. Statuer eſt cum dixit Horatius ohe. nam non ad placitum ueræ interiectiones eſſe uidentur: uelut cæteræ orationis dictiones: ſed naturales potius. Vnde etiã omni ſunt interdum nationi communes. Aſpirantur ergo in medio aha: uha: ohe: quæ per apocopen plerumq; proferimus dicentes ah uah: ut Terentius: Vah conſilium callidum: ſimiliter oh.
- A**hhorreo cum aſpiratione poſt ab ſcribitur: Et uniuerſaliter omnes dictiones: quæ in initio aſpirantur: ſi cui præpoſitionibus componunt: ſeruant aſpirationem in medio: ut perhorreo: inhorreo: & ſimiles.
- A**hinc ob eandem cauſam in medio aſpiratur.
- A**dhæreo ex ad & hæreo componitur: & aſpirationem ſeruat in medio.
- A**henum aſpirandum eſſe ante. e. poſt. a. litteram putauit Gellius li. ii. noſtium atticarum ex Fidi multi nominis romæ grammatici auctoritate: qui ei librum æneidos ſecundum mirandæ uetuſtatis oſtendit emptum uiginſi aureis quem ipſius Virgiliu fuiſſe credebat: in quo duo iſti uerſus cum ita ſcripti forent: Veſtibus ante ipſum primoq; in limine pyrrhus Exultat telis & luce coruſcus ahenæ: additam inquit ſupra uidimus. h. litteram: & ahenæ factum: ſic in illo quoq; Virgiliu uerſu in optimis inquit libris ſcriptum inuenimus: Aut ſolis undam tepidi deſpumat aheni: cuius ut parum ſupra ait: nulla ratio uifa eſt: niſi ut firmitas & uigor uocis: quaſi quibusdam neruis additis intenderetur.
- A**nhelo ſcribitur ſimiliter per aſpirationem ante. e. nam ab halo trahitur: & am præpoſitione: quæ non inuenitur niſi in compoſitione: & mutat. m. in. n. alii uolunt ab ad. alii ab ana.
- C**ohors cum aſpiratione in medio ſcribitur: & quidam ſimplicem putant. Quidam ex con & hortor compoſitione uolunt: eo quod tribunus illam: uel ipſa ſeſe mutuo frequenter ad pugnam hortari ſoleat.
- C**ohabito cum aſpiratione in medio ſcribitur: quam ex ſua compoſitione conſeruat.
- C**ohæreo ſimiliter in medio aſpiratur: quia aſpirationem ex ſua compoſitione non reiicit.
- C**ohibeo cum aſpiratione ante. i. ſcribitur. nam deriuatur a con & habeo: ubi abiicitur. n. & ipſus. a. in. i. conuertitur. Non tamen coerceo cum aſpiratione ſcribitur: quia arceo (a quo deriuatur) illam minime detinet.
- D**ehinc ob eandem cauſam aſpirationem in medio detinet.
- E**xhalo aſpiratur in medio: quia ab ex & halo componitur.
- I**nphio quia ab hio aſpirato componitur: aſpirationem conſeruat in medio.

- I**nhibeo simili modo aspirationem mediam seruat.
- I**nhabilis eodem modo scribi habet.
- I**ncho hac ratione aspiratur in medio: ut secunda. *f.* uocalis per aspirationem auctiore & differenti spiritu a prima eiusdem speciei littera sonare uideatur: & licet in aliis temporibus & personis secunda uocalis in aliam commutetur: tamen ne a principali discrepent: aspirationem conseruant.
- I**nchoo cum aspiratione post. *c.* scribendum asserunt: alii ab ipso. *c.* amouentes: inter duo. *o.* collocant: ac inchoo scribunt.
- I**nhorreo aspiratur in medio: ut supra uidimus in abhorreo.
- L**achryma teste Gellio li. ii. noctium atticarum cum aspiratione post. *c.* scribitur: ex eadem ratione: quam diximus in dictione ahenum.
- M**ihi cum aspiratione in medio scribitur: nec ante aspirationem habet. *c.* consonantem: ut in antiquis marmoreis inscriptionibus romae aspeximus: nec ut puto cum sono eius consonantis proferebatur: sed cum ab incisiis quibusdam cum. *c.* littera ante aspirationem scribi coeptum fuerit: eius litterae sonum assumpsit: quem etiam ea dictione nunc quoque recte descripta conseruat. nam tunc quoque ut scribebatur: sic prolata sine. *c.* fuisse existimo: quod simile de nihil & nihilum puto. At nonnunquam a nostris mi unica syllaba absque sequenti aspirata scribitur: & profertur. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Pallidulus mi Brutidius meus ad Martis fuit obuius aram: similiter Catullus: Lesbiam mi dicit semper male. idem alio in loco: Minister uetuli puer phaleri Inger mi calices amariore. Virgilius: Et mi genus ab Ioue summo. Quod ex graecorum imitatione profecisse puto: qui uos scribunt & dicunt: ita ut diphthongus ipsa *oi* in. *i.* nostrum sit conuersa: quae in. *ce.* conuertere debuit: & dici *moe*: quod teste Festo antiqui nostri obseruauerunt dicentes ac scribentes *moe* *cu* *z*. *ce.* diphthongo pro *mi*. Vnde in emendatissimo Gellio circa initium libri. xi. noctium atticarum scriptum reperiri ita *ce* cum. *ce.* diphthongo in fine pro itali.
- N**ihilum cum aspiratione media scribitur: a quo per apocopen extremae syllabae factum est nihil: & per syncope *am* *nil*. Quibus hoc modo teste Seruio super. vi. aeneidos in constructione utimur: ut si pars sequens orationis a uocali inchoet dicimus nihil: ut Virgilius:
Heu nihil inuitis fas quenuquam fidere diuis. Si autem a consonante initium sumat nihil ponimus. ut Iuuenalis: Nil tale expectas: & tamen nil producit cum nihil corripitur.
- P**ulchrum cum aspiratione post. *c.* scribi consuevit: quod teste Seruio & Prisciano in dictionibus latinis regulariter post eam consonantem aspirationis nota nunquam scribatur.
- P**raehendo aspiratur in medio: ut secunda uocalis per aspirationem auctiore & differenti spiritu a prima eiusdem speciei littera sonare uideatur. Quod si quis quaerat cur in *Beem* *Creem* *Screem* & ceteris huiusmodi nota aspirationis non ponitur: respondemus: ne a principalibus discrepare uideantur. nam *Beo*: *Creo*: *Screo* aspiratione carent: quare & ceterae personae etiam si eiusdem speciei uocales habeant minime aspirantur.
- P**erhorreo in medio aspiratur: ut supra uidimus in dictione abhorreo.
- S**epulchre cum aspiratione media a plerisque scribitur: ut pulchre: de quo supra uidimus.
- T**raho cum. *t.* simplici & aspiratione ante. *o.* scribitur. idque fieri dicunt ut in secunda & tertia persona a uerbo differat *Traeo*: quod minime aspiratur: & ex trans & eo componitur. nam quemadmodum transpono cum. *ns.* & traiono absque. *ns.* scribitur: & transduco ac traduco similiter: ita etiam transeo & traco ueteres protulerunt.
- V**chemens cum aspiratione media scribitur: & (ut aiunt) dictum quasi uehat eminenter. alii ob id quoque aspirari dicunt: ut augmento spiritus eadem uocales in eadem dictione proferantur: ut de praehendo diximus.

De aspiratione terminali.

Estat ut de terminali aspirationis nota aliqua pertractemus: quae sane in nullis dictionibus latinis reperitur: praeterquam in paucis interiectionibus: ut *Ah* *Vah* *Oh*: quae Prisciano teste per apocopen ultimae uocalis proferuntur. Quod similiter nec in dictionibus graecis comperiri libet. At in barbaris quibusdam post tres mutas terminalis habetur: uidelicet post. *c.* *p.* & *t.* ut Sadoch Ioseph Deleth. Et haec de aspiratione dicta sufficiant.

Dictionum graecarum & latinarum: quae scribuntur per. *h.* litteram tam in principio medio quam in fine orthographia finit: Incipit earum quae ab. *i.* uocali scribuntur.

A cum. *i.* latino scribitur: fuit minor Athlantis filia: de qua Homerus libro. xiiii. odyssae ait: *Τὴν μὲν Ἴανηίδην*: est etiam interiectionis exultantis.

Iachus cum. *i.* latino & *ch.* aspirato scribitur: nomen est Bacchi: quod deductum uolunt ab *ia*: hoc est eiusmodi uoce: & *χέων* hoc est fundens: quasi eiusmodi lacticiae uoce clametur. alii uero componi uolunt ex *ἰβοσ* quod est uinum per abiectionem partis diphthongi: & commutationem aliarum litterarum in. *a.* uocalem: & *χέων* quod est fundens.

- I** alysus cum .y. græco in penultima scribitur: fuit urbs cypri
- I** ambus cum .i. latino & sine aspiratione scribitur: pes est cōflans ex prima breui & ultima longa: sic quoq; dictus ab inuentore: ut in glosula quadam Aristarchi super Homerum comperi.
- I** anira cum .i. latino utrobique scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tethyos filia.
- I** anysus penultima cum .y. græco scribitur: fuit teste Herodo. li. historiarum. i. urbs in arabia.
- I** antha cum .th. aspirato scribitur: fuit nymphea Oceani & Tethyos filia: ut rettulit Hesiodus in theogonia.
- I** apyx huius iapygos prima cum .i. latino in initio: sequens cum .y. græco scribitur: fuit Dædali filius: a quo ea pars Italiae quæ calabrya dicitur Iapygia dicta fuit: ut dixit Herodotus: & Solinius confirmavit. De quo Virgilius libro æneidos. xi. Victor gargani condebat iapygis agris: pro gargani iapygi: ut exposuit Seruius: nā eo teste garganus mons est in iapygia: qui per calabryam usq; in hadriaticum tendit pelagus.
- I** apix cum .i. latino utrobique: & simili modo declinatur: uentus est: quem quidam circium uocant. Gellius uero caurum p̄modum existimat: de quo meminit Lucanus libro. vi. cum ait:
Excipit aduersos zephyros & iapiga pindus.
- I** apis cum .i. latino utrobique: & .s. consonante in fine scripto: huius iapidis declinatur: fuit nomen ætholi: qui ad Veneciæ partes deueniens oppidum de suo nomine condidit: a quo & ea Veneciæ pars ubi fluuius est trimanus simili modo cognominata fuit: ut Virgilius libro Georgico. iii.
Castella in tumulis & iapidis arua timai.
- I** apetus cum .t. exili scribitur: & habet accentū in prima: fuit teste Hesiodo in theogonia Titani filius ex Asia coniuge: ex qua etiam Prometheum genuisse Epimetheumq; & Hesperum atq; Atlantem dixit.
- I** ason cum .i. latino in principio & unico. s. scribitur: fuit Aesonis filius fratris Peliae regis thessaliae: quem cū Rex Pelias perditum propter insignem periculosamq; regno suo uirtutem cuperet: denunciata militia in colchos eum abire iubet: pellemq; arietis memorabilem gentibus reportare mandat: sperans interitum uiri: aut ex periculis tam longe navigationis: aut ex bello tam profunda barbaria: ut hæc & alia quadragesimo secundo libro sui epitomatis scripsit Iustinus. Diodorus uero siculus libro historiarum quinto narrat: Iasonem cum argonautis quo tempore ad colchos delatus fuit: Medeam iuxta littus ubi templum erat Solis comperisse: quæ ob suam humanitatē a crudelibus parentibus sub libera custodia expulsam fuisse ait: cui causa aduentus patefacta ipsa iminens a patre periculum crudelitatemq; in hospitem explicans: ut cauerent admonuit. interim forma Iasonis capta & communicato consilio Medea se adiutricem ad perficiendū certamen propositum pollicita est: ita ut Iason iureiurando data fide uxorez illaz (quoad uita superstes eēt) sibi futuram spondit: cum qua argonautæ relicti in templo custodibus: ad reliqua peragendo profecti sunt: prout ab ipso Diodoro late enarratur: & ab Ouidio libro septimo metamorphoseos: Et duodecima heroidum epistolaruz: quin & ab aliis poetis græcis & latinis: qui argonautica scripserunt reliqua referuntur: & aliqua uidebimus in dictione Oeta. Sane in hac dictione Iason ponitur illud. i. a poetis: quādoq; uocalis græco more: & quandoq; consonans: ut Ouidius in duobus uersibus utrunq; obseruauit: cuius ait libro septimo metamorphoseos:
Ut sine amore licet. quid enim commisit Iason.
Quem nisi crudelem non tangit Iasonis ætas.
Nam in primo uersu est. i. uocalis in secundo uero consonans.
- I** aspis cum .i. latino scribitur: lapis est preciosus: de quo Plinius libro. xxxvii. naturalis historiae ait: iaspis de græco in latinum uiridis gemma interpretatur. Et subdit: Eius uocabuli compositionem: quæ adeo inemendate in omnibus codicibus scripta habetur: ut nec ego nec alii uiri græcorum doctissimi elicere potuerim? Quare subdit idem Plinius: Est autem uiridis sicut smaragdus: sed crassius coloris. Alii uero putant magis cōponi ex iron quod est uiola: & cōtotus: quasi totus sit uiolaceus: cuius primuz. i. nonnunq; uocalis: ut Iuuenalis in quarta satyra: Præclara illic laudatur iaspis. Aliquando autem & consonans esse potest: & uocalis: ut Virgilius libro æneidos. iiii. Stellatus iaspide fulua.
- I** berus cum .i. latino in initio: & absq; aspiratione scribitur: ut clarissime monstrauimus in dictione celtiberi: fluuius est hispaniæ nauigabili cōmercio diues: ut dixerunt Plinius & Solinus: & oritur in cantabris sub radicibus montis pyrenæi: ut asserit Albertus alamanus: a quo uniuersa hispania iberia olim dicta fuit: ut Virgilius libro septimo æneidos.
Tyrrenoq; boues in flumine lauit iberas. i. hispanicas.
Tandem in balearicum mare sub feraria promontorio cadit.
- I** beria absq; aspiratione: & cum .i. latino utrobique scribitur: dicta est hispania ab iberio fluuiio: ut testatur Plinius libro quarto naturalis historiae. Est etiam prouincia quædam alia iuxta pontum inter colchida & armeniam: a Rege quodam cognominata: de qua Horatius.
Herbasq; quas colchis atq; iberia mittit Venenorum ferax.
& Virgilius libro. viii. Pictus acu clamydem & ferrugine clarus iberas.
- I** bis cum .i. latino utrobique scribitur: aus est nili fluminis: quam semetipsam rostro per anum purgare dicunt

uelciqui serpentum ouis: & ex eis gratissimam escam suis nidis reportare. Iuuenalis in ultima satyra.

Ille pauet saturam serpentibus ibim.

Quam quidam ciconiam esse uolunt. Est etiam Ibis proprium nomen hominis: quod fingit Ouidius inimico suo: contra quez opusculum: quod in Ibis inscribitur: composuit: uoluitq; Archilochum nomine inimici imitari: quod dicit his uersibus.

Nunc quo betiades inimicum deuouet ibim:

Hoc ego deuoueo teq; tuosq; modo.

I byx ultima cum. y. græco scribitur: genus est siluestris capreae pernicitatis admiranda: ut ostendit Plinius libro octauo naturalis historiae.

I carus cum. c. exili scribitur: fuit filius Dædali: qui cum patre e creta fugiens fractus alarum fiducia: ultra parentis iussa altius euolasset: & solis ardore caera qua pennae continebantur: liquefacta esset: ita ut ab alis deducerent: in mare decidit: quod est inter myconem & gyarus: quod de suo nomine ab inde icareuz mare deductum est dicente Ouidio libro tertio de tristibus:

Icarus immensas nomine fecit aquas. Vnde Iuuenalis: Et mare percussum puero fabrumq; sonantem. Sane Varrò teste Solino Icarum cretem dixit ibi naufragio interisse: a cuius exitu locis nomen impositum fuit.

I carius cum. c. exili & i. latino ante. u. uocalem semper ab Homero: & aliis poetis scribitur: fuit Oebali lacorum regis filius pater Penolopes ut dicit Homerus in odyssea: κόυρη κάρτιο τῆνκε λοττεια: & ut puto ex Dorodoche filia Orsilochi: quam teste Homero in. xv. odyssea uxorem habuit. Fuitq; Liberi patris comes cui ob iusticiam & pietatem loco muneris uinū dedit: ut eius usum mortalib; demonstraret. Quod cū messoribus suis ad potandum dedisset: & illi ebrii efficerentur: post somnum ad se reducti: putantes ab illo uenenum accepisse: eum interemerunt: quod altera filia Erigone comperiens: dolore percita laqueo se suspēdit ut Iginus latissime de astronomia poetica pertractauit: & Seruius circa finem libri secūdi Georgicorum tetigit. Est etiam Icarus simili scriptura: ut Pli. li. iiii. naturalis historiae attestatur: mons in attica regione.

I con cum. i. latino in initio per abiectionem. e. & c. exili scribitur. nam apud græcos prima ei diphthonguz habet uidelicet εἰκων: & latine effigies dicitur: quin & simulacrum & imago per unicū. m. & statua: & inde iconia effigies omni proprietate expressa dicitur. Vnde Plinius libro. xxxiii. naturalis historiae ait: Effigies hominum non solebant exprimi: nisi aliqua industriae causa perpetuitatem merentium. Et primo sacrorum certaminum uictoria maximeq; olympiae: ubi omni qui uicisset: statuas dicari mos erat. Eorum uero qui ter ibi uicissent: ex membris ipsorum similitudine expressa: quas iconas uocant. Et parum superadixerat: romae simulachrum ex ære factum primum repperio ex peculio Spurius Cassii: quem regnum affectantez pater ipsius interemerat. Transit a diis ad hominum statuas atq; imagines: quas multis modis antiqui tingebant: bitumine: & qd magis mirū est: placuisse auro integere. hoc nescio an fuerit romanum inuentum: certe etiam romae non habet uetustatem. Et infra subdit. Athenienses nescio an primi omnium Harmodio & Aristogitoni tyrannicidis publice posuerunt statuas. Hoc autem est eodem anno quo & reges romae pulsi: excepta deinde res est a toto orbe terrarum humanissima ambitione etiam omnium municipiorum: & fori statuarum ornamentum esse coepere: prorogarique memoria hominum & honores legi & basibus inscribi: ne i sepulchris tantum legarentur. mox & in domibus priuatis factum atq; in atriis colentium: qui instituerunt sic colere patronos. togata effigie antiquitus statuae dicabantur. Placere & unde tenentes hastam ab ephesiorum gymnasiis exemplaribus: quas Achilleas uocant. Græcis mos est nihil uelare: ac contra romani militia thoras addere. Caesar quidem dictator loriceatam sibi dicere in foro suo passus est. Nam nuper facta & nouiciae sunt: quae nuper prodire penulis induta. Fuisse autem statuatricem artem familiarem italiae: ut inquit Plinius: simulachra uetusta indicant. Hercules in foro boario ab Euandro sacratus: ut produnt: qui triumphalis uocatur: atque per triumphum uestitur in habitu triumphali. Præterea ianus geminus a Numa rege dicatus: qui pacis belliq; argumento colitur: signa quoque tuscanica per terras dispersa: quae in hetruria facta sunt. Et ut idem Plinius in eodem libro scripsit: Rhodi etiam nunc tria milia signorum esse Mutianus. iii. eos prodidit. nec pauciora athenis: & olympiae delphis superesse creduntur. Est etiam icon figura teste Cicerone ad Herenium cum formae ad formam euz quadam similitudine sit collatio aut laudis: aut uituperationis causa: ut ibat in praeliuz corpore tauri ualidissimi: impetu leonis accerrimi. similis iste quondam per forum tanq; iubatus draco serpit dentibus aduncis.

I cus cum. c. exili sequente. u. scribitur a Cicerone in rhetoricis breuis complexio appellatur.

I ctericus absq; aliqua aspiratione & i. latino scribitur: passio est ex diffusionem fellis procedens: colorez inducens similem animali: quod græci icterim uocant: ex quo nomen apud illos assumpsit. nonnulli uero ex nostris arcuatum morbum dixerunt: a similitudine arcus caelestis. At Varro auriginosuz ab auri colore: quo infirmos inficit appellauit. Iuuenalis tamen in satyra: Credo pudiciam. græco uocabulo usus est cum ait: Consulit ictericae lento de funere matris.

I chthyophagi: prima cum. i. latino in initio: sequente. ch. aspirato: secunda cum. th. similiter aspirata: & y.

- græco scribitur: populi sunt Solino teste: qui montanas indorum regiones inhabitabant: quos subactos magnus Alexander iussit a piscibus abstinere: quibus antea alebantur. Naz composita dictio est ex ichthys quod est piscis: & phago cum. ph. aspirato: quod est comedo.
- I** da cum. i. latino & absq; aspiratione scribitur: mons est & silua troianorum in phrygia: quam Homerus libro octauo iliados ferarum parentem dixit: & locum continere: quod gargaron uocant. Vnde etiam scamander & simois flumina maiora fama q̄ natura defluunt: ut scripsit Pomponius libro primo: & etiam eodem nomine mons alius in creta: dicente Ouidio libro fastorum quinto: Et creta nobilis ida. Virgilius similiter libro æneidos secundo inquit: Mons idæus ubi: unde quæ ab ida per eus formantur: per. æ. diphthongum scribuntur: ut idæus.
- I** dæus per. æ. diphthongum scribitur: & non solum appellatiuum: sed proprium etiam nomen ponitur ab Homero libro. vii. iliados: quem troianorum præconem esse dixit.
- I** das huius idæ cum. i. latino scribitur: fuit teste Homero libro nono iliados: omnium sui sæculi uirorum formosissimus: & maritus Marpissæ: ut in ea dictione uidebimus. Idem eodem Homie. teste arcu sagittisq; super Apollinem inuadere ausus est: ob Marpissam sibi adeo ereptam.
- I** dalius cum. i. latino & unico. l. scribitur: mons est in cypro Veneri sacer. de quo Virgilius libro æneidos. i. Aut super idalium sacrata sede recondam.
- I** dathyrsus penultima cum. th. aspirato & y. græco scribitur: q̄q̄ nonnulli græci indathyrsus cum. n. in prima scribere consueuerunt: fuit teste Herodoto & Plutarcho scytharum rex.
- I** dios cum. i. latino utrobique scribitur: & dicitur a nostris proprius.
- I** diota cum. i. latino utrobique: & t. exili scribitur: dici potest a nostris illiteratus uel litterarum ignarus. Quo uerbo doctissimi uiri: ut Hieronymus: Ambrosius: Hilarius: Augustinus: Cyprianus: & plures alii saepe utuntur. Cicero etiam in Pisonem: Sed plane animi sui causa ludos nobis idiotis relinquet. Et in eadem ea contentus quæ illi idiotæ (ut tu appellas) præclare dixerunt: hinc idiomata: ut aromata: ut themata: ut peristromata: ut emblemata: ut theoremata. & alia mille similiter prouenerunt.
- I** dolum cum unico. l. scribitur: nam licet apud græcos in initio sit ei diphthongus: nos tamen abiicimus. e. & ipsum. i. longum retinemus. & dici potest a nostris simulachrum. Et inde idolatria quasi simulachrorum cultura.
- I** dolatria cum unico. l. & t. exili atq; i. latino scribitur: dictio est composita ex idolorum latria. i. cultura. naz ἀειπέω uerbum: a quo latria deducitur: apud nos colo interpretatur.
- I** dothea cum. th. aspirato scribitur: fuit Præti regis argiuorum filia: ut ostendit Homerus in odyssæa.
- I** domeneus cum. e. absq; diphthongo scribitur: fuit Deucalionis filius & Erctensium rex: qui strenue in expeditione troiana militauit: immo ut narrat Helena (Priamo Regi apud Homerum libro tertio iliados cretenses illum ut deum) in honore habebant. idem cum post euerfam troiam ad cretam reuertetetur (ut rettulit Seruius super tertium æneidos) orta tempestate uouit rem: cui primo in patria obuiaret se sacrificaturum: itaq; sospes reuersus cum primum filio obuiasset: illum (ut aliqui asserunt) immolauit: uel ut alii ferunt: cum immolare uellet: a ciuibus ob eam sæuiciam pulsus: calabryam adueniens: salentinum calabryæ promontorium occupauit. super quo petiliam paruum condidit ciuitatem: dicente Virgilio: Fama uolat pulsum regnis cessisse paternis. Idomeneia ducem defertaq; littora cræte. Et subdit in oratione Heleni ad Aeneam: Et salentinos obsedit milite campos Lyctius idomeneus: diæus itaque Lyctius a lycto ciuitate cræte. Vnde teste Scruio pulsus fuit. de quo in dictione lyctus uidebimus: sub eodem militasse se scribit apud troiam Ditis cretensis.
- I** dumæa cum unico. m. & a. diphthongo a græcis scribitur: regio est in satyra teste Plinio libro quinto naturalis historię: a meridie quidem contermina arabie: a septentrione uero phœnicie: a qua libanus eam diuidit. habetque ciuitatem idumen phœnicie conterminam: & abundantē palmis: ut ostendit Lucanus libro tertio dicens: Et arbusco palmarum diues idumæ. Vnde idumæus idumæa idumæus: etiam pro epitheto palmarum ponitur a Virgilio tertio georgicorum cum ait: Primus idumæas referam tibi mantua palmas.
- I** dume & regionem ipsam ab eo quoq; græco nomine phœniciam cognominatam puto: uel econtrario.
- I** dume cum unico. m. scribitur: ciuitas est contermina phœnicie: ut in præcedenti dictione uidimus.
- I** es cum. e. absq; diphthongo scribitur: ciuitas est achæie super promontorio eiusdem nominis: iuxta quod alpheus amnis præterfluens sex milibus passuum nauigatur. Et declinatur in genitiuo huius ietis. ex qua etiam patrium ietes deducitur: ut Homerum Aristoteles ietem esse putauit.
- I** esus absq; aliqua aspiratione: & cum. i. latino in principio scribitur. sic enim græce scribitur: ἰησοῦς quæ sane scripturam nos imitari oportet.
- I** elyfos penultima cum. y. græco scribitur: ponitur ab Homero libro iliados secundo: ciuitas Rhodi. Altera

etiusdem nominis narratur ab Herodoto in dorica regione græciæ :

- I**yræ prima cum. i. latino: secunda cum. y. græco: & ultima cum. e. exili atq. æ. diphthongo scribitur: populi sunt scythiæ ultra thissagetis: quibus teste Herodoto libro historiæ quarto contermini sunt & ppinquit
- I**larus cum. i. latino: & absque aspiratione: atque unico. l. a græcis scribitur: quæ scriptura & a doctis nostris obseruatur: & dici potest a nobis ilarus ilara ilarum: & hic & hæc ilaris & hoc ilare lætus.
- I**llyris cum duplicato. l. sequente. y. græco & ultima cum. i. latino a græcis iam scribitur. Nostri uero ut in triumphalibus. M. Plauti apud tybur comperi: cum unico. l. scribebant: uidelicet ob res in illyrico bene gestas. Et est prouincia: cuius fines latissimi sunt. Nam hinc est italia superiorq; germania: inde macedonia thracia & epirus: hinc sinus adriaticus: inde fluuiorum maximus nostri orbis danubius: & ab eo quod est illyris: illyricus deriuatur: ut Virgilius: Illyricos penetrare sinus.
- I**lus cum. i. latiuo absq; aspiratione & unico. l. scribitur: fuit Troi Regis dardaniæ filius: qui eam prouinciã a se Troiam dixerat: Et fuit frater assaraci: hic patruo in regno succedens: ciuitatem ampliasse scribitur: quam a se ilion dixit.
- I**lion similiter cum. i. latino absque aspiratione scribitur: regia fuit Priami: quæ & Troia a nomine regionis cognominata fuit: ab Homero & omnibus poetis cantatissima. Hæc teste Plinio libro quinto naturalis historiæ: mille quingentis passibus a portu remota erat: & subdit: Omnis rerum claritas extra sinum est.
- I**lias cum unico. l. & i. latino utrobiq; scribitur: opus est illud clarissimum Homeri: in quo bellum de ilio scripsit. Vnde Ouidius libro tertio de arte amandi: Quis nosset Homeruz: Ilias æternum si latuisset opus.
- I**lioneus similiter scribitur: & Ilione maxima natarum Priami & iliades crinibus sparsis atque iliacas ex ordine pugnas. Iliã similiter Romuli mater & Remi.
- I**lba cum. i. latino scribitur: insula est teste Virgilio libro æneidos decimo: Inexaustis calybum generosa metallis. Estq; in mari tusco a continenti distans decem millibus passuum. de qua dixit Plinius cum in aliis regionibus effossis metallis terræ sunt uacua: apud ilbam hoc esse mirum: quod sublata renascantur: & rursum de isdem locis effodiantur.
- I**lys ultima cum. y. græco scribitur: dicitur a nostris limus. Vnde limax deducitur.
- I**mber cum. i. latino & sine aspiratione scribitur: deductumq; est a græco per commutationem unius litteræ o. in. i. nostrum. nam apud illos dicitur ὄμβρος sine aliqua aspiratione: & ut ait Lucretius: Omnia ex igni terra atq; anima nascuntur & imbre: a quo imbrices dici uolunt quasi sint imbrem recipientes.
- I**narime cum. i. latino utrobiq; & unico. m. scribitur: dicitur a nostris poetis insula: quæ sita est in tusco mari sinuq; campano: in quo mons erat instar ætne incendia eructans: de quo in dictione prochyta uidebimus. Quã obrem dixerunt Typhæum gigantes Iouis imperio sub illo comprimi. Virgilius libro æneidos nono: Tuq; sonitu prochyta alta tremis: durumq; cubile Inarime Iouis imperiis imposta typhæo. Et Lucanus similiter libro quinto. Homerus uero in secundo iliadis ait: ἐν Ἰνάρῃ μοῖσσι quasi diceret ut a græcis componitur ἐν Ἰνάρῃ μοῖσσι: hoc est in arimis montibus ορεσσι.
- I**nachus cum. ch. aspirato scribitur: fuit pater Ionis & primus qui apud argiuos regnauit: cui Phoroneus successit. hic a se fluuium achaicæ inachum nominauit: qui argolicum perfeat tractum: & ab inacho inachus chia chiũ deriuatur: dicente Virgilio libro Georgicorum tertio: Inachia luno pestem meditata iuuenæ. Et libro undecimo æneidos: Vltro inachias uenisse ad urbes Dardanus.
- I**nachis cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: patronymicũ est foemininũ deductũ ab Inacho. nam sic quoq; Io filia Inachi cognominat: & facit in genitio inachidos Martia. in. xi. Nec petit inachidos limina ne futuat.
- I**dathyrus cum. th. aspirato & y. græco scribitur: fuit rex scytharum: filius Sauli scytharum regis.
- I**ndia cum. i. latino utrobiq; scribitur: regio est orientalis asiæ terminus: quæ (ut omnes attestant) ab indo fluuio nomen assumpsit: itaq; ab oriente incipiens usq; ad asiam ex occidentali parte protenditur: ex meridiana uero usq; ad indicum mare: ex septentrione uero usq; ad caucasum. at indus ille fluuius teste Herodoto libro historiæ quarto solus post nilum crocodilos producit.
- I**ntyba cum. t. exili & y. græco in penultima scribitur: berba est capillosa & amara: cuius tenues capilli segetes ambiunt & necant: dicente Virgilio libro Georgicorum primo: Strymoniaq; grues & amaris intyba fibris. Et (ut quidam uolunt) eadem dicitur cicorea: quod nobis minime uidetur.
- I**no cum. i. latino absq; aspiratione scribitur: fuit Cadmi filia ex Harmione coniuge: uxorq; Athamatis regis thebarum: & Liberi patris nutrix: nouercaq; Phryxi & Helles: eadem cum Melicerta filio in mare præcipites se dedit: ut narrauit Ouidius libro metamorpho. iiii. eadẽ teste Cicerone de natura deorũ a græcis dicitur λεῖκοβα hoc est alba dea: a nobis uero Matuta: quæ aurorã significat. unde matutinus Priscia. teste deriuat.
- I**nclytus prima cum. i. latino: penultima cum. y. græco: & absq; aliqua aspiratione scribitur: deduciturq; a κλυτὸς quod alium & clarum indicat: quasi nobilis sit & eximius.
- I**ntaphernes cum. t. exili scribitur: fuit nobilis persa: unus ex his: qui cum Dario in magũ coniuauerunt: ut

- in dictione Darius uideamus.
- I**o cum. i. latino scribitur: fuit Inachi argiuorum regis filia a Ioue ardentem amata. de qua Ouidius metamorphoseos primo omnia pertractauit. hæc cum ad ægyptios pergeret dicta fuit Isis & Osiri Iouis filio: qui post mortem dictus fuit Apis nupsit: ut in dictione Osiris uidebim⁹. Et declinat in genitio huius Ionis & huius Ioni: & hanc Ionem. Plautus in uidualia. Quod si argus seruet qui oculus totus fuit: quem quondam Ioni: nullo custodem addidit.
- I**on similiter scribitur: fuit poeta græcus: de quo sæpe meminit Plutarchus: & latine interpretatur uiola.
- I**ocasta absq; aliqua aspiratione scribitur: fuit Creontis thebani ex alto sanguine filia: ut sapiens Statius in thebaide: & Seneca in tragædiis ostenderunt: nupsitq; primum Laio thebanorum regi. Post cuius necem nupsit Oedipo incognito filio: quem postq; regnum abiecit uidit: & filios Eteocle & Polynicem mutuis uulneribus se confixisse: gladio se peremit: uel (ut alii dicunt) laqueo se suspendit. Eadem habuit fratrem Creontem nomine: ut ostendit Seneca in initio secundi actus Oedipi.
- I**ocastus eodem modo scribitur: fuit teste Homero li. x. odyssæ filius Acoli ex Lepatra coniuge.
- I**onia cum. i. latino utrobique scribitur: græcog; est regio: atq; colonia in extremitate minoris asiæ uersus nos: media (ut scribit Pomponius) inter cariam & æoliã: quam a caria (ut ait Solinus) Mæander filius diuidit accipitq; nomen teste Vitruuio libro quarto de architectura a duce Ionio. nam (ut ait) posteaq; athenienses ex responsis Apollinis delphici cõmuni totius hellados consilio tredecim colonias uno tempore in asiã deduxerunt: ducesq; in singulis coloniis cõstituerunt: & summam imperii potestatem Iono dederunt: quem etiam Apollo delphicus suum filium in responsis est professus: isque eas colonias in asiã deduxit: & caria fines occupauit: ubique ciuitates amplissimas constituit ephesum: militum: myantha: quæ (ut ait) olim ab aqua uorata fuit: præter fanniteo: colophona: chiũ: erythras: phacæa: elazomene: glebede: melite: & ultimo uenit smyrnam. nã & subdit idem auctor: eam terræ regionem a duce suo Ione appellarunt Ioniam. ibique deorum immortalium templa constituentes cooperunt phana ædificare. Et primo Apollini Pan Ionio ad eam (uti uiderant in achaia) constituerunt: & eam doricam appellarunt: quod in doricis ciuitatibus primum facta eo genere uiderunt. nonnulli uero alii ab Ione Inachi filia hoc mare ionicum cognominatum uolunt quæ uersa in bouem: & a Iunone cestro exagitata in id mare se iecit. ponitur etiam alia ionia regio a Solino in extremis Italia: quam sic quoque dictam dixit ab Ione Naulochi filia: quam proaciter insidentem uis Hercules interemit: a qua quidem regiuncula ionicum mare dictum quidam uolunt. Alii uero a superiori ionia eo q; interiacetes insulas intra se duodecim ciuitates habentes continent. & hoc ionium magnum dici uolunt ut Virgilius libro aeneidos tertio: Insula ionio in magno. Quod uero Italia & Sicilia propinquum est: ionium minus cognominari contendunt. Seruius autem super id Virgiliũ Ionio in magno inquit. ionium finem esse immensum ab ionia usq; ad siciliam & eius partes esse adriaticum arcadicumq; & epiroticum.
- I**ole cum unico. l. scribitur: fuit filia Euriti regis oechalia: ut in dictione oechalia ostendimus. & in dictione hylus uidimus: qualiter post mortem Hercules ex eius iussu Hyllus uxorem illam duxit.
- I**opas cum. i. latino & unico. p. scribitur: fuit aphroge rex unus de proeis Didonis: ut punica testatur historia.
- I**oppe cum. i. latino & duplici. p. scribitur: urbs est maritima palæstina: quæ (ut quidam uolunt) regia fuit Cephei patris Andromadæ. hæc referente Solino in collectaneis: & Plinio libro quinto naturalis historia: fuit antiquissima omnium urbium in toto orbe utpote ante inundationem terrarum condita. Quin & ostendit saxum: quod uinculorum Andromadæ uestigia adhuc retinet: quam expositam bæluæ (ut ait Solinus) non irrisus rumor circumtulit. nonnulli uero alii non ioppem palæstina: sed aliam india urbem fuisse dicunt: ubi Andromada marina bæluæ fuit exposita: cum dicat Ouidius libro primo de arte amandi: Perseus andromaden nigris portauit ab indis. Et Sappho ad Phaonem: Candida si non sum placuit cepheia perseo.
- Andromade patriæ fusca colore suæ.
- Ego uero etsi ex aethiopia india partibus illam fuisse confitear: ad ioppem tamen palæstinae deductã existimo: cum bæluæ exponenda fuit.
- I**ota cum. t. exili scribitur: nomen est litteræ græcæ: quæ formam habet nostri. i. latini: de qua Martialis in fine libri secundi inquit: Vnum de titulo tollere iota potes. de quo in dictione beta.
- I**phe fuit teste Homero in decimo odyssæ filia Acoli ex Lepatra coniuge.
- I**phinassa cum. i. latino utrobique & duplici. s. scribitur: fuit una ex filiabus Proeti argiuorum regis quæ post liberationem suam & sororum nupsit Melampo liberatori: ut uidebimus in dictione Proetus. fuit & alia eiusdem nominis Agamænonis ex Clytemnestra filia: ut libro iliados nono monstrauit Homerus.
- I**phis cum. i. latino utrobique scribitur: fuit teste Homero libro iliados nono Patrocli amica: quam Achilles euerfa urbe in schyro quæ troianis auxilia miserat: inde raptam amico donauit.
- I**phierates cum. i. latino & c. & t. exilibus scribitur: fuit teste Aemilio Probo: & Plutarcho: uir atheniensis nõ

eam magnitudine rerum gestarum quae disciplina militari nobilitatis. talis enim dux fuit ut non solum aetatis suae cum primis compararetur: sed ne de maioribus quidam natu quisquam anteponebatur: multum in bello est uersatus: saepe exercitiis praefuit: nunquam sua culpa male rem gessit: semper consilio uicit: tantumque eo ualuit: ut multa in re militari partim noua attulerit: partim meliora fecerit.

I phidamas cum. i. latino scribitur: fuit teste Homero libro. xi. iliados: Antenoris filius corpore lato atque pectore: qui ab Agamemone interemptus fuit bello troiano.

I phigenia cum. i. latino tribus in locis: & ph. aspirato scribitur: fuit Agamemnonis filia ex Clytemnestra. haec (ut poetae ferunt) dum Agamemnon in aulide famosissimo portu boetiae ceruicem Dianae ignarus occidisset: & ob id Diana a graecis uentus abstulisset: responso habito: ut Agamemnonio sanguine dea placaretur. impetrata Vlyxis astu a matre Clytemnestra sub colore facti matrimonii cum Achille immolare parabant: sed misericordiae numinis: oblata a Diana pro ea ceruicem Iphigeniam in tauricam regionem uentis deportauit: ubi operante dea a Rege Thoante eius sacris praeposita fuit: quae ipsi Dianae ex humano sanguine fieri consueuerant, unde ait Chorus apud Senecam in octauia:

Leues aurae zephyrique leues

Tectam quondam nube aetherea:

Qui uexistis raptam saeuae

Virginis arae iphigeniam.

Post haec ut dixit Oui. libro quarto de tribus epistola quarta: Orestes Iphigeniae frater maerata Clytemnestra matre: & Aegistho patre uero adultero ob ultionem patris factus exul: & regno pulsus: ac rapta sibi a Pyrrho Hermione coniuge infans efficitur: ob quod liberandus a Pylade socio in tauricam regionem ad aram Dianae deducitur: sed cum gentes illae alienigenas pro hostiis Dianae immolandis capere consueuerint Orestem tunc ipsum forte aduenientem ceperunt. Qui a sorore Iphigenia cognitus: occiso Thoante Rege ipsa Dianae simulacrum absconditum in sacce lignorum sustulit: atque cum fratre Oreste aufugit: qui tandem ad Italiam uenientes in aricia simulacrum locauerunt. unde & teste Herodoto libro historiarum. iiii. Iphigenia ipsa deinde apud tauricos pro dea habita & honorata fuit.

I phthime cum. ph. & th. aspiratis atque. i. latino scribitur: fuit teste Homero in odyssaea una ex filiis Icarum.

I pidamus cum. i. latino utrobique scribitur: fuit teste Orpheo unus ex argonautis.

I phiclus cum. i. latino & c. exili scribitur: fuit filius Amphitrionis: & frater Herculis habuitque filium nomine Iolaum: ut ostendit Hesiodus in aspidam.

I phitus cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit teste Homero libro octauo iliados: uir troianus: quem Virgilius libro aeneidos. ii. maximus armis dixit: huius filius Archeptolemus fuit auriga Hectoris: post mortem Eniphei prioris aurigae.

I ris cum. i. latino utrobique scribitur: dicitur a poetis Iunonis nuntia: immo & Iouis: ut sapissime ostendit Homerus: hanc libro. xi. iliados dixit idem Homerus habere alas ex auro & pedes ex aera: & ut Seruius super quintum aeneidos: ex magna parte seruat: ut Mercurius ad concordiam: Iris ad discordiam mittatur. Vnde graece dicitur ἱρις: quae lis est: & discordia dici uoluit: accipiturque pro arcu: quem uariis coloribus in caelo conspicimus: ob quod dicitur thaumantis. i. admirantis filia: quae ex illius uariis coloribus nascitur. nam ὄρεω uel ὄρα graece latine admiratio interpretatur. Est etiam Iris teste Plinio libro. xxi. naturalis historiae: herba suauissimi odoris (cuius radicem in unguentis & medicinis commedari dixit) laudatissima in illyrico locis siluestribus. habetque caule cubitale & rectum: floresque diuersi coloris: specie sicut arcus caelestis: unde nomen assumpsit.

I roniam cum. i. latino utrobique scribitur: eius tamen prima apud graecos est ei diphthongus: sed quidam abiiciunt. e. & retinent. i. productam: alii contra abiiciunt. i. & retinent. e. similiter productam: ac scribunt eroniam. nam deriuatur ab ἔρις: quod est dico: & inde ἔριον ὄρα in uoce passiu: quod est cauillor. unde ironiam illusionem interpretati fuerunt: nam figura est: cuius aliquid per contrarium & illusionem effertur: ut Horatius: Optat ephippia bos piger optat arare caballus.

Vnde teste Seruio: Tunc quoque fit: cuius aliud uerba: & aliud continet sensus: ut Virgilius libro. iiii. aeneidos Egregiam uero laudem: & spolia ampla refertis

Tuque puer tuus magnum & memorabile nomen.

I schyros prima cum. i. latino: sequens cum. ch. aspirato: & y. graeco scribitur: & latine fortis interpretatur: nam descendit ab ἰσχυρός: quod est praeualens: habetque accentum in prima.

I sagoge cum. i. latino & unico. s. scribitur: quae in initio apud graecos sit ei diphthongus: sed a nostris abiecto e. retinetur. i. longa: & dici potest introductio. Nam componitur ex ἰς: quod est in: & ἄγω duco. Vnde ἰσάγωγη ductio.

I saeus cum. i. latino & a. diphthongo scribitur a graecis. hic teste Libano sophista graeco fuit romae tempore Domiciani declamator admirandus. de hoc meminit Quintilianus libro duodecimo de institutione oratoria: quum de genere dicendi pertractans ait: Transeo plurimos Lycurgum Aristogitona: & his priores Isaeum Antiphontem: quos ut homines inter se genere similes: differetes dixeris specie. Iuuenalis etiam in tertia

fatyra cum ait de græculis: Ingenium uelox audacia perdita sermo Promptus & iszo torrentior. ede quid illum Esse putes? hunc etiam Plinius nepos: qui eisdem temporibus fuit: plurimum laudat in quadam epistola inquit: magna Isæum fama præcesserat: maior inuentus est: summa est facultas: copia: ubertas: dicit semper ex tempore: sed tanquam scripserit diu: sermo græcus immo atticus: præfationes terfæ: graciles dulces: graues interdum & erectæ: poscit controuersias plures: electionem auditoribus permittit: sæpe etiam partis surgit: iam igitur incipit: statim omnia ac pene pariter ad manum sensus reconditi occurrant uerba: s; quælia quæsitæ & exulta multa lectio: in subitis multa scriptio elucet: proœmiatur apte: narrat aperte: pugnat acriter: colligit fortiter: ornat excelsè: postremo docet: delectat: afficit: quod maxime dubites crebra anthy memata syllogismi circūscripti & effecti: quod stilo quoque assequi magnum est. incredibilis memoria: repetit alius: quæ dixit ex tempore: ne uerbo quidem labitur ad tantam $\phi\rho\alpha\sigma\tau\iota$ studio & exercitatione peruenit. nam diebus & noctibus nihil aliud agit: nihil audit: nihil loquitur: annum sexagesimum excessit: & adhuc scholasticus tantum est. quo genere hominum nihil aut sincerius: aut simplicius: aut melius. nos uero qui in foro uerisq; litibus terimur multum maliciæ (quæ uis nolimus) addiscimus: schola & auditoriuz ficta causa: res inermis: innoxia est: nec minus scælix senibus præsertim. nam quid in senectute scælicius: quæ quod dulcissimum est in iuuenta. Quare ego Isæum non disertissimum tantum: uerum etiam beatissimum iudico. hæc de illo Plinius præfatus scripsit. At uero contra uel ex inuidia: uel ex alia quauis causa Quintilianus libro. x. de institutione oratoria dixisse uidetur: cum ait declamatores quosdam peruersa ducit ambitio: ut exposita controuersia protinus dicere uelint: quum etiam quod est in primis friuolum ac scænicum uerbum petant: quo incipiant: sed tam contumeliosos in se ridet inuicè; eloquentia: & qui stultis eruditi uideri uelint: stulti eruditus uidentur.

- I** sandrus cum. i. latino scribitur: fuit filius Bellerophontis.
- I** sper. i. latinum scribitur: fuit teste Herodoto li. historiæ. i. urbs a babilone distans itinere dieg. viii. apud quæ fluuius est non magnus: is similiter cognominatus: quod bitumē (ut ait) structuræ totius babilonis submisit: fuit
- I** sis per. i. latinum utrobique scribitur: fuit filia Inachi argiuorum regis. dicta primo Io: ut in ea dictione uidimus de qua latius uidebimus in dictione Osiris: & declinatur genitiuo Isis & Isis: sicut Paridis & Paris. Iuuenalis in satyra Credo pudiciam: Ut spargat in ædem isidis antiquo quæ proxima surgit ouili. idem & in ea quæ incipit Scire uelim: Nuper enim repeto phanum isidis: sed quæ etiam faciat huius Isis ostendunt poetæ cum ponunt in accusatiuo Isim. Lucanus circa finem libri. viii. Nos in templa tuam romana recepimus isum: nisi dicamus eiusmodi genitiuuz non semper accusatiui regulam sequi: ut thyridis thyrim.
- I** sidorus absque aspiratione: & per. i. latinum ubique scribitur: habetque accentum in penultima: ut uidebimus in dictione profodia: nomen est uiri proprium: quod multi peruersè scribunt: inter quos Apuleius grammaticus alias præstantissimus aspirari uoluit: quod inter græcos nunquam emendate comperit.
- I** sion cum. i. latino scribitur: fuit filius Phlegyæ: & pater centaurog: de quo uidimus in dictione centaurus.
- I** smenius cum. i. latino scribitur: fluuius est boetiæ: sic quoque cognominatus teste Diodoro libro historiæ. v. ab Ismeno filio Pelasgi.
- I** ster absque aliqua aspiratione: & per. i. latinum in initio scribitur: est maximus fluuiorum europæ: alio nomine uocatus danubius: ut Ouidius libro. i. de ponto: Ripæ uicina binominis istri. Oritur teste Plinio lib. iiii. naturalis historiæ in germania iugis montis noriæ: ex aduerso oppidi gallorum scauri: qui uersus septentrionem per innumeras lapsus gentes immenso aquarum auctu: a sinistris germanos linquens: & a dextris teutonicos: cum primum in illyricum uenit: mutato nomine ister dicitur: & longissimo peracto cursu septemque diuisus hostiis secundum Solinum: uel sex secundum Plinium in mare ponticum defluit: ut late præfati auctores executi sunt. & Aristoteles libro. ii. meteorog: ait: singula ora tanta esse: ut in sexaginta milia passuum longitudinis mare uincant.
- I** stria absque aspiratione: & per. i. latinum utrobique scribitur: ponitur locus ab Herodoto libro historiæ. ii. iuxta pontum: ad hostia istri: quem incolere dixit milesiorum colonos: & ab istria absque aspiratione deducitur teste Pompeio histrio: quæ apud nos aspiratur: ut in ea dictione uidimus.
- I** sthmus cum. th. aspirato scribitur: dicitur hoc nomine ea terræ strictura: quæ inter duo maria conclusa iter porrigit ad cheronesium: dicente Ouidio in quarta epistolarum heroidum: Aequora bina suis oppugnant fluctibus isthmon. Et tenuis tellus audit utrumque mare: idem in octaua: Qua duo porrectus longe freta detinet isthmus Vecta peregrinis hippodamia rotis. Et Lucanus libro. i. Gracilis mare separat isthmus: suntque duo celebres achaicus: super quo fuit urbs corinthi: & thracicus super quo teste Plinio li. iiii. naturalis historiæ: cardia similiter ciuitas fuit.
- I** smarus absque aspiratione & unico. r. scribitur: mons est thraciæ teste Seruio super decimum æneidos: & in buccolico: & (ut refert Vibius) in quadam sui parte asperrimus est & incultus: in residuo uero fertilis uincetis & oliuis: Quin etiam clarissimus est Orphei incolatu: & inde ismarius: ut Ouidius in prima epistolarum: Dicitus es ismariis isse per agmen equis. Super hoc monte fuit ismata ciuitas ciconum: qui gentes sunt thraciæ: de qua meminit Virgilius li. x. cum ait

Et tris quos idas pater: & patria ismara mittit. hanc teste Homero libro. ix. odyssæ: Vlyxes a troia discedens destruxit: quâ iam maroniam uocari in glosula quadam Homeri comperi.

sofrates absq; aliqua aspiratione & per. i. latinum scribitur: fuit græcus orator clarissimus Gorgiæ auditor multorum philosophorum præceptor eximius: ut Macrobius attestatur. hic teste Quintiliano in diuerso dicendi genere nitidus fuit & compositus: & palæstræ magis q̄ pugnae accommodatus. omnes dicendi ueneres sectatus in inuentione facilis: honesti studiosus: in compositione adeo diligens: ut cura eius reprehendatur huius orationes adhuc extant: quas maxima semper cum uoluptate lego.

sus cum unico. s. scribit: fuit filius nothus Priami: de quo in dictione antimus uidimus. talia græcuz uocabuluz est: & cum unico. l. & i. latino utrobiz: atq; t. exili scribit: regio est europæ & oituz totius orbis celeberrima: prius quidē dicta hesperia ab Hespero Atlantis fratre: a quo & hesperus occidentalis stella cognominata fuit. hic teste Igino pulsus a fratre ab ea regiōe: quæ nunc hispania dicitur: & ea loca ubi nunc est italia occupans hesperiam a se: ut pristinam aliam prouinciam nominauit. At uero Macrobius li. saturnalium primo: quum de diei partibus loquitur inquit: ab hespero stella (quam græci hesperaz dicunt) dicta est italia hesperia: q̄ occidui subiecta subiecta sit. Quod Virgilius libro primo aeneidos confirmasse uidetur cum ait.

Est locus hesperiam graii cognomine dicunt.

Terra antiqua: potens armis atq; ubere glebæ

Oenotrii coluere uiri: nunc fama minores.

Italiam dixisse ducis de nomine gentem. nam post cognomen hesperiaz dicta fuit oenotria: siue ab optio uino quod in illa nascit: ut dixit Seruius super primū aeneidos οἰνοσ græce latine uinum dicit: siue ut Varro docet & Pli. li. iii. naturalis historiae confirmauit: ab Oenotrio fabinorū rege in ea regnate. Post hæc uero & italiæ nomen assumpsit ab Italo siculorum rege: qui (ut ait Seruius) uenit ad eaz partē: in qua regnauit Tur nus: eaq; suo nomine uocauit Italiaz. unde illud est: Fines super usq; sicanos: hoc est usq; ad ea loca: quæ sicani. i. siculi sic quoq; a fratre Itali cognominati tenuere. At uero Aristoteles libro politicorum. vii. hæc de italia inquit: Tradunt periti homines illorum locorum fuisse Italum quendam oenotriæ regem: a quo mutato noie: pro oenotris itali sunt uocati: oramq; illam maritimam europæ: quæ est inter scylacæum & lamedicū sinum. distant uero hæc loca inter se meridiei iter. italia nomen primum cepisse. hunc ergo Italum tradunt agriculturaz oenotrios docuisse: cum prius essent pastores uagi: ac palantes: illisq; leges posuisse: & commessationes instituisse primum. hæc ille. sed Varro ab omnibus discordare uidet. nam lib. ii. de agricultura sic ait: Græcia antiqua. prout scribit Timæus in historiis: quas de rebus publicis scripsit: tauros uocabat italos. a quorum multitudine pulchritudine ac scetu italia dixit. Est & italiæ pars latium sic dicta: (ut quidā asserunt) q̄ in italia inter præcipitia alpium apœnini lateat. Varro a latino dictum putauit. Virgilius a latēdo. unde ait libro. viii. aeneidos cum Euandrum Aeneæ loquentem induceret.

Primus ab æthereo uenit saturnus olympo

Arma Iouis fugiens: & regnis exil adēptis.

Hic genus indocile ac disperfum montibus altis.

Composuit. legesq; dedit: latiumq; uocari.

Maluit. his quoniam latuit saturnus in oris. Idem Ouidius libro fastoruz primo confirmauit dicens: Dicta quoq; est latium terra latente deo: & fuit teste Solino latiū antiquū antea a tyberis hostis ad usq; lyrim amnem: qui campaniæ fluius est: minturnas maritimam urbem cursu mediā diuidens. Seruius uero super primum aeneidos ait usq; ad fundos urbem campaniæ contineri: & aliud insuper esse latium dixit: quod a fundis usq; ad uulturnum protenditur. Quare cum antiquum latium hesperiam postea cognominatū ipse dixerit. uoluit hoc a Virgilio annotari cum dixit libro aeneidos. vii. Mos erat hesperio in latio. Rursuz & hæc omnis ora nonnunq; post hæc aufonia dicta fuit. nam ut subdit Aristote. ad ea quæ supra dixit: incolebant inquit eam italiæ partem: quæ ad tyrrhenam uersa est opici qui nunc Aufonii nominant. hæc ille: & ut quidam ferunt ab Aufonio Vlyxis filio: sic quoq; cognominata fuit. Quodq; nomen durasse usq; ad romanos consules ostendit Liuius libro. ix. ab urbe dicens: Minturnas & uestinas urbes aufonidum gentem eē. Quare dixit Virgilius libro. viii. aeneidos: Tum manus aufoniæ & gentes uenere sicanae. Sapius & nomen posuit saturnia tellas. nam post hæc quoq; ipsa eadem ora magna græcia nuncupata fuit. Et ut dixit Plinius lib. iii. naturalis historiae fluius silaris campaniā a lucania diuidit. erat igitur in campania neapolis salernuz & capua: a cuius planicie (q̄ alia italiæ pars est plurimum montuosa) dictam campaniā multi uoluerunt. Post campaniam est lucania. post lucaniam uero brutium siue calabrya: quæ usque in rhegium terminatur. ois igitur iam italia inter adriaticum & tuscum mare siue superum & inferum in formam cruris (ut nobis magis placet) extenditur: & a iugis alpium porrecta dorsoq; apœnini montis se paulatim attollens usq; ad rheginuz uerticē & littora brutiorū ptendit. nā in ultimo sui in duo cornua scindit. Quorū alter (& qd breuius) ioniū respectat æquor: alter siculū i extremitate rhegiū oppidū cōtinēs ei⁹ lōgitudō ab augusta prætoria quæ (ut dixit Pli. lib. iiii) i alpino sine sita est: & p romam capuāq; porrigit usq; ad oppidum rhegium: teste

Solino decies centena & uiginti milia passuum colligitur. latitudo uero ubi plurimum quadringenta decē
Vbi minimū centū triginta sex milia. umbilicum (ut Varro tradidit) in agro reatino habet. hæc dudum te-
ste Plinio præfato in libro tertio ex latere maris superi rubiconem fluuium pro finibus habuit. Quod Lu-
canus libro primo prius dixisse uidetur: cum ait: Et gallica certus Limes ab aufoniis determinat arua colōis
ita ut a rubicone usq; ad alpes gallia fuerit: quæ cisalpina dicebatur: & non Italia. nonnulli uero hos fines de
prouincia quo ad romanos duces: & non quo ad generalem Italiae situm intelligere uoluerunt.

Ithaca cum. i. latino in initio: & th aspirato atq; .c. exili scribitur: insula est teste Plinio libro quarto naturalis
historiæ ante leucada & achaiam posita: cantatissima quidem domino ulyxco. in qua mons neritos esse dici-
tura quo tota insula nonnunq; neritos nuncupatur.

Ithatus eodem modo scribitur: & cognomen fuit Vlyxis ab ithaca insule susceptum.

Itymoneus prima cum. i. latino sequens cum. t. exili: sequente. y. greco scribitur: fuit teste Homero libro un-
decimo iliados Hyperochi filius: uir in primis strenuus: & in bello pylorum cum helidensibus ab Nestore
iaculo interfectus.

Ithyreus cum. th. aspirato: sequente. y. greco scribitur: dicitur quasi ithyneus: hoc est directius: ab ἰθύρεος
uerbo greco: quod est dirigo. unde epitheton ponitur a Virgilio arcuum parthicorum: cum dixit libro ge-
orgicorum secundo:

Ithyreos taxi torquentur in arcus.

Itys prima cum. i. latino: sequens cum. t. exili: sequente. y. greco scribitur: fuit Terei thracum regis filius: qui
a matre Progne in frustra defectus patri in cibum datus fuit: ut late monstrauit Ouidius libro metamorpho-
seos. & libro secundo de sine titulo ait: Atq; sua cæsum mare quærūt itym. & est fasianus: ut dixit Serui:
nam in fasianum conuersum Itym dixere poeta.

Iudæus cum. æ. diphthongo scribitur: nomen est deductum a iudæa: quæ similiter per. æ. diphthongū scri-
bitur. & prouincia est palæstinæ: quam pulcherrime Solinus in collectaneis descripsit: & iudei populi: quæ
gens est teste Plinio libro. xiii. naturalis historiæ contumelia numinum isignis.

Iugurtha cum th aspirato scribitur a grecis: fuit numidiæ rex: de quo Salustius elegantissimā scripsit historiā.

Iulus cum unico. l. sequente. u. scribitur: fuit Aenæ filius: de quo uidimus in dictione Aescanius. cuius deriuat-
tium teste Prisciano libro secundo est Iulius: cum. i. latino post. l. & ante. u. Virgilius libro æneidos primos
Iulius a magno demissum nomen iulo.

Dictionum græcarum: quæ latine scribuntur: & ab. i. littera initium sumunt orthographia finit.

Incipit earum: quæ a. k. consonante scribuntur.

Littera consonans cum eadem habeat in metro potestatem: ac in uoce sonum cum. c.
nostra consonante: penitus superuacua esse uidet: ut dixit Priscianus: & ante illuz prius
dixerat Quintilianus: nec ulla prorsus uidet ratio cur in dictionibus græcis. a. sequenti
potius scribi debeat. k. q̄. c. ut nonnulli ex modernioribus absq; ratione uoluerūt: cō-
perimus etiam Nigidium Figulum: quo & Varrone nemo apud romanos doctior habitus
fuit: nunq; in cōmentariis suis. k. aut. q. fuisse usum: ideoq; nos omnes dictiones græcas

quas latine trāscribendas nouimus per. c. ipsuz & nō per. k. ex maiore nostre auctoritate scribemus. Et ma-
xime cum id idē Festum approbatissimū auctorem obseruasse nouerimus.

Kyriceison prima cum. y. greco: & reliquæ cum. i. latino scribunt: dictio est composita ex kyrice quod signifi-
cat domine: hoc est uocatiuuz huius nominis kyrice qui est dominus: & elcison: quod est miserere: hoc est
imperatiuum huius uerbi ἑλεω quod est misereor: sed in compositione p collisione abiicit primæ dictionis
ultimum. e. per modum quem supra uidimus: & proferri debet cum accentu in penultima.

Dictionum græcarum: quæ latine scribuntur: & a. k. littera initium sumunt orthographia finit.

Incipit earum: quæ ab. l. consonante scribuntur.

Abatus cum. t. exili scribitur: nomen est uiri propriū: de quo saepe Plutarchus meminit

Labdacus cum. c. exili scribitur: fuit Polydori filius filii Cadmi: & frater Laii.

Labynetus cum. y. greco & t. exili scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ primo
uir babyloni⁹ filius Nistocris reginæ babylonæ: & ipse fuit babyloniorum tyrānus.

Labyrinthus secunda cum. y. greco: sequens cum. i. latino: & ultima cum. th. aspirato scri-
bitur: fuit structura pro magna sui parte subterranea: uiarum ambagib⁹ adeo inflexa: ut

nemo: qui intrasset posse inde exire diceret: & teste Pli. li. xxvi. naturalis historiæ: in quattuor mundi parti-
bus compertus fuit: ut primus in ægypto: secundus in insula cretæ: tertius in insula lemni: quartus in clusio
italiæ oppido: sed creticus famosior habet: & a poetis græcis & latinis maxie decātatus: fabricatusq; a Dæ-
dalo ingenioso fabro: dicente Ouidio li. viii. metamorpho.

Dædalus ingenio fabræ celeberrimus artis.

Ponit opus: turbatq; notas & limina flexu.

Ducit in errorem uariag; ambage uiaruz. Et subdit: Vix ipse reuerti Ad limen potuit: tanta est fallacia tecti.
Sed teste

Sed teste Plinio centesimam tantum portionem labyrinthi ægyptii accepit: quem pro exemplo habuit.

- L**acena cum. æ. diphthongo & c. exili scribitur: genus est uestimenti.
- L**achana cū. ch. aspirato scribitur: græcū est uocabulū & numeri pluralis: atq; oē genus oleris in se cōprehēdit.
- L**acenus cum. c. exili & c. absq; diphthongo scribitur: & facit fœmininum lacena & neutrum lacenū: nomen est deductum a laconia: & dicitur laconicus. Virg. li. Georgico. ii. Virginibus bacchata lacenis. i. laconicis.
- L**aconia cum. c. exili scribitur: prouincia est i achaiā siue pelopōneso: quæ teste seruiō super quartū georgico rum: cæbalia dicta fuit. Idem sensisse uidetur Virgilius & Statius in achilleide: cum dixit: Soluerat cæbalio classē de littore pastor Dardanus. De quo in ea dictione uidebimus.
- L**acedæmonia secunda cum. c. exili: & c. absq; diphthongo: sequēs cū. æ. diphthongo scribitur: fuit laconicæ urbs condita a Lacedæmone Iouis filio ex Taygeta. & nonnunq; a poetis declinat Lacedæmon: huius lacedæmonis. ut Ouidius in prima epistola: O utinam tunc cum lacedæmona classe petebat Obrutus infans esset adulter aquis. Hæc eadē alio noīe etiā sparta dicta fuit: ut in ea dictione uidebimus.
- L**achesis cum. ch. aspirato scribitur: fuit una ex parcis: ut uidimus in dictione Atropos. de qua ait Martialis in primo. Nil adicit penso lachesis: fusosque sorore Explicat: & semp de tribus una rogat.
- L**acinium cum. c. exili & i. latino utrobq; scribitur: promontoriū est italia inter adriaticū & ionicū mare: sic quoq; cognominatū: ut in quibusdā Theocriti glosulis comperi: a Lacinio latrone quodam: qui illum in habitans: ab Hercule interemptus fuit. Idem Seruius super tertium æneidos: affirmare u idetur. Fuit etiā famosum ex templo Iunonis lacinia: ut Virgilius: Attollit se diua lacinia contra. Estq; ex parte orientali ppin quum crōtonæ: ut ostendit Theocritus in ea ægloga quæ incipit: εἰτὲ μὲν οἰ κὸρ ὕλαων.
- L**acina eodē modo scribitur: cognomē est Iunonis: a lacinio pmōtorio tractū: sup quo ædē habuisse diximus quā Hercule interfecto Lacinio latrone & loco expiato: cōstituisse in eisdē Theocriti glosulis cōperi.
- L**acydes cū. c. exili & y. græco scribitur: fuit cyrenæus philosophus Alexandri fili: & nouæ academix princeps: atq; Arcefilai successor. Fuitq; uir mire seueritatis: & ab adolescētia studiosus: sed pauper. Habuitq; scholā in horto: quæ Attulus rex fieri curauerat: qui & Lacydi⁹ est appellat⁹. Mortu⁹ est ex paralyfi: quæ ex inmodi ea potatione cōtraxerat: cum iam. xxvi. annos in schola regēda cōsumpisset.
- L**aocoon cū. c. exili: precedēte unico o: & duob⁹ sequentib⁹ pleno nomine: hoc est sine synaresi scribitur. Nam cum synaresi duo illa o: quoq; primū est breue: & ultimū longū: quia est ω mega apud illos: in unum longū conuertuntur. & scribitur apud græcos Λαοκων cum accentu circūflexo in ultimo: ut uidebim⁹ in dictione profodia. At cum plēnum nomen est: habet accentū acutum in penultima: quod in dictione græcæ declinata etiam a nostris obseruari debet. ut ibidē ostēdimus. Fuitq; ut nonnulli ferunt: regis Priami filius: & Apollinis sacerdos. de quo Virgili. lib. æneidos. ii. inquit: Primus ibi ante omnes magna comitante caterua Laocoon ardēs summa decurrit ab arce. Et deinde psequit⁹: quæadmodū hasta percussit fatalē equum a dolosis græcis confectum: ob quod a duobus serpentib⁹ cum duob⁹ paruis filiis postea compræhensum: necatū depastūq; ostendit. Verum Euphorion referentē Seruiō dixit: cum post aduētū græcorū ad troiam sacerdos Neptuni lapidibus a troianis occisus esset: quia illog; aduētū sacrificiis non prædixit: & postea Neptuno troiani ipi sacrificare uellent Laocoon tymbrazi Apollinis sacerdos forte ad id ductus est: ut solet fieri cum deest sacerdos certus. Et cum hic piaculū commisset ante simulachrū numinis cum uxore coeundo: ob id quoq; immissis draconibus cum suis filiis interempt⁹ est. Et hoc quidē habere historiā dixit Seruius: Sed Virgilū ad troianorū excusatōem aliter interpretatū fuisse. Cuius rei a Virgilio descriptæ simulachrū dixit Plini⁹ libro xxxvi. naturalis historiæ: in domo Titi imperatoris romæ suo tempore esse opus omnib⁹ & picturæ & statuariæ artis præponendū ex uno lapide euz: ac liberos draconūq; mirabiles nexus de consilii sententia fecere summi artifices Argeander Polydorus & Athenodorus.
- L**acrimæ cum. c. exili & i. latino scribitur. fuit teste Herodoto lib. historiarum primo: uir lacedæmonius missus ad Cyrum.
- L**amargia cū. æ. diphthongo scribitur. dicit a nostris ingluuius. & inde læmergus gulofus.
- L**æna cū. æ. diphthongo scribitur. genus est uirilī uestimēti: quod sup. alta portabat. ut Virgili. in. iiii. Ardebat murice læna. hoc Homerus clænam uocat. ut in ea dictione uidimus.
- L**æpherigones prima cū. æ. diphthongo: sequēs cū. ph. aspirato scribitur: populi sunt quidā.
- L**æertes cum. t. exili scribitur. fuit Acrisii filius & pater Vlyxis: ipso dicente apud Ouidiū lib. xiii. metamorphoseos: Acrisius illi: Iuppiter huic. Hic cum ob filii absentia laboriosam uitam duxerit: tertio anno post reditū Vlyxis mortuus est: ut testis est ditis. Et quia eiusmodi nomina græca terminata in es mittunt etiā nominatiui terminatōem in a: declinatōem recipiūt latinā. ut Anchises & Anchisa huius anchisæ: & Laertes ac Laerta huius lærtæ. & ablatiū etiā finit in a. Ouidius tertia epistola: Laertaq; satus per quos comitata redire. Nam si diceret Laerte: minime staret uersus: cum illud. c. breue esset. Sed de his satis superq; uidim⁹ in dictione Anchises. Quin & notandū est non solum Laertes trisyllabū inueniri sed bisyllabū: quod in patronymico lærtiades apud Horatiū in primo carminū annotauim⁹. Sic enim antiquissimos textus scriptos cōperimus: Non tu Lærtiaden exitiū tuæ gentis non pylum nestora respicis. sunt enim uersus asclepiades. Alii

- nolunt ab eo uersu tu abiiciatur: remanetq; non laertiaden exitium tua: stareq; uersu sine synarisi: sicut
 apud Ouidium in heroidibus: Laertesq; senex Telamachusq; puer. Et apud Horatium in secundo sermonu
 O Laertiade quicquid dicam aut erit aut non. ubi ea bisyllabum posuit. at Ouidius Horatii textum quem
 adduximus in carminibus. æ. monosyllabum confirmans in duodecimo sic inquit: Laertiadæq; fuit tantæ
 fiducia laudis. ubi aliter uersus non staret: nisi laertiadæ tetrasyllabum esset.
- L**æstrigones prima cum. æ. diphthongo sequens cum. t. exili & y. græco scribitur: fuerunt teste Martiano libro
 vi. in extremo Italiae uersus Siciliam gentes feritate famosæ. ad hos teste Homero libro decimo odyssæ cū
 diuerneret Vlyxes: & illos aduersos experiretur unica perdita naue diffugiens peruenit ad Circe. Deinde
 cum rediens peruenit ad phæacas: & in conuiuio Alcinoi hos & cyclopa humana carne uesci narrare: tãq;
 fingentem & mendacem nonnulli aspernati sunt. ut Iuuenia. in satyra: Quis nescit uolusi: Fingentem imma-
 nes læstrigonas atq; cyclopa. Sed id uerum fuisse asseruit Plinius circa initium libri septimi naturalis histo-
 riæ. ob quod Aulus Gellius libro. xv. noctuū atticarum: præstantissimos inquit uirtute prudentia uirib; Iou-
 uis filios pœtæ appellarunt: ut Acacum: & Minoa: & Serpedona. ferocissimos & imanes & alienos ab om-
 ni humanitate tanq; in mare genitos Neptuni filios dixerunt: ut cyclopa & cecryona & læstrigonas.
- L**æius cum. i. latino scribitur: fuit unus pater Oedipi. alter filius Polydori filii Cadmi & frater Labdaci.
- L**æmachus cum. ch. aspirato scribitur: nomen est uiri atheniensis proprium.
- L**æmion cum. i. latino scribitur: mons est ionia notus fama Endymionis. unde & ipse Endymion Iami? cogno-
 minatus est. Ouidius li. secundo tristium: In uenerem anchises in lunam Iamius heros.
 In cererem Iamius qui refratur erit. Et libro tertio de arte amandi: Iamius endymion non est tibi luna ru-
 bori & reliqua.
- L**ampia cum. i. latino scribitur: fluuius est arcadiae. de quo meminit Statius in quarto thebaidos cum ait: Ca-
 densq; iugis lampia niuosis.
- L**ampfacum cum. m. ante. pl. & c. exili scribitur: fuit teste Cicerone libro tertio uerrinarum oppidum in hel-
 lesponto clarum & nobile: cuius ciues lampfaceni dicuntur: quæ dictio absq; æ. diphthongo scribitur: ex eo
 oppido oriundus fuit Priapus: qui teste Seruio ob magnitudinem uirilis membri ab aliis ciuib; pulsus fuit
 & teste Pl. li. quinto naturalis historiae: eam urbem Homerus adrastiam uocitauit.
- L**ampetia cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit Solis filia ex Neara sororq; Phætusa. hæc transeunte Vlyxe
 patri armeta custodiebant: ut uidebimus in dictione Phætusa.
- L**amphæus cum. ph. aspirato scribitur: mons est arcadiae teste Pl. libro quarto naturalis historiae.
- L**angia cum. i. latino scribitur: fons est in nemæa filua arcadiae ut ostendit Statius in quarto thebaidos: & nos
 supra uidimus in dictione Hypsipyle.
- L**aphithæ ab aliquibus cum. ph. aspirato: a nonnullis cum. p. exili: uidelicet lapithæ: & ultima cum. th. aspira-
 to scribitur: fuerunt in thessalia alpefres populi: qui bella cum centauris gessere. unde Virgilius li. georgi-
 corum secundo ait: Et magno ilatū laphithis cratere minantē. de quibus in dictione centauri uidimus.
- L**apathum cum. p. exili & th. aspirato scribitur: herba ea est: quæ solo radice nomine a uulgo cognominari
 existimo: eamque usque ad tria cubita descendere dixit Plinius libro. xviii. naturalis historiae ubi plura de
 lapatho loquitur.
- L**arius cum. i. latino scribitur. Quidam græcum nomen esse putat. & a λάρωσ̄ aue: quæ latine fulica dicitur
 deductum. nam lacus est Italiae teste Seruio super secundū georgicorum uicinus alpihus: apud quæ fulica
 maxime abudat. Idem iuxta Catonem in originibus per sexaginta tenditur miliaria. & larius huius larii fa-
 cit: sicut Iulius Iulii Mercurius Mercurii.
- L**arissa cum. i. latino & duplici. s. scribitur: fuit thessaliae urbs. & ob uicinitatem: quam habebat ad pthiaz (ut
 dixit Seruius) Achilles est dicta patria: dicente Virgilio libro aeneidos secundo: Quos neq; tydides nec larisse?
 achilles. & Lucanus libro sexto ciuitates thessaliae connumerans ait: Atq; olim larissa potens.
- L**arise: quæ cum. i. latino & unico. s. scribitur: urbs est æoliae: ut scribit Herodotus libro historiarum primo.
- L**arodii cum unico. r. scribitur: populi sunt teste Horodoto libro historiarum quarto in asia scythica.
- L**aodonia cum. o. post. a. in secunda: & per. i. latinū in penultima scribitur: fuit teste Homero libro sexto ilia-
 dos filia Bellerophonis: quæ ex compressu Iouis effecta grauida dium Sarpedanē genuit. Sed Laodamiaz
 (ut ait Homerus) Diana irata mortem attulit.
- L**aomedon cum. o. post. a. scribitur: fuit filius Ili regis troia: cuius omnē genealogiam posuit Homerus usq;
 ad Hectorem & Aeneam: de qua in dictione Priamus plene uidebimus.
- L**aodocia cum. o. post. a. & c. exili: atq; i. latino scribitur: nomen fuit prouinciæ.
- L**aodice cum. o. post. a. & i. latino: atq; c. exili scribitur: fuit una ex filiabus Priami formosa quidem: & quæ
 Helicaoni filio Antenoris regis thraciae nupsit: ut ostendit Homerus libro iliados quarto: altera fuit Aga-
 ménonis filia ex Clytæmnestra: ut idem libro octauo iliados enarrat.
- L**aodiceus cum. o. post. a. & per. i. latinum: atque. c. exili scribitur: fuit teste Homero libro iliados quarto: An-
 tenoris traiani filius.

- L** aodocus cum .o. post .a. & ante .e. exili scribitur: fuit teste Homero libro octavo odysseae: Alcinoi regis phaeacum filius. Item & Laodamas alter ἀλαός παῖς ἀλκινόοιο.
- L** atona cum .t. exili scribitur: fuit Caei Titani filia: dicente Niobe apud Ovidium libro .vi. Nescio quam aut detis nata: titanida caeo Latonam praefere mihi. fuitq; mater Apollinis & Dianae: quae ab illa Latonia dicitur. Virgilius: Astrorum decus & nemorum latonia custos.
- L** atomia cum .t. exili scribitur: dicuntur a nostris lapidicinae. Nec apud nos singulare habet quod apud graecos λατόμιον comperim in singulari. at in plurali dici possunt quasi λίθον id est lapidum. Tomiati incisores, unde Liuius in bello macedonico scribit. M. Catonem superiorem: qui dictus est censorinus in censura fecisse atria duo martium & titium in latomiis. idem in sexto libro belli punici secundi incendium romae describens sic ait: Compræhensa postea priuata ædificia: neq; .n. tunc basilicæ erant compræhensæ latomia: forumque piscarium: & atrium regium: ædes uix Vestæ defensa.
- L** atymnus cum .t. exili & .y. graeco: sequente in ultima .m. ante .n. scribitur: mons est cariae: super quem Endymionia etiam obdormiuisse dicunt poetae: ut Cicero refert libro primo: de questionibus tusculanis.
- L** atro cum .t. exili scribitur: dictio est graeca teste Seruio super .xii. aeneidos circa initium. & deducta λατρεύω: quod est seruius. nam (ut ipse Seruius inquit) latrones dicuntur obsequi & seruire mercede: & conducti milites uocantur latrones. Et subdit: moris autem erat: ut hos imperator circa se haberet: & primos mitteret ad omne discrimen. nam ut dixit Virgilius latronis telo. i. uenatoris fixum leonem ideo dixit: quia etiam uenatores operas suas locare consueuerunt. Varro tamen dixit hoc nomen posse etiam latinaz habere etymologiam: ut latrones dicti sint: quasi laterones: quia circa latera leguntur: quos nunc satellites uocant. una tamen est significatio licet diuersa etymologia.
- L** aena prima cum .e. absq; diphthongo: secunda cum .æ. diphthongo scribitur: graecum est uocabulum: quod leonem foeminam indicat. Virgilius in Alexi: Torua leana lupum sequitur. Et libro georgicorum tertio: Catulorum oblita leana. Vbi dixit Seruius: leana graecum est: sicut dracena. nam nos hic & hæc leo dicimus. lea namq; usurpatum est: quia in .o. exeuntia masculina ex se foeminina non faciunt: ut fullo latro leo. Sane an inter omnem uitam leana unum pariat: ut scripsit Herodotus libro historiarum tertio: uel plures gignat & educet catulos: ut uoluit Homerus: ab Aristotele in li. de animalibus determinatum fuit plene.
- L** ebes cum .e. absq; aliqua diphthongo scribitur: & est teste Porphyrio super nonum iliados: Homeri librum uas aeneum in quo res bulliunt.
- L** eleges cum unico .l. & absq; diphthongo scribitur: populi sunt: quos (ut nonnulli ferunt) alio nomine thessalos uocamus: quasi λελογισμενος: hoc est rationales: quia ceteris graeciae populis praestare uidebantur. Lucanus de thessalia loquens ait: Mox lelegum dextra pressum descendit aratro. Herodotus uero libro historiarum primo dicere uidetur hos illos maritimos fuisse populos: qui postea cares uocati fuerunt.
- L** ectus cum .c. & .t. exilibus scribitur: uerbum est graecum: & apud illos in neutro genere λεκτρον dicitur. Euripides ἐκβη inquit: λεκτρα γαμεινον. Homerus similiter in batrachomyomachia.
- L** eda cum .e. absq; diphthongo scribitur: fuit Tyndari regis coniunx: cum qua Iouem sub forma Cyni concubuisse dixere poetae. Eamq; ouum unum peperisse: ex quo nati sunt Castor & Pollux. Sed quod duo oua ediderit: intellexisse uidetur Horatius cum dixit: Nec gemino bellum troianum orditur ab ouo. Fuit etiaz mater Helenæ. & a Leda ledæus cum .æ. diphthongo in penultima deriuatur. Virgilius li. aeneidos tertio: Ledæam hermionem lacedæmonioq; hymeneos.
- L** emnos cum .m. ante .n. scribitur: una est ex cycladibus ægæo mari circumflua: in quam Iuno Vulcanum filium cum eum turpem peperisse conspiceret: e caelo deiecit. Hic postea cum deorum faber effectus esset: ad hanc insulam ab ætæa refocilationis causa redire solebat. ubi ut ait Stadius libro .v. thebaidos: Lænius ignifera scellus respirat ab ætæa: Vestit athos nemorumq; obscurat imagine pontum.
- L** enæus prima cum .e. absq; diphthongo: sequens cum .æ. diphthongo scribitur: nomen est Bacchi deductum a ληνος: quod est torcular. Virgi. li. georgicorum secundo: Huc pater o lenæe ueni.
- L** eochares cum .ch. aspirato scribitur: fuit sculptor sua ætate eximius. de quo uidebimus in dictæ mausolus.
- L** eonides cum .i. latino scribitur: fuit nobilis sparta: & deinde rex eo modo quo spartani regem habebant. Hic non modo miranda contra Xerxem agit: sed pene incredibilia: ut apud graecos Herodotus libro historiarum septimo: & apud nostros Iustinus libro epitomatum secundo: ostenderunt. Quin & genealogiam traxisse ab Hercule ostendit idem Herodotus in eodem libro connumerans omnes eius progenitores usque ad Hyllum & Herculem. Fuit & alius Leonides Alexandri magni pedagogus: qui teste Quintiliano li. primo: de institutione oratoria cum quibusdam uitiis imbuuit: quæ robustum quoq; & magnum regem ab illa institutione puerili persecuta sunt.
- L** eitus cum .i. latino & .t. exili scribitur: fuit teste Homero libro secundo iliados: unus ex quinque boetiorum principibus: qui ad troiam uenere.
- L** erna cum .e. absq; diphthongo scribitur: regiuncula quædam est in arcadia: sic quoq; a Lerno rege cognominata: iuxta quam fuit argos. iuxta quam fuit Argo oppidum unde graeci Argiui dicti sunt ut uidebimus in dictæ

Argos. Et a lernas lernaus cum. æ. diphthongo deducit. unde lerna palus: in qua fuit hydra quinquaginta capitum ab Hercule postea interfecta: ut uidimus in dictione hydrus. Ideo ait Virgi. libro aeneidos octauo: Lernaus turba caputum circumfretis anguis.

Lethargus prima cum. e. absq; diphthongo: sequens cum. th. aspirato scribitur: ille dicitur qui obliuionē patitur. & descendit a ληθη: quod est obliuio. unde etiam lethæus.

Lethæus eodem modo scribitur: & eandem habet deriuationem. potestq; latine dici obliuiosus.

Lethum eodem modo scribitur: ponitur a nostris pro morte. & a ληθη quod est obliuio teste Festo traductum est. Alii teste Prisciano in decimo latinum faciunt: & a leo uerbo simplici nasci dicunt: quod in usu sic quoq; non est: sed in compositione de leo de leui habetur. unde letus dici uolunt: quia uitam deleat. quod si sic eēt absq; aspiratione scribi deberet. Sed magis placet græcum esse: & a ληθη deduci. unde etiā teste Solino fluuius ille: qui in aphyrica iuxta beronicē urbem fluit: lethæus hoc est obliuionis amnis uocatur: quem ut ait putant inferna inundatione prorumpere: & apud priscos uates latex obliuionis commemoratur. De quo Lucanus libro octauo meminit cum ait: Quam iuxta lethæus tacitus prælabitur amnis: Infernis ut fama trahens obliuia uenis. Et inde lethargus & lethæus: ut supra uidimus. At uero lætum quod latinum est: & a leo descendit: eo quod ex læticia quis faciem delatare dicatur: cum. æ. diphthongo & t. exili scribitur. Idque appellamus: quod aspectu gaudium promit. Nam gaudere proprie est intrinsecus: Lætari extrinsecus. Et quæ natura sic institutum est: ut quæ bona corporis habitudine sunt alacriora: quæ uero debili tristiora sint: eo fit ut pingua uocemus læta: ut lætas oues: lætos greges: læta armenta. & hinc transferimus ad similia: ut ad fetes: ad uites: ad oliueta: ad cæteras arbores. Vnde quemadmodum illa: ita hæc quoq; qualia sint: declarat aspectus. Veruntamen non appellantur homines læti ob fecunditatem: pinguedinem: pulchritudinem: grauitatem. & similia. Sed ob ea quæ tantum in nostros usus cedunt: læticiam nobis uoluptatemq; pariētia. Qua sane regula multifariam lætum & sine ambiguitate in utendo suppeditabit. Vnde apud Seruiū significat fecundum: pingue: grauidum: pulchrum: uiride. & multa alia: quæ ex Virgi. annotauit.

Leucothea cum. c. exili: & th. aspirato scribitur: fuit filia Cadmi ex Hermione coniuge: quæ & alio nomine dicta fuit Ino uxor Athamantis regis thebarum. quæ ut maritum suum furere conspexit: cum Melicerta filio in mare præcipitem se dedit. Et ut ait Cicero de natura deorum dicta fuit a græcis quidem Leucotha: a nostris uero Albunea: seu alba dea. Nam λευκη alba dicitur: & εα dea. Ab aliquibus uero interpretatur Matuta etiam græco uocabulo. quæ ab Homero ponitur pro Aurora. Vnde teste Prisciano matutinum deriuatur. At uero Melicertam Palamona dixerunt: dicente Ouidio: Leucotheaq; deam cum matre palamona dixit. Sed a nostris Fortunus cognominatus est.

Leucothoe secunda cum. c. exili: penultima uero per. th. aspiratum sequente. o. uocali scribitur: & alia fuit a superiori. nam a οέω: quod est curro deriuatur: quasi alba fuerit & currens. fuit Orcami ex Eurimone filia: illa dicente apud Ouidium li. metamorphoseos quarto:
Rexit achimēnias urbes pater orcamus: isque
Septimus a prisco numeratus origine belo. Et paulo prius dixerat:
Tempore leucothoe multarum obliuia fecit
Gentis odoriferæ: quam formosissima partu
Edidit eurymonē. & reliqua.

Leuippus cum. c. exili contra græcorum grāmaticas regulas: & i. latino: atq; duplicato. p. scribitur: fuit philosophus eleates patria. secundū uero quosdam alios abderites: & fuit Zenonis auditor.

Leutychedes secunda cum. t. exili sequente. y. græco: atq; ch. aspirato: & i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. historiæ sexto: uir laecedæmonius inimicus Demarati: post cuius fugam constitutus fuit spartanorū rex.

Leuargillon cum. c. exili: & i. latino: atq; duplicato. l. scribitur: dici potest latine candida argilla.

Leucas cum. c. exili scribitur. insula est teste Pomponio disposita contra sinum ambracium iuxta epirum: habet montem altissimum. & est memorabilis uictoria Augusti contra. M. Antonium & Cleopatram. Eadem fuit hætenus continenti coniuncta: ut ostendit Ouidio. li. metamorphoseos. xv. cum ait:

Leucada continuam ueteres habuere coloni:

Nunc freta circueunt. & reliqua. Est etiam leucas oppidū percelebre in acarnania parte epiri: olim teste Plinereitum uocitatum. & a leucas deducitur leucadius. Virgi. li. aeneidos tertio:

Mox & leucadii nimbofa cacumina montis.

Et formidatus nautis aperitur apollo.

Læus prima cum. y. græco: sequens cum. æ. diphthongo scribitur: ut in antiquis exactisq; marmorū inscriptionibus scriptum cōperi: nomen est Bacchi: dicente Ouidio li. iii. metamorphoseos:

Tura quæ dant bacchūq; uocant bromiumq; liæum. Et deriuatur a λυω: quod est soluo: eo qd mentem & membra uinum dissoluat. unde sequitur paralyfis.

Libanus cum. i. latino scribitur: mons est inter arabes & phœnices. est etiam genus arboris tus producentis.

Libya prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco scribitur: & terminatur in. a. & in. e. ac dici potest in recto

libyæ absc̄q̄ diphthongo: & si qd̄ in .a. desinat accepta .e. facit genitiuū cū diphthongo: ut libya hui⁹ libyæ.
si uero in .e. desinat in recto: græce declinat hui⁹ libyæ. Et est regio aphrycæ: quæ ab atlante monte maurita
niæ incipit: & ad canopum usq; nili hostium pandit. sic quoq; dicta (ut plurimi asserūt) ab Libya uxore Epa
phi Iouis filii. Qua utiq; litteratura omnia ab illa descendētia scribunt: ut libyssa huius libyæ oppidū bi
thyniæ: libyssis huius libyssidis. Virgi. li. æneidos. v. Horridus in iaculis & pelle libyssidis ursæ. libystinus
libyssina libystinum.

- L**ibyssa eodem modo: ut superior: ac per duplex .s. scribitur: oppidum fuit bithyniæ: ubi teste Pli. circa finez
libri quinti naturalis historiæ: nunc Hannibalis tantū tumulus est.
- L**ibyssis simili modo cum .i. latino in prima: sequens per .y. græcum: ultima cuz. t. exili & .i. latino scribitur: &
est ac si libycam diceret.
- L**ibystinus in eadem scriptura cum superiori: dictus fuit Apollo ab his: qui pachynum siciliæ p̄montoriū in
colebant: eo q̄ imissa libycis: hoc est hostibus carthaginēlibus peste pene cūcti subita morte interierunt.
- L**ibs cum .i. latino: sequente .bs. scribitur: q̄q̄. ps. pprie sequi deberet. nam græce λιβς scribitur: & ē uentus
aduersus uulturnum: quē aphricum uocamus. & inde libonotus dicit: quem nos austrum dicimus.
- L**iburnum cum .i. latino scribitur: græce uero λιβυρνον dicitur. sed nos illud .y. græcum in .u. nostrum con
uertimus: & præponētes ad .r. dicimus liburnum: genus est nauiculæ uelocissimæ a liburnis primo comptæ
ut Parthenius grāmaticus attestatur. Ad cuius similitudinem constructum fuit uehiculum: quo romani no
biles uelocissime portabantur: dicente Iuuenale in tertia satyra: Diues & ingenti curret super ora liburno:
cuius uelocitatem ostendit cum dixit curret. ob quod etiam præco festinans liburnus dicitur: ut idem i sa
tyra Crispini ait: Primus clamante liburno Currere iam sedit rapta p̄perabat ab olla. sed liburnus p̄ nauib⁹
usus est Horatius in epodo: Ibis liburnis inter alta nauium amice p̄pugnacula: quas & liburnicas in uita Au
gusti Suetonius appellauit: alia tempestate in traiectu bis confictatus. primo inter p̄montoria peloponnesi
atq; ætholiæ. rursus circa montes cæraunios utrobq; parte liburnicaruz demersa: simulq; eius in qua uehe
batur fufis armamētis & gubernaculo distracto.
- L**iburnia cum .i. latino utrobq; scribitur: regio est inter illyrim & dalmatiam: de qua ait Pli. libro. iiii. natura
lis historiæ: liburniæ finis ad initium dalmatiæ salona est.
- L**ycia prima cum .y. græco: sequens cum .c. exili: & .i. latino scribitur: regio ē in minori asia finis pamphilæ ex
parte orientali: ex parte uero occidentali cariam terminat: sic quoq; cognominata a Lyco Pádionis filio: cū
prius teste Herodoto li. historiæ primo: termile diceretur. in hac ciuitas est patera in qua sex mensibus āni
ab Apolline responsa dabantur: reliquū uero temporis apud delon. unde & lyciæ sortes a Virgilio nūcupa
tur. est etiam in ea puincia mons chimæra: ut in ea dictione uidimus.
- L**ycus cum .y. græco & .c. exili scribitur: a nostris pprie lupus dicitur: ut in dictione agnus uidimus. At eo no
mine & scriptura plures legūtur uiri memorandi. Vnus quidem troianus fuit. de quo Virgilius li. æneidos
primo: Et crudelia secū fata lyci. Alius thebanus genere ignobilis: qui cū a Creōte Hercules socio exulasset:
& Hercules cum Perithoo & Theco ad inferos descendisset: regnū thebanuz cepit: ut plene omnia scripsit
Seneca in Hercule furente. Alius fuit etiam thebanus rex: qui cū uxorez formosissimā Antiopen a Ioue gra
uidam conspexisset: eam a se abdicauit: ut in dictione Dirce uidimus. Alius fuit regis Pandionis filius: qui
& a lyciam nominauit.
- L**ycæon cum .y. græco & .c. exili scribitur: fuit arcadiæ rex Titani & Terræ filius: qui cuz solitus esset necare ho
spites: & Iouem similiter hospitio susceptum necare uellet: mutatur a Ioue in lupuz: ut Ouidi. li. metamor.
primo: plene monstrauit. Fuitq; pater Calistonis: quæ in arcton cōmutata: ut i ea dictione uidimus. Tandem
cælo locata fuit: dicente Virgi. li. georgicorum primo: Claramq; lycæonis arcton. & Ouidio li. iiii. de tristib⁹
Quæq; lycæonio terra sub axe iacet. Alius fuit Priami filius: & pater Pandari. Cui⁹ Thoracem teste Home
ro libro iliados. iiii. Paris cum Menelao induit.
- L**ycæus prima cum .y. græco: sequens cum .c. exili: & .æ. diphthongo scribitur: mons ē arcadiæ: in quo bicor
nis Fauni templum fuerat: a quo lycæa ludicra illi sacra: a nobis lupercalia dicta sunt. Vnde Ouidius li. fa
storum secūdo ait: Quid uetat arcadico dictos a monte lupercos: Faunus in arcadia tēpla lycæus habet. Nā
(ut diximus) quos græce lycos: latine lupus dicitur. Et quēadmoduz ex illo deriuat lycæus & lycæa: sic ex no
stro lupercal. & lupercalia ludicra quædam dicuntur: quæ ob tēporis obseruationē (ut dixit Plutharcus in
uita Romuli: quā ego e græcis in latinum transtuli) ad expiandos manes constituta uidebant. Fiebant enim
(ut ille ait) nephastis diebus mensis februarii: quem piacularē interpretatur. Vnde prius quoq; diem illaz
febratam uocabant. Quod Ouidius tetigit cum ait:
Februa romani dixerē piamina patres. Et subdit in eodem libro:
Tertia post idus nudos aurora lupercos
Aspicit: & fauni sacra bicornis eunt. Et ut pleriq; existimant ab arcadiis: qui cū Euandro uenerant hoc solen
ne ad eas ptes: ubi nuuc est Roma allatū fuit. Quod expressit Ouidius cum de his ludis locutus est dicens:
Transtulit euander siluestria numina secum. Hic ubi nunc urbs est: tunc locus urbis erat. Et inde Liuius lib.

primo ab urbe ait: Ferunt Euandrum solenne allatum ex arcadia instituisse: ut nudi iuvenes lycæum Pana
tinerantes: per luxum atq; lasciuam current: quem romani deinde uocauerunt Inuum. Hunc Seruius Pa
na esse dixit ab ineundo passim cum aialibus. Alii uero referente Plutarcho putant a lupa: quæ Romulū edu
cauit potius emanasse: cum ut ait lupeales ludicrum incohent: ubi expositum Romulū fuisse ferunt: tæsti
quæ ad sacra pertinent: minus conueniant. Nam ut subdit: Capellas maciant: deinde gemini adolescentes
præclari sanguinolento gladio sædatam sibi faciem attingunt. Alii ilico cum lana lacte madida accurrunt atq;
abstergunt sanguinem. tum uero opus est ut rideant adolescentes. Et demum ereptis caprage tergoribus nudi
in subligaculis per ciuitate discurrent: quicūq; sibi obuiam fiunt uerberant coriis. Et ut idem Plutarchus pro
sequitur: Mulieres uero iam adultæ ultro se his offerunt. ac palmas uerberandas porrigunt: existimantes id
sibi foelicem pariundi facultatem præstare. Quod Ouidius præfato secundo salutorum libro tetigit cuius ait:

Nupta quid expectas? non tu pallentibus herbis

Nec prece: nec magico carmine mater eris.

Excipe foecundæ patienter uerbera dextræ:

Iam focer optatum nomen habebit aui.

Et Iuue. similiter in satyra secunda in adolescentulos: quæ nubebat inuehens inquit: Et illis Turgida non potest co
dita in pyxide lyda: Nec potest agili palmas præbere lupercis. Sed ut refert Plutarchus: Bucas quædam in illis
elegiis: quas de romanæ regis descriptionibus inscripsit: fabulosam quandam sup his attulit sententiam. Ait. n. quæ cum
Romulus Amulium supasset: una cum fratre Remo ad eum usq; locum: in quo lupæ mamas expositi fuisse: præ
læticia ecurrisse. Et ut ait Aeterna eius rei memoria posteritati foret eos ludos instituisse: Ideoq; nobiles ge
nere adolescentes currere: ac ferire eo pacto quicūq; obuiam fiebant: ut significaret Romulū ac Remū ipsum: cum
oli strictis ensibus ex alba profugissent: atq; gladio illo sanguinolento faciem attingere: ut cædis illius & periculi
posteris monumentum esset. Et deniq; eo lacte in sanguinis abstersione uti: ut indicaret eorum miracula ac pene di
uinam educationem. Sed mouet quæstionem Ouidius: ac in hisce uersibus dissoluit: aliam a Buca sententiam asserens:

Cur igitur currant: & cur sic currere mos est:

Nuda ferant posita corpora ueste rogas.

Ipse deus uelox discurrere gaudet in altis

Montibus: & subitas concipit ille feras.

Ipse deus nudus nudos iubet esse ministros:

Nec fatis ad cursus comoda uestis erat. Refert etiam Plutarchus. C. Acilius scripsisse Romulū: cum ante conditam
urbem sua pecora perdidisset: supplicatum Fauno primo concessisse: deinde nudum ne sudore impediret: oes saltim cur
rendo lustrasse. Ideo nudatos lupeales hæc ludicra celebrare. Seruius uero in octauum aeneidos Virgilius: super
eo uersu cum ait: Hinc exultantes salios nudosq; lupeos dixit. Cum in honorem Fauni seu Panis lupcalium solenitas
coleret romanorum pecora repete a latronibus rapta sunt: illi mox piectis uestibus latrones sunt percuti: quibus op
pressis atq; receptis aialibus propter rem a nudis proferre gesta: consuetudo mansit: ut nudi lupealia celebrarent
Iusti. uero li. xxxiii. sui epitomatis cum Ouidio concordans magis ex habitu dei: cui ea sacra fiebant: quæ ex alto nu
ditatis causam referre uidetur. Ait. n. sub Fauno Italiae rege Euander arcadiae urbe pallateo in Italia eius mediocri
turba popularium uenit. Cui Faunus & agros & monte: quem ille postea pallatium appellauit: benigne assignauit
In huiusmodi radicibus templum lycæo: quem greci Pana: romani lupcū appellant constituit: ipsum dei simulacrum
nudum: caprina pelle amictum est: quo habitu romæ lupealibus decurrit. hæc ille. Verum quia in his sacris canem
immolabant romani: causam reddens Plutarchus ait: Canem ad id sacrificii genus plurimum pertinere. Nam & greci
ipsi in huiusmodi piacularibus sacris (περισκυλακισμα uocant) catulos macrare consueuerunt. Vel pot
tius ut Romulus ipse lupæ eius nutrici gratias referret: quæ atrocissimos hostes canes habet. uel forte ut la
cefferet ad cursum lupeales: quem admodum canis succendi ad iracundiam facile consueuit.

- L ycastus absq; aliqua aspiratiōe: & y. græco scribitur: fuit teste Homero li. iliados. ii. urbs in creta.
- L ycida prima cum y. græco: sequens cum. c. exili: & i. latino scribitur: fuit proprium cuiusdam pastoris nomen:
a lycos deductum. De quo saepe Theocritus & Virgilius.
- L ycimnius prima cum y. græco: sequens cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit frater Astyoche: & in bello troia
no a Tlepolemo interfectus: ut in ea dictione uidebimus.
- L ycini prius cum y. græco: & sequens cum. c. exili & i. latino scribitur: nomen fuit proprium nonnullorum illustrium uirorum.
- L ycomedes cum y. græco: & c. exili scribitur: fuit teste Homero libro iliados nono: Creontis filius.
- L ycisca prius cum y. græco: sequens cum. c. exili & i. latino: atq; similiter ultima scribitur: nomen est compositum ex ly
cos: quod est lupus & scylos canis: quasi lyci. i. lupi: scylos canis. Nam canis est natus ex lupa: ut Vir. Multum latrate lycisca
- Lycopia cum y. græco & c. exili scribitur: fuit urbs atolia.
- Lycus cum y. græco & c. ac. t. exilibus scribitur: fuit teste Homero libro. ii. iliados oppidum in creta sub re
gno Idomeni: a quo eum Lycium Virgilius dixit li. aeneidos. iii. cum ait: Et salentinos obsedit milite capos
Lycius idomenius. & in bucolico: Lycius agon.
- Lyconia eodem modo scribitur: & similiter cretae fuit urbs.

- L** ychnus prima cum. y. græco: sequens cum. ch. aspirato scribitur: a nostris dicitur lucerna: quo nomine usus fuit Virgilius in fine libri aeneidos primi cum ait:
 Dependent lychni laquearibus aureis. Martialis in quarto:
 Pondero potō cano lauo laudo cœno quiesco:
 Dum paruus lychnus modicum consumit oliui. Suetonius in uita Cæsaris: Ascenditq; capitolium ad lumi-
 na sexaginta elephantis dextra & sinistra lychnos. At lucerna teste Seruio a lychno deducitur. Alii a luce: licet
 syllabæ primæ quâtitatem commutet.
- L** ychnites prima cum. y. græco: sequens cum. ch. aspirato & i. latino: ultima cum. t. exili scribitur: marmor ē
 album: quod in paro insula effodiebatur: sic quoq; cognominatū teste Plinio li. xxxvi. naturalis historiae: q̄
 ad lucernam in cuniculis caderetur. Idem Varronem dixisse affirmat.
- L** ycophrō cum. y. græco & c. exili scribitur. fuit Periandri corinthiorum tyrāni fili⁹. Hic teste Herodoto li.
 historiarum. iiii. patri (quia matrem occiderat) conciliari nunq̄ potuit: quem etiam pater iam senescens cū
 in successione tyrānidis aduocaret: constantissime recusauit: asserens se nunq̄ rediturum corinthuz: quo-
 ad pater superesset. Tandem cū Periander iam decreuisset dimisso filio cercyram e corintho cōcedere: ubi
 filius erat: re cognita a cercyrensisibus Lycophron ipse interficitur: & Periander audito nouo defecit: ut i di-
 ctione Periander uidebimus. Alius eodem nomine fuit poeta tragicus.
- L** ycon cum. y. græco & c. exili scribitur fuit philosophus troadenſis filius cuiusdam Astyanactis: uir eloquēs
 & educandis instruendisq; pueris maxime idoneus. Aiebat adiungi necessario pueris pudorē & laudis stu-
 dium: uelut equis calcar. Erat mundissimus habitu: & uestiū uerecibili munditie ac nitore teste Hermippo
 utebatur. Erat fortissimo corpore: pilæ se ludo exercuit. Tenuit scholæ principatū annis quadragintaquat-
 tuor. Obiit ānos natus. lxxiii. fessus morbo podagræ. Fuere & alii Lycones: Primus pythagoricus. Secun-
 dus hicipse. Tertius uerificator. Quartus epigramatum artifex.
- L** ycopolis eodem modo: ut superior scribitur: fuit teste Diodoro siculo libro historiarum secūdo: urbs ægypti
 sic quoq; a lupis cognominata: eo q̄ æthiopes agros ægyptios incurſantes: lupi facta acie usq; ad ciuitatem
 elephantinam repulerunt. Sed ibidem ciuitatem construētes ægyptii: ubi aciez struxerāt a bestiis illis lyco-
 polim cognominarunt: ac pro diis lupos ipsos uenerantur.
- L** ycoris cum. y. græco & c. exili scribitur: ac a lycos deducitur. fuit cognomen libertæ.
- L** ycurgus prima cū. y. græco sequens cū. c. exili: ultima cū. g. cōsonate scribitur: fuit lacedæmonioꝝ princeps
 uir clarissim⁹: & in oibus philosophis admirandus. Hic lacedæmonis leges sanctissimas tulit. De quo Vale-
 de ingratis: Iustinus li. epitomatū. iiii. & Aristoteles i politicis plura scripserūt. Alius fuit nemeæ regiois rex:
 q̄ Hypsiphylē Thoantis regis filiā p̄ filio nutrice habuit: ut in dictōe Hypsiphyle uidim⁹. Alius fuit thra-
 cum rex: uel (ut alii uolunt) macedonū: qui Bacchum deū esse negabat. Ob quod dum conaret uites icide-
 re: crura sibi amputauit. Vnde abstemium eū fuisse Seruius attestatur.
- L** licōr cū. i. latino & c. exilib⁹ scribitur. Quidā græcū uocabulū esse uolunt. Et ut ait Plutar. i uita Romuli li-
 tor sine. c. dicebat: eo q̄ a græcis λειτοῦργος: hoc ē populi minister dictus sit. Nā ut ait λειτον græci ad-
 huc populū uocant: & ἐργετης minister nūcupat. Sed (ut idē pergit) iā iterposito. c. romani licōrē dicūt.
 Alii uero (ut late ostendit Gelli⁹ li. xii. noctiū atticæ) non græcā sed latinā etymologiā illi tribuūt. & a ligan-
 do licōrē appellatū uolunt. eo q̄ cū magistratus populi romani uirgis quempiam uerberari iussissent:
 erura ei⁹ ac manus ligari a uiatore solitæ sunt. & is qui ex collegio uiatorū officii ligandi habebat: licōr est
 appellatus. Tyro uero Ciceronis libertus licōrē a lino uel a licio: (quod idē est) dici scripsit. Licio. n. ex trās-
 uerso q̄ ministrabant magistratibus cincti erant. Nāq; erat licōr minister consulis: p̄ consulis: p̄ presidis: & p̄
 toris: q̄ fascē uirgæ alligatū cū securi portabat. Et erant licōres consulis duodeni: siue a numero auui⁹: q̄
 Romulo auguriū regni portederant. siue (ut magis placet Liuiō) ab ipso numero: q̄ ab hertrufcis acceptus
 fuit. Nā (ut ait) apud hetruscos ex. xii. populis cōiter creato rege: singulos singuli populi licōres dabant: a
 qbus & sellā curulē: & togam: & p̄textā assumptā rettulit. Alioꝝ uero (ut diximus) officioꝝ licōres tan-
 tūmodo seni erāt. Sed ex qua materia uirgæ fasciū fuissent: nusq̄ memini me legisse. Existimari tamē p̄t
 locoꝝ natura nunc ex hac: nunc ex illa arbore fuisse. Nonnulli uero ex uita: hoc ē ex sarmētis uirgas illas fu-
 isse cōtēdunt. qđ ex luuenale pbare uolunt: q̄ ait in satyra Oibus in terris: de Mario tūc uilissimo milite lo-
 quens: cū nōnunq̄ uerberaret: Nodosam post hæc frāgebat uertice uitē. Ego uero aliū puto ei⁹ uersus itel-
 lectū. Nā sicut consulū inſigne erat. xii. fascēs hēre: p̄torū ac p̄sidū sex: ita cēturionis erat inſigne nō sar-
 mentū: sed uitē manu deferre: aut certe illa milites delinquētes uerberare. qđ sane cēturionat⁹ fuisse signū
 declarat Luca. de Scæua: q̄ ex milite fact⁹ erat cēturio inquiens: Promotus latiā longo gerit ordine uitē.
 Hac castigatū uitē Mariū ut uilissimū militem non modo in aliis membris: sed in capite luuenalis intelligit
 Idem declarare uidetur Martianus iuriconsultus libro digestoꝝ: unde quinquagesimo de re militari his
 uerbis: Is qui cēturioni uolenti se castigari resisterit: si uitē tenuit militiam mutat: si ex industria fragit:
 uel manū cēturioni intulit: capite punitur.
- L** ydus cum. y. græco scribitur: fuit Hercules filius ex Iole Eurythi regis oechaliæ filia. Alter eodeꝝ nomine fi-

- lius Atyis regis meonia: a quo ipsa meonia teste Herodoto libro historiae primo: lydia cognominata fuit.
- L** ydia prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino scribitur: regio est teste Plinio libro quinto naturalis historiae: in minori asia antiqua regnorum sedes: quam mæandri sinuosi & pactoli unda facit celebrem: cum aureas ducant arenas. Hæc a Lydo filio Atyis & fratre Tyrrheni lydia cognominata fuit: quæ prius meonia dicebatur. Nam cum ob regni breuitatem fratres se simul ferre non possent: Tyrrhenus forte discedens: atque ad Italiam ueniens: eam tenuit partem: quæ ad mare inferum uersa est: & a se tyrrheniam nominauit. & Lydius remanens meoniam a se lydiam uocari uoluit. In qua sunt urbes teste Herodoto li. historiae primo: lepra: ephesus: colophon: clazemene & phoea.
- L** ynteria prima cum. y. græco sequens absque diphthongo uel aspiratione: & penultima cum. i. latino scribitur infirmitas quædam est: quæ a nostris intestinorum dissolutio interpretatur. Nam componitur ex λυω: quod est dissolutio: & εντερα intestina.
- L** ygdamus cum. y. græco in prima scribitur: nomen est uiri proprium.
- L** igystus prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco: ultima cum. t. exili scribitur: fuit teste Fabio pictore Phætonis filius: a quo liguria cognominata fuit.
- L** iguria cum. i. latino scribitur: regio est Italiae pro maiori sui parte montuosa: & apennino constituta: ut monstrat Liuius li. iii. de bello macedonico. Hanc a legisto Phaetontis filio conuersione. y. græci in. u. nostrum dicitam fuisse in superiori dictione ostendimus. Eius caput est genua.
- L** igyes prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco scribitur: populi sunt asiatici: qui cum Xerxe teste Herodoto li. historiae quarto: contra græcos militauerunt.
- L** ympha cum. y. græco scribitur: & dicitur a nostris aqua. fitque per mutationem. n. in. l. Nam proprie dicitur nympha.
- L** ymphaticus prima cum. y. græco: penultima cum. t. exili & i. latino: ultima cum. c. exili scribitur: proprie ille dicitur: qui uitium ex aqua contraxit: qui est huc atque illuc discurrens. Vnde poetae pro furiosis iam uocabulum acciperunt.
- L** ilybæum prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco penultima cum. æ. diphthongo scribitur: promontorium est siciliæ uersus zephyros dispositum. quo nomine & ciuitas illi propinqua dicebatur. de quo in dictione Sicilia habebitur.
- L** yndus cum. y. græco scribitur: fuit teste Homero libro iliados secundo: ciuitas in insula rhodi: in qua teste Laetantio li. primo diuinarum institutionum: Herculis sacra fiebant: ritu omnino diuerso ab aliis: hoc est male dictis & execrationibus. Ita ut si inter solennia uerbum bonum exciderit: uiolata crederentur: causamque rei illius ibidem explicat. Est & eodem nomine teste Herodoto libro historiae primo: ciuitas altera in dorica regione.
- L** ynter prima cum. y. græco: sequens cum. t. exili scribitur: & teste Prisciano libro. v. græce dicitur λουτήρ. Vnde ex diphthongo abiecta. o. uocali: & adiecta. n. fit lynter: quæ apud nos (ut idem notat Priscianus) generis est foemini: aquæ quæ græcos uero masculini. Liuius in septimo ab urbe: iam multum expulsa lynter. & genus est parue nauis.
- L** ynus cum. i. latino & n. scribitur. fuit teste Hermodoro platonico li. primo: disciplinarum Mercurii ex miffa Vrania filius: & thebis genitus: ut elogium sepulchro incisum ostendit. Virg. uero ait in bucolico: illi patre fuisse formosum Apollinem. Scripsitque teste eodem Hermodoro mundi generationes: Solis item & Lunæ cursus: animaliumque & fructuum generationes. Et in primo uersu sui operis cuncta simul nata dixit: quæ secutus Anaxagoras facta simul omnia similiter dixit: eaque mente accedente composita. Occubuitque in cuboia sagitta ab Apolline transfixus.
- L** yrneseos cum. y. græco & simpli. s. scribitur: fuit teste Herodoto li. historiae. v. phrygiæ ciuitas. Hanc Seruius super decimum aeneidos: Briseidis patriam fuisse dicit. & inde lyrneseus. Virg. Haud partem exiguas montis lyrneseus agmon. ubi exponit Seruius. i. phryx.
- L** yrneseus cum. y. græco: & duplicato. s. scribitur: fuit teste Homero li. iliados secundo: thessaliæ ciuitas.
- L** ysanias prima cum. y. græco & penultima cum. i. latino scribitur: fuit unus orator græcus. Alter uir arcas: qui Lycaonem regno expulit.
- L** iptote cum. i. latino sequente. p. & absque aspiratione scribitur dici potest latine defectiua. Nam a λείπω: quod est deficio deriuat. Et est figura quæ fit cum minus dicitur: & plus intelligit. ut Virgilius in bucolico: Quid potest quod me ipse aio non spernis amynta. i. libentissime amas. Et li. georgicorum primo: Nec nulla interea est inarata gratia terræ. i. multa gratia. & li. iii. Nec mihi displiceat maculis insignis & albo: id est ualde placeat & Munera nec sperno: id est libenter accipio.
- L** ipsana cum. i. latino sequente. ps. scribitur: dicuntur a nobis reliquiae: quæ tantum pluraliter declinantur.
- L** ynx cum. y. græco scribitur: fuit teste Seruio super primum aeneidos: rex scythiæ: qui missum a Cerere Triptolemum (ut hominibus frumenta monstraret) susceptum hospitio (ut in se tanta gloria demigaret) iterum coegitauit. ob quam rem irata Ceres: eum conuertit in lyncæ feram uarii coloris. Nam quadrupes est habens terga maculis distincta: ut pardus: sed lupo similis: & forte eiusdem generis: dicente Virgilio libro georgicorum tertio:

Quid lynces bacchi uaria: & genus acre luporum: At lynx uifus acumine cætera animalia superare scribit: cuius urina teste Plinio libro octauo naturalis historiae ubi redditur glaciatur in gemmas carbunculis similes: & igneo colore fulgentes. lyncurium dictas. Vnde Ouidius li. xv. metamorphoseos:

Victa racemifero lynceas dedit india baccho:

Equibus (ut memorant) quicquid uestica remisit

Vertitur in lapides: & congelat aere tacto. Et est generis fœminini: ut Lynceas bacchi uaria.

L yncurium prima cum. y. græco: & sequens cum. c. exili scribitur: dicitur lynceas urium id est urina.

L ynceus eodem modo scribitur: fuit uir quidam teste Seneca in Medea summa: i uidendo acuitatis: ut Quique transpontum quoque summota Lynceus lumine immisso uidet.

L yra cum. y. græco scribitur. instrumentum est musicum: quod teste Heratosthene poeta græco Mercurius primus ex testudine fecit: atque Orpheo tradidit: qui Calliopes & Oeagri fluminis fuerat filius: & eius rei maxime studiosus. Et a lyra lyrici illi dicti sunt poeta: qui uersus ad lyram decantandos componebant.

L yfias prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino scribitur: fuit orator græcus miræ iucunditatis. Immo (ut ait Quintilianus) subtilis est atque elegans. & quo nihil (si oratori satis sit dicere) quæras perfectius.

L yfius prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino scribitur: fluuus est Arcadiæ: iuxta cuius ripas tumulus fuit Aesculapii.

L yfippus prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino scribitur. fuit in arte sculptoria artifex clarissimus: ut Martialis in epigrammatibus libro nono: Nobile Lyfippi munus opusque uidet. Vnde Carolus arretinus contereaneus meus: ludens cum Poggio de Mercurio sibi misso a kyriaco anconitano: in quodam carmine elegiaco inquit:

Denique lyfippus fingat spirantia signa.

Omnia mercurio cedere uisa meo. Nam animosa signa effingere dicebatur. & teste Quintiliano libro duodecimo ad ueritatem optime accessit. Ac ut refert Plinius libro: xxiii. naturalis historiae ad sexcenta decem signorum opera effecisse dicitur.

L yfippe eodem modo scribitur: fuit una ex natis Proeti: quæ in uaccas commutata fuerunt: ut uidebimus in dictione Proetis.

L yfimachus prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino: ultima cum. ch. aspirato scribitur. fuit macedo uir illustris: & Callisthenis discipulus: de quo clarissima scripsit Iustinus libro decimo. Alius fuit unus ex principibus Alexandri.

L yfimachia eodem modo scribitur. nam tam hæc dictio: quæ superior ex lyfio: & machia (quod est bellum) componitur. Verum lyfimachia teste Iustino libro. xviii. sui epitomatis fuit urbs hellefpati: quæ terræmotu corruit uigesimo secundo anno postquam a Lyfimacho rege uno ex principibus Alexandri magni fuerat condita. Sed postmodum reedificata: causa fuit multarum cladum: dicente. L. Floro in secundo suarum historiarum li. Lyfimachia urbs a regibus syriæ condita: ab Antiocho magno hæreditario iure poscebatur: sed a romanis negata: fuit causa potissima secundi belli macedonici.

L yfander cum. y. græco: sequente. f. scribitur: fuit uir lacedæmoni: & fœlicitate magis quam uirtute gloriosus: Nam bellum atheniensium cum peloponnesis: quod iam sex & uiginti annis durauerat: ille non sui exercitus uirtute: sed aduersariorum immodestia: atheniensium omnem classem apud egon fluuium cepit: & bellum confecit. Quo facto athenienses se lacedæmoniis dederunt. & Lyfander mirum in modum elatus est. Quo id secutum fuit: ut lacedæmonii in maximum odium gratiæ peruenerint. Nam cum semper factiosus fuisset: nil aliud moliebatur: quam ut omnes ciuitates in sua teneret potestate: quod sed lacedæmoniorum cære simulabat. Sed ille tandem a thebanis occisus fuit.

L inum cum. i. latino scribitur: dictum est a lineo uerbo græco & antiquo: quod detinere significat: quia illo omnia detinentur: ac primam producit. Virgilius libro georgicorum primo: Vrit enim lini campum seges: urit auenæ. & simili modo apud grecos producit. At pro homine breuis est. Virgilius in bucolico: ut linus hæc illi diuino carmine pastor. Sunt lini genera nonnulla: sed illud famosius: quod a græcis ἀσβεστην: hoc est inextinguibile ex argumento naturæ suæ teste Plinio libro decimo octauo naturalis historiae: denominatur eo quod non absumatur ignibus. Id nostri (ut ait) uiuim uocant: ardentesque in focis conuiuiorum ex eo se uiddisse mappas Plinius attestatur: quæ sordibus exustis splenduerunt igni magis: quam possent aquis & (ut idem asserit) regum inde funebres tunicae corporis fauilla ab reliquo seperatur cinere. Nascitur in desertis adustisque sole indiæ locis: ubi non cadunt imbres inter diras serpentes: assuescitque uiuere ardendo: rarum inuentu: difficile testu propter breuitatem. cum inuentum est æquat præcia excellentium margaritarum. Hæc de illo Plinius. & huic proximum dicit byssum: de quo in ea dictione uidimus.

L ipare cum. i. latino & unico. p. scribitur insula est una ex æoliis: sic quoque teste Plinio libro tertio: naturalis historiae a Liparo rege (qui post Aeolus regnauit) cognominata: ut interpretatur λιπαρος pinguis. Vnde lipareus deducitur: cum. æ. diphthongo in penultima scribitur. Iuuenalis in satyra Exemplo quodcumque malo: Et siccato neptore tergens Brachia uulcanus liperæa nigra taberna.

- L**ifus cū. i. latino & simplici. s. scribitur: fluuius est thraciæ p̄ thasioꝝ mediū fluens. Ad hunc cū uenisset Xerxes rex p̄ sage cū exercitu: ut testat Herodot⁹ libro historiæ. vii. nō sufficiens ad potū deficit. Vnde ait Iuuenalis in satyra: Omnib⁹ in terris: Epotaq; flumina medo Prudente.
- L**ithargyriū prima cū. i. latino: sequēs cū. th. aspirato: tertia cū. y. græco: & penultima cū. i. latino scribitur: spuma est argenti: & uocabulū est compositū ex λίθος quod est lapis: & argyriū: quasi ea spuma in lapidem argenteum sit compacta.
- L**ithostratum prima cum. i. latino: sequens cum. th. aspirato: & reliquæ sine aspiratione scribuntur. & ελιθωσθ i. lapidum stratum patimētum. unde ex græco & uerbo latino a sterno deducto componitur.
- L**ituus cum. i. latino & t. exili scribitur: nonnulli uocabulum græcū putauerūt. ac nomen accepisse a sonitu ex auctoritate Homeri conantur. Alii latinum uolunt: & a lito uerbo deducunt. erat nanq; baculus incuruus: quo sedentes augures: a uibus templa designabant. Et (ut rettulit Plutarchus in uita Romuli) fuit Romuli lituus conseruatus in palatino colle usq; ad celtarum tempora: a quibus capta urbs: incensa fuit. Sed postea expulsis a Camillo hostibus inter altissimas fauillas illesus (cum omnia ignis consumpsit) inuentus ē. Est etiā teste Festo lituus genus buccinæ incuruæ: qua qui cecinerit dicitur liticen. Ennius: Inde loci lituus sonit⁹ effudit acutos. Virg. li. æneidos. vi. Et lituo pugnas insignis obibat & hasta.
- L**yus cum. y. græco scribitur: fluuius est minoris asiæ in pontum defluens.
- L**oligo cum duplici. ll. & i. latino scribitur: piscis est: ut sepia: uel forte ipsa sepia: & inde diminutium lolli-guncula. Plaurus in Casina: Emito sepiolas lepidas lolligunculas.
- L**ocrinus cum. o. post. l. & c. exili atq; i. latino scribitur: mons est in brutiis ad extremum Italiæ: ex opposito ad pelorum: super quo locrus ciuitas ab Aiace Oileo. & naritiis (qui illum secuti sunt ad Italiam) condita fuit dicente Virgilio li. æneidos tertio: Hic & naritii posuerunt mœnia locri. de quibus Iustin⁹ libro. xxii. sui epi-tomatis plura dixit. Nam cum nauigaret Ajax a troia procella naues dispergens: cum illarum partem in li-byam transportaret remanentes ibidem illi oppidum condiderunt: quod locrum uocauerunt. de quib⁹ Vir. libro æneidos. xi. Libyco ne habitantes littore locros. partem uero aliam cū Aiace in Italiam deportauit: ubi condiderunt locri oppidum: quod similiter locrum uocauerunt. Et fuit hætenus teste Platone libro primo timæi flos Italiæ nobilitate diuitiis & gloria gestarum rerū: quā usq; ad sua tempora dicit in arte sapientiæ triumphasse. In hac & erotone teste Plinio libro. ii. naturalis historiæ usq; ad sua tempora epidimia nusquā fuit: nec terræ motus aliquis annotatus est. At Lucrinus cum. u. post. l. scriptus: lacus est campaniæ inter baias & cunas: & dictio est latina a lucro deducta. Naam cum in eodem multitudo piscium caperetur: e quibus lu-cra mercatores consequerentur: lucrinus a lucro uocatus est. Verum cum ei proximū sit mare: & sæpe in lacum exastuaret: grandia quandoq; damna mercatoribus ipsis & piscatoribus inferebat. ob quod grande uectigal: quod romanis persolui debebant: sæpius frustrabatur. Vnde a senatu Iulio Casari commissum fuit: ut lucrinum a maris impetu immunem redderet: qui oppositis murorum molibus: & paruulo relicto mari quod ad lacum transcenderet rem ipsam confecit. Ob quod aquas iulias uocari uoluit. Vnde Virg. libro georgicorum. ii. in illius laudes hæc ipsa commemorat dicens: An memorem potius lucrinoq; addita claustra: Atq; indignatum magnis stridoribus æquor: Iulia qua ponto longe sonat unda refuso. Verum ea loca saxosa esse & ostreis referta ostendere uidetur Iuuenalis: cui⁹ ait in satyra Crispini: Nulli maior fuit usus edē di Tempestate mea circeis nata forent: an Lucrinum ad saxum rutupinoue edita fundo Ostrea callebat primo deprehendere morsu. sane teste Plinio libro. ix. naturalis historiæ: Ostrearum uiuaria primum omnium Sergius orata inuenit in baiano ætate Lucii Crassi oratoris. Et ut pergit. Is primum optimū saporē ostreis lucrinis adiudicauit: quando eadem aquatilia generantur alibi meliora: sicut lupi pisces i thyberi amne inter duos pontes: robus rauennæ: muræna in sicilia: elobs rhodi: & alia genera similiter.
- L**ocrus cum. o. post. l. & c. exili scribitur. ciuitas est in brutiis super monte lucrino: ut in præcedenti dictio-ne uidimus.
- L**odix cum. i. latino scribitur: & ut quidam uolunt a λῆνος dictione græca deducitur: quæ apud nos ē lotio ita ut sit omne: quod lectulo imponitur: & lauari potest. Alii uero latinum magis putant: atq; id apud nos designare uolunt: quod apud græcos σαγγίον. hoc est lecti comparatorium. Iuuenal. in satyra: Credo pudiciciam: Modo sub lodice relictis. at penultimam producit.
- L**otus cum. t. exili scribitur: fuit teste Ouidio libro. ix. metamorphoseon nympha: quam cum amatam Priapus persequeretur: illa fugiens: & deorum adiutorium implorans: illorum miseratione conuersa est in arbore: sui nominis: quæ i aphrica teste Plinio libro decimotertio naturalis historiæ ea parte: quæ ad nos uertgit nascitur insignis: & præcipue circa syrtes & nasanonas. Eius magnitudo est: quæ Piro. q̄sq; Cornelius ne pos breuem dicat incisura: & folia breuiora q̄ quæ ilicis uidentur. Sed quanto tempore hæc arbor durare poterit: ostendit idem ipse Plinius circa finem libri. xvi. naturalis historiæ dicens: Lotus est romæ in area lucinæ: quæ eo anno condita fuit: q̄ sine magistratib⁹ tricentesimo sexagesimo nono urbis fuerat incertū quanto uetustior esse quidem uetustiorē non est dubium: cū ab eo loco lucina nominetur. Sed incerta eius loci ætas: quæ capillata dicitur: quoniam uestalium uirginum capillus ad eam defertur.

Verum altera Lotos in uulcanali: quod Romulus constituit ex uictoria de cunis. Ea æqueua urbi intelligit ut testis est Massurius. radices eius in foro usq; ad cesaris præstationes municipioq; penetrant. Et ut pergit fuit cū ea Cupressus æqualis ætatis circa supma Neronis principis p[ro]lap[er]sa atq; neglecta. Ex hac arbore teste Julio Polluce de uocabulis reg[is] ad Commodū cesarē optime cōficiunt tibiæ. Sanc teste Plinio libro. xxii. Qui lotum arbore tantum putant: Homero auctore argui possunt. Is enim inter herbas subnascētes: deorum uoluptati Lotum primū nominauit.

Lotophagi cū. r. exili & ph. aspirato scribit: populi sunt libyci: quos quidā littora libyæ iuxta fyrtes inhabitant: quidā uero magis ad austrū tendētes usq; ad fluuiū Tritonā ptendunt. Hi teste Herodo. li. histori. iii. uiuunt ex fructibus arboris loti: qui dulciores sunt dactylis: ex quib[us] etiā uinū eos cōficere dixit. Ad hos teste Homero in odissea: tēpestate maris pductus accessit Vlyxes: a quib[us] in siciliā nauigauit.

Lucani cum. c. exili scribit: populi sunt inter campaniā & aprutiū: siue inter appulos & calabros. Hi teste Plinio lib. iii. naturalis historia: in sannitibus originē habuerunt.

Lucrinus cum. c. exili scribitur: & est dictio latina denotans lacum campaniæ: a lucro deducta. ut uidimus in dictione locrinus.

Luthum p colore. Et inde luthus thea theum: cum. th. aspirato scribit. Nam a λυθρον quod est sanguinolentū traductū est. Est enim color rubeus sanguini consimilis. Persius: iam chlamydes regū: iam lutha cauisapa captis. & inde luthæolus la luz. Virgi. in bucolico: Mollia luthæola pingit uaccinia caltha. habetq; primam longā. At cū p cœno ponit & sorde: absq; aspiratōe scribit: & habet primā breuē. Iuuenalis in satyra: Credo pudiciā: Dum reddit: terrāq; luto ferit intestino. Verū & pro colore nonnulli latinum putant: & a luce nomen assumpsisse. Gellius libro. ii. noctiū atticæ: Luthus cōtra ruffus color est dilucidior. unde ei[us] nomē quoq; esse factū uidet. Sed magis placet græcū esse: & cū. th. aspirato scribit.

Acarius cum. c. exili & i. latino scribit: fuit nomen uiri p[ro]priū: & interpretat beat[us].

Machaon cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Homero libro. ii. iliados: filius Aesculapii: & frater Polydarii: ut in ea dictōe uidebim[us]. Hic ob solertiam medicinæ artis cum aliis heroibus græcorū ad troiam e creta conuocatus fuit: a quo Mochaonius deducit. ut Ouidius libro primo de ponto: Utq; machaoniis p[er]antius artib[us] heros Lenito medicam uulnere sensit opem.

Maceria cū. c. exili & i. latino scribit: græcū multi eē uolūt: & a μακρῶν: quod ē λόγῳ deriuari. Nam parietes sunt ex lapidibus absq; cemento: quibus sepi[us] cōsueuit uinea: qui non nisi longi esse possunt.

Machæra cū. ch. aspirato & æ. diphthōgo in penultima scribit: dicit a nostris sica culter cultell[us] gladi[us]. Iuue. in satyra: Et spes & ratio ait: Nam si pieria quadrās tibi null[us] in arca Ostēdat ames nomē uiditq; machæra.

Maccabe[us] cū duplici. c. & i penultima cū. æ. diphthōgo scribit: nomē ē barbagi: sed a græcis sic cōscriptū.

Macedonia cū. c. exili & absq; aliq; diphthongo scribit: puincia est in europa a Macedone filio Osiridis teste Diodoro siculo libro historiæ. i. cognominata. Hæc angustos primit[us] terminos habuit: sed uirtute suorum regū & gētis industria subactis finitimis ita ampliata ē qd de ea sic Solin[us] scripserit: Qui edoni olim populi: quæq; mygdonia erat terra: aut emathiū thessalicūq; erat solū: nūc oē uniformi uocabulo macedonica res est: factūq; corp[us] unū. Nāq; teste Plinio. li. iiii. naturalis historia: centū quinēginta populos tenuit. Quod sane facit ad auctōrē quorūdā cōcordiā qui in eiusmodi puintiis describēdis discordare uident. At teste Solino macedoniā ab oriente præcingit thracius limes: meridiana thessaliæ epirotæ tenent: ab occidente dardaniū sunt & illyri. Qua in septentrionem tendit: p[er]æonia paphlagonia protenditur.

Macyberna cum. c. exili & y. græco scribitur: fuit teste Herodoto urbs sithoniæ: ut in ea dictione uidebimus.

Machina cum. ch. aspirato & i. latino scribitur. nam græce dicitur μηχανη: quod apud nos inuentionem indicat. & inde mechanicus cum. e. absq; diphthongo deducitur.

Macrocōsmus absq; aliqua aspiratione scribitur. & dicitur a nostris λόγῳ mūdus. Nā cōponitur ex μακρός quod est longus: & κόσμος mundus.

Macrologia similiter absq; aspiratione scribitur: & dicitur longus sermo.

Macrobius similiter scribitur: & dicitur longæuis. Nam βίος quoq; uita nuncupatur.

Macrochir secunda cum. c. exili: penultima cum. ch. aspirato scribitur: & i. latino. dicitur a nostris longimanus. Nam componitur ex macros: quod est longa: & chir manus.

Mæander cum. æ. diphthōgo scribitur: fluuius est phrygiæ. ut Oui. libro. viii. metamorphoseos: Non secus ac liquidis phrygius mæander in undis Ludit. & reliqua quæ de eodem scribit. & inde Mæandrius: qui etiā pro nomine proprio ab Herodoto ponitur: & Polycratis amicus.

Mænalus cum. æ. diphthōgo scribit: mons ē arcadiæ teste Plinio. li. iiii. naturalis historia: altissim[us] & amœnissim[us] propinquusq; ad argos: ut dixit Liuius lib. iii. de bello macedonico: & refertus pinis: ut ostendit Virgilius in bucolico cum ait: Mænalus argutumq; nemus pinosq; loquētes Semper habet. semper pastorum ille audit amores. Sed in plurali facit mænala in neutro genere: atq; idem quod singulare significat.

Manades cū .a. diphthongo scribitur: descenditq; a **Manomæ**: quod est furio. Quare apud nos furiosa seu infanz: uisitati uocabulo mulieres ille dicebant: quæ Bacchi sacra capillis sperfis hinc inde cursabant Iuue. in satyra: Credo pudicia: Crinēq; rotant ululante priapo Manades. & Persius: Bassaris & lyncem manas flexura corymbis.

Mæotis cum .a. diphthongo & .t. exili atq; .i. latino scribit: est scytharum maxima palus. quæ ex tanai ab aquilone in pontum defluit. & ut ait Virgilius li. Georgi. iii. Puppibus illa prius patulis nunc hospita plaustris: & alia q; plura: de qua plenissime Ouidius li. iii. tristium epistola. x.

Mæra cum .a. diphthongo scribitur: fuit quarta Proeti filia ex Antia uxore.

Magnes cum .g. immediate post .a. & ante .n. scribitur: lapis est attrahens ferrum: cuius plures species Pli. cōmmerat li. xxxvi. naturalis historia: Et eodez teste sic quoq; appellatus est ab inuentore: ut auctor est Nicæder: & in idā primum compertus.

Magnesia eodē mō atq; per .i. latinū scribitur: regio est teste Pli. li. iiii. naturalis historia: thessaliæ anexa. Vnde & magnesiū populi noianē. Itē & eodē noie urbs ē in asia: iuxta quā Scipio asiaticus Antiochū regē percudit.

Magnetes eodem modo ac per .t. exile scribit. populi sunt thessaliæ in equestri certamine docti. de quib; Lucanus libro sexto: gentes thessalicas describens inquit: Et magnetes equis minyæ gens cognita remis. Hos & alio uocabulo magnesios uocitamus.

Magus cum unico .g. scribitur. uocabulum est persicum id denotans quod apud græcos philosophus: & apud Latinos sapiens dicitur. hos galli dryiudas uocauerunt: ut in ea dictione uidimus. Aegyptii uero in ea significatione qua nos sacerdotes: & græci prophetas dixerunt. Indi gymnosophistas græco uocabulo: & sua interpretatione uocabant: ut similiter in ea dictione uidimus. Babylonii nō & assyrii suos magos seu sapientes chaldaeos uocauerunt. Itaq; Laertio teste: magi apud persas deorū cultui maxime insistant: preces illis ac uota & sacrificia offerunt: de deorum substantia & generatōe differunt: signa statuasq; repræhēdunt: improbat illorum errores qui dicunt mares etiam & fœminas in deis imperium esse. Dicunt teste Socione: matri aut filiaz misceri. Plena esse dæmonum aera asserunt. cultum & usum auri interdicit. his esse uestez candidam: lectū humum: ascas olus caseum panes: arundine uti pro baculo. Hos magicæ esse diuinatōis ignaros dixit Aristoteles in libro de magico. Quin & Zoroastre ipsum cui eius artis initia ac principatū tribuit. Dion ex interpretatione eius nominis astrorum asserit fuisse cultorem. Duoq; esse apud illos principia bonuz dæmona & malum. Vnum ex his louem: quem Horamadem: alterum Plutonem: quem Arinnanium uocant. Dixeruntq; teste Eudoxo homines reuicturos. eos fuisse antiquiores aegyptiis dixit Aristoteles libro de philosophia primo. ab his fuisse gymnosophistas Clearcus solensis asseruit. Sed post hæc tractu temporis hū tantummodo magi dicti sunt: qui ob facinorum magnitudinem uulgo malefici appellantur. Nam & elementa sæpe concutiunt: turbant mentes hominuz: & sæpe sine ullo ueneni haustu: uiolentia tantuz carminis intermunt: dicente Lucano: Mens hausti nulla sanie polluta ueneni. Incantata perit. Et Virg. i. Damone: Carmina uel celo possunt deducere lunam. Carminibus circe focios mutauit ulyxis. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Et alia quæ statim uidebimus. Magos ergo ex Zoroastre pfa habuisse initium dicunt: quæ sex milibus annorum fuisse ante Platonis mortē Plinius libro. xxxv. naturalis historia: ex testimonio Eudoxi prodidit. Hermodorus uero platonicus in libro disciplinarum usq; ad excidium troiæ teste Laertio annos quinq; milia cōputauit. Sed unus hic tantū Zoroastres fuerit an postea: & aliud nō satis constare Pli. dixit. Et paululum supra ostendit eam artem: quam magicam dicimus: ab ipso Zoroastre: ut omnes auctores conueniunt in pside ortum habuisse: quæ (ut ait) fraudulentissima artium in toto terrarum orbe plurimis sæculis ualuit. Et subdit auctoritatem ei maximam fuisse: nemo miretur. q; sola artium tres alias iperiosissimas humanæ mentis complexa: in unam sese redægit. natam primo e medicina nemo dubitauit. hac specie salutari irrepsisse uelut altiorē factiorēq; q; medicinā. Ita blandissimis desideratissimiq; promissis addidisse uires religionis: ad quā maxime alligatur humanū genus. Atq; ut hoc quoq; suggererit: miscuisset artes mathematicas: nullo non audio futura de sese sciendi: atq; ea e cælo uerissime peti credenti: Ita possessis hominuz sensibus triplici uinculo in tantum fastigii adoleuit: ut hodie etiam in magna parte gentium præualeat. & in oriente regum legibus imperet. Sine dubio illic orta in pside a Zoroastre: ut inter auctores conuenit. Et infra subdens idem auctor pergit: mirum hoc in primis durasse memoriam ardentemq; tam longo æuo cōmentariis non intercedentibus. præterea nec claris nec continuis successionebus custoditam. Mirum est etiā in bello troiano tantum de ea parte silentium fuisse Homero. & tantum operis ex eadez in Vlyxis errorib;: ut totum opus nō aliunde constet. Et infra subdit: troianis itaq; temporibus Chironis medicinis contenta est ætas solo Marte fulminante. hæc ille. Sed qui fuerint ei? artis scriptores: aut quo ordine successerit: difficile est comperire. putant quidam Orpheum thraca primitus intulisse ad medicinæ profectum. Deinde mortua uxore Eurydice. temptasse eam quibusdam carminibus teste Seruio super. iiii. georgicorum Virg. ad lucem reuocare. Quod quia facere nequiuit: fixisse poetas coniugem iam recaptam iterum necauisse dura Platonis lege. quin & id Virgilium sensisse confirmat: eum ait: Si potuit manes arcessere coniugis orpheus. eum arcessere proprie euocantis sit. Sed eius rei non in expertem fuisse. Orpheum prorsus existimauit Pli.

ex co

ex eo tunc quoque quod tota thracia magices fuisset. Sane non thraciam: sed thessalia; solam in eo orbe eius ue-
nificii infamem fuisse ostendit Lucanus libro sexto suae pharsaliae. Et Apuleius de magia libro primo & se-
cundo. Quin & ipse Plinius qui ait: Miror equidem illis thessaliae populis famam eius artis tantam adesse:
ut Menander quoque litterarum subtilis illis in locis genitus: thessalam cognominaret fabulam complexam
ambages foeminarum detrahentium lunam. quare primum de ea arte commentatum Hostenem putat: quod (ut
ait) maxime ad rabiem non aueritatem modo eius scientiae graecorum populos agit. Ita ut summam littera-
rum claritatem gloriamque ex ea scientia peterent. hinc certe Pythagoras Empedocles: Democritus: Plato
ad hanc discendam nauigauere: exiliis uerius quam peregrinationibus susceptis. hanc reuersi praedicaere. hac
in arcanis habuere. Dixit etiam Plinius Xerxem persarum regem in ea uersatum fuisse. & ut pergat diligentio-
res inquiring ante hunc ponunt Zoroastrem alium perconesum: quem ego illum puto: de quo Xanthus ly-
dius teste Laertio inquit: a Zoroastre usque ad Xerxis transitum sexcenti connumerantur anni. post quos plu-
res magos sibi inuicem successisse dixit idem Laertius: ut Hostanes: Astropsychos: Gobrias: Paratas: donec ab
Alexandro euersum persarum regnum fuit. conclusit ergo Plinius in eodem libro medicinam & magicem
pariter eadem aetate effloruisse. illam Hippocrate: hanc Democrito illustrantibus circa peloponnesiacum
graeciae bellum: quod gestum est a trigesimo nostrae urbis anno. haec ille. subdens eam artem totum or-
bem peragrasset: atque transgressam oceanum: & britaniam usque peruectam: quam suo tempore tantis cerimo-
niis celebrare dicit: ut desisse persis uideri possit. namque & antiquioribus temporibus in Italia fuisse ostendit Ho-
merus in tota odyssea. & ceteri post illum poetae referentes Circeam habitatem montem circae iuxta caie-
tam: ex ea arte mirandos ostendisse effectus: ut Virgilius in bucolico: Carminibus circe socios mutauit uly-
xis. & libro aeneidos. vii. Hominum ex facie dea scaeva potentibus herbis Induerat circe uultus ac terga fe-
rarum. Qua de re Aeschylum antiquum poetam graecum dixisse puto Italiam herbarum potentem. unde
etiam Virgilius in Moeri quadam de his talibus dicit: quae lege foeliciter. Durauit etiam & haec uenefica ars
in Italia per longa christianorum tempora: Ita ut temporibus Theodosii iunioris christianissimi principis dicat
celeberrimus Augustinus libro. xv. de ciuitate dei: Cum essemus in Italia audiuius quasdam mulieres im-
butas his malis artibus dato caeso statim homines in iumenta conuertisse. quae (ut alia iumenta) necessaria
quaeque portabant: & finita opera iterum homines ab illis restitui. quibus (ut ait) mens semper humana con-
seruata fuit. Quid non ne & Apuleius ipse platonice sectae philosophus historice scripsit se in asinum apud
thessaliam ueneficiis cuiusdam mulieris: dum per magicam fieri uis conaretur: conuersum fuisse? & tractu
temporis in hominem restitutum: atque suae metamorphoseos librum scripsisse? Nonne etiam Plinius: Seneca
& Cicero certissime affirmarunt messes in uarios agros magorum praestigis traduci posse? Vnde etiam apud
Virgilium in Moeri. Atque fatas alio uidi traducere messes. Ouidius etiam de sine titulo inquit: Carmine laesa
ceres sterilem uanescit in herbam. Deficiunt laesi carmine fontis aquae: llicibus glades. cantataque uitis uua
Decidit. & nullo poma mouente fluunt. Quobrem dixit Plinius libro. xxviii. romae scriptum in. xii. tabulis:
qui fruges excantasset. & alibi qui malum carmen incantasset. Et alibi teste Seruio: neue alienam segetem pel-
lexeris. Sed mirabilia etiam ex hac arte patrata narrant poetae. ut Medea apud Ouidium libro metamor-
phoseos. vii. Cum uolui ripis ipsis mirantibus amnes In fontes rediere suos: concussaque sisto: Stantia con-
cutio cantu freta: nubila pello. Nubilaque induco: uentos abigoque uocoque: Vuuque saxa sua conuulsaque robo-
ra terra. Et siluas moueo: iubeoque tremiscere montes. Et mugire solum manesque exire sepulchris. Te quoque
luna traho. & reliqua. Tibullus etiam de maga locutus ait: Hanc ego de caelo ducentem sydera uidi. Flumi-
nis haec rapidi carmine uertit iter. Haec catu funditque solui: manesque sepulchris Elicit. & tepido deuocat ossa
rogo. Cum libet haec tristi depellit lumina caelo: Cum libet astiuo conuocat orbe niues. & alia quae plura: quae
ipse & alii poetae loquuntur. non ergo tam grauius romanis legibus ars haec plecteret: si non pniciosa & cum
effectu multarum rerum cognita fuisset. Quare coactam & inuitam Didonem induxit Virgilius libro aenei-
dos. iiii. cum ait: Inuitam magicas accingier artes. sane non omnia quae per eam monstrantur artes uera esse
noscentur. sed multa daemorum illusionibus ostenduntur: quae ueridice facta minime fuerunt: ut homines
conuertit in lupum: aut in iumentum: lunam trahi & similia: quae per humanorum sensuum alterationem: qui-
bus illi plurimum praesunt: & non per uerum inducuntur effectum. Nam solus ea uere exequi possunt: quae
naturalis uirtute ducuntur: sed cum rerum cognitione ex ingenii acrimonia & longa experientia ac agilitate
naturae alterabilia facile coniungere ualeant: ea nonnunquam inducunt: quae miracula hominibus esse uidentur: &
non sunt. Sed haec haecenus. Nunc ad eius artis species transcamus: quarum nonnullae a romanis legibus pmit-
tebantur. M. Varro libro. vii. rerum diuinarum quattuor tantummodo species assignauit: pyromantiam: aero-
mantiam: hydromantiam: & negromantiam: pyromantiam illam uocitauit: quae per ignem diuinare consue-
uit. Nam pyr ignis & mantia diuination a graecis dicitur. haec inspicit quid fulgur: quid fulmen quisque ignis
significet. per quem modum Ciceronis uxor eum sequenti anno futurum consulere diuinasse dicitur: quia
eum post pactum sacrificium quaedam in cineribus conspiceret uellet: flama repente exiit: ut ipse libro de
diuinatione descripsit. iuxta quod Virgilius in Damone: Aspice corripuit tremulis altaria flammis Spote sua
dum ferre moror cinis ipse bonum sit. Et Tanaquil Tarquinii prisci uxor uidens flammam lambere. Seruui
h

Tullii caput dixit: teste Liuiio libro. i. ab urbe futuz ut puer unica fieret salus regis in rebus dubiis: & regnū illi prædixit. Simili modo post captā troiam disceptante Aenea de fuga cū Anchise patre flāmula quædā apparuīt uerticem lambēs Ascaniū: & nullam illi inferens lationē: quæ cū regnū Ascaniū futurū portenderet: discedere p̄suasit. Acromantia ea diuinitio erat: q̄ i aere fieri uidebat: ut auū auspicia: auguriaq; & uetoge aut grandinū infuetæ procellæ. Quæadmodum etiā teste Plinio li. ii. naturalis historia: relatū ē in monumēta. M. Acilio & C. Portio. coss. lac & sanguinem pluuisse: quod ut alii ferunt sequenti āno pestem ualidā romā inuafuram prænuñciauit. Tempore etiā quo Hānibal lacerabat Italiā teste Liuiio de secundo bello punico aqua sanguini permixta e celo deciderunt in modum pluuiæ: & libro octauo de bello macedonico āno inquit: quo decessit Hannibal per biduū pluit sanguis. Item teste Plinio eodem libro secundo ferum in lucanis (anteq; M. Crassus in p̄this interemptus est) pluit. omnesq; deinde lucani milites: quoq; maximus numerus in exercitu erat: cū eo interfecti sunt. Et subdit. Elygies ferri quæ pluit spongiæ: ferro similis erat etiā. L. Paulo & C. Marcello cōs. lana: (ut idē inquit auctor) circa castellū cariphanū pluit. iuxta qd̄ post annū Titus Mamili⁹ occisus est. Et subdit Armorū crepitus & tubæ sonit⁹ auditos e celo cimbricis bellis accipimus. Tertio uero cōsulatu Marii a mamertinis & tudertinis spectata arma caelestia ab ortu occisusque inter se concurrētia: & similia plura: quæ diuersis tēporibus cōtingerunt: ex quibus semper aliquid prædiuinatum fuit. Hydromantia uero diuinitio illa ē: quæ in aqua cōcipit: ut teste Varrone uidit puer i aqua Mercurii effigiem: quæ centūquingenta uersibus oēm mithridatici belli euentū prænuñciauit: & similia: quæ multa similiter fuisse cōspecta iam legim⁹. Necromātia est per mortuos diuinitio. νεκρωον enim. i. mortuog: & mantia diuinitio. ut Erieto apud Lucanū li. vi. mortuū suscitans euentū belli pharfalici: Sexto Pompeio prædixit. Verū & a nōnullis aliis plures subdunt diuinationū species. & chiromātia quæ per manū inspectiōne diuinat. Iuuenalis in satyra Credo pudiciā: Fronteq; manūq; præbebit Vati. Geomantia: quæ ex terræ cōcussionibus & aperiitionib⁹ diuinare cōsueuit: q̄si sit terræ diuinitio. Haruspicina & sacrificiis aialium & extis diuinat. Iuuenalis in præfata satyra: Armenius uel cōagenus haruspex Pectora pulloŕū rimat & exta catelli. interdū & pueri. Et ut uult Donat⁹ in cōmēto phorni. haruspex cū aspiratiōe scribitur & a fari quæ inspicit seu inspexit dicitur: q̄si faruspex: ita ut. f. digama in aspirationē fuerit cōuersum secundum ea: quæ supra circa hoc cōmētariorū initia demōstrauimus. Arioli a sacrificiis aræ superpositis diuinare satagebāt. unde & nomē assumpserunt. Sed præ cæteris auguria & auspicia lege permittēte: immo & in publicis negociis iubente a romanis obseruabant. & augures illi dicebant: qui ex auūū garrtib⁹ & uolatibus diuinabant. cōtra quos acrianū illud est: qd̄ refert Gelli⁹ li. xiiii. noctiū atticiarū: Nihil inquit credo auguribus: q̄ aures uerbis diuitāt alienas: suas ut auro locupletēt domos. sed horū initiū & p̄gressum uidebimus in dictione Tages. Auspiciū uero dicit uel a pastu: uel ab inspectiōe auūū. Sed quia cōsul anteq; iret in expeditionē capiebat auspiciū. hinc factū est: ut dicamus auspicio ductū: anteq; principio quæ a solo ducte capiuntur. Et hinc auspicari non modo auspiciū capere: sed & incipere dicit. Nec in bonam tātum partem: uerū in malā quoq; ut apud Pliniū nepotē: At homo infeliciter nat⁹ manibus pedibusq; deuin⁹ aial cæteris imperaturū: ab auspiciis uita auspicat. sed plerūq; in bonum accipit: ut apud Terentiū: Haud auspicato me huc attuli. i. non fœliciter: q̄si auspiciis repugnātib⁹. quod melius Quinti. ipse declarauit in declamationib⁹: cū de Achille: ut opinor locutus: qui ad mortem: quam dii futura denūciauerāt: cupiditate ulciscendi Patrocli ruebat. sic ait: Eant nūc antiquaq; cōditores fabularū poetæ: & se ad exortandū amiciciæ fidei magna quædā composuisse carminib⁹ putēt: si dixerint aliquos per maria terrasq; asperiorē fortunaz amicorū cā secutos: aut principem graciæ uirum in ultionē interfecti amici inauspicata bella gessisse: & alibi li. ix. de institutione oratoria: Itaq; ut apud illos Homerus: sic apud nos Virgilius auspicatissimū dedit exordium. Dicebat etiā auspex: qui præerat celebrādis nuptiis: quia auspiciū pro nuptiis capere solebant. Iuue. in satyra Omnib⁹ in terris: Veniet cū signatoribus auspex. & adhibebat hic p̄ parte mariti: ut p̄nuba quæ præest & ipsa nuptiis celebrandis pro uxore: ut uidebim⁹ in dictione paronymphus. Aliquando etiam auspex magis pprie accipit pro eo: q̄ dux ē militia: ut apud Horatiū li. i. carminū. Nil desperādū te uero dice: & auspice te uero. Præter hos autē & alii sunt peiores malefici: ut specularii qui in speculis & ter sis corporib⁹: uti sunt enses pelues & similia: futura se posse prædicere prædicāt. Phytionici similiter & dicunt: quos phytionic⁹ idest Apollinis spiritus replet. & loquēdo futura prænuñciāt. Præhygiatores cum. t. exili sequente y. græco scribitur: & a styge: in qua sunt tenebræ cōponit. hi enim humanis sensib⁹ tenebras & fantasmata incutiunt. Geneathliaci sūt q̄ ex die natiuitatis fortunā hōis ac successum etiā in singulis actib⁹ prænuñciare se posse iactant. Iuue. in præfata satyra: Si prurit frict⁹ ocelli: Angulus in specta genefi collyria poscit. His similes sunt: q̄ mathematici uocitant: quos teste Gellio gentilitio uocabulo chaldæos dicere oportebat. Et ut Iuue. ait: Nemo mathematicus geniū indēnatis hēbit. Ex istis hi sunt: q̄ astrologi nominant: nō solum ex astroge naturali cursu futura prædicētes: sed & minuta quæq; ex astris se posse prædicere p̄mittūt: ut cōsilia ipsa hōiū: arbitria & uarias uolūtates: appetitiōesq; & declinatiōes: & fortuitos repentinosq; i leuissimis reb⁹ aiorū impetus: recessusq; moueri: agitariq; de super e celo credūt. Ita ut ex necessaria quadā sydege errantiū reciprocatiōe: eiusmōi talia cōtingere pertinaci fronte asserāt. Et hi cæteris uaticinātib⁹ præstare ui-

debant. Vt Iuue. in eadē satyra: Sed maior erit fiducia quod Dixerit astrologus: credūt a fronte relatū Am-
monis. Sortilegi sūt q per sortes futura prænūciare se credūt. Prodigiatores q ex prodigio futura pñūtiāt.
Sed teste Seruio super. ii. aeneidos in longum tempus dirigit significationem. Vnde explanant aliqui prodi-
giuz dici: quasi pcul elogiū. Sed cū oīa hęc: & similia cū ex sapientissimis antiqs: tum ex christiana religiōe
uana & deceptoria fuisse claruerit. Reliquū ē ut ab oib⁹ quoq; abiiciant & abominentur.

Maiā cū. i. latino scribit: & apud grācos ē diphthōgus αἰ. sed apud nostros diuidit: ut in antecedentib⁹ uidi-
mus. Fuit atlantis filia ex Pleione coniuge & mater Mercurii: quā solā prāceteris Iouis pellicib⁹ Iuno ada-
mauit: ut uidim⁹ in dictione Mercurius. Ab hac nōnulli antiq; uoluerūt mēsem maii denominatū: id maxime
ex eo pbātes: quod illo mēse mercatores oēs Maiā pariter & Mercurio sacrificabāt. Sed ut rettulit Macro-
bius in prio Saturnaliōz Cornelius Labeo dixit eā Maiā: cui mēse maio res diuina agit: terrā esse hoc ade-
ptā nomē a magnitudine: & ipam eandē bonā deā esse ex ipso occultiori ritu sacroz faunāq; & opem & fa-
tuam pontificū libris indicari. Bonā q oīum nobis ad uictum bonoz eā est. Faunā quod omni usu animam
tium fauet. Opē quod ipius auxilio uita cōstet. Fatuā a fando q infantes partu editi non pri⁹ uocē edunt: q̄
attigerint terrā. Hęc apud grācos ut idem asseruit Macrobius θεός γυναικεία dicitur: quam Varro Fauni
filiam tradidit adeo pudicam: ut extra γυναικωνίτην. i. gynecium nunq; sit egressa. Nec nomē eius in pu-
blico fuit auditū: nec uirū unq; uiderit: uel a uiro uisa sit: ppter quod nec uir tēplum eius ingredit. Vnde
Iuue. conquestus de turpitudinib⁹ scēminaz: sui tēporis inquit in satyra Credo pudiciā: Nota bonā secre-
ta deā: & p⁹ p̄res uersus ostēdit nō licere uirilī sexus figurā i eo tēplo describere: aut masculū murē adesse

Malachias cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: nomen uiri pprium.

Malagma cū unico. l. & g. ante. m. scribitur. Id dicit cū res dura per admixtionē alterius rei in mollē est reda-
cta. & deriuatur a μαλακία: quod ē mollicies. adde quod malua herba est. ideo sic dicta q molliat aluū
ut ait Macer. dixerūt maluā ueteres q molliat aluū unde Marcialis utere lactucis & molliibus utere maluis
Nam faciem durum phœbe cacantis habes.

Malea cum unico. l. & e. absq; diphthongo scribitur. nā licet apud grācos sit eī diphthongus: tamē abiecto i:
p solā. e. pductam a nobis scribitur: atq; ei⁹ prima corripit. ut Homerus li. odysseā. ix. τῆρι γυναικῶν τῆ
μαλακίᾳ. Et ut ibidē ostendit Homerus p montoriū est laconia: quod teste Seruio super qntuz aeneidos per
quinquaginta miliaria in mare p̄tendit: ubi unda adeo saua est: q p̄sq; nauigantes appareat: dicēte Sta-
tio li. vii. thebaidos: Et rauca circū sonat ira malea. Virgi. li. v. Ionioq; mari maleaq; sequacib⁹ undis. Assū-
psitq; nomē a Maleo argiuoz rege: q sup illo sūptuosissimū ēt Apollini tēplū cōstruxit: qd maleoticū dixit

Malia cū unico. l. & i. latino scribit: urbs fuit iuxta thessaliam: cui⁹ populi mailees: & mare maliacū uocitaf.

Malimnus cū. i. latino: & m. ante. n. scribit. ponitur a Theocrito sicilia mons.

Mandane absq; diphthongo scribitur: fuit Athyagis filia: quā teste Herodoto li. historiāz primo pater in som-
niis tantū minxisse uidit: ut oēm ei⁹ ciuitatē repletet. hęc Cambysē persā nupsit: ex qua natus ē Cyrus.

Mantia cū. t. exili & i. latino scribit: est tamē apud grācos eī diphthongus i penultima: & dicitur a nostris di-
uinatio: & mantis diuinus uel uates: quā oīa similia per. t. exile scribuntur ut Necromātia: Chiromātia: Py-
romantia: Hydromantia: & similia.

Manto cū. t. exili scribitur: fuit Tiresiā uatis thebani filia: quā post thebanoz clades seruitutē primo sub Cre-
onte: postea sub Theseo: qn & post patris interitū ad diuersa loca diffugiens: primo in asiā uenit: in cui⁹ li-
tore lebedon & clari Apollinis fanū struxit: deinde Italiam ueniēs: sotis suis grācis mantuā oppidū condi-
dit. Sed cū interim ex Thyberino tusco rege Ocnus ei natus esset: qui & Bianor deinde cognominat⁹ fuit:
& ad ipm oppidū tusci quoq; & ueneti confluerent: circū dedit Ocn⁹ oppidū muris: & in aliam formā redē-
git. Quin & a matre mantuā appellauit: dicente Virgilio li. aeneidos. x.

Ille etiam patriis agmen ciet ocnus ab oris

Fatidicæ mantus: & tusci filius amnis:

Qui muros matrisq; dedit tibi mātua nomē. Veg; cū mātō diuina fuerit: ab ea mātiā. i. diuinatiōez deduci q̄
plurimi putauerūt. & teste prisciano i. vi. dedinat hęc Mātō hui⁹ māt⁹. Inducit uersū Virgi. quē mō uidim⁹

Mantua cum. t. exili scribitur. ciuitas est in uenetia galliæ cisalpinæ condita ab Ocnō Mantus filio: ut in prā-
cedenti dictione uidimus.

Mantius cū. t. exili & i. latino scribitur: fuit Melampi filius ex Iphianassa filia Præti. Ex qua teste Homero li.
xv. odysseā duos filios genuit Polyphicleum & Cletum.

Manichæi cū. i. latino & ch. aspirato. atq; æ. diphthongo in penultima scribitur: fuerūt hæretici qdam: q ab
auctore hæreseos Manichæo sic quoq; cognominati fuerunt.

Mapalia cū unico. p. atq; unico. l. & i. latino scribitur. Vocabulū ē aphrū. De quo Hieronymus super amos:
agrestes inquit casae & furnoz similes aphri appellāt mapalia. Eadē & magalia esse dixit Seruius super. iii.
aeneidos: ubi ait Virgi. Miratur molē æneas magalia quondā. Et in eodē li. Vt primū allatis tetigit magalia
plantis. ubi magalia primā pduxit. Sed mapalia primā corripit: ut idē: Et raris habitata mapalia tectis.

Marclylas cū. y. grāco scribitur: fuit latro quidam in silua dodonæa.

- Maræa** penultima cum æ. diphthongo scribitur: ciuitas fuit æthiopiæ.
- Mardonius** cū. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. historiæ. vii. Gobryæ filius ex sorore Darii: qui primum Xerxem Darii filium ad bellū cōtra græcos incitauit.
- Marathon** cū. th. aspirato scribitur: fuit ciuitas atticæ: distans ab athenis passus circiter decē milia: in cui⁹ campis Artaphernes & Dathis Darii persæ regis præfecti cū centū milibus peditum & decem milib⁹ equitum: ab atheniensibus solū decem milibus armatis consilio & industria Milciadis præfecti pfligati sunt: & adeo perterriti: ut non castra: sed naues petierint: ut late descripsit Herodotus li. historiæ. vii. Quæ oia contigerunt teste Gellio anno ducentesimo & sexagesimo post urbem conditam.
- Marathron** cū. th. aspirato sequēte. r. scribit⁹: & dicitur a nostris forniculū: sed græco uocabulo Plinius & alii nōnulli saepe utuntur.
- Mariandyni** secūda cū. i. latino: & penultima cū. y. græco scribitur: populi sunt teste Herodoto li. historiæ. primo: iuxta pontum: olim sub tyrānide Cræsi.
- Maris** cū. i. latino scribit⁹: fluiui⁹ ē teste Herodoto li. historiæ. iiii. agathyrsos in istrum defluens.
- Marfi** cū. i. latino scribitur: populi sunt in Italia: nō multū ab urbe longinqui: de quibus Plinius li. vii. & xxiii. naturalis historiæ ait: Gens marsoꝝ a marso Circes filio ortum habuit. iōq; maris ui quadā genitili asserit datum esse: ut nō solū a serpentibus sint illæsi: sed serpentū sint ipsi domitores: & incantationibus: atq; herbarū succis faciant miracula medelarū. Alii sunt teste Herodo. li. historiæ. iiii. eodē nomine populi scythiæ quæ est in asia.
- Marsya** cū. y. græco scribitur: & apud nos terminat⁹ in a: quæ apud græcos in. as. definit: habetq; accentū i prima: fuit uir qdā: q cum Mineruæ sonorā tibiā cōperisset: & afflatam pulchruꝝ habere sonum sensisset: cecipit inter nymphas pulsitare. Vnde ex ea iam arte superbus effectus: teste Ouidio li. vi. fastorum: Prouocat & phœbum: phœbo superante pependit. Cæsa recesserunt acute mēbra sua. Idem & latius li. vi. metamorphoseon enarrat. Ob quod inquit Iuue. ad Neuolā: Occurris fronte obducta ceu marsya uictus. sic ergo a Phœbo excoriatus & uictus: dicit⁹ a poetis cōuersus in fluiuiū sui nominis: qui teste Liuiio li. vii. de bello macedonico a celenis phrygiæ ciuitate: nec procul a mæandri fontibus orit⁹. Quin & in ipsum mæandruꝝ cadit: dicente Lucano li. iii. Qua celer & rectis descendens marsya ripis Errantē mæandron adit mixtusq; refert. & reliqua. Solinus uero nō a celenis: sed ab apamia magis dicere uidet⁹. Quam sane dissonantiā soluerat Plinius li. vi. naturalis historiæ: cū ait: Apamia quæ prius celene dicta est. Iuxta hūc fluiuiū: teste Herodoto circa finē libri qnti suarū historiæ: Persæ & cætes grande prælium inierunt.
- Marmaridæ** cū. i. latino scribitur: populi sunt aphrog: teste Plinio li. v. naturalis historiæ: & ægypto cōtermini: qui & usq; ad maiores syrtes p̄tenduntur.
- Martyr** cū. t. exili & y. græco scribitur: & nōnunq; more græco cū. s. i. fine terminat⁹: dicit⁹ a nostris testis.
- Martha** cū. th. aspirato a græcis scribitur: nomen est hebreæ scēminæ pprium.
- Marpissa** cū. i. latino & duplici. s. scribit⁹. fuit teste Homero li. viiii. iliados: filia Eueni & speciosa inter pauca nympha: uxorq; Idæi oium illius sæculi uirorū formosissimi. fuitq; mater Cleopatæ pulcherrimæ scēminæ & amantissimæ uxoris Meleagri. Et ut subdit idē Homerus cū eadē rapere ab Apolline eius uir Idas arcu sagittisq; sumptis Apollinē inuadere non dubitauit. Quā postq; rapta est: parentes Halcyonē cognominauerunt: quod mater eā domi desiebat sortita luctuosum ac flebile Halcyonis fatum.
- Marpesia** cū. e. absq; diphthongo & unico. s. atq; i. latino scribit⁹. mons est teste Seruio super. vi. æneidos i insula paro. de quo Virgilius: Quā si dura silex aut steter marpesia cautes.
- Masanissa** prima cū. a. secūda similiter cū. a. post unicum. s. penultima cū. i. latino subsequēte duplici. s. scribit⁹: non enim primū. s. aliquo pacto duplicari potuit: ut ignari qdam syllabarum uoluerūt: cum eius prima. a. poetis breuis ponatur. Ouidius li. vi. fastorum: Postera lux melior superat masanissa slyphacem: Et cecidit telis hastrubal ipse suis: At uero ex nostris consueuere qdam secundū. a. in. e. cōmutare: ac dicere Masenissam. Nōnulli uero in. i. sed melius ē more græco per. a. q; q; barbarum sit uocabulū. Fuit Galæ nūmidarū regis filius: cui succedens in regno primo romanis capitalis hostis fuit: deinde amicissimus effectus usq; in finem perseuerauit. De quo oia Liuius de secūdo bello punico: & maxime li. vii.
- Massagetæ** cū duplicato. s. & t. exili scribitur: diciturq; in singulari massagetes: sunt teste Plinio li. vii. naturalis historiæ: nobiles populi scythiæ asiaticæ. Hi cū per deserta discurrunt: sanguinē suoz potant equorū: dicente Lucano in li. iii. Longaq; sarmatici soluens ieiunia belli. Massagetes quo fugit equo: uolucresq; geloni. Et Claudianus in Rufinum: Et q cornipedes in pocula uulnerat audax Massagetes. De quibus late scripsit Herodotus li. historiæ. iiii.
- Massilia** cum duplicato. s. atq; i. latino utrobisq; & unico. l. scribit⁹: urbs est in sinu galliæ transalpinæ: seu teste Solino in narbonēsi. p̄tincia: a phocensibus quondā fugatis perfarū aduētū quadagesima quinta olympiade condita fuit. Iustinus uero li. lxiii. inquit: Phocenses coacti exiguitate terræ: mare curiosius exercebāt

piscando mercando: plerūq; latrocinio maris: quod illis tēporibus decus erat: uenientes in sinum gallicum ad hostium amnis rhodani: cuius loci amenitate capti: reuerſi domū sollicitauere plures. Qui tandem duce Proto ueniētes: massiliam condidere: ut idem late psequitur.

Massylia cū duplicato. s. atq; y. græco subsequēte: & penultima cū unico. l. & i. latino scribitur: nonnulli uero illud. y. græcū in. u. nostrum cōuerterūt: & massiliā uocauerunt. Quod sæpe fieri in antehabitis ostendim⁹ Hæc teste Seruio super. iiii. æneidos mediterranea est beronica ciuitatis libyæ. unde haud longe sunt horti hesperidū: & mons atlas: dicente Didone apud Virgilium eodem in libro:

Hinc mihi massylia gentis monstrata sacerdos:

Hesperidum templi custos epulasq; draconi

Quæ dabat. & sacros seruabat in arbore foetus. Martialis in. x. Nō mea massylius seruat pomaria serpens:

Ab hac teste eodē Seruio super sextū æneidos populi dicti sunt massylia: quos alio nomine mauros dicim⁹.

Liuius uero li. viii. de secūdo bello punico non mauros sed mauris affines dixit. Hos fuisse ualidissimos testatur Plinius li. v. naturalis historia. Ipsi quoq; neq; fellam: neq; fraena quarētes: sed sola uirga cōtenti suos uelociter equos exagitant: dicente Lucano libro. iiii.

Et gens quæ nudo residens massylia dorso:

Ora leui flectit franog; nescia uirga. Sed hæc gentē bellis fuisse extinctā: dixit Plinius præallegato libro.

Massulii cū duplicato. s. sequēte. u. uocali: & unico. l. scribit: populi sunt: q & massylii. cum. y. græco scribunt ut in præcedente dictione uidimus.

Mastiche cum. t. exili: subsequente. i. latino: & ch. aspirato scribit genus est gummi: & teste Plinio libro. xii. naturalis historia: gemma est. Laudatissima autem chia: quæ & candida est.

Mathematica secūda cū. th. aspirato: & absq; diphthongo: reliquæ sine aspiratione scribuntur: dici pōt latine disciplinalis. ad disciplinā enim mathematicæ maxime spectant: ut geometria: arithmetica: musica: & astrologia. sed alia est superficialis: de qua in dictione magus uidebimus.

Matuta absq; aliqua aspiratiōe scribitur: ponit ab Homero p aurora. unde teste Prisciano matutin⁹ deriuat. A nonnullis uero græcis λευκοθεα idest alba dea uocatur.

Mathæus cū duplici. t. & secūdo aspirato: subsequēte. æ. diphthongo scribit: nomē ē hebræū & uiri ppriū.

Mauritania cū. t. exili & i. latino scribit: nomē ē regionis cuiusdā in aphyrica: deductum a μαυρον: qd est nigrum: eo q nigros colonos habeat. Estq; in ultimo aphyricæ uersus gaditanū fratū: & occidentale oceanū gignitq; simias: dracones: struchiones: & olim plena elephantibus fuit: quos iam sola india gignit.

Mausolus prima cū. au. diphthongo: sequens cū unico. s. & o. uocali: ultima cū unico. l. & u. uocali scribitur sic græci: sic Cicero: sic Plinius: & Gellius p proprio uiri nomine scribunt. At uero poetæ nostri cū p monumento accipiūt: inter. s. & o. iterponere unū. e. cōsueuerūt: & dicere mausolum: ut id Caroli mei arretini: Nunc caria antiquo fuerit spoliata sepulchro. Vel mausoli nobilis extet opus. Nam fuit eo nomine dict⁹ maritus Artemisiam cariam rex: cui iā mortuo amatissima uxor nobile struxit sepulchrū: & de mariti nomine mausolū uocauit. ut Martialis li. x. epigramatum: Marmora pua qdem: sed nō cessura uiator Mausoli saxis pyramidūq; lege. Quādoq; uero & p sepulchro addiderūt nonnulli poetæ ante syllabā eius dictionis ultimam in plurali alterum. e. & dixerūt mausolea: ut idē Martialis li. epigramatū primo: Aere nec uacuo pudentia mausolea. Et Lucanus li. viii. Pyramides claudat indignaq; mausolea. Sane id opus teste Plinio li. xxxvi. naturalis historia: inter septē miracula cōputat. Quod maximi ei⁹ tēporis sculptores Scopas: Bryas Timotheus: & Leochares pariter cælauere. patetq; ab austro & septētrione sexagenos ternos pedes: breuis a frontibus: toto circuitu pedes quadringentos: undecim attollit in altitudine: uiginti q; cubitis cingitur colūnis triginta sex. ab oriente cælauit Scopas: a septētrione Bryas: a meridie Timothe⁹: ab occasu Leochares: & ut subdit priusq; pagerent: regina Artemisia (quæ mariti memoriæ id opus extrui iusserat) obiit. non tamē sculptores illi recesserūt nisi absoluto: id gloriæ ipsoꝝ tēpoꝝ artiq; monumentū iudicantes: sed ante mortē regina Artemisia teste Gellio li. x. nocticum atticæ monumētū illud diis manibus sacris Mausoli dicauit: fecitq; agona: idest certamē laudib⁹ eius dicūdis: & præmia posuit pecuniæ aliarūq; rerum bonarum amplissima. Ad eas laudes decertādas uenisse dicūtur uiri nobiles: ingenio atq; lingua præstabili Theopompus: Theodotus: Naucrtes. Sunt etiā q Isocrate; ipm cū his certauisse memoriæ mādauerint: sed eo certamine uicisse Theopompū iudicatū est. Is fuit Isoratis discipulus: & (ut idem Gelli⁹ testatur) extat nūc quoq; Theodoti tragœdia: quæ inscribit Mausolus: in qua cū magisq; in prosa placuisse Iginus in exēplis refert

Mazares cum. z. consonante scribitur: fuit Cyri miles.

Mechanicus secūda cum. ch. aspirato: ultima cum. c. exili scribitur. dicit uilis artifex.

Mecisteus absq; aspiratione aliqua & i. latino: atq; eu. diphthongo in fine scribitur. fuit teste Homero libro viii. iliados filius Echii: & ex sotii Ajacis thelamonii.

Medea absque aliqua diphthongo a nostris scribit: licet in penultima apud græcos sit ei. diphthongus: sed nos abiicientes. i. solum. e. productam retinem⁹: fuit filia Oetæ regis colchorum ex Hypsea coniuge: quæ Iasonem secuta: ab illo deinde ob Creusam Creontis corinthiorum regis filiam abdicata fuit: ex quo furis

exagitata filios: quos ex Iafone susceperat interfecit: atque athenas aduolans Aegæo rege anno suo nupsit: ex quo filium suo nomine Medum suscepit. sed cum deinde Theseus Aegæi ex priori uxore filium a longa peregrinatione redisset: uidentem illum Medea teste Iustino libro. xlii. magnæ uirtutis uirum: & Medum filium infamem esse: ac maritum senem ab Aegæo per diuortium discessit: & in asiam cum filio deinde perrexit: atque ibi urbem condens: ab eius nomine mediâ dixit. A qua tota deinde regio mediâ dicta fuit. Hæc eadem a poetis nonnunquam dicta est Phasides: ut in dictione phasis uidebimus. A medea etiam medeides deriuatur. Ouidius libro secundo de arte amandi: Non facient ut uiuat amor medeides herba.

Media cum. e. absque diphthongo scribitur: regio est in asia contermina assyriæ & persiæ: atque mari hircano: sic quoque cognominata a Medo medeæ filio.

Medon cum. e. absque diphthongo scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados: filius nothus Oilei ex matre Rhena.

Medesicastes absque aliqua aspiratione uel diphthongo scribitur: fuit teste Homero: filia notba Priami.

Medistuticus absque aliqua aspiratione a græcis historicis translatus comperi. nomen est magistratus qui in campania summus habebatur.

Medusa absque aliqua diphthongo: & cum unico. s. scribitur: fuit filia Phorci ex Cetho coniuge. De qua plene uidebimus in dictione pegasus.

Megara prima cum. e. absque diphthongo: secunda cum. æ. diphthongo scribitur: cum pro furia ponitur: primamque semper corripit: & secundam producit. Virgilius libro duodecimo æneidos:

Dicuntur geminæ pestes cognomine diræ:

Quas & tartaream nox intempesta megaram

Vno eodemque tulit partu. Et alibi: Furiali a sede megara. Claudianus similiter de laudibus Stiliconis inquit: Improbam mox surgit tristi de sede megara.

Megara prima cum. e. absque diphthongo: sequens cum. g. sequente. a. scribitur: & primam semper producit: ac secundam corripit. Fuitque filia Creontis: dicente Homero libro. xi. odysseæ: καὶ μεγάρην κρείοντος ὑπερούλιον ὄνυχα. Eadem fuit uxor Herculis: quam insaniens interfecit: ut idem Homerus: & Seneca in Hercule furentem ostenderunt.

Megabyzus cum. y. græco: sequente. z. consonante scribitur: fuit nobilis persanus ex his: qui cum Dario in magnum cõiurauerunt: ut in dictione Darius uidebimus. Et fuit Zophyri pater: ut in ea dictione uidebimus: qui Zophyrus filium similiter Megabyzum habuit. q. teste Herodoto li. historiæ. vii. unum fuit ex ducibus Xerxis.

Megacles cum. e. exili scribitur: fuit teste Herodoto li. historiæ. primo: uir atheniensis: & filius Alcmeonis.

Megalefia cum unico. l. & i. latino scribitur: fuerunt ludi magnæ matris deum facti. De quibus Lilius in bello maccedonico inquit. M. Iunius Brutus ædem magnæ matris deum in palatio dedicauit: & ludos ob eam dedicationem factos: megalefia appellauit: & a mega: quod est magnum deductum uocabulum est.

Meges cum. e. absque diphthongo scribitur: fuit teste Homero Phylei filius: & unus ex græcorum ducibus.

Melan cum. e. absque diphthongo: & unico. l. scribitur: dicitur apud non nigrum: sed non nisi in compositione utimur: ut melancholia: melancholicus dicitur: aut simile.

Melancholicus antepenultima cum. ch. aspirato: sequens cum unico. l. & i. latino ultima cum. e. exili scribitur: componiturque ex melan: quod est nigrum: & choliceus: quod a chole: quæ apud nos est bilis deducitur. Nam ille est: qui nigram bilem habet. Et ut refert Cicero libro tusculanarum primo: Aristoteles quidam ait ingeniosos melancholicos esse: ut ego me tardiorem esse non moleste seram.

Melanthius cum. th. aspirato: & i. latino scribitur: nomen est uiri proprium. Et unus teste Homero fuit uir troianus: quem Eurypylus in eo bello interemit. Alius teste Theochrito fuit pastor. Alius Quintiliano teste pictor fuit curapingendi præcipuus.

Melanthia eodem modo scribitur: fuit teste Aristarcho super. x. odysseæ Homeri: filia Deucalionis ex Pyrrha.

Melas cum unico. l. scribitur: nomen est nonnullorum fluuiorum. Nam unum esse in mygdonia ostendere uidetur Ouidius: cum ait li. metamorphoseos. ii. Mygdoniusque melas: & tranarius eurus. Alium esse in minori asia & smyrnam circumuentem Solinus in collectaneis dixit. Alium nauigabilem esse in cilicia: & ipsius terminum dixit Plinius libro quinto: hoc est ciliciam a pamphilia diuidens. Alium in thracia: ut in eodem libro. Plinius idem confirmat. Alium dixit esse Plinius li. ii. in boetia: qui a parnao profuens: Mineruæ sacer dicitur a poetis: quia ripæ eius oliui sint refertæ. De quo meminit Herodotus li. historiæ. vii. Alius esse in sicilia ostendere uidetur Ouidius li. fastorum. iiii. cum de fluminibus: & locis siciliæ quæ pagauerat Ceres loquens inquit: Sacratumque melam pascua læta bouum.

Melampus absque aliqua diphthongo: & cum unico. l. scribitur. & declinatur in genitiuo huius melampodis sicut huius Oedipodis. Nam nomen compositum est ex melan: quod est nigrum: & πους pes. ob quod ultimæ dictionis declinationem sequitur. Fuit teste Homero libro. xv. odysseæ filius Amythaonis ex patria argo: qui (ut ait) mantes fuit egregius: iuxta quod Statius libro thebaidos. iiii. Amythaone cætus iam senior: sed mente uirens phœboque melampus

Assotiat. passus dubium cui pronus apollo:

Orax cirrhea fatiaret largius unda. At alii dicunt eum fuisse medicum illustrem & filias Proeti helleboro sanauisse. Quod tetigisse uidet Virgilius: cum dixit in.iii. georgicorum: cum de medicinis p. seua peste loqueretur. Nocent artes: cessere magistri Phylirides chiron amythaoniusq; melampus.

Meleager absq; aliqua diphthongo & cum unico. l. scribitur: & habet accetum in penultima. fuit Oenei regis calydoniae & Altea filius: in natiuitate cuius infert Ouidius pecas tres ab Altea iam labore partus soluta uis: circa ignem flamina nentes: & cum flammis ligni stipitem posuissent dixere: omne nati erit aqua cum stipite uita. Quod cum audisset Altea illis discedentibus surgens: stipidem igni subtraxit: illuq; ne combureret diligenter seruauit. Quid uero de eo post fuerit: ipse Ouidius late de scripsit metamorphoseos in. viii.

Meliboeus cum unico. l. sequente. i. latino: penultima cum. ce. diphthongo scribitur: pro pastore ponitur a poetis: & est quasi curam bouum gerat.

Meliboea cum eadem orthographia scribitur: fuit urbs litoralis magnesiae propinqua thessaliae: ut testis est Herodotus libro historiarum. vi. Et fuit patria Phylactae: dicente Lucano li. vi. Precioq; nephanda Lampados herculeis fortis meliboea pharetris.

Milicerta cum. i. latino & absq; aliqua aspiratione scribitur: fuit filius Leucotheae: & Athamantis regis thebarum: cum quo mater uidens furem maritum in mare se precipite dedit. Et cum apud nos terminet in. a. apud graecos definit in. s. de quo Parthenius poeta graecus: γάλακω και ηρει και ει λι νεων μελικερτη.

Melciades cum. e. exili & i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarum. vi. uir atheniensis Cypseli filius. Vel (ut ait Aemilius Probus) Cimonis: qui factus dux belli contra Darium Hystaspis filium: miranda contra illum confecit: ut uidimus in dictione marathoni. Habuitq; duos filios Cimone & Metiochum. Tandem ob crimen peculatus in carcere defunctus est: ut omnia de illo Aemilius Probus breuiter collegit.

Melicratum cum unico. l. & i. latino & absq; aspiratione scribitur: dicitur uinum coctum cum melle. Nam meli cum unico. l. apud graecos dicitur mel: & cratum potens uinum.

Melimella in primis habet simplum. l. in ultimis duplicatum. Et puto canas illas esse: ex quibus iam saccharum elicimus. Martialis in primo:

Dulcibus aut certant quae melimella fauis.

Meliphylum secunda cum unico. l. & i. latino: penultima cum. ph. aspirato & y. graeco: atque cum duplici l. scribitur: dicitur apud nos apiastrum: hoc est μελισση: id est apis: φυλλον folium. Nam herba est cuius folia sapiunt mel: uel quia ex illis apes facillime mel excudunt. Itaque famelicis apibus conuenire dixit Virgilius libro georgicorum quarto: cum ait: Trita meliphylla: & cerinthe ignobile gramen. Plinius similiter libro. xx. naturalis historiae: Apiastrum Iginus quidem meliphylum appellat. Sed in confessa damnatione est uenenatum in sardinia.

Meliloton cum. i. latino & simplo. l. utrobique: atq; t. exili scribitur: herba est cum flore: quam teste Plinio libro. xxi. naturalis historiae: fertulam campanam uocant a fertis: quae ex illa fieri consueuerat. Odor eius croco uicinus est. Et flos ipsa cana placet maxime filiis breuissimis & pinguisissimis. Vnde Ouidius. iiii. fastorum:

Pars thyma: pars rores: pars meliloton amant.

Melissus cum. l. & i. latino atq; duplicato. s. scribitur: fuit rex cretensis antiquissimus: qui teste Didimo in li. narrationis tyndaricae: ut rettulit Lactantius libro institutionum primo: primus diis sacrificauit. Habuitque filias duas Amaltheam scilicet: & melissam: quae Iouem puerum caprino lacte ac melle pauerunt. Vnde melissa apes dicta fuit: & Amalthea caprae cuiusdem nomen accepit. Fuit Melissus alius philosophus ex famosa insula Ithagensis filius ab Aristotele sapissime nominatus. fuitq; Permenidis auditor: deinde praefectus classis electus: magna dedit uirtutis documenta.

Melita cum unico. l. & i. latino atque. t. exili scribitur: insula est in siculo mari: haud longe a sicilia: periculoso tamen disiecta mari: ut attestatur Plinius libro tertio naturalis historiae: & Cicero libro sexto uerrinarum. In hac etiam fuit oppidum eiusdem nominis: a quo non longe in promontorio sanum Iunonis erat: a cuius summa cum reuerentia celebratum.

Melodia secundum rectam traductionem deberet scribi in secunda cum. ce. diphthongo: ac dici meloedia. Nam componitur ex meli: & ωλια cuius prima apud nos in. ce. diphthongo transferretur: ut supra uidimus. Sed ut seruet sonus graecus abiicit. e. & solum. o. retinet. significatq; dulcem sonum.

Melobosis cum unico. l. & i. latino scribitur: fuit teste Hesiodo nymphea oceani & Tethyos filia.

Melpomene cum. p. non aspirato scribitur: fuit una musae: ut uidemus in dictione musae.

Memnon cum. m. ante. n. in eadem syllaba scribitur: fuit teste Homero Tithoni filii Laomedontis troiani regis filius. De quo Diodorus siculus libro tertio historiae: scribit Theutamio in asia regnante: qui uigesimo a Nino atque Semiramide descendit Agammenon aduersus Troiam: cum graecis bellum mouit: cum iam assyrii amplius mille annis asiae imperassent. Priamus uero bello oppressus ab rege Theutamio praesidium (ut poetae) assyriis subditus per legatos postulauit. Ille decem milia aethiopum: totidemque susianos cum ducentis curribus duce Memnone ad Troiam misit. Erat tunc quoq; Tithon' illius pater praefectus praesidis acceptus maxie regi. Memnon uero aetate florens ac animi

corporisq; præfians uiribus: ea maxime tempestate uigebat. Aedificasse eum ferunt in fufis loco excelliori regina: q; usq; ad perfage iperiu permanfit: ménonia ab illo denominata. Strauit & uia leophera i ea regione quæ adhuc ménonia uocatur. Hic cum apud troiam multos græcos in bello occidiffet: tandem a theffalis p infidias interficitur: cui corpus ab athiopib; ereptū fuit: & crematū: ac illius offa ad Tithonū patrē delata. Plato uero li. iiii. de legibus dixit troiam nō affyriis subiectā: fed illoꝝ potētia fratuꝝ. Ait enim: Nemo pfecto ambiget: troianoz; exēplo cōmonitus: q; affyrioz; potentia frati: quæ a Nino traxit originē: bellum i se ipsos concitarūt. Erat enim adhuc principatus non contemnenda potentia. Et subdit: Affyriorum eni principatus particula quædam troiæ potentia fuit.

Memphis cum. i. latino scribitur. fuit urbs in ægypto: quam teste Diodoro siculo li. historiæ. ii. Ogelous rex ægypti condidit: ambitus stadios centū & quinquaginta: urbē oīuz ægypti præclarissimā opportuniōri totius eius oræ loco: ubi nilus in plures scissus ptes efficit formam deltæ: quo fit ut tanq; in nili claustro posita aditum præbeat. phibeatq; ad superiora loca nauigātibus: & ad cohibēda aquarū inundationē uersus notum aggeres ingentes opposuit. Et a ptribus cæteris undiq; effossus est lacus ingens: ac pfundus: q; urbē efficit munitissimā. Vnde & posteri reges fere omnes relictis thebis: & regiam habitationem in ea ædificarint. Refertque etiam idem auctor quosdam dixisse denominatam memphim a conditoris filia: aliamq; referemus opinionem in dictione Ofiris.

Menalippe cū unico. l. & i. latino atq; duplicato. p. scribitur: fuit Antiopes amazonum regina: soror. Hæc ab Hercule capta fuit in bello: quod cōtra amazones gessit: quā cū sorori restitueret: accipit i præciuz reginæ arma & baltheum. Nam hæc quoq; ex eo bello reportare fuerat iussus ab Aristeo. De illa etiam Iuuenalis meminit in satyra: quæ incipit Stemmata quid faciunt: cum ait: Tu personam menalippes.

Mendensium cum. i. latino scribitur: unum est ex nili hostiis.

Menechæus penultima cum. ch. aspirato: & a. diphthongo scribitur. De uiro hoc meminit etiam Cicero circa finem libri primi tusculanarum: qui oraculo edito: largitus est patriæ suum sanguinem.

Menedemus absq; aliqua diphthongo scribitur: fuit erethriensis philosophus: Phædonis cuiusdā uiri nobilis filius: sed pauperis architecti. Alii sutorem tabernaculoꝝ aiunt fuisse: & utraq; artem Menedemū didicisse cōcedens deide ad Platonē militiā deseruit. Fuitq; honestate & grauitate celebris: & præcipuē auctoritatis in obiurgando. Fuit magnanimus & plane liberalis. Corporis in eo sene: ut in iuene status fuit: athletæ instar firmus & ualidus atq; adustus. Amabat inter poetas Aratum & Lycophronē tragicū. Maxime studebat Homero. deinde lyricis. deinde Sophocli. Atq; Achæo secūdas ptes inter tragicos dabat: Aeschilo primas Magistros Platonē & Xenocratē pariter aspernabat. Stilponem admirabat solū infinitamq; oratiōis copiā fundebat. Prius habitus ludibrio ab oibus: postea in tanta fuit oīum admiratōe: ut ei gubernacula ciuitatis traderent. Et cū ob calūniā ad Antigonū pscisceret: nec induci possit: ut patriā eriperet: septē dies cibo abstinuisse ferūt. & sic. lxxiii. suæ atatis āno aiām exhalasse. Alius fuit Menedemꝝ similiter philosophꝝ Carloti lampfaceni discipulus. Hic teste Hippoboto eo uenerat: ut sumpto habitu furia circūiret dicēs: uenisse se ex inferno speculatore peccantium: ut iterato descēdens omnia dæmonibus renūciaret: quæ uidisset. Vestis hæc erat pulla tunica tallaris astricta puniceo baltheo: pileus arcadicus capiti impositus: habens itexta elementa. xii. cothurni tragici: proluxa barba: uirga in manu fraxinea.

Menippus cū. i. latino & duplicato. p. scribitur: fuit philosophus cynicus genere phœnix. & ut scripsit Achæus in ethicis conditione seruus: cuius dominus teste Diode fuit Bathus quidam ponticus. & (ut rettulit Herimippus) fuit diurnus scenerator: & uocatus Hemerodanistes. tandem insidias passus: omnia quæ habebat amisit. ex qua re se suspendit. Fuere sex Menippi. Primus qui de lydiis scripsit: Xanthumque breuiatit. Secundus hic ipse. Tertius stratonicus sophista. Quartus scuptor. Quintus & sextus pictores: quorum meminit Apollodorus.

Menalcas absq; diphthongo & cum. c. exili scribitur: nomen ponit a poetis pastoris pprium. ad m. i. c. ad o. i. Menesthius cum. th. aspirato: & i. latino in penultima scribitur: fuit teste Homero in initio libri sexti iliados ex arna urbe Arithoi & Philomedusa filius: quē Paris in bello occidit.

Menestheus cum. e. post. th. aspiratum: fuit Petei filius: & Diomedis auriga. Alius fuit athenarum dux Thesei & Phædræ filius: ac frater Demophontis. At uero cum scribitur. n. imediate post. m. uidelicet Mnestheus: fuit uir troianus: ut in eā dictione uidebimus.

Menestho cum. th. aspirato scribitur: una est ex nymphis: quæ teste Hesiodo in theogonia filia fuit Oceanū & Tethyos.

Mencetius secunda cum. æ. diphthongo: & penultima cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro undecimo iliados Actoris filius: & Patrocli pater: a quo Mencetiades Patroclus a poetis nostris sæpe dictꝝ est: ut Ouidius in prima heroidum: siue mencetiadem falsis cecidisse sub armis.

Mentor cum. t. exili scribitur: fuit in uasis calandis mirus artifex. de quo Plinius libro duodecimo naturalis historiæ: Mentori inquit quotidie testimonium perhibet capitolinus Iuppiter: & Diana Ephesia: quibus fuere consecrata artis eius uasa.

Quare ait Iuue. i. satyra Stēmata qd faciūt: Rare sine mētoze mēz. & Carolus noster Arretin⁹ ad Cyriacū:
Parrhasium tabulis uinces: uinceſq; cauandis.

Pyrgotelem gemmis: mētozaq; in pateris.

Menander cū. e. absq; diphthongo ſcribitur: & nōnunq; Menandrus etiam traduciſ: atq; primā ſemper cor-
ripit. Ouidius de triſtibus:

Fabula iucundi nulla eſt ſine amore menandri.

Et ſolet hic pueris uirginibusq; legi. Nam fuit hic poeta cōmicus: & Teophraſti diſcipulus: atq; ab eo teſte
Pamphila. xxii. cōmentariog; li. inſtitutus. Qui uel unus: ut ait in hęc uerba Quintilianus de inſtitutiōe ora-
toria li. viii. Meo qdem iudicio diligenter lectus ad cūcta: quę præcipimus efficienda ſufficiat: ita oēm uitę
imaginem expreſſit: tanta in eo inueniēdi copia: eloquēdi facultas. Ita eſt omnibus reb⁹ pſonis affectib⁹ ac
cōmodatus. hęc ille. Ob quę putauerat illū Ouidius ppetuo duraturū: cū de illo li. de ſine titulo dixerat:

Dum fallax ſeruus: durus pater: improba lena

Vixerit: & meretrix blanda: menādus erit. Hūc & apoſtolus Paulus ſe legiſſe indicat: cū ad corinthios ſcri-

bens inquit: Ut ait unus ex ueſtris: Corrūpunt bonos mores cōfabulatiōes peſſimę: q; uerſiculū ē Menādri

Menyllus cum. y. græco & duplici. l. ſcribitur: fuit uir qdam athenienſis.

Mentha cū. th. aſpirato ſcribitur: & uocabulū ē græcū herbę nobis notiffimę. De qua Plini⁹ li. xix. naturalis
hitorię: Méthę inq; nomē ſuauitas odoris apud græcos mutauit: cū aliog; menta uocaretur. Vnde uete-
res noſtri declinauerant.

Meonia cū. e. absq; diphthongo & i. latino ſcribit^r: regio ē in minori aſia: quę deide lydia a Lydo fratre Tyr-
rheni cognominata fuit: ut in ea dictiōe uidim⁹. Et a meonia meonis patronymicū ſcemininū deducitur: ut

Ouidius li. ii. de ſine titulo: Meonis aſſyriū ſceminā tinxit ebur. & meonides maſculinū: ut idē li. iii.

Aſpice meoniden: a quo ceu fonte perēni

Vatum pieris ora rigauit aquis.

Mephitis cū. i. latino utrobq; & t. exili ſcribit^r. Nā teſte Prifciano li. vii. Mephitis quoq; quod ppriū ē a græ-
co μεσφίτις (ut qbusdā uidet^r) mutatiōe. ſ. in. ph. tranſlatū: rationabiliter in. in. facit accuſatiuū. Et proprie

teſte Seruio ſup. vii. æneidos ē terrę putor: q de aquis naſcit ſulphuratis: & ē in nemorib⁹ grauior ex denſi-
tate ſiluag;. Vnde ait Virgii. Lucōſq; ſub alta Conſulit albunca nemog;: quę maxima ſacro Fonte ſonat ſa-

uāq; exhalat opaca mephitū. Et ob hoc lunonē eā eē qdā uolūt: quā aerem eſſe cōſtat: ex cui⁹ corruptiōe pu-
tor naſcit^r: ita ut dea ſit odoris grauiſſimi. Alii mephitū deū eē uolūt leucotheę cōnexū. ſicut Veneri Adonis

Menones cū. i. latino ſcribit^r: fuit teſte Homeri li. x. iliados: Moli fili⁹: & li. ii. dixerat fuiſſe aurigā Idomeneis
& cū eo ducem nauū: quę uenerāt ad troiam: ipſi Marti (ut ait) Martis arbitrio cōparandū. Habetq; accē-

Quis martem tunica teſtum adamantina

Digne ſcripſerit: aut puluere troico

Nigrum merionen: aut ope palladis

Tydiden ſuperis parem:

Mercurius cū. e. exili ſcribitur. Nec dictō græca ē: ſed latina a mercib⁹ (ut qdā aſſerūt) deducta. Nā græce her-
mes dicit^r: ut in ea dictiōe uidim⁹. Fuit Iouis fili⁹ ex Maia Atlantis filia: quā Iuno præ oib⁹ pellicibus adama-

uit: ita ut illū mox natū (teſte Martiano Capella) ſuis uberib⁹ allaſtauerit: ſicq; diuio lacte perſuſus (licet ex
mortali ſceminā nat⁹) immortalis tamen eſſe & ē. dictuſq; deus faciūtia: mercatorg; palæſtrę: furū: nūtiuſq; &

interpres deog;. Eundē dicūt ex ſorore Venere Hermaphroditū. Exq; Lycaone Dædalionis filia Autholiū
genuiſſe. Idē p̄cib⁹ Iunonis Martē e duris carcerib⁹ liberauit: ut uidim⁹ i dictiōe Alceus. Ipſe idem Arguz in-

teremit. Prometheum in caucaſo religauit. & mille alia: quę de illo poetę cōſingunt. Ipſe lyrā ſeptichordē
cōperit. Illi dat uirga caducea: & tallaria allata ſibinnectit: dicente Virgilio in. iii. æneidos:

Primum pedibus tallaria nectit

Aurea: quę ſublimē allis ſiue æquora ſupra:

Seu terram rapido pariter cum flamme portant.

Tunc uirgam capit: hac animas ille euocat orcho:

Pallentes: alias ſub tartara triſtia mittit.

Dat ſomnos: adimitq; & lumina morte reſignat.

Ille frætus agit uentos: & turbida tranat Nubila.

Addidit etiam his Statius galerum cum ait:

Obnubiq; comas: & temperat aſtra galero.

De quo Horatius in primo carminum hymnum ſcripſit:

Mercurii facunde nepos atlantis:

Qui feros cultus hominum recentum

Voce formasti catus: & decoræ
More palæstræ.
Te canam magni Iouis: & deorum
Nuntium: curuæq; lyræ parentem
Callidum quicquid placuit iocoso
Condere furto. & plura.

Meroe cū. oe. diuisis syllabis scribitur: est teste Herodoto libro historiæ. ii. & Diodoro li. primo: insulæ cuiusdā nili metropolis: a qua & tota insula nomen assumpsit: quā Cambyfes condidit. atq; a matre denominauit. Et (ut subdit Diodorus) insulæ forma scuto ē persimilis: atq; magnitudie superat cæteras nili insulas. patet enim longitudine stadiis tribus milib⁹: latitudine mille. ciuitates i ea sunt plures: sed cæteris nobilior meroe ab cui⁹ uno latere libyā uersus plurimi arenæ cumuli: ab altero ad arabiam posito præcipitia montiū insulam cingūt. Effodiunt in ea aurum: argentū: æs: ferre: insup & hebenū fert. Lapidūq; multiplex genus. distatq; a syene teste Plinio li. ii. naturalis historiæ: qnq; milibus stadiorū: in qua bis in āno absumit umbra regis: Sole sc̄ tenete duodecimā partem tauri: & quartādecimāz leonis. Quare dicebat Achoreus ad Cæsare apud Lucanum libro. x.

Ambitur nigris meroe fecūda colonis:

Læta comis hebeni: quæ quāuis arbore multa

Frondeat æstatem nulla sibi mitigat umbra:

Linea taz rectū mūdi fert illa leonē. Cuius incolis teste Pōponio li. iii. dimidio ēptensior uita q̄ nostra. Horum scemina māmas hēt grādes: & æquales ifantib⁹. Vnde Iuue. in satyra Exēplo quodecūq; malo inquit:

Quis tumidum guttur miratur in alpibus. & quis

In meroe crasso maiorem infante mamillam?

Mefana cū unico. s. scribitur: ciuitas est teste Plinio li. iii. in sicilia p̄pina peloro mōti. fuitq; teste Floro li. ii. cā primi belli pūnici. & inde mefani eius urbis ciues.

Mespila cū. i. latino scribitur: & uocabulum est græcum arboris nobis notissima.

Mesopotamia cum unico. s. atq; unico. p. & t. exili scribitur: regio est maioris asiæ in medio euphratis & tigris. Vnde & nomē assumpsit. nā mefos græce latine mediū: & potamos: fluui⁹. Itaq; habet tigrim ab oriente: & euphratem ab occidente: a meridie uero babyloniā: & a septentrione caucasum.

Mesonyction cū unico. s. & y. græco: sequentibus. ct. exilibus: atq; i. latino in penultima scribitur: tēpus ē media noctis: quasi μεσων: quod est medium & νοκτιων noctium.

Messalina cum duplici. s. & unico. l. atq; i. latino scribitur: putant qdam dictionē hanc originaliter esse græcam & a messala quod cognomē fuit uiri a deuctā messana teste Cassiodoro acceptū. & fuit scemina romana filia Barbatū Messalæ cōsobrini Tibeni Claudii quinti imperatoris: quæ cūz adolescentula esset: ipi Claudio seni nupta fuit. Eadē tantæ libidinis fuisse fert: ut inumeris adulteris se submiserit. & sæpe mutata ueste lupanaria celebrauerit. Quin teste Plinio li. x. naturalis historiæ: & Suetonio in uita Claudii certauit cūz scorto famoso ad libidinis actus: seq; meretricem superasse inter diem & noctēz quinq; & uiginti cōcubitu affirmauit. Et interrogata respondit: potius labore fessa: q̄ cōcubitu faciata. Quod Iuue. p̄ plures uersus lepidissime tetigit in satyra Credo pudiciam: quos qui uoluerit ibidē legere poterit: ubi tandē cōcludens inquit. Et lassata uiris nondum satiata recessit.

Tandem teste Cornelio Tacito li. xi. suarū historiæ: Messalina ita fuit libidinis stimulatā furore in. C. Siliuz iuuetutis romana pulcherrimum genere nobilē: ingenio perspicacem: q̄ Iuliā Syllanam nobilē sceminam eius matrimonio exturbauit: ut uacuo adultero potiret. Nec illa furtim: sed multo comitatu ueniebat ad domum: eius gressibus adhærebat: largiebat opes: cum honorib⁹ sublimabat. & cū iam illa facilitate adulterorum in fastidiū uersa esset: ne Silius eā adulterā aspneret: nomē matrimonii concupiuit. Cū ergo Claudius sacrificii gratia hostiam iuisset: cūcta nuptiarum solēnia celebrauit. duxitq; in somnē noctē licentia cōiugali. Timebat oēs principi narrare patrata: reputates hebetē Claudii: & fascinatiōibus uxoris deuctum Reminiscebātur multoz necis iussu messalinæ factæ. tandē cū longa mora esset principis apud hostiā: dixit Narcissus imperatori: Veniā peto. matrimonii Siliū & Messalinæ uidit populus & senatus. Et ni p̄pere reuertaris: tenebit maritus urbē. Reuertit ergo princeps: moxq; adulterū iussit ad se uenire. Cui & Messalinæ custodē dedit: traxissetq; Claudii Messalina in iudiciū suū ni in cædem eius Narcissus properasset: dicēdo centurioni & tribuno: qui aderat iperatorem iubere cædē. tribuni ergo icū necata est: dū cū matre i horto esset. fuitq; corpus cōcessum matri. Quæ hoc in loco transferre uolui: ut id Iuuenalis intelligi possit: quod ille in satyra: quæ incipit Omnib⁹ i terris: i hæc uerba explicauit: Sed casto qd forma nocet: Et subdit: Elige qdam Suadendū esse putes: cui nubere cæsaris uxor

Destinat. optimus hic: & formosissimus idem

Genis patritiæ. rapitur miser extinguendus

- Messalinae** oculis. & reliqua: quae elegantissime pluribus uersibus exequitur.
- Messena** cū duplici. s. sequēte. e. scribitur. fuit ciuitas graeciae p̄p̄inqua pylo: quam teste Lactatio super. iiii. thebaidos amyfus amnis interfuit.
- Mesthles** cum. th. aspirato sequēte. l. scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados: unus ex his ducibus: qui in auxilium troianog aduentarunt.
- Metapontū** absq; aspiratiōe scribitur: fuit Italiae oppidū in sinu tarentino conditū teste Solino a locrensisib⁹. Et inde metapontini populi: de quib⁹ Herodotus li. historiag. iii. meminit.
- Metaplasmus** cū. t. exili scribitur: dici pōt a nostris transformatiō. Nam cōponit ex meta: quod dicitur trans: & plasma figmētum. unde translatio quaedam ē recti solitiq; sermonis in alterā speciem metri ornatus: uel necessitatis cā. cuius species sunt q̄plures: ut diuersis in dictionib⁹ apparebit.
- Methaphora** cū. t. exili & ph. aspirato scribitur. dicitur a Cicerone & Quintiliano latine trāslatio. Fitq; Quintiliano auctore li. viii. de institutiōe oratoria: cum nomen aut uerbū ex eo loco: in quo p̄p̄rium ē: transfertur in eum in quo aut propriū deest: aut (ut dixi) quia decētius: ubi nihil horū praestabit: quod transferret improprum erit. Et a comparatiōe distat: eo q̄ illa comparat rei: quam uolum⁹ exprimere. hāc p̄ ipsa re dicitur. Nam comparatio est: cū dico fecisse quid hominē ut leonem. translatio cum dico de homine leonē. Huius uis omnis maxime quadruplex uidet: cum in reb⁹ animalibus aliud pro alio ponit. Ut Lilius Scipionem a Catone allatrari solitum refert. In aia pro aliis generis eiusdem sumunt: ut Virgili⁹ in. vi. Classiq; immittit habenas. Aut p̄ rebus aialibus in aia: ut ferro an fato metus argiuū occidit? Aut cōtra: ut Virgili⁹ li. ii. aeneidos: Sedet infcius alto Accipiens sonitum saxi de uertice pastor. Quid q̄ ex his teste Quintiliano orit mira sublimitas: quae audaciae proxia periculo translatiōis attollitur. Cum rebus sensu carentib⁹ actum quēdam & animos damus. Qualis ē id Virgili⁹ in. viii. Pontem indignat⁹ araxes. Et illa Ciceronis p̄ Ligario Quid enim tuus ille Tubero districtus in acie pharsalica gladius agebat? cuius latus ille mucro petebat. Qui sensus erat armog tuorū? Duplicat interim hāc uirt⁹ apud Virgi. cū ait in. vii. Ferrūq; armare ueneno. Nam & uenenū armare: & ferrū armari: translatio est.
- Metalluz** cū. t. exili & duplicato. l. scribitur: dici pōt apud nos perscrutatū. Nā a μεταλλω uerbo graeco: qd̄ apud nos perscrutor dici pōt: certissime deriuat. Vnde dicebat Iuppiter apud Homeruz: μήτε σὺ ταύτα ἔκαστα διείρω μήτε μετέλλα. Ad quem Iuno respondens ait: καὶ ληνσε παρος γού τήρομαι οὐτε μετέλλω.
- Metis** cū. t. exili & i. latio scribitur: fuit teste Hesiodo i theogonia nympha qd̄a una ex filiis Oceani & Tethyos
- Methymna** penultima cū. th. aspirato sequēte. y. graeco: ultima cū. m. ante. n. scribitur. Ciuitas ē i lesbō optimū uinum bibēs. Ouidi⁹ in primo de arte. Gargara quot segetes: quot habet methymna racemos. & inde methymnaeus cū. a. dipthongo in penultima deducit. Virgi. in. ii. georgicog: Non eadē arborib⁹ pēdet uindemia nostris: Quā methymnaeo carpit de palmitē lesbos. Ouidius in. xi. metamorphoseos. Et methymnaei potiuntur litore lesbi.
- Metathesis** secūda cū. th. aspirato: & ultima cū. i. latino scribitur: dicitur ad uerbū trāspositio. Nam meta trans: & εἰς positio. Fitq; apud poetas euz unica littera necessitatis cā ex uno dictiōis loco in alium transponit. Virgi. in. x. At tibi tymbre caput euādrius abstulit ensis. Nā dixit teste Seruio tymbre pro thymber. Apud oratores uero fieri dicitur: cum aios iudicium in res praeteritas transfert.
- Metamorphosis** cū. t. exili & ph. aspirato scribitur: dicitur a nostris trāsformatiō. Nā cōpositū ē nomē ex meta qd̄ ē trās: & morphosis mutatio. Vnde & nobile illud opus Ouidii i scribitur metamorphoseō. i. de trāsformatiōib⁹
- Methpna** cū. th. aspirato scribitur. Vrbs est litoralis in peloponneso.
- Metalepsis** cū. t. exili & p. ante. s. sequēte. i. latino scribitur: figura ē quā teste Quintiliano li. iii. de institutiōe oratoria nos uarie translatiūā: transumptiūā: trāspositiūā uocam⁹. Nā ex meta: & λήψις: quae ē acceptio cōponit. Fitq; cū aliqua dictio aliud a sua propria significatiōe ex his: quae praecesserunt denotat. Virgi. in Tityro: Post aliquot mea regna uideās mirabor aristas. hoc ē segetes. & sic aestates: & ob id annos.
- Methodus** cū. th. aspirato scribitur: ut in antehabitis uidimus. dicit apud nos uiam: quae p̄ ratione sumitur. Virgilius in primo georgicorum: Ignariq; uiaē mecum miseratus agrestes.
- Metonymia** secūda cū. t. exili: sequens cū. y. graeco: penultima cū. i. latino scribitur: dicitur a Cicerone denōinatio ut Bacch⁹ p̄ uino: Ceres p̄ pane. Tereti⁹ i eunucho: Sine Cerere & Baccho friget Venus. Et i andria: Fac piculū. i. experiētia: q̄ ex periculis grādis accipit. Ad idē. i. Virgili⁹: Iā pxim⁹ ardet Vcalegon. i. dom⁹ Vcalegonis. Dicim⁹ ēt p̄ hāc figurā pigrū frigus: q̄a hoies pigros facit: pallidum timorē: eo q̄ pallidos hoies reddat
- Metioch⁹** cū. t. exili & i. latio: atq; ch. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto li. historiag. vi. filii⁹ Melciadis athēnēsis nō ex Hegephyle filia Oloris regis thraciae: s; ex priore defūcta: cui⁹ nomē nō explicat Herodot⁹: Et ut pergit idem auctōr cū hic a phoenicib⁹ caperet: & Dario per sae regi: cōtra quē pater bellū agebat praesentaret: in nullo profus laesus fuit: sed eū donauit Darius pulcherrimo palatio multis possessionib⁹ & diuitiis: quin & uxorem Persam illi dedit: ex qua feliciter libros p̄creauit.

- M**etrum cum. t. exili scribitur: dicitur a nostris mensura: quia quia uersus comensurantur: graeco etiam uocabulo a nobis metra dicuntur. Suntque eius genera multiplicia: de quibus diu Augustinus in musica absolutissime persecutus est.
- M**etrodorus cum. t. exili scribitur: interpretari potest mensura: donum: uel mensuratum donum: fuit atheniensis pictor: idemque philosophus: & in utraque scientia teste Plinio li. xxxv. naturalis historiae: magna auctoritatis. itaque cum. L. Paulus de uisito Perse petiisset ab atheniensibus: uti sibi comprobatissimum philosophum mitterent ad erudiendos liberos athenienses: Metrodorum elegerunt: professi eundem in utroque desiderio praestantissimum. Quod ita Paulus quoque iudicauit.
- M**etrocles cum. c. & t. exilibus scribitur: fuit philosophus maronites: frater Hipparchiae: auditor primo Teophrasti: deinde Cratis thebani leuiri sui. Obiit senex a seipso suffocatus.
- M**etropolis absque aliqua aspiratione scribitur: dici potest ad uerbum matricia ciuitas. Nam componitur ex μητηρ: quae est mater. & πόλις: ciuitas. Et inde metropolitae is dicitur: quod est ciuitati sacerdotio praestit.
- M**ya prima cum. y. graeco & i. latino unam facientibus diphthongon scribitur. dicitur a nostris musca. Quae sane dictione cum aliis dictionibus compositam nos eo modo semper transcribimus: ut cynomyia. i. canina musca: quae admodum in ea dictione uidimus. Est itaque musca animal inmundissimum: & profus sine memoria. Et ut testis est Plinius li. xxi. naturalis historiae: mons quidam est in creta carina nomine nouem milia passuum ambitu: intra quod spatium muscae non reperiuntur. natumque ibi mel nusquam attingunt.
- M**ycalae cum. y. graeco & c. exili: atque unico. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiae primo ciuitas apud Ioniam: ubi est panionium: ut in ea dictione uidebimus. Fuit etiam cuiusdam concubinae nomen: ut Iuuenalis in satyra Si te propositi: Sed tua nunc mycale.
- M**ycalaeus cum. y. graeco & c. exili: atque unico. l. & duplici. s. scribitur. puto regionem fuisse boetiae: cum dicat Homerus de boetia tractans lateque diffusam mycalaeum.
- M**ycenae prima cum. y. graeco: & sequens cum. c. exili & c. absque diphthongo scribitur: urbs fuit teste Plinio li. iiii. naturalis historiae in aetolia: hoc est in argolica aetoliae regiuncula: sic quoque cognominata teste Porphyrio in secundum iliadis Homeri librum a Micena nympha laconica. Fuitque Agamemnonis patria & regnum: dicente Virgilio: Eruct ille argos: agamemnoniaque mycenae. Poniunt a poetis etiam nonnunquam in singulari. ut Virgili. i. v. aeneidos: Argolicum mari deprehensus & urbe mycenae. ubi dixit Seruius declinari mycene mycenae: sicut Agave Agauae. Vel latina declinatione mycena mycenae.
- M**ycerinus prima cum. y. graeco: sequens cum. c. exili: penultima cum. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto filius Cleopis regis aegypti: post quem & ipse in aegypto regnauit.
- M**icythus prima cum. i. latino: sequens cum. ypsilon: & cum. c. exili ultima cum. th. aspirato scribitur: fuit uerna Anaxilei procuratoris reginorum: & causa magnae cladis tarentinorum.
- M**ycone prima cum. y. graeco: sequens cum. c. exili scribitur: insula est una ex cycladibus uicina delo: ita ut Apollo ipsam delon per mare errantem (ut dixit Virgilius in tertio) Mycone gyroque reuinxit.
- M**icrocosmus cum. i. latino: & absque aliqua aspiratione scribitur: dicitur minor mundus. Nam componitur ex μικρός: quod est paruus. & κόσμος mundus.
- M**icrologus eodem modo scribitur: & dicitur paruus sermo: uel etiam parua ratio. Nam utrumque logos designat.
- M**icropsychos penultima cum. y. graeco: & ultima cum. ch. aspirato scribitur: dicitur pusillanimus. Nam a ψυχή: quae est anima componitur.
- M**idas cum. i. latino scribitur: & a nonnullis absque finali. s. fuit Gordiae bubulci filius: & rex phrygum: quod cum rege ne regum opes pecuniae abundantia antecessit. de quo Herodotus in li. historiae: & Iustinus li. epitomatum. xi. plura scripserunt. Quin & Ouidius similiter li. xi. metamor. illius fabulae elegatissime est persecutus. Ita ut cum ultio inter Apollinem & Marsyam decertantes in canedo iudex constitutus esset: & ipse ex hebeti ingenio per Marsyam sententiam ferret: a finibus auriculis a Phoebus deturbatus: ut tetigit etiam in prima sua satyra Persius.
- M**idon cum. y. graeco scribitur: fuit teste Homero in. v. iliados auriga Pylamenes ducis paphlagonum: quem Antilochus Nestoris filius in bello troiano occidit.
- M**ygdonia prima cum. y. graeco: sequens cum. g. ante. d. penultima cum. i. latino scribitur: regio est macedoniae litoris: incipiens ab aenea ciuitate crassae: quae teste Herodoto in. vii. historiae ab oriente est illi coterminata: & usque in thermopontum seu thermicum sinum (ut alii uocant) pertenditur. In hac Niobe in saxum conuersa conspicitur. ut Ouidius in. xiiii. epistola heroidum: Quaeque superba parens saxo per corpus abortio: Nunc quoque mygdonia flebilis astat humo. Et Sappho in epistola ad Phaonem: Quae mihi mygdonii marmoris instar erant. Iuxta haec est insula mygdon: de qua meminit Lucretius. i. iii. satyra cum dixit. Ast hic mygdone relicta
- M**ygdonus eodem modo uti superior scribitur: fuit frater Otrei. ac teste Porphyrio super tertium iliados Homeri librum abo fratres Hecubae uxoris regis Priami: & Cissei filii. Ambo reges in thracia: & Patruales Polymestoris & a Mygdono eius filii Chorebus mygdonides. Nam teste Seruio patronymicum est: quia si gentis esset: mygdonius diceretur. Nam (ut ait) nullum gentis patronymicum in des. exit.
- M**iletus cum. i. latino & unico. l. atque t. exili scribitur: fuit teste Plinio li. v. naturalis historiae: urbs in ionia atque eius regionis

regionis caput. in qua teste Seruio super. iii. georgicorū Virgilio lana optime tigebat: a qua milesia uellera dicta eius cefemus. ut Virgilius in. iiii. georgicorū: Milesia uellera nymphæ Carpebat. Alia fuit teste Homero. li. ii. iliados in creta. Alia in lesbos: a qua nonnulli magis milesia dici uellera uoluerunt.

Mily prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco scribitur: fuit teste Herodoto loc^o in asia: qui ante solyma uocatur: quem lycii incolunt.

Mylitta prima cum. y. græco: sequens cum unico. l. & i. latino: atq; subsequente duplicato. t. scribitur: dicitur teste Herodoto li. historiæ primo: assyriorum lingua Venus.

Milo cum. i. latino & unico. l. scribitur: fuit uir crotonensis athleta illustris: & q; supra humanas uires fecisse dicitur. Nam tauze in olympico certamine icu nudæ dextræ occidisse tradit: & p stadium in humeris sine fatigatione portasse: totūq; die (quo illū mastrauerat) comedisse. Hūc teste Gellio li. xv. noctiū atticarū in chronicis scriptum ē: Olympiade primum coronatū esse. Exitūq; habuit uita miserandū: & mirandū: ut idē late psequitur Et Valerius de mortibus non uulgaribus.

Mimas cum. i. latino scribitur. mons est in minori asia: ut ostendit Homerus in hymnis. In quo cū Bacchus mirum in modū a mulieribus celebraret: dictæ sunt bacchantes mimallonides.

Mimallonides cum. i. latino & duplicato. l. scribitur: cognomē fuit bacchantiū mulierū deductū a monte minoris asie: q; mimas uocat: de qb^o Ouidi^o de arte amandi li. i. tetigit: Ecce mimallonides sparsis i terga capillis.

Mimus cum. i. latino scribitur: dici pot a nostris effictor. Nam a μιμομαί: quod est imitor deriuat: & uel itra uel extra scenam gestulationes quasdam exercebat: qbus gestis hominum ac naturas effingens: latissimis sententiis populum in risum cōuertebat.

Minerua cum. i. latino scribitur: nec dictio græca est: ut qdam ignari putauerūt: sed latina: cui^o interpretationē dixit Balbus apud Ciceronē in secūdo de natura deorū: quasi uim mineæ. Nam græce quoq; Pallas dicitur: ut i ea dictione late uidebim^o. Et a uerbo πάλω: quod ē uibro: deducta ē: eo q; hastam uibrare & docuerit: & confueuerit: Vnde palladiū eius simulachrū dictū fuit: quod romæ in æde Vestæ fuisse ostendit Plini^o li. vii. naturalis historiæ. Nam cū laudes summas. L. Metelli ei^o felicitatē indicatē enarrasset: q; nulli alii post romam cōditā cōtingere: subdit hæc oia abunde uno casu refutari possunt: quoniā is Metellus orbā luminib^o exegit senectā amissis incēdio cū palladiū raperet ex æde Vestæ memorabili cā: sed euentu misero. Quo fit ut infelix qdē dici non debeat: felix tamē esse nō possit. Tribuit ei populus roman^o quod nulli alii abs cōdito æuo: aut quotiens in senatū iret: curru ueheret ad curiam. Magnum ei & sublime: sed p oculis datum de quo certa intellexit luuenalis: cum ait in. iiii. satyra:

Da testem romæ tam sanctum q; fuit hospes

Numinis idæi: procedat uel numa: uel qui

Seruauit trepidam flagranti ex æde mineruā. Fuit nāq; hospes numinis idæi. Scipio Nasica eius. Cn. Scipio nis filius: teste Liuiio li. ix. de secūdo bello punico: qui cū. P. Scipione patre maioris Aphricani i hispania cæsus est dictus Nasica: Donato teste in arte maiori cū de agnomine tractat: q; maiores nares habuit. hic teste Plinio li. vii. naturalis historiæ: & ei^o nepote de uiris illustrib^o cū adolescens esset: uir optim^o oium romanorū iudicio senatus & populi decret^o ē. Quare idæā matrē pessimunte uenientē nō mō in urbē: uerū a mari i palatium detulit. Procedat Numa: qui teste Liuiio lib. i. ab urbe: secūsus fuit romanorū rex e curibus sabinis claro oppido natus: Pompilii filius suo sæculo iustitia & religione clarissimus: plene ius diuinū & humanū nouerat. Quare dixit Ouidius in. xv. metamorphoseos:

Destinat imperio clarum prænuntia ueri

Fama numā. hāc tantā prudentiā natura portēdit: cū prima fuerit ætate canus: uel pcedat q; seruauit a flammis illæsam trepidā mineruā quæ lignea erat: & facile ab igni cōburi poterat: quo sane incēdio luminib^o orbatus euasit. Quare dixit idē luue. in satyra Credo pudiciā: Dicite uos neptes lepidi cæciq; metelli: quando scilicet mineruam p flāmas ex flagranti æde. f. Vestæ eripuit. Vnde Liuius in. vi. belli punici secūdi incendium describens quo tabernæ argentariæ arserūt: subiunxit cōprehensa postea priuata ædificia: neq; eni tūc basylicæ erāt cōprehensæ latomæ: forūq; piscarium & atriū regum ædes uix Vestæ defensa est: sed ut puto aliud fuit eius ædis incendium uel forte alterius.

Minyæ prima cum. i. latino: alia cum. y. græco scribitur: fuerunt thessaliæ populi qui teste Orphea i argonautica Iasonē ad colchos pscifcentē secuti sunt: unde ait Ouidius in initio septimi metamor. lāq; fretū minyæ pegasæ puppe secabant. Quare dixit Lucanus in. vi. thessaliam describens: Vnde minyæ gens cognita remis.

Minyæus eodē modo uti superior dictio scribitur: fluuius est a thessalia ueniens: qui teste Homero in. xi. iliados: oppido arenæ uicinus hostia mari facit.

Minos cum. i. latino scribitur: fuit Iouis filius ex Europa: ut poetæ fere oēs asserunt. Alii uero nonnulli affirmāt eū nō Iouis: sed Xanthi regis cretensiu ex Europa filiū fuisse. cui in regno successit. Herodotus uero in li. historiariū primo: de illo loquēs dixit cū fratre Sarpedone de regno cretæ dissensisse: sed illo fugato regnū obtinuisse. idem teste Aristotele in æthiis & politicis primus cretēsis leges dedit.

Minotaurus cum. i. latino & t. exili scribitur: dictio est composita ex Minoe & tauro: quasi Minois taurus. Nā ut

scribit Homerus li. viii. odysseæ: cū Minos bellō cōtra athenienses & megarenſes: q̄ Androgeuz filiiū intere-
merant detineret: Paſyphæ eius uxor a Venere: quæ in ſobolē Solis irata erat: ad infaſtuꝝ amorē formoſi
tauri cōpellitur: cum quo arte Dedali in uacca lignea corio amata: uacca circūpoſita cōcubuit: ac grauida
facta Minotaurū genuit: dicente & Virgilio in. vi. aeneidos.

Contra elata mari reſpondet gnoſia tellus

Hic crudelis amor tauri ſuppoſtaq; furto

Paſyphæ: mixtumq; genus pleſq; biformis

Minotaurus in eſt: ueneris monumēta nefandæ. Idem in bucolico

Et fortunatam ſi nunq; armenta fuiſſent

Paſyphæ: niuei ſolatur amore iuueni.

Quod cū reſciuiſſet Minos monſtruoſum filiiū ex uxore natū: q̄a media parte hō: & altera media taur⁹ erat
illum in labyrintho cōcluſit: dicente etiam Ouidio in. viii. metamorphoſeos.

Quo poſtq; geminam tauri iuueniſq; figuram

Clauſit: & actæo bis paſſum ſanguine monſtrum

Tertia fors annis domuit repetita nouenis. Nam uictis athenienſibus iuſſit Minos in uindictam Androgei
illos quotānis ſeptē ex filiis dare: quos minotaurō deuorandos præbebat: dicente Virgilio in. vi. Tum pen-
dere pœnas Cecropidæ iuſſi: miſerū ſeptena quotānis Corpora natoꝝ: ſtat ductis fortibus urna. Et (ut non
nulli ferūt) primis tribus ānis plæbciorū natos: ſecūdis tribus ānis populares: tertiis uero nobiles exhibue-
rūt: inter quos Theſeus forte miſſus adiutorio Ariadnes minotaurū interemit: & ex ipſo labyrintho euasit
ac clam diffugiens Ariadnen & Phedram ſorores & minois filias transportauit: ut uidi-^m i dictiōe Ariadne
Minturne cū. i. latino & t. exili ſcribitur: fuit oppidum in campania habēs p̄pinquas paludes: in quib⁹ Mari⁹
cū Syllæ rabiē effugeret delituit. De quo Iuue. in ſatyra Oibus in terris inq̄: Exiliū & carcer minturnarūq;
paludes: Et medicatus uicta carthagine panis: de Mario loquit̄: ſed ſubobſcure quadā tangit: quæ expla-
natione indigent: itaq; p̄ loci huius declaratione traducēdū duxi id Plutarchi quod in uita Marii ad rē hęc
ſpectare uideſ: cū narrauerit Plutarchus diſceſſum Marii ex minturnis: q̄ fere nudus & omni auxilio deſti-
tutus abſceſſit: & delatū eū ad anariam inſulā dixerit: ubi Graniuz & amicos alios quosdā cōperit: p̄ſequit̄
quēadmodū cū illis ad Hiempſalē numidæ regē p̄ auxiliis nauigare decreuerat: Sed oim egēs eū & aquæ
inopia grauareſ: ericem uſq; ſiliciā maximē aquatū uenit: ubi a locis eius quaſtore nōnullis ex ſotiis amiſſis
uix ipſe euadere potuit: quin cōprehendereſ. Sed ad nauē reduēt⁹ ad meningam inde inſulā nauigauit: in
qua certitudine ſuſcepta de ſalute filii: q̄ cum Cethego erat paulū respirauit: interim uenit in mētez petere
carthaginē: & hoc iō quia erat libyæ & eius urbis præſect⁹ Sextilius uir q̄dem romanus ſibi diu cognit⁹ qui
licet a ſe haſtenus neq; grata neq; ingrata ſuſcepſiſſet: ſperabat tamē illū quadā cōmiſeratiōe in ſe cōmotū
rum: & ſibi ad minus in cōmeatu præſidio affuturū: q̄re carthaginē attingens cū paucis ſotiis nauē egreſſus
eſt. Quod cū Sextilius præſect⁹ perſenſiſſet: ſtatim obuiā Mario liſtorē emiſit: q̄ illi quoq; nūtiaret ex aphri-
ca q̄ primū diſcederet: quod ſi ſecus faceret: uelle ſe decretis ſenatus obtēperare: & romanōꝝ hoſtē habere
Quib⁹ a liſtore auditis magna Marius mæſticia afficiē: & ingenti dolore cōfrac⁹ immobiles in liſtorē oculos
deſixit: ac diu itra ſilentiū ſe cōtinēs: repēſitabat caſus acerbitatē: & cōmeatus neceſſitatē cōſiderabat. Sꝫ inſā-
te liſtore ac it̄rogatē qd præſectō reſpōderet. Mari⁹ tūc ſuſpiriis ab alto peſtore tractis: & atrocis oculos
i liſtorē itēdēs: in hęc tandē uerba prorupit: nuntia Sextilio te uidiſſe. C. Mariū in ruinis carthagine ſeden-
tē: exulēq; & panē medicatē. Nec plura dicēs ad nauē q̄ primū rediit. hęc ex Plutarcho traducere uolui: ut
id Iuue. intelligi poſſit: Et medicat⁹ uicta carthagine panis: hoc eſt apud carthaginē uicta: q̄ i ipſius cartha-
ginis ruinis nec impetrare ualuiſſe.

Myoparo cū. y. græco ſcribit̄: genus ē nauis qua piratæ uti cōſueuerāt: a qua & ipſi myoparones uocati ſunt.

Myoparones cum. y. græco ſcribitur: dicti ſunt piratæ ut in præcedenti dictiōe uidiſſimus.

Myophones cum. y. græco ſcribit̄: dicit̄ myon. i. murium interſector: quo nomine nonnulli aconitū tuocauē

re: ut in ea dictiōe uidiſſimus.

Mipſæi prima cum. i. latino: ſequens cū. ps. ſequente. æ. diphthōgo ſcribitur: populi ſunt thraciæ: ut oſtendit

Herodotus in. iiii. hiftoriarum libro.

Miraciū cū. i. latino & c. exili ſcribitur. Nōnūq; ab antiq; habitū eſt in uſu: & adoleſcentulum denotat.

Myriandrus prima cū. y. græco: ſequens cū. i. latino ſcribitur: nomē eſt uiri p̄priū: qd̄ decemilia uir ſignificat

Myrica prima cū. y. græco: ſequens cū. i. latino & ultima cū. c. exili ſcribit̄: genus eſt uirgulti humilis: ut dixit

Seruius: quod apud nos geneſtam qdam dici putant. Ideo ait Virgilius in bucolico: humileſq; myrica.

Myrmix prima cum. y. græco ſequens cum. i. latino ſcribit̄: dicitur apud nos formica.

Myrmidones prima cū. y. græco: ſequēs cū. i. latino ſcribitur: populi fuerūt theſſaliæ a myrmidone Iouis filio

& eoꝝ duce cognominati: ut ſcripſit Heratoſthenes. Seruius uero ſuper. ii. aeneidos librū: dicit fuiſſe in at-

rica regione puellā Myrmionen nomine: ob ſolertiā & caſtimoniā Minerūæ gratā: quæ cū aratrum i odiūꝝ

Cercris a Minerua cōditum hominib⁹ demōſtraret: a turbata Minerua in formicam uerſa fuit: quæ græca

lingua myrmix dicitur: quam damnauit ut nunq̄ defisteret a congregandis granis: sed q̄ adueniente peste in ægina insula ex formicis deinde populi restituti sunt: ut late narrauit Ouidi⁹ libro metamorphoseos: populi illi dicti sunt myrmidones.

Myrmilon eodē mō ut superior dictio scribit^r: fuit histrionis nomen ut Iuuenalis: Aut myrmilonem ex prima infans: & a myrmice quæ latine formica dicit^r: quasi ferans micam descendit.

Myron cū .y. græco scribitur: fuit teste Plinio li. xxiii. naturalis historia: statuarius Eleutheris natus: & Hegesiladis discipulus. Est etiā myron apud græcos quod a nostris unguentū dicit^r: & ut dixit Plinius in initio libri. xiii. unguenta q̄s prim⁹ inuenit nō tradit^r: Iliacis tēporibus nō erāt nec ture supplicabit^r: cedri tantum & citri suorū fruticū & in sacris fumo cōuolutū in nidore uerus q̄ odorē nouerat: iam rosa succo recepto. Et subdit primū quod equidē inueniā castris Darii regis expugnatis in reliquo eius apparatū Alexander cepit serineū unguentoꝝ. Et in sequentib⁹ inquit: unguentis cognomina dederūt aliis patriæ alius succi: aliis arbores: aliis causæ: & ut alibi ait: fuit unguentaria uoluptas etiā a romanis inter laudatissima: atq̄ etiam honestissima uitæ bona admissa.

Myrapia prima cū .y. græco & penultima cū .i. latino scribit^r: genus ē pyroꝝ sic quoq̄ teste dictoꝝ Plinio lib. xv. q̄ odorem gratissimum gerunt: unde a myron deducit^r: quasi odorem redolentia.

Myrobalanū cū .y. & .o. ante. b. & .a. ante. l. scribit^r: fructus est teste Plinio li. xii. naturalis historia: arboris quæ helitropiū uocat^r: magnitudine auellanae nucis Cōmunis trogoditis: & thebaidi: & arabia: quæ iudæam ab ægypto determinat. Noscentib⁹ ungueta cognitus: ut ip̄o nomine apparet. Nam αῦρον unguetū designat & βάλανος nucē seu glandē: unde alio in loco de quodā palmarū fructu iquit rotundi sunt: & q̄ balanis similiores: & illū esse puto: quē alibi phœnicobalanum uocauit.

Myronides prima cū .y. græco scribit^r: nomē fuit pprium uiri atheniensis.

Myrtus cū .y. græco & .t. exili scribit^r: & non cū .th. aspirato ut q̄dam putauerūt: arbuscula ē nobis notissima: & (ut dicūt poetæ) Veneri sacra: & hoc teste Seruio super. iii. georgicog: uel quod gaudet litorib⁹: & Ven⁹ de mari dicit^r p̄creata: uel quod (ut medicog indicant libri) apta ē mulier⁹ necessitatib⁹ plurimis: eadē teste Plinio in. xv. naturalis historia: primū Celænis i Elpenoris tumulo uisa tradit^r & eodē libro ait: uirgæ quoq̄ eius gestatæ uiatori pediti in longo itinere p̄sunt. hæc etiā coronabant ouātes: ut uidebim⁹ in dictioe stema.

Myrsus prima cū .y. græco scribit^r: fuit pater Candaulis: ut in ea dictioe uidimus.

Myrsilus prima cum .y. græco: sequens cū .i. latino scribitur: fuit teste Herodoto libro historiae primo: ille idē qui & Candaulis dictus fuit.

Myrtilus prima cū .y. græco: sequens cū .t. exili & .i. latino: ultima cū unico. l. scribitur: fuit teste Iginio in li. de astronomia poetica Mercurii fili⁹ ex Clytia: & Oenomai regis bellidis: & pisæ auriga: a Pelope i mare proiectus: unde pelagus myrtouū nomē assumpsit: ut in dictioe Hippodamia uidimus.

Myrtouū cū .y. græco & .t. exili scribit^r: Pelagus est pars maris ægæi nomen ab Myrtilo accipiens: q̄ i illo picc⁹ fuit. Horatius in primo carminum: Myrtoum pavidus nauta fecet mare.

Myrrha cū .y. græco & duplicato. r. atq̄ secūdo aspirato scribitur: fuit Cynaræ cyprog: regis ex Concrea coniuge filia: quæ id illa p̄curante a patre infcio effecta grauida: atq̄ deinde recognita: eius iram i sabæā diffugit: ubi deog cōmiseratioe in arborē sui nominis transformata fuit. Cuius parēdi tpe instante: & agente solis calore Adonē peperit: quē nymphæ liquorib⁹ unxere maternis: atq̄ adhibita diligentia nutriuere: ut late oīa pertractauit Ouidius li. metamorphoseon. x. hæc arborem referente Plinio li. naturalis historia. xii. in eisdē filuis cū ture permixta nasci tradidere nōnulli: plures separatim: & multis in locis arabia gignitur. Estq̄ arboris altitudo ad qnq; cubita: nec sine spina: caudice duro & intorto: crassiore q̄ turis. Et (ut ip̄e Plinius dixit) nō dant ex myrrha sabæi portionē deo quoniā & apud alios nascitur.

Myrrhina cū .y. græco & duplicato. r. atq̄ secūdo aspirato sequente. i. latino scribit^r: Nonnulli uero ex latinis illud. y. græcū in. u. nostrum contectunt ac scribunt myrrhina: quā humorem subterraneū esse dixit Plinius libro xxxvii. naturalis historia: & sub terra calore densatū: dixitq̄ habere nitore poti⁹ q̄ splēdorē. Sed in precio uarietate colorū esse subinde circūagentibus se maculis in purpurā candoreq̄: & tertiu quendam ex utraq̄ ignescētē ueluti per transitū coloris purpuræ: aut rubescētē lacteo. Sūt q̄ maxime in his laudat quosdā colorū repercussus: quales in cælesti arcu spectant: maculæ pingues placēt: translucere q̄q̄ aut palere uitium ē. Et (ut idem auctor ait) myrrhinā primus i urbē Pompei⁹ ex uictoria mitridatica iuexit. Eiusq̄ rios tres idē auctor rettulit: At Titum Petroniū cōsularē trullā myrrhinā trecentis talētis emptā moriturū frāgisse Neronis inuidia: rettulit etiā ip̄e Plinius se annumerari uidiſſe unius scyphi fracti mēbra: q̄ corporis Alexandri magni conditorium fuit. Oriens myrrhinam mittit. Inuenit^r ibi i pluribus locis: nec in singulis præcipua in carmania.

Myrina prima cū .y. græco sequens cū unico. r. & .i. latino scribit^r: fuit teste Homero in. ii. iliados: urbs i æolia.

Myrsinus priā cū .y. græco sequens cū .i. latino scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados: ciuitas i peloponneso.

Myson cū .y. græco & unico. s. scribitur: fuit teste Hermippo cheneus patria: sed floruit athenis philosophus

insignis: habuitq; teste Sifocrate patrem Strimonem nomine: quem tyrannus fuisse aiunt. huius opera Pisi-
 strato tyrano ascripta creduntur.

Mysia prima cū. y. græco: sequēs cū unico. s. & i. latino scribit: puincia est phrygiæ adiacens hellepōto: teste
 Plinio li. v. naturalis historia: conterminā habet æoliā: in qua ciuitas est Mœtia: dicente Seruio super primū
 georgicog: mysia puincia est: mœtia uero ciuitas haud longe a troia: de qua in ea dictione uidebimus.

Mysteriū prima cū. y. græco: sequēs cū. r. exili scribit: & teste Clemente in Stromatib⁹ αὐτοῦ: quod ē odiū de-
 ducit. Apolodor⁹ uero ait a Myunte quodā ateo q uenīdo perit nomē funebri honoris accipisse. Itaq;
 uti orgia abusiue p folis bacchi sacris poni consuetum est.

Mysicum eodē mō scribit: & a mysterio deducitur: at ministerium a ministrando latinū est.

Mis cum. i. latino scribit: fuit teste Herodoto li. historia: ii. primus ægypti rex.

Mitylene prima cū. i. latino: sequēs cū. r. exili & y. græco scribit: insula ē nobilis i ægæo mari: alio noie lesbos
 cognōmata: unde lesbides patronimicū fœmininū: quod in prima dēmet accētū: ut Ouidius
 Lesboides euerfa corpora capta domo.

Mithridates prima cū. i. latino: sequēs cū. th. aspirato: & i. latino: ultima cū. r. exili scribit: fuit rex ponti: & fili⁹
 Pharnacis regis parthog: & romanog amicus: qui & filiū habuit Mithridatē romanorū hostem: & ter
 a romanis inctum. Nā ut ait Plini⁹ li. xxv. naturalis historia: quotidie Antidotū cōtra uenena sumēbat: adeo
 ut cū qdraginta sex ānis cū romanis bella fouisset: ut late ostendit Iustinus li. xxxviii. tribus demū ingentib⁹
 bellis fœlicitate Syllæ: uirtute Luculli: & Pompeii magnitudine uictus esset: & iam mortē sibi inferri decre-
 uisset: ut dixit Gellius li. xvi. & frustra uiolētissima uenenā sumpsisset: ultimo gladio se transfixit. Plini⁹ uero
 nepos in li. de uiris illustribus dixit illū uenenū sumpsisse: quo tarde agente pussorem gallū atroci uul-
 tu territū reuocauit: & in eadem sua manū trepidatis adiuit. Alii uero acutissimo ueneno extinctum illū
 fuisse asserunt. Quos Lucanus secutus in primo libro ait:
 Post cūlicas ne uagos & lassū pontica regis
 Prælia barbarico uix cōsummata ueneno. De cui⁹ singulari memoria uidebim⁹ in dictione Themistocles:

Mitra cū. i. latino & r. exili scribit: nomē est barbarū: eratq; teste Seruio super. iii. æneidos: incuruus: pillens:
 de quo (ut ait) pēdebat būccarū tegmen: quo phrygiū & lydii utebant: iō Hiarbas in Aencam dixit apud
 Virgiliū præfato li. Meonia mentum mitra crinēq; madentem Subnixus. Et Iuuenalis: Ite quibus grata est
 picta lupa barbara mitra.

Mythus cū. y. græco & th. aspirato scribit: apud nos interpretat fabula: & inde mythicus fabulosus: & fuit fa-
 bulandi cōsuetudo teste Gellio a græcis primū cōperta: quog leuitas instructa dicēdi facultate & copia: in-
 credibile est quantas mēdaciog: nebulas excitauerit.

Mnestheus cū. n. post. m. & th. aspirato sequēte. eu. diphthongo scribit: nomē fuit pprū uiri troiani: ut Vir-
 gilius in primo æneidos: Mnesthea fergestūq; uocat: fuit ex domo regia: ab Assaraco genus trahens: ut idē
 in. xii. Et genus assaraci mnestheus. Nōnunq; uero eā metri addit imediate post. m. altege. e. & dicit a poetis
 Mnestheus: ut Virgilius in. xi. Nec litio genitore minor: nec fratre mnestheo: nec aliter uersus stare posset:
 ut etiā Seruius annotauit: atq; in ultima synaresim fecit ex. e. & o. ppter rectam scanfionem.

Mna cū. n. post. m. in eadem syllaba scribit: id dicitur quod nostri minā uocant: quæ teste Varrone & Priscia:
 no: unam continet librari.

Monas cum unico. n. scribitur: dicitur a nostris unitas: & monos unus.

Monachus cū. ch. aspirato scribit: & a monos deducitur: atq; a nostris solitarius dici post. Vnde & monocolū
 unicum habentē oculum dicimus.

Monarcha cum. ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris unicus princeps: αὐτοῦ enim solus: & ἀρχὸς princeps
 dicitur: & monarchia unicus principatus.

Monacris cū. e. exili scribitur: mons est arcadiæ: quasi μονη ἀρκίῶ id est sola summitas.

Monychus cū. y. græco & ch. aspirato scribit: nomē ē cetauri pprū: ut latini poetæ attestant: atq; cōpositum
 ex αὐτοῦ & οὐνξ: quasi solus siue unicus unguis. Nō enī erat ei pes aut unguis ut bob⁹: sed ut eqs. At i cō-
 positioe a prio nomie ultia aufert syllaba: uidelicet nos: & remanet. mō. cū. o. micro: qd naturaliter semp
 ē breue. secūdū uero nomē similiter ab. o. micro incipit: q duo breuia iuicē cōiūcta p synaresim unū. ω. me-
 ga cōficiūt: quod semp ē longū. Vnde ab Homero scribit αὐονξ cui⁹ genitiu⁹ αὐονκος. a quo poetæ no-
 stri nomē ipm pprū formauerūt: uidelicet monychus cū pria longa: ut Iuue. i. pria fatyra: Quantas iaculec
 monychus ornos. & Ouidius. viii. metamorphoseos: Monychus exclamat. Lucanus similiter li. vi.
 Asperate pholoes frangentem monyche saxa:
 Teq; sub oetho torquentem uertice uulfas
 Rhetē ferox q̄s uix boreas inuertet ornos. & hoc uel ga uterq; potuit & saxa uellere & ornos iaculari. uel
 Iuue. Monychū p Rhetō posuit: ut Virg. in. i. æneidos: Teucrū p Dardano: bucolico: Philomenā p Pro-
 gne: & in li. georgicog. iii. Pollucē p Castore. Sane Homerus nō pprū illd: sed appellatiuū posuit: uidelicet
 p epitheto equog: cum ait in. v. iliados αὐτῶ τεκτεῖνῃ καὶ ἐλάσῃ αὐονυχουστῆ προυστ: hoc est si dicere

possemus unguichinos equos cum prima longa: a quo poetæ nostri proprium deduxerunt: atq; eodem modo productam primam seruauerunt.

Monymus cū. γ. græco scribitur: fuit mēfarii cuiusdā corinthii famulus: ad quē cū Xenides: q; Diogenē emerat saepe pgeret: & laudes eximias uiri: quē emerat prædicaret: Monymusq; sapissime illū audiret: i Diogenis desideriu tract^o finxit se insanū: & monetā spargere cœpit: quare a domino repudiat^o ad Diogenē se cōtulit: cui doctrinam secut^o euasit uir eloquēs: & doctus: de quo Menander comic^o mentionem facit.

Monomachia cū. ch. aspirato & i. latino scribit^r: dicit^r a nobis singulare certamē. Nam cōponit^r ex monos qd^r singulum denotat: & machia quæ est pugna.

Monoſceli cū. c. exili sequēte. e. sine diphthongo scribitur: hoies illi dicebant teste Pli. li. vii. naturalis historiz q; singulis crurib^o nascebant: & miræ pnicitatis ad saltū erāt. nam dictio ē cōposita ex monos qd^r ē unicum: & σκέλος crus.

Monæce penultima cū. ce. diphthongo: & ultima cū. c. exili scribitur: port^o ē i liguria: sic quoq; ab Hercule cognominat^o: de quo Virgili^o li. æneidos. vi. Aggerib^o fœcer alpinis atq; arce monæci. Nā cōponit^r ex monos q ē solus: & οἶκος dom^o. Et teste Seruio iō putāt Hercule sic dictū: uel qd^r pulsus oib^o illic solus habitauit: uel qd^r i ei^o tēplo nāq; aliq; deoz: sicut i tēplo Iouis colit^r Minerva & Iuno: i tēplo ueneris Cupido.

Monoptoton absq; aspiratione scribitur: dici pōt un^o casus. Nā cōponit^r ex monos q ē un^o: & πτωσις casus.

Monoxyla cum. γ. græco & unico. l. scribitur: designat apud nos ea quæ tantūmodo sunt lignea: monos eniz solum: & ξύλα ligna dicuntur.

Molossa cū unico. l. & duplicato. s. scribitur: regio ē europæ: quæ postea epirus dicta fuit: ut i ea dictioe uidi mus. Ouidi^o i prio metamorphoseon: Nec cōtēt^o eo est: missi de gente molossa Obsidis uni^o iugulū mucrone resoluit. at in molossa bonos canes nasci cū a multis refert^r: tum ab Horatio in epodo: Nam q̄lis aut molossis: aut fuluus laconica uis pastorib^o agaz paltas aure sublata niues quæq; pcedet fera. Et Virgili^o in. iii. georgicor^o: Nec tibi cura canū fuerit postrema: sed una Velocis sparthæ catulos acréq; molossū Pasce ferro pingui: sed in canib^o sparthanis seu laconicis uelocitas: in molossis fortitudo laudat^r. Et ide molossus dictus est pes qdam in metro ab ea patria saltatioe cognominatus.

Molorchus cū. ch. aspirato scribit^r: fuit teste Seruio sup. iii. georgicor^o: pastor iuxta nemeā siluā habitans: q; uenientem Hercule ad occidēdū nemeū leonē: hospitio excipit: & interpretat^r uix testiculos habēs: nā μολοχος est uix: & ὄρχις testis. Occiderat enī unū ex duobus filiis nemeus ille leo & ipse senex erat.

Molus cū unico. l. scribit^r: fuit teste Homero li. x. iliados: uir cretenſis: & Merionis aurigæ Idomenei pater.

Mæris prima cum. ce. diphthongo. sequens cū. i. latino scribit^r: nomen fuit regis cuiusdā ægypti: ac pastor qdam ponitur a Virgilio.

Mærichus pria cū. ce. diphthongo: sequēs cū. i. latino: ultia cū. ch. aspirato scribit^r: fuit nomen uiri proprium.

Mædora cū. ce. diphthongo scribit^r: dicitur a nostris dicacitas: seu mordacitas.

Mæsia cū. ce. diphthongo & unico. s. sequente. i. latino scribit^r: fuit teste Seruio sup primū georgicor^o: ciuitas haud longe a troia: & ut ostendere uidef Macrobius nō distans a gargaris oppido in radicib^o montis idæ. nam ut Virgilius ait in. i. georgicorum libro:

Humida solstitia atq; hyemes orate serenas

Agricolæ: hiberno latissima puluere farra:

Lætus ager: nullo se tantum mœsia cultu

lætatur: & ipsa suas mirant^r gargara messes: hoc est ois regio quæ hyemes habebit serenas: & solstitia hyemū humida fruct^o optime pducet. Et hæc quoq; agris adeo necessaria sunt: ut sine his: nec illi natura fœcūdisti mi mœsia: aut gargaror^o agri positi in imis radicibus idæ montis defluētis: unde humorib^o irrigant^r opinio ni fertilitatis responsuri sunt. Nā gargara teste Ephoro li. historiæ. v. Et Arato i li. q dicit^r elegion: oppidū est ad radices montis idæ: cuius etiā cacumē eodē modo gargara uocitat^r: ut Epicharm^o in fabula quæ iscribit^r troes ostendit. Homerus etiā p excelſissimo montis loco gargara posuit. Et teste Plinio li. xvii. naturalis historiz: licet hæc hyemis serenitas messibus cōueniat: nō tamē arboribus expetēda ē: cui^o euidens cū est: quoniam arbores fœtu exinanitas: & folior^o quoq; amissione languidas: naturale est auide esurire: cib^o aut eaz est imber. Et infra cōcludens ait: Qui ergo dixit hyemes serenas optādas non arborib^o uota fecit: nec p solstitia ibres uitib^o cōducūt. hæc ille: q & plura de his psequitur. Est etiā mœsia cū. ce. diphthongo puicia iuxta macedoniā pānoniæ cōtermina: quā superiorē mœsiā uocat^r: & ē alia quæ inter danubiū uersus orientē usq; ad tyras fluumium portendit^r: quæ mœsia inferior uocatur.

Morphosis cū. ph. aspirato: & i. latino scribitur: dicit^r a nostris mutatio: & ideo morphæ: ea dicit^r infirmitas: q; mutatio fit coloris in colorē: aliquādo tumorē: & ide metamorphosis trāsmutatio seu uerius trāſformatio.

Mucro cū. c. exili scribitur: qdā græcū dicunt: & a μακρον: quod est longū deducūt. Nam ut ostendere uidef Serui^o sup. xi. æneidos: pars est lanceæ opposita cuspidi: unde cū in Pallantis funere disposuiss; Aeneas uersis arcades armis ait Seruius: lugentiū more mucronē hastæ non cuspidem cōtra terrā tenētes erāt scuta etiā inuertentes ppter numina illic depicta: ne eoz simulachra cadaueris polluerent^r aspectu: cū lugentiū mos sit prioris habitus imutatio: itaq; & si mortuis salue atq; uale dicerent: ut Aeneas ibidez: Salue æternum mihi

maxime palla: Aeternūq; uale. Non id teste Varrone dicebant: quod aut ualere: aut salui esse possent: s; qd' ab his recedimus eos nunq; uisuri: unde ortū est teste Seruio: ut etiā maledicti significationē interdum uale obtineat: ut Terentius: ualeat q; inter nos discidiū uolūt: hoc est ita a nobis discedāt: ut nunq; ad nostrum reuertant aspectum. Ergo in uerbo uale quod mortuo dicebat: nō etymologia considerāda est: sed cōsuetudo: quod nullis uale dicimus: nisi a qbus recedim⁹. Quare Donat⁹ exposuit super Terentio i andria ubi dicit: Valeant q; inter nos discidiū uolunt: hoc est abeant recedāt: q; discedentib⁹ & mortuis uale dicim⁹: uel potius cū male operaturus esset cōsiderato patre honestius locut⁹ ē: & non dixit quod intereant pereāt: & attende qd' moderate pluraliter dixit: cum significaret patrem: ualeant renuntiationis: & imprecationis est uerbum. hęc ille.

Mulēta cū. &. sine aspiratiōe scribitur: de quo Gellius circa initiū libri. xi. noctiū atticarū inq; uocabulū ipm mulēta. M. Varro in undeuigesimo rerū humanarū: non latinum: sed sabinū esse dixit. idq; ad suam memoriam mansisse ait in lingua samnitum: qui sunt a sabinis orti.

Mullus cum duplicato. l. scribit⁹: genus est piscis: qui græce myllos cum. y. græco scribitur: de quo Iuuenalis: Mullum sex milibus emit.

Murana cū unico. r. &. a. diphthongo in penultima scribitur: genus est anguillæ: quā Plinius. ix. naturalis historia: dixit quocūq; mense parere: cum ceteri pisces statuto tempore pariāt. Oua eius (ut ait) citissime crescunt. Refert etiam muranas ipas in sicco litore elapsas uulgas coitu serpētum impleri putāt. Et in eodem libro dixit meliores apud nos in freto siculo capiuntur: quod Iuuenalis tetigisse uidet cum ait in. v. satyra Byrrhoni murana datur: quæ maxima uenit Gurgite de siculo. Dixit etiam Plinius li. xxxii. muranam habere animā in cauda: eaq; icta celerrime examinari: a capitis uero icu difficulter. Et alibi in eodē libro muranarum inquit uiuariū priuatim excogitauit ante alios currus: qui cœnis triūphalibus Cæsaris dictatoris sex milia numero muranarū appendit. Et infra subdit apud baulos in parte baiana piscinam habuit Hortensius orator: in qua muranā adeo dilexit: ut exanimatam flecte credatur. Et prosequit in eadem uilla Antonia Drusi muranæ: quam diligebat in aures addidit: cuius propter famam nonnulli baulos uidere concupiuerunt.

Mus græce scribitur mys: sed nos illud. y. græcū in nostrū. u. cōuertimus: & dicimus mus: q; latine forex dicitur corrosiois sono: & facit apud nos diminutiū musculus cum. e. exili.

Musio cū unico. s. &. i. latino scribitur: dicit⁹ & a græcis & a nostris catus: quasi καῦτος idest caut⁹. Sed ideo musio dictus quia muribus sit infestus.

Muschus cū. ch. aspirato scribitur: animal est ad similitudinē muris binos tantūmodo dētes ex parte superioris mādibulæ: & totidem ex parte inferioris detinēs. suntq; flexi ad interiora: iuxta cui⁹ umbilicum nascitur sanguineum apostema inter carnē & corium: quod cū pelle ablatū preciosum muschum cōficit.

Musfela cū. t. exili & unico. l. scribit⁹: dicit⁹ pōt a nostris forex longus. nam telon græce latine longum dicitur.

Musa cū unico. s. scribitur: & dicitur teste Herodiano a μουσις: quod est inquisitio. has nouem poetæ fuisse dixerūt: ut Hesiodus in theogonia ἐννεὰ οὐγατέρες μεγάρου Διὸς: hoc est nouē filia; magni Iouis. Idē Homerus libro. ii. iliados: Sed ponit Hesiodus earum nomina tribus in his uersibus:

κλειώ τευτέρτη τέ θαλεία τέ μελομένη τέ
τερψιχόρη τέρατώ τέ πολυμνία τὸνρανιή τέ
καλλιόπη ἠδὲ προφερεστάτη ἔστιν ἀπασάων.

Et exponūtur a commētatoribus græcis: ita ut Clio dicatur a cleos quæ est gloria ex rebus scilicet gestis: ob quod historica ab illis dicitur. Et nōnulli ex nostris: Clio gesta canēs trāfactis tempora reddit. Euterpe delectans interpretatur: & tibicinaria ponitur a græcis: quare ex nostris quidaz ait: Dulciloquis calamos euterpe flatibus implet. Thalia a latinis quibusdam interpretatur capacitas: sed a græcis commœdia uocatur: ut Comica lasciuo gaudet sermone thalia. Melpomene uero ut meditationē faciēs ab illis tragica nūcupat: ut Melpomene tragico pclamat mæsta boatu. Terpsichore exultās tradicit: nōq; ab illis citharisfria nūcupat: ut Dulcia terpsichore citharis modulamīa miscet. Erato amore cantās ut Cū plectris erato saltat: canit: ambulat: & stat. Polyhymnia multe mēoria; dicit⁹: & ob hoc Rhetoricos dicitat polyhymnia musa colores. Vrania celestis iterptat⁹: & astrologia a nobis dicit⁹: ut Vrania canit celos: & sydera tāgēs. Calliope uero pulchre carmē dicit⁹ pōt: & ob hoc poësis a græcis cognōinat⁹: ut carmīa Calliope libris heroica mandat: quā pcellere aliis dixit Hesiodus i ultio uersu: quē induxim⁹. Quod iō fieri exposuit cōmentator Aristarch⁹: q; reliquas omnes intra se continet. Et cum hoc diuinam quādā metro uim superaddit. at uero poetæ nōnunq; proprietates has cōfundentes unam pro reliqua ponūt. harū mater Thespiades dicta fuit: unde & musæ ipse thespiadēs a poetis uocitatur. Ouidius libro quinto metamorphoseon: Thespiades certate deæ. dicitur etiaz pierides a nouem natabus Pieri: quas canendo uicerunt: ut Virgilius in bucolico: Dicite Pierides. dicuntur etiam libetrides a fonte libetrio illis sacro: qui teste Solino est in magnesia: uel ut alii nōnulli uolunt a monte atoliz. Virgilius in bucolico: Nymphæ noster amor libetrides. dicuntur & aonia: ut in ea dictione uidimus: quin & pegasides a fonte pegaseo: de quo in dictione Medusa uidimus. Sappho ad Phaonē: At mihi pegasides blandissima carmina dicitant. Sunt non solum fontes: sed etiam montes dicati musis: ut Virgilius

in quarto georgicor: Sed me parnafi deserta per auia dulcis Raptat amor. & alibi: Pandite nunc helicon
deæ. Similiter Ouidius: Virgineus helicon.

Mufæus cum unico. s. & .æ. diphthongo in penultima scribitur: fuit poeta antiquissim⁹: & insignis apud græcos: & tempore Orphei: ut Orpheus ipse in argonautica attestatur: immo & unū ex argonautis fuisse ostēdit. hunc nonnulli filium fuisse Apollinis attestantur. Alii Eumolphi cuiusdam filium dicunt. inducuntque in testimonium illius epitaphium his uerbis traductum: Eumolphi dilecti filium habet phalericum solum
Musæū corruptū corpore sub hoc tumulo. huius iucundissimū poema cōperi de amore Leandri: & Hero.
Mulicus cum. i. latino: & .e. exili scribitur: & a musa deducitur.

Ae cum. æ. diphthongo scribitur: dictio græca est: & pro utiq; ac certe ponit: ut apud Terentium in andria: nā illa illum haud nouit. idem ait: faciunt nā intelligēdo: ut nihil intelligant: quasi faciunt profecto. Cicero de oratore libro tertio: nā ille haud sane: quemadmodum uerba struat: & illuminet a magistros istis requiret. Et cum apud græcos licet cum diphthongo scribat breuis sit: apud nostros etiam eandem regulam obseruat: & breuis more græco a nostris poetis ponitur. Virgilius

Nabatheæ cum. th. aspirato scribitur: regio est quæ ab arabia incipiens: quam intra se continet usque ad mare rubrum ex latere dextro: & persicum sinistro: atque ex superiori parte in indicum protenditur. & ut sacre litteræ attestantur a Nabaoth primogenito Hismaelis nomē accepit. declinatursq; hæc nabatheæ huius nabatheæ regio: & inde nabatheus nabatheæ nabatheum. Ouidi⁹ libro metamorphoseon primo: Eurus ad auroram nabatheæque regna recessit. eadem olim mittebat elephantes: ut Iuuenalis in satyra Atticus eximie: Dentibus ex illis quos mittit porta syenes:

Et quos deposuit nabatheo bellua saltu.
Nanus prima ac secunda cum unico. n. scribitur: græcum est uocabulum teste Gellio in decimo octauo notitium atticarum: quo uocauerunt breui atque humili corpore homines paululum supra terram extantes: quos latine pomilionēs dicimus.

Narcissus cum. e. exili & .i. latino atque duplicato .s. scribitur: fuit Cephisi fluuii ex Lyriope nymphe filius formosissimus: de quo Ouidius in tertio metamorphoseon libro: fabulam omnē elegantissime pertractauit. tetigit etiam Statius in septimo thebaidos: & Seneca in Hercule furente. Sed alius fuit Narcissus Claudii imperatoris libertus potentissimus sane apud principem: ut uidimus in dictione Messalina. Et ditissim⁹ ut ostendimus in dictione creta: unde ait de illo Iuuenalis in satyra quæ incipit Plurima sunt fuscine: ubi ait

Quod si non sufficiunt tibi sextertia quadringenta:
Nec cræsi fortuna unq; nec persica regna
Sufficiunt animo: nec diuitiæ narcissi:
Indulsi cæsar: cui claudius omnia: cuius
Paruit imperiis uxorem occidere iussus: ut uidimus in dictione Messalina.

Naritia cum. t. exili: & .i. latino utrobique scribitur: fuit insula in mari ionio ex regno Vlyxis.

Nasamones cum unico. s. scribitur: populi sunt in libya iuxta aufchiseos ex uno latere: & litora syrtium habitantes ex altero. Et ut scribit Herodotus in quarto historiarū: Sique naues infelicitè actæ uenerint syrtibus inuolutæ eas spoliant: Sicque per rapinam cum aliis habent commercia spoliando. Quod Lucanus tetigit in octauo: cum ait:

Hoc tam segne solum raras tamen exerit herbas
Quas nasamon geos dira legit: quæ proxima ponto
Nudus rura tenet: quem mundi barbara damnis
Syrtis alit: nam litoreis populator arenis
Imminet: & nullos portus tangente carina
Nouit opes: sic cum toto cōmercia mundo
Naufragiis nasamones habent. Idem Plinius in. v. naturalis historiz confirmauit.

Nastes cum. t. exili scribitur: fuit frater Amphimachi: & fili⁹ Nomionis: & teste Homero in. ii. iliados: ex his un⁹ qui in troianorum auxilia conuenere.

Nauci cum. au. diphthongo & .e. exili atque .i. latino scribitur: significat putamen nucis: & pro nihilo accipitur. Plautus in mustelaria: Qui homo timidus erit in rebus dubiis nauci non erit. idem in truculento. Tympanotrimpa amas hominem non nauci.

Nauis a græco descendit quod est ναῦς.

Nauigium cum. i. latino scribitur: dicitur nauis ductio. nam cum ἄγω: quod est duco componitur.

Nauta cum. t. exili scribitur: & sæpe ab antiquis nauita dicitur.

Nauclerus cum. e. exili scribitur: dici potest nauicularius: quasi nauis eleros idest fors. idem etiam græce nauarchos p. ch. aspiratum. i. nauis princeps dicitur.

Naumachia cū. ch. aspirato & .i. latino scribitur: dicitur a nostris bellum nauale seu magis prælium. Et compos

- nitur ex $\eta\alpha\upsilon\sigma$: quod est nauis: & $\mu\epsilon\chi\eta$ bellum.
- N**auifica cū. i. latino & c. exili scribitur: & apud Homerū duplicat aliquādo. a. in fine: ac dicit nauifica: fuit Alcinoi phæacū regis filia: dicente Homero i. v. *οδυσσεα* $\eta\alpha\upsilon\sigma\iota\chi\epsilon\alpha\ \delta\upsilon\gamma\epsilon\tau\eta\rho\ \mu\epsilon\gamma\alpha\lambda\eta\tau\omicron\rho\sigma\ \alpha\lambda\kappa\eta\eta\omicron\omicron\iota\omicron$ hoc est Nauifica filia magnanimi Alcinoi. unde ait Martialis in. xii.
Si mihi nauifica patrios concederet hortos
Alcinoo possem dicere malo meos: de qua in dictioe Aeneas uidimus.
- N**ausithous cū. i. latino & th. aspirato subsequente. o. uocali scribitur: fuit Neptuni fili⁹ ex Periboa Eurymedontis filia: ac Homero teste li. vii. *οδυσσεα*: Alcinoi phæacum regis pater.
- N**axos cū. x. cōsonante scribitur: insula est in mari ægæo una ex cycladibus: cūctas alias uini fertilitate exuperas. unde Virgilius in. iii. *æneidos* inquit: Bacchatemq; iugis naxon.
- N**æra prima sine diphthongo: sequēs cū. æ. diphthongo scribitur: nomen est scēminæ: quæ teste Homero lib. xii. *οδυσσεα*: peperit Soli duas filias Phætusam scq; & Lampetiā: quæ armēta Solis trāseunte Vlyxe apud Siciliā custodiebāt: unde eodē mō scribendū est apud Virgiliū in bucolico: Ipse naxram dum fouet.
- N**ebrodes cū. e. absq; diphthongo & o. post. r. & ante. d. scribitur: dicuntur pprie apud græcos damarū pelles: a qbus bacchantes ipsæ cognominatæ sunt: qā illis utebantur: ut uidebimus in dictioe orgia.
- N**ectar cū. c. & t. exilibus scribitur: dicitur deoꝝ potio: quæ teste Festo a nostris murrina dicebat: & ut qdaz putant: ex uua genere murrinæ cognominata.
- N**ecos cū. c. exili scribitur: fuit teste Herodoto li. *historiarum*. ii. filius Psammetici: & ægypti rex: cui filius Psammis in regno successit.
- N**eiphyle secūda cū. i. latino: sequens cum. ph. aspirato & y. græco: ultima cum unico. l. scribitur.
- N**eleus prima cū. e. absq; diphthongo & cū unico. l. scribitur: fuit rex in pylo: & teste Homero i. xi. *οδυσσεα*: habuit uxorem Chlorim: ex qua genuit Nestorē: Chromiū: Periclymenē: Agerochuz: & Peronē. Et ut Nestor ipse apud Homerū in. xi. *iliados* enarrauit: Hercules eius domū: & patriā euertit: ita ut ex duodecim fratribus ipse solus remāserit: & a Neleo patronymicum neleides deriuatur.
- N**eomenia absq; aliqua diphthongo & cū. i. latino scribitur: dici pot a nobis nouiluniū. Nā cōponit ex neos: qd est nouus & $\mu\eta\eta\iota\alpha$: quæ est menstrua: hoc est luna a $\mu\eta\eta\eta$: qui mēsis dicitur deriuata: eo quod singulo mense a mulieribus defluant. unde $\mu\eta\eta\iota\alpha\ \iota\omicron\sigma$ menstruosus a nobis dicitur.
- N**eptolemus cū. t. exili & unico. l. sequēte. e. absq; diphthongo scribitur: dictio est cōposita ex neos q est nouus & prolemus miles: quasi nouus miles. nam $\tau\omicron\pi\omicron\lambda\epsilon\mu\omicron$ apud æoles idē ē: quod apud atticos $\tau\omicron\lambda\epsilon\mu\omicron$ idest pugno: & fuit nomē ppriuz filii Achillis ex Deidamia: qui deinde teste Seruio sup. ii. *æneidos*: a capillorū q̄litate dict⁹ ē Pyrrhus. Ouidi⁹ i octaua heroidū epistolaz: Pyrrhus achilleides animosus imagine patris.
- N**eophytus cū. y. græco & t. exili scribitur: dici pot a nobis nouellus. Nam cōponit ex neon: quod est nouum & $\phi\upsilon\tau\omicron\eta$ germen siue planta.
- N**epa uel more græco nepes: cū. e. absq; diphthongo scribitur: dicitur teste Seruio apud nos scorpio. hui⁹ græcū genitiuū diuisit Cicero in arato more græco cū ait: Atq; oculos urget pedib⁹ pectusq; nepai: p nepæ.
- N**ephrēsis absq; diphthongo & simplō. s. sequēte. i. latino scribitur: est renū passio: quam latine traductā comperitien huius renis. nam a $\eta\epsilon\phi\omicron\tau\omicron$: quæ sunt renes deducitur.
- N**ep⁹ cū. t. exili & unico. n. scribitur: nā penultimā corripit: nō est dictio græca: uel ab illis originē trahens: Sed teste Ballo apud Ciceronē in. ii. de natura deoꝝ: a nādo paululū primis litteris imutatis deducit: ut uideamus in dictioe deus: fuit Saturni filius ex Ope. de eodē Varro de lingua latina sic ait: Neptunus ē deus maris: uel ipm mare dictū: quod terras nubat idest cooperiat.
- N**ereus pria absq; diphthongo scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia marinus deus Oceani: & Tethyos filius: ac Chlorim sororē uxore accepit: ex qua nymphas plures pgenuit. hūc oim ātiq̄uissimū dixit Orphe⁹ in argonautica cū ait: $\eta\eta\epsilon\alpha\ \mu\epsilon\eta\ \tau\omicron\upsilon\tau\iota\sigma\tau\alpha\ \kappa\alpha\lambda\omega\ \tau\omicron\epsilon\sigma\theta\upsilon\sigma\tau\omicron\eta\ \alpha\pi\alpha\eta\tau\omicron\eta\ \iota\varsigma$ de filiis Oceani: & Tethyos Orpheū intellexisse puto: ut Hesiod⁹ ipse in theogonia q ait $\tau\omicron\epsilon\sigma\theta\upsilon\tau\alpha\tau\omicron\eta\ \tau\alpha\iota\delta\omicron\eta$ idest antiquissimum filiorum scq; Oceani: & pro mare nostro mediterraneo accipitur.
- N**ereides cū. i. latino scribitur: patronymicū ē scēmininū a Nereo deducū & significat filias Nerei: quæ nymphæ fuerūt æquoreæ. Martialis in primo: Lusit nereidum docilis chorus æquore toto. Ouidius in heroidibus: Vtq; celer redeas uirides nereidas oro.
- N**eritos cū. i. latino & t. exili scribitur: mōs ē teste Plinio li. iiii. naturalis historiae: in ithaca insula: qd nomē nō nunq; p tota insula capi uidet. Virgili⁹ in. iii. *æneidos*: Iā medio apparet fluctu nemorosa iacynthos: Dulichiuq; sameq; & neritos ardua saxis. at neritum teste Plinio eodē li. oppidū fuit percelebre i acarnania pte epiri: postea dictum leucas: ut in ipsa dictioe uidimus.
- N**estor cū. t. exili scribitur: fuit teste Homero in. xi. *οδυσσεα*: Nelei fili⁹ ex Chlori uxore: q ut idem Homerus i ii. *iliados* ait: cum quinquaginta nauibus ex pylo contra troianos uenit: q̄q; in tricentesimo anno esset: ipso tunc dicente apud Ouidium in. xii. *metamorphoseos*: Vixi annos bis. centum & nunc tertia uiuif ætas. Et Iuue. in satyra Omnib⁹ in terris inquit: Rex pylus magno si quicq; credis homero. Exemplum uitæ fuit a cornice secūda idest fuit exemplum secūda uitæ citra cornicē. nā fuit ut refert Plinius. vii. naturalis historiae

Hesiodus qui primus de hoc aliqua prodidit fabulose: ut reor multa de hominum aetate referens cornici nouem nostras attribuit aetates quadruplum eius ceruis: id triplicatum coruis: & reliqua fabulosius in scenice ac nymphis citra cornicem: ergo est aetas hominum quae primam praebet uitae exemplum: ea triplicata uita facit Nestoris: quae secundae uita dat exemplum. Et Nestoris uita triplicata ea quae cornicis est id est nouem hominum aetates. ut Ouidius: Ora capitque nouem cornicis saecula passae.

Nestus cum. t. exili scribitur: fluuius est thraciae a strymone secus abdera ciuitate fluens: ubi quondam Diomedes egressus hospites suos dare solebat in cibum: de quo Hesiodus in theogonia meminit.

Naiethos prima cum. i. latino: sequens cum. a. diphthongo: ultima cum. th. aspirato scribitur: fluuius est in theocrito: quem expositores dicunt esse in sicilia.

Nicanor cum. i. latino & c. exili scribitur: fuit poeta graecus: quem Didimus fabulosum uocat: hic a nuptiis Iunonis & Iouis incipiens: oes deos successus usque ad sua tempora pertractauit: quem in multis Virgilius imitatur: & in captura troiae: & in fabula Endymionis: sed quae nimirum fabulosus inquit Virgilius: Si credere dignum est: Pan deus arcadiae captam te luna sefellit.

Nicanor cum. i. & c. exili scribitur: fuit Seleuci macedoniae regis cognomen: quasi uir uictoriosus. Nam nice uictoria est: & cum. n. n. n.

Nicearchus prima cum. i. latino: sequens cum. c. exili: ultima cum. ch. aspirato scribitur: fuit pictor sua aetate eximius: hic iterum alia Venerem inter gratias: & Cupidinem pinxit: & Herculem tristem in saniae poenitentia: & interpretatur nomen: quasi uictoriae princeps.

Niceteria cum. i. latino ubique: & absque aspiratione scribitur: ornamenta sunt quaedam uictoriae. Iuue. i. ii. satyra: Et ceromatio fert niceteria collo. Nam a niceta quae est uictoria deducitur: cum terminatione similitum nominum in eria: ut silateria: frabateria: & similia.

Nico cum. i. latino & c. exili scribitur: fuit tarantinus quidam tempore Hannibalis: de quo satis Liuius.

Nicos eodem modo: ut superior: sed cum. s. in fine scribitur: fuit ciuitas in asia.

Nicomachus ultima cum. ch. aspirato scribitur: quasi bello uictor dicitur. uictoria enim est pugna: uictoria: fuit hoc nomine Aristotelis pater medicinae artis professor & Amyntae regis medicus: quae pater fuit Philippi patris Alexandri. alius fuit Aristotelis filius: cui aethica inscripta. alius fuit pictor sua aetate nobilis: ut testatur Plinius li. xxxv. naturalis historiae: fuitque filius Aristocheni: atque illi discipulus: nec alium in ea arte uelociorem fuisse dixit: pinxitque inter alia rapta Proserpinae: quae tabula fuit in capitolio in Mineruae delubro.

Nicomedes cum. i. latino & c. exili scribitur: fuit rex bithyniae.

Nicophanes eodem modo scribitur: fuit rex bithyniae: teste Plinio li. xxv. naturalis historiae: pictor sua aetate eximius: sed arte multum: & a Zeusi & Apelle distans.

Nicostrata cum. i. latino & absque aspiratione aliqua scribitur: interpretatur quasi uictoriosus exercitus. fuit mater Eudri areadis futurorum uaticinatrix: quae a carminibus quibus Phoebe oracula significare solebat: Carmentis latine dicta fuit uel (ut alii nonnulli uoluerunt) a carpento quo utebatur: sic quoque fuit cognominata: ut in dictione Carmentis uidimus. haec (ut in initio horum commentariorum uidimus) latinis primam litteras dedit.

Nyctileus prima cum. y. graeco: sequens cum. c. & t. exilibus atque. i. latino scribitur: cognomen fuit Bacchi ab eius sacris: quae nocte celebrabantur acceptum. unde Ouidius libro primo de arte: Nyctileumque patrem nocturnaque sacra precare. Virgilius in quarto georgicorum: Inter sacra deum nocturnique orgia bacchi. Nam uox graeco: & in genitiuo νυκτός a nobis nox huius noctis dicitur. Et inde nyctileus id est nocturnus deducitur.

Nyctimene eodem modo uti superior dictio scribitur: & fuit puellae nomen: quae cum patre concubuit: sed facinus recognoscens aufugit in siluas: & lucem exosa: non nisi nocte uolat.

Nycticorax prima cum. y. graeco: reliquae sine aspiratione: & cum. i. latino scribuntur: nonnunquam etiam a nostris dicitur nocticorax cum. o. loco ipsius. y. graeci. interpretaturque nocturnus coruus: κόραξ enim a nostris coruus dicitur. nam auis est nigra: & sola nocte uolans atque clamans.

Nyctoris prima cum. y. graeco: ultima cum. i. latino: reliquae sine aliqua aspiratione scribuntur: definitque in. s. & non in. x. fuit regina babiloniae: quae teste Herodoto li. historiae primo: sola post Semiramidem foemina ibidem regnauit.

Nilus cum. i. latino & unico. l. scribitur: sed apud graecos prima diphthongum habet ei: quae apud nos abiecta ens d: solam. i. productam retinet. nam dictio est composita ex neos qui est nouus: & ilys limus: ubi abiecta ultima syllaba primae dictionis remanens. e. cum. i. sequentis dictionis diphthongum facit: ita ut dicatur nouus limus: scilicet inundationis tempore. Quod Virgilius in nono aeneidos tetigisse uidetur: cum ait: Aut pingui flumine nilus. nam prius teste Seruio super. iiii. georgicorum: melo dicebatur. quo nomine illum Seneca de situ indiae uocauit. Et est fluuius aegypti ex maioribus totius orbis: cuius teste Luciano in decimo: Arcam naturam caput non prodidit ulli: sed immensa aquarum mole singulis annis sole existente in cancro totum aegyptum exundat. Et ut ait Virgilius in. iiii. georgicorum: Diuersa ruens septem discurret in ora usque conloratis annis deuexus ab indis id est nigris aethiopibus.

Nimbus non est dictio trahens originem a graecis: sed mere latina: ideo cum. i. latino necessario scribitur.

- N**ympha cū .y. græco scribitur: latine dicitur sponsa. Sed putauerunt antiqui nymphas aquarū esse deas: quasi lymphæ numina. unde teste Seruio in Tityrum oibus aquis præfunt. Varro uero nymphas esse dixit: quas & musas: nec immerito cū teste eodē Seruio super septimā æglogam: aquarū motus musicarū faciat. Quare idem Varro tres tantū musas cōmemorauit. Vnam quæ ex aqua nascitur motu. Aliā quæ ex sonu sit aeris percussu. Tertiam quæ mera tantū uoce consistit. Ex quo Virgilius musas ipse uelut nymphas nōnunquā inuocauit: cū ait in bucolico: Nymphæ nosser amor libetridēs.
- N**iobe cū .i. latino scribitur: fuit filia Tantali: & soror Pelopis: uxorq; Amphionis: ut in ea dictione uidimus: hæc teste Diodoro sculo libro histo. v. Filios septem & totidē filias peperit summo decore præstātes: unde tali prole superbiens admodū gloriabatur se Latonæ præferens numero filiorū: itaq; ira motam fabulæ Latonam ferūt Apollini ut Niobis filios: Dianæ ut filias arcu interficerent mādasse: quibus matri obtēperantibus contigit eodē tēpore: & abundare filiis Nioben & carere.
- N**ireus cū .i. latino scribitur: fuit teste Homero li. iliados. ii. oīum græcorū: qui ad troiam nauigauerunt speciosissimus: infra tamē Achillē: sed quia imbellis erat: pauci eum sunt secuti.
- N**isa cū .i. latino & unico. s. scribitur: fuit teste Homero li. iliados. ii. urbs hellados: est etiam nomen sceminæ: de qua Virgilius in damone: Mopso nisa datur.
- N**ysa cū .y. græco & unico. s. scribitur: fuit teste Diodoro sculo li. historiarū prio: urbs scelicis arabie: ppinqua ægypto: unde & græci a patre id est loue hoc est die: & loco id est nysa Dionysius appellant. huius urbis Homerus q in ægypto fuit: in suis hymnis meminit: dicens esse nysam urbē supra montē excelsum ac florentem longe a phœnicia: serme ægypto cōterminū: in qua sane urbē uinæ fuisse inuentorē Dionysiu dicunt. Quē græci Bacchū: ægyptii Osirim fuisse asserūt: inde & unus ex duobus parnasi collibus deo Baccho dicitur nysa dicitur: q & alio nomine cithæron cognominatus fuit: ut uidebim⁹ in dictione parnasia.
- N**ysus eodem mō scribitur: & est Bacchi cognomē a nysa urbe scelicis arabie: ut in præcedenti dictione uidimus cognominatus.
- N**ysæa prima cū .y. græco: sequēs cū .æ. diphthongo scribitur: fuit teste Herodoto & Curtio urbs clarissima india a Libero patre cōdita sub radicibus montis: quē meron uocant: id quoq; nomē a cognomine cōditoris sortita: at uero ægyptii teste Diodoro Osirim: q & Dionysius cognominatus fuit: illius conditorē in memoriā illius: quæ erat in ægypto fuisse asserunt: in qua & hederam plantasse dicunt.
- N**isus alius q Hyrtaci fuit filius: ut in ea dictione uidimus: cū .i. latino scribitur: & similiter Nisa pro scemina: ut superius uidimus.
- N**isæus prima cum .i. latino: sequens cum .æ. diphthongo scribitur: locus est teste Herodoto libro historiarū vii. inter medos: ubi magni & pulcherrimi equi nascuntur.
- N**isæc eodem modo ut superior dicitur scribitur: nomen est nymphæ proprium: de qua Virgilius circa finem v. æneidos meminit cum ait: Nisæc; thaliaq; cymodoceq;.
- N**isyrus insula ē teste Homero li. iliados. ii. quā expositores circa eoum eē dicūt: & optimū uinum pducere.
- N**oes cū .oe. diuisis syllabis scribitur: fluuius ē thraciz teste Herodoto li. historiæ. iiii. q in istrum defluit.
- N**onacria cū .e. exili & .i. latino scribitur: est teste Laſtancio grammatico super. iiii. thebaidos: nomen loci seu agri arcadiæ: in quo Iuppiter in speciem Dianæ conuersus cū Calistone Lycaonis filia cōcubuisse narratur. nonnulli uero & pro tota arcadia capiunt atq; ex latino: quod est nouē: & græco quod est ακρη id est uertices: hoc est montes compositum uolunt: quasi nouem sit montibus redimita. Sed constat plures in ea esse ut uidimus in dictione arcadia.
- N**oricum cū .i. latino & .e. exili scribitur: regio est macedoniæ: hæc teste Plinio li. iii. naturalis historiæ: ē cōtermina dalmatiz: atq; mari ionio: de qua sic meminit Virgilius in fine libri georgicorū tertii cū ait: Tum sciat aereas alpes & norica si quis Castella in tumulis.
- N**otion cum .t. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Homero in. ii. iliados urbs in æolia.
- N**otus cum .t. exili scribitur: uentus est meridionalis nebulosusque & humectus. Et teste Gellio græce notus: latine humor dicitur.
- N**othus cū .th. aspirato scribitur: quē admodum latine dicendū sit: teste Seruio super. vii. æneidos non habet unde Virgilius in. ix. græcum uocabulum posuit cū ait: Et primum antiphaten is eni se primus agebat. Thebana de matre nothum sarpedonis alti. & in. viii. Supposita de matre nothus furata creauit.
- N**ox ut in primo horum cōmētariorū libro uidimus a græco per conuersionē .y. græci in .o. nostrum deducitur: & teste Varrone: hæc noctis solidæ sunt partes: uespera: cōticinium: intempestum: gallicinium: diei uero lucifer: mane: ortus: meridies: occasus: crepusculum uero quod est dubia lux a crepero: quod dubium descendens: licet utriq; tēpore possit cōiungi: usus tamen teste Seruio super. ii. æneidos obtinuit: ut matutino iungamus. at Lucanus ab ea cōsuetudine dissentire uidet: cū ait: Longa repulso nituere crepuscula phœbo. manum uero unde est mane: bonum dixerunt ueteres.
- N**umidia cū .i. latino utrobique scribitur: & originem trahit a uocabulo græco: quod ē νόμα: & pastores designat: unde νόμα apud græcos pabulū dicitur: inde Plinis li. v. naturalis historiæ: numidæ uero inq; no

males a pmutandis pabulis dicunt: & mapalia sua hoc est palustres dom⁹ sunt circūferētes. hęc ille. Quare ab $\mu\alpha\lambda\eta$ nomedia magis dicenda uideret: cū. o. post. n. in prima syllaba: sed nos in. u. nostrum traduximus & numidiā diximus: habetq; ab ortu syrtis q̄sdā puas: unde regio carthaginēses incipit a septētriōe mare: quod uersus sardiniā tendit: ab occasu mauritaniā: & a meridie athiopiam: nec teste Plinio præter marmoris numidici ferarūq; puentū aliud insigne habet. Sunt in ea clare urbes hippon: rhegyum: & rusticaela.

Numisma cum. u. a nobis unico sequēte. m. & i. latino scribit: q̄q; a græcis cū. o. post. n. & ante. m. scribat uide licet nomisma. Nam a $\mu\omicron\mu\sigma\sigma$ quod est lex deriuari dicunt. Quam sane scripturā: & Horatius ipse serua uit cū ait Regale nomisma philippos. At alii cum. u. scribūt: & breuē primam cōseruauit: ut Martialis libro epigrammatum primo:

Cum data sint equiti bis quinque numismata quare

Bis decies solus sextiliane bibis: a quo sane: ut pluribus placet

Nummus cū duplicato. m. deriuat. quod ideo duplicare dicit: ut primā pducere possit. Persius i satyra quæ scipit Hic mos est: Credere tum nūmos marco sub iudice palles. Erantq; nūmi ærei: argentei: & aurei atque ex his mixti. Et ut refert Plinius. xxxiii. naturalis historia: Populus romanus ne qdem argento signato ante Pyrrhum regē deuiētū usus est libera: unde etiā nūc libella dicit: & dipondius appēdebat assis. Quare æris grauis pœna dicta: & adhuc expensa in rōnibus dicunt. Quin etiā militum stipendiō: hoc est stipis pondere randæ penfatores libripēdes dicunt. Serui⁹ prim⁹ signauit æs: antea rudi ufos romæ Timæus tradit signatum est nota pecudū: unde & pecunia appellat: maximus census. c. x. assiu fuit illo rege: argentū signatū est anno urbis quingentesimo octogesimo quarto. Qu. Fabio. cos. qnq; annis ate bellū primū punicū. Et placuit denarius p decē libris æris: qnarius p qnq; sextertiu p dipondio ac semisse. libræ autē pondus æris iminutum bello punico primo cū ipensis respublica nō sufficeret. Nota æris fuit ex altera pte Ianus geminus: ex altera rostrū nauis: in triente uero & quadrāte æs quadrās ante triūcis uocat a tribus uncis. Postea Hānibale urgente. Qu. Fabio maximo dictatore asses unctiales facti. Placuitq; denariū sexdecim assib⁹ pmutari: qnarium octenis: sextertiu quaternis: ita respublica dimidiū lucrata est. In militari tamē stipendio semp denari⁹ p decē assib⁹ dat⁹. Nota argenti fuere bigæ: atq; quadrigæ. Et inde bigati q̄drigatiq; dicti: mox lege papiniana semiūctiales asses facti. Licinius drusus i tributo plæbis octauā pte æris argento miscuit. Aureus nummus post anū sexagesimūsecūdū pcessus est. Sed præter alia inq; Pli. miror populū romanū uictis gentib⁹ i tributo semp argentū nō aurū iperasse: sicut carthagini Hānibale uicto argenti pōdo ānuā i qnq; ginta annos: nihil auri: & infra subdit auri i populi romani Aerario fuerūt. Sex. Iulio. Laurelio. cōss. septē ānis ante punicū bellū tertiu pondo septingentā uigintifex argenti nonagintaduō milia. Et extra nūmeq; trecenta & septuaginta qnq; milia. Itē belli socialis initio octingenta q̄draginta sex auri pondo Cæsar primo introitu in ciuili bello ex ærario p̄tulit. Latere aureoq; triginta sex milia: & in numero pondo trecenta: nec fuit alius teporibus respu. locupletior. Intulit & Aemili⁹ Paulus Persa rege macedoniæ deuicto prædā pondo triū milium: a quo tpe populus ro. tributū petere desuit: & ut idē Plinius attestat: q̄ primo denarium ex auro signauit: latet auctore incerto.

Numitor cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit albanorum rex: & frater Amulii.

Littera apud græcos duplicis est formæ: ut in primo horū cōmentariogē li. ostendimus. Nos uero unius tantū habem⁹: ut & illi antiquit⁹ habuerūt: quā aspirātes articulū masculinū cōficiūt: & quā alterius formæ adinuerūt: atq; o. magnū uocant: cū solū pferunt semper sine aspiratiōe scribūt: & p aduerbio capiūt. Nos uero nunq; solū. o. aspirare cōsueuim⁹: sed p aduerbio semper assumimus. Quandoq; qdā uocādi: ut Virgi. in primo æneidos: O regina nouā cui condere Iuppiter urbē iustitiaq; dedit. Persius in prima satyra: Quisq; es o mō quem ex aduerso dicere feci idest o tu. quādoq; uero optandi: ut Virgi. in. viii. Assis o placidusq; iuues: numina firmes. Quādoq; etiā idignādi ut Cicero li. inuectiuæ primo: O tēpora o mores. Persius in. i. satyra: O mores: Vsq; adeo nescire tuū nihil est: nisi te scire hoc sciat alter. Aliquādo autē & p aduerbio ponit admirādi: ut Iuue. O qualis facies: & quali digna tabella: & Persi⁹: O curas hoīuz. nā imoderatas sollicitudines admirat: q̄s græci $\mu\epsilon\lambda\epsilon\lambda\omicron\mu\alpha\sigma\sigma$ uocāt eo quod $\mu\epsilon\lambda\epsilon\lambda\omicron\mu\alpha\sigma\sigma$ idest mēbra corrodūt: iō apud nos curæ: quod cor urant uel rodāt uocant: ob qd & p amore nōnunq; ponit. Virgi. in. iiii. æneidos: At regina graui iā dudū saucia cura: Et ueneris iustissima cura. nōnunq; uero & curare p̄reficere dicimus: ut Virgi. in. iii. æneidos: Corpora curam⁹ fessos sopor irri gat artus. Idem in. iiii. georgioy: Tum tecta petunt: tum corpora curant.

Oaxus cū. a. post. o. & ante. x. cōsonātē scribit: ciuitas ē cretæ: i q̄ teste Herodoto li. histo. iiii. Etearchus pater Phronimæ regnauit: quā dixit matrem fuisse Bati: q̄ cyrenem libyæ urbem ædificauit: de quo in dictione Batus: & dictione cyrene uidimus.

Obelus cū. e. absq; diphthongo & unico. l. scribitur: dicit latine ueru. Et inde obeliscus diminutiū nomīne magis q̄ re: cum magnæ moles obelisci: dicantur: ut in sequente dictione uidebimus.

Obeliscus cū .i. latino & .c. exili scribitur: est teste Ammiano Marcellino regē gestarum li. xvii. asperimus lapis in figurā matæ cuiusdam sensim a pccitate in excelsum cōsurgens: & ne radiū imitet paulatim gracilescens: specie quadrata in uerticē pductus angustū: manu leuigatus artifice. Obeliscos fuisse plures romæ cū historia: tum res ipsa indicat. Sed q̄ integri corruptiue aut fuerint: aut nūc cernuntur: a thebis: ac aliis ægypti urbibus pductos fuisse Plini⁹ in naturali historia & præfat⁹ Ammianus ostēdūt. Sed de eo q̄ quoq; in uaticano iuxta basilicam beati Petri cōspicitur: & corrupte ab insciis iulia uocitat. Plini⁹ ipse li. xxxv. meminit: atq; illū tertiu ex maiorib⁹ ponit: qui unq; romæ aduecti fuerūt. Et li. xvi. ubi de arborū magnitudine pertractat: hæc ingt uerba abies ammiratiōis præcipue uisa est in nauī: quæ ex ægypto Cæii principis iussu: obeliscum in uaticano circo statutū abduxit: de qua nauī plura psequit⁹: & nihil admirabilius in mari uisum fuisse asserit. Ammianus uero in præfato li. cū thebarum ægyptiæ situm: & successum pulcherrime enarrasset: subdit i hac urbe inter labra ingētia diuersasq; moles signēta ægyptiorū: numinū exprimētes obeliscos uidim⁹ plures: aliosq; iacentes & cōminutos: quos antiqui reges bello domitis gentib⁹: aut p̄spiratibus regē elati: montū uenis uel apud extremos orbis incolas p̄scrutantes excisos erectosq; diis superis dicarunt. Et in sequētib⁹ idē auctor ostendit obeliscos nō solum a thebis romæ aduectos: sed Octauianū Augustū duos admirandos ex he liopoli urbe etiā ægyptia transfuisse. Quorū ut ait unus in circo maximo. alter in campo locat⁹ ē martio: & iucūdisima plura psequit⁹: quæ sane referre longū esset. Plinius etiā i. xxvii. naturalis historia: refert Theophrastum tradidisse in ægyptiorū cōmētariis reperiri fuisse apud eos in louis delubro obeliscuz e quattuor smaragdis quadraginta cubitorū longitudine: latitudine uero in parte duorū in pte quattuor: id etiā præte reundū nō ē: obeliscos ut plurimū notis hierographis insculptos fuisse: quas (ut præfatus Ammianus ait) undiq; incisas initialis sapientiæ uetus insigniuit auctoritas. Nam multa uoluerū & ferarū etiam alieni mūdi genera insculpebant: quæ uel regū gloriam sequētib⁹ ætatib⁹: uel eorū per soluta uota monstrabāt: non enim ut nūc litterarū formæ ac numerus præstitit⁹ erat: q̄b⁹ quicq; humana mens cōcipere pōt: facile exprimitur: sed singulæ litteræ apud illos quæ aialium figuris designabant: singulis nominib⁹ inferuebāt: & uerbis nōnunq; & integros sensus repræsentabāt. Nam p̄ uulturē naturæ uocabulū pandūt: quia nullos mares posse inter has alites inueniri rōnes memorant phylicæ: perq; speciem ap̄is mella conficientis regē indicabāt Cui cū iucūditate moderante aculei inesse debent: qn etiā & Seruius referente super qntū æneidos p̄ draco nem in caudā reuolutum & illā mordētē ānum illi iudem indicabāt: cū in seipm eodē mō recurrat: ac consumatur. Itaq; teste Cornelio Tacito primi p̄ figuras aialium ægyptii sensus mentis effingebāt: & antiquissima monumēta memoriæ humanæ impressa faxis cernunt: de q̄bus in dictione fœnicæ loquimur.

Obolus cū unico .l. scribitur: genus ē ponderis sex continens siliquas: q̄ & alio nomine scrupulus dicitur: de quo in dictione talentum late uidebimus.

Ocalex cū .c. exili & unico .l. & duab⁹ .c. subsequētib⁹ scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados: boetiæ ciuitas.

Ocha cū .ch. aspirato scribitur: nomē est a græco deductū: ac a nostris cōpositū ex illoꝝ masculino articulo: qd̄ est .o. & χίη χίνοσ: qd̄ apud illos id est apud nos anser huius anseris: itaq; cōponētes antiqui nostri .o. cū χίη: & in recto abiicientes ultimū .n. dixerunt ocha hui⁹ ocha: nonnulli uero commutantes illud .o. in .au. diphthongon dixerunt aucha aūcha: p̄ modū quē in .ii. horū cōmentariorū libro quum de .au. diphthōgo tractaremus declarauimus.

Oceanus cū unico .c. atq; illo exili & .e. absq; diphthongo scribitur: dicitur id mare: quod uniuersam circuit terram: ob quod & ab ip̄is græcis amphitrites etiā uocitat: ut in ea dictione uidimus. Sed oceanus teste Solino a uelocitate cognominatus est. Nam ὠκεῖος unde oceanus dicitur: a nostris uelox interpretat. Sane ex hoc mari oia nata fuisse dixit Hesiodus in theogonia: iuxta quod Virgilius in .iiii. georgicorū inquit: Oceanūq; patrem rerum nymphasq; sorores. Homerus uero dixit in iliade illum deorū patrem: & Tethym matrē: cū ait ὠκεανόν τε θεῶν γενέσθαι καὶ μητέρα θεῶν. dixit etiam ex ip̄o oium amniū fontiuq; cursus initium capere. Itaq; cū uniuersam terrā circūeat: etiā ab occasu Solis irrūpens mediā hanc nostram habitabilē regionē amplis: & nominatissimis æquorib⁹ alluit. Et scissis calpe atq; abila mōtib⁹: quos colūnas Herculis nominat iter hispaniā quā leuo latere radit: & mauritaniā circa quā dextro diffundit: fretū priō efficit longitudinis xv. miliū passuū: & latitudinis uix septē: ut Pōponi⁹ attestat. Ita ut facto quodam hostio limen ap̄ire dicat. Et inde mediterraneis sinibus imixtus usq; in orientem: & septētrionem p̄pellit. Is ergo ocean⁹ q̄ hispaniā perfundit: hibericus nominat: ab ipsa scilicet hispania: quæ olim hiberia dicebatur: & circa insulas baleares quas primo ostendit balearicus dicitur est. Deinde q̄ narbonēsem prouinciam contingit gallicus: mox a liguria ligustic⁹. Deinde usq; ad siciliam tuseus uocatur: quem græci tyrrhenum: Itali inferum nominarūt. inde inter siciliam & Italiam pergens ionicum mare incipit: sed in leuum ex aduerso ad illyricum adriaticū uersus uenetias sinū efficit. At ab initio adriatici ionii nomen accipiens: longa per spatia in asiam usq; protenditur: ut in dictione Ionium mare late uidimus. Ex altero uero siciliæ latere in cretam usq; protentum siculū nominatur. Inde uero usq; in mare pamphylicum ex leuo creticus dicitur: ex dextro uero usq; in ægyptum ægyptius uocatur. Sed ab Ionio iuxta græciam in septemtrionem diffusus crebras circuit insulas. Quæ quia in formam capræ (ut quidā uoluit) disponūtur: ægæi nomen assumpsit: uel alii potius uolūt ab Aegæo athenarum

athensarū rege: quē admodū in ea dictiōe ostendim⁹. Deinde per hellepōti angustias progressus: asiā ipsam ab europa stricto fecernit mari: quod hellepōticum ab Helle: ut in ea dictiōe uidim⁹ noiatur. Inde i pro- pontidem dilatatus mare aliud conficit: quod per cōtrarium euxinum nūcupatur: ut in eiusmodi dictiōe descripsimus. Sed rursū iuxta tauricam regiōē restrictus: bosphorum alterū efficit: qui chimæricus no- minatur: ut in dictiōe bosphorus uidimus. Nam a bouū meatibus peruiis bosphori nomē assumpsit: eo q̄ ab uno litore in aliud cōmode tranare possunt: post bosphorū uero palus est meotis magna quideꝫ & la- ta: in quā tanais fluuius influit: qui a septentrione & p̄tibus scythicis ueniēs: asiā ipsam diuidit ab europa. At palus illa hyeme glaciatur. Et ut ait Virgilius: Puppibus illa prius patulis nūc hospita planstris. Sed di- uersis in locis eiusmodi mare nomina habet plura & diuersa: quæ etiam non eadem causa prodita sunt. Nā asiaticum mare est quod & phœniciū ægyptiūq̄: & pamphylicū a prouinciis nomina accēpere. Ab insulis balcaricum: siculum: carpathium: cyprum. A gentibus ligusticum: ausonium: tu scum: dalmaticū. Ab oppi- dis argolicum: adriaticū: corinthium: tyrium. A casibus hominū myrtoum icarēū: hellepōticū: & ut plu- ribus placet ægæum a memoria regis teste Solino Ionium: licet Seruius non a memoria: sed a casu in illum dicere uelit. Nam ait super. ii. æneidos: regem illum antiquissimū in eo submersum mari nomen reliquisse: a transitu bouis: uel ab angustis meatibus bouū paruiis bosphorus: a moribus incolarum: ut in ea dictiōe uidimus euxinus. ab ordine fluendi p̄pōntis: ut in dictiōe pontus uidebimus. Aegyptiū pelagus asiæ dat gallicum europæ: aphyrcum libyæ. Et hæc de mediteraneo. Sed rursū in terræ circuitu oceanus ipse aduer- sis oris: quas amplectit̄ diuersa accipit nomina. Nam a litoribus suis arabicus: persicus: indicus: eous: scri- cus: scythicus: germanicus: atlanticus: & de reliquis eodem modo. at uero caspiū mare a caspiis montib⁹ q̄bus adiacet dictū est. Et id idem hircanum dicitur ab hircania sibi cōtermina. Sed ut uolunt atiqui: qui nōdūm sufficienter ea loca perserutati fuere: ex oceano hyperborico angusto ore in morem fluminis terras ingredientem conficitur. Qui uero diligentius iam eadem loca rimati sunt: asserunt id esse mare uassissimū: quod nec illum habet exitū: nec alicuius aquæ falsæ habet introitum: sed ex imēnsis in ipsum cōfluentib⁹ fluminibus factum: quod Ptolomæus etiam uerum esse fatetur.

○ cheius cū. ch. aspirato & unico. s. sequente. i. latino scribit̄: fuit Homero teste ætolorum dux: uir lōge præ- stantissimus: qui in bello troiano moritur.

○ cyalus cum. c. exili & y. græco atq; unico. l. scribit̄: fuit unus ex nominatis phæacibus tēpore Alcinoi regis: ut ostendit Homerus in. viii. odyssæa: & compositum est uocabulum ex ὠκύς: qđ ē uelox: & ἄλσ̄ mari: qđi uelox ut mare.

○ cinum cum. c. exili & i. latino scribit̄: est teste Plinio li. xix. naturalis historiæ: herba hortēsis: quæ particu- lata etiam ab uno incipit: qua de causa diutissime floret: habetq; primā longam: cū apud græcos ὠκυλλον: cum. o. magno in prima scribit̄.

○ cyroe cū. c. exili & y. græco scribit̄: fuit teste Hesiodo i theogonia nympha quædā Oceani & Tethyos filia

○ cyron eodem modo ut superior scribit̄: fluuius est in finibus arcadiæ.

○ cyus cū. c. exili & y. græco scribit̄. Nam ab ὠκύς græca dictiōe deducit̄: quam nostri quidam antiquissi- mi uertentes. y. græcum in. u. nostrum ocus traduxerunt. Sed a sequentibus in uoce comparatiui traductū fuit: hoc est remanente. y. græco. u. nostrum addiderūt: nec latine positio utimur. Et aduerbialiter cito: & q̄ prompte designat. Virgilius li. æneidos. iiii. Ocyus omnes Imperio læti parent. Iuuenalis in satyra Credo pudiciam:

Collige sarcinulas dicit libertus: & exi Ocyus & p̄pera: siccō uenit altera naso: Seruius aut̄ super. viii. ænei. dixit: ocyus positius antiquus est: nec etiaz pōt comparatiu⁹ esse: ubi nulla est comparatio. Sed pace ei⁹ magis Plinio adhæreo: qui & illud quoq; in significatione cōparatiui posuit: et superlatiuum nōnunq; ei assignauit. Ait enim in. ii. naturalis historiæ Mercurii sidus inferiori circulo fertur nouem dieb⁹ ocyore ambitu: modo ante Solis exortū: mō post occa- sum splendens: & libro. viii. superlatiuum exprimens dixit: itaq; multi extiteret qui non nasci optimū cen- ferent: aut q̄ ocyissime aboleri.

○ cenus cū. c. exili sequente. n. cōsonante scribit̄: fuit teste Virgilio in. x. æneidos: fatidicæ Mantus & Tusci fili⁹ amnis: Qui muros matrisq; dedit tibi mantua nomen: ut in ea dictiōe uidimus. Et ab eodē poeta in buco- lico Bianor uocatus fuit: ut in sua dictiōe monstrauius.

○ ctopes absq; aliqua aspiratione scribit̄: piscis est octo pedes habens: quem polypum quidam putant.

○ dius cū. i. latino scribit̄: fuit teste Homero i. v. iliados: alizonū dux: quē Agamēnon in bello troiano occidit

○ dyssæa cum. y. græco & duplicato. s. scribitur: loco quorūz nōnulli. x. scribere uoluerunt: sed magis placet litteraturam græcā obseruari: dūmodo cōmode possit. scribitur enī apud illos non cū. x. sed cū duplicato

s. i. idelicet Ὀδυσσεύς: & deriuatur ab Ὀδυσσεύς: quem nos Vlyxē non cum duplicato. s. sed cū. x. duplici

consonate ex inueterata cōsuetudine transcribimus. At ei⁹ dictiōis quæ est odyssæa: penultima apud græcos est. ei. diphthongus: a qua a nos. i. abicientes: solam. e. retinemus. Estq; odyssæa uolumē aliud sublime Ho-

meri in. xxiiii. libros diuisum: in quo Homerus errores & casus Vlyxis post bellum troianum: & Penelopes

uxoris patriâ diuino carmine descripsit. unde Ouidius in.ii. de tristibus libro inquit: Aut qd odyfsea e nisi
fœmina propter amorem.

Dum uir abest multis una petita procis?

O egrius cū. œ. diphthongo & .i. latino scribitur: fluuius est thracū: a quo teste Seruio hebrus nascit. & (ut nō
nulli ferūt) pater fuit Orphei: ac in hebro a ciconib⁹ Orphei caput, piccū fuit: dicēte Virgilio i.iiii. georgi.
Tum quoq; marmorea caput a ceruice reuulsum
Gurgite cum medio portans œagrius hebrus.

O ebares cū. œ. diphthongo scribitur: fuit nomen uiri proprium.

O ebaris cū. œ. diphthongo & .i. latino scribitur: fuit Darii stabularius: cui⁹ industria Darius ipse regnuz per-
sarum adeptus est: ut in dictione Darius uidimus.

O ebalus cū. œ. diphthongo & unico. l. scribit: fuit teste Lactatio super thebaidos li. rex laconum: de quo cre-
tensis Ditis in historia troiana apertius loquens ait: Oebalus fuit fili⁹ Arguli filii Amidatis: fuitq; rex laco-
niæ: & a se puinciam ipsam œbaliā dixit. hæc ille. Alius fuit Oebalus Telonis regis Capreæ filius: quæ ifu-
la e ex opposito ad neapolim ex Sebetride nympa genitus: de quo Virgi. in. vii. aenei. inquit:

Nec tu carminibus nostris inductus abibis

Oebale: quem generasse telon sebetride nympa

Fertur: teleboum capreas cum regna teneret.

Iam senior. Hic (ut psequitur Virgilius) mortuo patre nō contētus patriis artibus campaniāz intrauit: & mul-
tos populos suæ ditioni subiæcit: fuitq; deinde Turno cōtra Aeneam: a quo œbaliā regionē dictam nō
nulli putauerunt: quæ est iuxta tarentum: ut in sequenti dictione uidebimus.

O ebaliam cū. œ. diphthongo & .i. latino scriptâ duplicem esse comperio: unaq; quæ & laconia dicta fuit: & ab
Oebalo filio Arguli œbaliā cognominatâ: de qua Statius in achilleide: Soluerat œbalio classē de lito-
re pastor Dardanus. & Ouidius in. v. fastorum loquēs de castore & Polluce: qui fuerant ex amyela ciuitate
laconia ait: Effugere œbalidæ cursu potuere sequentes. alteram uero i Italia iuxta tarentum urbē inclytaz
calabryæ ab Oebalo filio Telonis (ut qdam uolunt) cognominatam. Virgilius in. iiii. georgicor: Namq;
sub œbaliæ memini me turribus altis: qua niger humectat flauentia culta galefus Corytium uidisse senem
& reliqua. est enim galefus: (ut dixit Liuius li. v. de. ii. bello punico) calabryæ flumen tarento proximum per
qncq; milia passuū: iuxta quod castrametatus est Hānibal: cum arcē tarentinā obsedit. Alii uero quib⁹ assen-
tire uidef Seruius: nō aliam fuisse dicūt in Italia œbaliā: nec id quoq; Virgiliū intellexisse: sed cum dixit
sub turribus œbaliæ intellexit: id est eorum q ex œbaliā laconia in Italiam aduenerat: & turres iuxta tarētū
ædificauere. Nam (ut rettulit Seruius) lacones diu bello attriti ab atheniensibus: & inopiam uiuorū timētēs
præcaperūt: ut uirgines cum qbusq; concūberent: quo facto cum iuuenes de incertis parentibus nati: ori-
ginem suam deinde erubescerent: & partheniatæ id est de uirginib⁹ nati appellarent: duce Palanto octauo
ab Hercule nauigiis pfecti uenerūt ad oppidum calabryæ quod Taras Neptuni filius condiderat: & id au-
ctum habuerunt.

O echaliam cū. œ. diphthongo & .ch. aspirato atq; unico. l. & .i. latino scribit: licet ex defectu libroriorū in qui-
busdam latinis codicib⁹ non cum. ch. aspirato: ut diximus: sed magis cū. t. aliquādo legerim⁹: fuit laconia
pars ppinqua thessalia: quæ œchaliā nomen assumpsit a ciuitate eiusdē nominis: quæ in illa erat. Ipsa uero
ciuitas teste Homero li. ii. iliados: ab œchaleo fluuii q circa illam præterfuit: nomen eiusmodi accepit. In
hac regnauit Eurytus pater Ioles: q cū filiā olim Herculi spopōdisset: & postea dissuadēte filio denegasset
ut dixit Seruius super. viii. aenei. indignatus Hercules illum & filios interemit: atque œchaliā illius urbez
euertit: dicente Virgilio:

Vt bello egregias idem distacerit urbes:

Troiamq; œchaliāq; ut duos mille labores

Sustulerit. Quin & Iolem rapiēs ita ardentē illā amauit: ut quæq; ab illa pateret: uti ab Omphale regina

lydiæ prius passus fuerat: ad quē Deianira scribēs apud Ouidium in epistolis heroidum inquit:

Gratulor œchaliā titulis accedere nostris

Victorem uictæ succūbuisse queror: & i eadem epistola subdit:

Ingreditur late lato spectabilis auro:

Qualiter in phrygia tu quoq; cultus eras.

Dat uultum populo sublime sub Hercule uicto:

Œchaliā uiuo stare parente putes: sed hæc deinde Iole iubēte Hercule ante mortem suam Hyllō Herculis
filio nupsit: ut in dictione Hyllus uidimus.

O ecinyres prima cū. œ. diphthongo sequēs cū. c. exili & .i. latino penultima cum. y. græco scribitur: fuit teste
Homero circa initium libri. xi. iliados: uir argiuus: q donauit Agāmenoni thoracem eximium.

O econom⁹ cū. œ. diphthongo & .c. exili scribit: dicit a nostris dispēfator. Nā apud græcos οἰκοσ dicit dom⁹
& νόμος lex. nam decet dispēfatorē legem esse dom⁹. Et sic Aristotelis œconomica & œconomic⁹ scribit

Oecumenicus cum. œ. diphthongo & absq; aliqua aspiratiōe scribitur: dictio est deducta ab οἰκομένη: quæ uniuerfum orbem designat quasi uniuerfalis ille dicatur.

Oedipus cū. œ. diphthongo & i. latino atq; unico. p. scribitur: dictio est cōposita ab οἰδῖμα: quod ē tumor & ποῶς pes: hoc est pedum tumor. Nam ut Stātius diuersis in locis suæ thebaidos scripsit. Et Seneca i tra gœdia: quæ inscribit Thebais: dum Oedipus matris utero teneret: & pater Laius Apollinem de nascitura ple: consulere: Et ab oraculo percipisset se debere a nascitura. ple interfici: natum puerū pastori suorū ar mētōz occidendū tradidit: qui dum ætati cōpateret: & regium imperium cōtēperare optaret: paruuli pe des gladio perforauit: & uimine suspendit ad arborem quasi in nedia moriturum. Quod ipse apud Senecā in Oedipo testatur dicens.

Me deo teste damnauit parens

Callidoq; teneros transtulit ferro pedes:

Et in alta nemora pabulum imisit feris. Sed cū uagitu Phorbantē pastorem Polybii corinthioz regis ad se puer traxisset. Ille cōscissis uinculis: iam tumidū pedib⁹ puerū corinthio cuidā largit⁹ est: qui lætus ad Me ropē uxorem Polybii regis liberis carentem. p magnō munere dedit. Illa una cum uiro tanq; filium cælitus missum paterna charitate suscepit. Et a pedū tumore Oedipodem cognominauit. Cui⁹ penultima breuis a poetis nostris poni cōsueuit: & declinat huius Oedipodis. Plautus tamen in penulo ab Oedipo. p Oe dipode in ablatiuo ptulit. hic cum semel thebas pergeret sphinge cōperta eius ænigma dissoluit: & mon strum interemit. Vnde rerū obscurissimarum interpres deinde dictus fuit. Itaq; homo ille apud Terentium Dauus sum inq; non Oedipus. Plautus in penulo: Nam isti quide; Heraclidæ orationi Oedipi opus ē cō iectura qui sphingis ænigma dissoluit.

Oenochonum cum. œ. diphthongo & ch. aspirato scribitur: est teste Herodoto thessaliæ fluuius in peneum defluens: ut uidebimus in dictione thessalia.

Oenos cū. œ. diphthongo scribit: dicit apud nos uinum: sed non utimur ea dictione nisi in compositis.

Oenophorum cū. œ. diphthongo & ph. aspirato scribit: uas est uinariū. Nam cōponit⁹ ex œnos quod ē ui num: & φῶρον portans: de quo Iuue. in satyra Credo pudiciā: Totū œnophoz fitiens. & Martialis in. vi. Reddidit œnophori pondera parua fui.

Oenotrii cū. œ. diphthongo: & t. exili scribitur: populi fuerūt i Italia: de qb⁹ fatis habuim⁹ i dictione italia.

Oeneus cū. œ. diphthongo in initio scribitur: fuit Parthaonis filius: dicente Acheloo apud Ouidiū i. viii. me tamorphoseos: cū ad Oeneū regē uenisset: Accipe me generū dixit parthaone nate. & fuit rex ætolia: cuius urbs regia calydon cognomiata fuit: iō frequēter rex legit⁹ calydoniæ. fuitq; pater Meleagri: & ob hoc Me leager a poetis dictus est œnides. Ouidius in tertia epistolarum heroidum:

Coniugis œnides uersus in arma prece est.

Oenomaus cū. œ. diphthongo scribit: fuit filius Martis: rex helidis & pisa atq; Hippodamiæ pater: ut i ea di ctione uidimus. Alius Homero teste fuit uir peloponesius ab Hectore in bello troiano interfectus.

Oenops similiter scribit: & fuit uir peloponesius: ut idem poeta monstrauit.

Oestrum cū. œ. diphthongo & t. scribit: uolatile est paruū: Cui nomen a silum romanū est: ut dixit Virgilius i iii. georgicog. Iuue. in. iii. satyra: Non cedit Veiento: sed ut phanatic⁹ œstro percussus bellona tuo diuinat Et id sane nomen a uoce: quam edidit assumpsit.

Oeta cū. o. & e. separatis uocalibus: & t. exili scribitur: ut late in. ii. horum cōmētariorū li. ostendim⁹: fuit rex colchorum potētissimus: & teste Homero in. xi. odysseæ: filius fuit Solis ex Perfa filia Oceani. Nam ut ait Diodorus siculus historic⁹ præstantissimus li. historiæ. v. Solē ferunt duos ex Perfa uxore. pcreasse filios: Oetam ac Persem: Oeta in colcho regnauit: in taurica Perses: crudeles ambo efferiq;. e Perfa filia Hecates orta est superans audacia & imanitate patrem: ut quæ cruciatu hoīum læta eos p feris appetere sagittis cō sueuerit. Quin & ad uenena mortifera cōficienda summū studiū operāq; impedit: quæ aduenis in cibis ex hibebat. unde & prima aconitū inuenisse dicit. Quibus in reb⁹ experta admodū & edocta: ueneno patrem primū sustulit: deinde regno assumpto tēplum statuit Dianæ: cui hospites nauigātes sacrificabat: existimās ea crudelitate suū nomen clarius futurum. Post hæc nupsit Ceta: patruo: genuitq; liberos tres: Circem Me deam ac Aegialeuz. Circe ad oīs generis uenenorū curā uersa: multaz herbarum radicūq; uarias uires mi rabileq; repperit. Et quāuis a matre Hecate in plurimis instructa esset: multis tamen ab se de nouo inuentis oibus i ea re præstitit. hæc farmatarum regi: q ab aliis scythæ dicunt⁹ cū nupsisset: primum ueneno uirū ab stulit: deinde regno capto: multa ui crudelitateq; regnū uexauit: qbus ex rebus ex ipso regno pulsaz ad Ita liam uenisse tradunt. Inq; eo p montorio: quod nunc quoq; ab illa circeū uocat⁹ resedisse. Medea quoq; tū a matre: tum a sorore singula ueneficia edoctam: diuersis morib⁹ uixisse ferunt. Nam cū Oeta rex tum sua natura: tum uxoris suasu crudelis esset: & necandoz hospitem morē seruaret: illa hospites a uita discriminē eripiebat: & sæpe a patre precib⁹ & gratia p dānatorum salute intercedebat: quādoq; ipsamet ex custodia captos dimittebat. Ob quod cū Medea indies magis parentū crudelitati esset aduersa: a patre ob timore; in liberam custodiam destinata fuit. Illa ad Solis oui tēplum: quod in litore sitū erat confugiens: iuxta litus

- ambulans: argonautas noctu delatos conspicit: a qua de hospitem caede edocui: humanitatem uirginis experti sunt: ut uidimus in dictione Iafon.
- Oetha cum. ce. diphthongo & th. aspirato scribitur: mons est inter thessaliam & macedoniam famosus morte rogo & sepulchro Herculis. Estque teste Plinio li. xxv. naturalis historiae: hellebori herbae fertilis.
- Oetosyros cum. ce. diphthongo & y. graeco scribitur a graecis. Nam teste Herodoto in. iii. historiarum: dicitur lingua scythica Apollo.
- Oetus cum. ce. diphthongo & t. exili scribitur. nam apud graecos est diphthongus ex. omega. mega & i. unde ωιτος ab illis scribitur: sed a nobis Oetus traducitur: ut in. ii. horum comentario: li. uidimus. fuit frater Ephialis: & filius Alcei: pugnavitque cum diis in creta: ut dixit Salustius: unde ceteri campi dicti sunt.
- Oethyni prima cum. ce. diphthongo: sequens cum. th. aspirato & y. graeco scribitur: populi fuerunt iuxta pontum.
- Ogdous cum. g. ante. d. scribitur: fuit teste Diodoro siculo li. historiae. ii. aegypti rex: qui & Vohoreus cognominatus est: & memphim condidit: ut uidimus in dictione mephis.
- Ogygia secunda cum. y. graeco: penultima cum. i. latino scribitur: insula est: ut quidam ferunt phoenicium & syrii maris Sic quoque ab Ogygio rege in ea regnante cognominata: de qua Homerus in li. primo odyssae: *νηστον ες ογγυϊν οτρυνομεν*. Nam uoluit in ea postea regnum fuisse Calypso: ut in dictione Calypso uidimus.
- Ogygius eodem modo cum superiori dictione scribitur: fuit teste Seruio super Silenum Virgilii thebanorum rex: sub quo primum diluuium fuisse dixit Varro in plogo libri tertii de re rustica: quam longe antiquiore urbana ostendere conatur. Et fuisse tempus ait: quo rura colebant homines: nec ciuitates habebant. Et subdit. estque uetusissimum oppidum boetiae thebae: quod rex Ogygius aedificauit: pactis iam duobus milibus annorum & centum Sed ut diu Augustinus de ciuitate dei li. xviii. rettulit: temporibus inquit Ogygii regis: diluuium magnum factum est: non illud maximum: quo nulli homines euaserunt: nisi qui in arca fuerunt. Sed tamen maius: quod postea tempore deucalionis fuit
- Oideus cum. i. latino diuisa syllaba ab. o. scribitur. nam neque apud graecos est diphthongus: fuit filius antiphatis filii Melampi: dicente Homero in. xv. odyssae: *αντιφατης μεν ετικτεν οικληα μεγαθυμον*. Idem fuit pater Amphiarei argiui uatis.
- Oileus cum. i. latino diuisa syllaba ab. o. scribitur: ut de superiori dictione diximus. Non enim potest esse diphthongus: ut Virgilius in primo Vnius ob noxam & furias aiacis oilei. fuit locorum rex: & pater Aiacis Oilei.
- Olympus cum. y. graeco scribitur: quo nomine quattuor diuersos legimus montes. Vnus est inter thessaliam & macedoniam altissimus: dicente Lucano in. ii. Nubes excessit olympica: quam longe antiquiore urbana ostendere conatur. Et fuisse tempus ait: quo rura colebant homines: nec ciuitates habebant. Et subdit. estque uetusissimum oppidum boetiae thebae: quod rex Ogygius aedificauit: pactis iam duobus milibus annorum & centum Sed ut diu Augustinus de ciuitate dei li. xviii. rettulit: temporibus inquit Ogygii regis: diluuium magnum factum est: non illud maximum: quo nulli homines euaserunt: nisi qui in arca fuerunt. Sed tamen maius: quod postea tempore deucalionis fuit
- Oideus cum. i. latino diuisa syllaba ab. o. scribitur. nam neque apud graecos est diphthongus: fuit filius antiphatis filii Melampi: dicente Homero in. xv. odyssae: *αντιφατης μεν ετικτεν οικληα μεγαθυμον*. Idem fuit pater Amphiarei argiui uatis.
- Oileus cum. i. latino diuisa syllaba ab. o. scribitur: ut de superiori dictione diximus. Non enim potest esse diphthongus: ut Virgilius in primo Vnius ob noxam & furias aiacis oilei. fuit locorum rex: & pater Aiacis Oilei.
- Olympus cum. y. graeco scribitur: quo nomine quattuor diuersos legimus montes. Vnus est inter thessaliam & macedoniam altissimus: dicente Lucano in. ii. Nubes excessit olympica: quam longe antiquiore urbana ostendere conatur. Et fuisse tempus ait: quo rura colebant homines: nec ciuitates habebant. Et subdit. estque uetusissimum oppidum boetiae thebae: quod rex Ogygius aedificauit: pactis iam duobus milibus annorum & centum Sed ut diu Augustinus de ciuitate dei li. xviii. rettulit: temporibus inquit Ogygii regis: diluuium magnum factum est: non illud maximum: quo nulli homines euaserunt: nisi qui in arca fuerunt. Sed tamen maius: quod postea tempore deucalionis fuit
- Perpetuum nulla temeratus nube serenum.
Celsior exurgit pluuiis: auditque ruentes
Sub pedibus nimbos: & rauca tonitrua calcat:
- Olympias eodem modo atque. i. latino in penultima scribitur.
- Olympionices secunda cum. y. graeco: alia cum. i. latino: atque cum. c. exili scribitur: is dicitur qui in olympico certamine uicit: quasi olympiorum nices: id est uictor a *νικη*: quae est uictoria.
- Olor cum unico. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro histo. vi. thraeciae rex: qui filiam suam Hegephylen Melciadi duci atheniensium uxorem dedit. Est etiam olor auis alba: quae alio graeco nomine cynus dicitur.
- Olenos cum unico. l. & unico. n. scribitur: ciuitas est aetoliae: ut ostendit Homerus in. ii. iliados: iuxta quam aper ille calydonius occisus dicitur. Aliam ponit Iginus de astronomia poetica in boetia ciuitatem esse: sic quoque cognominatam ab Oleno Vulcani filio: de qua forte intellexit Seneca in troade: cum ait: Olenos tectis habitata raris. Quin & in ea Amalthea capram nutritam fuisse quae aasserunt: quae postea ad caelum tracta fertur: dicente Ouidio in. xvii. epistolae heroidum: Pleias & arctophylax oleniūque pecus. Et in li. fastorum. v. Nascitur oleniae signum pluuiiale capellae. Et inde olenius ut Flora ad Iunonem apud Ouidium in eodem. v. fastorum ait: Quod petis oleniis inquam mihi missus ab oris
Flos dabit: est hortus unicus ille meis.
- Olynthus cum. y. graeco & th. aspirato scribitur: fuit ciuitas sithoniae iuxta atticam: quae cum ab atheniensibus deficeret: & Philippo se dedisset: fuit demum ab atheniensibus euerfa.
- Ombrii cum. i. latino & c. exili scribitur: populi sunt iuxta illyricos: ex quorum locis teste Herodoto li. historiarum iii. capris & alpibus fluuii uersus boream in istrum cadunt.
- Omonyma cum. y. graeco scribitur: ea dicuntur quae solum idem nomen habent: hoc est non etiam rationem: & traducuntur aequiuoca.
- Omphatium cum. t. exili & i. latino scribitur: est genus uini certo artificio confectum: ut ostendit Plinius li. xiiii. naturalis historiae: & deriuatur ab *ομφαξ*: quod uuam significat acerbam.
- Onerager cum unico. n. scribitur: dicitur nostris asinus siluestris. Nam componitur ex *ονος*: quod est asinus: & *αγριος* siluester. de quo Virgilius in. iiii. georgicorum: Saepe etiam cursu timidos agitabis onagros.

- O chiston cū. ch. aspirato & i. latino: atq. t. exili scribitur: locus est teste Homero li. iliados. ii. i. finib⁹ thebag.
- O nescritus absq; aliqua aspiratione & i. latino ubiq; scribitur: fuit philosophus qdam: quem nonnulli æginensem dicunt. Demetri⁹ uero magnesi⁹ illū astypalensem fuisse dixit. fuit Diogenis discipulus. Et ut Xenophon cum Cyro: hic cum Alexandro militauit. Et ut ille Cyri pædiam: hic Alexandri scripsit initia: & ut ille Cyri: hic Alexandri pfectur laudes. Dicitur etiam stulus utriusq; q̄simillimus.
- O nyx cum. y. græco scribitur: genus est lapidis in similitudinē unguis. Nam onyx græce latine unguis dicitur: de quo Horatius in. iiii. carminum: Nardo uina mereberis nardi puus onyx eliciet caduz. Qui nūc sulphitiis accubat horreis. ubi Acro dixit: onyx metallum gēma simile: de quo ad unguenta odorata fiebat pua uasa Sed Lucanus de gēmis mihi locut⁹ uidet⁹: cum dixit ad luxum ostentandum: Totaq; effusus in aula Calcabatur onyx.
- O nytes cū. y. græco & t. exili scribitur: nomen est uiri pprium: qd̄ Donatus super. xii. aenei. Virgilii: aut gentile aut patronymicū putauit: se tamen gentem nescire fatetur. Sed Seruii magis sentētia placet: q̄ ppriū exili maui & deriuari puto ab onyx: ac forsitan onyces cū. c. exili primitus scriptum.
- O nomatopœia cum. t. exili & ce. diphthongo atq; i. latino scribitur: ē ὀνόματι id est nominis: ὄνομα fictio. Nam cum uocis cōfusæ nomen ad imitandū sonum effingimus: eiusmodi figuram facimus: ut ouū dicim⁹ balatuz: boum mugitū: equorū hinnitum: terribilis buccinæ sonitum tarantara. Ennius: At tuba terribili sonitu tarantara dixit. hæc etiam figura dicit⁹ turtur: grus: seropha: quæ nouiter comperire nobis raro cōceditur: græcis uero teste Quintiliano: inter maximas est habita uirtutes.
- O nophrius cum. ph. aspirato recte scribitur. nam descendit ab onos qui est asinus.
- O pheltius cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit uir troianus.
- O pheltes cum. t. exili scribitur: fuit nauta tyrrhenus: de quo Ouidius in. iii. metamorpho. Assumus en inquit fotiorum primus opheltes.
- O pites cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit uir argiuus: & ab Hectore in bello interfectus.
- O phelestes cum. t. exili scribitur: fuit uir troianus.
- O phis cum. i. latino scribitur: dicitur apud nos serpens. unde Cotta in arateis uersibus apud Cicronez in. ii. de natura deorum de serpente loquens inquit: Quem dare perhibent ophim cognomine græci.
- O phiuleus cū. i. latino & c. exili scribitur: deriuat⁹ ab ophis: & dicitur a nostris serpentarius: quem Serui⁹ sup. xi. aeneidos: Aesculapium esse dixit.
- O phiophagi eodem modo scribitur: & hi sunt q serpentes mandunt. Nam quod apud græcos phago: a nobis mando dicitur.
- O phiogenes cū. i. latino & unico. n. scribitur: dicunt⁹ serpentib⁹ geniti: quos dixit Plinius li. vii. naturalis histo. teste Erato pgameno circa hellepontū paruū genus hoium fuisse serpentū iē⁹ tractu leuare solitos: & manu imposta uenena leuare corpore. unde a serpentib⁹ genus traxisse dicebantur.
- O phites cū. i. latino & t. exili scribitur: est teste Plinio in. xxxvi. naturalis historia: genus marmoris maculas serpentinae detinētis: a qbus nomen ip̄um assumpsit.
- O pobalsamū cum unico. p. scribitur: & est succus balsami: ὀπρόσ enim græce latine succus dicitur. unde & p quocūq; odorifero unguento aliquando sumit⁹. Iuuenalis in. ii. satyra: Sed tamen unde Hæc emis hirsuto spirant opobalsama collo Quæ tibi?
- O ps cū. p. ante. s. scribitur: fuit filia Cæli ex Vesta: & soror: uxorq; Saturni. Quam ut refert Seruius in. xi. aenei: græci Rheam uocāt. Vnde latinā dictionē Ops nō græcam puto: & corripit. o. ut ops opis. Dicit etiā copia: sed in hac significatiōe nominatiu⁹ in frequēti usu nō est: nisi in cōpositiōe: sed tūc quoq; cōmunis ē generis ut hic & hæc & hoc inops huius inopis. uetustissimi tamē teste Capro: hic & hæc & hoc ops & cops. p. eo: q̄ ē opulētus & copiosus: qn̄ & p auxilio pferebant. Et Aduim quoq; de Hercule sic dicentē inducit: Quorū genitor fert esse ops gentibus. p opē ferens: & auxiliū gentib⁹. Terenti⁹ Iuno Lucina ser opez: serua me obsecro. Item in genitiuo apud Ouidiū de remediis legit⁹: Carminis & medicæ phoebe repertor opis. At opes in numero plurali p censu accipimus. Horatius in. iiii. carminum: Per damna per cedes ab ip̄o Ducit opes: aiūmq; ferro: de romano populo loquebatur.
- O pis cū. i. latino in noiatiuo nympha fuit: ac primā pducit: ut Opis ad æthereum pēnis auferet olympum. Virgilius in. xi. Velocem interea superis in sedib⁹ opim Compellabat. Est etiam opis teste Herodoto in primo historiae: ciuitas iuxta quam tigris pfluuit: & mare rubrum ingreditur.
- O psonium cū. p. ante. s. atq; i. latino scribitur: sic enim apud græcos ὀψώνιον scribitur: sed ex nostris. p. in. b. ob litterarū uicinitatem: nonnulli cōuertunt: quod sæpe fieri supra ostendimus. Et est q̄cqd̄ comedendo additur pani & uino. Ac secūdam eius syllabam uti græci: sic & nostri produciunt. Iuue. in satyra Atticus eximie Manubria cultellorum.
- Offea nō tamē his ulla unq; obsonia fiūt Rācidula. & sic uerbū obsono uel obsonor neutru uel deponens.
- O phthalmos cū. ph. aspiratis scribitur: dicit⁹ a nostris oculus: sed sic quoq; nō nisi i cōpositis qbusdā: & deriuat

tuus transcribitur: ut ophthalmia: quæ est oculi infirmitas. Et triophthalmus lapis: qui teste Plinio in ultimo naturalis historia: tres hominis oculos simul exprimit. & ægophthalmus lapis alius: qui caprinum oculum representat.

O pterus cum t. exili scribitur. est autem (ut Iuue. uideat uelle ostendere) auis cum inquit in satyra Atticæ eximie: apud quæ scilicet triphorum Sumine cum magno lepus atque aper ac epigardus: Et scythiæ uolucres: & phoenix opterus ingens.

Et getulus oryx hebeti lautissima ferro Cæditur.

Oreades cum unico. r. & absque diphthongo: nymphæ sunt sic quoque cognominatæ ab oreis id est montibus: quos inhabitare solebant.

Orestes absque aliqua aspiratione ab emadatisimis græcis semper scribitur: & ab oros quod apud nos est mons deriuatum nomen dicitur: atque ob magnitudinem illius: eiusmodi nomen sic quoque a poetis effectum: quæ instar montis fuisse dicitur. Vnde Solinus corpus eius inquit iussione oraculi apud taygetam montem iuentum est longitudinis cubitorum septem: quoque glibet pedem & semis geometrica ratione dicitur continere. Et fuit Orestes Agamemnonis regis mycenarum filius ex Clytemnestra coniuge: hic paruulus Hermionem Menelai patris: & Helenæ filiam desponsauit. Sed cum opera Clytemnestræ matris & Aegisthi adulteri pater Agamemnon a bello troiano quæ primū reuersus interficeret: quaritur hic similiter ab eisdem in mortem. Sed diligentia Electræ fororis a Strophilo phocensi clauis mycenis subtrahitur: & seruat. Aegisthi interi: & Clytemnestræ auxilio rapitur Hermione a Pyrrho Achillis filio. Sed cum creuisset Orestes tempore & opportunitate captata clam mycenas intrat: atque Aegisthus interemit: & matrem quæ crudelissimis poenis affecit: postquam illa iam simul cum Aegistho animam septem regnauit: ut elegantissime hæc omnia profecutus est Sophocles in Electra: atque Euripides. Sed de nimia crudelitate a ciuibus inculpatus Orestes: iudicium areopagitarum subire coactus est: a quo teste Cicerone in oratione pro Milone uariatis hominum sententiis non solum diuina: sed & sapientissime deæ sententia liberatus est. Interim interfecto Pyrrho: & recuperata Hermione: conscientia gestorum exagitatus: in insaniam & furias uersus: uidere sibi uidebatur matrem se ardentibus facibus: & serpentibus atris insequentem: dicente Virgilio in quarto æneidos:

Armatam facibus matrem & serpentibus atris

Cum fugit: ultricesque sedent in lumine diræ. Sed cum illi fidus: ac perpetuus esset comes Pylades: præfati Strophili filius: non passus est illum in insaniam persistere: quin opportuna disquireret medicamina. Itaque illum ad tauricam regionem in scythia ad Dianæ aram pro recuperanda sanitate conduxit: comitibus etiam (ut nonnulli asserunt) Hermione & Electra: ubi deæ ex humana carne sacra fiebant. Sed cum moris esset aduenas pro eiusmodi sacrificio captiuare: contigit ut & ipse pro re tali caperetur. Sed ab Iphigenia sorore recognitus: quæ ibidem sacerdos numini ministrabat: ut in ea dictione uidimus. liberatus etiam ab omni insaniam euasit. Cum quo Iphigenia ipsa ablato simulachro aufugit: & alia innumera sunt: quæ de illo poeta loquitur: ita ut dicat Iuuenalis: Scriptus & in tergo. nec dum finitus orestes. Præbebat enim materiam omnibus uolentibus aliqua scriptitare. Ob quod dixit Virgilius in æneidos: Scænis agitur orestes.

Orex cum unico. r. & x. consonante atque. i. latino scribitur: ponitur a græcis pro appetitione. At uero Iuuenalis latinum fecisse uidetur: & pro tromitu posuisse: quasi ab ore: & ex eo sit compositum. unde ait in satyra Credo pudiciam: Ducitur ante cibum rapidam factus irus orexim. & in satyra Atticus eximie: Hinc surgit orexis: Hinc stomacho bilis.

Orechades cum. ch. aspirato scribitur: insulae sunt oceanus septentrionalis ultra britaniam: & circa talem numero uiginti tres: quarum uiginti defertur: & tres coli nonnulli asserunt. Solinus tamen dixit illas hominibus uacare: & siluis: quin & herbis uinceis inhorrescere. Nonnullas uero dixit in herbidas: harenamque & steriles herbas detinentes.

Orchestra secunda cum. ch. aspirato: ultima cum. t. exili subsequente. r. scribitur: proprie locus est in theatro: uel amphitheatro: uel circo ubi saltabatur. Nam deriuatur ab ὄρχουσαι: quod est salto: ut Possidonius orchestram quatit alter. unde etiam ὄρχηστρία saltatrix dicitur. nam ut refert Liuius i. ii. bello punico: Cum ludii circenses Apollini celebrarentur: & Hannibal nuntiatum esset circa collinam urbi ingruere: omnes raptis armis concurrerunt. Reuersi postea cum piaculum formidarent: inueniunt saltatorem in circo senem quendam: qui cum interrogatus dixisset se non interrupisse saltationem: ductum est hoc prouerbum: Salua res est saltante sene. Sed ut plurimum pro toto theatro orchestra ponitur: ut Iuuenalis in satyra Et spes & ratio: Quæque reportandis posita est orchestra cathedris: id est theatrum. Suetonius in uita Neronis: Mediaque in orchestra frequente populo epulatus est. Vnde & nonnunquam pro loco eminentiori ponitur ab eodem Iuuenale: ut in tertia satyra: Aequales habitus illic similesque uidebis Orchestram & populum. Nam cum locus commodior ad spectandum pro senatoribus & maioribus prepararetur: ab ipsis saltationibus inspectis nomen assumpsisse uidetur.

Orechites cum. ch. aspirato & i. latino atque. t. exili scribitur: genus est oliuarum: quæ teste Seruio in secundo georgicorum: a græca etymologia: sed obscena id est a testiculis nomen assumpserunt. Nam ὄρχηστρος testes

dicuntur: quorum figuram retinent.

Orchomenus cum. ch. aspirato & c. absq; diphthongo scribitur: ciuitas est in boetia thessalia: contermina: in qua fons erat tribus charitibus seu gratis: & Veneri facer: ut testatur Iginus in astronomia poetica: & Seruius super primum aeneidos confirmauit. At hanc urbem Homerus in octauo iliados: innumera quotidie nauibus deferri dixit in oratione Achillis ad Vlyxem Aiacem & Phoenicem.

Orcus absq; aliqua aspiratione scribitur: cognomen est fluuii inferni: ab ὄρκος: quod est iuramentum deductum: eo q̄ per illum hoc est stygem paludem: a qua teste Homero profluit: iurabant dii: nec peierare licebat. Nam ut dixit Homerus in secundo iliados: fluuius est thessalia: qui ab inferna styge manat: & in peneum defluit quem nec peneus recipit: sed olei modo supernatatem breui spatio portatum abdicat: nec poenales aquas dirisque genitas argenteis suis misceri permittit: & subdit Homerus: huius fluuii apud deos sanctissimum iusiurandum esse.

Orichalcum secunda cum. i. latino: sequens cum. ch. aspirato: ultima cum. c. exili scribitur: dictio est ex auro & χρῆλακον: quod est aes composita. Sed. au. diphthongum conuertit in. o. breuem secundum antiquorum consuetudinem in quibusdam dictionibus: ut supra ostendimus in secundo horum commentariorum libro ubi de au. diphthongo tractauimus. Nam aurichalcum dicebatur: quod teste Seruio in duodecimo Virgilii apud maiores preciosus omnibus fuit metallis: ubi multa grata de illo rettulit: quae qui scire cupiet: ibi legere potuerit.

Orgia cum. i. latino scribitur: dicebantur Bacchi sacra: primū apud thracas ab Orpheo instituta: quae (ut aiunt) a solis mētruoſis celebrari statuit: ut eo potissimū tpe a uiuorum cōmixtione diuenteret: quod nō solū ē abominabile: sed perniciosum uiris. Sed deinde ut illarū obprobria tegerent: & a nō mēstruatis celebrari permissum fuit. Et teste Seruio super. iiii. aenei. orgia olim apud gracos oia sacra dicebant: quae admodū apud latinos cerimoniae. Quod Iuue. in satyra obseruasse uidet: ubi de sacris bonae deae: quae simili modo a solis mulieribus celebrabant: loquens inquit: Talia secreta coluerūt orgia tæda. Sed ut ait Seruius abusiue sacra Liberi orgia dicunt: uel ab ὄργη: quod est furio: & ὄργη furor: uel ab ὄρεσι: hoc ē a montibus i quibus agitabant: incedebātq; crinibus passis: & induta pellibus damarū: quae graece nebrodes appellantur. nam νεβροδὸς graece latine dama uocatur. Virgilius in. iiii. georgi. pictis incincta pellibus ambæ. idest pellibus damarum quae uarii sunt coloris: ibantque ut furis agitatae cum tibiis cymbalis & clamore. unde Maenades hoc est furiosae appellabantur: ut in ea dictione uidimus. nec fas erat adesse uiros: dicente Statio in achilleide.

Lex procul ire mares iterat praeccepta uerendus

Ductor: in accessumq; uiris indicitur antrum:

Nec satis est. stat sine dato metuenda sacerdos

Exploratq; aditus: ne quis temerator oberret

Agmine foemineo tacitus furrifit achilles.

Orion cum. i. latino scribitur: hunc dixit Hesiodus in theogonia fuisse Neptuni filium ex Euriale Minois filia. Aristonicus uero & Pindarus aliam illius genefim descriperunt dicentes: Hireum quendam senem fuisse: qui cum apud thebas: teste Aristonico parui cultor esset agelli: uel in insula chio: ut dixit Pindarus: & louem forte ac Mercurium hospitio excipisset: petiit ab his: ut sibi aliquid liberorum nascere. dicebat eniz se olim coniugem habuisse: ac illi promississe non recepturum aliam: optaret tamen filium pro haerede. Et ut hoc facilius impetrare posset: bouem eis imolauit: atque ad uescendū apposuit. Iuppiter uero & Mercurius post epulas: ab eo corium e boue detractum poposcerunt: atq; in illud quod fecerant urinae incluserunt. Et referente Ouidio: qui horum opinionem sequitur in. v. fastorum libro:

Tunc super iniecta texere madentia terra

Iamque decem menses: & puer ortus erat:

Hunc hireus quia sic genitus uocat uriona:

Perdidit antiquum littera prima sonum: ita ut iam Oriona dicamus. Est enim urina graeca dictio: quam illi ὄρυον dicunt. Sed deinde maxime exerefecit uenator magnus euasit. Quem sibi comitem Delia fecit. Et ut dixit Ouidius: Ille deae custos ille satelles erat: itaque uenandi artificio elatus: ausus est dicere nullū gigni posse animal: quod non ipse superaret: ob quod uolentibus diis emisit terra paruum animal: scorpionem scilicet a quo superatus occubuit: dicente Lucano libro nono: Ille scilicet scorpius minax nodis: & recto uerbere saeuus: Teste tulit caelo uicti decus orionis. Et dixit teste caelo: quia & Orion & ille scorpius ad caelum tracti fuerunt. Voluit hic pleiadibus uim inferre: ut in dictione pleiades ostendemus. Tentauit & similiter teste Callimacho Dianam uitare: ob quod ab ea sagittis confixum illum dixit. Idez Horatius libro carminum tertio: in quarta oda tetigisse uidetur: cum ait: Tentator orion Dianae uirginea domitus sagitta. Seruius uero aliam ab his: quae diximus fabulam super. x. aeneidos Virgilii librum rettulit: quae sane nobis satisfacere non potuit: ideo alios magis secuti sumus. & habet Orion primam & secundam quandoque breues: & quadoq; longas: ut in dictione Arion uidimus.

- Orithya secūda cū. i. latino: penultima cū. th. aspirato & diphthongo cōpacta ex. y. græco & i. latino scribitur fuit puella pulcherrima: & famosa filia Erithei athenarū regis: quā cū Boreas adamasset: & sibi coniugem dari postulare: nec impetrare ualisset: illā rapuit: & in thraciam secū detulit. Ex qua Zetū & Calaim filios pcreauit: ut p uera historia rettulit Eusebius in libro tēporum. Alia eodem nomine regina fuit amazonū: quæ Marpesiæ matri successit in regno: de qua Iustinus in. ii. epitomatum li. locutus fuit.
- Orithos cū. i. latino & th. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. v. ciuitas inter macedoniā & epirum iuxta quā (ut rettulit Seruius in. x. ænei.) nascit terebinthus arbor: de qua in sua dictiōe uidebim⁹. Ob qd Plinium dixisse puto in. xiii. naturalis histo. Terebinthus in macedonia breuis est arbor: atq; fruticosa. Et Seruium qui dixit orithos ciuitas est epi.
- Oryx cū. y. græco scribitur: de hoc Plinius i. ii. naturalis histo. inquit: oryge appellat ægyptus feram: quā in exortu ei⁹ cōtra flare & cōtueri tradit: ac uelut adorantē cōsterni. Idem in. viii. Solos oryges dixit cōtrario pilo uersi: hoc ē ad caput uerso: de quo Iuue. in satyra Atticus eximie: Et getulus oryx hebeti lautissima ferro.
- Ordeffus cum duplicato. s. scribitur: est teste Herodoto in. iii. histo. primus fluuiorum scythia: magnusq; & ab oriente profluens cum istro miscetur.
- Orodes sine aspiratiōe principii scribitur: nomen ē uiri pprū: de quo Virgi. in. x. æneidos meminit: & interpretari potest montanus. Nam ab ὄρος: quod est mons deriuatur.
- Oroetes cum. ce. diphthongo: ultima cū. t. exili scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarū. iii. uir persa & sardium præfectus: q Polycratem famiorū tyrānum dolo captum suspendit. Hic postea iussu Darii: & opera astuq; Bagei in sardis trucidatus est.
- Oromenius cum. i. latino scribitur: est teste Homero libro iliados. ii. ciuitas magnesiæ: Idemque Plinius in quarto naturalis historia confirmauit.
- Orphanus cū. ph. aspirato scribitur: & ē dictio græca: quā nōnulli pupillū interpretari dicunt. Alii uero iter eas differentiā ponūt: & pupillū eū esse dicunt: q caret qdem patre: sed nō præsidio paterno: cū tutore iuuetur Orphanus uero q caret patre: præsidioq; paterno: & summopere desideret illi⁹ opē: cū sine eo male heat.
- Orpheus cū. ph. aspirato & eu. diphthongo scribitur: ut Virgilius in Damone: Orpheus in siluis: fuit theologus: & poeta gente trax Oeagrii fluuii fili⁹. Alii dicūt Apollinis fuisse filiū ex musa Calliope. hic teste Herodoto siculo li. histo. v. doctrina melodiaq; ac poesi excessit oēs: quog; extet memoria: & suauitate cant⁹ præ cæteris clarus fuit: Idem citharā ab Apolline patre accepisse dicit a poetis: quā nuper ad similitudinē testudinis Mercurius confecerat: & Apollini dono dederat. Cuius modulatu & dulcedine non solum homines sed lapides & siluas in numerū se motare cogebat: dicite Ouidio in. iii. de arte: Saxa feratq; lyra mouit rhodopeius orpheus: Tartareosq; lacus trigeminūq; canem: & Virgilius i Dameta: Orpheaq; i medio posuit siluasq; sequētes. Nam mortua Eurydice uxore ad inferos pergens: ualuit eos cithara ad cōmiserationem defletere: ita ut uxorem sibi restituerēt. Sed ea iterum pdita: qā illam ante tempus cōtra datam legem aspexerat (ut elegantissime dixit Virgilius in. iiii. georgicog.)
- Septem illum totos perhibent ex ordine menses
- Rupe sub aerea deserti ad strymonis undam
- Fleuisse: & gelidis hæc euoluiffe sub antris
- Mulcentē tigres: & agentē carmine quercus. Et in eodē loco Nulla uenus: nulliq; aiūm flexerē hymenæi.
- Nam ab illo spretæ Cicones: quæ eū in uirū habere quærebāt inter orgyæ Bacchi: quæ ille idē ishuerat: eū penitus lacerarunt. Cuius caput cū in ocagriū fluuiū picctum esset: una cum cithara lesbūm puenit: qd eū serpens edere uellet: ab Apolline saxificatus dicit. Laertius uero Diogenes pro uera historia dixit illum a mulieribus discerptum: sed fulmine deperisse. Idq; epigrāma in macedonia scriptum ostendere: ubi a mulis sepultus dicitur: & ut ait Ouidius:
- Ille etiam thracum populis fuit auctor amorem
- In teneros transferre mares: citraq; iuuentam
- Aetatis breue uer: & primos carpere flores. Habeo hui⁹ antiq;ssimi poetæ hymnos ad deos fere oēs: habeo argonautica: sed non illius opus esse dixit Aristoteles. Ponit & nōnunq; adiectiue Orpheus: ut Martialis i primo: Quicqd in orphea rhodope spectasse teatro
- Dicitur: exhibuit cæsar arena tibi.
- Orsilochus cū. i. latino & unico. l. atq; ch. aspirato scribitur: fuit teste Homero li. iliados. v. fili⁹ Alpei fluminis q lato gurgite terrā interfuit pyliog: & magni populi princeps fuit. Nam Orsiloch⁹ genuit Diocē: Diocēus deus ipse geminos genuit Crethona: & Orsilochū: q gratificātes Agamēnoni Menelaoq; una cū illis aliisq; principibus ad troiā nauigarunt: & uno occubitori horæ momēto: quos (ut ipse ait) præstantissimos uiros: & in omni genere bellandi peritissimos: magnanimus Aeneas coram Agamēnone interemit.
- Ortygia secunda cum. y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: insula est in mari ægæo: quæ & alio nomine delos dicit. Sed ortygia cognominata Solino teste: qā in ea. primū uifa sunt conturnices: q; græci ortygias uocāt. Nos a sono uocis qualias dicim⁹. Sed de ortygia talē Serui⁹ super tertio æneidos Et Laetantius sup

primum thebaidos: fabulam rettulerunt. Postq̄ inquit Iuppiter Latonā uitiavit: eius & sororē nomine Asteriem uitiare conatus est: quæ miseratione numinū in auem conuersa fuit: quam nos coturnicē dicimus. At Iuppiter i aqlam se uertit: ut eā raperet. illa uero eadē miseratione numinū in lapidem cōuertit qui diu sub aquis latuit: sed supplicante Ioui Latona super aquas deferri cœpit. Interim cū Iuno Latonā grauidam perentiferet: imisso contra illā phytone serpente: p̄ omnē terram plecuta est: quæ tandē cū ad litora maris deuenisset: a sorore suscepta fuit: dicēte Ouidio li. vi. metamor. Errantē accepit: tunc cū leuis insula nabat se ortygia. In ea ergo insula peperit Latona Dianam: & Apollinē: a quibus delos est cognominata: ut i ea dictione uidimus. Nec passi sunt eam ap̄lius errare: sed illam teste Virgilio in. iii. aenei. Pius arquite nēs oras & litora circum Errantem mycone excelsa gyaroc; reuinxit: Immotāq; coli dedit: & contēnere uentos.

Ortygia eodē mō scripta: insula alia fuit circa siciliam ex opposito ad plemmyrium siciliæ fluuiū: de qua Virgilius circa finem tertii aenei. ait:

Sicano prætenta sinu iacet insula contra
Plemmyrium undosum: nomen dixere priores
Ortygiam: alpheum fama est huc elidis amnem
Occultas agisse uias subter mare: qui nunc

Ore aretusa tuo siculis confunditur undis. de quo in dictione aretusa satis uidimus.

Ortona cum. t. exili scribitur: urbs est pelignorum circa adriaticum pelagus.

Orthos cū. th. aspirato scribitur. & interpretatur a nostris rectus: nec nisi in cōpositione eo utimur.

Orthographia cū. th. aspiratis: atq; in penultima cū. i. latino scribitur: dici pot̄ a nostris recta scriptura. Nā cōponitur ex ὀρθός: & γραφία: quæ est scriptura. Quintilianus uero recte scribēdi sciētiā interpretatur.

Orthogonium cū. th. aspirato: & i. latino scribitur: dici pot̄ ad uerbū recti angulus. Nā cōponitur ex orthos: quod est rectum: & γωνίον angulus. Est enim figura habens rectos angulos.

Orthodoxus eodē modo scribitur: & latine rectæ opinionis aut fidei interpretatur. Nam ὀρθός: & gloriā: & existimatōem: siue opinionem & fidem: & sententiam designat.

Orthopeia cū. th. aspirato: & diuisis uocalibus scribitur: & p̄fertur: & teste Quintiliano dici pot̄ emendata cum suauitate uocū explanatio. Nam cōponitur ex orthos: quod est rectum: & ἔπος carmen.

Orthocorybantii secūda cū. th. aspirato: sequens cū. c. exili: sequens cum. y. græco: ultima cum. t. exili scribitur: sunt teste Herodoto in. iii. histo. libro: populi scythiæ: quæ est in asia.

Oscylla & græcam & latinā pot̄ etymologiam cōtinere: ut ostendit Seruius sup. ii. georgi. Nam ex os: quæ est facies: & cyllæ: quod est moueo cōponi dicunt: eo q̄ teste Virgilio: Oscylla ex alta suspendunt mollia pinu id est facies quasdam pictas p̄ funiculos: ut hinc inde moueri possint: & alta suspendebant pinu.

Osiris cū. i. latino utrobq; scribitur: & fuit secūdum poetas græcos: quos nostri sequuntur: Iouis filius ex Niobe filia Phoronei: licet eū ægyptium fuisse longo p̄cessu referat Diodorus græcus historicus li. historiæ primo. Hic ut græci & nostri affirmant: cum Phoroneo auo in argiuorū regno succederet: & per annos plures argiuus imperasset: Aegialeum fratrem regno achaiæ præfecit: ipse uero maioris gloriæ cupidine captus: ad ægyptios transfretauit: quos cum suo summiffisset imperio: Isidem Inachi filiam primum Io dictam: & ad ægyptios effugatam: matrimonio sibi copulauit. Qua deinde magistra ægyptii litteras didicere. Osiris similiter cum rudes eius loci homines multas res & homini q̄ maxime cōuenientes edoceret: diuinos ab illis est adeptus honores: dicente Tibullo:

Primus aratra manu solerti fecit osiris:
Et teneram ferro sollicitauit humum.
Primus inexpertæ commisit femina terræ:
Pomaq; non notis legit ab arboribus.

Hic docuit teneram palis adiungere uitem:

Hic uiridem dura cedere falce comam. Et alia plura: quæ idem poeta p̄sequitur. Sed tandē teste Callimacho

ægyptio historico: quæ secutus est Seneca in li. quæ de sacris ægyptiorū cōposuit: cū Osiris a Stityphoe ægypto uel (ut ait Seruius sup. vi. aenei.) a Typhone fratre occulte occisus & lamatus fuisset: & ab uxore Iside diu eius mēbra q̄rerent: nec iueniri possent: irascebatur ægyptios regina: & magnos quotidie i fletu p̄ruebat: dicente Luciano circa finem octauū: Nos in templa tuam romana recepimus isim:

Semideosq; canes & supra iubentia luctus.

Et quæ tu plangens hoīem testaris osirim. Sed tandē ad locū deueniens philas: iuxta syenē extremā ægypti p̄tem: cū laceratum illum cōperisset: in maximos p̄rupit luctus. Et illic ægyptiis placata: ob cōperta mēbra locum græce philas: hoc est latine amicas: teste Seruio sup. vi. aenei. nominauit: & ad illū sepeliendū se accinxit: locūq; cōperit: & elegit p̄ illius sepultura tutissimū: & transitū difficillimū: hoc est insulā abaton: quæ inaccessibilis interpretatur: eo q̄ sit in palude iuxta mēphim limosa: & papyris undiq; implicita: in hac illū sepeliri curauit: & paludem stygem: hoc est mærorē uocari uoluit. Nec illā trāsire: aut ad insulā quæuis posse accedere statuit: nisi certis diebus: & quibusdam prius lacris imbuti & initiati essent. Siquis forte i ea palude

deperisset: nec cadaver cōperiri posset: cētū ānis ut prafati ferunt auctores: illi sacra q̄dā officia soluebant
Quod Virgilius ipse tetigisse uidetur: cū in. vi. aenei. ait: Centum errant ānos: uolitantq; hęc litora circum
Sed cū deinde aegyptiis apparere cōpisset bos istar numinis: putauerūt illū Osirim esse: & ut deū adorare
cōeperunt. Et cōmutato nomine Apim illū uocauerūt: hoc est bouem. Sic eni bos eoz lingua apis uocatur.
Ouidius in. ii. de sine titulo: Et comes in pompa corniger apis erat. Nā teste Solino in collectaneis: & Pli. in
viii. naturalis historia: bos insignis ex iprouiso illis apparet: quē certo tēpore detinent: & adorāt. Et (ut nō
nulli ferunt) p̄ annū illū detinere consueuerūt: alii p̄ decēnium dixere. Deinde referentib; prafatis auctori
bus statuto die sacerdotes illū in sacro fonte submergunt. Mox alter nec sine publico luctu quārit. Nā do
nec alium inuenerint instar Isidis marent. Sed nō diu quārit. Quem cōpertum cētum antistes memphim
cū puerorū gregibus populoq; & omni musicoz genere prosequūtur: dicente Tibullo:

Te canit: atq; suum pubes miratur osirim

Barbara mēphitem plangere docta bouem. Et Ouidius in. viii. metamorpho. Nunq; q̄ satis quāsit; osiris:
Semp enim perdūt: semper & inueniūt. Quo sane inuento populus mira applaudens laticia: magna cū uo
ce salutat. Quod tetigit Iuuenalis in satyra quā incipit: Stemmata quid faciunt? cum ait:

Salue getulice: seu tu

Syllanus quocūq; alio de sanguine rarus

Ciuis & egregius patriæ contingis ouanti

Exclamare libat populus quod clamat osiri

Inuento. Quin & Plinio ac Solino referentib; ad motum: & stationē Apis aegyptii ipsi oīa mouent: & stant
delubra quib; succedit. aut incubat: mystice thalamos nomināt: dat omnia manifestātia de futuris. Illud ma
ximum si de consultiōtis manu cūbum capiat. deniq; auersatus Germanici Cæsaris dexteram pdidit ingruē
tia. Nec multo post Cæsar extinctus est. pueri & Apim gregatim sequētes uelut lymphatii futura præcinūt.
Bos illi ostenditur scēmina in āno semel: & ip̄a non absq; certis insignibus: quā atq; inuenta: & oblata ē sta
tim: eadem die neci datur. Apis naturale memphitici celebrant litatiōe paterā aureā: quam p̄iciunt in nili
statim gurgitē: sed cur etiam dictus fuerit Serapis: in ea dictione uidimus. Sane teste Seruio super. iii. aenei.
in Isidis sacris imitatio est inuenti Osiridis: quē ip̄a eius uxor dilaniatū a Typhone illius fratre per totū or
bem requisisse narratur. Sed ex alio capite Lactantius in primo diuinaruz institutionū Isidi sacra fuisse mō
strauit. Nam (ut ait) Isidis aegyptiæ sacra sunt: q̄a filium paruulum pdiderit: & inuenerit. Nam primo sacer
dotes eius de glabrato corpore pectora sua tūdunt: lamentanturq; sicut ip̄a: quā pdiderit natum fecerat.
deinde quasi inuentus puer pdicit: & in laticiam uertitur sicut ip̄a: quā pdiderit natum fecerat.
ii. histo. li. reliquerat Osiris filiū Horum nomine: quē (ut nōnulli ferunt) post patris mortē semel illū amisit
Vnde timēs ne id idem filio: quod olim patri contigisset: in mæstissimos prupit fletus: sed illo tandem inuē
to: maximam in laticia luctum cōuertit. Quod eius sacerdotes i illius sacris repræsētāt. De quib; locut; est
Iuue: quū ait in satyra Credo pudiciam: Plangentis populi currit derisor anubis. Erat autē romæ tēplum
Isidis iuxta cāpum martium: ut Iuu e. in eadem satyra ostendit: cum ait: Cōtra superstitionas romanas: si cā
dida iusserit lo. ii. Isis: quā olim in candidam uaccam fuerat commutata: anteq; in aegyptum aufugeret:

Ibit ad aegypti finem calidalsq; petitas

Ameroe portabit aquas: ut spargat in aedem

Isidis antiquo: quā p̄xima surgit ouili. i. campo martio. In quo septa quædam merant in speciē ouilis. Nā
loca erant tabulatis cōclusa: in qbus stans præfectus urbis: cum aliis urbis principibus: suffragia cōferre cō
fueuerat. Quare a poetis nōnunq; ouilia p̄ eiusmodi septis posita fuerunt: ut Lucanus in primo: Et miserā
maculauit ouilia romæ. Vtebanturq; etiā in sacris Isidis cymbalis qbusdā: quā aegyptio uocabulo sifra uo
cabant: qbus (ut nōnulli graues uiri asserunt) nunc puellæ florentinæ utuntur. His itaque (ut supra uidim;)
ad luctum populum incitabant. Vnde Iuuenalis uerba illius referens q̄ putabat esse deos: & peierabat in
quit in satyra Exemplo quodcūq; malo:

Decernet quodcūq; uolet de corpore nostro

Isis: & irato feriat mea lumina sifro:

Dum uel ego cæcus teneam: quos abnego nummos. At uero Laertius in proemio libri de uitis philoso
phorum refert ex philosophia aegyptia materiam principium fuisse: & Solem & Lunā esse deos: unū Osir
rim: alteram Isim appellatos. figurateq; illos loqui per cātarum & serpentem: accipitremque: & alia non
nulla animalia teste Maneto. Quod sane de serpente Iuuenalis pensit: ac non aliud intelligere uoluit: cū
dixit in satyra Credo pudiciam: Et mouisse caput uisa est argentea serpens Illius lachrymis. Et hoc ideo
quia subdit: Scilicet & tenui pepono corruptus osiris: idest uili pepone. Nam hic pepo peponis: & hic
peponus peponi declinatur. Et hęc de Osiride secundum græcos & latinis poetas dicta sufficiant. Dio
dorus uero siculus uarias & longas diuersarum nationum Osiris atque Isidis theologias rettulit: quas si
qs uidere cupit: apud illum uariis in libris sui operis legere poterit: nobis ea rettulisse sufficiat: quā ad poe
tarum nostrorum explanationem uenire possunt.

- Ossa cum duplicato. s. scribitur: mons est teste Solino in finibus thessaliae centaurorum stabulum cuius tanta pinorum copia: quae in flexione atque reflexione ramorum tonitru praesentetur: quod Lucanus in primo tetigit cum ait: *Ita tantus in aethera clamor:*
 Quantus piniferae boreas cum thracicus ossae
 Rupibus incubuit: curuato robore pressae
 Fit sonus: aut rursus redeuntis ad aethera siluae. Hunc Seneca dixit olympo olim fuisse coniunctum.
- Ostrea cum. t. exili scribitur: pisces quidam sunt intra conchas degentes: ut Ouidius in. v. fastorum: *Ostreaque in conchis tuta fuere suis.* Et Iuuenalis in quarta satyra: *Ostrea callebat primo deprehendere morfu.* Nec habet latinitas teste Seruio super primum georgicorum: proprium nomen animalis: quod neutri sit generis.
- Ostrum cum. t. exili scribitur: est purpura: sic quoque dicta ab ostrea: in qua sarpiscis comperit apud tyrum: ex cuius sanguine tingitur purpura.
- Ostracon absque aliquo aspiratioe scribitur: dicitur apud nos testa. Et inde ostracopos quem nos fictiarium uocamus.
- Ostracismus absque aliqua aspiratione: & cum. i. latino scribitur: & ab ostraco deriuatur. Nam cum apud athenienses aliqui ad arripiedam tyrannidem ob potentiam: uel popularem gratiam: uel aliam quamuis causam proximi uiderentur: obligabantur ex lege ciuis eius: de quo suspicabantur nomen testis inscribere: quod cum certum superasset numerum: illum quinquennio toto exulare iubebant: hocque ad debilitandas opes frangendamque potentiam audaciam: & frangenda illius hominis incrementa fanciuerant: ut testis est Diodorus in. xi. historiographiae libro. Et Demosthenes in oratione pro Ethesiphonte: & Aristoteles in politicis. Quam legem cum syracusii ab atheniensibus semel acciperent: & id nomen non testis: sed oliuae foliis inscriberent petalimum non ostracismum uocauerunt: hoc est a foliis: quae petala uocabantur.
- Otanes cum. t. exili scribitur: fuit uir nobilis persae: & unus ex his: qui cum Dario in Magum coniuarunt: ut uicimus in dictione Darius.
- Otricus cum. t. exili scribitur: hic teste Porphyrio super. iii. iliados libro: & Mygdonus fratres fuerunt Hecubae filii Cissei: & patruelus Polymnestoris: a quo otriadem patronymicum deductum puto.
- Otrides cum. t. exili & i. latio scribitur: patronymicum puto: deductum ab Otrio: de quo Virgilius Panthotrides.
- Othrys cum. th. aspirato & y. graeco: sequente. s. consonante scribitur: mons est thessaliae uersus meridiem ex opposito ad ossam dispositus: ut ostendit Herodotus in. vii. Et ut dixit Plinius in. iiii. naturalis historiae. li. patria fuit lapitharum. Vnde Virgilius in. vii. Descendunt centauri homolem othrymque niuaem.
- Oxia cum. i. latino scribitur: licet apud graecos sit diphthongus ei: sed abiecta. e. retinetur. i. producta: ut in similibus saepe diximus: dicitur a nostris acutus.
- Oxys cum. y. graeco scribitur: & dicitur similiter apud nos uelox citus acutus.
- Oxy cum. y. graeco absque finali. s. neutrum est: & id idem: quod superior dictio in masculino designat.
- Oxyschoenon secunda cum. y. graeco: penultima cum. ch. aspirato: & alpha. diphthongo scribitur: dicitur a nostris teste Plinio in. xxi. naturalis historiae. iuncus marinus. Nam coponit ex oxys quae acuta: & σκοινος funis: quasi acutus funiculus. Cuius plura genera ponit Plinius. unum quod oloschoenon uocat: quasi per totum siue aequaliter funis: quod ad uitalia utilissimum dicit: quia mollis est: & carnosus. Aliud dixit esse genus iunci trianguli: quem cyperum uocat: cum e. exili & y. graeco scriptum: quod est ωσόν per interpositionem scilicet unius. u. consonantis inter duo uocalia hiatus causa: ut supra in prima horum commentariorum libro uidimus: cuius prima est. omega. & naturaliter longa apud illos. Vnde & apud nos similiter producit. Iuuenalis in satyra *Credo pudicitiam inquit: Nisi se ceterum lustrauerit ouis: & inde ouatarica. i. falsa: quae corrupto uocabulo butarca dicitur.* Nam τάρικον falsum est.
- Ouis per pecude a graeco similiter trahit: quod est οισίη sicut in ouum hiatus causa interponimus inter duo uocalia u. consonantem. Et quia prima apud graecos continet. o. paruum: quod semper est breue: simili modo apud nostros prima semper corripit: ut Virgilius in bucolico: *Parcite oues nimium praecedere: non bene ripae Credit.* Et similiter ouo ouas uerbum: quod ab oue descendit prima breuiat: ut idem in primo georgicorum libro: *Omnis quam chorus & sotii comitentur ouantes.*
- Achynus cum. ch. aspirato & y. graeco scribitur: est siciliae promontorium uergens in austrum seu mauius ad meridianam plagam: & ab aeris crassitudine teste Seruio super. iii. aenei. cognominatum. Nam pachy graece latine pingue: & crassum interpretatur. huic propinqua est syracusa.
- Pactyas cum. c. & t. exilibus: atque y. graeco scribitur: fuit teste Herodoto li. historiographiae. primo: uilidius: quae sardis persuasit: ut a Ciro deficerent.
- Padia prima cum. alpha. diphthongo: sequens cum. i. latino scribitur. nam licet apud graecos sit in penultima. ei. diphthongus: a nostris tamen abiicit. e. & retinet. i. producta: & teste Gellio dicitur apud nos eruditionem institutionemque in bonas artes.
- Padaetus prima cum. alpha. diphthongo: ultima cum. t. exili scribitur: nomen fuit uiri proprium: sed nomen est compositum ex padia: quae est disciplina: & ἀρετή uirtus.

- P**ædagogus cū .æ. diphthongo scribitur: interpretaturq; apud nos pueri ductor. Nā τῷ αἰς a nostris puer tradit: & αἰγός ductor. & similiter oīa quæ ab ea dictione pæs deducūtur: cū .æ. diphthongo scribuntur: ut pædotriues. i. ludi litterarii præceptor.
- P**ædico cū .æ. diphthongo & .i. latino: atq; .e. exili scribitur: & similiter a τῷ αἰσ: qui est puer deducitur. Atq; apud nos puerarius interpretatur. is est: q; pueros ad libidinem affectatur.
- P**æan cū .æ. diphthongo: pprie haec est Apollinis: quæ in illi^o honore canitur: Virgilius in .vi. æneid. Latūq; choro pæana canētes. Et libro .ii. de arte amandi Ouidius:
Dicite io pæan: & io bis dicite pæan:
Decidit in casses præda petita meos. Et abusiue oīum deorū laus dicitur. unde Pindarus opus suum: quod & hoīum & deorum cōtinet laudes: pæana inscripsit. Ponitur etiā & pro ipso Apolline. unde & carminis no men tractum putant: & nunc quoq; a τῷ αἰσ: quod est serio deducitur: iuxta quod Iuuenalis in satyra Cre do pudiciam inquit:
Parce precor pæan: & tu depone sagittas.
Nil pueri faciunt: ipsam configite matrem:
Amphion clamat: sed pæan cōtrahit arcum. Nam cū primo phythone serpentem: q; matrem insequēbat sa gittis cōfecerit: fuit laudibus: & carminib; a populis sublimat^o: quæ (q; a feriendo & sagittatione causam assumpserūt) pæana sunt uocitata. Itaq; genus est pedis pæan: ex quo carmē cōficiēbat: q; duplex esse dicit^r. Nam aut cōstat ex lōga: quā tres breues subsequūtur: aut ex trib; breuib;: & lōga postrema. Quoꝝ alterū Aristoteles ipse principiis: atq; clausulis assignauit. Nāq; pedes & numeros uir ille clarissim^o nō i uersu mō uerū etiā soluta in oratiōe seruādos cōsueuit: & in scriptis suis dactylū & tribrachū reiecit: q̄si nimīū clatos pe des: & alti^o exaggeratā orationē reddētes. Rursusq; iābos & trocheos q̄si nimīū deßsos renuit. & pæana: ut dixim^o cōprobauit. Nec ab hoc pæanti^o .i. Philoctetes deducit: q̄suis sagittariæ artis fuerit pitissim^o: ut ostē dit Homer^o .i. i. iliados: ne sc̄ excellētia Apollinis deroget. Et ob hoc alio mō a græcis scribitur: uidelz cū .æ. diphthongo: & non cum .æ. quemadmodum quim pro Apolline: aut eius carmine accipitur: ut in ea dictio ne uidebimus.
- P**æon cū .æ. diphthongo scribitur. at uero græci alterū .e. post diphthongū: & ante ultimā interponūt: ac scri bunt pæon. fuit medicinæ artis pitissimus: quē Homerus in .v. iliados: dixit curasse Plutonem in celo gra uiter in terra ab Hercule uulneratū: appositis sc̄ uulneri mitigatoriis medicamentis. Ab hoc pæoniam her bam compertam: & cognominatam asserunt.
- P**æonia cū .æ. diphthongo & .i. latino scribitur: dudum fuit regio: ut ferūt ab herba pæonia (quæ in illa abūda bat) cognominata: postea a rege dicta emathia: & pæones populi: qui teste Herodoto .i. vii. histo. libro iuxta pangæū p̄ montorium emathia cōterminum ex latere septentrionis inhabitat: sed eam iam esse partem ma cedoniae dixit Iustinus in .vii.
- P**ægma cū .æ. diphthongo scribitur: dicitur a nostris ludus: nā descendit a τῷ αἰσ uerbo græco: qd̄ apud nos ē ludo: quo uocabulo usus est Plinius li. xxxiii. cū ait. G. princeps in circo pægma duxit: in quo fuere argenti pondo. cxxiiii. Iuue. similiter i satyra Crispini: Et pægma & pueros inde ad uelaria raptos. Nā cū ludis pue ri imiscerent: inde ad uelaria & loca tecta ac secretiora nōnunq; raptabant ad stuprū. Ponunt & nonnunq; pægmata p̄ ap̄theatris & locis ubi pægmata agitabant. Martialis li. primo: Hic ubi fidereus p̄pius uidet astra colossus. Et crescit media pægmata caesa iua. Et a pægma deducit pægnia p̄ diuisionē olim de .m. fa ctam in .n. & .i. quæ ludibria dicuntur.
- P**æstum cū .æ. diphthongo & .t. exili scribitur: oppidū est lucaniae tanta celi indulgentia redimitū: quāta iter alias delicias sufficit fructus quosdā bis i āno p̄ducere: de quo Virgi. i. iiii. georgicōꝝ: Biferiq; rosaria pæsti & Ouidius: Caltaq; pæstana uincat odore rosas.
- P**æganus cū unico .n. scribitur: dici pōt uillanus: hoc est in uilla natus. Nam cū iuxta fontem: q; græce τῷ γῆ di citur: uilla fieri cōsueuerit: deductum est uocabulū paganus. i. uillan^o. Iuue. i. satyra Quis numerare queat inquit: Citius falsum p̄ducere testem Cōtra paganum possis. Et Persius. Ipse semipaganus.
- P**ægus p̄ uilla a latinis scribitur: & p̄fertur: & a τῷ γῆ: qui est fons deducit: eo q; iuxta fontē uilla semper fieri cōsueuerat. Virgili^o li. georgi. iii. Præmiaq; ingentes pagos: & cōpita circum Theside posuere.
- P**ælastina secūda cū .æ. diphthongo penultima cū .t. exili & .i. latino scribitur: ē teste Plinio in .v. naturalis histo. puincia in syria arabia cōtermina: dictaq; est a philæstin urbe: quæ in eo est metropolis.
- P**æamedes cum unico .l. & .e. ante .d. scribitur: fuit Naupli cuboia regis filius: forma elegans & faciūdia: atque grandi aīo præditus: q; cum aliis græcōꝝ principibus uenisset ad troiam: Vlyxis fraude necatus fuit: ut ostē dit Virgilius in .ii. æneidos: & Plinius de illo in .vii. naturalis historiae ait.
- P**ælastra secūda cū .æ. diphthongo: ultima cum .t. exili scribitur: dici potest latine luctatio. Nam nudi palmis se homines depalmabant. Virgilius in .vi. æneidos: Pars in gramineis exercent membra palæstris. Itaq; com ponitur ex τῷ αἰσ: quod est iterum: & τῷ αἰσ serio: uel percutio: & ut testis est Serui^o super .iii. æneidos: pri mum apud athenienses: palæstre ludus compertus fuit.

Palæmon

Palæmon secūda cū .æ. diphthongo scribitur: nomen fuit marini dei p̄priū: qui latine Portunus est dictus: dicente Ouidio i. vi. fastorū: Quem nos portunū: sua lingua palæmona dicet. Et hoc ideo Seruio teste super v. aenei. quia portubus præesse dicebat. fuitq; Athamantis thebarū regis ex Inone filia Cadmi filius: cū quo mater præcipitē se dedit in mare. Vnde marinus ille deus euasit. Alius fuit Phinei regis arcadiæ filius ex cōiuge Sthenobæa. Alius fuit grāmatic⁹ ætatis Quintiliani: de quo i primo institutionū meminit cū ait: Alii tamen ex idoneis dūtaxat auctoribus octo grāmaticæ partes secuti sunt: ut Aristarchus. & ætate nostra Palæmon. de quo Iuuenalis in satyra Credo pudiciam meminit: cum ait: Odi Hanc ego: quæ repetit uoluitq; palæmonis artem.

Palisci cū unico. l. & .i. latino: atq; .c. exili scribitur: fuerunt duo fratres: ut est apud Macrobiū in saturnaliis Iouis filii & Thaliæ nymphæ. Serui⁹ uero super. ix. aenei. & Lactanti⁹ super. xii. thebaidos: dixerūt Aetnæ nymphæ. de quibus talē fabulā refert Macrobius: in sicilia fluius semetus est: iuxta hunc Thalia nympha a loue cōpressa metu Iunonis aptauit: ut sibi terra dehisceret. quod ubi factū est: & maturi partus tps aduenisset terra: reclusa est: & duo infantes ex utero Thaliæ progressi emerferunt: appellatiq; sūt Palisci a τῶν λίπ quod rursus: & hisco: uel quia post hiatū materni uteri: hiatu rursus terræ sint egressi. uel q̄a bis terra aperta sit in ingressu: scilicet nymphæ cū illis: & egressu q̄si iterū apparentes. Vnde ait Virgilius: Semetia circū Flumina pinguis: ubi & placabilis ara palisci. hoc est teste Seruio: quia humanis hostiis olim illis sacrificabatur. & mitioribus deinde inductis etiā placati sunt. Vel secūdū Macrobiū: quia si quis pro furto peierasset sine remedio necabatur in fluuiio.

Paliurus cū unico. l. & .i. latino scribitur: herba est spinosa & asperrima: de qua Virgilius meminit in bucolico: Carduus & spinis surgit paliurus acutis.

Pallas cū duplicato. l. scribitur: hanc dicūt poetæ Iouis filiam sine matre. Ita ut cū uideret Iuppiter Iunonē uxore nō ferentē filios: percussio sibi capite Palladem armatā misit: dicente Lucano i libro. ix. Hæc & pallas amat patrio: quæ uertice nata est. Et Ouidius libro fastorū. iii. An q̄a de capitis fert sine matre paterni Vertice cū clypeo profiluisse suo. hanc eandē Cicero libro de natura deorū. iii. belli fuisse inuentricē: ac principē dixit Ob qd' a nōnullis Bellona uocata fuit: soror scilicet & auriga Martis: dicente Statio: Regit atra iugales Sanguinea bellona manu: lōgaq; fatigat Cuspide. Nanq; toruā oculis: & armis insignē longāq; cū clypeo chry stallino ferre hastā: & pictum habuisse peplum dicūt poetæ. Quin & uirgo fingitur: & innupta: ut Virgili⁹ in. ii. aenei. Pars stupet innuptæ donū exitiale mineruæ. Sed cū ipsi uirgini Palladi Pallas Gigas Titani filius deorūq; inimicissimus Vel ut Cicero uoluit: eius pater uim inferre attētare: cum illa sua uirtute peremit. A quo (ut quidā asserūt) & ipsa Pallas postea dicta fuit. Nam primo quidē Tritonia dicebat: q̄a iuxta tritonidis paludem primitus cōperta dicitur: ut in dictione Titon late uidebimus. At uero græci omnes grāmatici: quibus magis adheres: a τῶν πάλλω uerbo græco dictā putāt: quod apud nos uibro interpretat: eo q̄ ha stam uibrare consueuerit: docueritq;. Fuit etiā cognominata Minerua: quasi uim ipsa minef: ut interpretatus est Balbus apud Ciceronem in. ii. de natura deorū. uel (ut alii nōnulli uolunt) q̄a sit ipsa minuēs neruos eo q̄ qui optimis artibus uerū laborē impendūt: uires corporis minuere dicant. Nā ipsa eadē sapiētiae dea & omniū artium inuentrix appellatur: eo q̄ teste Seruio super. ii. Virgilio æglogam: de capite Iouis est nata. Vnde lanifices: fullones: tinctorēs: testricesq; puellæ teste Ouidio libro fastorum. iii. eius festū religiose celebrabant. & subdit Ouidius:

Hanc cole: qui lefis maculas de uestibus aufers:

Hanc cole uelcribus: quisquis ahæna paras. Et idē in. iii. de sine titulo: Artifices in te uerte minerua manus. Ob quod seruius super tertiā æglogam: illi digitos consecratos: ut genua Misericordiae dixit. Sed cū nihil excellentius sit ingenio: quo uniuersa regunt: Et ipsa ex ingenio nata sit: illi etiā arces hoc est rerū sublimitates cōsecrari uoluerunt. Virgilius in Corydone: Pallas quas cōdidit arces Ipsa colat. Eius templū apud milesios teste Herodoto libro histo. primo: admirandum fuit: quod ab Aliatte uiro iniquo igne assumptū fuit. Apud quos ipsa Pallas Alifisia uocabatur.

Palladiū cum duplici. l. & .i. latino scribitur: atq; a Pallade deriuat: fuit in urbe troiana antiquissimū Palladis signū e ligno cōpactum: mouens oculos: atq; hastā: quā manu detinebat: ut dixit Seruius super. iii. aenei. Nā cū apud troiam in honorem Palladis arx: & in eius summo templū illi ædificaret cælo cecidit: & locū sibi in eo templo statuit: nōdū cooperta æde. moxq; ab Apolline datū fuit oraculū: eius ciuitatis futurū exitiū: si id simulachrum extra mœnia portaretur. Quod Ouidius in. vi. fastorum: eloquentissime profecutus est. Quo factum est: ut tempore belli troiani Vlyxes & Diomedes per cuniculos & cloacas arcē ipsam ascenderent: atq; occisis custodibus simulachrum ipsum asportarent. hoc cum postea finito bello Diomedes ipse obtineret: ut Seruius attestatur: & Virgilius pro parte tangit: ac Varro in libris de familiis romanis plenissime profecuit: & multis post casibus iactaretur: oraculo monitus iussus est palladiū troianis restituere. Quod cum implere cuperet: transeunti Aeneæ ad italiam illi offerre conatus est: quē cum sacrificantez uelato capite cōperisset: ne sacrificii ordinē irrumperet: alteri ex troianis obtulit: atq; Nautēs quidā illud accepit. Vnde Mineruæ ipsius sacra nō iulia gens habuit: sed nautarū. hinc Virgilius libro aenei. v. ait: Vnū

- tritoniam pallas Quē docuit. Alii eodē referente Seruio: dicūt a troianis tempore belli: intra structū parietē absconditum: & tempore belli Mithridatici cōpertum: atq; a Fimbria romano romam delatum: quod ab unico tantū sacerdote custodiri consuetum fuit. Vnde Lucanus: Tritoniam soli cui fas uidisse mineruam.
- P**allene cū duplicato. l. scribit: regio ē in litoribus macedoniae iuxta sithoniam & themopontū: ut ostēdit Herodorus libro histo. vii. in qua has esse ciuitates enarrat: Potidaea cum. t. exili & i. latino: & in penultima cū. a. diphthongo: Aphytiam cū. y. græco in secūda: & t. exili atq; i. latino in penultima: Neapolim: Aegam cū. a. diphthongo in prima: Therabū cum. th. aspirato: Scienā cū. c. exili & i. latino: Mendam & Sanā: hanc fuisse patriā Protei ostendit Virgilius in. iiii. georg. cū ait: Hic nunc æmathiæ portus patriamq; reuisit Pallenem. Nec de ciuitate pallene: quā esse in achaia Plinius in. iiii. naturalis histo. dixit intelligere potuit Virgilius: quia dixit æmathiæ. i. macedoniae portus: & nō achaia: quæ longe satis a macedonia distat.
- P**allogia cum. i. latino utrobique: & duplicato. l. post. i. & ante. o. scribit: dici potest reduplicatio. Nā cōponitur ex palim quod est iterum: & logia sermo.
- P**almyra cum. y. græco scribit: urbs fuit assyriæ: de qua Plinius in. v. naturalis historiae sic ait: palmyra urbs nobilis situ diuitis solo: & aquis amœnis uasto undiq; ambitu arenis includit agros. ac uelut terris exēpta a rerū natura priuata forte inter duo imperia summa romanorū parthorūq;: & prima in discordia semp.
- P**almyreni cum. y. græco in antepenultima scribitur: ciues sunt palmyræ.
- P**amphilus cum. i. latino scribitur: nomē est iuri propriū: quod interpretari libet totus amans. Nam πᾶν totū dicit: & φίλος amans: uel φίλος amicus. ita ut totus dicatur amicus. Quo nomine teste Quintiliano fuit pictor quidam eximius: qui multa ratione depinxit.
- P**amphylia secūda cum. y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: regio est minoris asiæ inter ciliciam & syriam. ab hac mare illi adiacens pamphylicum nominatur: atq; eadem litteratura scribitur.
- P**amisus cum. i. latino scribitur: est teste Herodoto in libro histo. vii. thessaliae fluius: unus ex quinque principibus: ut in dictione thessalia uidebimus.
- P**anatoliū secūda cū. a. diphthongo: sequēs cū. t. exili: penultima cū. i. latino scribit: ē teste Plinio in libro. iiii. naturalis histo. mons maxim⁹ in atolia: qd' ei⁹ dictionis cōpositio indicat. Nā pan totū & maximū designat.
- P**anætius secūda cum. a. diphthongo: penultima cum. t. exili: & i. latino scribitur: fuit stoicæ sectæ philosophus. Quem Cicero in libris officiorum est imitatus.
- P**andecta cum. c. & t. exilib⁹ scribitur: nomen est cōpositum a πᾶν: quod est totum: & participio eius uerbi ἀρχομαι: quod est capio: quasi omnia inter se comprehendens.
- P**andion cum. i. latino scribitur: fuit Erithei regis athenarum filius: cui successit in regno: quod quadraginta annis teste Eusebio tenuit. Vnde ait Martialis in primo: Quod nec cecropiæ dānent pandionis arces. Nec si leant nostri prætereantq; senes. hic cū adiutorio Terei regis Tracum fugit regē poti qui athenas obsederat in cuius meritum Pandion illi Prognē filiam uxorem dedit: ut ostendit Ouidius in. vi. metamorph. libro.
- P**anchaia cum. ch. aspirato & i. latino scribitur. regiuncula est sabæa in arabia: que tota arenosa est: & in qua arbores sponte natæ tus emittunt. Virgilius in. ii. georg. Totaq; turiferis panchaia pinguis arenis. Nam in primo dixerat: Solis est turea uirga sabæis.
- P**anagyris secūda cum. a. diphthongo: sequēs cum. y. græco scribit: erant solennitates: in quibus & dii & principes laudari consueuerant. Vnde & panagyricæ laudationes illæ uocant: quæ romanis imperatorib⁹ per annos dicebantur.
- P**angæum penultima cum. a. diphthongo scribit: est teste Plinio in. iiii. naturalis historiae: thraciæ p̄montorium bessis cōterminum: & macedoniae iunctum: ad cuius radices mestus defluit amnis. & addit Herodot⁹ libro. vii. fodinas argenti & auri in illo esse: atq; eius septentrionalē partē pæonas inhabitare. & (ut puto) circa montē regio pangæa: cum dicat Statius in. x. thebaidos: Procumbunt inarata diu pangæa iuueci. Et componitur ex pan quod est totum: & γᾶν terra.
- P**aionium cum. i. latino scribitur: loc⁹ est sacer teste Herodoto libro historiarum primo: in mycale ciuitate ioniae uersus arcton: ab ionibus Neptuno heliconio publice dicatus: unde nomen assumpsit.
- P**anticapes cum. t. & c. exilib⁹: atq; i. latino scribitur: fluius est scythiæ teste herodoto in. iiii. historiarum: quem quintum dicit esse ab istro: hoc est immediate post borystenem: cui ultimo cōmiscetur.
- P**antagia cum. t. exili & i. latino scribitur: dictio est composita ex græco & latino: hoc est panta: quod est omnia agitans. Nam fluius est siciliæ: qui teste Seruio super. iii. aeneidos: olim cum plenus incederet implebat sonitu pene totam siciliam. Ex quo quasi ubiq; sonitans dici uoluit. Sed postea cum Cereri quærenti filiam obstreperet: tacere est iussus numinis uoluntate.
- P**anselinos cum unico. l. præcedenti. e. uocali: & i. latino subsequente scribitur: & dicitur a nostris plenilunium: uel conuenientius duobus uerbis plena luna exponitur. Nam componitur ex pan quod est totum: & σελήνη: quæ est luna. deberetq; esse in penultima. e. sed ut seruetur uox græcæ dictionis (quæ tamen apud accuratos non habetur in usu) ponitur. i. uocalis.
- P**antefileæ secūda cum. t. exili: & e. uocali: sequens cum. i. latino scribitur: fuit amazonum regina: quæ Ori

thyæ successit in regno. & teste Iustino in.ii.epitomatum libro: contra græcos troianis fauens magnæ uirtutis bellicæ documenta monstrauit.

Pantomimus cum.t.exili &.i.latino scribitur:designat ad uerbum rerum omniū imitatore. Nam componitur a τῶντων. quod est omnium: & μιμοσ imitator: a uerbo μιμοσμαι: quod est imitor. Nā hi in scænis personas per singulorum actuum simulationes ostendebant. & ut refert Cassiodorus in epistolis suis: Cum primum in scenam pantomimus inuitatus aduenerit: assistunt consoni chori diuersis organis eruditi ille compositis signis quasi quibusdam litteris edocet contuentiū aspectus: per quod non scribendo id facit: quod scriptura declarauit. Quin & idem chorus Herculem designat: & Venerem scæminā præsentat: & marem regem facit: & militem senem reddit & iuuenem: ut in uno credas esse multos tam uaria imitatione discretos. Nec hoc tamen agitabant sine uariarū uestium cōmutatione: ut uarias hominū ætates & conditiones personarent. Quod Horatius ipse ostendit in libro epistolarū primo epistola.vi. cum ait:

Chlamydes lucullus (ut aiunt)

Si posset centum scænæ præbere rogatus.

Qui possum tot ait: tamen & quæram: & quot habebō

Mittam post pau lo. scribit sibi milia quinq;

Esse domi chlamydum: partem uel tolleret omnes.

Panthera cum.th.aspirato scribitur: nomen est animalis compositum ex pan quod est totaliter: & θηρη fera. nam animal ferum prorsus dicitur. & ut dixit plinius libro.viii.naturalis histo.in hyrcania: & in india abundant: minutis orbiculis super pictæ habentq; in candido breues macularum oculos. & sunt: qui tradant in armo pantheræ maculam similem lunæ esse cauatam pari modo cum ea.

Panthus cum.th.aspirato scribitur: fuit uir troianus ex primoribus urbis: ut ostendit Homerus in.iii.iliados: & per synæresim: ut apud græcos in ουσ diphth. profertur. Nam secundū integrorum regulam apud illos in ος definit: uidelicet τῶνθου: & in ου terminat genitiuum uidelicet τῶνθου. Quare & a nostris integrū declinat hic Panthous huius panthoi: & similiter per synæresim: ut apud illos sic τῶνθου τῶνθου. Sic apud nostros hic panthus huius panthi. Virgilius i.ii.aneidos: Panth⁹otriades arcis phœbiq; sacerdos. Et in eodem ponit uocatiuū in. u. cum ait: Quo res summa loco panthu? quā præhendimus arcem? Et puto illum fuisse filium Otrei fratris Hecubæ. & ratione iusticiæ: & consanguinitatis reginæ ad eiusmodi sacerdotium sublimatum fuisse.

Papæ cū.æ.diphthongo in ultima scribitur: aduerbium est admirandi: & deducitur a papas: qui est pater.

Papæus cum.æ.diphthongo in penultima scribitur: quo nomine teste Herodoto libro histori. iiii. uocatur Iuppiter apud scythas.

Papyrus cum.y.græco scribitur: dicitur a nostris iuncus: a nonnullis uero scirpus. Lucanus in.iiii. Conferitur bibula memphitis cymba papyro. Et inde papyraceus: ut per imaginem papyracæ crematus est.

Paphlagonia secunda cum.ph.aspirato: & penultima cum.i.latino scribitur: provincia est minoris asiæ: quæ teste Solino cytoro monte confurgit: ut in ea dictione uidimus. Est etiam insignis loco ueneto: a quo teste Cornelio nepote paphlagonem in italiam transfecit mox ueneti dicti sunt.

Paracitus absq; aliqua aspiratione: & cum.i.latino scribitur: quāq; potius.e. q̄.i. esse deberet: cū apud græcos eo in loco habeatur. h. quod in.e.nostrum uel.a. conuerti consueuit: sed ut eiusmodi dictiones græcæ apud nos sonus seruetur: ponitur .i. & dici potest acclamatus: uel aduocatus. Nam ex τῶντῶν præpositione componitur: quæ ad hic quoq; designat: & κλητος uocatus.

Paradisus cum.i.latino: sequente unico .f. scribitur. sane apud græcos penultima habet .ei. diphthongum: sed nos abiicientes.e.conseruamus.i.productam: & dici potest latine pomariū: dum pro horto confito pomis accipitur: ut late in dictione hortus explicauimus. Nam sunt horti olerum: & horti non olerū: sed arboribus confiti: & uoluptatis gratia comparati. Est itaq; olus quæq; herba: qua uescimur. & inde olitor ille dicitur: qui hortum olerum exercet. quem nonnulli hortulanum uocant.

Parasitus cū unico.r.& unico.f.atq;.i.latino &.t.exili scribitur: ille dicitur ad græcæ dictionis etymologiā: q̄ aliorū mensas & cibaria sequitur. Nā ex τῶντῶν componitur: quod hic quoq; iuxta significat: & σίτος: quod non solum frumentū: sed cibaria quæq; designat: hoc est teste Iuuenale in.iiii.satyra: Vt bona summa putet aliena uiuere quadra: id est mensa. Nam ut hoc quoq; consequi possit: omnia ad uoluptatē eius: cuius est tractus nidore culinæ primo loquitur: omnia deinde assentatur. omnia illius facta simul: ac dicta laudat. nihil repugnat. omnia suffert: ut Iuuenalis in eadez satyra: Si potes illa pati: quæ nec sarmentus iniquas Cæsaris ad mensas: nec uilis galba tulisset. Et (ut concludam) nihil uentris causa facere recusat: in quo summū bonū constituit & horum non parua erat copia in domibus principum. uerū & parasitus nōnunq; pro illo accipitur: qui simplicibus uerbis risum ab audientibus captat: ut idem Iuuenalis: Ad mensas quotiens parasit⁹ uenerit infans. & a parasito formatur parasitaster: qui quidem non paruus est parasitus (ut nōnulli putauerunt) sed imitator parasitorū. aliter enim non diceretur a comico parasitaster paruulus. Namq; huiusmodi diminutiua quæ terminantur in aster: imitationē potius: q̄ diminutionē significat: ut apud .M. Tullium p

- Vareno: Eurius hic noster antoniafter est. Et ad Atticum libro. xii. Omnino solet esse fuluiafter. i. Antonii Fuluii q; imitator.
- Parabola cum unico. l. scribitur: & secundum meram significantiam dictionū ualet dici iuxta sententiā. Nam componitur ex para: quod indicat iuxta: & ΒΟΥΛΗ sententiā: quasi rerum dissimilium comparatio. Vnde ait Quintilianus: Parabola (quam Cicero collationem uocat) longius res: quæ parentur repetere solet: ut tam fortiter perit apud hipponem Scipio: q; utiq; apud utinam Cato.
- Paradoxa cum. x. consonante scribitur: & a nonnullis iuxta sententiā interpretatur. ab aliquibus uero inopinabilia traducuntur. Nam utrumq; para: scilicet præter & iuxta designat: & doxa opinionem fidemq; & sententiā dicit. Vnde paradoxa Ciceronis electas sententiā interpretari possumus.
- Paragogon cum duplicata syllaba scribitur: habetq; accentum in antepenultima: & dici potest deriuatiuum ut florea rura campi; uirentes. quod satis crispa flexione deriuauit Horatius ab albo albicant: cum ait in primo carminum: Nec prata canis albicant pruinis.
- Paradigma cum. i. latino scribitur: dicitur a nostris exemplum dicti scilicet uel facti alicui: ut Virgilius in primo aeneidos: Antenor potuit mediis elapsus achiuis Illyricos penetrare sinus. & reliqua: & fieri consueuit modis tribus: ut a pari Virgilius in eodem libro: Ac ueluti magno in populo cum sæpe coorta est Seditio. & ea alia quæ sequuntur. A maiore ad minus: ut idem: Qualiter expressum uentis per nubila fulmen. A minore ad maius: ut idem: Si potuit manes arcessere coniugis orpheus Threicia frætus cithara fidibusq; canoris. i. instrumento inanimato. Ergo & multo magis ego pietate.
- Paralyticus tertia cum unico. l. & y. græco: penultima cum. t. exili & i. latino: ultima cum. c. exili scribitur denotat apud nos dissolutum. Nam a παραλυω descendit: quod est dissoluo. atq; eodem modo paralytis.
- Paranymphus cum. y. græco scribitur: dicitur ab Hieronymo: & quibusdam aliis doctissimis moderniorib; pronubus. ab antiquis uero auspex. Nam quia antiqui pro nuptiis celebrandis auspiciū capere solebant: qui præerat huic rei pro parte uiri a græcis paranymphus: a nostris auspex dicebatur. ut Lucanus: Contenta est auspice bruto. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Veniet cū signatoribus auspex. Plautus in Curculione: Vltro ibit nuptū: non manebit auspices. Et ut auspex p parte uiri Sic & pronuba pro pte mulieris adhibebat. Itaq; cū apud christianos auspicia mime capter: adhibet sacerdotes: q & pnubi a nostris uocat.
- Paradiastole cum. i. latino & t. exili scribitur: dici potest per dilationem. Nam tunc quoq; fieri dicimus cum rem nostra interpretatione dilatamus: atq; astutum sapientem uocamus: prodigum dicimus liberalem. temerarium fortem. & similia.
- Paragoge cum unico. r. scribitur: potest dici deductio: ut admittier pro admitti.
- Paronomasia eodem modo scribitur: dicitur a Cicerone agnominatio. Nam tunc quoq; fit cum aliquod nomen ex alio in significatione distante apte conficitur: ut Terentius: iam inceptio est non amantium: s; amētū. Similiter abire an obire te conuenit.
- Parasceute cum. c. exili: sequēte. e. absq; diphthongo scribitur: dici potest latine præparatio. Nā a παρασκεύω quod est præparo deriuatur.
- Parchylus cum. y. græco scribitur: fuit filius Merdyos filii Cyrii: & unus ex ducibus Xerxis: ut Herodotus libro historiarum. vii. ostendit.
- Paræcteni absq; aliqua aspiratione scribitur: sunt teste Herodoto libro historiarum primo: gentes in media.
- Parentesis cum. th. aspirato scribitur: dici potest a nostris interpositio. Nam cōponit ex para & en: quæ duo dicunt inter: & thesis positio. Virgilius i primo aenei. Hic tibi fabor eni quādo hæc te cura remordet) Lōgius & uolens fatorū arcana mouebo Bellū ingēs gerit italia: & in eodem libro ubi inquit: Aeneas (neq; enim patrius consistere mentem: Passus amor) rapidum ad naues præmittit achatem.
- Parnasus cum unico. f. scribitur a nobis: licet a poetis græcis non unq; duplicetur: & scribatur parnasus: sed sapius cum unico. f. uti nos consueuimus: mons est non thessalia: (ut nonnulli errantes asserunt) sed aonia: quæ alpestris est pars boetia: unde aonides sæpe musæ dictæ sunt: ut Iuuenalis: Cupidus siluarū aptusq; bibendis Fontibus aonidum. iuxta quem montem regiuncula est phocidos inter thebas: scilicet & athenas: dicente Ouidio in primo metamorpho. Separat aonias attæis phocis ab aruis Terra ferax. & subdit: Mons ibi uerticibus petit arduus astra duobus: Nomine parnasus superatq; cacumine nubes. Et Lucanus libro. v. ait: Parnasus gemino petit æthera colle. horum utiq; unus dicitur helicon: alter citheron: ut in suis dictionibus uidimus. Quin & helicon alio nomine cirrha cognominatus est: & citheron Nyfa. ē citheron Baccho facer non longe a thebis depressiorq; ac cirrha amplior: ut Lucanus in. v. Tu quoq; uix summā seductus ab æquore rupem Extuleras unoq; iugo parnase latebas. Helicon uero altior: & appollini cōsecratus. sub quo monte: ut dixit Plinius: oppidum est delphi clarissimum oraculo Appollinis: fonte castalio: & amne cephisio præterfluente delphos: ut in ea dictione uidimus. Quin & inter eos colles uallis est: quæ pyrene uocat.
- Paryfatis secunda cum. y. græco: sequens cum simplo. f. ultima cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Plu-

Parentesis

- tarcho Cyri filia: & Artaxerxis mater.
- P**armenides cum. i. latino scribitur: fuit philosophus patria heleates: cui Plato nobile opus de principiis rerum inscripsit. Quem Aristoteles arguere non ad mentem Platonis in libro primo de physico auditu conatur. hic (ut ferunt) primus terram globosam: ac rotundam dixit. fuit & alter Parmenides orator.
- P**aros absq; aspiratione scribitur: insula est una ex cycladibus: quæ candidissimū marmor gignit. A cuius candore dixit Virgilius in. ii. æneidos: Niueamq; paron. Ouidius in. iii. metamorph. Hæret ut e pario formatum marmore signum Spectat humi positus geminum ceu lumina sidus.
- P**ercemia secunda cum. æ. diphthongo: penultima cum. i. latino scribitur: dicitur a nostris prouerbium: ut Virgilius in Mœri: Lupi mœrim uidere priores.
- P**arrhasia cū duplicato. r. & secūda aspirato: atq; i. latino i penultima scribit: fuit arcadiæ nomē: Lycaonis patria. Vnde eius filia Calisto parrhasis a poetis dicit. Ouidius in. ii. metamorpho. Parrhasis erubuit. idem in xvii. epistolarum heroidum. Quæq; micat gelido parrhasis urfa polo. Comperitur etiā parrhasius parrhasia parrhasium: pro arcadicus arcadica arcadicum: ut Virgilius: Parrhasio dictū panos de monte lycei.
- P**arrhasius eodem modo: ut superior dictio scribitur: & substantiuū nomen est: ac proprium: fuit teste Plinio pictor sua ætate summus: hoc est quinta & nonagesima olympiade. Et (ut. xxxv. naturalis histo. rettulit) fuit ephesi natus. Hic (ut idē auctor profequitur) primus symmetria picturæ dedit: primus argutias: uultus elegantiam: capilli uetusto more confusi artificium in lineis extraneis palmam adeptus. quod rarum etiam in successu artis compertum est. Idem descendisse cum Zeuſide in certamen ab eodem auctore traditur: & cū Zeuſis detulisset uuas pictas tanto successu: ut in scanam aues aduolarent: ipse detulisse linteum auibus pictum traditur ita ueritate repræsentatis: ut Zeuſis alitum indicium timens afflagitaret: sed tandem remoto linteo: & offensa pictura: atq; intellecto errore palmam ingenio pudore Parrhasio concessit: quoniam ipse aues fecellisset: Parrhasius autem se artificem. Quod elegantissime Carolus arretinus noster tetigit in elegia ad Poggium de Mercurio Cyriaci: cū ait: relinque uacuū aliquantisper. At uero Quintilian⁹ in. xii. de institutione oratoria: non simul eos fuisse dixit: sed nō multum ætate distantes circa peloponnesia ambo tpa. Et ut subdit: cum Parrhasio sermo Socratis apud Xenophontem inuenitur. & ita omnia eum circūscriptisse rettulit: ut legum latorem illum uocatum fuisse affirmet: quia deorum atq; herou effigies quales ab eo traditæ: ceteri tanq; ita necesse sit sequuntur. Idem multa & admiranda pinxit: ut longo stilo in prænotato libro Plinius ipse recensuit. sed (ut ait) nemo illo insolentius usus fuit gloria artis. Nam se principē artis appellabat: & eam a se consummatam. super omnia Apollinis se radice ortum. & Herculem: qui est lindi talem a se pictum: qualem sape inquiete uidiſſet.
- P**arthia cum. th. aspirato & i. latino scribitur: hæc dudum pars fuerat orientalis scythiæ. Sed teste Iustino in primo & quadragesimo libris ex illis locis uenientes in assyriam exules: & illam occupantes de suo nomine parthiam uocauerunt. Nam (ut dixit) parthi lingua scythica dicuntur: qui apud nos exules uocantur. Estq; illis sermo ex scythico & medo cōmixtus. omnes equitare & sagittare magna industria docent liberos. auri & argenti nullus est: nisi in armis usus. singuli plures habent uxores. Nec illa delicta puniunt grauius adulterio. Ob quod sceminis non tantum cōmixtis uiris conuiuia interdicit: sed uirorum conspectum apertū prohibent. Quare dixit Macrobius in saturnalibus: Parthi cum concubinis non coniugibus conuiuia inuent: tanq; has in uulgus prodire & lasciuire deceat: illas non deceat. Vnde Lentulus apud Lucanum in. viii. adeo libidinosos dixit: ut reiecto pudore naturæ cum sororibus & filiis cōmiscantur. ait enim. Tot sceminis complexibus unum.
- Non laxat nox tota marem: iacere sorores
In fratrum thalamos: sacratq; pignora matrum. Hi pugnas admirabili ardore ineunt: sed diu pugnare nō ualentes in fugam uerſi uictoriam ex ipsa reportant: dicente Virgilio in. iii. georg. Fidentemq; fuga parthum: uerſisq; sagittis. unde pluries magna damna romanis intulere.
- P**arthenope cum. th. aspirato scribitur: fuit una ex sirenibus: ut in ea dictione uidebimus: a qua teste Plinio & Solino ciuitas campaniæ: quæ nunc neapolis uocatur cognominata fuit: quia eo in loco ubi constructa fuit tumulus eius fuerat parthenopes. Quo nomine Virgilius etiam uocitauit in. iiii. georg. cum ait: Illo uirgilinum me tempore dulcis alebat Parthenope. Sed neapolim hoc est nouam ciuitatem Augustus eam instaurans dici maluit. Et denotat parthenope uirginem apud nos. unde & parthenopæus deducitur: quod a Virgilio nomen proprium in. vi. ænei. ponitur cum ait: Hinc inelytus armis Parthenopæus.
- P**arthenopæus cum. th. aspirato scribitur de quo in præcedenti uidiſſimus dictione.
- P**arthenius cum. th. aspirato & i. latino scribitur: fluuius est paphlagonum: & teste Plinio in sexto carambi p montorio satis proximus. caditq; in pontum: ut Orpheus in argonautica: & Herodotus in libro historiarū ii. monstrauerunt. Est etiam parthenius mons arcadiæ (ut scribit Pomponius) a uirginibus: quæ illic uenari consueuerant sic quoq; cognominatus. Virgilius in gallo: Non me ulla uetabunt Frigora parthenios canibus circumdare saltus. Nam partheus græce uirgo latine dicitur.

- P**ascha cum. ch. aspirato scribitur: & græcum est uocabulum a $\pi\alpha\sigma\chi\alpha\mu\alpha\iota$ uerbo græco: quod latine est pa-
tior deductum: cum eo tempore & agnus & Christus passus fuerit. At hæbraice phase dicitur: qui est tran-
situs filiorum israel ex ægypto.
- P**asphyæ secunda cum unico. f. & y. græco scribitur: fuit Solis filia: & uxor Minois regis cretæ: materq; Ari-
adnes & Phedræ: atq; Minotauri: quem ex infami amore tauri progenuisse dicunt poetæ. De quo Virgili⁹
in sileno: Ouidius in primo de sine titulo: & in secundo de arte amandi: atq; in metamorphoseon libro .iiii.
plura scripsere.
- P**asithoa secunda cum unico. f. & i. latino: sequens cū. th. aspirato & o. uocali scribitur: fuit una ex nymphis
filia Oceani & Tethyos: ut dixit Hesiodus in theogonia.
- P**atella & patina absq; aspiratione scribuntur: & a græco uerbo: quod est $\pi\alpha\tau\tau\omega$: id est fingo nonnulli deri-
uari uolunt. Alii uero a $\pi\alpha\tau\epsilon\tau\epsilon\sigma$: quæ est latitudo deducunt. alia latina putat: & a pateo pates deriuari uo-
lunt. uas est latum & condiendis obsoniis aptum.
- P**atina cum. t. exili & i. latino scribitur: ut uidimus in præcedenti dictione: habetq; accentum in prima. eius
usus mirabiliter romæ creuit: ita ut dicat Plinius in .xxxv. naturalis histo. libro: Hos cum in una Aesopi tra-
gœdiarum histrionis patina atium diceremus sexcenta sextertia stetit: non dubito indignatos legentes.
At Vitellius in principatu suo decem talentis condidit patinam: cui faciendæ fornax in capis ædificata erat
quoniam eo peruenit luxuria: ut etiam fictilia pluris confiterent q̄ myrrhina.
Quare in domitiani dedecus Iuuenalis inquit:
Debetur magnus patinæ subitusq; prometheus
Argillam atq; rotam citius properare. sed ex hoc
Tempore iam Cæsar siguli tua castra sequantur.
- P**atera cum. t. exili scribitur: cum pro ciuitate ponitur lyciæ: habet accentum in prima. in hac sex mensibus an-
ni dabantur Apollinis responsa. Vnde lyciæ fortes dictæ sunt: ut uidimus in dictione lyciæ. Cum uero pro
uase ponitur: habet super penultima accentum ut Virgilius in georgicorum. ii. Hic laticis qualem pateris
libamus & auro.
- P**atizites absq; aliqua aspiratione: & cum. i. latino scribitur: fuit perfa magus: quæ Cambyfes apud perfas p̄-
fectam reliquerat. hic Smerdim fratrem suum similem Smerdi fratri Cambyfis perfarum regem declarauit
ut uidebimus in dictione Smerdis: & in dictione Praxalpes.
- P**aticus cum. c. & t. exilibus: atq; i. latino scribitur. sane hæc dictio & uerbū patior: a quo deriuatur originē
a græco quod est phatos traxerunt: quod cum. th. aspirato scribitur: & passionem perturbationemq; & pa-
tientiam denotat. Vnde pathiticus: id est passiuus cum secunda aspirata deducitur: a quo per syncopam nos
eam syllabam deducentes absq; aliqua aspiratione paticum dicimus. Quo Iuuenalis pro ea passione: qua
quis seipsum stuprari passus est: utitur: ut ille tenet speculum patici gestamen othonis. Nam (ut ait Sueton-
nius) Otho a prima adolescentia fuit prodigus: ac procax adeo: ut sæpe flagris obiurgaretur a patre. Dein-
de uero post patris mortem: libertinam aulicam gratiosam: quo efficacius se coleret: etiam diligere simula-
uit: quâuis anum ac pene decrepitam: per quâ insinuatus Neroni facile summū inter amicos locum tenuit
congruentia morum. quod initium fuit affectandi imperii: dicente Iuuenale: Cum te submoueant qui testa-
menta merentur Noctibus. in cælum quos euehit optima summi Nunc uia proccessus uetula: uesica beata:
id est diuitis. Et (ut pergit Suetonius) Vt uero quidam tradunt & consuetudine mutui stupri. Quod Iuue-
nalis tetigit: eum ait: patici Othonis. unde in satyra Neuole inquit: Nunq; paticus tibi deerit amicus. at uo-
ro post mortem Neronis: cum ab imperatore Galba speraret adoptari in filium: & prælatum sibi Pisonem
cerneret: curauit Galbam occidere & Pisonem atq; iperium occupare: quod diebus nonoginta nq; optinuit
Nam cum uittellio decertans: & tribus mediocribus præliis apud alpes citraq; placentiam uictor: nouissimo
maximoq; apud bebryacum fraude superatus. Bebryacum oppidum fuit inter Veronam & cremonā quæ
nunc dicitur Labina: Quo effectum fuit: ut unico ictu infra leuam pupillam seipsum occideret: trigesimo
octauo ætatis suæ anno. Hic teste Suetonio mundiciarum fuit pene muliebrum: & uulso corpore faciē quo-
tidie rasitare: ac pane madido linire consueuerat. & ut aiunt (inquit Suetonius) speculum semper secum ge-
stabat: etiam dum ciuile bellum contra Vitellium gereret: ut in eo quotidie se prospicere posset. Quod tan-
gens Iuuenalis contra molles: & effœminatōs sui temporis uiros inquit: Ille tenet speculum: scilicet in mo-
rem foeminae cum se pingit & ornat. & deriuatur a specio specis: quod non est in usu: a quo speculum: & per
syncopam amota syllaba. ci. euphoniae causa dicitur speculum. & subdit appositue Patici gestamen otho-
nis. diciturq; gestamen a gerendo. ut Virgilius in .iii. æneidos: Clypeum magni gestamen abantis. Et pergit
Iuuenalis ironice loquens in ipsius Othonis molliciem: Actoris arunci spoliū: hoc est erat ne id speculum
quod secum in ciuili bello gerebat Otho: forsitan ualida illa Turni rutulorum regis hasta: quæ spoliū fue-
rat Actoris arunci uiri fortissimi: ironice id esse affirmat. Nam (ut refert Virgilius in .xii.) cum se Turnus in
bello contra Aeneam armasset:
Exin quæ mediis ingenti annexa columnæ

- Aedibus astabat ualidam ui corripit hastam
 Actoris arunci spoliū: quassatq; tremement
 Vociferans nunc o nunq; frustrata uocatus
 Hasta meos. & reliqua: quæ prosequitur. Vnde poeta ille lepidissimus locum ironice accipit.
- P**atrees cum. t. exili & duplicato. e. scribitur: quin & pharees: qui teste herodoto libro historiarū primo populi erant achiuorum.
- P**atirampthes cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Herodoto in septimo uir persa: & Xerxis auriga.
- P**ausania cum. i. latino scribitur: & apud græcos in. f. terminatur: fuit lacedæmonius uir magnus: sed in omni genere uitæ uariis. & ut uirtutibus eluxit: sic uitis est obrutus. Nam isto duce teste Thucydide Mardonius Satrapes natione medus: & perfarū regis gener manu fortis & consilii plenus: cum ducentis milibus pedum: quos uiritim legerat: & uiginti equitū: haud ita magna manu græcia prorsus fugatus est: atq; in eo cecidit prælio. Qua uictoria elatus Paulania plurima peruerse agit. & cum cætera pari felicitate consecisset: adeo elatus est: ut in sui libidinem patriam prodere: & totam græciam perfarum regi summittere conaretur. In quibus cum deprehensus fuisset: & per adolescentem Argilium: quem ille amore uenereo amabat res perderetur: turpem mortem a suis subire coactus est. Alius fuit macedonius adolescens Cereftis filius: & ab Oreste inclytum genus trahens: qui cum semel malignitate cuiusdem a multis stupratus esset: nec uindictam a Philippo rege macedoniæ impetrare ualisset: qui rem quoq; ipsam ridere consueuerat: regē ipsum Philippum interemit. & ut multi ferunt consentiente ac uolente Olympiade regis uxore: & Alexandri magni genitrice: ut late omnia Iustinus in. ix. epitomatum libro profecutus est.
- P**edafus cum. e. absq; diphthongo: & unico. f. scribitur: fuit teste Homero in. vi. iliados Bucolionis maximi filiorum Laomedontis filius. Fuit etiam eodem nomine atq; eadem scriptura ciuitas in agro propinqua pylo uini abundantissima: & sub dominio Agamemnonis: ut idem poeta in. ix. iliados libro demonstrauit.
- P**edæus cum. æ. diphthongo in penultima scribitur a nostris: a græcis uero poetis nonnunq; inter. d. & diphthongum. æ. interponitur alterum a: & dicitur pedæus. Fuit teste Homero in. v. iliados: filius nothus Antenoris qui in bello troiano a Megephyllide interfectus fuit.
- P**egasus cum. e. absq; diphthongo: & unico. f. scribitur: equus fuit allatus natus ex sanguine Medusæ: qui ad montem parnaſum aduolans: cum terram ungula pedis effoderet: τῶν ὄντων: hoc est fontem produxit: a quo ipse pegasus cognominatus est. Cuius rei fabulam Ouidius in. iii. metamorphose. libro: Lucanus in. xi. Et Iginus in astronomia poetica descripserunt: quæ ab omnibus breuiter comprehensa talis est: Phorcus ex Cetho coniuge tres habuit filias eximia pulchritudinis: Euryalem Sthenionem: & Medusam omnium maiorem natu. Nonnulli addunt & quartam: uidelicet Scyllam. Has tenuisse dicit Pomponius Mela inſula gorgades in oceano æthiopico positas. Vnde & nos illas gorgones dictas putamus. Fingunt deinde poetæ: has ipsas sorores unicū tantum habuisse oculum: quo emergente casu singula: pro libito utebantur. Vnde & nonnulli putant sapientem quendam fuisse: cuius consilio singula regebantur. Et ulterius addunt poetæ: quod cum die quadam Medusa sola circa litora uagaretur: a Neptuno uisa: & amata fuit: qui illam fugientem profecutus est: donec iam fessa in templum refugit Palladis: in quo ardens deus illam compressit. Sed turbata Minerua (ne ignominia templi maneret inulta) crines ipsius Medusæ mutauit in angues: quia Neptuno per capillos maxime placuerat. fecitq; ut omnes Medusam aspicientes uerterentur in lapides. Quod ob stuporem admirandæ pulchritudinis fictum uoluit seruius. Hanc deinde dormientem Perseus Iouis & Danaes filius acceptis Mercurii tallaribus: cuiusq; falcato ense: & scuto Palladis chrystallino: per quod illam impune aspicere posset: uno ualidissimo ictu peremit. Ex cuius cruore mox fingitur natus pegasus allatus equus. Qui inde usq; ad heliconem collem peruolans: & pede humum fodiens: heliconem seu pegaseum fontem eduxit musis sacrum. Quod ideo fictum puto: quia cum perseus illam deuicerit: eius opibus fratrus: præclara multa peragit. Nam & Atlantem mauritaniam regem: & aphyricam totam subagit: græciâq; expugnauit. Ita q; sanguine: hoc est diuitiis Medusæ ei? fama usq; adeo creuerit: ut poetis græcis materiâ fabulandi præsterit.
- P**elamys cū unico. l. & i. græco scribitur: gen? est piscis: q (teste Plinio i. ix. naturalis histo.) mira celeritate adolescit & præcipue in poto ob multitudinē anniū dulces inferentiū aquas. cōsueuerūtq; in uasis saliri: ut etiâ ostendit Iuuenalis in satyra Et spes & ratio quū ait: Quod uocis præciū: siccus petasunculus & uas pelamydum.
- P**elagi cum. e. absq; diphthongo: & unico. l. scribitur: populi fuerunt: qui prius dicti sunt thessali: Et pelasgia quæ prius dicebatur thessalia: ut Aristotelis grāmatici glosula in Homerum exposuit.
- P**elasgus eodem modo scribitur: atq; etiam nomen uiri proprium fuit filiusq; Teudamantis: ut Homerus in ii. iliados ostendit.
- P**electronium cum unico. l. & absq; aliqua aspiratione & i. latino scribitur: fuit oppidum thessaliæ: de quo in dictione centauri uidimus.
- P**ella cum duplici. l. scribitur: ciuitas est in macedonia: ut dixit Liuius libro sexto de secundo bello punico: & in litore maris agai: ut ostendit Herodotus in. vii. Quam pomponius dixit maxime illustrari alumnis philippo & Alexandro eius filio. Nam in ea Alexander natus dicit. Vnde dixit Iuuenalis i satyra Omnib? i terris:

Vnus pellæo iuueni non sufficit orbis: id est Alexandro: qui deinde babylone morbo uinolentiæ (ut dixit So-
 linus quãq; alii ueneno affirmant) consumptus est. Philippus uero ægis a Pausania: cum spectatum ludos
 iret: iuxta theatrum occisus fuit: qui similiter pellæus a poetis est uocatus: ut Lucan⁹ in. x. Illic pellæi proles
 uesana philippi. & fuit pella ciuitas exigua: ut idem poeta ostendit: cū ait: Exigua secura fuit puincia pellæ.
Pellæus cū unico. l. scribitur: fuit Aecii regis & Aeginæ filius maritus Thetidis: & pater Achilles. de quo plura
 Ouidius in. xi. metamorphoseos persecutus est. Et a Pelæo pelides dictus est Achilles. Idem in. viii. epistola
 heroidum: Pelides utinam uitasset apollinis arcus.
Pelias cū unico. l. & i. latino scribitur: fuit Neptuni filius ex Tyro nympa filia Salmonei regis. hæc fuit uxor
 Crithei: cui Aesonem genuit patrem Iasonis. Sed timens Pelias Iasonem ex quodam oraculo respõso per-
 suasit illi: ut colchos pro aureo uelere pergeret: putans illum in ea expeditione deficere.
Pellex cum. e. absq; diphthongo: & duplicato. l. scribitur: nec græcum est (ut ostendimus: & multi asseruerunt)
 sed latinum. Apud antiquos uero Massurius iurisconsultus Paulo testante scribit libro memorabilem eã
 habitam quæ cum uxor non esset: cum aliquo tamen uiuebat: quam nunc uero nomine amicam paulo ho-
 nestiorem concubinam appellari. C. Flaccus libro de iure Papyriano scribit pellicem nunc uulgo uocari: q̃
 cum eo: cui uxor sit corpus miscet. Quosdam eam: quæ uxoris loco sine nuptiis in domo sit: quam græci
 πάλαιον uocant. Ego hos omnes uere sensisse & dixisse arbitror. Sed de hoc ammonendi uidemur: Pel-
 licem apud oratores & poetas eam demum haberi: quæ cum eo cui uxor est corpus miscet. Ita ut non uiri
 pellex: sed uxoris dicatur. Ouidius in primo metamorphoseon loquens de Iunone:
 Protinus exarsit nec tempora distulit iræ:
 Horificamq; oculis animoq; obiæcit herinnym
 Pellicis argolicæ: stimulosq; in pectore cæcos
 Condidit: & profugam per totum terruit orbem. Sic Iuno pellices suas semper prosequitur: quæ sibi uxori
 Iouem præripuerant. At uero Lilius in. xxxv. ab urbe libro: cum de Alexandro loqueretur qui Apellem di-
 lecta cõcubina donauit: & tunc celebs Alexander esset: maluit uocabulo græco uti: quã ueteri latino. Ita au-
 tem ait: nanq; cum dilectam sibi ex pellicibus suis præcipue nomine Campsacem undam pingi ob amira-
 tionem formæ ab Apelle iussisset. Quo fit ut opiner Curtium: & ceteros scriptores: cum de concubina cæ-
 libis hominis loquuntur: potius pallacem græcæ: q̃ pellicem latine dixisse. Quod si secus reperire contin-
 gat: culpa potius librariorum uitiatum fuisse puto: q̃ sic quoq; descriptum. Eodem modo Iustinu scripsit
 se reor: cum ait: anastasiã pallacem fuisse Cyri. Ita cum ad uirum referat non pellicem: sed pallacem poti⁹
 dixerit. Vnde Suetonius de Vespasiano loquens pallacarum nomine græco: non pellicem latino locutus e
 Et inde pallaciam fallaciam: & pallacem fallacem dictum puto. Virgilius in. iiii. georg. Verum ubi nulla fu-
 gam reperit pallacia uictus: In sese redit. Videtur etiam dici pellex non tantum: quæ iam pellex est: sed quæ
 olim fuit: ut Iuuenalis in. ii. satyra: Horrida quale facit residens in codice pellex. Nam horrida effecta expel-
 li domo consueuit. & misero codice seu sedili residens: dure lanam trahere ab egestate cogitur. & dicitur co-
 dex quasi caudex. Virgilius in. ii. georgicorū libro: Quin & caudicibus sectis: pro codicibus.
Pelion cum unico. l. & i. latino scribitur: mons est thessaliæ ab orientali parte: ut ostendit Herodotus in. vii. hi-
 storiarum libro: & Lucanus in. vi. In huius summitate maxima sunt pineta: reliquã uero partem quercus oc-
 cupat. de quo etiam Ouidius in. v. fastorum.
 Pelion æmonia: mons est obuersus in austros:
 Summa uirent pinu cætera quercus habet. In hoc habitauit Chiron. fuitq; in illo cõuiuũ Thetidis & Pelei.
Pelopidas cum unico. l. & i. latino scribitur: fuit thebanus filius uir magni animi industriaq; & consilii. Nam
 cum a quadam ciuium factione thebæ opprimerentur: & summas potestates illorum nõnulli gererent: alte-
 rius factionis principes partim interfecerunt: alios in exilium eiecerunt: inter quos Pelopidas pulsus patria
 carebat. Hi omnes scire athenas se contulerunt: qui cum patriam pro uiribus recuperare niterentur: & tem-
 pus rei gerendæ cum his: qui thebis idem sentiebant iussum esset: duodecim coierunt adolescentuli ex his:
 qui exilio erant multati: quorū Pelopidas princeps erat. Qua paucitate percussa est non solū aduersarioꝝ
 factio: sed lacedæmoniorum potentia. hi cum athenis interdii exissent: ut uesperascente die thebas possent
 peruenire: cum canibus exierunt uenatricibus ratia: ferentes uestitu agresti. Qui cum tempore ipso: quo
 studuerant peruenissent: domum Charonis deuenerunt: a quo & tempus & dies statutus fuerat. Nã eo die
 quin nunciatum esset auribus magistratuũ thebanorum exules in urbem uenisse. Sed illi uino epulisq; de-
 diti usq; adeo despexerunt: ut ne quærere quidem de tanta re laborarint. Quin & uni ex magistratibus ex
 athenis allata fuit epistola: in qua omnia de profectioe exulum perscripta erant: quæ cui iam accubanti in
 conuiuio esset reddita: sicut erat signata sub puluinum subiciens: in crastinum inquit differo res seueras.
 At illi omnes cum iam nox processisset: uinolenti ab ipsis exulibus diuce Pelopida sunt intercepti: & thebæ
 patria liberata. Sed hæc & reliqua omnia Plutharcus in eius uita: & nõnulli alii persecuti sunt. Quæ qui le-
 gere uoluerit locum noscat: ubi legere possit.

elorus cum unico. l. scribitur: mons est sicilia ad italiã uergens: a qua teste Martiano intermedio fretu mille quingentis passibus separatur. Et a peloro gubernatore nauis Hannibalis ibidem sepulto cognominatus dicitur a Salustio in Valerio de temeritate. Quod feruius super. iiii. aneidos confirmare uoluit: dicens se legisse ante illum pelorum dictum esse.

elops cum unico. l. scribitur: fuit Tantalus regis phrygum filius. Cuius pater cum deorum diuinitatem tentare uellet: caesum filium comedendū illis apposuit: a cuius esu cum ceteri se abstinent: sola Ceres gustauit: & illius humerū comedit. Sed cū cōuenienti poena Iuppiter Tantalū demulcasset: uoluissetq; Pelopem reuocare ad uitam: eburneū illi humerū infixit. Quod tangens Virgilius in. iii. georg. inquit: Humeroq; pelops insignis eburno. Hic idem cum in græci regionibus deinde regnaret: peloponnesum cherronefon a se nominauit. Quin & deinde pisas in tuscia cōdidisse nōnulli affirmant Virgilium inducentes: qui ait in. x. aneidos: hos parere iubent alpheæ ab origine pisæ: Vrbs hetrusca solo. Alii uero non pisam tuscia: sed alpheam illum condidisse uolunt. a qua hoc est ab eius colonis: & ea quæ est in tuscia originem traxit. & a Pelope pelopeia pro fabula pelopis a luuenale deducitur in satyra: quæ incipit Et spes & ratio: cum ait: Præfectos Pelopeia facit philomena tribunos. Nam cum poeta pauperes & imponetes eiusmodi intactas fabulas donassent Paridi Pantomimo: qui potentissimus in palatio Domitiani euaserat: & ille pro suis ostenderet: largiebatur illis in recōpensam tribunatus & præfecturas.

eloponnesus cum simplō. l. atq; simplō. p. & simplō. f. quin & duplicato. n. scribitur: regio est teste Plinio in. iiii. naturalis histo. pene insula: haud ulli terræ nobilitate possferenda: inter duo maria ægæum & ioniu: platanii folio similis. Et ut in priori dictione uidimus: a Pelope rege denominata: cuius indicium notū est. Nam dicitur quasi Pelopis πῆλοπος: id est insula. Vel ut alii uolunt πῆλοπον: id est denominatorū a Pelope: πῆλος insula. Et ut ipse Plinius rettulit propter angulosos recessus circuitus quingentorū sexaginta trium miliū passuum colligitur. Quin ut infra idem colligit de arcadia tractans: Peloponneso inquit in longitudinem promontorio maleæ ad oppidum rhegium corinthiaci sinus cētū octuaginta miliaribus patet. At in transuersum ab idile in epidaurum centum uiginti. Ab olympia argas per arcadiam nouem & quinquaginta. Ab eodem loco ad philonta: dicta mensura est. Et ut uidimus in dictione isthmus: In ea strictura: quæ cherronefon efficit: ciuitas est corinthi medio interuallo colli applicata. Sed has ipsas angustias (ut ipse rettulit Plinius) perfodere nauigabili alueo tetauere Demetrius rex. Cæsar dictator: Caius princeps: Domitius Nero infauso (ut omnium exitu patuit) incepto.

elufium cum unico. l. & cum unico. f. atq; i. latino scribitur: unum est ex hostiis nili uersus asiam & arabiam quā ab ægypto determinat. Iuxta quod eiusdem nominis stat ciuitas: ut ostendit Plinius nepos in uita. M. Antonii. & Pomponius in primo inquit: Alexandria aphrica est contermina: pelufium arabia. Nec longe a pelusio cassius mons est: & delubrū Iouis Cassii. Atq; teste Solino ostracina locus Pompeii magni sepulchro inclutus. Inde etiam idumæa incipit palmis opima. deinde ioppe: ut in ea dictione uidimus. Iuxta pelufium etiam teste Seruio optima lens nascitur. Quare catexochen dixit Virgilius in primo georg. Nec pelusiaca curam aspernabere lentis.

Peneus absq; aliqua diphthongo a nostris scribitur. græci uero in penultima habent ei: cuius nos. i. abiicietes ipsam. e. productam retinemus. Est thessalia fluuius: qui ex una parte pindi iuxta gomphros nascitur. Et ut ait Plinius in. iiii. naturalis historia: Interq; ossam & olympum nemorosa conualle defluens quingentis stadiis dimidio eius spatii nauigabilis: in eo cursu tempe uocant: quinq; milia passuum longitudinem ultra uisum hominis attollentibus se dextra leuaq; leniter connexis iugis intus sua luce uiridante. Hac labitur peneus uiridis calculo: amœnus circa ripas gramine: canorus auium concentu. arripit amnem orcon nec recipit: sed olei modo supernatantem (ut dictum est ab Homero) breui spacio portatū: abdicat pœnales aquas dirisq; genitas argenteis suis misceri recufans. de quo uidimus in dictione orcus.

Peneleus cum unico. l. scribitur: fuit teste Homero in. ii. iliados: unus ex quinq; boetiorum ducibus: qui ad troiam uenerunt.

Pentarchus cum. t. exili & th. aspirato scribitur: is dicitur qui quinq; uiris præest. Nam dicitur composita est ex pente: quod est quinq; & archos princeps.

Pentacontarchus sola ultima aspiratur. & is dicitur: qui quinquaginta præest. Nam πεντήκοντα quinquaginta dicuntur: & archos princeps.

Pentecoste absq; aliqua aspiratione scribitur: nomen est deriuatum a πεντήκοντα: quæ sunt quinquaginta & πεντηκός: facitq; in genituo huius pentecostes.

Pentateuchus cum. t. exili utrobique: & ch. aspirato in fine scribitur: liber est quinq; uoluminum. Nam πέντε quinq; & τεύχος uolumen dicitur.

Pentathlum penultima cū. t. exili: ultimo cū. th. aspirato scribitur. & cōponitur ex pente: quod est quinq; & ἀθλον exercitamentū. Nā teste Festo genus erat exercitationis in his quinq; artib; iactu disci: cursu saltu iaculatione & luctatione. Dixitq; apud nos uocari quinq; artium. & apud Liniū ipsos athletas quinq; artium traduxere. Alii uero dixere quinquaginta esse quinq; dierū exercitia Mineruæ cōsecrata: in cuius sollemnibus

- habebantur dicente Ouidio in libro fastorum:
 Vna dies media est: & fiunt sacra mineruæ:
 Nominaq; adiunctis quinque diebus habent. Nec in his solum: quæ dixit Festus: sed etiam in aliis quibusdam
 artibus: ut etiam poetica & oratoria secundum ea: quæ uidimus in dictione Mausolus. iuxta quod loqui
 uidetur Iuuenalis in satyra Omnibus in terris cum ait:
 Eloquium ac famam demosthenis ac ciceronis
 Incipit optare: & totis quinquatribus optat
 Quisquis adhuc uno partam colit asse mineruâ. Celebranturq; tesse Festo post quintum diem iduum mensis.
Pentheus cum. th. aspirato scribitur: & deducitur a πένθος: quod est luctus. Nā fuit teste Ouidio i. iii. metamorpho
 seos: filius Echionis ex Agaue coniuge filia Cadmi: quæ cum Liberi patris sacra aspernaret: ira numinis a matre &
 sorore in furiam seu maniam uersis laceratus fuit. Factusq; regulariter accusatiuum more græco in ea: sicut etiam in um regit
 Silius in secundo thebaidos: Pentheumq; trahens nondum te prahendimus æquo Bacche genu. At uocati
 uum semper ab auctoribus Pentheu positum cõperi. Horatius in primo sermouum: pentheu rector thebas.
Penthylus cum. th. aspirato: & y. græco: atq; duplicato. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ. vi. s.
 lius Demonii: qui ex papho naues duodecim in adiutorium Xerxis eduxit: quas apud sepiam exorta tempestate
 amisit. Ipse uero captus plura de exercitu Xerxis græcos edocuit.
Pereope cum. c. exili scribitur: ciuitas erat teste Homero iuxta pontum: quæ troianis auxilia misit.
Pergæa cum. æ. diphthongo in penultima scribitur: fuit tede Pomponio in primo: Dianæ cognomen: a per
 ga oppido pamphylia acceptum: in quo memorabile templum habuit.
Periander cum. i. latino scribitur: fuit corinthius tyrannus ex heraclidæ gæte patre Cypselo. Hic Lyfidem duxit uxo
 rem: quæ Melissa appellabatur. ex qua cum duos filios succapisset Cypselum & Lycophronem: caluiniis pellicum ob
 temperas: eam pregnante calcibus interemit. puerumq; Lycophronem matri iusta soluente abdicauit. atq; in corey
 ra agi præcipit: quæ postea coreyres teste Herodoto libro historiæ. iiii. interfecerunt. Quo audito Periaander
 mærore cõfectus: obiit annos natus fere octuaginta: postq; tyrannidem exercuerat annis quadraginta. Hic Aristoteles
 dixit fuisse unum ex septem sapientibus græcæ. Plato negauit. Sed aliter philosophum: aliter tyrannum esse dixit.
Periarchon ultima cum. ch. aspirato scribitur: diciturq; latine de principiis. Nā περί προpositio dicitur de: &
 αρχων principiis: licet genitiui sit casus: qui ablatiuo carent: pro quo & genitiuum ponunt.
Peribolus cum. i. latino: & unico. l. scribitur: dici potest circuitus a περί βολα: quod est circumeo.
Perides cum. i. latino & c. exili scribitur: fuit atheniensium dux inelytus: philosophusq; & orator insignis: atq;
 Anaxagoræ discipulus. Rex itq; temp. atheniensium quadraginta annis mira prudentia. De quo late Iulius
 nus in tertio suorum epitomatum libro est profecutus.
Perilymenes secunda cum. i. latino: sequens cum. t. exili & y. græco scribitur: fuit teste Homero in. xi. odyssæ
 filius Nelei: & frater Nestoris.
Periodus cum. i. latino scribitur: & componitur ex peri: quæ in compositione nonnunquam dicitur circū: & hodos:
 quæ est uia. Vnde nonnunquam interpretatur circuitus: aliquando ambitus: quandoq; comprehensio: nonnunquam
 circumscriptio: atq; etiam quandoq; continuatio: a nonnullis amfractus: a quibusdam etiam terminus ponit.
Perihermenias secunda & penultima cum. i. latiuo: tertia cum aspiratione scribitur. quæq; sunt apud græcos
 dictiones duæ: & non una composita. & inscriptio est subtilissimi cuiusdam Aristotelis libri in dialectica sa
 cultrate: quæ latine significat de interpretatione. Nam peri præpositio cum genitiuo pro ablatiuo: quo ca
 rent græci dicitur de: & hermenias interpretatione.
Percosius secunda cum. c. exili: sequens cum. f. & i. latino scribitur: fuit teste Homero in secundo iliados: troianorum ami
 cus: longe omnium doctissimus scientia diuinandi futura. Cuius filii fuerunt Adrastus & Amphius: quos neq; ad
 miranda patris doctrina (ut dixit Homerus) neq; paternæ sollicitudine subtrahere a morte potuit: cum eos reti
 nere conaretur: ne ad troianum bellum: ubi morituri erant: proficiscerentur. Illi enim (nam sic misera necessi
 tas fati trahebat) nec parere imperio: nec credere consilio senis totiens monentis uoluerunt.
Periphrasa cum. i. latino & unico. l. scribitur: dici potest supplementum. Id enim περίφρασα designat. Et est figura
 cum aliqua particula in metro: uel etiam in eleganti prosa non propter sensum modo: qui absq; illa integer
 staret: sed propter metrum seu ornatum additur: ut Virgilius in primo aeneidos: Multum ille & terris iacta
 tus & alto: ubi absq; ille staret sensus: sed non metrum. Similiter Multa quoq; & bello passus. ubi duas con
 iunctiones naturaliter separantes posuit: unam scilicet metri necessitate supplens. Quod frequenter fieri
 consuevit.
Periphrasis cum. i. latino utrobique: & ph. aspirato scribitur: interpretatur a nonnullis circumlocutio. a Cice
 rone uero in dignitatibus ad Herennium dicitur circuitio: quæ secundum illum est oratio rem simplicem
 assumptam circumscribens elocutione: ut Scipionis prouidentia carthaginiensium opes fragit: id est Scipio car
 thaginensium. Virgilius in Tityro: Ouium teneros depellere foetus: id est agnos. & in primo georgicorum: fru
 menti herbam id est segetem. & in aeneide: Et iam prima nouo spargebat lumine terras Tithoni croceum lin
 quens aurora cubile: hoc est lucefcere incipiebat sol: uel dies oriri: & mille alia.

- P**erinthus cum .i. latino: & .th. aspirato scribitur: fuit urbs uetusta in propontico olim thraciae metropolis: quae hodie dicitur heraclea ab Heracleo principe constantinopolitano cognominata. In qua Vespasiani Domitiani Antoniniq; pii palatia fuerunt ingentia. quin & ex uno marmore magnum amphitheatr: & mirandū: qđ inter spectacula mundi connumeratur.
- P**erinthii cum .i. latino ubiq; & .th. aspirato scribitur: sunt teste Herodoto circa initium libri historiarum .v. populi circa hellepontum.
- P**eripatetici absq; aliq; aspiratiōe: & cū .i. latino ubiq; scribit: fuit philosophorū secta: quae ortum habuit ab Aristotele & denominationē p hūc modum Alexandro in asiam cū exercitu profecto: Aristoteles athenas rediit: ac sui copiam i liceo exhibere cepit: Xenocrate p id tps academiā obtinēte. Docebat uero plarūq; inambulans auditorū turba circūsusus. ex quo ipse sectatoresq; eius peripatetici philosophi nuncupati sunt. Sunt etiam qui tradant partem illam gymnasiū: qua docebat περπατητόν .i. deambulatorium dictū fuisse.
- P**eripetasma cū .i. latino & .t. exili scribitur: genus est cortinae.
- P**erillus cum .i. latino & duplicato .l. scribitur: fuit atheniensis ingeniosus: q (ut placeret Phalaridi) uenit agri gētū: & ex are taurū artificiosissimū fabricauit: cui ianuā in latere posuit. ut cū inclusus reus subiectis ignibus torqueret mugitū & nō hois uocē uideret emittere. p quo inuēto cū mun^o a crudelissimo tyrāno Phalaride: qui nouis hominū tormentis delectabatur postulasset: in illo ipse intercludi iussus a tyranno: ac suppositis ignib⁹ exustus: primus artificii sui ueg experimētū praeuit dicēte Ouidio in primo de arte amādi: Et phalaris tauro uiolenti membra perilli
Torrui in foelix: imbuit auctor opus. Et in eodem libro: Nec enī lex aequior ulla est: Quam necis artifices arte perire sua. ut & ipse Phalaris atheniensibus de se pro illo conquestus: rescripsit. Comperi tamen in quibusdā graecoꝝ codicib⁹ nō pillū: sed perillaū scriptū: quō noie Ouidiū uersus stare nō posset: nisi cū licētia.
- P**eristera cum .i. latino & .t. exili scribitur: dicitur latine columba. Nam ponitur a poetis uirgo: quae a cupiditate transformata fuit in columbam.
- P**erissologia cum .i. latino utrobq; & duplicato .l. scribitur: dici potest secūdū uerba superflua locutio. Nā περυσσός ē supflua: & logia locutio: Vt uiuat August⁹ & nō moriat. dūmō nō sit aliud uiuere: q; nō mori.
- P**erithous cū .i. latino: & .th. aspirato scribit. sane qā i prima apud graecos ē ci diphthog⁹: q (ut i secūdo hōꝝ cōmētariōꝝ libro uidim⁹) i sono ipi⁹. i. nostri apud illos pferē placuit ex nostris magis accuratis eūdē sonū seruari dēre: & abiecto .e. ipz. i. retineri: ac scribi Peritho⁹ cū .i. latino i prima: d quo i ea litteratura uidebim⁹.
- P**ero cū unico .r. & habet apud graecos accētū in fine: fuit teste Homero i .xi. odyssae: filius Nelei & frater Nestoris. At uero cū accētū habet in prima genus est calciamēti. & declinat hic pero huius peronis: & habebat plures fibulas: a quibus nomē assumpsit. Nāq; περόνη graeco dicit: q latine est fibula. De quo Iuuenalis meminit: cū ait in satyra: quae incipit: Plurima sūt fuscinae: Quē nō pudet alto p glaciē perone tegi. Et inde peronatus ille dicitur: qui eiusmodi calciamento est calciatus. Persius: Natum si poscat sibi peronatus arator.
- P**ermess⁹ cū duplicato .l. scribit. flui⁹ ē boetiae: ex heliconē sōte musis sacro defluēs: de quo Virgili⁹ i Sileno. Tū canit erratē pmissi ad flumina gallū Aonias i mōtes: ut duxerit una soror. At uero apud Martialē in primo pmissis in recto cū .i. latino poni uidet: cū ait ad Flaccū: Quod tibi cū cirrha: q; eum pmessidos unda.
- P**ersia cum .i. latino scribitur: regio est nobis orientalis: quae ab antiquo quodam rege nomē assumpsit. Hae teste Curtio in .iiii. de gestis Alexandri.
- P**ersea cum .i. latino scribitur: fuit teste herodoto in theogonia: una ex nymphis Oceani & Tethyos filia.
- P**ersephone cum .ph. aspirato scribitur: ea est quae a nobis Proserpina dicitur: quāq; & priori uocabulo non nunq; nostri poetae utuntur. Ouidius in .iiii. fastorū: At neq; persephone digna est praedone marito: de qua in dictione Proserpina uidebimus.
- P**etalismus absq; aspiratione: & cum .i. latino scribitur: & a petalo: quod est folium deriuat. expulsio erat cuiusdam ciuis apud syracusios: qui tyrannidem appetere uidebat ut late habetur in dictione ostracismus.
- P**etilia cum .t. exili atq; .i. latino utrobq; & unico .l. scribitur: fuit ciuitas brutiorum: a philoctete meliboeo: hoc est de meliboea ciuitate thessaliae super monte zephyro teste Solino super .iii. aenē. a πεταγγαι: quod est uolare petilia cognominata: quia ex augurato locum ipsum delegit.
- P**eteona cum .t. exili scribitur: fuit teste homero in .ii. aliados: boetiae ciuitas.
- P**etorritum cum .t. exili utrobq; & duplicato .r. atq; .i. latino scribitur: uerbum est gallicum teste Quintiliano. Idem Varro & lanceam significare dixit. Alii (ut refert. A. Gellius) graecum esse & uoluerē rotas significare dicunt: ita ut genus sit uehiculi: & quasi petorutum dicatur. eodem Horatius bis in sermone utitur. & epistolis libro primo sermonum inquit: plures calones: atq; caballi pascendi: ducenda petorrita: nunc mihi curto ire licet nullo: uel (si liber) ire tarentum.

- P**etraea penultima cum. t. exili & .æ. diphthongo scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia: una ex nymphis filia Oceani & Tethyos.
- P**etra cum. t. exili scribitur: uerbum est græcum: quod latine dicitur lapis: ex quo & σέλινον: quod est apium componitur petroselinum: quod apii similitudinem detinet.
- P**etroselinon cū. t. exili & unico. l. atq; .i. latino scribitur: dici potest a nobis petrosum apium: ut i præcedenti dictione uidimus. Nam inter lapides melior nascitur. Huius plures species Plinius in. xix. & .xx. nominauit. Nam quoddam hipposelinon: hoc est equitum apium nocari dixit: eo quod apud nemæam uictores equestri certamine coronabantur. Aliud uocat orthoselinon. i. rectum apium: cuius est frutex recto semine: & cumino simile. Aliud dicit helioselinon quasi solare apium.
- P**etosiris cū. t. exili & unico. s. atq; .i. latino utrobique scribitur: fuit mathematicus nominatissimus: de quo Plinius in. ii. naturalis histo. scribit dicens: Aegyptia ratio: quam Petosiris & Necepsus ostendere singulas partes in lunari circulo: ut dictum est: minimo triginta tribus stadiis paulo amplius patere colligunt. Et in. vii. eiusdem uoluminis quum de uarietate nascendi pertractat: maximos eos fuisse mathematicos ostendit. Vnde & Iuuenalis in satyra Credo pudiciam inquit: Aptior hora cibo nisi quam dederit petosiris.
- P**ezice penultima cū. z. consonante & .i. latino: ultima cū. c. exili scribitur: genus est fungorum: qui teste Plinio libro. xix. naturalis histo. sine radice: aut sine pediculo nascuntur.
- P**hæaces prima cū. æ. diphthongo ultima cū. c. exili scribitur: fuerunt populi coreyræ sub dictione Alcinoi regis ut late monstrauit Homerus diuersis in libris odyssæ: de quibus Virgilius i. iii. ænei. Protentis acreas phæacum abscondimus arces. Et Iuuenalis in satyra: Quis nescit uolusi: iam uacui capitis populum phæaca putauit.
- P**hadon cū. æ. diphthongo scribitur: fuit teste Gellio in. ii. noctium atticarum: helidenis ex cohorte socratica. Socraticusque & Platoni per fuit familiaris. Eius nomini Plato illum librum diuinum de immortalitate animæ dedit. & (ut pergit idem auctor) Is Phadon seruus fuit forma: atque ingenio liberali (& ut quidam scripserunt) a lenone domino puer ad merendum coactus: eum Cebes socraticus hortante Socrate emisse dicitur: habuisseque in philosophiæ disciplinis. Atque is postea philosophus illustris fuit. sermonesque eius de Socrate admodum elegantes leguntur. At uero Laertius dicit eum ex nobili familia cum patria una comprehensum coactumque intra cellulam fami se quaesui addicere. & adiecto hostiolo Socratis cotubernio magisterioque usum: quo ad ipsum Alcibiades seu Crito Socrate monente redimeret.
- P**hadrus cū. æ. diphthongo scribitur: fuit unus ex discipulis Platonis: cuius nomini plato librum nobilem edidit.
- P**hadra cū. æ. diphthongo scribitur: fuit regis Minois ex Pasyphe coniuge filia. Hæc una cum Ariadne sorore Theseum Aegæi regis athenarum filium secuta est: quam ille: relicta Ariadne: uxorem sibi copulauit: cui Demophontem peperit & Antigonum: de qua in dictione Ariadne: & in dictione Hippolytus uidimus.
- P**hadyme prima cū. æ. diphthongo sequens cum. y. græco scribitur: fuit teste Herodoto in. iiii. historiarum Otanis nobilis perse filia.
- P**hæreus cum. æ. diphthongo in prima & secunda scribitur: fuit Alexandri cuiusdam tyranni in phææa urbe cognomen: de quo Cicero in. ii. rhetoricæ de inuentione: & in. ii. de officiis meminit.
- P**hæstus cū. æ. diphthongo & .t. exili scribitur: fuit teste Homero in. v. iliados: filius Bori meonii siue lydii: qui ueniens in auxilium troianorum ex fertili tarna ab Idomeneo interficitur. est etiam mons cretæ: siue promotorium circa cortinam urbem: ac ciuitatis in eo loco nomen: ut ostendit idem Homerus & in. ii. iliados: & in odyssæ.
- P**hæthusa prima cū. æ. diphthongo sequens cū. th. aspirato scribitur: fuit Solis filia ex Neæra nymphea & soror Lampetiæ: quæ in sicilia patris sui: hoc est Solis armenta custodiebant. de quibus sotii Vlyxis contra Circes monita degustantes naufragium fecerunt: ut in. xii. odyssæ: monstrauit Homerus. Ouidius etiam de illa meminit in. ii. metamorph. dum de mutatione sororum phætonis loqueretur: cum ait:
Ille more suo (nam morem fecerat usus)
Plangorem dederant: equis phætusa sororum
Maxima: cum uellet terræ procumbere: quæstæ est
Diriguisse pedes.
- P**halærus cum. unico. l. & .c. exili scribitur: dici potest latine calius. Sed fuit eo nomine teste Homero in. x. odyssæ: Aeoli filius ex Lepatra coniuge.
- P**halaris cum unico. l. & .i. latino scribitur: fuit acargentinus tyrannus crudelissimus ante urbem conditam circa annos sexaginta quattuor: ut quidam ferunt. Cui perillus æris opifex cupiens placere: ex ære taurum fabricauit: & ianuam in latere posuit: ut inclusus reus subiectis ignibus torqueretur: & sonus uocis hominis exclamatis non gemitus: sed bouis mugitus uideretur: pro quibus dicebat ad tyrannum teste Ouidio in. iiii. de tristibus: ut manus munere penes:
Da precor ingenio munera digna meo.
Dixerat. & phalaris poenæ mirandæ repertor
Ipse tuum præfens imbue dixit opus.
- P**halera cū unico. l. scribitur: est equorum ornamentum: hoc est phanera: Nā a φανερῶ: quod est illustro descendit

eo q̄ huiusmodi ornamentis illustrari uidebatur equus: dicente Iuuenale i satyra: quæ incipit Atticus eximie: Magnorum artificum frangebat pocula miles: Vt phaleris gauderet equus. Et Virgilius in. v. Primus equum phaleris insignem uictor habeto. Sed dicitur magis pluraliter.

Phalanx cum unico. l. & in fine cum. n. ante. x. scribitur: uerbum est peregrinum etiam apud grecos. Nam teste Seruio super. xi. aenei. lingua macedonū legio dicitur. Ideo ait Virgilius: Tum mæsta phalanx. & alio in loco Agamænoniæq; phalanges. Sed nonnulli alii phalangē: hoc est agmen exponunt: quod teste Seruio sup. viii. aeneidos: proprie est exercitus ambulans: & (ut inquit) omne aliud abusiue dicitur. Sane apud Plinū i. vii. naturalis historia: phalanges etiam ipsæ fuisse quidam dicuntur. Vnde ait: Prælium aphri cōtra ægyptios fecere fustibus: quos uocant phalargas.

Phalernus cum unico. l. scribitur: & in genere masculino mons est campaniæ uinetis refertissimus. & (ut quidam putant) ab homine sic cognominato nomen sumpsit. Estq; prope puteolos: ut dixit Seruius sup. ii. georgicog. De quo Martialis in. xii. meminit cum ait: Nec in phalerno monte maior autūnus.

Phalernum cum unico. l. scribitur: & in genere neutro: atq; etiam masculino uinum ē optimū: sic quoq; cognominatum: q̄a in agris phalerni montis nascitur: Qui teste Plinio in. iii. naturalis histo. sunt in campania. Estq; uinum fumosum: ut ostendit Tibullus in. ii. cū ait: Nūc mihi fumosos ueteres p̄ferte phalernos Cōsulis: & uidebimus in dictōe surrhentū: & ut ait Pli. li. xiiii. naturalis histo. Cæsar dictator triūphi sui cœna uini phalerni amphoras: chii cados in cōuiuio distribuit. Epulū uero in tertio consulatu suo phalernum chium lesbium mamertinū. Quo primum tpe quattuor genera uini apposita cōstat. Postea uero alia oīa in nobilitatem uenere: & circiter septingentesimo urbis anno.

Phalisci cū unico. l. & i. latino atq; .c. exili scribitur: populi fuerunt hetrusci: de q̄bus habuim⁹ in dictōe hyrpi. Hi potissimum colebant lunonem: ut ostendit Ouidius in. vi. fastorum cum ait: Adde senem tatum lunonicolascq; phaliscos.

Phanum cum. ph. aspirato scribitur: ædes est sacra: quæ latine splendida; & illustre designat. Nam a φαεινω: quod est illustro deducitur.

Phaneus absq; aliqua diphthongo scribitur: habetq; accētum supra. e. Nam græce φανης scribitur. Et ē teste Seruio super. ii. georgi. mons in chio: sic quoq; dictus a Phaneo rege.

Phago cum. ph. scribitur: dictio est græca: quæ apud nos dicitur manduco. unde phagos edax dicitur. & phagolcedoros turpiter comedēs. Hieronymus super Ezechielē: Vereor ne illud eis eueniat: quod græce significantius dicitur: ut uocent phagolcedori: sc̄z cū. ce. diphthongo in antepenultima. Nam componit ex phago: & λοιδορον: quod est cōtumeliosum. Sane ex phago cū. ph. scripto deducit fagus arbor: quæ per. f. & nō p̄ ph. ex inueterata cōsuetudine scribitur. Nam teste Seruio super Tityrū Virgiliū: fagus arbor a φαγειν: quod est comedere deducit. Cum prius hoies glandes comederēt: quas ut dixit Plinius in. xvi. naturalis historia: proprie ferunt robor fagus: quercus: æsculus: cerrus: alex: suber. Et in eodē li. prius dixerat: Dulcissima omnium glans fagi: ut qua obsessos etiam hoies durasse in oppido chio tradat Cornelius Alexander: q̄n & a phago phagus deducitur: ut in sua dictōe uidebimus.

Phanes cum unico. n. scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. iii. uir alicarnassensis: q̄ cum diu in sotietate Amasis regis ægypti fuisset: tādē accusatus: ex ægypto in perfas transfugit: & Cambysæ traicere uolenti i ægyptū adhæsit: cui⁹ consilio Cambyses usus est: & cum uiam nō satis cōmodam ad traiciendum cōperiret: hic euz docuit per arabiam iter facere.

Pharetra cum. t. exili scribitur: id dicitur instrumētum: in quo sagittæ portantur.

Pharmacum cū. c. exili scribitur: dicitur latine uenenū. Vnde Caius iuriconsultus ad legē. xii. tabularū inquit Qui uenenū dicit: adicere debet: utrum malū an bonum. Nam & medicamēta uenena sunt: q̄a eo nomine omne continet: quod adhibitū naturam ei⁹ cui adhibitum esset mutat. Cum id quod nos uenenū appellamus: græci φαρμακον dicunt. Apud illos quoq; tam medicamēta: q̄ quæ nocent: hoc nomine continentur. Vnde adiectione alteri⁹ nominis distinctio fit. Admonet summus apud eos poetarum Homerus sic dicens.

Pharos cū unico. r. scribitur: fuit olim p̄ua ægypti insula contra nili hostia: sic cognominata (ut Anticlides scriptor græcus attestat) ab nauclero Menelai: cui id nomē erat: q̄ ibidem ab aspide interēptus: & sepultus fuit. Et (ut homerico carmine p̄ditum est) ab eisdem oris cursu diei obducebat. At tpe Pomponii eodē teste alexandriæ (quæ illi apposita iacet) ponte cōiungit: dicente etiā Lucano in. x. Pharon insula quondam In medio stetit illa mari: sub tempore uatis

Proteos at nūc est pellæis p̄xima tauris. In hac teste Curtio Magnus Alexander nouam urbē cōdere statuit sed cū magnæ sedis capax nō esset: ex illius opposito condidit alexandriā. Sane in eadē insula teste Plinio i xxxvi. naturalis histo. litoralis maxima turris fuit: nauigantib⁹ lumē exhibens a Philadelpho rege cōstructa quæ inter spectacula mundi cōnumerat: q̄a super quattuor cancri uitreis locata fuit. Aliū uero ab Alexandro

- construam eam dicunt. eadem palmis abiuuat: ut ostendit Ouidius in li. ii. de sine titulo: dicens ad Isum: Quæ colis & memphi: palmiferamq; pharon.
- P** hasis cū unico. s. & i. latino scribitur: est colchorum pgrandis fluius: de quo Lucanus in. iii. Colchorum qui rura secat ditissima phasis. Per hūc argonāta: cū Iasone intrauerūt ad colchos: dicente Ouidio iuxta initium libri. vii. ubi fabulam late psequit. Multaq; ppeffi claro sub Iasone tandem contigerāt rapidas limosi phasidos undas. Vnde & ipsa Medea phasias a poetis nōnunq; dicitur. Ouidius in. iii. de arte: Phasias æsonidem: circe tenuisset ulyxem.
- P** harisæus penultima cū. æ. diphthongo scribitur: nomen est appellatiuū cuiusdam sectæ iudeorum: q; præ cæteris religiosiores uidebantur.
- P** heræ prima cū. e. absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero in. ix. Iliados: ciuitas in argo: ppinqua pylo: & sub dominio Agamēnonis. Et (ut qdā expositores asserunt) sic quoq; a flumine p eā decurrēte cognōita.
- P** heresydes absq; aliqua diphthongo & cū. y. græco scribitur: fuit syrus Basis filius & philosophus suo tēpore egregius. fuitq; Pittaci auditor. Et (ut Theopomp⁹ tradit) prim⁹ q; de diis & natura apud græcos scripsit primusq; teste Cicerone in li. tusculanarū aios hoīum sempiternos esse asseruit. Quin & teste Laertio: multa etiam prædixit: quæ mirabilia uidebant. Nam cū uideret ex litore currentē nauem plenis uelis: eā mergendam prædixit: quod ante illius oculos factum est. Aquā ex puteo cū biberet post diem tertiuū futurū terræ motū prædicauit: atq; ita factum ē. Consuluit Perialo hospiti ut mesana cū tota familia discederet: qd ille neglexit. Sed urbe deinde ab hostibus capta: se & sua perdidit. Quin & plura alia de illo ferunt: quæ apud eundē auctorem (quoulerit) legere pōt. Idem teste Plinio in. xii. naturalis histo. p sam orationem prim⁹ cōdidit tpe Cyri regis. Eundēq; dicit spirasse copia serpentū ex corpore eius erumpente. floruit regnate Tulio Hostilio: & fuit præceptor Pythagore.
- P** heremon absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero in. x. Odyssæa: filius Aeoli ex Lepatra uxore.
- P** heretrū cū. ph. aspirato & t. exili scribitur. Nam teste Seruio super. xi. ænci. græcū uocabulum ē: qui latine dicitur capulus ab eo q; corpus capiat. Vnde ait Plautus: Capularis senex. i. uicinus capulo. Quid q; fero in suo themate græcū ē: quod si tpa uniformiter pduceret cum. ph. scribēdum esset. Sed hic quoq; præualet cōsuetudo: nisi ab eo deriuata cū aliis dictionibus græcis cōponant: ut cenophoros: Christophoros & similia. Quid quod etiā fama: ut in prioribus libris uidimus græcū dicitur: & cū. ph. a nōnullis scribitur: ac latine rumorem dici affirmant. Vt Cicero philippicis: improbissimis inquit rumoribus dissipati. & non longe post: hoc triduo: uel quātriduo tristis a mutina fama manauit. Nam significat his duob⁹ nominibus sermo qdā in populo sine certo auctore de re aliqua recenti: siue bona: siue mala. frequēter tamen & pro opinioe quādam inueterata accipit: ut fama est athenas nō plus uiginti milib⁹ añorum fuisse cōditas. Accipit etiam pro laude & celebritate hoīs: ut fama Camilli: fama Scipionū: fama tua: fama mea. pro quo nō recte dixeris rumor. Sed latinum esse: & potius per. f. q; per. ph. scribi debere Priscianus in primo cum de. f. littera pertrahat ostendere uidetur.
- P** hiala cū. i. latino scribitur: nec uitrea uasa designat: aut ab hyalos: quod ē uitrū deriuat: sed teste Iulio Polluce de uocabulis rerū ad Cōmodum imperatōre: uasa quæq; designat. uini aut aquæ capacia: quibus in mēsa utimur. Iuue. idem sentire uidet in satyra: Si te. ppositi cum ait: Byrrho tener phialas: tibi non cōmittit aurum. hoc ē tenet uasa aurea: quæ tibi non cōmittūtur.
- P** hidias cū. i. latino utrobiqu; scribitur: apud græcos uero est in prima. ei. diphthōgus: quæ a nostris (ut saepe uidimus) in. i. pductam commutatur: fuit statuarius clarissimus: & teste Quintilia. in. xii. de institutioe oratoria: diis q; hoīb⁹ effingendis melior artifex credit⁹. In ebore uero longe citra æmulū: uel si nihil: nisi Mineruam athenis: aut olympiū in elide Iouē fecisset. Cui⁹ pulchritudo adæcisse aliquid etiā receptæ religioni uidet: adeo maiestas operis deum æquauit. Quare inquit Plinius in. xxxvi. naturalis histo. Phidiam clarissimū esse p oēs gentes: quæ dei Iouis olympi famā intelligūt: nemo dubitat. Sed ut merito laudari sciat etiā q; opera eius nō uiderūt: perferimus argumēta pua & ingenii tantū. Neq; ad hoc Iouis olympi pulchritudine utemur: nō Mineruæ athenis factæ amplitudine: cū sit ea cubitorū uigintifex. Ebore hæc & auro cōstat. Sed in scuto eius: in quo amazonum præliū cælauit: ambitu parmæ eiusdē cōcaua pte: & gigantū dimicationem. In soleis uero laphitharū & centaurorū: adeo momēta oīs artis illi fuere. In basi aut (quod cælātū est) dii sunt triginta numero: noscentes uictoriā mirabili & præcipuo precio. Miramur & serpentem: & sub ipsa cuspide aream sphingem. hæc ille. Sed ut ait Cicero in primo tusculanarū: cum iscribere nō liceret: sui oris similē speciem adeo artificiose inclusit in clypeo: q; ea conuulsa tota operis colligatio solueret. Et (ut de fiducia sui Valeri⁹ Maxim⁹ rettulit) pfecto simulachro Iouis olympici: quo nullū præstantius: aut amirabilius hoīum manus fecerant: interrogat⁹ ab amico: quonā mētem suam dirigens uultum Iouis pmodū ex ipso cælo petittum eboris liniamētis amplexus esset Homeri uersibus quasi magistro se usū fuisse respōdit. Et Plinius in. vii. naturalis histo. Phidiæ Iuppiter olympius iquit quotidie artificii excellētia testimoniū perhibet. Et li. xxxvi. rettulit Venerē illius esse romæ in Octauie operibus eximie pulchritudinis. Et libro xxxiii. dixit illum floruisse olympiade tertia & octuagesima circiter tricentesimo nostræ urbis anno. Nec

solum ex ebore (ut in eodē libro idem auctor ostendit) sed ex are signa fecit. Fuereq; eodem tpe eius amuli Calchamenes: Critias Bistotes: Aeglas. Et deinde olympiade octuagesimaseptia Hagellades: Gallon: Polydet⁹: Gorgias: Lacō: Miron: Pythagoras: Scopas: Peli⁹. ex his Polydet⁹ discipulos hūit Argiū: Afopodog Alexi: Aristidē: Phoenionē: Dinonē: Antenodorum: Demeam: Clitoruz: Miron. Nonagesimaquinta olympiade florere Naucides: Dinon: Patroclus. Centesimasecūda Polycles: Cephisodotus: Lemares. Hippotodorus. Centesima.iiii. Praxiteles: & Euphranor. Centesima. vii. Etioter: Hymachus. Centesima. xiiii. Lyfippus fuit: cū & Alexander magnus. Item Lyfias: Tosius: & frater eius Thones: Euphronides: Softrat⁹: Ion: q; teste Plinio nullo doctore nobilis fuit. ipse discipulum habuit Zeusiadem. Centesimauigesima Eutychedes Eutyocrates: Ghepis: Sicrotus: Timarchus: Pyromaches. Cessauit deinde ars teste eodem Plinio. Ac rursus olympiade centesima quinquagesimasexta reuixit. Habuitq; artifices longe infra prædictos pbatos.

P hyleus cum. y. græco & unico. l. scribitur: fuit teste Homero in. xii. iliados: unus ex duobus græciæ: qui ad troiam nauigarunt.

P hilos cū. i. latino & unico. l. scribitur: dicitur latine amicus: unde philocalus bonus amicus: & philocharis cū ch. aspirato in penultima charus & gratiosus amicus. Et philotimus preciosus amicus. Nam cōponit ex philos: & καλος: qui ē bonus: ac χερσις: quæ ē gratia: & τιμις: quod ē precium. Plinius in. vii. naturalis histo. Publius inquit Catienus philotimus patronum adeo dilexit: ut hæres omnibus bonis institutus: in rogam eius se iaceret.

P hilolaus cum. i. latino & absq; duplicatione ipsi⁹. l. scribitur: fuit crotoniata philosophus pythagoricus. Hic opinatus est oīa harmonia ac necessitate cōpleri: terriq; moueri secūdam primū circulū. Morit⁹ suspect⁹ de molitiōe tyrānidis. Ab huius cōsanguineis scripsit Hermippus Platonē pfectuz in siciliam emisse pythagoricos libros argenti minis alexādrinis sexaginta: atq; inde transsumpsisse Timæum: de quo in dictione Platonē uidebimus.

P hilomena cū. i. latino & unico. l. scribitur: & interpretat⁹ φίλοισα id est amans μηλα mala: quæ poma sūt seu oues. fuit Pandionis athenæ regis filia: & soror Prognis uxoris Teri regis thaci: a quo cum cōduceretur ad Prognem uisendā stuprata: ac deinde tantū scelus acclamās lingua priuata fuit. Quod cum soror Progne postmodū cognouisset: Ilym filium comedendū patri apposuit. Atq; deinde oēs in auem cōuersæ sunt: ut in. vii. metamorpho. li. Ouidius eloquētissime enarrauit. Quā omnē tragœdiā miro stilo & par antiquis Gregorius Corrarius uenetus diuino quodā ingenio nostra ætate: dū adoleſcētulus esset pertractauit imitatus Thyestem Senecæ: quo in nulla re minor comperitur.

P hylortium cū. i. latino utrobicq; & t. ex li. scribitur: nomē est scēminæ: more græco p diminutionē amatoriæ adulationis platum. Et a philos: q; est amor deductum.

P hilosophia cū. i. latino & unico. l. scribitur: & latine dici pōt amor sapientiæ. Nā philos amor: & sophia sapiētia dicitur. Et apud persas primū claruisse: ac eorū sapiētes magos fuisse dixerūt. Apud babilonios uero: & assyrios deinde fluxisse chaldeos. Apud indos aut gymnosophilas: quos p sapientib⁹ habuerūt. Nam ut clearchus solensis affirmat: a magis gymnosophilas pfluxerunt. Ex his (ut aiunt) ad ægyptios philosophia manauit. Cuius rei antistites: sacerdotes ac prophetas appellāt. Nā teste Aristotele li. i. de philosophia ægyptiis antiquiores sunt magi. Inde apud celtas: seu gallos dryidæ sapientes fuere: de qbus in dictione dryidæ uidimus. Sed magorum principem Zoroastrem persen fuisse memoriæ pātum ē. hūc Dion ex interpretatione sui nominis astrorū asserit fuisse cultorē. Ab hoc usq; ad excidium troiæ Hermodorus platonius i. li. disciplinarū ānos qnquemilia computat. Aegyptiis uero nili filii Vulcanuz philosophiæ principia apuisse dicunt: a quo usq; ad Alexandrū macedonē regē annos fluxisse asserūt octomilia octingentos sexagintatres Fuisse etiam apud phoenicas Ochū sapientum uolūt. Apud thracas Zamolxi & Orpheum. Apud libyos Atlantē. Apud græcos uero Musauz & Linū primos fuisse dicūt. Post quos Homerū aduenisse & Heliodū ferūt. Nāq; etiā poetas sophorū uocabulo exornabant. Hos septē græciæ sapientes nō paruo temporis interuallo secuti sunt: quos hæc sunt nomina Thales: Solon: Periander: Cleobolus: Chilon: Bias: Pittac⁹: de qbus in suis dictionib⁹ explicauimus: explicabimusq;. Sane his anumerant qdam Anacharsim scythā Mysorem cheneum Pherecydē syrum: & Epimenidem cretēsem. Alii & Pysistratum tyrānum. Post hos Pythagoras primus non se sophon: sed philosophon appellauit. Nam cum Leontē sicyonio: tyrannū: siue philasiorum teste Heraclide in olympicis alloqueret: & diceret se non sapiētem: cum solus deus sapiens esset. Interrogatus quonam cognomine uocaret. Respondit se philosophum esse: hoc est sapientiæ amator: quē reliqui omnes secuti sunt. Itaq; duo philosophiæ principia pfluxere. unum quod ab Anaximandro ionicū est appellatum: eo q; Thales fuerit milesius ex ionia: & hic quoq; Anaximandrum instituit. Quod uero ex Pythagora italicū ē dictū: eo q; ei⁹ auctor Pythagoras: ut plurimū in Italia philosophat⁹ est. Et desit ionicā philosophia in Clytomachum: Chrysippum: & Theophrastum. Italica uero in Epicurum. Itaq; Thales uni ex septē sapientibus successit Anaximader philosophus. Anaximandro Anaximenes. huic Anaxagoras. huic Archelaus. huic Socrates: q; primus æthicam inuexit. huic Plato: q; academiā instituit. huic Speusippus & Xenocrates. Ei Polemo. huic Crantor: & Crates. Cui Arcesilaus: q; mediam induxit academiā.

huic Lacydes: q̄ nouam inuenit. huic Carneades. huic Clythomachus. atq̄ in hunc modū in Clythomachū
desiit. At & in Chrysippū sic quoq̄ desiit. Naz & Socrati etiā successit Antisthenes. huic Diogenes cynicus.
huic Crates theban⁹. huic Zeno. huic Cleantes. huic Chrysipp⁹. In Theophrastum uero per hūc modū de
siit. Platoni successit Aristoteles: q̄ peripateticū statuit. huic Theophrastus. Et in hūc modū ionica philoso
phia in Theophrastū desiit. Italica autē hūc fuit series: Pherecydi successit Pythagoras. huic Thelāges fi
lius. huic Xenophanes. huic Parmenides. huic Zeno Heleates. huic Leutipp⁹. huic Democritus. huic q̄ plu
rimi. Sed inter reliquos Nausiphanes Nacydesq̄ celebrant. His suo ordine successit Epicurus. & sic Italica
philosophia in Epicurum desiit. Sane ex his quos rettulimus: & eorū auditorib⁹ nōnulli a ciuitatib⁹ sunt ap
pellati: ut helienses megalēses. q̄dam a locis: ut academici: stoici. ab euentib⁹: ut peripatetici: ab effectibus:
ut eudamoniaci. ab elationis fastu: ut q̄ se philalethes. i. ueritatis studiosos: siue electicos: aut analogiticos
uocauerūt. a natura rege: ut physici. a praeceptorib⁹: ut socratici. Platonici. Aristotelici. epicurei. a moribus
ut athici. a differendo dialectici. Veteris academiae institutor & princeps fuit Plato. mediae Arcesila⁹. nouae
Lacydes. peripateticā Aristoteles stagyrites. stoicā Zeno cictēnsis. epicurā Epicurus. Cyrenaicā Aristipp⁹
cyrenaeus. heliacā Phaedon heliensis. megaricā Euclides. cynicā Antisthenes atheniensis. eretricā Menede
mus eretricensis. Philosophia igit̄: cū amor sit sapientia: & sapientia ipsa doctrinas oēs cōplectat: cōstat phi
losophiā cōueniētissime ad oīum disciplinarū amorē ptendi. Ita ut si quē p̄fectū philosophum esse dica
mus: eundē & in oībus doctrinis excellere nobis quoq̄ fatēdum sit. Quin & eundē illū oratorem dici posse
quē & Cicero & Quintilian⁹ in libris suis cupiūt: exoptātq̄. Sed cū eiusmodi excellētia: & p̄fectionē nullos
adhuc adeptus fuisse nouerim⁹: & plarōsq̄ legerimus: q̄busdā philosophiaē partib⁹: & illi⁹ p̄fectionē fuisse
cōtentos. Id actū est: ut philosophus & orator mutuo se diuiserint: q̄a nec ille: quā ad uerū philosophum:
nec hic: quā ad uerū oratorē spectant: consequi ualuerūt. Quae etsi utiq̄ habuissent: in nullo p̄fuso a se inui
cem distarent. nisi & ea oīa Aristoteli magis: q̄ alteri hoīum affuisse dicam⁹: Theophrastusq̄ ei⁹ auditori: q̄
oēm magistri sui doctrinā mira eloquētia p̄secutus ē. Cui etiā cū Tyrtao nomē esset Aristoteles ipse teste
Boetio & Lactio: ob diuinā illius eloquentiā Theophrastū uocitauit: ut in sua dictione uidebim⁹. Qui ta
men (ut Gellius in. viii. noctiū atticā: rettulit) cum oībus suae aetatis facūditissimus esset: uerba pauca ad po
pulum atheniensem facturus: deturbat⁹ uerecūdia siluit. Itaq̄ & qui dicerent: & q̄ saperent se diuidētes: &
ptes quiq̄ suas p̄ facultate capientes: se ipsos etiā nominib⁹ diuiserūt: ut hic philosophus: ille orator diceret
Vnde ait Cicero in p̄mio de officiis. Egdē Platonē existimo si genus forense tractare uoluisset: grauissime
& copiosissime potuisse dicere. & Demosthenē si illa: quae a Platone didicerat tenuisset: & p̄nuntiare uolu
isset: ornate splendideq̄: facere potuisse. Eodē mō de Aristotele & Isocrate iudico: quoq̄ uterq̄ suo studio
delectatus cōtēpserit alterq̄. Sed ipsa philosophia (seu mauius sapientia) in quinque p̄tes principaliter separat̄: in
phiscā: Metaphysicā: aethicā: mathematicā: & logicā. Phisica ea dicit̄: quae de mūdi hui⁹ corporalis: ac mo
bilis natura: & his quae in eo sunt corporalib⁹ partibus: suis rōnib⁹ differit: & inquiri: quam solā usque ad
Archelaū Socratis praeceptorē philosophi oēs p̄secuti sūt. Post hos uero Socratē & Platonē Aristoteles plu
ribus libris exgens. exactissime pertractauit. Metaphisica uero illa dicit̄: quae supra mutabilē naturā se eri
gens: incorporalia quaeq̄: & sempiterna certis rōnibus p̄scrutat̄. Sed hoc quoq̄ cum duplici uia fieri posse
contingat: duplicē ex ea cā metaphisicā efficit. Nam uel ex ipsius naturae principiis incedit: & sic quoq̄ Ari
stotelis est metaphisica. Theophrastiq̄: & p̄ magna parte Platonis. Vel ex his p̄gredit̄: initiis: quae supra na
turam degūt: & nobis ex diuina reuelatione prorsus inclaruerūt: & sic quoq̄ christianarum ē altissima me
taphisica: quā theologiam appellamus: & quae ex fidei articulis diuinit⁹ reuocatis p̄gredit̄: & argumentat̄:
quā sane ex auctoribus antiquis solus Plato aliquātisp̄ degustauit. Aethica autē ea est: quae de institutiōe hu
manae uitae suis rōnib⁹ differit: & pertractat. Sed hoc tripartito apud illos fieri contingit. Quoniā uel institu
tionem explicat hoīs: ut aīal est rōnis capax. Vel ut pater fami. uel ut ciuis. Et primam horū p̄tem Socrates
pulcherrimis disputationib⁹ incohauit. Quā post illū & Platonem Aristoteles in decem uoluminibus: quae
aethica nominant̄: absolutissime pertractauit. Quin & in illi⁹ apprehēsiōne finis academici quoq̄ plurimum
insudarūt: stoiciq̄: & cyrenaici philosophi: ac heliaci: megariciq̄: & cynici: & erethrici. Apud nostros uero
ex antiquiorib⁹ q̄dem Cicero & Seneca. ex moderniorib⁹ uero nōnulli celebres clarissimiq̄ christiani fue
runt: qui rem oēm manifestissime enuclearūt. Secūdam uero p̄tem: quae institutū apud se hoīem accipit: &
familiam in super regere: ac disponere docet Xenophon ipse i oeconomicis: & post illū Aristoteles: & Theo
phrastus explicarunt. Traduxit Xenophontis oeconomica Cicero: quam perdidimus. Tertiam autē partem:
quā ciuile uocant & in administrationē reipublicae uersat̄ Plato ipse decē clarissimis uoluminib⁹ absoluit.
Aristoteles octo. & noster Cicero sex de repu. libris editis explicauit. Comprahendit & tertia hūc pars ita
se sanctas leges & ciuilia iura: quae in administrationē reipublicae sunt necessaria. Quas Plato tredecim uo
luminibus: Cicero quattuor (licet modo diuerso) collegerūt. Mathematica uero: quae & disciplina a nobis
dici pōt. Quadrifariā diuidit̄: arithmetica: musica: geometria: & astronomia. Arithmetica: quae & nu
meralis dici pōt: q̄a de numeris & eorū qualitibus tractat a pythagoricis plurimū celebrata fuit. & a Boe
tio nostro pulcherrime in artem redacta est. Musica uocū p̄portiones genera: & qualitates explicat. Quā

Pythagoram inuenisse: & Aristoxenum absoluisse dicunt. Apud nostros uero Boetius & Augustinus aliiq; nonnulli tractauerunt. Geometria mensuras rerum in longum latum & profundum edocet. i qua Euclides precipuus fuit. hæc sub se perspectivam continet: & geographiam: & illa quidem radiorum reflexiones: ac qualitates iquiri. hæc uero terram pingit: ac urbium distancias: & loca quæq; mensurat: ut Ptolomæus tempore Traiani & Antonini principum romanorū: & ante illum Strabo magnis & pulcherrimis uoluminib; indicarunt. Apud nostros Plinius in li. naturalis histo. Solinus in collectaneis: & Pomponius: aliiq; nonnulli absolutissime tradiderunt. Astrologia (ut eius nomen designat) astrorum cursus: & recursus: eorūq; cōiunctiões & distancias certis rationibus indicat. In qua & persæ quoq; & ægyptii præcipue floruerunt. Immo teste Lærtio asserunt ægyptii primos se fuisse astrologiæ inuentores: arithmeticiq; & geometriæ. Id idem Aristoteles in pœmio methaphysicæ confirmauit: in hac maxime Ptolomæus effloruit. Et apud nostros celebres qdam uiri & moderni: ut Andalo senensis: Christophorus: & alii nonnulli claruerunt: Logica aut: quæ & sermocinatio interpretat: in grāmaticam diuidit: poeticam: dialecticam: rhetoricam: & historicā. Nam & hæc oēs ampliores sunt: & uniuersaliores disciplinæ: & uniuersaliora sermocinant: ac ad cæteras extendi ualent. Grāmatica qdem: ut recte quoq; & secundum approbatorū cōsuetudinem in qualibet disciplina cōstruat: & loquatnr. Poetica uero: ut ex omni doctrina accipiēs: effingendo: ac fabulando doceat & delectet. Dialectica aut: ut cōcisa & pressa disputatione uerū & falsum undecūq; eliceat. Rhetorica ut apta & ampla oratio ex qualibet disciplina p tpe assumēs apte dicat: suadeatq;: uel dissuadeat. Historica aut: ut gesta regū & gentium: ac tēporum: & rerum oīum dispositiões & qualitates fideliter & cōmode explicet. Quarū oīm auctores notissimi nobis sunt: & quotidie i manib; uersant. Nā quæ de grāmaticæ initiis cōperimus: in prio horū cōmētariorū li. explicauimus. Poeticā uero in primis Musæus Linus & Orpheus inceptarunt.

Philoctetes cum. i. latino & c. atq; t. exilib; scribitur: fuit teste Seruio super. iiii. aenei. Præantis filius: Hercules comes: quem ipse Hercules cum hoīem in cæthia monte deponeret: petiit ne alicui corporis sui reliquias idicaret: p qua re eum iurare compulit. Eiq; p munere sagittas dedit hydræ felle intinctas. unde apud Senecā in Hercule cæthæo sic ad illum Hercules inquit: Accipe hæc fate

Pœante dona: & munus alcidæ cape:

Nec fallat unq; dexteram hic arcus tuam:

Librare tela didicit: & certam dare

Fugam sagittis. ipsa non fallunt iter

Emissa neruo tela. Et Lucanus in. vi. Precioq; nephadæ Lampados herculeis fortis melibœa pharetris. Post

hæc aut in troiani belli expeditione responsum fuit a delphico oraculo: Sagittis Hercules ad troiæ expeditionem opus esse. Inuent; itaq; Philoctetes: cum ab eo Hercules quæreret: & primo se scire negaret: tandem

mortuū illū esse cōfessus est. Deinde cum acriter ad indicandum cogeret: ne uerbis peieraret pede locū percussit. Sed cum ab aliis græcorum ducib; ipse etiā duceret ad bellum: qd solus ipse eiusmodi sagittis uti poterat: unius sagittæ casu ille pes uulneratus est: quo Hercules tumulum indicauerat. Cuius insanabilis uulneris cā: putorem græci cū ferre nō possent: & tamen p oraculi necessitate diu duq; fuisset: consilio ac calliditate Vlyxis apud lēnum reliquit. Quare Ajax id Vlyxi exprobas inqt apud Ouidiū l. xiii. metamorpho.

Non te pœantia proles

Expositum lemnos nostro eum crimine haberet:

Qui nunc (ut memorant) siluestribus abditus antris:

Saxa mouens gemitu mala lærtiadæq; precaris:

Et nunc ille eadem nobis iuratus in arma:

Heu pars una ducum: quo successore sagittæ:

Herculis utuntur fractus morboq; fameq;

Venaturq; aliturq; auibus: uolucresq; petendo

Debita troianis exercet spicula fatis. Tandem cum græci illum pristinæ sanitati restitutum audirent: p eundem

Vlyxem placatus ad troiam deductus est: ipso Vlyxe apud eundem Ouidium dicente:

Nec me suasisse negabo:

Vt se subtraheret belliq; uiaq; labori

Tentaretq; adeo requie lenire dolorem:

Paruit & uiuit. Et subdit derisive ad Aiacem:

Quem quoniam uates delenda ad pergama poscunt:

Ne mandate mihi melius telamoniū ibit:

Eloquioq; uirum morbis iraq; furentem:

Molliet: aut aliquo pducet callidus astu. hic tandē post troiæ euerfionē secutus oracula (ut nonnulli asserunt

calabryā uenit) ubi petiliam & turinā cōdidit ciuitates: atq; in turina deide sepult; fuit. Alii uero nō sanātū

illum ad troiam deductum dicunt: sed eodē uulnere etiam post euerfionem troiæ laborantez horrore uulneris

ad patriam redire abnegans calabryam uenit: ubi paruam ædificauit petiliam.

- P**hiltra cum. i. latino & t. exili scribitur: dici possunt amatoria: genus est ueneni amorem ingerentis: & ut plurimum infaniam: ut Iuue. in satyra Credo pudiciam: Hic thessala uendit Philtra: quibus ualeat mentem uerare mariti. Et Ouidius in. ii. de arte amandi: Philtra nocent animis uimque furoris habent.
- P**hillyra prima cum. i. latino & penultima cum. y. græco: atque duplicato. l. scribitur: fuit nymphe Oceani & Tethyos filia. Ex qua Saturnus in equum uersus (ut dicunt poetae) Chironem progeniuit. Et ab illa Chiron philyrides est nominatus Virgilius in. iii. georgicorum: Philyrides chiron amythaoniusque melampus.
- P**hinaus cum. i. latino & a. abscque diphthongo scribitur: fuit teste Ouidio in. vi. metamorpho. rex arcadiæ: quæ fugatione Harpalacis coniugis proprios filios occæcavit. In cuius uindictam: & illum dii oculis priuauerunt: atque illi harpyias aues rapacissimas: & scædissimas superinduxerunt: quæ nedum omnia ex eius mensa rapiebant: sed quæque uentris profusio confœdabat. Sed cum ab illo Iason cum argonautis benignissime recipere: hoc mercedis illi contulit: ut contra harpyias Zetum mitteret & Calaim filios Boreæ ex Orithyia coniuge iuuenes alatos: & arcibus promptos: quæ illas persequerent: & a Phineo prius depelleret. hi igitur illas fugantes usque in insulas plocas persecuti sunt. Vbi ab Iride admoniti: ne ulterius Iouis canes insequerent: retro conuersi insulis eiusmodi ubi harpyias reliquerunt: nomen strophados. i. conuersionis ididerunt. Quæ omnia tetigit Ouidius in initio li. vii. metamor.
- P**hyllis prima cum. y. græco: penultima cum. i. latino: atque duplicato. l. scribitur: fuit Lycurgi thracum regis filia: cui adolescentula successit in regno. hæc Demophontem Thesei athenas regis filium bello troiano redeuntem: atque ad se tempestate aduectum uehementer amauit: & coniugium rogauit. ipse id permittens dixit ob mortem Menesthei fratris uelle prius athenas proficisci: res suas ordinaturus: mox ad eius nuptias reuersurus. Profectus itaque cum tardior esset: Phyllis amoris impatiens se speretam credens laqueo uitam finit. quæ (ut ait Ouidius) conuersa est in arborem amygdalum sine foliis: sed non multo post reuersus Demophoon: & rem cognoscens plorans truncum arboris est amplexus. illa uelut sponsi amorem sentiens exiit: & folia emisit: quæ ab ipsa Phyllide Phylla græce cognominata sunt. Vnde & nos folia diximus: quæ teste Seruio ante petala dicebantur.
- P**hyllum cum. y. græco & duplicato. l. scribitur: dicitur apud nos folium. Et inde meliphyllum herba: cuius folia sapiunt mel: ut in ea dictione uidimus.
- P**hyfis prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino scribitur: dicitur latine natura: & inde physicus physica physicius naturale. Et physica Aristotelis in plurali & neutri generis: substantiue dicuntur naturalia ipsius Aristotelis.
- P**hyssionomia prima cum. y. græco scribitur: dicitur ad uerbum naturæ regula. Nam teste Gellio id uerbum significat mores naturasque hominum coniectatorem quædam de oris & uultus ingenio de quo totius corporis filo atque habitu sciscitari.
- P**hython cum. y. græco & th. aspirato scribitur: serpens fuit horrendæ magnitudinis ex calescente terra post diluuium Deucalionis preceatus: quem Phœbus interemit: ludosque phytæa in rei memoriam nominatos instituit. de quo late Ouidius in. i. metamorpho. pertractauit.
- P**hlegethon cum. th. aspirato scribitur: dicitur a poetis inferni fluius flammis rapidus. Virgilius i. vi. æneidos: Meenia lata uidet triplici circumdata muro: Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis: Tartareus phlegethon torquetque sonantia saxa. Nam a φλέγω: quod est inflammo deriuatur. hunc poetæ Cocytum filium dixerunt.
- P**hlegyas cum. y. græco scribitur: fuit teste Laertio grammatico super primum thebaidos: Martis filius & rex laphitharum in thessalia: paterque Ixionis & Coronidis.
- P**hlegya eodem modo scribitur: populi sunt thessaliæ a Phlegya Ixionis patre cognominati. hi cum sacrilegi essent deosque & homines spernerent ab irato Neptuno immisso diluuium submersi sunt: quos apud inferos posuit Virgilius in. vi. li. æneidos cum ait: Infelix theseus phlegyasque miserimus omnes: Ammonet: & magna testatur uoce per umbras: Discite iustitiam moniti: & non temnere diuos.
- P**hlegæi penultima cum. æ. diphthongo scribitur: nomen est adiectiuum deductum a phlegya. Nam & campi illi phlegæi dicuntur teste Plinio li. iii. naturalis histo. quæ non longe sunt ab acherusia palude & cumis.
- P**hleps cum. ps. in fine scribitur: nonnulli ob litterarum uiciniam apud nostros cum. bs. scribere consueuerunt. Nam apud nostros dicitur uena. Vnde & phlebotomia deducitur.
- P**hlebotomia cum. t. exili: & i. latino scribitur: est apud nos uenæ incisio. Nam phlebs uena dicitur: & tomia incisio: a τὸ κοῦω: quod est incido deductum.
- P**hlegma cum. g. ante. m. in eadem syllaba scribitur: dicitur latine pituita.
- P**hlegmonē eodem modo scribitur: dici potest a nobis tumor: a φλεγμονή uerbo: quod est tumeo: & nonnunquam stupeo.
- P**hoca cum. c. exili scribitur: piscis est quæ alio nomine: hoc est a sono mugitus (ut ait Plinius i. ix. naturalis histo.) uitululus marinus notat. Et addit phocas in terra more pecudum parere spirareque ac dormire: quod tetigit Virgilius i. iii. georgi. Sternunt se somno diuerso in litore phocæ. imo (ut dixit Plinius) nullum animal grauiore premittit somno. Idem sen-

fisse uidetur Iuuenalis: cum ait: pro re magna in. iii. satyra: Eripiunt somnum druso uitulifq; marinis.

- P** hocion cū. c. exili & i. latino scribitur: fuit uir atheniensis: q teste Aemilio: et si saepe exercitib⁹ praefuit: sum⁹ mosq; magistrat⁹ cepit: tamē multo eius fuit notior integritas uitae: q; rei militaris labor: q; ppe cū ex illa co- gnomine bon⁹ appellat⁹ ē. fuit enī ppetuo pauper cū ditissim⁹ ppter frequētes delatos honores eē potuiss⁹ potestateq; summas: quae ei a populo dabant. Repudiauitq; costatissime munera magnae pecuniae: quae illi a rege Philippo dabant. Ad quae recipienda cū legati regis hortarent: simulq; admonerēt: si ipse his facile careret liberis tamē suis pspiceret: qbus difficile esset in summa paupertate tantā paternā tueri gloriā. q; ille. Si mei similes erūt: nequa q; difficile erit. Idē hic agellus illos alet: q me ad hanc dignitatē pduxit. Sin disti- mles sunt futuri: nolo meis ipensis illog; ali augeriq; luxuriā. Idem: cū iā ppe ad annum octogesimum pro- spera peruenisset fortuna: extremis temporibus magnum in odium suorum ciuium peruenit.
- P** hocis cū. c. exili & i. latino scribit: est teste Latio in. ii. de bello macedonico: pua graecor; regio famoso ora- culo Apollinis delphici. Nā in illa ē ciuitas delphi: in qua tēplum erat ditissimū Apollinis: de qua Ouidius in. i. metamorpho. inq;: Sepat aonios attais phocis ab aruis Terra ferax. Et inde phocides simili mō scribit.
- P** hocces cum. c. exili: sequente duplicato. e. ab lq; diphthongo: fuerunt teste Herodoto in. i. ionum populi: & primi qui longis nauibus usi sunt.
- P** hocbus cū. ce. diphthongo scribit: ē unū ex nōib; Apollinis: quādo illū a specie uel nitore laudabāt tractū a φωις: quod est lumē: ubi est. ω. mega cū. i. faciens diphthongū: quae (ut in. ii. horū cōmentariorū uidim⁹) in. ce. diphthongū nostrā apud nos cōuertit: unde & p sole illū accipiunt. Virgi. in. iii. aenci. Argolici elypei aut phoebae lampadis instar. Similimodo & Phoebe scribit p sorore eius Diana. Ouidius in. v. fastor;: Re- spice thestiadem stāmis absentibus arsit: Cau sa est quod phoebes ara sine igne fuit.
- P** hocmon cum. ce. diphthongo scribit: lacus est arcadiae. de quo Ouidius in. xv. metamorpho. inquit: Est lacus arcadiae phemon dixere priores Ambiguus suspectus aquis: quas nocte timeto: Nocte nocent potae: sine noxa luce bibuntur.
- P** hocnix prima cū. ce. diphthongo sequēs cū. i. latino scribit: fuit (ut nōnulli asserūt) Agenoris regis filius: & frater Cadmi. Vel (ut alii etiā ferūt) Agenoris pater. A quo regio ubi regnabat phoenicia dicta fuit. Fuit & ali⁹ Phoenix Amyntoris fili⁹: q teste Homero i. viii. iliados: cū suggestiōe matris cū patris pellice rē haberet: & pater id pntificeret: terribilia illi iprecat⁹ ē. Quare a patre diffugiens ad Peleuz Achilles patrē accessit: a quo benignissime suscept⁹: & unice dilect⁹ ab illo multū populū & delopes sub suo dominio accepit. Nu- triuitq; ut pater Achille. Fuit etiā phoenix fluuius non magnus: q teste Herodoto li. histo. vii. ex thermopy- larum montibus fluens: in alopum descēdit. Quin & ab hoc fluuiio usq; in thermopylas. xv. dixit stadia cō- putari. Est etiā phoenix auis: de qua Ouidius in. xv. metamor. plene oia psecutus est.
- P** hocenicia cū. ce. diphthongo & i. latino: atq; c. exili scribitur: regio ē in asia sic quoq; cognomiata a Phoeni- ce uel patre uel filio Agenoris. Estq; ps syriae & finitima iudaeae: terra adeo fertilis: ut dicat Plin. i. v. naturalis. histo. centesima fruge agricolis foenus esse. Et a phoenicia phoenices populi uocant. hos dixit Iosephus ad Appionē grāmaticū: litterar; graecar; fuisse inuentores. Cornelius uero Tacit⁹ i. xiiii. suarū historiarum libri primi inq;: aegyptii p figuras aialium sensus mētis effungebāt. Et antiq;ssima monumēta humanae memoriae saxis ipressa cernūtur: litterarūq; semet inuentores phibēt. Inde phoenices qa mari praepollebāt graeciae ita- lerūt. Sūtq; adepti gloriā tanq; quae acciperāt iuenissent. Et pgit: Fama q; ppe ē Cadmū classe phoenicū ue- lum rudib⁹ adhuc graecor; populis ei⁹ fuisse auctore artis. Quae oia Lucanus tetigit: quādo dixit in li. iiii. Phoenices primi (famae se credit) ausi Mensuram rudibus uocem signare figuris. Nondum flumineas memphis contexere biblos Nouerat: & saxis tantum uolucresq; ferarq; Sculptaq; seruabāt magicas aialia linguas. i. sapiētes itēpretatiōes. de qb⁹ i dictiōe obeliscus uidim⁹. Sane a phoenicia phoenissa deducit cū. ce. diphthongo: & duplicato. s. quam pro Didone: quae ex phoenicia fuit: Virgilius accipere consueuit.
- P** hoceton cū. ce. diphthongo: & t. exili scribit: fuit Solis ex Clymene nympha fili⁹: q cū de genere suo dubita- ret: & ad domū ubi Sol oritur accederet: ualuit ab eo tandē obtinere: ut patris equos p diem saltē regeret: quos deide ducēs tremefact⁹ habenas cū relinqueret: ne Iuppiter eū deflagrasset: fulmine caelū ac terrā una cōbussisset. Quae oia latissime & eloquētissime Ouidius i fine primi & i initio secundi metamor. libro ptra- ctauit. Sane a Phocetonte phocetontides patronymicū foemininū: & licentia poetica: ut dixit Priscian⁹: phoe- tontiadēs deducit. Virgi. i Sileno: Tum phocetontiadēs musco circūdat amarae Corticis. Nā in singulari pa- tronymicum ipsum foemininum est phocetontis hui⁹ phocetontidos: ut idem auctor affirmauit.
- P** holus cum unico. l. scribit: fuit unus ex centauris Ixionis ex Nube filius. hic teste Seruio sup octauo anea- dos: Herculem suscepit hospitio: cum ad expugnandos cetauros pergeret: dicente etiā Lucano in. vi. Ho- spes & alcidā magni phole. Tādē i nuptiis Pirithoi orto praelioq; ter laphithas & cetauros occubuit dicente

- Virgilio in secundo georgicorum: Lato domuit rhetumque pholumque.
- P** holoe cū unico. l. in fine cū. oe. diuisis syllabis scribitur: mons est arcadiae: ut scribit Pomponius: filiofus ut dixit Vibius: de quo Lucan⁹ in. vii. Scilicet ipse petet pholoen: petet ignib⁹ oethen. atq; eadē prfus litteratura accipit a Virgilio i. v. p. foemina quadā cū ait: Cressa genus pholoe geminiq; sub ubere nati.
- P** hore⁹ cū. c. exili scribitur: apud graecos uero dicitur Phorcys: sed nos. y. graecū in. u. nostrū cōmutauimus: quod tamē nos etiā i genitiuo cōscriuam⁹. Nam declinat hui⁹ phorcycdos & hui⁹ phorci. facit patronymicū phorcynis huius phorcynidos. Lucan⁹ in. ix. Squalebāt late phorcynidos arua medusae. fuit Thosae nymphae filius: & Neptuni: ut dixit Serui⁹ sup. v. aenei. Atq; Varronē inducit dicentē eū regē fuisse corsicae & sardiniae q cū Atlante nauali praelio decertans uict⁹: & in mari submersus: loquacitate graeca marinus de⁹ uocat⁹ fuit Quod Virgili⁹ prafato li. tetigit cū ait: Tritoneq; citi phorciq; exercit⁹ ois. Et habuisse scribit filias quatuor eximia pulchritudinis Scyllam Eurialē Sthemonē & Medusam: ut in dictione pegafus iam uidimus.
- P** hormio cum. i. latino scribitur: nomen est uiri pprium.
- P** hraortes cū. t. exili scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. i. Deioce filio: & rex medog. Hic nō cōtēt⁹ medog regno: plas subiugauit: cui Cyaxares filio successit. huic Astyages filio fuit: q ei similiter i regno successit.
- P** hrasis cum simplo. s. & i. latino scribitur: interpretatur teste Quintiliano in. x. de institutioe oratoria: eloquentiae corpus. Et inde Theophastrus quasi diuina eloquentia praeditus.
- P** hrenesis cum simplo. s. & i. latino scribitur: & graecū est uerbum a φρενός deductū: quasi deturbatio sit mentis: & inde phrenetici: habetq; accētum in penultima: ut Iuue. i. satyra Plurima sunt fuscine: Cū furor haud dubius cum sit manifesta phrenesis.
- P** hrygia prima cū. y. graeco: sequēs cū. i. latino scribitur: puincia est teste Solino minoris asiae: quae a phrygio amne: quae illā a caria diuidit: sic quoq; cognominata fuit. Alii uero uolunt a phrygia Cecropis filia. In hac est dardania a rege Dardano Iouis filio sic cognominata: quae postea a Troo nepote: hoc ē filio Eriotho: nū filii Dardani troia cognominata fuit: i qua fuit ilion: & a phrygia phryx deducit: quod ē substantiuū: & solū masculinū. Iuue. in satyra Credo pudiciā: Diuitib⁹ responsa feret phryx augur. At phrygi⁹ phrygia phrygiū adiectiuū. Ideo dixit Virgilius: O uere phrygiae (neq; enim phryges) ite per alta Dindyma.
- P** hrynicus prima cum. y. graeco: sequens cum. i. latino: ultima cum. c. exili scribitur: fuit poeta comicus: quae saepe Iulius Pollux nominat.
- P** hryxus cū. i. latino sequēte. x. cōsonante scribitur: fuit Athamātis regis thebarū ex Neipyle uxore filio⁹ fratereq; Helles: q abo mortua matre (ut scribunt Hesiodus & Pherecydes) cum nouercales insidias ferre non possent: & cōsentiēte patre aufugerēt: ac sup ariete aureae pelliculae quae eis pater in tutamen dederat pontū transfretarēt: ea pte qua strictior est: nec multū freti sulcassent: Helle puellari timore exterrita: decidit i pontum: dicente Lucano i. iiii. Delapsa portitor helles. Quae ab Neptuno q̄ primū cōprehēsa & tutata ac uxor deuincta: illi postea pcreasse Paona scribūt. Et cū primū mare illud pontū dicere: ab illa deinde helle spōtum uocitātū ē: dicente Lucano in. ix. Qua pelago nomē neipylas abstulit helle. At uero Phryxus icolumis euadens colchos ad Oetam regem tandem puenire ualuit. Vbi ariete quo uectus fuerat Ioui imolato: pellē auream in templo affixit: & ipse aries in caelum a Ioue tract⁹: inter sidera locat⁹ fuit. Ad quā pelliculā rapiēdam (ut scribit Iustinus in. xlii. sui epitomatis) uenit deinde Iason: ut in ea dictione uidimus.
- P** hthongus cum. ph. & th. aspiratis in eadem syllaba scribitur: & est sonus uocis: unde diphthongus cū dis prapositione componitur.
- P** hucus cū. c. exili scribitur: & q̄ a graeco descendit: quod ē φῦκος: cū. ph. & nō cū. f. scribēdū censent. Nā uolatile dicitur maius apes: & min⁹ scabrone: & dici quasi phag⁹ uolūt: eo q apū labores libēter depascat. Quod tetigisse uidet Virgilius i li. georgi. iiii. cū ait: Immunisq; sedens aliena ad pabula phucus. At uero Plinius i xi. naturalis histo. inqt: Phuci sunt sine aculeo imperfectae apes: nouissimeq; a fessis & iam emeritis icohatae serotinus foetus & q̄li seruitia uerarū apū. Quāobrem iperant his: primosq; in opera expellūt: tardātes sine clemētia puniunt. Et subdit cū mella ceperūt maturefcere abigūt eos multaq; singulos aggressae trucidāt. Est etiā phuc⁹ color qdam purpureus: q graece φῦκος dicitur: ubi ipm. y. graecum in. u. nostrum cōuertit. De quo Xenophon i pedia Cyri: Quidā inqt oculoꝝ inferiores palpebras quodā phuco depigētes: decorē gratissimū i aspectu cōtrahebāt. Quod Iuue. i. ii. satyra sensisse uidet cū ait: Pingitq; tremētes Attollēs oculos
- P** icus cū. i. latino & c. exili scribitur: neq; dictio graeca ē: ut qdā putauerūt: sed latina. Nā auis ē uncoꝝ unguium & durissimo rostro: quo arbores cauat: & intus latet: atq; pullos educit. Cuius introitū teste Plinio lib. x. naturalis histo. siqs cuneis clauderet: adhibita quadā herba a clausura uiolēter excutiunt. Quin & illum refert apud latinos maximū fuisse in auguriis. Et id a Pico Saturni filio: q huic aui nomen dedit.
- P** icenum cum. i. latino & c. exili scribitur: regio est Italia: quae hodie ab ancona: marchia anconitana dicitur. Et picenum a pico aue: q olim in eorum uexillis confedisit dicitur: cognominati putant.
- P** idytes prima cum. i. latino: sequēs euz. y. graeco: ultima cum. t. exili scribitur: fuit uir pcosi⁹: & ab Vlyxe (ut dixit Homer⁹ in. vi. iliados) bello troiano interēptus.
- P** ierides cum. i. latino utrobiquē scribitur: est mularum agnomē a filiabus Pieri acceptum: quas canendo uice

runt: ut late offendit Ouidi⁹ in .v. metamorphoseos.

P ygardus per .y. græcum apud quosdam auctores græcos scriptū: & p caprea quadā siluestri non dissimili a damis positū cōperi: qd Plini⁹ in .viii. naturalis histo. li. cōfirmare uideat. Sed in li. x. ostendit eodem nomie genus quoddā aquilæ uocitari: quæ in oppidis habitare cōsueuit: nōnunq̄ in campis albicāte cauda. Sz de quadrupede puto Iuue. intellexisse: cū dixit in satyra Attic⁹ eximie: Summe cū magno lep⁹ atq̄ aper atque pygardus. Nam de quadrupedib⁹ loquitur: cū non dixerit: Et scythicæ uolucres.

P yga cū .y. græco scribit^r: bursa est testiculorum: ad quam cum descendūt intestina fit dura aspera & tumens ob qd hernia idest aspera & difficilis dicitur. Vnde hernici populi dicti sunt: qui aspera incolunt saxa: ut ui dimus in dictione hernia.

P ygmæi cū .y. græco: penultima cū .æ. diphthongo scribitur: populi sunt teste Plinio li. vii. naturalis historie tenētes mōtana india: uicina tamē oceano salubri cælo semperq̄ uernāte. Horū q̄ longissimi sunt teste Gellio in .ix. noctiū atticarum non excedūt pedes duos & quadrantē. Iuue. uero dixit: Vbi tota cohors pede nō ē altior uno. Quin & teste Solino earū mulieres q̄nto āno pariūt: & octauo senescūt. habētq̄ singulare bellū contra græcos: dicente Homero in initio libri tertii iliados de troianis contra græcos tendētib⁹ clamore ac clāgore sublato nō sec⁹ ac græcos solent: cū sid⁹ hybernū fugientes matutino tpe cum ingenti clāgore cateruatim cælo ferunt: ad oceanūq̄ se conferūt illaturæ dirū pygmæis ac mortiferū bellū. Quib⁹ pygmæ⁹ bellator in armis accurit. Sed aliquando impar a græce rapit: & p aera curiuis unguib⁹ deportat: dicente Iuue. in satyra Exemplo quodēq̄ malo:

Ad subitas trahacum uolucres nubemq̄ sonoram

Pygmæus paruis currit bellator in armis.

Mox impar hosti: raptusq̄ p aera: curiuis

Vnguibus a sæua fert græce. Nam (ut dixit Plinius) fama est arietū caprarūq̄ dorsis insidentes armati sagittis ueris tpe uniuerso agmine ad mare descendere: & oua pullosq̄ eorū alitū cōsumere: ternis expeditione eā mēfib⁹ confici: aliter futuris gregibus non resisti.

P ylates cū .y. græco & unico .l. scribit^r: fuit Strophii phocensis filius: Agamēnonis amicissimi. Nec ipse eius filii Orestis minor amicus: ut uidimus in dictione Orestes. quē etiam in insaniam uersum nunq̄ dereliquit: dicente Ouidio in .ii. de ponto: Affuit insano iuuenis phocæus orestis. Et in eodem libro: Non ita uixerunt strophio atq̄ Agamēnone nati.

P ylāmenes prima cū .y. græco: sequens cū .æ. diphthongo scribit^r: fuit teste Homero dux paphlagonū: ex his qui uenerūt in auxilium troianorū: atq̄ in bello a Menelao interfectus. Quin & nōnunq̄ hic idem scribit^r a poetis græcis Pylāmeneus.

P ylāus prima cum .y. græco: sequens cū .æ. diphthongo scribit^r: nomen est uiri pprium: q̄ nōnunq̄ cum aspiratione Phylāus a græcis scribitur.

P ylarthes cū .y. græco: & unico .l. atq̄ .t. exili scribit^r: fuit teste Homero in .xi. iliados: uir troian⁹ ab Aiace bello interfectus.

P ylene cum .y. græco: & absq̄ aliqua diphthongo scribit^r: est Homero teste li. ii. iliados ciuitas ætolia.

P ileus cum .i. latino & unico .l. scribit^r: opimentum quoddam est capitis.

P ylos cū .y. græco & unico .l. scribit^r: fuit oppidū iuxta thessaliam uersus marinū litus a Neleo patre Nestoris cōditū dū a fratre Peleo thessalia pelleret. Vnde & Nestor ipse dixit^r ē Pyl⁹. Ouidius in .iii. de sine titulo: Illius attacku pylus iuuenescere posset. Idem in li. primo de ponto: (Crede mihi) pylus nestore maior ero.

P ylon similiter cū .y. græco scribit^r: nomē fuit pprium uiri troiani: & habet accentū in ultima.

P ilūnus cū .i. latino: & .m. ante .n. scribit^r: louis dict⁹ ē fili⁹: ac stercore adq̄ agroꝝ usum cōperisse dicit^r: ob qd Sterquilini⁹ etiā cognominat^r fuit. Sed cognomē hoc fuisse Saturno Macrobi⁹ rettulit. At uero hūc pinfē di frumētū: & ab eo pilū denominatū: atq̄ ob id a pistorb⁹ coli dixit Serui⁹ sup nonū aenci. librū. Ob quod nō græcū uerbū: s; latinū magis esse cōstat. Ad hūc ferūt Danaen cū puo Perseo iram Acrisii fugiētē: a pasto re quodā delatā fuisse. Quā ille genere cognito uxore duxit: & derelicta regiōe apulia ad rutulos cum Danae demigrasse: ubi ardeā urbē cōstruxit. Et ex ipsa Danae Daunū suscepit filiū: q̄ in apulia deide regnans: daunia illā a se cognominauit. Et hūc quoq̄ daunū qdā turni fuisse patrē dixerūt. Eo q̄ de Turno loquens dicat Virgili⁹ in .x. aenci. Nascētē & patria turnū cōsistere terra: Cui Pilūnus auus: cui diua nemlia mater.

Aliū uero dixerunt aliū illū fuisse Daunū: hoc ē pxime auū patris Turni. Et Virgiliū nō intellexisse de pxio auo: sed de Turni atauo: cū alibi i eodē li. in psona lunonis dicat. Ille tamē nostra deducit origine nomen: Pilūnusq̄ illi quartus pater. & reliq̄. Sed nomen filii Dauni: & patris alteri⁹ dauni nusq̄ legisse me memini **P** indarus cum .i. latino: & unico .r. scribitur: fuit teste Platone li. quarto de legibus: poeta thebanus. Hic teste Quintiliano in decimo: de institutione oratoria nouem lyricorum longe princeps fuit spiritus magnificentia: sententiis: figuris: beatissima rerum uerborūq̄ copia: uelut quodam eloquentiæ flumine: ppter quod Horatius in quarto carminum: eum merito credidit nemini imitabilem. Quas ob clarissimas uirtutes

a regibus macedoniae sui temporis maxime dilectus fuit. & magnus Alexander cum thebas raperet: & ciues uenderet sub corona: penatibus & familiae Pindari uatis parci iussit. Cuius mors non uulgaris cum a diuersis: tum a Valerio Maximo scribitur. Qui cum in gymnasium super gremio pueri quo unice delectabatur deposito capite quieti se dedisset: non prius fuit cognitus decessisse: quam a Gymnasiarcho claudere locum uolente: ne quicquam excitaretur.

Pindus cum. i. latino scribitur: mons est in finibus thessaliae a parte occidua. Ex cuius ima parte peneus fluius profluit ut in sua dictione uidimus. Est etiam insignis origine lapitarum: & partu fluiui acheloi.

Pinarius cum. i. latino scribitur: & descendit a πείρα: quae est fames: cuius prima cum. ei. diphthongo scribitur: sed apud nos relicta. e. remanet. i. pducta. Virgilius in. viii. aeneidos: Et domus herculei custos pinaria sacri. Na (ut testis est Seruius) cum Herculi ab Euandro ara maxima in Italia ubi nunc est roma constituta fuisset: & de suo armamento ad sua sacrificia Hercules boues dedisset: inueniuntur duo senes Pinarius & Potitius: quibus qualiter se coli uellet ostendit. Scilicet ut mane & uespere ei sacrificarent. Itaque perfecto matutino sacrificio: cum circa Solis occasum essent sacra repetenda: Potitius prior aduenit: Pinarius postea extis uidelicet iam redditis. Unde iratus Hercules statuit: ut pinarioe familia tantum ministra esset: epulantibus potitiis: & copulentibus sacra. Unde teste Seruio Pinarii dicti sunt. i. famelici: cum prius alio nomine senex ille uocaretur. Et ab hoc pinariam domum custodem sacri Herculei dixisse Virgilium: hoc est ministra intellexisse uoluit: ut alio loco: Triviae custos iam dudum in montibus opis: id est ministra. Et Potitius a uerbo potizo: quod est bibo deductum. Sed (ut scribit Liuius in nono ab urbe) Cum Appio Claudio auctore: qui censor cognominatus fuit: sacra Herculis gentis potitia in mancipia transfuisset: qua tempestate. xii. familiae eius gentis erant puberes: ad trigessimum intra annorum cum stirpe extincti fuerunt. Et ipse Appius deum ira post aliquot annos luminibus captus est.

Pyræus prima cum. y. graeco: sequens cum. a. diphthongo a nostris scribitur: ab Homero uero & nonnullis poetis graecis cum additione alterius. e. in ultima syllaba ante. u. uidelicet pyræus πύραεός. Fuit atheniensium portus a pyræo promontorio: ut (ostendere uidet Plinius in li. iiii. naturalis historiae) cognominatus. Et in. xxxiii. ostendit fuisse in eo ad eum Iouis seruatoris: & Mineruam mirabilem ab Isidoro statuaria consecratam: cui pauca posse conparari dixit.

Pyrachmes prima cum. y. graeco: sequens cum. a. diphthongo: ultima cum. ch. aspirato ante. m. scribitur: & fuit nomen uiri proprium: de quo Homerus ipse meminit.

Piræus cum. i. latino: & a. diphthongo scribitur: fuit nomen uiri proprium amici Telemachi: ut ostendit Homerus in. xv. odyssae.

Pyræ cum. y. graeco scribitur: strues est lignorum: in qua corpora cremabantur: latine rogus dicta. Et nomen a pyr: qui est ignis contraxit. At uero Seruius super. xi. aeneidos. Cum cadaver inquit ardere ceperit rogus uocatur: exustum uero bustum dicitur. Quae Virgilius ipse accurate in praefato. xi. obseruauit cum ait: Constitit aere pyras. Itaque Subiectisque ignibus atris Ter circum accensos decurrere rogos. Itaque postea: Semiuersaque seruauit busta. Et ut idem Seruius super. viii. aeneidos. inquit: Cadaver corpus non dum sepultum. & super. x. inquit: Inferiae sunt sacra mortuorum: eo quod inferis soluuntur.

Pyramis prima cum. y. graeco: ultima cum. i. latino scribitur: & similiter ab igne: quae graece dicitur πύρα nomen assumptum: eo quod illius figura imitatur: quae ex inferiori parte est lata: paulatim gracilescens in acuitatem definit. Et fuerunt pyramides in aegypto structurae ex quadratis lapidibus admirandae: fastigiatae ultra omnem excelsum: quae manu fieri possent: ut dixit Solinus in collectaneis. Et regum pecuniae: ut dixit Plinius in. xxxvi. naturalis historiae: Ociosa ac stulta ostentatio: quippe eorum faciendi eas causa a plerisque tradatur ne pecuniam successoribus aut amulis insidiantibus praebere: aut ne plures etiam ociosa fieret: de quibus uidimus in dictione cheminis: atque aliis nonnullis in locis uidimus: & uidebimus. fueruntque & sub eis reges sepulti. Unde & sepulchra a nobis plurimum nominantur. Lucanus libro. ix.

Non mihi pyramidum tumulis euulsus amans.

Pyræ cum. y. graeco scribitur: fuit adulescens mephiticus: quae apud pyramides amore Thysses amatae seipsum interemit: ut pulcherrime enarrauit Ouidius in. iiii. metamorphosis. Et a pyramide pyramus nomen accepit.

Pyrallis prima cum. y. graeco: & ultima cum. i. latino: atque cum gemino. l. uolubile est: ut refert Plinius in undecimo naturalis historiae: quod in cypro ex arariis fornacibus maior musca in igne solum uiuens reperitur: & a nostris ignicola dici potest.

Pyrhus cum. y. graeco: & duplicato. r. atque secundo aspirato scribitur: fuit Achilles filius ex Deidamia filia regis Lycomedis in scyro: cum qua in habitu uirginali degerat: sic quoque dictus teste Seruio super. ii. aeneidos: a colore: quo tingebatur: hoc est quia coloris erat ruffi. Nam a patre uocatus fuit Neoptolemus: id est nouus miles. Ut ipse ad Priamum in secundo aeneidos: Degeneremque neoptolemum narrare memento. Fuitque rex epiri: & ab Oreste interfectus. ut uidimus in dictione Orestes. Alius similiter fuit Pyrrhus Aeacidis filius: & rex epiri: qui paterno genere a priore originem traxit materno ab Hercule. Hic cum romanis bellum gessit de quo Iustinus in. xvii. & xviii. suorum epitomatum pertractauit. deinde eorum argos oppidum in peloponneso oppugnaret: lapide in eum interiit. A quo pyrrhichium metrum dictum asserunt: quo ille in suis ludis frequentissime utebatur. Et constat ex duabus breuibus pes ipse pyrrhichius: ut pater.

- P**yrha uti superior dictio scribitur: fuit uxor Deucalionis: & filia Epimethei patris ipsius Deucalionis: quos solos superstites e saeuo diluuiio (quod tpe illog: fuit) dixere poetae. Et cu decreuissent aquae: uiderentq; humanum genus defecisse: & ipsi senes essent: & ex se posse restaurari diffident: perrexerunt ad oraculum Themidos postulantes: quonam modo genus humanum refici posset. Quibus data respondit: id fieri posse: si post terga iacerent materna ossa. Deucalion uero sapiens intellexit terram genitricem esse: cunctaq; rege: ossaq; illius lapides esse. Itaq; quae post terga lapides iaciebat facies: traxere uiros: Et de foemineo reparata est foemina iacta: ut dixit Ouidius li. i. metamor. Quod Iuuenalis lepidissime tetigit: cu ait in prima satyra:
 Ex quo deucalion nimbis tollentibus aequor:
 Nauigio ascendit montem: fortisque poposcit:
 Paulatimq; anima caluerunt mollia saxa:
 Et maribus nudas ostendit pyrha puellas. Nam (ut refert Eusebius de tibus) regnante Cecrope aquarum illuuiis maiore ptem populorum thessaliae absumpsit: paucis per refugia montium liberatis maxime in monte parnaeo: in cuius circuitu Deucalion tunc regno potiebat. Et teste Iuliano in secundo suorum epitomatum: Rex erat thessalia: quae tunc ad se ratibus confugientes susceperunt per summa parnasi iuga fouit & aluit: a quo propterea genus humanum reparatum ferunt. Ego uero coperi in glosa Aristarchi super decimum odysseae: Homeri Deucalionem ex pyrha uxore quattuor filios: percaisse: duos mares: Amphictyona & Hellena: & totidem foemellas Protogeniam & Melanthiam. Et quosdam refert existimasse Hellena ex semine Iouis fuisse: sed sibi copertum esse: fuisse ex semine Deucalionis. Sed ante diluuium hos filios habuerit uel post: nec ipse declarat. Vnde Aristoteles i. ii. meteororum: sub Deucalione inquit fuit magna hyems & excessus iberum: ubi nunc habitant hellenes quos prius dicebant graeci. Ita ut ab Hellene filio Deucalione hellenes cognoscantur: ut uidimus in dictioe attis.
- P**irata cum. i. latino & unico. r. atq; t. exili scribitur. At apud graecos in prima est. ei. diphthongus: a qua amota e: solam. i. pducta retinimus: dicunt fuisse nomen proprium cuiusdam latronis: quod primus mare latrocinii instare coepit. Vnde & oes similes piratae cognominati sunt.
- P**yrasus cum. y. graeco & unico. s. scribitur: fuit teste Homero in. xi. iliados: uir troianus: ab Aiaee bello interfectus: habetq; accentum in prima apud illos.
- P**yreneus cum. y. graeco scribitur: mons est in hispania: sic quoque a crebris ignium fulminibus cognominatus. Et teste Appiano (ut ex historia illius ad uerbum interpretati sumus) a tyrrheno incipit mari: & in oceanum boreale pertendit: habetq; ex orientali quodam parte celtas: quod olim galatae: nunc quoque galli cognominantur. Ex occidentali uero iberos continet & celtiberos. Nam quae in circuitu detinet: ad iberos spectat. Nec ex maioribus est europa montibus: nec ex minoribus.
- P**yreneus cum. y. graeco & a. diphthongo scribitur: hic uidens teste Ouidio li. v. metamor. musas ad templum parnasiae pluuioso tempore gradietes consistite dixit. Nec dubitate precor tecto graue fidus & iberis: Imber erat: uita re meo: subiere minores Saepae casae superi: quas ex temporis dispositione: & uerbis persuasas in suis adibus laetis excipit. Sed post pluuiam uolentibus discedere domum clausit: & uim parabat. Ille effecta alites uolentiam effugerunt: quas ille persequi conatus: de culmine turris se praecipitem dedit.
- P**yretrum cum. y. graeco & t. exili scribitur: herba est medicinalis: quae (quae ignea uirtutem habere uidetur) a pyr qui est ignis nomen extraxit.
- P**yrus cum. y. graeco scribitur: & apud nos turris dicitur: & i plurali pyrgi: hoc est turres. Quod teste Seruio super decimum aeneid. castellum fuit nobilissimum eo tempore: quotiescunq; piraticae exercebant. Nam illic (ut ait) metropolis fuit: de quo Virgilius ipse meminit cum ait: Pyrgi ueteres interpestaeque grauisca: hoc est aliud oppidum: quae teste Catone ideo grauisca dicta sunt: quod grauem aerem sustinent.
- P**yrgetes cum. y. graeco & t. exili scribitur: nomen est proprium: quod a pyrgos deducitur: & fuit gemmarum sculptor admirandus adeo: ut teste Plinio in. xxxvii. naturalis historiae. Alexandri magni edictum fuerit: quo uentum in gemma se ab alio sculpi: quod a Pyrgotele non dubie clarissimo eius artis. Vnde & Carolus noster Arretinus inquit ad Cyriacum.
 Parrhasium tabulis uinces: uinceq; cauandis
 Pyrgotelem gemmis: mentoraq; in pateris.
- P**irithous cum. i. latino utrobique & th. aspirato scribitur: hoc quoque ut seruare prius graeco sonus: i qua e. ei. diphthongus: quae sonum nostri. i. detinet: ut supra uidimus: cum scripsimus Pirethous cum. e. uocali in prima. fuit Ixionis filius: non ex nube: sed ex coniuge: fuitq; rex laphithae: quod cum ad inferos cum Theseo ad rapiendam Proserpinam descenderet: a cerbero cane tricipiti deuorat: ut de illo oia Seneca in tragoedia furentis Hercules persecutus est.
- P**yro cum. y. graeco scribitur: habetq; accentum in ultima: & fuit teste Hesiodo in theogonia nympha quaedam filia Oceani & Tethyos.
- P**irous cum. i. latino scribitur: nomen fuit herois cuiusdam: de quo Homerus in. ii. iliados τῆ φούος ἰφωσ. At cum y. graeco nomen fuit unius ex equis Solis: dicitur a pyr: quasi ardens. Ouidius in. ii. metamorpho.
 Interea uolucres pyrous ethous & aethon
 Solis equi: quartusq; phlegron hinnitus auras

- Flammiferis implent; pedibusq; repagula pulsant.
- P** yrous cum. y. græco: nomen est equi: de quo in præcedenti dictione uidimus.
- P** yrodes cum. y. græco scribitur: fuit teste Plinio in septimo naturalis historiae: Cilicis filius: qui primus e filice ignem elicit.
- P** yrrho cum. y. græco & duplicato. r. atq; secundo aspirato scribitur: fuit elidensis philosophus: & teste Diode Plistarchi filius. Hinc Apollodorus pri⁹ fuisse pictorē dixit. Audiuitq; Anaxarchū: a quo nihil declinare uisus est: cū oia sustinuisse illum dicant. Immo aiunt Pyrrhonem quādoq; furore adeo instigatum fuisse: ut sumpto ueru cū carnibus coquū in forum usq; persequeret. Quin & in Elide discipulorū disputationib⁹ fatigatum: abiecto pallio alpheū tranasse. Eratq; sophistis infestissimus. Et cum primo ualde pauper fuerit: a suis ciuibus magno deinde honore habit⁹: factus ē pontifex. Vixitq; ad ānos ferme nonagita. Et illū puto de quo Cicero in li. de finibus sapissime meminit: & Gellius in. xi. noctū atticaz li. capitulū speciale cōfecit
- P** irus cum. i. latino scribit^r: fuit teste Homero in. iiii. iliados Imbrasi filius: & thracum princeps: q ex Eno patria pfectus in adiutorium troianorū: a Thoante rege ætolorum in bello occiditur.
- P** iper cū. i. latino scribit^r: sed apud græcos cum adiectione uni⁹. i. in fine: & accentu supra. e. scribit^r: & pfer. Et (ut ait Herodianus) gūmi & piperi barbara sunt. At latini nostri piper huius piperis declinauerunt. Persius: Et piper & perna. Idem rugosumq; piper. Arbuscula est: quæ teste Plinio in. xii. naturalis histo. iuniperis nostris est similis. Semina a iunipero distant paruulis siliquis: quales in ipis passim fasciis uidemus. Hæ priusq; dehiscant decerptæ: tostæq; sole: faciunt quod uocatur piper lōgum: deinde paulatim dehiscentes per maturitatē ostendunt candidū piper: quod deinde tostū solibus colore rugisq; mutat. Et addit idē auctor: In fronte caucasi solibus opposita gigni tantum eam arborem aliqui tradidere.
- P** isa cum. i. latino & unico. s. scribit^r: fuit teste Plinio in. vi. naturalis histo. arcadiæ oppidū præterfluente alptheo amne: & abūdantia leguminis pisi. Ab hac igitur & Elide ciuitatib⁹ arcadiæ teste Seruio uenerūt: qui pisas in Italia cōdidere: quas sic ex pristina ciuitate uocauerunt. Quod Virgilius tunc tetigit: cum ait: Hos parere iubet alpheæ ab origine pisæ: Vrbs hetrusca solo. Et Iustinus in. xx. epitomatum libro: Habuerunt inquit pisæ auctores græcos: & Solinus: Quis ignorat a Pelope pisas dici? Vnde & in plurali declinatur ad differentiam arcadiæ pisæ: quæ singulariter effertur: ex qua pisæus cum. æ. diphthongo i penultima. Ouidius in tertio de fine titulo:
Ah quæ penè pelops pisæo concidit axe:
Dum spectat uultus hippodamia tuos.
- P** isistratus cū. i. latino & t. exili utrobq; scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. i. Hippocratis filius: & athenarum tyrānus: ut late Iustinus de illo in. ii. suoz epitomatum. Nam hic doctrina ingenio & eloquentia tanta fuit: q athenienses se ac libertatē ei sponte summitterent: q; q; Solon iustissim⁹ & grauissimus orator. p libertate aduersum illum staret. Sed eloquētiæ Pisistrati libertas cū Solone succubuit tpe quo Seruius Tullius⁹ regnabat romæ: ut scripsit Gellius li. xvii. noctū atticarum. Hic primus apud athenas bibliothecam instituit ut supra uidimus in dictione bibliotheca.
- P** istrix cū. i. latino utrobq; & x. consonāte in fine scribit^r. Seruius tamē super quartum ænei. inquit: pistrix cū x. pisce: cum. f. p nauī a nobis scribi consueuit. Virgilius: Immani corpore pistrix. Plinius in. xxvi. naturalis histo. inquit: Item tritones corusq; & pistrices: idq; sapius replicauit: de piscibus loquens. At p nauī terminatur in. f. Virgilius in. v. Post hos æquo discrimine pistris. Et alibi in eodem li. Velocem mnesthe⁹ agit acri remige pistrin: ubi est accusati⁹ descendens a recto descinēte in. is. At Priscianus in primo uelle uidet apud græcos semper in. f. terminari. Nam cū de. f. consonāte pertractat: dicit illam sæpe a nostris in. x. cōmutari: ut Ajax p αἰῶν pistrix pro πῖστρις in quo nos sequi dores dicit: q ὀπίξ dicunt. p ornīs: & ē pistrix piscis.
- P** ythacula cum. y. græco & th. aspirato: atq; c. exili scribit^r: insula est in tusco mari: sinuq; cāpano sita: in cui⁹ quodam colle oppidum fuit nomine pythacusa: in plurali numero. Ouidius in. xiiii. metamorphor. Aeneaz nauigationem describēs ait: Inanimē prochyteq; legit steriliq; locatas Colle pythacusas. Hanc olim simiagz fecundissimam fuisse nōnulli uolunt.
- P** ythagoras cum. y. græco & th. aspirato scribit^r: fuit teste Apulegio in primo de magia natu famius pulchritudinis insignis: apprime psallendi & musicae doctus. Et licet a Polycrate tyrāno fami dilectus esset: eo tamē incipiente tenere dominiū clam fugit ab insula: amisso Vescare patre: quem comperio inter gemmarios artifices laudem magis in sculpendis gemmis: q; opes quasissæ. At uero Iustinus in. xx. suorum epitomatum Demaratum negotiatorem diuitem illi⁹ patrem uocauit. Laertius Mnescarchum anulorū sculptorē dixit. Sunt & qui Marmachum illius patrem uocatum dicant: auum Hypasum: attauum Eutiphronem: abauum Cleonymum. Hunc ex pliunte profugisse dicunt: & pronepotem Marmachū. Habitasse deinde fami: unde famius ipse Pythagoras dictus fuit. Sed ante apud lesbum sub disciplina fuisse Pherecydis syri asserunt. Quo mortuo famum demigrasse: & Hermodamati iam seni se ibidem in disciplinam dedisse. Ac patriā deinde linquens cum iuuenis esset: & studiosissimus aegyptum disciplinarum causa perrexit. Et tunc quoque a polycrate per epistolam Amasidi commēdatum: portasseq; tres calices argēteos: quos singulis sacerdotib⁹ dono dedit

dono dedit: & teste Antiphone in li. de his: q in uirtute fuerunt principes omnem aegyptiorum linguam perdidicit: a quibus praeteriti aui facta edoctus: transiit in persiam: & babilonia. Vbi siderum motus cursusque stellarum: & oem caeli ronem ab astrologis edoctus: regressus est inde cretam ac sparta: atq; ab eorum sapientibus mores egregios Minois: ac Lyeurgi leges perdidicit. Ibiq; una cum Epimenide in idagum antrum descendit. Vbi secundum ea: quae in aegypto didicerat: a diis in arcano magna edoctus est. Inde ad olympicum certamen ascendens cum multarum disciplinarum ibi de se maximam admirationem exhibuisset: interrogatus a Leonte philistorum tyrano: uel (ut alii dicunt) sicyoniorum: quo nomine uocaretur: cum solum deum sapientem diceret. Respondit se philosophum esse: hoc est sapientiae amatorem: cum usque ad id tempus oes: q; circa rerum occultarum speculationem uersarent: sapientes habiti uocatiq; fuerint. Post quem sermonem cum in patriam rediret: & a Polyrate iam tyrano illam comprimere offensus: clam inde discedens crotonam in Italiam prexit. Ibiq; leges Italiae dedit: atq; cum discipulis clarissimus est habitus: q; ferme trecenti teste Laertio reipublicam oem administrabat ut merito aristocrata: hoc est optimorum principatus diceretur. Idem primus oium teste Timaeo dixit. Amicorum oia esse communia: & amicitiam esse equalitatem. Sicq; ipsi discipuli oia in medium iponentes: facultates proprias communes efficiebant: & coibatur societas inseparabilis. Ordo uero ac ratio Pythagorae: ac deinceps familiae successione eius recipiendi instituendiq; discipulos: huiusmodi fuisse tradit teste Gellio in primo nocturno atticorum. Nam a puericia adolefcentes: q; sese ad discendum obrulerant. εφυσιογνωμονει: id uerbum significat mores naturaeque hominum coniectatione quadam de oris & uultu ingenio: deque totius corporis filo atque habitu sciscitari. Eum q; explorat ab eo idoneusque fuerat recipi in disciplina statim iubebat: & tempus certum tacere. Non oes idem. Sed alii alio tempore praestumato capti solertiae. Is autem q; tacebat: quia dicebant ab aliis audiebat. Neque praestari si parum intellexerat: neque comitari: quia audierat fas erat. Sed non minus quisq; tacuit: q; biennium. Hi prius appellabantur intra tempore tacendi: audiendiq; ακουστικοί. Ast ubi res didicerant: rerum oium difficillimas tacere: audireque: atque esse iam coeperat silentio eruditi: cui erat nomen εχευολογιστων: tum uerba facere: & quaeque audissent scribere: & quae ipsi opinarentur potestas erat exprimere. Hi dicebantur in eo tempore μαθηματικοί. scilicet ab his artibus: quas iam dicere ac meditari incautauerant. Quonia geometriam gnomonicam caeterasque ite disciplinas altiores μαθηματικα ueteres graeci appellabant. Ex inde his scientiae studiis ornati ad perspicenda mundi opera: & principia naturae praecedebant. Actum denique nominabant φυσικοί. Et haec de illo Fauorinum philosophum rettulisse dixit Gellius teste Anticlido. Idem Pythagoras geometriam oem profecit. Vacauitque maxime circa arithmetica: nec medicina neglexit. Quin & teste Aristoxeno musico primus graecis pondera & mensuras inuexit. Primus luciferus & herpeterum idem esse fidus teste Parmenide dixit. Fuitque adeo admirationi oibus: ut familiares eius dicerent: ipsum esse dei omnigenas uoces. Vnde si quis praesentia illi frui meruisset: uidebat sibi praclarum quid: seu felicitatem adeptum. Nam (ut refert Aristippus cyrenaicus) dixit Pythagoras: q; non minus uera Pythio loqueretur. Fuit uenustissima formae adeo: ut illum discipuli esse Apollinem opinarentur. Idem fertur octuagesimo aetatis suae anno diem obiisse: de cuius morte uariae fuerunt sententiae: quas si quis cognoscere cupit: legat Laertium: q; longo decursu illas explicauit.

- P**itana cum i. latino & t. exili scribitur: urbs fuit teste Herodoto libro historiarum primo: in aetolia.
- P**ythias cum y. graeco & th. aspirato scribitur: fuit proprium uiri macedonis nomen.
- P**ythierum cum y. graeco & th. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto li. i. histo. uiri phocalensis nomen proprium.
- P**ythius prima cum y. graeco: sequens cum th. aspirato & i. latino scribitur: agnomem fuit Apollinis a pythone serpete (quem occidit) deductum: & nonnunquam etiam a graecis utrumque cum aspiratione ipsi p. scribitur: ac dicitur phythion: & phythius: ut supra uidimus. Et pythia: ac phythia festa: quae in ipsius Apollinis honore: ob phythionem interfectum: primum introducta fuit. de quibus Ouidius in primo metamorphoseos.
- Instituit sacros celebri certamine ludos
 Phythia per domiti serpentis nomine dictos. Pythia autem Hora. in arte poetica protulit:
 Multa tulit fecitq; puer: sudauit & allit:
 Abstulit uenere ac uino: qui pythia cantat.
- P**itisma cum i. latino utrobique: & t. exili scribitur: & dicitur quasi pidisma. Nam nostri dictiones graecas transcribentes. d. in t. nonnunquam ob litterarum uicinitatem coerterunt: cum ipsum d. medium sit inter t. exile: & th. aspiratum ut in primo horum cometariorum li. monstrauimus: & descendit pidisma a πιδισμα uerbo graeco: quod est saltus: & inde pitisma saltatio quaedam in numerum facta dicitur. Iuue. in satyra: Atticus eximie:
 Ille fruatur uocibus obscenis: omniq; libidinis arte:
 Qui lacedaemonio pitismate lubricat orbem.
- P**itho cum i. latino & th. aspirato scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tethyos filia.
- P**ithodorus cum i. latino & th. aspirato scribitur: nomen est compositum: quasi pithoos: hoc est ei nymphae doron donum: & fuit teste Plinio in xxxvi. naturalis histo. marmorarius sculptor eximius.
- P**ittacus cum i. latino & duplicato. t. atque. c. exili scribitur: fuit mitylenaeus unus ex septem graeciae sapientibus Herethadio patre: quem thraea fuisse Duris e auditor. Hic una cum Alcaei fratribus Melanctru lesbi tyrannum profligauit

Et dum de agri achillidis possessione inter athenienses & mitylenenses armis decerneretur imperator ipse cum Phrinone atheniensium duce (q & pancratiaestes & olympionices fuerat) singulari certamine pugnare instituit. Rete igitur clypeo tegens Phrinonem inuoluit: atq; illum interemit. Sicq; patriam & agrum seruaui. Et cum itege athenienses patriam infestarent: ciues suae ciuitatis imperium illi tradiderunt. Quod cum ille cõseruata patria decem annis tenuisset: & optimis institutis: ac ordinibus constituisset: seipsum sponte a magistratu abdicauit. Eius ea lex fuit: in ebrios: cum peccarent duplici poena afficiendos esse. Fuit tpiibus Croesi lydorum regis: ad quem ei extat epistola: & cum plusq; septuaginta annis uiuisset: tertio anno quinquagesimae primae olympiadis obiit.

Pittheus cum. i. latino & duplicato. t. atq; secundo aspirato scribitur: fuit teste Homero in. ii. iliados: Aethrae comitis: & ministrae Helenae pater.

Pyxis prima cum. y. graeco: sequens cum. x. consonante & i. latino scribitur: dicitur a nonnullis buxolū: mutatioe. y. graeci in. u. nostrum. Nam $\omega\upsilon\chi\omicron\nu$ buxum dicitur. f. lignum ex quo buxola fiunt. Iuue. in. ii. satyra: Et illis Turgida non prodest cõdita in pyxide lyde. Ouidius in primo de remediis: Pyxidas inuenies: & regem mille colores.

Plaga cum. g. consonante a nostris scribitur: a graecis uero cum. k. quae in. c. cõueri debuerat: sed ob litterae affinitatē a nostris ipsum. g. ē acceptū: ut simile uidimus in dictione Cygnus: & in dictione Aragne. dicitur q; a nostris regio. Euripides $\epsilon\kappa\alpha\beta\eta\omicron\varsigma\ \tau\eta\nu\ \chi\epsilon\rho\rho\omega\nu\eta\sigma\tau\alpha\nu\ \pi\lambda\acute{\alpha}\kappa\alpha\ \sigma\pi\epsilon\iota\rho\epsilon\iota$: hoc ē q; cherronesā regionē semiat.

Planeta cum. t. exili scribitur: dici potest erraticus. Nam deriuata $\pi\lambda\acute{\alpha}\eta\eta$: q; est error. Gellius in. xiiii. noctium atticarum: Stellas istas inquit multi erraticas: Nigidius errores uocat.

Platæa cum. t. exili & a. diphthongo: etiam in penultima scribitur: ciuitas est boetiae: ut ostendit Homerus in. ii. iliados: de qua Statius in. vii. libro theb. inquit: Nuntiat excubiis uigiles arsisse plateas. Eodem nomine est insula in mari libyco: quasi ex opposito ad cyrenem: ut ostendit Herodotus in. iiii. historiarum libro. Vnde & plateensis deducitur.

Platanus cum. t. exili scribitur: arbor est: & nobis notissima a platos: quod est latum deducta.

Plastice cum. t. & c. exilibus atq; i. latino scribitur: dici potest a nobis fictoria uel figularia. Nam a $\pi\lambda\acute{\alpha}\tau\tau\omega$: qd est fingere deducitur. Et (ut dixit Plinius circa finem libri. vii. naturalis histo.) Ars figulina a Chorebo atheniensis cõperta fuit. At in li. xxxv. dixit Debutadē sicyonium primū ex industria filiae illam cõperisse: de qua plura loquitur. Et in sequentibus subdit: Turianus attū a fregellis accitum cui locaret Tarquinius priscus Iouis effigiem in capitolio dedicandā fictilem fuisse eam. Et id non mirari solere fictilis in fastigio tēpli ei⁹ quadrigas Ab eodē factum Hercule: q; hodie materiae eius nomē in urbe retinet. Hae enim tum deo: erāt effigies laudatissimae. Nec poenitet nos cogere: q; tales deos coluere. Aurū enī & argentū ne in diis qdem cõficiēbat. Durant etiam nūc plurib⁹ in locis talia simulachra: fastigia qdem tēplorum: etiā in urbe crebra: & munita miracelatura & arte: firmitateq; sanctiore auro certe inocētiore. Iuxta quae locut⁹ ē Iuue. in satyra: Attic⁹ eximie Argenti quod erat: solis fulgebat in armis:

Ponebant ergo tufco farrata catino:

Templorum quoq; maiestas praesentior: & uox

Nocte fere media mediamq; audita per urbem:

Litore ab oceano gallis uenientibus: & diis

Officium uatis peragentibus: his monuit nos.

Hanc rebus latis curam praestare solebat:

Fictilis: & nullo uiolatus iuppiter auro. Et (ut idem Plinius prosequitur) Quaeq; adhuc dixim⁹: uel assiduitate fatiant figulinae opera: & fictilibus doliis ad uina excogitatis: ad aquas thyberis: ad balneas: ad tecta cõtilibus laterculis. Atqui Numa rex septē collegia figulorū instituit. Quin & defuncti sese multi fictilib⁹ condi maluere. Hae ipse Plinius. Et. M. Varro figulos uno in loco romae fuisse ostendere uideat: cum dixit: Venere myrtheam fuisse inter figulos & myrtheā iō appellari: q; locus ille prius myrthis esset feracissimus. Ex quibus colligere possumus montē illū testaceū: q; iuxta portam hostiensem cõspicit: ex fractis tūc quoque figulorū uasis fuisse confectū. Et apud illū artifices exercere figulariam artē: nec (ut uulg⁹ nūc asserit) ex oblatione uasorū: in quibus tributum romam portabatur: quod uarium erat. Et non solum romae: sed diuersis in locis pro romanorum opportunitatibus soluebatur.

Plato cum. t. exili scribitur: fuit philosophus clarissimus: & omnium nominatissim⁹ Aristone patre: & matre Perictionia. siue (ut alii dicunt) Petona. Athenis simili die natus: quo apud delon Apollo: ut rettulit Appolodorus. Mater a Solone certissimū duxit genus: a quo Plato sextus in hūc modū fuit. Solonis frater Critias genuit. Critias Calestrum. Calestrus Glauconem. Glaucon Carmidē & Perictioniam. Perictionia ex Aristone Platonem. At Solon & Critias ad Neleū & Neptunū genus referebat. Similiter Ariston illius pater ad Codrū Melanthi filium referat: q; a Neptuno similiter sanguinē trahere dicebat. Habuit fratres Plato Adimantem & Glauconem: & sororem Petonā: de qua nascit Speusippus. Litteras didicit Plato apud Dionysium gramaticum. Exercitatus est apud Aristonē palaestrem: a quo Plato p egregio corporis habitu cognominat⁹ ē: cui⁹ teste Alexandro prius Aristoclex ex aui paterni nomine dicebat. Studuit picturā: poemata edidit: & tragœdias. Et cum tragicū certamē initurus esset: ante dionysiacum theatrū: audito Socrate excussit poema dicēs

Hic Vulcanus Plato tua indiget ope. Vicinis audiuit Socratem. Illo mortuo audiuit Crathylum & Hermogenem. Annorum. xxviii. teste Hermodoro megaram se ad Euclidem contulit. hinc cyrenē pfect^o Theodorum audiuit. Pythagoreos Philolaum: & Eurytum. Postea in aegyptū pfect^o prophetas sacerdotesq; audiuit ubi comitē habuit Euripidē tragicū. Regressus athenas in academia morabatur. Idem teste Aristoxeno ter militauit. primo in tanagā: secūdo in corinthum: tertio in delū: ubi uictoriā habuit. Ternauiganit in siciliam. primo ut insulam uideret tyrāno existente Dionysio Hermocratis filio. Vbi Plato illi dixit: Nō id praestare tyrānum: quod sibi soli esset utile: nisi uirtute excelleret: cui Dionysius respondit: Verba tua ocioso senū sunt: Cui Plato: Et tua tyrānidem sapiunt. Dionysius iratus uoluit Platonē occidere. Sed a Dione & Aristomene oratus se continuit. Illum tamen Polydi lacedaemonio: qui ad eū legatus uenerat uendendū tradidit. Polydes uero illum secū dūcens in aeginā uendidit. Quo tpe Camander eum reum mortis dicebat: quod. s. capitale esset: si quis atheniensis eam insulam adisset. Sed allegatum est eū philosophū esse: quare disciplinae gratia absolutus est. Hūc An yceris cyrenaic^o emit. xx. minis. remisitq; athenas ad amicos: & statim pecunia Anyceridi p amicos restituta est: alii dicunt missam a Dione illā pecuniam: eāq; uoluisse remissam. Polydem in calabrya supatū: & in elice summersum fuisse. fama ē Dæmone teste Fauorino illi anūtiānti propter Platonem talia perpeti. Hæc sciens Dionysius scripsit ad Platonē: ne i se maledicta torqueret: Cui rescripsit Plato: dicēs sibi non tantū oculi superesse: ut Dionysii meminisset. Secūdo iuit in siciliā: & a iuniore Dionysio petiit terram & hoies: q; iuxta rēpublicam ab eo constitutā uiuerent. Non defuit suspicio illum Dione & Theotæ pstradere tentasse: ut insulam tyrāno liberaret. Quo tēpore Archytas pythagoreus missa ad Dionysium epistola: Platonem purgauit. Ereptūq; athenas remisit. Tertio siciliā accessit: Dionem recōciliatur^o Dionysio. Quare non obtēta rediit in patriam. Multi cōtra Platonē uaria dixerunt: inter quos Amarulentus teste Gellio in. iiii. noctium atticarū librum maledicētissimū conscripsit: qui filios inscribit. In eo libro Platonem ipm admodum tenui pecunia familiarē fuisse: contumeliose appellat. & q; impēso precio: hoc ē decez milium denariū tris Philolai pythagorici libros emisit. Ex eo q; Timæū nobilē illum dialogū continuasset Ad id p̄cium donasse amicū eius Dionē syracusanū qdam scripserunt. Idēq; & Hermippum scripsisse uicimus in dictione Philolaus. Aristippus etiā in libro antiquaq; deliciarū ait: Platonē amore uenero adulescentē quēdam Asterē nomine: hoc ē latine Stellam adamasse: cum quo astrologia uacasse dicunt. Tum & modo consimili Dionē. Alii etiā Phædrum. In illosq; eē epigrammata ab ipso composita. Quorum unum de Stella Guarinus ueronensis nostra ætate uir insignis hunc in modum transtulit:

Ardentes stellas lucens mea stella tueris:
Cælū utinā fierē te ut multo lumine cernā. Deinde ipso Stella mortuo: aliud in hunc modū cōposuisse dicunt:
Stella prius superis fulgebas lucifer. at nunc
Hesperus. ah fulges manibus occiduis. Quod & alii in hunc modum traduxerunt:
Jam dudum sidus uiuentibus lucebas matutinum:
Nunc hesperus fulges uita functus mortuis.
Fertur etiā illum i adulescentia amasse quēdā Alexim: p quo lepidissimos: & uenustissimā breuitatis uersiculos edidit eo tempore: quo tragediis faciendis preludebat: quos ab eruditissimo adolescente in latinū uersos rettulit Gellius in. xix. noctium atticarum libro: & Macrobius in saturnaliū. Qui quoniam iucundissimi sunt: & memoratu digni: nos etiā subdidimus:
Dum se multo sauior meum puellum suauior:
Dulcemq; florem spiritus duco: ex aperto
Tramite anima ægra & saucia cucurrit
Ad labia mihi rictumq; in oris puium:
Et labra pueri mollia rimata
Itineri transitus: ut transliret nititur. tum
Si moræ quid plusculæ fuisset in coetu oſculi:
Amoris igni percitā transisset: & merita
Linqueret: & mira prorsus res moueret:
Ut ad me fierem mortuus.
Ad puerum intus uiuerem. ob multū
In Dionem uero postq; uita cessit: talia graece scripsit: quæ in illius tumulto syracusis inscripta feruntur. Et latine utruq; traducta hæc sunt:
Lachrymas quidē hęcubæ: atq; iliadibus
Mulieribus dudum geniti dedere:
At tibi dion post gestas præclaras res:
Dæmones effusas sustulere spes: iacēs
Ecce in patria spatioſa charissimus ciuibus:
O meum in te animum: qui excitaſti dion.

- Dicunt etiam illum amasse Agathonem mulierem speciosam. Plato & Xenophon non fuere grato inter se animo: & contentions studio similia scripsere: ut in dictione Xenophon uidebimus. Habuitq; Plato discipulos præcipuos Speusippum atheniensem: Xenocratè chalcædonium: Aristotelè stagyritè: Philippum opuntium: Estiæum terinthiû: Diona syracusanum: & alios plures. Et cum his sceminas duas: Lasceam manthineam: Axiotheam phliasiã: quæ teste Dicæarcho uirili utebantur ueste.
- P** laxaura cum .x. consonante sequente. au. diphthongo scribitur: fuit teste Hesiodo i theogonia una ex nymphis filia Oceani & Tethyos.
- P** lectrum cum .c. & .t. exilibus scribitur: dici potest latine pecten.
- P** leiades cum .i. latino scribitur: apud græcos uero est. ei. diphthongus: quæ a nostris quâdoq; diuidit: ut in .ii. horû cõmentariog; libro ostendimus. Et (ut dicunt poetæ græci) septè fuerûnt Atlantis filia: nõ ex Electra cõiuge: sed ex Pleione nymphæ: dicente Ouidio in .v. fastorû li. His fata Pleione cû califero atlæte. Has (ut ipsi poetæ græci ferunt) cum mater boetiã ducere uellet: Orion illis uim inferre tentauit. Sed fuga euaserunt: quas ille .xii. annos è. psecutus. At Iuppiter pietate in puellas cõmotus illas in astra locauit: quæ in humero tauri cõspiciunt: incipiuntq; oriri tpe ueris uigesima die martii. Vnde Vergiliæ a latinis dicunt. Lucetq; in calendis Iunii unica hora: & successiue magis: quousq; mèse septèbris & octobris duodecim perlucet horis mense uero februarii penitus abscondunt: & a matre Pleione pleiades sunt cognominatæ.
- P** leione cû .i. latino scribitur: & ut in superiori dictione uidim⁹: sic in ista. ei. græca diphthogus diuidit: nymphæ fuit ex qua Atlas septè. pgeniuit filias: quæ ab illa pleiades sunt cognominate: ut i superiori dictione uidim⁹.
- P** leonasmus cû unico .n. scribitur: dici pot a nobis cumlatio siue adiectio. Virgi. Sic ore locuta è. & li. georgi. ii. Hactenus aruog; cultus: & sidera cæli. Non eni nisi ore loqmur: Nec alibi q; in cælo sunt sidera.
- P** lemmyriû secûda cû .y. græco penultima cû .i. latino scribitur: flui⁹ è siciliæ ex opposito ad ortygiã in insulã. Hunc cû Virgili⁹ in .iii. æneidos: dixisset undosum: exposuit Seruius illum uerbû ex uerbo expressisse: cum idem sit plèmyrium: quod undosum. Nã a πλεμύριος: quod est exundo deducit: ob quod plèmyrium cû duplicato .m. nõnulli (ut puto) melius scripsere: cum & apud græcos ipm. m. reduplicat.
- P** leuron cû .eu. diphthongo & unico .r. scribitur: dicitur latine costa: & ob id nõnunq; latus. Vnde pleuresis.
- P** leuresis eodem modo scribitur: dolor est pectoris: in quo costa locantur.
- P** luto cum .t. exili scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia: una ex nymphis Oceani: & Tethyos filia: habetq; accentum in ultima: què si in prima haberet fratrem Iouis designaret.
- P** luto cum .t. exili scribitur: habetq; accètum in prima: fuit Saturni ex Ope uxore filius: frater Iouis: sed eodez partii cû Glaucã natus: ut in dictione Chronus uidimus. Is a nostris dicitur hic Dis & hic Ditis: eo q; πλοῦτος græce apud nostros diuitias indicat: ut ostendimus in dictione Deus. Huic forte datum est imperium inferiorum. Vnde ait Statius:
 Forte sedens media regni infelicit in arce
 Dux herebi: populos poscebat crimina uitæ:
 Nil hoim miserans aratusq; õibus umbris. & reliqua: quæ psequit Seneca etiaz in Hercule furente similia enarrans: eius aspectû terribilè explicat. Idem Proserpinã Iouis & Cereris filia rapuit. Nã tũc quoq; ut dixit Ouidius in .v. metamorpho. Tenebrosa sede tyrânus Exierat: curruq; atroq; uectus equog;: Ambibat sicula caut⁹ fundamina terræ. Fuitq; oli uulnerat⁹ ab Hercule Pluto i bello quod gessit Hercules cõtra pylõ patriã Nestoris. & undeci Nestoris fratres iterem it auxiliãte Plutõe Nestori. Vnde ait Seneca i Herc. furete:
 Hic (qui rex populis pluribus imperat)
 Bello cum peteret nestoream pylon:
 Tecum conseruit pestiferas manus:
 Telum tergemina cuspide perferens.
 Effugit tenui cuspide faucius.
 Et mortis dominus pertimuit mori.
- P** neuma cum .n. post .p. in eadem syllaba scribitur: & dicitur latine spiritus flatus: descenditq; a πνεῦμα: quod est spiro flo: unde & græce pneumon q latine pulmo dicitur.
- P** odaliri⁹ cû unico .l. & .i. latino scribitur: fuit teste Homero i .ii. iliados: fili⁹ Aesculapii & frater Machaonis: q ob solertiam medicinæ una cum fratre ex creta ad troianû bellû conuocat⁹ fuit: de quo Ouidius i .ii. de arte:
 Quãtus apud dånãos podaliri⁹s arte medendi:
 Automedon curru: tantus amator ero.
- P** oderis cum unico .r. & .i. latino scribitur: dicitur latine talaris: & a πῶλον id est pedibus descendit.
- P** cean cû .ce. diphthongo scribitur: fuit pater Philoctetis. Vnde & ipse Philoctetes Pceati⁹ dicit⁹ è. Oui. i .v. tristitiæ
 Pene decem totis aluit pceanti⁹s annis:
 Post serum tumido uirus ab angue datû. Nec cû .æ. scribitur: ut nõnulli forte putauerûnt credentes a πῶλον deduci: quod est ferio: cû ipse teste Homero in .ii. iliados: fuerit sagittandi periculissimus: sed patronymicum è deductum a patre: q semper (ut diximus) ab illis πῶλον scribitur.

- P**œantius cū. œ. diphthongo & t. exili: atq; i. latino scribitur: filius Pœantis dicit: hoc ē Philoctetes: ut i præcedente dictione uidim⁹: quæadmodum Amithaonius similiter Amithaonis filius dicitur: de quo satis in dictione Philoctetes uidimus.
- P**œna cum. œ. diphthongo scribit: & inde pœnitentia: ac pœnitet.
- P**œta cū. œ. diuisis syllabis: & t. exili scribit: uocabulū græcum ē q latine factor dicit. Nā a ποιέω: quod est facio descendit. Et cū apud græcos prima sit diphthong⁹ oi: nos abiiciētes. i. retinem⁹. o. euphonia cā. Ne cōuersa i. œ. diphthongū q̄ apud nos sonū hz soli⁹. e. & cū similiter secūda sit. e. dissonātiā soni cōficere uideret.
- P**ogoma cū unico. m. scribit: dici pōt a nobis barbata. Nam genus est cometæ sic quoq; dicit a specie barbæ: dicente Plinio in. ii. naturalis historia: Idem Pogomas uocant. Cuius inferiore ex parte in specie barbæ longæ ponitur iuba. Nam πώγων barba dicitur.
- P**olemo cum unico. l. & e. absq; diphthongo scribit: fuit atheniēsis philosoph⁹ Philostrati fili⁹ pago acens oriundus. Hic adolescens adeo ipudicus erat: ut pecunias circūferret: quo esset ad oēs implendas uoluptates paratior: eas itidem in angiportis & uuis occultabat. Sed cū semel ebrius & coronatus in scholam Xenocratis irrūperet: ille prætermissa oratione: quā inceperat: de pudicitia dicere coepit. Vel (ut alii ferunt) tunc forte apud illū de pudicitia sermo erat: quē uiso Polemone ardentius psecut⁹ ē. Quo secutus dicitur: ut impudens adolescens paulatim se colligeret: & ante egressum scholæ cōponere inciperet: ac de cætero studio: & industria adeo seipm uinceret: ut Xenocrati in regenda scholā succederet.
- P**olyctetus cū. y. græco & c. atq; t. exilibus scribit: fuit teste Plinio in. xxxiii. naturalis histo. statuari⁹ sua ætate maximus: Hageladisq; discipulus. Fuitq; i eodē teste Quintiliano li. xii. de institutione oratoria diligētia ac decore supra ceteros. Cui q̄q; a plerisq; tribuit palma: tamē ne nihil detraha: de se pondus putat. Nā ut humanæ formæ decore addiderit supra uerū: ita nō expleuisse deoz auctoritatē uidet. Qui ætate quoque grauiorē dicit refugisse nihil aufus ultra leues genas. Et q̄ Polycto defuerūt Phidias: atq; Alcameni dant. Nam & i ebore ut Phidias opatus est: dicente etiam Iuuenale i satyra Stemmata qd faciunt: Phidiacum uidebat ebur: necnon polycteti.
- P**olycrates cū. y. græco & c. ac. t. exilibus scribitur: fuit famius tyrānus: de quo Cicero de finib⁹ bonoz & maloz: Pliniusq; & diuersi græci auctores meminerūt. Hic adeo sibi fortunā obsequosam habuit: q̄ oīa desiderata p̄ficiebat. Ad moderandā igit fortunā iuidiā sumpto e manu anulō: quē p̄ciosissimū possidebat i mare iacit. Nōnulli uero casu decidisse dicūt: sed inopinatē illū repenteq; recuperauit. Nā post dies paucos a piscatorib⁹ piscis captus: q̄ anulū forbuerat tyrāno donat⁹ est. In cuius uentre cōpert⁹ anulū illi ueluti a Neptuno restitutus tradit. Qui sane anulū teste Plinio li. xxxvii. naturalis histo. romā delat⁹: dono Augusti in delubro Cōcordiæ cū aureis coronis est appensus. Sed de Polycrate tandē accidit: q̄ cuz aduersus Darium p̄sarū regē exercitū duceret: ab Oronte præfecto Darii acie fusus & capt⁹: in summo megalēsis mōtis uertice suspēdi iussus ē: ac reliq; aui⁹ lacerādus: ut q̄ ubiq; foelicissime i terra uixerat: i aere miserrime expiraret.
- P**olydamas cū. y. græco scribit: nomen fuit uiri p̄prium troiani compositum ex poly. i. multum: & δαμάζω domito. Fuit troianus q̄ cum Antenore & Aenea urbem troianam græcis tradidisse dicitur: & a Persio Polydamas p̄ tragœdia de Polydamante accipitur.
- P**olydectes cū. y. græco & c. t. exilibus scribit: fuit Magnetis filius: & rex insulæ seriphi. Hic p̄scū Iouis & Danaes filiū educauit. Cuius tandē ingenū uerit⁹: audaciāq; & foelicitatē: sub umbra æternæ gloriæ illū ad superandā Gorgonē Medusam compulit. Qua deuicta redeūti Perseo cū semp detraheret: conuersus est ab illo in silicem monstrato capite medusæ: ut ostendit Ouidius in. v. metamorpho.
- P**olydorus cū. y. græco scribitur: interpretariq; ualet multū doni. Et fuit fili⁹ Priami ex Hecuba. De quo Euripides pulcherrimam tragœdiā scripsit: & ab illo Virgilius in. iii. ænei. & Ouidius in. xiii. metamor. plura transfulere: de quo in dictione Polymnestor aliqd uidebimus.
- P**olydora eodē mō scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia una ex nymphis filia Oceani & Tethyos.
- P**olygnotus cū. y. græco & t. exili scribit: fuit teste Quintiliano in. xii. de institutione oratoria pictor antiquissimus: de quo uidim⁹ in dictione Aglaophon. fuitq; atheniēsis. Et (ut dixit Theophrastus) teste Plinio in. vii. naturalis histo. prim⁹ picturā cōperit. Quod nō fuisse ueq; idē Plini⁹ in. xxxv. ostendere uidetur. Nā (ut ait) prius mulieres lucida ueste pinxit. Capita eaz mitris uersicolorib⁹ operuit: plurimūq; picturæ primus cōtulit. Sigdem instituit os adaperire: dentes ostendere: uultum ab antiquo rigore uariare.
- P**olygonius secūda cū. y. græco: penultima cum. i. latino scribit. dici pōt angulosus.
- P**olymnestor cū. y. græco: & m. ante. n. in eadē syllaba scribit: fuit rex thracū tpe belli troiani: & regis Priami amicus. Ad quē Priamus iam dubitās de statu troiæ filiū Polydorū cū magno auri pondere cōseruandū nutriendūq; misit: ut si cōtingeret troiā capi: ipse genus & urbē instaurare posset. Sed destructa troia auri cupiditate Polydorū interemit. Quod cū cognouisset Hecuba: finxit se illi aliud auri pondus uelle secreto indicare: ut ipse illud p̄ filio acciperet. Quæ auarus rex uera esse credens: & in cōspectu Hecubæ ueniens: ab illa unguib⁹ occæcat⁹ fuit: ut eloquētissime p̄tractauit Euripides i ἐκάβη. & Oui. multa tetigit i. xiii. metamor.
- P**olymitus secūda cum. y. græco: sequens cum. i. latino: & ultima cū. t. exili scribit: nomen est adiectiuū. Et

id dicitur: quod uariis filis: hoc est diuersorum colorum est cōtextum. Nam uirōs filum dicit seu licium.
Vnde uestis illa dicitur polymita: quæ uariis in colore filis est contexta.

- P**olyminia secūda cū. y. græco: penultima cū. i. latino scribit̃: una ē ex musis quasi polyhymnia hoc ē plurimū cantās uel laudās. hymnos enī laus ē cū cantico. Vel (ut alii dicūt) multæ memoria: ita ut poly cōponat̃ cum *αὐτῆς*: quæ ē memoria. Ouidi⁹ i. v. fastoy: Dissensere deæ: quæ polyhymnia cœpit Prima: silent aliz: di-
ctaq; mente notant: & Horatius in primo carminū: Si neq; tibias euterpe cohibet: nec polyhymnia lesbouz
refugit tendere barbiton.
- P**olyion cū. y. græco sequēte. i. latino diuisis syllabis scribit̃: & est nomē cōpositū ex poly: quod ē plurimū: &
iōn uiola: quasi plurima sit uiola. Nā herba ē teste Plinio i. xxi. naturalis histo. iclyta Musci: & Hesiodi lau-
dibus. Cuius folia (ut illi poetæ tradunt) mane candida: meridie purpurea: sole occidente cærulea aspiciunt̃
tur. Et a radice protinus nunq; palmo altiora.
- P**olyphem⁹ cū. y. græco & c. absq; diphthongo scribit̃: fuit teste Homero in odyssæa: filius Neptuni ex Thosa
filia Phorci. Et nomē ē cōpositū ex poly quod multū denotat & φημι⁹ famæ: q̃si fuerit ualde famosus. Nā
dū Vlyxes uagus post excidiū troiæ forte siciliā (Homero referēte) puenisset: cū. xii. fotiis pscrutatū loca pre-
xit: tres optimi uini cados secū portātes: ubi uillosum conspexerūt hoīem staturæ giganteæ unū in fronte
oculū habentē ipso dicēte apud Ouidiū li. xiii. metamor. Vnū ē i media lumē mihi fronte: sed instar Ingētis
clypei: q; greges mūgebat: & solus ab antro lapidē tollebat: quē. xx. boū paria mouere nequissent. ad quem
ingressus Vlyxes: seiscitabat̃ de ritu gentiū: & auxilia ob gratiā louis reuerter̃ postulabat. Ille supbe respō-
dēs dixit se nō timere louē & duos ex Vlyxis fotiis apprahēdēs ritu beluæ deuorauit: ac ceteros detinēs se-
quēti mane totidē absūpsit. Idēq; ueniēte fero cōfecit. Quod ulyxes pspiciēs & de se ac reliq; iā timēs: cadū
optimi uini: quod secū portauerat: illi obtulit misericordiā postulās. p̃misit Cyclops se illi misereri si uinū
iterū p̃pinaret: & sic tertio cū potasset effec̃ ebr⁹: in medio clausi antri se p̃strauit dormiēs: quē Vlyxes cū
fotiis acuto supite occæcauit. Tandē cū gregib⁹ aperire cogere⁹ pecudes oēs exeūtes palpabat. Vlyxes uero
cū fotiis assumptis pecudū pellib⁹: ei⁹ manus effugit. Et quēadmodū id illi prædictū fuit a Telemo i sua di-
ctōne uidebimus. Amauit hic Galatæa: ut late & pulcherrime narrauit Ouidi⁹ i præfato. xiii. metamor. lib.
S3 (ut scribit̃ Serui⁹ sup. iiii. anei.) Multi inq; polyphemū dicūt unū habuisse oculū. alii duos: alii tres. S3 to-
tū fabulosum est. Nā uir fuit prudentissimus: ob quod oculum in capite iuxta cerebrum habuisse dicūt: q̃a
prudentia plurimū uigebat. Verum Vlyxes eum prudentia superauit: & ob hoc cæcasse eum fingitur.
- P**olyptætes secūda cū. y. græco: sequens cū. ce. diphthongo: ultima cū. t. exili scribit̃: habetq; accentum i pe-
nultima. Fuit teste Homero in. xii. iliados: filius Priithoi & Hippodamiz.
- P**olytes cum. y. græco & t. exili scribitur: fuit regis Priami filius ex Hecuba uxore: cuius mortem in secundo
iliados Virgilius enarrauit.
- P**olyptoton cum. y. græco: & absq; aliqua aspiratione scribit̃. Id est quod multiplicē habet casum. poly enim
multiplex ē: & πρῶτος casus. Accipi tamen cōsueuit p̃ figura: qua diuersis casibus sententia uariat̃. ut Li-
tōra litoribus cōtraria: fluctibus undas. Per sius: Ex nihilo nihil in nihilum nil posse reuerti.
- P**olypus cū. y. græco scribit̃: gen⁹ ē piscis multos pedes habēs. Nā cōponit̃ ex poly: quod multitudinē idicat:
& πῶς pes. Quare bene Ouidius in. iiii. metamorpho. inquit: Vtq; sub æquoribus depræhensum poly-
pus hostem continet: atq; omni dimissis parte flagellis.
- P**olysyntheton cū. y. græco in secūda & tertia: penultima cū. th. aspirato: ultima cū. t. exili scribit̃: dici potest
multipliciter cōiūctum. Nam componit̃ ex poly: quod multiplicatē idicat: & σύνθετον compositionem
Accipiturq; p̃ figura: qua locutio multis cōcatenatur cōiūctiōib⁹. Virgilius li. georgi. iiii. Te cūmq; larēq;
armaq; Amyclæumq; canem cressamq; pharetram.
- P**olitia cum. i. latino utrobiquē: & t. exili scribitur. Nec cōponit̃ a poly: quod est multum. Ideoq; nō scribitur
cum. y. græco. Sed deriuat̃ a polis cum. i. latino: quæ est ciuitas. Vnde latine ciuilitas: seu respublica interpre-
tatur: & inde deductum puto uerbum polio: quin & politics.
- P**olyxena cū. y. græco sequēte. x. cōsonante scribit̃: fuit Priami regis filia ex Hecuba cōiuge: quæ demū post
captam troiā iugulata fuit supra tumulū Achillis. Et nomen ē cōpositū ex poly: quod ē plurimum: & ξένη
admirāda: quasi plurimū fuerit amiranda: ob elegantia scz formæ: & morū præstantiā. Habetq; apud poe-
tas nostros accētū i antepenultima: & nō i penultima: ut multi inepte p̃ferre cōsueuerūt. Iuue. in satyra Oib⁹
in terris: Cassandra inciperet scislaq; polyxena palla. & Ouidi⁹: Placet achilleos maçtata polyxena manes.
- P**olyxenus eodē modo scribit̃: & eundem accentū detinet. hūc Homerus in. ii. iliados cōnumerauit inter du-
ces græcos: q; ad troiam uenere: & filiū fuisse dicit præstrenui Augei: ac diuina pulchritudine præditum.
- P**olys cum. t. exili & y. græco scribit̃: fuit teste Plutarcho rex thracum: & in troico bello.
- P**ollux cum duplicato. l. scribit̃ a latinis: q; eius primā apud græcos naturaliter breuem p̃ducunt. At uero a
græcis cū unico. l. scribit̃. Et cum apud illos longo nomine dicat̃ πῶλλυξ: apud nos breuiore dicitur
pollux. Nam teste Prisciano in. viii. Latini gaudentes breuitate plarūq; i dictionib⁹ græcis faciūt cōcisiones
ut quod illi διδο: nos do. Quod illi βόν λουαι: nos uolo dicimus. Item quod illi εἰμ: nos me: quod illi

Βοῦς: nos bos: **πῶς**: nos pes. Idemq; in nominibus litterarum: ut in primo hōz cōmētariōrum li. uidi^m
Et fuit Pollux filius Tyndari ex Leda: & frater Castoris: de quo in dictione Castor satis uidi^m.

Pompa græcū uocabulū ē: quod ad sacras res auctores nostri nōnunq; referūt: ut sacrificiorum pōpa: sed ut plurimū ad res alias. Cicero in Pisonem differens de triumpho: Quid tādē inq; habet iste currus? qd legati in equis: & tribuni? Quid clamor militum? quid tota illa pōpa? Inania sunt ista (mihi crede) delectamēta pene puerorum captare plausus: uehi per urbem: cōspici uelle. Lucan^o similiter de triumphātib;: Quā feriem rerū longa præcedere pompa: Quas potuit belli facies. Hæ aut facies simulachraq; uictoriarū: quæ in triumpho gestant: fercula dicunt. Cicero de officiis: Ne pomparū ferculis similes esse uideamur. Neque uero in lætis modo pompa dicit: uerū & in tristibus. Quintilianus: Quid sibi uelit ille funebriū longus ordo pomparum. Lilius: Consulares uero fauces & prætextam curulem nihil aliud q̄ pompam funeris putant claris insignibus uelut infulis uelatos ad mortem destinari.

Pontus cū. t. exili scribit. Et dicitur id mare quod a palude mæroidos usq; in tenedum p̄tendit. Sed iam mare illud angustū: quod a tenedo incipit post casum Helles: in illud hellepontū uocitātū fuit. Quin & quod ab ea strictura incipit: hoc est ab helleponto: & usq; in bosphorū thracium p̄tendit: p̄p̄ontis uocatur. & a bosphoro thracio usq; in paludē mæotidem pōtus dicit. Atq; alio noie mare euxinū: ut i ea dictione uidi^m. Iuxta quē locum loc^o ē tomos clarus Nasonis exilio: ut i sua dictione monstraui^m. & a pontus pontin^o pōtina pontinum deducitur.

Pontina palus cum. t. exili & i. latino scribit. Est teste Vibio uolscorū palus iuxta forum Appii haud longe a taracina: distatq; ab urbe uiginti milibus passuū. De qua Lucanus in. iii. Et qua pontinas uia diuidit uia paludes. Nec longe etiam circeis fuisse dixit Plinius in. iii. naturalis historia: quem fuisse olim locum. xiiii. urbium ex auctoritate Mutiani ter consulis p̄didit. Hanc latrūculorum olim fuisse sedem ostendit Iuuenalis in. iii. satyra cum ait: Interdum & ferro subitus grassator agit rem: Armato quotiens tuto custode tenentur Et pontina palus & gallinaria pinus.

Popisma cum. i. latino scribitur: sonus est cunni ex cōfricatione mentula. Vnde & cūnus ipse poppa apud nōnullos antiquos dicebat. Martialis in. vii. Quis ridere potest fatui popismata cunni: Cum sonat hic cui non mentula mensq; cadit? Vnde & popisma p̄ coitu nōnunq; accipit. ut Iuue. in satyra Credo pudiciā: Frontemq; manumq; Præbebit uati crebrum popisma roganti idest coitum: in quo popisma ex crebritate agitationis innascitur.

Porphyrus secunda cū. y. græco: ultima cum. i. latino scribitur: insula est teste Plinio li. iiii. naturalis historia: in laconico mari sita a malca p̄montorio qnq; milibus passuū distans ancipiti mari p̄pter angustias. Eadē postea dicta fuit cythera tantum plurali numero: ob memorabile templum Veneri lacrum: quod in illa cōstructum fuit: ut in ea dictione uidi^m.

Porphyrus eodem modo uti superior: atq; cum. t. exili scribitur: dicit affirmante Plinio in. xxxvi. naturalis histo. marmor rubeum candidis interuenientibus punctis: qui in ægypto maxime comperit. Et nomen a similitudine porphyre: hoc est purpure accipisse creditur.

Porthmeus cum. th. aspirato: & eu. diphthongo in fine scribitur. Nam sic quoq; litteris græcis πορθηεύς dicitur: latine uero portitor uocatur. Virgilius in. iiii. georgicorum: Nec portitor orci Amplius obiectam patitur transire paludem. Sed eo græco uocabulo usus est Iuena. in. iii. satyra cum ait: Iam sedet in ripa tremumq; nouissimus horret Porthmea. Et is dicitur qui traducit homines ac uehit nauigio: uel ad nauim de litore: uel de naui ad litus: uel ad ulteriora fluminis: lacus: stagniue seu ripas: seu litus. Et licet sic quoq; frequentius dicatur: potest etiam accipi pro eo: qui portorium conduxit: idest qui fructus pecuniarios ex portu conduxit: & a uenientibus illos exigit. Et dicitur portorium uectigal portus uel fluminum: uel lacuum: uel stagnorum. Sane præter portorium & amatorium: ut plurimum neutra desinentia in orium locum significant: ubi aliquid fit: ut deambulatorium locus ubi deambulatur. Dormitorium ubi dormitur. Repositorium ubi quid reponitur. Tentorium ubi tendimus uela: aut siquid instar uelorum habet: Ver ipsa portus uela: siue uelamēta contra iniuriam cæli. Auditoriū locus ubi audimus præceptorem aut orationem in non uera causa: aut opus nouum recitantem: Aut siquid simile est uel ipsa turba: aut ipse cœtus auditorum Teatorium uero illinimētum est: & quasi pauimētum parietis atq; incrustatio.

Porsena cum unico. n. a græcis scribitur: & penultimā corripit. Quod apud nostros Martialis cōseruauit cū ait in epigramatibus: Hanc spectare manum porsena non potuit. At in Virgilio circa finem libri. viii. productam comperi: atq; ob id cum duplicato. n. necessario scriptam. ait enim: Necnon tarquinium eiectū porsena iubebat Accipere. Vbi ait: Seruius unum. n. additur metri causa. Vnde & penultima datus accentus est: qui in prima esse debet.

Potnia cum unico. t. exili ante. n. & i. latino in penultima scribitur. Erat arcadia ciuitas: ex qua Glaucus fuit q cum Veneris sacra sperneret: Potmiades malis membra assumpsere quadrigæ. i. equæ: quas dicunt Glaucum ipsum a Venere continuisse: ut uelocius currerent: sed in furiam uersæ: eū cū currum ascendere uellet lacerasse dicunt. Et deducitur potnia a ποτνιος: qui est uenerabilis.

Praetius cū.c.&t.exilibus:&i.latinoscribit:fuit teste Homero ciuitas in ponto:quae troianis auxilia misit.
Praeneste prima cū.a.diphthongo post.r.alia sine diphthongo uel aspiratione scribuntur. Oppidum est Italiae super arretino monte positum urbi ppinquū decē & octo milium passuum: cōdit & nomiat (ut placuit Solino) a Praeneste Latini regis filio:& Vlyxis nepote (ut uero uoluit Virgilius) a Caeulo filio Vulcani:quem iuxta ignē forores digitioꝝ fortuitu cōpererunt:illo dicente in.vii.aeneidos:

Nec praenestinae fundator defuit urbis

Vulcano genitum pecora inter agrestia regem:

Inuentumq; focis:omnis quem credidit atas

Caeulus. Nam ut ait Seruius: Erāt eo in loco pontifices & dii indigetes sicut etiā roma. Quin etiā & duo fratres q digitii appellabant. hōꝝ foror dū ad focū federet: dissiliēs scintilla eius uterū percussit. Vnde dicta ē cōcapisse: postea enixa puerū iuxta tēplū Iouis abiicit: quē uirgines aquatum euntes iuxta ignē inuentum sustulerūt: q̄a a fonte haud longe erat. Vnde Vulcani dictus ē fili⁹:& Caeulus cognominatus: q̄a oculis minorib⁹ fuit. Hic postea collecta multitudine postq̄ diu latrocinat⁹ praenestina ciuitatē in montibus cōdidit. Et cum ad ludos populos uicinos iuitasset: cepit eos hortari: ut secū habitaret: & p̄ gloria iactare se filium Vulcani. Quod cū illi nō crederēt: iuocato Vulcano: ut eū filium suū cōprobaret. Itaq; corā oīs multitudine coetu: flāma ē circūdatus. Quo facto cōmoti oēs simul habitauerūt: & Vulcani filiū crediderūt. Ob qd̄ dixit Virgi. Omnis quē credidit atas. Sed quare dictū fuerit praeneste non ponit. Vnde dixerunt nonnulli a multitudine arborū eius nominis: quā eo in loco frequēter nascunt cognominatū. fuitq; sitū in loco praeminenti: dicente Virgilio: Quiq; altū praeneste iuri. Ob quod & frigidū: dicēte Iuuenale in.iii. satyra: Quis timet aut timuit gelida praeneste ruina. Nā declinat teste Seruio hoc praeneste & haec praenestis. & ob id dixit gelida. Virgi. etiam: Cum primā aciem praeneste sub ipsa. Idem & Priscianus in. vii. confirmauit.

Pragmaticus cū.c.&t.exilibus scribitur: dicit⁹ a nostris negotiator: seu forensis. Nā a τῷ πᾶγι αὐτὸν οὐκ αἰ: qd̄ est negotior deriuat⁹: Iuuenalis in satyra: Et spes & ratio: Inde cadunt partes in foedere pragmaticorū id est forensium: q negotia clientum conducunt.

Praxiteles cū.x.consonāte: sequente. i. latino: & t. exili: atq; unico. l. scribit⁹: fuit iter marmoris statuarios gloria summus. Sculptitq; inter cetera Venerem cnidi: quā nō solū ibi teste Plinio in. xxxvi. naturalis historia: sed in toto orbe terrarū praecipua fuit. Quā ut uiderent multi nauigauerūt cnidū. Nam duas fecerat: quas simul uendere optabat. Alteram uelata specie: quā qdam pratulerūt optimā: seuerū id atq; pudicum arbitantes. conditio erat cū eodē precio. Reliquā cnidii emerunt imēsa differentia famā. Voluit etiam postea a cnidiis mercari rex Nicomedes totum aes ciuitatis alienū: quod erat ingens dissolutū repromittens: oīa cnidii ppeti maluerē. Nec in merito illo eni signo Praxiteles nobilitauerat cnidum. adicula ei⁹ tota aperit⁹: ut cōspici possit undiq; effigies dea: fauente ipsa (ut credimus) facta. Nec minor ex quacūq; pte amirata est. ferūt amore captum quēdam cū deliquisset noctū simulachro cohaesisse: eiusq; cupiditatis eē indicem maculam. Hāc Plinius. iuxta quā dixit noster Carolus arretinus:

Praxitelesq; cnidi rursus te marmore signet

Pulchra uenus: quo sit nobis ipsa cnidos.

Omnia mercurio cedere uisa meo. Quae aut illius signa romam portata fuerunt: ponit Plinius in praefato libro: quod q uoluerit cognoscere: ibidem legere poterit.

Praxaspes cū.x. consonāte post. a. uocalē: & ante. a. alterā scribit⁹: fuit nobilis persae: q teste Herodoto li. histo. iii. Smerdim Cābyse fratrem iussu ipsius Cābyse psarum regis occidit. Deinde post cū mortē Cābyse ad persas redisset: interrogat⁹ ē a magis illis: q regnū occupauerāt: quē admodū in dictioe Smerdis ostendimus: ut publice praedicaret Smerdim Cābyse fratrem uiuere. Et eū esse: quē Magus regē declarauerat: nec ab eo interfectū fuisse. Quod si faceret: facturū eū maximū inter psas. Et eo beneficio regē sibi in ppetuū deuiatū. Qui cū facturū se oīa: quae illi uellent: abunde pollicitus esset. Suadentib⁹ illis turrim ascendit. Ex qua psis quae magi rogauerāt denūtiaturus uidebat. Ceterū nihil eorū praedicauit. Sed poti⁹ magorū fraudem aperuit. Nec eū Smerdim q regnaret esse Cābyse fratrem. Quinimo iādū ab eo cogente Cambysae fuisse interfectum. Sed aliū Smerdim magū a fratre dolo suppositū: p̄pterea orare persas oēs: ut memores beneficiorū Cyri: & aliorū regū nequaq; sinerēt Magum hōiem externū ac aduenticiū persis iperitare. his dictis ex turri praecipitem se deiecit: atq; ita diem obiit: ut haec oīa ex Herodoto in latinum interpretati sumus.

Prelbyter cum. y. græco & t. exili scribitur: dicitur latine senior.

Priamus cū. i. latio scribit⁹: fuit Laomedontis troianorū regis fili⁹. Et nomē ip̄z asserūt græci a uerbo τῷ πᾶγι αὐτὸν: quod ē redimo cōtraxisse. Nā puer ab Hercule capt⁹ cū Hefioria forore ip̄e solus pecunia redimi potuit. Et ab Ioue originem traxisse dicunt: q̄a Dardanus Iouis fuit filius ex Electra Cuius filius fuit Erichthonius. Hic filium habuit Troem: qui regionem quae a dardano Dardania dicebatur: troiam a se dixit. Huius filii fuerunt Assaracus & Ilus: qui urbem ipsam Ilion a se uocauit. Hic filium habuit Laomedontem: qui pater fuit Priami. At Priamus ip̄e patre ab Hercule interfecto: & auro redempt⁹: Ilion reformauit & exornauit. Habuitq; teste Cicerone in prio de quaestioib⁹ tusculanis filios gnquaginta: quorū decē & septē iusta uxore

sunt nati. At uero ex altero latere Assaracis Capim genuit. Ex quo Anchises: & ex illo Aeneas. Quam sano
genealogiam Ouidius in.iii. fastorum libro pulcherrime expressit cum ait:

Dardanon electra quis nescit atlantide natum?

Scilicet electra concubuisse Iouem.

Huius erichthonius: tros est generatus ab illo.

Assaracum creat hic: assaracusq; capim.

Proximus anchises cum quo comune parentis

Non dedignata est nomen habere uenus:

Hinc satus aeneas.

Priapus cū. i. latino scribitur: & habet accētum in penultima: fuit uir ex lampfaci urbe hellepontia: qua teste
Seruio super secundū georgi. ppter uirilis mēbri magnitudinē pulsus est: q̄a saepius cū illo delectabantur
scēminā. Hunc dixerunt grāci ob foecūditatē hortorum numen. Ideo dicebat ille apud Virgilium in buco
lico: Custos es pauperis horti. Et in.iii. georgi. ait Virgilius: Et custos furū atq; auū cū falce saligna Helle
spontiāci feruet tutela priapi. Huic erat asellus uictima: q̄a (ut ait Ouidius in. i. fastorum) cum diū oēs ad fe
stum matris deum cōuenissent: & epulis faciati essent: noctem ludis ducebāt: Lotidam uero nymphā Som
nus arripuit. Cuius pudiciā Priapus ipse insidiabat: sed rudente asello: quo Silenus uehebat: excitata est
& Priapus desiderio frustratus. In cuius uindictam lampfaceni asellum illi litare statuerunt.

Prymno cū. y. grāco & m. ante. n. scribitur: fuit teste Hesiodo nymp̄ha Oceani & Tethyos filia.

Problema cum unico. m. scribitur. Est propositio interrogationem detinens annexam cum $\alpha\iota\alpha\tau\iota$ id est quare
ut est apud Aristotelem.

Probatica cum. c. & t. exilibus atque. i. latino scribitur: dici potest ouilis. Nam a $\rho\rho\beta\alpha\tau\omicron\nu$: quod est ouis
 $\rho\rho\beta\alpha\tau\iota\kappa\iota$ descendit. Vnde & piscina: in qua oues lauabantur: pbatica dicta est.

Proceleumaticus absq; aliqua aspiratione: & cum unico. l. atq; i. latino scribitur: pes est constans ex q̄ttuor bre
uibus: ut Tytire pascentes a flumine reice capellas. Nam in. v. pede p̄celeumaticū posuit. p̄ dactylo. Et dicitur
quasi primitus iussus: eo quod in sacris Mineruā prius eius pedis uersus pronuntiari iubebantur. $\rho\rho\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\omicron$ enī
ante designat: & $\kappa\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\omicron$ iubeo.

Procyon cū. c. exili & y. grāco scribitur: stella est: quā ante canem: q̄ sirius dicitur: exoriri conspiciat. Nam ex pro
quod est ante: & $\kappa\upsilon\omega\nu$ canis cōpositum uocabulū est. Vnde Cicero in. ii. de natura deorum referens uersus
arateos inquit: Anticanem procyon graio q̄ nomine fertur. & Horatius in libro carminū tertio ait:

Iam clarus occultum andromedae pater

Ostendit ignem: iam procyon furit:

Et stella uesani leonis

Sole dies referente siccos.

Proconessus cum. c. exili: & duplicato. s. scribitur. Ciuitas fuit in minori asia.

Prochyta cum. ch. aspirato sequēte. y. grāco: & t. exili scribitur. Insula ē i tusco mari sinu campano sita: una ex
aoliis: de qua Virgilius in. ix. aeneidos: Tum sonitu p̄chyta alta tremit. Et Ouidius in. xiii. metamor. descri
bens Aeneā nauigationē dixit: Inarimen p̄chytaq; legit. Vnde ait Plinius in libro naturalis historiae: Ina
rimes mons fuit: qui terramotum passus: alteram fudit insulam: quā prochyta ab effusione dicta est. Nam
 $\rho\rho\chi\epsilon\omega$ effundo a nostris dicitur: & $\rho\rho\chi\upsilon\tau\iota\omicron\nu$ insularium.

Proceris cū. c. exili & i. latino scribitur: fuit Erithei Athenarum regis filia & Cephalī uenatoris uxor: ut in ea di
ctōne uidimus. Quam Homerus in. xi. odyssae: dixit Vlyxem apud inferos comperisse.

Proetus cum. ce. diphthongo: & t. exili scribitur: fuit Abantis argiuorum regis fili: cui successit in regno. Hic
teste Homero in. xi. odyssae: Antiam habuit uxorem: ex qua quattuor filias genuit Maram: Euryalem: Ly
sippē: & Iphianassam: quā cū teste Pherecyde i forma seu pulchritudine se Iunoni prætulissent: offensa dea
eis furorem talem imisit: ut uaccas se esse arbitrarent: & aratra timentes siluas peterent: dicente Virgilio in
Sileno: Proetides impleunt falsis mugitibus agros. Ouidius uero inquit in. x. metamorpho. Illas ob spre
tam uenerem ira numinis prius in uaccas: mox in lapides cōmutatas dixit. Sed ut grāci ferūt Pherecydis hi
stōriam prosequentes p̄posuit Proetus regni partem: & quam ex eis mallet in coniugem si quis eas in pristi
num mentis statum restituisset. Cuius primi cupiditate tractus Melampus uates ac mātēs peritissim: (ut dixit
Homerus) illas suo artificio liberauit. & ut dixit Seruius helleboro. Ac deinde Iphianassaz uxorem sibi ele
git. Ex qua teste Homero in. xv. odyssae li. Antiphatē & Mantium p̄creauit: Antiphates Oideum. Vitruui
uero de architectura dixit illas a Melampo conductas apud elitorum arcadiae oppidum: ut ab ebriositate
liberarentur. Nam ibi speluncam esse: dixit limpidissimam aquā p̄fluentem: quā pota facit hauriētes odisse
uinum. Ob quod super eius fornice grācis litteris scriptum rettulit: aquā illam non esse potabile & uitib
mimicam. Quod Ouidius tetigit in. xv. metamorphoseon cum ait:

Clitorio quicūq; sitim de fonte leuauit:

Vina fugit: gaudetq; abstemiis undis.

Progymnasmata secunda cum .y. græco: sequens cum .m. ante .n. ultima cum .t. exili scribitur. Et latine interpretatur præexercitantia. Idem & proagonastica designat.

Prologus cum unico .l. scribitur. Et dicitur a nobis præfatio siue ploquiū. Nam re in toto libro narranda proponit: licet Terentius plogis abusus sit. Et in prologis scribendis opera abutitur. Non q̄ argumētum narret: sed q̄ maledictis ueteris poetæ respondeat. Et cū rem de qua tractare intēdunt p̄pouerint: solent latini poetæ inuocare: deinde narrare. Quod modo cōtrario fit a græcis. Nam cū primo inuocauerint: quæ tractaturi sunt: deinde p̄ponunt: enarrantq; deinde. Satyrici uero nec inuocant: nec breuiter quicq; primit⁹ dicēdum p̄ponunt. Sed ex abrupto incipientes: a reprehensione sui (qua se primū expurgare posse putant) exordiantur. Ac se mixtim cū aliis reprehēdētes: de qb⁹ locuturi sunt: longiori p̄cessu p̄ponūt. Ob quod nō minus plogo: q̄ Terenti⁹ ip̄e fecerit: abutūtur. At uero q̄ apud græcos atiquā comœdiā in morē nostræ satyræ conscripserūt: ut Aristophanes: Cratinus & Eupolis magis etiam q̄ nostri a re ipsa p̄cesserunt. Hoc differētes ac comœdiæ retinētes: q̄ nō se ipsos ip̄simet: sed alium inducūt ex abrupto alter u; reprehēdētē: ut ex Aristophane libet latine uersiculos aliquos referre: quos Leonardus arretiuus delitū nostræ mecū olim ludens interpretatus ē. Nam in prima comœdia inducit Aristophanes Chremetē uirum bonū: ceterū inopē: q̄ cum paupertate offenderet: ad oraculū Apollinis p̄fect⁹ quæsiuit. Num præstaret mutare mores & aliter uiuere. Respondit Apollo: cui primū obuius fieret de tēplo exiens: eū sequeret: ac domū suam adduceret. Ille aut accipit responso cæcū sequebat. Nam is primū sibi obuius fuerat. Carinus aut seru⁹ q̄ cum Chremete uenerat: ignarus huius responsi mirabat dominū factū: & infansse illum existimabat. Itaq; cū pluries eum ab illius cæci insecutione uerbis reuocare tentaret. Et nihil Chremes penitus responderet. Infantiā domini ac fortunam suam conquerens: talia loqui occipit:

Vt permolesta res esto zēu & dei

Seruum fieri decipientis domini.

Si recta sint enim illa: quæ seruus monet:

Placeat tamen domino nequa q̄ sic agere:

Necessum habet seruus eisdem esse in malis.

Corporis enim fortuna non ip̄m sui

Sinit esse compotem. sed eum q̄ possidet.

Et ista quidem ista nempe ego obliquo deo

Responſa: qui dat ex tripode intorquens aureo.

Iustam querelam cōqueror succensens: quia

Cum augur sit & medicus (ut aiunt) optimus:

Herum tamen remisit insanum meum.

Qui nunc sequatur cæcum hoiem contra faciens

Quam oporteat facere. uidens enim solet

Dux esse cæco: at iste post cæcum uadit:

Meq; una trahit: ac nihil responderi dum peto.

Ego igitur nihil est: cur feram nunc etiam amplius:

Ni mihi respondeas here: cur istum sequeris:

Tibi molestus esse non desistam ego.

Non herele me pulsabis coronatum quidem

Nequa q̄. at enim dempta tibi corona prius

Quo magis doleas. Nugæ eq̄dem non desistam

Prius q̄ mihi dicas: quid est. nāq; hoc fides

Te erga mea facit: ut adeo de te petam.

Et reliqua. Vbi absq; aliquo plogo ad rem ip̄am subito decurrit. Satyrici etiā nostri poetæ a reprehensione sua incipiūt: ut id ip̄m: quod in se reprehēdūt: in alios ueri⁹ p̄sequātur. Quāobrem uehementē aberrat: q̄ Persū mundissimū satyrū exponere uolētes: dicūt illum in .i. satyra uoluisse eos reprehēdere poetas: q̄ cū indocti sint & arrogātes: quadam uerboꝝ ineptia se ipsos claros ostendere conant: quod a musis in parnaſo deportati heliconē degustarūt: & diuinoꝝ poetarū aīas intra se susceperunt: q̄ eū sint pica & corui: merito ueniunt reprehēdēdi. Sed longe ali⁹ ē eius poetæ sensus: se ip̄m enim reprehēdit: q̄ repente & festin⁹ nimum poeta p̄diit: nec unq; aquas heliconis depotasse meminerit: aut p̄ somnū qd unq; magnū uiderit: qui bus q̄ocysime poeta fieri potuerit: ut Hesiodo cōtingit & Ennio. Nā (ut in sua dictione uidimus) eū Hesiodus iuxta pnaſum patris oues depasceret: a musis rap⁹: & ad heliconē deduc⁹: sacrifq; ags epor⁹: & hedra coronat⁹: repēte poeta apparuit. Enni⁹ similiter cū somniasset Homeri aīam i eū intrasse: q̄ primū se poetam egregiū māifestare ualuit: ut i dictōe Pythagoras ostēdim⁹. At cū nil tale mihi cōtingeret inq; Persi⁹: S; pot⁹ rustico sim fonte pot⁹: & musas locaq; q̄ inhabitāt illis reliqueri: quoꝝ imagines sequaces ipsa hedera: labāt merito reprehēdēdus uenio: si ad sacra uatū: & illorū certamina poemā aliquod afferō. Sed fame cōpulsus

& spe lucri: quæ duo ne dicā hoīes: sed muta quoq; aīalia uerba cogunt humana confingere: eoact^o sum id
 quoq; efficere: & ob id forsitan excusari potero. Vt p̄ hæc sane & illos repræhēdere ualeat: q̄ cū talia quoti
 die se potasse & somniasse cōfingat sola spe lucri iēptissima quæq; poemata ad sacra uatū adferre nō uerē
 Vnde ait Persius: Nec prolui: quod est p̄pe & luo compositum puto: hoc est bibēdo attingi: uel etiā immerſi
 labra: quæ nō tantū hoīum: sed aliorum sunt aīalium: ut Luue. in. iiii. satyra: Et elixi ueruecis labra comedit.
 Quin & terræ margines: unde labruscam dictā uoluit Seruius. Fonte caballino: p̄ducto. s. a pegaso allato
 caballo: ut in dictione pegasus ostendimus: iuxta id: Vectanti ad rura caballo. Vt sic repente: hoc est per euz
 modum: quo Hesiodus & Ennius poeta p̄drem. & heliconidas. i. musas patronymicū est scēminūz dedu
 ctum a græco. Et pallidam pyrenē: quæ uallis est inter duos parnali colles musis sacra: ut dixim^o in dictione
 parnatus: quæ ab effectu pallida dicta est: quæ se incolentes hoc est poetas: ob speculationes pallidos reddat:
 ut infra idem dixit poeta: En pallor seniūq;. Et Luue. de poetis tēpore Mæcenatis: Time utile multis Pallere
 & toto uinum nescire decēbri. Musas ergo & eoz loca illis relinquo: quorum imagines ex gypso uel mar
 more deductæ habent: ut Luue. Qui facis in parua sublimia carmina cella: Vt dignus uenias hederis & ima
 gine macra. Quas & ipi sibi met quādoq; apponere consueuerant: dicente Plinio in. xxxiiii. naturalis histo.
 Notatum est ab auctorib^o. L. Actium poetā in camenarūz æde maxima forma statuā sibi posuisse: cū breuis
 admodū ipse fuisset. Hederæq; sequaces: hoc est poetarū studia cōsequētes. Virgi. in. ix. Flāmisq; sequaci
 bus iras Lambunt: hoc est leniter contingūt. Cum ego ipse ego semipagan^o sim: hoc est rustico fonte pot^o
 de quo in dictione pegasus uidim^o. Affero ad sacra uatum. i. poetarū certamina. de quib^o late uidim^o in di
 ctione hedera. Carmen: hoc ē poema nostrū. Quēadmodū Virgil. in Daphn. Cū plures Mopsus cecinisset
 uersus inquit: Tale tuū carmen nobis diuine poeta: & reliqua. Et p̄sequitur cām Persi^o quare ad hoc cogit^o
 sub similitudine p̄fitaci & picæ dicens: Quis expedit. i. docuit expedite p̄ferre ac dearticulate. P̄fitaco su
 um chære: quod græcū ē & tantūdem ac salue: ut in ea dictione uidim^o: & exponit nōnulli suū. i. natu
 rale: quod falsum esse: cū experiētia: tum ex sensu poetæ apparet. Sed ideo suū dixit: uel quia illi consuetū fue
 rat: & usitatum addiscere: ut Virgi. in Palæmone: Sua semper apud me Munera sunt lauri. Vel quia ita de ar
 ticulate illud effert: ut sibi naturale uideat. Quēadmodum in. ii. georgicorū ait Virgili^o Quæq; suo uiridi
 semper se gramine uescit. Quis docuit picas uerba nostra conari: hoc est cum conatu effingere: ac deinde ex
 primere. Ad quod ipse Persius respondet: Venter magister artis & ingenii largitor: ut Virgi. in primo geor
 gicorum. Labor omnia uincit Improbus: & duris urgens in rebus egestas. Qui utiq; uenter artifex est seq
 negatas uoces. s. a natura. Quin & idem ex eo confirmat. Quod si refulserit: & manifesta fiat Spes dolosi
 nummi idest ob quē mille fraudes & doli nascuntur. de quo late uidimus in dictione numisma. Videbis scz
 Coruos poetas. Nam (ut scribit Macrobius libro saturnialium) Redeunti Augusto ex actiaco bello cum in
 genti gloria quidam romæ obuiū se illi cum Coruo dedit: q̄ ad imperatorē ait: Aue imperator inuidē: quo
 delectatus Augustus: uiginti milibus nummis emit. Cuius exēplo alter excitus: simile coruum edocuit: quē
 cū audisset Augustus: Taliū inquit saluatorum fatis domi habeo. Refert etiā Plinius in. x. naturalis historię
 Quod iperante Tiberio coru^o qdā affuefact^o oībus matutinis in fozg uolabat: & rostra ubi primo Tiberiūz
 deinde Germanicū & Drusum Cæsares noiatim: mox transeuntē romanū populū salutabat: postea remeās
 ad tabernā plurib^o officio mirus fuit. Quē ut postea subita iracundia mēceps qdaz examinauit: quæ extremē
 tis ei^o calciamēta fœdauerat: summe populus honorauit. Nā primo pulsus ēreus: mox iterēpt^o: funusq; ali
 tis memorabiliter celebratū fuit: quippe cōstrat^o leat^o super duoz athiopū humeros precedēte tibia & co
 ronis oīum genege usq; ad rogū: q̄ construct^o ē dextera uia: appia ad secūdū lapidē in cāpo ridiculi apellato
 Et poetridas. Formas p̄ modū patronymici: & dicit^o poetris hui^o poetridis. Pegaseū. i. poeticū: metaphora a
 fonte sacro musis: ut uidim^o in dictione musa. Melos canticū siue carmē dulce: hoc ē suaue. Simili mō & se
 repræhensione dignum uideri ostendere uult Iuuenalis in initio sui poematis: q̄ semper tantū auditor fue
 rit: q̄ talium sane poetarūz: a quib^o quicquid dixerant: merito habuisse poterat. & nihil aliud a sonno mi
 nimoque poeta (præter ea quæ audiuerat) scribi consuetum sit: & nec ipse aliquid scribat: sed semper audi
 at. Itaque repræhensione dignum se indicat. Et licet proprie prima satyra prologus dici non possit: prolo
 gi tamen quippiam detinet: quia & in illa etiam quid in operis residuo dicturus ē: proponit cū dixit: Quic
 quid agunt homines uotum: timor: ira: uoluptas. Gaudia: discursus nostri est farrago libelli. Et causas q̄re
 potius satyram q̄ aliud poema & plura alia: quæ ad materiam prologi spectare possunt: ut in sequentibus
 ostendemus. Nec inter poetas dicacissimos: atq; acriter mordentes a iuniorib^o nostris Iuuenalis ipse loquat^o.
 Neq; eam detinet libertatem: quam prisca comœdia habuit: dicente Horatio: Eupolis atq; cratinus aristo
 phanesq; poetæ: Atque alii quorum comœdia prisca uirorum est.
 Siquis erat dignus describi: quod malus: aut fur:
 Quod mæchus foret: aut sicarius: aut alioquin
 Famosus: multa cum libertate notabant.
 Quin & ostendit deinde quomodo illos secutus est apud nostros Lucilius dicens:
 Hinc omnis pendet Lucilius hosce secutus:

Mutatis tantum pedibus numerisque facetus.
Cuius sane Lucilii seueritate & libertatem Iuue. ipse in fine primæ satyræ tetigit cum ait:
Ense uelut stricto quotiens lucilius ardens
Infremuit. rubet auditor: cui frigida mens est
Criminibus. Ob quâ sane rem & maledicentiâ nimiamque libertatem fuit hoc comœdiarum genus romæ le-
ge prohibutum: ne potētiores urbis aliquādo offendi cōtingeret: quibus tacita sudant præcordia culpa. Quare
dicebat idem poeta: Vnde illa priorum scribendi quacūque aīo flagrante liberet Simplicitas? cuius non au-
deo dicere nomen. s. libertatis: quæ adeo a suæ ætatis tyrāno suppressa fuerat: ut ne illius quidē nomē pro-
ferre liceret. Nā teste Suetonio Domitianus: sub cuius imperio Iuue. florere ac scribere contigit: scripta fa-
mosa uulgoque edita: quibus primores uiri ac scēminæ notabant: aboleuit non sine auctōrū ignominia. Quā
ob cām testatur ipse Iuue. nolle se uiuos reprehendere: cum statim adesset accusator: qui nulla alia in re euz
criminari curaret: quæ uerum dixerit. Sed (ut ait) Experiar quod concedatur in illos. Quorum flaminia tegit
cinis: atque latina. Quæ. s. uia erant romæ: in quibus mortuorum cineres in sepulchris cum suis titulis plurimū
locabantur. Sed (ut mihi certissimum liquet) usus fuit lepidissimus poeta præoccupatiōe: qua quod tacere
permittit: pulcherrimo pandit artificio. Nam (ut cætera facilius ostendamus) constat eum temporibus fuisse
Domitiani principis: quem sub nomine Neronis manifestissime ille nonnunquam acriter insecutus est: ut in saty-
ra Crispini. Contra quem & Domitianum de luxuria & ingluuie aperte inuehit: licet sub cognomine Ne-
ronis principem exprimat: quādo ait: Cū iam semianimē laceraret flauius orbem Vltimus & caluo seruiret
roma neroni. De Domitiano locutus est: quem constat ex domo flauia & caluus fuisse. Et (ut longos pœsius
omittamus) hæc pauca: quæ infert Suetonius in uita Vespasiani id cōprobet. Ait enim: Rebellionē trium
principum: & cæde incertū diu: & quasi uagum imperiū suscepit: firmavitque tandem gens flauia obscura
illa quædam ac sine ullis maiorum imaginibus: tamen reipublicæ nequaquam penitenda: licet constet Domitianū
cupiditatis ac scēuitiæ merito pœnas luisse. Ex quo de Domitiano loquens Martialis li. epigramatū. ix. inquit
Cum ianus hyemes domitianus autūnos:
Augustus annis commodabit ætates:
Manebit altum flauia gentis decus.
Nam teste Suetonio mensem octobris de suo nomine Domitianū cognominari edixit. Fuit ergo Flauus Do-
mitianus: hoc est de gente flauia. Quin & ipse idem Caluus Nero. Nam cū ipsius Domitiani staturam idem
Suetonius explicaret: & eū toto corpore decetem fuisse: ac pulchrum ostendisset subdit: Postea quoque cal-
uitio deformis erat. Et ut parum infra pergit: Caluitio ita offendebar: ut cōtumeliam suā traheret sicui alii
ioco uel iurgio obiectaret. At manifeste constat: Neroneque illum sextum imperatōrē non fuisse de domo fla-
uia: nec caluum extitisse: sed teste Suetonio sufflauo capillo: ita ut nec mimima in eo caluities annotetur. At
uero Neronem eum uocauit Iuuenalis: uel ex similitudine morum: uel per ironiam: cum Nero egregiam
præstantemque fortitudinem indicet: & ille teste Suetonio laboris fuisse impatiens: nec pedibus per urbem
temere ambulasset. Nam nec Nero sextus ille imperator: sed Domitius nomine proprio dictus fuit: quæ Clau-
dius Neronem uocitauit: postea quæ eum in filium adoptauit. Itaque teste Gellio libro. xiii. notūm atticarum
Ex Claudis (quos a sabinis oriundos accapimus) quæ orat egregia atque præstanti fortitudine Nero appellat
est. Sed id sabinis accapisse a græcis uident: qui uincula & firmamenta membrorum dicunt. Vnde nos quoque
latine neruos appellamus. Non igitur in Neronem sextum imperatōrē: sed in domitianū Iuuenalis suo tē-
pore regnantē inuexit. Sed ut rem ipsam satyricis uelamētis occultare: & solis eruditis pparare possit: pul-
cherrimo artificio in fine satyræ: nonnulla de Nerone & illius morte subtexit. Nam cū Montanus de rum-
bo sententiā coram Domitiano dixisset: suam subinfert poeta noster: Vicit digna uiro sententiā. nouerat ille
Luxuriam imperii ueterē. Nec dixit imperatoris: sed imperii. Et superaddēs ueterem a Domitiano ad Nero-
nem rōmā transfudit. Quod & melius per id quoque declarat: quod deinde subnectit: Noctesque neronis iam me-
dias. Nāque (ut ipse Suetoniū refert) Nero epulas a medio die usque ad mediam noctē ptrahebat. Et in uita Do-
mitiani circa libri finē: Cōuiuabat inquit Domitianus frequēter ac large: sed pene raptim certe nō ultra so-
lis occasum. Ex quo constat non illū tūc quoque de Domitiano: sed de Nerone fuisse locutū. Sed rursus ut Do-
mitiani cōcilium dissoluere ualeat: & de quo uoluerit intelligere subocculte ostēdat subdit: Surgat & misso
pœeres exire iubentur. cōsilio. & reliqua: usque dum rem magis occultare intendens: ad Nerone ipm rediisse
potuit: quādo ait: Atque utinam his potiū nudis tota illa dedisset Tempora scēuitiæ claras quibus abstulit urbi Il-
lustresque aīas impune & uindice nullo. Quāque & id idem de Domitiano intelligi ualeat: ut ex Suetonio ha-
beri potest. Et (ut quod pmisserat) de mortuis se potiū psecuturum confecisse ostendat: subnectit Neronis mor-
tem dicens: Sed periit postquam cerdonibus esse timēdus Cœperat: hoc ē uilibus psonis: ut idē in satyra Stem-
mata quid faciunt: At uos troiugenæ uobis ignoscitis: & quæ Turpia cerdoni uolesos brutumque decebant.
Idem & in. iii. satyra. Quis tecū sectile porrum Sutor: & elixi ueruecis labra comedit. Accapit enim sutores
per quauis psona uili. Nam (ut ostendit Cornelius Tacitus) plæbeios quoque psecutus est: quæ urbis incendiū ab
illo iussum affirmassent: quoniam & crudelibus illos afficiebat pœnis: quibus cū sic timendus esse cœperit captata
opportunitate

opportunitate nobiles in euz iurauerunt. Namq; cum a plæbeis ob ludos & ioculationes prius plurimum amaret: timebant nobiles in eum aliqd attentare. Sed in Domitianū pseuerauit plæbis amor & desiderium etiā post illi⁹ peractam mortē dicente Suetonio circa operis sui finē: Occisum domitianū populus indifferēter & miles grauissime tulit: statimq; diuū appellare conatus ē: parat⁹ & uleisci duces. Quāobrem de Domitiano intelligere non potuit Iuue. Et hæc hæctenus de Domitiano. Sed qd iam dicemus de Crispino. Et certe eodem tpe cū Iuuenale fuit & Martiale: in quē tamen ille nomināter & pbrose inuere non formidauit q̄q; & potentissimus cēt in aula Domitiani. Quid enī mordaci⁹ de illo dicere potuit: q̄q; qd mōstrū nulla uirtute redēptum A uitis: æger solaq; libidine fortis. Nemo malus sc̄elix minime corruptor & idem Incastus: cum quo nuper uittata iacebat: Sanguine adhuc uiuo terrā subitura sacerdos. & reliqua. Ad quem tamen Martialis (qa ex primoribus erat) benignissime scribit dicens in li. epigrāmatum.

Sic placidum uideas semper crispine tonantem.

Nec te roma minus: q̄ tua memphis amet.

Carmina parrhasia si nostra legentur in aula:

Nāq; solent sacra cæsaris aure frui:

Dicere de nobis: ut lector candidus aude:

Temporibus præstat: non nihil iste tuis.

Nec marso nimium minor est doctōq; catullo:

Hoc satis est. ipsi cætera mando deo.

De illo uero in prima satyra Iuuenalis dicere nō curauit: Cum ps niliacæ plæbis cū uerna canopi Crispinus de quo nos late in dictione creta p terra diximus. Qui & si de illo uera forsitan dixerit Iuue. cōtra leges tamen principis ægerat: q (ut uidimus) hæc de primoribus uiris ac sc̄eminis dici phibuerat. Vnde secreto illuz has satyras scripsisse coniectō: nec nisi amicis qbusdam eo tpe ostendisse: ut Quintiliano: Martiali: Vmbritio: & aliis nōnullis: in qbus se posse cōfidere iudicabat. Ob quam sane eām cum de poetis satyricis Quintilianus ipse in. vii. de institutione oratoria loqueret: nomen Iuuenalis poetæ suppressit: de quo tamen itelligens inquit: Sunt clari hodie: & q olim nominabunt. Ostendisse etiā satyras Martiali: id epigrāma idicare uidetur: quod ad Iuuenalem ille idem Martialis li. xii. scripsit: ubi de primorum factis & dictis curiosuz cū fuisse ostendit: quod sane tale est.

Cum tu forsitan inquietus erras

Clamosa iuuenalis in subura:

Aut collem dominae teris dianæ

Dum per limina te potentiorum

Subdatix toga uentilat: uagumq;

Maior cælius & minor fatigant.

Me multos repetitas post decembres

Accipit mea: rusticumq; fecit:

Auro bilbilis & superba ferro. Et reliqua. Quæ in eodē epigrāmate idem auctor prosequitur. Et i libro se-
primo: ad eundem Iuuenalem alio in epigrammate: quod tale est dixit:

De nostro facunde tibi iuuenalis agello

Saturnalicias mittimus ecce nuce:

De Vmbritio uero: q; satyras uiderit dubiū nō uidef. Immo & in nōnullis coadiutorē eum habuisse Iuue-
nalis ipse ostendit in fine tertiæ satyræ. Vbi post ea ipsa quæ in tota satyra Vmbritius locutus est: hæc quoq;
ad Iuuenalem iam ab eo discedens subdit:

Ergo uale nostri memor. & quotiens te

Roma tuo refici properantem reddet aquino:

Me quoq; ad eluinam cererem: uestramq; dianam:

Conuelle a cumis. satyrarum ego (ni pudet illas)

Adiutor gelidos ueniā caligatus in agros. Nec his solū: sed & aliis qbusdam satyras suas ostendisse uerissimi-
le est: qbus nōnullos fallaces: atq; pditores illum habuisse dicunt: q ut a Paride Pantomimo potentissimo
in aula Domitiani (in quē Iuue. inuexerat) gratiam captare possent: eos uersus illi ostēdere non sunt ueriti.

Quos in satyra: quæ incipit Et spes & ratio: huiusmodi inscripsit:

Curritur ad uocem iocundam & carmen amicæ.

Thebaidos lætam quæ fecit stadius urbem.

Promisitq; diem. tanta dulcedine captos

Afficit ille animos: tantaq; libidine uulgi

Auditur. sed cum fragit subfellia uersus

Esurit intactam paridi: ni uendat aguem.

Ille & militiæ multis largitur honorem.

Mutatis tantum pedibus numerisque factus.

Cuius sane Lucilii seueritatē & libertatem Iuue. ipse in fine primæ satyræ tetigit cum ait:

Ense uelut stricto quotiens lucilius ardens

Infremuit. rubet auditor: cui frigida mens est

Criminibus. Ob quā sane rem & maledicentiā nimiamque libertatem fuit hoc comædiarum genus romæ lege phibitum: ne potētiores urbis aliquādo offendi cōtingeret: quibus tacita sudant præcordia culpa. Quare dicebat idem poeta: Vnde illa priorum scribendi quæcūque aīo flagrante liberet Simplicitas? cuius non aūdeo dicere nomen. s. libertatis: quæ adeo a suæ ætatis tyrāno suppressa fuerat: ut ne illius quidē nomē proferre liceret. Nā teste Suetonio Domitianus: sub cuius imperio Iuue. florere ac scribere contigit: scripta famosa uulgoque edita: quibus primores uiri ac scemina notabant: aboleuit non sine auctōrū ignominia. Quā ob cām testatur ipse Iuue. nolle se uiuos reprehendere: cum statim adesset accusator: qui nulla alia in re euz criminari curaret: quæ uerum dixerit. Sed (ut ait) Experiar quod concedatur in illos. Quorum flaminia tegit cinis: atque latina. Quæ. s. uia erant romæ: in quibus mortuorum cineres in sepulchris cum suis titulis plurimū locabantur. Sed (ut mihi certissimum liquet) uisus fuit lepidissimus poeta præoccupatiōe: qua quod tacere permittit: pulcherrimo pandit artificio. Nam (ut cætera facilius ostendamus) constat. eum temporibus fuisse Domitiani principis: quem sub nomine Neronis manifestissime ille nōnunquam acriter insecutus est: ut in satyra Crispini. Contra quem & Domitianum de luxuria & ingluuie aperte inuehit: licet sub cognomine Neronis principem exprimat: quādo ait: Cū iam semianimē laceraret flauius orbem Vltimus & caluo seruiret roma neroni. De Domitiano locutus est: quem constat ex domo flauia & caluuz fuisse. Et (ut longos pœsius omittamus) hæc pauca: quæ infert Suetonius in uita Vespassiani id cōprobēt. Ait enim: Rebellionē trium principum: & cæde incertū diu: & quasi uagum imperiū suscepit: firmavitque tandem gens flauia obscura illa quædam ac sine ullis maiorum imaginibus: tamen reipublica nequaquam pœnitenda: licet constet Domitianū cupiditatis ac seuitiæ merito pœnas fuisse. Ex quo de Domitiano loquens Martialis li. epigramatū. ix. inquit

Cum janus hyemes domitianus autūnos:

Augustus annis commodabit æstates:

Manebit altum flauia gentis decus.

Nam teste Suetonio mēsem octobris de suo nomine Domitianuz cognominari edixit. Fuit ergo Flauus Domitianus: hoc est de gente flauia. Quin & ipse idem Caluus Nero. Nam cū ipsius Domitiani staturam idem Suetonius explicaret: & cū toto corpore decetem fuisse: ac pulchrum ostendisset subdit: Postea quoque caluitio deformis erat. Et ut parum infra pergit: Caluitio ita offendebat: ut cōtumeliam suā traheret sicui alii ioco uel iurgio obiectare. At manifeste constat: Neronē illum sextum imperatōrē non fuisse de domo flauia: nec caluum extitisse: sed teste Suetonio sufflauo capillo: ita ut nec minima in eo caluities annotetur. At uero Neronem eum uocauit Iuuenalis: uel ex similitudine morum: uel per ironiam: cum Nero egregiam præstātemque fortitudinem indicet: & ille teste Suetonio laboris fuisset impatiens: nec pedibus per urbem temere ambulasset. Nam nec Nero sextus ille imperator: sed Domitius nomine proprio dictus fuit: quē Claudius Neronem uocitauit: postea quē eum in filium adoptauit. Itaque teste Gellio libro. xiii. noctūm atticarum Ex Claudius (quos a fabinis oriundos accepimus) quæ orat egregia atque præstanti fortitudine Nero appellatus est. Sed id fabini accepisse a grecis uident: qui uincula & firmamenta membrorum dicunt. Vnde nos quoque latine neruos appellamus. Non igitur in Neronem sextum imperatōrē: sed in domitianū Iuuenalis suo tempore regnantē inuexit. Sed ut rem ipsam satyricis uelamētis occultare: & solis eruditus pparare posset: pulcherrimo artificio in fine satyre: nōnulla de Nerone & illius morte subtexit. Nam cū Montanus de rubo sententiā coram Domitiano dixisset: suaz subinfert poeta noster: Vicit digna uiro sententiā. nouerat ille Luxuriam imperii ueterē. Nec dixit imperatoris: sed imperii. Et superaddēs ueterem a Domitiano ad Neronem roma transfudit. Quod & melius per id quoque declarat: quod deinde subnectit: Noctesque neronis iam medias. Nāque (ut ipse Suetonius refert) Nero epulas a medio die usque ad mediam noctē ptrahebat. Et in uita Domitiani circa libri finē: Cōuiuabat inquit Domitianus frequēter ac large: sed pene raptim certe nō ultra solis occasum. Ex quo constat non illū tūc quoque de Domitiano: sed de Nerone fuisse locutū. Sed rursus ut Domitiani cōcilium dissoluere ualeat: & de quo uoluerit intelligere subocculte ostēdat subdit: Surgit & missio pperes exire iubentur. cōsilio. & reliqua: usque dum rem magis occultare intendens: ad Neronē ipm rediisse potuit: quādo ait: Atque utinam his potius nudis tota illa dedisset Tempora seuitiæ claras quibus abstulit urbi illustresque aias impune & uindice nullo. Quæque & id idem de Domitiano intelligi ualeat: ut ex Suetonio haberi potest. Et (ut quod pmisserat) de mortuis se potius psecuturum confecisse ostendat: subnectit Neronis mortem dicens: Sed perit postquam cerdonibus esse timēdus Cœperat: hoc ē uilibus psonis: ut idē in satyra Stemmata quid faciunt: At uos troiugenæ uobis ignoscitis: & quæ Turpia cerdoni uolesos brutumque decebant. Idem & in. iii. satyra. Quis tecū lectile porrum Sutor: & elixi ueruecis labra comedit. Accipit enim sutores per quauis psona uili. Nam (ut ostendit Cornelius Tacitus) plæbeios quosque psecutus est: quæ urbis incendiū ab illo iussum affirmasset: quæ & crudelibus illos afficiebat pœnis: quibus cū sic timendus esse cœperat: caperat opportunitate

opportunitate nobiles in euz iurauerunt. Namq; cum a plæbis ob ludos & ioculationes prius plurimum amaret: timebant nobiles in eum aliqd attentare. Sed in Domitianū pseueravit plæbis amor & desiderium etiā post illi⁹ peractam mortē dicente Suetonio circa operis sui finē: Occisum domitianū populus indifferēter & miles grauissime tulit: statimq; diuū appellare conatus ē: parat⁹ & ulcisci duces. Quāobrem de Domitiano intelligere non potuit Iuue. Et hæc hæctenus de Domitiano. Sed qd iam dicemus de Crispino. Et certe eodem tpe cū Iuuenale fuit & Martiale: in quē tamen ille nomināter & pbrose inuere non formidauit q̄q; & potentissimus cēt in aula Domitiani. Quid enī mordaci⁹ de illo dicere potuit: q̄ q̄ mōstrū nulla uirtute redēptum A uitis: æger folaq; libidine fortis. Nemo malus sc̄elix minime corruptor & idem Incastus: cum quo nuper uittata iacebat: Sanguine adhuc uiuo terrā subitura sacerdos. & reliqua. Ad quem tamen Martialis (qa ex primoribus erat) benignissime scribit dicens in li. epigramatum.

Sic placidum uideas semper crispine tonantem.

Nec te roma minus: q̄ tua memphis amet.

Carmina parrhasia si nostra legentur in aula:

Nāq; solent sacra cæsaris aure frui:

Dicere de nobis: ut lector candidus aude:

Temporibus præstat: non nihil ille tuis.

Nec marso nimium minor est doctosq; catullo:

Hoc satis est. ipsi cætera mando deo.

De illo uero in prima satyra Iuuenalis dicere nō curauit: Cum ps niliacæ plæbis cū uerna canopi Crispinus de quo nos late in dictione creta p̄ terra diximus. Qui & si de illo uera forsitan dixerit Iuue. cōtra leges tamen principis ægerat: q̄ (ut uidimus) hæc de primoribus uiris ac sc̄eminis dici phibuerat. Vnde secreto illuz has satyras scripsisse coniector: nec nisi amicis qbusdam eo tpe ostendisse: ut Quintiliano: Martiali: Vmbritio: & aliis nōnullis: in qbus se posse cōfidere iudicabat. Ob quam sane cām cum de poetis satyricis Quintilianus ipse in. vii. de institutione oratoria loqueret: nomen Iuuenalis poetæ suppressit: de quo tamen itelligens inquit: Sunt elari hodie: & q̄ olim nominabunt. Ostendisse etiā satyras Martiali: id epigramā idicare uidetur: quod ad Iuuenalem ille idem Martialis li. xii. scripsit: ubi de primorum factis & dictis curiosuz cū fuisse ostendit: quod sane tale est.

Cum tu forsitan inquietus erras

Clamofa iuuenalis in subura:

Aut collem dominae teris dianæ

Dum per limina te potentiorum

Subdatrix toga uentilat: uagumq;

Maior cælius & minor fatigant.

Me multos repetitas post decembres

Accapit mea: rusticumq; fecit:

Auro bilbilis & superba ferro. Et reliqua. Quæ in eodē epigramate idem auctor prosequitur. Et i libro septimo: ad eundem Iuuenalem alio in epigrammate: quod tale est dixit:

De nostro facunde tibi iuuenalis agello

Saturnalicias mittimus ecce nuces:

De Vmbritio uero: q̄ satyras uiderit dubiū nō uideat. Immo & in nōnullis coadiutorē eum habuisse Iuuenalis ipse ostendit in fine tertiæ satyræ. Vbi post ea ipsa quæ in tota satyra Vmbritius locutus est: hæc quoq; ad Iuuenalem iam ab eo discedens subdit:

Ergo uale nostri memor. & quotiens te

Roma tuo refici properantem reddet aquino:

Me quoq; ad eluinam cererem: uestramq; dianam:

Conuelle a cumis. satyrarum ego (ni pudet illas)

Adiutor gelidos ueniā caligatus in agros. Nec his solū: sed & aliis qbusdam satyras suas ostendisse uerisimile est: qbus nōnullos fallaces: atq; pditores illum habuisse dicunt: q̄ ut a Paride Pantomimo potentissimo in aula Domitiani (in quē Iuue. inuexerat) gratiam captare possent: eos uersus illi ostendere non sunt ueriti.

Quos in satyra: quæ incipit Et spes & ratio: huiusmodi inscripsit:

Curritur ad uocem iocundam & carmen amicæ.

Thebaidos lætam quæ fecit stadius urbem.

Promisitq; diem. tanta dulcedine captos

Afficit ille animos: tantaq; libidine uulgi

Auditur. sed cum fragit subfellia uersus:

Esurit intactam paridi: ni uendat agauen.

Ille & militia multis largitur honorem.

Semestri uatum digitos circūligat auro.
Quod non dant pcceres: dabit iltrio. tu camerinos.
Et bareas: tu nobilium magna atria curas.
Præfectos pelopea facit philomena tribunos.
Haud tamen inuideas uati: quem pulpita pascunt.

Quos uersus cum legisset Paris dolore intrinsecus concepto: curauit Iuuenalem sub nomine dignitatis ab urbe depellere. Et nihil de satyra se legisse ostendens: præfecturâ illi militū in ægyptū a Domitiano dari curauit. Qua saine adepta: & corruptâ militarem oēm disciplinâ conspiciens: se cōtinere non ualuit: quin in castrensibus ante discessum e roma (ut nōnulli ferūt) puam satyrâ inscriberet quæ incipit: Quis numerare queat scelicis premia galle Militiæ. In ægyptum deinde p̄gens: aliam de superstitionibus ægyptiorū ibidē scripsisse constat: quæ incipit: Quis nescit uolusi bithynice. Sed statim artificio Paridis a dignitate deiecit: rem ipsâz dinoscens: ac decaptum se t̄dens: molestiis deuietus interit. Post quem paucis admodum diebus Paridem romæ decessisse dicunt: Cui epitaphium hoc Martialis inscripsit.

Quisq; flamineam teris uiator:
Noli nobile præterire marmor:
Verbis delitiæ: saleq; nili:
Ars & gratia: risus & uoluptas:
Romani decus ac honor theatri:
Atq; omnes ueneres cupidinesq;

Hoc sunt cōdita quo paris sepulchro. Quis ergo non uideat Iuuenalem homines suo tempore uiuentes ex industria inuallisse? & nec potētoribus pepercisse. Quin & ex minoribus sigs diligēter inspicere uelit: nemi nem insequi aut aliū quēuis mō aliquo nominare: in quē & Martialis ipse nō scripserit: uel de illo uel aliquo in loco meminerit. Nā summouet Iuuenalis ad scribēdum satyrā: Quod me uia tuscū Figat aprum: nuda teneat uenabula māma. ad quam Martialis li. iiii. Dum nō uis leporē: dū nō uis carpere mullos: Et plusq; patri me uia parcis apro. Et reliqua. Non potē etiā tam patiens eē Iuuenalis nō tam ferreus: ut ab scribēdo satyrā teneat se: Causidici noua cū ueniat lectica mathonis Plena ip̄o: hoc est uel nouiter facta: q̄a ex turpi ter uitio iam tū ad causidicandū se contulerat: uel admirabilis & egregia. ut Virgilius i bucolico: Pollio & ipse facit noua carmina. i. eximia & admiranda. Ad quē & Martialis in. x. epigrāmatum li. sic inq̄t: Oia uis belle matho dicere dic aliquādo Et bene: dic neutrū: dic aliquādo male. Et li. xi. ad eundem ait: Parua rogas magnos: sed nō dant hæc quoq; magni: Ut pudeat leuius tu matho magna roga. Quid q̄ nomē delatoris seu accusatoris cuiusdam magni amici ipse Iuuenalis subicit: & illū ex nominib⁹ eorum quos etiā accusauit cognoscēdum ostendit hominib⁹ eius t̄pis. Et ut qdam ferunt fuit Heliodorus Domitiani libertus: q̄ cum cito rapturus eēt q̄quid supererat de nobilitate iam ab aliis uorata libertis timebat a Massa: & munere palpabatur a Caro similiter uiro nobili: ad quem iam p̄scriptū Martialis scribēs ait: Care parectonia latias non rite p̄ urbes Nobilis: & centū dux memorande uiris. Et reliqua plura: quib⁹ ostendit eū iam exulem esse: & bona p̄didisse. Nam ait Plinius circa finē libri. xxxv. Iam non ē enumerare libertos ex sanguine q̄ritū: & p̄scriptionum licētia iam ditatos: ut late uidimus in dictiōe creta. Quid q̄ a nōnullis ob timorē uxor illi sum mittebat. Et ne uero nomē oppressorū ignominiam Iuue. exprimat: fictis nominib⁹ ioculatorū quorūdam seu derisorū id triumphis rem illā ipse p̄dit cū ait: Et a trepido timele summissa latino. Sed de uero Latino & uera Timele ait Martialis ad Domitianū in quodam epigrāmate: Consiue uere iocos uestri quoq; ferre triumpho Materiam dictis nec pudet eē ducē: Quam timelem spectas derisorēq; latinū: Illa fronte p̄cor carmina nostra legas. Quin & eadem figura usus ē in satyra Stēmata qd faciunt: cum dixit: Morte sic quisq; exhorruit: q̄s ita mortem ut sit uxoris zelotypus: & sic similis stupido latino. hoc ē uiro ita mortē timenti ut uxorem quā summe amare contigerat: p̄ euadenda morte Heliodoro: aut cuius alii summittere nō curaret q̄si dicat poti⁹ mortem eligere debes: q̄ rem adeo turpē p̄petrare. Sed nec id quoq; sibi p̄fuit. Nec p̄fuit Posthumū uirū alium pessimū totiens sub cista locare: ut eo inscio uxorem Timele audire uideret. Quin tandem ab illo uel quouis alio ob suas diuitias accusatus & p̄script⁹ fuerit: dicēte eodez Iuuenale ad Posthumū in satyra Credo pudiciam: Quem toties textit perituri cista latini. hoc ē q̄a nec illi sua cista p̄fuit. At ad Posthumū ait Martialis in principio epigrāmatum. iiii. Occurris quocūq; loco mihi posthume clamas Protin⁹ & prima ē uox tua: dic qd agis? Hoc si me decies una cōueneris hora Dicis habes puto nil posthu tunc quid agas. Verū & ipsa eadem qua diximus figura: iterum Iuue. in eadem prima satyra usus ē: qd de Galla loquit Nā cum se prius submoueri dixerit: ab his q̄ testamenta merent noctib⁹: & ab his quos in cæluz cuehit optima summi Nūc uia p̄cessus uetula uesica beata. i. illius aulicæ Neronis libertæ de qua uidimus in dictiōe patiens: quæ ob id quoq; initia dedit Othoni p̄gredi ad imperiū: ut ibidē late declarauimus. Ira deinde excā deficit in quēdam pupilli spoliatorem: cui⁹ nomen & p̄p̄riam historiaz ob deperditā antiqua uolumina nōdum cōperire ualui. Et frui illum iratis diis p̄ comparationē Marii ostendit: eo q̄ sola infamia notat⁹ fuerat & sic dānatus inani iudicio: Quid cū saluis infamia nūmis? Nāq; ueluti Marius t̄pe Syllæ deductus anteq;

ab Hiemfale numidarum rege (ut tetigimus in dictione minturnæ) auxilia in patriam colligere posset: uo-
 luptatibus frena laxauit. & ab octaua diei hora: cōtra romanā consuetudinē: iuxta numidarum ritum, p libi-
 to bibebat & epulabatur: atq; ita quoq; iratis diis fruebat: ut apud Senecam in Hercule furente: q a Iunone
 coact⁹ ad domitāda p orbem monstra: ex quibus semper gloriā reportabat: ut illa inquit: Itaq; nostra fruiē.
 In laudes suas mea uertit odia: dū nimis fæua impero. Sic spoliator ille ac pstrator pupilli notatus saluis in-
 famia nūmis diis iratis ob eam notam fruebat: q a pecuniis saluis in uoluptates p libito laxabat: & p urbem
 gradens feruorum gregib⁹ populū comprimebat. Et alia cū narrauerit: quæ in diuersis dictionib⁹ explica-
 uimus ad illum deinde conuertit: q densissima lectica: uel ex lignorū strue & compagine: uel feruorū mul-
 titudine uxorem pregnātem: uel lāquidam circūducebat: ac quadrantes centū p illius impensis medicatim
 postulabat. Est enim quadrans quarta pars assis idest romanæ libræ: ut uidebimus in dictione talentū. Et ad
 illum similiter q ostendens uacuam & clausam p coniuge sellā: Galla mea ē inquit. Et sic priori figura uti-
 tur: ut nomine uilis mulieris illos quoscūq; reprehendere possit: q similia cū uxoribus ppetrabant. De Gal-
 la uero & Martialis ipse meminit in. ix. epigramatum li. cū ait: Funera post septem nupsit tibi galla uirorum
 Picentine sequi uult galla uiros. Et in eodem li. de eadem: Auriolis futui cum possit galla duobus: Et
 plusq; futui: si totidem addideris. Aureolos a te cur accipit æschyle denos? Et reliqua: quæ psequit. Sed ne
 nimium digrediar: libet ad hui⁹ primæ satyræ introductionem redire. Cui⁹ sensus præ cæteris difficillim⁹
 esse uidet: & mētem lepidissimi poetæ indicare curabo: ac nonnulla illius uariis in locis obscurissima cōtin-
 gam: quæ in aliis horū cōmentariorū libris non tetigimus: quæ p posse explanare curabo. Incedit igit hæc
 uia in ipsa prima satyra Iuue. primo se aliqd debere scribere ostendit: & cum hucusq; nil scripserit: dignum
 esse reprehensioē. Qui tæcti uere sit disciplina ignorās: necessum tamē est ea optime nouisse: quæ a maxio
 minimoq; poeta feruntur: cū ea quoq; & semper audiuerit: & nec aliis aliud scribere tētauerit: qre repren-
 dendus uenit: quod semper auditor fuerit: & nunq; scriptor. Quāobrem iam aliqd scribere intendēs: ostē-
 dit secūdo se ex multis concitū malle satyrā q; aliud poema describere: & illo decurrere campo: p quē ma-
 gnus equos aruncæ flexit alūnus. i. Lucilius: q fuit ex arunca: & primus apud latinos satyrā scripsit. Et cū cō-
 citantia rettulit: pbat tertio ea magis uenustina digna lucerna: hoc est studiis & laboribus ac uigiliis Hora-
 tii: q; alia poemata: quæ ab aliis passim scribunt: & maxime cum suæ uxoris marit⁹ sit leno: & solus accipiat
 mœchi bona: nec sit accipiendi ius ullum uxori: & alia quæ elegantissime psequit adeo turpia. Quod si na-
 tura negat: facit indignatio uersum. Quarto ostendit quānam esse debeat aut possit satyræ suæ materia.
 Quinto materiā ipsam satyræ copiosiore suo tpe esse ostendit: q; retroactō fuerit tpe. Quod cū multis ex-
 emplis monstraerit: ostendit subsequēter nil futurū esse. Quod nostris moribus addat Posteritas: & quod
 omne uitium ad summū uenit: nec amplius ascendere ualeat: & quod eadez facient cupientq; minores. Se-
 xto modū ostendit quem in sua satyra conscribenda obseruare poterit etiā si aliquis dicat: Hic forsitan un-
 de ingeniū par materiæ ē. Sed hoc ueluti dissolutum reliquit: q a facit indignatio uersum Qualēcūq; potest
 Et si quis iterum dicat: Vnde illa priorum poetarum satyricorū scribendi quodcūq; animo flagrāte liberet
 Simplicitas? Respondet idem illam non esse: sed dimissurum se uiuentes & potētes: ac experiri uelle: Quid
 concedat in illos: Quorum flamma tegit cinis atq; latina. Et præoccupatione usus in uiuentes ac urbis pri-
 mores inuehit: ut ostendimus. Dicit ergo interrogatiue primū contra seipm inuehēs: Semper ego auditor
 tantum. hoc ē ne ego unq; cessabo audire? Nunq; ne reponā. hoc est nunq; ne aliqd scribam? uel ea quæ au-
 diui uel alia? Vexatus totiens rauci rheseide codri. Sane in uerbo repono uim græcāz obseruauit: ut Home-
 rus: ἐπιγόν κασι δῆκα idest posui: hoc est scripsi. Nam sic quoq; apud poetas græcos id uerbu⁹ significat.
 Quod & nostri poetæ similiter obseruauerunt. Persius i prima satyra: Ecce modo heroas sensus afferre uide-
 mus: Nugari solitos græce nec ponere lucum Artifices. i. scribere Simili modo repono. ut Martialis ad Iu-
 uenalem libro. xii. epigramatum: Et totum mihi nūc repono qquid tardos euigilaueram p ānos. Repono
 dixit p scribo. Horatius in poetria: Aut famam sequere: aut sibi cōuenientia finge Scriptor honoratū si for-
 te reponis achillem. i. scribis. Nec id solum designare depræhendimus. ut Virgilius in li. georgicorum. iii.
 Non illis epulæ nocuere repostæ. i. delicatæ seu seruatæ: ut exponit Seruius. Et primo æneidos: Manet alta
 mente repostum. i. infixum & collocatum iudicium Paridis. Et in. iiii. Stratifq; reponūt. i. collocant. Et i eo-
 dem libro: Arifq; reponimus ignem. i. iterum ponimus. At uero impono idem est quod decipio: ut quis se
 deo putet posse imponere. i. deum decipere. Et subdit postea nosser: Totiens uexatus. i. totiens audiēdo re-
 percussus. de quo uerbo Gellius & Macrobius plura dixerunt. Theseide. i. fabula de Theseo recitata: quæ in
 dictione Theseus explicabimus. Rauci codri. i. poetæ illius: qui ob assiduam recitationē raucus effect⁹ erat.
 Ouidius circa finem libri quarti metamorphoseon: Raucaq; garrulitas studiūq; immane loquēdi. Erat autē
 Codrus poeta pauperculus: quem pulpita pascebant. Iuue. in. iii. satyra.
 Lectus erat codro procula minor urceoli sex
 Ornamentum abaci. necnon & paruulus infra
 Cantarus: & recubans sub eodem marmore chiron:
 Iamq; uetus græcos seruabat cista libellos.

Et diuina opici rodebant carmina mures.
Et Martialis libro epigramatum quarto:
Plus credat nemo q̄ tota codrus in urbe
Cum sit tam pauper: quomodo cæcus habet.
Et sublegetur Iuuenalis dicens:

Impune ergo mihi recitauerit ille togatas. hoc ē sine aliquo effectu recitauerit mihi ille togatas? ut nec ali-
qd̄ hausisse uidear: cū non similiter ego aliqd̄ scribā. Nam impune quoq; commune est uocabulū: nec tan-
tum ad hoc quod est sine pœna: quātum ad omnem effectum referri consueuerat: ut est illud Apulegii: Im-
pune capitolium ascendi cum nemo esset: q̄ sententiam diceret. Et est togata comœdiæ genus: qua solum ro-
manorum uilia & communia narrabant. In quib; teste Quintiliano Afrani; excelluit: q̄ (ut ait) utinam non
inquinaſſet argumenta puerorū fœdis amorib; mores suos fassus. Nec hoc loco ait Iuuenalis mihi: ut ex cō-
memoratione personæ propriæ rem faciat gratiorem: quæ plurib; competere poterat. ut Virgili; libro ge-
orgicorum primo: Non illa quisq; me nocte per altum Ire aut a terra moneat conuellere funem. Sed ad se-
ipm̄ specialiter tale quid refert poeta: ut ostendimus. Et subdit Hic elegos. de quib; uidimus in dictione ele-
gia. Impune diem consumpserit ingens Telephus. hoc est sine aliquo effectu: ut scilicet ego nihil didicerim
& propter hoc nihil scribere debeam. Ille alius recitauerit mihi grande poema de Telepho: in cui; recitatio-
ne diem consumpserit. de quo in dictiōe Telephus ostendem;. Quid quod nec minus ingentia recitant de
Oreste poemata: & nihil ego scribere audeam. Et tamen resert de illo plura cū Script; & in tergo nec dū
finitus orestes. Nam ut uidimus in dictione Orestes: præbebat ille materiam omnib; scribere aliquid uolen-
tibus. Ideo ait Virgili; in. iiii. aneidos: Aut Agamemnoni; scænis agitatus orestes. Et dixit tergo: hoc est ex-
teriori parte membrana. Nam consueuerūt ut plurimum antiqui poemata aut orationes: quas aliis recita-
re uolebant: in rotulis deferre. ut idem Iuuenalis: Duo cæsaris anticatonēs. & hoc q̄a facile & sine temporis
interruptiōe illos explicabant & replicabant. Vnde & uolumina dicta puto. Tergū autem erat pars exterior
ipsi; membrana: ut Virgili; in. iii. georgicorū: Vndaq; iam tergo ferratos sustinet orbes. In qua & Orestes
etiam scriptus erat: cum ab interiori capi non potuisset. Sed in ipsa exteriori etiam descriptus nondum fini-
tus erat. Accipit & nōnunq; tergum pro toto animalis corio: ut Virgili; in primo aneidos: Taurino q̄tum
posset circūdare tergo. Et in primo georgicorū pro ultima rei alicui; parte idem poeta expressit cum dixit:
Striuaq; quæ currus a tergo torqueat imos. Cum ergo tanta audiuerim: & tanto tempore: q̄ uerisimile sit
me ea optime accepisse & nosse: ita ut nulli magis sit sua nota domus: q̄ hæc ipsa mihi. & nihil ego scribo:
uenio merito reprehendendus. ideo ait: Nota magis nulli domus est sua q̄ mihi lucus Martis. & reliqua.
Sane hūc locum omnes quos legi ineptissime exponūt: dicentes ipsum Iuuenalem profiteri se utraq; phi-
losophiam naturalem scilicet & moralem: tartari; & occultarum rerum noticiam dilucide adeptū fuisse
Cum Vulcani antrum & uentorum qualitates ac pœnarū apud tartareos differentias se scire proponat. Et
sic quod ille ad fabulas: hi ad altam perſcrutationem & sapientiam referunt. Quod utiq; ineptissimum est:
& contra intentionem ei;: ac satyricum morem: manifestissime comprobat. Neq; enī poetas quosdā alios
de ineptia & arrogantia occulte damnās: in hac eadem uitia ipse incidisset. Nec se sane sapientem: sed potū;
ignorantem declarare intendit cum dicat: Si natura negat: facit indignatio uersum. Qualemq; potest.
Similiter Persi;: Nec fonte labra prolui caballino. Nec in bicipiti somniasse parnaſo Memini merui sic re-
pente poeta & doctus & indoct; scribat: & ea solum quæ iam iā mihi ita innotescunt: ut nulli alii nota sit ma-
gis domus sua. Cur & non ego etiam (tametsi indoctus sim) aliquid: quāuis perituum scribā? magis q̄ sem-
per audire debeam? Quod uero illa quæ quotidie poetæ illi proclamant sibi nota esse debeant: hæc cōpro-
bat ratione: quæ omnem abiicit arrogantiam Platani Frontonis: hoc est quæ in domib; sunt Frontonis. nec
non & eiusdem domus columnæ crebra recitatione confracta: eius nomini omnia referunt & reclamāt: q̄
& marmorea sedilia mea assidua sessione conuulsa: id idem retūdunt. Ac ipsa eadem: quæ illi dicunt se scire
designant. Cur & non ego q̄ semper auditor fui: ista etiam optime pernoscere debeam? Rursus & quod iter
poetas indoctos: & non inter doctos: cōnumerari habeat: duabus rationib; explicat. Prima q̄a manum feru-
læ subduximus: hoc est ueræ disciplinæ subtraxit. Nam sic poetæ frequenter pro disciplina ferulam assu-
pserunt ut ostendimus. Secūda est causa quia consilium ipse dedit Syllæ: priuatus ut altum dormiret. De quo
Cæsar teste Suetonio nesciuisse illum litteras dixit: q̄a dictaturam deposuit. Sed q̄a id multo fortius de illo
intelligi debuit: qui ei ignauum hoc consilium præstitit: ut aliquid prouerbium ferre uidebat. quare si Iu-
uenalis eiusmodi illi consilium dedit: longe magis & inter indoctos uidebatur cōnumerandus: q̄ ipse Sylla
indoct; dici debuit. Cū ergo ea solū quæ optie cognoscere potuit: a summo minimoq; poeta scribant: stul-
tū uideſ ob id se ab scribēdo cōtinere: quia periturū quod scriberet esset op;: cū nullū eo tpe scriberet opus
quod nō utiq; periturū eēt. Ait ergo sic poeta lepidissim;: Nota magis nulli dom; est sua: q̄ mihi luc; Mar-
tis: hoc est Marti roma; consecratus. q̄a teste Iuliano in ultimo suorum epitomatum libro in illo Rhea numi-
toris filia duos pueros (incertum stupro an Marte conceptos) enixa est. Cū ergo luc; ipse quotidie a poetis
agigaretur: & illorum ipse poeta noster semper auditor fuerit: consequens erat (ut probabit) id quoq; pfecte

fibi innotescere. Quin & Aeoliis uicinum rupibus antrum Vulcani: scilicet & ei notum. Nam ab aetna monte per subterraneos specus usque in hieram insulam antrum esse perhibetur: quod Vulcano sacrum dicitur.

Virgilius in. viii. aeneidos:

Insula sicaniū iuxta latus aoliamq;

Erigitur liparem: fumantibus ardua saxis:

Quam subter specus: & cyclopum exesa caminis

Antra aetnea tonant: ualidisq; incudibus ictus.

Ideo ait antrum illud uicinum rupibus aoliis: quia est ab aetna in hieram insulam iuxta latus sicaniū & iuxta liparem atq; strongylem: ubi regnum fuit Aeoli: ut late uidimus in dictione aolia: & in aliis dictionibus. Nulli ergo est ita nota domus sua: ut mihi antrum Vulcani: hoc est omnes fabulae: quae de antro Vulcani ab hisce poetis recitantur. Quicquid agunt uenti: hoc est uel ab Aeolo compressi: uel ad aliquid exequendum iussi. ut hi: scilicet poetae fabulantur: mihi cognitum est: Quas torqueat umbras aacus: qui Iouis fuit filius ex Aegina. & apud inferos cum Rhadamanto & Minoe constitutus iudex dicitur: ut in sua dictione uidimus. Vnde alius furtiue deuehat aurum Pelliculae: hoc est omnes Iasonis fabulae: quae illum pelliculam auream ex colchide deduxisse loquuntur mihi probe innotescunt. Quin & quantas iaculetur monychus ornos: ut in ea dictione uidimus. Sed quod haec omnia ipse scire desciderat: per rationem a minori sumptam comprobatur. Nam sic haec ipsa Frontonis Platani conuulsaq; marmora clamant semper: & proloquuntur. Et assiduo ruptae lectore columna: ut Virgilius in quarto georgicorum: Et cantu querulae rumpunt arbuscula cicadae. Quid ego obtusior ne sum marmoribus? Et platani? quasi dicat: & si talia haec ipsa sciunt: multo magis & ego rationis capax: & simili modo semper auditor eadem scire debeo. Nec intelligere uoluit Iuuenalis: ut omnes exponere consueuerunt: Frontonem illum eundem fuisse poetam: qui in propria & tam egregia domo eius modi poemata recitasset: cum in sequentibus ostendat sui temporis poetas pauperrimos esse: nec similes habere domos: in quibus sunt porticus columnae & platani. Sed (ut idem ostendit in satyra quae incipit Et spes & ratio) Romani diuites cum iam nihil prorsus poetis conferrent: aedes tamen commodare solebant: ut in illis saltem recitare poemata possent: ut in ea satyra ad Telefinum pauperem & egregium poetam inquit:

Didicit iam diues avarus:

Tantum admirari tantum laudare disertos:

Vt pueri iunonis auem. & subdit: At si dulcedine famae

Succensus recites: maculosus commodat aedes: Ac longe ferrata domus seruire iubet. In qua sollicitas imitatur ianua portas. Et reliqua: quae profequitur. Vnde simili modo nobilis hic Fronto poetis egregias domos pro poematum recitatione praestabat. Ad quem Martialis in epigramatibus scribit dicens: Vota tui breuiter si uis cognoscere marci: Clarum militiae fronto togaeq; decus. Cum ergo non alia poemata a docto uel indocto poeta scribantur: quae rettulimus: & in his omnes diuersentur. Nam (ut inquit) Expectes eadem a summo minimoq; poeta: quid amplius restat: nisi quod & ego aliquid scribere debeam? quod indoctus sum & ignorans. Quod ex hoc comprobatur dicens: Et nos ergo manus ferulae subduximus: hoc est quonam pacto doctus esse ualeo: qui manum a ferula: hoc est disciplina subtraxi. & potius praefatas nugas & fabulas audire uolumus: quam sub ferula persistere. Nam translationem duxit ab eo: qui cum manum ferulae praebet: se disciplinae subiectum ostendit. Est enim ferula flagelli genus quo puerorum manus uapulare consueuerunt. Horatius in sermonibus: Nam ut ferula caedat meritum maiora subire. Sed hic pro disciplina accipit: ut similitur obseruauit: ac intellexit noster Carolus arretinus cum ait ad Cyriacum: Ignorant docti causas: queruntq; frequenter: Vnde tibi eloquium copia tanta tibi est?

Nec certe immerito: cum nil didicisse magistro.

Dicas & ferulae surripuisse manum. Probat & alia ratione Iuuenalis se inter indoctos connumeratum esse cum ait. Et nos consilium dedimus syllae priuatus ut altum Dormiret: hoc est ut absque grauibus dictaturae curis quiesceret. Virgilius in. iii. georgicorum: Nec somnos abrumpit cura quietos. At quia ob hoc quod dictaturae renuntiauit: dictus fuit nescisse litteras: multo magis ego qui id quoque illi consilium dedi nescire litteras dici mereor. Et haec dicta quidem sufficiant pro explanatione difficillimi loci: & introductione ad primam satyrarum nobilis poetae Iuuenalis. Caetera uero quae difficilia uidentur diuersis in dictionibus horum commentariorum pro nostra facultate explanare conabimur. Nec id sane formido quod nonnulli uaticinari uidentur futuros quosdam: qui commentariola quaedam ex his nostris commentariis diuersos in poetas sine honore nostro traducere: ac quae nostra sunt sibi arrogare non uerebuntur. Ego enim quosque similes parui pendendo. suo enim illi mendacio & furto detecti erubescant: modo amicis pro mea uirili satisfaciam. haec haec tenus. Verum & nonnulla in hac satyra restant: ac in aliis quibusdam deinceps satyris: quae ex amissorum librorum defectu nunquam plene intelligere ualui: ut quis ille fuerit de quo supra meminimus: qui pupillum expoliuit: & profuit. Quis ille qui bona dedit praesepibus: & caret omni maiorum censu: dum peruolat axe citato flamineam. Ac ille qui se lautum ac beatum exiguis tabulis: & gemma fecerat uda: licet quidam

fuisse Mathonem putent: quod mihi non constat. Quis etiam ille qui dedit tribus patris aconita. Et licet hæc nonnullis forsitan parua esse uideantur: nobis tamen sic iucunditatem & lepiditatem (ut decet) poetæ captare cupimus: necessaria prorsus apparent. Sed quod non ualeamus: prætermittere libet. Et ad aliqua in secunda satyra transeamus: quæ obscure a poeta tractari uidentur. Mittamus quædam socraticos cinædos: quos in dictione cinædus explicauimus. Quin & illos quibus podice leui Cædunt tumida medico ridete mariscæ id est tumores illi difficiles: qui ex confractione podicis puerorū oriri dicuntur: & a medico scilicet ridente ob id quia turpem causam recognouit inciduntur in podice leui: id est sine pilis: ut ætatem monstret: Virgilius in Sileno de filia Proeti:

Quamnis collo tumuisset aratrum:

Et saepe in leui quæfisset cornua fronte: id est absq; pilis.

Martialis in ultimo epigrammatum:

Sit nobis ætate puer non pumice leuis:

Propter quem placeat nulla puella mihi.

Sed uerius & magis ingenue Peribonius: qui uultu morbum incessuque fatetur. De quo Martialis ait:

Quid quod ad sextum fictum philosophum & uirum obscenum Infamis uarillus ait: ego te ceuentem sexte uerebor: id est dum pedicaris apte te mouentem. Nam ceuere quidem est masculorū: hoc est se apte motare dum pædicantur. Martialis in tertio:

Sed pædicaris sed pulchre neuole ceues.

Iam iam tu prior es: neuole uincis: aue.

Crissare uero est mulierum apte scilicet se similiter motantium dum futuuntur. Iuuenalis in satyra Credo pudiciam: de Laufella loquens: quæ præmia proponebat illis mulierib; quæ meli⁹ id agitabāt inquit: Frictum crissantis adorat. Martialis similiter:

Scire cupis quo casta modo matrona loquaris:

Nunquid cum crissas blandior esse potes?

At de eodem Sexto meminit idem Martialis in libro septimo epigrammatum cum inquit:

Ad natalitias daptes uocabar:

Essem cum tibi sexte non amicus. Et subdit:

Sed causam scio nulla uenit a me:

Argenti tibi libra postulanti:

Nec leuis toga nec rudes lacernæ:

Non est sportula quæ negotiatur.

Poscis munera sexte non amicos.

Et subdit deinde Iuuenalis:

Quis cælum terris non misceat: & mare cælo

Si fuit displiceat uerri:

Prolepsis ultima cum. p. ante. s. & .i. latino scribitur: dici potest præceptio. Nam componitur ex pro quod est ante & ληψις acceptio. Et est figura teste Seruio super quarto georgicorum ex persona poetæ: quæ tunc quoq; fit: cum aliquid præ accipit ad qualitatem quæ subsequitur: ut Virgilius cum dixisset Panceiam tellurem fleuisse: Eurydicem uxorem Orphei dixit: Panceia rhesi: mauortia tellus: quam se; longe postea quæ fuit Orpheus ille tenuit.

Prometheus cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Ouidio in primo metamorphoseos: Iapeti filius ex Asia nympha coniuge: Quam satus iapeto mixtam fluuiialibus undis Finxit in effigiem moderantum cuncta deorum: & reliqua: de quo fere oēs poetæ loquuntur. Ex quo Promethides cum. i. p. ducta ante des deducit. Ouidio li. i. metamorphoseos: Vnde Promethides placidis epimethida dicitis.

Proœmium cum. ce. diphthongo in secunda secundum græcam litteraturam scribitur: quam sane latini nostri iam non obseruant: sed sine diphthongo ne eiusdem litteræ fiat inculcatio proœmium scribunt: dicitur latine initium uel exordium: & (ut dixit Quintilianus circa initium libri quarti) Maiori quadam ratione græci uidentur proœmium nominasse: quo a nostris initium modo significatur. Illi partem hæc esse ante ingressum rei: de qua dicendum sit ostendunt. Nam siue propterea quod οἰων cantus est: & citharœdi pauca illa quæ antequam legitimum certamē inchoent emerendi fauoris gratia canunt proœmium cognominarunt Oratores quoque ea quæ prius quæ causam exordiantur: ad conciliandos sibi iudicum animos proloquuntur eadem appellatione signarunt: siue quod δῖμων: id quod ante ingressæ rei ponitur: sic uocare est institutum: idem græci uiam appellant.

Propylæa secunda cum. y. græco sequens cum. æ. diphthongo scribitur: dicitur latine uestibulum uel porticus: sed de uestibulo plura locutus est Gellius: quæ qui uoluerit in libro decimosexto noctium atticarum:

legere poterit.

- P**ropina cum. i. latino scribitur: apud graecos uero. ei. diphthongus: cuius abiecta. e. retinemus. i. & iuxta compositionem graecam dici potest ante famem. Nam componitur ex pro quod apud nos dicit ante: & πείνη fames. Et (ut nonnulli asserunt) locus erat iuxta thermas & balnea publica: ubi post lauacrum a fame & siti reficiebantur: unde & alii quidam ex latina praepositione pro: & dictione graeca compositum potius uolunt quam ex ambabus graecis: ita ut id quod datur pro esurire indicet siue esculenta sint: siue poculenta: unde uerbum propino deducitur: quod indicat esculentum tibi porrigo uel poculentum. Iuuenalis in secunda satyra: Quando propinat byrrho tibi summitque tuis contacta labellis Pocula: id est porrigit tibi uinum: quod ipse prius suis labellis attigit.
- P**ropheta cum. t. exili scribitur: dicitur latine uates: & descendit a πρῶφημι quod est exprimo uel profero.
- P**roscania cum. e. exili & .a. diphthongo a latinis scribitur: qui scaenam ex qua componitur cum diphthongo teste Prisciano scribitur: apud graecos uero sine diphthongo ut in ea dictione uidebimus: Et sunt proscania teste Seruio super. ii. georgicorum: pulpita ante scaenam in quibus ludicra exercebantur.
- P**roselytos cum. e. absque diphthongo & .y. graeco in penultima & .t. exili scribitur: dicitur a nostris aduena
- P**roselenus cum. e. absque diphthongo & unico. l. scribitur: significat apud nos ante lunam: ut Cicero in fundana: arcades commemorat quod se proselenos esse asserunt: ut uidimus in dictione arcadia. Nam componitur ex pro quod est ante & σε λήνη luna.
- P**roseucha cum unico. s. & .ch. aspirato scribitur: dici potest latine obsecratio uel oratio. Id enim dicitio graeca quae est προσευχή indicat. poni tamen uidetur a Iuuenale pro loco ubi precibus & obsecrationibus alii qui a transeuntibus mendicabant: ut iuuenis ille petularis ad illum: quem acriter pulsauerat ad Iuuenalem ait in. iii. satyra: Ede ubi consistas in qua te quero pseucha.
- P**roserpina cum. i. latino scribitur: apud graecos uero non cum. i. sed cum. o. πρῶσερφή scribitur: fuit Iouis filia ex sorore Cerere. Nam cum Pluto teste Ouidio in quarto fastorum & quinto metamorphoseos: ex inferis emerisset: ut fundamenta trinacriae conspiceret: quae cum Typhoeus ingentibus uiribus superimpositam sibi insulam abiicere conaretur aperiri uisa sunt: & lucem usque ad inferos demittere lustrans siciliam Proserpinam conspexit in campis aetneis cum Cyane nympha & sirenibus flores legentem: quam rapuit & ad inferos secum duxit: ac matrimonio sibi copulauit. Hanc mater Ceres accensis facibus maximo cum ulu latu perquirens ab Arethusa certiorata est illam apud inferos degere: unde fragit aratra & cetera ruralia instrumenta: & apud Iouem conquesta obtinuit eam posse retrahere: si nil apud inferos comedisset: quae Alcalapho accusante comperta est septem grana malepunci comedisse. Quapropter ad leniendum Ceres dolorem statuit Iuppiter ut sex mensibus anni cum marito apud inferos: sex cum matre apud superos degeret. Quae diuus Augustinus in septimo de ciuitate dei: & alii nonnulli interpretantur ut Proserpina fecunditatem seminum indicet. Et a proserpendo Proserpina ipsa dicitur: & filia Cereris id est terra: quae cum quodam tempore defuisset apud inferos rapta dicebatur: unde cessauerunt aratra & ruralia instrumenta. Sed cum luctu publico celebrata redisset fecunditas: fuerunt praegaudia solennia quadam illi instituta quae apud athenienses nobilissima habita sunt. Solinus uero dixit in sicilia campum aetneum esse floridum & semper uernantem: ubi & demerfum foramen aspicitur: per quod Ditem ad raptum Proserpinae exeuntem fama est hausisse lucem. Eusebius autem libro temporum dixit Proserpinam speciosissimam fuisse uirginem Cereris filiam & Sicani regis uxorem: quam ob famam pulchritudinis singularis Oreus molossorum rex rapuit: & matrimonio sibi copulauit. At Varro in quinto de lingua latina: Proserpinam inquit lunam esse: quae ut serpens modo in dexteram: modo in sinistram: modo in superiorem: modo in inferiorem partem caeli moueatur. Et ipsa luna apud superos & inferos aequis temporum spaciis comoratur.
- P**rosopis cum. i. latino scribitur: insula est teste Herodoto in delta nili hostio: in qua est atarbecis ciuitas.
- P**rosopoeia cum. ae. diphthongo in penultima scribitur: & ad uerbum dicitur personae factiua. Nam componitur a προσωπον quod est persona: & ποιω facio: figura est uel quando inanimatum ad animatum loquitur: ut apud Ouidium in initio libri de sine titulo: ut Qui modo nafonis fueramus quinque libelli. uel animatum ad inanimatum: ut Horatius in epodo: Quid amplius: o mare: & o terra ardeo. uel quando etiam ad inanimatum ipsum quoque inanimatum loquitur: ut apud eundem in secundo metamorphoseos: terra & maria loquuntur & flumina.
- P**rosodia cum. ae. diphthongo in secunda scribi deberet: sed ut idem seruetur sonus apud nos qui apud graecos: conuersa est diphthongus in. o. longam: & cum. i. latino in penultima scribitur. Dicitur potest latine accentus: qui lex est siue regula ad eleuandam deprimendamque syllabam uniuersuiusque particulae orationis accommodata. Et alio nomine apud graecos τόνοσ dicitur. Nam antiquos nostros accētus etiam uocasse tonores Quintilianus est auctor declinato ut ait uerbo a graecis quod tonos dicitur quos nos accētus proprie nominamus. Et sunt etiam apud graecos: quae apud Latinos tres: acutus: grauis: & circumflexus. Nam hi soli denotant ubi quaeque syllaba eleuari deprimiue debeat: quod ex maxima uocum consonantia percipitur. Ideoque dicebat Quintili. li. prio

de institutione oratoria: nō esse cuiuslibet auris litterarum exigere fonos: non hercle magis q̄ neruorum: Acutus igitur ille accentus est quo syllaba uocem acuit eleuatq̄: & signatur ea uirgula quæ a sinistra parte in dextram sursum ducta est. Grauis uero est quo syllaba deprimitur: siue deponitur: unde signatur uirgula: quæ a summo in dextram deponitur. Circūflexus autem quo syllaba: & acuitur simul: & deprimitur: unde ex acuto & graui confectus uidetur. Quare semicycli linea designatur: quæ sane accentuum signa a latinis non scribuntur: a græcis uero semper. Sed nec etiam apud illos accentus grauis ubi est designat: ut ostēdemus. Nam omnis dictio tam apud græcos q̄ apud nostros siue monosyllaba sit: siue polysyllaba: unum habet accentum prædominantem atq̄ principale: qui acutus est: uel circūflexus: nec plures acutos aut circūflexos: nec unum acutum: & alterū circūflexum habere potest. Sed accentus graues tot habet dictio polysyllaba: quot syllabas ultra eam in qua acutus est uel circūflexus habere comperitur. Vt si apud græcos ἀνθρωπος dicatur: prima quidem acuitur: sequentes uero duæ grauatur. Similiter in illa αἰναιος penultima circūflexitur: & reliquæ omnes grauatur. Quod simili modo apud Latinos licet nō signetur in pronuntiatione: tamen æqualiter obseruantur. Nam in hac dictione italicus secunda: hoc est antepenultima acuitur: reliquæ uero omnes grauatur. Similiter in ea quæ est Octauianus penultima circūflexitur: & reliquæ omnes grauatur. Idem in compositis: ut τῆραυον: & malefanus: quæ unicum habent accentum circūflexum: græca quidem in ultima: latina uero in penultima. Aliæ uero omnes eorum syllabæ graues sunt unde nec etiam apud græcos accentus grauis: hoc est super graues syllabas designatur. Sane & si illius uirgula hoc est quæ a summo in dextram deponitur: sæpissime in græcorum scripturis conspicitur. nō ob id quoq̄ fieri Moschopolus diligens illorum grammaticus: & Diomedes apud nostros approbatissimus: ut accentum in illa grauem esse dicamus: cum semper in ea syllaba ubi eiusmodi conspicitur uirgula sit acutus. Sed ut denotetur acutum illum accentum per consequentiam aliarum dictionum sequentiū esse legendū nec sententiā tunc quoq̄ in ea dictione completam esse: & ob id quoq̄ cum suppressione quadam licet acutus efferendum: unde quū dici Demosthenes in oratione cōtra Aeschinē τὸ ἀλλὰ μὲν οὐν ἐγὼ γὰρ λατὸν αἰ κατὰ τοῦτονι τον ἀγωνα ἀισχίνου. & in pluribus dictionibus signata sit uirgula accentus grauis: non ob id accentus ibi grauis est: qui non signatur: & accentus dicitur syllabicus: & ibidem quoq̄ plures sint monosyllabæ quæ acutum uel circūflexum necessario exigunt: Sed ut acutus qui est in illis in aliarum dictionum consequentiam proferatur: hoc est in aliqualem similitudinem grauis. Nam si grauis ipse signatur accentus quæq̄ syllaba præter quam illam ubi acutus est: & circūflexus signari haberet. Verum nec inter acutum & circūflexum perceptibilis est ab uno quoq̄ in pronuntiatione diuersitas: nisi forte ab exercito musico. Nam per unumquemq̄ illorum uox ipsa eleuari uidetur. Sed acuti quidem supra longam & breuem: circūflexi uero tantummodo supra longam: nāq̄ supra breuem poni nō potest. Vnde circūflexus accentus duos tantummodo locos in dictionibus polysyllabis apud græcos obtinet ultimæ scilicet & penultimæ. Et hoc ideo quia dictiones nostræ accentum regulariter in ultima non patiuntur. Acutus autem apud græcos tria detinet loca: ultimæ scilicet penultimæ & antepenultimæ. Apud Latinos uero ob eandem causam solum penultimæ & antepenultimæ. Itaq̄ ultima exeunte breui & penultima longa: si super penultimam sit accentus circūflexus habetur: ut αἰναιος. Similiter in latinis fortuna: romanus: marinus: arretinus: Octauianus: sanus: amoris: legebat: ut etiam in monosyllabis: dos: flos: cos: quas uocales esse longas necesse est. At amant quia primam breuem habet: & ultimam longam: & super primam habet accentum: necesse est illum esse acutum. Idem si penultima & ultima longæ sint: ut legebant athenæ mycenæ. Sed ut diximus si in antepenultima accentus esse dicatur: acutus erit semper: & nunq̄ circūflexus: ut dominus: Virgilius: Tullius. Quare & regula in latinis de accentibus datur: quod in trisyllabis dictionibus & tetrasyllabis siue deinceps: si penultima breuis fuerit antepenultima acuet. Iuu. in priâ satyra: Vnciolâ procylei: sed gillo deinceps. Idem in satyra Credo pudiciam. Fiunt uereoli pelues sartago patellæ. Virgilius in Coridone: Præterea duo nec tuta mihi ualle reperti Capreoli: in quibus unciolam urceoli & capreoli in antepenultima acutum habent. Idem in primo æneidos: Vnius ob noxam & furias aiacis oilci: ubi ei⁹ uersus prima dictionis acuitur. Nam ut ait Seruius in his scilicet: unius illius ipsius media syllaba naturaliter producit: sed cum opus est corripitur: ut in eo uersu hac excusatione: quia quotiens uocalem longam uocalis sequitur: superiori detrahit uires. Vt apud eundem in tertio æneidos: Insulæ ionio in magno: & in septimo: Sudibus præstis. Idem in bucolico: Et longum formose uale uale inquit iolla. Quamobrem & in eo uersu, i. ante. u. uocalem corripitur potuit. Ideoq̄ in antepenultima tunc quoque accentus fuit: quæ sane regula & in græcis similiter dictionibus obseruatur: ut infra uidebimus. Sed e contrario fieri contingit: cum antepenultima corripitur. Nam tunc quoq̄ penultima habet accentum: ut Virgilius in primo: Nauibus in sandum amissis unius ob irâ: ubi eius dictionis unius antepenultima corripitur: & media producit: atq̄ accentum detinet circūflexum. Rursum & si penultima & ultima in eadem dictione longæ quidem fuerint: antepenultima uero breuis: ipsa antepenultima acui nō pot. inde teste Quintiliano in primo de institutione oratoria: olympo & tyrano acutam mediam syllabam nostri dedere: quia duabus longis sequentibus primam breuem acui noster sermo nō potest.

Quod autem supradiximus dictiones latinas regulariter accentum in ultima pati non posse: ob hoc quoque regulariter diximus: quia ut idem Quintilianus nonnullos grammaticos sic dicere ac loqui: ut propter quaedam uocum discrimina dictiones quaedam acuto sono finiant: ut circum litora circum piscosos scopulos: ut si non acuerent ultimam circus dici uideatur: & non circuitus. Sed ut infra ostendit id sibi non placet. Et magis dicendum putat dictionem illam mutare conditionem: ita ut in illis locis uerba coniungantur: & tanquam unum sub uno accentu dissimulata distinctione enuntientur. itaque tanquam in una uoce una est acuta.

Quod idem accidit in illo Troia qui primus ab oris. Simile dicimus in his quas graeci uocant $\epsilon\gamma\kappa\lambda\upsilon\sigma\epsilon\iota\sigma$ ut uirumque cano. ubi soliti sumus semper subsequente illa coniunctione quae applicare accentum ultimae praecedenti. Immo ut quidam ferunt non solum accentum ea coniunctio quae commutare potest: sed quadoque & tempus. ut Virgilius in Damone: Vno eodemque igni: sic nostro daphnis amore. Vbi tandem dictio eodem quae penultimam naturaliter longam habebat: & ultimam breuem: tunc quoque ratione encliticae penultimam breuem fecit: & ultimam longam. ut alibi: Vna eademque uia sanguisque animusque sequuntur. Simile & insisterunt: & miscuerunt penultimam breuiam. ut Virgilius in. iii. aeneidos: Obstupui stereruntque comae: uox faucibus haesit. Et libro georgicorum primo: Miscueruntque herbas & non innoxia uerba. Alii uero putant magis id ex auctoritate factum quae ratione encliticae: cum absque enclitica idem nonnunquam comperiat. ut in eo uersu: Non eodem cursu respondent ultima primis: qui quantae sit auctoritatis ipsemet indicet auctor. uerum & in quibusdam aduerbiis consueuimus omnino differentiae causa accentum in ultima ponere: ut alias una eo pone sane cum acuto in ultima: ne si in penultima haberent nomina magis aut uerba crederentur. Rursus & per syncopam defertur quandoque accentus in ultima: ut in ea dictione ardeatis quae circumflexum habet accentum in penultima: & per syncopam facit ardeas: cum in eodem circumflexo in ultima. Nam ut ait Priscianus in quinto Antiquissimi hic & haec ardeatis: harpinatis: suffennatis: capenatis: ferentinatis: cum circumflexo in penultima proferebant: quae nos per syncopam ardeas: harpinas: suffennas: capenas: ferentinas: cum eodem accentu in ultima dicimus. Quin & eodem modo ut idem in alio loco dixit: hoc est cum circumflexo in fine proferunt: optimas: primas: pontias: crotonias: larinas: & rauennas. Similiter & in eadem gentilium nominum forma eodem teste antias nomen proprium cuiusdam historici: qui Valerius dictus est: cum eodem circumflexo proferatur accentu. Item & ad appellatiuorum differentiam haec propria Manas & Lenas cum accentu similiter circumflexo in fine proferuntur. Iuuenalis: Quod captator amat lenas aurelia uendat. Ite & nostras nominatiuus singularis (ut idem auctor in. viii. eiusdem operis dixit) ultimam circumflexit: ad differentiam accusatiui pluralis qui acutum habet in penultima: uerum & alia quaedam per syncopam eodem teste in. iiii. eiusdem uoluminis transferunt circumflexum de penultima in ultimam: ut audiuit audit: cupiuit cupit: fumauit fumat. Virgilius in tertio aeneidos: Et omnis humo fumat neptunia troia. Item & per apocopen: ut producere producit: illic illic: istice istice. Idque omnibus artium scriptoribus placuisse refert: qui de accentibus scriptarunt. Quid quod si dum in declinatione monosyllabam facit: si cum alio similiter infinito componatur uerbo: non solum significationem & coniugationem: sed accentum in eadem syllaba: hoc est etiam in fine conseruat. ut caleo caleo: calefit calefit: tepesio tepesio: tam in secunda quam in tertia persona accentum quae in simplicibus habebat: in fine conseruat. mutat etiam accentum metri conditio. ut cum dixit Virgilius: Pecudes pictaeque uolucres. Nam uolucres media acuta legenda est: quae & si natura breuis est: positione tamen est longa: ne faciat iambum quem non recipit uersus heroicus. Similiter cum ait in undecimo: Tu uoluse arma ri uolscorum edice manipulis. Exigebat ars teste Seruio: ut in ea dictione manipulis esset accentus super ni: hoc est antepenultimam: cum penultima natura breuis sit. Sed quia penultima positione longa est: accentum longa detinet: hoc est super ni: sed utique longa est ex muta & liquida: quod quotiens fit tertia a fine: hoc est antepenultima accentum etiam fortiri potuit: ut latebrae tenebrae. At in eo uersu ut secunda a fine accentum haberet uersus obtinuit: ut in similibus fieri contingit. Solet etiam synaeresis speciem accentus commutare & locum. Nam quotiens exigente metri necessitate in nominibus graecis fit synaeresis: & super synaeresi remanet accentus: necesse est illum circumflexum esse. unde in quibusdam plenis nominibus: ut Thermoodon Demophon & similibus: quae habent acutum in penultima. Et per synaeresim fit Thermodon Demophon mutatur accentus ex acuto in circumflexum: & transfertur in finalem. Sed dubium esse uidetur de graecis dictionibus quae latine scribuntur: an eundem apud nos prorsus accentum seruare habeant quae apud graecos primitus retinebant. Quod asserere uidetur Seruius super primum georgicorum: quando ait Virgilius Heliadum palmas epiros aquarum. ubi ait epiros habet accentum super. e. quia graecum est: quod si latinum esset haberet supra pi quae longa est. Quod si uerum est idem dicendum esset de tragodia comedia: & nonnullis aliis quae apud illos habent accentum in penultima: & apud nostros in antepenultima detinet. Quare cum haec quoque cum Gaspare ueronensi grammatico praestantissimo pro nostra consuetudine conferrem: dixit non scribendum esse in eo uersu Virgilii epiros per. us. finalem: sed epiros per. os. ita ut litteraturam graecam conseruet. Idque in antiquis Virgilii codicibus comperiri asseruit: ut Ouidius similiter libro metamorphoseos decimotertio. Rura petunt epiros ab his regnataque uati. Et Seruium idem intellexisse cum ait quia graecum est: hoc est litteratura graeca scriptum: & graeco sono prolatum seruat accentum in prima.

Nam etsi græcæ dictiones latina litteratura scribunt & pferuntur: mutare illas quoq; accentum constat secundum exigentiã nostram: ut tragœdia: quæ q̄a latina litteratura pferit hoc est sono diphthongi nostræ & non græcæ: accētum q̄ apud græcos in penultima erat in antepenultima cōmutauit: quæ apud nos quoque longa est: & diphthongum nostrã. œ. detinet. Ouidius in. ii. de tristibus: Omne genus scripti grauitate tragœdia uincit. Horatius in poetria. Effutire leues indigna tragœdia uersus. simili modo comœdia. ut idem Horatius: Interdũ tamen & uocem comœdia tollit. At uero p̄sodia q̄a litteraturam seu magis sonum græcum cōseruat: accentum ip̄m in penultima: ut ē apud græcos: sic apud nostros detinet. Vnde ait ip̄e Serui⁹ in. iiii. ænei. Accentus sane græc⁹ tũc esse p̄t: cũ declinatio græca seruat: ut olympos tyrãnos: quæ sic quoq; more græco p̄ os terminata habet accentũ in prima: At si terminatiõẽ latina p̄ferimus acutum in media accētum detinet ut supra uidimus. Qua de re id quoq; diligenter inspiciendũ ē: accentũ apud græcos in antepenultimam locari non posse: ultima. f. exeunte longa: imo & si in uno casu alicuius nominis accentus forte i antepenultima cēt: q̄a ut diximus ultimã breuem tũc esse necesse est: si in aliis casibus eadez ultima lōga fiat mutabitur accentus: & de antepenultima in penultimã cōmigrabit: ut ἀνωροππος in nominatiuo breuem hz ultimã: & accentũ acutum detinet in antepenultima: & id idē in accusatiuo cōtingit: ut ἀνωροππον: etia; in uocatiuo ut ο ἀνωροππε. At in genitiuo & datiuo q̄a ultimã longam detinet: hoc ē diphthongũ: mutat accētus ex antepenultima in penultimã: ut ἀνωροππου: & in datiuo similiter: ut ἀνωροπποι. ecōtrario etiã quãdoq; cōtingit nomen aliquod longã ultimam habere in recto: & accētus in penultima: & q̄a in aliquo casu um ultima breuis fit: mutat accētus in antepenultima: ut ἀριστοτέλης: cuius ultima q̄a longa est habet accentũ in penultima: nec in antepenultima habere p̄t. At in pleno genitiuo: hoc est i nō habēte synaresim q̄a breuis est ultima: facit accētũ in antepenultima: uidelicet ἀριστοτέλεος. Similiter in uocatiuo ἀριστοτέλεος. Simili modo διμοστένης ἀντιστένης: & mille alia. Itaq; cuz nos hæc nomina traducim⁹ q̄ ultimam recti quæ apud illos est. n. in. e. nostrum transferimus: & nostra litteratura illa p̄ferimus: mutamus etiã accentũ ip̄m in antepenultimã secundum quod in eadem litteratura apud illos accent⁹ ip̄e cōperit: & dicimus Aristoteles Demosthenes Antisthenes cũ accentu in antepenultima: tam in recto q̄ in aliis casibus. Nã cum in simili litteratura apud illos: hoc est cum. e. in ultima: & nō cũ. n. ea nomina p̄ferunt: ut in eorum uocatiuis apparet: quæ in es & non in. n̄. desinunt: accentũ detinent i antepenultima & nō in penultima: ut cũ dicunt ω ἀριστοτέλεος: ω διμοστένης: ω ἀντιστένης in omnibus cũ accentu super antepenultimam. Nos ergo cum hac litteratura tam in recto q̄ in aliis casibus utamur eodem quoq; accentu: & in recto & in aliis utimur casibus & dicimus in recto Aristoteles: & in accusatiuo Aristotelem cum accentu in antepenultima. Iuuenalis in. ii. satyra: Si quis Aristotelẽ similem uel pittacon emit. Similiter Demosthenis: ut idem i satyra Omnib⁹ in terris: Eloquium ac famã Demosthenis ac Ciceronis. Nam & hæc ac similia nomina penultimam corripit: nisi aliquãdo ratione liquidæ post mutam p̄ducantur. Quare & secundum regulam primo habitam accentum apud nos in antepenultima detinere habent. Sed diximus ratione liquidæ post mutam p̄duci posse. ut Virgilius in bucolico: Sola sophocleo tua carmina digna cothurno. ubi. pho. ratõne mutat & liquidæ subsequētium producit. At uero in aliis seruant correptam. ut Iuue. in. ii. satyra: Inter socraticos notissima fossa cinædos. ubi. cra. corripit. Sane & in aliis pluribus dictionib⁹ græcis mutamus accentum. Nam τραγωδία: cuius ultima semper longa a græcis deponit habet necessario accentũ apud illos in penultima. Similiter κωμωδία. Sed q̄a a nobis in litteratura nostra ultima ip̄a corripit: mutamus accentum in antepenultimã: & dicimus tragœdia: comœdia: cum acuto in antepenultima. Vnde hæc quoq; uerba ait Priscianus in. vi. Hoc quoq; sciendũ q̄ omnis nominatiuus desinens in. a. a nostris corripit: quamuis sit apud græcos p̄ductus: ut lydia: syria: phrygia: italia hispania: & omnia alia nomina regionũ. unde accent⁹ quoq; cum tempore a nobis mutat: q̄a. f. apud græcos habent accentũ in penultima: eo q̄ ultima longa ē: & apud nos antepenultima: q̄a ultima breuis habet. In paucis tamen græcis inueniuntur nostri poetæ seruasse morem græcum. Staius in quarto thebaidos: Non tegea non ip̄a deo uacat alite scelix Cyllene. Idem in sexto Te plangeret argos: Te nemea: tibi lerna comas: larissaq; supplex Poneret. ubi tegea & nemea quia productam conseruant a finalem accentum quoq; græcum detinent: idest acutum in penultima. Et hæc hæcenus. Nunc quasdam particulares dictiones inspiciamus ubi accentum habeant.

- A** ffatim teste Amiano primam acuit. Sicq; se audiuisse legentem Probum grammaticum hos Plauti uersus in cistellaria: Potine tu homo facinus facere strenuum? Aliorum est affatim qui faciant. Idem confirmat Gellius libro septimo noctium atticarum.
- A** ttentim teste Gellio p̄fato libro. vii. primam acuit.
- A** dmodum teste eodem auctore primam acuit.
- A** ffabre similiter eodem teste acutum habet in prima.
- A** pprobe simili modo in prima acuitur.
- A** pprobis teste Gellio in p̄fato libro septimo: cum significat ualde probus primam acuit: quo uocabulo usum fuisse dixit Cecilius in comœdia quæ inscribitur triumphus: cum ait: Hierodes hospes est mihi adulescens approbus.

- A**pprimus teste eodem Gellio non acuitur in prima: sed ut apparet ex hexametro uersu Liuii in odyssæa media circūflebitur: q̄ talis est. Ibi deniq; uir summus apprimus patroclus.
- A**pprime simili modo mediam circūflebit: nec Gellio placet acui primam.
- A**ppotus non placet similiter Gellio primam acui: quare media circūflebitur.
- A**postema habet accentū in antepenultima si græce uis enūtiare: at latine in penultima ἀποστῆμα.
- A**ra sine aspiratione deorum: & primā circūflebit: quia longa est subsequente ultima breui. At cū aspiratiōe stabulum designat porcorum: ac primam corripit & acuit.
- C**ecidi præteritū si uenit a uerbo cædo quod ē incido habet accētum in penultima: in quā diphthongus conuersa fuit. Iuue. in. iiii. satyra: Ebrius ac petulans: q̄ nullū forte cecidit. At si uenit a cado habet accentum in prima: ut Virgilius in. iiii. æneidos: Ceciditq; superbum ilium.
- C**yclops acuit primā: sed quonāmodo accentū hēat in genitiuo & accusatiuo plurali in ea dictione uidimus.
- D**ecus decoris quū q̄dem neutrum est in oībus ab eo declinatis corripit. o. & a decet uerbo descendit: habetq; accentū in antepenultima: quem etiā in plurali cōseruat. Virgilius li. ænei. prio: Scenis decora alta futuris. cum uero est masculinum habet accentum in penultima: hoc est supra. o. quā semper producit: ut decor deoris: sicut auctor auctoris.
- E**adem in recto habet acutum super primā: & penultimam corripit: quæ est. a. Virgilius in primo æneidos: Nunc eadem labente die conuiuia quærit. At in ablatiua habet accentū super penultima: quā semper producit: hoc est ea semper producit. a. in ablatiua.
- E**odem quia semper ablatiu⁹ est: & o. semper producit: nisi auctoritate uel metri necessitate impediatur semper illam penultimam acuit.
- E**rgo quādo q̄dem est coniunctio illatiua acutum habet in prima. Iuue. in satyra Credo pudiciam: Nullam inuenies quæ parcat amati: Ardeat ipsa licet tormētis gaudet amantis: Et spoliis: ergo longe minus utilis illi uxor q̄q̄s erit bonus optandusq; marit⁹. Quando uero est aduerbiū cū genitiuo iunctū & pro illius gratia uel illi⁹ ob causam ponit teste Seruio: habet accentū in ultima quæ circūflebit: ut Virgilius in. vi. æneidos: Illius ergo uenim⁹: id est illius gratia uel ob cām illius.
- E**uphrates apud nos uti apud græcos penultimam acuit. Virgili⁹ in primo georgicorū: Hinc mouet euphrates: illinc germania bellum.
- E**xaduersum hui⁹ secūdam syllabam debere acui: una cū Aniano existimauit Gelli⁹ li. vii. noctiū atticarum: & sic apud Terentiū legi oportere dicūt cū ait: in quo hæc discēbat ludo exaduersum loco tonsina erat q̄dā
- F**ictilis primam acuit. Iuuenia. in satyra Attic⁹ eximie: Fictilis: & nullo uiolatus iuppiter auro.
- G**ætulus habet accentū super penultima quam circūflebit. Iuuenia. in satyra Omnib⁹ in terris: Cum gætula ducem portaret bælua luscum. Virgili⁹ in. iiii. æneidos: Aut captam ducat gætulus hiarbas. quod Martialis non obseruauit: ut uidim⁹ in dictione gætulia.
- H**ara quæ aspiratur stabulū designat porcorū & primam acuit.
- H**eliodorus habet accentū in penultima. Iuue. in satyra Credo pudiciam: Tonforis tantū dāno rapit heliodorus. Nā componit ex ἡλιος. i. sol: & δωρον donū: cui⁹ sane prima naturaliter longa est: quæ apud illos est ω. mega. Et sic uniuersaliter omnia cōposita a δωρον: quod est donū: habet penultimā longā: super qua ē accent⁹: ut Polydor⁹ Dyodorus. Martialis in. x. Natali dyodore tuo cōuiuia senat⁹ Accubat: Theodor⁹. Iuuenalis in satyra Et spes & ratio: Lautorū pueros artem scindens theodori.
- H**ippocrates habet accentū in antepenultima. Martialis in. ix. Os hominis mullum me rogat hippocrates.
- I**neus in obliquis casib⁹ semper habet accentū super secūda. Iuuenalis in satyra Omnib⁹ in terris: A carbōe & forcipibus gladiosq; parante Incude & luteo uulcano ad rhetora misit.
- I**sidorus cū accentu super penultimam contra uulgarem consuetudinem proferri debet.
- L**egeris si secūda est persona præsentis eius passiuū quod est legor: habet accentū in prima: si uero futuri habet in penultima: & sic uniuersaliter in tertia & quarta uerborum passiuorū cōiugatione comperit. ut audieris uel audiere: legeris uel legere: ducris uel ducere: poneris uel ponere. Iuuenia. i. v. satyra: Ducris plāta uelut iētus ab Hercule cacus: Et ponere foris.
- M**alea promontorium laconia habet accentū in penultima: ut in ea dictione uidimus.
- M**arsya acuit primam: ut in sua dictione ostendimus.
- O**rpheus primam similiter acuit.
- P**atina habet acutum in prima: ut in ea dictione.
- P**ræmodum primam acuit teste Gellio li. vii. noctiū atticarum: quod apud. L. Liuium in odyssæa significat supra modum. Nam parcentes inquit præmodum: hoc est præter modum.
- P**ero pro nymp̄ha habet accentum in ultima: ut in ea dictione. pro calciamento uero in penultima.
- P**orfena habet accentum in prima: teste Seruio super octauum circa finem: & cum unico. n. scribitur: ut in ea dictione uidimus.
- P**olyxena habet accentum in secūda: ut in ea dictione ostendimus.

- P** hrenesis habet accentum in penultima: ut in sua dictione pbauimus.
- P** roceres substantiuū est: & in omnibus quos habet casibus acutum detinet in antepenultima: ut huius pceris: & hi proceres: & semel comperi hūc pcerem. Luue. in satyra Stemmata quid faciunt: Agnosco proceres: salue gatulice seu tu. At uero pcerus, pceras, pcerum adiectiuum est: & habet accētū semper in penultima: ut corpora pceras. Virgilius in sileno: pceras erigit alnos.
- Q** uando dupliciter poni consuevit: & pro qa: & pro temporis aduerbio. Siquidem pro qa ponitur: teste Festo actū habet i ultima: quod pluribus exēplis monstrare possum. Virgilius i primo aeneidos: Hic tibi labor enim quādo hęc te cura remordet. i. siquidem seu qa. Idem in bucolico: Dicite quādoqdem in molli confedimus herba. i. qa fedimus. Luue. in satyra Omnibus in terris: Discutiēda ualent sterilis mala robora ficus: Quādoqdem data sunt ipsis quoq; fata sepulchris. i. qa data sunt. At cum p aduerbio tēporis ponit accētum habet in penultima. Ouidius in heroidib: Quando ego non timui grauiora pericula ueris?
- R** ecido si a cado deducitur accētum habet in prima: si uero a cado in penultima.
- R** hetorica acuit ātepenultima: h penultima lōga sit. Luue. i. vii. saty. Ad pugna q rhetorica descēdit ab umbra.
- S** erpedon secundū duplicem declinationē: duplicem habet accētum. Nam si in ultima syllaba habet accētū: facit in genitiuo huius serpedontis: si uero in penultima facit serpedonis.
- T** ribulis habet penultimam pductam: & super illa accētum. Horatius: ut cum pilleolo soleas cōiua tribulis. Martialis in. viii. Nunc anus & tremulo uix accipiēda tribuli.
- T** orcular etiam super penultima habet accentum.
- T** heodorus habet accentum: ut uidimus in dictione Heliodorus.
- P** rosthesis cum. s. sequēte. th. aspirato: & in ultima cum. i. latino scribitur: dici pōt appositio uel additamentū ut in principio dictionis alicuius additur littera uel syllaba: ut cum dicimus gnatum p natum: astans p stas. Virgilius in secūdo aeneidos: Arduus armatos mediis in mœnibus astans Fundit equus uictorq; sinon. & componit ex pros: quod est ad: & οέσις positio.
- P** rotagoras cum. t. exili scribit: fuit teste Apollodoro Abderites & Mæandri filius: siue Artemonis ut alii dicunt. at uero Eupolis illum fuisse teium rettulit. & fuit teste Apulegio in. iiii. Floridori cū primis rhetorica inuētoribus pfacūdus. hunc teste Gellio li. v. noctium atticarū: in studiis doctrinarum egregius cuius nomine Plato libros suos illi inelyto scripsit adolescentem aiunt uictus quærendi gratia in mercede missum: ueductusq; onerum corpore suo factitauisse: quod genus græci αχαιοποπος uocant: latine baiulos appellam. Et late deinde psequit quæ admodum Democritus Abderites ex eo genere oneris animi illius aciem solertiamq; cognouerit: secūq; abduxit: ut habuit: atq; sumptū ministravit: & philosophias docuit: & eū esse fecit quātus postea fuit. Idem teste Fauorino uocatus ē sapientia: dixitq; de diis non posse statuere an sint an non sint: ob qd' pulsus fuit ab atheniētib: & ei libri i foro cōcremati fuere. Idē teste Heraclito thuriis leges dedit. Et cū iam nonagenari⁹ siciliam nauigassz obiit. fuit alius astrologus: & alius stoius philosophus.
- P** rotesilaus cum. t. exili & i. latino: atq; unico. s. scribit: ut ostendit Ouidius in heroidib: q ait: Bella gerant alii: protesilaus amet. Homerus uero nōnūq; cum duplicato. s. ratōne metri scripsit: fuit ex phylace oppido thessaliæ Isiphylus filius: habuitq; uxore Laodomiam filiam Acasti: ipsa dicēte apud Ouidiū i. xiii. episto. heroidū: Vix focer isiphylus: uix me grandæu⁹ acast⁹: Vix mater gelida mæsta refecit aqua. Et cū un⁹ cēt ex græcorū ducibus q ad troiā iuerunt: & primus ex nauibus i litus pfiliret: ab Hectore interfectus fuit.
- P** roteus cum. t. exili scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tethyos filius: habuitq; patriam palenem in thessalia: qua relicta regnauit in carpatho insula. Imperauitq; etiā ægyptiis: & fuit uates Maximus de quo plura Virgilius in. iiii. georgicorū scripsit: aliiq; poetæ diuersi græci & latini. Vnde Theocritus ωρ ποτευσ φοκασ και οέοσ ων ενεμε: hoc est uti, pteus deus existens etiam phocas paut.
- P** rothou cum. th. aspirato sequente. o. scribit. fuit teste Homero libro. ii. iliados: unus ex ducibus græcis: q ex magnesia uenit ad troiam.
- P** rotogenes cum. t. exili scribitur: nomen ē significans aliquem primi generis: & ut plurimū p eo ponit a poetis: q se talem cōfingit: ut Luue. in. iiii. satyra: Non est romano cuiq; locus: hic ubi regnat Protogenes aliquis Fuit etiam nomen cuiusdam pictoris illustris: q teste Gellio in fine libri. xv. noctiu⁹ atticarū: memoratissimam illam imaginem Hylisi apud rhodios in ædibus qbusdam publice factis extra muros urbis pinxit.
- P** rotogenia cum. t. exili scribit: fuit teste Aristarcho super decimū odyssæ: Deucalionis filia ex Pyrrha.
- P** rothænor cū. th. aspirato sequente. æ. diphthongo scribit: fuit teste Homero in. ii. iliados: unus ex quinq; boetiorum ducibus: q ad troiam uenerunt.
- P** rotocollum cum. c. & t. exilibus atq; duplicato. l. scribit. Dicunt nōnulli posse hoc quoq; uerbum interpretari p prima cōglutinatione: hoc est p prima illa & raptim confecta scriptura: quæ aliam magis compositam desiderat. Et qa in cæra glutino quæ p tabulas extensa erat: p rotocollum idest prima cōglutinatō uocata ē ita ut πορον primum dicat: & κολλισσ glutinatio. Alii uero non cū duplicato. l. sed cum simplo p rotocolum. i. primū scz scripturæ membrum: κολον enim membrum dicit interpretari uolunt.
- P** rotologia cum. t. exili scribit: & quasi prima locutio. Protomartyr

- P** rotomartyr absq; aspiratione: & cum .y. græco scribitur: estq; protos: id est primus martyr.
- P** rotonotarius absq; aliqua aspiratione scribit: dictio est ex græco: quod ē protos. i. primus: & notarius quæ dictio est latina: a nota scz deducta: hoc est primus notarius.
- P** roxena absq; aliqua diphthongo: & cū .x. consonate: atq; .t. exili scribit: dictio est græca: & qua utit Demosthenes cōtra Aeschinē: deducitur q; a τῶν ἑνὶ ἑσπέρῳ: quod est hospitio coapto. Sed ille iā apud nos dicitur: q; compositor & mediator est emibilium & uendibilium.
- P** salmus cum .s. immediate post .p. scribit: dicitq; potest latine canticum. Nam a ψάλλω uerbo græco: quod est canto deducitur: unde & psalterium.
- P** saltria cum .s. post .p. & .t. exili atq; .i. latino scribitur. dicebat apud romanos illa quæ sequebat: & amabat istrones: & deducit a psallo quod est canto: q; illi quos eiusmodi foemina amabat: quotidie in scænis cantare solebant. Iuuenalis: Quæ psalteria penem.
- P** salmodia eodē mō scribitur: & componit ex psalmo: & odia q; est cantus. Quod si plene transferret deberet cū diphthongo psalmecdia scribi: sed ut græcus sonus cōseruet: dicitur psalmodia sicut psodia.
- P** sammis cum duplicato .m. & .i. latino scribitur: fuit Neci regis ægypti filius cui teste Herodoto libro historiarum secūdo: in regno successit.
- P** sammenitus cū duplicato .m. & .i. latino atq; .t. exili scribit: fuit Amasis filius & ægypti rex: q; teste Herodoto li. histo. iii. mortuo patre p id tps: quo uiu in ægyptum Cambyses traiecerat: apud memphim una cū reliquis ægyptiorum a Cambyse proelio superatus captus est.
- P** sammetichus cū duplicato .m. & .t. exili atq; .i. latino: & .ch. aspirato scribit: fuit antiquus ægyptiorum rex: ante hūc teste Herodoto li. histo. ii. q; de illo late pertractat. Ægyptii primos oim hoīuz se esse putabāt: postea uero huius industria didicerūt phrygas primos fuisse: se uero secūdos.
- P** seudus cū .eu. diphthongo in prima syllaba scribitur: dicit apud nos falsus: & inde pseudopropheta falsus
- P** sylli cū .y. græco subsequēte duplicato .l. scribit: populi sunt in libya iuxta nasamones: atq; ppinquoiores garamantas. hi teste Herodoto li. histo. iiii. cōtra noxiuz uirus incredibili corporis firmitate muniti erāt: quod Lucanus in .viii. tetigit cum ait: Gens unica terras incolit: a scæuo serpentum innoxia morsu. Marmaridæ p sylli par lingua potentib; herbis. & reliqua: quæ psequitur. Sed ut dixit Herodotus: hæc gēs prorsus deleta fuit: nec q; q; præter opinionem de uelugio sui nominis reliquerūt. Quod per quem modū euenit: ipse idem præfato libro descripsit. Cui locum Gellius li. xvi. noctium atticæ: elegantissime p hūc modum pene ad litterā traduxit: dicens psyllos quondā fuisse in terra aphrica conterminos nasamonibus: austrumq; in finib; eorū quodam in tpe per q; ualidū ac diutinum flauisse eo flatu aquam oēm in locis: i qui bus colebant exaruisse: psyllos re aquaria defectos: eam iniuriam graūter austro succensuisse: decretumq; fecisse uti armis sumptis ad austrum: p inde quasi ad hostem iure belli res petitū pficerent: atq; ita pfectis uentum austrū magno spirit; agmine uenisse obuiam: eosq; uniuersos cū oibus copiis armisq; tumulis motibusq; arenarum superuectis operuisse: eo factō psyllos ad unū oēs interiisse. Itaq; eog; fines a nasamonib; occupatos. hos dixit Plin. circa initū libri .vii. a Psyllo rege cognomiatos. Similes & his fuerūt marsi i Italia
- P** sitacus cum .i. latino & .t. ac .c. exilibus scribit: auis est: quam teste Plinio li. x. naturalis histo. & Solino similiter in collectaneis: india sola mittit: sed nunc quoq; iuxta ineroen & ægyptum capi comperimus: ipsa colore uiridis est: cum torque puniceo. Cuius rostri tanta est duricies: ut si e sublimi præcipites in faxū nixat oris se conferuat illæsam: quæ tenet quinos digitos: habet aut ternos cæteri: & cū linguam lōge latiore q; cæteræ aues habeant: articulata exprimit uerba.
- P** sythium prima cum .y. græco sequens cum .th. aspirato: & .i. latino scribitur: genus est passī: de quo late uidebimus in dictione surrhentum.
- P** fora cum unico .r. scribitur: dicitur latine scabiēs: quo uocabulo saepe utit Plinius in naturali historia.
- P** thia prima cum .th. aspirato immediate subsequente .i. latino scribit: sicq; frequentius scribitur: licet Homerus addat quādoq; aspirationem ad .p. & dicat phthia: fuit thessalia regio: & Achillis patria: ut diuersis in locis ostēdit Homerus: & nos late uidimus in dictione asopus: uerum latini nostri poetæ cōsueuerūt iterponere aliud .i. & dicere phthiam trib; scz cū syllabis: ut Briseis in epistola ad Achillē apud Ouidiuz in heroi. Quam sine me phithiis canescant æquora remis: Et uideam puppes ire relicta tuas. Virgilius in primo æneidos: Veniet lustris labentibus ætas: Cum domus assarici phthiam claraq; mycenæ: Seruitio premet ac uictis dominabitur argis: sic græci mnām nos minam dicimus.
- P** thisis cum .th. aspirato & .i. latino utrobq; scribitur: est exulceratio pulmonis ex humorū concursu.
- P** tyfis prima absq; aliqua aspiratione & .y. græco sequens cum .i. latino scribitur: dicitur spuitio: & a τῶν ὕω: quod est spuo deducitur.
- P** teria cum .t. exili & .i. latino scribitur: locus est capadociæ munitissimus: apud sinopem ciuitatem ubi Cæsus primum cum Cyro pugnauit.

P tolemæus prima cū. p. & t. exilib⁹: atq. o. uocali: secunda cū. e. absq; diphthongo quam nonnulli in. o. conuertunt: penultima cum. a. diphthongo scribitur: nomen est. p. prium deductum a τωο λέω: quod apud æoles: idem est quod apud atticos τωο λέω sine. t. i. pugno: & est apud grāmaticos regula: q. omnia nomina desinentia in eus: & a uerbis circūflexis deducta: semper. a. diphthongum detinet in penultima: ut τωο: quod est æstimo iudico: honoro Timæus: τωο λέω Ptolemæus. Et fuerūt hoc nomine uocitati uiri q̄: plu res clarissimi. Et reges ægyptii: quibus Ptolemæus Lagi gregarii militis filius initium dedit. Nam sic teste Iustino libro. xiii. & xvii. suorum epitomatum uirtute sua humilitate patris excedens: unus ex patriciis Alexandri magni effectus est. post cuius mortem potitus ægyptum aphricamq; & magna arabia partem: post quadragesimo a. no regni sui tam amplum successoribus splendorem reliquit: quod subsequentes ægyptii omnes reges Ptolemæi ab illo dicti sunt. Reliquit hic duos filios Ptolemæum Philadelphum: & Ptolemæum Ceraunum. Philadelphus illi successit in regno uir sane doctissimus: & Stratonis philosophi discipulus. Qui & bibliothecam illam nominatissimam fecit: quæ usq; ad primum alexandrinum romanorū bellū durauit. Et cum a. nis triginta octo regnasset: diem extremum obiuit: cui Ptolemæus filius cognomēto Euergetes in regno successit. Hic sex & uiginti a. nos regnans moritur. Cui & filius Ptolemæus Philopater dictus successit in regno: qui cum decem & septem annis regnasset uita decessit. post quem filius eius Ptolemæus Epiphanes uiginti quattuor a. nos regnū tenuit: cui per triginta quinque a. nos Ptolemæus Philomater cognominatus successit in regno. post quem Ptolemæus alter Energetes noue & uiginti a. nis regnauit: post hūc Ptolemæus Phytho: qui & Soter etiam cognominatus fuit: decem & septem a. nis regnauit. Hūc Ptolemæus Alexander per decem a. nos successit. post quem nequissimus ille adolefcēs Ptolemæus Dionysius q. Pompeium magnū truncari permisit ultimo regnauit. fuerūt & nonnulli alii Ptolemæi: ut filius Pyrrhi regis. Item & quidam Cypriorum rex: qui suis diuitiis romanum ditauit ararium. fuit & astrologus ex ægypto non stirpe regia: quæ longe ante illum defecerat: sed pheludensis qui floruit temporibus Traiani & Hadriani iperatorum: ut ipse in q. nto nono & decimo maioris sui operis attestatur.

P urpurissa cum. i. latino: & duplicato. s. scribitur: color est qui bombyci imixtus: mulierū genas tingere cōsueuit: de quo uidimus in dictione phucus.

Apud Græcos in initio dictionum semper aspiratur: ut in primo horum cōmentariorum libro monstrauimus.

R hadamantus cum. th. aspirato scribitur: fuit Iouis filius ex Europa: & rex Lycia: quo tempore apud argos regnabat Danaus: hic quia uir fuit seuer⁹: & iusticiae executor: a poetis fingitur apud inferos nocentum explorare culpas: dicente Virgilio libro æncidos sexto:

Cnosius hic rhadamantus habet durissima regna:
Castigatq; auditq; dolos: subigitq; fateri⁹
Quæ quis apud superos furto lætatus inani:
Distulit in sceram commissa piacula mortem.

R hannys ultima cum. m. ante. n. & y. græco scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum. vi. Vrbs in euboia: in qua Fortuna maxime colebatur. Quod Lucanus tetigit l. v. cum de euboia loqueret⁹ dicens: Et tumidis infesta colit qua numina rhamnys: unde & ipsa Fortuna a poetis nonnunq; rhamnusia dicta fuit: cōuersione scz. y. græci in. u. nostrum. ut Ouidius libro. v. tristium: Exiget ad dignas ultrix rhamnusia pœnas. & Iuuenalis in satyra.

R hannusia cū. m. ante. n. in secūda scribitur: dicebat a poetis Fortuna: ut in præcedenti dictione uidimus.

R hānetes cū. m. ante. n. & t. exili scribitur: nomen est uiri p. prium: de quo Virgili⁹ in. ix. aenci. meminit.

R hampsinus cum. m. ante. p. & i. latino utrobicq; atq; t. exili. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum secūdo: rex in ægypto post Protea.

R haphanū cū. ph. aspirato scribitur: herba ē quæ & alio nomine: ut puto lapatū dicta ē: ut i. ea dictione uidimus

R hea cum. e. absq; diphthongo scribitur: fuit filia Cæli ex Vesta: & soror atque uxor Saturni: ut uidimus in dictione ops.

R hebanus cum unico. n. scribitur: est Orpheo teste in argonautica fluui⁹ in faucibus bosphori thracii. Idem Plinius in. v. suæ naturalis historia: confirmauit.

R hegyum cum. y. græco scribitur: ciuitas est teste Liuii in quarto de secūdo bello punico: i. ultimo calabryæ seu brutiorum: eo scz in loco quo Italia a sicilia dirupta ē: unde & a πρυμώ: quod est dirūpo nomē assumpsit. Et rhegyni qui ex hoc sunt oppido cognominantur ab historicis. Et etiam regium sine aspiratione ipsi⁹ & i. latino oppidum aliud est in gallia cisalpina: a quo regienses ciues cognominantur ab historicis: & nō rhegyni: sicut cumani ex oppido cumarum in campania: & comenses ex como oppido galliæ. Item albani ex alba oppido quod est i. latio: & albēses ex alba oppido ad lacum fucinum.

R hesus cum. e. absq; diphthongo & unico. s. scribitur: fuit teste Homero in. x. iliados: rex thraciz: qui cum

- albissimis equis & magnanimis: in adiutorium troianorum deuenisset: a Diomede & Vlyxe noctu claz ab-
 stractis i castris suis interfectus fuit. Est etiā fluuii troiani nomen: ut idem circa initium libri. xii. demonstrauit
- R hectorica cum. t. & c. exilibus: atq. i. latino scribitur: dicitur a nostris oratoria.
- R hector eodem modo scribitur: dicitur a nostris orator: q̄q̄ iam diuersa significare dicunt. Nam orator is
 dicitur qui causas orat uel in iudiciis uel in concionibus. Rhetor uero nō iam orator: sed rhetorica profes-
 sor dicitur: & græca declinatione facit in accusatiuo rhetora. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: de De-
 mosthene loquens ait: Quem pater ardentis massæ fuligine lippus: A carbone & forcipibus gladiosq; pa-
 rante Incude: & luthero uulcano ad rhetora misit: idest ad p̄fessorem rhetorica. Sane oratores nōnunq; etiā
 legati a perorando p̄ republica nominati sunt. Virgilius in. x. æneidos: lamq; oratores aderant ex urbe la-
 tina. Declamator autem is dicitur qui studiis apud rhetorem in conuentu scholasticorum fictā causam orat
 At ipse quoque rhetor: & quicumq; alius si etiam extra scholaz hoc genere utitur: siue ut alios siue ut se ex-
 erceat declamator uocatur.
- R heuma cū aspiratiōe ip̄i. r. similiter scribit. Nā dictio græca ē: quæ latine eruptio siue fluor dici potest.
- R hexenor absq; aliqua diphthongo: & cum. x. consonante scribitur: fuit teste Homero circa initium libri. vii.
 odyssæ: Naufithoi filius: & frater Alcinoi regis phæacum.
- R hinceron cum. i. latino & c. exili scribit: animal est quadrupes habens in rhine idest naso ceras: idest cornu
 Nam & alio nomine dici monoceron nōnulli uolunt: eo q̄ unicum cornu habeat: quod aliud animal eē pu-
 to: & in fronte cornu illud habere existimo: atq; latine unicornis dici. Sed rhinoceronta habere repandum
 cornu dixit Solinus: idest recuruū: quod subinde attritum cautibus in mucronez excitat eo q̄ aduersus ele-
 phantos p̄celitur: par ipsis longitudine breuior cruribus: naturali telo alum petēs: quam solam intelligit
 ictibus suis peruiam. Estq; bestia eodem Solino teste color buxeus.
- R hynitaleus: prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino: reliquæ sine aspiratione scribunt: fuit uir thracius:
 cuius exemplo teste Plutarcho in uita Romuli Cæsar sæpe dicere consueuerat: amare q̄dem est p̄ditionem:
 sed p̄ditores magnopere abhorrere.
- R hypes cum. y. græco scribit: populi sunt achiuorum.
- R hiphæi prima cū. i. latino: sequens cum. ph. aspirato & x. diphthongo scribit. Sic quoq; dicunt q̄dam scy-
 thici montes a perpetuo uentorum flatu. Nā p̄i p̄i zō græce dicit: quod apud nos flo. Virgili. i. iii. georgi.
 Gens affrana uirum rhiphæo tunditur euro.
- R hipæ prima cum. i. latino: sequens cum. p. absq; aspiratiōe & x. diphthongo scribit: sunt teste Seruio sup
 nono æneidos: montes in arcadia quos ad scythicorum differentiam nos sine aspiratione ipsius. p. scribere
 & p̄ferre consueuisse dixit.
- R hytius prima cum. y. græco: sequens cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro secundo ilia-
 dos: ciuitas cretæ.
- R hythmus prima cum. y. græco: sequens cum. th. aspirato in subsequēte scribitur. Nec aliud latine q̄ nume-
 rum designat. Quintilianus libro nono de institutione oratoria: Sunt inquit numeri rhythmi: ut & Cicero
 ipse constituit: & secutus eum Virgilius cum dixit: Numeros memini si uerba tenerem. & Horatius in carmi-
 nibus: Numeris quæ fertur lege solutis. Et pergit Quintilianus rhythmi ut dixit: neq; finem habēt certum:
 nec ullam in contextu uarietatem: sed qua cœperunt sublatiōe ad positionem usq; decurrūt.
- R hœtus prima cum. æ. diphthongo: sequens cum. t. exili scribit: mons est troianus: in quo Atax telamonius:
 postq; seipm̄ interfecit sepultus fuit: unde & rhoete⁹ deducitur: qui græce ροιτεϊ οο dicitur. Sed nōnunq;
 q̄dem abiicientes. i. retinētes. e. p̄ductam: ut Virgilius in. iii. ænei. Primum rhoeteas aduect⁹ in oras. Aliquā
 do uero diphthongus ipsa a nostris diuiditur rhoeteius rhoeteia rhoeteium. Virgilius in. v. ænei. Non be-
 roe nobis: non hæc rhoeteia mater est. Doricli coni unx.
- R hodope cum unico. p. scribitur: mons est thraciæ: ut dixit Florus libro suarum historiarū tertio: Sic quoq;
 a Rhodope regina thracum ibi sepulta cognominatus. Solinus uero dixit montē esse mygdoniæ quæ por-
 tio est macedoniæ: sed utrunq; esse potest: quia conterminæ sunt regiōes: & (ut ait Serui⁹ super. iii. georgi.)
 Rhodope in plagam orientālē porrigitur: & septentrionalem reflectitur. Ideo ait Virgili⁹: Quaq; redit me-
 dium rhodope porrecta sub axem: Illic clausa tenent stabulis armenta. & reliqua.
- R hodos cum unico. d. scribitur: insula est lyciæ teste Pomponio libro secundo: & prima cycladum uenienti-
 bus ab oriente: in qua rosa capulum dicitur a nōnullis fuisse inuentum: dum urbis fundamenta foderent: a
 quo & ciuitas & insula cognominata putatur. Nam rhodos græce latine rosa dicitur. huius circuitus admi-
 randus: ut uidimus in dictione collossus.
- R hodia cum. i. latino scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia nymp̄ha quædam filia Oceani & Tethyos.
- R hodijs eodem modo scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia: & Homero iuxta initium. xii. iliados: fluuius
 troianus olim ex monte ida effluens: nūc uero ita deperditus: ut cōperiri non possit.
- R hodopis cum. i. latino scribitur: & facit in genitino declinatione quidem græca rhodopidos: latine uero

rhodopidis: fuit meretrix quaedam thraciz miræ pulchritudinis: quæ teste Herodoto libro historiarum secundo: una cum Aefopo captiua fuit. Illam Charaffes mythylenæus frater Sapphus poetissæ maxima pecunia redemit: ut idem Herodotus in eodem libro testatur. Cuius etiam rei meminit Sappho soror in epistola ad Phaonem cum ait: Arsit inops frater uictus meretricis amore: Multaq; cum multo damna pudore tulit. hanc eandem Plinius libro uigesimo sexto naturalis historiz: Pyramidem laudatissimam construxisse dixit: nequis opes regum miretur: ut maiore sit miraculo eam tantas opes meretricio quæstu conquisisse. asseritq; una cum Herodoto illam Aefopi fabullarum philisophi: & compositionis conferuam & cõtubernalem fuisse.

R homphæa cum æ diphthongo in penultima scribitur: dici potest framea: genus est gladii.

R hoxolani cum aspiratione principii: & x. consonante atq; unico. l. scribit: populi sunt scythici ultra danubiũ quos dici rutenos puto: de quib; in dictione bastarne uidimus.

R homa cum aspiratione principii (ut nonnulli uoluerunt) scribitur. Qui & græcum esse uocabulum ex auctoritate magnorum uirorum contendunt. Nã Solinus in initio sui operis: sunt iquit qui uideri uelint romana uocabulum ab Euandro primum datum: cum oppidum ibi offendisset: quod extructum ante ualentiam dixerit latina iuuentus: seruatq; significatione impositi prius nominis rhomam græce ualentiam ipsam nominarunt. Idẽ Hieronym; noster a ρωμη: quod robur idicat: & ualentiam denominatã romã asserit. Vnde & Macrobius li. iiii. saturnaliũ: romani inquit ipsius nostræ urbis latinũ nomẽ ignotũ eẽ uoluerũt. Itaq; uelut nomẽ græcũ & nõ latinũ cũ aspiratione ipsius. r. illi iudẽ qui hæc inducũt scribere uoluerũt. Quoz nonnulli deinde sententiam commutantes: ut ex eorundem nouis inscriptionibus aspeximus: antiquam scripturam sequentes: absq; aspiratione romam iam scribere decreuerunt. Itaq; & nos cum illis illorum sequimur sententiam: qui romam non a græco acceptam sed latinam: & a Romulo cognominatam esse asserunt. Nam & græcus ipse Plutarchus de eo nomine unde & qua potissimum causa emanauerit: sententias cum plurimas rettulisset: eam tandem ueram esse dixit: quaz Varro & Liuius noster: & exactissimi quique græci asseruerunt: a conditore Romulo urbis romæ nomen acceptum fuisse. Idemque Salustius asseruauit. At uero Romulũ latinam etymologiam habere ex eo potissimũ constat: quod dixit Ouidius libro fastorum:

Arbor erat: remanent uestigia: quæq; uocatur

Romula nunc ficus: romula ficus erat: Quam sane ficum sic quoq; uocatam a rominando dixit Plutarch; in uita Romuli: cum sub ea pecudes æstatis tempore frigora captantes: herbas rominare consueuerũt. Vel ut dixit Plinius libro decimo quinto naturalis historiz: ab eo quod sub illa inuenta est lupa: Romulo & Remo infantibus præbens rumen: ita enim tunc ut ait: uocabant mammam. Quamobrem cum ipso. r. absq; aspiratione romam scribendam puto. Idemq; ab antiquis nostris in numismatibus: & marmoz inscriptionibus obseruatum conspeximus. Romæ igitur ambitum diuersis temporibus fuisse uarium: ex diuersorum auctoritate comprobari posse uidetur. Nã primus quidam ambitus: teste Cornelio Tacito a foro boario ubi æreum inquit taurum aspiciunt: quia id genus animalium aratro subditur: sulcus designandi oppidi coeptus: ut magnam Herculis aram amplecteretur. Inde certis spaciis interiecti lapides per ima montis palatini ad aram Consutii: mox ad curias ueteres: tum ad sacellum larem forumq; romanum: & capitolium nõ a Romulo: sed a Tito Tacito additum progressum est. Quæ omnia loca cum ad radices palatini montis fuerint: in sequentibus designare curabimus. Plinius uero in tertio naturalis historiz: ex Augusti traditionib; scribit urbis ambitum suo tempore milia passuuz uiginti continere: portasq; habere triginta: & tũc quoq; septem clausas esse. Flauius autem Vopiscus scribit Aurelium imperatorem ambitum urbis ad triginta milia passuum ampliassẽ: nec de portis mentionem fecit. Quarum nomina ad plenum inuestigare: ac comprehendere difficile esset. Nam cum diuersis temporibus aucta fuerit: & quæ intra ultimum murorum ambituz remanebant: portæ formam decusq; amitterent. fueritq; deinde roma diruta & contracta: illas prorsus inuestigare ac percipere uidetur impossibile. Sed earum tantum nomina explicabim;: quas apud historicos expressas cõperim;: hoc est flumentanã: collatinã: collinã: exquilinã: uiminalẽ: neuia: querquetulam: gabii: sam: lauernalem: rudusculanam: rutumenam: latinam: appiam: atq; eandem capenam: trigeminam: aureliam: fontinalem: carmentalem: quæ & scelerata dicitur: pandanamq; & liberamugoniam: quæ & trigonia cognominatur: catulariam: triumphalẽ. Quarum etymologiam & situz: ut apud approbatos auctores cõperimus: si non omnium: nonnullarum saltem explicare conabimur. Sed id primuz prænotare liceat thybrim a septentrione urbem intrare: & ex latere meridiano uersus hostiam exire. Ita ut ex latere quidem dextero uaticanum comperiat: & ianiculum: quæ duo regionem trãsthyberinam complent: a sinistro uero sit romana urbis ambitus septem complectens colles. Erat igitur porta flumentana illa cognominata: quam thybris urbem intrans in sinistra ripæ parte relinquitur. Sic quoq; dicta teste Festo Pompeio: quod thybris eam quandoq; influxerit. Nec in aliam ex dispositione loci influere thybris potuisset: de qua Liuius i sexto ab urbe meminit cum ait: prædicta die in petilinum lutum extra portam flumentanam. Quin & illaz de cæto tractam meminit. Collatina uero porta: quæ per eundem circuitum ad sinistram thyberis partem flumẽ

tanz iam etiam contermina teste eodem Festo a collatia oppido prope romam: in quod aliarum ciuitatu;
opes fuerunt collata appellata est. De quo Liuius in primo ab urbe dixit: collatia & quicquid circa illam
agri erat sabinis ademptum est. hæc eadem multos postea annos pinciana dicta est: a palatio sibi propin-
quo. cuius teste Cassiodoro in epistolis rex ostrogotorum primus Theodoricus demolita marmora raué-
nam portari curauit. Ad hanc consequens porta fuit quæ gabiufa dicebatur eo quod recta in Gabios du-
ceret. Vnde & Liuius in bello macedonico: gabiufam de celo tacta fuisse cõmemoret. At subsequens por-
ta grinalis dicta fuit. Sic quoq; eodẽ Festo teste cognominata: q̃ ea in collẽ grinalẽ itur: siue quod proxi-
me eam Quirini facellum est. hæc eadem (ut nonnulli uolunt) aliquando ægonensis dicta fuit: eo q̃ mons
ipse quirinalis prius ægonus cognominatus est. Alii uero aliam portam fuisse: & ad quemdam quirinalis
collem deduxisse contendunt qui eo nomine cognominatus fuit. huic proxima collina dicebatur: quæ ad
quirinalem conducebat. Quod Varro ipse de lingua latina: sic quoq; indicare uidetur cum dixit: in quiri-
nali colle plura sunt collium nomina. Nam collis triceps: ubi ædes Quirini: collis salutaris q̃ triceps
collis pollinaris: qui est ad ædem Salutis: & collis mutialis: ad ædem dei Diffidii: ab qua collium uarietate
quam quirinalis habuit collis: dicta est porta collina. huic portæ propinquũ fuit Veneris erycinæ templũ:
de quo Ouidius libro fastorum:

Templa frequentari collinæ proxima portæ

Nunc decet. a siculo nomina rege tenent.

Et hanc eandem rerum talium curiosi illam esse dicunt: quæ iam salaria nominatur. Quod nomen prius
uiæ stratae ad fuisse Cornelius Tacitus indicat. Nam ingressum militum Vitellii imperatoris in urbem de-
scribens: inquit tertium agmen per salariam collinæ portæ appropinquabat. Festus uero ait: quod per eaz
sabinis a mari salem deferebant. Sequens porta & collinæ succedens uiminalis dicta: quæ scilicet ad uimina-
lem collem ducebat. Eadem (ut nonnulli ferunt) & numentana dicta fuit: cuius etymologiam nondũ com-
peri: atq; eã fuisse quæ sanctæ Agnetis nunc quoq; uocatur: nonnulli contendunt. huic exquilina succedit
qua scilicet in exquilias itur: nunc (ut ferunt) sancti Laurentii: atq; etiam tyburtina appellatur. hanc ean-
dem aliquando taurinam a capite tauri: quod illi insculptum erat nonnulli cognominatam fuisse credunt
Alii aliam taurinam ipsam extitisse contendunt. Fuit & alia quæ neuia olim nunc maior dicitur. Sequens
iam pridem est asinaria: a prisca celimontana a celio monte: nunc similis sancti Ioannis uocatur. octaua cu-
ius equitalens in angulo clausa cernitur. Metrodii porta dicebatur. Quin & omnes quas nominamus Li-
uius ipse in secundo ab urbe: cum Porfenæ obsidionem describeret: sic quoq; a maioribus cognominatas
fuisse satis ostendit. Sequens porta (ut omnes coniectantur etiam nunc nomen retinet) latina dicta fuit:
quod ea in latium ducebat. Eadem uel illi propinqua capena dicebatur: de qua Solinus Italum inquit re-
gem de insula siciliæ cum syracusanis ad lanum peruenisse: ac eius consilio auxilioq; ciuitatẽ iuxta albu-
lam condidisse capenam nomine: qua postmodum portæ capenæ nomen fuit. De eadem Iuuenalis in sa-
tyra Vmbrii: qui unica rheda donum totam ad eumas deferebat inquit: Substitit ad ueteres arc̃: quos
latericios a Romulo constructos dicunt. Nec florentes postea opibus romani passi sunt in marmora com-
mutari: ut antiquitatem & memoriam conditoris conseruarent: madidamq; capenam: ratione scilicet fon-
tium propinquorum: Hic ubi nocturnæ numa consituebat amica: Nunc sacri fontis nemus & delubra lo-
cantur. Iudæis eadem uiam stratam habet: neapolim usque ducentem: quæ appia dicta fuit. Nam etiam ro-
mæ porta trigemina: per quaz ut dicunt trigemini fratres Horatii exierunt: quando Curatios deinde an-
te albam occiderunt. Sed teste Liuius tertius qui superstes remansit: porta capena rediit. de illa tamen sæ-
pissime meminit Liuius: ut in bello macedonico ædiles inquit eo anno porticum unam extra portam trige-
minam emporio ad thybrim addito fuerunt. & libro quarto ab urbe Minutius extra portam trigeminaz
boue aurato donatus est. hanc eandem esse quæ hostiensis deinde dicta fuit: eo quod hostiam uerus du-
cat quidam affirmare non dubitant. nunc uero sancti Pauli cognominari dicunt: quia ad eius ædem cele-
berrimam uergit. Ego uero an eadez sit: uel alia affirmare nequeo: sicut nec de porta aurelia: an ea sit quæ
in loco ianiculi edito etiam nunc conspicitur: & sancti Pancratii ob propinquitatem ad illius ædem appel-
latur: & illa fontinalis quæ ex ianiculo in uaticanum dimittit (sicut hoc quidem nonnulli certum asserant)
hoc tamen ex Festo habemus fontinalia fontium sacra esse: unde & romæ fontinalis porta. Et quia dixit ro-
mæ non puto id ianiculum contigisse: quod extra romam transhyberim erat: & magis capenam fuisse ex-
istimo iuxta quam fontes erant: qui eam madidam reddebant. Vnde ait Liuius in bello macedonico: cen-
sores uiam sternendam a porta capena ad Martis ædem locauerunt. Et alio libro in eodem bello: ædiles
alteram porticum ad portam fontinalem ad Martis aram: qua in campos iter esset perduxere. Fuerunt
aliarum: ut retulimus portarum nomina: quæ uel intra breuioris circuitus muros: uel amplioris locatae
erant: uel forte etiam eorundem alio tempore fuerunt obseruata nomina. Quod exacte discerni posse im-
possibile existimo. Ceteri tamen sumus Romulum ipsum in suæ urbis constructione: tres portas statuisse:

tinam carmentalem: quæ & scelerata dicta fuit. Aliam pandanam: quæ & libera. Tertiam mugoniam: quæ & trigonia: hoc est trium angulorum cognominata fuit. Varro tamen dixit pandanam saturniæ: urbis nomen portæ fuisse: non dixit romæ. Verum eum locum roma postmodum complexa fuit: ut in sequentibus apparebit. Itaque roma aucta etiam portarum nomen detinuerunt. Carmentalis porta a Carmente matre Euandri: quæ inibi prius habitauerat dicta fuit. Illa uero carminibus quibus responsa dabat: cuius Nicostrata uocabulo græco uocaretur. Quare dixit Virgilius in octauo aeneidos:

Et carmentalem romano nomine portam.

Sed postea teste Festo scelerata uocata est: quod per eam trecenti Fabii cum clientibus quinque milibus egressi: aduersus hetruseos ad annem cremeram omnes interfecti sunt. Vnde etiam de illa ait Ouidius libro fastorum sic dicens:

Carmentis portæ dextra est uia proxima iano:

Ire per hanc noli quisquis es omen habet.

Illa fama refert fabios exisse trecentos.

Porta uacat culpa: sed tamen omen habet.

At uero pandanæ & mugoniæ etymologiam nondum comperi. Querquetulana autem porta: de qua supra mentionem fecimus: ubi fuerit incertum habemus: ea tamen sic quoque cognominata fuit: teste Festo quod quercum intra muros iuxta se habeat. Quin & de lauernali sic inquit: Lauerniones fures antiqui dicebant: quod sub tutela deæ Lauernæ essent: in quouis loco obscuro abditoque. hinc & lauernalis porta hæc illius uerba. Rudusculana eodem teste appellata est: quasi rudis & impolita sit relicta. Dixit etiam rutumenam. Item Festus a nomine cuiusdam aurigæ cognominatam fuisse. Quin & Catulariam sic quoque cognominatam uoluit: quia aut longe ab ea ad placandum caniculæ sidus inimicum frugibus ruffæ canes immolabantur: ut fruges maturefcetes ad maturitatem perducantur. Triumphalis uero porta: quæ inter alias ultimam nominauimus: omnium romanæ urbis celeberrima fuit. Sic quoque cognominata quia per eam & nullam aliam triumphum agebantur. huius portæ adhuc intime fundamentorum molles in extrema thybridis ripa conspici possunt: & pons similiter ad illam conducentis: cuius pilarum bases a crustis marmorum decrustatæ in ipso thyberis ab portæ ripa: usque ad hospitale Sancti Spiritus: etiâ nostro tempore decernuntur: a quo loco usque ad Neronis circum: in quo Cæii Calliculæ obeliscus aspicitur: quæ nunc quoque corrupte Iulia nuncupatur: & ad sinistrum latus basilicæ beati Petri adiacet: triumphale territorium nuncupatur. Sed de porta meminit Iosephus approbatissimus historicus libro septimo: de captiuitate iudaica: ubi Vespasiani principis & Titi filii de iudæis triumphum describens ait: ipsos enim imperatores: qui non in palatio maiori: sed in Iudis templo nocte quieuerant ad octauianas ambulationes transiisse: ubi eos senatus & honorati equites præstolabantur. Et cum fauor militaris eos de meritis honorasset laudibus: uotis rite celebratis ad portam recessisse: quæ ab eo quod per illam semper triumphorum pompa duceretur nomen accepit: finisque pompæ erat Capitolini Iouis templum. Suetonius etiam de funere Octauiani loquens ait: quosdam senatores censuisse Augusti funus porta triumphali ducendum. Sed de territorio triumphali non parum est testimonium Damasci: qui scripsit beatum Petrum sepultum fuisse in uaticano iuxta territorium triumphale. Verum & triumphale territorium & adhaerentia illi loca uaticani nomen a uaticano colle assumpserunt. De quo Iuuenalis in satyra Credo pudiciam: meminit cum ait:

Et uaticano fragiles de monte patellas. Martialis & cum ait:

Quid te tuca iuuat uetulo miscere phalerno

In uaticanis condita musta cadis?

Nam & patellæ olim ut nunc ex creta Vaticanæ Montis formabantur. Sed unde collis ipse Vaticanæ nomen assumpserit: dixit Festus: quod eo potius sit populus romanus uatum responso: pulsus hetruseis. Gellius uero in libro noctium atticarum decimo octauo: Agrum inquit uaticanum & eiusdem agri deum præsidem appellatum accepimus a uaticiniis: quæ ui atque instinctu eius dei in eo agro fieri solita erant.

Sed præter has causas: & aliam rettulit Varro in libris diuinarum rerum dicens: Quemadmodum aruis deus appellatus: araq; ei statuta infima uia noua: quod eo in loco diuinitus uox edita erat. Ita uaticanus deus nominatus: penes quem essent uocis humanæ initia: quoniam pueri simul atque parti sunt eam uocē edunt quæ prima in uaticano syllaba est. Idcircoque uagire dicit exprimente uerbo sonum uocis recentis. Et constat iam uaticanum collem eum esse qui ecclesiæ beati Petri adiacet: nec supra illum: aut propinquum fuisse Neronis palatium: ut inscii quidam mentiuntur: de quo in sequentibus pertractabimus. Sed teste Cornelio Tacito: apud quem gesta Neronis particulariter describuntur: Clausit inquit Nero in ualle uaticana spatium: in quo equos regeret: haud promiscuo spectaculo: de quo in dictione circus: & in dictione obeliscus satis uidimus. Et subdit idem auctor Neronem apud nemus: quod nauali stagno circum posuit extru

xiffe conuenticula: & cauponas reliquaq; qui legere cupit ibidem poterit. Rettulit etiam Plinius circa finem. xvi. suae naturalis historiae libri: uetustiores urbe suo tempore in uaticano illic esse. In q̄ titulus aereis litteris & hetruscis: quae religione arborem iam tunc dignam fuisse significant. Sed praecunctis rebus celebrior & religiosior conspicit uaticanus reliquiis beati Petri & eius excelsa basilica: ac romani pontificis palatio: quod Nicolaus papa eo nomine secundus primum fundauit: ac grande uiridarium fortissimis muris cinxit. Sed iam mirum in modum: & pene incredibili ornatu instaurat id Nicolaus quintus totius orbis deliciae: ac religio: qui diuina sua uirtute pontificatus maximi gradum summum ascendit. Vaticanum uero primitus Leo papa quartus muro muniuit: & de suo nomine ciuitatem leoninam uocauit. Ea sex portas etiam nunc stantes habet. Quarum prima in ianiculum dimittens ab ecclesia cui subiacet sancti spiritus nomen accepit. Alia est edito in colle sita pertusa: hoc est perforata uocatur. Tertia iuxta metam a sinistro latere a posterulano quodam Saxone iuxta illam habitante: posterulae nomen accepit. Quarta quae pontificis uiridario subiacet: ab ecclesia beati Peregrini nomen accepit: nunc uiridaria uocatur. Quinta iuxta metam Hadriani: quod nunc castrum sancti Angeli uocatur: & qua in campos iter sancti Angeli porta uocatur. Sexta ea est: quae similiter sub ipsa Hadriani meta ad urbem per pontem ipsius Hadriani condicit: atq; ab aeneis foribus aenea uocatur. Et haec haecenus.

Nunc de collibus urbis uidendum restat: qui septem ab auctoribus describuntur: dicente Virgilio libro georgicorum secundo:

Scilicet & rerum facta est pulcherrima roma:

Septemq; una sibi muro circumdedit arces.

Quorum nomina sunt Capitolinus: idem & Tarpeius: Auentinus: Palatinus: Caelius: exquilinus: Viminalis: & Quirinalis. Ianiculus uero regionem ipsam totam transhyberinam: excepto uaticano indicat: sed absq; ianiculo: & uaticano septiceollis ipsa urbs dicebatur. Vnde apud romanos ipsos antiquitus festa erat quae septimontinalia uocabantur. Capitolinus igitur mons teste Varrone de lingua latina dictus est: quod cum in eo fundamenta aedis Iouis foderentur: eadem uerum inuentum est. Et ut addit Lilius litteris tu scis annotatum. Sed ante hoc ipsum nomen eodem Varrone teste tarpeius a Tarpeia uirgine uastali dicebatur: quae ibidem quoq; a sabinis necata armis: & sepulta fuerat: quod etiam nunc teste Varrone tarpeum saxum appellatur. Et ut idem pergit hunc antea montem saturnum appellatum prodiderunt: & ab eo late saturniam terram. Et etiam Ennius appellat antiquum oppidum in hac fuisse saturnia scribitur. Eius nestigia etiam nunc inquit Varro manent tria. Quod Saturni fanum in faucibus. Quod saturnia porta: quam Iunius scribit: ibi quam nunc uocant pandanam. Quod post aedem Saturni in aedificiorum legibus priuatis pariete: postici muri sunt scripti. haec ille. Fuit in hac arce capitolii celeberrimum Iouis optimi maximi templum: de quo sic inquit Cornelius Tacitus in decimonono suarum historiarum: uouerat Tarquinius priscus rex bello sabino sedem Ioui optimo maximo laetitiae fundamenta spe magis futurae magnitudinis: q̄ tunc populo romano competeret. Mox Seruius Tullius fortiorum studio adiacet aliquid. Deinde Tarquinius superbus capta suessa & pometia per hostium spolia fecit. Sed gloria operis libertati seruata pulsus regibus Horatius puluillus iterum consul dedicauit magnifice. uerum teste Lactantio cum Tarquinius capitolium facere uellet: atq; in eo loco multorum deorum sacella essent: consuluit eos praesentia auguria utrum Ioui cederent. Et cedentibus caeteris solus deus terminus mansit: qui lapis erat informis ac rudis. Vnde illum Virgilius capitolii immobile saxum uocat: & eum esse dicebant: quem pro Ioue Saturnus dicitur uorasse: de quo

Sed facto capitolio supra ipsum terminum foramen est in tecto relictum: ut quia non cesserat libero telo frueretur. Fecit etiam Augustus in capitolio aedem Ioui tonanti: dicente Suetonio: Tonanti Ioui aedem in capitolio consecrauit: liberatus periculo cum expeditione cantabrica per nocturnum iter lecticam eius fulgur perstrinxisset: unumque praesentem exanimasset. Fuit & in eadem arce Iunonis monetae templum: quod per hunc quoque modum ipsi deae in capitolio dicatur fuit. Nam capta urbe a gallis: & obsessio capitolio: anseres ibidem erant Iunoni sacra: a quibus teste Lilio libro quinto ab urbe: romani etiam in magna ciborum penuria abstinebant. Sed gallicum nocte sublustri tanto cum silentio ad summum capitolii uenissent: ut non modo custodes: uerum canes fallerent: anseres ipsos sacros non sefellere. Quorum clangore & allarum strepitu excitus. M. Manlius: qui ante tertio anno consul fuerat: & cuius aedes in arce capitolii structae erant: correptis armis & alios ad arma ciens: gallos in ruinam: & praecipitium dedit. Quod & Virgilius in. viii. aeneidos tetigit cum ait:

In summo custos tarpeiae manlius arcis

Stabat pro templo & capitolia celsa tenebat.

Romuleoq; recens horrebat regia culmo:
Atq; hic auratis uolitans argenteus anser:
Porticibus gallos in limine adesse canebat.
His successibus elatus Manlius cum in maximas diffensiones cum Camillo: ex inuidia ut creditur deuenisset: a tribunis militum consulari potestate creatis: damnatus crimine regni de tarpeia rupe: quam a galhis tutatus fuerat: in thyberim præcipitatus occubuit: ut cuius diruta domo Iunonis ædes constructa fuit.
Dicente Liuii libro septimo ab urbe: dictator scilicet Camillus ædem Iunoni monetæ uouit: cuius damonatus uoti: cum uictor romam reuertisset: dictatura se abdicauit. Senatus duumuiros ad eam ædem p. amplitudine reipublicæ faciendâ creari iussit: locus in arce destinatus quæ arca ædium. M. Manlii capitolini fuerat. Vnde inquit Ouidius libro fastorum quinto:
Arce quoq; in summa iunoni templa monetæ:
Ex uoto memorant facta camille tuo.
Ante domus manli fuerat: qui gallica quondam
A capitolino reppulit arma ioue.
Sed ob quam causam dicta fuerit monetæ ostendere uidetur Cicero libro diuinationum primo cum ait:
Post illam cladem maximam a senonibus gallis factâ: audita uox ex arce Iunonis fuit: ex quo Iuno illa appellata monetæ est. hæc ille. Ita ut si ante id tempus ab aliquo Iuno ipsa monetæ appelleretur: non quidem tunc quoque: sed quia postea monetæ appellata fuit intelligendum est. Fuit etiam in eadem arce capitolii Mineruæ delubrum: ut ostendit Plinius libro trigesimo quinto naturalis historiae. Nam loquens de Nicomacho pictore inquit: pinxit raptum Proserpinæ: quæ tabula fuit romæ in capitolio i Mineruæ delubro. & libro trigesimo quarto scripserat: molles quippe excogitatas uidemus statuarum: quas colossos uocant. Talis est in capitolio Apollo translatus a Lucullo ex appollonia ponti urbe triginta cubitorum quingentis de talentis factus. Et infra subdit: habet in eodem capitolio admirationem & capita duo. quæ Publius Lentulus consul dicauit. Alterum a Carete Iindio Lyssipi discipulo factum. Alterum fecit Decius comparatione in tantu uictus ut artificium minime probabilis artificis uideatur. Dixit etiam Herculem esse in capitolio qui a tarento fuit translatus. Et ut breuiter in his concludam testatur Seruius super secundo æneidos librum: ubi ait Virgilius.
Ecce autem panthus telis elapsus achiuum:
In capitolio omniū deorū simulachra celebrari. Ex quo dixit Ammianus historie li. uigesimo secundo: rerum gestarum huius totius arcis ornamenta quibuscunque ægyptiorum miraculis sunt anteponenda.
Quare circa capitolia cognominantur a Virgilio libro octauo æneidos. Ad hanc autem arcem Cuius erat publicus non longe ab eo loco incipiens: ubi pons erat sublicius: qui iam sanctæ Mariæ uocatur: ut in sequentibus ostendemus: quo iter a ianiculo in fora ducebatur. De quo Ouidius libro fastorum primo inquit:
Vtq; leuis custos armillis rapta fabinos
Ad summæ tacitos duxerit arcis iter
Inde uelut nunc est per quem descenditis inquit
Arduus in ualles per fora clius erat.
Nam circa eum locum (ut uidebimus) duo fora iungebantur: boarium scilicet & piscarium. Boarium id dicebatur forum quod inter palatinum & arcem capitolinam constitutum erat. In quo & lacus curtius continebatur: Dicente Varrone de lingua latina: in foro lacum curtium a Curtio dictum constat. Et subdit. Estque de illo triiceps historia. Nam procius non idem prodidit quod Piso: nec quos is Cornelius a Prociusio relatum in eo loco dehisse terram: & id ex senatus consulto ad haruspices relatum esse responsum: deum Manio pestilentionem postulare. Idem ciuem fortissimum eodem mitti. Tum quendam Curtium uirum fortem armatum ascendisse in equum: & a concordia uersum cum equo in eo præcipitatus. Eo facto locum coisse: atque eius corpus diuinitus humasse: ac reliquisse genti suæ monumentum. Piso in annalibus scribit fabino bello quod fuit Romulo & Tatius: cum Romulus cum suis ex superiore parte impressionem fecisset: Metius Curtius fabinus uir fortissimus in locum palustrem: qui tum fuit in foro antequam cloacæ sint factæ secessisse: atque ad suos in capitolium recepisse: ab eo locum inuenisse nomen. hæc Varro. Cui & Liuius in septimo ab urbe: assentiri uidetur. Quam sane opinionem Plutarchus ipse in uita Romuli latius etiam pertractauit. Quin & Ouidius in libro fastorum. vi. sic quoque dixit:
Curtius ille lacus siccas qui sustinet aras:
Non solida est tellus: sed fuit ante lacus. Et pergit Varro ad ea quæ dixerat subdens: Cornelius uero & Lucilius scribunt eum locum esse fulguritium: & ex senatus consulto septum esse. Id quia factum est a Curio consule: cum M. Megentius fuit collega: curtium appellatum. Sed ut diximus hoc quoque forum in quo

curtius locus erat: boarium uocabatur. quod hac ratione expressisse uidetur Cornelius Tacitus libro histo-
riarum primo: quia eo in loco boues ad sulcum pro ambitu urbis designandæ adhibiti primus sunt: ita ut
ubi sulcus coeptus est: æneus sit taurus. Quod etiam opinari facit capita bouum: quæ pene omnibus romanis
ædificiis insculpta uidemus: quasi ab optimo fieret bouis augurio: quod in designanda urbe conceptum
fuit. Alii a boue boarium cognominatum forum dicunt: quem Hercules ibidem deuictio Caco Ioui imo
lauit: de quo Ouidius libro fastorum:

Immolat ex illis taurum tibi iuppiter unum

Victor: & euandrum ruricolæq; uocant:

Constituitq; sibi quæ maxima dicitur aram

Hic ubi pars urbis de boue nomen habet. Alii de bobus inibi uendundis & emundis dictum putant. Indu-
cuntq; in argumentum portam quandam marmoream circa ea loca adhuc restantem: hoc est ad latus eccle-
siæ beati Georgii in uelabro: ubi hæ litteræ inscriptæ sunt. Imperatoribus Lucio Seuero Septimio: & M.
Aurelio Antonino: & Iulie Augustæ matri negotiantes boarii eorum numini. Vnde & Varro de lingua la-
tina ostendere uidetur dicens: Quo quid generatur conferrent forum appellatum additumq; ab eo cogno-
men: ut forum boarium. Macrobius in tertio saturnalium libro: romæ autem inquit: uictoris Herculis ædes
sunt duæ: una ad portam trigeminam: altera in foro boario: huic & piscarium forum coniunctum uidetur
quod iuxta thyberim fuisse idem Varro de lingua latina ostendere uidetur dicens: Secundum thyberim ad
ianum forum piscarium uocant: hoc est iuxta ianum: de quo Ouidius in libro fastorum primo: deum ipsius
interrogat dicens:

Cum sint tot iani cur stas sacratus in uno:

Hic ubi iuncta foris templa duobus habes.

Ad quem Ianus respondens historiam refert belli sabini: quod uirginum raptarum gratia commissum est quo
cum romani portam: quæ sub radicibus collis erat: & ab aduentu ianualis postea dicta fuit: claudere festina-
rent: quia in illam hostes ruebant: mox ut clausa est patefacta fuit. Vnde ait Ouidius id Iunoni ipingens:

Et iam contigerant portam saturnia: cuius

Dempserat oppositas inuidiosa feras.

Et ut dixit Macrobius in saturnalibus cum iterum: ac tertio idem contigisset: armati plurimi pro limine fle-
tere custodes. Sed cum ex parte aduersa acri prælii certaretur: proferretq; fama nostros fugere territi ad-
itum reliquerunt. Tunc per patentem portam hostes irruunt. Sed repente fertur ex eo loco ubi ædes est Iani:
per hanc portam magna fluentia aquarum feruentium decurrisse multasq; cateruas hostium: tunc ex feruore
tum rapida uoragine deperisse. Vnde loqui pergit Ianus apud eundem poetam:

Cum tanto ueritus committere numine pugnam. i. cum Iunone.

Ipsæ meæ moui callidus artis opus:

Oraq; qua pollens ope sum fontana reclusi

Sumq; repentinas eiaculatus aquas

Ante tamen calidis subiaci sulphura uenis:

Clauderet ut tacito feruidus humor iter.

Itaq; in eo loco ubi aquæ illæ calidæ defluerunt templum Iano a Numa constructum fuit. Quod teste Liui-
o in primo: Ille index belli pacisq; fecit Numa apertum ut in armis esse ciuitatem. Clausum pacatam circa om-
nes populos significaret. Nam cum apertum erat profecti ad bella sperare uidebantur suffragia opitulante
deo: dicente eodem apud Ouidium:

Vt populo reditus pateant ad bella profecto.

Tota patet dempta ianua nostra scra

Pace fores obdono qua discedere possit. Virgilius uero dixit: ut intus furor coerceretur: Scæua sedens sup-
arma: & centum uinctus aeris: Post tergum nodis fremit horridus ore cruento. Sane teste Liui-
o bis deinde post Numæ regnum clausum fuit. Semel Tito Manlio consule post primum punicum perfectum bellum.

Iterum ut ait quod nostræ ætati dii dederunt: ut uideremus post bellum ætiacum ab imperatore Cæsare Au-
gusto pace terra marisq; parta. Rursum & tempore Vespasiani clausum fuisse Suetonius est auctor. Sed tem-
plum ipsum nonnulli hæ ipsa curiosius perferunt etiam nostræ ætate integrum aspici asseruerunt: ex can-
dido scilicet marmore patentibus quadrifariam portis iuxta sanctum Georgium in uelo aureo. Vnde cli-
uus publicus ad capitolii arcem incipiebat. De quo Seruius supra septimo æneidos dixisse uidetur: cum ait
captis phaleris ciuitate tuscia inuentum est simulacrum Ianicum frontibus quattuor. Vnde quod Numa
instituerat translatum fuit ad forum transitorium: & quattuor portarum unum templum est illi institutum
hæc ille. hoc ignari quidam Boetii domum uocant. Nec minus ignare ecclesiam beati Georgii in uelo au-
reo uocitant. Cum locus ille Varrone teste uelabrum: & non uelum aureum diceretur: ut quum de auen-
tino monte tractabitur ostendemus. Scribit etiam Suetonius de Cæsare: quod gallici triumpho die uelabrum

præteruehens pene curru excussus est axe distracto. Ascenditq; capitolium ad lumina sexaginta elephantis
dextra & sinistra lychnos gestatibus: sed quia Iani templuz ad sinistrum argiletum fuisse dixit Liius. Quid
id argiletum fuerit dicemus. & teste Seruio supra octauo aeneidos: loc⁹ erat: qui uel ab argilla terra pingui
dicitur: uel ab Argo hospite Euandri: qui cū Euandro insidias parasset. ab ipsius Euandri lotiis interfect⁹ fuit
Cui tamen hospitalitatis gratia Euander locum & sepulchrum consecrauit. Vnde cum Virgilius Euandru
induceret ea loca monstrare Aeneæ subdit:

Necnon & sacri monstrat nemus argileti:

Testaturq; locum: & locum docet hospitis argi. Verū & præter ea duo fora: quæ supra nominauim⁹: boar
rium scilicet & piscarium: nonnulla alia romæ fuisse diuersis ex auctoribus recollegimus. Vnum scq; quod
forum romanum simpliciter dicebatur: consuetum quidem post boarium iuxta palatiū in uia sacra ad ra
dices capitolii & arcum Seueri: ut infra uidebim⁹. Aliud uero Traiani foruz dicebatur: quod ille mirabili
bus ædificiis struxerat. Nam teste Anmiano libro decimosexto de rebus gestis: Constantis filii; Flauii Con
stantini magni. Cum primum inquit Constans ex constantinopoli ubi natus educatusq; fuerat: romam ue
nit. Vrbe inspecta obstupuit. & infra subdit: uerum cum ad Traiani forū uenisset: singularem sub omni cæ
lo structuram: ut opinamur æternam mœnium ascensionem mirabilem habebat attonitus perq; gigantes
contextus circūferens mentes: nec relatu effabiles: nec rursus mortalibus appetēdos. omni itaq; spe huius
modi quicq; conādi depulsa Traiani equum solum locatum in atrii medio: qui ipm principē uehit imitari
se uelle dicebat & posse: cui prope altis regalis Ormusda rēpondit: Ante stabulum talem condas: hæc ille
in cuius fori partem structuræ cellarum admirabiles fuisse depræhenditur: quas dicunt Traiani principis
milites habitasse: quib⁹ a Bonifacio summo pontifice eius noīs octauo sup iniecta fuit turris: quæ militiæ
appellatur. fuit i eodē foro & adhuc integra conspicit colūna altitudinis centum quadraginta cubitorum:
ut quidam ferunt: intrinsecus qdem cochlea: extrinsecus uero res gestas præstantissimi principis admirabili
opere super insculpta. Ad cuius basim incisa litteræ ostendunt terreum collem: qui eius turris altitudinem
æquabat: ut area fieret plana. Inde operibus effossum asportatumq; fuisse iuxta hoc forum uersus ecclesiā
Hadriani martyris. aliud prius forum instructum fuerat a Nerua: quod transitorium dicebat: ut Heli⁹ Spar
tianus in Alexandri Seueri uita: his quoq; uerbis indicauit. Statuas inq; locofas uel pedestres nudas uel eq
stres diuis imperatoribus in foro diui Neruæ: quod transitorium dicitur locauit: omnibus cum titulis & co
lumnis æreis: quæ gestorum ordinem continerent. hæc illius uerba. Sed ob id quoq; transitorium dictum
comiicimus: quod ex eo ad alia ppinqua contiguaq; fora transfretur: ad romanum scilicet & traianum. Nā
a Petro bibliothecario scriptum legimus ecclesiā beatissimi Hadriani in trib⁹ foris ab Honorio romano
pontifice eius nominis primo ædificatam fuisse: iuxta quam portas cuiusq; fori admirabiles etiā conspice
re libet: q; ab ignaris quibusdam Cæsaris domus pars fori traiani dicatur. legimus insuper & in Plinio: &
in aliis alia duo fuisse fora: unum Cæsaris dictatoris: aliud Diui Augusti. de foro Cæsaris dixit i. xxxiiii. natu
ralis historiæ cum ait: Cæsar quidem dictator loricatedam sibi dicere in foro suo statuam passus est. De foro
uero Augusti sic inquit Suetonius: plurima opera publica extruxit: e quibus præcipue forum cū æde Mar
tis ultoris. Plinius similiter de hoc ipso foro frequentius meminit. Nam in uigesimosecundo inquit: Aem
lianum donatum obsidionali corona in aphrica: quod statuæ eius in foro suo Diuus Augustus inscripsit.
Item & in trigesimo quinto: super omnes inquit Diuus Augustus in foro suo i celeberrima parte posuit ta
bulas duas: quæ belli faciem pictam habent: & triumphum. & i eodem libro: ubi opera apellis indicat. Ro
mæ inquit ex illius picturis Castorem etiam habemus: & Pollucem cum uictoria & Alexandro magno. Itē
belli imaginem restrictis ad terga manibus Alexandro in curru triumphante. Quas utraq; tabellas Diuus
Augustus in fori sui celeberrimis partibus dicauerat. Gellius etiam in nono nocturnum atticarum: Statuam
inquit Valerio Coruino Diuus Augustus in foro suo statuendam curauit. In eius statuæ capite corui simu
laerum est rei pugnaq; quam diximus monumentum. At uero huiusce fori extruendi: ut dixit Suetonius:
causa fuit hominum & iudiciorum multitudo: quæ uidebatur insufficiens duobus: & tertio indigere. Itaq;
festinantius necdum perfecta Martis æde publicatum est. Cautumq; ut separarentur in eo publica iudicia:
ac fortitiones iudicum fierent. hæc ille. Sed quæ fuerint ea duo fora: in quibus iudicia dabant: non habeo
certum: sed puto romanum & Cæsaris: sicq; postea in tribus fieri: hoc est etiam in foro Augusti Diui: dicite
etiam Martiale in. iii. epigrammatum:

Causas inquis agam cicerone discertius ipso:

Atq; erit in triplici par mihi nemo foro. Et ut sequitur Suetoni⁹ ædem Martis bello philippensi p ultōne pa
terna suscepto August⁹ uouerat. Sanxit ergo: ut de bellis ibi triūphisq; cōsulere: huc senatores puicias cū
iperio petitori huc deducerent q; uictores redissent: huc insignia triumphoq; cōferret. Sed hæc hæc
nus. Nūc de auentino colle dicendū est: de cui⁹ nomine Varro sic ait: Auentinū aliquot de causis dicūt. Ne
uius ab auib⁹: eo q se a thyberi ferrēt aues. Alii a rege auentino albano q; ibi sit sepulc⁹. Alii auētinum ab
æduētū hoim: quod cōmune latinog; ibi Dianæ templum sit constitutū. Sed ut ait: Ego maxime puto qd a

uehendo auentinus sit dictus: quod cum mons ipse a cæteris partibus urbis paludibus esset exclusus uehebantur ad illum nauibus homines. Cuius uestigia quod ea pars dicitur uelabrum: & ab eo uehedi actu uelatura: sicut merces a marcando: & aere. hæc ille. At uero Liuius secundum quam rettulit opinionez asseruit Idem Ouidius in.iiii. fastorum cum ait: Venit auentinus post hos: lacus unde uocatur Mons quoque. Et in xiiii. metamorphoseos libro inquit:

Tradit auentino q quo regnarat eodem

Monte iacet positus: tribuitq; uocabula monti. fuit super hoc monte ara: quam Liuius libro primo ab urbe: dixit primam in auentino Herculi ab Euandro positam. Idem in eodẽ libro refert Numã Ioui elicio arã dedicasse. fuit & super illo templum Lunæ sacrum: de quo Ouidius libro fastorum:

Luna regit menses: huius quoq; tempora mensis.

Finit auentino luna colenda iugo. fuit in super & in illo templum sumptuosissimũ sacratum: quod de parte prædæ ueientanæ Camillus uouerat: ut Liuius in qnto ab urbe testat. fuit & ædes Libertatis quam Gracch⁹ teste Liuiio de secũdo bello punico ex multatitia pecunia faciendum curauit. Quã & Plinio teste libro. xvi. naturalis historia: fuit super eodem monte lauretum filia Ioui sacrata. fuit etiã aqua claudia forma: quæ teste Cassiodoro ex calio monte in auentinũ perducebat. Sub illo uero fons fuit: de quo oli bibebant Faunus & Picus satyri: iuxta quem Numa uinũ ponens satyros inebriauit. Vnde Ouidius:

Lucus auentino suberat niger ilicis umbra:

Quo posses uiso dicere numen inest. & reliq;. fuit & maioris famæ spelunca Caci: ex eo sez latere montis: quo auentin⁹ in palatinũ spebat: de quo late Virgili⁹ in. viii. æneidos. & Ouidi⁹ in fastis:

Cacis auentinæ timor atq; infamia siluæ. Et hæc de auentino.

Nũc ad palatinũ accedendum est. Cui⁹ uocabuli cãm reddidit Varro de lingua latina cũ ait: Quartæ regionis palatium: quod palantes cũ euandro uenerũt: qui & palatini aborigines ex agro reatino: qui appellat palatium ibi confederunt. Sed hoc alii a Palantia uxor: Latini putarunt. Eundem hunc locum a pecore dictum putant quidam. Itaq; Neuius balatium appellauit. hæc Varro. & licet cum unico. l. scribatur: eius tamen prima longa a poetis ponitur: ut Martialis epigrammatum libro quarto asseruit: Possessa malis palatia regnis. Verum & ante has Varronis designationes puto pallanteum cum duplicato. l. cognominatum: cum dicat Virgilius in. viii. æneidos:

Arcades his oris genus a pallante profectum:

Qui regem euandro comites qui signa secuti

Delegere locum: & posuere in montibus urbem:

Pallantis proau⁹ de nomine pallanteum. Et infra idem ait. Nobile pallanteum. Vel forte pallanteum urbs: aut pro auo Euandri: aut ut asserit Plinius libro quarto naturalis historia: a pallantio urbe arcadiæ cognominata fuit. Et palatium ac palatinus mons ex causis: quas supra posuit Varro super hoc monte: ut ex Cornelio Tacito accepimus primo urbs roma ædificata fuit. Et in eo reges primo: deinde consules: postea imperatores maiori ex parte sedem habuerunt. habuitq; etiam teste Liuiio libro ab urbe condita tertio: ædes Vani ducis Fudani: quæ Vani prata diruto ædificio publicatoq; sunt appellata. & in bello macedonico dixit idem Liuius. M. Iunius Brutus ædem magnæ matris deum in palatio dedicauit: & ludos ob eam dedicationem factos megalesia appellatos. Et in. viii. de secũdo bello punico: matrem inquit magnam deũ a græcia aduectam in ædem uictoriae quæ in palatio pertulere. fuit etiã in palatio teste Plinio li. naturalis histo. primo: phanum febrici dicatũ: & li. xii. dixit fuisse in palatio templũ quod fecerat Diuo Augusto coniunx Augusta. Quod deinde incendio cõsumptũ fuit: ut uidimus in dictione cinamomũ. Et ut refert Suetoni⁹. C. Calicula super templũ Diui Augusti ponte transmissio palatium capitoliũq; coniunxit. Cuius & reliquias quasdam adhuc cõspicere libet. In eodem teste Suetonio Cæsar Augustus templũ Apollinis in ea parte excitauit: quam fulmine ictam sedari adeo haruspices pñciarant: addidit porticum cũ bibliotheca latina græcaq; quo loco iam senior sæpe etiã senatum habuit: decimasq; iudicum recognouit. Vnde ait Iosephus i secundo de captiuitate iudaica: itaq; conuocato ab Augusto Cæsare opimatum romanorũ amicorũq; concilio in palatii Apollinis templum: quod priuatũ ipsi⁹ ædificium admirandis operib⁹ exornatũ erat. multitudo quidem iudæorum constitit cum legatis. fecit etiam Augustus teste præfato Suetonio quadam opera sub nomine alieno: nepotum & uxoris fororisque: ut porticum basilicamque Lucii: & Caii. Item porticum Liuiæ & octauia: theatrumque Marcelli. Sed et cæteros principes urbanos sæpe hortatus est: ut pro facultate quisque monumentis uel relictis: & excultis urbem adornarent. Multaque a multis tunc extructa sunt: sicut a Martio Philippo ædes Hercules & musarum: a. L. Cornificio ædes Diana: ab Asinio Pollione atrium libertatis: a Mimacio Planco ædes Saturni: a Cornelio Ballo theatrum: a Statilio Tauro amphitheatrum: a. M. uero Agrippa complura & egregia. Cælius uero mons Varrone teste a Cælio Iuueniõ duce nobili: qui cum sua manu dicitur Romulo uenisse auxilio contra Latinum regem nomen sumpsit. In quo ut puto: uel habitauit uel sepultus fuit. Et ut testatur Liuius libro primo: fuit urbi additus: quo tempore Tullius Hostilius albam euertit: & albanorum familias romam duxit.

Et quo frequentior habitaretur eam sedem regiae coepit: ibiq; habitauit. Et subdit: curiam fecit quae Hostilia usq; ad patrum nostrorum aetatem appellata est. Et infra dicit albanos eum incoluisse montes: Suetoni⁹ scribit Vespasianum imperatore in eo monte templum Diui Claudii aedificasse. Et Iulius capitolinus in gestis Tetrici tyrani: tetricorum inquit domus fuit in monte caelio contra lysium metelinum: & fuerunt Fauni Veneris & Cupidinis: aliorumq; deorum aedes: arae: & templa in caelio monte. & teste Sexto Ruffo in descriptionibus suis fuit macellum magnum antrum Cyclopi: lupanaria cohortes quinque uigilum: castra peregrina spoliarium & armamentarium. Nunc etiam medio in eius dorso binae aquaeductus formae sumptuosissimi superbissimiq; operis conspiciunt. Quarum una cubitales detinet litteras Antonii Caracallae: quae designant eam ab illo in capitolium esse deductam. Altera a Claudio in palatinum: ut tituli marmorea tabula incisi iuxta xenodochium lateranense demonstrant. In extremo eiusdem montis basilica iam est lateranensis: quae sic quoque cognominata est: quia in lateranensium nobilissimae gentis aedibus extructa fuit. Unde Hieronymus ad Macellam inquit: Quis credat mulierem nobilem & potentem in domibus lateranensium: quae neroniano truncata est gladio publice poenitentiam agisse. De quo sane laterano Cornelium Tacitum locutum existimo in uita Neronis cum ait: Proximam necem Plantii laterani consulis designati Nero adiungit adeo: prope: ut non amplecti liberos non illud breue morae arbitrium permetteret. Et Iulius capitolinus de M. Antonio Aurelio dicit: educatus est in eo loco: in quo natus in domo aut sui iuxta aedes lateranensium: non longe ab hac basilica. alia est sanctae crucis in Hierusalem: ab Helena Flauii Constantini matre constructa: eo sepe loco teste Petro bibliothecario: ubi templa erant Veneris & Cupidinis simul iuncta. Vide adhuc ibi propinquum amphitheatrum semidirutum: quod Statilii Tauri maiores nostri appellauerunt. Ex parte uero qua ad palatinum caelium uergit: aedes fuerunt paternae beati Gregorii: in quibus ille monasterium superstruxit. Exquilini autem montis eo quo omnium maximus est longam posuit Varro nominis expositionem. Et in multis partibus Varronis etiam aetate obscurati. Sed quae ad rem faciunt: haec pauca sunt. Secunda inquit regionis exquilinae: alii eas scripserunt ab excubiis regis dictas: alii ab eo quod excultae a rege Tullio essent. & infra exquilinae duo montes abiti Verum ut iam prospicere ualeamus: Celebrior pars illa fuit quae a foro Traiani & turribus quas comitum & militum appellant: incipiens per montem cui caballo nunc nomen est: ad thermas usque dioclitianas protenditur: & in portam definit quam supra exquilinam diximus: & quae iam sancti Laurentii nominatur. Altera uero pars collis uia iterfecatur: quae Patricii uicus dicitur. Et super hac parte ecclesia est celeberrima sanctae Mariae maioris: alii sancti Viti in macello: ad usque C. Marii trophaea: & ultra protenditur. Dirimiturque a caelio monte per uiam: quae porta neuia usque ad amphitheatrum: quod colosseum uocamus reducit. fuerunt igitur in exquilis aedificia quae plurima & admiranda: & primo a turri militiarum ascendentes cernuntur ruinae thermarum: quas & Constantini statuis illius fuisse coniectores: & usque in domum prosperi cardinalis de columna uiri in toto orbe clarissimi declinare conspiciamus. de quibus Apollodorus & Ammianus mentionem fecerunt. Cernuntur & illic ingentes feminudorum senum marmorea statuae: iuxta quem locum uicus est: qui corniciorum dicitur: ubi illorum aedes fuisse putamus: proximo ab inde ac pene contiguo loco conspiciuntur caballi marmorei ingentes: cum uiris seminudis: lora tenentibus: miro artificio compacti. Quorum unus opus Praxiteles latinis litteris inscribitur: alter Phidiae. Quos teste Sexto Ruffo Tiridates armeniorum rex romam portauit. Quem uenturum Nero ut laute acciperet theatrum Pompeii unius diei opera totum inaurasse: Cornelius Tacitus & Plinius retulerunt. Hic enim rex ut diuersi alii ex asia graecia aliisque locis multas tabulas & plura signa clarissimorum artificum romam detulerunt: ut nonnulli auctores & maxime Plinius attestantur. Iuxta hunc locum turrim illam fuisse nonnulli asserunt: ex qua Suetonius Neronem scribit urbis incendium spectasse & scanico habitu troiae incendium decantasse. Inde non longe aliae sunt Dioclitiani thermas: aedificium quippe pulcherrimum & admirandum. In eadem exquiliarum parte uico patricii thermas fuerunt nouatianae: ut ostendit Damasus in uita Pii romani pontificis: quem sanctae Praxedis rogatu ecclesiam sanctae Pudentianae sororis suae supra thermas nouatianas aedificasse scribit: similiter in gestis beati Laurentii legitur monasterium sub suo nomine in pane & perna in thermis olympiadis aedificatum fuisse. Fuerunt & in alio exquiliarum colle trophaea C. Marii de cimbris atque teutonibus: quae nunc ultra sanctum Vitum in macello cernuntur: & cimbricia uocantur. De quibus ac eorum deriuatione in dictione trophaeum uidebimus. cernuntur & diuersorum aedificiorum spectanda insignesque ruinae. Inter quas adhuc integros fornices conspiciamus: quos uulgo gallucii thermas appellant. Et ut quidam nimium curiosi diuinant: fuit ibi insignis illa basilica: quam Suetonius scribit C. Caesarem Caii & Lucio nepotibus extruxisse. Idque ex praefato Gallucii nomine interpretari uoluerunt. fuit & in eodem colle macellum: cuius uerbi hanc Varro expositionem affert. Omnia postquam contracta in unum locum quae ad uicium pertinebant: & aedificatus locus macellum appellatus: ut quidam scribunt: quod ibi fuerit hortus. alii quod ibi domus fuerit: cui cognomen fuit macellum: quae ibi publice sit diruta: & in qua aedificatum hoc quod uocetur macellum: nec unicum hoc in loco roma fuisse macellum puto: sed & palia diuersa urbis loca. Unde & Iuuenalis in satyra Atticus eximie inquit: Multos porro uides quos saepe elusus ad ipsum Creditor introitum solet spectare macelli. Et quibus

Et quibus in solo uiuendi causa palato est. Sed iuxta exquiliarum macellum ecclesia conspicitur sancti Viti quæ dicitur in macello: cui contiguus est triumphalis arcus: quem litteræ adhuc stantes indicant compositum honori Galieni imperatoris fuit. & teste Plinio libro. i. naturalis histo. i. exquiliæ aedes malæ fortunæ: & aedes erant nepotis Plinii: ut ex epistola de morte Martialis apparet. Quin & alia pene innumerabilia: quæ omnia puestigare longum esset & impossibile. Sed nunc de quirinali & uiminali psequimur: quos ob puitatē Varro colles & non montes appellat: dicens tertiæ regionis colles quos: ab deorum phanis appellati: e quibus nobiles duo colles: uiminalis a loue uimineo: cuius ibi aræ sunt. collis quinalis a Quirini phano. Sunt qui a quibus qui cum Tatio curibus uenerunt romam: quod ibi habuerint castra. hos duos colles scribit Linius in primo ab urbe: Seruium regem addidisse cum amplificandæ urbi animum adiacisset: deinceps auxisse exquiliæ: in quibus ipsum ut loco dignitas fieret habitasse: aggeris fossa & muro circumdidisse urbem. sane quod a porta flumentana usque ad collinam continet: ad quinalem pertinere dicitur: quod paruo quoque intervallo ob ædificiorum ruinas a uiminali discernit. Qui usque ad thermas dioclitianas pertendi dicit. Verum in colle uiminali: & si plura fuerint ædificia: nihil tamen aliud certum comperi: quæ tres in illo speciosissimas totius urbis domos fuisse. De quibus Plinius libro. xv. naturalis histo. scribit. ut. M. Crassi oratoris una. Aliam præstantiore Qu. Catulli illius qui cum. C. Mario cimbro fudit: Ac postea capitolii tegulas inaurauit: Ipsumque capitolium spoliis cimbricis adornauit. Tertiam ambarum pulcherrimam. C. Aquilii equitis romani: quæ clarissimam fecit iuris ciuilibus scientiam. Ipseque fuit quem. M. Cicero in officiis dicit legem de dolo malo tulisse: cuiusque ad legem aquiliam extantium adhuc legum titulus annotat. Fuerunt & in illo ut nonnulli putant salustiani horum: quorum reliquias obstupendas designant: a porta uiminali in collinam. & ad sanctam usque Sufanam extendi putant. In colle uero quirinali dixit Linius in bello macedonico ædem Fortunæ primogeniæ fuisse: quæ primo bello punico uotam Cneus Domitius prætor urbanus dedicauit. Fuerunt & nonnulla alia quæ paulo ante: cum de collina porta loqueremur nouinauimus. Et hæc de collibus urbis dicta sufficiant. Nunc ad campum martium transeuntes: quod sic quoque a Lio describitur in. ii. ab urbe: ager tarquiniorum: quod inter urbem & thyberim fuit consecratus Marti: marti deinde capus fuit. ea Lio uerba nonnulli acutius considerantes: quod quid prope capitolium & thyberim interfuit: campum martium fuisse dixerunt. Cum eo tempore urbs ad capitolium aut parum citra finiret. Idem Ouidius Iturnæ ædem describens ostendere uidet: quæ ea in parte fuisse dicit: quæ campus martius uirginæ ambigua aqua. ait enim: Te quoque lux eadem turni soror aede recepit Hic ubi uirginæ campus obitur aqua. Constat autem uirginæ aquæ per quirinalis collis cauernas campum olim martium: quæ nunc triuii regio dicitur illabi. Nam ea sola aqua iam urbem romam ex exteris ingreditur. Quam teste Suetonio. M. Agrippa prius induxit: deinde a Tiberio Claudio instaurata fuit: ut titulus in mare more excisus indicat: qui talis est: Tiberius Claudius Drusi filius Cæsar Augustus ductus aquæ uirginis destinatus pro Cæsarem fundamentis nouos refecit ac restituit. habuit olim campum martium ædificia plura & admiranda. Quos puulæ ruinæ adhuc restantes ad miraculum respiciunt. Nam in ea parte quæ depressior erat naumachia fuit a Cæsare constructa. Post quem Augustus sexto consulatu mausæolum inter uiam flamineam & thybridis ripas constructum fecit: opus sane in toto orbe admirandum. Ita ut Suetonius & alii nonnulli scriptores æternum: ut puto iudicantes describere neglexerint. Solus ex his quos legere ualuit Cassiodorus ultimus de rebus his scriptor: & quod illum integrum uiderat talia refert: Augustus mundi dominus ad potentiam suam opus extollens in campo martio mirandam erexit romanis fabricam: & moles extendens in ætas firmissimis struxit montibus: ubi magnarum rerum iudicia clauderent. Bisena quippe hostia ad duodecim signa apposuit. Et infra dixit duos in campo martio fuisse obeliscos: interpretationem ægyptiæ philosophiæ continentes. Plinius uero. xxvi. naturalis histo. libro: sic quoque scripsit: is obeliscus qui est in campo martio centum decem pedum est a Meroside inscriptus: cui Diuus Augustus mirabilem addidit usum ad Solis umbras deprehendendas: diurnæque ac nocturnæ horas. construxit & idem in campo martio iuxta thyberim porticum: quæ teste Lio capitolino in uita ultimi Gordiani mille pedum erat: & ex opposito aliam similiter mille pedum æqualiter distantes ad spatium pedum quingentorum frequentatum undique uiridanti lauro myrtoque & buxo & in medio stratum breuium columnis altrinsecus positum ad pedes mille: quod esset deambulatorium: ita ut in capite esset basilicum pedum quingentorum. Cogitauerat præterea eodem Lio teste cum Myrsitheo: ut post basilicam thermas æstiuas sui nominis faceret: ita & ut hyemales in principio porticus poneret suoque usui esset. Erat & similiter in campo martio locus alius quem ecuria: alii ecuria uocant: de quo. M. Varro sic scripsit: ecuria ab equorum cursu dicitur. Eo enim die ludis currunt in martio campo. hæc ille. Nam & locus istamque duæ restant noctes de mense secundo Marsque citos iunctis curribus urget equos: Ex uero positum permansit ecuria nomen: Quæ deus in campo præstitit ipse suo. Vnde & nunc quoque in campo martio: & adhuc ecclesia conspicitur quæ sanctæ Mariæ in ecuria uocatur. Erat & templum Isis: de quo uidimus in dictione Osiris. fuit etiam in campo martio: & adhuc conspicitur columna intrinsecus cochlea: & extrinsecus multiplicibus rerum gestarum

sculpturis elaborata: honoriq; Aurelii Antonini Pii: teste Sexto Ruffo dicata. Cuius imperatoris imago in illa talis conspicit: qualem in antiquis numismatib⁹ cernere consueuimus. Iuxta hanc columnam: ut multi uolunt comitia: centuriata romani populi fiebant: quando. s. tribus ad suffragia illic reddenda citabantur. Quod uerisimile esse uidetur: cum tumulus sit post eam uersus occidentalem plagā: qui corrupte hodie accaptorum dicit: ab antiquis citatorum mons uocabatur: hoc est eorū: qui postq; citati suffragia intra septa contulerant: ne laturis se denuo imiscerent ab aliis separabantur. & per pontem: qui ab septis usq; ad tumulum conducebat discedere consueuerant. De quo ponte Suetonius in uita Cæsaris: ubi de consiliis cōiuratorum in Cæsarem diserebat: inquit primum cunctati: utrum ne in campo martio per comitia trib⁹ ad suffragia uocantem p⁹tribus diuisis ponte deicerent. Nam teste eodem Suetonio imperatores non unq;: ut un⁹ de populo suffragia dabāt. Ait enim de Augusto in illius uita: quotiens magistratuū comitis iterfusseret tribus cum cādidatis suis circuibat: supplicabatq; more solenni. ferebat & ipse suffragium in tribub⁹: ut unus e populo. hæc ille. Comitii uocabulum: ut quidam ferunt: & loco & actui cōmune fuit: hoc est a cōmunitate ubiq; dictum est. Nonnulli uero alii comitium in singulari locum esse dixerunt p⁹pe senatum: quo ire equibus romanis: & populo romano licebat. Comitium uero in plurali actionem esse creandorum magistratum Vnde & iuxta palatium comitium fuisse: & Varro & Plutarchus ostendere uidentur. Ait enim sic Plutarch⁹ in uita Romuli. Quo ambo duces Romulus scilicet & Tatius ad percutiendum fœdus conuenerunt: hucusq; comitiuz uocant. Nam constat eodem Plutarcho teste eo in loco fuisse: ubi fabina patrum & uirosum animos conciliauere. Sed clarius id Varro demonstrat: ait enim ante curiam hostiliam rostra sub dextera hui⁹ comitio locus substructus. hæc illius uerba: ex quibus & his quæ supra narrauimus cōstat eum locum ad radices palatini fuisse: quod comitium in singulari uocabant. In quo forte priuatiora suffragia impendi consueuerant. Nam ait sic quoq; Gellius in. xv. noctium atticarū: in libro Lælii scelcis ad Quintum Mutium primo scriptum ē: Labonē scribere calata comitia esse: quæ p⁹ collegio pontificum habentur: aut regis: aut flaminum inaugurandoz cā. eorum autem alia esse curiata: alia centuriata: curiata p⁹ lectorem curiatum cæsari. i. cōuocari: centuriata p⁹ cornicinē. Et subdit in eodem Lælii scelcis libro. Hæc scripta sunt: is q; nō uersum populum: sed p⁹tem aliquam adesse iubet: nō comitia: sed cōciliuz edicere debet. Tribuni autē neq; aduocant patricios: neq; ad eos referre de ulla re possunt. Ita ne leges qdem pprie: sed plæbiscita appellantur: quæ tribunis plæbis ferentibus accepta sunt: quib⁹ rogationib⁹ ante patrici nō tenebātur: donec. Q. Hortensius dictator eam legem tulit: ut eo iure quod plæbs statuisset oēsq; quirites tenerent. Item in eodē libro hoc scriptū est. Cum ex generibus hoim suffragium ferat: curiata comitia esse: cum ex censu & ætate centuriata: cum ex regionibus & locis tributa. Centuriata autē comitia intra pomerium fieri nephas eē: qā exercitū extra urbem imperari oporteat: intra urbē imperari ius nō sit: p⁹pterea centuriata i campo martio haberi: exercitūq; imperari p⁹sidii cā solitum: quoniam populus cēt id suffragiis ferendis occupatus. hæc ille. Ex quibus id quoq; intelligi pōt: quod Linius in. ii. ab urbe dixit: patres in contione: quæ p⁹ annum durauit: effugere nō ualuerunt. Quin uolero ex plæbe tribunos reficeret. Cum rogationem tulerit ad populū ut plæbei magistratus tributis comitiis fierent. Nam nō solum trib⁹ quinque: ex his: quæ romæ essent: siue intra moenia: siue in suburbanis: & agro complexæ. sed par p⁹pe numerus ex Italia ad ferenda suffragia comitorum temporib⁹ confluebant. Vnde & Suetonius in Augusti uita: sic inquit. Urbe urbanisq; rebus administratis Italiam duodeuiginti coloniarum numero deductarū frequētauerunt: operibusq; ac uectigalib⁹ publicis plurisariam instruxit: etiā iure ac dignitate urbi quodāmodo p⁹te aliqua adæquauit: ex cogitato genere suffragiorū: quæ de magistratibus urbicis decuriones colonici in sua quisq; colonia ferent. Et sub die comitorū obsignata romā mitterent. Quæ oīa Asconius Pædian⁹ Ciceronis oratōes exponēs longo p⁹cessu explicauit. Et cū præter illas duodeuiginti colōias plurib⁹ aliis Italia: ciuitatib⁹ ferēdi suffragia ius fuisse ostēderit: infra subdit. Cn. Pōpei⁹ Strabo pater. Cn. Pōpei⁹ magni trāspadanæ colonias nō nouis colonis instituit s; ueterib⁹ incolis manentib⁹ ius dedit latii: ut possent habere ius qd ceteræ latinæ coloniae. i. ut petēdi magistratus iure ciuitatem romanam adipiscerent. Hæc illius uerba: quæ ad comitorum intelligentiam dicta sufficiant. Iam de rostris: quæ dixit Varro ante curiam hostiliam fuisse uidendū est: de quib⁹ Linius in. viii. ab urbe loquens ait. Naues antiatum partim in naualia subductæ: partim incensæ: rostrisq; earum suggestum in foro extructum adornari placuit. Erant ergo rostra in foro locus ad palatini radices. Vnde ad populū loqui plurimum consueuerant: & a rostris nauium sic quoq; cognominatus. Ideo ait Seruius sup. viii. aeneidos. Romanum forum est: ubi nunc rostra sunt. Præter hæc Varro locum alium esse dixit: etiam non longe a comitio qui græcostasis uocatus fuit: dicens ubi nationum subsisterent legati: qui ad senatū essent missi: hic græcostasis a parte: ut multa dictus est: hoc ut puto intelligens quia græci cum inter ceteros ad senatum missos ob philosophiam & oratoriam digniores esse uiderent a legatorum p⁹te hoc est ab ipsi græcis locus ubi omnes subsisterent legati græcostasis dictus est. Et subdit Varro de loco alio quod senaculum uocabat dicens: Senaculum supra græcostasim ubi ædes Concordiæ: & basilica opima senaculum uocatum: ubi senatus: aut ubi seniores consisterent. hæc ille. de quo Valerius Maxim⁹ in. ii. li. meminit cū dixit. Antea senat⁹ assiduam stationem eo loci peragebat: q; hodie senaculū appellatur. Et puto ædem Concordiæ non longe a

lacu curtio in eodem palatino fuisse: cum supra idem ipse Varro rettulerit Curtiuz ut rapidiore cursu i hiaz
tum se precipitaret a concordia mouisse: hoc est a loco ubi postea Concordiæ templum fuit. Nāq; aliā Cō
cordiæ ædem fuisse puto: quam Ouidius in primo fastorum libro: a Liuia Germanici matre ædificatam ret
tulit cum ait ad Germanicum:

Hanc tua constituit genitrix: & rebus & ara

Templaq; fecisti quæ colis ipsa dea. Quam a Tiberio imperatore dicatam Suetonius scripsit. Qui lōge post
Ciceronem: ad quē Varro de lingua latina scripsit. Fuit & similiter in radicibus palatini tēplum Ioui statori
a Romulo uotum bello fabinorū: eo. l. in loco ubi romani precibus Romuli: ac pudore commoti pugnādi
contra fabinos animos & audaciam recuperarūt: atq; eo in loco primum steterunt. Fecerat & similiter non
longe a tarpeia tēplum Romulus Ioui feretrio: ubi quercus erat pastoribus sacra: quem teste Plutarcho i ui
ta Romuli sic appellauit ob illata uulnera in Acronē regem ceninēsum: quem singulari certamine itereme
rat. Nam ut ait Plutarchus latini uulnus inferre ferire dicūt. Cuius exuuias manib⁹ ppriis ipse Romulus de
portauit: & ad sacram pastoribus quercū deposuit. Vbi ab eo cōstructo templo romani duces: ut idem Plu
tarchus pergit nō nisi de singulari prælio cæsis hostiū ducibus ferebāt spolia: quæ uocabant opima: uel ab
ope: ut dixit Varro: uel ab opere ut existimat Plutarchus: cuz sit opus egregiū: ac clarissimū ducē belli parē
sibi ductorem superare. Vnde Virgilius in. x. Aut spoliis ego iam raptis laudabor opimis. Quod qbus ro
manis ducib⁹ cōtingerit: uidimus in dictione Acron. Fuerunt & alia romæ loca ab nostris auctoribus nominā
ter expressa: ut carinæ subura: tabernola: uia sacra: de qbus aliquid loqui Varrone duce uisum est. hic libro
iiii. de lingua latina inuere uideēt planum illud quod inter Marii trophæa & lateranēse palatium interiacet
tabernolam regionē cognominatā fuisse. A qua uult Varro carinas incipere: & in uiam sacram desinere: ita
ut ea loca ubi nunc est ecclesia sancti Petri ad uincula: & ualidissima ruina: quæ contra amphitheatrum co
lossæi adhuc cernunt sub carinis teneantur: quæ etiam sic quoq; ab inhabitantibus: & tabellionibus nomi
nantur. Quin & ibidem ex qbusdam inscriptionibus ueterem curiam fuisse cōiectamur. In qua augures se
dem habentes in augurari consueuerant. De qua Varro curiæ inquit duorum generum ubi curarent sacer
dotes res diuinas: ut curiæ ueteres: & ubi senatus humanas: ut curia hostilia: & alia in loco idem Varro cu
rare a cura dictum: & cura quod cor urat: curia ubi senatus rempublicam curat. Et illa ubi cura sacrorū pu
blica. at uia sacra a curia ueteri incipiens: fecit amphitheatrum colossæi ad septētrionem plagam uergens:
subtus Titi & Vespasiani arcus: usq; ad p̄ximam capitolii arcem perducebat. Et inde dictam dixit Varro: q̄
p̄ eam ab arce idest a capitolio ad augures sacra quot mensibus ferebantur. Et subdit sacre uia p̄tem solam
tunc fuisse uulgo notam: quæ est a foro eunti primo cliuo. Vnde ait Liuius in. ii. ab urbe: uicus romæ erat q
uia sacra dicebatur. Et Horatius in. i. sermonum: Ibam forte uia sacra sicut meus ē mos. Quare & recte Pe
trus bibliothecarius scripsisse uideēt: Foelicem summum pontificem eo nomine tertiu fecisse ecclesiam san
ctorum Cosmæ & Damiani uia sacra in tēplo Romuli in hac q̄a iuxta forū romanuz erant: fructus & poma
uendicabant: dicente Ouidio in primo de arte amandi:

Rure suburbano poteris tibi dicere missa

Illam uel in sacra sint licet empta uia. In huius summo teste Liuius posita fuit equestris statua i honorē Chlo
e. Virgo. l. insidens equo. Subura uero inde dictam Varro affirmat: quod sub muro terræ carinæ fue
rit. Et subdit subura Iunius scribit ab eo quod fuerit sub antiqua urbe. Cui testimoniū pōt esse quod subest
loco q̄ terreus murus uocatur. Quare ait Iuuen. in. v. fatyra de tyberino quodam ignobili pisce: Et solitus
mediæ cryptam penetrare suburæ.

Nam tota adiacens regiuncula ab ea crypa quæ usq; in tyberim protendebatur: subura cognominata fuit.
Vnde & Petrus bibliothecarius dixit beatum Gregorium consecrasse gothorum ecclesiam: quæ ē i subura
sub nomine uirginis Agathæ. Et ut scribit Suetonius in uita Cæsaris: habitauit primo Iulius Cæsar in subu
ra modicis ædibus. Post autem pontificatum maximum: in sacra uia domo publica. Et Plinius li. xix. Cæsar
inquit dictator totum forum romanum: uiamq; sacram ab domo sua in cliuum usq; capitolinum in munere
gladiatorio linteis contexuit. Fuitq; ea domus quam Octauian⁹ Augustus teste Suetonio sumptuose nimis
a Liuia ornatam ad solū usq; dirui fecit. In cuiusq; arca porticus Liuia cognominata: postea structa fuit. De
quo Ouidius libro fastorum. vi.

Disce tamen ueniens ætas ubi liuia nunc est.

Porticus immensæ testæ fuisse domus. Ad quam deinde porticum teste Plinio Vespasianus pacem suā ædi
ficauit. Erat & non longe a subura: & carinis pagus dictus succufanus. Cuius tertiam litteram non cum. b.
sed cum. c. scribendam dixit Varro: quia eo dictus est: quod succurrit carinis. Erat & insuper romæ sub capi
tolio ad eam p̄tem: quæ in Lucii Septimi Seueri arcum triumphalem conuersa est: nō longe a foro bouario
uicus: qui iugalis a iugis boum: quæ inibi fieri consueuerāt cognominatus est. De quo Liuius in libro mace
donico inquit: Saxum ingens ex capitolio in uicum iugarium procidit: & multos oppressit. Legimus & in
Liuiio libro. iiii. ab urbe: de æquimelio: quod cum. æ. diphthongo in prima scribitur: quid romæ fuerit.
Nam cum factam eadem Spurii Melii ex equestri ordine ob regnum concupitum scripsisset: addidit nec

fatis est eius sanguine expetitur: nisi testa parietesq; intra quæ tantum amentia conceptum esset dissiparetur: bonaq; contracta precis regni mercandi publicarentur. Iussere itaq; quaestores uendere ea bona: atque in publicum redigere. Domum deinde: ut memoria area esset oppressæ nephariae spei dirui ex templo duxerunt. Id æquimelium appellatum est. Itaq; ait Varro in.iiii. de lingua latina: Aequimelium quod æquata Melii domus publicum quod regnum occupare uoluit. Et subdit is locus ad busta gallica quod roma recuperata gallog; ossasqui possiderant urbem ibi coaceruata ac confecta sunt. Sed iam de ueliis quæ in plurali & singulari efferuntur uidentur. de quo Liuius in.ii. ab urbe: cum de Valerio Publicola primo cum Bruto consule loqueretur. Quod ædificabat in summa uelia alto & munito loco domum: ut arce; inexpugnabilem: quam ob suspicionem regni demolitus in infimo cliuo reædificauit. De qua Varro cum palatium a balatu ouium descripsisset: Inquit huic germahum & uelias coniunxerunt. Et infra subdit Velia unde ceteri plures accipi causas: in quibus cum ibi pastores palatini ex ouibus ante tonsuram inuentam uellere lanam sint soliti: quasi dicat a uellendo ueliam collem quædam dictum: qui cum germahio alio colle palatio per aggeres coniunctus fuit. De insula uero quæ in medio thybridis inter urbem & ianiculum adhuc conspicitur scribit Liuius in.ii. ab urbe: postq; consecratus Marti Tarquiniolorum campus fuit: forte ibi tunc seges farris dicitur fuisse matura: messis: quem campi fructum quia religiosum erat consumere defectam cum stramento segetem magna uis hominum simul immissa coribus fudere in thyberim tenui fluentem: a qua ut mediis caloribus solet: ita in uadis hæsitantis frumenti aceros sedisse illitos limo. Inde insula paulatim & aliis quæ fert temere flumen eodem uectis factam. Postea credo additas moles manuq; adiutum: ut tam eminens ara firmaq; templis quoq; ac portibus sustineret. hæc ille. Ea autem in insula duo fuerunt templa Iouis & Aesculapii nepotis ex Phœbo. De quibus Ouidius li. fastorum primo inquit:

Quod tamen ex illis licuit mihi dicere falsis

Sacrare patres hoc duo templa die:

Accipit phœbo nymphaq; coronide natum

Insula diuidua quam premit amnis aqua.

Iuppiter in parte est: cepit locus unus utruq;

Iunctaq; sunt magno templa nepotis auro.

Insuper & de arario romano uidentur. De quo Macrobius in saturnalibus libro primo scribit: Romani ædem Saturni ararium esse uoluerunt: quod tempore quo Italiam incoluit: fertur in eius finibus nullum furtum esse commissum. Aut quia sub eo nihil erat cuiusq; priuatum. Nec signare solum: aut partiri limite campum Fas erat in medium quærebant: ut ait Virgilius. similiter & Festus ararium inquit populus romanus in ædem Saturni habuit. Ideo inquit præfatus Macrobius apud eum locabat populi pecunia communis sub quo fuissent cunctis uniuersa communia. In eo etiam teste Seruio super.ii. georgicorum reponebatur acta: quæ susceptis liberis faciebant parentes. Iuuenalis in satyra Neuolet:

Nullum ergo meritum est ingrate ac perfide nullum:

Quod tibi filiulus uel filia nascitur ex me

Tollis enim: & liberis actorum spargere gaudes

Argumenta uiri. Varro libro.iiii. de lingua latina: uestigium inquit etiam nunc manet in æde Saturni. Quod etiam nunc propter pensuram trutinam habet positam: ararium ab eo appellatum. Et fuisse uideat in faucibus capitolii. Nam ut ait Seruius super.ii. æneidos: ubi dixit Virgilius: Sanguine placatis uetos: & uirgine caesa. Orestis ossa ab aritia romam translata sunt: & condita ante templum Saturni: quod est ante cliu; capitolii iuxta Concordiæ templum. Vnde Macrobius: habet inquit Saturnus aram: & ante senaculum illic graeco ritu capite aperto res diuinae fit: quia primum a pelagis: postea ab Hercule ita eam a principio factitatas putant. Fuit & romæ locus qui pro castris habebatur: quem primus omnium principum Octavianus Augustus instituit: non alia ut putat ratione: quæ ne milites uagis: & per urbem dispersi rapinis tumultu contentionibus ciuitatem redderent inquietam. Nam post uictoriam partam de M. Antonio de Cleopatra iperio quiete positus inter multa: quæ prudentissime egit binam instituit Classes. Vnam apud misenum lucaniæ portu: quæ Italiæ insulas oramq; galliarum maritimam hispanias aphyricamq; mauritaniasq; & septem trionalis oceani plagam tutaretur. Alteram apud rauēnam in loco nunc candiano. In quo postea classense oppidum fuit. Cuius classis partes tutarentur sinus maris adriatici: illyrici: dalmatiæ: epiro: græciæ: thraciæ: ponti: mæotidis & asiæ in nostrum mare uergentis: atq; oræ ægypti necessitatibus subuenirent. Quorum multitudo cum non nunq; romæ uocaret: In ianiculo castra rauēnatis Augustus ipse statuit: ex quo regio transthyberina ab inde quandoq; urbs rauēnatis dicta fuit. At misenatis peregrinorumq; militum in calio monte castra locauit. Post Augustum Tiberius perniciosissimam libertati romanæ atq; etiam imperio rem exorsus est. Nam teste Suetonio castra romæ constituit: quibus prætorianæ cohortes uagæ ante id tempus & per hospitia dispersæ continerentur. Cuius tyrānidis fomes locum habuisse in suburbis uia appiæ: ubi nunc ecclesia est sancti Sebastiani nonnulli coniectantur. Et prima horum tyrānis in assumptione Claudii ad iperium apparuit ut præ cæteris historicis Iosephus approbatissimus auctor in libro de captiuitate iudæica late descripsit. Et

post illum breuiter Suetonius tetigit in ipsius Claudii uita. Idemq; in morte Galbae: & nouo Othonis imperio contigisse: & acre praelium in circo maxio capitolioq; & palatio cum militibus praetorianis fuisse ostendit. Et tandem intantum processit praetorianorum militum auctoritas siue temeritas: ut quem uellent imperatorem facerent: & factum imperio deturbarent. Vnde Helius Lampridius in uita Heliogabali arbitriuz uita ac necis in praetorianis fuisse ostendit: ait enim in castris milites precanti praefecto dixerunt se perfuros esse Heliogabalo: si & impuros homines & aurigas ab se dimoueret: atq; ad bonam frugem rediret. Scribit & Iulius capitolinus aedem fuisse in praetorianis castris: in qua senatus aliquando uocari consueuit: praesertim cum de abrogando alicui imperio agendum esset. Naq; eo in loco Maximinus patri & filio abrogato imperio Gordiani duo pater item & filius declarati sunt Augusti. & in uita Pupieni & Balbini imperatorum quantum castra praetoriana urbi offuerint idem Capitolinus ostendit dicens: Maximino quidem ad bellum profecto: romana praetoriana remiserunt. Inter quos & populum tanta seditio fuit: ut ad bellum ueniretur intestinum: romana pars maxima incenderetur: templa foederentur: omnes plateae cruore polluerentur. Et infra subdit interea romana iterum seditiones inter populum & milites ortae: ut nec cum edicta proponeret Balbinus audiret. Veterani se in castra praetoria contulerunt cum ipsi praetorianis: quos cepit populus obsidere. Nec unquam ad amicitiam essent reducti: nisi fistulas aquarias populus incidisset. Idem Iulius eorundem imperatorum uita exitum narras: haec in uerba persequitur. Illis contendentibus milites superarunt: atq; eos nudatos ambos uestibus regalibus de palatio cum iniuriis perduxerunt: & per mediam ciuitatem ad castra raptare uoluerunt magna ex parte laniatos. Sed ubi compertum est germanos ad defensionem illorum superuenire ambos occiderunt: in itinere medio reliquerunt. Inter haec Gordianus Caesar sublatus a militibus imperator est appellatus Augustus. Et idem Capitolinus senatusconsultum inquit de imperio Valeriani principis optimi in praetorianis castris factum fuit. Et multa quae de his diuersis in locis leguntur. Quibus ostenditur praetoriana castra grandem pestem libertati romanae: atq; imperio intulisse. Pontes etiam romanae super thiberim fuisse legimus & uidemus. Quorum nomina cum suis causis adhuc satis comperta non habemus. Scribit tamen Lilius in primo ab urbe ponte subliciuum ab Anco Martio constructum fuisse. Qui teste Pli. lignis praefectus: & sine ferreo clauo praefectus: ita dispositus contignatione: ut eximerentur trabes sine fulturis: ac reponerentur. Quod quidem sic facere religiosum erat. Postquam Horatio Coclite defendente aegre reuulsus est. Sed teste capitolino illum Antonius Pius imperator marmoreum fecit. Hunc eundem ipsius esse nonnulli putant: qui ad radices auentini demolitus aspicitur. Alii quibus adhuc eum illum esse uolunt: qui nunc sanctae Mariae Pons uocatur. Isque ad transitum eius temporis urbis commodior esse uidetur. Sicq; uel huius uel alterius nomen ignoratur. Nonnulli uero putant eum: qui est ad radices auentini: aemilium dictum fuisse. Alii illum qui iam dicitur pons mollis in uia tyburtina aemilium olim uocatum asserunt. his alius superinductus est pons: qui Iouis insulam urbi coniungit. Quem Q. Lepidum & M. Curium aediles struxisse titulus in marmore excisus ostendit. Cum uero qui ad ianiculum insulam applicat: Valentinianum superiorem & ualidem struxisse similis titulus indicat. Alius fuit qui ad ianiculum etiam & portam aureliam maxime deferebat: qui aurelii similiter uocabatur. Cui iam demolito rupto nomen est. Alius fuit pons triumphalis portae coniunctus: qui & ipse nomen a triumphis: qui per illum agebantur accipit. Proximus pons est huic Hadriani: castello seu matrae coniunctus: qui & sancti Angeli uocatur. Est etiam supra flumentanam portam in uia flaminea extra urbem pons alius: qui miluius nescio a quo denominatur. Arcus triumphales fuisse Romanae quae plurimos & legimus & conspiciuntur sed quosdam dirutos: quosdam ruinis coopertos: quosdam etiam nouis aedificiis ab aspectu hominum semotus. Integrum pene illum conspiciunt: qui Flauii Constantini fuit iuxta amphitheatrum colosseum. Cui talis inscriptus est titulus. Imp. Caesari Flauio Constantino Maximo publici filio Augusto senatus populisque romanis. Quod instinctu diuinitatis mentis magnitudine cum exercitu suo: tam de tyranno quam de omni factione uno tempore iustus rempublicam ultus est armis. arcum triumphis insignem dicauit. Alium similiter pene integrum Lucii Septimi iuxta sanctum Hadrianum sub capitolio cernimus: in quo talis stat titulus. Imp. Caes. L. Septimo. M. F. Seuero Pio patris patriae parthico arabico & parthico adiabenco Pot. max. trib. potestatis. xi. Imp. xi. Cos. iii. procos. Et Imp. Caes. M. Aurelio. L. F. Antonino Aug. Pio felicis tri. pot. vi. pcos. P. P. optimis fortissimisque principibus ob rempublicam restitutam imperiumque romano propagatum insignibus uirtutibus eorum domi forisque. S. P. Q. R. Videmus & alium semidirutum iuxta palatium & templum Pacis in uia sacra: in quo haec quoque inscripta sunt uerba. S. P. Q. R. Diuo Tito Diui Vespasiani. F. Vespasiano Aug. Et licet etiam in hoc arcu ex uno quidem latere: ipsum Titum triumphantem in curru a quattuor equis ducto conspiciere: ex altero uero latere uasa templi: & candelabrum illud ditissimum septem ramorum: tanquam ante currum Titum portarentur insculpta. De quibus Iosephus libro septimo de bello iudaico describens Titum triumphum sic ait. Spolia uero alia quidem passim sequebantur. Eminebant autem ante duces ea quae apud hierosolimam in templo reperta sunt. Mensa aurea ponderis talenti magni: & candelabrum similiter quidem auro factum: sed opere commutato ab usu nostrae consuetudinis. Nam media quidem columna basi habebat: tenues autem ab eo cannulae producebantur formatae ad similitudinem fuscinae: & in summo quaeque in lychnis speciem fabricatae erant numero septem septimi diei: qui apud

iudæos est indicantes honorem, uel ut idem auctor alibi dixit stellas errantes significabant. Et subdit post hæc autem portabatur lex iudæorum nouissima spoliatorum. Et postq̄ totum triumphum descripsit infra subdit: Vespasianus pacis templum ædificare decreuit. Itaq̄ mira celeritate: & quæ hominum cogitationes superaret effectum est. magna enim diuitiarum largitate usus: insuper perfectis id picturæ: ac figmentorum operibus exornauit. Omnia nãq̄ in illud phanum colecta sunt ac deposita: quorum uisendorum studio p̄ totum orbem: qui ante nos fuerunt homines uagabantur: quomodo aliud apud aliud sitū esse uidere cupientes. Hic autem reposuit etiam quæ iudæorum fuerunt instrumenta his sese magnifice ferens. Legem uero eorum & penetralium uela purpurea in palatio condita seruari præcepit. Hieronymus similiter super Ioh̄elem: Vespasianus inquit & Titus romæ templo Pacis ædificato: uasa templi hierosolymitani: & uniuersa donaria in delubro illius consecrarūt. quod ut subdit græca & romana narrat historia. Est & alius arcus iuxta ecclesiam sancti Georgii. In quo talis est inscriptio. Imperatori. Cæsari. L. Septimo Seuero Pio p̄tinaci. Augu. Arabie. Adiabenie. Parth. M. fortissimo scilicet. pont. maximo. trib. potest. xii. Imp. xi. Consl. iii. patri patriæ. Et Imp. Cæs. M. Aurelio Antonino Pio scilicet. Augu. tribu. potest. vii. Cos. iii. P. P. procos fortissimo scilicet. principi & Iulie Augu. matri Augu. ii. Et castorum & senatus & patriæ. Et Imp. Cæs. M. Aurelii Antonini Pii scilicet. Augu. parthici maximi britannici maximi argentarii: & negotiantes boarii huius loci deuoti numini eorum. Cernimus & arcum alium in macello: quæ supra Galieni imperatoris fuisse diximus. Quin & alios q̄ plures: quorū inscriptiones & tituli sunt demoliti. Quidam tamen diuinare uolūt arcum illum: qui in uia flaminea iuxta ecclesiam beati Siluestri: & Laurentii in lucina conspicitur. Domitianus principis fuisse: a quo licet tituli & marmoræ cruce ablatae fuerunt. In una tamen quæ restat Domitianū eum sculptum esse uolunt: qualis a Suetonio describitur. Sed tunc sedentem dormientemq̄: & Mineruam: quam superstitiose colebat somniantem excedere sacrario: negantemq̄ se ultra eum tueri posse: quod exarmata esset a Ioue. Fecit etiam Claudius teste Suetonio Tiberio marmoreum arcum iuxta Pompei theatrum decretum quidem olim a senatu tamen omissum peragit. Fuerunt & romæ templa phanaq̄: admiranda: & sacella pene innumera: ut templum Iouis capitolini cum his quæ supra retulimus. Templum Isis in campo martio: ut uidimus in dictione Osiris. Cuius reliquias quasdam porticus & marmoreas columnas inter Antonini columnam: & pantheon conspici quidam uolunt: quæ phani ipsius magnitudinem & pulchritudinem aliquantulum argumentari uidentur. Nec inde longe ex antiquis ædificiis templum p̄ magna parte integrum conspicitur: quod pantheon cum. th. aspirato ab historicis cognominatur. Quod mea quoq̄: interpretatione summum deorum indicat. Nam ~~tem~~ denotat omne quod sane in similibus saepe comperi ad summum spectat: & ~~deorum~~ deorum. Vnde ait Plinius libro. xxxvi. naturalis historia: pantheon Ioui ultori ab Agrippa factum fuit. Dion uero historicus græcus pantheon dictum ait siue q̄ in Martis Venerisq̄: imaginibus sub ipso templo constitutis omnium deorum imagines effictæ erant: siue ut potius arbitrari uidetur: q̄ templum ipsum rotundum sit: caloq̄: persimile: & sic quoq̄: omnium deorum habitatio censeatur. Sed quod ab Agrippa factum fuerit: ostendit etiam idem Plinius in. xxxiii. eiusdem operis cum ait: Syracusana sunt in pantheo capita columnarum posita ad id idem titulus in frontispicio templi sic indicat. M. Agrippa L. F. consul tertium fecit. Deinde ab Hadriano instauratum fuisse Spartianus i cuius uita attestatur. Quin & post hanc instauracionem aliam a. L. Septimo & M. Aurelio Antonino minoris ostendit Macrobius in saturnalibus dum magnitudinem eius unionis describit: quem in auribus Cleopatra gestabat. Cuius magnam partem per acetum consumpserat in conuiuio: quo. M. Antonius sumptibus superare contendebat. Sed q̄ superfuit uicta regina: & capta ægypto romam delatus dissectusq̄: est. Et facta ex una margarita duæ ipsæ: & simulachro Veneris: ut monstruosæ magnitudinis conspiciuntur in templo: quod pantheon dicitur. Fuit et templum Pacis Vespasiani opus: de quo paulo ante uidimus. Nec i tota urbe alterius ædificii ruinae spectabiliores admirabilioresq̄: cernuntur. Præter hæc & aquæ ductus multiplices & admirandi romæ fuerunt qui aquas in urbem teste Frontino: qui de his proprium librum ad Neruam imperatorem scripsit: uarie cōducebant: quas omnes Sextus Rufus: qui post illum fuit in descriptionibus suis: undeuiginti connumerat uidelicet: traianam: anniam: atticam: martiam: claudia: caruleam: iuliam: augusteam: appiam: algentianam: cyminiam: labatinam: aureliam: damnatam: uirginiam: tepulam: seuerianam: antonianam: alexandrinam: quæ uel a conditoribus: ut traiana: annia: martia: & plures alia: uel a locis unde ducuntur: ut cyminia: uirginat: carulea: & alia nonnulla nomen asumpserunt. Virgilius in septimo: Et cymini cum monte lacum. De martia sic inquit Plinius libro. xxxvi. naturalis historia: dicantur nunc uera æstimatione inuisa: alibi miracula. Q. Martius iussus a senatu aquarum anienis ductus reficere nouam a nomine suo appellatam. Cuniculis per montes actis intra præturæ suæ tempus adduxit. Agrippa in ædilitate sua adiecta uirginat aqua cæterisque corruatis: atq̄ emendatis lacus septingentos fecit. hæc ille. ob quæ puto subiratum respondisse Augustum romanæ plæbi uinum petenti. Cum apud Suetonium ait: tot aquas introduxit Agrippa gener meus & uinum quaritis. Sed non longe post prosequitur Plinius uicit antecedentes aquarum ductus nouissimum impendium operis incohata. C. Cæsare: & peracta a Claudio. Quippe lapideam excelatatem omnes urbes &

fontes æquantem: ut lacra impleret curtos atq; cæruleos fontes addiduos. Erogata in id opus talentum
quingenta sexaginta milia. Et profecit idem Plinius. Si quis aquarum abundantiam in publico bal
neis: piscinis: euripis: domibus: hortis: suburbanis uillis: spacijs uenientium: extructos arcus montes pfo
sos: conualles æquatis: fatebitur nihil magis mirandum fuisse in toto orbe terrarum. hæc ille. quæ si quis la
tius noscere cupit legat Frontinum de aquæductib⁹ ad imperatorem Neruam. Cuius tempore ob aquarum
copiam urbem dicit a ueteri infamia purgatam: quæ tribus mensibus anni dicebatur pestilens. Fuerunt &
romæ thermæ theatraq; & amphitheatra. de quibus in propriis dictionibus uidimus: uidebimusq;. Sed quæ
nonnullis dubium est ubi nam fuerit domus Neronis: quæ aurea dicta fuit: de illa quæ nostri auctores scri
psere referendum explanandumq; duximus. De qua primum Suetonius in illius uita scripsit domum dicēs
a palatio exquilias usq; fecit. Quæ primo transitoriam: mox incendio absumptam restitutamq; auream no
minauit. De cuius spatio atq; cultu suffecerit hæc retulisse. Vestibulum eius fuit in quo colossus centumui
ginti pedum staret. Ipsius effigies tanta laxitas: ut porticus triplices militares haberet. Item stagnum maris
inlar circumseptum ædificiis ad urbium speciem rura insuper aruis atq; uinetis: & pascuis siluisq; uaria cū
multitudine omnis generis pecudum atque ferarum. In cæteris partibus cuncta auro lita distincta gemmis
unionumq; conchis erant: cœnationes laqueatæ tabulis eburneis uersatilibus: ut flores fistulis & unguenta
desuper spargerentur: præcipua cœnationum rotunda: quæ perpetuo diebus ac noctibus uice mundi circū
agerentur. Balneæ marinis albulis fluentes aquis eandem domum cum absolutam dedicaret hæcenus com
probauit: ut se diceret quasi hominem tandem habitare cœpisse. hæc Suetonius. De eadem Cornelius Ta
citus ubi incendium romæ descripsit: sic inquit. Eo tempore Nero Antii agens nō ante in urbem regressus
est: q̄ domui qua palatium & Mecennatis hortos continuauerat ignis appropinquaret. Neque tamen sissi
potuit quin & palatium & domus & cuncta circum haurirentur & infra subdit. Cæterum Nero nixus ē pa
triaruin extruere domum. In qua haud proinde gemmæ & aurum miraculo essent solita pridem & luxu
uulgata: q̄ arua & stagna & in modum solitudinum hinc siluæ & aperta spatia & prospectus. Itaque teste
Plinio in trigefimo tertio naturalis historia: apparatus fuit aureæ domus ambientis urbem. Et in. xxxiiii. de
eadem inquit. In aureæ domus Neronis solariis aues ex argento mirabili opere sculptæ fuerunt. Et libro
trigefimo sexto dixit. Eam in domum Neronem inclusisse ædem fortunæ: quæ ex lapide pheginide translu
cens ædificata foribus clausis claritatem diei intus haberet. Verum hæc domus a sequentibus deinde prin
cipibus diruta fuit: & uaria desuper ædificia constructa. Inter quæ amphitheatrū id fuisse accepim⁹: quo d
colosseum a Neronis colosso uocamus: dicente Martiale: Hic ubi conspicui uenerabilis amphitheatri Eri
gitur moles stagna neronis erant. In eadem domo superædificatæ fuerunt & thermæ: dicente eodem Mar
tiale: Hic ubi miramur uelocia munera thermas: & reliqua: quæ uidimus in dictione amphitheatrum: & di
ctio colossus. Nam quia colossus ille Neronis relictus fuit: qui stabat in porticu domus aureæ: & iuxta
illum amphitheatrum constructum fuit dicta est moles tota colosseum. Ex quo sane Neronis colosso: ut
scribit Helius Lampridius in uita Commodi Antonini Neronis caput Commodus abstulit: & suum super
imposuit: ac titulum more solito subscripsit: & certe apud lateranensem ecclesiam nō longe ab amphithea
tro caput grande æneum etiam nunc aspiciamus: quod Commodi fuisse ex numismatum imagine depræ
hendimus: ob quod nonnulli id eē putant: qd̄ ipse spurcissim⁹ Commodus capiti flagitiosissimi Neronis sub
rogauit. Conspicitur & hoc tempore moles: non longe ab arcu Constantini: & amphitheatro colosso:
hoc est ante beati Gregorii monasterium: quam a nonnullis septizonium: ab alijs septodium uocari legim⁹
Nam cum magna ex parte demolita sit: tres adhuc i illa columnarum ordines inuicem superimpositos hoc
tempore uidemus. Hanc quoque molem Seueri Aphri imperatoris ex Helio Spartiano fuisse depræhen
dimus. Ait enim de illo loquens opera eius publica romæ præcipua extant. Septizonium & thermæ se
uerianæ. Et paulo infra subdit: cum septizonium faceret nihil aliud cogitauit: q̄ ut ex aphrica uenientes
suum opus cernerent: & medium simulachrum eius locatum additum palatinis ædibus. Is regium arcum
ab ea parte facere uoluisse perhibetur: quod etiam post Alexander cum uellet facere ab aruspibus dicitur
esse prohibitus: cum hoc sciscitans non litasset. Iulius uero Capitolinus in Antonini Getæ uita: qui ei⁹ Se
ueri filius fuit non septizonium: sed septodium dixit. Nam de Antonino locutus inquit. Illatus est maiō
rum sepulchro: hoc est Seueri: quod est in uia appia euntibus ad partem dexteram specie septodii structum
quod ille sibi uiuens ornauerat. hæc ille. Quæ sane uocabula diriuationem græcam detinēt. Ita ut uel septē
zonarum ædificium fuisse dicatur: uel septem uiarum: hoc est per illas zonas incendiū: ut iam cōspici libet.

Abacus euz. e. exili scribitur: fuit teste Herodo. li. histo. ii. aethiopum rex: qui Any-
sim aegypti regem fugauit: & illius regnū quinquaginta annis obtinuit.

Sabyllus euz. y. græco & duplicato. l. scribitur: fuit teste Herodo. li. histo. vi. Gelæ
urbis siciliæ tyrānus postq̄. s. interfecit Cleandrum panternei: qui tyrānidem pri-
us septem annis occupauerat.

Sabini cū. i. latino scribitur: fuerūt teste Plinio in. iii. naturalis histo. populi in Italia
a religiōe & cultu deoge: q̄si seuini cognominati. Nā σεβουαί græce dicitur latine
colo: uel ueneror. hi teste Plutarcho in uita Romuli ciuitates sine mœnib⁹ incole-
bant: ut priscam illā lacedæmonioꝝ cōsuetudinē referrēt. Vnde in ea quæ roma-
næ urbi p̄pinqua sunt colonias: deinde deduxerunt tanq̄ nullū alium aduersum

populū ob animi magnitudinē p̄tulerent. Ideoq̄ cū diceret Virgi. in. ix. Tacioq̄ seni curribusue feueris,
inq̄t Serui⁹ iō dixit Seueris quod cū filias p̄diderint ceninēses: antēnates: crustumeri: & sabini cæteris primū
gescētib⁹: soli sabini bella sumpserunt. Hi aduersum novos maritos licenter plurimū scōmatib⁹ iocabantur.
Quod Lucanus i. ii. tetigit cū ait: Nec soliti lufere sales nec more sabino. Excipit tristis cōiuitia festa marit⁹.
Et a sabino sabellus deducit. ut Virgi. in. ii. georgi. de Italia loquens ait: Hæc gen⁹ acre uirū marfos pubēq̄
sabellam Extulit. & in. ii. georgi. Dentēq̄ sabellus exacuit sus. Item Iuue. Mensamq̄ sabellam.

Sadyattes cū. y. græco & duplicato. t. scribitur: fuit Ardyos filii Gygis filius: qui teste Herodoto li. histo. i. post
patrem regnauit in lydia. Cuius regno eius filius Alyattes successit.

Sagarus cū unico. r. scribitur: ē teste Herodoto li. histo. iii. fluius phrygiæ. Liui⁹ uero in. vii. de bello macedo-
nium esse dixit Gallegræciæ: qui per phrygiam defluens: & ad berecyntū oppidum pertingens: i. p̄pon-
tidem tandem influit.

Sais cum. i. latino scribitur: ciuitas ē i. ægypto iuxta hostiū quoddam nili: quod ab ipsa ciuitate saiticum cogno-
minatum fuit.

Saiticum cum. i. latino utrobicq̄ & absq̄ aliqua aspiratione scribitur. Vnum est ex hostiis nili: ut in dictiōe se-
beniticum uidebimus.

Saliunca cū. i. latino & c. exili scribitur: uoluerūt q̄dam græcū eē: quod minime negē ē: sed latinā h̄z cymologiā
hoc est a saliedo dictū: ut ait Plinius. xxi. naturalis histo. li. saliuca foliosa q̄dē ē: sed breuis & quæ necdū nō
possit radici numeroſe cohæret herba uerius q̄ flos: & quæ manu cōpressa facile cōdensat. de qua Virgili⁹
meminit in bucolico: Puniceis humilis q̄tum saliuca rosetis.

Salamina cū unico. l. & i. latino scribitur: & salamis etiā dici pōt atq̄ salamina: sed uerius i. n. definit: quod reti-
net in obliquis quæadmodum attis & attin delphin & delphis: eleusin & eleusis. Est ergo salamina insula in
euboico mari cōtra athenas sita: urbez retinēs sui nominis: in qua Telamon Aiacis & Teucri pater regnauit.
S; cū reuerteret Teucer a bello troiano nec de inimicis Aiacis: teste Iustino ultus fuisset: a patre expulsus cy-
prum perrexit. Ibiq̄ urbē aliam salaminā condidit. De qua Horati⁹ i. primo carminū meminit. Nil desperā-
dum teucro duce & auspice teucro. Certus enim p̄misit apollo ambigūā tellure noua salamina futuraz. At
de priori salamina intellexit Quintilianus i. vi. de institutione oratoria cū ait: Neq̄ est ignobile exemplum
megarios atheniensib⁹ cū de salamina contēderent uictos Homeri uersu. Qui tamen ipse in omni editione
reperitur: significans Aiacē naues suas atheniensibus iunxisse. uersus autē Homeri hi sunt αἶας δέκκα αλα-
μινος ἄγειν δύο καὶ δέκα κληῖσ στήσε δάγρον ἢ ἀθηναίων ἰστάντο φάλαγγες. Horum primum
quidem Aristoteles in. i. rhetoricorum rettulit: secūdum uero apud Herodotū cōperi. Nam adhuc i. nullo
exemplari homerico inueni.

Salmoneus cū unico. l. & n. & eu. diphthongo in fine scribitur: habetq̄ accentū super secūda: fuit teste Lactā-
tio grāmatico cuiusdā Aeoli filius: q̄ apud helidem regnauerat. hic maxima insolētia diuinos sibi honores
quæritabat: factitabatq̄ iacere fulmina: ut Iuppiter. Sed a Ioue ipse fulminat⁹ in inferna demersus ē: dicente
Virgilio in. vi. aenei. Vidi & crudeles dantem salmonea pœnas. Idem Homerus in. xi. odysseæ.

Salmoxis ultia cū. x. cōsonāte & i. latio scribitur: fuit teste Herodo. li. histo. iiii. dæmon q̄dam thracum.

Salum cum unico. l. scribitur: & significat apud nos mare: deduciturq̄ a uerbo græco: quod est σαλευσθαι:
quod est moueri & agitari.

Samos cū unico. m. scribitur: nomē ē duag insulaz i. mari ægæo: de q̄bus in sequēti dictiōne uidebimus.

Samo thracia cum. th. aspirato & c. exili atq̄ i. latino scribitur: insula est in ægæo mari thraciæ adiacens: quæ
prius famos dicta est: postea ex commixtis thraciæ incolis samo thracia dicta fuit: dicente Virgilio i. vii. aenei.
Threiciamque famos: quæ nunc samo thracia fertur.

Nam dixit threiciam ad differentiam alterius insulæ fami: quæ asiæ adiacet ex opposito ad ephesum & an-
dro uicina: ut ostendit Ptolemæus in geographia: de qua Iuuenalis in. iii. satyra meminit cum ait: Hic an-
dro ille famo. At e samo thracia teste Apulegio in secundo floridori despicitur parum pelagi: estque fru-
mento pigra foecundior oliueto: nec uinitori nec olitori scalpif: incolis frequens est: & hospitibus celebra-
ta. oppidum habuit quod fuisse ampluz indicant mœnia semiruta. hæc teste Lactantio in primo diuinarum

institutionum ex Varronis testimonio fuit Iunoni dicatissima: eo quod in illo nata fuit educataque: & Ioui nupta ut inquit cantatissimus rumor est. Ob quod præ cæteris numinibus Iunoni in nobilissimo templo illi dicata: ut idem auctor subdit honorabat. Et ut Apuleius in præfatio li. rettulit ante aram Iunonis in famo erat: ei statua a Polycrate tyranno dicata: qua nec pulchrius nec ditius quicquam est: adolescens est uisenda pulchritudine crinibus fronte: & in oibus membris suis admirabilis. Quin & teste Plinio in. xxxvi. naturalis histo. fecit scopas Venerem: quæ samothraciæ sanctis cærimoniis colunt. Quare dixit Iuue. Iures licet & samothracum Et nostrorum aras. & maxime cum romanis timida uideret Iuno. Hæc eadem fuit Pythagoræ patria & unius sibylarum. Et cum sit in ea gleba tenacissima: primum illic fictilia uasa facta dicunt: quæ ab auctoribus famia uocantur. In eadem teste Homero circa initium libri. xiii. iliados: nemorosus est collis: unde omnes idam & oem troianam urbem subiicere oculis quæ posset.

Sambuca cum. c. exili scribitur: genus est instrumenti: ut dixit Iulius Pollux ad Commodum imperatorem.

Sandyx cum. y. græco scribitur: & ponitur a græcis teste Plinio in. xxii. naturalis histo. inter olera siluestria. Idem Opinion & Heraclitrus affirmant: dicuntque illam breui caule & in aliis fœniculo simile esse. hæc est quam Aristophanes poeta comicus Euripidi tragico obiicit ioculariter matræ ei ne olus quædam legitimum uedicasse sed sandycem: ex eadē sit color sandycinus: ut testis est Seruius super id Virgilio in bucolico: Sponte sua sandyx pascetes uestiet agnos. Qui sane color teste Plinio in. xxxv. li. conficitur ex sandaraca & rubrica admixta. Sed ut idem dixit in præfatio. xxii. libro peculiaris laus eius herba est: quod fatigato Venere corpori succurrit: marcentemque senio iam coitus excitat: silitque profluua alba foeminarum.

Sangaris cum unico. r. & i. latino scribitur: fluuius quæ teste Liuius in. vii. de bello macedonico: ab adoro monte diffusus: & per gallogræciam phrygiamque defluens: e gradium midæ urbem alluit. & ut dixit Seruius super. vi. aeneid. iuxta castellum berecynthos fluens: misceat deinde thymbræo fluuiio: ita ut geminatis aquis maior effectus: haud longe a troia in pontidem cadit.

Sannites cum duplicato. n. & i. latino atque. t. exili scribitur a græcis: populi sunt italici in sannio inter picenam campaniam & apuliam positi.

Sapiri cum. i. latino scribitur: sunt teste Orpheo in argonautica populi iuxta pontum.

Sappho cum duplicato. p. & secundo aspirato scribitur: fuit scemina lesbica & nobilis uates: a qua uersus quædam lyrici sapphici sunt cognominati: quos illa comperit. De hac Ouidius in. ii. de tristibus inquit: Lesbica quid docuit sappho nisi amare puellas? Et de remediis li. ii. inquit: Me certe sappho meliores fecit amice. Martialis i. vii. Carmina iam fingi sappho laudauit amatrix. Cui sane opera ex maiorum negligentia amissimus: nec iter græcos eius aliquid comperire ualui. Habemus autem traductam (ut putamus ab Ouidio) eius quædam nobilem epistolam: quam uersus elegiaco ad Phaonem amatum direxerat.

Sarcari cum. c. exili & i. latino scribitur: fluuius est teste Hesiodo in theogonia: quæ Aristarchi glosa dicit eam in phrygia

Sarcasmos cum. c. exili scribitur: dicitur teste Seruio super. ii. aeneid. iocus cum amaritudine: ut Priamo inquit Pyrrhus apud Virgilium in. ii. aeneidos: Referes hæc & nuntius ibis Pelidæ genitori: illi mea tristia facta Degeneretque neoptolemmum narrare memento.

Sarcophagus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: accipiturque a nostris pro sepulchro: eo quod σαρκος. i. carnem: φαγει: hoc est comedit. Vnde Plinius i. ii. naturalis histo. inquit circa ason troadis lapis nascitur: quo consumuntur omnia corpora: & sarcophagus uocatur.

Sardanapalus cum unico. l. scribitur: & cum accetu super penultima a latinis pronuntiat: quæ sane producit. Iuue. i. saty. Oibus terris: Et uenere & coenis & plumis sardanapali. Nã fuit assyriorum rex ultimus: de quo Diodorus historie apud græcos plene scripsit. & Iustinus apud nostros tetigit: tandem ab Artabano: quæ eius noie medis præerat regno priuatus est: quæ e mediis scortis seipsum in regnum iacit. Iussitque teste Cicerone in. v. de quaestioibus tuscularis: uerba hæc busto suo inscribi. Hæc habui quæ edi quæque exaturata libido hausit: alia iacet multa & scelera relicta.

Sardanis cum unico. n. & i. latino scribitur: fuit uir lydius quæ Croeso suadere conatus est: ne per se bellum inferret.

Sardinia cum. i. latino scribitur: insula est in tyrrheno mari sita: quæ a Sarbo filio Herculis: quæ e libya ueniens insulam occupauit teste Solino nomen sortita fuit: a qua sardous adiectiuum nomen deducitur. Oui. in. iiii. fastorum. Sardoque regna sinistris respicit a remis.

Sardis cum. i. latino sequente. f. scribitur: estque numeri pluralis: & teste Prisciano i. vii. terminat noiatiuum & accusatiuum i. is. ut. f. sonum græcum seruet. Nã eodem Prisciano teste apud græcos ei diphthongum finale habet: ut est σαρδεις: τας σαρδεις. Similiter ut dicit alpinus: fyrtis: trallis: urbs fuit in lydia ad latetmoli motis maxie pcelebris ut testis est Herodotus li. histo. i. Et Plinius li. v. natu. histo. Eadē fuit olim regia Croesi lydoꝝ regis: ut late ostendit præfatus Herodotus. Et Horatius i. x. epistola. Quid concinna famosus: quid Croesi regia sardis.

Sardonyx cum. y. græco sequente. x. scribitur: lapis est olim apud romanos preciosus. Estque generis masculini & foemini. Persi: Et natalicia tandem sardonyce. Iuue. in satyra Et spes & ratio: Ideo conducta paulus agebat sardonyce. masculini ut idem in satyra Credo pudiciciam: In manibus densi radiant testudine tota Sardonyces: estque dictio composita ex sardo qui lapis fuit in Sardinia primum compertus coloris rubei: & onyx qui est unguis: quasi utriusque colorem teneat. Ideo inquit Macrobius de lapidibus sardonyce facit duo noia

fardus & onyx: & ut dicitur habet colore subeandidum eum rubro ac more latino dicitur etiam fardonycus. Iuue,
in satyra Exemplo quodcumque malo. Arguit ipsos quos littera gemaque princeps Sardonycus.

- S** armata cum. t. exili scribitur: hi populi sunt quos graeci sauromatas uocant: ut in ea dictione uidebimus.
- S** arnus cum. n. post. r. & non farrus: ut quidam uoluerunt scribitur: fluuius est campaniae ex farno more campaniae ortu
ducens iuxta oppidum farni in radicibus montis positum: primoque magno cum murmure montis defluit: mox in
paludes amplas definit: quae graues incolis nebulas toto anno emittunt: deinde coactus rupibus uesuum mon
tem radit: & ab inde per contentum cursu in tyrrhenum mare concidit. De hoc Virgilius li. aenei. vii. memi
nit dum campanos designat populos turno faucentes dicens. Sarastes populos de qua rigat aequora farnus. Et
teste Seruio sarastes ipsi populi sunt a faryno fluuio cognominati.
- S** arra cum duplicato. r. scribitur: & cum dictio sit phoenicia & non graeca secundum. r. minime aspirari consueuit: urbs
fuit in phoenicia: quae teste Seruio circa finem secundi georgii. dicta fuit deinde tyrus: sed id quoque nomen a pi
sce quodam accepit: quod illic abundat: & far illa lingua uocatur: ex cuius sanguine sericum in purpuram tin
gebatur. Ex quo adiectiuum farranus deducitur: ut Virgilius in praefato loco:
Ut gemma bibat: & farrano dormiat ostro.
- S** arpedon cum. e. absque: diphthongo scribitur: super quam habet accentum: & declinat huius sarpedontis: fuit teste
Homero Iouis filius ex laodomia Bellerophontis filia. Herodotus uero dixit in primo eum fuisse Iouis filium
ex Europa: ac Minois fuisse fratrem: ut in ea dictione uidimus. Hic cum rex esset lyciae & in armis strenuus troianis
contra graecos fuit: & multa bellando strenuitatis documenta demonstrans: a Patroclo tandem interimit.
- S** ataspis cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. iii. Vir magnus & diligens: quem Xerxes
ad perscrutandam libyam misit.
- S** atrae cum. t. exili scribitur: populi sunt graecorum in litoribus thraeciae: ut ostendit Herodotus in septimo:
historiae libro.
- S** artago cum. t. exili scribitur: dicitur patella in qua caro frigat: & ἀρτάγη: quae est caro nomen assumpsit: & latine
frixorium ab ipso frixationis sono dicta uolunt. dicitur & apud illos alio uocabulo ΤΗΥΑΝΟΥ: quod sane uo
cabulum per eadem re tusci obseruat: dicentes tegantum frictumque apud graecos dicitur ΤΥΓΑΝΙΣΤΟΝ. At uero
peluis a pelluendis pedibus uel manibus dicitur. Festus solum de pedibus dixit. Malluuium eodem teste id est in
quo manus lauantur: labrum commune est quod uulgo dicitur bacile. Addit Festus gutturnium esse uas: ex quo
aqua in manus datur: ab eo quod per oris angustias gutta fluat. Patellae possunt etiam lances & parapides dici
Horatius in epistolis: Nec modica coenare times holus omne patella.
- S** atyrus cum. t. exili & y. graeco scribitur: animal est: quod teste Plinio in. v. naturalis histo. de homine nil aliud
praefert quam figuram: habitatque in recessu insulae canopeae: in confinibus ethiopiae: & ut scribit Hieronymus in
uita Pauli: ad quem cum pergeret beatus Antonius uidit homunculum ad uncis naribus & fronte cornibus
aspera: cui extrema corporis in caprarum pedes deficiebant. Et praemisso signo crucis cum quisnam esset in
terrogasset Antonius: respondisse fertur mortalis ego sum: unus ex accolis heremi: quos uano errore delu
sa gentilitas phaunos satyrosque & incubos colit.
- S** atyra cum. t. exili & y. graeco scribitur: genus est poematis: quod quasi saturam dictum nonnulli putant. Nam
teste Festo satyra genus est cibi ex uariis rebus conditum. Et subdit inde genus carminis dici in quo de mul
tis rebus disputatur. haec ille. nec absunt qui dicant a similitudine satyrorum dicta. Nam illi leues: nudi: di
caces: & capripedes appellantur: hi uero leues quod de his quae sunt uitia in communi hominum usu describunt: uel
quod facile de uitio in uitium arguentes labantur. Nudi quod aperte reprehendant: dicaces quia impetuosi gar
ruli: & abinde dicant. Et quia capra uile animal est & turpe: & hi similiter de turpibus & rebus uilibus: hoc est
uitiosis scribere consueuerunt capripedes sunt appellati. nam non ita eleuatur carmen satyricum aut augetur
nec talem habet tubam: quale heroicum ipsum habet: nec unam eandemque materiae continuat: sed in multas scin
ditur: ac in fine saepe numero languescit: plusque habet deinde grauitatis atque difficultatis: quam carmen elegia
cum. Habet etiam quadam miram rerum uariarum suauitatem: doctrinam: atque copiam sub illa obscuritate la
tentem: & sic mordax est dicax: nudum: petulcum: ferox: de una re in alteram more satyrorum aialium transi
liens. Sane ipsa satyra ut dixit Quintilianus tota nostra est: hoc est non a graecis consuetum nisi in modum comice
diae antiquae: ut uidimus in dictione comediae: & in dictione prologus. Primus apud latinos insignem lau
dem adeptus est Lucilius. Sed purus magis ac tersior Quintiliani iudicio fuit Horatius. Persius uero ut nobis
uidetur obscurus fuit & pressus: eius tamen labor (ut dixit Quintilianus) fuit praecipuus: & multum uerae
gloriae: quamuis in uno libro promeruit. Ideo dicebat Martialis ad Pudentem in epigrammatibus.
Saepius in libro numeratur persius uno.
Quam leuis in tota marsus amazonide. Sed ut mihi uidetur lepidissimum inter ceteros est Iuue. de quo Qui
tilianus intellexit de satyricis loquens cum ait: Sunt clari hodie: & qui olim noiabuntur.
- S** atrapa cum. t. exili scribitur: dictio est persica: quae apud nos praefectum indicat.
- S** atagyta absque: abliqua aspiratione & cum. y. graeco scribitur: fuerunt teste Herodoto libro historiarum. iiii.
populi in asia scythica.

S atrōmatæ cū .t. exili scribitur: sunt teste Herodoto li. histo. iiii. populi q̄ ex profundo paludis mæotidos incipiētes: regionē uersus boreā itinere dieꝝ q̄ndecim incolunt exilē qd̄ ac tenuem. Sed sc̄elicibus & isc̄elicibus arboribus referta. hos dixit Plinius in. vi. naturalis histo. esse medorū sobolē: & prius li. iiii. dixerat sauromatas scytharum gentes græci uocant: quas sarmatas romani dicūt. Et Florus in. iiii. sarmatæ inquit: nihil præter niues rarafq; siluas habent: quibꝫ tanta barbaries: q̄ pacē non intelligant. Ideo hos p̄ Lentulum phibere danubio satis Augusto fuit. De quibꝫ etiam Seneca in tragœdia furentis Herculis ait:

Illic dura carent æquora, fluctibus:
Et qua plena rates carbasa tenderent:
Intonsis teritur semita sarmatis.

S aulus cum. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarum. iiii. rex scytharum: & pater Indathyrsi: ut in ea dictione uidimus.

S aurus cum. au. diphthongo scribitur: dicitur a nostris lacertus. Fuit etiam teste Plinio in. xxxvi. historiarum natu. proprium nomen sculptoris eximii.

S atriois cū .t. exili sequente. n. consonante & .i. latino scribitur: fuit teste Orpheo fluuiꝫ phrygiæ.

S cæna cum. c. exili & .æ. diphthongo teste Prisciano scribitur: hocq; ex antiquorum cōsuetudine magna: q̄ ex uera orthographia obseruari dixit. Nam cū dicitur sit græca: nec apud græcos diphthongū habeat: absque diphthongo etiā apud nos transferri debuit: dicitur enim græce σκηνή. Sed iam certa, & approbata cōsuetudo ex antiquissimis marmorū inscriptionibꝫ & claris auctoribꝫ: quæ p̄ diphthongū illaz scribi demonstrat Varro tamen dixit super hac dictione uariā fuisse ueterum opinionem. Aliis. s. p. e. exile sicut apud græcos scribendū asseuerantibꝫ: aliis in signum p̄ductiois p. æ. esse notandū. Et hanc ultimaz opinionem ex eadem eā cōfirmavit Apulegius grāmaticꝫ: ut uidimus in dictione athica: atq; in dictione cara. & tradit a nostris scæna. i. iumbratio. Nā teste Seruio & Cassiodoro. a rusticis primū inūbratiois eā cōperta fuit: ubi priꝫ carnia incōdita sapiꝫ decātabāt: Quare & a nōnullis tabernaculū traductū fuit. Vnde & scænophagia tabernaculorum festa ducta sunt. Verū eodem Cassiodoro teste cū in urbes deducta fuit scæna redactū ē nomen ad eā p̄tem theatri: quæ ab uno eius cornu ad aliud ducebatur. Nam ut uidebimus in dictione: theatrū: cōstruebatur ip̄m theatrū in formā semicycli. Et illa scæna dicebatur: quæ ab uno illius cornu in aliud cornu cū copertura ducebatur. Et teste Seruio in. iiii. geor. Apud maiores theatri gradus tantū fuerūt: & scæna de lignis ad tēpus fiebat. Vnde ut ait p̄mansit cōsuetudo: ut cōponant p̄ægmata a ludorū theatrium editoribꝫ. hæc ille. Scæna autē quæ fiebat: aut uersilis: ut ductilis erat. Versilis tūc erat cū subito tota machinis q̄busdā cōuertebatur: & aliam picturæ faciem ostendebat. Ductilis tunc cum tractis tabulatis hæc atq; illac spēs picturæ nudabatur interior. Quod perite utrūq; tetigit Virgilius cum ait: Vel scæna ut uersis discedat frontibus: singula singulis complectens sermonibus.

S cænita quia teste Solino a scæna dicitur: cū .c. exili & .æ. diphthongo scribitur: populi sunt nobiles arabia habitantes montē cassitū: q̄ scænita eam nominis iducūt: quod tētorns succedūt: nec altas domos habent.

S cæa porta troiana cum. c. exili & .æ. diphthongo scribitur: ut ostendit Homerus libro tertio iliados: ubi ait ὁ τι σκαίαι πύλαι ἦσαν.

S camander cum. c. exili scribitur: flumiꝫ ē troia ex ida descēdēs: quē Hesiodus οἰον σκαμάνδρον: hoc ē diuinum scamandrū uocauit. hunc ex nostris plures xanthum fuisse dixerunt.

S camandrius cum. c. exili & .i. latino scribitur: fuit filii Hectoris & Andromachæ nomen: quod illi teste Homero in. vi. iliados: primo pater imposuerat. Sed ut ait eum ceteri Astyanactem uocare maluerunt. Quod solus illius pater urbem tutaretur: ut uidimus in dictione Astyanactes.

S camonea cum. c. exili scribitur: frutex est teste Dioscoride ex una radice uirgas plures efferens: cuius succus ualet in medicinis.

S eapha cum. c. exili & .ph. aspirato scribitur: est nauicula in ligno cauata: & a σκαπῆ: quod est cauo deducitur. Vnde & a multis fossura: alueus & linter traducitur. Aphricanus iuriscōsultus de euitōne scapha inquit per se parua nauicula est.

S caphium cum. c. exili scribitur: uas ē concauū in quo cacari consueuerat. Vlpianus iuriscōsultus de auro & argento legato. Scaphia habita uentris eā non puto argento legato contineri. Quare loquens Luue. de mulieribus quæ romæ luctabantur dixit in satyra Credo pudiciam: Et ride positus scaphium cū fumitur armis. Martialis similiter in. xi. Te potare decet gēma q̄ mētora frangis In scaphium mæcchæ sardanapale tuæ. Plautus in bacchidibus p̄ galea scaphium p̄ insigni sit corona plectilis.

S carus cum. c. exili scribitur: piscis est teste Columella libro nono: de agricultura: qui totius asia græciæ litorē sicilia tenuis frequentissimus exit. Nunq̄ in ligusticuꝫ nec per gallias enauit ad ibericum mare. Itaq; ne si capti quidem perferantur in nostra uiuaria diuturni queunt possideri. Et Quintilianus in quinto: nec herorum nostro mari nec scatum ducas. Vnde teste Macrobio libro. iiii. saturnali: Adco ignotus italicis litoribus erat: ut nec nomen latinum eius piscis habeamus.

S captēsula absq; aliqua aspiratione: & cū .p. ante. t. scribitur: locus est teste Festo in macedonia: ubi argētum

- effodit: dicitur a scappo uerbo graeco: quod est effodio. Vnde Lucreti: Quales scaptésula subter odorés emittit.
- S**ceptrum absque aliqua aspiratione uel diphthongo scribitur: uirga erat qua reges in similitudine Iouis utebantur: cum teste Seruio super. xii. aeneidos: ipsi Iouis sit proprium. hoc & ad foedera semper adhiberi consueuerat. unde in foedere Aenae & Latini ait ipse Latinus apud Virgilium praefato loco: Vt sceptrum hoc dextra sceptrum. nam forte gerebat nunquam fronde leui fundet uirgulta. & reliqua. cuius causam dixit idem Seruius: qui maiores semper in foedere simulachrum Iouis adhibebant: quod cum tediosum esset praecipue quando fiebant: cum longe positis gentibus foedera inuentum est: ut sceptrum tenentes quasi imaginem simulachri redderent Iouis: cuius proprium est sceptrum. Iuppiter enim & non detinens sceptrum pater est patrum: sed ille quasi pater.
- S**chema cum. ch. aspirato scribitur: dici potest latine figura siue cultus.
- S**chelis cum. ch. aspirato scribitur: & dici potest habitudo: ut nominum quoque cum multitudo in coniunctio nominum quodam ambitu copulatur iuxta id Nubila: nix: grandaeque: pcellae: fulmina: uenti.
- S**cyla cum. c. exili & y. graeco atque unico. l. scribitur: significat apud graecos id quod dicimus spolia uel manubiae tantum in plurali: at in singulari nomen fuit uiri proprii: quod teste Herodoto libro histo. iiii. filius fuit Ariapithis scytharum regis cui in regno successit.
- S**cylus eodem modo ut superior dictio scribitur: fuit frater Dipeli: de quo in dictione Dipelus uidimus.
- S**cylurus cum. c. exili & i. latino scribitur: nomen fuit uiri proprii: qui teste Plutarcho. lxxx. filios masculos habuit
- S**cylla cum. c. exili & y. graeco & duplicato. l. scribitur: nomen fuit duarum maxime mulierum: de quo poetae memorant. Vna fuit Nisi megarensium regis filia: de qua Ouidius in. ix. metamorpho. omnia pertractauit. Nam cum eius patriam Minois obsideret: & statutum satis esset urbem capi non posse: quousque pater Nisus purpuream quam habebat comam conseruaret. Illa amore Minois capta: capillum patri absceidit: & sic patriam ac patrem perdidit. Sed a Minoe deinde sprete: lamentabilibus quasi deficiens in auem sui nominis uersa est. De qua etiam idem Ouidius de arte amandi li. i. dixit: Filia purpureos nisi furata capillos: Puppe cadens nauis facta refert auis. Altera teste Seruio super. iiii. aenei. & i bucolico: fuit Phorci filia: ex Cretaria nymphe: de qua Ouidius in. xiiii. metamorphose. omnia expressit. Nam cum deus marinus Glaucus hanc ardentem amaret: a qua ipse spernebatur. Et Circe Glaucum ipsum mirtum in modum amaret. suadebat Glaucum Circe: ut spernentem Scyllam sperneret: & se amantem amaret. Cui prius inquit Glaucus: nascuntur in aequore frondes. Et in summis nascuntur montibus algae. Sospite quae Scylla nostri mutantur amores. Et quod fontem in quo Scylla ipsa lauari consueuerat: ueneficis potentissimis uitauit: adeo ut cum fontem intrauit: canes terribiles iuxta inguina sua conspiceret: quod monstruosis latratibus ipsam deterrebant. Quibus ipsa exterrita praecipit se mari dedit: quam ut ait Virgilius in. iiii. aenei. Caecis cohibet spelunca latebris Ora exertatem: & naues in saxa trahentes Vnde & Ouidius li. i. de arte inquit: Altera scylla maris monstrum medicamine circes. Pube premit rapidos in guinibusque canes. huius formam depingens Virgilius in eodem libro. iiii. aenei. inquit: Prima hominis facies: & pulchro pectore uirgo Pube tenus: postrema immani corpore piltris. Delphinum caudas utero commissa lupogae. Salustius uero concordans cum Plinio li. iiii. historiae naturalis dixit: sicilia esse saxum ingens humanam habens effigiem in parte superiori: in inferiori uero plures habere dixerunt resectos scopulos sub radicibus cauernosos. Inter quos dum aestuosus mare intrat: ab eisdem refractu tumultuando representat latratum canum & ululantes lupos.
- S**cylaceum cum. c. exili utrobique & y. graeco atque unico. l. & e. sine diphthongo scribitur: fuit oppidum ab atheniensibus in scylacea regione: quae est in ultimo Italiae constructum: ut dixit Solinus in litore sinus scylacei: ut ostendit Ptholemaeus in geographia. de quo Virgilius circa finem libri. iiii. aenei. Caulonisque arces & nauifragum scylaccum.
- S**ciopodes cum. c. exili & i. latino scribitur: fuerunt homines quidam monstruosi in desertis indiae: quod teste Plinio li. vii. naturalis histo. in maiori aestu humi iacentes resupini: umbra se pedum partegebant. Et componitur dictio ex σκιαι quae est umbra: & πόδες pedes.
- S**cyphus cum. c. exili & y. graeco scribitur: fuit teste Macrobio Hercules poculum ut liberi patris cantharus est. & aliud uas quod absque. s. dicitur cyphus: de quo in sua dictione uidimus.
- S**cyrus cum. c. exili & y. graeco scribitur: insula est in mari aegaeo una ex cycladibus: & Lycomedis regis patria: in qua Achilles sub puellari habitu adoleuit: atque eius regis filiam Deidamiam grauidauit: quae ab insula & ipsa scyrias nunquam nominatur. Ouidius in. i. de arte amandi. Scyrias a monio uicta puella uiro.
- S**cyronia saxa eodem modo scribitur. Nam saxa propinqua sunt athenis sex milibus passuum porrecta in memoria uertoris Thesei. E quibus Ino cum Palamone filio in profunda se praecipit iaculata auxit mari nomen.
- S**cytha prima cum. c. exili & y. graeco: sequens cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto libro histo. iiii. Hercules filia a qua scythiam dictam putat.
- S**cythia prima cum. c. exili & y. graeco: sequens cum. th. aspirato scribitur & i. latine: regio est septentrionalis: quae diuisa a fluuio tanais: & pars quaedam una remanet in europa: altera uero in asiam pertendit. Et quae est in europa ad thraciam terminatur: paucaque gignit animalia. Et teste Plinio in. viii. naturalis histo. a fulmine est immunis. Quae
- uero in

uero in asia ad orientem uergens diuerfas continet gentes: de quarum moribus dixit elegantissime Iustin⁹ in primo suorum epitomatum. Vniuersaliter aut oēs scythicae gētes teste Herodoto li. histo. iii. arcub⁹ sunt equitantes: non ex aratro sed ex feris: quas uenant⁹ uitam ducentes.

Schisma cum. ch. aspirato & .i. latino scribitur: dici potest a nostris scissura: & deriuat⁹ a σχίζω: qd⁹ est scindo
Schoenos cum. ch. aspirato & .œ. diphth. scribit⁹: dicitur latine funis: quo nomine dicta fuit ciuitas una boe-
tiarū: de qua meminit Homer⁹ i. i. iliados. Et sic quoq; teste Aristarcho cognomiata a Schceno patre Atlātis
Schoenobates prima cum. ch. aspirato & .œ. diphth. gongo ultima cū. t. exili scribitur: dici potest latine funia-
bulus. Nam componit⁹ ex schoenos qui est funis: & bates ambulans: qua dictione utitur Iuuenalis in. iii. sa-
tyra: cum de graeculis loquitur.

Schola cum. ch. aspirato scribit⁹: & dicit⁹ a σχολάζω uerbo graeco: quod est uaco: quia teste Festo ceteris re-
bus omiſſis uacare liberalibus studiis debent.

Scopas cū. c. exili scribitur: fuit sculptor marmorarius. Cuius opera ubi romae habeantur: & quae fuerint ret-
tulit late Plinius in. xxxvi. naturalis historiae.

Scombrus cū. c. exili scribitur: genus est uilis piscis: ideo frequēter saliantur hi pisces.

Scorpium & scorpium cum. c. exili scribit⁹: uermis est ferens in cauda mortale uenenum.

Scopulus cū. c. exili scribit⁹: sed a graecis dicitur scopelos cū. e. in penultima: quā nos in. u. nostrum cōuertim⁹

Scotonia absq; aliqua aspiratione: & .i. latino scribit⁹: dici potest obtenebratio. Nam infirmitas est tenebrosita-
tem inducēs: & deducitur a σκοτοῦμαι uerbo: quod apud nos est uertiginor. Vnde & dicit⁹ σκοτοῦσ:
quod est tenebrae.

Scutulata absq; aliqua aspiratione scribit⁹. Et ut qdam uolunt graeca est dicitio deducta a σκυτέω: quod est
suo: ita ut scutulata uestis sit undiq; suta: quae mulierib⁹ permaxime cōueniebat. Ego cū id nunq; apud grae-
cos compererim: magis latinū puto: & ex eo potissimum: quod dicit Plin. li. viii. naturalis histo. duz de gene-
ribus lanae & uestium pertractat: Scutulis diuidere uestes gallia docuit. Iuxta quem sensum dixisse uidet⁹ lu-
uena. in. ii. satyra cum ait: Caerulea indutus scutulata: & galbana rafa. Nam scutuz & scuta rotūdam formā
indicat: & inde scutula diminutiū pro scutella sumitur: ut Lucilius teste Prisciano circa finem tertii: dū de
diminutiuis tractat dixit libro. v. Scutulam ligneolam in cerebro infixit. Martialis etiā in. xi. Sic iplet gaba-
tas parapsidesq; & leues scutulas cauasq; lāces. Et inde haec scutulata uestis scutulis distincta. Galbana uero
genus uestis similiter dicit⁹ mulieribus aptum: quae graece γαλαβάνη uocatur.

Sebenniticum cum duplicato. n. sequente. y. graeco: penultima cum. t. exili & .i. latino ultima cum. c. exili scri-
bitur: nomen est unius ex hostiis nili: quod teste Herodoto libro histo. ii. in duo alia diuiditur scilicet in sai-
ticum: & mendesum.

Seleucus cum. c. exili scribit⁹: fuit unus ex principibus Alexandri: q post Alexandri mortem: primus i syria re-
gnauit: de quo Appianus clarissim⁹ historicus graecus libro de bello syrico: sic inquit: Seleucum audio: cum
Alexandri camillus adhuc esset p longum tēpus equitanti pedes astutisse: cumq; ex labore deficeret apprae-
hensa equi cauda insequi pseuerasse: casu uero extremam aciem regii teli frontem ei⁹ pstrinxisse: statimque
cruore effuso Alexandrū cū tenta careret diademate pprio obligasse uulnus: diadema ex cruore scedatum
esse. Ob haec Aristandrū uatē inspecto eo praedixisse serūt regem illū futurū qdem: uerum cum maximo la-
bore regnaturū. Sic ille per. xl. regnauit ānos cōputatis his qb⁹ satrapes habitus est. Ceterū iugi labore: ut
octogenarius adhuc bellū gereret: & depugnans extinctus sit. Et ut idem auctor psequit⁹ defuncto Seleuco
q deinceps ab illo syriae regnum susceperunt hi fere habent⁹ Antiochus primus: q nouercaz fer⁹ duxisse: &
Sotheris cognomē habuit. Nam ut idem auctor in eodē uolumine late prius ostenderat. Stratonicē Seleu-
ci uxorem Antiochi nouercam & iam pueruz Seleucoenixam Antiochus ipse adolescens misere deperibat:
uerum passionē comprimēs non palam cuiq; facere audebat: tantum morbo indulgens ultro mortē appe-
tebat. Sed tādē Erasistratus medicus re cognita ad Seleucum inquit. filius tu⁹ insanabili morbo corripit⁹.
Ad clamitātē regem addidi Erasistrat⁹ passio haec amor ē: & qdē mulieris quam cōsequi haud potis ē. admi-
rat⁹ Seleuc⁹: nōne uniuersae inquit asiae iperito & p supstite filio oīa dare possuz? solum quae mulier haec cēt
efflagitabat. Cui Erasistratus meam inquit uxorem deperit: tum rex miris pollicitationib⁹ rogabat: ut illam
in cōiugium filio daret: cui tātum regnum debebat. Cui respondens Erasistratus: an tu inquit qsq; ei⁹ parēs
si uxorem tuā cuperet Antiochus illam ultro daturus esses? tum Seleucus deos oēs pſante deierans sponte
ac late daturum obtulit. Quod cum non fide regem effari Erasistratus cognouisset: passionē oēm filii de-
tegit: & quēadmodum id deprahendisset enuntiat Seleucus gaudio elatus unicū opus superesse sibi arbi-
tratus est: quo pacto id filio psuadendum esset: quo pacto & uxori: sed tandē uoti cōpos coacto exercitu rē
pandit: ei filio uxorem cōiugem dedit: quod magnificū & regale ab omnibus existimatū fuit: ac magnificē-
tius qddam & sapientius adoleſcentis amor: atq; ad amorem eius insignis moderatio. Ex huius igitur An-
tiochi & nouercae cōiugio natus est alter Antiochus: cui etiā dei cognomē affuit a mileſiis primū inditū: qd⁹
Timarchum eorum tyrānum expulisset: huic Antiocho pharmaco interempto Seleucus filius ex Laodice i
regno successit Callinicus cognominatus. Seleuco aut ipsi filii duo affuere aetate adulti: Seleucus. f. & An-

tiachus. Seleucus ex mala ualitudine enim iam duobus annis regnasset: per Pharmachum sublatus: cui frater Antiochus succedens magnus cognominatus est. Hic bellum cum romanis gessit: ac septem & triginta annis regnum tenuit. habuitque filium seleucum & antiochum. Sed facta cum romanis pace missus fuit Antiochus obses romam: & mortuo patre successit Seleucus: qui dato romanis Demetrio filio fratrem antiochum liberauit is cum in patriam reuertere: & iam athenis propinquus esset Seleucus ex insidiis Heliodori cuiusdam ex suis interficit: quem suscipere regnum conantem Eumenes & Attalus uirum pepulere: antiocho in regem substituto: cui blandiebant maxime. Huic filius Antiochus nouem annos habens successit in regno: quem ob patris uirtutem grate susceptus: Lysiam pariter & puerum Antiochum interemit: & ipse regno praefuit: qui a babylonis Sotherticum: & syria in romanorum potestatem uenit.

Selymbria secunda cum .y. graeco: penultima cum .i. latino scribitur: ciuitas est teste Herodoto libro histo. vi. i. propontide propinqua byzantio.

Semiramis cum .i. latino utrobique scribitur: fuit assyriorum regina: & Nini regis uxor: haec mortuo marito: non est ausa tradere imperium filio impuberi derelicto: nec ipsa palatium tractare timens illos non esse foeminae pariteros. Quare teste Iustino in primo simulat se filium esse Nini: & puerum pro foemina: hoc est ipsa Semiramide ostendebat: sicque sexum mentita magnas res gessit: quarum amplitudine ubi inuidiam superatam putat: quae sit: & quae simulasset fatetur. Quod nec illi dignitate ademit: sed admiratione auxit: quod mulier non foeminas modo uirtute: sed etiam uiros anteiret. haec ut graeci scriptores & latini illos sequentes ferunt: babylonem condidit. Sed hos redarguit Iosephus diligentissimus historiarum scriptor libro ad Appionem alexandrinum gramaticum primo inducens Berosi chaldaei auctoritate antiquissimi & uerissimi scriptoris: qui manifestissime ostendit urbem primo ampliata & exornata: ac muro circumdata fuisse a Nabuchodonosor rege longe ante Semiramidem. Sed haec ut idem refert Iustinus: non contenta acquisitos a uiro regni terminos tueri: aethiopiam quoque imperio adiacit: indid bellum intulit: quo praeter illam & Alexandriam magnum nemo intrauit. Et ut refert Valerius Maximus de ira & odio: dum die quadam circa cultum sui corporis occupata esset: & nuntiare illi babylonem defecisse: soluta adhuc altera parte crinium, protinus ad eam expugnandam cucurrit: nec prius decorem capillorum redaxit in ordinem: quam tantam urbem in sua potestate restituit. Quare merito a Iuuenale redargui potuit Otho romanorum imperator: qui dum romanis uiris omnium uariorum grauissimis & fortissimis imperitare certaret: speculum in ciuili bello contra Vitellium deferbat: quo seipsum armatum uidebat: an deceter coeptus certum iam tolli uexilla iuberet. Quod neque in assyrio pharetrata Semiramis orbe Maesta: nec aethiaca fecit Cleopatra carina. Verum cum Semiramis in praелиis semper & sanguine uersaret: a stupris nunquam cessauit. Immo teste Plinio in .viii. naturalis histo. Equum fuisse amatum a semiramide usque in coitum Iuba auctor est. nec erubuit filio commisceri. Alios uero flagitiose concubitus exposuit impie: quibus rebuscognitis ac diuulgatis: ut eius infamia tolleretur pro lege statuit: ut inter parentes ac filios nulla delata reuerentia: ut cuique libitum esset liber concubitus fieret. Iustinus uero non consueuisse illam cum filio concubitus dixit: sed ad extremum ait cum filii concubitus petisset: ab eodem interfecta est: duos & quadraginta annos post Ninum regno potita Diodorus uero siculus alia & a uersa his etiam scribit.

Sepia cum .i. latino scribitur: sepulus est teste Herodoto diuersis in locis: quae iuxta litora atheniensium esse ostendit. Est etiam genus piscis: de quo satis Plinius est locutus.

Serbonis cum .i. latino scribitur. Est teste Herodoto in .ii. palus: iuxta quam est mons casius.

Seres cum .e. absque diphthongo & unico .r. scribitur: sunt Solino teste in collectaneis: & Plinio in .vi. naturalis historia: populi asiae scythicae mites & quietissimi inter se. Reliquorum mortalium coetus fugiunt adeo quod ceterarum gentium commercia abnuant. arbores apud hos non solum folia sed lanam etiam praeferunt: quae ab eis denominata sericum appellatur. Vnde Seneca in hippolyto: Procul sit muricis tyrii robur: quae fila ramis ultimi seres legunt. Et Virgi. in .i. georgi. Velleraque ut foliis deperunt tenuia seres. Et ut dixit Plinius Primum eorum flumen persitharas: proximum cambri: tertium lanos: a quo promontorium. Et subdit Solinus in ripis cambris sine interprete deposita rerum precia oculis aestimantes: sua tradunt aliena non emunt. Quare debet intelligi eos non egredi terminos suae gentis. Vnde idem: Ignoti facie sed noti uellere seres. horum nomen teste eodem Plinio latine siluarum nobiles sonat.

Sermyle cum .y. graeco scribitur: fuit teste Herodoto ciuitas in sithonia: ut in ea dictione uidebimus.

Seriphus cum .i. latino utrobique scribitur: a seripho insula. men accepit: ut in primo horum commentariorum libro uideamus.

Sesostris cum .t. exili & .i. latino sequente .s. definit: fuit teste Herodoto li. histo. ii. rex aegyptii. Idem referente Plinio in .vi. naturalis histo. conatus est nauigabile alueum ex rubro mari in nilum perducere: qua parte ad pelusium decurrit septuaginta duobus milibus passuum interuallo. Mox Darius rex persarum idem excogitauit. Deinde Ptholemaeus sequens quae eduxit fossam latitudine pedum centum: altitudine triginta: longitudine triginta septem

miliam passuum usque ad fontes amaros: ultra deterruit inundationis met^o excelsiore trib^o cubitis rubro mari comperto: quae terra aegyptii. & subdit: Aliqui non eam afferunt eam. Sed immisso mari corruperetur aqua nili: quae sola potus praebet.

S etinum cum t. exili & i. latino scribitur: uinum est sic quoque cognominatum ab agro eius nominis ubi nascitur: qui teste Plinio libro. iiii. naturalis histo. est in campania.

S yagros cum y. graeco scribitur: a nostris aper cognominatur. Nam quod apud graecos σῦσ: apud nos sus dicitur: & αῦρος ferus.

S ybaris prima cum y. graeco: ultima cum i. latino scribitur: fuit oppidum antiquissimum. xii. milibus passuum ab urbe distans. Quin & aliud teste Herodoto li. histo. v. crotonae propinquum est: & eodem nomine fluuius in calabrya crathi fluuii propinquus. Item nomen iuuenis cuiusdam apud Horatium in primo carminum: Lydia die per oes te deos oro sybarim cur properes amando perdere.

S ibylla prima cum i. latino: sequens cum y. graeco: quoniam & duplicato. l. scribitur. Nomen est non proprium mulieris: sed officii. Nam σῖοῦσ δαος aoles uocant: Βουλή uero sententia est seu consilium: ex quibus id uomen componunt. Ita ut sibyllas. i. dei sententias: antiqui nostri uaticinatrices mulieres dixerunt: quas decez fuisse memorat Varro in libris rerum diuinarum: quos ad. C. Caesarem pontificem Maxi. scripsit: easque oes ut rettulit Lactantius enumerauit sub auctoribus: quod de singulis scriptauerunt. Primam fuisse dixit de pphis: cuius mentionem fecit Nicanor quae gestas Alexandri macedonis scripsit. Secundam libycam: Cuius meminit Euripides in lamiae plogo. Tertiam delphicam: de qua Chrysippus loquitur in eo libro: quae de diuinatione composuit. Quartam cymeam in Italia: quam Neuius in libro belli punici Piso in analibus nominat. Quintam erythream: quam Apollodorus erythreus sua affirmat esse ciuem. Eaque grauis ilion petentibus uaticinata: & perituram esse troiam. Et Homerum mendacia scripturum. Sextam famiam. De qua scribit Eratosthenes in antiquis analibus famioque repperisse se scriptum. Septimam Cumanam nomine amaltheam: quae ab aliis Erophile uel Demophile nominatur. Eaque nouem libros attulisse ad regem Tarquium Priscum: ac pro his trecentos philippos postulasse. Regemque aspernatum precium magnitudine derisisse mulieris insaniam illam in conspectu regis tres combussisse: ac pro reliquis idem precium poposcisse. Tarquiniu multo magis insanire mulierem putauisse: quae denuo tribus aliis exustis: cum in eodem precio perseuerasset: motum esse regem ac residuos trecentis aureis emisse. Quoque postea numerus sit auctus capitolio refectus: quod ex oibus ciuitatibus & italicis & graecis praecipueque erythreis coacti allati que sunt romani. Cuiusque sibyllae nomine fuerunt. Octauam hollespontiam: in agro troiano natam uico marmesso circa oppidum gergithium: quam scripsit Heraclites ponticus: Solonis & Cyri fuisse temporibus. Nonam phrygiam quae uaticinata sit Ancyra. Decimam tyburtum uel tyburtinam nomine Albunea: quae tybure colitur. ut daa iuxta ripas amnis amoenis. Cuius in gurgite simulachrum eius inuentum esse dicitur tenens in manu librum.

S ycabri prima cum y. graeco: sequens cum c. exili scribitur. Sed apud graecos prima diphthongum habet ou: a qua nos. o. abicim^o & retinem^o. v. populi sunt germaniae. De quibus Marti. i. i. Crinibus^o nodum tortis uenere sycabri.

S icani prima cum i. latino: sequens cum c. exili scribitur: fuerunt secundum nonnullorum opinionem populi hispaniae a fluuiio sicoride cognominati. Vnde & Lucanus inquit: Hesperios inter sicoris non ultimus amnis. Hi duce Sicelo ad Italiam uenisse dicunt: eaque tenuisse exclusis ab originibus. Mox ipsi pulsi ab illis: quos ante pupulerant: insulam uicinam Italiae occupauerunt. Eaque sicania quidem a gentis cognomine: siceliam uero a nomine ducis uocitauerunt. Et inde quoque Italum regem uenisse: a quo Italia cognominatam fuisse dixerunt.

S icilia cum i. latino utrobique & c. exili scribitur: insula est ad ultimam Italiae: quam graeci siceliam: uidelicet secundam cum e. uocali scribentes dicunt: quod latini in. i. conuerterunt. Haec ut Plinius in. iiii. naturalis histo. & alii fere oes putauerunt historici: olim Italia coniuncta fuit: sed terramotu agere seu alia quauis ruina diuisa ea pars fuit ab Italia: undis intermediis sine requie fluctuantibus. Vnde & Virgilius in. iiii. aeneid. ait:

Haec loca in quondam & uasta conuulsa ruina:
Tantum aui longinqua ualet mutare uetustas.

Disiulisse ferunt: cum protinus utraque tellus

Vna foret. & reliqua: quae praesequitur. Idem Lucanus in. iiii. confirmauit. Hanc siciliae insulam pulchritudine descripsit Thucydides de bello peloponesiaco libro. Cuius formam ut summatim dicamus triangulari posuit quoniam & ipsos angulos totidem montoria in extremitatibus suis conficere dixit. E quibus ipsa a poetis trinacria dicta fuit. Horum quidem unus in meridiem uergit: & pachynus dicitur. Alius uero ad septentrionem spectat: & pelorus uocatur. Nec plus distat ab Italia quam mille quingentis passibus. Alius autem in libyam & occasum tendit: atque in ipsam carthaginem maxime spectare uidetur. Nec ab aethiopiae litore plusquam centum viginti milia passuum distare constat: uocaturque lilybeus. & hi tres montes tria insulae latera constituentes. Vnum quidem ad aethiopiae exponit reliqua uero duo latera uersus Italiam ipsam coartantes insulam in pelagum deducunt. Sane a sicilia siculus deriuatur: pauciorque syllabarum quam primitiuum quod rarissime fieri contingit: cum in deriuatiuis additio fieri soleat: ut pater paternus: mater maternus: homo humanus: roma romanus. Et raro aliter: ut ab hispania hispanus: a lauinia lauinus: a sicilia siculus: & pauca alia. Nam de his loquor quae sunt adiectiua.

S icyon prima cum i. latino: sequens cum c. exili & y. graeco scribitur: fuit teste Plinio in. iiii. naturalis histo. aethiopiae

urbs in laconia: unde & laconia quandoq; sicyonia uocata fuit: Refertissima oliuetis: ob quod ait Virgilius
ii. georgi. Teritur sicyonia bacca trapetis. de qua Cicero in. v. de officiis. Aliam eodē nomine ostendit Plinius
esse in mari agæo insulam ex opposito ad epidaurū: quā altam esse & eminentem uoluit. Idem Iuue. in. iii. sa-
tyra cum ait: Hic alta sicyone. Vnde & hæc sicyonia calciamēti genus acceptum fuit. Lucanus:
Et pedibus leua sicyonia demit honesta.

Sycos cum. y. græco & c. exili scribitur: uocabulum est græcū id significans quod ficum dicimus: & a nōnul-
lis ex poetis nostris antiquissimis teste Parthemio usitatum fuit: & Neuium rettulit dicentem: Hodie sycos
mihi recens fuit. Vnde & sycomorus ficus fatua dicitur: & lycophanta ficū come stor. Sed iā apud nostros
ficus cum. f. atq; i. latino scribitur: quasi a focūditate dicatur. Et sic quoq; apud ceteros antiquos scriptū cō-
perimus. Sane ut moderniores quādam grāmaticorum putant: cum pro fructu quidē ponitur semper ē quartā
ta: cum uero p̄ arbore secūda: est declinationis: quæ ambo contra rationē & antiquorum auctoritatē dicta
sunt. Nam in secūda quoq; declinatione & genere masculino nō modo apud poetas: sed apud oratores ap-
probatissimos ficus etiā p̄ fructu cōperit. ut Horatius in sine sermonum: Pinguibus & ficis pastum icetur
anseris albi. Plinius in. xv. naturalis histo. Culices uolant morsuq; ficoru; crebro: hoc est auidiore pastu ap-
unt ora. & similia in mille locis. Vnde & eius nepos in epistola ad Octauum Ruffum: Quæ nunc euz ficis &
boletis certamen nōdum habent. Cicero de senectute ex tantulo grano fici. Quin & i genere masculino p̄-
tulit ipse auūculus Plinius uariis in locis suæ naturalis histo. & Macrobius ut clarissime ostēdemus. Rursum
& p̄ arbore sapius quartā ponit: ut idem Cicero de oratore dixit uxore; suā suspendisse se de ficu. Quāq;
& secūda: etiā ponat. ut Iuue. in satyra Omnibus in terris inquit: Ad quæ discutiēda ualent steriles mala
robora fici. Idem & Macrobius semper fere secūda: declinatōnis utitur. Qui & plurimos ueterū ufos fuisse
ostendit. At uero Priscianus uoluit p̄ fructu quoq; & morbo tantūmodo quartā esse declinationis: hocque
auctoritate Martialis dicentis in primo epigramatum:

Cum dixi ficus rides quasi barbara uerba:

Et dici ficos cæciliane iubes.

Dicemus ficus: quas scimus in arbore nasci.

Dicemus ficos cæciliane tuos. Ita ut quodlibet horum uersiculorū ponat quartā declinationis præterq; in
secūdo: & per hoc ostendat Martialis secūdam Prisciani expositionem uitium & fructuū quartā esse decli-
nationis: genere autē differre. Alii uero aliam dicūt Martialis fuisse scripturā: & frequentius sic haberi uidet
Cum dixit ficos rides quasi barbara uerba:

Et dici ficus cæciliane iubes.

Dicemus ficus: quas scimus in arbore nasci.

Dicemus ficos cæciliane tuos.

Ita ut in primo quōdam & ultimo uersiculo sit declinatōis secūda: in duobus uero intermediis sit quārtā. Nam
ut hi sic legentes aiunt: nō risisset ille Martialem quod diceret ficus: cum certum ac manifestū esset nō esse
barbarū: nec quod genere forsitan abusus fuisset: cū dicendo solum ficus nō magis ad unū genus: q̄ ad re-
liquū se cōtraheret. Sed certe ridebat illum alia declinatione usum fuisse q̄ debebat: ut etiā ex mutatioe de-
clinationis in secūdo uersu apparet. In quo Martialis ad declinatōnem non ad genus respondet: cū ficos quæ
barbarū & nō reperiri Cecilianus uolebat: ipse Martialis dixisset & nō ficus: quod latinū erat. At Martialis
utrūq; posse dici & latinū esse ostendit. Et magis ioco q̄ serio ad solum morbū ficos rettulit: ostendens illū
adeo solidū eē: ut negaret ficos reperiri: quo clarissimi auctores utuntur: & ficos hoc est morbū ad similitudi-
nem fructū appellatum: ipse secū & quōdam cū dolore gestaret. Itaq; & latinum & usitatū eē. Quin & sic quārtā
declinationis non posse etiā esse generis masculini ostendit. Ficus ergo cum secūda: declinationis est & fructū
& morbū: ad cuius similitudinē assumptum est designare habet: quoniam & p̄ utroq; generis est masculini: ut mul-
tis in locis ostendit Plinius. Vnde in. xvi. naturalis histo. ait: Fici mirabiles sunt & abortiuū quoniam nunq; mature-
scunt. Et in eodē li. heladis inquit: Ficos sub folio quōdam puos grossos uero supra foliū nasci. Similiter Ma-
crobius grossi appellat inquit fici: quoniam non mature scunt: hos græci dicunt ὀλυνθουσ. Et subdit in milibus
tot ficos nō uidebitis grossum. At uero cū generis ē fœminini & declinatōis secūda: arbore tantūmodo: ut
Plinius eodē li. Magna inquit & radicū differentia copiofæ fico: plātano: robori: & subdit: Aliis recto me-
tu: ut lauro: olea: aliis flexuoso: ut fico. & infra subdit. Quidā breuitate radicū celeri⁹ senescere arbores pu-
tant: quod coarguūt fici: quarum radices longissimæ & senect⁹ ocysissima. Cū autē quartā ē declinatōis fru-
ctum & arborem designare pōt: ac semper ē generis fœminini: ut idē Plinius in eodē li. ficus inquit: solæ ex
oīm arborum foetu maturitatis cām meditant. Sic Iuue. Si uis aliam decerpere ficū. Sed de ficulnea dubiū
apud quosdā habet: an ab antiquis usitatum fuerit uocabulum: quod nos usitatū cōperimus: non solū in-
terpretatiōe Hieronymi cum i euangelio ait: Respice ficulneas & ceteras arbores. Sed i Plinio auctore præ-
stantissimo li. xvi. natu. histo. ubi tractans de cura & usu foliorū inquit: bobus quibus & ficulnea: & ligna ex he-
dera tradent: & ex harūdie ac lauro. Reperitur similiter ficulus ficulna ficulnū adiectiuū esse: ut Horatius
Olim truncus eram ficulus inutile lignū. Et p̄ materiato ex ea arbore accipiendū est: ut a corylus column⁹

Virgilius li. georg. iii. Pinguiq; in ueribus torrebimus exta columnis. a populus populnus: ab abies abiegnus. Plautus in casina: Sed mane dum num istac: aut populna fors: aut abiegna est tua. a quercu quernus. Virgili⁹ li. georgi. i. Sed tamen & quernas glandes tum stringere tempus. Ab ilice iligneus uel iliceus: Terentius in adelphis: Lectulos iligneis pedib⁹. Stati⁹ in. vi. thebaidos: Orniq; iliceaq; trabes metuendaq; succo Taxus. a falice salignus. Virgi. in eodem li. Et custos furum atq; auuū cum falce saligna.

Sycomoros cum. y. græco: & c. exili scribitur: dicitur a nostris sic⁹ fatua. Nam componitur ex sycos qui est fic⁹: & ωρῶς fatuus.

Sycophanta prima cū. y. græco: sequens cū. c. exili: tertia cū. ph. aspirato: ultima cum. t. exili scribitur: traducitur apud nostros calūniator: ad uerbum dici ficorū comestor φάγω enim est manduco: & phanta is dicitur qui edit: σῦκοῦσ. i. ficos. Sed quare calūniator dicatur: duabus id rationib⁹ fieri comperi. Vnam quod apud Synefium grāmaticum græcum. Alteram uero apud Pompeiū Festū. Prima est quod ex duob⁹ seruis græcis alter absumperat ficos: alter quis prsus exedisset ignorabat: domino tamē conquerēte a fonte ifons ac cufabat: Herus prudentissimus utriq; calidam præbuit. Solus delinquens euomuit. Quid enim ieiun⁹ euo meret: nisi intestina. tunc primū natum est id uerbum sycophanta. i. calūniatur: quia in fontē falso crimine calūniabatur. Festus uero hac de cā sycophātas appellatos dixit atticos inquiring quōdam iuuenes solitos aiūt in hortos irrūpere: ficosq; colligere: quam ob cām lege est cautum: & cōstitutum: ut q id fecisset capite trun caref: quam poenam q persequerentur: ob puula detrimēta sycophantas appellatos.

Sidon cum. i. latino scribitur: urbs fuit: quam teste Iustino in. xviii. suorum epitomatū: phœnices cōdidere: qui terramotu uexati relicto patrio solo assyrium stagnum primo: mox mari pximum litus incoluere condita ibi urbe: quam a piscium ubertate sidona uocauerunt: eo quod tali nomine piscem phœnices uocent. Sed deinde post multos annos a rege ascaloniog: expugnati ciues nauib⁹ appulsi tyron urbē ante anum troianæ cladis cōdiderunt. De ei⁹ successu præfatus Iustinus psequitur. Sed ex his satis cōstat quare Dido ipsa sidonia nōnunq; a Virgilio cognominata fuit.

Sidus cum. i. latino scribitur: & latinum est uocabulū: ac a sido quod est fixus sio deductū puto. Nec illis credo qui græcum esse uolunt: & a σῦνοδέω: quod est cōmeo & conuenio tractum existimant: ita ut secundum illos cum. y. græco scribat: & sit plurium stellarum cōuentus. Nec aliis similiter assentior q græcum esse putantes ex σῦν componi dicunt: quod indicat simul: & εἰ δέιν uideri: quasi simul cōspectam ex plurib⁹ stellis formam indicet. Macrobius latinum esse dixit: & super somnū Scipionis ponēs differentiā inter stellas & sidus ita scribit. Nūc uideamus quæ sint hæc duo nomina: quorū pariter meminit Cicero cuz dicit: Quæ sidera & stellas uocatis. Neq; enim hic res una gemina appellatione monstrat: ut ensis gladi⁹. Sed sunt stellæ quædam singulares & erraticæ & certæ quæ nō amixtæ aliis solæ ferunt. Sidera uero quæ in aliud signum stellarum plurium composita ferūt: ut aries: taurus: andromeda: perseus: corona: & quæq; uariarū genera formarū in celo recepta credūt. Sic & apud græcos aster & astrum diuersa significant: & aster stella una: & astrū signū stellarum coactum: quod nos sidus uocam⁹. Hæc ille secūdū merā uocabulorū pprietatem expressit. Nam & quādoq; etiam p stella sidus ab auctorib⁹ positum legimus: ut apud eundem Ciceronē in eodem li. de uniuersitate inquit. Itaq; nesciunt hos siderū errores. Et li. ii. de natura deorum ait: Nam cum duo sint genera siderū: quorum alterū spatii imutabilibus ab ortu ad occasum cōmeans nullum unq; cursus sui uestigium inflectit: alterum aut cōtinuans cōuersiones duas: idem spatii cursibusq; conficiat. Quintilianus similiter in mathematico: Quid hæc inquit fulgentium siderum ueneranda facies: quod quædam uelut infixa: ac coherentia perpetua semelq; capta sedulo collucēt. Alia toto sparsa celo uagos cursus certis ematiūtur erroribus. astrum similiter a Virgilio pro unica stella positum fuit: quam in funeribus Cæsaris apparuisse dicunt: cum ait in bucolicis: Ecce dionæi processit cæsaris astrum. Fateor tamē nunq; stellā dici arietem: taurum: andromeda: perseum: sed sidus: unde est quod dicimus hibernū sidus. Et illud Quintiliani: Nos graue huius ani sidus affluit.

Siderites cū. i. latino utrobicq; & t. exili scribitur: lapis est ferro similis: a quo nomen assumpsit. Nam apud græcos σίδηρος ferrum dicitur.

Sylene cum. y. græco scribitur: ciuitas est in cōfinibus æthiopiæ & ægypti. Et teste Plinio in. ii. naturalis histo. supra alexandriam uersus meridiē quinquaginta miliū stadiorum. Ac ut scribit Macrobius li. ii. super somniū Scipionis directe locata est sub tropico æstiuo: id est sub cancro in extremo torridæ zonæ. Quare cuz sol ad cæcrū uenit in medio solstitii die supra uerticem ciuitatis cadens: nullam prsus in ea umbram efficit. Quod Lucanus tetigit in. ii. cum ait: Vmbra nūq; flectente syene: hoc est per dies solstitii. Et subiunxit in. viii. Nā quis ad exultam cancro torrente syenem Ibit. Idē li. x. Cancroq; suam torrente syenem. & ut dixit Seruius in bucolico philosophi eo loco effodere puteum nimix altitudinis: quem sol radiabat recto intuitu octauo calendas iulias: quando ē in cancro.

Syla cū. y. græco & unico. l. scribitur: mons est lucaniæ & silua in illo sic dicta: quasi σῦρα. i. tracta: hoc ē latronibus frequētata. ut Salustius de fugitiuis in silua inqt syla fuerūt: de qua Virgi. li. xii. meminit.

Sylla cum. y. græco & duplicato. l. scribitur: de cuius orthographia in primo horū cōmentariog: li. mōstrauim⁹

fuit teste Salustio romanus nobilis: & ut nonnulli dicunt ex antiqua Scipionum familia. In adolescentia omnibus flagitiis inqnatã uitã duxit: hoc est usq; ad quæsturã: quã sub Mario adeptus est. In qua uitam omnes penitus cõmutauit. & ut dixit Valerius Maximus: catenas Iugurthæ manibus iniæcit: Mithridatez compescuit: foetialis belli luctus repressit: Cinnae dominatione frægit: & Marium q olim se quæstorem fastidierat: ipsam illam puinciam pscriptum & exulem coegit petere. Fuitq; litteris græcis & latinis doctissime eruditus: facundus: acer: astutus: gloriæ cupidus: sui securus: multarum rerũ & pecuniæ maxime largitor: aïo grandis: ita ut dicat Salustius dubitari potuit fortior an foelicior esset. Naz foelix eo dici uoluit: quod de inimicis marianis foeliciter ultus fuit. Et dictator inde effectus ita rempublicam suppressit: ut teste Cicerone in. v. uerri narum: nemo illo inuito nec bona nec patriam nec uitam retinere posset. Vltimo teste Plinio nepote de uiris illustribus ordinata republica dictaturam deposuit: & sub priuata uita se contulit puteolos. Qua de re Suetonio teste Iulius Cæsar dicere consueuerat illum litteras nesciuisse: quia dictaturam deposuisset. De quo in dictione plogus uidimus. Tãdem incidit in morbum ulcere in intestinis oborto. Quo tpe tanta pediculorum: ut aiunt uis toto corpore eius manuit: ut nullo argumento cohiberi possent: atque hoc pacto mortem obiit.

Silenus cũ. i. latino & unico. l. scribit: prima tamen apud græcos habet diphthongum ei: quæ in. i. longã cõuerfa fuit: ut saepe fieri uidimus: fuit Bacchi nutrici q iam senex super asello sedens: Bacchuz p loca omnia sequebat. ut Ouidius primo de arte amandi:

Ebrius ecce senex pando silenus asello.

Vix sedet: & pressas continet arte iugas.

Syllaba cũ. y. græco & duplicato. l. scribit: dici potest latine complexio. Nam compositum uocabulum est ex συν: quod est con: & λαμβάνω capio.

Syloson cũ. y. græco & unico. l. scribit: fuit teste Herodoto li. histo. iiii. Samiorum tyrãnus.

Silphii cum. i. latino scribitur: fuerunt teste Herodoto libro historia. iiii. populi libyci ab insula plateæ usque ad os syrtium protensi.

Silarus cũ. i. latino & unico. l. scribit: fluuius est campaniæ salerno propinquus: ita ut a fluuio existiment qdam oppidum ipsum nomen assumpsisse. Et ut ait Pli. i. iii. naturalis histo. campaniã a lucanis diuidit. In quo ultra surrhentũ: ut idem dixerat i. ii. non mō uirgulta: sed uolatilia lapidescunt. Alias potu salubres sunt aquæ eius. De hoc meminit Virgilius in. iii. georgi. cum ait: Est lucos silari circa.

Syllepsis cũ. y. græco: & duplicato. l. scribit: dici potest latine conceptio. Nam componit ex συν quod est con: & ληψις acceptio: & tunc quoque fieri dicitur cum aut pluralis dictione singulari uerbo complectitur: ut Sunt nobis mitia poma Castaneæ molles: & pressi copia lactis. Aut cum pro multis unus ponit. Iuxta id Virgilii in. ii. ænei. Verũq; armato milite complent: milite dixit pro militibus. Item & pro uno multo: ut idem in viii. ænei. Vos o calliope precor aspirate canenti. Nam rectum fuisse: uos o musæ: & tu Calliope.

Syllogismus cũ. y. græco & duplicato. l. & penultima cum. g. sequente. i. latino scribit. Est argumentationis species alias & diuersas sub se spēs detinens. De quibus omnibus late uidimus in commentariis dialecticæ: quæ nuper edidimus.

Silua cum. i. latino scribit: atq; græcam originem habere depræhendit. Nam ὑλη latine materia dicit: quæ aspirationem primũ cõuertens in. s. ut in pluribus dictionibus fieri supra ostendimus: & non nihil mutatis litteris: ut. y. græcum in. u. nostrum & post. l. appositum: atq; in initio addito. i. latino resultat silua: idest materia: seu prima materia. Quintilianus libro. x. de institutione oratoria: diuersum inquit est eorum uitiuz q primo decurrere per materiam silo q̄uelocissimo uolunt. Et sequentes calorem atq; impetum ex tempore scribunt: hanc siluam uocant: repetunt deinde & componunt quæ effuderant. Sed uerba emendant: & numeri manent in rebus temere contextis: quæ fudit leuitas.

Syma cũ. y. græco scribit: urbs fuit in asia: qn & pro monte iuxta pontum posuit Orpheus in argonautica.

Symeon cũ. y. græco & e. absq; diphthongo scribit: nomen fuit uiri pprium.

Simon cum. i. latino scribitur: fuit uir atheniensis coriarius & philosophus. Nam ut scribit Laertius quoties ad eius officinam perrexisset Socrates: atq; differeret omnia quæ meminisse poterat annotabat. Vnde & ipsius dialogos trigintatres uno eodem codice compræhendi dixit Idem auctor: cui cum Pericles si ad se pergeret polliceretur cuncta necessaria exhibiturum: respondisse fertur: fiduciam inquit uendere consilii non fuit. Alius fuit Simon qui scripsit rhetoricam. Alius item medicus Seleuci & Nicanoris necessarius. Alius sculptor.

Similax cum. i. latino utrobiq; & unico. m. atq; unico. l. scribit: arbor est: quam teste Sextio latini taxũ dicunt Vnde Callimachus σι. υ. λ. α. κ. α. φ. ε. ι. π. ο. ν. τ. α. ζ. ω. α. Alii dicunt esse genus hederæ densis geniculatæ caulibus spinosis fruticosa ramis: folio: ceu hederæ paruo non angulosa: ac raticulo eminente: pampinos flore candido olente lilium. Fert racemos labruscæ modo non hederæ colore. hanc dixit Plinius. xvi. naturalis histo. omnibus sacris & coronis esse infaustam: quoniam sit lugubris uirgine eius nominis propter amorem iuuenis Croci mutata in hunc fruticem. Et subdit id uulgus ignorans plarumque festa sua polluit hederam

existimando sicut in poetis: aut Libero patre: aut in Sileno quis omnino nescit quibus coronarentur. Et sequitur ex simillace fiunt codicilli propriumque materiei est: ut admota auribus leuem sonum reddat. At uero de taxo arbor est teste eodem Plinio aspectu similis pino & piceae minime uirens: gracilisque & tristis: ac dira nullo succo. Et fert laetalem fructum baccas: quibus in hispania praecipue uenenum inest. Vasa etiam uinaria ex ea in gallia facta mortifera fuisse compertum est. haec ille. Reperitur & in insula cyrnes quae corsica dicitur dicente Virgilio in Noeri: Sic tua cyrneas fugiant examina taxos. atque idem in georgicis: Amant aquilones & frigora taxi. Dixit etiam praefatus Sextius esse in arcadia tam praesentis ueneni: ut si qui dormiant sub ea: cibumue capiant moriantur. Et subdit Plinius: Sunt & qui toxica hinc appellata dicant uenena: quae nunc toxica dicimus: quibus sagittae tinguntur. Et subdit: Repertum innoxiam fieri si in ipsa arbore clauus aereus adigatur. Et ut non longe supra idem dixerat auctor in europa sex genera cognatarum arborum feruntur pinus pinaster: quae eo teste nihil aliud est quam pinus siluestris: mira altitudine & a medio ramosa sicut pinus in uertice. Picea quae ut idem asserit montes amat atque frigora feralis arbor: & funebri indicio ad fores posita Quartum genus abies. Quintum larix: cui fere eadem cum abiete est facies: sed materia praestantior: & longe incorruptior: & odore acrior: nec alio modo ignis uel consumitur quam lapis. Sextum genus est tæda quae omnia amant montes: & perpetuo ut ait uirent: nec facile discernuntur in fronde.

- S** imichida cum .i. latino utrobique: & ch. aspirato scribitur: ponitur a Theocrito in bucolico pastor: quem expositores patrem fuisse Theocriti asserunt.
- S** ymmachus cum .y. graeco & duplicato. m. atque. ch. aspirato scribitur: nomen est uiri proprium: compositum ex sigma uero quod est con: & sigma bellator: & potest esse appellatiuum.
- S** ymmetria prima cum .y. graeco subsequente duplici. m. atque. t. exili & .i. latino in penultima scribitur: dici potest comensuratio. Plinius tamen melius inquit in .xxxiii. naturalis histo. Non habet latinum nomen: symmetria quam diligentissime custodiuit Lyfippus non incerta ratione.
- S** immias cum .i. latino utrobique: & duplicato. m. scribitur: fuit teste Laertio philosophus thebanus: qui uigintitres dialogos scripsit.
- S** ymbolum cum .y. graeco scribitur. Erat teste Iulio Polluce ad Commodum imperatorem de uocabulis rege paruū numisma. Vnde & signum a nonnullis traducitur. Qui & eusymbolum bonum omen interpretantur. Item & cum ex sigma beta lambda: quod est confero deducatur. Quidam collationem interpretari uoluerunt. Ita ut coena illa dicatur collatio: in quam comparandam plures aliquid contulerunt. Symbola enim huius symbolae est collatio: iuxta quod forsitan locutus est Terentius cum ait in andria: Symbolum dedit. i. iudicio meo portionem suam contulit: uel symbolum dedit id est signum dedit: ut anulum uel aliquid tale quo usque pecuniam conferret.
- S** imethus cum .i. latino & th. aspirato scribitur: fluuius est siciliae: haud longe ab urbe catinensi: iuxta quem Thalia siue ut alii uolunt Aetna nympha loui palifcos peperit. De quo sane fluuiio meminit Ouidius li. pastorum iiii. cum ait: Quaeque simetheas accipit aequor aquas. Et Virgilius in .ix. aeneidos: Eductum martis luco simethea circum flumina.
- S** imposu: prima cum .y. graeco scribitur. Et apud nos teste Cicerone honestiore uocabulo: magisque accurately conuiuium dicitur.
- S** ymphoniam prima cum .y. graeco scribitur: dicitur a nostris consonantia. Nam componitur a syn quod est con: & phi uocalitas. Et inde symphon consonatus: ut Iuuenalis in satyra Credo pudiciciam: Micturiunt hic Effigiemque dea longis symphonibus implent: id est diutius: & iugibus sonitibus urinae. Nam est in mictura foeminae quaedam uniformis consonantia.
- S** ympho cum .y. graeco scribitur: apud graecos uero per additionem. n. definit: sonitus quidam est cum consonantia: ut in praecedenti dictione uidimus.
- S** ympinium prima cum .y. graeco: sequens ac penultima cum .i. latino scribitur: uas est non dissimile cyatho in sacrificiis continens libabile: ut dixit Festus: & componitur ex sigma uero: quod est con: & sigma bibo: de quo Iuuenalis in satyra Credo pudiciciam inquit: Et quis tunc hominum contemptor numinis: aut quis Sympiniū uidere numae: nigrumque catinum. Sane secunda syllaba quam .i. latinum continere diximus potest illud more antiquorum in .u. conuertere ac dici symponium: ceu optimum. p optimum lubens. p libens & similia.
- S** ymplegades cum .y. graeco scribitur: sunt teste Plinio in .iiii. & .vi. natura. scopuli: uel secundum Pomponium in secundo duae insulae helleponticae contra thracium bosphorum mille quingentis passibus ab europa distantes: quas nonnulli ex poetis nostris etiam cyaneas uocauerunt: ut in ea dictione uidimus. Has Ouis in .xv. metamor. li. mobiles primū fuisse: sed postea immobiles factas dixit: Timuit concursibus argo Vndae sparsas symplegadas elisage Quae nunc imotae perstant uentisque resistunt.
- S** imois cum .i. latino utrobique scribitur: ultima tamen apud graecos habet. ei. diphthongum: quam nos conuertimus in nostrum .i. productum: & format genitiuum simoentis cum .o. & .e. diuisis: ut Virgilius in primo aeneidos: Alma uenus genuit phrygii simoentis ad undas. Nam diuisa diphthongo ei quae est in ultia resti: & interpositis. n. & .t. ac in fine addita. s. ipm formamus genitiuum. Similiter in accusatiuo simoenta: ut id est in .v. aeneidos.

Victor apud rapidum simoenta. Et in eodem libro: Hecstoreos amnes xanthum: ac simoenta uidebo: p que modum & Homer^o ipse declinauit. At Hesiodus non simoenta: sed per synaresim simunta dixit in theogonia cum ait $\theta\epsilon\iota\omicron\nu\sigma\tau\alpha\mu\omicron\upsilon\nu\tau\alpha$: hoc est diuimum simoenta cum. $\epsilon\epsilon$. cōiunctis. ut libet illam diphthongum. ou aliquando in. $\epsilon\epsilon$. traducere: ut in antehabitis uidimus: & est fluuius ex ida troiano monte scaturiēs: iuxtaq troiam decurrens: qui cuz mari appropinquat: xantho commisceat: & in paludem coactus iuxta figazū promontorium in mare descendit.

S imoefius cum. i. latino utrobique: & $\epsilon\epsilon$. diuisis syllabis scribitur: fuit troianus Anthemionis filius: quez ideo sic uocatū dixit Homerus in. iiii. iliados: quod eū mater cū ab ida descenderet: & pecora ad parentes reuifenda deduceret: ad ripam simoentis peperit: eum deinde $\alpha\tau$ ate florentem: nec dum uxore fortitū: ut dixit Homerus Ajax Telamoniū interficit.

S ynaresis prima cum. y. græco: sequens cum. α . diphthongo scribitur: figura est qua plura per unum coniunguntur. Nam componitur a $\sigma\upsilon\nu$: quod coniunctionem indicat: & $\alpha\epsilon\sigma\iota\sigma$ diuisio: quasi diuisorum cōiunctio: quod tam in græcis q̄ latinis dictionibus facere consueuimus. In græcis quidem ut Panthus pro panthous: Alcinus pro alcinous: Demophon pro Demophon: Laocōon: pro laocōon. In latinis uero maxime in genitiuis secundæ declinationis facimus: qui cum sæpe in duo. ii. terminentur: a poetis nostris in unum cōiunguntur: ut Virgilius in Tityro: Nec spes libertatis erat nec cura peculi. In eodem Pauperis & turguri p turguri. Idem in. iiii. georgicorum: Florentem studiis ignobilis. otii pro otii. Idem in primo $\alpha\epsilon$ neidos: Hic tamē ille urbem pataui: pro pataui. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Antoni gladios potuit contēnere: pro Antonii. Similiter dicif bigæ pro biugæ: quadrigæ pro quadriugæ. In quibus unuz. i. primū abiicitur: & per synaresim alterum. i. & u. in unicum solum. i. conuertuntur: ut similiter bini pro biuni: derit in scanfione pro deerit & similia. Sicuti econtrario per aliam figuraz nōnunq̄ dicimus fieri pro firi: amariet pro amari & similia.

S ynagoga cum. y. græco scribitur: dici potest coadunatio: quæ & pro re & loco accipitur. Nam componitur ex $\sigma\upsilon\nu$: quod est con: & $\alpha\gamma\omega\gamma\eta$ ductio.

S ynalepha prima cum. y. græco: penultima cum. $\epsilon\epsilon$. diphthongo scribitur: dici potest compressio. Nā componitur ex $\sigma\upsilon\nu$: quod est con: & $\alpha\lambda\omicron\iota\phi\eta$ pressio. Et est cum uocalis aliqua in fine dictionis per subsequētes uocalē abiicitur in metro: ut Semper ego auditor tantum: & in mille aliis locis.

S ynanche cū. y. græco & ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris angina: ut Plautus: Vellem me in anginaz uerti ut huic auiculae fauces præoccupare. Nā componit ex $\sigma\upsilon\nu$: & $\alpha\gamma\chi\omega$: quod ē affligo: angō: suffoco. Vnde & morbus est q̄ spiritum suffocat.

S yncopa cum. y. græco & c. exili scribitur: dici potest latine concisio. Nam componitur ex syn quod est con: & $\kappa\omicron\pi\tau\omega$ incido. Et est figura quando littera uel syllaba in medio dictionis uel cōsonatiæ uel metri cā abscindit: ut forsan pro forsitan: cōpostus p̄ compositus. Virgi. i. i. $\alpha\epsilon$ nei. Compostus pace quiescit. Porgite p̄ porrigite: ut Et pocula porgite dextris.

S ynathegorematica prima cū. y. græco: & tertia cū. th. aspirato: reliqua oīa sine aspiratione scribunt: & traducif a Prisciano li. ii. dum de oratione p̄tractat. i. cōsignificatiua.

S ynchesis cum. y. græco & ch. aspirato: atq; e. sine diphthongo scribitur: dici potest a nostris cōfusio. Nam $\sigma\upsilon\nu$ dicit con: & $\chi\epsilon\sigma\iota\sigma$ fusio. Estq; Donato teste hypbatum undiq; confusum: ut id Virgilio in. i. $\alpha\epsilon$ nei. Tris nothus abreptas in saxa latētia torquent: Saxa uocant itali mediisq; in fluctibus: aras. Quorumq; ordo est tris. i. naues abreptas nothus torquet in saxa: quæ. i. saxa in mediis fluctibus: latētia itali uocant aras. Item i. ii. lu uenes fortissima frustra Pectora si uobis audētē extrema cupido Certa sequi quæ sit rebus fortuna Videtis excessere adytis oēs arisq; relictis Dii quibus imperium hoc steterat succurritis urbi Incensæ. Ordo est o iu uenes fortissima pectora frustra succurritis urbi incensæ: quia excessere dii adytis: unde si uobis cupido certa est sequi me audētē extrema: & reliquæ: quæ Seruius: & latius Macrobius p̄secuti sunt.

S ynchon cum. y. græco & ch. aspirato scribitur: dici pōt a nobis cōtinens. Nam componit ex $\sigma\upsilon\nu$: quod est con: & $\epsilon\chi\omega$ habeo.

S ynciput cum. y. græco scribitur. Nam ut nonnulli uolunt ex $\sigma\upsilon\nu$ præpositione græca componit: quæ con & simul indicat: atque caput dictione latinaz ita ut ea pars simul caput esse dicatur. Estque anterior pars capitis: occiput posterior.

S ynecdoche prima cū. y. græco: sequens cum. c. exili ante. d. ultima cū. ch. aspirato dici pōt cōceptio: a Cicerone uero in dignitatibus dicitur intellectio: & ē figura cū a pte totum uel a toto ps intelligit. a parte q̄de totū ut Flāmas cum regia puppis Extulerat. i. regia nauis. A toto uero ps: ut Quāmultæ glomerant aues ubi frigidus $\alpha\eta$ nus Trans pontum fugat. i. frigida hyems.

S ynodus cū. y. græco scribitur: dici pōt a nostris cōuentus. Nā cōponit ex $\sigma\upsilon\nu$ quod ē con: & $\delta\lambda\omicron\sigma$ uia: & a cōuentu sit cōuenticulū: ut Cicero p̄ Sextio: Cōuenticula inq; hoim: quæ ciuitates nominarūt.

S ynecius prima cum. y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: nomen est uiri pprium deducū a $\sigma\upsilon\nu\epsilon\sigma\iota\sigma$ quæ est conscientia.

Figura

- S** yngraphū cum .y. græco & .ph. aspirato scribit̄: dici p̄t secūdum litteram ip̄am conscriptio. Suetoni^o li. i. Non dubitauit a quibusdam iusiurādum: atq; etiam syngrapha exigere.
- S** ynonyma cum .y. græco utrobic; scribitur.
- S** inopes cū .i. latino scribit̄: fuit teste Orpheo in argo. ciuitas iuxta pontū: quā Pomponius dicit eē in cappa-
docia: & a. L. Lucullo romano subacta ip̄erio. Eadē teste eodē Pomponio in .i. fuit Diogenis patria.
- S** inopis cum .i. latino utrobic; scribit̄: terra est rubea: quā teste Plinio in .xxxv. naturalis histo. iuenta ē primū
in ponto: & nomen a sinope urbe assumptū.
- S** yntaxis pria cū .y. græco: sequens cū .t. exili: ultima cū .x. consonāte: atq; .i. latino scribit̄: dici p̄t a nostris cō
structio & series. Nā cōponit̄ ex syn quod est con: & Τετρω ordinō: unde Τετρισ: quā series ē & ordo.
- S** ynthesis cū .y. græco i prima: & .th. aspirato i sequēti scribit̄: dici p̄t a nostris cōpositio. Nam componit̄ ex
syn: quod est con: & ἑστis positio. Et est figura cū singulare nomen multitudinē designās: cū uerbo plurali
cōponitur. Virgi. in .i. aenei. Pars in frustra secant: uerubusq; tremētia figunt. Quidius in heroidibus:
Turba ruunt in me luxuriosa proci.
- S** yphax cū .y. græco scribit̄ a græcis: quoq; scriptura nos & in barbaris sequi debemus: fuit numidag rex: de
quo Liuius li. iiii. de secūdo bello punico: & aliis in locis loquitur.
- S** iphnos cū .i. latino scribit̄: insula est in mari ægæo. In qua teste Herodoto libro histori. iiii. argentifodina: &
aurifodina: multa erant.
- S** yracusa p. y. græcū: & duplex .r. a græcis scribit̄: nos uero q primā corripimus cū unico .r. scribimus: ut plu-
res etiam ex illorū poetis cōsueuerūt. Virgi. in bucolico: Prima syracusia dignata est ludere uersu. urbs est
siciliæ sub pachynno monte sita. Quā pulcherrime descripsit Cicero li. uerrinag. vi. Florus uero in li. ii. sic
de syracusis breuissime inquit: longe illis triplex murus totidēq; arces port^o marmoreus fons celebrat^o are-
tusæ: quā hactenus eis p̄fuere: ut pulchritudini uictæ urbis parceret.
- S** irenes prima cū .i. latino scribit̄: licet apud græcos sit ei diphthongus: quā in .i. p̄ductā: ut in multis uidim^o
cōuertimus: deduciturq; ab ἴρε: quod est cōnectere & retinere. Cuius aspiratio ut sæpe fieri uidimus i. s.
cōmutata fuit. Et fuerūt ut dicūt poetæ tres acheloi fluminis filia: ex Calliope musa. Hæ ifulas quāsdā iuxta
pelorum inter siciliam & italiā habitasse scribūtur. Quod Ouidius etiam tetigit in .xiiii. metamorpho. dū
Aeneæ transitū describēs inquit: Terrasq; calenti Sulfure fumātes acheloiadūq; reliquit Sirenū scopulos.
Quod Claudianus poeta ifignis clarius ostēdit: ac latius in li. de raptu Proserpinæ. Hæc una uoce teste Ser-
uio sup. v. aeneidos circa finē: alia tibiis: alia lyra canebat. Sed tanta dulcedine cant^o transeūtes nautas afficie-
bant ut sopirent̄: quos cū sopitos p̄sentisceret: submergebāt & deuorabāt. Quare cū iuxta illas transitur^o
esset Vlyxes: admonit^o a Circe sotiog; aures cara obturauit: & ipse se ad nauis malum ligari iussit: atque sic
quoq; transiuit illæsus. Quod illæ grauiter ferentes: & ira successæ ac dolore cōmotæ se præcipitauerunt in
fluctus: quod Iuue. tetigit in satyra Neuole: quādo apud illū ait Neuola: Nam p̄ me fortuna rogat̄: Affigit
caras illa de naue petitas: Quæ siculos cant^o effugit remige surdo. Quod iō dixit Neuola: quā cū pag; supra
uellet fortunā p̄ diuitiis postulare intendēs dicere: o quādo ero diues: quodā oiminali uerbo p̄fecto non di-
xit diues: sed dixit quādo ego pauper ero: quod ille in malū omen assumens: inquit deinde: Nam p̄ me for-
tuna rogat̄. & reliqua. Has sane syrenas dixit Ouidi. in .vi. metamorpho. comites fuisse Proserpinæ cū ra-
peret a Plutone. Et tres fuisse dicunt̄: una nomine Parthenope: alia Leucosia: tertia Ligia.
- S** irius cū .i. latino utrobic; scribit̄: apud græcos quoq; est. ei. diphthog^o i prima: quā in .i. nostrū cōuersa fuit
ut sæpe fieri uidim^o: & ut quibusdā placet a σείω qd̄ ē moueo: uel ut aliis magis uidet̄ a σείπω qd̄ ē sicco deri-
uat̄. Et dicit̄ stella quædā: quæ a nōnullis qdem ponit̄ i fronte caelestis canis: ab aliis uero i ei^o ore. Oriturq;
in uigesimonono gradu crancri: hoc ē circa mediū mēsem Iulii: & circa mediū Septēbris occidit. uel ut aliis
placet ante id tps̄ influxum amittit. Nā i eo tpe intermedio oīa cōmouet atq; pturbat: dicente Plinio li. ii. na-
turalis histo. sentiri ex ei^o ortu effect^o maxios in terra. Et quæ ē de natura Martis hoies nimio solis ardore fati-
gat. Ideo dixit Iuue. Sirius ardet. Quin & tūc quoq; feruent maria: in cellis uina mouent̄: herbae arefcunt.
ut Virgi. in .iii. aenei. Tū sterile exurere sirius agros. Canes eo tpe maxie agitant̄ in rabiē. Et ut idē ait Virgi.
in .x. aenei. Ille sitim morbosq; ferens mortalibus agris
Nascit̄: & leuo contristat lumine cælū. Sane uoluerūt nōnulli a uerbo σύρω: quod ē traho deductum fuisse
cū ut dicūt ex magnitudine signi longū tractū habere uidet̄: uel quæ oīa ad se trahit. Quæ utiq; etymologia
orthographiæ nō correspondet: quæ tūc quoq; p. y. græcū scriberet̄: quod nūq; apud illos cōpertū fuit. Nec
longū h; tractū sirius: sed signū totū: quod canis dicit̄ magnū ē. In quo teste Ptholemaeo stellæ sūt. x. & octo
& extra corpus. xi. Verū hunc canem fuisse Icarī a messoribus trucidati ostendit Ouidi. li. fastog. iiii. cū ait:
Est canis icarium dicunt quo sidere moto:
Tosta siti tellus præripiturq; seges. Et tūc quoq; canē occidere: Virgi. cū solē taur^o gerit: ait enī i. i. georgi.
Candidus auratis aperit cū cornibus anum
Taurus: & aduersus cedens canis occidit astro. Nam tūc quoq; ob solis splēdorem uideri nequit: & cū com-
munis sit generis canis diminutiū canicula tantūmodo foemini comperitur.

- S**yrma cuius y. græco scribitur: & est generis neutri: poniturque p. cauda: hoc est tractu uestis foeminae: & a $\sigma\upsilon\rho\omega\varsigma$ quod est traho deducitur. Vnde ait Seneca de baccho: q. habitu muliebri nonnunquam se ornabat: Auro decorum syrma barbaricum trahit: ut uidimus in dictioe Bacchus. Iuxta quod & ipsius syrma aliquando p. longa tragicæ orationis serie tenore suum usque in ultimum trahens ponitur. Iuxta quod dixit Iuue. in satyra Stemmata quæ faciunt cum Neronis meminit: Gaudentis fædo peregrina ad pulpita saltu Prostitui graiaque apium meruisse coronæ Et subdit: Ante pedes domiti longum te pone thyesta: hoc est longa de Thyeste tragicædiæ: ob quam apium graia pmeruit coronæ. Et pgit dicens syrma uel Antigones: hoc est uel longum scripturæ tractum de ipsa Antigone ab illo recitando pductum: ut idem in satyra: Quis nescit uolulus. Iuxta hanc eandem sententiam ait: Nam scelus a pyrria quæque omnia syrmata uoluas: Nullus apud tragicos populus facit. hoc est quæque longa tragicædiarum uolumina legas: nullum cõperies populum hominem comedisse: ut ille de quo illic loquitur. Similiter Valerius in phormione: ut rettulit Priscianus i. vi. inquit: Quid hic cum tragicis uersibus & syrma facis: ubi dixit syrma p. syrmate.
- S**yrtis cuius y. græco & t. exili scribitur. Sane cum i. ultima sit ei diphthongus: nonnulli ex nostris abiicietes. i. retinet e. & dicunt syrtes. Alii uero abiiciunt. e. & retinet. i. Vel ut alii putant totam diphthongum in. i. nostrum cõuertunt & dicunt syrtis. hoc est hæc syrtis & has syrtis: ut uoluit Priscianus in. vii. Induciturque Virgilius dicentem i. x. ænei. In syrtis in saxa uolens uos turnus adoro. At in prius ut in emendatis codicibus semper aspexit in es finit cuius ait: In breuia & syrtes urget miserabile uisu. Et sunt loca quædam maris periculosa circa fines aphyricæ uersus ægyptum: a $\sigma\upsilon\rho\epsilon\tau\upsilon$: quod est trahere cognominata: ut Placuit Salustius in iugurthino. Estque in eis teste Plinio li. vi. naturalis hist. inæqualitas magna maris & terræ: & i. uno quodam loco profundissima sit aqua. In alio uero undosam: nec in eodem statu pmanet. Nam spirante uento quod modo cumulus & supra mare fuerat: in profundissimas residet ualles: & quod deprimebat in ualles nunc supra aquas aggeritur. Suntque loca hæc duo in aphyrica & maiores faciunt syrtes ac minores dicente Ouidio li. ii. de sine titulo: Quo lateant syrtes magna minorque situ. Et teste Solino ducentorum quingenta milium passuum interuallo separantur. Estque minor aliquanto clamentior: quæ teste Polybio distat a carthagine trecentis milibus passuum: atque totidem ambibus. Maiores uero ambitu quædringentorum uiginti quingentorum milium passuum cõmensurantur. Inter unam uero & reliquam spatium est ducentorum quædraginta milium passuum. Vnde & teste Seruio sup. x. ænei. id fieri cõtingit: ut ibi arenosa sint in mari loca syrtes uocentur. Sed de præfatis syrtibus plura loquitur Lucanus in. ix. sua pharsalia libro.
- S**yrria prima cuius y. græco: & sequens cuius i. latino scribitur: regio est asie quæ ab oriente fluuio euphrate: ab occidente nostro mari & ægypto terminatur: a septentrione uero hæc armenia & cappadocia: a meridie autem sinu arabicum
- S**yringa prima cuius y. græco: & sequens cuius i. latino scribitur: fuit arcadiæ nympha a Pane ardentem amata: quæ teste Ouidio in. i. metamorpho. se spernetem cum Pan cupide sequebatur: & illa fugiens ad Ladonem fluuium perueniret: & fluuio impedita non amplius effugere posset: iuocato aliæ nympharum auxilio in palustres canas cõuersa est: quas cum Pan excideret ex septem calamis in amoris solatium fistulam primus sibi cõfecit. ut Virgilius in corydone: Pan primus calamos cæca cõiungere plures Instituit.
- S**isyphus prima cuius i. latino: & penultima cuius y. græco scribitur: fuit teste Homero li. vi. iliados: Acoli filius: hic isthmum: hoc est stricturam illam terræ: quæ inter mare ionium & ægeum consistit: latrocinium occupabat: Ita ut Autholiam Autholii filiam Laerta desponsatam cum ad maritum duceretur: ut quidam dicunt: uel ut alii asserunt ad oraculum Apollinis cõsultura accederet latrocinio cæperit. & ut multi crediderunt grauidauit: ex qua tunc natum Vlyxem uoluit. Quod Aias illi exprobauerit apud Ouidium li. xiii. metamorpho. quando ait: Quid sanguine cretus Sisyphio: furtisque & fraude simillimus illi Inferis æacidis alienæ nomina gentis? Tandem occisus Sisyphus a Theeo apud inferos traditur: & hæc pœna afficit: ut græde saxum supra montem portare coactus cum ad apicem deduxerit: continuo ad ima relaxetur: dicente Ouidio in. xiii. metamorpho. Aut petis Aut urges rediturum Sisyphæ saxum. Et Seneca in Hercule furente: Ceruice saxum grande Sisyphæa iacet.
- S**ystole cuius y. græco: & t. exili scribitur: dici potest correptio. Nam figura dicitur: cum longa syllaba cõtra eius naturam corripitur. Virgi. in. i. ænei. Cõnubio iungam stabili ppriaque dicabo. Vbi nunc breuè posuit: quæ naturaliter longa est. Nam alio in loco longam posuit: ut in. iii. ænei. Hectoris andromache pyrrihi cõnubia seruas. Ideque in. iiii. Cuique loci leges dedimus cõnubia nostra reppulit. & i. eodem: Nomadumque petam cõnubia supplex?
- S**isamus cuius i. latino scribitur: teste Homero in. ii. iliados: urbs paphlagonia.
- S**ithonia cuius i. latino & th. aspirato scribitur: pars est litoralis macedoniæ citra athon uersus thermopotum: habetque teste Herodo. li. vii. historiæ: ciuitates toronem: galipsonem: sermylenam: macybernâ: & olynthon. In eadem mons est sithon quæmaxime niuosus: de quo Virgi. i. ultia ægloga: Sithoniafque niues hyemis subeam aquosæ. In hac eadem locus est dictus $\kappa\upsilon\rho\omega\varsigma$. i. canis: ubi Hecuba cõuersa i. canem: Veterumque diu memor illa malorum: ut ait Ouidius: Tum quoque sithonios ululauit mæstra p. agros.
- S**itula cuius i. latino & t. exili scribitur: nec uerbum est græcum: ut quidam uoluerunt sed latinum: & a sorte ut asserunt nomen accepit. Nam cistram illam designat: qua sortitio suffragiorum accipitur. Plautus i. casina: Sortitio illa i. situla.

Nec in diminutio sitellam: ut nonnulli asserunt: sed cistellā a cista deductam semper legimus. Cicero de natura deorū li. i. Vt igitur T. Gracchum cum uideor concionatē in capitolio uidere de M. Octauiano defertentem cistellam. Nam in illam suffragia. i. uoces suas de approbanda lege ponebant: aut quid simile. Solitum autem erat afferri cistellam cum lex ferenda esset. Quod ostendit Cicero cū ait in rhetoricis ad Herennium. Cum L. Saturnius legem frumentariam de semissibus & trientibus laturus esset. Q. Cepio quod tempus quaestor urbanus erat: docuit senatum ararium pati non posse largitionē tantam. Senatus decreuit si eā legē ad populum ferat aduersus rempublicam uideri ferre: cum uiris bonis legem cōcepit: collegā intercedere. Ille nihilominus cistellam detulit: Cepio ut illum cōtra intercedentibus collegiis aduersus rempublicā uidit ferre cum uiris bonis impetum fecit: pontes disturbat: cistellas deiciat: Impedimēto est quo secius ferat: accersitur maieftatis & reliqua. Liuius in. iiii. ab urbe: Testibus datis tribuni populū summouerūt. Cistellaque lata est ut fortirentur: ubi laturi suffragium ferent.

Smerdis cum. m. post. s. in prima: & in ultima cū. i. latino scribitur: fuit Cambysae regis frater: quem cū Cambyses in somniis uidisset regio throno sedentē metuens ne regnum occuparet occidi iussit. Ceterū: dum diuitiis in aegypto Cambyses moram traheret: Patizites quidam magus: quem rebus suis praefectum domi reliquerat: Smerdim fratrem suū simile Smerdi fratri Cambysae regem declarat. Quem deinde Darius Histaspis filius coniuratione facta cum nonnullis perfarum nobilibus trucidauit: & ipse perfarum rex creatus fuit: ut Herodotus in. iiii. histo. scripsit: ut nos supra uidimus in dictione Darius.

Smyrna cū. y. graeco scribitur: urbs ē minoris asiae: quā fluius meles circūfuit. hanc teste Herodoto i uita Homeri Theseus thessalus in monumētum uxoris suae: quae Smyrna uocabat cōstruxit.

Socro cū. c. exili scribitur: fuit troianus Hippasii filius generosus aīo & corporis dignitate: hic teste Homero magno aīo Vlyxem uulnerauit: sed ab eo ipse deinde interfectus est.

Socrates absque aliqua aspiracione scribitur: fuit atheniensis philosophus clarissimus: ex pago alopecensi: filius Sophronisci marmorarii: & Phanaretae obstetricis. Fuitque ut quidam ferunt Anaxagorae primum auditor: postea Archelai: cui in schola successit. Et cū ante illum philosophi oēs rebus physicis perscrutandis operā tantū modo impenderent: ipse ut quidam putant tedio rege obscurae & incertarum fastidies res obscuras: physica potest ergauit: & ad aliqd pbatū & certū cōperiedū: quod beatē uitae necessariū foret: aīm applicauit. Itaque prior teste Cicerōe i plōgo qnti tusculanae libri philosophiā euocauit e caelo: & i urbibus collocauit: domosque intro duxit & coegit de uita & moribus rebusque bonis & malis quaerere: quōbre ut scribit Solinus nō solū consensu hoīm: uerum etiā Apollinis oraculo fuit sapientissimū iudicatus. Fuitque orator pmpus & acer. Et primū teste Favorino cū Aeschine discipulo oratoriae artis campos aperuit. Fuitque etiā illi cura corporea: exercitationis atque erat praecleari habitus: ut dixit Laertius. Militauitque quādoque & Xenophontē ab equo deiectum in praecilio facto in delo uiriliter suscipiens saluū reddidit: fugientibus atheniensibus uniuersis in bello nauali uicit. Victoriāque Alcibiadi: quē ipse teste Aristippo suis manibus armauerat: de cuius morte uidimus i dictione anytus. Reliqua latius in Diogene Laertio legere poteris. Fuit & alius Socrates thebanus uir diues & nobilis: quā paupertatis amore: quam multū dilexit: rem familiarē largam & uberē donauit populo. Arbores plurimas & fructiferas spreuit: unico contentus baculo quo infirmitatē sustentabat humanā. Alius fuit historicus: qui argos diligenter descripsit. Alius epigramatū poeta. Alius Couis quē interpretatiōes & iuocationes scripsit.

Solymsi secūda cum. y. graeco scribitur: fuerunt populi iuxta lyciam: quos Homer⁹ li. iliados. vi. pugnacissimos fuisse dicit: & a Bellerophontē deuictos. Et li. v. odyssae: ostendit idem Homerus etiā in montibus habitasse cum ait: τῆ λαοβεν ἐκ τὸ λυμῶν ὄρε τῶν. Vnde & Cornelius Tacitus cū de iudaeorum origine opiniones ait. Alii clara iudaeorum initia solymos carminibus celebratam Homeri gentem conditam urbem hierosolymam nomine suo fecisse. Vnde Iuuenalis in satyra Credo pudiciciam inquit: Interpreter legum solymarū. Similiter Martialis in. vii. Linges non mihi nam pba & pusilla est. Sed quae de solymis uenit perustis dānatā mō mētulam tributis. & declinat urbs: haec solymae solymae: & hierosolymae hierosolymarū: quae & hierosolyma hierosolymae: unde hierosolymitanus.

Solon cū unico. l. scribitur: fuit unus ex septem sapientibus graeciae Execestiadae filius: patria salaminus qui teste Gellio li. xvii. noctiuu atticarum: athenis claruit regnate Tarquinio Prisco romae. de illo Plato in primo Timaei inquit: Memini Critiam doctissimum oīum doctrinae dixisse plane Solonē uideri non solum prudentia ceteris laude dignis: sed etiam carminibus praestitisse. Et si sermonē quem ab aegypto reuersus instituerat impleisset: a quo quidem seditionibus ceteraque intēperie ciuili diffensionis impediēte desciuit: opinor nō gesserat ciuitas athenarum: cuius memoria extincta est: tam illorum morte quae gesserant: quae impendio tēporis lassioris. Idem teste Aristotele in. ii. politicorum libro dedit atheniensibus leges cum tanto temperamēto cōpositas: ut dixit Iustinus similiter in secundo: quod patrem gratiam a senatu & plābe cōtraheret: quae quae plābe & senatus in summa prius essent diffensione. Et ut dixit Valerius de ingratis: Si illis athenienses perpetuo uti uoluissent: sempiternum habituri fuissent imperiū. Idem cum oīum hoīm ac oraculi iudicio sapientissimus haberetur: indulgisse scribitur iuno.

- S**olœcismus cum unico. l. sequente. œ. diphth. & c. exili atq; i. latino scribitur: dicitur uitiosa uerborū compositio: ut inter nobis p inter nos: uel date ueniam sceleratorū p sceleratis. Et ut ostēdit Gellius li. v. noctū atticarum: ab Asinio Capitone: & eiusdem ætatis aliis imparilitas est appellatus. Vetustioribus uero latinis sribiligo dicebat a uersuta uidelicet: & praua compositione tortuosæ orationis: tanq̃ sterobiligo quædam Quod uitium Asinius Capito in litteris: quas ad Clodium tuscū dedit hisce uerbis diffiniuit. Solœcism⁹ ē inquit impar & incōueniens compositura ptium orationis. Vnde ait Iuue. in satyra Credo pudiciam: Solœcismum liceat fecisse marito. Et translatiue Martialis in epigrāmatibus inquit: Sæpe solœcismum mētula nostra facit. Et teste Laertio nomē hoc a Solone cōtraxit: q̃ cum i cilicia urbem a suo nomine soloen cōderet & paucos in ea atheniēsiū habuerit tractu temporis cum patriam uocem corrumpent: & inconuenienti patriū cōpositura loquerent: factum ē ut qui simili uitio aliquādo peccassent: solœcizare dicerent. Quo tamen uocabulo teste Gellio qui elegantius locuti sunt usi non fuerūt. Ita ut de se dicat: nos neq; solœcismū neq; barbarismum apud græcorū idoneos adhuc inuenimus. Nam sicut barbaron: ita solœcon dixerunt. Et subdit: nostri quoq; antiquiores solœcon facile solœcismō haud scio an unq̃ dixerit. Quod si ita ē inquit ille: neq; in græco neq; in latino solœcismus pbe dicitur.
- S**omatopœia media cū. t. exili: sequens cū. œ. diphthongo scribit: dicitur ad uerbum corporis factura: id est σωμα τὸσ τροία. Et est figura cū incorporeum mō corporeo loqui introducitur.
- S**ophocles cū. c. exili scribitur: fuit atheniēsis poeta tragicus & clarissimus: de quo plures ex nostris uaria & magnifica scripserunt. Quem Cicero diuinum poetam libro. i. de diuinatione uocauit. Ex quo Virgilius Augusto alludēs in bucolico ait: Sophocleo tua carmina digna cothurno. hūc primū ex poetis græcis didici a uero clarissimo Isidoro græco: iam nūc sanctæ romanæ ecclesiæ cardinali rufficeni cognominato.
- S**ophista cū. i. latino & t. exili scribitur: nomen ē deriuatiuū a sophos: q̃ est sapiens: quasi æmulator sapientis. Nōnunq̃ etiā & p sophia. i. sapientiæ calūniatore accipit. Quin & p apparente: ac non existente sopho.
- S**ophroniū cū. ph. aspirato similiter & i. latino scribit: nomen est fœminæ p diminutionē adulationis amatoria: platum: & a σὸφρονῆ: quæ est prudentia deductum uelut totula prudens.
- S**ophrosyne cum. y. græco scribit: & interpretatur ut in præcedenti dictione uidimus prudentia. Fuit etiam eo nomine uocitata filia superioris Dionysii tyrāni siciliæ. uidi etiā interpretatū modestiā & prudentiam.
- S**ora cum unico. r. scribit: fuit oppidum agri uolsci: quod teste Liuiο in. x. ab urbe: postea sannites possederunt: & ob difficillimum aditum tutissimū credebat. Quod deinde quomodo defecerit a romanis: atq; etiā in illorū potestatem redierit: ostenderat idem Liuius in. ix. ab urbe. de eodem Iuue. meminit cum ait: Optia foræ Aut phabrateria domus.
- S**osa cū unico. s. & i. latino scribit: nomen ē pprium: & apud græcos habet. s. in fine: quod nostri abiiciunt. At apud illos σωσίας scribit: & cū habeat ω mega in prima naturaliter illā pducit.
- S**ostratus absq; aliqua aspiratione scribit: fuit teste Herodoto li. histo. iiii. uir Aeguntis filius Laodamantis.
- S**oter cum. t. exili scribit: dicit a nostris saluator: & a uerbo σωω: qd̃ ē saluo deducit. Vnde & sotiria salus.
- S**padix cum. i. latino scribitur: teste Gellio in. ii. noctūm atticarū: Spadica græci uocant auulsum palma termitem cum fructu id est palmitem.
- S**para cū. æ. diphthongo scribit: & latine dicitur globus atq; id est quod ex omni exteriori pte rotundū apparet. Et nōnunq̃ cū. ph. aspirato etiā a nostris scribitur uidelicet sphaera.
- S**pargapises cū. i. latino & unico. s. scribit: fuit teste Herodoto li. histo. i. & Iustino similiter i primo: fili⁹ To myris reginæ massagetarū: quem dolo Cyrus capit: ut late præfati auctores tractauerunt.
- S**parta cum. t. exili scribitur: fuit ciuitas: quæ & alio nomine lacedæmon dicitur: seu latine lacedæmonia: atq; in plurali lacedæmonia lacedæmoniarum. Ex Herodoto tamen colligere uisus sum: spartam urbem fuisse: & lacedæmonia regionem: in qua illa cōsisteret: sed indifferenter p alterutra tam ab illo: q̃ ab aliis auctori bus positam legimus. Sed quā ob cām sparta dicta fuerit: ponit Iustin⁹ libro suo: epitomatū tertio dicens:

Et ut rettulit Cicero in secūdo de quæstionib⁹ tusculanis: Spartanis uirginib⁹ magis palæstra: puluis uenaticus: labor: & militia in studio ē: q̃ fertilitas filiorum. Vnde & uarium habitum ab aliis uirginibus ferre cōsuenerant: dicente Virgi. in. i. ænei. Virginis os habitumq; gerens & uirginis arma Spartanæ.

Spatha cū. th. aspirato scribit: & latine dicitur ensis: deriuaturq; a uerbo σπαθα: quod ē euagino.

Spelæum penultima cum. æ. diphthongo scribitur: dicit a nostris spelunca. Virgili⁹ i ultima ægloga: Certum est in siluis inter spelæa ferarum Malle pati.

Sperchius cum. ch. aspirato: & i. latino scribit: apud græcos uero est in penultima ei diphthongus quaz nos in. i. cōuertimus.

in. i. conuertimus. Est fluius thessalix: quem sicut ait Pomponius pelion mons effundit: & cum uelocissimo cursu defluit in sinum maliacum cadit.

- S**peusippus cū. eu. diphthongo & i. latino: atq; duplicato. p. scribit: fuit atheniensis philosophus: Eurymedontis filius: ex pago myrrhunisio: & Parthone Platonis sorore nat^o: octo años scholæ platonice magister fuit. Irascebatur facile: & uoluptati dederat manus. Nam aiunt illū ira cōcitatum catulū in puteū deiacisse & uoluptatis gratia in macedonia ad Cassandri nuptias iuisse: & cū uehiculo in academiā ferret: haberetq; Diogenem obuiū: diceretq; illi salue. Respondit Diogenes: at tu nequaquā salue: q̄ eiusmodi cum sis uiuere sustines. Deinde cum iam paralyti solueretur: orauit Xenocratē ut sibi in docendo succederet. Aiūt senio confectū sibi mortem consciuisse mærore impulsū. Plutarchus uero scrip sit illum pediculis efferuescentibus interiisse. Fuit corpore gracili teste Timotheo. Reliquit plura cōmentaria: & dialogos eius libros Aristoteles tribus talētis emit teste Fauorino. Ad hūc Simonides scripsit historias. Primus inuenit quo pacto ex gracilioribus lignis fierent uasa capacia.
- S**pyridon prima cū. y. græco sequens cū. i. latino scribit: nomen est uiri p̄prium.
- S**phinx cū. i. latino scribit: atq; a nōnullis aspiratur prima: & facit in genitiuo declinatione qd̄ græca hui⁹ sphingos: latina uero hui⁹ sphingis: aial est prodigiosum: quod cū hōibus offertur si illū præsentiat saluat si uero bestia prius hōiem senserit p̄ditur ipse homo.
- S**pinter cū. i. latino & t. exili scribit: nō græcum sed latinum: iōq; cū. y. græco scribi nō pōt: ut qdam inscī uoluerūt: diciturq; græce ἀκροχέριον & aut fibulam in humeris aut armillam significat. Plautus i Menæchinis: lubeas spinter nouū recōcinari. Idem in eodē: mihi tu dederis pallam & spinter nunq; factum.
- S**spondeus cū. e. absq; diphthongo a latinis scribit: græci uero habēt ei diphthōgū in penultima. ex qua nos abiicientes. i. retinemus. e. Est est pedis genus sic quoq; dictus q̄ in sacrificiis & libamētis eo maxime uterentur. Nam σπονδῆ libamētum designat: scēdusq; ac sponsonē. Et ab eo σπονδαιοφόροι apud græcos dicebant sacerdotes q̄ a nostris feciales dicunt: & cōstat spondeus ex duabus syllabis lōgis: ideo pes ē tardus & grauis. Vnde Homerus in. i. iliados: inducens chryseida Agamēnonis puellam uolentibus græcis restitui patri Chryse: & quasi iuitam ab Agamēnone discedentē: ascendētemq; lento passu nauē: uersus illos duos spondeis omnibus refecit: hocq; ut illius tardum discessum magis effingeret. Rettulit etiam Cicero in li. de suis consiliis. Cū uiolenti adolescentes tibiag; etiam cantu: ut sit instincti mulieris pudicæ fores frangerent admouisse tibicinam: ut spondeū caneret Pythagoras dicit: quod cum illa fecisset tarditate modog; & grauitate canentis illog; furentē petulantia cōsedasse. Idē Quinti. rettulit in. i. de institutione oratoria.
- S**purus cū. i. latino scribit: ille dicit qui incerto patre natus ē: & a σπορεῖν quod est seminare deducit. quia nihil aliud de patre q̄ semen affert.
- S**tadium cū. t. exili & i. latino scribit: latine curriculum transferit quod Herculē primum statuisse dicunt: & eo spatio terminasse: quod ipse uno spiritu confecisset. Nam octaua ps mille passuū est.
- S**tather prima cū. t. exili: ultima cū. th. aspirato scribit: genus est ponderis: & ut qdam dicūt uncix medietas: descenditq; a σταμῆ: quod est trutino uel pondero. Et inde statheram dictum puto istrumētum quo res ponderantur.
- S**temma cū. t. exili & duplicato. m. scribit: dici pōt a nostris infula uel corona: Homerus circa initium iliados στεματέχων ἐν χερσὶ. Atq; idem designat: quod apud illos stephanos. Nā & stēma & stephanos a στεφανω quod est coronare deducit: Vnde & transumptiue p̄ nobilitate generis caput: quā plerūq; ex uictoris & coronis maiorum nostrorū cōtrahimus: p̄ quem modū ait Luuē. in tertio: Stemmata qd̄ faciunt? qd̄ p̄dest pontice longo Sanguine cenferi? Quid & p̄ inscriptionibus saxorū: ut Martialis in. x. Tristia saxorum stemmata delet herus. Sane accepisse Virgiliū. li. v. ænei. Coronam p̄ galea: testis est Seruius q̄ id exponens. Omnib⁹ in morem tonsa coma pressa corona inquit. i. galea: atq; illū sermone homerico usum fuisse dixit q̄ stephanon p̄ galea posuit. Et ut Plinius circa initium libri. xxi. Quædam coronæ funiculis in orbem obliquūque & in ambitū currunt: qbus tenuiorib⁹ utebant antiqui strophios appellantes. hæc ille. quod sane græcū uocabulum est. Intortūq; & inuersum designans. Et subdit ipse Plinius: Vnde nata quæ strophiola dicuntur. Quin & uocabulū ipsum tarde inde cōmunicatum est inter sacra & bellicos honores coronis nomen suuz uindicantib⁹. Et pergit cum uero a floribus fierent ferta a serendo ferite appellabant. Hæc ipse Plini⁹. Ceterum licet fertus ferta fertum adiectiuū sit: ut fertos flores: fertas coronas. Lucanus: Accipiunt fertas narudo florente coronas. In neutro tamen genere fertum: & in plurali ferta absq; additione alterius substatiui a nostris auctorib⁹ p̄ferunt: ut Virgilius in Sileno: Serta p̄cul tatum capiti delapsa iacebant. Adduntq; illi adiectiuū ueluti substantiuo: ut idem in primo ænei. Ture calent aræ fertisq; recentibus halant. Et ut idem Plinius in. xvi. naturalis histo. suæ attestatur: Antiquit⁹ nulla corona nisi deo dabat. Ob id Homerus celo tantum eam & prælio uniuerso tribuit. Virum uero ne in certamine qdem ulli. Feruntq; primuz oium Liberum patrē imposuisse capiti suo coronaz ex hedera. Postea deog; honores sacrificates coronas sumpere uictimis simul coronatis. nouissime & in sacris certaminib⁹ usurpate: in quib⁹ hodieq; non uictori dant: sed patriam ab eo coronari p̄nuntiat. Inde natum ut triumphaturis conferrent in templis dicandæ: mox ut

Iudis darentur. Verum ut idem auctor in .xviii. li. refert: & Fabius Massurius in li. memorialiū romæ aruo-
rum sacerdotes Romulus in primis instituit seq; duodecimū fratrem inter illos appellauit. Et tunc ab Acca
Laurentia nutrice sua spica corona: quæ uitta alba colligat in sacerdotio ei p̄ religiosissimo insigni data:
quæ primo apud romanos fuit corona: honosq; sacerdotib; non nisi uitta finitur. Et exules etiam ut idē ait
captosq; comitat. Quin & in li. xvi. idem rettulerat Plinius Romulū frondea hostium corona. Hostiliū co-
ronasse: quod fidenam primus irrupisset. Auus hic Tullii Hostilii regis fuit. Nec alias tūc quoq; nouisse co-
ronas q̄ bellicas certum ē. At uero deinde uni gentiū romanis plura coronarum genera cōtigere: q̄ cunctis
aliis gentibus: de quib; oibus quædam referre curabo: quæ in diuersis auctoribus uariisq; eorū locis: & præ-
cipue in Plinio & Gellio legi. Fuerunt ergo apud romanos diuersorum generum coronæ: in magno. s. ho-
nore & precio: uidelicet triumphalis: obsidionalis: ciuica: muralis: uallaris siue castrensis naualis: oualis: &
oleagia. Triumphalis corona laurea erat: quæ. s. ex lauro confecta triumphati dabat. Nam ut ait Plini; cir-
ca finem libri. xv. naturalis histo. laurus triumphis pprie dicata erat. Et infra subdit romanis ea arbor præ-
cipue est laticia: uictoriarūq; nūcia: & militum lanceas pilosq; & falces imperatorū decorat. Ex ea i gremio
Iouis optimi maximiq; deponit: quoties laticia nouam uictoria attulerit. Idq; nō q̄ p̄petuo uiret: nec quia
pacifera est: cū præferenda sit olea. Sed q̄ spectatissima in monte pernafo. Ideoq; etiā grata Apollini affue-
tis eo dona mittere. Iam & regib; romanis teste Lutio Bruto fortassis etiā in argumētum quoniā ibi i liber-
tatem publicam: is meruisset lauriferam tellurem illā osculatus ex responso: & q̄ fulmine sola nō iacit. Ob
has cās egdem crediderim in honorē habitā in triumphis: adeo quod in p̄sanis usib; pollui laurum & oleā
fas non est. Et infra subdit Tiberiū principem tonāte celo coronari ea solitū ferunt cōtra fulminum metus.
Sed & circa Diuū Augustū eūta eius digna memoratu. Nāq; Livia Drusilla: quæ postea Augusta matrimo-
nii gratia nomē accepit: cum nupta esset illi Cæsari galliam cōspicui candoris sedenti: aquila ex alto abiaz-
cit in gremiū illasam. Intrepideq; miranti accessit miraculū tenēte rostro laureum ramū onustū suis baccis.
Conseruari alitem & sobolē iussere aruspices: ramūq; cū seri: ac rite custodiri. Quod factū est in uilla Cæsa-
rum: fluuii tyberi imposta: iuxta nouū lapidem flaminea uia: quæ ob id uocat ad gallinas: mireq; silua pue-
nit ex ea triumphans. Postea Cæsar laurum in manu tenuit: coronāq; capite gessit: ac deinde iperatores Cæ-
sari iuncti: traditūq; mos ē ramos: quos tenuerūt ferendi: & durant siluæ nominib; suis discretæ. Obsidio-
nalis corona erat: quā liberati ab obsidione dabāt ei: q̄ ipos liberauerat. Et hæc teste Plinio li. xxii. erat uiri-
dis e gramie decerpto: ide unde obsessos ille obseruasset. Nāq; ut ait summū apd̄ antiquos signū uictoriae
erat uictos porrigere herbā e terra: & altrice humo: q̄ & quādoq; eade humectata fuerat: q̄ graminea nulla
fui tcorona nobilior in maiestate populi terræ principis. Nā cæteras oēs magno itervallo superabat: quas
singuli hoies: & duces ipi iperatoresq; militib; aut aliquādo collegis dederē. Vnde si ciuicæ corona: honos
ut uidebimus uno aliquo ciue seruato: ut idem auctor inquit præclaris facerq; habet. Quid tandē existima-
ri debet uni uirtute reseruat; uniuersus exercit;? Hanc sane coronā gramineā teste Gellio li. v. noctiū atti-
carum. S. P. Q. R. Quinto Fabio Maximo idedit bello pœnorū secūdo: quod urbē romanam obsidione
hostium liberaisset. Hac eadem corona Plinio teste Publiū Decius Mus pater tribunus militū ab exercitu
conseruato donatus fuit imperatore Cornelio Cosso consule sannitum bello. Quod late ostendit Livi; li.
viii. ab urbe: & historici alii plures: quin & ano deinde. iiii. sequēte: ut idem Livi; refert: Decius ipse creat;
consul in bello cōtra latinos. p̄ exercitu se deuouit. Idem & post illū Decius filius ter cōsul fecit: ut late Livi;
in. x. ab urbe ostendit. Eadem corona. L. Siccinius Dētatus semel donatus est: de quo miranda scribūt Plini;
li. vii. & xxii. naturalis histo. Solinus circa initiū suorū collectaneorum: & Valeri; de fortitudine. Cōtigit &
similiter eiusdē coronæ honos. M. Calphurneo flamine tribuno plæbis: q. M. Attilium regulū in sicilia tpe
primi belli punici apud cecinam liberauit. Quin & Cneo Teio Acinati cēturioni teste Plinio i præfato. xxii.
li. idem honos euenit. Nam capeffens is primum pilum sub catulo exclusam ab hoc legionē suam hortatus
tribunum sifū dubitatem p̄ castra hostium errumpere interfecit: legionēq; eduxit. Scripsit & Sylla dictator
ab exercitu se quoq; donatum apud nolā legatum bello marsico: Idq; etiam in uilla sua tusculana: quæ fuit
postea Ciceronis pinxit. Et ut dixit Plinius: Si uerum ille de se scripsit maiori ignominia ciuiū p̄scriptione
coronam ipam deturpauit: q̄ paucorū cōseruatione p̄meruit. Eadem corona Aemilianum Scipionē i aphri-
ca donatum Varro ipse testat Manilio consule: & cohortib; seruat; totidemq; ad seruandas eas educis.
Quod ut rettulit Plinius in eodē. xxii. libro statuæ eius i foro suo Diu; Augustus inscripsit: & hæc hædenus
de obsidionali. Ciuica uero corona illa dicebat teste Gellio præfato li. v. quā ciuis ciui a quo seruat; est i præ-
lio: testem uitæ salutisq; perceptæ dat. & fuit eiusmodi corona teste Plinio li. xvi. primo iligna: postea ma-
gis placuit ex æsculo. Seruius uero super. vi. ænei. dixit ex quercu: q̄ ante eā uita in hac arbore hominibus
fuit: q̄ glandibus uescabant. Similiter Gellius ea inquit fit ex frondē querna: quoniam cibus uictusq; anti-
quissimus ex quercu capi solitus est. Etiam ex ilice quod genus superiori pximum est: sicuti scriptum est in
quadam comœdia Cecili; Aduchunē inquit: cū iligna corona: & chlamyde nostram fidē. Et subdit: Massu-
rius aut Fabius in. xi. librorū memorialium ciuicam coronā dari solitū inqt: cū is qui ciuē seruauerat
eodem tēpore etiā hostem occiderat: neq; locū in ea pugna reliquerat: alteri; ciuicæ coronæ negat cōcessur;

& pergit Gellius: Tiberium tamen Caesarem consultum an ciuicam coronam eapere posset: qui ciuem i praelio seruasset: & hostes ibidem duos interfecisset: sed locuz in quo pugnabat no retinisset. Eoq; loco hostes potiti essent. Rescripsisse dicit eum quoq; ciuica dignum uideri. Quod apparet & tam iniquo loco ciue ab eo seruatum: ut ipse fortiter pugnabitibus retineri no quiuerit. Quod autem fuerit ius ciuicæ coronæ: Plinius li. xv. explicauit dicens: Accapta licet uti perpetuo ludos inuenti: semper assurgi etiam a senatu in more est: sed eadem ius i pximo senatu uocatio muneru oium ipsi patriq; & auo paterno. Quatuordecim eas accepit Sincinius Dentatus: tres Capitolinus. Aphricanus de patre accipere noluit apud trebiam. hæc Plinius. Hæc eadem corona teste Gellio. L. Gellius uir Cæforinus in senatu Ciceronem consulem donari a republica celsuit: quod eius opera fuisset atrocissima illa coniuratio Catilinæ detecta: & uindicta. & ut Plinius præfate proxime libro inquit: Cedunt his coronis murales uallaresq; q; aureæ & precio antecedentes: cedunt & rostratæ: q; ius in duobus dicat suo æto celebres fuisse: ut infra uidebimus. Muralis corona teste Gellio i. v. aurea erat qua donabatur ab imperatore: qui primus murum subiit. Inq; oppidum hostium p uim ascēdit. Idcirco quasi muri primus ascensor decoratus ē. Vallaris uero corona ea ē: quæ & castrensis dicitur. Eadez aurea erat: habes infigne ualli. hæc teste Gellio donabat imperator eum qui primus hostium castra pugna introiuit. Naualis simili modo ex auro erat: quasi rostris nauium insignita qua donari consueuerat: q; primº maritimo prælio armatus in nauem hostium ui transibat: accapitq; eam in bellis piraticis dante Pópeio. M. Varro romanorum oium doctissimus. Quin & tribuete Augusto. M. Agrippa e siculis bellis: quæ & ipsa piratica fuere. Oualis uero corona teste Gellio myrtea erat: ea utebantur imperatores: q; ouantes introibant urbem. Ouandi ac non triumphandi: ut subdit eā erat. Cum aut bella non rite indigna: neq; cum iusto hoste gesta sunt: aut hostium nomē humile: & non idoneum sit: ut seruorum piratarumq; aut deditione repente facta in puluere: ut dici solet incruētaq; uictoria obuenit. Cui facilitati aptam esse Veneris frondem crediderunt quod non martius: sed quasi ueneris quidam triumphus foret. & sic quoq; teste Plinio li. xv. natu. histo. Positius libertus in consulatu triumphas de sabinis primus omnium ouas ingressus urbem ē: quoniam reuolenter sine cruore gesserat. Et myrto ueneris uictoris coronatus incessit. Nam ut psequitur Gellius ad ea q; supra posita sunt: hæc myrteam coronam. M. Crassus cū bello fugitiuorum cōfecto ouans rediret: insolēter aspernatus ē. Senatusq; cōsultum faciūdū p gratiam curauit: ut lauro non myrto coronaret. Sane præter eundū non ē quod ad ouationes attinet: super quo dissensisse ueteres scriptores accipio. Partim enī scripserūt q; ouarent introire solitos equo uehente. E qbus Seruiº sup. iiii. aenei. dixit: Qui ouationē meret: uno equo utitur: & a plæbeis uel ab equitibº romanis deducit ad capitolium: & de ouibº sacrificat. Vnde & ouatio dicta est. At Sabinus Massurius (ut refert Gellius) pedibus ouantes ingredi dicit sequentibº eos non militibº sed uniuerso senatu. Item Suetonio teste Tiberius Augusti priuignus ante imperium primº oium ouans curru urbem ingressus ē triumphalibus ornamentis: nunq; ante cuiq; tributo talis honoris genere. Massurius teste Plinio eodez. xv. li. auctor est: curru quoq; triumphantes myrtea corona usos. Vnde & L. Piso tradidit Papyrium Masonem: qui primus in monte albano triumphauit de coris: myrto coronatū ludos circenses spectare solitum. M. Valerius auus maternus Aphricani sequētis duabº utebat coronis laurea & myrtea. Oleagina aut corona postrema ē: qua teste Gellio uti solent: q; in prælio non fuerūt: sed triumphū pcurant. Et ut refert Gellius. M. Cato obiit. M. Fuluius nobiliori: quod milites p ambitionē coronis leuissimis de causis donasset: de qua re uerba ipsa apposuit Catonis. Nam principio q; uidit corona donari quēq; cum oppidū captum non eēt: aut castra hostium incēsa non essent: Fuluius aut in quem hoc a Catone dictū ē coronis donauerat milites: q; uallum curauerant: aut qa puteum strēue foderāt. Dabant etiam coronæ i ludis & sacris certaminibº: quas primum e floribus cōsertas habebāt: ita ut uersicolorum floru mixtura: suauis etiam misceret odores. Nam teste Plinio in. xxii. suæ historiae naturalis: Pausias Sicyonius ex ingenio Glyceriæ coronariæ ab eo dilectæ: pulcherrimuz coronaz artificiu insurrexit. Nam ille cū sua opera picturæ Glyceriuz cū coronis effingeret: illa ut eū puocaret coronas sapius uariasset: eētq; inter eos certamē artis & naturæ tabellas interim plures eiusmodi picturæ reliquit: quæ exemplar uariis & pulcherrimis fertis exhibuere. Idq; factum est teste eodem Plinio post Olympiadē centesimam. Sic coronis e floribus recaptis paulo mox subiere quæ uocātur ægyptiæ: ac deinde cum hyeme terra flores negat Ibernæ uenere ramento e cornibus cincto: posteaq; e lamina aurea tenui uel aurata: aut inargentata dabant. Et subdit Crassus diues primus argento auroq; folia imitatus ludis suis coronas dedit. primus q; instituit celare eas. P. Claudius pulcher brachteasq; & phaleras dedit. Hæc Plinius: q; in eodem libro ostēdit eo luxuriā pcessisse: ut coronas ex odoratissimis floribus mero infunderent: & in hilaritate odorum uinum absorberēt. Vnde & scelerata Cleopatra apparatus belli actiæ Antonio gratificationem ipsius reginæ timente: nec nisi prægustatos cibos sumēte fertur ab ore eius lussisse extremis coronis floribus ueneno illitis: ipsiusq; capiti imposita: mox pcedente hilaritate inuitauit Antonium: ut coronas biberent. Quis istas timeret insidias? Ergo cum sarta in cyphum incipiēti haurire opposita manu. En ego sum inquit illa chare Antoni: quæ tu noua prægustantiū diligentia caues. Ideo mihi si possum sine te uincere libere occasio: & ratio adest. Inductum in custodia bibere iussit illico expirantem. Scripsit de coronis apud græcos Mnestheus: atq; Callimachus medici ostendentes: q; nocerēt capiti: & quæ

- prodesse. Scripsit & Theophrastus Apud Latinos uero nonnulli ut ferunt: sed de floribus solus Plinius profecutus est.
- S** tentor absq; aliqua aspiratione scribitur: fuit heros magnanimus & fortis ex his græcis: qui ad troiã uenerunt cuius teste Homero li. iliados. v. tantus erat uocis sonitus q̄tus aliorum quinquaginta. Quod Iuue. ipse tetigisse uidet in satyra Exemplo quodcumq; malo quã ait: Tu miser exclamas: ut stentora uincere possis: Vel potius q̄tus graduius homericus. i. mars. De quo late uidimus in dictione graduius.
- S** thenelus cum. th. aspirato & unico. l. scribitur: fuit teste Homero Papani regis filius ex Euadne uxore: qui p̄ græcis i expeditione troiana plura gloriosa peregit. Fuit & alter eodẽ nomine quẽ in cõtiõne Agamẽnonis refert Homerus Persei fuisse filium ex Andromeda coniuge: atq; patrem Eurystei mycenarum regis.
- S** thenobæa prima cum. th. aspirato: penultima cum. æ. diphthongo scribitur: & a thenos quod ẽ robur descendit. Fuit Ariobatis lyciorum regis filia: atq; uxor Proeti regis argiuorum. De qua in dictione Bellerophonos uidimus.
- S** tefichorus prima cū. t. exili: sequens cū. i. latino: penultima cū. ch. aspirato scribitur: fuit poeta lyricus eximiꝰ. De quo etiam Quintilianus meminit in. x. de institutione oratoria: & Horatius in. iiii. carminum: Cæq; & alcaei minaces Stesichoriciq; graues camenæ.
- S** tilpon cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit megarensis philosophus: & teste Heraclide in tantum & mutatione & eloquentia & sapientia præcessit alios: ut parum abfuerit: quin omnis græcia in illũ intentã: i. megara transisse dicere. Cicero uero in li. de fato dicit illũ fuisse acutum hoĩem: maximeq; suis tẽporibus approbatum. Laertius autẽ cū eum maxime ciuile dixerit subdit: ac præter uxorem quã dixerat: Nicarete etiam pellice utebatur.
- S** tymphalis prima cum. t. exili & y. græco: ultima cum. i. latino scribitur: palus est in achæia: ex qua erasmus p̄fluit fluuius: & ab illa tymphalidas aues dictas nonnulli putauerunt.
- S** tymphalides prima cum. t. exili & y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: aues fuisse scribuntur miræ magnitudinis: ita ut illarum allæ solares radios occulerent. Seneca in tragœdia furētis Herculis: Solitaq; pennis cõdere obductis diem: petũt ab ipsis nubibus tymphalides. has Herculem sagittis trãffixisse: ad terrãq; cecidisse: scripserunt poetae. Quin & esse diuersas ab harpyiis ostendit Seneca in præfata tragœdia: atque in Medea dicens:
- Reliquit istas inuio plumas specu
Harpyia cum zetem fugit:
His adice pennas fauciæ tymphalidis
Lernæa passæ spicula. Vnde Isidorum atque Bocatum errasse constat: qui inter harpyias & tymphalides non distinxerunt.
- S** tigma cum. t. exili & i. latino scribitur: dici potest nota: & inde etiam punctum: & a σιγῶ uerbo græco: quod ẽ p̄ungo. Ponitur tamen p̄ proprio quodam signo: ut Martialis in primo: Cæsar atq; iouis cum fert nũc stigma iuuentus: Par onus ut tulerint altius iste tulit. Idem in. xii. Frons hæc stigmatem non meo notãda est. Et ut quidam putant etiam stilla ex eodem uerbo originem traxit: ita ut apud nos gutta dicatur: ut stilla aquæ: stilla olei. Martialis in præfata. xii. Atq; olei stillam donaret opellius unctor. & inde stillidium: hoc est stillage cadium si dici posset: & stillo uerbum ac distillo.
- S** tylus cum. t. exili & y. græco scribitur: dicitur a nostris columna: unde epystilium capitellũ id dicitur: quod supra columnam locatur.
- S** typus cū. t. exili & y. græco sequẽte. ps. scribitur. At uero græci dicunt τυπός: hoc ẽ styphus: & significat omne quod facile incēdit: atq; nomen assumpsisse dicitur a τυπίων: quod ẽ stappa: quia ea facillime incendatur.
- S** timachon prima cū. t. exili & i. latino: ultima cū. ch. aspirato scribitur: nomen ẽ uiri p̄prium: sed cõpositum ex σιγῶ: quod ẽ p̄ungo: & μαχί bellum. Virgi. in Daphnide: lampridem timachon laudauit carmia nobis.
- S** tyx cū. t. exili & y. græco scribitur: palus est inferni poetarum carminibꝰ decantata. & deducitur a τυγνός: quod ẽ tristitia: uel mæsticia. Hanc Hesiodus fuisse filiam dixit Oceani & Tethyos: quæ cum Pallate concubens genuit Zelum & Victoriã. At uero Victoria adeo in giganteo bello Ioui fauit: ut p̄ munere cõcederet illi Iuppiter: ut siq; deorum per stygem paludem matrem eius peieraret: cõtumãnis priuaret diuinitate: ut Virgilius li. aenei. vi. Stygeamq; paludem Dii cuius iurare timent: & fallere numẽ. Similiter Homerus i hymno Apollinis καὶ τὸ κατεβόρευον τυγνὸς ὕδωρ ὅση μεγιστὸς ὄρκος λειοτάτος τε πᾶσι μακάρεσσιν οἰοῖσιν. Herodotus uero li. historiarum. vi. dixit p̄ uera historia stygem paruam esse aquam in arcadia in ciuitate: quæ dicitur nonacris ex petra quadam profluẽtem. Hæc eadem teste Plinio li. secũdo naturalis histo. licet neq; odore neq; colore sit abominabilis: ilico tamen pota necat: qualia sunt magorũ artificum uenena: quæ deprehendi nisi morte non possunt. Et in li. xxxi. de eadem inquit: pisciculos quosdam generat: quos comesti repente perimũt comedẽtes. Est & palus alia eodẽ nomine apud Memphim: de qua uidimꝰ i dictione Osiris.
- S** toici absq; aliqua aspiratione & i. latino scribitur: fuerunt philosophi apud athenas eximii originem ducẽtes a Zenone ciciẽsi: sic quoq; dicti teste Laertio de uitis philosophorum a quadã porticu: quæ erat athenis

- & pythianica uocabatur: referta uaria & multa scientiæ pictura polygni. In qua cum diuersis tēporibus iam mille quadringenti triginta ciues interfecti fuissent: uoluit Zeno locum illum stabilem atq; inuolabilem reddere. Quare cœpit in illo docere: ad quem eo audiendum discipuli cōfluentes: q̄ antea Zenoni dicebantur: postea ab ipsa porticu stoici sunt uocati: ut Epicurus in epistolis attestat. Siquidē & ante Zenone teste Eratosthene poetæ in illa morantes dicti sunt stoici: a quib⁹ multū incremēti illa appellatio cœpit.
- S**tomachus cum. t. exili & ch. aspirato scribitur. Nec componi potest: ut quidam uolunt ex stomatos. i. ore: & κοι λίας uentre: quasi sit os uentris: q̄a tunc quoq; c. ipsum aspirari non posset: quod apud græcos semp aspiratur. Ideo melius alii dicunt componi ex stomatos id est ore: & ἔχω: quod est habeo: q̄a os sit habes: & sic. e. aspirandum est.
- S**tola cum. t. exili scribit: & dicitur a nostris indumentum.
- S**torax cum. t. exili sequente. o. iam scribitur. At uero a græcis & antiquis latinis cū. y. græco scribebat uide licet styra. Vnde cum sit genus aromatis dixit Plinius in. xii. naturalis historiæ: arabia ex syria reuehūt sty racem acri odore: eius in focis abigentes suorum fastidium. Quin & ad serpentes fugandos urunt in odori feris siluis frequentissime.
- S**tlata absq; aliqua aspiratione scribitur: latinum est & non græcum: ut quidaz putauerūt. Estq; teste Festo genus nauigiū latum magis q̄ altum: a cuius latitudine sic appellatū ē. Nam ut in primo horum cōmentario rum li. uidimus: antiqui cōsueuerūt dictioni incipienti ab. l. apponere. s. Et inde stlataria: ut Spondet enim tyrio stlataria purpura filo. i. quæ per mare allata est.
- S**tranguria cum. t. exili & i. latino scribit: difficultas est urinæ. Nam componit dictione ex σπαραγγα λίζω: qd̄ ē constringo: & uros urinam.
- S**trategemata absq; aliq̄ aspiratione scribit: dicuntur exēpla seu cōsilia militaria: quibus hoies ad similia faciēda uel imitanda dicunt. Nam cōponitur dictione ex στρατός: q̄ est exercitus: & ἄγω duco.
- S**tratocles absq; aliqua aspiratione & cū. i. latino scribitur: nomen est uiri pprium: cōpositū tamē ex στρατός qui est exercitus: & κλέος gloria.
- S**tratonicus similiter scribit: & cōponit ex stratos & νίκη: quæ est uictoria: quasi exercitus sit uictor.
- S**trato absq; aliqua aspiratione scribit: fuit lampfacenus philosophus Arcefilai filius uir eloquentissimus. Et in speculatiōe physica præ cæteris diligentissime speculatus. Vnde & physicus est appellatus. Fuit Pthole mæi Philadelphi præceptor: a quo talentis octuaginta donat⁹ ē. Scripsit de regno libros. iii. de iusticia. iii. de diis. iii. de magistratibus. iii. de regia philosophia: de fortitudine: de cælo: de spiritu: & de aliis multis re bus. Aiunt eum fuisse tam tenuem: ut sine sensu moreretur. Fuere Stratones. viii. Primus Isocratis auditor. Secundus hicip̄. Tertius medicus. Quartus historicus scriptor gestorum Philippi. & Persæ: qui contra ro manos bella gessere. Sextus poeta epigramatum. Septimus antiquus medicus teste Aristotele. Octau⁹ peri pateticus: q̄ uixit alexandriæ.
- S**trymon cum. t. exili & y. græco scribit: fluuius est: qui teste Plinio in. v. naturalis histo. macedoniam a thra cia separat: fluitq; a uertice montis æmi. Et ut refert Vibius plurimo gelu stringitur: ad quē tēporib⁹ calidis multæ grues cōfluunt. Quare Virgilius in. i. georgi. grues strymoniae uocauit: duz ait. Strymoniaq; grues & amaris intyba fibris. Et similia Lucanus in tertio.
- S**trongyle cum. t. exili & y. græco scribit: insula est in mari tyrrheno una ex æoliis sic quoq; dicta: q̄a sit rotū da & globosa: quod strongylon græce designat.
- S**trophades cū. t. exili scribit: sunt teste Plinio in. iiii. naturalis histo. insulæ duæ i mari ionio ante cephaloniā positæ prius dictæ harpyiarum patria: ut supra uidimus in dictione Phineus.
- S**tropylus cum. t. exili & y. græco scribitur: est auicula ægyptia: quæ teste Solino in collectaneis cum escas ap petit in os crocodili intrans beluæ dentes paulatim scalpit: sensimq; scalpurgine blandiente adituz sibi usq; ad fauces facit: moxq; ad interiora penetrat: & populatis uitalibus aluo exit.
- S**trophius cū. t. exili & i. latiuo scribit: fuit rex phocensis pater Pyladis: amicusq; & consanguineus Agamē nonis: de quo in dictione Pylades uidimus.
- S**truthius prima cū. t. exili: sequēs cū. th. aspirato: & i. latino scribit: auis est grandis & corpore grauis: quare uolando currit: crefcitq; in aphrica: ut ostendit Herodotus in. iiii. historiarum.
- S**tupa cum. t. exili & unico. p. scribit: nam græce dicitur στυπτιόν: & habet primam longam. Virgilius in. v. ænei. Stupa uomens tardum fumum: ubi dixit Seruius secundū antiquam orthographiaz: hoc est ubi illud y. græcum in. u. nostrum conuersum. Nam nos. f. moderniores stypan dicimus a stypano. Et ut subdit ab u siue etiam dicitur linum.
- S**ulmo cum. u. ante. l. scribitur: oppidum est in brutiis pelignæ regionis. De quo Ouidius. Sulmo mihi patria est gelidis uberrimus undis: Milia qui nouies distat ab urbe decem. Et in libro quarto fastorum ait: Serus ab iliatis & post antenora flammis

Attulit aeneas in loca nostra deos.

Huius erat solemus phrygia comes unus ab ida:

A quo sulmonis moenia nomen habent. Et subdit ostendens se illos fastorum libros eo tpe coposuisse: quo apud scythas relegatus erat: dicens ad Germanicum: cui opus inscripsit:

Moenia Sulmonis patriæ germanice nostræ:

Me miserum scythico q̄i procul illa solo est.

Surrhentum cum duplicato. r. & secūdo aspirato atq. t. exili scribitur: oppidum fuit campaniæ a græcis teste Iginio conditum: quod palmitibus generosum dixit. Vnde & Plinius in. xiiii. naturalis histo. Vina surrhentina in uineis tatum nascentia: cōualescentibus maxime probata: propter tenuitatez salubritatemq. Et subdit Tiberius Cæsar: dicebat consensisse medicos: ut nobilitatem surrhentino darēt. Alioquin esse generosuz acetum. C. Cæsar: qui successit illi nobilem uappam certant massica: atq. ex mōte gaurano puteolos baiasq. prospexit. Nam phalerno contermina ad principatus uenere. Et paululum supra dixerat Diuus Augustus Setinum prætulit cunctis. Et pergit secunda nobilitas phalerno agro erat: quod exolecit nimietate copiæ: potius q̄ bonitate. Et infra subdit: his præponi solebant calena. De quibus in ea dictione uidimus. Qui & subsequitur infra mustum appellant musto usq. ad tertiam ptem mensuræ decocto. Quod uero ad dimidiam est defrutum uocamus: omnia in adulterium mellis excogitata. Et subdit ostendens quid sit passuz dicens id fieri ex quacūq. uua alba & dulci: tamen præcocta siccante sole: donec paulo amplius dimidiū pondus superfit: tunsaq. leuiter exprimunt. Idq. dici passum: deinde quantū expressere adiiciunt uinacis aquæ puteariæ: ut & secundarium passum faciant. Et pergit diligentiores eodem modo siccatis acinos eximunt: ac sine sarmentis madefactos uino excellenti donec intumescant premunt. Et supra dixerat psythium passigenus addito melle esse. Et utitur Plinius declinatione uini in plurali uina uinorum & uinis. Idem Horatius in sermonibus cum ait: Surrhentina uaser qui miscet face phalerna Vina columbino limuz bene colligit ouo Et Ouidius de arte amandi libro primo: Illic saepe animos iuuenum rapnere puellæ. Et uenus in uinis: ignis in igne fuit.

Littera apud græcos & exilis habetur & aspirata. Exilis quidē hoc ē quæ sine aspiratione est: tau ab illis nominat: aspirata uero theta dicitur. quæ diuersa a priori formam detinet: & uim ipsius nostri. th. aspirati detinet: ut in primo horum commentariorum libro late uidimus. Et ut quidam serunt: erant hæ duæ litteræ: formæ exilis. t. & aspiratæ militum notæ apud ueteres. quibus uti designabat: quot post bellum ex militib⁹ superessent: quotue i bello cecidissent: ita ut. T. quæ exilis est in capite uersiculi apposita superstitem designabat militem. Si uero ipsum. o. ad cuius militis nomen appositum fuisset: illum defunctum annotabat. Quod Persius in quinta satyra tetigisse uidetur cum ait: Et potis es nigrum uitio præfigere theta.

Taburnus cum. t. exili scribit: & est teste Seruio super secundum georgicorum: mons cāpaniæ oliuetis abundans. Quare dixit Virgilius: Iuuat ismara baccho Conserere: atq. olea magnum uestire taburnum. Eundez retinere optima pascua dixit idem Seruius super. xii. aeneidos.

Tachompsō cū. t. exili & ch. aspirato scribit. Est teste Herodoto li. histo. ii. insula quædam nili.

Tenarius cum. t. exili & æ. diphthongo scribitur: promontorium est laconiz iuxta spartam ciuitatem: hoc est circa finem n̄aleæ montis: ut dixit Seruius super. iiii. georgi. In quo q̄a hiacus magnus est: ex quo agēte spiritu: q̄a nōnunq̄ strepitus p̄gredi p̄cipiuntur: dixere ueteres p̄ hunc esse descensuz ad inferos. Vnde Virgi. Tenarias etiam fauces alta hostia ditis. Et Seneca in Hercule furente:

Spartana tellus nobile attollit iugum:

Densis ubi æquor tenarius filuis premit:

Hic ora soluit ditis immitis domus. Et reliqua quæ eloquentissime prosequitur: atque idem Statius in secundo thebaidos.

Tania cum. t. exili & æ. diphthongo: atq. i. latino scribit: a nostris dici potest fascia Virgilius in. vii. aeneidos Fit longæ tania uittæ: ubi Seruius uittæ extremitatem dixit. Sed pro uittis posuit manifeste Virgilius in. v. ubi ait: Puniceis ibant euincti tempora t̄anis. Alii uero nō putant esse græcum sed latinū: & a tenēdo deductum: quod falsum est. Nam syllabæ q̄ritas diuersa est: & sane notandum ē ubi t̄anis dixit Virgi. a nomina tiuo t̄ana: non autem tania deduxisse.

Tagus cum. t. exili scribitur: fluius lusitaniz toletum radens: qui ut ait Plini⁹ li. iii. naturalis historie: oritur prope hispaniam carthaginem: & ob arenas auriferas cæteris eiusdem regionis amnibus antefertur. Vnde ait Iuuenalis in. iiii. satyra: Tanti tibi non sit opaci Omnis arena tagi: dixitq. opaci: id est frigidi: ut Virgilius

in Tityro: Frigus captabis opacum: id est auram frigidam. Item in primo georgicorum: Et ruris opaci Falce preme umbra. Vel dicas opaci: id est ob arenulas aureas turbidi. Idem in primo georgicorum: Atque auro turbidus hermus.

Taygetus cum. t. exili utrobique: & y. græco scribitur: mons est laconum inter lacedæmoniaz positus: sic quoque cognominatus a Taygeta filia Agenoris regis phœnicum. Estque mons gelidus: dicite Lucano i. iiii. Gelidique inculta iuuentus Taygeti. Virgilius uero etiam taygetam montem uocat cum ait in li. ii. georgi. Virginibus bacchata lacenis Taygeta. Vnde & adiectiuum deducitur. ut Taygetique canes. Estque etiam Taygeta nomen proprium unius ex pliadibus.

Talæmeneus secunda cū. æ. diphthongo scribitur: nomen uiri fuit proprium: quod troianis auxilia tulit.

Talentum sine aspiratione aliqua: & unico. l. scribitur: est teste Iulio Polluce de uocabulis rerum ad Comodum Cæsarem ponderis cuiusdam nomen: ostenditque hoc auctoritate Homeri dicentis χρυσέα ταλῆταί τε ταλῆτα. Cæterum ut apud auctores nostros comperi: duplex est talentum: atticum & euboicum. Rursum & talentum atticum duplex est magnum. s. & paruum. De magno dixit Liuius in. xxxvi. ab urbe condita. Magnū talentum octoginta libras habet: & paulo plus. Idem in. xxxiii. manifeste monstrauit talentum illud magnum octoginta libras & quattuor habere uncias: quod si uolumus ad numeros referre romanos ait Priscianus: sex milia denariorum romanorum habere. hoc quoque si complete speculari uolumus: ex ipsis ponderibus facile cognoscere possumus. Nam apud romanos hæc sane pondera in usu erant: Siliqua primū quod græci κερῶτιον uocauerunt: hoc est granum illud: quod ex ea siliqua: qua nos fabam græcam uulgo dicimus: extraxerant: & pro pondere assumpserant. Hoc quoque apud romanos minimum ex nominatis ponderibus habebatur. Post siliquam erat obolus: qui Dardano auctore scrypulis similiter apud græcos dicebatur: hic sex siliquas continebat. Drachma deinde post scrypulum erat: quæ ex decem & octo siliquis: hoc est tribus scrypulis constare dicebatur. Post drachmam argenteus habebatur nummus: qui denarius apud romanos uocabatur. Hic ex quattuor scrypulis: hoc est drachma: & tertia parte confectum erat. Post hunc uncia dicebatur. hæc ex octo drachmis siue sex denariis constabat. Post unciam libra italica erat: quæ ex. xii. constabat unciis: hoc est denariis septuaginta duobus: siue drachmis nonaginta sex. Eadem apud italos as: apud græcos uero mna dicebatur: quam nos minam per interpositionem unius. i. traducere consueuimus. Sed ut certo argumento comprobari posse uideo: maior erat quæ libra nostra. Namque ut ait Plinius in. xii. naturalis historia: de ture locutus etiam inueniuntur gutta: quæ tertiam partem minæ: hoc est triginta trium denariorum pondus æquent. hæc ille. Atticum igitur talentum: quod magnum dicebatur: ut diximus libras octoginta tres: & uncias quattuor ex nostris continebat. Vnde ait Terentius in phormione: Siquis daret talentum magnum. Quare apud romanos teste Liuiio sic institutum est. Talentum ne minus pondus octuaginta romanis ponderibus pendat. Idem alio loco sic decreuit senatus: ut non plus quæ tertia libra & quarta uncia singulis desint talentis. Paruum uero talentum teste Dardano libras habet sexaginta: de quo Seneca in decimo epistolarum ad Nouatum: Viginti inquit quattuor sestertia: id est talentum atticum paruum. Nam igitur uiginti quattuor sestertia teste Varrone: sexaginta libras habent: & sic sestertium duas libras habet & mediam: dicente etiam ipso Varrone de lingua latina: dipondius enim & semis antiquus sestertium est & ueteris consuetudinis: ut retro æra dicerent ita ut semis. Quintus semis: quartus semis: tertius pronuntiantur a semis tertius: sestertius dictus. hæc ille. Id scilicet denotans post dipondium: hoc est duas libras semis: hoc est mediam libram tertium pondus esse. Ita ut semis cum ad duo pondera sit: tertius dicitur sestertius seu sestertium: sicut dipondus & dipondium: quæ per. s. & non per. x. scribuntur eo quod a semis componuntur. Nam dipondius a duobus ponderibus dictum fuit: & unum pondus assipondium dicebatur. Id ideo quod as libra erat pondus. Deinde a numero reliquum dictum usque ad centussis: ut a tribus assibus tresis: & sic usque ad decem. A decem uero assibus decussis: a duobus decussibus uicesis: deinde tricessis usque ad nonussis & centussis. Vnde ait Persius: Et centum gratis uno centussis accetur: id est auctione uenditur: quæ per incrementum precii fiebat: ut supra late uidimus in dictione Auctio. Sed ad talentum redeundo dixit Plinius teste Varrone talentum atticum sexdecim aliis taxari. Euboicum uero licet minus attico fuerit: non tamen longe minus. Nam teste Festo quattuor milium nummorum romanorum erat. Legimus etiam apud Homerum talentum sua ætate quid paruum fuisse. Nam in ludis funebribus Patrocli ultima præmia dixit duo talenta esse. Et primum uictorem bouem accepisse: quo fieri uidetur: ut minus duo talenta quæ unus bos fuisset. Fuerunt præterea diuersarum unciarum nomina apud antiquos prolata: ita ut libra uel as uncia duodecim esset. Deuns uncia undecim: quasi uncia dempta ex asse. Dextans uncia decem: quasi dempto sextante ex asse. Dodrans nouem: quasi dempto quadrante ex asse. Bessis uncia octo quasi bis triens uel binus triens. Septuns uncia septem. Semis uncia sex: quasi semis as id est libra media. Quincuns uncia quinque. Triens uncia quattuor. i. tertia pars assis. Quadrans uncia tres: quæ sunt quarta pars assis. Sextans uncia duæ id est sexta pars assis. deinde uncia ab uno dicta est. At sefcuns uel ut alii dicunt sefcuntia cum. s. & non cum. x. uncia est & media. Sicut semodius unus modius est & dimidiatus: & selibra libra cum dimidia: semiuncia semis est uncia. duæ sextulæ sunt tertia pars uncia. i. scrypuli octo. Sicilius scrypuli sex.

- Sextula scrypuli quattuor. Dimidia sextula scrypuli duo. Rursus sextula & dimidium sextula scilicet ap-
pellatur. scrypulus siliqua sex.
- T** alhybius prima cum. t. exili: secūda cum. th. aspirato atq; y. græco: penultima cū. i. latino scribit: fuit teste
Homero in græcorum exercitu Agamēnonis præco: qui una & Eurybates missi sunt ab Agamemnone ad
Achillis tentoria pro Briseide abducenda.
- T** halpius cum. th. aspirato & i. latino scribit: fuit teste Homero unus ex græcis: q ad troiam uenere.
- T** halamus cum. th. aspirato & unico. l. scribit: est coniugis utriusq; cubiculum.
- T** halia cum. th. aspirato & i. latino scribit: una est ex nouem musis: ut uidimus in dictioe Musa. Et apud græ-
cos quidem habet accentum in prima: apud latinos uero in penultima. Virgilius in bucolico: Nostra neque
erubuit filias habitare thalia. & deriuatur. a θαλασσα: quod est germino uel uireo. Sed ut dixit Seruius la-
tine scribi debuisset Thalea cum. e. sicut cytherea & non cytheria. sed græce protulit Virgilius Thalia p eu-
phoniam i: ut græcum seruaret sonitum: uis uel legem regulæ contēpsit: quasi dicere uelit: Regulam esse ut
ibi apud græcos ē ei diphthongus: apud latinos transferri habeat in. e. non in. i. quod (ut sæpe uidimus) nō
semper obseruamus ut νεῖ λος nilus σπον λειος spondens: & plura alia. Sane hæc eadem uel altera eodē
nomine gratiarum fuit una: ut uidimus in dictione charitas.
- T** halassius cum. th. aspirato & unico. l. atq; duplicato. s. scribit: nomē fuit uiri pprium: cui in raptu sabinæ
pulcherrima cōtigit uirgo: ut dixit Plutarchus i uita Romuli: & αλασση: quod est mare deducitur.
- T** hales cum. th. aspirato: & unico. l. scribitur: fuit unus ex septem græciæ sapientib: & teste Herodoto ex pa-
tre Examio: & matre Cleobolina ex thelidarum familia: qui Phœnicum nobilissimi a Cadmo: & ab Ageno-
re originem ducūt. Platoneq; teste natus primusq; sapiens uocatus est: quo tempore Damasi⁹ athēnis prin-
ceps erat: sub quo septem quoq; sapientes appellati sunt: ut Demetrius Phalerius in descriptione principū
meminit. Fuit & mileti ciuis inscriptus. Idem post reipublicæ negotia ad contemplādā rerum naturā se se
transulit. Et ut ait Cicero in primo de natura deorum: primus de rerū natura traditur disputasse. Sane iu-
xta quosdam nullū ingenii sui monumentum reliquit. Callimachus hunc dicit inuentorem fuisse minoris
ursæ: ac illius stellas notasse: quibus phœnices nauigant. putant hunc pleriq; primum astrologiæ secreta ri-
matum: solis defectus: cōuersionesq; prædixisse: ut Eudeniū de astrologiæ historia Heraclitūq; & Demo-
critus attestantur. Sunt qui illum primum dixisse immortales esse animos affirmant: ut Cherillus poeta. ab
ægyptiisq; præcepta geometriæ accepit. Ipse idem teste Hieronymo rhodio ostendit philosophum ditari
posse si uellet: cum olei penuriam præuidisset. Obiit cum certamen gymniciū spectaret: astu. f. ac siti fatiga-
tus. Ortum Thaletem primo anno. xxxv. olympiadis Apollodorus in chronicis tradidit. Mortuū āno æra-
tis. lxxviii. uel nonagesimo secūdum Socratem: fuitq; temporibus Cræsi.
- T** hamana prima cū. th. aspirato: penultima cum. æ. diphthongo scribit: fuerunt teste Herodoto libro histo-
riæ. iii. populi in scythia asia.
- T** hamyra cū. th. aspirato & y. græco scribit: nōnulli thamyras cum. s. i fine: apud græcos uero Thamyris cū
i. latino ante. s. scribitur: fuit uir thracicus cantandi arte præclarus. Hic teste Homero in. ii. iliados. Cum ex
cechalia ueniens in dorio cēt: musasq; obuias habuisset: scientiam cantādi gloriabūdus sibi uēdicauit: easq;
ad certamen musices. puocauit: ad cui⁹ insolētem uocē illa Iouis filiæ stomachata: & modulationē qua præ-
ditus erat: & pulsandæ citharæ peritiā & sensum uisus penit⁹ abstulerūt. Quāobrē dicebat Ouidius: Quid
miserum thamyram picta tabella iuuat: cum. f. eam uidere non posset. Et Propertius:
Me licet & thamyra cantoris fata sequantur:
Nunq; ad formosos inuide cæcus ero.
- T** anager cū. t. exili & unico. n. scribit: fluui⁹ ē lucaniæ regionis: quæ est inter campaniā & calabryam: quem in
æstate ficcari ostēdere uidet Virgi. cum ait in. iii. georgicorū: Et sicci ripa tanagri. exponit Seruius id est non
multum abscedantis aqua.
- T** anais cū. t. exili & i. latino scribit: fluui⁹ ē septētrionalis in scythia: qui i paludē mæotidem defluit: quem ni-
ualem dixit Virgilius in. iiii. georgi. Et Lucanus in. iii. Asiæ quoq; terminus idem Europæ mediæ dirimens
confinia terræ. Nunc huc: nunc illuc qua flecitur ampliāt orbem.
- T** hanatos prima cū. th. aspirato: ultima cū. t. exili scribitur: dicit a nostris mors: & inde athanatos imortalis.
Et nōnunq; mors ipsa actum moriēdi dicit: ut Virgi. in. xi. anei. Multa boum circa maclant corpora morti.
Aliquando uero deam quādam: ut Statius in scopulis: Mors sæua sedet. Et Lucanus: Ipamq; uocatā: Que
petat a nobis mortem tibi coge fateri.
- T** anes cum. t. exili scribit: fuit uir perfa: & unus ex ducibus Darii.
- T** antalus absq; aliq; aspiratione scribit: fuit teste Lactantio grāmatico super. ii. thebaidos Iouis ex Plote nym-
pha filius: quod ille apud Senecā in Thyeste pfitet cū ait: Magne diuorū parens nosterq; q̄uis pudeat. Hic
dicit Eusebi⁹ li. de tēporib⁹ reges fuisse phrygiæ: & bellū aduersum Troē Dardaniæ regē: ac Ganymedis pa-
trem gefisse: eo quod uenatē Ganymedē uolēter abstulerat. Idem cū deos hospitio suscepisset filiū suū Pe-
lopem eis comedendū apposuit: mentit⁹ alias eē carnes: a qb⁹ epulis dei oēs excepta Cerere abstinere: quæ

- illius comedit humerum: ob quod facinus illuz Iuppiter in ifernū detrufit: atq; hoc ipfo fupplicio dānauit: ut uifq; ad inferi⁹ labiū i lympidiffima diuerfaret aqua: fed tunc quoq; cū ad potum inclinaret fugaciffima Insuper & inclinari arbores redolentibus pomis ufq; ad os eius ftatuit: quæ omnia fugiebant: dum ea fame uel fiti capere conaretur. Quare de illo dicebat Seneca in Hercule furente:
 In amne medio faucibus ficcis fenex:
 Seftatur undas: abluit mentum latex.
 Fidemq; cum iam fape decapto dedit:
 Perit unda in ore: poma deftituūt famem.
 Et Ouidius in.iiii.metamorpho. Tibi tantale nullæ
 Depræhenduntur aquæ: quæq; iminet effugit arbos. Et in li.ii. de fine titulo:
 Quærit aquas in aquis & poma fugacia captat
 Tantalus: hoc illi garrula lingua dedit. Quo fit ut inter odorata poma & aquas pofitus: fame fitiq; pereat.
 & ut dicūt poetæ fuit hic Tantalus Agamēnonis & Menelai auus: a quo patronymicum deducit tātalides.
 Ouidi. li.ii. de triftibus: Quid nifi tantalides agitæte cupidine currus Pylæam phrygiis uexit eburn⁹ equis.
 Fuit & alius Tantalus corinthiorum rex adeo pius: ut dicat a poetis deorū mēfis accubiffie. Ali⁹ fuit Thyefis filius ex Merope Atrei coniuge fufceptus: quem ipfe Atreus occidit: & patri comedendum appofuit.
T apetum cū. t. exili utrobiq; fcribit: habetq; accētum in penultima. Virgilius in. vii. Infrato oftro allipedes
 piūf; tapetis. Et dicit etiam hic tapes huius tapetis. Vnde est: Qui forte tapetib⁹ altis Extruēt. Et fimiliter
 idem: Pulchrosq; tapetes.
T apinofis cū. t. exili & i. latino utrobiq; fcribit: at fecūda apud græcos habet ei diphthongum: & dicitur la-
 tine humiliatio. Vnde & figura quædam tūc dicit: cum rei magnæ fit humilis expositio. Virgilius in primo
 ænei. Apparent rari nantes in gurgite uafio. ubi gurgitem p̄mari pofuit teſte Seruio. Nam Ταπεινός græ-
 ce: latine dicitur humilis.
T aphos cū. t. exili fcribit: a noſtris dicit ſepulchrum. Et a tapho deducitur epitaphiu: & ut ait Plinius in. vii.
 naturalis hiſto. Sepultus intelligit quoquo mō conditus: humatus uero humo contactus.
T apfus cū. t. exili fcribit: nomē eſt in ſulæ decem ſtadiis a ſicilia diſtantis uerſus ſyracufas: & pene fluctib⁹ par-
 uel parū maior: ut dixit Seruius. Vnde inquit Virgilius in. iii. ænei. Tapſūq; iacentem.
T aracina cū. t. exili & unico. r. a nonnullis fcribit. At uero in oibus græcis codicibus. r. duplicatū comperi: op-
 pidum fuit uolſcorum in campania: quod prius anxur dicebatur: ut in ea diſtione uidimus. Et teſte Solino
 cum in ſula. ante eēt circūflua imenſo mari: nunc æuo neſtente addita cōtinēti: & ob diuerſam fortuna: a re-
 ginis expertam taracinam a Ταρρα Trω: quod eſt conturbo dictam putat.
T hara cum. th. aspirato fcribit: fuit teſte Herodoto parthorum uicus.
T aratius cum. t. exili utrobiq; & i. latino fcribit: fuit teſte Plutarcho in uita Romuli miniſter Tarchetii impij
 albanorum regis.
T harchetius cum. t. exili: & ch. aspirato ſcribitur. Rettulit Plutarchus in uita Romuli quofdam dixiſſe hunc
 immanem fuiſſe: ac impium albanorum regem.
T archon cum. ch. aspirato ſcribit: nomē eſt pprium compositum ex Tō articulo græco: & archon p̄ abiectionem.
 o. dicitur Tarchon: ſed cum fit pprium accipit. ω. magnum in ultima: hoc eſt Τάρχος. Sane cum ad la-
 tinos tranſſert: deberet abiici ultimum. n. & dici Tarcho: ſicut Apollo: quæadmodum i primo horum com-
 metariorum li. ut plurimum fieri oſtendimus. Et ſic Virgilius in. viii. ænei. n. abiicit cū ait: Hinc tarcho: &
 tyrrheni tuta tenebant: cā metri feciſſe dicunt: ut. ſ. ſcynalæpha fieri poſſet. ut ſimiliter in. x. cū ait: Partheni-
 umq; rapho & prædug uiribus horſen. Nam raphon dicit: ſimiliter tarchon cū. n. Idem alibi expreſſit:
 ut in. x. Haud ſit mora tarchon iungit opes
T arentum cum. t. exili utrobiq; atq; unico. r. ſcribitur: fuit calabryæ urbs inclyta in ultimo Italia: cūca ſalē-
 tinorum conſinia: a Tara Neptuni filio teſte Seruio ſuper tertio æneidos primum ædificata: atq; a ſpuriis
 ſpartanorum Pallante duce deinde plurimum ampliata. Quod Iuſtinum intellexiſſe puto cum ait libro. iii.
 ab illis conditam: unde & græci tarantum dicunt: ſicut talantum: ſe per quem modum uenerunt longo &
 pulchro ſtilo proſequitur idem Iuſtinus. Similiter Florus pulcherrima refert cum bellum ſcribit tarentinū.
 Et in uita Pyrrhi in Plutarcho. Id Iuuenalis declarat in ſatyra Stemmata quid faciunt cum ait: lunctamq;
 tarentum.
T aras cum. t. exili ſcribitur: fuit Neptuni filius: quem tarentum ædificaiſſe quidam putant.
T arna cum. t. exili ſcribitur: urbs ponitur ab Homero libro qnto iliados fertiliſſima: quam expoſitores uo-
 catam poſtea ſardis dixerunt.
T arpeia cum. t. exili ſcribit: fuit teſte Plutarcho in uita Romuli filia Tarpeii: quæ romanam arcem in capito-
 lio conſtitutam ſabinis prodidit.
T arſus cū. t. exili ſcribit: urbs fuit præclariſſima ciliciæ: quam teſte Plinio libro quinto naturalis hiſtoria: Per-
 ſeus Danaes nobiliſſima proles ædificauit. Vnde & Lucanus in q̄rto. Deſerit tauriq; nemus pſeaq; tarſus.

- Per hanc fluitius amoenissimus cydnus defluit: ut in ea dictione uideamus: fuitque Pauli apostoli patria.
- T**artarus absque aliqua aspiratione scribitur: locus est infernalis: quem Aristarchus super Hesiodi theogonia a Tere Troaen: quod est conturbor deriuari dixit: quia illic omnia perturbata dicuntur: & in plurali solo neutro genere effertur.
- T**artessus absque aliqua aspiratione: & cum duplicato. s. scribitur: locus ponitur ultra colunas Herculis.
- T**asium cum. t. exili & i. latino: atque unico. s. scribitur: genus est uini a Tere Troaen quae est detentio deductum.
- T**atianus absque aliqua aspiratione scribitur: nomen est uiri proprium.
- T**aurus cum. t. exili scribitur: & pro quocumque forti boue accipitur. Virgilius li. georgi. i. Ergo age terrae Pingue solum primis ex templo a mensibus anni Fortes inuertant tauri. Et inde taurinus: ut in. iiii. eiusdem operis. Alii taurinis follibus auras Accipiunt. Nam omnia nomina quae a mutis aialibus in hanc formam deriuantur: longam in penultima seruant: ut aper aprinus: caper caprinus: lupus lupinus: formica formicinus. Plautus in Menachinis: Atque eccum incedit gradu formicino. Lepus leporis leporinus. Hirudo hirudinis herudinus. Ideo Plautus in rudente: Ad hirudinum nidum uisa est mihi simia ascensionem ut faceret. Similiter ueruecinus a uerueris: & porcinus a porco: ouinus item ab oue: suinus a sue. Nam ouilla & suilla teste Prisciano diminutiva sunt. Est etiam taurus mons: quod teste Plinio in. v. naturalis historio. & Solino in collectaneis primo: ab indico mari surgit. Deinde inter aegyptum & pamphilicum pelagus obiectus septentrioni dextero latere: leui meridianae plagae occurrit. Denique se rhyphis iugis annectit: sed pro gentium ac uarietate linguarum plurifariam nominatur. Apud indos hiamos: apud parthos prenyphates: inde taurus. Ast ubi in excellentissimam sublimitatem consurgit caucasus. Pomponius uero Mela li. i. suae cosmographiae conat ostendere caucasum non esse iugum tauri montis pro hoc: quod eufrates quae a latere tauri demissus est: tendens in meridiem caucasum a sinistra: & taurum excludit a dextera.
- T**aurominium cum. t. exili & i. latino scribitur: mons est & supra illum in sicilia: quam esse romanorum coloniam dixit Ptolemaeus in geographia. Estque teste Appiano asperrimus: & acutissimos detinet lapides: iuxta cuius litus optimos capi mullos ostendit Iuue. in satyra Si te propositi cum ait: Mullus erit domino: quod misit corsica: uel quem Taurominitanae rupes. & reliqua. Nam teste Prisciano circa finem libri secundi a taurominio taurominitanus deriuatur: ut a gadibus gaditanus: a drepano drepanitanus. Vnde Plinius libro. xiiii. naturalis historio. Taurominitanus inquit honos lageis. i. uuis. pro mamertino plerumque subditur.
- T**auchira cum. th. aspirato: & i. latino scribitur: ciuitas est teste Herodoto libro historiarum quarto: barcaeorum in libya.
- T**antologia cum. t. exili utrobique scribitur: ad litteram exponi potest id est eloquium: ut Virgilius in primo aeneidos: Si fata uirum seruant: si nescitur aura Aetherea: neque adhuc crudelibus accubat umbris. Idem in. iiii. Humilisque uidemus Italiae italiam primus exclamat achates: Italiae lato sotii clamore salutatur. Nam totum quod repetit unum est: sed ad exprimendum affectum crebro sermone denuntiatur.
- T**axus cum. t. exili scribitur: dictio latina est: & denotat arborem: de qua late in dictione Similax uidimus. & est generis foemini: cum ponitur pro arbore. ut Virgilius in bucolicis: Sic tua cyrneas fugiant examina taxos cum uero pro animali est generis masculini.
- T**haumantias prima cum. th. aspirato: & penultima cum. t. exili: & i. latino scribitur: uocata sunt hoc nomine Iris ab oia. i. i. quod est miraculum: seu admirabile. Nam sic quoque apud mortales is diuerforum colorum aspectus uisus est: & ideo thaumatis. i. miraculi filia dicta est. Vnde & thaumatis deriuatum est. Virgilius libro. ix. aenei. Ad quem sic roseo thaumatis ore locuta est.
- T**hassii cum. th. aspirato & unico. s. scribitur: populi sunt thraciae: teste Herodoto li. historio. vi. in insula thaso degentes: apud quos fodit materia auri: & aliorum quorundam metallorum.
- T**earus cum. t. exili & unico. r. scribitur: fluuius est thraciae: ad cuius caput cum Darius ad scythas proficiscens & bosporum transmeasset: applicuerit castra diebus continuit: cuius dulcissima & limpida aqua delectatus: eo in loco columnam teste Herodoto libro historiarum quarto: graecis litteris inscriptam apposuit cuius inscriptione latine sic traducimus: O teari fluuii fons: cum omnium fluuiorum optimam & pulcherrimam proferas aquam: & ad te Darius Hystaspis filius persarum & mesopotamiae rex omnium hominum optimus & pulcherrimus: ad scythas proficiscens uenerit: haec quoque tibi inscripta apposuit.
- T**heatrum prima cum. th. aspirato: ultima cum. t. exili scribitur: dici potest a nobis uisitorum uel spectaculorum Cuius origo teste Cassiodoro (neminem enim praeter hunc de re hac legere ualui) ab graecis tracta est. Nam cum agricoltores feriatis diebus sacra diuersis numinibus per lucos uicoseque celebrarent: athenienses primum agreste principium in urbanum spectaculum collegerunt: theatrum graeco uocabulo appellantes: quod eminus affans turba conueniens sine aliquo impedimento conspiciat. Et infra subdit: hos ritus romani sicut cetera extrema ad suam rempublicam non inutiliter trahentes: adificium alta cogitatione conceptum magnanimitate mirabili condiderunt. Haec illi in epistola ad Symmachum Boetii foecum ostendit eam machinam in hemicycli speciem esse constructam: & frontem illam quae uelut corda inter arcus cornua patebat scaenam appellari: Quae binis & saepe pluribus contignationibus constabat.

Hemicyclus uero nullo obiectus fornice lintheis quandoq; tegebatur. Vnde ait Plinius li. xix. naturalis historia: Primus omnium Catullus lintheis in theatro umbram fecit: & pariter byssina uela primus in theatrum duxit. habebat & theatrum gradus: in quibus homines ad spectandum confidebant: ita ut altiores in ambitu semper excrescerent. In quam sane formam primum theatrum. M. Scaurus in sua aedilitate: non quidem perpetuo: sed triginta tantummodo diebus scaenorum ludorum duraturum extruxit. dicente Plinio: Sic fecit in aedilitate sua opus maximum omnium: quae unquam fuerit humana manu facta: non temporaria mora: uerum etiam aeternitatis destinatione. theatrum hoc fuit scaenae triplicis trecentarum sexaginta columnarum: pars scaenae inferior e marmore fuit: media e uero. Inaudito etiam postea genere luxuriae summam columnarum tabulis inauratis: & columnarum (ut diximus) duodequadraginta pedum. Signa aerea inter columnas ut diximus fuerunt. xxxiii. numero. cauea ipsa cepit hominum octoginta milia. Quod autem scribit Plinius se supra dixisse: fuit in li. xxxiii. in haec uerba. In. M. Scauri aedilitate tria milia signorum in scaena tantum fuisse temporario theatro. Et li. xxxvi. non longe ab initio: trecentas inquit sexaginta columnas. M. Scauri aedilitate ad scaenam theatri temporarii: & uix uno mense futuri in usu uiderunt portari. Et infra subdit: Maximam earum duodequadraginta pedibus luculei marmoris. haec ille. qui & marmora de temporariis theatris scripsit. Nam eodem li. ostendit. C. Curionem: qui bello ciuili partibus caesarianis fauere: in funebri patris munere theatra duo temporaria construxisse. Vnde ait theatra duo iuxta fecit amplissima ex ligno acerno: singulorum uersatili ac pensili libramento. In quibus utriusque ante meridiana ludorum spectaculum numerum fiebat edictio inter se aueris: ne iuicem obstreperet: & repente circum actis: ut constet postremo die sedentibus aliquibus & cornibus inter se coeuntibus amphitheatrum gladiatorum spectaculum edebat ipsum magistratum & populum circumferens romanum. Et subdit longo processu ostendens se populi romani furorē admiratum: qui terrarum uictor: & totius dominator orbis uniuersus uelut duobus nauigiis impositus binis cardinibus se crediderat: & seipsum depugnatum spectabat periturus momento aliquo laxatis machinis. Verum marmoreum theatrum ex quadrato lapide primus Pompeius magnus romae struxit. De quo Cornelius Tacitus: Nerone inquit quartum Cornelio Cossio consilium. Quinquennale ludicrum romae institutum est more graeci certaminis uaria fama: ut cuncta ferme noua. Quin. Cn. quoque Pompeium inculatum a senioribus ferunt quod marmorem theatri sedem posuisset. Nam antea subitariis gradibus & scaena in tempus structa fuerat. Et infra subdit: Sed consultum praemonitione quod perpetua sedes theatro locata sit: potiusque inuenso sumptu singulos per annos confurgeret ac strueret. huius theatri magnitudinem idem Cornelius Tacitus ex illo ostendere uidet: quod Nero nobilibus germanis populi romani magnitudinem ostensurus. Eos ut inquit in Pompeii theatro populo plenum introduxit. Quin & teste Plinio li. xxxiii. naturalis historia. hoc ipsum theatrum Nero in sumptu inaurauit: ut in illo Tiridantem armeniorum regem exciperet. Verum Suetonio teste: licet hoc theatrum a Cn. Pompeio inchoatum fuisset: & magna parte extructum Caligula imperator absoluit. Hoc inter miranda totius orbis aedificia Cassiodorus in epistolis admirat. Apud hoc ipsum theatrum Pompeius atrium sui nominis (quae multis postea in locis curia appellata est) struxit. Quo in loco C. Caesarem occisum fuisse Suetonius scribit. Ante quod atrium porticus fuit pompeiana. De qua Ouidius de arte amandi dixit:

Tu modo pompeia lentus spatia sub umbra:

Cum sol herculei terga leonis adit. Theatrum etiam summam magnitudinis teste Suetonio a Caesare struit: tarpeio monte accubans. Scaenae uero causa ex eo processit: ut inde comici tragicique & ceteri poetae sua recitarent poemata. Sunt & additi pantomimi: quibus personatis tragicorum & poetarum inuenta per singulorum actuum assimulationem monstrarentur. Erant & in scaena aulicae: erant praecones: erant tibicines: citharocedi: cornicines: choraulae: organarii: symphoniaci: tragocedi: comici: homeristae: funiambuli: pilarii: podarii: & similes. Et ut ait Seruius in undecimo aeneidos: ludi theatrales apud ueteres non erant nisi in honore Liberis patris.

Theatrides cum. th. aspirato scribitur: fuit nomen uiri proprium.

Thebe huius thebes: uel thebae harum thebarum in plurali numero utriusque ab auctoribus comperitur: & cum th. aspirato scribitur: nomen fuit nonnullarum ciuitatum. Nam una in aegypto erat: quam teste Diodoro siculo libro historiarum secundo: Busiris aegypti rex condidit: & quam graeci heliopolim: id est solis urbem uocauerunt. Cuius moenia centum quadraginta stadiorum ambitu fuisse dixit. Eamque magnis aedificiis ac speciosis deorum templis: aliisque ornamentis pulcherrimis exornauit. Simili modo & priuatorum domus usque ad quartam & quintam contignationem struxit. Ciuitatem in super non aegypti solum: sed aliarum orbis omnium reddidisse felicissimam idem auctor enarrauit. Hanc eandem Plinius libro trigesimo sexto naturalis historiae: pensilem totam fuisse scribit: subter quam reges soliti erant exercitus maximos armatorum educere nullo sentiente ex oppidanis. Et quod mirabilius est medium oppidum fluminis interfecabat. Habuitque teste Homero libro iliado quinto: portas centum: quod Iuuenalis tetigit in ultima satyra cum ait: Atque ueteris thebae centum iacet obruta portis. A qua ut Plinius confirmauit: regio thebaica aethiopiae coterminata est. Alia fuit thebe in boetia ab Cadmo Agenoris filio primum aedificata: sed ab Amphione: ut in ea diuisione uidimus muris plurimum exornata. Fuitque urbs clarissima: & Bacchi atque Herculis patria: quam tandem Alexander

magnus euerit uenditis ciuibus sub corona. Hæc nonnunq̄ a poetis draconigena nominat: quia a Cadmo cum qnq; uiris natis ex quodam dracone ab ipso interfecto cōstructa fuit: & apud auctores obseruatum est ut thebani a thebis in boetia: & thebei a thebis in ægypto dicantur. Alia teste Homero lib. iliados. vi. fuit in sicilia patria Andromæches uxoris Hectoris: quod Ouidius li. i. tristium cum ait: Nec cruciere minus q̄; cuz thebana cruentum Hectora thessalico uidit ab axe trahi. de qua uidimus in dictiōe Andromache. Alia etiā teste Plinio libro. iiii. naturalis histo. fuit in lucania: quæ regio est Italiæ inter campaniã & calabryam: ut uidimus in dictiōe Italia.

Theano cū. th. aspirato scribit: habetq; accētum in sine. Fuit teste Homero li. iliados. vi. filia Cissi thracii: & Antenoris dia coniunx: quā troiani sacerdotio Mineruæ præfecerūt.

Techna cū. t. exili & ch. aspirato scribit: dicit apud nostros ars. Terentius: Quam scio hanc esse technā Parmenonis. & inde technites artifex. Vnde teste Vitruuio li. iiii. de architectura: Callimachus ob elegantia & subtilitatem artis marmoræ Calotechnus fuit nominatus idest bonus artifex: & sic per oppositum cacotechnus malus artifex dici potest.

Thecla cum. th. aspirato & c. exili scribit: nomen est pprium mulieris.

Telamon cum. t. exili scribit: fuit Aeaci filius: frater Pelei patris Achillis: atq; pater Aiakis: & rex salaminæ: ut uidimus in dictiōe Asopus.

Telecrus cum. c. & t. exilibus scribitur: rex fuit laconia.

Telemach^o cū. t. & ch. aspirato scribit: fuit fili^o Vlyxis ex Penelope: quæ ad troiã pges cū uxore puulū reliq̄.

Telemus cum. t. exili & unico. l. atq; sine aliqua diphthongo scribit: fuit teste Homero in odysea: & Theocrito in bucolicis unus ex cyclopibus & mantes magnus: q̄ Polyphemū occæcādum ab Vlyxe prædixit: dicente ipso Polyphemo apud Theocritum in ea ægloga: quæ incipit Δαμῖτασ καὶ Δάφνισ: de ipso scilicet Telemo: Τηλεμος ἔχοντα γορέων ἔχοντα φέρωτοτι δίκον ὄπωσ Τεκέεσσι φυλάσσι. Ouidi^o uero lib. xiii. metamorpho. si textus iam emendatus habet non Telemum: sed Telephum uocauit dicens:

Telephus eurymedes: quem nulla sefellerat ales

Terribilem polyphemon adit: lumēq; quod unam

Fronte geris media rapiet tibi dixit ulyxes.

Sed ex defectu librariorū ex similitudine nominum pcessisse existimo.

Telephus cum. t. exili: & unico. l. scribit: fuit Hercules filius ex Auge nymp̄a pgenit^o: ut Sophocles attestat quem in siluis expositum a cerua lactatum dixit. Sed tractu temporis robustius effect^o in licia cithensib^o imperauit. Veniensq; deinde in auxilium troianorū: dum Vlyxem insequitur a trunco: quæ in uinea forte ostēdit præpeditus: ab Achille in sinistro femore uulnerat: sed a suis ptectus manus illius effugit. Ac cum idies uulneris dolore grauaret: nec adhibita p̄ficerent remedia: Apollinē cōsuluit: qui respondit non aliter illum liberari posse: q̄; quod iterum ab Achille uulnerandus accederet: qui sic quoq; ab illo iterum uulnerat^o incolumis effectus est. Quod Ouidius tetigit li. i. de remediis cum ait:

Vulnus achilleo quæ quōdam fecerat hosti:

Vulneris auxiliū pelias asta tulit. Quin & Pyrrhus Agamēnoni apud Senecam in troade dixit:

Inhospitali telephus regno impotens

Dum mysiæ ferocis introitus negat:

Rudem cruore regio dexteram imbuit:

Fortēq; tandē sensit & mitem manum. Quod Plinius ad naturalē referens historiam dixit ferri naturā sicut cissimam esse & siccā. Quare in emplastris plagæ cōsolidatiuis limaturā ferri medici cōsueuerūt adhibere ut Achilles edoctus a Chirone p̄ imissionem ferri Telephi uulnus sanasse dicitur.

Telegonus cum. t. exili & absq; aliqua diphthongo scribitur: fuit Vlyxis filius ex Circe: qui postea patre in cognitum interfecisse scribitur.

Telesto cū. t. & c. exilibus scribit: fuit nymp̄a Oceani & Tethyos filia: ut ostendit Hesiodus in theogonia: **T**elys cum. t. exili & y. græco scribit: fuit teste Herodoto libro histo. v. Sybaritum tyrānus: facitq; i genitiuo Telyos: ut Tethys tethyos.

Telestarchus cum. t. exili & ch. aspirato scribitur: ciuis fuit famius.

Telestor absq; aspiratione: & unico. l. scribitur: fuit pater Euripidis.

Telonæus cum. t. exili & unico. l. atq; æ. diphthongo in penultima scribitur: locus est ubi p̄ magnis mercib^o exigitur. Nam Τέλοσ græce apud nos tributum & uectigal & pensio traducitur.

Tellus cum. t. exili & duplicato. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro histo. primo: uir atheniensis: quem Solon Cræso beatiorem putauit.

Telum cum. t. exili & unico. l. scribit: omne id dicitur quod iaci potest: & τήλοσ quod latine longum ē deriuatur. Vnde & p̄ gladio: q̄ longus est nonnunq̄ sumitur. Virgi. li. ix. aenei. At nō hoc teluz mea quod ui dextera uersat Effugiens. ubi telum. i. gladium intellexisse Virgilium dixit Seruius.

Themillas cum. th. aspirato & i. latino: atq; duplicato. l. scribitur: nomen fuit uiri troiani.

thēclamenēs

- T** hecstamenes prima cum. th. aspirato: reliquæ sine aspiratione scribuntur: nomen fuit uiri pprium.
- T** empe cum. t. exili scribit: nemus est æmonia inter ossiam & olympum sitū: quæq; milibus passuum in longitu-
dinem tendens: arborib; textum se ab utraq; ripa penei fluminis in cæluz tollentib;: quæ inter alia placidis-
simam umbrā reddūt. Nā p eius medium annis peneus a pindi radicib; pfluens: iucundissime discurret: gra-
mine uestitis marginib; auuq; concentu: & calculorum aquarum sonitu peramœnus. Vnde ait Virgili; in
iiii. georgi. Pastor aristæus fugiens pencia tempe. Et Ouidius in i. metamorpho. inquit:
Est nemus emonia prærupta: quod undiq; claudit
Silua: uocant tempe: per quæ peneus ab imo
Effusus pindo: spumosis uoluitur undis. Et reliquæ.
- T** empisa cum. t. exili scribit: fuit ciuitas brutiorum.
- T** embrius cum. t. exili scribit: fuit teste Orpheo in argonautica fluuius iuxta pontum.
- T** hemis cū. th. aspirato scribit: fuit dea: quam teste Festo putabant eam esse: quia hōibus præciperet id petere
quod fas eēt: illaq; id eē existimabant: quod fas ē. Nāz εὐμῖος fas apud græcos designat: habuitq; templum
in boetia iuxta cephisium amnem: ad cuius oraculum accessit Deucalion cum pyrrha uxore pro cōsilio re-
cuperationis humani generis.
- T** hemistocles prima cū. th. aspirato: reliquæ sine aspiratione scribuntur: fuit uir atheniēsis Neocli fili;: ab ado-
lescētia infamis. Sed hanc infamiā mirandis uirtutibus reliquo suæ uitæ tempore expurgauit: adeo ut an-
teferat huic nemo: uel pauci pares putent. Nam teste Thueydide de instatib;: quibusq; uerissime iudicabat
de futuris callidissime coniciebat. Hic euz Xerxes & mari & terra bellum uniuersæ inferret græciā: cū tātis
copiis: quantas neq; ante neq; postea habuit quisq;: ut in dictione Xerxes uidebimus: nō soluz salus patriæ
& totius græciæ: sed totius europæ fuit. Nam cū maxime athenienses peti dicerent: ob pugna; .f. maratho-
niam: in qua persæ turpiter debellati fuerant: & ipi delphos cōsultum qdnam facerent de rebus suis mitte-
rent. Respondit Apollo teste Herodoto: ut mœnib; ligneis se munirent. Quod cū nemo intelligeret: The-
mistocles persuasit consilium Apollinis: ut in nauib; se suaq; cōferrent. Quod ita fuisse cōpertum est. Nam
sic quoq; se cōponentes Xerxes sua uirtute Themistocles nauali prælio debellauit: & ex europa discedere
tanto artificio curauit: ut se a Themistocle conseruatu; magis q; superatū crederet. Fecitq; præclara multa:
quæ alii historici tractauerūt. De quo Quintilianus li. xi. de institutione oratoria: Cæterum inquit quantuz
natura studioq; ualeat memoria. Vel Themistocles testis: quē unum inter ânium optime locutū persice con-
stat. Vel Methridates: cui duas & uiginti linguas: quot natōnib; imperauit: tradit notas fuisse. Vel Crassus
ille diues: q cum asæ præisset: quq; græci sermonis differentias sic tenuit: ut qua quisq; eum lingua postu-
lasset: eadem ius sibi redditum ferret. Vel Cyrus: quē oim militum tenuisse creditū est nomina. Quin semel
auditos quilibet multos uersus prius dicitur reddidisse Theodestes.
- T** hema cum. th. aspirato scribit: dici potest latine positum.
- T** enedus cum. t. exili scribit: fuit insula notissima fama in conspectu troiæ.
- T** henfa cū. th. aspirato scribit: sunt uehicula quib; deoz simulachra religiose portabant. Vnde Liui; lib. v.
Quæ augustissima inq; uestis ē thēsas ducētib; triūphantib;: ut ea uestiti medio aediū eburneis fellis sedere.
- T** heognis cū. th. aspirato scribit: fuit poeta græcus. de quo Plato in li. de legib; sæpe meminit.
- T** heoclymenes prima cum. th. aspirato: sequēs cum. t. exili & y. græco scribit: fuit mantis quem Telemachus
de Vlyxe consuluit.
- T** heodorus cum. th. aspirato scribit: nomen est uiri pprium. de cuius cōpositione in antecedentib; uidim;
& de illi; accentu in dictione Profodia circa smem.
- T** heodosius cū. th. aspirato scribit: nomen fuit pprium duorum clarissimorum principum.
- T** heon cū. th. aspirato scribit: fuit teste Quintiliano li. xii. de institutiōe oratoria: famius picior: & in cōcipiē-
dis uisionibus (quas græci φαντασιᾶς uocant) eximius.
- T** heopompus cum. th. aspirato scribit. Quo nomine clarissimi uiri nominati fuerunt. Vnus fuit spartanorū
rex: de quo Quintilianus de institutione oratoria: & Valerius de moderatione meminerūt. Alius teste Gel-
lio libro. x. noctium atticarum: fuit tragicus & orator.
- T** heophrastus prima cum. th. aspirato scribit: fuit cresius. & teste Anthenodoro in li. de ambulationū. viii. ful-
lonis filius. In propria patria audiuit primo Leucippum ciuē suuz. Inde cū Platonem audiuisset: se ad Ari-
stotelem transtulit. Eoq; in chalcidem pfecto illi in scolæ regimine successit. Fuit uir summæ prudentiæ: su-
ditiq; singularis: atq; eloquiū admirandi. Ita ut cum antea teste Laertio in uitis philosophorū: & Boetio sup
libros periphermenias Aristotelis: illi tyrāno nomen eēt: ob diuinā n eloquētiā Aristoteles Theophrastū
uocitauerit. Et ut idem rettulit Boetius super Porphyriū: cōsueuit Theophrastus in oibus his: quæ post ma-
gistrum disputat leuiter illa ptingere: quæ .f. ab ipō Aristotele dicta ante cognouit. At quæ ab illo non ptra-
ctata fuisse pcepit differit diligentius. Itaq; circa trecenta librorum uolumina edidit. Et teste Laertio libros
tres priorum analyticorū scripsit: & posteriorū septem. De naturis. xviii. quorum septem ut grandē & pre-
ciosissimū thesaurū teneo. De naturalibus historiis decem. De motu tres. De quæstioib;. xxiiii. De diis. iiii.

De legibus unum. De poetica unum. De oratorijs præceptis unum: quoniam & plures alios: quos omnes diuina eloquæta præditos dicunt. Creditur & primum illud: quæ metaphysicorū Aristotelis dicimus: librum illius fuisse. Verum cum teste Gellio libro nono atticæ: viii. Omnium suæ ætatis facundissimus esset: uerba tamē pauca ad populum atheniensem facturus: deturbatus uerecundia filuit. Pergebant ad eum audiendum teste Pamphylo in uigesimo secundo cōmētariorū libro: duo milia discipulorū. & ut idem auctor rettulit Menædrum comicum instituit. Habuit & Nicomachū Aristotelis filium discipulū: quem teste Aristippo in antiquis delitijs libro. iiii. libidinosè amauit. Fuitque beneficus & affabilis: & atheniensibus mirum in modū gratissimus. habebatque hoc semper in ore: Sumptus preciosissimus tempus est. obiit ænorū. lxxxv.

Terebrum & terebra cum. t. exili scribitur: ut quidam putant græcū esse: & a uerbo *Τερέρω* quod est forare descendere dicunt. Alii uero quibus magis adhæreo latinum putant: & a terendo deducunt: atque ex se diminutiuū gignit terebellum non terebellam.

Teredon cum. t. exili scribitur: uermis est ille: qui rodit ligna. & græcū esse cōtendunt: atque ab sono illos deducere dicunt: qui est *Τερέων*. Nonnulli uero ex nostris capta opportunitate a terendo deducunt.

Terebinthus prima cum. t. exili: penultima cum. i. latino: ultima cum. th. aspirato scribitur: arbor est quædam nigruū lignum cum splendore præferens: habetque soliditatem in buxi speciem. Virgili. li. x. ænci. Inclusum buxo aut orithyia terebitho Lucet ebur. De hac arbore late Plinius in. xiii. naturalis histo.

Tereus cum. t. exili scribitur: fuit rex thracum: & Martis filius ex Bistonide nympa: ut Callimachus enarrauit: dicente etiam Ouidio li. vi. metamorpho. Et genus a magno ducentem forte gradiuo. Hic teste Solino in cœnensi thraciæ regione bectiam urbem per regia possidebat. Sed cum teste Ouidio præallegato loco athenas bellica uirtute a barbaris liberasset: loco meriti: ut inter eum & Pandionem athenas regem firmior amicitia feruaretur: Prognem Pandionis filiam duxit uxorem. Quinto deinde sequenti anno Progne marito blandiens: cum iam illi Itym filium peperisset: Si gratia (dixit) ulla mea est: uel me uisendam mitte sorori: uel soror huc ueniat. magni mihi muneri instar germanam uidisse dabis. Profectus igitur athenas Tereus impetrauit a Pandione: ut ad uisendam sororem duceret Philomenam: quam cum sua litora tetigisset: in nemora alta traxit: & turpiter stuprauit: frustra clamato saepe parente: saepe sorore sua. & cum clamare: ac lamentari minime cessaret ira cōcitat. Tereus linguam illi ense abscidit: atque fides mulierum custodibus dereliquit. Inde ad Prognem flens ueniens dixit Philomenam maris nausea deperisse. Interim Philomena in candida tella purpureis filis mala intexuit perpetrata: rogauitque gestu ancillam: ut tellam ipsam ad Prognem deferret. Qua conspecta premens altum corde dolorem Progne: & laticiam confingens instantibus Bacchi orgijs thyrsis & pellibus: cum multis ornata mulieribus siluas penetrans: & fractis fororis ianuis Philomenam simili habitu induta cōduxit in regiam. Ibidemque furiarum stimulis agitata: Itym quem Tereus fuerat enixa propriis manibus iugulans: patri comedendum apposuit. Et post epulas Sicut erat sparsis furiali cæde capillis Profiliit natiq; caput Philomena cruentum Misit in ora patris. Quas cum Tereus gladio psequeretur in aues sui nominis cōuersæ sunt. Progne in hirundinem: Philomena in eius nominis auiculam: Itys in fastanum: & Tereus in upupam: ut elegantissime præstauit Ouidius: & nec minus eleganter nostra ætate Gregorius Corratius uenetur in præstantissima tragœdia: cuius titulus est Progne. Facitque Tereus declinatione græca in genituo Tereos. ut Martialis in ultimo: Flet philomena nefas incesti tereos: & quæ Muta puella fuit: garrula fertur auis.

Therma cum. th. aspirato scribitur: & a *θερμών*: quod est calidum deducitur. Nam ea loca: quæ aut calidibus aquis: aut ipso sine aquis fornice: igni calefacto lauandi sudandique usibus deputata: thermas græco uocabulo uocauerunt. Itaque cum romanis frequens: atque quotidianus esset lauandi usus: ut romana omnes attestant historiae. ad id quoque res ipsa processit: ut ciues sepe omnes: qui diuitiis abundare uidebantur: priuata balnea in propriis domibus detinerent. Hinc Cicero per epistolam Terentiam uxorem monet: ut curet labrum in balneo esse. quoniam & in alijs. Quod fratres alia: potissimum certiorum reddit de balneis: quæ in arpinate extrui curabat. Sed præter priuatorum ciuium multa sunt publice instituta balnea: in quibus plebs ipsa per libito se lauare consueuerat. Quæ sane cum ad principum luxuriam duceretur: nihil magis populare putabant: quam cum permiscue cum plebe lauabant. Nonnulli etiam frequentius: ut Commodus imperator: qui teste Capitolino septies in die lauabat: comedebatque in thermis. Quin & Gordianum iuniorē ita lauandi cupidum dixit idem auctor: ut æstate quater: aut quinquies in die: hyeme secundo lauaret. Galienum similiter iuniorē lauasse dixit æstate in die septies: hyeme bis uel tertio. Quæ præfecti magistrisque officiorum omnes sapissime sequebantur: & conuiujs nationibusque simul cum principe insisterent. Admittebanturque saepe mulieres pulchrae: & puellæ cum his anus deformes: eum quibus iocari se princeps dicebat. Sed teste Helio Spartiano in Alexandri Seueri uita prohibuit Alexander balnea romana: cum mulieribus mixtis uiris exhiberi: quod prius prohibuit Heliogabalus fieri permiserat. Namque ipsi principes ad suam luxuriam: & populi solatium ingentia & immania thermarum ædificia construxerunt. De quibus Ammianus libro. xvi. rerum gestarum inquit: lauacra romæ in modum prouinciarum extructa uidentur. In quibus principum luxuria eo perducta est: ut nulla in re modestiam sobrietatemque seruassent. Verum ut præfatus Helius rettulit: Alexander bracheariorum: uitrariorum: pellionum: claustrariorum: argentariorū aurificum: cæterarumque artium pulcherrimam instituit uedigal. Ex quo iussit thermas: quas ipse & superiores

fundauerant principes calefieri: & populo usibus exhiberi. Siluas ipse in thermis publicas deputauit: addiditque oleum luminibus thermarum: cum antea non ante auroram paterent: & clauderentur ante solis occasum. Et infra subdit: Opera ueterum principum instaurauit. Ipse noua construxit: iuxta eas quae neronianae fuerant: nemus thermis suis de priuatis aedibus: quas emerat: dirutis aedificiis fecit Antonini Caracallae thermas additis natatoriis perfecit & ornauit. Et subdit idem Spartianus Alexandrum ipsum opus suum duobus primis marmoribus porphyrico & lacedonico instituisse: etiam palatio exornato. & alibi refert illum thermis suis & ueterum frequenter cum populo usum fuisse. & licet plures fuisse credamus: duodecim tamen nos thermas ex antiquis scripturis annotauimus: ut agrippinas: neronianas: Vespasiani Titi: domitianas: antonianas: alexandrinas: gordianas: seuerianas: dioclitianas: aurelianas: constantianas: & nouatianas. Agrippinae iuxta pantheon: & non longe a Minerua fuerunt quarum uestigia adhuc extant. In quibus teste Plinio libro xxxvi. naturalis histo. Arcus & pauimenta ex uetro posuit. Et ut attestatur Rurfus in descriptionibus non longe ab agrippinis alexandrinae fuerunt. Cuius adhuc apud beati Eustachii ecclesiam uestigia conspiciuntur. Quas ipse Alexander Spartiano teste iuxta neronianas aedificauit. Martialis in. xii. Et thermas tibi habere neronianas. Antioiana thermas: quae Bassiani Antonii Caracallae fuerunt: sitae fuerunt teste Spartiano in regione piscinae ad uiam ardeatinam: nunc iuxta coenobium sancti Xisti: & ecclesiam sanctae Priscae ac sanctorum Nerei & Achillei. Quorum celsam solcariam eodem referente auctore architecti negabant posse ulla ratione fieri: nisi qua facta est. Nam are & cupro candelos confectos dixit: quibus cameratio tota concreta est: & tantum est spatium: ut id ipsum potuisset fieri negent docti mechanici. Thermas uero gordianas scribit Iulius Capitolinus iuxta gordianorum domum in uia prenestina fuisse: quales praeter urbem tunc nusquam haberet orbis terrarum: & domum ducentas habere columnas uno stilo dixit. Vbi nunc post ecclesiam sancti Eusebii multae & maximae cernuntur ruinae Constantinianas ab Apollodoro traditum legimus in exquilis fuisse in ditione roma: cum exquilias montem descripsimus ostendere curauimus. Quin & in eodem monte simili modo nouatianas extitisse monstrauimus. De seuerianis uero thermis nihil aliud certum habemus: quae Spartiano teste Seuerum Aphrugi impatorem illas in transalpyberina regione aedificasse. Idem de aurelianis Flauius Vopiscus Syraculanus scripsit easque hyemales Aurelianum principem in transalpyberina regione aedificasse: quod aquae frigidi aeris ibi deessent. Thermas autem Titi iuxta templum pacis: quod aedificatum fuit patris fructas legimus. At uero domitianas uoluerunt quodam ex auctoritate Petri bibliothecarii iuxta sancti Siluestri coenobium extitisse. Ait enim praefatus Petrus beatum Siluestrum ecclesiam in thermis domitianas aedificasse: quae postea eius nominis fuit.

Thermodoon cum. th. aspirato: & duplicato. o. post. d. scribit: pleno. s. nomine: & absque synaresi. habet accentum acutum in penultima: quem apud nos cum graecum sit nomen obseruat. at cum synaresis illa duo. o. in unum longum conuertuntur: in quod transit accentus circumflexus: ut uidimus in dictione Profodia. Ouidius li. iiii. de ponto: Et tu foeminae thermodoon cognita turbas. Nam fluius est in regione colchidis: iuxta quem amazonides habitauerunt: de cuius tamen ortu uariae sunt sententiae.

Thermopylae cum. th. aspirato: & p. exili: sequente. y. graeco scribitur: mons est longissimus: qui mediam praefatus graeciae diuidit: sicut & apennini dorso Italia scindit: ut attestat Liuius de bello macedonico li. v. Habetque angustas fauces: a quibus pylarum. i. portarum nomen assumptum. iuxta quas cum aquae sint calidae thermopylarum nomen adeptus est: apud quas magnus Xerxis exercitus corruit.

Thero cum. th. aspirato scribitur. graeco uero addunt. n. in fine: ac dicitur ἑρόν: quasi ardens. nomen est proprium: de quo Pindarus meminit: & Virgilius in decimo cum ait: Occiso therone uirum: qui maximus ultro Aeneam petit.

Therfilochus cum. th. & ch. aspiratis: & i. latino scribit: nomen est uiri proprium.

Therfites prima cum. th. aspirato: penultima cum. i. latino: & ultima cum. t. exili scribit: fuit uir graecus: Quo non deformior alter uenerat ad troiam ut dixit Homerus: Linguae peruenior alter. Vnde ait Iuue. in satyra Stemmata quae faciunt: Malo pater tibi sit therfites dummodo tu sis Aeacidae similis.

Thera cum. th. aspirato scribit: in insula ponitur ab Herodoto libro historiag. iiii. quam Iustinus puto theranem: & nos corsicam dicimus: quia in illa Cynnum regnasse dixit. Vnde & ab illo cynus etiam cognominata fuit: quae filium habuit Aristeum: cui nomen fuit Batus ob linguae obligationem: ut posuit Iustinus. Herodotus uero exponit uocatum lingua libyca id est regem: qui deinde urbem cyrene in libya aedificauit: ut in dictione cyrene ostendimus.

Thericyon prima cum. th. aspirato: sequens cum. i. latino: penultima cum. e. exili & y. graeco scribitur: nomen fuit uiri proprium.

Therpichore prima cum. t. exili: sequens cum. i. latino: penultima cum. ch. aspirato scribit: una fuit ex nouem musis: sic quoque a Τέρπικουρα: quod est delectator cognominata. de qua in dictione musa.

Thesaurus cum. th. aspirato scribitur.

Theseus cum. th. aspirato scribit: fuit aegaei athenarum regis filius ex Aethra coniuge: qui dum esset adolescens operante Medea nouerca pene a patre ueneno periit. Sed post mortem patris ad regnum athenarum euectus tot memoratu digna peragit: quae inter plures Hercules unus ipse connumerat. Et inde thesides cum. i. latino

pro Hippolyto ponit: ut Ouidius heroidum epistolae quarta:
Thesides thescusq; duas rapuere sorores.

Thesmophorea cum.th.aspirato scribit: sacra sunt Cereris: quae a nostris cerealia dicuntur. sed uerbum ipsum legis lationem designat. Nam $\theta\epsilon\varsigma\mu\omicron\varsigma$ legem indicat: & phoria lationem. Et hoc ideo quia leges hominibus prima Ceres indidit: dicente Virgilio in.iiii. Legiferæ cereri. Nam ante inuentum frumentum homines sine lege uagabantur: illo inuento abiecta fuit feritas: & ex agrorum diuisione primo nata sunt iura. Vnde bene Ouidius in.v.metamorpho. musam dicentem introduxit: Prima ceres unco glebam dimouit aratro. Prima dedit fruges alimetaq; mitia terris. Prima dedit leges. cereris sunt oia munus.

Thessalia cum.th.aspirato & duplicato. s.atq;.i.latino scribit: regio est graecia: quae sub attica olim comprehendebatur: sed prius teste Plinio li.iiii.naturalis histo. aetonia dicta fuit. Eademq; pelasgis & conargos: atq; hellas: thessalia & dryopis semper a regibus cognominata fuit. Et subdit Plinius: ibi genitus rex noie Graecus: a quo graeci: ibi Hellini: a quo hellines. Ex his phiotæ oppida celebrata hellas: halos: lamia: phthia Eadem a rege Thessalo ibi regnante thessalia dicta fuit. Sed ut refert Herodotus li.histo.vii.& post illu alii plures: fama est thessaliam fuisse olim lacum: a montibus undiq; conclusum. Nam (ut profequitur) ab oriente habet montem pelium: & coniunctos colles: a septentrione olympum: ab occidente pindum: & a meridie othium. In quorum media concauitate thessalia ipsa concluditur: per quam iam quinque fluiuos principales decurrere dixit: uidelicet Penem: Apidanum: Oenochonum: Enipheum: & Parmisum. Qui omnes deinde in unum commixti per unicum solum transitum in mare decurrunt: & solius Penei nomen detinent. Nam per mediam uiam: quae sola est iter olympum & ossam gradiens: ipse Peneus in aegaeum mare descendit. Hanc uiam eodem auctore teste a Neptuno factam dicunt: seu (ut magis asserere uidentur) a terramotu per ipsum deum inducto: ut thessaliam ipsam habitabilem efficeret. Lucanus uero in.v.dixit id Herculem confecisse. sed ut ait Herodotus diligenter inspicientibus manifeste apparet terramotus opus fuisse.

Tesiphone cum.t.exili: & non cum duplicato. s.sequente. i.latino scribit: una dicitur ex furiis infernalibus: ut uidimus in dictione alecto. Componiturq; dictio ex $\tau\iota\omega$: quod est $\tau\iota\omega\pi\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$ ulciscor: & phonon necem. no nulli uero seruantes ipsum. i. paruū in prima: nec in.e.apud nos conuertentes dicunt tesiphone.

Thesis cum.th.aspirato &.i.latino scribitur: dicitur a nostris positio uel positura: & est figura: quae sensus orationis per cola: commata: & periodos: distinguit. dicta quidem positura: quia punctis positis conuenientes denotat sensuum partes. uel quia ibi uox pro interuallo distinctionis deponitur. Nam dum in initio pronuntiationis nondum plena pars sensus est: & tamen respirare oportet: subscribatur punctum: quod a graecis comma: id est particula dicitur: a nostris subdistinctio uocatur: eo quod sub littera: uel ad finem litterae signabatur sic uidelicet: nos iam uirgula utimur. Vbi uero in sequentibus iam sententia sensum praestat: sed adhuc aliquid de sententiae plenitudine restat punctum signabatur: quod dicitur colon. i. membrum & circa litteram medium ponebatur: loco cuius nos hodie duobus punctis utimur. Vbi autem nos plenam sententiam clausulam facimus: fit punctum: quo periodus: hoc est terminus dicitur: ut in ea dictione uidimus. Apud nos uero uocatur distinctio: quia integram a sequentibus distinxit sententiam. & hoc apud oratores. Ceterum apud poetas ubi in uersu post duos pedes syllaba alicuius dictionis remanet comma dicitur: hoc est particula praecisio: quae per scansionem facta est. Vbi uero post eosdem pedes nulla dictionis particula remansit: colon dicitur & totus uersus periodos dicitur.

Thespiei cum.th.aspirato scribit: populi sunt graeciae.

Thetylis cum.th.aspirato: sequens cum.t.exili &.y.graeco: ultima cum.i.latino scribit: nomen est proprium mulieris de qua Theocritus & Virgi. meminere.

Thesfor prima cum.th.aspirato: sequens cum.t.exili scribitur: fuit troianus pater Calchantis: ut ostendit Homerus libro iliados primo.

Theta cum.th.aspirato: sequens cum.t.exili scribit: nomen est litterae graecae: quae uim detinet.th.aspirati. De qua in initio huius tractatus. T.litterae uidimus.

Thetis prima cum.th.aspirato: sequens cum.t.exili (quando pro matre Achillis poni consueuit) scribit. Et fuit filia Chironis & uxor Pelei regis thessaliae: ut ait ipse Chiron apud Orpheum in argonautica $\kappa\alpha\iota\ \eta\mu\epsilon\tau\epsilon\ \rho\omicron\upsilon\ \kappa\omicron\upsilon\ \rho\omicron\upsilon\ \theta\epsilon\tau\iota\sigma\ \alpha\pi\gamma\upsilon\pi\omicron\tau\acute{\epsilon}\zeta\epsilon$. De qua Ouidius li.xii.metamorpho. Virgilius etiam meminit circa finem libri.vi.anci. quando ait: Leua tenet thetis & melite panopeaq; uirgo. cuius tam prima syllaba quae secunda breuis est: & declinatur thetis huius thetidis uel more nostro thetidis.

Tethys prima cum.t.exili: sequens cum.t.exili.th.aspirato &.y.graeco scribit: & hac quoque litteratura descripta fuit teste Crispo filia Caeli & Vestae: atque uxor Oceani. Ouidius uero uidet eam filiam fuisse Titani cum ait li.florum.v.Duxerat oceanus quodam titanida tethym. & habet tam primam quam secundam longam: de qua intellexit Virgilius libro georgicorum primo cum ait: Teq; sibi generum tethys emat omnibus undis. Et declinatur Tethys huius tethyos: ut Orpheus in argonautica: $\kappa\alpha\iota\ \tau\eta\theta\upsilon\sigma\ \epsilon\sigma\chi\alpha\tau\omicron\upsilon\ \upsilon\lambda\omicron\omicron\upsilon$. Ouidius in praefato libro: Pars credidit esse.

Tethyos has neptes oceanique senis. Martialis li.i.epigramatum: Et quem supremam tethyos unda ferit.

- T**etrametra absque aliqua aspiratione scribitur. Componiturque a tessara: quod est quattuor: & metrum: carmina quattuor pedum.
- T**etrarcha sola ultima aspiratur: ille dicitur qui quartam regni partem detinet. Et componitur ex Τέταρτος qui est quartus: & ἄρχος princeps.
- T**etradoron absque aliqua aspiratione scribitur: interpretari ualet quattuor palmos. Nam componitur ex tetra: quod est quattuor: & doron palmus: dicente & Plinio li. xxxv. naturalis histo. Græci enim antiqui duorum palmarum uocabant. Et inde pentadogonum palmorum: & similia dicuntur.
- T**ethippobata prima cum t. exili: sequens cum th. aspirato & i. latio: quoniam & geminat. p. atque ultima sine aspiratione scribitur: sunt Herodoto teste populi in Libya iuxta asbiteos.
- T**euces & quadoque Teucrus: ut in antehabitis uidimus: absque aliqua aspiratione scribitur: fuerunt hoc nomine duo celebres. Vnus quidem Scamandri cretensis filius: qui relicta creta in phrigiam ueniens repperit Dardanios posteros in uallibus habitare. quibus (ut dixit Seruius super. iiii. aeneidos) arcem construxit. dicente etiam Anchise apud Virgilium eo libro de creta loquens: Maximus unde pater si rite audita recordor Teucrus rheeteas primum est aduectus ad oras. & reliqua quae sequuntur. Alter uero Teucer fuit Telamonis filius ex Hesionae Laomedontis regis filiae: & Priami sorore: ut poetae omnes affirmant. Nam cum Hercules cum argonautis nauis accederet: & troiam caperet: Telamonem ob insignem uirtutem Hesionae donauit. ex qua etiam ut ostendere uidetur Homerus Aiaceum genuit. At Sophocles in ea tragedia: quae inscribitur αἶας παριγοφορος Aiaceum dixit ex iusta quidem uxore Teucrum uero ex Hesionae (quae captiua & serua fuerat) natum fuisse: quod cum post troiae euerfionem salaminam ad patrem rediret inuisus patri: quia Aiacei obitu non uindicauerat: ut etiam attestatur Iustinus li. xliiii. cyprum in insulam (a Belo patre Didonis tunc subactam) accessit: & urbem in ea condidit: quam de patriae nomine salaminam uocauit. Et alia quae ponit Iustinus.
- T**eudamedus cum t. exili scribitur: fuit teste Homero li. ii. ilidos: pater Pelasgi.
- T**eus cum t. exili scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ. i. urbs in Lydia. Unde teius teia teium nomen patrium deriuatur. Horatius libro odarum. iiii. Non aliter famo dicunt arsisse bathyllo Anacreonta teium patri teium: ut in dictione anacreon uidimus.
- T**eutates absque aliqua aspiratione scribitur: nomen est lingua gallica Mercurii: qui ab illis humano sanguine placabatur: dicente Lucano libro primo: Et quibus immitis placatur sanguine diro Teutates horrensque feris altaribus hesus. De quibus Laetantius li. diuinarum institutionum primo: galli inquit Hesus atque Teutatem humano cruore placabant deos. quod sane serialis ritus diu similiter apud italos fletit: quod latialem Iouem & Saturnum humana placabant hostia.
- T**euthramides prima cum t. exili & eu. diphthongo: sequens cum th. aspirato: penultima cum i. latino scribitur: fuit phryx: & patria aristae: & pater Axyli: ut in ea dictione uidimus.
- T**hyasus cum th. aspirato & y. graeco scribitur: saltatio apud nos: & chorea dici potest: quae Baccho exhibebatur: deduciturque a θυω: quod est sacrificio: quia in illius sacrificiis exerceri consueuerant. de quo Virgilius i. Daphnia Daphnis thyasos inducere baccho.
- T**hyas cum th. aspirato & y. graeco scribitur. Et dicitur sacrificula Bacchi. Nam teste Seruio sicut a Baccho bacchastia sic a Thyoneo thyas. Virgilius li. aeneidos quarto: Thyas ubi audito simulant trieterica baccho. Reperitur etiam bacchis bacchidis.
- T**hyella cum th. aspirato & y. graeco: atque duplicato. l. scribitur: dicitur a nostris procella: poniturque ab Homero pro una harpyiarum.
- T**iara cum t. exili & i. latino scribitur: ornamentum est quoddam capitis: quo mulieres persicae primitus utebantur: ut Iustinus de Semiramide: quae caput tiarae texit. qua deinde usi sunt reges & sacerdotes. Similiter Herodotus libro historiæ primo: gestamen est inquit capitis persicum. Seruius super. i. tantummodo dixit: tiara est pilleus phrygius. Et Virgilius usus est masculino genere. Iuuenalis uero foeminino: ut Phrygia uersitur bucca tiara.
- T**yana cum t. exili & y. graeco scribitur: fuit teste Philostrato li. i. de uita Apollinii Tyaneae urbs cappadociae.
- T**ibareni cum t. exili & i. latino scribitur: fuerunt teste Herodoto li. histo. iiii. populi scythici in asia.
- T**yberis prima cum t. exili & y. graeco scribitur: fluius est Italiae: ab apennino defluens ex alpius falterone paulo altius quam tuscanus arnus. Et primo tuscanus ab umbris diuidens auctus pluribus fluiis romam deuenit: quam a ianiculo separat: & ultimo heururiam a ueteribus latinis diuidens in mare tyrrhenum defluit. dicitur Tyberis (ut putat Festus) a Tyberi tuscorum rege: uel a Tyberino rege albanorum. Seruius uero super. viii. aeneidos inquit: Tyberim alii a rege aboriginum dictum putant: qui dimicans in eum occidit. alii a quodam aborigine: quem Glaucus Minois filius in Italia interemit. alii inter quos Lilius ab Albano rege qui in eum cecidit. Quam ultimam opinionem secutus Ouidius libro. ii. fastorum inquit: Albulam quem tyberim uersus tyberinus in undis reddidit. hybernus forte tumebat aquis. Verum & ante regem hunc thybris cum th. aspirato dictus fuit.

Nam cum Euander ad Aeneam longo tempore ante regem Tyberinum loqueretur (nondum enim cōstru-
cta fuerat alba) dixit apud Virgilium libro. viii.

Tum reges asperq; immani corpore thybris:

A quo post trali fluuium cognomine thybrim

Diximus, amisit uerum uetus albula nomen.

Forſitan etiam poſt primum uerſum uerba ſunt poetæ non Euandri. Alii non a morte cuiuſpiam regis: ſed regem quædam tuſcorum latrocinari circa ripas huius fluminis conſueuiſſe: & a crebris iniuriis quibꝰ tranſeuntes afficiebat thybrim cognominatuz fuiſſe aſſerunt: quaſi eſſet fluuius Τῆρ ὕβρεωꝝ: id eſt iniuria: ex qua ratione cum ὕβριꝰ aſpiretur: thybrim aſpirari uolunt. Alii uero ex alia cauſa hoc idem accidiffe uolūt Nam Seruius quoq; ſuper tertio aeneidos: & græci nōnulli exponentes Theocritum dicunt: qꝰ cum quodaꝰ tempore ſyracufani apud ſiciliam uicerint athenienſes: ingentem hoſtium multitudinem captiuarunt: & cæcis montibus addere fecerunt monumenta ciuitati: tunc auctis muris etiam foſſa facta: qua aqua repleta munitionem redderet patriæ. Hanc igitur foſſam per hoſtium pœnam & iniuriam illis factam thybrim uocauerunt: uidelicet ἄτρο Τῆρ ὕβρεωꝝ. Poſtea profeſti ſiculi ad Italiam eam tenuerunt partem ubi nunc roma eſt uſq; ad rutulos & ardeam: unde eſt: Fines ſuper uſq; ſicanes. & albulam fluuium ad imaginem foſſæ ſyracufanæ thybrim: quaſi Τῆρ ὑβρίꝰ: hoc eſt ignominiam uocauerunt. & ſic quoq; cum. th. aſpirato ſcribendum eſſet: quod in antiquiſſimis & emendatiſſimis codicibus de thybri ſemper ſcriptum comperimus: licet tyberim & tyberinum abſq; aſpiratōne ſcribant. Quare puto prius albulam dictum: deinde thyberim cum. th. aſpirato ab immani rege uel ἄτρο Τῆρ ὑβρίꝰ uocitatum. poſtea tyberim ſine aſpiratione a Tyberino rege albanorum in illo ſummeſo. Nec Ouidii uerba nōs aſſerere cogunt ante Tyberinum in illo ſummeſo immediate albulam uocitatum: ut etiam ex Plinio libro tertio naturalis hiſtorie inſinuat. hæc uerba dicente Tyberis ante thybris appellabatur: & prius albula dictus fuit. hæc ille. Dicitur etiam Tyberinus fluuii deus: ut Virgilius libro georgicorum. iiii. Vnde pater tyberinus & unde aniena fluenta. Nonnunqꝰ uero: & pro piſce ponitur: ut Iuuenalis in ſatyra: Si te propoſiti ait: Vos anguilla manet longæ cognata colubræ: Aut glacie aſperſus maculis tyberinus.

Tibifis cum. t. exili & .i. latino ubique ſcribitur: fluuius eſt ſeythiæ: teſte Herodoto libro hiſtoriarum. iiii.

Tybur cum. t. exili & .y. græco ſcribitur. Prifcianus de quo miror latinum dixit libro. vii. dum de tertia declinatione pertractat. Cui & hiſtoria: qua græcum nomen eſſe oſtendit: & antiqua ſcriptura: qua cum. y. græco illud ſcribit: ut in antiquis inſcriptionibus conſpexi: aduerſatur. urbs eſt ſexdecim milibus paſſuū ab urbe roma diſtans. Quam teſte Solino ex auctoritate Catonis Cathyllus arcas: & præfectus claſſibus Euandri cōdidit. Plinius uero circa finem libri. xvi. naturalis hiſtorie: aliud ſentire uidetur: dicens tyburis originem multo ante urbem romam habent adhuc. Apud eos extant ilices tres etiam Tyburto conditore eorum uetuloſiores: apud quas in auguratus traditur fuiſſe. tradunt autem eum filium Amphiarci: qui apud thebas obiit: una ætate ante iliacum bellum. hæc ille aſſerens Tyburtum non Cathyllum tyburis oppidum cōdidiffe. Verum Sextius græcus hiſtoricus libro antiquitatum. vi. Hos celebres auctores in hunc modum cōcordaſſe uidetur. Ait enim ut ex eo loco ad uerbum traduximus: Cathyllus Amphiarci filius fuit. Hic poſt prodigialem patris interitum apud thebas: de quo nos iam uidimus in dictione Amphiarceus: iuſſu Oiclei aui ſui cum omni ſætu: & ſacris miſſus tres liberos in Italia procreauit Tyburtum Coracem & Cathyllum: qui depulſis ex oppido haud longe a roma poſito ueteribꝰ ſicanis: a nomine Tyburti maximi natorū filii oppidum uocauerunt. Hæc Sextius: cui Virgilius conſentire uidetur cum ait: libro aeneidos ſeptimo: Fratris tyburti dictam cognomine gentem.

Nam ut idem Sextius proſequitur non deſunt inquit: qui dicant ſingulum fratrem ciuitatem ſingulam cōdidiffe. Teſtis eſt mons: qui adhuc cathyllus dicitur: & corax oppidum famoſum inter uolſcos. Eſtq; ſitum tyburis oppidum loco maxime diuſo: quod Iuuenalis tetigit cum ait: in tertia ſatyra: Et proni tyburis arce. Quin & fluminis anienis decurrentibus aquis etiam humido: quod Ouidius libro faſtorum. iiii. tetigit cum ait: lam mœnia tyburis udi Stabant argolicæ qua poſuere manus. Eſt etiam uentofuz dicente Horatio Romæ tybur amant uentofum: tybure romam. ubi tybure pro tyburi teſte Seruio ſuper. iiii. aeneidos: qꝰ dixit: a tybur denominatiuz tyburtis ducitur: quod pro tyburis ponit: teſte Capro. ſicut quiritis p quiris: & cæritis uel cæretis: p cæres. Vnde hic & hæc & hoc tyburs gentile nomen eſt.

Tycha cum. t. exili & .ch. aſpirato ſcribitur: fuit teſte Heſiodo in theogonia nympħa filia Oceani & Tethyos

Ticenum cum. t. & .c. exilibus: atq; .i. latino ſcribitur: oppidum eſt inſubrium: quod nūc papia dicitur. Nam ut oſtendit Ptholemaeus in geographia: Inſubres habent medio lanum: nouariam: comum: & ticenum.

Tydeus cum. t. exili & .y. græco ſcribitur: habetque accentum in prima: fuit filius Oenei regis calydoniæ ex Euribœ: ut dixit Seruius ſuper ſexto aeneidos: uel ex altera uxore: ut alii aſſerunt: qui cum uenando fratrem Menalippum inaduertenter occidiſſet: furorem populi extimeſcens: relicto paterno regno: ad Adraſtū argiuorum regem conſugit. & alia: qua de illo proſequitur Statius libro primo ſecundo & tertio atq; octauo ſuz thebaidos. Homerus uero li. iiii. iliados de illo inquit: ut fere ad litteram hoc ſoluto ſilo traducere

possimus. Cum mycenis Tydeus moraretur fama est: neminem illi uiribus corporis potuisse æquari. At postquam rediens ad fluenta Asopi uenit: ceteri eum græci ad Eteocle pro legato dimiserunt. Ad quem cum iussisset ingressusque regiam complures illic ciues comperisset (forte cum Eteocle in conuiuio erant) Non timuit & hospes & solus thebanos omnes ad quodlibet certaminis genus prouocare. Atque ut animose prouocauit: ita omnes (sic illi Pallas propicia erat) strenue uicit. Quamobrem thebani dolore indignationis accensi: reuersuro insidias tetenderunt: collatis ad opportunum locum: qua Tydeus transiturus erat: quinquaginta iuuenibus cum duobus ducibus deorum immortalium robore similibus: Meone: Neomonide: & Lycophonte Autophoni filio. Eos Tydeus omnes ad ipsum locum occurrentes strauit: occiditque fratres deorum (quæ sibi monstrabantur) auguriis. Vnum tantum Meonem cum tristi nuntio redire permisit. Immo iussit: & talis fuit Tydeus. hæc Homerus præfato loco de illo locutus est. Et libro. vi. iliados: dixit illum apud thebas cum aliis regibus populisque græcorum occubuisse. Et inde patronymicum deducit tydides.

Tydides prima cum. y. græco: secunda cum. d. & i. latino scribi forsitan deberet. licet nostri iam nō. d. quæ media est inter. t. exile & th. aspiratum: sed ob ipsam propinquitatem litterarum. t. ponant exile ac scribāt tydides: sic fere in omnibus Virgilio codicibus reperiri: & est tydides patronymicum positum pro Diomede filio Tydei. Virgilius libro æneidos primo:

O danaum fortissime gentis Tyride.

Quiaque Seruius super octauo æneidos dicit: omnia nomina quæ in eus hodie exeunt: apud maiores i. es. exhibat ut Nereus neres: Tydeus tydides: quasi uelit dicere non est patronymicum tydides sed principale: cuius oppositum Virgilius obseruauit. Et subdit idem Seruius: Illa misisse genitiuum in eis: ut tydeis: neresis. Sed quæ plerumque. s. (ut ait) in latinitate detrahitur: remanet ei: ut huius tydei: huius nerei.

Thyestes prima cum. th. aspirato & y. græco. ultima cum. t. exili scribitur: fuit filius Pelopis ex Hippodamia & Atræi frater: ac Tantali nepos. de quo Seneca in Thyeste: & alii poetæ plura scripsere. Et inde Thyestes ut Ouidius libro. xv. metamorphoseos:

Neue thyesteis cumulemus uiscera mensis.

Tigranes cum. t. exili & i. latino: atque unico. n. scribitur: fuit rex maioris armenia: de quo Cicero in pōpeiana Et declinatur in genitiuo non solum Tigranis: sed tigrana.

Tigris cum. t. exili & i. latino: utrobique scribitur: animal est truculentum & uelocissimum: ita ut sagittæ hyrcana lingua ad nomen indicet. Et ut dixit Seruius armenia: malum: quo etiam india & hyrcania abundat: de quibus Statius libro septimo thebaidos: Plinius libro octauo naturalis historia: atque solinus plura dixerunt. Est & eadem scriptura ac nomine ex eadem causa accepto fluuius: qui ex monte periardes armenia: profluit: & primo quidem sine nomine: usque ad medorum fines: ut asserunt Herodotus & Plinius: sed ibi quoque a celeritate ipsa qua: decurrit tigridis nomen accepit. inde influit in lacum: qui aretyfa dicitur: per quem adeo uelocissimo cursu decurrit: ut lacui profusus non commiseri probetur. Nam ex piscibus compertum est: quæ sunt in lacu nunquam fluuium ingrediuntur: nec qui fluuii sunt in lacu profusus habentur. Exit ergo celeriter & cum maximo impetu. Sed mox taurum montem subterlabens in alteram montis partem apud lacum cui nomen est zorunda effunditur: & illum ipsum esse ex paleis & purgamentis ac piscibus dignoscitur. Ibi quoque iterum fluuius effectus: & lacum alterum transiens: rursus in cuniculos demergitur: & Adiabenos & mesopotamiam iterum egrediens arabes præterfluit: & in mare rubrum iuxta urbem ampopolim cadit. Vnde ait Seneca in troade:

Et qui renatum profusus excipiens diem;

Templum rubente tigrini immiscet freto.

Tile cum. t. exili & i. latino scribitur: descenditque a Τηλοειν. i. longe. Nam insula est oceani inter septentrionalis: & occidentalem plagam: quæ ultima erat ex cognitis a romanis. Virgilius in. i. georgi. Tibi seruiat ultima tile. Alia est in aphrica contra sinum carthaginis.

Tilos cum. t. exili & i. latino similiter scribitur: & ab eodem descendit. Insula est ut scribit Plinius libro sexto naturalis historia: cum oppido eiusdem nominis in mari indico celeberrima plurimum margaritis: ipsa fert palmas: oleas creat: uincis abundat: terrasque omnes hoc miraculo sola uincit: ut quæcumque in ea nascatur arbor: nunquam spoliatur tegmine foliorum. Hinc caucalus mons famosissimus incipit: protesus suis continuis iugis in maximam partem orbis.

Timæus prima cum. t. exili & i. latino: sequens cum. æ. diphthongo scribitur: fuit philosophus patria locresis Platoni dilectissimus: cui diuinum illud opus Plato inscripsit: ubi de rerum creatione differt. De quo Hieronymus super Esaiam: Timæum de mundi hermonia astrorumque cursu: & numeris disputatem ipse interpretatus est Tullius se non intelligere profiteatur. hæc ille. At ipse Cicero ad Atticum libro. viii. inquit:

Aenigma oppiorum ex uellia plane non intellexi

Est enim numero Platonis obscurius.

Timarchides cum. t. exili & i. latino utrobique: atque th. aspirato scribitur: nomen est uiri proprium compositum ex Τιμης: qui est honor: & αρχωντος principis: facitque in genitiuo Timarchidis & Timarchidæ.

- T**imantes absq; aliqua aspiratione & cum. i. latino scribitur: fuit pictor summus Parrhasii æmulus: quem su-
perasse dicitur in Aiace pingendo. quod aliqui suffragiis magis q̄ ueritate factum credunt. Inter eius uero
ingenii monumenta Iphigenia oratorum laudibus celebratur: quæ ante aras peritura cum mæstos pinxis-
set omnes: & mæsticiæ omnem imaginem consumpsisset patris ipsius uultum uelauit: quem iam dignè non
poterat ostendere.
- T**ymba cū. t. exili & y. græco scribitur: quod multi in. u. nostrum conuertunt: & dicūt tumbam sepulchrum.
- T**imon cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit appolloniates fili⁹ Timarchi: qui duz iuuenis esset operaz dedit sal-
tationi: & choreas duxit: quibus postea repudiatis se ad stilponem contulit. Deinde reuersus in patriam du-
xit uxorem. Post hæc uero iam uir sapiens effectus & eloquens ad Pyrrhonem se conuertit. Deinde cū esset
egenus iuit ad chalcedoniam: ibiq; philosophiam & oratoriam exercuit. charus fuit Ptholemæo Philadel-
pho. scripsit poemata diuersa: tragœdias. lx. comœdias. xxx. & satyras plures. Fuit & alius philosophus ni-
cæus: alius hortorum studiosus.
- T**ymœtes prima cum. t. exili & y. græco: penultima cum. œ. diphthongo: & ultima similiter cum. t. exili scri-
bitur: fuit regis Priami filius: de quo Euphorion: teste Seruio super secūdū æneidos ait: Priamus ex Arysba
filium uatem suscepit: qui cum quadam die uaticinaret nasci ei dixit puerum: per quem troia posset euer-
tepererūt simul & Tymœtae uxor & Hecuba legitima uxor Priami. Quare Priam⁹ Tymœtae filiū & uxore
iussit occidi. Ob quod Virgi. cū de græcorum equo loqueret inqt: Primusq; tymœtes Duci itra muros hor-
tatur: & arce locari. Siue dolo: seu iam troiæ sic fata ferebant.
- T**ymœtas eodem mō scribitur: & fuit nomen uiri pprium.
- T**imoniacus absq; aliqua aspiratione: & i. latino utrobq; scribitur: fuit pictor byzanti⁹ Cæsaris dictatoris ætate
q̄ aiacem Cæsari pinxit. & Medeam ab eo in Veneris genitricis æde positam octoginta talentis uanūdatos.
- T**imotheus prima cū. t. exili & i. latino: sequens cum. th. aspirato scribitur: & nomen est compositum ex Ti ui-
qui est honor: & θεός deus. fuit etiam nomen atheniensis cuiusdam uiri præclari & filii Cononis. hic a pa-
tre acceptam gloriā multis auxit uirtutibus. Nā ad patris laudes teste. M. Tullio li. i. de officiis adiacit glo-
riam ingenii & doctrinæ. Fuitq; teste Aemilio Probo disertus: impiger: laboriosus: rei militaris peritus: nec
minus ciuitatis regendæ. De quo multa ab historicis præclare facta scribuntur.
- T**imoleon cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit corinthius. & sine dubio iudicio omnium uir clarissimus. Nam
ut ait Cornelius nepos huic uni contigit (quod nescio an illi) ut & patriam in qua erat natus oppressaz a ty-
ranno liberaret: & a syracusis: cui auxilio erat missus inueteratam seruitutē depelleret: totiq; sicilia multos
annos bello uectatā: a barbarisq; oppressam suo aduentu in pristinū restitueret: ut oia late posuit Plutarch⁹
in illius uita. A quo & gymnasium: in quo sepultus fuit timoleonteum cognominatū fuit.
- T**ympa cū. t. exili & y. græco scribitur: instrumenta sunt ad pullandū apta: præcipue matri deuz cōcessa: eo q̄
huiusmodi instrumentis: curetes & corybantes filiū suū louem tutati fuerunt: ut ostēdit Oui. li. iiii. fastor.
- T**hymbra cū. th. aspirato & y. græco scribitur: herba ē quā saneturciā: teste Plinio li. xviii. naturalis histo. di-
cimus: estq; herba aromatica & grauiter spirans. Virgilius libro. iiii. georgicorū: Et grauiter spiratis copia
thymbræ: qua ager troiæ ad decem miliaria urbi uicinus abundat. In quo cum templum esset Apollini di-
catum dedit causaz herba: ut Thymbræus Apollo ipse uocaretur. Virgilius in quarto æneidos: Da propri-
am thymbræe domum: da mœnia fessis. Quin & fluuius inde fluens thymbra eadem scriptura & ratione
uocabatur.
- T**hymber cum. th. aspirato & y. græco scribitur: nomen fuit uiri pprium.
- T**hymum cum. th. aspirato & y. græco scribitur: herba est aromatica: & apibus dulcissima. quod pastor ille
canens apud Virgiliuz in bucolicis inquit: Nerine galathea thymo mihi dulcior hyble. Et cū iuxta athenas
quæ (ut uidingus) a Cecrope rege cecropiæ dictæ sunt. hæc uerba abūdanter dixit Virgi. in. iiii. georgicorū:
Cecropiūq; thymum & graue olentia centaurea.
- T**hymiama prima cū. th. aspirato & y. græco: sequēs cū. i. latino scribitur: est odor suauis thymi maturam refe-
rens: unde nomen assumpsit: ut Virgi. in. iiii. georgi. Redolētq; thymo fragrantia mella.
- T**yndarus cū. t. exili & y. græco scribitur: fuit rex œbalia: & filius Oebali regis: habuitque uxorem formo-
sissimam Ledam: ex qua genuit Castorem & Pollucem Clytæmnestramque & Helenaz. & pro Tyndaro nō-
nunq; Tyndareus ponitur. Ouidius in octaua epistola heroidum:
Me tibi tyndareus uita grauis auctor & annis Tradidit.
A Tyndaro uero masculinum deriuatur patronymicum tyndarides: a quo abiecta. de. scēminū in. is. de-
ducitur tyndaris. Iuuenalis i fatyra Græco pudiciam: ponens differentiā inter mortes: quæ a romanis scē-
minis uiris suis eo tempore inferebant: & eam quæ a Clytæmnestra illata fuit Agamēnoni. hoc tantū refert
quod tyndaris illa. i. Clytæmnestra bipēnem insulas & fatuam: hoc est sine aliquibus uiribus dextra leuaque
tenebat: quia nisi adiuta fuisset ab Aegylho ob scēmineū timorē nequiuisset Agamēnonem interficere. Et
subdit de romanis mulieribus poeta dicēs: At nunc res agit tenui pulmone rubetæ. i. uenenoæ illi⁹ rana: q̄
inter rubeta nascitur. ac si dicat: nostræ uiros suos ueneno necant: i cuius remedium si earum uiri antidotū

- dicunt: q̄ fortes cū sint ad militiam exerceant. Nam ab initio teste Trogo quæq; ciuitas & gens rerum publicarum imperium penes reges habebat: quos ut Iustinus scribit non ambitio popularis: sed expectata inter bonos moderatio p̄uehebat. q̄ & tyrāni ob fortitudinem uocabant. Iuxta quem modus Virgilius ip̄e i. vii. æneidos: Aeneam suum: quem pium semper esse uoluit tyrānum dixit cū ait: Pars mihi pacis erit dextrā tetigisse tyrāni. Sed crescente malicia cum superbe reges regnare cœpissent tyranni nomen ad illos solum restrictum est: q̄ per insolentiam imperii uiribus abutebantur. cui rei testimonio idem sit Virgilius li. æneidos vii. cum ait: Gens bello præclara iugis infedit hetruscis. Hanc multos florentes ænos rex deinde superbo Imperio: & sæuis tenuit mezentius armis. Et subdit q̄ ad superbiam respicit: Quid memorem ifandas cædes? qd̄ facta tyrāni? Ecce quem sup̄bum primo regē dixerat mox tyrānum uocauit: ut & de scelesto Pygmalione prius dixerat li. i. Cōueniunt q̄bus aut odium crudele tyrāni: Aut metus acer erat.
- T** yres cū. t. exili & .y. græco scribit: fluuius ē scythiæ: teste Herodoto li. histo. iiii. & post istrum secūdus: fluitq; ruens ex borealibus grandiq; palude: atq; in circuitu scythiā detinet & nebridam terrā: huius hostium ip̄so Herodoto referente incolunt hellines: q̄ tyritæ ab eo flumine cognominantur.
- T** iryns pria cū. t. exili & .i. latino sequens cū. y. græco scribit: & ē generis fœminini: atq; teste Homero lib. ilia. urbs mœnibus insignis in pelopōneso. cū uero est generis masculini: fluuius ē in argo.
- T** irynthia prima cum. t. exili & .i. latino: sequens cum. y. græco: penultima cu; .th. aspirato: & .i. latino scribit fuit teste Plinio li. iiii. naturalis histo. urbs in achaia argo. p̄xima: & longe a mycenis. hanc eādem puto cum ea quæ Tiryns ab Homero uocata ē: ex qua cū genitus fuerit Hercules dictus ē Tirynthius.
- T** yrditania prima cū. t. exili & .y. græco scribit: nomen est puincie hispaniæ.
- T** irefia cu; .t. exili & .i. latino utrobq; scribit: fuit teste Homero li. x. odyssæa: Theban⁹ patria: & Peritri fili⁹ ut dixit Lactantius grammaticus. hunc dixit Ouidius cum forte duos angues coeuntes percussisset effectum fuisse fœminā: & septem ænos in eo sexu durasse: post quos cum iterum eosdem comperisset percussis iterū anguibus in priorem formam redactus est. demum cū inter Iouem & Iunonem cōtentio fieret: q̄nam maior rem i coitu uoluptatem susciperet mas an fœmina: asserente Iunone de uiro: & Ioue de fœmina: & hūc tāq; expertum ambo arbitrum cōuocasset: dedit ille p̄ Ioue sententiā: hoc est maiorem in fœminis esse uoluptatem q̄ in uiris: p̄ quo irata Iuno ip̄su; occæcauit. Sed pater oīpotēs p̄ lumine adēpto Scire futura dedit p̄cāq; leuauit honore. hunc monstrat Statius multa thebanis uiuū prædixisse. sed fugiens uictores thebanos in macedonia mori & sepelitur: postq; suam mortem apud inferos: ut late ostendit Homerus in. xi. odissæa multa futura prædixit Vlyxi descendētī ad inferos. Verum ut scribit Plinius li. vii. naturalis histo. Ex fœminis mutari i mares nō fabulosum ē. Inuenim⁹ enī inq; in ānalibus. Q. Licinio Crasso Caio Cassio Lōgino Coss. Casim puere factum ex uirgine: iussuq; aruspicum deportatum in desertam insulam. Lycinus Mutianus p̄ditur a se uisus: q̄ prius fœmina nupsit: mox barbam & uirilitatē p̄meruit uxoremq; duxit. Et subiunxit idem Plinius: uidi etiā in apherica mutatum in marē die nuptiæ Lutium Cossiciū ciuē thesbicanum. Idē sacer Augustinus de cōiugiis ueteris ac nouæ legis tpe inquit: Imperatoris Cōstantini manifestū ē puellam i pte campaniæ in masculum fuisse mutatam & romā ductam.
- T** yrrhenus cū. t. exili & .y. græco: atq; duplicato. r. secūdoq; aspirato secūdū Prisciani doctrinæ scribit: fuit frater Lydi regis lydiæ: ut in dictōe Lydia uidim⁹: q̄ regno lydiæ dimisso fratri ad maritimā tusciæ deduct⁹ ē quā tyrrheniā a se cognominauit. In qua tubæ usum primo aduentū fuisse dixit Sophocles i ea tragœdia quæ inscribit αἰετς μασι γοφφoρoς: quod Virgilius in. viii. ænei. confirmasse uidet cum ait: Tyrrhenuisque tubæ mugire p̄ athera clāgor. Quod sane a prædonib⁹ circa oras maritimas disp̄sis ab Sophoclis expositioribus excogitatum fertur: ut ad prædas facillime cōuenirent.
- T** yrrhus eodem mō scribit: nomē est uiri p̄prium: cui ut ait Virgi. li. vii. ænei. regia parent armēta: & lata cu; stodia credita campi. s. regis Latini.
- T** yro cum. t. exili & .y. græco scribit: dicitur nouus miles: hoc est hō ille fortis qui ad miliciam exerceat: ut uidimus in dictione Tyrānus: cuius diminutiū ē tyrūculus: & ad quacūq; artem illa posse referri dicunt. Iuuenalis i satyra Atticus eximie inq;: Nec frustū capræ subducere: nec latus apheræ Nouit auis noster tyrūculus. Et notādū in tyrāno primam esse breuem: in tyrone & tyrūculo longam: licet eandem habeat analogiam. Fuit etiā teste Iustino li. xviii. nomen p̄prium patris Didonis: & Pigmalionis: q̄ a Virgilio & aliis non nullis Belus uocatur. Nec Sicheum maritum Didonis fuisse dixit: sed nomine Aterbam: quem & sacerdotē & regem fuisse dixit.
- T** yrus cū. t. exili & .y. græco scribit: fuit urbs uetustate originis magnitudine & claritate (ut dixit Curti⁹ i. iiii. de gestis Alexandri) ante oēs urbes syriæ & phœniciæ memoranda. Et ut qdā ferunt dicta prius fuit sarrā. Fuitq; cōdita ab Agenore Prisci Beli filio in isula septuaginta milibus passuū a terra diuisa. Sed Alexandri oppugnātis industria cōtinens terra facta fuit: quod Ouidius li. xv. metamorpho. tetigit cum ait: Fluctibus ambitæ fuerant antispha pharosq; Et phœnissa tyros: quæ nunc insula nulla est.
- T** hyrsis cū. th. aspirato & .y. græco in prima scribit: nomen est pastoris p̄prium.

- T**hyrsus cum. th. aspirato & y. græco scribitur: hasta quædam erat pampinis iuoluta: quam bacchætes in cho-
reis deportabant. Ouidius li. fastorū. iiii. Fœmineos thyro cōcitat ille choros. Vnde & Thyrsigerus dictus ē
Bacchus. Seneca in Medea: Candida thyrsigeri proles.
- T**hyrea cū. th. aspirato & y. græco scribitur: insula est pelopōnesi: ut dixit Herodotus li. histo. iiii.
- T**hyre eodem modo scribitur: nomen est loci.
- T**yrteus absq; aliqua aspiratōe & y. græco scribitur: fuit poeta græc⁹. de quo Plato i li. de legib⁹ sæpe meminit
- T**ifarantus cum. t. exili utrobicq; & i. latino scribitur: fluuius est scythia: ut dixit Herodotus li. iiii. historiarum.
& secundus post ordesum. Inter quem (ut ait) & istrum sunt fluentes ararus: honoparis: & ordesus: qui in
istrum decurrunt.
- T**ifana cum. t. exili & i. latino: atq; unico. s. scribitur: nec est dictio græca: ut quidam uoluerunt: sed teste Priscia
no libro. ii. est dictio latina. estq; succus uel aqua ordei. Vnde tisanarium deriuatur: quod est uas in quo po-
nitur uel tunditur uel coquitur hordeum.
- T**hyllageta prima aspiratur: ultima sine aspiratōe scribitur: & duplicatur. s. populi sunt scythici ultra sauro-
matas & budinos uiuentes ex uenatōe: in quorū territorio ut ostendit Herodotus li. histo. iiii. flumina quat-
tuor magna fluūt: uidelicet Lycus cum. y. græco & c. exili. Oarus. Tanais cum. t. exili & i. latino. & Syrgis:
cuius prima habet. y. græcum.
- T**hybe cū. th. aspirato & y. græco scribitur: facitq; i genitiuo thysbes: fuit puella babilonia: de q̄ Ouidius.
- T**itan sine aliqua aspiratione: & i. latino scribitur: q̄ & Titanus dicitur: fuit frater Saturni maior natu: & filius
Vrani: ut late uidimus in dictione Chronus.
- T**ityrus prima cum. t. exili & i. latino: secunda cū. y. græco scribitur: ponitur a Theocrito & Virgilio laconum
lingua p̄ quodam pastore. & apud nos aries maior dici pōt.
- T**ityus eodem mō cum superiori scribitur: hoc est prima cum. t. exili & i. latino: secūda cū. t. exili similiter & y.
græco scribitur: fuit Iouis filius ex Eira filia Orchomeni: quam Iuppiter Iunonis iram extimescens: in specu
sub terra abscondit: ob quod ex illa Tityus natus dictus est a poetis terræ filius: dicente Homero circa finem
libri. vii. odyssæ: Τίτυον γαιήον υἱόν. Et Virgilio similiter li. aenei. vi. Nec non & tityon terræ oipotensis
alumnus Cernere erat. Hic cum Latona uim inferre uellet: ab Apolline sagittis cōfossus: apud inferos ma-
gno cruciatu demergitur: ut Virgilius eodem li. vi. p̄secutus est: & Seneca in Hercule furēte ait: Præbet uo-
lucri tityus æternas dapes. Ouidius in. i. de ponto: Sic incōsumptum tityi semperq; renascens Non perit ut
possit sæpe perire iecur. Huius magnitudinē corporis nouē iugerū dixerūt poeta: ut Tibullus: Porrectusq;
nouem tityus p̄ iugera terræ Assiduus atro uiscere pascit aues.
- T**ithonus prima cū. t. exili & i. latino: sequens cū. th. aspirato scribitur: fuit teste Homero lib. x. iliados: Laome-
dantis regis filius: & Priami frater: ait enim: λαομέδων ἄδρα τιθωνὸν τέκετο πρίαμον τε. Et ut rettu-
lit Seruius super. iiii. Virgilio georgi. librum ubi ait poeta: Tithoni croceum linquens aurora cubile. Cū iu-
uenis eēt & forma decorus ab Aurora dilectus & raptus fuit: ex qua Memnonē genuit. Sed tādē post lon-
gissimam optatq; uitam audita Mēnonis filii morte: in cicadam uersus dicit a poetis: dicente Horatio: Lō-
ga tithonum minuit senectus. quod iō fictum puto: q̄ cupiditate orientalis regni tractus: ubi nobis Aurora
cōsurgit: ex uxore eorū locorū ducta Mēnonem p̄genuit: quē deinde mortuum noscens in bello troiano: &
paternū regnū desolatū audiēs: ad quæstus cōuersus uitā finiuit: ut latius uidimus i dictione Memnon.
- T**itus absq; aliqua aspiratione & i. latino scribitur: nomen fuit clarissimi romani principis filii Vespasiani: &
fratris Domitiani.
- T**lepolemus cum. t. exili & e. absq; diphthongo: atq; unico. l. scribitur: habetq; accētum in antepenultima: fuit
teste Homero li. ilia. ii. Hercules & Astioches filius clarus rebus bellicis: & longo latoq; corpore redimitus.
Veg: (ut ipse Homerus ait) quū simul ac i domo materna i iuuenilē atate adolefceret. Lycamion matris ger-
manū oli bello eximium: tunc autē iā atate p̄uectū iteremit. S; cum cæteri Hercules ex illa filii nepotesque
Lycami ultionē iterfedi minarent: cōparata ingēti comitū manu classiq; quā festināter ædificaret imposita
p̄fugit. Tandē uariis agitatus casibus Rhodū puenit: ibicq; iperium Rhodiōq; q̄ tres ptes diuisi erāt: adept⁹
est. Ita eni Iuppiter huic apud illos beniuolentiā cōciliauerat. suppeditauiq; eis dē ob hunc mirificas opes
affluentisque diuitias: Tandem cum in bello troiano cum Serpedone filio Iouis & lyciorum rege: hoc est
nepos cum patruo depugnaret ab eo interfectus est: ut longo pulchroque stilo Homerus libro quinto ilia-
dos enarrauit.
- T**molus cum. t. exili sequente. m. in eadem syllaba: & unico. l. scribitur: mons est cilicia: ut ostendit Herodot⁹
libro historiarum quinto: & croco uino ac melle perfertilis. Vnde ait Virgilius libro primo georgicorum:
Nōne uides croceos ut tmolus odores India mittit ebur. Verum & a nostris poetis nōnunq; superadditum
fuisse. i. post. t. comperimus: ac dici timolus. Ouidius libro. vi. metamorphoseos: Deseruere sui nymphæ ui-
neta timoli. Nec aliter ipse uersus stare possit. In huius cacumine teste Plinio homines centum quinquagin-
ta annis uiuere Mutianus auctor est.
- T**hœa cum. th. aspirato scribitur: fuit una ex nymphis filia Oceani & Tethyos.

Thoas cum.th.aspirato scribitur: fuit rex in taurica regione. De quo Ouidius li.iii. de ponto inquit: Regna thoas habuit maotide clarus in ora. Nec fuit euxinis notior alter aquis. Alius fuit rex lemni Liberi patris filius: & pater Isiphyles. Alius Isiphyles filius ex Iafone. Alius fuit teste Homero Andremonis filius. At enim li.ii. iliados: ὄϊος ἀνδραμονος υἱός. Fuitque rex atologus: ac eorum dux in bello troiano: in quem iccirco tunc atologus iperium recidisse dicitur: & Oeneus ipse: & dius eius filius Meleager decesserant.

Tholus cum.th.aspirato & unico.l.scribitur: dici potest a nostris testudo: quo uocabulo usus est Virgilius li.ix. aeneid. cum ait: Si qua ipse meis uenatibus hausi Suspendiue tholo. Sed (ut ait Seruius) tholus proprie est ueluti scutum breue: quod in medio tecto est: in quo trabes coeunt: ad quos dona suspendi consueuerant.

Tomyris cum.t.exili subsequeute.o.littera: secunda cum.y.graeco: ultima cum.i.latino scribitur: fuit regina nobilis massagetarum in scythia: quae Cyrum debellauit & interemit. De qua plene Herodotus li.histo. & Iustinus similiter li.i. sui epitomatis scripserunt.

Tomos cum.t.exili scribitur: dici potest latine incisio: seu sectio. Nam deriuatur a τέμνω: quod est incido uel seco. est locus in ponto iuxta phasidis hostium memorabilis primo crudelitate Medae: quae ibi fratrem suum Absyrtum occidit: & in partes executi. Sed magis memoria dignus exilio clarissimi poetae Nafonis: de quo idem ipse libro tertio tristium:

Hic quoque sunt urbes graiae: quis credere posset?

Inter inhumanae nomina barbariae.

Huc quoque mileto missi uenere coloni:

Inque getis graias constituere domos.

Sed uetus huic nomen positaque antiquus urbe

Constat. & absyrti caede fuisse loco: ut late uidimus in dictione Absyrtus. Et subdit in fine eiusdem epistolae:

Inde tomos dictus locus hic: quae fertur in illo

Membra soror fratris consecuisse sui.

Thomas cum.th.aspirato scribitur a graecis: nomen est hebraicum uiri proprium.

Thon huius thonos cum.th.aspirato scribitur: fuit primus qui apud aegyptios medicinam in arte redegit. De quo meminit Homerus li.iiii. odyssae. Alius teste Hellanico fuit rex canopi: ad quem cum Menelaus a troia cum Helena discedens: tepestate maris deducere: fuit primus ab illo antequam Helenam conspiceret: grate susceptus. Sed cum illam conspexit: uim Menelao inferre conatus: ab illo interfectus est.

Thoon cum.th.aspirato & duplicato.o.scribitur: habet accentum in ultima: fuit teste Homero li.xii. iliados: uir troianus ab Vlyxe interemptus.

Thootes prima cum.th.aspirato: sequente duplicato.o.ultima cum.t.exili scribitur: fuit teste Homero li.xii. iliad. unus ex praekonibus graecorum.

Thoota cum.th.aspirato & duplicato.o.ultima cum.t.exili scribitur: fuit teste Homero in odyssae Phorci filia: ex qua Neptunus Polyphemum genuit. Quo etiam nomine quidam Phorci matrem nominauerunt.

Topothesia prima cum.t.exili antepenultima cum.th.aspirato scribitur: dici potest loci positio uel descriptio. Nam topus locus: & ἑστῆς positio dicitur. Et rei uerba a poetis & historicis fieri consuevit: licet nonnunquam abutantur: ut Virgilius in i. aeneidos: Portum in secessu longo apud aethiopicam descripsit: qui teste Seruio: non illic: sed apud hispaniam carthaginem habetur.

Thorax cum.th.aspirato scribitur: tegmen est pectoris: & a multis lorica traducitur. Virgilius i. vii. Thoracas ahenos.

Torone cum.t.exili scribitur: fuit urbs sithoniae: ut in ea dictione uidimus.

Toreumata absque aliqua aspiratione scribitur: opera sunt pulcherrime sculpta. Salustius in catilinario tabulas signa: toreumata emunt.

Thoos cum.th.aspirato scribitur: fuit teste Homero unus ex troianis principibus.

Trabea cum.t.exili scribitur: nec graeca derivationem habere puto: cuius nec latinam satisfactam adhuc comperimus: genus est uestis. de quo Suetonius li. de genere uestium inquit: Tria sunt genera trabeae. unum quod diis sacrum: quod est tantum de purpura. Aliud regum quod est purpureum: huius tamen albam aliquid. Tertium augurale de purpura & coeco mixtum.

Thracia cum.th.aspirato: & c. exili atque i. latino scribitur: regio est europa quae ab Herodoto aliisque auctoribus inter partes scythiae ponitur: & a θρακῶν: quod est ferum seu temerarium nomen sumpsit. Nam ferocissimos homines alebat: quibus asper corporis inerat cultus. Et ut nonnulli ferunt teste Gellio li.x. noctium atticarum: prius sithon dicta fuit eius fines sunt teste Plinio li.iiii. naturalis historia. a septentrione iher: ab oriente pontus: & a meridie aegaeum mare. montes habet aemum: rhodopen: & orbelon. Et ut Plinius li.vii. dixit: Cum uaria sit mortalitas: & ad circumscribendam seipsum ingeniosa computat more thraciae gentis: quae calculos colore distinctos per experimento cuiuscumque diei in urnam condit: ac supremo die superatos dinumerat: atque ita de quoque pronuntiat. Iuxta quod dixit Iuue. & a thracia threicius & threicia deriuatur: ut in dictione threissa uidebimus.

Tragoedia prima cum.t.exili: sequens cum.æ. diphthongo scribitur: & habet accentum super diphthongo: cum reliquis breues sint. Ouidius in.ii. de tristibus: Omne genus scripti grauitate tragoedia uincit. Horatius similiter. Effutire leuis indigna tragoedia uersus. Componiturque ex tragos: qui apud nos est hircus: & oedia cantus. Naz hircum

hircum pro prämio sui cantus primi tragici: qui rustici & pastores arant: reportare dicebantur: ut Horati⁹ Carmine q̄ tragico uilem certauit ob hircum. In quo tadē genere poematis floruerūt apud græcos Aeschylus: Sophocles: & Euripides. Apud nostros uero Accius: Pacuuius: Ouidius: q̄ teste Quintiliano in hoc genere Medeam scripsit. Et q̄tum potuerit ingenio clarissime ostendit. Sed his deperditis solus iam restat Seneca. De quo nec inter tragicos Quintilianus meminit. In suis tamen institutionib⁹ illius uersiculum nominatum inducit: quem sane & in his tragœdiis: quas habemus olim comperi. Nec oēs eiusdem auctoris esse uidentur: ut uarietas stili diligenter ituentibus indicat.

Tragus cū. t. exili scribit: dicit a nostris hircus: quē nōnulli arietē eē uolunt. Vnde & tragopa auis dicit: quæ i aethiopia asiatica maior ē aquilis & cornib⁹ arietinis præfert caput armatum: ut scribit Solinus.

Tragelaphus cum. t. exili & ph. aspirato scribitur: nomen est compositum ex trago & elaphus: qui ē ceruus. Nam teste Plinio libro. viii. naturalis histo. Species est cerui: barba tamē & armorū uillo ab aliis distans: nec alibi q̄ iuxta phasim amnem nascens.

Tragemata cū. t. exili utrobicq; scribit: & teste Macrobio i prio saturnaliū li. ea ueteres nostri appellauere bellaria. Et ut parum supra dixit. Significant autē bellaria omne mēsa secūda genus.

Tralles cū. t. exili & duplicato. l. scribit: urbs fuit in minori asia: qua Metellus numidicus exulauit.

Trapeza cū. t. exili & z. cōsonante scribit: dicitur a nostris mensa.

Trapezita absq; aliqua aspiratione: & z. cōsonante scribit: nomen ē deductū a trapeza. i. mēsa: qua argētarii uti cōsueuerūt. Vnde trapezita argentarius a quibusdam: a nōnullis uero nūmularius traducit. Sed ipi græco uocabulo utitur Plautus in Curgulione.

Thrasybulus cū. th. aspirato & unico. s. sequēte. y. græco scribit: fuit uir atheniensis Lyci filius. De quo Aemilius Probus ait: Si per se uirtus sine fortuna ponenda sit: dubito an hunc primum oim ponam. Illud sine dubio neminem huic præfero fide: cōstantia: magnitudine animi: & amore in patria. Nam quod multi uoluerunt pauciq; potuerūt: ab uno tyrāno patriam liberare. huic cōtigit: ut a triginta oppressas tyrānis athenas: e seruitute in libertatem uendicaret. Aliaq; magnifica confecit: quæ Iustin⁹ li. v. & alii nōnulli scripserūt. Verum sequēti tpe cum prætor classem ad siciliam appulisset: neq; satis diligenter in castris eius agerentur uigilia: a barbaris noctu eruptione facta i tabernaculo interfectus ē. Alius eodē nomine fuit teste Herodo. libro histo. primo: milestorum tyrānus.

Thrasymedes cū. th. aspirato & y. græco scribit: fuit teste Homero li. ix. iliados: Nestoris filius.

Thrasus cū. th. aspirato scribit: nomen ē uiri: quod apud nos fiduciam indicat: quæ græce θρασος dicitur. unde & thrasumenum lacū deductum dicimus.

Thrasumenus lacus cū. th. aspirato: & absq; n. ante. s. scribit: lacus ē in agro perusino. De quo Liuius & plures alii loquūtur. Nam si. n. cōsonans: ut qdam scribūt adderet: ita ut diceret thransumenus eēt eius pria positione longa. quod ueq; non esse indicat Ouidius li. vi. fastorum cū ait: Sūt tibi flumini⁹ thrasumenaque litora testes. Hūc lacum semel totum arsisse dixit Pli. circa finē libri. ii. natu. historia.

Thraso cū. th. aspirato scribit: nomen ē pprium uiri. De quo saepe Terentius.

Trechus cum. t. exili & ch. aspirato scribitur: fuit teste Homero libro iliados. v. uir ætolus & in bello troiano ab Hectore interfectus.

Threiffa cum. th. aspirato & i. latino atq; duplicato. s. scribit: nomen ē patrium a θρεῖσ masculine: qd̄ ionica lingua thracensem idicat deductum: ubi diphthongus. ei. soluit. Virgi. li. ænei. i. Vel qu alis equos threiffa fatigat Harpalice. De quo i dictione creffa latius uidimus. Similimodo threicius dicitur.

Threnos cū. th. aspirato scribit: dici pōt latine lamētum. Et generis est neutri: quod in funerib⁹ decantabatur. Quo primum Simonides poeta lyricus apud græcos usus ē. Et dicit a θρηνος: qui ē planctus.

Trieterica absq; aliqua aspiratione: & i. latino utrobicq; scribit: erant Bacchi sacra: quæ quia triennialia: hoc est tertio quoq; ano sumptuosiora quotidianis orgiis agitabant: trieterica dicta sūt: dicēte Oui. li. ix. metam.

Vtq; tuo moto proles semeleia thyrso

Ismaria celebrant repetita triēnia bacchæ.

Idem & Scruuius affirmauit super id Virgilio libro æneidos. iiii.

Thyas ubi audito stimulant trieterica baccho

Orgia: nocturnusq; uocat clamore citheron.

Tribrachus prima cum. t. exili & i. latino: sequens cum. r. post. b. ultima cum. ch. aspirato scribit: pes est tres continens breues. Nam componitur ex tris: & ἀραχύ: quod est breue. ut Virgi. i. Alexi: Te corydon o alexi ubi don o a facit tribrachum: cum uocalis ante uocalē breuis fiat. •

Triclinium absq; aliqua aspiratione & cum. i. latino scribit: dictio ē composita ex tris & κλίνη: qui est torus hoc est a tribus toris: qui iuxta mensas pro sessione ponebant est appellatum. Nam tres mensas in conuiuio apponere consueuerant: iuxta quas & toros sedebant. Iuue. in qnta satyra: Primo fige loco: quod tu discūbere iussus. Et subdit: Tertia ne uacuo cessaret culcitra lecto: Vna simus ait. Quare & pro loco ubi cōuiuabantur triclinium ponere consueuerant. ut Quintilianus loquens de loco: ubi Simonides artem memoriz

traditur iuenisse inqt: Vix eo limen egresso triclinium illud supra conuiuas corruit. Cicero uero eundē locum traduxit cōclauē dicens: Hoc interim spatio conclauē illud cōcidit. Aliquib⁹ uero aliis discubitorium magis traducere placuit: & a triclinio architriclinus: ut in ea dictione uidimus.

T rigla cum. t. exili & i. latino scribit: piscis ille est: qui a nostris nullus dicitur: qui & apud quosdam græcos traductus est $\mu\upsilon\lambda\lambda\omicron\sigma$.

T rimetra sine aliqua aspiratione & cum. i. latino scribit: nomen est compositum ex tris & metrum: quasi triū metrorum idest pedum.

T rinacria absq; aliqua aspiratione & i. latino scribit: dicitur a nōnullis trinacris: & pro sicilia sumitur. Nam teste etiā Seruio super primū aenei. græca dicitio ē: q̄a tribus acris. i. summitatib⁹ seu p̄montoriis, p̄minet: uidelicet pachyno: peloro: & lilybæo: ut i dictione sicilia uidimus. Ob quod dixit Ouidius sup. iiii. fastorum: Terra tribus scopulis uastum, p̄currit in æquor

Trinacris: a positu nomen adepta loci. Et li. xiii. metamorpho. inqt: Intran

Sicaniam. tribus hæc excurrit in æquora linguis:

E quibus imbriferos est uersa pachynos ad austros.

Mollibus expositus zephyris lilybæus: at arctos.

Aequoris exptes spectat boreamq; pelorus. Verum græci omnes poetæ & historici in oibus: quos legi emendatissimis codicibus nō trinacriā cum. t. exili: & r. post. c. sed thrinacriam cum. th. aspirato: & c. exili subsequente. i. latino scribūt. ut Homerus in odyssæa: $\theta\rho\rho\nu\alpha\kappa\iota\eta\eta\epsilon\sigma\upsilon\psi\theta\omicron\eta\eta$. Cuius deriuationem nec ego nec doctissimi græci: quos interrogauī reddere ualuumus.

T ripos cum. t. exili & i. latino scribit: componiturq; ex tris & pos: qui est pes. Erātq; tripodes teste Seruio super. iiii. aeneidos: mensæ in templo Apollinis delphici: quibus superpositæ phœbades uaticinabantur. De quibus in dictione gortina uidimus.

T hryoesia cū. th. aspirato & y. græco: atq; o. & e. diuisis syllabis: duplicatoq; s. scribit: fuit teste Homero li. xi. iliados: oppidū supra alpheum arduo in loco positum: & ad postremū regni pylū.

T hryos cū. th. aspirato & y. græco scribit: fuit etiā teste eodem Homero urbs sub regno Nestoris.

T riptolemus absq; aliqua aspiratione: & cum. p. ante secūdam. t. scribit: fuit teste Ouidio li. iiii. fastorum: fili⁹ Cæloī & Manalinæ. Ad quos cum in loco: qui nunc cerealis eleusis dicit: ipsa Ceres quærens Proserpinam deueniret (hæc Cæloī rura fuerat senis) Triptolemusq; eorū filius i cunis degeret: dum nocte pater & mater dormirent: gremio substulit illa suo: Terq; manu mulxit eū: & tria carmina dixit. Et deinde in accenso foco obruit humanum purget ut ignis opus.

Excūtitur somno stulte pia mater: & amens

Quid facis exclamat: membraq; ab igne rapit.

Cui dea dum non uis inquit scelerata fuisti:

Irrita materno sunt mea dona metu.

Isse quidem mortalis erit: sed primus arabit:

Et feret: & culta præmia tollet humo.

Sane Iustino referente in secūdo sui epitomatis: & Capella de nuptiis Mercurii: Triptolemus in p̄tibus at̄ticis usum frugum primus adinuenit.

T riton absq; aliqua aspiratione & i. latino scribitur: fluuius ē in libya defluens primo in lacū grandē seu paludem tritonidis: deinde in mare libycū: in quo lacu dixit Herodot⁹ li. histo. iiii. insulā eē noīe pola: in qua signa sunt aduentus Iasonis: & alia plura: quæ idem auctor refert. Quin & ad hūc lacū tēporibus Ogygii regis Pallas uirginali ætate apparuisse fert: ex cui⁹ noīe & ipsa Tritonia dicta fuit. Vnde Lucanus li. ix. Hæc & pallas amat patrio quæ uertice nata Terræ: primam libyen. nam p̄xima cælo est: Vt probat ipse color: retigit stagniq; q̄eta Vultus uidit aqua: posuitq; in margine plātas. Nam tanto peliui⁹ dea credita ē: quāto mīnus ei⁹ origo inotuit. Ob quod rettulit Herodotus dixisse quosdā Mineruam ipsam filiā fuisse Neptuni: & ipsius paludis tritonidos: sed patrē dedignatā dedisse se Ioui: & a Ioue filiam receptā: rursusq; & cū scuta & galeas ægyptii adinuerint: ipsam ex illis ad græcos transtulisse.

T riton eodem mō scribit ut superior dicitio: fuit marinus deus Neptuni fili⁹: atq; Salathæ. q̄ ut dixit Virgil⁹ in. x. aenei. Cæcula cōcha Exterens freta: cui lateq; tenuis hispida nāti Frons hoīem præfert: in p̄strim desinit aluus. quem ut etiā dixit Lucanus li. ix. Audit uentosa p̄stantem murmura cōcha Pontus: quod nō fictū: sed uerum fuisse ostendit Pli. li. ix. natu. histo. Et cum primum in tritonide palude aphricæ usum fuisse dicauit tritonis noīe cognominatum uolunt.

T riumphus prima cum. t. exili & i. latino a nobis scribit: q̄: q̄ a græcis cum. th. aspirato scribit: uidelicet $\theta\rho\rho\nu\alpha\kappa\iota\eta\eta\epsilon\sigma\upsilon\psi\theta\omicron\eta\eta$. Sed ut ait Priscianus in. viii. fuit translatio aspirationis a prima ad postremā syllabam: quō $\chi\rho\theta\rho\alpha$ ulla in $\kappa\rho\theta\rho\alpha$ cōmutatum fuit: quod ē ionicū: & $\epsilon\rho\theta\rho\alpha$ pro $\epsilon\rho\theta\rho\alpha$. Ad cuius imitationem latini p̄ $\theta\rho\rho\alpha$ cum aspiratione prima: triumphus p̄ transmutationē aspirationis ptulerunt. & ob id eodē Priscia no teste. b. in. p. conuersa est: q̄a. b. aspirari nō pōt. Et erat triumphus honor maxim⁹: qui dari poterat du

cibus romanis. Nam uehebat equis albis: quibus primus omnium Camillus inuectus est curru inaurato: capite coronato lauro: & ante ipsum triumphante uictus hostis oneratus colla catenis. Et seunte senatu capitolium ascendebat: ad templum Iouis optimi maximi. Vbi mactato tauro albo: ad propriam deinde domum redibat. Verum teste Plutarcho in uita Romuli. Si ipsius Romuli imagines intuemur: non nisi pedite triumphos gessisse illum uidemus. Et refert aliquos dixisse Tarquinium Demarati filium: hoc est Priscum fuisse: quod primus ob incredibile sui animi insolentiam: hoc quod diximus: triumphandi genus adiuenerit. Qui & referente Plinio. i. xxxii. na. histo. tunica aurea triumphasse Tarquinium Priscum Verrius tradit. Sunt & nonnulli qui Publicolam fuisse primum referunt.

T hryus cum. th. aspirato & y. graeco scribitur: fluuius est elidis: qui in alpheum decurrit: de quo meminit Homerus libro iliados secundo.

T ritees absque aspiratione scribitur: populi fuerunt achiuorum: quod teste Herodoto libro. i. histori. i. soli mediterranei erant
T rochæus prima cum. t. exili: sequens cum. ch. aspirato & æ. diphthongo scribitur: pes est celer & uolubilis. Nam a trochos: quæ est rota deriuatur. Et ut quidam ferunt a Mercurio compertum. Constatque ex longa & breui temporum trium: ut Cæsar: Caius.

T rochus cum. t. exili & ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris rota.

T rochistus prima cum. t. exili: sequens cum. ch. aspirato: ultima sine aspiratione scribitur: dicitur apud nos puam rotam. Nam diminutiuum est trochi: unde & compositioes quaedam medicorum in formam rotulae trochisci uocabantur.

T roezen cum. t. exili & æ. diph. scribitur: fuit oppidum atticae regionis. Unde troezeni populi sunt cognominati.

T rogodytae absque aspiratione: & cum. y. graeco scribitur: sunt teste Plinio. li. iiii. natu. histo. degeneres scytharum gentes a seruis ortæ. At uero Solinus & Pöponius dixerunt populos esse africanos in finibus aethiopiae.

T roia cum. t. exili & i. latio scribitur: fuit teste Liuiio libro. vii. de bello macedonico regio minoris asiae: in qua Ilium fuit ciuitas cantatissima. Nonnunquam uero & pro ipsa urbe troia ponitur. ut Oui. prima epistolarum heroidum: Troia iacet certe. Et alibi in eadem epistola: iam seges est ubi troia fuit. Similiter Virgilio. Et campos ubi troia fuit. Quæ teste Homero circa initium libri. iiii. omni quæ sub sole ac stellifero caelo sunt urbium quædam insignissima est troia. Et ut uidimus in primo hore comentariorum libro. o. & i. apud graecos pro diphthongum coniungunt: quam nos diuidentes facimus. i. consonantem. Nisi ea dictio fiat adiectiua: in qua. i. diuisa ab. o. remanet uocalis: ut troius aeneas: troia gaza: & familia. Deducitur inde etiam troiugena. ut Virgilio. in. iiii. Troiugena interpres diuum. Dicebatur et troia teste Festo Lulus puerorum equester: & locus in agro laurente: quæ primum Italiae Aeneas cum suis constituit.

T roizenus cum. i. latino sequente. z. consonante: fuit Thrax filius Cæadi. & unus ex his qui uenerunt in auxilia troianorum: ut ostendit Homerus libro. ii. iliados.

T rophaeum cum. t. exili & ph. aspirato: sequente. æ. diph. scribitur: licet maior graecorum pro aspirationem ab ipso pro. amoueant: ac dicant trophaum. Nam deriuata a τροπῆ sine aspiratione: quæ est conuersio: quia dux ille qui hostem conuerterat: trophaeum merebat. Qui uero ultra certum numerum hostium occiderat: ita ut plenam uictoriam consequeretur triumphum mereri dicebat. Sane nonnunquam & arbor: in qua hostium spolia affigebant: & id adificium in quo ducum gesta inscribebant: trophaea illi dicta sunt: ut Marii cimbrici: quemadmodum uidiimus in dictioe Roma. Nam ut rettulit Seruius super. x. aenei. Salustius in historicis de Pöpeio ait: Deuictis hispaniis trophaea in pyrenæi iugis constituit: ex quo more in urbibus trophaea figurantur arcibus exadificatis. hæc ille. Itaque trophaum de spoliis Mezentii describens Virgilio. in initio ipsius. xi. ait:

Ingentem quercum decisis undique ramis

Constituit tumulo: fulgentiaque induit arma

Mezenti ducis exuuias tibi magne trophaeum

Bellipotens: aptat rotantes sanguine cristas

Telaque trunca uiri. & reliqua. Nam sic quoque a trophaeis poni consueuerat. ut Iuuenalis in fatyra Oibus in terris.

Bellorum eximie truncis affixa trophaeis

Lorica: & fracta de classide buccula pedens.

Et curtum temone iugum: uictaque triremis

Amplustre: & summo tristis captiuus in arcu

Humanis maiora bonis creduntur. Namque in summitate arcus captiuus dux uti erat ex captiuitate tristis marmore

effingebat. Sane trophaum ipsi Aeneae dedit Virgilius nondum & plenam uictoriam consecuto: quod occiso Mezentio

fugauerat exercitum. Nam plenae uictoriae (ut diximus) triumphus dicebatur.

T ropus cum. t. exili scribitur: dici potest modus: figura: uel conuersio. Et ut diffinit Quintilianus libro. viii. de institutione oratoria: est uerbi uel sermonis a propria significatione ad aliam eius uirtute mutatio. Circa quæ inexplicabilis & grammaticis inter ipsos & philosophis pugna est: quæ sint genera: quæ species: quod numerus: quis cui subiiciat: nos cæteris omissis necessarios maxime: atque in usum receptos diuersis in locis hore comentariorum exequemur. hæc modo in his annotasse contenti quosdam gratia significationis: quosdam decoris assumi. & esse alios in uerbis propriis: alios in translatis: uertique formas non uerborum modo: sed & sensuum: & compositionis.

T ropologia cum. t. exili & i. latino scribitur: dicitur figurata locutio. Nam componitur ex tropis: quæ est

figura: & logos sermo:

- T** hronus cum.th.aspirato scribitur: dicitur a nostris sedes:
- T** hucydides pria cū.th.aspirato: secūda cū.c.exili & y.græco: alia cū.i.latino scribitur. Et declinat teste Priscia no in.vi.non solum huius Thucydidis: sed etiā Thucydida. Fuit historicus grauiissim⁹ apud græcos. Et teste Quintiliano ē densus & breuis: ac semper sibi instans.
- T** umba cū.t.exili scribitur: ubi.y.græcum i.u.nostrū conuersa est. Nam apud illos dicitur τῆμβη. Estq; loc⁹ infra terram cōcauus. & plerūq; p sepulchro accipitur.
- T** hurinus cum.th.aspirato scribitur: genus est marini piscis.
- T** hurion cū.th.aspirato & i.latino scribitur: ciuitas fuit in sinu tarentino: quæ ut puto ea est quæ ab aliquibus thurina uocatur.
- T** uber cū.t.exili scribitur: & græcū ab aliquib⁹ dicitur. Alii dicunt latinū. & a tumore deduci uolunt. Et ut dixit Pli.li.xviii.na.histo.tubera uocant hæc: quæ undiq; terra circūdata nullisq; fibris iuxta aut saltē capillamentis fiunt. Nec utiq; exuberante loco in quo gignūt: aut rima igerēte cortice etiā includunt. Nec aliud eē possumus dicere q̄ terra callum. Et subdit: Siccis hæc fere & sabulosis locis frutescunt: & nascunt. excedūt sæpe magnitudinē malichotoni etiā librali pondere. Duo eorū sunt genera: arenosa & dētib⁹ inimica. Altera sin cera distinguūtur colore ruffo nigroq; & intus candido laudatissima aphricæ crescūt. Et in sequentib⁹ subdit. De tuberibus hæc tradūtur peculiariter cū fuerit ibres autūnales: ac tonitrua crebra tūc nasci & maximū e tonitrib⁹ nec ultra añū durare: tenerrima aut uerno eē. Hæc Pli. iuxta quæ ait Iuue. in.v.satyra:
Fumat aper: post hūc raduntur tubera: si uer
Tunc erit: & facient optata tonitrua coenas
Maiores: tibi habe frumenta aledius inquit
O libya disiunge boues: dū tubera mittas
Nam de libycis cultoribus locut⁹ ē: dum ait in satyra: Stēmata quid faciūt: Parce & messoribus illis:
Qui saturant urbem circo searæq; uacantem.
- T** us cū.t.exili scribitur: & græce arborem sui gūmi designat. Nam dicitur apud illos λιβανωτός: hoc ē λιβας quod succū uliginē designat: & τός tus generis neutri. Nonnulli uero aspirandū dixerūt. & a thysia: quod ē sacrificium: uel a theos: q̄ ē deus deducūt. Et ut ait Pli. in.xii.na.histo. Tura præter arabia nullis: ac ne arabia qdem uniuersa sunt. Et psequitur: Regio eaq; turifera faba appellat. Hoc significare græci mysterium dicunt. hæc ille. Iuxta quod dixisse Virgili⁹ pri⁹ uidet i.i.georgi. Solis est turea uirga fabais. qd̄ cū.x.diphth. in penultia scribitur. S; in sequētib⁹ subdit Plini⁹: Siluag; longitudo est cœni. xx. latitudo dimidium. Cœnus patet Heratosthenis ratione stadia. lx. hoc est passus qnq; milia: aliq. xxii. stadia singulis cœnis dedere. Attoluntur colles alti: decurrūtq; i plana arbores sponte nata. Et infra subdit: Nec præterea arabū alii turis arborem uident. ac ne horū qdem oēs ferunt nō amplius eē familiag; qnq; quæ ius p successiōes id sibi uedicēt sacros uocari. Ob id nec ullo cōgressu foemina: funerūq; cū incidant eas arbores: aut metant pollui: atq; ita religione merces augeri. qdam p miscuū ius his populis eē tradūt in siluis. Alii p uices añorū diuidi: nec arboris ipsius: quæ sit facies cōstat. Nam res i arabia gestimus: & romana arma in magnā ptem ei⁹ penetrauerunt. In quā (ut idē prius dixerat li.vii.) prim⁹ Helius: Gallus romana arma itulit. Quin & ut ad priora seq̄ C. etiam Cæsar Augusti filius inde gloriā petiit. Nec tamen ab ullo (quod eqdem scientia latina habeatur) arborū earum tradita ē facies. græcorū exēpla uariant. Alii folio piri minoris dūtaxat: & herbidi coloris p̄diderunt. Alii lentisco similē subrutulo folio. Quidā terebynthū eē. Et hoc uisum Antigono regi allato frutice. Et in sequētib⁹ etiam psequit: Quod ex eo rotūditate guttæ pependit masculum uocatur. Cū alias nō fere mas uocet: ubi non sit foemina religioni tributum: ne sexus alter usurpet. Quod ideo rettulimus: ut id Virgiliū intelligatur: quod ait in Damone:
Verbenas adole pingues: & mascula tura:
- T** uscia absq; aliq̄ta aspiratiōe & i. latino scribitur: uocabulū ē græcū teste Pli. li.iii.natu.histo. dicente: Lydia: a quoq; rege tyrrheni: mox a sacrificio ritu lingua græca tusci sunt cognomiati. Nā (ut uidimus) tus græcū ē. Appa cum duplicato. p. scribitur: genus est uini. De quo uidimus in dictiōe Surrhentum Et transmittitur aliquādo ad hoīem ignauū illi uino similē teste Horatio in priō sermone: Euphidius uappa famā timet aut nebulonis. Et paulo supius dixerat: Non ego auarum: Cum ueto te fieri: uappam iubeo: aut nebulonem.
Varus cū unico. r. scribitur: fluuius ē teste Plinio li.iii.natu.histo. narbonēsem prouiciam ab Italia disferminans.
Vesuuus cū.i. latino scribitur: mons ē campaniæ ab omni alio monte solutus: neapoli ad quattuor milia passuū p̄ximus: uinetis oliuetis & qbusdam fructiferis arborib⁹ refert⁹ Sed præ cæteris uini ubertate admirabilis: quod iam græcū uocant. Hic ab austro pompeios i radicibus: & farnum fluuiū h; . Ab euro fere: sed remoti⁹ beneuentū. A uulturno Capuā. A circio neapolim. Eructauitq; quādoq; cineres & icendia i formam pumiceag; arenag; ita ut ex illis campi usq; ad arborum cacumina itū

muérint. De illo Martialis in.iiii.epigrámmatum libro inquit:

Hic est pampineis uiridis uesuius umbris:
Prefferat hic madidos nobilis uua lacus.
Hæc iuga q̄ uisæ colles plus bacchus amauit:
Hoc nuper satyri monte dedere choros.
Hic ueneris sedes lacedæmone gratior illi.
Hic locus herculeo nomine clarus erat.
Cuncta iacent flâmis: & tristis merfa fauilla.
Nec superi uellent hoc licuisse sibi.

Nam tēporibus Neronis & Traiani huiuscemodi admirabiles eruçtatiões euomuisse legimus: ita ut cū Plinius secūdus: q̄ naturalē historiam scripsit ex mesanēsi classe: cui imperitāte Traiano præerat ad uisendum hoc spectaculum p̄pius accederet: ab incendio absorptus est.

V calegon cum. c. exili & unico. l. & e. absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro iliados. iii. nobilis troianus: qui tpe belli obseniū a re militari se cōtinebat. De quo Virgilius: Iam p̄ximus ardet. Vcalegon idest illius domus.

V esulus cū unico. l. scribit: mons est teste Plinio in. iii. naturalis histo. altissimus i finib⁹ ligurum: a quo padus formosissimus fluiuiorum Italiae oritur.

V enaphrum cū. ph. aspirato scribit: & ab Venere & ἀφρος: quæ est spuma: hoc est Veneris aphros deducit. Oppidum fuit campaniæ nō longe a succsa & aquino: ut ostendit Pli. li. iii. natu. histo. In cui⁹ agro optimū nascebat oleum. Quare dixit Iuue. Venaphrano piscem pfundit oliuo. Martialis in ultimo: Hoc tibi cāpani sudauit bacca uenaphri: Vnguētum quotiens sumis: & istud olet.

V icia cū. c. exili & i. latino scribit: estq; neutrum apud græcos: & correctius bicia dicere: eo quod βικιον ap̄ illos scribit cum betha: quæ in. b. nostrum cōmutatur.

V lyxes cū. y. græco subsequēte. x. consonāte scribit: q̄q; apud græcos cum duplicato. s. scribit: & o. uocali i prio uidelicet οὐλύξες: ubi. d. i. l. etiā cōmutamus: sicut e cōtrario meditaris p̄ melitaris. Fuit filius Laertæ regis ithacæ ex cōiuge Autholia: ut Homerus & poetæ nostri asserūt. De quo uidimus in dictiōe Sisyphus. Quare a patre cognominat⁹ ē Laertius. Ouidius li. v. tristium: Sic quōdam festū laertius fecerat heros. Dictus ē etiam Itachus ab ithaca insula: in qua regnauit. Quin & Dulichius ab insula dulichia: quæ i illius regno habebat. Virgi. in Sileno: Dulichias uexasse rates. Similiter Naritius a naritia. Ouidius in prio de tribus: Pro duce naritio docti mala nostra poetæ Scribere naritio nam mala plura tuli. Vlyxes similiter ut Achilles tertius ē declinationis. Nōnunq; tamen a poetis nostris in formā secūda declinatiōis p̄fert. Virgili⁹ in. ii. aenei. Et terrā altricem sæui execramur ulyxi: p̄ Vlyxis: ut latius uidim⁹ i dictiōe Achilles.

V lyx bona simili mō cum. y. græco: subsequēte. x. consonante scribi uolunt: q̄ asserūt (ut Solinus) urbem eē in hispania ab Vlyxe cōditam. Quare nōnulli ulyxonam euz. p. & non cum. b. scribi uolunt: quasi ab Vlyxe positam. De quo ob litterarū uicinitatē cōtēdere uolumus. Sed id quoq; ex qualitate locorū: quæ cōmémorat Homerus in odyssæa tpe nauigationis Vlyxis: multis nō esse uerum uidetur.

V lula cū simpli. l. i. ultima & penultima: auis ē a fletu denominata: hoc est ab ὄλο λυζω: quod ē ululo.

V mbria cum. i. latino scribit: & a uocabulo græco descendit: quod ē ὄμβρος: idest imber. Nam ea loca: quæ iuxta spoletū: & iugo apœnino exposita sunt: ibribus quādoq; oppressa umbriæ nomē accēperunt. Vel ut Antonius Augustus de orbis diuisione dixit: Umbria dicta ē: q̄a (ut historiæ narrāt) tpe aquosæ cladis ibrib⁹ sup̄fuerit. quod ueḡ esse (ut ille dixit) montium altitudo pōt fortasse cōprobare.

V rania cū. i. latino scribit: una ē ex musis: quæ apud nos caelestis interpretat. De qua Ouidius i. v. fastorū ait: Excipit uranie: fecere silētia cunctæ.

V rina cū unico. r. & i. latino scribit: græcum ē uocabulum: & a uerbo græco deriuatum: quod est ὄυρω: qd̄ est meio. Vnde οὐροσι descendit: quod latine qdem dicitur lotium: græce uero urina. Nec solum accipitur urina p̄ ea aqua: quæ quotidie eicit: sed & p̄ spermate genitali. Plinius li. viii. natu. histo. incōtinēs inqt asinae uterus urinam genitale reddit: ni cogatur i cursum uerberib⁹ a coitu. Iuue. in satyra Atticus eximie: Auri bus atq; oculis cōcepta urina mouet. Et pōt etiā p̄ ipsa libidine capi. Vnde dixit idem poeta i satyra Cre do pudiciam: Tuccia uesicæ non imperat.

V ri cum unico. r. scribit: boues sunt agrestes: q̄ teste Seruio super secūdum georgico. in pyrenæo monte nascuntur inter gallias & hispanias posito: quos dicit exceptis elephantis maiores aialibus ceteris esse. Et dici uros ἄπτο τῶν ὄρων: idest a montibus.

V ulcanus cum. c. exili scribit. Fuit Iouis filius ex Iunone: qui deformis nasceret: nec ei arrisisset Iuno: a Ioue e caelo fuit præcipitatus in lemnium. Ibiq; teste Seruio i bucolicis nutritus a simiis. Homerus uero dixit a Te thyæ: & Eurymone Oceani filiam susceptum: ac nutritum fuisse: ex casuq; claudum effectum. Fuit deorum faber: qui & Ioui fulmina: & arma aliis diis contra gigantes fabricauit. Fecitq; monile Hermionis: coronam Ariadnes: arma Achilles & Aeneæ: & plura alia: quæ supra humanum ingenium fuisse uisa sunt. Nec ob ea

beneficia ad deorum mensam admissus est. Quapropter supplicauit Ioui ut saltem Mineruæ nuptiis iungeretur. A qua tamen spretus fuit: ut uidimus in dictione Erichthonius. Quæ & ipse Virgilius tetigit in bucolicis cum ait:

Cui non rifere parentes:

Nec deus hūc mensa: dea nec dignata cubili est.

Habuitq; deinde Venerem uxorem: quam cum Marte adulterantem subtilissimis catenis deuinxit: ac diis omnibus propaluit. Alios etiam posuit Cicero de natura deorum. unuz quem Cæli filium dixit ex Minerua secunda Iouis filia: ex qua Apollinem genuisse refert. Secundum hūc ipsum: quem Iouis tertiu ex Iunone filium dixit. Alium filium Nili: q ab ægyptiis ægypti custos creditur.

Anto cum. t. exili scribit: fuit teste Hesiodo i theogonia una ex nymphis Oceani & Tethyos filia. De qua meminit Virgilius in tertio georgicorum cum ait: Drymoq; xantoque.

Xanthippe cum. th. aspirato & i. latino scribit: fuit Socratis uxor querula.

Xanthus cum. th. aspirato scribit: fuit nomen fluij troiani: ut uidimus i dictione Simois. fuit etiam uir troian⁹ fili⁹ Phænopis: quē teste Homero li. ix. iliados: Diomedes occidit in bello. Fuit & adhuc teste eodē Homero libro nono: nomen equi cuiusdam Hectoris.

Xanthij cum. th. aspirato scribit: populi sunt in asia: q cum eorum urbs ab Harpago præfecto Ciri obsideret: uxores suas ac seruos una cu; supellectili i arce posuerunt: eaq; igni succederūt. deinde oēs pariter cōtra Harpagū irruentes: bello

eciderunt: ut scripsit Herodotus li. histo. primo.

X enodotus cū. t. exili scribit: fuit historicus patria trœzenus. De quo sæpe Plutarchus meminit.

X enocrates absq; aliqua aspiratione scribit: fuit uir calcedonius Agathenoris filius. Et a primis fere anis Platōnis auditor. erat teste Laertio tardus ingenio: adeo ut cum illum Plato Aristoteli compararet: alteruz frāno: alterum calcaribus indigere dicebat. Alioquin se uero semper ac serio habitu & ore perdurabat. In academia uiuit: ut plurimum: siquādo ad urbem p̄ficiebatur turba omnis impudicorum eius transitum obseruabat. Inquietandi ipsius gratia Phyrne nobile scortum dedita opera a quibusdā intra eius cellā missa est: quæ ab eo orans lectuli p̄tem accepit. Demum cum multa ne q̄q; orasset: imperfecto opere discēdēs: dixit se non a uiro: sed a statua uenisse. Quidam aiunt a discipulis eius Laydē intromissam: fuisseq; ipsuz tantæ continētia: ut cum se ad libidinem incitari præsensisset: patere uirilia secari & uri. Tanta fuit eius uerbis adhibita fides: ut cum nullius iniurati testimoniū admitteret: illi soli iusurandum athenienses remitterent. Erat adeo frugi: ut cum illi Alexander magnam pecuniæ quātitatem misisset: sublatis tribus milibus nūmorum atticorum (ne regia munera spernere uideret) reliquū remitteret: dicens illi pluribus opus eē: q; plures enutrirer. Ad Philippum olim cū cæteris missus: cum alios sciret donis emollitos: & sæpe cōuiuia celebrare neutrum ipse horum fecit. Legatis postea dicentib; Xenocratem frustra secū iuisse: comperta re ip̄m duplici honore honestauere. Successit i academia Speusippo: scholāq; tenuit uiginti q; anis. mori noctū cum in sartagine forte offendisset āno ætatis. lxxxii. Quinq; fuere eius nominis. Primus huius philosophi p̄pinq; quis. Cuius fertur oratio quæ inscribitur arfinoetica de Arfinoe. Alius philosophus & elegiæ scriptor nō satis probatus. Ita enim se habet res: ut poetæ quidem se oratione soluta uelint scribere: id efficiant: q; uero pedestri oratōe scribere cōsueuerūt: si poetica p̄tes sibi uendicare uelint nō cōsequā: id: ex eo liquet: quod alterum naturæ: alterum ætis ē. Alius fuit statuarius. Alius odas scripsit.

X enodochium cū. ch. aspirato & i. latino scribit: dicitur latine hospitale. Nam est ξενων: id est peregrinorum: ξενοεινος: id est receptiuus.

X enodorus græcū ē: quasi ξενος. i. peregrinū qd & egregiū denotans: & δωρον donū. Fuit nomē statuarii de quo uidimus in dictione Colostus. Hunc Plinius lib. xxxiiii. natu. histo. (de quo uidimus) celandiq; nulli ueterum postponendum.

X enophanes cu; ph. aspirato scribitur: fuit colophonius Dexii: siue (ut dixit Apollodorus) Orthomenis filius. Cum. xx. eēt ānorum pulsus fuit a patria: & i zada sicilia: atq; catina morat⁹ ē. Et scipso teste. lxxv. annis exulauit a patria. sunt q; cum neminem dicāt audiuisse. Scripsit elegias cōtra Hesiodum & Homerum. Fuit & alter Xenophanes ex lesbō poeta iambicus.

X enophon cum. ph. aspirato scribitur: fuit philosoph⁹ & dux insignis Grylli atheniēsis filius: homo uerē cūdus & speciosus ultra q̄ dici possit: morat⁹ q; p̄bus atq; omnibus gratus. Fuit Socratis discipulus & Platōnis æmulus: dicente Gellio libro. xviii. noctium atticarum: Xenophon & Plato socraticæ amicitia lumina certare: æmulariq; inter se existimati sunt: quia Xenophon in clyto illi operi Platōnis: quod de optimo statu reipublicæ ciuitatisq; administrandæ scripserat: lectis ex eo duobus libris: qui primi ad lucem uenerāt se op

posuit: & contra multa scripsit: quo audito ualde permotum fuisse Platonem ferunt. Hic teste Laertio oim primus ex his: quæ a Socrate dicebantur notis excepit. & in publicum edidit: commentaria scribens. Et primus omnium philosophorum scripsit historiam. Fuit etiam dux strenuus: & qui ex ultimis babyloniz finibus exercitum reduxit asperis ac difficillimis itineribus per infelissimas gentes: ac barbaras incolumem in patriam conduxit. Septem fuerunt Xenophontes. Hic primus. Secundus similiter atheniensis Pitostrati illius frater: qui Epaminundæ uitam scripsit. Tertius Cous medicus. Quartus qui Hannibalis historiam scripsit. Quintus qui prodigia fabulosa commentus est. Sextus parius sculptor egregius. Septimus antiquæ cœmœdiæ poeta.

Xerolophus cum unico. l. & ph. aspirato scribitur: dici potest a nostris sicus tumulus & aceruus. Nam componitur ex ξηρός: qui est siccus: & λόφος tumulus. Namque ex lapidibus & marmoribus strui consueuerat principibus tumulus. Hoc uocabulo utitur Priscianus li. i. cum ait: Epigramata quæ egomet legi in tripode uetustissimo Apollinis: quæ est in xerolopho Apollinis.

Xeroliba antepenultima cū. i. latino: & penultima cū. y. græco scribitur: dici potest latine sicca libya. Quo uocabulo utitur Seruius super. iiii. ænei. cū ait: Harbam Iouis Ammonis filium sic dici: quia cū Bacchus indiam peteret & per xerolibyam exercitum duceret. & reliqua. i. per desertam libyam.

Xerxes cum duplicato. x. scribitur: hoc est tam in prima quæ i secunda. Fuit filius Darii regis persarum ex Atossa filia Cyri. patri successit in regno. Cui id potissimum illustre fuit: quod maximo post hominum memoriam exercitu terra marique bellum intulit græciæ: & quia numerus militum & nauium a scriptoribus latinis mendacissime legitur: curabo summam totius exercitus: quam fecit Herodotus ad unguem trãfferre: ita ut tantæ rei ueritas clarissima habeatur. Itaque (ut ait ipse Herodotus) ex maiori asia collegit naues mille ducentas & sex: in quarum singula erant ex principibus asiæ populis ducenti uiri: qui ad summam quadraginta unius milium & ducentorum hominum ascendebant: nec sane pauciores: sed certo plures erant. Præter hos ex persis: medis: & sicæis in unaquaque illarum triginta alii uiri reliquorum duces dispositi erant: quorum summa ad triginta sex milia & centum octuaginta ascendebat. Sicque uiri omnes: qui in præfatis nauibus erant: numerum implebant ducentorum septuaginta septem milium: & trecentorum octoginta hominum. Hocque ex maiori asia. Ex minori uero congregauit tria milia nauium: in quibus fuisse dicit ducenta quadraginta milia hominum. Sicque omnis hæc multitudo ad summam quingentorum & decem & septem milium: ac trecentorum octoginta hominum. Et hi omnes apti erant ad bellum. Ex peditibus habuisse illum dicit mille milia & septingenta milia hominum. Ex equitibus octoginta milia. Insuper in quadrigis libycis & arabicis: uiginti milia hominum. Ex thracia & insulis adiacentibus naues habuit centum uiginti. In quibus fuisse memorat idem auctor hominum uigintiquattuor milia. Quin & pedites congregauit ex Thracia: Præonia: Herodia: Boottia: Chalcidonia: Brygia: Pieria: Macedonia: Perrebia: Emenia: Dolopumque genere: & Magnetum: atque achæorum trecenta milia hominum. Quos omnes summam computans præfatus auctor ait uirorum ad bellum collectorum fuisse bis mille milia sexcentaque: & quadraginta unum: ac trecentos & octuaginta uiros. Ita ut nullo pacto pauciores fuerint: sed longe plures. Insuper & alios in nauibus onerariis: & ad alia officia: & ministeria aduenisse dicit: quos absque aliqua dubitatione plusquam totidem fuisse testatur. Vnde totum exercitum computans fuisse asserit. quinquies mille milia: & ducenta octuaginta duo milia hominum: septingentosque & sexaginta. Quæ quia incredibilia fere uidebantur: forte dixit Iuuenalis in ea satyra: quæ incipit Omnibus in terris: de isto Xerxe loquens Creditur olim Velificatus athos. De quo in sua dictione uidimus.

Et quicquid græcia mendax

Audet in historia constratum classibus isdem

Suppositumque rotis solidum mare.

Nam ut idem Herodotus latissime narrat: pontem struxit Xerxes super mare hellesponticum ab abydo urbe asiæ usque in festum urbem europæ. quod Lucanus in secundo tetigit: cum de. C. Cæsare loqueretur: quæ incredibilem ædificiorum molem Pompei in brudusio claudere nitebatur cum ait:

Tales fama canit tumidum super æquora xerxem

Construxisse uias: multum cū pontibus ausus:

Europamque asiæ: festumque admouit abydo.

Incessitque fretum rapidi super hellesponti.

Non eorum zephyrūque timens: cū uela ratesque

In medium deferret athos.

Et subdit Iuuenalis ad ea: quæ supra rettulimus:

Credimus altos

Defecisse amnes: epotaque flumina medo

Prudente:

Vt de pluribus refert Herodotus. & nos aliqua diuersis in dictionibus annotauimus. Et supple Credimus

hæc madidis cantat quæ sostratus allis. Difficilis nobis est locus iste: eni nihil certi de hoc Sostrato legerim⁹. De quo si diuinare licet putamus illum fuisse poetam non celebrem: q de Xerxè nec bene canens: hæc oia: quæ rettulimus cōscripsit. Quod ex auium translatione indicare uidef: quæ madidis allis inepte uolare dicuntur. Et ponit deinde Iuue. illius fugam. Nam cū a græcis duce Themistocle nauali prælio uinceretur: & plurimæ illius naues caperentur: multæ summergerent: rex ipse cū paucis exercitu p macedoniam fugiens: puenit ad festum: ubi cū solutum pontē hybernis tēpestatibus percæpisset: piscatoria scapha mare trepidus fulcauit. In eorum atq; eorū solitus sēuire flagellis Barbarus rex idest remis.

Acynthos cum. c. exili & y. græco: atq; th. aspirato scribit: infula parua est i græco mari propinqua atoliæ: urbem unicam eiusdem nominis teste Liuiio i sexto de secūdo bello punico detinens. Et quia nemoribus abundat: dixit Virgilius in. iii. æneidos: laz medio apparet fluctu nemorosa zacynthos. De qua locutus Vlyxes regi Alcinoo apud Homerum libro. ix. odisseæ οὐτὶ ἐγὼ τῆς γαίης δύναιμαι γλυκύτερον ἄλλοῖ ἰδεσθαί: hoc est ego quidem nil dulcius in hac terra uidere possum.

Zacanthi cum. c. exili & th. aspirato scribitur: fuerunt teste Polibio zacynthiæ coloni in medio pyrenei montis siti: & iuxta fluuiuz hiberum habitates: ut & plures alii græci: qui circa illos inhabitant.

- Z**acharias cum. ch. aspirato scribit: nomen est uiri. ppriu m hebrai.
- Z**amolxis cū. i. latino scribit: fuit teste Herodoto li. histo. iiii. Pythagoræ seruus: cui getæ putantes illum Saturnum esse sacrificia impendebant.
- Z**elotypus cum unico. l. & t. exili atq; y. græco scribitur: dici pōt æmulator formæ. Nā zelus æmulatio est: & typos forma. Iuue. in satyra Si te ppositi: Quas in uaginæ fronte solebat ponere zelotypo iuuenis prælat⁹ hiarbæ: hoc est iuuenis Aeneas: q ob decorem illatum a matre iuuenis uidebat: ac etiam Hiarbæ regi fuit i coniugio a Didone prælatus. Quare Zelotypiam diffiniēs Chrysippus: dicebat teste Laertio ægritudinem esse ex eo. puenientē: quod adsit alteri: quod ipse nō habeas: aderat enī Aeneæ Dido: quam Hiarbas habere non potuit. Et dixit Iuue. in uaginæ fronte: ut id Virgilio exponeret: q de Aenea loquens in. iiii. ænei. iquit: Atq; illi stellatus iaspide fulua Ensis erat. i. uagina. Nam ut ait Seruius in fronte & summitate uaginæ conseruauerunt preciosi lapides apponi.
- Z**eno cum. c. absq; diph. & unico. n. scribit: fuit philosophus cistienfis ex cypro græca ciuitate scenicib⁹ frequēter accolis. Fuitq; Napsei: siue (ut alii dicūt) Demei filius. Et teste Timotheo collo in alteram ptem inclinatiore. Apollonius aut tyrius dixit eū gracili corpore fuisse: statu ppero: & atra cute. Vnde illum Chrysippus palmitem ægyptiū uocabat. Crura habuit turgida & imbecilla atq; ifirma. Ob quod teste Perseo multas cœnas declinauit. Vescebat libēter sicubus recentibus: & ad solē passis. Auditor fuit Cratis. Scipionem etiam & Xenocratē decēnio audiuit. Deinde cōuertēs se ad porticu: quæ pyriana cū uocabat: ex uaria & multæ scientiæ pictura Polygnoti orationē formabat. Vnde uolens locū illum stabilē facere: atq; inuolabile ubi ad mille quadrigentitriginta ciues necati fuerāt. Cœpit in illa docere: ad quē eo audiendū discipuli cōfluētēs: q antea zenonii dicebant ab ipsa porticu stoici sunt uocati: ut Epicur⁹ ipse in epistolis attestatur. Sigdem & ante illum teste Eratosthene poetæ in illa morantes: dicti sunt stoici: a qbus multum incremēti illa appellatio cœpit. Tanto in honore apud atheniēs Zeno habitus est: ut apud eū clauis urbis deponerēt. Ornarentq; ipm aurea corona & imagie ærea. hoc ipm & sui ciues fecere. Habuit auditores eximios: iter quos Antigonus cū ibat athenas eius erat auditor. Cui aliquādo hanc epistolam scripsit: rex Antigonus salutem dicit Zenoni philosopho: Ego fortuna me qdem & gloria uitaz tuā anteire existimo. Cæterū disciplinis studisq; liberalibus: & pfecta felicitate: quā tute possides: lōge abs te præcelli sentio. quocirca te orare statui: uti ad me pficere: id mihi persuadens te preces meas minime irritas fieri passurum. Tu igit modis oibus enitere: ut tuo cōtubernio fruamur. Hoc pcerto habens te non mei solū: sed oim simul macedonum eruditorem fore. Nam q macedoniæ regem erudit: atq; ad uirtutē ibuit: tum & subditos quosq; instruere ad fortitudinem & puitatē certum ē. Nam cuiusmodi fuerit dux: tales ut plurimū subditos fieri ē necesse. Vale. Cui Zeno respondit dicēs se maxime laudare eū: quod studiū nō uoluptatē sequerēt: quæ aios adolescentulog effœminat. Porro si adiciat modica exercitatio: neq; desit præceptoris copia: mature eū posse ad pfectionem puenire. Se aut non posse ad ipm pgerere senectute ipeditum: quod iam cēt octogenari⁹: sed se mittere ad eū quosdā ex cōtubernalib⁹ suis qbus si studiose uterēt: beatitudinē ueram cōsequerēt. Misit autē Perseum thebanūq; Philonidem: ut patet in decreto atheniensū de illo. Hic adolescentulo cuidam inepta multa loquēti ait: Ideo duas habem⁹ aures: os aut unum: ut. s. multa audiamus: pauca uero loquamur. Nonagesimo ætatis suæ aīo decessit incolumis: integer: ac sine morbo. Nam ut rettulit Apollonius euz abiret ex schola lapidē offendens digitum perfrægit. Manu uero terraz feriens illud ait: ex Niobe uenio: quid me uocas? Et cōtinuo se strāgulās iteriit. Quo mortuo statuere illi atheniēs ex publico sepulturā i ceranico.

- Scripsitq; plura & uaria. Crudis cibus utebatur: & tenui pallio. Pueris semel aut bis tantum teste Laertio usus est: & ancillula quadam ne sexum odisse uideret. Erat ad eum facilis aditus. Euitauit neminem esse popularis. Nec tamen plusquam cum duobus aut tribus ambulabat. Fuere Zenones octo. Primus eleates Pyretis filius teste Apollodoro. Parmenides uero dixit illum fuisse natura filium Teleutagorae: adoptione uero Pyretis. Fuit teste Platone statura pœra: quae uocat sophistam Eleatē. Hunc iuuentore fuisse dialecticam sicut Empedocle rhetoricam testis est Aristoteles. Is cum Nearchum tyrannum: siue Diomedontem perfigare uellet captus est teste Heraclide. Et cum de coniurationibus interrogaret uolens significare tyrannum destitutum: rettulit omnes illius amicos cōscios esse. & cum simulasset se uelle ad illius aurem alloqui: ipsam mordicus apprehensam perforauit. uel teste Demetrio nasum arripuit. Dixitque ad ciues: admiror uestram uecordiam: si hoc gratia: quae patior tyranno seruire statuitis. Sed cum complices coniurationis perferre cogeret: cōcisam dentibus linguam in os tyranni cōspuit: quo facto ciues tyrannum lapidauerunt. Secundus fuit stoicus: quae supra diximus. Tertius rhodius. Quartus historicus qui Pyrrhi in Italia gesta scripsit: epitomaeque romanarum & carthagenensium regum. Quintus Chryssippi discipulus. Sextus medicus acutae intelligentiae. Septimus grammaticus: cuius epigrammata ferunt. Octauus Sydonius philosophus epicureus qui de regno scripsit. De rebus. De nuptiis. De pietate Thyestae. De amoribus. Comœtaria in leges Platōis li. vii.
- Z** ephyrus cum y. graeco scribitur: uentus est occidentalis. De quo Oui. in primo de tristibus:
Nunc zephyrus sero uespere missus adest.
- Z** etis cum t. exili: & i. latino semper apud graecos scriptum coperi. quod multi ex nostris scribant Zetum cum u. in fine & non cum i. Fuit filius Boreae ex Orithyia: & frater Calais.
- Z** ethus dum cum th. aspirato scribitur: fuit teste Homero in xi. odissae: filius Iouis ex Antiopa: & frater Amphionis.
- Z** eugma cum eu. diph. subsequente. g. scribitur: dici potest latine conexio. Nam figura est: quae tunc quoque fit cum plures sensus uno uerbo claudunt. Quod tribus contingit modis. aut in primo uerbo: ut currimus nos & tu. & tunc dicitur prozeugma. In medio: ut tu curris & ille. & tunc dicitur mezeugma. In ultimo: ut Hic illius arma: Hic currus fuit. Similiter Terentius: Hoc tunc obsequium amicos: ueritas odium parit. Et dicitur hysterozeugma cum y. graeco aspirato.
- Z** eusis cum eu. diph. subsequente. s. & i. latino scribitur: fuit pictor Heracleotes maximus sua aetate. i. olympiade quinta: & nonagesima. Hic teste Pli. xxxv. natu. histor. peniculum ad magnam gloriam perduxit. Opesque tantas acquiriuit: ut institueret donare opera sua: eo quod nullo precio satis digno permutare posse diceret. Aequales eius & aemuli fuere Timates: Androgides: Theompas: & Parrhasius: qui descendisse cum Zeufide in certamine traditur: ut uidimus in dictione Parrhasius. Idem teste eodem Pli. scripsit pinxisse puerum uuas ferentem: ad quas cum aduolarent aues: percussit iratus operi & dixit: Uuas melius pinxi quam puerum. Nam si & hoc consummassem aues ipsae timuissent. Idem etiam Quintiliano teste luminum umbrarumque dicitur inuenisse rationem & plus membrum corporis dedit. Id amplius atque angustius ratur: atque (ut existimant) Homerum secutus: cui ualidissima quaeque forma etiam in foeminis placet.
- Z** euxo cum eu. diph. & x. consonante scribitur: fuit teste Hestio. in theogonia una ex nymphis filia oceani & tethyos.
- Z** odiaicus cum i. latino: & c. exili scribitur: dici potest a nobis aialis. Nam circulus est signorum: quae in formam aialium figurantur: & a ζωον: quod est aial deriuat: ut aries taurus. & reliqua. Cingiturque totum caelum in obliquum: hoc est cancro circulus aeliuum: & capricorno hyemalē contingens. Unde dixit Virgilius in primo georgicorum: Obliquus qua se signorum uerteret ordo.
- Z** opyrus cum y. graeco scribitur: fuit Megabizi filius: cuius opera & industria (ut dixit Herodotus i. iiii. histo.) Darius babylonem cepit.
- Z** uthus cum th. aspirato scribitur: fuit teste Homero in x. odissae: Aeoli filius ex Lepatra.

IOANNIS Tortellii Arretini commentariorum grammaticorum de Orthographia dictionum et graecis tractatuum opus per Hermanum Lichtenstein coloniensem: Venetiis pridie Idus Nouembres accuratissime impressum: Anno salutis. M. CCCC. LXXXIII.

PRIMARIO LITTERARII ORDINIS VIRO CONSTANTINO ROBEGANO
NOTARIO TARVISANO HIERONYMVS BONONIVS .P. .S. .D.

Vorundam Hominum istis temporibus uaniloquentias: qui dum caeteris detrahunt sibi plurimum ascribere opinati: neminem uirum doctum cui non allatrent intactum relinquunt: aequo animo ferre non possum Constantine uir optime. Neque enim ingratitude qua isti hac in re potissimum coarguuntur: quicquam mihi stultius uidetur. Siquidem Guarinus ille Veronensis: Laurentius Vallensis: Arretini: Georgius Trapezuntius: compluresque alii doctissimi: qui romanam linguam maiorum incuria tanquam adificium putre uetustate collapsum: obliteratam prope extinctamque magno cum labore ac studii diligentia restituere